ISBN 978-606-93296-4-1

ISBN 978-606-8848-09-9

PR. OVIDIU-CRISTIAN TOMA COMORILE SFINTELOR SCRIPTURI Vol. II

PR. OVIDIU-CRISTIAN TOMA

COMORILE SFINTELOR SCRIPTURI

VOLUMUL II

NOUL TESTAMENT

Editura Episcopiei Sălajului
„Credință și viață în Hristos”
Zalău, 2018

Pr. Ovidiu-Cristian Toma

COMORILE SFINTELOR SCRIPTURI

VOLUMUL II

NOUL TESTAMENT

Editura Episcopiei Sălajului
„Credință şi viață în Hristos”
Zalău, 2018

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
TOMA, OVIDIU-CRISTIAN

Comorile Sfintelor Scripturi / pr. Ovidiu-Cristian Toma. - Zalău : Editura Episcopiei Sălajului „Credință și viață în Hristos", 2016-

2 vol
ISBN 978-606-93296-4-1
Vol. 2. : Noul Testament. - 2018. - ISBN 978-606-8848-09-9

22.07

Coperta: **Toma Marcu**

Tiparul executat la
Tipografia Tehno-Print Zalău
Tel./fax: 0260 611227

„Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă”.

In. 6,63

„Dar sunt şi alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus şi care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărţile ce s-ar fi scris. Amin”.

In. 21,25

DUMNEZEU

Mc. 12,29 (Mc. 13,32; 1 Cor. 8,4) „Ascultă Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn[1]".

Gal. 6,7 „Nu vă amăgiţi: Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; căci ce va semăna omul, aceea va şi secera".

Iac. 4,12 „Unul este Dătătorul legii şi Judecătorul: Cel ce poate să mântuiască şi să piardă".

Apoc. 1,8 (Apoc. 4,8; Apoc. 11,17; Apoc. 16,5) „Eu sunt Alfa şi Omega, zice Domnul Dumnezeu, Cel ce este[2], Cel ce era şi Cel ce vine, Atotţiitorul".

Apoc. 21,6 (Apoc. 22,13) „Şi iar mi-a zis: Făcutu-s-a! Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul[3]. Celui ce însetează îi voi da să bea, în dar, din izvorul apei vieţii".

Apoc. 4,11; Evr. 3,4[4] „Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava şi cinstea şi puterea, căci Tu ai zidit toate lucrurile şi prin voinţa Ta ele erau şi s-au făcut. ♣♣ Căci orice casă e zidită de către cineva, iar Ziditorul a toate este Dumnezeu".

♣♣♣

Mt. 19,16-17 (Mc. 10,17-18; Lc. 18,18-19) „Şi, iată, venind un tânăr la El, I-a zis: Bunule Învăţător, ce bine să fac, ca să am viaţa veşnică? ♣ Iar El a zis: **De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu**".

Mt. 19,25-26 (Mc. 10,26-27; Lc. 18,26-27) „Auzind, ucenicii s-au uimit foarte, zicând: Dar **cine poate să se mântuiască**? ♣ Dar Iisus, privind la ei, le-a zis: **La oameni aceasta e cu neputinţă, la Dumnezeu însă toate sunt cu putinţă**".

Lc. 1,37 „Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă".

---

[1] Deut. 6,4.

[2] Ieş. 3,14. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *Comorile Sfintelor Scripturi. Vechiul Testament*, Editura Episcopiei Sălajului „*Credinţă şi viaţă în Hristos*", Zalău 2016, p. 7.

[3] Is. 41,4. Ibidem p. 10.

[4] Vezi Fapt. 14,11-18 (v. 15-16), Rom. 11,33-36, Ef. 4,6, 1 Tim. 6,13,15-16, Evr. 1,10-12, Evr. 11,3, Iac. 1,13,16-18, 1 Petr. 4,19, 2 Petr. 3,5-8, Apoc. 10,6 (Apoc. 14,7), *p. 6-11*; 1 Cor. 8,4-6, Ef. 3,14-15, *p. 17*; Ef. 3,9-11, p. 61; Evr. 2,10, *p. 119*; Evr. 2,11, *p. 402*.

Lc. 1,76 „Iar tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feţei Domnului, ca să găteşti căile Lui”.

Lc. 1,78 „Prin milostivirea milei Dumnezeului nostru, cu care ne-a cercetat pe noi Răsăritul cel de Sus”.

Lc. 20,38 (Mt. 22,32; Mc. 12,27) „Dumnezeu deci nu este Dumnezeu al morţilor, ci al viilor, căci toţi trăiesc în El[5]”.

In. 3,34 „Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu vorbeşte cuvintele lui Dumnezeu, pentru că **Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură**”.

In. 4,24 (2 Cor. 3,17[6]) „Duh este Dumnezeu şi cei ce I se închină trebuie să i se închine în duh şi în adevăr”.

In. 9,31 „Şi noi ştim că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoşi; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acesta îl ascultă”.

In. 17,3 „Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis”.

♣♣♣

Fapt. 10,34-35 „Iar Petru, deschizându-şi gura, a zis: **Cu adevărat înţeleg că Dumnezeu nu este părtinitor.** ♣ Ci, în orice neam, cel ce se teme de El şi face dreptate este primit de El”.

Fapt. 14,11-18 „Iar mulţimile, văzând ceea ce făcuse Pavel, au ridicat glasul lor în limba licaonă, zicând: Zeii, asemănându-se oamenilor, s-au coborât la noi. ♣ **Şi numeau pe Barnaba Zeus, iar pe Pavel Hermes**, fiindcă el era purtătorul cuvântului. ♣ Iar preotul lui Zeus, care era înaintea cetăţii, aducând la porţi tauri şi cununi, **voia să le aducă jertfă împreună cu mulţimile**. ♣ **Şi auzind Apostolii Pavel şi Barnaba, şi-au rupt veşmintele, au sărit în mulţime**, strigând, ♣ Şi zicând: Bărbaţilor, de ce faceţi acestea? **Doar şi noi suntem oameni, asemenea pătimitori ca voi, binevestind să vă întoarceţi de la aceste deşertăciuni către Dumnezeu cel viu, Care a făcut cerul şi pământul, marea şi toate cele ce sunt în ele, ♣ Şi Care, în veacurile trecute, a lăsat ca toate neamurile să meargă în căile lor, ♣ Deşi El nu S-a lăsat pe Sine nemărturisit, făcându-vă bine, dându-vă din cer ploi şi timpuri roditoare, umplând de hrană şi de bucurie inimile voastre**. ♣ Şi acestea zicând, abia au potolit mulţimile, ca să nu le aducă jertfă”.

Fapt. 15,8 (Lc. 16,15) „Şi Dumnezeu, Cel ce cunoaşte inimile, le-a mărturisit, dându-le Duhul Sfânt, ca şi nouă”.

[5] Vezi Lc. 20,27-38 (Mt. 22,23-32; Mc. 12,18-27), *p. 319.*

[6] Vezi 2 Cor. 3,17-18, *p. 37.*

Fapt. 17,22-31 „Şi Pavel, stând în mijlocul Areopagului, a zis: Bărbaţi atenieni, în toate vă văd că sunteţi foarte evlavioşi. ♣ Căci străbătând cetatea voastră şi privind locurile voastre de închinare, **am aflat şi un altar pe care era scris: «Dumnezeului necunoscut». Deci pe Cel pe Care voi, necunoscându-L, Îl cinstiţi, pe Acesta Îl vestesc eu vouă**. ♣ **Dumnezeu, Care a făcut lumea şi toate cele ce sunt în ea, Acesta fiind Domnul cerului şi al pământului, nu locuieşte în temple făcute de mâini,** ♣ **Nici nu este slujit de mâini omeneşti, ca şi cum ar avea nevoie de ceva, El dând tuturor viaţă şi suflare şi toate.** ♣ **Şi a făcut dintr-un sânge tot neamul omenesc**, ca să locuiască peste toată faţa pământului, aşezând vremile cele de mai înainte rânduite şi hotarele locuirii lor, ♣ **Ca ei să caute pe Dumnezeu, doar L-ar pipăi şi L-ar găsi, deşi nu e departe de fiecare dintre noi**. ♣ **Căci în El trăim şi ne mişcăm şi suntem**, precum au zis şi unii dintre poeţii voştri: căci ai Lui neam şi suntem. ♣ Fiind deci neamul lui Dumnezeu, **nu trebuie să socotim că dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite de meşteşugul şi de iscusinţa omului**. ♣ Dar Dumnezeu, trecând cu vederea veacurile neştiinţei, vesteşte acum oamenilor ca toţi de pretutindeni să se pocăiască, ♣ Pentru că a hotărât o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rânduit, dăruind tuturor încredinţare, prin Învierea Lui din morţi".

Rom. 1,19-20 „Pentru că ceea ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu este cunoscut de către ei; fiindcă Dumnezeu le-a arătat lor. ♣ Cele nevăzute ale Lui se văd de la facerea lumii, înţelegându-se din făpturi, adică veşnica Lui putere şi dumnezeire, aşa ca ei să fie fără cuvânt de apărare".

Rom. 2,4 „Sau dispreţuieşti tu bogăţia bunătăţii Lui şi a îngăduinţei şi a îndelungii Lui răbdări, neştiind că bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăinţă?[7]"

Rom. 3,3-6 „Căci ce este dacă unii n-au crezut? **Oare necredinţa lor va nimici credincioşia lui Dumnezeu?** ♣ **Nicidecum! Ci Dumnezeu se vădeşte în adevărul Său, pe când tot omul întru minciună**, precum este scris: «**Drept eşti Tu întru cuvintele Tale şi biruitor când vei judeca Tu**[8]». ♣ **Iar dacă nedreptatea noastră înveder**ează **dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva este nedrept Dumnezeu care aduce mânia?** - Ca om vorbesc. ♣ **Nicidecum! Căci atunci cum va judeca Dumnezeu lumea?**"

Rom. 3,29-30 „Oare Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu este El şi Dumnezeul păgânilor? Da, şi al păgânilor. ♣ Fiindcă este un singur Dumnezeu, Care va îndrepta din credinţă pe cei tăiaţi împrejur şi, prin credinţă, pe cei netăiaţi împrejur".

[7] Vezi Rom. 2,4-6, *p. 438*; 2 Petr. 3,9,15, *p. 58*.

[8] Ps. 50,5. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 181.

Rom. 10,12 „Căci nu este deosebire între iudeu şi elin, pentru că Acelaşi este Domnul tuturor, Care îmbogăţeşte pe toţi cei ce-L cheamă pe El[9]".

Rom. 11,33-36 „O, adâncul bogăţiei şi al înţelepciunii şi al ştiinţei lui Dumnezeu! **Cât sunt de necercetate judecăţile Lui şi cât sunt de nepătrunse căile Lui! ♣ Căci cine a cunoscut gândul Domnului sau cine a fost sfetnicul Lui? ♣** Sau cine mai înainte I-a dat Lui şi va lua înapoi de la El? **♣ Pentru că de la El şi prin El şi întru El sunt toate**[10]. A Lui să fie mărirea în veci. Amin!"

Rom. 15,5,13 „ **Iar Dumnezeul răbdării şi al mângâierii să vă dea vouă a gândi la fel unii pentru alţii, după Iisus Hristos. ♣ Iar Dumnezeul nădejdii să vă umple pe voi de toată bucuria şi pacea în credinţă**, ca să prisosească nădejdea voastră, prin puterea Duhului Sfânt".

Rom. 16,26 „... după porunca veşnicului Dumnezeu ...[11]".

1 Cor. 3,6-7 „**Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească**. **♣** Astfel nici cel ce sădeşte nu e ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu care face să crească".

1 Cor. 14,33 (Rom. 16,20; 2 Tes. 3,16) „Pentru că Dumnezeu nu este al neorânduielii, ci al păcii".

2 Cor. 1,3,9 „... Părintele îndurărilor şi Dumnezeul a toată mângâierea. ♣ ... Cel ce învie pe cei morţi[12]".

2 Cor. 5,11 „Cunoscând deci frica de Domnul, căutăm să înduplecăm pe oameni, dar **lui Dumnezeu Îi suntem binecunoscuţi** şi nădăjduiesc că suntem binecunoscuţi şi în cugetele voastre".

2 Cor. 13,11 (Filip. 4,9) „Deci, fraţilor, bucuraţi-vă! Desăvârşiţi-vă, mângâiaţi-vă, fiţi uniţi în cuget, trăiţi în pace şi **Dumnezeul dragostei şi al păcii va fi cu voi**".

Gal. 2,6 „… Dumnezeu nu caută la faţa omului[13]".

Ef. 2,4-5 „Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, ♣ Pe noi cei ce eram morţi prin greşealele noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos - prin har sunteţi mântuiţi!"

[9] Vezi Rom. 10,9-13, *p. 309.*
[10] Vezi Evr. 2,10, *p. 119.*
[11] Vezi Rom. 16,25-26, *p. 525.*
[12] Vezi 2 Cor. 1,3-4, 2 Cor. 1,8-10, *p. 56.*
[13] Deut. 10,17. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 27.

Ef. 4,6 „Un Dumnezeu şi Tatăl tuturor[14], Care este peste toate şi prin toate şi întru toţi".

Col. 3,25 (Rom. 2,11-12; Ef. 6,9) „Iar cel ce face nedreptate îşi va lua plata nedreptăţii, întrucât **la Dumnezeu nu este părtinire**".

1 Tes. 5,23 (2 Tes. 3,16; Evr. 13,20) „Însuşi Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi desăvârşit …".

1 Tim. 4,10 „Fiindcă pentru aceasta ne şi ostenim şi suntem ocărâţi şi ne luptăm, căci ne-am pus nădejdea în Dumnezeul cel viu[15], Care este Mântuitorul[16] tuturor oamenilor, mai ales al credincioşilor".

1 Tim. 6,13,15-16 (1 In. 4,12[17]) „... Dumnezeu, Cel ce aduce toate la viaţă ... . ♣ ... singurul Stăpânitor, Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor, ♣ Cel ce singur are nemurire şi locuieşte întru lumină neapropiată; pe Care nu L-a văzut nimeni dintre oameni, nici nu poate să-L vadă; a Căruia este cinstea şi puterea veşnică! Amin".

Tit 1,2 „Întru nădejdea vieţii veşnice, pe care a făgăduit-o mai înainte de anii veacurilor Dumnezeu, Care nu minte".

Evr. 1,10-12 „Şi: «**Întru început Tu, Doamne, pământul l-ai întemeiat şi cerurile sunt lucrul mâinilor Tale**; ♣ **Ele vor pieri, dar Tu rămâi**, şi toate ca o haină se vor învechi; ♣ Şi ca un pe un veşmânt le vei strânge şi ca o haină vor fi schimbate. **Dar Tu acelaşi eşti şi anii Tăi nu se vor sfârşi**[18]»".

Evr. 6,10 „**Căci Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrul vostru şi dragostea pe care aţi arătat-o pentru numele Lui** ...".

Evr. 6,13 „Căci Dumnezeu, când a dat făgăduinţă lui Avraam, de vreme ce n-avea pe nimeni mai mare, pe care să Se jure, S-a jurat pe Sine însuşi".

Evr. 11,3 „Prin credinţă înţelegem că s-au întemeiat veacurile prin cuvântul lui Dumnezeu, de s-au făcut din nimic cele ce se văd".

Evr. 11,27 „Prin credinţă, a părăsit Egiptul, fără să se teamă de urgia regelui, căci a rămas neclintit, **ca cel care vede pe Cel nevăzut**".

---

[14] Vezi *Tatăl*, p. 16.

[15] Vezi Fapt. 14,11-18 (v.15), Evr. 12,22-23,28-29, Apoc. 10,6, *p. 6,10,11*; In. 6,27,41,47-58 (v. 5), *p. 431*; 1 Tim. 6,17, *p. 477*; Apoc. 7,1-2, Apoc. 15,1,7; Apoc. 16,1, *p. 288,289*.

[16] Vezi Lc. 1,39-49 (v. 47), *p. 184*; 1 Tim. 1,1,11-16, *p. 213*; 1 Tim. 2,3-4, *p. 306*; Iuda 1,25, *p. 395*.

[17] Vezi şi 1 In. 4,12, *p. 269*.

[18] Ps. 101,26-28. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 14.

Evr. 12,22-23,28-29 „**Ci v-aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea Dumnezeului celui viu**, de Ierusalimul cel ceresc şi de zeci de mii de îngeri, în adunare sărbătorească, ♣ Şi de Biserica celor întâi născuţi, care sunt scrişi în ceruri şi **de Dumnezeu, Judecătorul tuturor**, şi de duhurile drepţilor celor desăvârşiţi. ♣ **De aceea, fiindcă primim o împărăţie neclintită, să fim mulţumitori, şi aşa să-I aducem lui Dumnezeu închinare plăcută, cu evlavie şi cu sfială**. ♣ **Căci** «**Dumnezeul nostru este şi foc mistuitor**[19]»".

Iac. 1,13,16-18 „**Nimeni să nu zică, atunci când este ispitit: De la Dumnezeu sunt ispitit, pentru că Dumnezeu nu este ispitit de rele şi El însuşi nu ispiteşte pe nimeni.** ♣ Nu vă înşelaţi, fraţii mei prea iubiţi: ♣ **Toată darea cea bună şi tot darul desăvârşit de sus este, pogorându-se de la Părintele luminilor, la Care nu este schimbare sau umbră de mutare**. ♣ **După voia Sa ne-a născut prin cuvântul adevărului**, ca să fim începătură făpturilor Lui".

Iac. 5,11 „Iată, noi fericim pe cei ce au răbdat: aţi auzit de răbdarea lui Iov şi aţi văzut sfârşitul hărăzit lui de Domnul; **că mult-milostiv este Domnul şi îndurător**".

1 Petr. 4,19 (Evr. 3,4) „Pentru aceea, şi cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, să-şi încredinţeze Lui, **credinciosului Ziditor**, sufletele lor, săvârşind fapte bune".

2 Petr. 1,3 „**Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit toate cele ce sunt spre viaţă** şi spre bună cucernicie, făcându-ne să cunoaştem pe Cel ce ne-a chemat prin slava Sa şi prin puterea Sa".

2 Petr. 3,5-8 „Căci ei în chip voit uită aceasta, că **cerurile erau de demult şi că pământul s-a închegat, la cuvântul Domnului, din apă şi prin apă**, ♣ Şi prin apă lumea de atunci a pierit înecată, ♣ Iar cerurile de acum şi pământul sunt ţinute prin acelaşi cuvânt şi păstrate pentru focul din ziua judecăţii şi a pieirii oamenilor necredincioşi. ♣ Şi aceasta una să nu vă rămână ascunsă, iubiţilor, că **o singură zi, înaintea Domnului, este ca o mie de ani şi o mie de ani ca o zi**[20]".

2 Petr. 3,15 „Şi îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire ...".

1 In. 1,5 „Şi aceasta este vestirea pe care am auzit-o de la El şi v-o vestim: că **Dumnezeu este lumină şi nici un întuneric nu este întru El**".

1 In. 3,20 „Fiindcă, dacă ne osândeşte inima noastră, Dumnezeu este mai mare decât inima noastră şi ştie toate".

1 In. 4,8,16,19 „Cel ce nu iubeşte n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire. ♣ Şi noi am cunoscut şi am crezut iubirea, pe care

[19] Deut. 4,24.
[20] Ps. 89,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 14.

Dumnezeu o are către noi. **Dumnezeu este iubire şi cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne întru el. ♣ Noi iubim pe Dumnezeu, fiindcă El ne-a iubit cel dintâi".**

Apoc. 1,4 „Ioan, celor şapte Biserici, care sunt în Asia: **Har vouă şi pace de la Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine** ...".

Apoc. 4,8-11[21] „Şi cele patru fiinţe, având fiecare din ele câte şase aripi, sunt pline de ochi, de jur împrejur şi pe dinăuntru, şi odihnă nu au, ziua şi noaptea, zicând: **Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu**[22]**, Atotţiitorul, Cel ce era şi Cel ce este şi Cel ce vine**. ♣ Şi când cele patru fiinţe dădeau slavă, cinste şi mulţumită Celui ce şade pe tron**, Celui ce este viu în vecii vecilor**, ♣ Atunci cei douăzeci şi patru de bătrâni, căzând înaintea Celui ce şedea pe tron, se închinau Celui ce este viu în vecii vecilor şi aruncau cununile lor înaintea tronului, zicând: ♣ Vrednic eşti, Doamne şi Dumnezeul nostru, să primeşti slava şi cinstea şi puterea, **căci Tu ai zidit toate lucrurile şi prin voinţa Ta ele erau şi s-au făcut**".

Apoc. 6,10 „Şi strigau cu glas mare şi ziceau: **Până când, Stăpâne sfinte şi adevărate, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sângele nostru, faţă de cei ce locuiesc pe pământ?**[23]"

Apoc. 10,6 (Apoc. 14,7) „Şi s-a jurat pe **Cel ce este viu în vecii vecilor, Care a făcut cerul şi cele ce sunt în cer şi pământul şi cele ce sunt pe pământ şi marea şi cele ce sunt în mare**, că timp nu va mai fi".

Apoc. 15,3-4 „Şi ei cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, şi cântarea Mielului, zicând: **Mari şi minunate sunt lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule! Drepte şi adevărate sunt căile Tale, Împărate al neamurilor**![24] ♣ Cine nu se va teme de Tine, Doamne, şi nu va slăvi numele Tău? **Că tu singur eşti sfânt** şi toate neamurile vor **veni şi se vor închina înaintea Ta, pentru că judecăţile Tale s-au făcut cunoscute**".

Apoc. 16,5-7 „Şi am auzit pe îngerul apelor, zicând: **Drept eşti Tu, Cel ce eşti şi Cel ce erai, Cel Sfânt, că ai judecat acestea**. ♣ Fiindcă au vărsat sângele sfinţilor şi al proorocilor, tot sânge le-ai dat să bea. Vrednici sunt! ♣ Şi am auzit din altar, grăind: **Da, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule, adevărate şi drepte sunt judecăţile Tale**!"

[21] Vezi și Apoc. 4,1-7, *p. 70.*
[22] Iez. 1,11. Is. 6,2-3. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 213.
[23] Vezi Apoc. 6,9-11, *p. 380.*
[24] Deut. 32,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.,* p. 8.

1. Sfânta Treime

Evr. 3,4; Ef. 4,6 „Căci orice casă e zidită de către cineva, iar Ziditorul a toate este Dumnezeu[25]. ♣♣ Un Dumnezeu şi Tatăl tuturor[26], Care este peste toate şi prin toate şi întru toţi".

Rom. 11,36; Rom. 16,26 „Pentru că de la El şi prin El şi întru El sunt toate ...[27]. ♣♣ ... după porunca veşnicului Dumnezeu ...[28]".

1 In. 4,9 (In. 3,16); Evr. 13,8 „Întru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu către noi, că pe Fiul Său cel Unul Născut[29] L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viaţă să avem. ♣♣ Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi".

In. 15,26; Evr. 9,14 „Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede[30], Acela va mărturisi despre Mine[31]. ♣♣ ... Duhul cel veşnic ...[32]".

1 In. 5,6-8 „Acesta este Cel care a venit prin apă şi prin sânge: Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă şi prin sânge; şi Duhul este Cel ce mărturiseşte, că Duhul este adevărul. ♣ Căci trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul şi Sfântul Duh, şi Aceşti trei Una sunt[33]. ♣ Şi trei sunt care mărturisesc pe pământ: Duhul şi apa şi sângele, şi aceşti trei mărturisesc la fel".

♣♣♣

---

[25] Vezi Fapt. 14,11-18 (v. 15-16), Rom. 11,33-36, 1 Tim. 6,13,15-16, Evr. 1,10-12, Evr. 11,3, Iac. 1,13,16-18, 1 Petr. 4,19, 2 Petr. 3,5-8, Apoc. 4,11, Apoc. 10,6 (Apoc. 14,7), *p. 5-11*; 1 Cor. 8,4-6, Ef. 3,14-15, *p. 17*; Ef. 3,9-11, *p. 61*; Evr. 2,10, *p. 119*; Evr. 2,11, *p. 402*.

[26] Vezi *Tatăl*, p. 16.

[27] Vezi Rom. 11,33-36, *p. 8*; Evr. 2,10, *p. 119.*

[28] Vezi Rom. 16,25-26, *p. 526.*

[29] Vezi 1 In. 4,9-10,14-15, *p. 127*; In. 1,14,18, 1 In. 5,1,5, *p. 18*; In. 3,16-18, *p. 20*; Mt. 1,18-25, Lc. 2, 1-20 (v. 7), *p. 83-84*; Col. 1,15, *p. 82*; Evr. 1,1-9 (v. 5), *p. 31.*

[30] *„Purcederea (de la latinescul procedo) este mişcarea prin care Duhul Sfânt izvorăşte din Tatăl şi Se odihneşte în Fiul, într-o permanentă comuniune treimică. Sfântul Duh este şi «Duhul Adevărului», pentru că prin el şi prin lucrarea Sa în lume cunoaştem adevărul total despre Dumnezeu. Text fundamental pentru elaborarea şi formularea articolului 8 din Simbolul Credinţei".* ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Versiune diortosită după Septuaginta, redactată, adnotată şi tipărită de Bartolomeu Valeriu Anania, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca 2009, p. 1576. (Ediţia Bartolomeu)

Vezi şi In. 3,34-35, In. 14,26, Gal. 4,6, 1 In. 3,23-24, *p. 13-15*; Lc. 11,13 (Mt. 7,11), Fapt. 5,32, Rom. 5,5, 2 Cor. 5,4-5 (Gal. 3,5), 1 Tes. 4,7-8, *p. 38-44*; Fapt. 15,8, *p. 7.*

[31] Is. 48,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 68.

[32] Vezi Evr. 9,14, *p. 15.*

[33] Vezi 1 Cor. 2,4,9-13 (v. 10-11), 1 Cor. 12,3-4, *p. 42.*

Mt. 12,17-18 „Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: ♣ **Iată Fiul Meu pe Care L-am ales**, iubitul Meu întru Care a binevoit sufletul Meu; **pune-voi Duhul Meu peste El**[34] şi judecată neamurilor va vesti".

Mt. 28,19 „Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh".

Lc. 1,35 „Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema[35]**"**.

Lc. 3,21-22 (Mt. 3,16-17; Mc. 1,10-11) „Şi după ce s-a botezat tot poporul, botezându-Se şi Iisus şi rugându-Se, s-a deschis cerul, ♣ Şi S-a coborât Duhul Sfânt peste El, în chip trupesc, ca un porumbel, şi s-a făcut glas din cer: Tu eşti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit[36]**".**

Lc. 4,14,17-18 „**Şi S-a întors Iisus în puterea Duhului în Galileea** şi a ieşit vestea despre El în toată împrejurimea. ♣ Şi I s-a dat cartea proorocului Isaia. Şi, deschizând El cartea, a găsit locul unde era scris: ♣ «**Duhul Domnului este peste Mine ...** »[37]".

In. 1,32-34 „Şi a mărturisit Ioan zicând: **Am văzut Duhul coborându-Se, din cer, ca un porumbel şi a rămas peste El**. ♣ Şi eu nu-L cunoşteam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, **Acela mi-a zis**: **Peste Care vei vedea Duhul coborându-Se şi rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt**. ♣ Şi eu am văzut şi am mărturisit că **Acesta este Fiul lui Dumnezeu".**

In. 3,34-35 „Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu vorbeşte cuvintele lui Dumnezeu, **pentru că Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură. ♣ Tatăl iubeşte pe Fiul şi toate le-a dat în mâna Lui**".

In. 14,26 „**Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu**, Acela vă va învăţa toate şi vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu[38]".

In. 16,13-15 „**Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la Sine**, ci toate câte va auzi va vorbi şi cele viitoare vă va vesti. ♣ **Acela Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua şi vă va vesti. ♣ Toate câte are Tatăl ale Mele sunt**; de aceea am zis că din al Meu ia şi vă vesteşte vouă[39]".

---

[34] Is. 42,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62.
[35] Vezi Lc. 1,26-38, *p. 84*.
[36] Vezi *Botezul Domului*, p. 87.
[37] Is. 61,1-2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 63. Vezi Lc. 4,14-24,28-30,43, *p. 88-89*.
[38] Vezi In. 14,26-31, *p. 29*; In. 14,16-17,25-26, *p. 38.*
[39] Vezi In. 16,5-15, *p. 38.*

♣♣♣

Fapt. 2,32-33 „**Dumnezeu a înviat pe Acest Iisus**, Căruia noi toţi suntem martori. ♣ Deci, **înălţându-Se prin dreapta lui Dumnezeu şi primind de la Tatăl făgăduinţa Duhului Sfânt, L-a revărsat pe Acesta**, cum vedeţi şi auziţi voi".

Fapt. 5,30-32 „**Dumnezeul părinţilor noştri a înviat pe Iisus**, pe Care voi L-aţi omorât, spânzurându-L pe lemn. ♣ **Pe Acesta, Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălţat Stăpânitor şi Mântuitor**, ca să dea lui Israel pocăinţă şi iertarea păcatelor. ♣ **Şi suntem martori ai acestor cuvinte noi şi Duhul Sfânt, pe Care Dumnezeu L-a dat celor ce Îl ascultă**".

Fapt. 7,55 „Iar Ştefan, fiind plin de Duh Sfânt şi privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu şi pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu!"

Fapt. 10,38 „(Adică despre) **Iisus din Nazaret, cum a uns Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere pe Acesta** care a umblat făcând bine şi vindecând pe toţi cei asupriţi de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El".

Rom. 1,3-4 „Despre Fiul Său, Cel născut din sămânţa lui David, după trup, ♣ Care a fost rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere, după Duhul sfinţeniei, prin învierea Lui din morţi, Iisus Hristos, Domnul nostru".

Rom. 8,11 „Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morţi locuieşte în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său care locuieşte în voi".

Rom. 15,30[40] **„Dar vă îndemn, fraţilor, pentru Domnul nostru Iisus Hristos şi pentru iubirea Duhului Sfânt, ca împreună cu mine să luptaţi în rugăciuni către Dumnezeu pentru mine".**

1 Cor. 6,11 „... Dar v-aţi spălat, dar v-aţi sfinţit, dar v-aţi îndreptat în numele Domnului Iisus Hristos şi în Duhul Dumnezeului nostru".

1 Cor. 12,4-6 „Darurile sunt felurite, dar acelaşi Duh. ♣ **Şi felurite slujiri sunt, dar acelaşi Domn**. ♣ **Şi lucrările sunt felurite, dar este acelaşi Dumnezeu, care lucrează toate în toţi".**

2 Cor. 1,21-22 „Iar Cel ce ne întăreşte pe noi împreună cu voi, în Hristos, şi ne-a uns pe noi este Dumnezeu, ♣ **Care ne-a şi pecetluit pe noi şi a dat arvuna Duhului, în inimile noastre".**

[40] Vezi şi Rom. 15,5,13, *p. 8.*

2 Cor. 13,13 „Harul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi!"

Gal. 4,6 „Şi pentru că sunteţi fii, **a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său** în inimile noastre, care strigă: Avva, Părinte!"

Ef. 2,18,20,22 „Că prin El avem şi unii şi alţii apropierea către Tatăl, într-un Duh. ♣ Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuşi Iisus Hristos[41]**. ♣ În Care voi împreună sunteţi zidiţi, spre a fi locaş al lui Dumnezeu în Duh".**

1 Tim. 3,16 „Şi cu adevărat, mare este taina dreptei credinţe: Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălţat întru slavă".

Tit 3,4-7 „Iar când bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat, ♣ **El ne-a mântuit, nu din faptele cele întru dreptate, săvârşite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia naşterii celei de a doua şi prin înnoirea Duhului Sfânt**, ♣ **Pe Care L-a vărsat peste noi, din belşug, prin Iisus Hristos, Mântuitorul nostru**, ♣ Ca îndreptându-ne prin harul Lui, să ne facem, după nădejde, moştenitorii vieţii celei veşnice".

Evr. 9,14 „... Hristos, Care, prin Duhul cel veşnic, S-a adus lui Dumnezeu pe Sine, jertfă fără de prihană ...".

1 Petr. 1,2 „Aleşi după cea mai dinainte ştiinţă a lui Dumnezeu-Tatăl, şi prin sfinţirea de către Duhul, spre ascultare şi stropirea cu sângele lui Iisus Hristos ...".

1 Petr. 4,14 „De sunteţi ocărâţi pentru numele lui Hristos, fericiţi sunteţi, căci Duhul slavei şi al lui Dumnezeu Se odihneşte peste voi ...".

1 In. 3,23-24 „Şi aceasta este porunca Lui, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiul Său, şi să ne iubim unul pe altul, precum ne-a dat poruncă. ♣ Cel ce păzeşte poruncile Lui rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu în el; şi prin aceasta cunoaştem că El rămâne în noi, din Duhul pe care ni L-a dat".

[41] Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62.

1.1. TATĂL

Mt. 6,9 (Lc. 11,2) „Deci voi aşa să vă rugaţi: Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău[42]”.

Mt. 5,44-45,48 „Iar Eu zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, ... ♣ Ca să fiţi fiii Tatălui vostru Celui din ceruri .... . ♣ Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârşit este[43]”.

Mt. 6,4 „Ca milostenia ta să fie într-ascuns şi **Tatăl tău, Care vede în ascuns**, îţi va răsplăti ţie[44]”.

Mt. 13,43 „Atunci **cei drepţi vor străluci ca soarele în împărăţia Tatălui lor** ...”.

Mt. 18,14[45] **„Astfel nu este vrere înaintea Tatălui vostru, Cel din ceruri, ca să piară vreunul dintr-aceştia mici”.**

Mt. 18,34-35 „Şi mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria. ♣ **Tot aşa şi Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veţi ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre**[46]”.

Mt. 23,9 „Şi tată al vostru să nu numiţi pe pământ, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri”.

In. 4,19-24 „Femeia I-a zis: Doamne, văd că Tu eşti prooroc. ♣ Părinţii noştri s-au închinat pe acest munte, iar voi ziceţi că în Ierusalim este locul unde trebuie să ne închinăm. ♣ Şi Iisus i-a zis: Femeie, crede-Mă că vine ceasul când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim nu vă veţi închina Tatălui. ♣ Voi vă închinaţi căruia nu ştiţi; noi ne închinăm Căruia ştim, pentru că mântuirea din iudei este. ♣ **Dar vine ceasul şi acum este, când adevăraţii închinători se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr, că şi Tatăl astfel de închinători îşi doreşte. ♣ Duh este Dumnezeu şi cei ce I se închină trebuie să i se închine în duh şi în adevăr**[47]”.

In. 6,46 „Nu doar că pe Tatăl l-a văzut cineva, decât numai Cel ce este la Dumnezeu; Acesta L-a văzut pe Tatăl[48]”.

In. 20,17[49] „... Mergi la fraţii Mei şi le spune: **Mă sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru şi la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru**”.

---

[42] Vezi Mt. 6,9-13 (Lc. 11,2-4), *p. 389*.
[43] Vezi Mt. 5,38-48, *p. 446*; Mt. 5,13-16, *p. 369-370.*
[44] Vezi Mt. 6,1-4, *p. 470.*
[45] Vezi și Lc. 11,13 (Mt. 7,11), Lc. 12,29-32 (Mt. 6,31-34), *p. 56.*
[46] Vezi Mt. 18,23-35 *Pilda datornicului nemilostiv şi neiertător, p. 461-462*.
[47] In. 4,5-42 *Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă.*
[48] Vezi In. 6,27-47, *p. 25.*

♣♣♣

Fapt. 1,7 „El a zis către ei: Nu este al vostru a şti anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa”.

1 Cor. 8,4-6 „Iar despre mâncarea celor jertfite idolilor, ştim că **idolul nu este nimic în lume şi că nu este alt Dumnezeu decât Unul singur**. ♣ Căci deşi sunt aşa-zişi dumnezei, fie în cer, fie pe pământ, - precum şi sunt dumnezei mulţi şi domni mulţi, ♣ **Totuşi, pentru noi, este un singur Dumnezeu, Tatăl, din Care sunt toate şi noi întru El; şi un singur Domn, Iisus Hristos, prin Care sunt toate şi noi prin El**”.

1 Cor. 15,24 „După aceea, sfârşitul, când **Domnul va preda împărăţia lui Dumnezeu şi Tatălui** ...”.

Gal. 1,1 „**Pavel, apostol** nu de la oameni, nici prin vreun om, ci **prin Iisus Hristos şi prin Dumnezeu-Tatăl**, Care L-a înviat pe El din morţi”.

Ef. 1,3,17 „Binecuvântat fie **Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos**[50], Cel ce, întru Hristos, ne-a binecuvântat pe noi, în ceruri, cu toată binecuvântarea duhovnicească; ♣ Ca **Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei**, să vă dea vouă duhul înţelepciunii şi al descoperirii, spre deplina Lui cunoaştere”.

Ef. 3,14-15[51] **„Pentru aceasta, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, ♣ Din Care îşi trage numele orice neam în cer şi pe pământ”.**

Ef. 5,20 (Rom. 1,8; Rom. 7,25) „Mulţumind totdeauna pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu (şi) Tatăl”.

Filip. 2,11 „Şi să mărturisească toată limba că **Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl**[52]”.

Filip. 4,20 „Iar lui Dumnezeu şi Tatălui nostru, slavă în vecii vecilor! Amin”.

Col. 3,17 (Col. 1,12) „Orice aţi face, cu cuvântul sau cu lucrul, toate să le faceţi în numele Domnului Iisus şi prin El să mulţumiţi lui Dumnezeu-Tatăl”.

1 Tes. 3,11[53] „Dar însuşi **Dumnezeu şi Tatăl nostru, şi Domnul nostru Iisus Hristos** să îndrepteze calea noastră către voi!”

---

[49] Vezi şi In. 16,28, *p. 120.*

[50] Rom. 15,6; 2 Cor. 1,3; 2 Cor. 11,31; Ef. 3,14; Col. 1,3; 1 Petr. 1,3.

[51] Vezi şi Ef. 4,6, *p. 9.*

[52] Vezi Filip. 2,5-11, *p. 82.*

[53] Vezi şi 1 Tes. 3,13, *p. 402*. Rom. 1,7; 1 Cor. 1,3; 2 Cor. 1,2; Gal. 1,3; Ef. 1,2; Ef. 6,23; Filip. 1,2; Col. 1,2; 1 Tes. 1,1; 2 Tes. 1,1-2; 2 Tes. 2,16; Filim. 1,3; 1 Tim. 1,2; 2 Tim. 1,2; Tit 1,4; 2 In. 1,3.

Evr. 12,9 „Apoi dacă am avut pe părinţii noştri după trup, care să ne certe, şi ne sfiam de ei, **oare nu ne vom supune cu atât mai vârtos Tatălui duhurilor, ca să avem viaţă?**"

1 Petr. 1,2 „Aleşi după cea mai dinainte ştiinţă a lui Dumnezeu-Tatăl … !"

1 Petr. 1,17 „**Şi dacă chemaţi Tată pe Cel ce judecă cu nepărtinire**, după lucrul fiecăruia, petreceţi în frică zilele vremelniciei voastre".

1 In. 2,1,15 „Copiii mei, acestea vi le scriu, ca să nu păcătuiţi, **şi dacă va păcătui cineva, avem mijlocitor către Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept**. ♣ Nu iubiţi lumea, nici cele ce sunt în lume. **Dacă cineva iubeşte lumea, iubirea Tatălui nu este întru el**[54]".

1 In. 3,1 „Vedeţi ce fel de iubire ne-a dăruit nouă Tatăl, ca să ne numim fii ai lui Dumnezeu, şi suntem. ...".

2 In. 1,3 „Har, milă, pace fie cu voi, de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Iisus Hristos, Fiul Tatălui, în adevăr şi în dragoste[55]".

1.2. FIUL

In. 10,30 „Iar Eu şi Tatăl Meu una suntem[56]".

Lc. 1,30-32 „Şi îngerul i-a zis: **Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. ♣ Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus[57]. ♣ Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema** şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său[58]".

In. 1,14,18 „Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, **slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr**. ♣ **Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut**".

1 In. 5,1,5[59] „Oricine crede că Iisus este Hristos, este născut din Dumnezeu, şi oricine iubeşte pe Cel care a născut iubeşte şi pe Cel ce S-a născut din El. ♣ Cine este cel ce biruieşte lumea dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?"

♣♣♣

[54] Vezi 1 In. 2,1-2,12, *p. 127*; 1 In. 2,12-17, *p. 254*.
[55] Vezi 2 In. 1,3-4,9, *p. 23*. 1 Tim. 1,2; 2 Tim. 1,2; Tit 1,4.
[56] Vezi In. 10,24-38, *p. 27-28*.
[57] Is. 7,14; Is. 49,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61; p. 62.
[58] Ier. 23,5. Ibidem p. 63. Vezi Lc. 1,26-38, *p. 84*.
[59] Vezi şi 1 In. 5,1,9-13,20, *p. 32*.

Mt. 14,32-33 „Şi suindu-se ei în corabie, s-a potolit vântul. ♣ **Iar cei din corabie I s-au închinat, zicând: Cu adevărat Tu eşti Fiul lui Dumnezeu**".

Mt. 16,13-17,20 (Mc. 8,27-30; Lc. 9,18-21) „Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: **Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?** ♣ Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre prooroci. ♣ Şi le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt? ♣ Răspunzând Simon Petru a zis: **Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu**. ♣ Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că **nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri**. ♣ **Atunci a poruncit ucenicilor Lui să nu spună nimănui că El este Hristosul**".

Mt. 17,5 (Mc. 9,7; Lc. 9,35; 2 Petr. 1,17) „Vorbind el încă, iată un nor luminos i-a umbrit pe ei, şi **iată glas din nor zicând: Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am binevoit; pe Acesta ascultaţi-L**[60]".

Mt. 18,10 „Vedeţi să nu disprețuiți pe vreunul din aceştia mici, că zic vouă: Că **îngerii lor, în ceruri, pururea văd fața Tatălui Meu, Care este în ceruri**".

Mt. 22,42-45 (Mc. 12,35-37; Lc. 20,41-44) „**Zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este?** Zis-au Lui: Al lui David. ♣ Zis-a lor: Cum deci David, în duh, Îl numeşte pe El Domn? - zicând: ♣ «**Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale**[61]». ♣ Deci dacă David Îl numeşte pe El domn, cum este fiu al lui?"

Mt. 26,63-64 (Mc. 14,61-62; Lc. 22,67-70) „Şi arhiereul I-a zis: **Te jur pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de eşti Tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. ♣ Iisus i-a răspuns: Tu ai zis. Şi vă spun încă: De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului**".

Mt. 27,54 (Mc. 15,39; Lc. 23,47) „Iar sutaşul şi cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele întâmplate, s-au înfricoşat foarte, zicând: **Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta**!"

Mc. 3,11-12[62] **(Lc. 4,41)** „**Iar duhurile cele necurate, când Îl vedeau, cădeau înaintea Lui şi strigau, zicând: Tu eşti Fiul lui Dumnezeu.** ♣ Şi El le certa mult ca să nu-L dea pe faţă".

Lc. 2,48-49 „ Şi văzându-L, rămaseră uimiţi, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aşa? Iată, tatăl Tău şi eu Te-am căutat îngrijoraţi. ♣ Şi El a zis către

[60] Vezi *Schimbarea la față*, p. 90-91; Lc. 3,21-22 (Mt. 3,16-17; Mc. 1,10-11), In. 1,32-34, *p. 13*; Mt. 12,17-21, *p. 76.*

[61] Ps. 109,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61.

[62] Vezi şi Mc. 5,7-9 (Lc. 8,28-30), *p. 419.*

ei: **De ce era să Mă căutaţi? <u>Oare, nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?</u>**[63]”

In. 1,34 „Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu[64]**”.**

In. 1,49 „Răspunsu-I-a Natanael: **Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu**, Tu eşti regele lui Israel[65]”.

In. 3,16-18 (1 In. 4,9-10,14-15)[66] „**Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe <u>Fiul Său Cel Unul-Născut</u> L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică**. ♣ Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea. ♣ **Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel ce nu crede a şi fost judecat, fiindcă nu a crezut în numele Celui Unuia-Născut, Fiul lui Dumnezeu**”.

In. 6,67-69 „Deci a zis Iisus celor doisprezece: Nu vreţi şi voi să vă duceţi? ♣ Simon Petru I-a răspuns: **<u>Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice. ♣ Şi noi am crezut şi am cunoscut că Tu eşti Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu</u>**[67]”.

In. 8,36 „Deci, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veţi fi într-adevăr[68]**”.**

In. 9,32-38 „Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naştere. ♣ **<u>De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu n-ar putea să facă nimic</u>**. ♣ Au răspuns şi i-au zis: În păcate te-ai născut tot, şi tu ne înveţi pe noi? Şi l-au dat afară. ♣ **Şi a auzit Iisus că l-au dat afară. Şi, găsindu-l, i-a zis**: **<u>Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?</u>** ♣ El a răspuns şi a zis: **Dar cine este, Doamne, ca să cred în El? ♣ Şi a zis Iisus: <u>L-ai şi văzut! Şi Cel ce vorbeşte cu tine Acela este</u>**. ♣ Iar el a zis: **Cred, Doamne. Şi s-a închinat Lui**[69]”.

In. 20,30-31[70] „Deci şi alte multe minuni a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta. ♣ **Iar acestea s-au scris, ca să credeţi că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, şi, crezând, să aveţi viaţă în numele Lui**”.

♣♣♣

[63] Vezi Lc. 2,40-52, *p. 86-87.*
[64] Vezi In. 1,29-34, *p. 87.*
[65] Vezi In. 1,47-49, *p. 158.*
[66] Vezi şi In. 3,31-36, *p. 24*; 1 In. 4,9-10,14-15, *p. 127.*
[67] Vezi In. 6,60-71, *p. 196.*
[68] Vezi In. 8,12,31-36,51, *p. 169.*
[69] Vezi In. 9,1-38, *p. 153-154.*
[70] Vezi şi In. 20,17, *p. 120.*

Fapt. 3,13,26 „**Dumnezeul lui Avraam** şi al lui Isaac şi al lui Iacov, Dumnezeul părinţilor noştri **a slăvit pe Fiul Său Iisus, pe Care voi L-aţi predat** şi L-aţi tăgăduit în faţa lui Pilat, care găsise cu cale să-L elibereze. ♣ **Dumnezeu, înviind pe Fiul Său, L-a trimis întâi la voi, să vă binecuvânteze, ca fiecare să se întoarcă de la răutăţile sale**".

Fapt. 4,27 „**Căci asupra Sfântului Tău Fiu Iisus, pe care Tu L-ai uns**, s-au adunat laolaltă, cu adevărat, în cetatea aceasta, şi Irod şi Pontius Pilat cu păgânii şi cu popoarele lui Israel[71]".

Fapt. 4,30 „Întinzând dreapta Ta spre vindecare şi **săvârşind semne şi minuni, prin numele Sfântului Tău Fiu Iisus**[72]".

Fapt. 8,37 „Filip a zis: Dacă crezi din toată inima, este cu putinţă. Şi el, răspunzând, a zis: **Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu**[73]".

Fapt. 9,20 „Apoi propovăduia în sinagogi pe Iisus, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu[74]**".**

Rom. 1,3-4,9 „Despre Fiul Său, Cel născut din sămânţa lui David, după trup, ♣ Care a fost rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere, după Duhul sfinţeniei, prin învierea Lui din morţi, Iisus Hristos, Domnul nostru. ♣ **Căci martor îmi este Dumnezeu, Căruia Îi slujesc cu duhul meu, întru Evanghelia Fiului Său** …".

Rom. 8,28-29,32[75] „Şi ştim că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, al celor care sunt chemaţi după voia Lui; ♣ **Căci pe cei pe care i-a cunoscut mai înainte, mai înainte i-a şi hotărât să fie asemenea chipului Fiului Său**, ca El să fie întâi născut între mulţi fraţi. ♣ **El, Care pe Însuşi Fiul Său nu L-a cruţat, ci L-a dat morţii, pentru noi toţi**, cum nu ne va da, oare, toate împreună cu El?"

1 Cor. 1,9 „Credincios este Dumnezeu, prin Care **aţi fost chemaţi la împărtăşirea cu Fiul Său Iisus Hristos**, Domnul nostru".

2 Cor. 1,19-20 „**Fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos**, Cel propovăduit vouă - prin noi, prin mine, prin Silvan şi prin Timotei - nu a fost da şi nu, ci da a fost în El. ♣ **Căci toate făgăduinţele lui Dumnezeu, în El, sunt da; şi prin El, amin**, spre slava lui Dumnezeu prin noi".

---

[71] Vezi Fapt. 4,26-28, *p. 95.*
[72] Vezi Fapt. 4,29-31,33, *p. 162.*
[73] Vazi Fapt. 8,36-38, *p. 427.*
[74] Vezi Fapt. 9,20-30, *p. 206*.
[75] Vezi şi Rom. 8,3,34, *p. 122.*

Gal. 1,15-16 „**Dar când a binevoit Dumnezeu** Care m-a ales din pântecele mamei mele şi m-a chemat prin harul Său, ♣ **Să descopere pe Fiul Său întru mine**, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup şi de la sânge".

Gal. 2,20 „M-am răstignit împreună cu Hristos; şi nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine. **Şi viaţa de acum, în trup, o trăiesc în credinţa în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit şi S-a dat pe Sine însuşi pentru mine**".

Gal. 4,4 „Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu, a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege[76]".

Ef. 4,7,13 „**Iar fiecăruia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos**. ♣ **Până vom ajunge toţi la unitatea credinţei şi a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu**, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos[77]".

Col. 1,3,13 „Mulţumim lui **Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos**[78], rugându-ne totdeauna pentru voi. ♣ El ne-a scos de sub puterea întunericului şi ne-a strămutat în **împărăţia Fiului iubirii Sale**".

1 Tes. 1,10 „**Şi să aşteptaţi pe Fiul Său din ceruri**, pe Care L-a înviat din morţi, pe Iisus, Cel ce ne izbăveşte de mânia cea viitoare".

Evr. 4,14 „Drept aceea, **având Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu**, să ţinem cu tărie mărturisirea".

Evr. 7,1,3 „Căci acest Melchisedec, rege al Salemului, preot al lui Dumnezeu cel Preaînalt ... . ♣ ... **asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu**, el rămâne preot pururea[79]".

Evr. 7,28 „Căci Legea pune ca arhierei oameni care au slăbiciune, pe când cuvântul jurământului, venit în urma Legii, **pune pe Fiul, desăvârşit în veacul veacului**".

Evr. 10,28-29 „Călcând cineva Legea lui Moise, e ucis fără de milă, pe cuvântul a doi sau trei martori; ♣ Gândiţi-vă: **cu cât mai aspră fi-va pedeapsa cuvenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu**, **şi a nesocotit sângele testamentului cu care s-a sfinţit, şi a batjocorit duhul harului**".

1 In. 1,1-3,7 „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit despre **Cuvântul vieţii**, ♣ - **Şi Viaţa s-a arătat şi am văzut-o şi mărturisim şi vă vestim Viaţa de veci, care era la Tatăl şi s-a arătat nouă** - ♣ Ce am văzut şi am auzit, vă vestim şi vouă, ca şi voi să aveţi împărtăşire cu noi. **Iar împărtăşirea noastră este cu Tatăl şi cu Fiul Său, Iisus Hristos**. ♣ Iar

[76] Vezi Gal. 4,4-6, *p. 123.*
[77] Vezi Ef. 4,7,11-13, *p. 363.*
[78] Rom. 15,6; 2 Cor. 1,3; 2 Cor. 11,31; Ef. 3,14; 1 Petr. 1,3. Vezi şi Col. 1,12-18, *p. 24.*
[79] Vezi Evr. 7,1-7,11-12, *p. 363.*

dacă umblăm întru lumină, precum El este în lumină, atunci avem împărtăşire unul cu altul şi **sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curăţeşte pe noi de orice păcat**".

1 In. 2,22-24 „Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristosul? **Acesta este antihristul, cel care tăgăduieşte pe Tatăl şi pe Fiul**. ♣ **Oricine tăgăduieşte pe Fiul nu are nici pe Tatăl; cine mărturiseşte pe Fiul are şi pe Tatăl**. ♣ Deci, ceea ce aţi auzit de la început, în voi să rămână; de va rămâne în voi ceea ce aţi auzit de la început, veţi rămâne şi voi în Fiul şi în Tatăl".

1 In. 3,8,23 „... **Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului**. ♣ Şi aceasta este porunca Lui, ca **să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiul Său, şi să ne iubim unul pe altul**, precum ne-a dat poruncă".

1 In. 4,14-15 „Şi noi am văzut şi mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor al lumii. ♣ **Cine mărturiseşte că Iisus este fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne întru el şi el în Dumnezeu**".

2 In. 1,3-4,9 „**Har, milă, pace fie cu voi, de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Iisus Hristos, Fiul Tatălui, în adevăr şi în dragoste.** ♣ M-am bucurat foarte, că am aflat pe unii din fiii tăi umblând întru adevăr, precum am primit poruncă de la Tatăl. ♣ **Oricine se abate şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu; cel ce rămâne în învăţătura Lui, acela are şi pe Tatăl şi pe Fiul**".

Apoc. 1,6 „**Şi ne-a făcut pe noi împărăţie, preoţi ai lui Dumnezeu şi Tatăl Său**, Lui fie slava şi puterea, în vecii vecilor. Amin![80]"

Apoc. 2,18 „Iar îngerului Bisericii din Tiatira scrie-i: Acestea zice **Fiul lui Dumnezeu, ai Cărui ochi sunt ca para focului şi picioarele asemenea aramei strălucitoare**".

Apoc. 3,21 „Celui ce biruieşte îi voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu, precum şi Eu am biruit şi am şezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui[81]".

Apoc. 14,1[82] „... care aveau numele Lui şi numele Tatălui Lui, scris pe frunţile lor".

a. Raportul dintre Tatăl și Fiul

In. 1,1-4 „La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul. ♣ Acesta era întru început la Dumnezeu. ♣ Toate prin El s-au

[80] Vezi Apoc. 1,4-6, *p. 127.*
[81] Vezi Apoc. 3,4-5,12,21, *p. 380.*
[82] Vezi și Apoc. 7,3-4,9-10,17 (Apoc. 14,1-5), *p. 311.*

făcut; şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut. ♣ Întru El era viaţă şi viaţa era lumina oamenilor[83]".

Col. 1,12-18[84] **„Mulţumind cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moştenirea sfinţilor, întru lumină. ♣ El ne-a scos de sub puterea întunericului şi ne-a strămutat în împărăţia Fiului iubirii Sale. ♣ Întru Care avem răscumpărarea prin sângele Lui, adică iertarea păcatelor; ♣ Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. ♣ Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute, şi cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El şi pentru El. ♣ El este mai înainte decât toate şi toate prin El sunt aşezate. ♣ Şi El este capul trupului, al Bisericii; El este începutul, întâiul născut din morţi, ca să fie El cel dintâi întru toate**".

♣♣♣

Mt. 11,25-27 (Lc. 10,21-22) „**În vremea aceea, răspunzând, Iisus a zis: Te slăvesc pe Tine, Părinte**, Doamne al cerului şi al pământului, căci ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi pricepuţi şi le-ai descoperit pruncilor. ♣ Da, Părinte, căci aşa a fost bunăvoirea înaintea Ta. ♣ **Toate Mi-au fost date de către Tatăl Meu şi nimeni nu cunoaşte pe Fiul, decât numai Tatăl, nici pe Tatăl nu-L cunoaşte nimeni, decât numai Fiul şi cel căruia va voi Fiul să-i descopere**".

Mt. 20,23 (Mc. 10,40) „... a şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu[85]".

Mt. 24,3,36 (Mc. 13,4,32) „Şi şezând El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicând: Spune nouă când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului? ♣ **Iar de ziua şi de ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl**".

Mt. 26,39 (Mc. 14,35-36; Lc. 22,42) „Şi mergând puţin mai înainte, a căzut cu faţa la pământ, rugându-Se şi zicând: **Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voieşti**[86]".

In. 3,31-36[87] „**Cel ce vine de sus este deasupra tuturor**; cel ce este de pe pământ pământesc este şi de pe pământ grăieşte. Cel ce vine din cer este deasupra tuturor. ♣ Şi ce a văzut şi a auzit, aceea mărturiseşte, dar mărturia Lui nu o primeşte nimeni. ♣ **Cel ce a primit mărturia Lui a pecetluit că Dumnezeu este adevărat**. ♣ **Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu vorbeşte cuvintele lui Dumnezeu, pentru că**

[83] Vezi In. 1,1-5,9-14,18, *p. 80-81.*
[84] Vezi şi Col. 1,19-23, *p. 124.*
[85] Vezi Mt. 20,20-23 (Mc. 10,35-40), *p. 140.*
[86] Vezi *Rugăciunea din Grădina Ghetsimani*, p.101-102.
[87] Vezi şi In. 3,16-18, *p. 20.*

Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură. ♣ **Tatăl iubeşte pe Fiul şi toate le-a dat în mâna Lui.** ♣ **Cel ce crede în Fiul are viaţă veşnică, iar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viaţa, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el**".

In. 4,31-34 „Între timp, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Învăţătorule, mănâncă. ♣ Iar El le-a zis: **Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o ştiţi**. ♣ Ziceau deci ucenicii între ei: Nu cumva I-a adus cineva să mănânce? ♣ Iisus le-a zis: **Mâncarea Mea este să fac voia Celui ce M-a trimis pe Mine şi să săvârşesc lucrul Lui**".

In. 5,17-21[88] „Dar Iisus le-a răspuns: **Tatăl Meu până acum lucrează; şi Eu lucrez**. ♣ **Deci pentru aceasta căutau mai mult iudeii să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci şi pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său**, **făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu**. ♣ A răspuns Iisus şi le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: **Fiul nu poate să facă nimic de la Sine, dacă nu va vedea pe Tatăl făcând; căci cele ce face Acela, acestea le face şi Fiul întocmai**. ♣ **Că Tatăl iubeşte pe Fiul şi-I arată toate câte face El şi lucruri mai mari decât acestea va arăta Lui, ca voi să vă miraţi.** ♣ **Căci, după cum Tatăl scoală pe cei morţi şi le dă viaţă, tot aşa şi Fiul dă viaţă celor ce voieşte**".

In. 5,31-32,36-39[89] „Dacă mărturisesc Eu despre mine însumi, mărturia Mea nu este adevărată. ♣ Altul mărturiseşte despre Mine; şi ştiu că adevărată este mărturia pe care o mărturiseşte despre Mine. ♣ **Iar Eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan; căci lucrurile pe care Mi le-a dat Tatăl ca să le săvârşesc, lucrurile acestea pe care le fac Eu, mărturisesc despre Mine că Tatăl M-a trimis**. ♣ Şi Tatăl care M-a trimis, Acela a mărturisit despre Mine. Nici glasul Lui nu l-aţi văzut vreodată, nici faţa Lui nu aţi văzut-o; ♣ Şi cuvântul Lui nu sălăşluieşte în voi, pentru că voi nu credeţi în Cel pe care l-a trimis Acela. ♣ **Cercetaţi Scripturile, că socotiţi că în ele aveţi viaţă veşnică. Şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine**".

In. 6,27-47 „Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă **Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl**. ♣ Deci au zis către El: **Ce să facem, ca să săvârşim lucrările lui Dumnezeu?** ♣ Iisus a răspuns şi le-a zis: **Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeţi în Acela pe Care El L-a trimis**. ♣ Deci I-au zis: Dar ce minune faci Tu, ca să vedem şi să credem în Tine? Ce lucrezi? ♣ Părinţii noştri au mâncat mană în pustie, precum este scris: «Pâine din cer le-a dat lor să mănânce[90]». ♣ **Deci Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Nu Moise v-a dat pâinea cea din cer; ci Tatăl Meu vă dă din cer pâinea cea adevărată**. ♣ Căci pâinea lui Dumnezeu este cea care se coboară din cer şi care dă viaţă lumii. ♣ Deci au zis către El: Doamne, dă-ne totdeauna pâinea aceasta. ♣ **Şi Iisus le-a zis: Eu sunt pâinea vieţii**; cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce va crede în Mine nu va înseta niciodată. ♣ Dar am spus vouă că M-aţi şi văzut şi nu credeţi. ♣ **Tot ce-Mi dă Tatăl, va veni la Mine; şi pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară**; ♣ **Pentru**

[88] Vezi şi In. 5,21-30, *p. 146.*
[89] Vezi şi In. 5,38-47, *p. 351.*
[90] Ieş. 16,15.

că M-am coborât din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia Celui ce M-a trimis pe Mine. ♣ Şi aceasta este voia Celui ce M-a trimis, ca din toţi pe care Mi i-a dat Mie să nu pierd nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi. ♣ **Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul şi crede în El să aibă viaţă veşnică şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi**. ♣ Deci iudeii murmurau împotriva Lui, fiindcă zisese: Eu sunt pâinea ce s-a coborât din cer. ♣ Şi ziceau: **Au nu este Acesta Iisus, fiul lui Iosif, şi nu ştim noi pe tatăl Său şi pe mama Sa?** Cum spune El acum: M-am coborât din cer? ♣ Iisus a răspuns şi le-a zis: Nu murmuraţi între voi. ♣ **Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl, Care M-a trimis, şi Eu îl voi învia în ziua de apoi**. ♣ Scris este în prooroci: «Şi vor fi toţi învăţaţi de Dumnezeu[91]». **Deci oricine a auzit şi a învăţat de la Tatăl la Mine vine**. ♣ **Nu doar că pe Tatăl l-a văzut cineva, decât numai Cel ce este la Dumnezeu; Acesta L-a văzut pe Tatăl**. ♣ **Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine are viaţă veşnică**".

In. 7,16-18,28-29,32-34 „**Deci le-a răspuns Iisus şi a zis: Învăţătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis**. ♣ De vrea cineva să facă voia Lui, va cunoaşte despre învăţătura aceasta dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine Însumi. ♣ Cel care vorbeşte de la sine îşi caută slava sa; **iar cel care caută slava celui ce l-a trimis pe el, acela este adevărat şi nedreptate nu este în el**. ♣ Deci a strigat Iisus în templu, învăţând şi zicând: Şi pe Mine Mă ştiţi şi ştiţi de unde sunt; şi **Eu n-am venit de la Mine, dar adevărat este Cel ce M-a trimis pe Mine şi pe Care voi nu-L ştiţi.** ♣ **Eu Îl ştiu pe El, căci de la El sunt şi El M-a trimis pe Mine**. ♣ Au auzit fariseii mulţimea murmurând acestea despre El şi au trimis arhiereii şi fariseii slujitori ca să-L prindă. ♣ Dar Iisus le-a zis: **Puţin timp mai sunt cu voi şi Mă duc la Cel ce M-a trimis. ♣ Mă veţi căuta şi nu Mă veţi găsi; şi unde sunt Eu, voi nu puteţi să veniţi**".

In. 8,17-29 „Şi în Legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată. ♣ **Eu sunt Cel ce mărturisesc despre Mine Însumi şi mărturiseşte despre Mine Tatăl, Cel ce M-a trimis**. ♣ Îi ziceau deci: Unde este Tatăl Tău? Răspuns-a Iisus: **Nu mă ştiţi nici pe Mine nici pe Tatăl Meu; dacă M-aţi şti pe Mine, aţi şti şi pe Tatăl Meu**. ♣ Cuvintele acestea le-a grăit Iisus în vistierie, pe când învăţa în templu; şi nimeni nu L-a prins, că încă nu venise ceasul Lui. ♣ **Şi iarăşi le-a zis: Eu Mă duc şi Mă veţi căuta şi veţi muri în păcatul vostru. Unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni**. ♣ Deci ziceau iudeii: Nu cumva Îşi va ridica singur viaţa? Că zice: Unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni. ♣ Şi El le zicea: Voi sunteţi din cele de jos; Eu sunt din cele de sus. **Voi sunteţi din lumea aceasta; Eu nu sunt din lumea aceasta**. ♣ **V-am spus deci vouă că veţi muri în păcatele voastre. Căci dacă nu credeţi că Eu sunt, veţi muri în păcatele voastre.** ♣ Deci Îi ziceau ei: Cine eşti Tu? Şi a zis lor Iisus: Ceea ce v-am spus de la început. ♣ Multe am de spus despre voi şi de judecat. Dar Cel ce M-a trimis pe Mine adevărat este, şi cele ce am auzit de la El, Eu acestea le grăiesc în lume. ♣ Şi ei n-au înţeles că le vorbea despre Tatăl. ♣ **Deci le-a zis Iisus: Când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte că Eu sunt şi că de la Mine însumi nu fac nimic, ci precum M-a învăţat Tatăl, aşa vorbesc.** ♣ **Şi Cel ce M-a**

[91] Mih. 4,2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 255.

trimis este cu Mine; nu M-a lăsat singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui".

In. 8,38-58 „**Eu vorbesc ceea ce am văzut la Tatăl Meu**, iar voi faceţi ceea ce aţi auzit de la tatăl vostru. ♣ Ei au răspuns şi I-au zis: Tatăl nostru este Avraam. ♣ Dar voi acum căutaţi să Mă ucideţi pe Mine, Omul care v-am spus adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu. Avraam n-a făcut aceasta. ♣ Voi faceţi faptele tatălui vostru. Zis-au Lui: Noi nu ne-am născut din desfrânare. Un tată avem: pe Dumnezeu. ♣ Le-a zis Iisus: **Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-aţi iubi pe Mine, căci de la Dumnezeu am ieşit şi am venit. Pentru că n-am venit de la Mine însumi, ci El M-a trimis.** ♣ **De ce nu înţelegeţi vorbirea Mea?** Fiindcă nu puteţi să daţi ascultare cuvântului Meu. ♣ **Voi sunteţi din tatăl vostru diavolul şi vreţi să faceţi poftele tatălui vostru**. El, de la început, a fost ucigător de oameni şi nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Când grăieşte minciuna, grăieşte dintru ale sale, căci este mincinos şi tatăl minciunii. ♣ Dar pe Mine, fiindcă spun adevărul, nu Mă credeţi. ♣ **Cine dintre voi Mă vădeşte de păcat?** Dacă spun adevărul, de ce voi nu Mă credeţi? ♣ Cel care este de la Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu ascultaţi pentru că nu sunteţi de la Dumnezeu. ♣ Au răspuns iudeii şi I-au zis: Oare, nu zicem noi bine că Tu eşti samarinean şi ai demon? ♣ A răspuns Iisus: **Eu nu am demon, ci cinstesc pe Tatăl Meu, şi voi nu Mă cinstiţi pe Mine**. ♣ **Dar Eu nu caut slava Mea**. Este cine să o caute şi să judece. ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac. ♣ Iudeii I-au zis: Acum am cunoscut că ai demon. Avraam a murit, de asemenea şi proorocii; şi Tu zici: Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va gusta moartea în veac. ♣ Nu cumva eşti Tu mai mare decât tatăl nostru Avraam, care a murit? Şi au murit şi proorocii. Cine te faci Tu a fi? ♣ **Iisus a răspuns: Dacă Mă slăvesc Eu pe Mine Însumi, slava Mea nimic nu este. Tatăl Meu este Cel care Mă slăveşte, despre Care ziceţi voi că este Dumnezeul vostru**. ♣ **Şi nu L-aţi cunoscut, dar Eu Îl ştiu; şi dacă aş zice că nu-L ştiu, aş fi mincinos asemenea vouă**. **Ci Îl ştiu şi păzesc cuvântul Lui**. ♣ Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea şi a văzut-o şi s-a bucurat. ♣ Deci au zis iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani şi l-ai văzut pe Avraam? ♣ **Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam**".

In. 10,15,17-18 „**Precum Mă cunoaşte Tatăl şi Eu cunosc pe Tatăl. Şi sufletul Îmi pun pentru oi**. ♣ Pentru aceasta Mă iubeşte Tatăl, fiindcă Eu Îmi pun sufletul, ca iarăşi să-l iau. ♣ Nimeni nu-l ia de la Mine, ci Eu de la Mine Însumi îl pun. **Putere am Eu ca să-l pun şi putere am iarăşi ca să-l iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu**".

In. 10,24-38 „Deci L-au împresurat iudeii şi Îi ziceau: Până când ne scoţi sufletul? **Dacă Tu eşti Hristosul, spune-o nouă pe faţă**. ♣ Iisus le-a răspuns: V-am spus şi nu credeţi. **Lucrările pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine**. ♣ **Dar voi nu credeţi, pentru că nu sunteţi dintre oile Mele.** ♣ Oile Mele ascultă de glasul Meu şi Eu le cunosc pe ele, şi ele vin după Mine. ♣ **Şi Eu le dau viaţă veşnică** şi nu vor pieri în veac, şi din mâna Mea nimeni nu le va răpi. ♣ **Tatăl Meu, Care Mi le-a dat, este mai mare decât toţi, şi nimeni nu poate să le**

răpească din mâna Tatălui Meu. ♣ **Iar Eu şi Tatăl Meu una suntem**. ♣ Iarăşi au luat pietre iudeii ca să arunce asupra Lui. ♣ Iisus le-a răspuns: Multe lucruri bune v-am arătat vouă de la Tatăl Meu. Pentru care din ele, aruncaţi cu pietre asupra Mea? ♣ **I-au răspuns iudeii: Nu pentru lucru bun aruncăm cu pietre asupra Ta, ci pentru hulă şi pentru că Tu, om fiind, Te faci pe Tine Dumnezeu**. ♣ Iisus le-a răspuns: Nu e scris în Legea voastră că «Eu am zis: dumnezei sunteţi?[92]» ♣ Dacă i-a numit dumnezei pe aceia către care a fost cuvântul lui Dumnezeu - şi Scriptura nu poate să fie desfiinţată - ♣ **Despre Cel pe care Tatăl L-a sfinţit şi L-a trimis în lume, voi ziceţi: Tu huleşti, căci am spus: Fiul lui Dumnezeu sunt? ♣ Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu credeţi în Mine**. ♣ **Iar dacă le fac, chiar dacă nu credeţi în Mine, credeţi în aceste lucrări, ca să ştiţi şi să cunoaşteţi că Tatăl este în Mine şi Eu în Tatăl**".

In. 11,3-4,21-27,38,41-43 „Deci au trimis surorile la El, zicând: Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav. ♣ **Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească**. ♣ Şi a zis către Iisus: **Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit. ♣ Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da**. ♣ Iisus i-a zis: Fratele tău va învia. ♣ Marta i-a zis: Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi. ♣ Şi Iisus i-a zis: **Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi**. ♣ Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta? ♣ **Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume**. ♣ Deci suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt. Şi era o peşteră şi o piatră aşezată pe ea. ♣ Au ridicat deci piatra, **iar Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat. ♣ Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis**. ♣ Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară![93]"

In. 12,26-30,44-45,48-50 „Dacă-Mi slujeşte cineva, să-Mi urmeze, şi unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu. **Dacă-Mi slujeşte cineva, Tatăl Meu îl va cinsti**. ♣ Acum sufletul Meu e tulburat, şi ce voi zice? **Părinte, izbăveşte-Mă, de ceasul acesta. Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta. ♣ Părinte, preaslăveşte-Ţi numele! Atunci a venit glas din cer: Şi L-am preaslăvit şi iarăşi Îl voi preaslăvi**. ♣ Iar mulţimea care sta şi auzea zicea: A fost tunet! Alţii ziceau: Înger I-a vorbit! ♣ Iisus a răspuns şi a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi. ♣ Iar Iisus a strigat şi a zis: **Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. ♣ Şi cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine**. ♣ Cine Mă nesocoteşte pe Mine şi nu primeşte cuvintele Mele are judecător ca să-l judece: cuvântul pe care l-am spus acela îl va judeca în ziua cea de apoi. ♣ **Pentru că Eu n-am vorbit de la Mine, ci Tatăl care M-a trimis, Acesta Mi-a dat poruncă ce să spun şi ce să vorbesc. ♣ Şi ştiu că porunca Lui este viaţa veşnică. Deci cele ce vorbesc Eu, precum Mi-a spus Mie Tatăl, aşa vorbesc**".

[92] Ps. 86,1.

[93] Vezi In. 11,1-45, p. *154-155.*

In. 13,3 „Iisus, ştiind că Tatăl I-a dat Lui toate în mâini şi că de la Dumnezeu a ieşit şi la Dumnezeu merge".

In. 14,1-15 „Să nu se tulbure inima voastră; credeţi în Dumnezeu, credeţi şi în Mine. ♣ **În casa Tatălui Meu multe locaşuri sunt**. Iar de nu, v-aş fi spus. Mă duc să vă gătesc loc. ♣ Şi dacă Mă voi duce şi vă voi găti loc, iarăşi voi veni şi vă voi lua la Mine, ca să fiţi şi voi unde sunt Eu. ♣ Şi unde Mă duc Eu, voi ştiţi şi ştiţi şi calea. ♣ Toma i-a zis: Doamne, nu ştim unde Te duci; şi cum putem şti calea? ♣ Iisus i-a zis: **Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine**. ♣ Dacă M-aţi fi cunoscut pe Mine, şi pe Tatăl Meu L-aţi fi cunoscut; dar de acum Îl cunoaşteţi pe El şi L-aţi şi văzut. ♣ **Filip I-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl şi ne este de ajuns. ♣ Iisus i-a zis: De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl**. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl? ♣ Nu crezi tu că Eu sunt întru Tatăl şi Tatăl este întru Mine? Cuvintele pe care vi le spun nu le vorbesc de la Mine, ci **Tatăl - Care rămâne întru Mine - face lucrările Lui**. ♣ **Credeţi Mie că Eu sunt întru Tatăl şi Tatăl întru Mine, iar de nu, credeţi-Mă pentru lucrările acestea**. ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: cel ce crede în Mine va face şi el lucrările pe care le fac Eu şi mai mari decât acestea va face, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. ♣ **Şi orice veţi cere întru numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul**. ♣ Dacă veţi cere ceva în numele Meu, Eu voi face. ♣ De Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele".

In. 14,19-24 „Încă puţin timp şi lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veţi vedea, pentru că Eu sunt viu şi voi veţi fi vii. ♣ **În ziua aceea veţi cunoaşte că Eu sunt întru Tatăl Meu şi voi în Mine şi Eu în voi**. ♣ Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este care Mă iubeşte; iar cel ce Mă iubeşte pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui. ♣ I-a zis Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce este că ai să Te arăţi nouă, şi nu lumii? ♣ Iisus a răspuns şi i-a zis: **Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom face locaş la el**. ♣ Cel ce nu Mă iubeşte nu păzeşte cuvintele Mele. Dar cuvântul pe care îl auziţi nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis".

In. 14,26-31 „**Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu**, Acela vă va învăţa toate şi vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu. ♣ Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, nu precum dă lumea vă dau Eu. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoşeze. ♣ Aţi auzit că v-am spus: Mă duc şi voi veni la voi. **De M-aţi iubi v-aţi bucura că Mă duc la Tatăl, pentru că Tatăl este mai mare decât Mine**. ♣ Şi acum v-am spus acestea înainte de a se întâmpla, ca să credeţi când se vor întâmpla. ♣ Nu voi mai vorbi multe cu voi, căci vine stăpânitorul acestei lumi şi el nu are nimic în Mine; ♣ **Dar ca să cunoască lumea că Eu iubesc pe Tatăl şi precum Tatăl Mi-a poruncit aşa fac**. Sculaţi-vă, să mergem de aici".

In. 15,1-2,10,23-25 „**Eu sunt viţa cea adevărată şi Tatăl Meu este lucrătorul**. ♣ Orice mlădiţă care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; şi orice mlădiţă care aduce roadă, El o curăţeşte, ca mai multă roadă să aducă. ♣ **Dacă păziţi poruncile Mele, veţi rămâne întru iubirea Mea după cum şi Eu am păzit poruncile Tatălui Meu şi**

<u>rămân întru iubirea Lui</u>. ♣ **Cel ce Mă urăşte pe Mine, urăşte şi pe Tatăl Meu**. ♣ **De nu aş fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut păcat nu ar avea**; dar acum M-au şi văzut şi M-au urât şi pe Mine şi pe Tatăl Meu. ♣ Dar (aceasta), ca să se împlinească cuvântul cel scris în Legea lor: «M-au urât pe nedrept[94]»".

In. 16,15-16,23,28,32 „**<u>Toate câte are Tatăl ale Mele sunt</u>**; de aceea am zis că din al Meu ia şi vă vesteşte vouă. ♣ Puţin şi nu Mă veţi mai vedea, şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea, pentru că Eu Mă duc la Tatăl. ♣ ...**Adevărat, adevărat zic vouă: <u>Orice veţi cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da</u>**. ♣ **<u>Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume; iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl</u>**. ♣ Iată vine ceasul, şi a şi venit, ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe Mine să Mă lăsaţi singur. **<u>Dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine</u>**[95]".

In. 17,1-11,21,24[96] „Acestea a vorbit Iisus şi, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul să Te preaslăvească. ♣ **Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viaţă veşnică tuturor acelora pe care Tu i-ai dat Lui**. ♣ **<u>Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis</u>**. ♣ Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârşit. ♣ **Şi acum, <u>preaslăveşte-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuţi, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea</u>**. ♣ Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau şi Mie Mi i-ai dat şi cuvântul Tău l-au păzit. ♣ **Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine**; ♣ Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit şi au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieşit, şi au crezut că Tu M-ai trimis. ♣ Eu pentru aceştia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. ♣ **Şi toate ale Mele sunt ale Tale, şi ale Tale sunt ale Mele** şi M-am preaslăvit întru ei. ♣ Şi Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt şi Eu vin la Tine. **Părinte Sfinte, păzeşte-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, <u>ca să fie una precum suntem şi Noi</u>**. ♣ Ca toţi să fie una, **<u>după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine</u>**, aşa şi aceştia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis. ♣ Părinte, voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat, **ca să vadă slava mea pe care Mi-ai dat-o, <u>pentru că Tu M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii</u>**".

In. 18,11 „Deci a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. **Nu voi bea, oare, paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?**[97]"

♣♣♣

1 Cor. 15,24-25,27-28,57 „**După aceea, sfârşitul, când Domnul va preda împărăţia lui Dumnezeu şi Tatălui**, când va desfiinţa orice domnie şi orice stăpânire

[94] Ps. 24,20; Ps. 34,18; Ps. 68,6.
[95] Vezi In. 16,17-33, *p. 197-198.*
[96] Vezi şi In. 17,6-19,22-26, *p. 198.*
[97] Vezi. In. 18,1-13, *p. 102-103.*

şi orice putere. ♣ Căci El trebuie să împărăţească până ce va pune pe toţi vrăjmaşii Săi sub picioarele Sale[98]. ♣ «Căci toate le-a supus sub picioarele Lui». **Dar când zice: «Că toate I-au fost supuse Lui» - învederat este că afară de Cel care I-a supus Lui toate**. ♣ **Iar când toate vor fi supuse Lui, atunci şi Fiul însuşi Se va supune Celui ce I-a supus Lui toate, ca Dumnezeu să fie toate în toţi**. ♣ Dar să dăm mulţumire lui Dumnezeu, Care ne-a dat biruinţa prin Domnul nostru Iisus Hristos!"

Ef. 1,3-6,11,19-21 „Binecuvântat fie **Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos**, Cel ce, întru Hristos, ne-a binecuvântat pe noi, în ceruri, cu toată binecuvântarea duhovnicească; ♣ **Precum întru El ne-a şi ales, înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinţi şi fără de prihană înaintea Lui,** ♣ Mai înainte rânduindu-ne, în a Sa iubire, **spre înfierea întru El, prin Iisus Hristos**, după buna socotinţă a voii Sale, ♣ **Spre lauda slavei harului Său, cu care ne-a dăruit pe noi prin Fiul Său cel iubit**. ♣ **Întru Care şi moştenire am primit, rânduiţi fiind mai înainte - după rânduiala Celui ce toate le lucrează, potrivit sfatului voii Sale,** ♣ Şi cât de covârşitoare este mărimea puterii Lui faţă de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem. ♣ **Pe aceasta, Dumnezeu a lucrat-o în Hristos, sculându-L din morţi şi aşezându-L de-a dreapta Sa, în ceruri**, ♣ **Mai presus decât toată începătoria şi stăpânia şi puterea şi domnia** şi decât tot numele ce se numeşte, nu numai în veacul acesta, ci şi în cel viitor".

Evr. 1,1-9 „După ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri şi în multe chipuri, a vorbit părinţilor noştri prin proorooci, ♣ **În zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moştenitor a toate şi prin Care a făcut şi veacurile; ♣ Care, fiind strălucirea slavei şi chipul fiinţei Lui şi Care ţine toate cu cuvântul puterii Sale, după ce a săvârşit, prin El însuşi, curăţirea păcatelor noastre, a şezut de-a dreapta slavei, întru cele prea înalte, ♣ Făcându-Se cu atât mai presus de îngeri, cu cât a moştenit un nume mai deosebit decât ei**. ♣ Căci căruia dintre îngeri i-a zis Dumnezeu vreodată: «Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut[99]»; şi iarăşi: «Eu Îi voi fi Lui Tată şi El Îmi va fi Mie Fiu[100]»? ♣ Şi iarăşi, **când aduce în lume pe Cel întâi născut, El zice: «Şi să se închine Lui toţi îngerii lui Dumnezeu**[101]». ♣ Şi de îngeri zice: «Cel ce face pe îngerii Săi duhuri şi pe slujitorii Săi pară de foc[102]»; ♣ Iar către Fiul: «Tronul Tău, Dumnezeule, în veacul veacului; şi toiagul dreptăţii este toiagul împărăţiei Tale. ♣ Iubit-ai dreptatea şi ai urât fărădelegea; **pentru aceea Te-a uns pe Tine, Dumnezeule, Dumnezeul Tău cu untdelemnul bucuriei**, mai mult decât pe părtaşii Tăi[103]»".

Evr. 3,1-6 „Pentru aceea, fraţi sfinţi, părtaşi chemării cereşti, **luaţi aminte la Apostolul şi Arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus Hristos**, ♣ Care credincios a

[98] Ps. 109,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61.
[99] Ps. 2,7. Ibidem p. 60.
[100] 2 Reg. 7,14.
[101] Ps. 96,8. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 213.
[102] Ps. 103,5. Ibidem p. 213.
[103] Ps. 44,8-9; Is. 61,1. Ibidem p. 60; p. 63.

fost Celui ce L-a rânduit, precum şi Moise în toată casa Lui. ♣ **Pentru că Acesta (Iisus) S-a învrednicit de mai multă slavă decât Moise, după cum are mai multă cinste decât casa cel ce a zidit-o**. ♣ **Căci orice casă e zidită de către cineva, iar Ziditorul a toate este Dumnezeu**. ♣ **Moise a fost credincios în toată casa Domnului, ca o slugă, spre mărturia celor ce erau să fie descoperite în viitor,** ♣ **Iar Hristos a fost credincios ca Fiu peste casa Sa. Şi casa Lui suntem noi, numai dacă ţinem până la sfârşit cu neclintire, îndrăzneala mărturisirii** şi lauda nădejdii noastre".

Evr. 5,5-10 **„Aşa şi Hristos nu S-a preaslăvit pe Sine însuşi, ca să Se facă arhiereu, ci Cel ce a grăit către El: «Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut[104]». ♣ În alt loc se zice: «Tu eşti Preot în veac după rânduiala lui Melchisedec[105]». ♣ El, în zilele trupului Său, a adus, cu strigăt şi cu lacrimi, cereri şi rugăciuni către Cel ce putea să-L mântuiască din moarte şi auzit a fost pentru evlavia Sa,** ♣ **Şi deşi era Fiu, a învăţat ascultarea din cele ce a pătimit, ♣ Şi desăvârşindu-Se, S-a făcut tuturor celor ce-L ascultă pricină de mântuire veşnică. ♣ Iar de Dumnezeu a fost numit: Arhiereu după rânduiala lui Melchisedec".**

1 In. 5,1,9-13,20 „**Oricine crede că Iisus este Hristos, este născut din Dumnezeu, şi oricine iubeşte pe Cel care a născut iubeşte şi pe Cel ce S-a născut din El**. ♣ Dacă primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare, că aceasta este mărturia lui Dumnezeu: că a mărturisit pentru Fiul Său. ♣ **Cine crede în Fiul lui Dumnezeu are această mărturie în el însuşi**. **Cine nu crede în Dumnezeu, L-a făcut mincinos, pentru că n-a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul Său. ♣ Şi aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat viaţă veşnică şi această viaţă este în Fiul Său**. ♣ **Cel ce are pe Fiul are viaţa**; cel ce nu are pe Fiul lui Dumnezeu nu are viaţa. ♣ Acestea am scris vouă, care credeţi în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să ştiţi că aveţi viaţă veşnică. ♣ **Ştim iarăşi că Fiul lui Dumnezeu a venit şi ne-a dat nouă pricepere, ca să cunoaştem pe Dumnezeul cel adevărat; şi noi suntem în Dumnezeul cel adevărat, adică întru Fiul Său Iisus Hristos**. Acesta este adevăratul Dumnezeu şi viaţa de veci".

Apoc. 2,26-27 „Şi celui ce biruieşte şi celui ce păzeşte până la capăt faptele Mele, îi voi da lui stăpânire peste neamuri. ♣ Şi le va păstori pe ele cu toiag de fier şi ca pe vasele olarului le va sfărâma, **precum şi eu am luat putere de la Tatăl Meu**[106]".

b. Fiul Omului

Dan. 7,13 „Am privit în vedenia de noapte, şi iată pe norii cerului venea cineva ca **Fiul Omului şi El a înaintat până la Cel vechi de zile**, şi a fost dus în faţa Lui".

♣♣♣

[104] Ps. 2,7. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 60.
[105] Ps. 109,4. Ibidem p. 61.
[106] Ps. 2,8-9.

Mt. 9,6 (Mc. 2,10; Lc. 5,24) „Dar ca să ştiţi că **putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele**, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ţi patul şi mergi la casa ta[107]".

Mt. 10,23 „Când vă urmăresc pe voi în cetatea aceasta, fugiţi în cealaltă; adevărat grăiesc vouă: **nu veţi sfârşi cetăţile lui Israel, până ce va veni Fiul Omului**".

Mt. 11,19 (Lc. 7,34-35) „**A venit Fiul Omului**, **mâncând şi bând şi spun: Iată om mâncăcios şi băutor de vin, prieten al vameşilor şi al păcătoşilor**. Dar înţelepciunea s-a dovedit dreaptă din faptele ei[108]".

Mt. 12,32 (Lc. 12,10) „**Celui care va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui**; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie".

Mt. 12,40 (Lc. 11,30) „**Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşa va fi şi Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi**[109]".

Mt. 13,36-37 „Lămureşte-ne nouă pilda cu neghina din ţarină. ♣ El, răspunzând, le-a zis: **Cel ce seamănă sămânţa cea bună este Fiul Omului**[110]".

Mt. 16,13 „Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: **Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului?**[111]"

Mt. 16,27-28 „**Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale** ♣ Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe Fiul Omului, venind în împărăţia Sa".

Mt. 17,9 (Mc. 9,9) „Şi pe când se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: **Nimănui să nu spuneţi ceea ce aţi văzut, până când Fiul Omului Se va scula din morţi**[112]".

Mt. 18,11 (Lc. 19,10) „Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut".

Mt. 19,28 „Iar Iisus le-a zis: Adevăr vă spun că voi, cei ce Mi-aţi urmat Mie, la naşterea din nou a lumii, **când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel**".

---

[107] Vezi Lc. 5,17-26 (Mt. 9,2-6; Mc. 2,1-12), *p. 151.*
[108] Vezi Lc. 7,31-35 (Mt. 11,16-19), *p. 342.*
[109] Vezi Mt. 12,38-40 (Lc. 11,29-30), *p. 110.*
[110] Vezi Mt. 13,24-30,36-43 *Pilda neghinei,* p. 63.
[111] Vezi Mt. 16,13-17,20, *p. 19.*
[112] Vezi Mt. 17,1-9; Mc. 9,2-10, *p. 90-91.*

Mt. 20,28 (Mc. 10,45) „După cum şi Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească El şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi[113]".

Mt. 24,30 „**Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului** şi vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă[114]".

Mt. 25,31 „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale[115]".

Mt. 26,24 (Mc. 14,21; Lc. 22,22) „**Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai, însă, acelui om prin care Fiul Omului se vinde**! Bine era de omul acela dacă nu se năştea".

Mt. 26,45 (Mc. 14,41) „Atunci a venit la ucenici şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! **Iată s-a apropiat ceasul şi Fiul Omului va fi dat în mâinile păcătoşilor[116]".**

Mt. 26,64 (Mc. 14,62; Lc. 22,69) „... **Şi vă spun încă: De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului[117]".**

Mc. 8,31[118] (Lc. 9,22) „**Şi a început să-i înveţe că Fiul Omului trebuie să pătimească multe** şi să fie defăimat de bătrâni, de arhierei şi de cărturari şi să fie omorât, iar după trei zile să învieze".

Mc. 8,38 (Lc. 9,26) „Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat şi păcătos, **şi Fiul Omului Se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinţii îngeri**".

Lc. 6,5 (Mt. 12,8; Mc. 2,28) „Şi le zicea: Fiul Omului este domn şi al sâmbetei".

Lc. 6,22 „Fericiţi veţi fi când oamenii vă vor urî pe voi şi vă vor izgoni dintre ei, şi vă vor batjocori şi vor lepăda numele voastre ca rău din pricina Fiului Omului".

Lc. 9,55 „... Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască[119]".

---

[113] Vezi Mt. 20,25-28 (Mc. 10,42-45), *p. 195*.
[114] Vezi Mt. 24,29-31 (Mc. 13,24-27), *p. 286*.
[115] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297*.
[116] Vezi Mt. 26,36-46 (Mc. 14,32-42), p. *101*.
[117] Vezi Mt. 26,57-68 (Mc. 14,53-65), Lc. 22,54,63-71, *p. 104-105*.
[118] Vezi şi Mt. 26,2, Mc. 9,12 (Mt. 17,12), Mc. 9,30-32 (Mt. 17,22-23; Lc. 9,44-45), *p. 96*; Lc. 24,1-12 (v. 7), *p. 112-113*.

Lc. 9,58 (Mt. 8,20) „Şi i-a zis Iisus: Vulpile au vizuini şi păsările cerului cuiburi; dar **Fiul Omului n-are unde să-Şi plece capul**[120]".

Lc. 12,8 „Şi zic vouă: Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, şi **Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu**".

Lc. 12,40 (Mt. 24,44; Mt. 25,13) „**Deci şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni**".

Lc. 17,24 (Mt. 24,27) „Căci după cum fulgerul, fulgerând dintr-o parte de sub cer, luminează până la cealaltă parte de sub cer, **aşa va fi şi Fiul Omului în ziua Sa**[121]".

Lc. 17,26 (Mt. 24,37) „Şi precum a fost în zilele lui Noe, tot aşa va fi şi în zilele Fiului Omului[122]**".**

Lc. 18,8 „Dar Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credinţă pe pământ?"

Lc. 21,27 (Mt. 24,30; Mc. 13,26) „Şi atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere şi cu slavă multă[123]**".**

Lc. 21,36 „Privegheaţi dar în toată vremea rugându-vă, ca să vă întăriţi să scăpaţi de toate acestea care au să vină şi să staţi înaintea Fiului Omului".

Lc. 22,48 „Iar Iisus i-a zis: **Iuda, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului?**"

In. 1,51 „Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, **de acum veţi vedea cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului**[124]".

In. 3,13-15 „**Şi nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer. ♣ Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie**[125]**, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului, ♣** Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică".

In. 5,26-27 „Căci precum Tatăl are viaţă în Sine, aşa I-a dat şi Fiului să aibă viaţă în Sine; **♣ Şi I-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului**".

---

[119] Vezi Lc. 9,52-55, *p. 520.*

[120] *Vezi Lc. 9,57-62 (Mt. 8,19-22), p*. 168.

[121] Vezi Lc. 17,22-24 (Mt. 24,26-27), *p. 286.*

[122] Vezi Lc. 17,26-37 (Mt. 24,37-41; Mt. 24,28), *p. 286.*

[123] Vezi Lc. 21,20-28, *p. 287.*

[124] Vezi In. 1,35-51, *p. 192.*

[125] Num. 21,8-9. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 67.

In. 6,27,61-62 „Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă **Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl**. ♣ Iar Iisus, ştiind în Sine că ucenicii Lui murmură împotriva Lui, le-a zis: Vă sminteşte aceasta? ♣ **Dacă veţi vedea pe Fiul Omului, suindu-Se acolo unde era mai înainte?**"

In. 8,28 „Deci le-a zis Iisus: <u>Când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte că Eu sunt</u> şi că de la Mine însumi nu fac nimic, ci precum M-a învăţat Tatăl, aşa vorbesc".

In. 12,20-23,34-35 „Şi erau nişte elini din cei ce se suiseră să se închine la sărbătoare. ♣ Deci aceştia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileii, şi l-au rugat zicând: Doamne, **voim să vedem pe Iisus**. ♣ Filip a venit şi i-a spus la Andrei, şi Andrei şi Filip au venit şi I-au spus lui Iisus. ♣ Iar Iisus le-a răspuns, zicând: **A venit ceasul ca să fie preaslăvit Fiul Omului**. ♣ I-a răspuns deci mulţimea: Noi am auzit din Lege că Hristosul rămâne în veac; **şi cum zici Tu că Fiul Omului trebuie să fie înălţat? Cine este acesta, Fiul Omului?** ♣ Deci le-a zis Iisus: Încă puţină vreme Lumina este cu voi. Umblaţi cât aveţi Lumina ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu ştie unde merge".

In. 13,31-32 „Şi când a ieşit el, Iisus a zis: **Acum a fost preaslăvit Fiul Omului şi Dumnezeu a fost preaslăvit întru El**. ♣ **Iar dacă Dumnezeu a fost preaslăvit întru El, şi Dumnezeu Îl va preaslăvi întru El şi îndată Îl va preaslăvi**[126]".

♣♣♣

Fapt. 7,56 „Şi a zis: Iată, văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu!"

<u>Apoc. 1,10,12-18</u> „**Am fost în duh în zi de duminică şi am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiţă**, ♣ Şi m-am întors să văd al cui este glasul care vorbea cu mine şi, întorcându-mă, am văzut şapte sfeşnice de aur. ♣ Şi în mijlocul sfeşnicelor pe **<u>Cineva asemenea Fiului Omului</u>, îmbrăcat în veşmânt lung până la picioare** şi încins pe sub sân cu un brâu de aur. ♣ Capul Lui şi părul Lui erau albe ca lâna albă şi ca zăpada, şi ochii Lui, ca para focului. ♣ Picioarele Lui erau asemenea aramei arse în cuptor, iar glasul Lui era ca un vuiet de ape multe; ♣ În mâna Lui cea dreaptă avea şapte stele; şi din gura Lui ieşea o sabie ascuţită cu două tăişuri, iar faţa Lui era ca soarele, când străluceşte în puterea lui. ♣ **Şi când L-am văzut, am căzut la picioarele Lui ca un mort. Şi El a pus mâna dreaptă peste mine, zicând: <u>Nu te teme! Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă</u>**, ♣ **Şi Cel ce sunt viu. Am fost mort, şi, iată, sunt viu, în vecii vecilor, şi am cheile morţii şi ale iadului**".

Apoc. 14,14 „Şi am privit **şi iată un nor alb şi Cel ce şedea pe nor era asemenea Fiului Omului, având pe cap cunună de aur** şi în mână seceră ascuţită".

[126] Vezi In. 13,1-32, *p. 100-101.*

1.3. SFÂNTUL DUH

In. 15,26 „Iar când va veni Mângâietorul, pe Care Eu Îl voi trimite vouă de la Tatăl, Duhul Adevărului, Care de la Tatăl purcede[127], Acela va mărturisi despre Mine[128]".

1 Cor. 2,10 „Iar nouă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul Său, fiindcă Duhul toate le cercetează, chiar şi adâncurile lui Dumnezeu[129]".

2 Cor. 3,17-18 (In. 4,24) „Domnul este Duh, şi unde este Duhul Domnului, acolo este libertate. ♣ Iar noi toţi, privind ca în oglindă, cu faţa descoperită, slava Domnului, ne prefacem în acelaşi chip din slavă în slavă, ca de la Duhul Domnului".

Gal. 5,22-23 „Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credinţa, ♣ Blândeţea, înfrânarea, curăţia; împotriva unora ca acestea nu este lege".

♣♣♣

Mt. 1,18 (Lc. 1,35) „Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: **Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt[130]**".

Mt. 3,11 (Mc. 1,7-8; Lc. 3,16; In. 1,26-27,33) „Eu unul vă botez cu apă spre pocăinţă, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălţămintea; **Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc**".

Mt. 10,19-20 (Mc. 13,11; Lc. 12,11-12) „Iar când vă vor da în mâna lor, nu vă îngrijoraţi de cum sau ce veţi vorbi, că în ceasul acela vi se va da vouă ce să vorbiţi; ♣ **Fiindcă nu voi sunteţi cei ce vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este Cel ce grăieşte întru voi**".

Lc. 1,41,67 „... şi Elisabeta s-a umplut de Duh Sfânt. ♣ Şi Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfânt şi a proorocit ...[131]".

Lc. 3,22 (Mt. 3,16; Mc. 1,10) „Şi S-a coborât Duhul Sfânt peste El, în chip trupesc, ca un porumbel ...".

---

[127] Vezi nota de subsol de la In. 15,26; Evr.. 9,14, *p. 12*. Vezi şi In. 3,34-35, In. 14,26, Gal. 4,6, 1 In. 3, 23-24, *p. 13-15*; Lc. 11,13 (Mt. 7,11), Fapt. 5,32, Rom. 5,5, 2 Cor. 5,4-5 (Gal. 3,5), 1 Tes. 4,7-8, *p. 38-44*; Fapt. 15,8, *p. 7.*

[128] Is. 48,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 68.

[129] Vezi 1 Cor. 2,4,9-13, *p. 42.*

[130] Vezi Mt. 1,18-25, Lc. 1,26-38, *p. 83-84.*

[131] Lc. 1,39-49, *p. 184-185*; Lc. 1,5-25,57-67,76-80, *p. 187-188.*

Lc. 4,1[132] **(Mt. 4,1; Mc. 1,12) „Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan şi a fost dus de Duhul în pustie".**

Lc. 11,13 (Mt. 7,11) „Deci dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi fiilor voştri daruri bune, **cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duh Sfânt celor care îl cer de la El**![133]"

In. 3,5 „Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ţie: **De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în împărăţia lui Dumnezeu**".

In. 6,63 „Duhul este cel ce dă viaţă; trupul nu foloseşte la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă".

In. 7,37-39 „Iar în ziua cea din urmă - ziua cea mare a sărbătorii - Iisus a stat între ei şi a strigat, zicând: Dacă însetează cineva, să vină la Mine şi să bea. ♣ **Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecele lui.** ♣ **Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească acei ce cred în El. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit**".

In. 14,16-17,25-26 „**Şi Eu voi ruga pe Tatăl şi alt Mângâietor vă va da vouă ca să fie cu voi în veac**, ♣ **Duhul Adevărului, pe Care lumea nu poate să-L primească, pentru că nu-L vede, nici nu-L cunoaşte; voi Îl cunoaşteţi, că rămâne la voi şi în voi va fi!** ♣ Acestea vi le-am spus, fiind cu voi; ♣ **Dar Mângâietorul, Duhul Sfânt, pe Care-L va trimite Tatăl, în numele Meu, Acela vă va învăţa toate** şi vă va aduce aminte despre toate cele ce v-am spus Eu".

In. 16,5-15 „Dar acum Mă duc la Cel ce M-a trimis şi nimeni dintre voi nu întreabă: Unde Te duci? ♣ Ci, fiindcă v-am spus acestea, întristarea a umplut inima voastră. ♣ Dar Eu vă spun adevărul: **Vă este de folos ca să mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi, iar dacă Mă voi duce, Îl voi trimite la voi**. ♣ **Şi El, venind, va vădi lumea de păcat şi de dreptate şi de judecată.** ♣ **De păcat, pentru că ei nu cred în Mine;** ♣ **De dreptate, pentru că Mă duc la Tatăl Meu şi nu Mă veţi mai vedea;** ♣ **Şi de judecată, pentru că stăpânitorul acestei lumi a fost judecat**. ♣ Încă multe am a vă spune, dar acum nu puteţi să le purtaţi. ♣ **Iar când va veni Acela, Duhul Adevărului, vă va călăuzi la tot adevărul; căci nu va vorbi de la Sine, ci toate câte va auzi va vorbi şi cele viitoare vă va vesti**. ♣ Acela Mă va slăvi, pentru că din al Meu va lua şi vă va vesti. ♣ Toate câte are Tatăl ale Mele sunt; de aceea am zis că din al Meu ia şi vă vesteşte vouă".

In. 20,21-23 „Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi. ♣ **Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt;** ♣ **Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute**".

---

[132] Vezi şi Lc. 4,14,17-18, *p. 13.*

[133] Vezi Lc. 11,5-13 (Mt. 7,7-11), *p. 396.*

♣♣♣

Fapt. 1,2 „Până în ziua în care S-a înălţat la cer, **poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales**”.

Fapt. 1,15-16 „Şi în zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul fraţilor (iar numărul lor era ca la o sută douăzeci), a zis: ♣ Bărbaţi fraţi, **trebuia să se împlinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfânt, prin gura lui David, a spus-o dinainte** despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus”.

Fapt. 4,4,8,31[134] „**Şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi**. ♣ **Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfânt, le-a vorbit**: ♣ Şi pe când se rugau astfel, s-a cutremurat locul în care erau adunaţi, şi **s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi grăiau cu îndrăzneală cuvântul lui Dumnezeu**”.

Fapt. 5,3,8-9 „Iar Petru a zis: Anania, **de ce a umplut satana inima ta, ca să minţi tu Duhului Sfânt** şi să doseşti din preţul ţarinei? ♣ Iar Petru a zis către ea: Spune-mi dacă aţi vândut ţarina cu atât? Iar ea a zis: Da, cu atât. ♣ Iar Petru a zis către ea: **De ce v-aţi învoit voi să ispitiţi Duhul Domnului?** Iată picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sunt la uşă şi te vor scoate afară şi pe tine[135]”.

Fapt. 5,32 „Şi suntem martori ai acestor cuvinte noi şi Duhul Sfânt, pe Care Dumnezeu L-a dat celor ce Îl ascultă”.

Fapt. 6,3 „Drept aceea, fraţilor, căutaţi şapte bărbaţi dintre voi, cu nume bun, plini de Duh Sfânt şi de înţelepciune, pe care noi să-i rânduim la această slujbă[136]**”.**

Fapt. 7,51 „Voi cei tari în cerbice şi netăiaţi împrejur la inimă şi la urechi, **voi pururea staţi împotriva Duhului Sfânt**, precum Şi părinţii voştri, aşa şi voi!”

Fapt. 8,17 „Atunci îşi puneau mâinile peste ei, şi ei luau Duhul Sfânt[137]**”.**

Fapt. 8,18-20 „**Şi Simon văzând că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, le-a adus bani**, ♣ Zicând: Daţi-mi şi mie puterea aceasta, ca acela pe care voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt. ♣ Iar Petru a zis către el: **Banii tăi să fie cu tine spre pierzare! Căci ai socotit că darul lui Dumnezeu se agoniseşte cu bani**[138]”.

---

[134] Vezi şi Fapt. 13,42-44,52, *p. 245-246.*
[135] Vezi Fapt. 5,1-11, *p. 347-348.*
[136] Vezi Fapt. 6,1-6, *p. 368.*
[137] Vezi Fapt. 8,12,14-17, *p. 427.*
[138] Vezi Fapt. 8,18-21, *p. 444.*

Fapt. 8,29,38-39 „**Iar Duhul i-a zis lui Filip: Apropie-te şi te alipeşte de carul acesta**. ♣ Şi a poruncit să stea carul; şi s-au coborât amândoi în apă, şi Filip şi famenul, şi l-a botezat. ♣ **Iar când au ieşit din apă, Duhul Domnului a răpit pe Filip**, şi famenul nu l-a mai văzut. Şi el s-a dus în calea sa, bucurându-se".

Fapt. 9,17 „Şi a mers Anania şi a intrat în casă şi, punându-şi mâinile pe el, a zis: Frate Saul, **Domnul Iisus, Cel ce ţi S-a arătat pe calea pe care tu veneai, m-a trimis ca să vezi iarăşi şi să te umpli de Duh Sfânt**".

Fapt. 9,31 „**Deci Biserica**, în toată Iudeea şi Galileea şi Samaria, avea pace, zidindu-se şi umblând în frica de Domnul, şi **sporea prin mângâierea Duhului Sfânt**".

Fapt. 10,19,44-46 „Şi tot gândindu-se Petru la vedenie, **Duhul i-a zis** ... ♣ Încă pe când Petru vorbea aceste cuvinte, **Duhul Sfânt a căzut peste toţi cei care ascultau cuvântul**. ♣ Iar credincioşii tăiaţi împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiţi pentru că **darul Duhului Sfânt s-a revărsat şi peste neamuri**. ♣ Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi şi slăvind pe Dumnezeu[139]".

Fapt. 11,12,15-16 „**Iar Duhul mi-a zis să merg cu ei**, de nimic îndoindu-mă. … ♣ Şi când am început eu să vorbesc, Duhul Sfânt a căzut peste ei, ca şi peste noi la început. ♣ Şi mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, când zicea: Ioan a botezat cu apă; **voi însă vă veţi boteza cu Duh Sfânt**".

Fapt. 13,2-4 „**Şi pe când slujeau Domnului şi posteau, Duhul Sfânt a zis**: Osebiţi-mi pe Barnaba şi pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat. ♣ Atunci, postind şi rugându-se, şi-au pus mâinile peste ei şi i-au lăsat să plece. ♣ **Deci, ei, mânaţi de Duhul Sfânt**, au coborât la Seleucia şi de acolo au plecat cu corabia la Cipru".

Fapt. 13,9 „**Iar Saul - care se numeşte şi Pavel - plin fiind de Duh Sfânt** …".

Fapt. 15,28 „Pentru că, părutu-s-a Duhului Sfânt şi nouă[140]".

Fapt. 16,6-7 „Şi ei au străbătut Frigia şi ţinutul Galatiei, **opriţi fiind de Duhul Sfânt ca să propovăduiască cuvântul în Asia**. ♣ Venind la hotarele Misiei, încercau să meargă în Bitinia, dar **Duhul lui Iisus nu i-a lăsat**".

Fapt. 19,2,6 „A zis către ei: **Primit-aţi voi Duhul Sfânt când aţi crezut?** Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit dacă este Duh Sfânt. ♣ **Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit asupra lor** şi vorbeau în limbi şi prooroceau[141]".

---

[139] Vezi Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17), *p. 314-315*; Fapt. 10,44-48, *p. 427.*

[140] Vezi Fapt. 15,22-29, *p. 237.*

[141] Vezi Fapt. 19,1-6, *p. 427*; Fapt. 11,27-28, *p. 382.*

Fapt. 20,22-23 „Iar acum iată că **fiind eu mânat de Duhul, merg la Ierusalim**, neştiind cele ce mi se vor întâmpla acolo, ♣ Decât numai că **Duhul Sfânt mărturiseşte prin cetăţi, spunându-mi că mă aşteaptă lanţuri şi necazuri**[142]".

Fapt. 20,28 „Drept aceea, luaţi aminte de voi înşivă şi de toată turma, **întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi**, **ca să păstraţi Biserica lui Dumnezeu**, pe care a câştigat-o cu însuşi sângele Său".

Fapt. 21,4,10-11 „Şi găsind pe ucenici, am rămas acolo şapte zile. **Aceştia spuneau lui Pavel, prin duhul**, să nu se suie la Ierusalim. ♣ Şi rămânând noi acolo mai multe zile, a coborât din Iudeea **un prooroc cu numele Agav**; ♣ Şi, venind el la noi, a luat brâul lui Pavel şi legându-şi picioarele şi mâinile a zis: **Acestea zice Duhul Sfânt**: Pe bărbatul al căruia este acest brâu, aşa îl vor lega iudeii la Ierusalim şi-l vor da în mâinile neamurilor[143]".

Fapt. 28,25 „Şi neînţelegându-se unii cu alţii, au plecat, zicând Pavel un cuvânt că: **Bine a vorbit Duhul Sfânt prin Isaia proorocul**, către părinţii noştri".

Rom. 5,5 „Iar nădejdea nu ruşinează pentru că **iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre, prin Duhul Sfânt, Cel dăruit nouă**".

Rom. 8,5-16 „**Căci cei ce sunt după trup cugetă cele ale trupului, iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului**. ♣ Căci dorinţa cărnii este moarte dar **dorinţa Duhului este viaţă şi pace**; ♣ Fiindcă dorinţa cărnii este vrăjmăşie împotriva lui Dumnezeu, căci nu se supune legii lui Dumnezeu, că nici nu poate. ♣ Iar cei ce sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu. ♣ **Dar voi nu sunteţi în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui**. ♣ Iar dacă Hristos este în voi, trupul este mort pentru păcat; iar Duhul, viaţă pentru dreptate, ♣ **Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morţi locuieşte în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său care locuieşte în voi**. ♣ Drept aceea, fraţilor, nu suntem datori trupului, ca să vieţuim după trup. ♣ Căci dacă vieţuiţi după trup, veţi muri, iar dacă ucideţi, cu Duhul, faptele trupului, veţi fi vii. ♣ **Căci câţi sunt mânaţi de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu.** ♣ **Pentru că n-aţi primit iarăşi un duh al robiei, spre temere, ci aţi primit Duhul înfierii, prin care strigăm: Avva! Părinte!** ♣ **Duhul însuşi mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu**".

Rom. 8,23,26-27 „Şi nu numai atât, ci şi noi, care avem **pârga Duhului**, şi noi înşine suspinăm în noi, aşteptând înfierea, răscumpărarea trupului nostru. ♣ **De asemenea şi Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre, căci noi nu ştim să ne rugăm cum trebuie, ci Însuşi Duhul Se roagă pentru noi cu suspine negrăite**. ♣ **Iar Cel ce**

[142] Vezi Fapt. 20,17-27, *p. 221.*
[143] Vezi Fapt. 21,8-14, *p. 221-222.*

cercetează inimile ştie care este dorinţa Duhului, căci după Dumnezeu El Se roagă pentru sfinţi".

Rom. 9,1 „Spun adevărul în Hristos, nu mint**, martor fiindu-mi conştiinţa mea în Duhul Sfânt**".

Rom. 14,17 „Căci împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfânt".

Rom. 15,13,30 „Iar Dumnezeul nădejdii să vă umple pe voi de toată bucuria şi pacea în credinţă, **ca să prisosească nădejdea voastră, prin puterea Duhului Sfânt**. ♣ Dar vă îndemn, fraţilor, pentru Domnul nostru Iisus Hristos **şi pentru iubirea Duhului Sfânt**, ca împreună cu mine să luptaţi în rugăciuni către Dumnezeu pentru mine".

Rom. 15,16,19 „Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind Evanghelia lui Dumnezeu, **pentru ca prinosul neamurilor, fiind sfinţit în Duhul Sfânt, să fie bine primit**. ♣ Prin puterea semnelor şi a minunilor, prin puterea Duhului Sfânt...[144]".

1 Cor. 2,4,9-13[145] „Iar cuvântul meu şi propovăduirea mea nu stăteau în cuvinte de înduplecare ale înţelepciunii omeneşti, ci în adeverirea Duhului şi a puterii, ♣ Ci precum este scris: «**Cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El**[146]». ♣ **Iar nouă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul Său, fiindcă Duhul toate le cercetează, chiar şi adâncurile lui Dumnezeu**. ♣ **Căci cine dintre oameni ştie ale omului, decât duhul omului, care este în el? Aşa şi cele ale lui Dumnezeu, nimeni nu le-a cunoscut, decât Duhul lui Dumnezeu**. ♣ Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaştem cele dăruite nouă de Dumnezeu. ♣ **Pe care le şi grăim, dar nu în cuvinte învăţate din înţelepciunea omenească, ci în cuvinte învăţate de la Duhul Sfânt, lămurind lucruri duhovniceşti oamenilor duhovniceşti**".

1 Cor. 3,16 „Nu ştiţi, oare, că voi sunteţi templu al lui Dumnezeu şi că **Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi?**"

1 Cor. 7,40[147] **„... Şi socot că şi eu am Duhul lui Dumnezeu ...".**

1 Cor. 12,3-4 „De aceea, vă fac cunoscut că precum nimeni, grăind în Duhul lui Dumnezeu, nu zice: Anatema fie Iisus! - tot aşa nimeni nu poate să zică: Domn este Iisus, - decât în Duhul Sfânt. ♣ Darurile sunt felurite, dar acelaşi Duh[148]".

[144] Vezi Rom. 15,15-20, *p. 179.*
[145] Vezi şi 1 Cor. 2,4-8 *p. 469*; 1 Cor. 2,12-15, *p. 247.*
[146] Is. 64,3.
[147] Vezi şi Iac. 4,5-6, *p. 50.*

2 Cor. 3,6-8 „Cel ce ne-a învrednicit **să fim slujitori ai Noului Testament, nu ai literei, ci ai duhului; pentru că litera ucide, iar duhul face viu**. ♣ Iar dacă slujirea cea spre moarte, săpată în litere, pe piatră, s-a făcut întru slavă, încât fiii lui Israel nu puteau să-şi aţintească ochii la faţa lui Moise, din pricina slavei celei trecătoare a feţei lui, ♣ Cum să nu fie mai mult întru slavă slujirea Duhului?"

2 Cor. 5,4-5 (Gal. 3,5) „Că noi, cei ce suntem în cortul acesta, suspinăm îngreuiaţi, de vreme ce dorim să nu ne scoatem haina noastră, ci să ne îmbrăcăm cu cealaltă pe deasupra, ca ceea ce este muritor să fie înghiţit de viaţă. ♣ **Iar Cel ce ne-a făcut spre aceasta este Dumnezeu, Care ne-a dat nouă arvuna Duhului**[149]".

Gal. 3,14 „Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvântarea lui Avraam, **ca să primim, prin credinţă, făgăduinţa Duhului**".

Gal. 5,5,16,25[150] „**Căci noi aşteptăm în Duh nădejdea dreptăţii din credinţă**. ♣ Zic dar: În Duhul să umblaţi şi să nu împliniţi pofta trupului. ♣ **Dacă trăim în Duhul, în Duhul să şi umblăm**".

Gal. 6,7-8 „Nu vă amăgiţi: Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; căci ce va semăna omul, aceea va şi secera. ♣ **Cel ce seamănă în trupul său însuşi, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă în Duhul, din Duh va secera viaţă veşnică".**

Ef. 1,13-14 (Ef. 4,30[151]**)** „Întru Care şi voi, auzind cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii voastre, crezând în El, **aţi fost pecetluiţi cu Sfântul Duh al făgăduinţei,** ♣ **Care este arvuna moştenirii noastre**, spre răscumpărarea celor dobândiţi de El şi spre lauda slavei Sale".

Ef. 3,4-5,16 „De unde, citind, puteţi să cunoaşteţi înţelegerea mea în taina lui Hristos, ♣ Care, în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, **cum s-a descoperit acum sfinţilor Săi apostoli şi prooroci, prin Duhul**. ♣ Să vă dăruiască, după bogăţia slavei Sale, ca **să fiţi puternic întăriţi, prin Duhul Său, în omul dinăuntru**".

Ef. 4,3-4 „Silindu-vă să păziţi unitatea Duhului, întru legătura păcii. ♣ Este un trup şi un Duh ...[152]**".**

Ef. 5,18 „Şi nu vă îmbătaţi de vin, în care este pierzare, **ci vă umpleţi de Duhul**".

Ef. 6,18 „Faceţi în toată vremea, în Duhul, tot felul de rugăciuni şi de cereri ...".

---

[148] Vezi 1 Cor. 12,1,4-11, *p. 52*.
[149] Vezi 2 Cor. 5,1-9, *p. 265*.
[150] Vezi şi 2 Cor. 6,3-10, *p. 369*; Filip. 3,3, *p. 266*.
[151] Vezi şi Ef. 4,30, *p. 280*.
[152] Vezi Ef. 4,1-6, *p. 259*.

Filip. 1,19 „Căci ştiu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire, prin rugăciunile voastre şi **cu ajutorul Duhului lui Iisus Hristos**".

1 Tes. 1,5-6 „**Că Evanghelia noastră n-a fost la voi numai în cuvânt, ci şi întru putere şi în Duhul Sfânt** şi în deplină încredinţare, precum bine ştiţi ce fel am fost între voi, pentru voi. ♣ Şi voi v-aţi făcut următori ai noştri şi ai Domnului, **primind cuvântul cu bucuria Duhului Sfânt**, deşi aţi avut multe necazuri".

1 Tes. 4,7-8 „**Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăţie, ci la sfinţire**. ♣ De aceea, cel ce dispreţuieşte (acestea), nu dispreţuieşte un om, ci pe **Dumnezeu, Care v-a dat pe Duhul Său cel Sfânt**".

1 Tes. 5,19 „Duhul să nu-l stingeţi".

1 Tim. 4,1 „Dar **Duhul grăieşte lămurit** că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de la credinţă, luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile demonilor".

2 Tim. 1,14 „Comoara cea bună ce ţi s-a încredinţat, păzeşte-o cu ajutorul Sfântului Duh, Care sălăşluieşte întru noi".

Tit 3,5 „**El ne-a mântuit, nu din faptele cele întru dreptate, săvârşite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia naşterii celei de a doua şi prin înnoirea Duhului Sfânt**[153]".

Evr. 3,7 (Apoc. 14,13) „De aceea, precum zice Duhul Sfânt ... [154]**".**

Evr. 9,8,14 „Prin aceasta, Duhul Sfânt ne lămureşte ... . ♣ ... Duhul cel veşnic ...".

Iac. 4,5 „Sau vi se pare că Scriptura grăieşte în deşert? **Duhul, care sălăşluieşte în noi, ne pofteşte spre zavistie?"**

1 Petr. 4,14 „De sunteţi ocărâţi pentru numele lui Hristos, fericiţi sunteţi, căci Duhul slavei şi al lui Dumnezeu Se odihneşte peste voi ...".

2 Petr. 1,21 (1 Petr. 1,12[155]**)** „Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, **ci oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu au grăit, purtaţi fiind de Duhul Sfânt**".

1 In. 4,13[156] **„Din aceasta cunoaştem că rămânem în El şi El întru noi, fiindcă ne-a dat din Duhul Său".**

[153] Vezi Tit 3,4-7, *p. 15*; 1 Cor. 12,12-14, *p. 428.*
[154] Vezi Evr. 3,7-11,15-19, *p. 177*; Apoc. 12,11; Apoc. 14,13, *p. 381.*
[155] Vezi şi 1 Petr. 1,10-12, *p. 383.*

1 In. 5,6 „Acesta este Cel care a venit prin apă şi prin sânge: Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă şi prin sânge; **şi Duhul este Cel ce mărturiseşte, că Duhul este adevărul**".

Iuda 1,19-20 „Aceştia sunt cei ce fac dezbinări, **(oameni) fireşti, care nu au Duhul**. ♣ **Dar voi, iubiţilor, zidiţi-vă pe voi înşivă**, întru a voastră prea sfântă credinţă, **rugându-vă în Duhul Sfânt**[157]".

Apoc. 2,7 (Apoc. 2,11,17,29; Apoc. 3,6,13,22) „Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor".

Apoc. 22,17 „Şi Duhul şi mireasa zic: Vino. Şi cel ce aude să zică: Vino. Şi cel însetat să vină, cel ce doreşte să ia în dar apa vieţii".

a. Cincizecimea

Fapt. 1,1-5,8 „Cuvântul cel dintâi l-am făcut o, Teofile, despre toate cele ce a început Iisus a face şi a învăţa, ♣ Până în ziua în care S-a înălţat la cer, **poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales**, ♣ Cărora S-a şi înfăţişat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile şi vorbind cele despre împărăţia lui Dumnezeu. ♣ **Şi cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui**, pe care (a zis El) aţi auzit-o de la Mine: ♣ Că Ioan a botezat cu apă, iar **voi veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile**. ♣ **Ci veţi lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, şi Îmi veţi fi Mie martori în Ierusalim şi în toată Iudeea şi în Samaria şi până la marginea pământului**".

Fapt. 2,1-4 „**Şi când a sosit ziua Cincizecimii, erau toţi împreună în acelaşi loc. ♣ Şi din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet, ca de suflare de vânt ce vine repede, şi a umplut toată casa unde şedeau ei. ♣ Şi li s-au arătat, împărţite, limbi ca de foc şi au şezut pe fiecare dintre ei. ♣ Şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi**[158]**".**

Fapt. 2,14-21 „Şi stând Petru cu cei unsprezece, a ridicat glasul şi le-a vorbit: Bărbaţi iudei, şi toţi care locuiţi în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscută şi luaţi în urechi cuvintele mele; ♣ Că aceştia nu sunt beţi, cum vi se pare vouă, căci este al treilea ceas din zi; ♣ **Ci aceasta este ce s-a spus prin proorocul Ioil**: ♣ «**Iar în zilele din urmă, zice Domnul, voi turna din Duhul Meu peste tot trupul şi fiii voştri şi fiicele voastre vor prooroci şi cei mai tineri ai voştri vor vedea vedenii şi bătrânii voştri vise vor visa. ♣ Încă şi peste slugile Mele şi peste slujnicele Mele voi turna în acele zile, din Duhul Meu şi vor prooroci**. ♣ Şi minuni voi face sus în cer şi jos pe pământ semne: sânge, foc şi fumegare de fum. ♣ Soarele se va schimba în

[156] Vezi şi 1 In. 4,1-6, *p. 385.*
[157] Vezi Iuda 1,3-4,8,10-13,16-20, *p. 503.*
[158] Vezi Fapt. 2,1-13, *p. 53.*

întuneric şi luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului, cea mare şi strălucită. ♣ **Şi tot cel ce va chema numele Domnului se va mântui**[159]»".

b. Harul lui Dumnezeu [160]

Col. 4,18 „... Harul fie cu voi! Amin".

Lc. 1,28 „Şi intrând îngerul la ea, a zis: **Bucură-te, ceea ce eşti plină de har**, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei".

Lc. 2,40 „Iar Copilul creştea şi Se întărea cu duhul, umplându-Se de înţelepciune şi harul lui Dumnezeu era asupra Lui".

Lc. 4,22 „Şi toţi Îl încuviinţau şi se mirau de **cuvintele harului** care ieşeau din gura Lui".

In. 1,14 „Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, **slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr**".

In. 1,15-17 „Ioan mărturisea despre El şi striga, zicând: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era. ♣ **Şi din plinătatea Lui noi toţi am luat, şi har peste har**. ♣ Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar **harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos**".

♣♣♣

Fapt. 4,33 „Şi cu mare putere apostolii mărturiseau despre învierea Domnului Iisus Hristos **şi mare har era peste ei toţi**".

Fapt. 6,8 „**Iar Ştefan, plin de har şi de putere, făcea minuni** şi semne mari în popor".

Fapt. 13,43 „După ce s-a terminat adunarea, mulţi dintre iudei şi dintre prozeliţii cucernici au mers după Pavel şi după Barnaba, care, vorbind către ei, **îi îndemnau să stăruie în harul lui Dumnezeu**".

Fapt. 14,3,26 „Deci multă vreme au stat acolo, grăind cu îndrăzneală întru Domnul, **Care da mărturie pentru cuvântul harului Său**, făcând semne şi minuni prin mâinile lor. ♣ Şi de acolo au mers cu corabia spre Antiohia, de unde fuseseră **încredinţaţi harului lui Dumnezeu**, spre lucrul pe care l-au împlinit".

Fapt. 15,11 „**Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, credem că ne vom mântui** în acelaşi chip ca şi aceia".

---

[159] Ioil 3,1-5. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 256.
[160] Vezi şi *Binecuvântări*, p. 489-490.

Fapt. 15,40 „Iar Pavel, alegând pe Sila, a plecat, **fiind încredinţat de către fraţi harului Domnului**".

Fapt. 20,24[161] „Dar nimic nu iau în seamă şi nu pun nici un preţ pe sufletul meu, numai să împlinesc calea mea şi slujba mea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi **Evanghelia harului lui Dumnezeu**".

Fapt. 20,32 „Şi acum vă încredinţez lui Dumnezeu **şi cuvântului harului Său**, cel ce poate să vă zidească şi să vă dea moştenire între toţi cei sfinţiţi".

Rom. 3,23-24 „**Fiindcă toţi au păcătuit** şi sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu; ♣ **Îndreptându-se în dar cu harul Lui**, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus[162]".

Rom. 4,16; Gal. 2,21 „De aceea (moştenirea făgăduită) este din credinţă, <u>ca să fie din har</u> ... . ♣♣ <u>Nu lepăd harul lui Dumnezeu</u>; căci dacă dreptatea vine prin Lege, atunci Hristos a murit în zadar[163]".

<u>Rom. 5,15-17,20-21; Rom. 6,14-15,23</u> „**Dar nu este cu greşeala cum este cu harul, căci dacă prin greşeala unuia cei mulţi au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu şi darul Lui au prisosit asupra celor mulţi, prin harul unui singur om, Iisus Hristos**. ♣ Şi ce aduce darul nu seamănă cu ce a adus acel unul care a păcătuit; căci judecata dintr-unul duce la osândire, **<u>iar harul din multe greşeli duce la îndreptare</u>**. ♣ Căci, dacă prin greşeala unuia moartea a împărăţit printr-unul, cu mult mai mult **cei ce primesc prisosinţa harului şi a darului dreptăţii vor împărăţi în viaţă prin Unul Iisus Hristos**. ♣ Iar Legea a intrat şi ea ca să înmulţească greşeala; iar **unde s-a înmulţit păcatul, a prisosit harul**; ♣ **Pentru că precum a împărăţit păcatul prin moarte, aşa şi harul să împărăţească prin dreptate, spre viaţa veşnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru**. ♣♣ Căci păcatul nu va avea stăpânire asupra voastră, fiindcă nu sunteţi sub lege, ci sub har. ♣ Oare, atunci să păcătuim fiindcă nu suntem sub lege, ci sub har? Nicidecum! ♣ **<u>Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, viaţa veşnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru</u>**".

Rom. 11,5-6[164] „Deci tot aşa şi în vremea de acum este o rămăşiţă aleasă prin har. ♣ **<u>Iar dacă este prin har, nu mai este din fapte; altfel harul nu mai este har</u>. Iar dacă este din fapte, nu mai este har, altfel fapta nu mai este faptă**".

Rom. 12,3 „ Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi …[165]".

1 Cor. 1,4 „Mulţumesc totdeauna Dumnezeului meu pentru voi, **pentru harul lui Dumnezeu, dat vouă în Hristos Iisus**".

---

[161] Vezi şi Col. 1,5-<u>6</u>,23, *p. 181.*
[162] Vezi Rom. 3,22-26, *p. 122.*
[163] Vezi Rom. 4,13-16, *p. 134*; Gal. 2,16-21, *p. 130.*
[164] Vezi şi Rom. 3,19-31, *p. 129.*
[165] Vezi Rom. 12,3-8, *p. 51.*

1 Cor. 3,10 „**După harul lui Dumnezeu, cel dat mie, eu, ca un înţelept meşter, am pus temelia**; iar altul zideşte. Dar fiecare să ia seama cum zideşte[166]”.

1 Cor. 15,10 „**Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt** ... [167]”.

2 Cor. 1,12 „**Căci lauda noastră aceasta este**: mărturia conştiinţei noastre că am umblat în lume, şi mai ales la voi, în sfinţenie şi în curăţie dumnezeiască, **nu în înţelepciune trupească, ci în harul lui Dumnezeu**”.

2 Cor. 4,15 „Căci toate sunt pentru voi, pentru ca, **înmulţindu-se harul să prisosească prin mai mulţi mulţumirea, spre slava lui Dumnezeu**”.

2 Cor. 6,1 „Fiind, dar, împreună-lucrători cu Hristos**, vă îndemnăm să nu primiţi în zadar harul lui Dumnezeu**”.

2 Cor. 8,1,4 „Şi vă fac cunoscut, fraţilor, harul lui Dumnezeu cel dăruit în Bisericile Macedoniei. ♣ Cu multă rugăminte cerând har de a lua şi ei parte la ajutorarea sfinţilor”.

2 Cor. 9,8,14 „Şi Dumnezeu poate să înmulţească tot harul la voi, ca, având totdeauna toată îndestularea în toate, să prisosiţi spre tot lucrul bun, ♣ **Se roagă pentru voi, şi vă iubesc pentru harul lui Dumnezeu cel ce prisoseşte la voi**”.

2 Cor. 12,9 „Şi mi-a zis: **Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune**[168]”.

Gal. 1,6 „Mă mir că aşa degrabă treceţi de la **cel ce v-a chemat pe voi, prin harul lui Hristos**, la altă Evanghelie[169]”.

Gal. 1,15-16 „**Dar când a binevoit Dumnezeu Care m-a ales din pântecele mamei mele şi m-a chemat prin harul Său**, ♣ Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, **îndată nu am primit sfat de la trup şi de la sânge**”.

Ef. 1,5-7 „Mai înainte rânduindu-ne, în a Sa iubire, spre înfierea întru El, prin Iisus Hristos, după buna socotinţă a voii Sale, ♣ **Spre lauda slavei harului Său, cu care ne-a dăruit pe noi prin Fiul Său cel iubit**. ♣ **Întru El avem răscumpărarea prin sângele Lui şi iertarea păcatelor, după bogăţia harului Lui**”.

Ef. 2,8 „Căci în har sunteţi mântuiţi, prin credinţă, şi aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu[170]”.

---

[166] Vezi 1 Cor. 3,10-11 *p. 497.*
[167] Vezi 1 Cor. 15,9-10, *p. 443.*
[168] Vezi 2 Cor. 12,7-10, *p. 507.*
[169] Vezi Gal. 1,6-9, *p. 498.*

Ef. 3,2 „Dacă în adevăr aţi auzit de <u>iconomia harului lui Dumnezeu</u> care mi-a fost dat mie pentru voi”.

Ef. 3,8 (Rom. 1,5; Rom. 15,15-16) „Mie, celui mai mic decât toţi sfinţii, **mi-a fost dat harul acesta**, ca să binevestesc neamurilor bogăţia lui Hristos, de nepătruns”.

Filip. 1,7 „Precum este cu dreptate să gândesc astfel despre voi toţi; căci vă port în inima mea, şi în lanţurile mele, şi în apărarea şi în întărirea Evangheliei, **fiindcă voi toţi sunteţi părtaşi la acelaşi har cu mine**”.

2 Tes. 1,12 (2 Cor. 8,9) „Ca să se preaslăvească în voi numele Domnului nostru Iisus şi voi întru El, **prin harul Dumnezeului nostru şi al Domnului Iisus Hristos**”.

2 Tes. 2,16 „Însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi Dumnezeu Tatăl nostru, **Care ne-a iubit pe noi şi ne-a dat, prin har, veşnică mângâiere şi bună nădejde**”.

1 Tim. 1,14 „**Şi a prisosit foarte harul Domnului nostru**, împreună cu credinţa şi cu dragostea cea întru Hristos Iisus”.

1 Tim. 4,14 „**Nu fi nepăsător faţă de harul care este întru tine**, care ţi s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor mai-marilor preoţilor”.

2 Tim. 1,6 „Din această pricină, îţi amintesc **să aprinzi şi mai mult din nou harul lui Dumnezeu, care este în tine**, prin punerea mâinilor mele[171]”.

2 Tim. 1,9 „El ne-a mântuit şi ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a Sa hotărâre şi după harul ce ne-a fost dat în Hristos Iisus, mai înainte de începutul veacurilor”.

Tit 2,11-12 „Căci **harul mântuitor al lui Dumnezeu s-a arătat tuturor oamenilor**, ♣ **Învăţându-ne pe noi să lepădăm fărădelegea şi poftele lumeşti** şi, în veacul de acum, să trăim cu înţelepciune, cu dreptate şi cu cucernicie”.

Tit 3,7 „Ca îndreptându-ne prin harul Lui, să ne facem, după nădejde, moştenitorii vieţii celei veşnice”.

Evr. 2,9 „Ci pe Cel micşorat cu puţin faţă de îngeri, pe Iisus, Îl vedem încununat cu slavă şi cu cinste, din pricina morţii pe care a suferit-o, astfel că, **prin harul lui Dumnezeu, El a gustat moartea pentru fiecare om**”.

Evr. 4,16 „**Să ne apropiem, deci, cu încredere de tronul harului**, ca să luăm milă şi să aflăm har, spre ajutor, la timp potrivit”.

---

[170] Vezi Ef. 2,4-9, *p. 309.*

[171] Vezi 2 Tim. 1,2,5-6, *p. 232.*

Evr. 12,15 „**Veghind cu luare aminte ca nimeni să nu rămână lipsit de harul lui Dumnezeu** şi ca nu cumva, odrăslind vreo pricină de amărăciune, să vă tulbure, şi prin ea mulţi să se molipsească".

Evr. 13,9 „Nu vă lăsaţi furaţi de învăţăturile străine cele de multe feluri; **căci bine este să vă întăriţi prin har inima voastră**, nu cu mâncăruri, de la care n-au avut nici un folos cei ce au umblat cu ele".

Iac. 4,5-6 (1 Petr. 5,5) „Sau vi se pare că Scriptura grăieşte în deşert? **Duhul, care sălăşluieşte în noi, ne pofteşte spre zavistie? ♣ Nu, ci dă mai mare har**. Pentru aceea, zice: «**Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har**[172]»".

1 Petr. 1,10,13 „Această mântuire au căutat-o cu stăruinţă şi au cercetat-o cu de-amănuntul proorocii, **care au proorocit despre harul ce avea să vină la voi**. ♣ Pentru aceea, încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, **nădăjduiţi desăvârşit în harul care vi se va da vouă, la arătarea lui Iisus Hristos**".

1 Petr. 3,7 „**Voi, bărbaţilor**, de asemenea, **trăiţi înţelepţeşte cu femeile voastre**, ca fiind făpturi mai slabe, şi **faceţi-le parte de cinste, ca unora care, împreună cu voi, sunt moştenitoare ale harului vieţii**, aşa încât rugăciunile voastre să nu fie împiedicate".

1 Petr. 5,10 „**Iar Dumnezeul a tot harul**, Care v-a chemat la slava Sa cea veşnică, întru Hristos Iisus, El însuşi, după ce veţi suferi puţină vreme, vă va duce la desăvârşire, vă va întări, vă va împuternici, vă va face neclintiţi".

2 Petr. 3,18 „Ci **creşteţi în har şi în cunoaşterea Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos**. A Lui este slava, acum şi în ziua veacului! Amin".

c. Darurile Sfântului Duh (Talanții)

Is. 11,2-3[173] **„Şi Se va odihni peste El Duhul lui Dumnezeu, duhul înţelepciunii şi al înţelegerii, duhul sfatului şi al tăriei, duhul cunoştinţei şi al bunei-credinţe. ♣ Şi-L va umple pe El duhul temerii de Dumnezeu**".

Rom. 11,29 „Căci darurile şi chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi".

Lc. 12,48 „**Şi oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere**".

[172] Pild. 3,34. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 246. Vezi şi 1 Petr. 5,5-6, *p. 480.*
[173] Vezi şi Gal. 5,22-23, *p. 37.*

♣♣♣

Mt. 25,14-30 ***Pilda talanților***[174] „Şi mai este ca un om care, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa. ♣ **Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, altuia unul, fiecăruia după puterea lui şi a plecat**. ♣ **Îndată, mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi.** ♣ **De asemenea şi cel cu doi a câştigat alţi doi.** ♣ **Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său**. ♣ După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele. ♣ Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. ♣ Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. ♣ Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei. ♣ Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. ♣ **Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat.** ♣ **Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ**; iată ai ce este al tău. ♣ Şi răspunzând stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer de unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? ♣ Se cuvenea deci ca tu să pui banii mei la zarafi, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă. ♣ Luaţi deci de la el talantul şi daţi-l celui ce are zece talanţi. ♣ **Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua**[175]**.** ♣ **Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor**”.

♣♣♣

Fapt. 2,38 „Iar Petru a zis către ei: **Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt**”.

Fapt. 10,45-46 „Iar credincioşii tăiaţi împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiţi pentru că **darul Duhului Sfânt s-a revărsat şi peste neamuri**. ♣ **Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi** şi slăvind pe Dumnezeu”.

Rom. 12,3-8 „**Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decât trebuie să cugete, ci să cugete fiecare spre a fi înţelept, precum Dumnezeu i-a împărţit măsura credinţei**. ♣ **Ci precum într-un singur trup avem multe mădulare şi mădularele nu au toate aceeaşi lucrare,** ♣ **Aşa şi noi, cei mulţi, un trup suntem în Hristos şi fiecare suntem mădulare unii altora**; ♣ **Dar avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat**. Dacă avem proorocie, să proorocim după măsura credinţei; ♣ Dacă avem slujbă, să stăruim în slujbă; dacă

[174] Vezi şi Lc. 19,11-27 *(Pilda minelor), p. 176.*
[175] Mt. 13,12; Mc. 4,25; Lc. 8,18; Lc. 19,26.

unul învaţă, să se sârguiască în învăţătură; ♣ Dacă îndeamnă, să fie la îndemnare; dacă împarte altora, să împartă cu firească nevinovăţie; dacă stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluieşte, să miluiască cu voie bună!"

1 Cor. 7,7 „Eu voiesc ca toţi oamenii să fie cum sunt eu însumi. Dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul aşa, altul într-alt fel".

1 Cor. 12,1,4-11 „**Iar cât priveşte darurile duhovniceşti nu vreau, fraţilor, să fiţi în necunoştinţă**. ♣ **Darurile sunt felurite, dar acelaşi Duh**. ♣ **Şi felurite slujiri sunt, dar acelaşi Domn. ♣ Şi lucrările sunt felurite, dar este acelaşi Dumnezeu, care lucrează toate în toţi. ♣ Şi fiecăruia se dă arătarea Duhului spre folos**. ♣ Că **unuia i se dă prin Duhul Sfânt cuvânt de înţelepciune, iar altuia**, după acelaşi Duh, **cuvântul cunoştinţei**. ♣ Şi unuia i se dă întru acelaşi Duh **credinţă**, iar altuia, **darurile vindecărilor**, întru acelaşi Duh; ♣ Unuia **faceri de minuni**, iar altuia **proorocie**; unuia **deosebirea duhurilor**, iar altuia **feluri de limbi** şi altuia **tălmăcirea limbilor**. ♣ **Şi toate acestea le lucrează unul şi acelaşi Duh, împărţind fiecăruia deosebi, după cum voieşte**".

1 Cor. 12,27-31; 1 Cor. 13,1 „Iar voi sunteţi trupul lui Hristos şi mădulare (fiecare) în parte. ♣ **Şi pe unii i-a pus Dumnezeu, în Biserică: întâi apostoli, al doilea prooroci, al treilea învăţători; apoi pe cei ce au darul de a face minuni; apoi darurile vindecărilor, ajutorările, cârmuirile, felurile limbilor**. ♣ **Oare toţi sunt apostoli? Oare toţi sunt prooroci? Oare toţi învăţători? Oare toţi au putere să săvârşească minuni? ♣ Oare toţi au darurile vindecărilor? Oare toţi vorbesc în limbi? Oare toţi pot să tălmăcească? ♣ Râvniţi însă la darurile cele mai bune. Şi vă arăt încă o cale care le întrece pe toate**: ♣♣ **De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător".**

Ef. 4,7,11 „Iar fiecăruia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos. ♣ **Şi el a dat pe unii apostoli, pe alţii prooroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători**[176]**".**

Evr. 2,4 „Împreună mărturisind şi Dumnezeu cu semne şi cu minuni şi cu multe feluri de puteri **şi cu darurile Duhului Sfânt, împărţite după a Sa voinţă**?"

1 Petr. 4,10 „După darul pe care l-a primit fiecare, slujiţi unii altora, ca nişte buni iconomi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu".

[176] Vezi Ef. 4,7,11-13, *p. 363.*

d. Glosolalia[177]

1 Cor. 13,1 „De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător”.

Mc. 16,17 „ Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, **în limbi noi vor grăi**”.

Fapt. 2,1-13 „Şi când a sosit ziua Cincizecimii, erau toţi împreună în acelaşi loc. ♣ Şi din cer, fără de veste, s-a făcut un vuiet, ca de suflare de vânt ce vine repede, şi a umplut toată casa unde şedeau ei. ♣ Şi li s-au arătat, împărţite, limbi ca de foc şi au şezut pe fiecare dintre ei. ♣ **Şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi au început să vorbească în alte limbi, precum le dădea lor Duhul a grăi**. ♣ Şi erau în Ierusalim locuitori iudei, bărbaţi cucernici, din toate neamurile care sunt sub cer. ♣ **Şi iscându-se vuietul acela, s-a adunat mulţimea şi s-a tulburat, căci fiecare îi auzea pe ei vorbind în limba sa**. ♣ **Şi erau uimiţi toţi şi se minunau zicând: Iată, nu sunt aceştia care vorbesc toţi galileieni? ♣ Şi cum auzim noi fiecare limba noastră, în care ne-am născut? ♣ Parţi şi mezi şi elamiţi şi cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea şi în Capadocia, în Pont şi în Asia, ♣ În Frigia şi în Pamfilia, în Egipt şi în părţile Libiei cea de lângă Cirene, şi romani în treacăt, iudei şi prozeliţi, ♣ Cretani şi arabi, îi auzim pe ei vorbind în limbile noastre despre faptele minunate ale lui Dumnezeu!** ♣ Şi toţi erau uimiţi şi nu se dumireau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta? ♣ Iar alţii batjocorindu-i, ziceau că sunt plini de must”.

Fapt. 10,46 „Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi şi slăvind pe Dumnezeu”.

---

[177] „*Glosolalia este cuvântul grecesc care derivă de la «glossa», limbă, grai şi de la verbul «lalein», a vorbi.*

În sens teologic, glosolalia este ... darul acordat de Duhul Sfânt, în Biserica primară, Apostolilor de a vorbi mai multe limbi.

Realitatea glosolaliei o confirmă mai multe texte biblice. Astfel de la Marcu 16,17 aflăm că Iisus a făgăduit celor care cred în El că «vor grăi în limbi noi». Prin «limbi noi» se înţelege limbi necunoscute până atunci, dar existente, după cum rezultă din Fapte 2,4.

Darul vorbirii este un apanaj al Pogorârii Duhului Sfânt în ziua de naştere a Bisericii. Duhul a luminat minţile Aposolilor, a întărit inimile lor, i-a sfinţit. Iar roadele revărsării Duhului au fost faptele bune.

Era nevoie să se manifeste darul limbilor pentru a se vesti cu un succes mai deplin Evanghelia. Diversitate limbilor ar fi constituit un mare impediment în propovăduirea Evangheliei. Prin darul limbilor orice credincios aude solia lui Hristos în limba sa maternă.

Îndată ce s-a produs încreştinarea darul n-a mai fost necesar. Darul avea şi un rol simbolic, de a indica că toţi credincioşii, fără deosebire de grai, sunt chemaţi la Hristos, că Biseria este un patrimoniu comun al tuturor.

Glosolalia biblică a fost clară, limba a fost înţeleasă şi nu era o bolboroseală pe care n-o înţelege nimeni şi pentru rostirea căreia nu ar fi fost necesar un dar special.

Din interpretarea textelor biblice despre glosolalie rezultă însă că vorbirea în limbi a fost un dar harismatic, vorbirea în limbi, s-a exercitat în epoca harului, cea a Noului Testament, şi în sfârşit că îndată ce glosolalia şi-a îndeplinit rolul ei misionar ea a încetat, aşa cum prevăzuse limpede Sfântul Apostol Pavel la I Corinteni 13,8: «Dragostea nu va sfârşi niciodată, dar vorbire în limbi va înceta»”. Pr. Prof. Dr. Nicolae Neaga, *Glosolalia*, în Mitropolia Banatului, Anul XXVI, nr. 9-12, Editura Mitropoliei Banatului, 1976, p. 609-613.

Fapt. 19,6 „Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit asupra lor şi vorbeau în limbi şi prooroceau".

1 Cor. 12,10 „... iar altuia feluri de limbi şi altuia tălmăcirea limbilor[178]".

1 Cor. 13,8-10 „... **Cât despre proorocii - se vor desfiinţa; darul limbilor va înceta; ştiinţa se va sfârşi;** ♣ Pentru că în parte cunoaştem şi în parte proorocim. ♣ Dar când va veni ceea ce e desăvârşit, atunci ceea ce este în parte se va desfiinţa".

1 Cor. 14,2,9-11,13-19 „Pentru că **cel ce vorbeşte într-o limbă străină** nu vorbeşte oamenilor, ci lui Dumnezeu; şi nimeni nu-l înţelege, fiindcă el, în duh, grăieşte taine. ♣ Aşa şi voi: Dacă prin limbă nu veţi da cuvânt lesne de înţeles, cum se va cunoaşte ce aţi grăit? Veţi fi nişte oameni care vorbesc în vânt. ♣ **Sunt aşa de multe feluri de limbi în lume, dar nici una din ele nu este fără înţelesul ei**. ♣ **Deci dacă nu voi şti înţelesul cuvintelor, voi fi barbar pentru cel care vorbeşte, şi cel care vorbeşte barbar pentru mine**. ♣ **De aceea, cel ce grăieşte într-o limbă străină să se roage ca să şi tălmăcească**. ♣ Căci, dacă mă rog într-o limbă străină, duhul meu se roagă, dar mintea mea este neroditoare. ♣ Atunci ce voi face? Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga şi cu mintea; voi cânta cu duhul, dar voi cânta şi cu mintea. ♣ **Fiindcă dacă vei binecuvânta cu duhul, cum va răspunde omul simplu «Amin» la mulţumirea ta, de vreme ce el nu ştie ce zici?** ♣ Căci tu, într-adevăr, mulţumeşti bine, dar celălalt nu se zideşte. ♣ **Mulţumesc Dumnezeului meu, că vorbesc în limbi mai mult decât voi toţi;** ♣ **Dar în Biserică vreau să grăiesc cinci cuvinte cu mintea mea, ca să învăţ şi pe alţii, decât zeci de mii de cuvinte într-o limbă străină**[179]".

1 Cor. 14,21-23,26-28 „În Lege este scris: «Voi grăi acestui popor în alte limbi şi prin buzele altora, şi nici aşa nu vor asculta de Mine, zice Domnul[180]». ♣ **Aşa că vorbirea în limbi este semn nu pentru cei credincioşi ci pentru cei necredincioşi**; iar proorocia nu pentru cei necredincioşi, ci pentru cei ce cred. ♣ Deci, dacă s-ar aduna Biserica toată laolaltă şi toţi ar vorbi în limbi şi ar intra neştiutori sau necredincioşi, nu vor zice, oare, că sunteţi nebuni? ♣ Ce este deci, fraţilor? **Când vă adunaţi împreună, fiecare din voi are psalm, are învăţătură, are descoperire, are limbă, are tălmăcire: toate spre zidire să se facă**. ♣ Dacă grăieşte cineva într-o

---

[178] Vezi 1 Cor. 12,1,4-11, *p. 52*.

[179] *„Limbile vorbite prin darul Sfântului Duh pot fi înțelese de ascultatori și nu întotdeauna au trebuință de darul tălmăcirii; ele nu sunt nedeslușite și încâlcite, ci limbi cu înțeles și, deci, proprii unui popor străin. Prin darul vorbirii în limbi, Dumnezeu își descoperă Tainele Sale cele minunate (Fapte 2,11; 1 Cor. 14,2), însă este de neconceput ca Dumnezeu să facă vreo descoperire prin bolborosire. Dumnezeu ne-a dat la îndemână, fiecaruia, limba noastră maternă, care este mijlocul cel mai bun și mai potrivit pentru a ne face să înțelegem ceea ce El ne descoperă. Prin mijlocirea bolborosirilor, El mai mult ne-ar încurca decât ne-ar lămuri. Când cei de față nu sunt străini ci numai localnici, cel înzestrat cu acest dar este singurul care are un oarecare câștig, folosindu-l însă cel mult ca mijloc de închinare și rugăciune (1 Cor. 14,2). Dar și această rugăciune nu e de prea mare valoare deoarece e facută numai cu duhul, fără să fie și cu mintea (1 Cor. 14,14-15), adică fără să fie înțeleasă și cu judecata (Rom. 12,1), spre a ne fi și noua înșine și altora de folos (1 Cor 14,16-17)".* Arhim. Ilie Cleopa ***Despre credința ortodoxă,*** Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1981, p. 238-239.

[180] Is. 28,11-12.

limbă străină, să fie câte doi, sau cel mult trei şi pe rând să grăiască şi unul să tălmăcească. ♣ Iar dacă nu e tălmăcitor, să tacă în biserică şi să-şi grăiască numai lui şi lui Dumnezeu".

2. Pronia divină

In. 8,29 „Şi Cel ce M-a trimis este cu Mine; nu M-a lăsat singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui".

1 Petr. 5,7 „Lăsaţi-I Lui toată grija voastră, căci El are grijă de voi".

Rom. 8,28,31,33 „**Şi ştim că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu**, al celor care sunt chemaţi după voia Lui; ♣ Ce vom zice deci la acestea? **Dacă Dumnezeu e pentru noi, cine este împotriva noastră?** ♣ ... **Dumnezeu este Cel ce îndreptează**[181]".

2 Tes. 3,3 „Dar credincios este Domnul, Care vă va întări şi vă va păzi de cel viclean".

♣♣♣

Mt. 5,44-45 (Lc. 6,35) „Iar Eu zic vouă: **Iubiţi pe vrăjmaşii voştri**, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc, ♣ **Ca să fiţi fiii Tatălui vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele şi peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi**".

Mt. 10,28-31 (Lc. 12,4-7) „Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în gheena. ♣ Au nu se vând două vrăbii pe un ban? Şi nici una din ele nu va cădea pe pământ fără ştirea Tatălui vostru. ♣ **La voi însă şi perii capului, toţi sunt număraţi.** ♣ **Aşadar nu vă temeţi; voi sunteţi cu mult mai de preţ decât păsările**".

Mt. 18,14 „Astfel nu este vrere înaintea Tatălui vostru, Cel din ceruri, ca să piară vreunul dintr-aceştia mici[182]**".**

Lc. 1,67-75 „Şi Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfânt şi a proorocit, zicând: ♣ **Binecuvântat este Domnul Dumnezeul lui Israel, că a cercetat şi a făcut răscumpărare poporului Său**; ♣ Şi ne-a ridicat putere de mântuire în casa lui David, slujitorul Său, ♣ Precum a grăit prin gura sfinţilor Săi prooroci din veac; ♣ Mântuire de vrăjmaşii noştri şi din mâna tuturor celor ce ne urăsc pe noi. ♣ **Şi să facă milă cu părinţii noştri, ca ei să-şi aducă aminte de legământul Său cel sfânt**; ♣ De jurământul cu care S-a jurat către Avraam, părintele nostru, ♣ Ca, fiind izbăviţi

[181] Vezi Rom. 8,28-33, *p. 246.*
[182] Vezi şi Mt. 18,10-14 (Lc. 15,4-7) *Pilda oii pierdute*, *p. 307.*

din mâna vrăjmaşilor, să ne dea nouă fără frică, ♣ **Să-I slujim în sfinţenie şi în dreptate, înaintea feţei Sale, în toate zilele vieţii noastre**".

Lc. 11,13 (Mt. 7,11) „Deci dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi fiilor voştri daruri bune, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duh Sfânt celor care îl cer de la El![183]**"**

Lc. 12,29-32 (Mt. 6,31-34) „Şi voi să nu căutaţi ce veţi mânca sau ce veţi bea şi nu fiţi îngrijoraţi. ♣ Căci toate acestea păgânii lumii le caută; **dar Tatăl vostru ştie că aveţi nevoie de acestea**; ♣ Căutaţi mai întâi împărăţia Lui. Şi toate acestea se vor adăuga vouă. ♣ **Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă împărăţia**[184]".

In. 3,13-17 (1 In. 4,9-10[185]**)** „Şi nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer. ♣ **Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie**[186]**, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului,** ♣ **Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică**. ♣ **Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică**. ♣ Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea".

♣♣♣

Fapt. 20,32 „Şi acum vă încredinţez lui Dumnezeu şi cuvântului harului Său, cel ce poate să vă zidească şi să vă dea moştenire între toţi cei sfinţiţi".

Rom. 8,26-27 „De asemenea şi Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre, căci noi nu ştim să ne rugăm cum trebuie, ci Însuşi Duhul Se roagă pentru noi cu suspine negrăite. ♣ **Iar Cel ce cercetează inimile ştie care este dorinţa Duhului, căci după Dumnezeu El Se roagă pentru sfinţi".**

2 Cor. 1,3-4 „**Binecuvântat este Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor şi Dumnezeul a toată mângâierea**, ♣ **Cel ce ne mângâie pe noi în tot necazul nostru**, ca să putem să mângâiem şi noi pe cei care se află în tot necazul, prin mângâierea cu care noi înşine suntem mângâiaţi de Dumnezeu".

2 Cor. 1,8-10 „**Căci nu voim, fraţilor, ca voi să nu ştiţi de necazul nostru, care ni s-a făcut în Asia, că peste măsură, peste puteri, am fost îngreuiaţi**, încât nu mai nădăjduiam să mai scăpăm cu viaţă. ♣ Ci noi, în noi înşine, ne-am socotit ca osândiţi la moarte, **ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce învia pe**

[183] Vezi Lc. 11,5-13 (Mt. 7,7-11), *p. 396.*
[184] Vezi Mt. 6,25-34 (Lc. 12,22-33), *p. 513.*
[185] Vezi şi 1 In. 4,9-10,14-15, *p. 127.*
[186] Num. 21,8-9. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 67

cei morţi, ♣ **Care ne-a izbăvit pe noi dintr-o moarte ca aceasta şi ne izbăveşte şi în Care nădăjduim că încă ne va mai izbăvi**".

2 Cor. 9,10 „Iar Cel ce dă sămânţă semănătorului şi pâine spre mâncare, vă va da şi va înmulţi sămânţa voastră şi va face să crească roadele dreptăţii voastre[187]**".**

Ef. 3,20-21 „**Iar Celui ce poate să facă, prin puterea cea lucrătoare în noi, cu mult mai presus decât toate câte cerem sau pricepem noi**, ♣ Lui fie slava în Biserică şi întru Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor. Amin!"

Filip. 2,25,27 „Am socotit de grabnică nevoie să vă trimit pe Epafrodit ... . ♣ Într-adevăr, bolnav a fost aproape de moarte, **dar Dumnezeu a avut milă de el şi nu numai de el, ci şi de mine, ca să nu am întristare peste întristare**".

Filip. 4,6-7,19 „Nu vă împovăraţi cu nici o grijă. Ci întru toate, prin închinăciune şi prin rugă cu mulţumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu. ♣ Şi pacea lui Dumnezeu, care covârşeşte orice minte, să păzească inimile voastre şi cugetele voastre, întru Hristos Iisus. ♣ Iar Dumnezeul meu să împlinească toată lipsa voastră după bogăţia Sa, cu slavă, întru Hristos Iisus".

1 Tes. 5,24 „Credincios este Cel care vă cheamă. El va şi îndeplini".

2 Tim. 4,16-18 „**La întâia mea apărare, nimeni nu mi-a venit într-ajutor, ci toţi m-au părăsit. Să nu li se ţină în socoteală! ♣ Dar Domnul mi-a stat într-ajutor şi m-a întărit**, pentru ca, prin mine, Evanghelia să fie pe deplin vestită şi s-o audă toate neamurile; iar eu am fost izbăvit din gura leului. ♣ **Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău şi mă va mântui, în împărăţia Sa cerească. Lui fie slava în vecii vecilor. Amin!**[188]"

Evr. 6,13,17-19 „**Căci Dumnezeu, când a dat făgăduinţă lui Avraam, de vreme ce n-avea pe nimeni mai mare, pe care să Se jure, S-a jurat pe Sine însuşi**, ♣ În aceasta, Dumnezeu voind să arate şi mai mult, moştenitorilor făgăduinţei, nestrămutarea hotărârii Sale, a pus la mijloc jurământul: ♣ **Ca prin două fapte nestrămutate - făgăduinţa şi jurământul - în care e cu neputinţă ca Dumnezeu să fi minţit, noi, cei ce căutăm scăpare, să avem îndemn puternic ca să ţinem nădejdea pusă înainte**, ♣ Pe care o avem ca o ancoră a sufletului, neclintită şi tare, intrând dincolo de catapetesamă".

Evr. 13,5-6 „Feriţi-vă de iubirea de argint şi îndestulaţi-vă cu cele ce aveţi, căci însuşi Dumnezeu a zis: «**Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi**[189]». ♣ Pentru aceea,

[187] Vezi 2 Cor. 9,7-12, *p. 473.*
[188] Vezi 2 Tim. 4,13-18, *p. 226.*
[189] Deut. 31,6-8.

având bună îndrăzneală, să zicem: «**Domnul este într-ajutorul meu; nu mă voi teme! Ce-mi va face mie omul?**[190]»".

2 Petr. 3,9,15 „**Domnul nu întârzie cu făgăduinţa Sa**, după cum socotesc unii că e întârziere, ci **îndelung rabdă pentru voi**, nevrând să piară cineva, ci toţi să vină la pocăinţă. ♣ **Şi îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire**, precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel după înţelepciunea dată lui".

Iuda 1,21,24-25 „Păziţi-vă întru dragostea lui Dumnezeu şi aşteptaţi mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viaţă veşnică. ♣ **Iar Celui ce poate să vă păzească pe voi de orice cădere şi să vă pună înaintea slavei Lui, neprihăniţi cu bucurie mare**. ♣ **Singurului Dumnezeu, Mântuitorul nostru, prin Iisus Hristos, Domnul nostru, slavă, preamărire**, putere şi stăpânire, mai înainte de tot veacul şi acum şi întru toţi vecii. Amin!"

1 In. 4,12,16-17 „**Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată, dar de ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămâne întru noi şi dragostea Lui în noi este desăvârşită**. ♣ Şi noi am cunoscut şi am crezut iubirea, pe care Dumnezeu o are către noi. **Dumnezeu este iubire şi cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne întru el**. ♣ **Întru aceasta a fost desăvârşită iubirea Lui faţă de noi, ca să avem îndrăznire în ziua judecăţii**, fiindcă precum este Acela, aşa suntem şi noi, în lumea aceasta".

a. Voia Domnului

In. 6,40 „Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul şi crede în El să aibă viaţă veşnică şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi".

Mt. 20,1-16 ***Pilda lucrătorilor tocmiţi la vie*** „**Căci împărăţia cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieşit dis-de-dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa**. ♣ Şi învoindu-se cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa. ♣ Şi ieşind pe la ceasul al treilea, a văzut pe alţii stând în piaţă fără lucru. ♣ Şi le-a zis acelora: Mergeţi şi voi în vie, şi ce va fi cu dreptul, vă voi da. ♣ Iar ei s-au dus. Ieşind iarăşi pe la ceasul al şaselea şi al nouălea, a făcut tot aşa. ♣ **Ieşind pe la ceasul al unsprezecelea, a găsit pe alţii, stând fără lucru, şi le-a zis: De ce aţi stat aici toată ziua fără lucru? ♣ Zis-au lui: Fiindcă nimeni nu ne-a tocmit. Zis-a lor: Duceţi-vă şi voi în vie şi ce va fi cu dreptul veţi lua**. ♣ Făcându-se seară, stăpânul viei a zis către îngrijitorul său: Cheamă pe lucrători şi dă-le plata, începând de cei din urmă până la cei dintâi. ♣ Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat câte un dinar. ♣ Şi venind cei dintâi, au socotit că vor lua mai mult, dar au luat şi ei tot câte un dinar. ♣ **Şi după ce au luat, cârteau împotriva stăpânului casei, ♣ Zicând: Aceştia de pe urmă au făcut un ceas şi i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei şi arşiţa**. ♣ **Iar el, răspunzând, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ţi fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar? ♣ Ia ce este al tău şi**

[190] Ps. 55,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 242.

pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie. ♣ Au nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sunt bun? ♣ Astfel vor fi cei de pe urmă întâi şi cei dintâi pe urmă, că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi".

Lc. 1,37,50-54 „**Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă. ♣ Şi mila Lui în neam şi în neam spre cei ce se tem de El**. ♣ Făcut-a tărie cu braţul Său, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor. ♣ **Coborât-a pe cei puternici de pe tronuri şi a înălţat pe cei smeriţi, ♣ Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi şi pe cei bogaţi i-a scos afară deşerţi**. ♣ A sprijinit pe Israel, slujitorul Său, ca să-Şi aducă aminte de mila Sa".

In. 9,1-3 „Şi trecând Iisus, a văzut un om **orb din naştere**. ♣ Şi ucenicii Lui L-au întrebat, zicând: **Învăţătorule, cine a păcătuit; acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb? ♣** Iisus a răspuns: **Nici el n-a păcătuit, nici părinţii lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu**[191]".

♣♣♣

Fapt. 2,22-24 „Bărbaţi israeliţi, ascultaţi cuvintele acestea: **Pe Iisus Nazarineanul, bărbat adeverit între voi de Dumnezeu, prin puteri, prin minuni şi prin semne pe care le-a făcut prin El Dumnezeu în mijlocul vostru**, precum şi voi ştiţi, ♣ **Pe Acesta, fiind dat, după sfatul cel rânduit şi după ştiinţa cea dinainte a lui Dumnezeu**, voi L-aţi luat şi, pironindu-L, prin mâinile celor fără de lege, L-aţi omorât, ♣ **Pe Care Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morţii**, întrucât nu era cu putinţă ca El să fie ţinut de ea[192]".

Fapt. 4,28 „**Ca să facă toate câte mâna Ta şi sfatul Tău mai dinainte au rânduit să fie**[193]".

Fapt. 5,34-39 „Şi ridicându-se în sinedriu un fariseu, anume **Gamaliel, învăţător de Lege**, cinstit de tot poporul, a poruncit să-i scoată pe oameni afară puţin, ♣ Şi a zis către ei: Bărbaţi israeliţi, luaţi aminte la voi, ce aveţi să faceţi cu aceşti oameni. ♣ Că înainte de zilele acestea s-a ridicat **Teudas**, zicând că el este cineva, căruia i s-au alăturat un număr de bărbaţi ca la patru sute, care a fost ucis şi toţi câţi l-au ascultat au fost risipiţi şi nimiciţi. ♣ După aceasta s-a ridicat **Iuda Galileianul**, în vremea numărătorii, şi a atras popor mult după el; şi acela a pierit şi toţi câţi au ascultat de el au fost împrăştiaţi. ♣ **Şi acum zic vouă: Feriţi-vă de oamenii aceştia şi lăsaţi-i, căci dacă această hotărâre sau lucrul acesta este de la oameni, se va nimici; ♣ Iar dacă este de la Dumnezeu, nu veţi putea să-i nimiciţi, ca nu cumva să vă aflaţi şi luptători împotriva lui Dumnezeu**".

[191] Vezi In. 9,1-38, *p. 153-154*; In. 11,1-45 (v. 4,11), *p. 154-155*.
[192] Vezi Fapt. 2,14,22-32, *p. 78*; 1 Petr. 1,2, *p. 15*.
[193] Vezi Fapt. 4,26-28, *p. 95*.

Fapt. 15,13-18 „Şi după ce au tăcut ei, a răspuns Iacob, zicând: Bărbaţi fraţi, ascultaţi-mă! ♣ Simon a istorisit cum **de la început a avut grijă Dumnezeu să ia dintre neamuri un popor pentru numele Său**. ♣ Şi cu aceasta se potrivesc cuvintele proorocilor, precum este scris: ♣ «După acestea Mă voi întoarce şi voi ridica iarăşi cortul cel căzut al lui David şi cele distruse ale lui iarăşi le voi zidi şi-l voi îndrepta, ♣ Ca să-L caute pe Domnul ceilalţi oameni şi toate neamurile peste care s-a chemat numele Meu asupra lor, zice Domnul, Cel ce a făcut acestea[194]». ♣ **Lui Dumnezeu Îi sunt cunoscute din veac lucrurile Lui**".

Fapt. 22,14 „Iar el a zis: Dumnezeul părinţilor noştri te-a ales de mai înainte pe tine ca să cunoşti voia Lui şi să vezi pe Cel Drept şi să auzi glas din gura Lui[195]".

Rom. 9,10-18[196] „... Rebeca, având copii gemeni dintr-unul, Isaac, părintele nostru; ♣ **Şi nefiind ei încă născuţi şi nefăcând ei ceva bun sau rău, ca să rămână voia lui Dumnezeu cea după alegere, nu din fapte, ci de la Cel care cheamă,** ♣ I s-a zis ei că «cel mai mare va sluji celui mai mic», ♣ Precum este scris: «Pe Iacov l-am iubit, iar pe Isav l-am urât[197]». ♣ **Ce vom zice dar? Nu cumva la Dumnezeu este nedreptate? Nicidecum!** ♣ Căci grăieşte către Moise: «**Voi milui pe cine vreau să-l miluiesc şi Mă voi îndura de cine vreau să Mă îndur**[198]». ♣ **Deci, dar, nu este nici de la cel care voieşte, nici de la cel ce aleargă, ci de la Dumnezeu care miluieşte**. ♣ Căci Scriptura zice lui Faraon: «Pentru aceasta chiar te-am ridicat, ca să arăt în tine puterea Mea şi ca numele Meu să se vestească în tot pământul[199]». ♣ **Deci, dar, Dumnezeu pe cine voieşte îl miluieşte, iar pe cine voieşte îl împietreşte**".

Rom. 11,1,11-15,25-32[200] „Întreb deci: **Oare lepădat-a Dumnezeu pe poporul Său? Nicidecum!** Căci şi eu sunt israelit, din urmaşii lui Avraam, din seminţia lui Veniamin. ♣ Deci, întreb: S-a poticnit, oare, ca să cadă? Nicidecum! Şi prin căderea lor, neamurilor le-a venit mântuirea, ca Israel să-şi întărâte râvna faţă de ele. ♣ Dar dacă greşeala lor a fost bogăţie lumii şi micşorarea lor bogăţie neamurilor, cu cât mai mult întreg numărul lor! ♣ Căci v-o spun vouă, neamurilor: Întru cât sunt eu, deci, apostol al neamurilor, slăvesc slujirea mea, ♣ **Doar voi izbuti să aţâţ râvna celor din neamul meu şi să mântuiesc pe unii dintre ei**. ♣ **Căci dacă înlăturarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor la loc, dacă nu o înviere din morţi?** ♣ Pentru că nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi taina aceasta, ca să nu vă socotiţi pe voi înşivă înţelepţi; **că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor**. ♣ **Şi astfel întregul Israel se va mântui, precum este scris**: «Din Sion va veni Izbăvitorul şi va îndepărta nelegiuirile de la Iacov; ♣ Şi acesta este legământul Meu cu ei, când voi ridica păcatele lor[201]». ♣ Cât priveşte Evanghelia, ei

[194] Am. 9,11-12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., *p. 116.*
[195] Vezi Fapt. 22,3-21, *p. 207-208.*
[196] Vezi şi Rom. 9,18-21, *p. 268*; Rom. 9,22-24,30, *p. 317.*
[197] Fac. 25,23; Mal. 1,2.
[198] Ieş. 33,19. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 7.
[199] Ieş. 9,16.
[200] Vezi şi Rom. 11,16-25, *p. 317*; Rom. 11,33-36, *p. 8*.
[201] Is. 59,20-21. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 63.

sunt vrăjmaşi din pricina voastră, dar cu privire la alegere ei sunt iubiţi, din cauza părinţilor. ♣ **Căci darurile şi chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi**. ♣ După cum voi, cândva, n-aţi ascultat de Dumnezeu, dar acum aţi fost miluiţi prin neascultarea acestora, ♣ Tot aşa şi aceştia n-au ascultat acum, ca, prin mila către voi, să fie miluiţi şi ei acum. ♣ **Căci Dumnezeu i-a închis pe toţi în neascultare, pentru ca pe toţi să-i miluiască**".

1 Cor. 1,25-29 „**Pentru că fapta lui Dumnezeu, socotită de către oameni nebunie, este mai înţeleaptă decât înţelepciunea lor şi ceea ce se pare ca slăbiciune a lui Dumnezeu, mai puternică decât tăria oamenilor**. ♣ Căci, priviţi chemarea voastră, fraţilor, că nu mulţi sunt înţelepţi după trup, nu mulţi sunt puternici, nu mulţi sunt de bun neam; ♣ Ci Dumnezeu Şi-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să ruşineze pe cei înţelepţi; Dumnezeu Şi-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să le ruşineze pe cele tari; ♣ **Dumnezeu Şi-a ales pe cele de neam jos ale lumii, pe cele nebăgate în seamă, pe cele ce nu sunt, ca să nimicească pe cele ce sunt**, ♣ **Ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu**".

1 Cor. 2,7 „Ci propovăduim înţelepciunea de taină a lui Dumnezeu, ascunsă, pe care Dumnezeu a rânduit-o mai înainte de veci, spre slava noastră".

Ef. 1,4-5,11 (Filip. 2,13) „Precum întru El ne-a şi ales, înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinţi şi fără de prihană înaintea Lui, ♣ **Mai înainte rânduindu-ne, în a Sa iubire, spre înfierea întru El, prin Iisus Hristos**, după buna socotinţă a voii Sale, ♣ **Întru Care şi moştenire am primit, rânduiţi fiind mai înainte - după rânduiala Celui ce toate le lucrează, potrivit sfatului voii Sale**[202]".

Ef. 3,9-11[203] **„Şi să descopăr tuturor care este iconomia tainei celei din veci ascunse în Dumnezeu, Ziditorul a toate, prin Iisus Hristos ♣ Pentru ca înţelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să se facă cunoscută acum, prin Biserică, începătoriilor şi stăpâniilor, în ceruri, ♣ După sfatul cel din veci, pe care El l-a împlinit în Hristos Iisus, Domnul nostru".**

1 Tes. 4,3 „Căci voia lui Dumnezeu aceasta este: sfinţirea voastră ...[204]**".**

2 Tim. 1,9-10[205] **„El ne-a mântuit şi ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a Sa hotărâre şi după harul ce ne-a fost dat în Hristos Iisus, mai înainte de începutul veacurilor, ♣ Iar acum s-a dat pe faţă prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Cel ce a nimicit moartea şi a adus la lumină viaţa şi nemurirea, prin Evanghelie".**

Tit 1,2-3 „**Întru nădejdea vieţii veşnice, pe care a făgăduit-o mai înainte de anii veacurilor Dumnezeu, Care nu minte, ♣ Şi Care, la timpul cuvenit, Şi-a făcut**

[202] Vezi Ef. 1,3-6,11-12,17-19, *p. 248*; Ef. 1,7-10, *p. 123*; Filip. 2,12-16, *p. 253*.
[203] Vezi şi Rom. 16,25-26, *p. 525*; Col. 1,26-27, *p. 319*.
[204] Vezi 1 Tes. 4,3-5,7-8, *p. 402*.
[205] Vezi şi 2 Tes. 2,13-14, 1 Petr. 1,1-4, *p. 249*.

cunoscut cuvântul Său, prin propovăduirea încredinţată mie, după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu".

Iac. 1,18 „După voia Sa ne-a născut prin cuvântul adevărului, ca să fim începătură făpturilor Lui[206]".

1 Petr. 1,20 „Care a fost cunoscut mai dinainte de întemeierea lumii, dar Care S-a arătat, în anii cei mai de pe urmă, pentru voi[207]".

1 Petr. 3,17 „Căci e mai bine, dacă aşa este voia lui Dumnezeu, să pătimiţi făcând cele bune, decât făcând cele rele[208]".

Apoc. 17,12,17 „Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împăraţi, care încă n-au luat împărăţia, dar care vor lua stăpânire de împăraţi, un ceas, împreună cu fiara. ♣ **Căci Dumnezeu a pus în inimile lor să facă voia Lui şi să se întâlnească într-un gând şi să dea fiarei împărăţia lor, până se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu**".

Apoc. 21,5 „Şi Cel ce şedea pe tron a grăit: Iată, noi le facem pe toate. Şi a zis: Scrie, fiindcă aceste cuvinte sunt vrednice de crezare şi adevărate".

3. Împărăţia lui Dumnezeu

Rom. 14,17 „Căci împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfânt".

Evr. 13,14 „Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie".

Mt. 7,21 „Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri".

♣♣♣

Mt. 3,1-2 „În zilele acelea, a venit **Ioan Botezătorul** şi propovăduia în pustia Iudeii, ♣ Spunând: **Pocăiţi-vă că s-a apropiat împărăţia cerurilor**".

Mt. 4,17,23[209] (Mc. 1,14-15; Mt. 9,35) „De atunci a început **Iisus** să propovăduiască şi să spună: **Pocăiţi-vă**, **căci s-a apropiat împărăţia cerurilor**. ♣ Şi a străbătut Iisus toată Galileea, învăţând în sinagogile lor şi **propovăduind Evanghelia împărăţiei** şi tămăduind toată boala şi toată neputinţa în popor".

---

[206] Vezi Iac. 1,13,16-18, *p. 10.*
[207] Vezi 1 Petr. 1,17-21, *p. 126*; Gal. 4,4, *p. 83.*
[208] Vezi 1 Petr. 3,13-17, *p. 372*.
[209] Vezi şi Mt. 24,14 (Mc. 13,10), *p. 178*.

Mt. 5,3,10 (Lc. 6,20) „**Fericiţi cei săraci cu duhul**, că a lor este împărăţia cerurilor. ♣ **Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este împărăţia cerurilor**".

Mt. 5,20 „Căci zic vouă: Că **de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor şi a fariseilor, nu veţi intra în împărăţia cerurilor**".

Mt. 11,11 (Lc. 7,28) „Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuţi din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul; **totuşi cel mai mic în împărăţia cerurilor este mai mare decât el**".

Mt. 12,28 „Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăţia lui Dumnezeu[210]**".**

Mt. 13,10-11 (Mc. 4,10-11; Lc. 8,9-10) „Şi ucenicii, apropiindu-se de El, I-au zis: **De ce le vorbeşti lor în pilde?** ♣ Iar El, răspunzând, le-a zis: **Pentru că vouă vi s-a dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei cerurilor**, pe când acestora nu li s-a dat".

Mt. 13,24-30,36-43 ***Pilda neghinei*** „Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: **Asemenea este împărăţia cerurilor omului care a semănat sămânţă bună în ţarina sa.** ♣ **Dar pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmaşul lui, a semănat neghină printre grâu şi s-a dus**. ♣ Iar dacă a crescut paiul şi a făcut rod, atunci s-a arătat şi neghina. ♣ Venind slugile stăpânului casei, i-au zis: Doamne, n-ai semănat tu, oare, sămânţă bună în ţarina ta? De unde dar are neghină? ♣ Iar el le-a răspuns: Un om vrăjmaş a făcut aceasta. Slugile i-au zis: Voieşti deci să ne ducem şi s-o plivim? ♣ El însă a zis: Nu, ca nu cumva, plivind neghina, să smulgeţi odată cu ea şi grâul. ♣ Lăsaţi să crească împreună şi grâul şi neghina, până la seceriş, şi la vremea secerişului voi zice secerătorilor: Pliviţi întâi neghina şi legaţi-o în snopi ca s-o ardem, iar grâul adunaţi-l în jitniţa mea. ♣ După aceea, lăsând mulţimile, a venit în casă, iar ucenicii Lui s-au apropiat de El, zicând: Lămureşte-ne nouă pilda cu neghina din ţarină. ♣ El, răspunzând, le-a zis: Cel ce seamănă sămânţa cea bună este Fiul Omului. ♣ Ţarina este lumea; sămânţa cea bună sunt fiii împărăţiei; iar neghina sunt fiii celui rău. ♣ Duşmanul care a semănat-o este diavolul; secerişul este sfârşitul lumii, iar secerătorii sunt îngerii. ♣ **Şi, după cum se alege neghina şi se arde în foc, aşa va fi la sfârşitul veacului.** ♣ **Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, vor culege din împărăţia Lui toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea,** ♣ **Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cu foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor.** ♣ **Atunci cei drepţi vor străluci ca soarele în împărăţia Tatălui lor**. Cel ce are urechi de auzit să audă".

Mt. 13,31-32 (Mc. 4,30-32; Lc. 13,18-19) ***Pilda grăuntelui de muştar*** „O altă pildă le-a pus înainte, zicând: Împărăţia cerurilor este asemenea grăuntelui de muştar, pe care, luându-l, omul l-a semănat în ţarina sa, ♣ Şi care este mai mic decât toate seminţele, dar când a crescut este mai mare decât toate legumele şi se face pom, încât vin păsările cerului şi se sălăşluiesc în ramurile lui".

[210] Vezi Mt. 12,24-28 (Mc. 3,22-26; Lc. 11,15-20), *p. 419.*

Mt. 13,33 (Lc. 13,20-21) ***Pilda aluatului*** „Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este împărăţia cerurilor aluatului pe care, luându-l, o femeie l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce s-a dospit toată".

Mt. 13,44 ***Pilda comorii ascunse*** „Asemenea este împărăţia cerurilor cu o comoară ascunsă în ţarină, pe care, găsind-o un om, a ascuns-o, şi de bucuria ei se duce şi vinde tot ce are şi cumpără ţarina aceea".

Mt. 13,45-46 ***Pilda mărgăritarului*** „Iarăşi asemenea este împărăţia cerurilor cu un neguţător care caută mărgăritare bune. ♣ Şi aflând un mărgăritar de mult preţ, s-a dus, a vândut toate câte avea şi l-a cumpărat".

Mt. 13,47-50 ***Pilda năvodului***[211]

Mt. 13,52 „Iar El le-a zis: De aceea, **orice cărturar cu învăţătură despre împărăţia cerurilor este asemenea unui om gospodar**, care scoate din vistieria sa noi şi vechi".

Mt. 18,1-4[212] „În ceasul acela, s-au apropiat ucenicii de Iisus şi I-au zis: **Cine, oare, este mai mare în împărăţia cerurilor?** ♣ Şi chemând la Sine un prunc, l-a pus în mijlocul lor, ♣ Şi a zis: Adevărat zic vouă: **De nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în împărăţia cerurilor**. ♣ Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăţia cerurilor".

Mt. 18,23-35 ***Pilda datornicului nemilostiv și neiertător***[213]

Mt. 19,12 „... sunt fameni care s-au făcut fameni pe ei înşişi, pentru împărăţia cerurilor ...".

Mt. 20,1-16 ***Pilda lucrătorilor tocmiți la vie***[214]

Mt. 21,31 „... Zis-a lor Iisus: **Adevărat grăiesc vouă că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în împărăţia lui Dumnezeu**[215]".

Mt. 21,43 „De aceea vă spun că **împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi** şi se va da neamului care va face roadele ei[216]".

---

[211] Vezi Mt. 13,47-50 *Pilda năvodului*, p. 296.
[212] Vezi şi Mc. 10,13-16 (Mt. 19,13-15; Lc. 18,15-17), *p. 276.*
[213] Vezi Mt. 18,23-35 *Pilda datornicului nemilostiv și neiertător,* p. 461-462.
[214] Vezi Mt. 20,1-16 *Pilda lucrătorilor tocmiți la vie*, p. 58.
[215] Vezi Mt. 21,28-32 *Pida fiilor trimişi la muncă,* p. 166.
[216] Vezi Mt. 21,33-46 (Mc. 12,1-12; Lc. 20,9-19) *Pilda lucrătorilor celor răi,* p.175.

Mt. 22,2-14 ***Pilda celor chemaţi la nunta Fiului de Împărat***[217] „**Împărăţia cerurilor asemănatu-s-a omului împărat care a făcut nuntă fiului său**. ♣ Şi a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiţi la nuntă, dar ei n-au voit să vină. ♣ Iarăşi a trimis alte slugi, zicând: Spuneţi celor chemaţi: Iată, am pregătit ospăţul meu; juncii mei şi cele îngrăşate s-au junghiat şi toate sunt gata. **Veniţi la nuntă**. ♣ **Dar ei, fără să ţină seama, s-au dus: unul la ţarina sa, altul la neguţătoria lui**; ♣ **Iar ceilalţi, punând mâna pe slugile lui, le-au batjocorit şi le-au ucis**. ♣ **Şi auzind împăratul de acestea, s-a umplut de mânie, şi trimiţând oştile sale, a nimicit pe ucigaşii aceia şi cetăţii lor i-au dat foc**. ♣ Apoi a zis către slugile sale: **Nunta este gata, dar cei poftiţi n-au fost vrednici**. ♣ Mergeţi deci la răspântiile drumurilor şi pe câţi veţi găsi, chemaţi-i la nuntă. ♣ **Şi ieşind slugile acelea la drumuri, au adunat pe toţi câţi i-au găsit, şi răi şi buni, şi s-a umplut casa nunţii cu oaspeţi**. ♣ Iar intrând împăratul ca să privească pe oaspeţi, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă, ♣ Şi i-a zis: **Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă?** El însă a tăcut. ♣ Atunci împăratul a zis slugilor: Legaţi-l de picioare şi de mâini şi aruncaţi-l în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. ♣ **Căci mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi**".

Mt. 23,13 „Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi, şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi".

Mt. 25,1-13 ***Pilda celor 10 fecioare***[218]

Mt. 25,34 „Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, **moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii**[219]".

Mc. 4,26-29 ***Pilda seminţei de grâu*** „Şi zicea: **Aşa este împărăţia lui Dumnezeu, ca un om care aruncă sămânţa în pământ**, ♣ **Şi doarme şi se scoală, noaptea şi ziua, şi sămânţa răsare şi creşte, cum nu ştie el**. ♣ Pământul rodeşte de la sine: mai întâi pai, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic. ♣ Iar când rodul se coace, îndată trimite secera, că a sosit secerişul".

Mc. 10,24-25 (Mt. 19,23-24; Lc. 18,24-25) „**Fiilor**, **cât de greu este celor ce se încred în bogăţii să intre în împărăţia lui Dumnezeu!** ♣ Mai lesne este cămilei să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în împărăţia lui Dumnezeu".

Lc. 8,1 (Lc. 4,43) „Şi după aceea Iisus umbla prin cetăţi şi prin sate, **propovăduind şi binevestind împărăţia lui Dumnezeu**, şi cei doisprezece erau cu El".

Lc. 8,5-15 (Mt. 13,3-8,18-23; Mc. 4,3-20) ***Pilda Semănătorului*** „**Ieşit-a semănătorul să semene sămânţa sa**. Şi semănând el, una a căzut lângă drum şi a fost călcată cu picioarele şi păsările cerului au mâncat-o. ♣ Şi alta a căzut pe piatră, şi,

[217] Vezi şi Lc. 14,15-24 *Pilda celor chemaţi la cină,* p. 175-176; Apoc. 19,7-9, *p. 403.*
[218] Vezi Mt. 25,1-13 *Pilda celor 10 fecioare*, p. 292.
[219] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297.*

răsărind, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală. ♣ Şi alta a căzut între spini şi spinii, crescând cu ea, au înăbuşit-o. ♣ Şi alta a căzut pe pământul cel bun şi, crescând, a făcut rod însutit Acestea zicând, striga: Cine are urechi de auzit să audă. ♣ Şi ucenicii Lui Îl întrebau: Ce înseamnă pilda aceasta? ♣ El a zis: **Vouă vă este dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei lui Dumnezeu, iar celorlalţi în pilde, ca, văzând, să nu vadă şi, auzind, să nu înţeleagă**. ♣ Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu. ♣ Iar cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască. ♣ Iar cea de pe piatră sunt aceia care, auzind cuvântul îl primesc cu bucurie, dar aceştia nu au rădăcină; ei cred până la o vreme, iar la vreme de încercare se leapădă. ♣ Cea căzută între spini sunt cei ce aud cuvântul, dar umblând cu grijile şi cu bogăţia şi cu plăcerile vieţii, se înăbuşă şi nu rodesc. ♣ Iar cea de pe pământ bun sunt cei ce, cu inimă curată şi bună, aud cuvântul, îl păstrează şi rodesc întru răbdare".

Lc. 9,1-2 (Mt. 10,7-8; Lc. 10,9,11) „Şi chemând pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat putere şi stăpânire peste toţi demonii şi să vindece bolile. ♣ **Şi i-a trimis să propovăduiască împărăţia lui Dumnezeu** şi să vindece pe cei bolnavi".

Lc. 9,61-62 „Dar altul a zis: Îţi voi urma, Doamne, dar întâi îngăduie-mi ca să rânduiesc cele din casa mea. ♣ Iar Iisus a zis către el: **Nimeni care pune mâna pe plug şi se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăţia lui Dumnezeu**[220]".

Lc. 12,31-32 (Mt. 6,33) „**Căutaţi mai întâi împărăţia Lui. Şi toate acestea se vor adăuga vouă. ♣ Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl vostru a binevoit să vă dea vouă împărăţia**[221]".

Lc. 13,28-30 (Mt. 8,11-12) „Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor, când **veţi vedea pe Avraam şi pe Isaac şi pe Iacov şi pe toţi proorocii în Împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi aruncaţi afară**. ♣ Şi vor veni alţii de la răsărit şi de la apus, de la miazănoapte şi de la miazăzi şi vor şedea la masă în împărăţia lui Dumnezeu. ♣ **Şi iată, sunt unii de pe urmă care vor fi întâi, şi sunt alţii întâi care vor fi pe urmă**[222]".

Lc. 16,16 (Mt. 11,12-13) „Legea şi proorocii au fost până la Ioan; de atunci împărăţia lui Dumnezeu se binevesteşte şi fiecare se sileşte spre ea".

Lc. 17,20-21 „Şi fiind întrebat de farisei **când va veni împărăţia lui Dumnezeu**, le-a răspuns şi a zis: **Împărăţia lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut**. ♣ Şi nici nu vor zice: Iat-o aici sau acolo. Căci, iată, **împărăţia lui Dumnezeu este înăuntrul vostru**".

[220] Vezi Lc. 9,57-62 (Mt. 8,19-22), *p. 168*.
[221] Vezi Mt. 6,25-34 (Lc. 12,22-33), *p. 513*.
[222] Vezi Lc. 13,23-30, *p. 308*.

Lc. 19,11-27 ***Pilda minelor***[223]

Lc. 21,31 „Aşa şi voi, când veţi vedea făcându-se acestea, să ştiţi că aproape este împărăţia lui Dumnezeu”.

In. 3,5 „Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ţie: **De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în împărăţia lui Dumnezeu**”.

♣♣♣

Fapt. 1,3 „Cărora S-a şi înfăţişat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, **arătându-li-Se timp de patruzeci de zile şi vorbind cele despre împărăţia lui Dumnezeu**[224]”.

Fapt. 8,12 „Iar când au crezut lui **Filip, care le propovăduia despre împărăţia lui Dumnezeu** şi despre numele lui Iisus Hristos, bărbaţi şi femei se botezau”.

Fapt. 14,22 „Întărind sufletele ucenicilor, **îndemnându-i să stăruie în credinţă şi (arătându-le) că prin multe suferinţe trebuie să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu**”.

Fapt. 19,8 (Fapt. 20,25) „Şi el, intrând în sinagogă, a vorbit cu îndrăzneală timp de trei luni, vorbind cu ei şi **căutând să-i încredinţeze de împărăţia lui Dumnezeu**”.

Fapt. 28,23,31 „Deci, rânduindu-i o zi, au venit la el, la gazdă, mai mulţi. Şi de dimineaţa până seara, el le vorbea, dând mărturie despre împărăţia lui Dumnezeu, căutând să-i încredinţeze despre Iisus din Legea lui Moise şi din prooroci. ♣ **Propovăduind împărăţia lui Dumnezeu şi învăţând cele despre Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala şi fără nici o piedică**”.

1 Cor. 4,20 „Căci împărăţia lui Dumnezeu nu stă în cuvânt, ci în putere”.

1 Cor. 6,9 „Nu ştiţi, oare, că nedrepţii nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu?... [225]**”**

1 Cor. 15,50 „Aceasta însă zic, fraţilor: **Carnea şi sângele nu pot să moştenească împărăţia lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moşteneşte nestricăciunea**[226]”.

2 Tes. 1,5 „Ele sunt o dovadă a dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, **ca să vă învredniciţi de împărăţia lui Dumnezeu, pentru care şi pătimiţi**[227]”.

---

[223] Vezi Lc. 19,11-27 *Pilda minelor,* p. 176*;* Mt. 25,14-30 *Pilda talanţilor,* p. 51.
[224] Vezi şi Fapt. 1,1-5,8, *p. 45.*
[225] Vezi 1 Cor. 6,9-10, Gal. 5,16-17,19-21,26 *, p. 335.*
[226] Vezi 1 Cor. 15,29,32,35-50, *p. 321.*

2 Tim. 4,18 „Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău şi mă va mântui, în împărăţia Sa cerească. Lui fie slava în vecii vecilor. Amin!"

Evr. 12,28 „De aceea, fiindcă primim o împărăţie neclintită, să fim mulţumitori, şi aşa să-I aducem lui Dumnezeu închinare plăcută, cu evlavie şi cu sfială".

Iac. 2,5 „Ascultaţi, iubiţii mei fraţi: **Au nu Dumnezeu i-a ales pe cei ce sunt săraci în ochii lumii, dar bogaţi în credinţă şi moştenitori ai împărăţiei** pe care a făgăduit-o El celor ce Îl iubesc?[228]"

a. Cetatea cerească

Evr. 12,22 „**Ci v-aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc** şi de zeci de mii de îngeri, în adunare sărbătorească".

Evr. 13,14 „Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie".

Filip. 3,20-21 „Cât despre noi, cetatea noastră este în ceruri, de unde şi aşteptăm Mântuitor, pe Domnul Iisus Hristos, ♣ Care va schimba la înfăţişare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea trupului slavei Sale, lucrând cu puterea ce are de a-Şi supune Sieşi toate".

Apoc. 3,12 „Pe cel ce biruieşte îl voi face stâlp în templul Dumnezeului Meu şi afară nu va mai ieşi şi voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu şi **numele cetăţii Dumnezeului Meu, - al noului Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeul Meu - şi numele Meu cel nou**".

Apoc. 21,1-2 „**Şi am văzut cer nou şi pământ nou**. Căci cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut; şi marea nu mai este. ♣ **Şi am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu**, gătită ca o mireasă, împodobită pentru mirele ei".

Apoc. 21,9-10,14,22-23,25,27 ***(9-27)*** „Şi a venit unul din cei şapte îngeri, care aveau cele şapte cupe pline cu cele din urmă şapte pedepse, şi a grăit către mine zicând: Vino să-ţi arăt pe mireasa, femeia Mielului. ♣ Şi m-a dus pe mine, în duh, într-un munte mare şi înalt şi **mi-a arătat cetatea cea sfântă, Ierusalimul, pogorându-se din cer, de la Dumnezeu**, ♣ Iar zidul cetăţii avea douăsprezece pietre de temelie şi în ele douăsprezece nume, ale celor douăsprezece apostoli ai Mielului. ♣ Şi templu n-am văzut în ea, pentru că Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, şi Mielul este templul ei. ♣ **Şi cetatea nu are trebuinţă de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o şi făclia ei este Mielul**. ♣ **Şi porţile cetăţii nu se vor mai închide ziua, căci noaptea nu va mai fi acolo**. ♣ **Şi în cetate nu va intra nimic**

[227] Vezi 2 Tes. 1,4-7, *p. 378.*
[228] Vezi Iac. 2,1-9, *p. 492.*

pângărit şi nimeni care e dedat cu spurcăciunea şi cu minciuna, ci numai cei scrişi în Cartea vieţii Mielului".

Apoc. 22,1-5 „**Şi mi-a arătat, apoi, râul şi apa vieţii**, limpede cum e cristalul şi care izvorăşte din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului, ♣ **Şi în mijlocul pieţei din cetate, de o parte şi de alta a râului, creşte pomul vieţii**, făcând rod de douăsprezece ori pe an, în fiecare lună dându-şi rodul; şi frunzele pomului sunt spre tămăduirea neamurilor. ♣ Nici un blestem nu va mai fi. Şi tronul lui Dumnezeu şi al Mielului va fi în ea şi slugile Lui Îi vor sluji Lui. ♣ Şi vor vedea faţa Lui şi numele Lui va fi pe frunţile lor. ♣ **Şi noapte nu va mai fi; şi nu au trebuinţă de lumina lămpii sau de lumina soarelui, pentru că Domnul Dumnezeu le va fi lor lumină şi vor împărăţi în vecii vecilor**".

b. Tronul ceresc

Mt. 5,34 „Eu însă vă spun vouă: **Să nu vă juraţi nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu**[229]".

Mt. 19,28 „Iar Iisus le-a zis: Adevăr vă spun că voi, cei ce Mi-aţi urmat Mie, la naşterea din nou a lumii, **când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel**".

Mt. 23,22 „Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu şi pe Cel ce şade pe el[230]**".**

Mt. 25,31 „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale[231]**".**

Evr. 8,1 „Lucru de căpetenie din cele spuse este că **avem astfel de Arhiereu care a şezut de-a dreapta tronului slavei în ceruri**".

Evr. 12,2 „**Cu ochii aţintiţi asupra lui Iisus, începătorul şi plinitorul credinţei**, Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ţinut seama de ocara ei şi **a şezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu**".

Apoc. 1,4 „Ioan, celor şapte Biserici, care sunt în Asia: Har vouă şi pace de la Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine **şi de la cele şapte duhuri, care sunt înaintea scaunului Lui**".

Apoc. 3,21 „Celui ce biruieşte îi voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu, **precum şi Eu am biruit şi am şezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui**".

---

[229] Vezi Mt. 5,33-37, *p. 509-510.*
[230] Vezi Mt. 23,16-22, *p. 510.*
[231] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297.*

Apoc. 4,1-7[232] „**După acestea, m-am uitat şi iată o uşă era deschisă în cer** şi glasul cel dintâi - glasul ca de trâmbiţă, pe care l-am auzit vorbind cu mine - mi-a zis: Suie-te aici şi îţi voi arăta cele ce trebuie să fie după acestea. ♣ **Îndată am fost în duh; şi iată un tron era în cer şi pe tron şedea Cineva**. ♣ Şi Cel ce şedea semăna la vedere cu piatra de iasp şi de sardiu, iar de jur împrejurul tronului era un curcubeu, cu înfăţişarea smaraldului. ♣ **Şi douăzeci şi patru de scaune înconjurau tronul şi pe scaune douăzeci şi patru de bătrâni, şezând, îmbrăcaţi în haine albe şi purtând pe capetele lor cununi de aur**. ♣ Şi din tron ieşeau fulgere şi glasuri şi tunete; şi şapte făclii de foc ardeau înaintea tronului, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu, ♣ **Şi înaintea tronului, ca o mare de sticlă, asemenea cu cristalul**. Iar în mijlocul tronului şi împrejurul tronului patru fiinţe[233], pline de ochi, dinainte şi dinapoi. ♣ **Şi fiinţa cea dintâi era asemenea leului, a doua fiinţă asemenea viţelului, a treia fiinţă avea faţă de om, iar a patra fiinţă era asemenea vulturului care zboară**".

Apoc. 5,11-13[234] „**Şi am văzut şi am auzit glas de îngeri mulţi, de jur împrejurul tronului şi al fiinţelor şi al bătrânilor, şi era numărul lor zeci de mii de zeci de mii şi mii de mii**, ♣ Zicând cu glas mare: **Vrednic este Mielul cel înjunghiat ca să ia puterea şi bogăţia şi înţelepciunea şi tăria şi cinstea şi slava şi binecuvântarea**. ♣ Şi toată făptura care este în cer şi pe pământ şi sub pământ şi în mare şi toate câte sunt în acestea le-am auzit, zicând: Celui ce şade pe tron şi Mielului fie binecuvântarea şi cinstea şi slava şi puterea, în vecii vecilor!"

Apoc. 6,16 „Strigând munţilor şi stâncilor: **Căderi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de faţa Celui ce şade pe tron** şi de mânia Mielului[235]".

Apoc. 7,9 „**După acestea, m-am uitat şi iată mulţime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere**, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, **stând înaintea tronului şi înaintea Mielului**, îmbrăcaţi în veşminte albe şi având în mână ramuri de finic[236]".

Apoc. 8,3 „Şi a venit un alt înger şi a stat la altar, având cădelniţă de aur, şi i s-a dat lui tămâie multă, ca s-o aducă împreună cu rugăciunile tuturor sfinţilor, **pe altarul de aur dinaintea tronului**".

Apoc. 12,5 „... Şi copilul ei fu răpit la Dumnezeu şi la tronul Lui[237]**".**

Apoc. 16,17 „Şi al şaptelea înger a vărsat cupa lui în văzduh **şi glas mare a ieşit din templul cerului, de la tron, strigând: S-a făcut!**"

---

[232] Vezi şi Apoc. 4,8-11, *p. 11.*
[233] Iez. 1,5-10; Iez.10,14.
[234] Vezi şi Apoc. 5,1-10, *p. 142*; Apoc. 19,4-6, *p. 395.*
[235] Vezi Apoc. 6,12-17, *p. 288.*
[236] Vezi Apoc. 7,9,13-17, *p. 326.*
[237] Vezi Apoc. 12,1,5, *p. 85.*

Apoc. 20,11 „Şi am văzut, iar, un tron mare alb şi pe Cel ce şedea pe el, iar dinaintea feţei Lui pământul şi cerul au fugit şi loc nu s-a mai găsit pentru ele[238]**”.**

Apoc. 21,5 „Şi Cel ce şedea pe tron a grăit: <u>Iată, noi le facem pe toate</u>”.

Apoc. 22,1 „**Şi mi-a arătat, apoi, râul şi apa vieţii, limpede cum e cristalul şi care izvorăşte din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului”.**

c. Templul ceresc

Evr. 9,24 „Hristos n-a intrat într-o Sfântă a Sfintelor făcută de mâini - închipuirea celei adevărate - ci chiar în cer, ca să Se înfăţişeze pentru noi înaintea lui Dumnezeu”.

Apoc. 3,12 „**Pe cel ce biruieşte îl voi face stâlp în templul Dumnezeului Meu** …”.

Apoc. 7,15 „Pentru aceea sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, <u>şi Îi slujesc ziua şi noaptea, în templul Lui</u>, şi Cel ce şade pe tron îi va adăposti în cortul Său[239]**”.**

Apoc. 11,19 „**<u>Şi s-a deschis templul lui Dumnezeu, cel din cer</u>, şi s-a văzut în templul Lui chivotul legământului Său**, şi au fost fulgere şi vuiete şi tunete şi cutremur şi grindină mare”.

Apoc. 13,6 „Şi şi-a deschis gura sa spre hula lui Dumnezeu, **ca să hulească numele Lui şi cortul Lui şi pe cei ce locuiesc în cer**”.

Apoc. 15,5-6,8 „Şi după aceasta, m-am uitat **şi s-a deschis templul cortului mărturiei din cer**. ♣ Şi au ieşit din templu cei şapte îngeri cu cele şapte pedepse, îmbrăcaţi în veşmânt de in curat, luminos, şi încinşi, pe la piept, cu cingători de aur. ♣ **Iar templul se umplu de fum, din slava lui Dumnezeu** şi din puterea Lui**, şi nimeni nu putea să intre în templu, până ce se vor sfârşi cele şapte urgii ale celor şapte îngeri**”.

Apoc. 16,17 „Şi al şaptelea înger a vărsat cupa lui în văzduh **şi glas mare a ieşit din templul cerului, de la tron, strigând: S-a făcut!**”

[238] Vezi Apoc. 20,11-15, *p. 295-296.*
[239] Vezi Apoc. 7,9,13-17, *p. 326.*

IISUS HRISTOS

Rom. 9,5 „… Hristos, Cel ce este peste toate Dumnezeu …[240]".

In. 1,3 „Toate prin El s-au făcut; şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut[241]".

In. 5,39 „Cercetaţi Scripturile, că socotiţi că în ele aveţi viaţă veşnică. Şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine".

Lc. 22,27 „Iar Eu, în mijlocul vostru, sunt ca unul ce slujeşte".

2 Tim. 2,13 „Dacă nu-I suntem credincioşi, El rămâne credincios, căci nu poate să Se tăgăduiască pe Sine însuşi[242]".

Mt. 28,20 „...şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin".

Evr. 13,8 „Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi".

♣♣♣

Mt. 1,22-23; Lc. 1,31-32 „Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: ♣ «**Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu**[243]». ♣♣ **Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus**. ♣ **Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema** ...[244]".

Mt. 9,27 „... Miluieşte-ne pe noi, Fiule al lui David[245]".

Mt. 16,16 (Mc. 8,29; Lc. 9,20) „Răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu[246]".

---

[240] Vezi Rom. 9,1-5, *p. 81*.
[241] Vezi In. 1,1-5,9-14,18, *p. 80-81*.
[242] Vezi 2 Tim. 2,8-13, *p. 164-165*.
[243] Is. 7,14; Is. 49,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 61; p. 62.
[244] Vezi Mt. 1,18-25, Lc. 1,26-38, *p. 83-85*.
[245] Vezi Mt. 9,27-30, *p. 456*; Mt. 12,22-24 (v. 23), *p.148*; Mt. 15,21-28 (v. 22), Mt. 20,29-34, (v. 30), Mc. 10,46-52 (Lc. 18,35-43), *p. 397-398*.
[246] Vezi *Fiul*, p. 18-23; In. 11,3-4,21-27,38,41-43, *p. 28*; Fapt. 17,2-3, *p. 118*.

Mc. 1,24 (Lc. 4,34) „Zicând: **Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene?** Ai venit ca să ne pierzi? **Te ştim cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu**[247]".

Lc. 2,11; Fapt. 5,31 „Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David. ♣♣ Pe Acesta, Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălţat Stăpânitor şi Mântuitor[248], ca să dea lui Israel pocăinţă şi iertarea păcatelor".

In. 1,29 „A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el şi a zis: **Iată Mielul lui Dumnezeu[249], Cel ce ridică păcatul lumii**".

In. 3,16 (1 In. 4,9) „Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut[250] L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică".

In. 4,25-26[251] (In. 1,41) „I-a zis femeia: Ştim că va veni Mesia care se cheamă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate. ♣ Iisus i-a zis: Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine".

In. 6,14 „Iar oamenii văzând minunea pe care a făcut-o, ziceau: **Acesta este într-adevăr Proorocul[252], Care va să vină în lume**".

In. 8,12 „Deci iarăşi le-a vorbit Iisus zicând: Eu sunt Lumina lumii[253]; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii".

In. 11,25 „Şi Iisus i-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi".

In. 13,13 „Voi Mă numiţi pe Mine: Învăţătorul[254] şi Domnul[255], şi bine ziceţi, căci sunt".

In. 14,6 „Iisus i-a zis: Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine".

---

[247] Vezi Mc. 1,21-27 (Lc. 4,31-36), *p. 149*; Fapt. 4,29-30, *p. 234*; 1 Petr. 1,15, *p. 402.*

[248] Vezi şi Mt. 1,21, In. 4,42, In. 12,47, Fapt. 13,23,38-39, Filip. 3,20-21, 1 Tim. 1,15, 2 Tim. 1,10, Tit 2,13-14, 1 In. 4,9-10,14-15, *p. 121-127*; 1 Tim. 4,10, *p. 9*; 2 Tim. 1,9-10, *p. 61*; Tit 1,4, *p. 489*; Tit 3,4-7, *p. 15*; 2 Petr. 1,10-11, *p. 141*; 2 Petr. 1,1 (1 Petr.1,1), *p. 204*; 2 Petr. 2,14,20-22, *p. 250*; 2 Petr. 3,2, *p. 202*; 2 Petr. 3,18, *p. 50.*

[249] Vezi *Mielul lui Dumnezeu*, p. 142-144.

[250] Vezi In. 3,16-18, In. 1,14,18, 1 In. 5,1,5, *p. 18,20*; Mt. 1,18-25, Lc. 2,1-20 (v. 7), *p. 83-84*; Col. 1,15, *p. 82*; Evr. 1,1-9 (v. 5), *p. 31*; 1 In. 4,9-10,14-15, *p. 127.*

[251] Vezi şi Mt. 24,11,23-24, *p. 384.*

[252] Vezi *Hristos Proorocul şi Învăţătorul*, p. 136-137.

[253] Vezi *Hristos Lumina*, p. 145.

[254] Vezi *Hristos Proorocul şi Învăţătorul*, p. 136-137.

[255] Vezi In. 20,28-29, *p. 81*; Fapt. 10,34-38,43 (v. 36), 1 Cor. 8,6, *p. 78-79*; Rom. 1,3-4, *p. 14*; Rom. 10,9, *p. 118*; 2 Cor. 4,3-5, *p. 179*; Filip. 2,11, *p. 17.*

Fapt. 4,26 „Ridicatu-s-au regii pământului şi căpeteniile s-au adunat laolaltă împotriva Domnului **şi împotriva Unsului Lui**[256]”.

Fapt. 10,42; 2 Tim. 4,8 „Şi ne-a poruncit să propovăduim poporului şi să mărturisim că El este Cel rânduit de Dumnezeu să fie judecător al celor vii şi al celor morţi. ♣♣ ... El, Dreptul Judecător[257] **...”.**

Fapt. 17,31 „Pentru că **a hotărât o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rânduit**, dăruind tuturor încredinţare, prin Învierea Lui din morţi”.

Fapt. 22,14 (Fapt. 7,52) „Iar el a zis: **Dumnezeul părinţilor noştri te-a ales de mai înainte pe tine ca să cunoşti voia Lui şi să vezi pe Cel Drept** şi să auzi glas din gura Lui”.

Rom. 5,17 „Căci, dacă prin greşeala unuia moartea a împărăţit printr-unul, cu mult mai mult **cei ce primesc prisosinţa harului şi a darului dreptăţii vor împărăţi în viaţă prin Unul Iisus Hristos**”.

Rom. 11,26 „Şi astfel întregul Israel se va mântui, precum este scris: **Din Sion va veni Izbăvitorul** şi va îndepărta nelegiuirile de la Iacov[258]”.

1 Cor. 5,7 „Curăţiţi aluatul cel vechi, ca să fiţi frământătură nouă, precum şi sunteţi fără aluat; **căci Paştile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi**”.

Gal. 3,19-20 „Deci ce este Legea? Ea a fost adăugată pentru călcările de lege, până când era să vină Urmaşul, Căruia I s-a dat făgăduinţa, şi a fost rânduită prin îngeri, în mâna unui Mijlocitor[259]**. ♣ Mijlocitorul însă nu este al unuia singur, iar Dumnezeu este unul”.**

Ef. 2,20 „Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuşi Iisus Hristos[260]**”.**

Evr. 3,1 „Pentru aceea, fraţi sfinţi, părtaşi chemării cereşti, **luaţi aminte la Apostolul şi Arhiereul**[261] **mărturisirii noastre, la Iisus Hristos**”.

---

[256] Ps. 2,2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 65. Vezi şi Fapt. 4,26-28, *p. 95*; Fapt. 10,38, *p. 14.*

[257] Vezi *Hristos Judecătorul*, p. 146-147.

[258] Vezi Rom. 11,25-27, *p. 283.*

[259] Vezi şi Rom. 8,3,34, 1 Tim. 2,5-6, Evr. 7,25-27, 1 In. 2,1-2,12, *p. 122-127*; Evr. 8,6-13, Evr. 9,15-18, Evr. 12,24, *p. 136.*

[260] Ps. 117,22-23; Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61; p. 62. Vezi *Hristos Piatra din capul unghiului*, p. 145-146; Rom. 9,30-33, *p. 130.*

[261] Vezi *Hristos Arhiereul*, p. 137-139.

1 Petr. 2,25 „Căci eraţi ca nişte oi rătăcite, dar v-aţi întors acum la Păstorul[262] şi la Păzitorul sufletelor voastre".

2 Petr. 1,19 „... până când va străluci ziua şi Luceafărul va răsări în inimile voastre".

1 In. 1,1-2 „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieţii. ♣ Şi Viaţa s-a arătat şi am văzut-o şi mărturisim şi vă vestim Viaţa de veci, care era la Tatăl şi s-a arătat nouă[263]".

1 In. 2,17[264] „... Cel ce este de la început".

1 In. 3,5 „Şi voi ştiţi că El S-a arătat ca să ridice păcatele şi păcat întru El nu este[265]".

Apoc. 1,5,17-18 (Apoc. 2,8) „... Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întâi născut din morţi[266], şi Domnul împăraţilor pământului. ... ♣ ... Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe urmă, ♣ Şi Cel ce sunt viu. Am fost mort, şi, iată, sunt viu, în vecii vecilor, şi am cheile morţii şi ale iadului".

Apoc. 3,7,14 „... Acestea zice **Cel Sfânt, Cel Adevărat, Cel ce are cheia lui David, Cel ce deschide şi nimeni nu va închide şi închide şi nimeni nu va deschide**: ♣ ... Acestea zice **Cel ce este Amin, martorul cel credincios şi adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu**".

Apoc. 3,12 „... şi numele Meu cel nou[267]".

Apoc. 19,11-13,16 „Şi am văzut cerul deschis şi iată un cal alb, şi Cel ce şedea pe el **se numeşte Credincios şi Adevărat şi judecă şi se războieşte întru dreptate**. ♣ Iar ochii Lui sunt ca para focului şi pe capul Lui sunt cununi multe şi **are nume scris pe care nimeni nu-l înţelege decât numai El**. ♣ **Şi este îmbrăcat în veşmânt stropit cu sânge şi numele Lui se cheamă: Cuvântul lui Dumnezeu[268]**. ♣ Şi pe haina Lui şi pe coapsa Lui are nume scris: **Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor[269]**".

♣♣♣

[262] Vezi *Păstotul cel Bun*, p. 144-145.
[263] Vezi 1 In. 1,1-3,7, *p. 22-23*; 2 Tim. 1,1,11-12, *p. 213-214.*
[264] Vezi şi In. 1,1-5,9-14,18, *p. 80-81.*
[265] Vezi şi 2 Cor. 5,14-19,21, Evr. 7,25-27 (v. 26), 1 Petr. 2,21-25 (v. 22), *p. 123,125-126*; Evr. 4,14-16 (v. 15), *p. 137-138*.
[266] Vezi şi Fapt. 26,22-23, *p. 118*; Col. 1,18, *p. 242*; 1 Cor. 15,21-23, *p. 321*.
[267] Vezi Apoc. 3,4-5,12,21, *p. 380.*
[268] Vezi şi In. 1,1-5,9-14,18, *p. 80-81*; 1 In. 5,6-8 (v. 7), *p. 12.*
[269] Vezi *Hristos Împăratul*, p. 139-140.

Mt. 11,29 „Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre[270]".

Mt. 12,17-21 „Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: ♣ **Iată Fiul Meu pe Care L-am ales, iubitul Meu întru Care a binevoit sufletul Meu; pune-voi Duhul Meu peste El** şi judecată neamurilor va vesti ♣ **Nu se va certa, nici nu va striga, nu va auzi nimeni, pe uliţe, glasul Lui**. ♣ **Trestie strivită nu va frânge şi feştilă fumegândă nu va stinge, până ce nu va scoate, spre biruinţă, judecata.** ♣ Şi în numele Lui vor nădăjdui neamurile[271]".

Lc. 3,15-17[272] **„Iar poporul fiind în aşteptare şi întrebându-se toţi despre Ioan în cugetele lor: Nu cumva el este Hristosul? ♣ A răspuns Ioan tuturor, zicând: Eu vă botez cu apă, dar vine Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintelor. El vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc**, ♣ **A Cărui lopată este în mâna Lui, ca să cureţe aria şi să adune grâul în jitniţa Sa, iar pleava o va arde cu foc nestins".**

Lc. 7,18-23 (Mt. 11,2-6) „Şi au vestit lui Ioan ucenicii lui de toate acestea. ♣ Şi chemând la sine pe doi dintre ucenicii săi, **Ioan i-a trimis către Domnul, zicând: Tu eşti Cel ce va să vină sau să aşteptăm pe altul?** ♣ Şi ajungând la El, bărbaţii au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la Tine, zicând: Tu eşti Cel ce va să vină sau să aşteptăm pe altul? ♣ Şi în acel ceas El a vindecat pe mulţi de boli şi de răni şi de duhuri rele şi multor orbi le-a dăruit vederea. ♣ Şi răspunzând, le-a zis: **Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce aţi văzut şi cele ce aţi auzit: Orbii văd, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte[273]. ♣ Şi fericit este acela care nu se va sminti întru Mine**".

Lc. 12,49-53[274] **(Mt. 10,34-36)** „**Foc am venit să arunc pe pământ şi cât aş vrea să fie acum aprins!** ♣ Şi cu botez am a Mă boteza, şi câtă nerăbdare am până ce se va îndeplini! ♣ **Vi se pare că am venit să dau pace pe pământ? Vă spun că nu, ci dezbinare**. ♣ Căci de acum înainte cinci dintr-o casă vor fi dezbinaţi: trei împotriva a doi şi doi împotriva a trei. ♣ **Dezbinaţi vor fi: tatăl împotriva fiului şi fiul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei şi fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurorii sale şi nora împotriva soacrei**".

In. 1,15-17,27,29 „**Ioan mărturisea despre El şi striga, zicând: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era**. ♣ **Şi din plinătatea Lui noi toţi am luat, şi har peste har**. ♣ Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos. ♣ **Cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost şi Căruia eu nu sunt vrednic**

[270] Vezi Mt. 11,28-30, *p. 166.*
[271] Is. 42,1-4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62.
[272] Mt. 3,11-12; Mc. 1,7-8; In. 1,26-27,33; Fapt. 13,24-25.
[273] Is. 29,18; Is. 42,7; Is. 61,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62-63.
[274] Vezi şi Lc. 21,12-19, *p. 282-283*; Mt. 10,34-36, *p. 376.*

să-I dezleg cureaua încălţămintei. ♣ **A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el şi a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii**[275]".

In. 4,5-7,25-26,40-42 „Deci a venit la o cetate a Samariei, numită Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său; ♣ Şi era acolo fântâna lui Iacov. Iar Iisus, fiind ostenit de călătorie, S-a aşezat lângă fântână şi era ca la al şaselea ceas. ♣ Atunci a venit o femeie din Samaria să scoată apă. ♣ **I-a zis femeia: Ştim că va veni Mesia care se cheamă Hristos; când va veni, Acela ne va vesti nouă toate. ♣ Iisus i-a zis: Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine**. ♣ **Deci, după ce au venit la El, samarinenii Îl rugau să rămână la ei. Şi a rămas acolo două zile**. ♣ Şi cu mult mai mulţi au crezut pentru cuvântul Lui, ♣ Iar femeii i-au zis: **Credem nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înşine am auzit şi ştim că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii**[276]".

In. 8,12-16 „**Deci iarăşi le-a vorbit Iisus zicând: Eu sunt Lumina lumii**; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii. ♣ De aceea fariseii I-au zis: Tu mărturiseşti despre Tine Însuţi; mărturia Ta nu este adevărată. ♣ A răspuns Iisus şi le-a zis: **Chiar dacă Eu mărturisesc despre Mine Însumi, mărturia Mea este adevărată, fiindcă ştiu de unde am venit şi unde Mă duc**. Voi nu ştiţi de unde vin, nici unde Mă duc. ♣ Voi judecaţi după trup; Eu nu judec pe nimeni. ♣ **Şi chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu sunt singur, ci Eu şi Cel ce M-a trimis pe Mine**".

In. 8,56-58 „**Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vadă ziua Mea şi a văzut-o şi s-a bucurat**. ♣ Deci au zis iudeii către El: Încă nu ai cincizeci de ani şi l-ai văzut pe Avraam? ♣ Iisus le-a zis: **Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam**[277]".

In. 10,1-9[278] „**Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe uşă, în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela este fur şi tâlhar**. ♣ **Iar cel ce intră prin uşă este păstorul oilor**. ♣ Acestuia portarul îi deschide şi oile ascultă de glasul lui, şi oile sale le cheamă pe nume şi le mână afară. ♣ Şi când le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, şi oile merg după el, căci cunosc glasul lui. ♣ Iar după un străin, ele nu vor merge, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul lui. ♣ Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n-au înţeles ce înseamnă cuvintele Lui. ♣ A zis deci iarăşi Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: **Eu sunt uşa oilor**. ♣ Toţi câţi au venit mai înainte de Mine sunt furi şi tâlhari, dar oile nu i-au ascultat. ♣ **Eu sunt uşa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla**".

[275] Vezi In. 1,6-8,15-36, *p. 188-189*.
[276] In. 4,5-42 *Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă.*
[277] Vezi In. 8,38-58, *p. 27.*
[278] Vezi şi In. 10,9-16, *p. 144.*

In. 17,3 „Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis[279]".

♣♣♣

Fapt. 2,14,22-32 „Şi stând Petru cu cei unsprezece, a ridicat glasul şi le-a vorbit: Bărbaţi iudei, şi toţi care locuiţi în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscută şi luaţi în urechi cuvintele mele; ♣ Bărbaţi israeliţi, ascultaţi cuvintele acestea: **Pe Iisus Nazarineanul, bărbat adeverit între voi de Dumnezeu, prin puteri, prin minuni şi prin semne pe care le-a făcut prin El Dumnezeu în mijlocul vostru**, precum şi voi ştiţi, ♣ **Pe Acesta, fiind dat, după sfatul cel rânduit şi după ştiinţa cea dinainte a lui Dumnezeu**, voi L-aţi luat şi, pironindu-L, prin mâinile celor fără de lege, L-aţi omorât, ♣ **Pe Care Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morţii, întrucât nu era cu putinţă ca El să fie ţinut de ea**. ♣ Căci David zice despre El: «Totdeauna am văzut pe Domnul înaintea mea, căci El este de-a dreapta mea, ca să nu mă clatin. ♣ De aceea s-a bucurat inima mea şi s-a veselit limba mea; chiar şi trupul meu se va odihni întru nădejde. ♣ Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici nu vei da pe cel sfânt al Tău să vadă stricăciune. ♣ Făcutu-mi-ai cunoscute căile vieţii; cu înfăţişarea Ta mă vei umple de bucurie[280]». ♣ Bărbaţi fraţi, cuvine-se a vorbi cu îndrăznire către voi despre strămoşul David, că a murit şi s-a îngropat, iar mormântul lui este la noi, până în ziua aceasta. ♣ **Deci el, fiind prooroc şi ştiind că Dumnezeu i S-a jurat cu jurământ să aşeze pe tronu-i din rodul coapselor lui, ♣ Mai înainte văzând, a vorbit despre învierea lui Hristos: că n-a fost lăsat în iad sufletul Lui şi nici trupul Lui n-a văzut putreziciunea**. ♣ **Dumnezeu a înviat pe Acest Iisus, Căruia noi toţi suntem martori**".

Fapt. 3,19-24[281] „Deci pocăiţi-vă şi vă întoarceţi, ca să se şteargă păcatele voastre, ♣ Ca să vină de la faţa Domnului vremuri de uşurare **şi ca să vă trimită pe Cel mai dinainte vestit vouă, pe Iisus Hristos, ♣ Pe Care trebuie să-L primească Cerul până la vremile stabilirii din nou a tuturor celor despre care a vorbit Dumnezeu prin gura sfinţilor Săi prooroci din veac**. ♣ **Moise a zis către părinţi: «Domnul Dumnezeu va ridica vouă dintre fraţii voştri Prooroc ca mine. Pe El să-L ascultaţi în toate câte vă va spune. ♣ Şi tot sufletul care nu va asculta de Proorocul Acela, va fi nimicit din popor[282]». ♣** Iar toţi proorocii de la Samuel şi cei câţi le-au urmat au vorbit şi au vestit zilele acestea".

Fapt. 10,34-38,43[283] „Iar Petru, deschizându-şi gura, a zis: **Cu adevărat înţeleg că Dumnezeu nu este părtinitor**. ♣ Ci, în orice neam, cel ce se teme de El şi face dreptate este primit de El. ♣ Şi El a trimis fiilor lui Israel cuvântul, **binevestind pacea prin Iisus Hristos: Acesta este Domn peste toate**. ♣ Voi ştiţi cuvântul care a fost în toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioan.

[279] Vezi In. 17,1-11,21,24 *p. 30.*
[280] Ps. 15,8-11. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 22.
[281] Vezi şi Fapt. 3,13-19,26, *p. 117.*
[282] Deut. 18,15,18-19. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 60.
[283] Vezi şi Fapt. 10,39-42, *p. 200-201.*

♣ (Adică despre) **Iisus din Nazaret, cum a uns Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere pe Acesta care a umblat făcând bine şi vindecând pe toţi cei asupriţi de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El**. ♣ **Despre Acesta mărturisesc toţi proorocii, că tot cel ce crede în El va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui**".

1 Cor. 1,23-24 „Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru iudei, sminteală; pentru neamuri, nebunie. ♣ Dar pentru cei chemaţi, şi iudei şi elini: pe Hristos, puterea lui Dumnezeu şi înţelepciunea lui Dumnezeu".

1 Cor. 3,11,23 „Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decât cea pusă, care este Iisus Hristos. ♣ Iar voi sunteţi ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu".

1 Cor. 8,6 „Totuşi, pentru noi, este un singur Dumnezeu, Tatăl, din Care sunt toate şi noi întru El; şi un singur Domn, Iisus Hristos, prin Care sunt toate şi noi prin El".

1 Cor. 11,3 „Dar voiesc ca voi să ştiţi că **Hristos este capul oricărui bărbat**, iar capul femeii este bărbatul, **iar capul lui Hristos: Dumnezeu**".

2 Cor. 8,9 „Căci cunoaşteţi harul Domnului nostru Iisus Hristos, că El, bogat fiind, pentru voi a sărăcit, ca voi cu sărăcia Lui să vă îmbogăţiţi".

1 Cor. 15,57 (2 Cor. 2,14) „Dar să dăm mulţumire lui Dumnezeu, Care ne-a dat biruinţa prin Domnul nostru Iisus Hristos!"

Ef. 1,3 „Binecuvântat fie **Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce, întru Hristos, ne-a binecuvântat pe noi, în ceruri**, cu toată binecuvântarea duhovnicească[284]".

Ef. 5,20 (Rom. 1,8; Rom. 7,25)[285] **„Mulţumind totdeauna pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu (şi) Tatăl".**

Filip. 4,7,19 „Şi pacea lui Dumnezeu, care covârşeşte orice minte, să păzească inimile voastre şi cugetele voastre, întru Hristos Iisus. ♣ Iar Dumnezeul meu să împlinească toată lipsa voastră după bogăţia Sa, cu slavă, întru Hristos Iisus".

Col. 1,27 „Cărora a voit Dumnezeu să le arate care este bogăţia slavei acestei taine între neamuri, adică **Hristos cel dintru voi, nădejdea slavei**".

Col. 3,1,17 „Aşadar, dacă aţi înviat împreună cu Hristos, căutaţi cele de sus, unde se află Hristos, şezând de-a dreapta lui Dumnezeu; ♣ Orice aţi face, cu cuvântul sau cu lucrul, toate să le faceţi în numele Domnului Iisus şi prin El să mulţumiţi lui Dumnezeu-Tatăl".

[284] Vezi Ef. 1,3-6,11,19-21, *p. 31*. Rom. 15,6; 2 Cor. 1,3; 2 Cor. 11,31; Ef. 3,14; Col. 1,3; 1 Petr. 1,3.
[285] Vezi şi Evr. 13,15, Iuda 1,25, *p. 395.*

2 Tes. 2,16-17 „**Însuşi Domnul nostru Iisus Hristos şi Dumnezeu Tatăl nostru**[286]**, Care ne-a iubit pe noi şi ne-a dat, prin har, veşnică mângâiere şi bună nădejde**, ♣ Să mângâie inimile voastre şi să vă întărească, la tot lucrul şi cuvântul bun".

1 Petr. 1,20 „Care a fost cunoscut mai dinainte de întemeierea lumii, dar Care S-a arătat, în anii cei mai de pe urmă, pentru voi[287]**".**

1 Petr. 4,11 „Dacă vorbeşte cineva, cuvintele lui să fie ca ale lui Dumnezeu; dacă slujeşte cineva, slujba lui să fie ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, **pentru ca întru toate Dumnezeu să se slăvească prin Iisus Hristos**, Căruia Îi este slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin".

1 In. 5,6 „Acesta este Cel care a venit prin apă şi prin sânge: Iisus Hristos; nu numai prin apă, ci prin apă şi prin sânge; şi Duhul este Cel ce mărturiseşte, că Duhul este adevărul".

Apoc. 22,16 „Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea, cu privire la Biserici. Eu sunt rădăcina şi odrasla lui David, steaua care străluceşte dimineaţa[288]**".**

1. Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat

In. 10,30,38 (In. 17,11,21) „Iar Eu şi Tatăl Meu una suntem. ♣ ... Tatăl este în Mine şi Eu în Tatăl[289]**".**

Mt. 28,18 „Şi apropiindu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicând: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer şi pe pământ".

In. 1,1-5,9-14,18[290] „**La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul.** ♣ Acesta era întru început la Dumnezeu. ♣ **Toate prin El s-au făcut; şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut**. ♣ **Întru El era viaţă şi viaţa era lumina oamenilor**. ♣ Şi lumina luminează în întuneric şi întunericul nu a cuprins-o. ♣ **Cuvântul era Lumina cea adevărată** care luminează pe tot omul, care vine în lume. ♣ **În lume era şi lumea prin El s-a făcut**, dar lumea nu L-a cunoscut. ♣ **Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit**. ♣ **Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu**, ♣ Care nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci de la Dumnezeu s-au născut. ♣ **Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut**

[286] Rom. 1,7; 1 Cor. 1,3; 2 Cor. 1,2; Gal. 1,3; Ef. 1,2; Ef. 6,23; Filip. 1,2; Col. 1,2; 1 Tes. 1,1; 2 Tes. 1, 1-2; Filim. 1,3; 1 Tim. 1,2; 2 Tim. 1,2; Tit 1,4; 2 In. 1,3.
[287] Vezi 1 Petr. 1,17-21, *p. 126.*
[288] Num. 24,17; Is. 11,1,10. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 60; p. 61.
[289] Vezi In. 10,24-38, *p. 27-28*; In. 17,11,20-23, *p. 258.*
[290] Vezi şi Mt. 11,25-27 (Lc. 10,21-22), *p. 24.*

slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr. ♣ **Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut**".

In. 3,13 „Şi nimeni nu s-a suit în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, Care este în cer".

In. 5,18,21,26 „Deci pentru aceasta **căutau mai mult iudeii să-L omoare**, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci şi **pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu**. ♣ **Căci, după cum Tatăl scoală pe cei morţi şi le dă viaţă, tot aşa şi Fiul dă viaţă celor ce voieşte.** ♣ **Căci precum Tatăl are viaţă în Sine, aşa I-a dat şi Fiului să aibă viaţă în Sine**[291]".

In. 11,25 „Şi Iisus i-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi".

In. 12,44-45 „Iar Iisus a strigat şi a zis: Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine. ♣ **Şi cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine".**

In. 14,6-10 „Iisus i-a zis: Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine. ♣ **Dacă M-aţi fi cunoscut pe Mine, şi pe Tatăl Meu L-aţi fi cunoscut; dar de acum Îl cunoaşteţi pe El şi L-aţi şi văzut.** ♣ **Filip I-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl şi ne este de ajuns.** ♣ **Iisus i-a zis: De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl. Cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl?** ♣ **Nu crezi tu că Eu sunt întru Tatăl şi Tatăl este întru Mine?**[292]**".**

In. 20,28-29 „A răspuns Toma şi I-a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu! ♣ **Iisus I-a zis: Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!**[293]**"**

♣♣♣

Rom. 9,1-5 „**Spun adevărul în Hristos**, nu mint, martor fiindu-mi conştiinţa mea în Duhul Sfânt, ♣ Că mare îmi este întristarea şi necurmată durerea inimii. ♣ Căci aş fi dorit să fiu eu însumi anatema de la Hristos pentru fraţii mei, cei de un neam cu mine, după trup, ♣ Care sunt israeliţi, ale cărora sunt înfierea şi slava şi legămintele şi Legea şi închinarea şi făgăduinţele, ♣ **Ai cărora sunt părinţii şi din care după trup este Hristos, Cel ce este peste toate Dumnezeu, binecuvântat în veci. Amin!**"

[291] Vezi In. 5,17-21, *p. 25.*
[292] Vezi In. 14,1-15, *p. 29*; 2 Cor. 5,14-19,21, *p. 123.*
[293] Vezi In. 20,24-29, *p. 228.*

1 Cor. 15,45 „Precum şi este scris: «Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu[294]; iar Adam cel de pe urmă cu duh dătător de viaţă»".

Filip. 2,5-11 „Gândul acesta să fie în voi care era şi în Hristos Iisus, ♣ Care, Dumnezeu fiind în chip, n-a socotit o ştirbire a fi El întocmai cu Dumnezeu, ♣ Ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om, ♣ S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce. ♣ Pentru aceea, şi Dumnezeu L-a preaînălţat şi I-a dăruit Lui nume, care este mai presus de orice nume; ♣ Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cereşti şi al celor pământeşti şi al celor de dedesubt. ♣ Şi să mărturisească toată limba că Domn este Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu-Tatăl".

Col. 1,15-16 (Evr. 1,3; 2 Cor. 4,4; 1 Cor. 8,6) „Acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura. ♣ Pentru că întru El au fost făcute toate, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute, şi cele nevăzute, fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii. Toate s-au făcut prin El şi pentru El[295]".

Col. 2,9 (2 Cor. 5,19) „Căci întru El locuieşte, trupeşte, toată plinătatea Dumnezeirii[296]".

1 Tim. 3,16 „Şi cu adevărat, mare este taina dreptei credinţe: Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, S-a înălţat întru slavă".

1 In. 5,20 „Ştim iarăşi că Fiul lui Dumnezeu a venit şi ne-a dat nouă pricepere, ca să cunoaştem pe Dumnezeul cel adevărat; şi noi suntem în Dumnezeul cel adevărat, adică întru Fiul Său Iisus Hristos. Acesta este adevăratul Dumnezeu şi viaţa de veci[297]".

2. Iisus Hristos, om adevărat

1 Tim. 2,5 „Căci unul este Dumnezeu, unul este şi Mijlocitorul între Dumnezeu şi oameni: omul Hristos Iisus".

Lc. 24,39; In. 20,27 „Vedeţi mâinile Mele şi picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiţi-Mă şi vedeţi, că duhul nu are carne şi oase, precum Mă vedeţi pe Mine că

[294] Ieș. 2,7. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 12-13.
[295] Vezi Col. 1,12-18 *p. 24*; 1 Cor. 8,6, *p. 79*; 2 Cor. 4,3-5, (v.4), *p. 179*; Evr. 1,3, *p. 125*.
[296] Vezi Col. 2,8-13, *p. 249*; 2 Cor. 5,14-19,21, *p. 123*.
[297] Vezi şi 1 In. 5,1,9-13,20, *p. 32*.

am. ♣♣ Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios ci credincios[298]".

In. 1,14 „Şi Cuvântul S-a făcut trup şi S-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr[299]".

Rom. 1,3 „Despre Fiul Său, Cel născut din sămânţa lui David, după trup".

Gal. 4,4 „Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu, a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege".

Filip. 2,7 „Ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om".

Col. 1,22 (Evr. 10,10) „**Prin moartea (Fiului Său) în trupul cărnii Lui**, ca să vă pună înaintea Sa sfinţi, fără de prihană şi nevinovaţi[300]".

Evr. 2,16-17 „Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânţa lui Avraam a luat. ♣ Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraţilor ...[301]".

1 Petr. 3,18 „Pentru că şi Hristos a suferit odată moartea pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedrepţi, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorât fiind cu trupul[302], dar viu făcut cu duhul".

1 In. 4,2-3 „În aceasta să cunoaşteţi duhul lui Dumnezeu: **orice duh care mărturiseşte că Iisus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu**. ♣ **Şi orice duh, care nu mărturiseşte pe Iisus Hristos, nu este de la Dumnezeu**, ci este duhul lui antihrist, despre care aţi auzit că vine şi acum este chiar în lume[303]".

3. Întruparea și nașterea Mântuitorului

Mt. 1,18-25 „Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: **Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt**. ♣ Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. ♣ Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că **ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt**. ♣ Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor. ♣ Acestea toate s-au făcut

[298] Vezi Lc. 24,36-43, *p. 114-115*; In. 20,24-29, *p. 228.*
[299] Vezi In. 1,1-5,9-14,18, Rom. 9,1-5, 1 Tim. 3,16, *p. 80-82*; Rom. 1,3-4, *p. 14*; Rom. 8,1-7 (v. 3), *p. 130*; Evr. 5,7-8, *p. 101*.
[300] Vezi Col. 1,19-23, *p. 124.*
[301] Vezi Evr. 2,14-18, *p. 12*; 5 Rom. 8,3,34, *p. 122.*
[302] Vezi *Răstignirea şi moartea Domnului*, *p. 107-110.*
[303] Vezi 1 In. 4,1-6, *p. 385.*

ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: ♣ «**Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu**[304]». ♣ Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa. ♣ **Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus**".

Lc. 1,26-38 „Iar în a şasea lună **a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, ♣ Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria**. ♣ **Şi intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei**. ♣ Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? ♣ Şi îngerul i-a zis: **Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. ♣ Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus**. ♣ **Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema** şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său[305]. ♣ Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit. ♣ **Şi a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat? ♣ Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema**. ♣ Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă. ♣ Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă. ♣ **Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!** Şi îngerul a plecat de la ea".

Lc. 2,1-20 „**În zilele acelea a ieşit poruncă de la Cezarul August să se înscrie toată lumea. ♣ Această înscriere s-a făcut întâi pe când Quirinius ocârmuia Siria**. ♣ Şi se duceau toţi să se înscrie, fiecare în cetatea sa. ♣ Şi s-a suit şi Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret, în Iudeea, în cetatea lui David care se numeşte Betleem, pentru că el era din casa şi din neamul lui David. ♣ Ca să se înscrie împreună cu Maria, cea logodită cu el, care era însărcinată. ♣ **Dar pe când erau ei acolo, s-au împlinit zilele ca ea să nască, ♣ Şi a născut pe Fiul său, Cel Unul-Născut şi L-a înfăşat şi L-a culcat în iesle, căci nu mai era loc de găzduire pentru ei.** ♣ Şi în ţinutul acela erau păstori, stând pe câmp şi făcând de strajă noaptea împrejurul turmei lor. ♣ Şi iată îngerul Domnului a stătut lângă ei şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor, şi ei s-au înfricoşat cu frică mare. ♣ Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeţi. Căci, iată, vă binevestesc vouă bucurie mare, care va fi pentru tot poporul. ♣ Că vi **s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul**, în cetatea lui David. ♣ Şi acesta va fi semnul: Veţi găsi un prunc înfăşat, culcat în iesle. ♣ Şi deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: ♣ Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire! ♣ Iar după ce îngerii au plecat de la ei, la cer, **păstorii vorbeau unii către alţii: Să mergem dar până la Betleem, să vedem cuvântul acesta ce s-a făcut şi pe care Domnul ni l-a făcut cunoscut. ♣ Şi, grăbindu-se, au venit şi au aflat pe Maria şi pe Iosif şi**

[304] Is. 7,14; Is. 49,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61; p. 62

[305] Ier. 23,5. Ibidem p. 63.

pe Prunc, culcat în iesle. ♣ Şi văzându-L, au vestit cuvântul grăit lor despre acest Copil. ♣ Şi toţi câţi auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori. ♣ Iar Maria păstra toate aceste cuvinte, punându-le în inima sa. ♣ Şi s-au întors păstorii, slăvind şi lăudând pe Dumnezeu, pentru toate câte auziseră şi văzuseră precum li se spusese".

Apoc. 12,1,5 „Şi s-a arătat din cer un semn mare: o femeie înveşmântată cu soarele şi luna era sub picioarele ei şi pe cap purta cunună din douăsprezece stele. ♣ Şi a născut un copil de parte bărbătească, care avea să păstorească toate neamurile cu toiag de fier. Şi copilul ei fu răpit la Dumnezeu şi la tronul Lui".

4. Tăierea împrejur și aducerea la templu a Pruncului

Lc. 2,21-39 „**Şi când s-au împlinit opt zile, ca să-L taie împrejur, I-au pus numele Iisus**, cum a fost numit de înger, mai înainte de a se zămisli în pântece. ♣ **Şi când s-au împlinit zilele curăţirii lor, după legea lui Moise, L-au adus pe Prunc la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului**. ♣ Precum este scris în Legea Domnului, că orice întâi-născut de parte bărbătească să fie închinat Domnului[306]. ♣ Şi să dea jertfă, precum s-a zis în Legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel[307]. ♣ **Şi iată era un om în Ierusalim, cu numele Simeon**; şi omul acesta era drept şi temător de Dumnezeu, aşteptând mângâierea lui Israel, şi Duhul Sfânt era asupra lui. ♣ Şi **lui i se vestise de către Duhul Sfânt că nu va vedea moartea până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului**. ♣ Şi din îndemnul Duhului a venit la templu**; şi când părinţii au adus înăuntru pe Pruncul Iisus, ca să facă pentru El după obiceiul Legii, ♣ El L-a primit în braţele sale şi a binecuvântat pe Dumnezeu şi a zis: ♣ Acum slobozeşte pe robul Tău, după cuvântul Tău, în pace, ♣ Că ochii mei văzură mântuirea Ta, ♣ Pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor, ♣ Lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Tău Israel.** ♣ Iar Iosif şi mama Lui se mirau de ceea ce se vorbea despre Prunc. ♣ Şi i-a binecuvântat Simeon şi a zis către Maria, mama Lui: **Iată, Acesta este pus spre căderea şi spre ridicarea multora din Israel şi ca un semn care va stârni împotriviri. ♣ Şi prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi**. ♣ Şi era şi **Ana proorociţa**, fiica lui Fanuel, din seminţia lui Aşer, ajunsă la adânci bătrâneţe şi care trăise cu bărbatul ei şapte ani de la fecioria sa. ♣ Şi ea era văduvă, în vârstă de optzeci şi patru de ani, şi nu se depărta de templu, slujind noaptea şi ziua în post şi în rugăciuni. ♣ Şi venind ea în acel ceas, lăuda pe Dumnezeu şi **vorbea despre Prunc tuturor celor ce aşteptau mântuire în Ierusalim**. ♣ După ce au săvârşit toate, s-au întors în Galileea, în cetatea lor Nazaret".

5. Închinarea magilor. Fuga în Egipt

Mt. 2,1-23 „Iar dacă S-a născut Iisus în Betleemul Iudeii, în zilele lui Irod regele, iată **magii de la Răsărit** au venit în Ierusalim, întrebând: ♣ Unde este regele Iudeilor, Cel

[306] Ieş. 13,2; Ieş. 34,19; Num. 3,13, Num. 8,17.
[307] Lev. 12,2-7.

ce S-a născut? Căci **am văzut la Răsărit steaua Lui şi am venit să ne închinăm Lui**. ♣ Şi auzind, regele Irod s-a tulburat şi tot Ierusalimul împreună cu el. ♣ Şi adunând pe toţi arhiereii şi cărturarii poporului, căuta să afle de la ei: Unde este să Se nască Hristos? ♣ Iar ei i-au zis: În Betleemul Iudeii, că aşa este scris de proorocul: ♣ «**Şi tu, Betleeme, pământul lui Iuda, nu eşti nicidecum cel mai mic între căpeteniile lui Iuda, căci din tine va ieşi Conducătorul care va paşte pe poporul Meu Israel**[308]». ♣ Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, a aflat de la ei lămurit în ce vreme s-a arătat steaua. ♣ Şi trimiţându-i la Betleem, le-a zis: Mergeţi şi cercetaţi cu de-amănuntul despre Prunc şi, dacă Îl veţi afla, vestiţi-mi şi mie, ca, venind şi eu, să mă închin Lui. ♣ Iar ei, ascultând pe rege, au plecat şi iată, steaua pe care o văzuseră în Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit şi a stat deasupra, unde era Pruncul. ♣ Şi văzând ei steaua, s-au bucurat cu bucurie mare foarte. ♣ **Şi intrând în casă, au văzut pe Prunc împreună cu Maria, mama Lui, şi căzând la pământ, s-au închinat Lui; şi deschizând vistieriile lor, I-au adus Lui daruri: aur, tămâie şi smirnă**. ♣ Iar luând înştiinţare în vis să nu se mai întoarcă la Irod, pe altă cale s-au dus în ţara lor. ♣ După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: **Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă**. ♣ Şi sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul şi pe mama Lui şi a plecat în Egipt. ♣ Şi au stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: «**Din Egipt am chemat pe Fiul Meu**[309]». ♣ Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte şi, trimiţând **a ucis pe toţi pruncii care erau în Betleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi**. ♣ Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul: ♣ «**Glas în Rama s-a auzit, plângere şi tânguire multă; Rahela îşi plânge copiii şi nu voieşte să fie mângâiată pentru că nu sunt**[310]». ♣ După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif în Egipt, ♣ Şi i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului. ♣ Iosif, sculându-se, a luat Pruncul şi pe mama Lui şi a venit în pământul lui Israel. ♣ Şi auzind că domneşte Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo şi, luând poruncă, în vis, s-a dus în părţile Galileii. ♣ **Şi venind a locuit în oraşul numit Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean Se va chema**".

6. Copilul Hristos la templul din Ierusalim

Lc. 2,40-52 „**Iar Copilul creştea şi Se întărea cu duhul, umplându-Se de înţelepciune şi harul lui Dumnezeu era asupra Lui**. ♣ Şi părinţii Lui, în fiecare an, se duceau de sărbătoarea Paştilor, la Ierusalim. ♣ **Iar când a fost El de doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul sărbătorii**. ♣ Şi sfârşindu-se zilele, pe când se întorceau ei, Copilul Iisus a rămas în Ierusalim şi părinţii Lui nu ştiau. ♣ Şi socotind că este în ceata călătorilor de drum, au venit cale de o zi, căutându-L printre rude şi printre cunoscuţi. ♣ Şi, negăsindu-L, s-au întors la Ierusalim, căutându-L. ♣

[308] Mih. 5,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 64
[309] Os. 11,1. Ibidem p. 64.
[310] Ier. 31,15. Ibidem p. 63.

Iar după trei zile L-au aflat în templu, şezând în mijlocul învăţătorilor, ascultându-i şi întrebându-i. ♣ **Şi toţi care Îl auzeau se minunau de priceperea şi de răspunsurile Lui**. ♣ Şi văzându-L, rămaseră uimiţi, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aşa? Iată, tatăl Tău şi eu Te-am căutat îngrijoraţi. ♣ Şi El a zis către ei: **De ce era să Mă căutaţi? Oare, nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu?** ♣ Dar ei n-au înţeles cuvântul pe care l-a spus lor. ♣ **Şi a coborât cu ei şi a venit în Nazaret şi le era supus**. Iar mama Lui păstra în inima ei toate aceste cuvinte. ♣ **Şi Iisus sporea cu înţelepciunea şi cu vârsta şi cu harul la Dumnezeu şi la oameni**".

7. Botezul Domnului

Mt. 3,13-17 „**În acest timp a venit Iisus din Galileea, la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de către el. ♣ Ioan însă Îl oprea, zicând: Eu am trebuinţă să fiu botezat de Tine, şi Tu vii la mine?** ♣ Şi răspunzând, Iisus a zis către el: Lasă acum, că aşa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lăsat. ♣ Iar botezându-se Iisus, când ieşea din apă, îndată cerurile s-au deschis şi **Duhul lui Dumnezeu s-a văzut pogorându-se ca un porumbel şi venind peste El. ♣ Şi iată glas din ceruri zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit întru Care am binevoit**".

Mc. 1,9-11 „**Şi în zilele acelea, Iisus a venit din Nazaretul Galileii şi s-a botezat în Iordan, de către Ioan**. ♣ Şi îndată, ieşind din apă, a văzut cerurile deschise **şi Duhul ca un porumbel coborându-Se peste El. ♣ Şi glas s-a făcut din ceruri: Tu eşti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit**".

Lc. 3,21-22 „Şi după ce s-a botezat tot poporul, **botezându-Se şi Iisus şi rugându-Se, s-a deschis cerul, ♣ Şi S-a coborât Duhul Sfânt peste El, în chip trupesc, ca un porumbel, şi s-a făcut glas din cer: Tu eşti Fiul Meu cel iubit, întru Tine am binevoit**".

In. 1,29-34 „**A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el şi a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii**. ♣ Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era, ♣ Şi eu nu-L ştiam; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezând cu apă. ♣ **Şi a mărturisit Ioan zicând: Am văzut Duhul coborându-Se, din cer, ca un porumbel şi a rămas peste El. ♣ Şi eu nu-L cunoşteam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste Care vei vedea Duhul coborându-Se şi rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt**. ♣ **Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu**[311]".

8. Ispitirea Domnului

Mt. 4,1-11 (Mc. 1,12-13; Lc. 4,1-13[312]**)** „**Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustiu, ca să fie ispitit de către diavolul**. ♣ Şi după ce **a postit patruzeci de zile şi**

[311] Vezi In. 1,6-8,15-36, *p. 188-189.*
[312] Vezi şi Lc. 4,1-13, *p. 504-505.*

patruzeci de nopţi, la urmă a flămânzit. ♣ Şi apropiindu-se, ispititorul a zis către El: De eşti Tu Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini. ♣ Iar El, răspunzând, a zis: Scris este: «**Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu**[313]». ♣ Atunci diavolul L-a dus pe aripa în sfânta cetate, L-a pus pe aripa templului, ♣ Şi I-a zis: Dacă Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te jos, că scris este: «**Îngerilor Săi va porunci pentru Tine şi Te vor ridica pe mâini, ca nu cumva să izbeşti de piatră piciorul Tău**[314]». ♣ Iisus i-a răspuns: Iarăşi este scris: «**Să nu ispiteşti pe Domnul Dumnezeul tău**[315]». ♣ Din nou diavolul L-a dus pe un munte foarte înalt şi I-a arătat toate împărăţiile lumii şi slava lor. ♣ Şi I-a zis Lui: Acestea toate Ţi le voi da Ţie, dacă vei cădea înaintea mea şi Te vei închina mie. ♣ Atunci Iisus i-a zis: Piei, satano, căci scris este: «**Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui singur să-I slujeşti**[316]». ♣ **Atunci L-a lăsat diavolul şi iată îngerii, venind la El, Îi slujeau**".

Mc. 1,12-13 „Şi îndată Duhul L-a mânat în pustie. ♣ **Şi a fost în pustie patruzeci de zile, fiind ispitit de satana. Şi era împreună cu fiarele şi îngerii Îi slujeau**".

9. Începutul propovăduirii

Mt. 4,12-17,23 (Mc. 1,14-15; Mt. 9,35)[317] „Şi Iisus, auzind că Ioan a fost întemniţat, a plecat în Galileea. ♣ Şi părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon şi Neftali, ♣ Ca să se împlinească ce s-a zis prin Isaia proorocul care zice: ♣ «Pământul lui Zabulon şi pământul lui Neftali spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor; ♣ **Poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare şi celor ce şedeau în latura şi în umbra morţii lumină le-a răsărit**[318]». ♣ **De atunci a început Iisus să propovăduiască şi să spună: Pocăiţi-vă, căci s-a apropiat împărăţia cerurilor**. ♣ Şi a străbătut Iisus toată Galileea, învăţând în sinagogile lor şi **propovăduind Evanghelia împărăţiei** şi tămăduind toată boala şi toată neputinţa în popor".

Mt. 7,28-29 „Iar când Iisus a sfârşit cuvintele acestea, mulţimile erau uimite de învăţătura Lui. ♣ **Că îi învăţa pe ei ca unul care are putere, iar nu cum îi învăţau cărturarii lor**".

Lc. 3,23 „Şi <u>Iisus Însuşi era ca de treizeci de ani</u> când a început (să propovăduiască)".

Lc. 4,14-24,28-30,43[319] „**Şi S-a întors Iisus în puterea Duhului în Galileea** şi a ieşit vestea despre El în toată împrejurimea. ♣ Şi învăţa în sinagogile lor, slăvit fiind

[313] Deut. 8,3; Înţel. 16,26. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 35; p. 222.
[314] Ps. 90,11-12. Ibidem p. 213.
[315] Deut. 6,16. Ibidem p. 35.
[316] Deut. 6,13; Deut. 10,20. Ibidem p. 53.
[317] Vezi şi Mt. 4,18-22 (Mc. 1,16-20), *p. 191*; Mc. 1,14-15, *p. 178*; Lc. 8,1 (Lc. 4,43), *p. 65*.
[318] Is. 8,23; Is. 9,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61.
[319] Vezi şi Mc. 6,1-6 (Mt. 13,54-58), *p. 183.*

de toţi. ♣ Şi a venit în Nazaret, unde fusese crescut, şi, după obiceiul Său, a intrat în ziua sâmbetei în sinagogă şi S-a sculat să citească. ♣ Şi I s-a dat cartea proorocului Isaia. Şi, deschizând El cartea, a găsit locul unde era scris: ♣ **«Duhul Domnului este peste Mine, pentru care M-a uns să binevestesc săracilor; M-a trimis să vindec pe cei zdrobiţi cu inima; să propovăduiesc robilor dezrobirea şi celor orbi vederea; să slobozesc pe cei apăsaţi, ♣ Şi să vestesc anul plăcut Domnului**[320]». ♣ Şi închizând cartea şi dând-o slujitorului, a şezut, iar ochii tuturor erau aţintiţi asupra Lui. ♣ Şi El a început a zice către ei: **Astăzi s-a împlinit Scriptura aceasta în urechile voastre.** ♣ Şi toţi Îl încuviinţau şi se mirau de cuvintele harului care ieşeau din gura Lui şi ziceau: Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif? ♣ Şi El le-a zis: Cu adevărat Îmi veţi spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuţi! Câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă şi aici în patria Ta. ♣ Şi le-a zis: **Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa**. ♣ Şi toţi, în sinagogă, auzind acestea, s-au umplut de mânie. ♣ **Şi sculându-se, L-au scos afară din cetate şi L-au dus pe sprânceana muntelui, pe care era zidită cetatea lor, ca să-L arunce în prăpastie; ♣ Iar El, trecând prin mijlocul lor, S-a dus**. ♣ Şi El a zis către ei: **Trebuie să binevestesc împărăţia lui Dumnezeu şi altor cetăţi, fiindcă pentru aceasta am fost trimis**".

Lc. 10,1 „Iar după acestea, Domnul a ales alţi şaptezeci (şi doi) şi i-a trimis câte doi înaintea feţei Sale, în fiecare cetate şi loc, <u>unde Însuşi avea să vină</u>".

<u>In. 7,1-18</u> „Şi după aceea mergea Iisus prin Galileea, căci nu voia să meargă prin Iudeea, deoarece iudeii căutau să-L ucidă. ♣ Şi era aproape sărbătoarea iudaică a corturilor. ♣ **Au zis deci către El fraţii Lui**: Pleacă de aici şi du-Te în Iudeea, pentru ca şi ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci. ♣ Căci nimeni nu lucrează ceva în ascuns, ci caută să se facă cunoscut. Dacă faci acestea, **arată-Te pe Tine lumii**. ♣ **<u>Pentru că nici fraţii Lui nu credeau în El</u>**. ♣ **Deci le-a zis Iisus: <u>Vremea Mea încă n-a sosit</u>; dar vremea voastră totdeauna este gata**. ♣ **<u>Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăşte, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sunt rele</u>**. ♣ Voi duceţi-vă la sărbătoare; Eu nu merg la sărbătoarea aceasta, căci vremea Mea nu s-a împlinit încă. ♣ Acestea spunându-le, a rămas în Galileea. ♣ **Dar după ce fraţii Săi s-au dus la sărbătoare, atunci S-a suit şi El, dar nu pe faţă, ci pe ascuns**. ♣ În timpul sărbătorii iudeii Îl căutau şi ziceau: Unde este Acela? ♣ **Şi cârtire multă era despre El în mulţime; unii ziceau: Este bun; iar alţii ziceau: Nu, ci amăgeşte mulţimea**. ♣ Totuşi, de frica iudeilor, nimeni nu vorbea despre El pe faţă. ♣ **Iar la jumătatea praznicului Iisus S-a suit în templu şi învăţa**. ♣ Şi iudeii se mirau zicând: **Cum ştie Acesta carte fără să fi învăţat? ♣ Deci le-a răspuns Iisus şi a zis: Învăţătura Mea nu este a Mea, ci a Celui ce M-a trimis**. ♣ De vrea cineva să facă voia Lui, va cunoaşte despre învăţătura aceasta dacă este de la Dumnezeu sau dacă Eu vorbesc de la Mine Însumi. ♣ **Cel care vorbeşte de la sine îşi caută slava sa; iar cel care caută slava celui ce l-a trimis pe el, acela este adevărat şi nedreptate nu este în el**".

[320] Is. 61,1-2. Ibidem p. 63.

In. 7,25-43 „Deci ziceau unii dintre ierusalimiteni: Nu este, oare, Acesta pe care-L căutau să-L ucidă? ♣ Şi iată că vorbeşte pe faţă şi ei nu-I zic nimic. **Nu cumva căpeteniile au cunoscut cu adevărat că Acesta e Hristos?** ♣ Dar pe Acesta Îl ştim de unde este. Însă Hristosul, când va veni, nimeni nu ştie de unde este. ♣ **Deci a strigat Iisus în templu, învăţând şi zicând: Şi pe Mine Mă ştiţi şi ştiţi de unde sunt; şi Eu n-am venit de la Mine, dar adevărat este Cel ce M-a trimis pe Mine şi pe Care voi nu-L ştiţi**. ♣ **Eu Îl ştiu pe El, căci de la El sunt şi El M-a trimis pe Mine**. ♣ **Deci căutau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâna pe El, pentru că nu venise încă ceasul Lui**. ♣ Dar mulţi din mulţime au crezut în El şi ziceau: **Hristosul când va veni va face El minuni mai multe decât a făcut Acesta?** ♣ Au auzit fariseii mulţimea murmurând acestea despre El şi au trimis arhiereii şi fariseii slujitori ca să-L prindă. ♣ Dar **Iisus le-a zis: Puţin timp mai sunt cu voi şi Mă duc la Cel ce M-a trimis.** ♣ **Mă veţi căuta şi nu Mă veţi găsi; şi unde sunt Eu, voi nu puteţi să veniţi**. ♣ Deci au zis iudeii, între ei: Unde are să Se ducă Acesta, ca noi să nu-L găsim? Nu cumva va merge la cei împrăştiaţi printre elini şi va învăţa pe elini? ♣ Ce înseamnă acest cuvânt pe care l-a spus: Mă veţi căuta şi nu Mă veţi găsi şi unde sunt Eu, voi nu puteţi să veniţi? ♣ Iar în ziua cea din urmă - ziua cea mare a sărbătorii - Iisus a stat între ei şi a strigat, zicând: **Dacă însetează cineva, să vină la Mine şi să bea.** ♣ **Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecele lui.** ♣ **Iar aceasta a zis-o despre Duhul pe Care aveau să-L primească acei ce cred în El. Căci încă nu era (dat) Duhul, pentru că Iisus încă nu fusese preaslăvit**. ♣ Deci din mulţime, auzind cuvintele acestea, ziceau: Cu adevărat, Acesta este Proorocul. ♣ **Iar alţii ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alţii ziceau: Nu cumva din Galileea va să vină Hristos?** ♣ N-a zis, oare, Scriptura că Hristos va să vină din sămânţa lui David şi din Betleem, cetatea lui David? ♣ Şi s-a făcut dezbinare în mulţime pentru El".

10. Schimbarea la faţă

Mt. 17,1-9 „Şi după şase zile, **Iisus a luat cu Sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan**, fratele lui, şi i-a dus într-un munte înalt, de o parte. ♣ **Şi S-a schimbat la faţă, înaintea lor, şi a strălucit faţa Lui ca soarele, iar veşmintele Lui s-au făcut albe ca lumina**[321]. ♣ **Şi iată, Moise şi Ilie s-au arătat lor, vorbind cu El.** ♣ Şi, răspunzând, Petru a zis lui Iisus: Doamne, bine este să fim noi aici; dacă voieşti, voi face aici trei colibe: Ţie una, şi lui Moise una, şi lui Ilie una. ♣ **Vorbind el încă, iată un nor luminos i-a umbrit pe ei, şi iată glas din nor zicând: «Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am binevoit; pe Acesta ascultaţi-L»**. ♣ **Şi, auzind, ucenicii au căzut cu faţa la pământ şi s-au spăimântat foarte.** ♣ **Şi Iisus S-a apropiat de ei, şi, atingându-i, le-a zis: Sculaţi-vă şi nu vă temeţi.** ♣ Şi, ridicându-şi ochii, nu au văzut pe nimeni, decât numai pe Iisus singur. ♣ Şi pe când se coborau din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: Nimănui să nu spuneţi ceea ce aţi văzut, până când Fiul Omului Se va scula din morţi".

Mc. 9,2-10 „Şi după şase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan şi i-a dus într-un munte înalt, de o parte, pe ei singuri, **şi S-a schimbat la faţă înaintea lor.**

[321] Dan. 7,9. Ibidem p. 64.

♣ **Şi veşmintele Lui s-au făcut strălucitoare, albe foarte, ca zăpada, cum nu poate înălbi aşa pe pământ înălbitorul**. ♣ **Şi li s-a arătat Ilie împreună cu Moise şi vorbeau cu Iisus.** ♣ Şi răspunzând Petru, a zis lui Iisus: Învăţătorule, bine este ca noi să fim aici; şi să facem trei colibe: Ţie una şi lui Moise una şi lui Ilie una. ♣ Căci nu ştia ce să spună, fiindcă erau înspăimântaţi. ♣ **Şi s-a făcut un nor care îi umbrea, iar un glas din nor a venit zicând: Acesta este Fiul Meu cel iubit, pe Acesta să-L ascultaţi.** ♣ Dar, deodată, privind ei împrejur, n-au mai văzut pe nimeni decât pe Iisus, singur cu ei. ♣ Şi coborându-se ei din munte, le-a poruncit ca nimănui să nu spună cele ce văzuseră, decât numai când Fiul Omului va învia din morţi. ♣ **Iar ei au ţinut cuvântul, întrebându-se între ei: Ce înseamnă a învia din morţi?**"

Lc. 9,28-36 „Iar după cuvintele acestea, ca la opt zile, luând cu Sine pe Petru şi pe Ioan şi pe Iacov, S-a suit pe munte ca să Se roage. ♣ **Şi pe când se ruga El, chipul feţei Sale s-a făcut altul şi îmbrăcămintea Lui albă strălucind**. ♣ **Şi iată doi bărbaţi vorbeau cu El, care erau Moise şi Ilie,** ♣ **Şi care, arătându-se întru slavă, vorbeau despre sfârşitul Lui, pe care avea să-l împlinească în Ierusalim.** ♣ Iar Petru şi cei ce erau cu el erau îngreuiaţi de somn; şi deşteptându-se, au văzut slava Lui şi pe cei doi bărbaţi stând cu El. ♣ Şi când s-au despărţit ei de El, Petru a zis către Iisus: Învăţătorule, bine este ca noi să fim aici şi să facem trei colibe: una Ţie, una lui Moise şi una lui Ilie, neştiind ce spune. ♣ Şi, pe când vorbea el acestea, s-a făcut un nor şi i-a umbrit; şi ei s-au spăimântat când au intrat în nor. ♣ **Şi glas s-a făcut din nor, zicând: Acesta este Fiul Meu cel ales, de acesta să ascultaţi!** ♣ Şi când a trecut glasul, S-a aflat Iisus singur. Şi ei au tăcut şi nimănui n-au spus nimic, în zilele acelea, din cele ce văzuseră".

♣♣♣

2 Petr. 1,16-18 „Pentru că noi v-am adus la cunoştinţă puterea Domnului nostru Iisus Hristos şi venirea Lui, nu luându-ne după basme meşteşugite, ci fiindcă **am văzut slava Lui cu ochii noştri.** ♣ **Căci El a primit de la Dumnezeu-Tatăl cinste şi slavă atunci când, din înălţimea slavei, un glas ca acesta a venit către El: «Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit»**. ♣ Şi acest glas noi l-am auzit, pogorându-se din cer, pe când eram cu Domnul în muntele cel sfânt".

11. Intrarea Domnului în Ierusalim

Mt. 21,1-11 (Mc. 11,1-11) „**Iar când s-au apropiat de Ierusalim şi au venit la Betfaghe la Muntele Măslinilor**, atunci Iisus a trimis pe doi ucenici, ♣ Zicându-le: Mergeţi în satul care este înaintea voastră şi îndată veţi găsi o asină legată şi un mânz cu ea; dezlegaţi-o şi aduceţi-o la Mine. ♣ Şi dacă vă va zice cineva ceva, veţi spune că-I trebuie Domnului; şi le va trimite îndată. ♣ Iar acestea toate s-au făcut, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin proorocul, care zice: ♣ «**Spuneţi fiicei Sionului: Iată Împăratul tău vine la tine blând şi şezând pe asină, pe mânz, fiul celei de sub jug**[322]». ♣ Mergând deci ucenicii şi făcând după cum le-a poruncit Iisus, ♣ Au adus asina şi mânzul şi deasupra lor şi-au pus veşmintele, iar El a şezut peste ele. ♣ **Şi cei**

[322] Is. 62,11; Zah. 9,9. Ibidem p. 63; p. 65.

mai mulţi din mulţime îşi aşterneau hainele pe cale, iar alţii tăiau ramuri din copaci şi le aşterneau pe cale, ♣ Iar mulţimile care mergeau înaintea Lui şi care veneau după El strigau zicând: Osana Fiului lui David; binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului[323]**! Osana întru cei de sus!** ♣ Şi intrând El în Ierusalim, toată cetatea s-a cutremurat, zicând: **Cine este Acesta?** ♣ **Iar mulţimile răspundeau: Acesta este Iisus, proorocul din Nazaretul Galileii**".

Lc. 19,28-38 „Şi zicând acestea, mergea înainte, suindu-Se la Ierusalim. ♣ Iar când S-a apropiat de Betfaghe şi de Betania, către muntele care se zice Muntele Măslinilor, a trimis pe doi dintre ucenici, ♣ Zicând: Mergeţi în satul dinaintea voastră şi, intrând în el, **veţi găsi un mânz legat pe care nimeni dintre oameni n-a şezut vreodată**. Şi, dezlegându-l, aduceţi-l. ♣ Şi dacă vă va întreba cineva: Pentru ce-l dezlegaţi?, veţi zice aşa: Pentru că Domnul are trebuinţă de el. ♣ Şi, plecând, cei trimişi au găsit precum le-a spus. ♣ Pe când aceştia dezlegau mânzul, au zis stăpânii lui către ei: De ce dezlegaţi mânzul? ♣ Iar ei au răspuns: Pentru că are trebuinţă de el Domnul. ♣ **Şi l-au adus la Iisus şi, aruncându-şi hainele lor pe mânz, l-au ajutat pe Iisus să urce pe el**. ♣ Iar pe când mergea El, aşterneau hainele lor pe cale. ♣ **Şi apropiindu-se de poalele Muntelui Măslinilor, toată mulţimea ucenicilor, bucurându-se, a început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare, pentru toate minunile pe care le văzuse, ♣ Zicând: Binecuvântat este Împăratul care vine întru numele Domnului! Pace în cer şi slavă întru cei de sus**".

In. 12,12-18 „A doua zi, mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, ♣ **Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!** ♣ Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: ♣ «**Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei**». ♣ Acestea nu le-au înţeles ucenicii Lui la început, dar când S-a preaslăvit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea I le-au făcut Lui. ♣ **Deci da mărturie mulţimea care era cu El, când l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi**. ♣ **De aceea L-a şi întâmpinat mulţimea, pentru că auzise că El a făcut minunea aceasta**".

12. Pătimirile şi suferinţele Domnului

In. 3,14-15 „Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie[324]**, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului, ♣ Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică".**

In. 16,32 „Iată vine ceasul, şi a şi venit, ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe Mine să Mă lăsaţi singur. Dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine".

[323] Ps. 117,26. Ibidem p. 216.
[324] Num. 21,8-9. Ibidem, p. 67.

Is. 53,7[325] **„Chinuit a fost, dar S-a supus şi nu şi-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere s-a adus şi ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, aşa nu Şi-a deschis gura Sa”.**

♣♣♣

Mt. 12,14 „Şi ieşind, fariseii s-au sfătuit împotriva Lui cum să-L piardă”.

Mt. 21,45-46 (Mc. 12,12; Lc. 20,19) „Iar arhiereii şi fariseii, ascultând pildele Lui, au înţeles că despre ei vorbeşte. ♣ **Şi căutând să-L prindă, s-au temut de popor** pentru că Îl socotea prooroc”.

Mt. 26,3-5 (Mc. 14,1-2; Lc. 22,1-2) „Atunci arhiereii şi bătrânii poporului s-au adunat în curtea arhiereului, care se numea Caiafa. ♣ **Şi împreună s-au sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleşug, şi să-L ucidă**. ♣ Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor”.

Mc. 3,6 „Şi ieşind, fariseii au făcut îndată sfat cu irodianii împotriva Lui, ca să-L piardă[326]**”.**

Lc. 9,30-31 „Şi iată doi bărbaţi vorbeau cu El, care erau Moise şi Ilie, ♣ **Şi care, arătându-se întru slavă, vorbeau despre sfârşitul Lui, pe care avea să-l împlinească în Ierusalim**[327]”.

Lc. 11,52-54 „Vai vouă, învăţătorilor de Lege! Că aţi luat cheia cunoştinţei; voi înşivă n-aţi intrat, iar pe cei ce voiau să intre i-aţi împiedecat. ♣ Iar ieşind El de acolo, **cărturarii şi fariseii au început să-L urască groaznic** şi să-L silească să vorbească despre multe, ♣ Pândindu-L şi **căutând să prindă ceva din gura Lui, ca să-I găsească vină**”.

Lc. 13,31-35[328] „În ceasul acela au venit la El unii din farisei, zicându-I: **Ieşi şi du-Te de aici, că Irod vrea să Te ucidă**. ♣ Şi El le-a zis: **Mergând, spuneţi vulpii acesteia: Iată, alung demoni şi fac vindecări, astăzi şi mâine, iar a treia zi voi sfârşi**. ♣ Însă şi astăzi şi mâine şi în ziua următoare merg, fiindcă nu este cu putinţă să piară prooroc afară din Ierusalim. ♣ **Ierusalime, Ierusalime, care omori pe proorocii şi ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine, de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar n-aţi voit**. ♣ Iată vi se lasă casa voastră pustie, că adevărat grăiesc vouă. **Nu Mă veţi mai vedea până ce va veni vremea când veţi zice: Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului**!”

[325] Vezi şi 1 Petr. 1,18-19, *p. 142.*
[326] Vezi Mc. 3,1-6 (Mt. 12,10-13; Lc. 6,6-11), *p. 149.*
[327] Vezi Lc. 9,28-36, *p. 91.*
[328] Vezi şi Mt. 23,34-38, *p. 382.*

Lc. 19,47 „Şi era în fiecare zi în templu şi învăţa**. Dar arhiereii şi cărturarii şi fruntaşii poporului căutau să-L piardă**".

Lc. 22,37 (Mc. 15,28) „Căci vă spun că trebuie să se împlinească întru Mine Scriptura aceasta: «Şi cu cei fără de lege s-a socotit[329]», căci cele despre Mine au ajuns la sfârşit".

In. 5,16 (Mc. 3,1-6) „Pentru aceasta iudeii prigoneau pe Iisus şi căutau să-L omoare, că făcea aceasta sâmbăta[330]".

In. 7,44-52[331] „**Şi unii dintre ei voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâinile pe El**. ♣ Deci slugile au venit la arhierei şi farisei, şi le-au zis aceia: **De ce nu L-aţi adus? ♣ Slugile au răspuns: Niciodată n-a vorbit un om aşa cum vorbeşte Acest Om. ♣** Şi le-au răspuns deci fariseii: Nu cumva aţi fost şi voi amăgiţi? ♣ Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei? ♣ Dar mulţimea aceasta, care nu cunoaşte Legea, este blestemată! ♣ **A zis către ei Nicodim, cel ce venise mai înainte la El, noaptea, fiind unul dintre ei: ♣ Nu cumva Legea noastră judecă pe om, dacă nu-l ascultă mai întâi şi nu ştie ce a făcut? ♣** Ei au răspuns şi i-au zis: Nu cumva şi tu eşti din Galileea? Cercetează şi vezi că din Galileea nu s-a ridicat prooroc".

In. 8,28,37,40,58-59 „Deci le-a zis Iisus: **Când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte că Eu sunt şi că de la Mine însumi nu fac nimic, ci precum M-a învăţat Tatăl, aşa vorbesc. ♣** Ştiu că sunteţi sământa lui Avraam, **dar căutaţi să Mă omorâţi, pentru că cuvântul Meu nu încape în voi**. **♣ Dar voi acum căutaţi să Mă ucideţi pe Mine**, Omul care v-am spus adevărul pe care l-am auzit de la Dumnezeu. Avraam n-a făcut aceasta. ♣ Iisus le-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt mai înainte de a fi fost Avraam. ♣ **Deci au luat pietre ca să arunce asupra Lui. Dar Iisus S-a ferit şi a ieşit din templu şi, trecând prin mijlocul lor, S-a dus**[332]".

In. 10,19-26,31,39 „**Iarăşi s-a făcut dezbinare între iudei, pentru cuvintele acestea ♣ Şi mulţi dintre ei ziceau: Are demon şi este nebun. De ce să-L ascultaţi? ♣ Alţii ziceau: Cuvintele acestea nu sunt ale unui demonizat. Cum poate un demon să deschidă ochii orbilor? ♣** Şi era atunci la Ierusalim sărbătoarea înnoirii templului şi era iarnă. ♣ Iar Iisus umbla prin templu, în pridvorul lui Solomon. ♣ **Deci L-au împresurat iudeii şi Îi ziceau: Până când ne scoţi sufletul?** Dacă Tu eşti Hristosul, spune-o nouă pe faţă. ♣ Iisus le-a răspuns: V-am spus şi nu credeţi. Lucrările pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine. ♣ **Dar voi nu credeţi, pentru că nu sunteţi dintre oile Mele**. ♣ **Iarăşi au**

[329] Is. 53,12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, op. cit., p. 65-66.
[330] Vezi In. 5,1-18, *p. 484.*
[331] Vezi şi In. 7,25-43, *p. 90.*
[332] Vezi In. 8,38-58, *p. 27.*

luat pietre iudeii ca să arunce asupra Lui. ♣ Căutau deci iarăşi să-L prindă şi Iisus a scăpat din mâna lor[333]".

In. 11,43-57 „**Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară! ♣** Şi a ieşit mortul, fiind legat la picioare şi la mâini cu fâşii de pânză şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă. ♣ Deci mulţi dintre iudeii care veniseră la Maria şi văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El. ♣ Iar unii dintre ei s-au dus la farisei şi le-au spus cele ce făcuse Iisus[334]. ♣ **Deci arhiereii şi fariseii au adunat sinedriul şi ziceau: Ce facem, pentru că Omul Acesta face multe minuni? ♣ Dacă-L lăsăm aşa toţi vor crede în El, şi vor veni romanii şi ne vor lua ţara şi neamul. ♣** Iar Caiafa, unul dintre ei, care în anul acela era arhiereu le-a zis: Voi nu ştiţi nimic; ♣ **Nici nu gândiţi că ne este mai de folos să moară un om pentru popor, decât să piară tot neamul**. ♣ **Dar aceasta n-a zis-o de la sine, ci, fiind arhiereu al anului aceluia, a proorocit că Iisus avea să moară pentru neam, ♣ Şi nu numai pentru neam, ci şi ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu cei împrăştiaţi**. ♣ **Deci, din ziua aceea, s-au hotărât ca să-L ucidă**. ♣ De aceea Iisus nu mai umbla pe faţă printre iudei, ci a plecat de acolo într-un ţinut aproape de pustie, într-o cetate numită Efraim, şi acolo a rămas cu ucenicii Săi. ♣ Şi era aproape Paştile iudeilor şi mulţi din ţară s-au suit la Ierusalim, mai înainte de Paşti, ca să se curăţească. ♣ Deci căutau pe Iisus şi, pe când stăteau în templu, ziceau între ei: Ce vi se pare? Oare nu va veni la sărbătoare? ♣ **Iar arhiereii şi fariseii dăduseră porunci, că dacă va şti cineva unde este, să dea de veste, ca să-L prindă**".

In. 12,27-33 „**Acum sufletul Meu e tulburat, şi ce voi zice? Părinte, izbăveşte-Mă, de ceasul acesta. Dar pentru aceasta am venit în ceasul acesta**. ♣ **Părinte, preaslăveşte-Ţi numele! Atunci a venit glas din cer: Şi L-am preaslăvit şi iarăşi Îl voi preaslăvi. ♣** Iar mulţimea care sta şi auzea zicea: A fost tunet! Alţii ziceau: Înger I-a vorbit! ♣ Iisus a răspuns şi a zis: Nu pentru Mine s-a făcut glasul acesta, ci pentru voi. ♣ Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară. ♣ **Iar Eu, când Mă voi înălţa de pe pământ, îi voi trage pe toţi la Mine. ♣ Iar aceasta zicea, arătând cu ce moarte avea să moară**".

In. 18,11 „Deci a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. **Nu voi bea, oare, paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?**[335]"

♣♣♣

Fapt. 4,26-28 „Ridicatu-s-au regii pământului şi căpeteniile s-au adunat laolaltă împotriva Domnului şi împotriva Unsului Lui[336], ♣ **Căci asupra Sfântului Tău Fiu Iisus, pe care Tu L-ai uns, s-au adunat laolaltă, cu adevărat, în cetatea aceasta, şi Irod şi Pontius Pilat cu păgânii şi cu popoarele lui Israel**, ♣ Ca să facă toate câte mâna Ta şi sfatul Tău mai dinainte au rânduit să fie".

---

[333] Vezi In. 10,24-38, *p. 27-28.*

[334] Vezi In. 11,1-45, *p. 154-155.*

[335] Vezi. In. 18,1-13, *p. 102-103.*

[336] Ps. 2,2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 65.

Rom. 15,3 „Că şi Hristos n-a căutat plăcerea Sa, ci, precum este scris: «<u>Ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine, au căzut asupra Mea</u>[337]»".

Evr. 12,2 „**Cu ochii aţintiţi asupra lui** Iisus, începătorul şi plinitorul credinţei, **Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ţinut seama de ocara ei** şi a şezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu[338]".

1 Petr. 1,10-11 „Această mântuire au căutat-o cu stăruinţă şi au cercetat-o cu de-amănuntul proorocii, care au proorocit despre harul ce avea să vină la voi. ♣ **Cercetând în care şi în ce fel de vreme le arăta Duhul lui Hristos, Care era întru ei, când le mărturisea de mai înainte despre patimile lui Hristos şi despre măririle cele de după ele**".

a. Vestirea pătimirilor

Mt. 16,21-23 (Mc. 8,31-33; Lc. 9,22) „**De atunci a început Iisus să le arate ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari şi să fie ucis, şi a treia zi să învieze**. ♣ **Şi Petru, luându-L la o parte, a început să-L dojenească, zicându-I: <u>Fie-Ţi milă de Tine să nu Ţi se întâmple Ţie aceasta</u>**. ♣ Iar El, întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi eşti; că nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor".

Mt. 26,2 „Ştiţi că peste două zile va fi Paştile şi Fiul Omului va fi dat să fie răstignit".

Mc. 9,12 (Mt. 17,12) „... Şi cum este scris despre Fiul Omului că va să pătimească multe şi să fie defăimat?"

Mc. 9,30-32 (Mt. 17,22-23; Lc. 9,44-45) „Şi, ieşind ei de acolo, străbăteau Galileea, dar El nu voia să ştie cineva. ♣ Căci **învăţa pe ucenicii Săi şi le spunea că Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor şi-L vor ucide, iar după ce-L vor ucide, a treia zi va învia**. ♣ Ei însă nu înţelegeau cuvântul şi se temeau să-L întrebe".

Mc. 10,32-34 (Mt. 20,17-19; Lc. 18,31-33) „Şi erau pe drum, suindu-se la Ierusalim, iar Iisus mergea înaintea lor. Şi ei erau uimiţi şi cei ce mergeau după El se temeau. Şi luând la Sine, iarăşi, pe cei doisprezece, a început să le spună ce aveau să I se întâmple: ♣ **Că, iată, ne suim la Ierusalim şi Fiul Omului va fi predat arhiereilor şi cărturarilor; şi-L vor osândi la moarte şi-L vor da în mâna păgânilor.** ♣ **<u>Şi-L vor batjocori şi-L vor scuipa şi-L vor biciui şi-L vor omorî, dar după trei zile va învia</u>**".

[337] Ps. 68,11. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65.
[338] Vezi Evr. 12,1-4, *p. 171-172.*

Lc. 17,24-25 (Mt. 24,27) „Căci după cum fulgerul, fulgerând dintr-o parte de sub cer, luminează până la cealaltă parte de sub cer, aşa va fi şi Fiul Omului în ziua Sa. ♣ **Dar mai întâi El trebuie să sufere multe şi să fie lepădat de neamul acesta**".

b. Ungerea din Betania

Mc. 14,3-9 (Mt. 26,6-13; Lc. 7,36-50[339]**)** „**Şi fiind El în Betania, în casa lui Simon Leprosul, şi şezând la masă, a venit o femeie având un alabastru, cu mir de nard curat, de mare preţ, şi, spărgând vasul, a vărsat mirul pe capul lui Iisus**. ♣ **Dar erau unii mâhniţi între ei, zicând: Pentru ce s-a făcut această risipă de mir?** ♣ Căci putea să se vândă acest mir cu peste trei sute de dinari, şi să se dea săracilor. Şi cârteau împotriva ei. ♣ Dar Iisus a zis: Lăsaţi-o. De ce îi faceţi supărare? **Lucru bun a făcut ea cu Mine.** ♣ **Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi şi, oricând voiţi, puteţi să le faceţi bine, dar pe mine nu Mă aveţi totdeauna.** ♣ **Ea a făcut ceea ce avea de făcut: mai dinainte a uns trupul Meu, spre înmormântare**. ♣ Adevărat zic vouă: Oriunde se va propovădui Evanghelia, în toată lumea, se va spune şi ce-a făcut aceasta, spre pomenirea ei".

In. 12,1-11 (In. 11,2) „**Deci, cu şase zile înainte de Paşti, Iisus a venit în Betania, unde era Lazăr, pe care îl înviase din morţi.** ♣ Şi I-au făcut acolo cină şi Marta slujea. Iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau cu El la masă. ♣ **Deci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mare preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters cu părul capului ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului**. ♣ **Iar Iuda Iscarioteanul, unul dintre ucenicii Lui, care avea să-L vândă, a zis:** ♣ **Pentru ce nu s-a vândut mirul acesta cu trei sute de dinari şi să-i fi dat săracilor?** ♣ Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga, lua din ce se punea în ea. ♣ **A zis deci Iisus: Las-o, că pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat**. ♣ **Că pe săraci totdeauna îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi totdeauna**. ♣ Deci mulţime mare de iudei au aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci să vadă şi pe Lazăr pe care-l înviase din morţi. ♣ **Şi s-au sfătuit arhiereii ca şi pe Lazăr să-l omoare.** ♣ **Căci, din cauza lui mulţi dintre iudei mergeau şi credeau în Iisus**".

c. Trădarea lui Iuda

In. 17,12 „Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; şi i-am păzit **şi n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării**, ca să se împlinească Scriptura".

Mt. 26,14-16 „**Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, ducându-se la arhierei**, ♣ **A zis: Ce voiţi să-mi daţi şi eu Îl voi da în mâinile voastre? Iar ei i-au dat treizeci de arginţi**[340]. ♣ Şi de atunci căuta un prilej potrivit ca să-L dea în mâinile lor".

[339] Vezi şi Lc. 7,36-50, *p. 435.*

[340] Zah. 11,12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.* p. 66.

Mt. 26,20-25 (Mc. 14,18-21; Lc. 22,21-23) „Iar când s-a făcut seară, a şezut la masă cu cei doisprezece ucenici. ♣ **Şi pe când mâncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă, că unul dintre voi Mă va vinde.** ♣ Şi ei, întristându-se foarte, au început să-I zică fiecare: Nu cumva eu sunt, Doamne? ♣ Iar El, răspunzând, a zis: **Cel ce a întins cu Mine mâna în blid, acela Mă va vinde**. ♣ Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai, însă, acelui om prin care Fiul Omului se vinde! Bine era de omul acela dacă nu se năştea. ♣ **Şi Iuda, cel ce L-a vândut, răspunzând a zis: Nu cumva sunt eu, Învăţătorule? Răspuns-a lui: Tu ai zis**".

Mt. 27,3-10 „**Atunci Iuda, cel ce L-a vândut, văzând că a fost osândit, s-a căit şi a adus înapoi arhiereilor şi bătrânilor cei treizeci de arginţi**, ♣ Zicând: Am greşit vânzând sânge nevinovat. Ei i-au zis: Ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedea. ♣ **Şi el, aruncând arginţii în templu, a plecat şi, ducându-se, s-a spânzurat.** ♣ Iar arhiereii, luând banii, au zis: Nu se cuvine să-i punem în vistieria templului, deoarece sunt preţ de sânge. ♣ **Şi ţinând ei sfat, au cumpărat cu ei Ţarina Olarului, pentru îngroparea străinilor**. ♣ Pentru aceea s-a numit ţarina aceea Ţarina Sângelui, până în ziua de astăzi. ♣ **Atunci s-a împlinit cuvântul spus de Ieremia proorocul, care zice: Şi au luat cei treizeci de arginţi, preţul celui preţuit, pe care l-au preţuit fiii lui Israel, ♣ Şi i-au dat pe Ţarina Olarului după cum mi-a spus mie Domnul**[341]".

Lc. 22,1-6 (Mc. 14,10-11) „Şi se apropia sărbătoarea Azimelor, care se chema Paşti. ♣ Şi arhiereii şi cărturarii căutau cum să-L omoare; căci se temeau de popor. ♣ **Şi a intrat satana în Iuda, cel numit Iscarioteanul**, care era din numărul celor doisprezece. ♣ **Şi, ducându-se, el a vorbit cu arhiereii şi cu căpeteniile oastei, cum să-L dea în mâinile lor**. ♣ **Şi ei s-au bucurat şi s-au învoit să-i dea bani**. ♣ Şi el a primit şi căuta prilej să-L dea lor, fără ştirea mulţimii".

In. 6,64,70-71 „Dar sunt unii dintre voi care nu cred. **Căci Iisus ştia de la început cine sunt cei ce nu cred şi cine este cel care Îl va vinde**. ♣ Le-a răspuns Iisus: Oare, nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Şi **unul dintre voi este diavol! ♣ Iar El zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta, unul din cei doisprezece fiind, avea să-L vândă**".

In. 13,2,21-27,30 „Şi făcându-se Cină, **şi diavolul punând în inima lui Iuda fiul lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vândă**, ♣ Iisus, zicând acestea, S-a tulburat cu duhul şi a mărturisit şi a zis: **Adevărat, adevărat zic vouă că unul dintre voi Mă va vinde**. ♣ Deci ucenicii se uitau unii la alţii, nedumerindu-se despre cine vorbeşte. ♣ Iar la masă era rezemat la pieptul lui Iisus unul dintre ucenicii Lui, pe care-l iubea Iisus. ♣ **Deci Simon Petru i-a făcut semn acestuia şi i-a zis: Întreabă cine este despre care vorbeşte**. ♣ Şi căzând acela astfel la pieptul lui Iisus, I-a zis: Doamne, cine este? ♣ Iisus i-a răspuns: **Acela este, căruia Eu, întingând bucăţica de pâine, i-o voi da. Şi întingând bucăţica, a luat-o şi a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul**. ♣ **Şi după îmbucătură a intrat satana în el. Iar Iisus i-a zis: Ceea ce faci, fă mai**

[341] Zah. 11,13. Ibidem p. 66

curând. ♣ **Deci după ce a luat acela bucăţica de pâine, a ieşit numaidecât**. Şi era noapte[342]".

In. 18,1-5 „Zicând acestea, Iisus a ieşit cu ucenicii Lui dincolo de pârâul Cedrilor, unde era o grădină, în care a intrat El şi ucenicii Săi. ♣ Iar Iuda vânzătorul cunoştea acest loc, pentru că adesea Iisus şi ucenicii Săi se adunau acolo. ♣ **Deci Iuda, luând oaste şi slujitori, de la arhierei şi farisei, a venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme**. ♣ Iar Iisus, ştiind toate cele ce erau să vină asupra Lui, a ieşit şi le-a zis: Pe cine căutaţi? ♣ Răspuns-au Lui: Pe Iisus Nazarineanul. El le-a zis: Eu sunt. **Iar Iuda vânzătorul era şi el cu ei**[343]".

♣♣♣

Fapt. 1,15-19 „Şi în zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul fraţilor (iar numărul lor era ca la o sută douăzeci), a zis: ♣ Bărbaţi fraţi, trebuia să se împlinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfânt, prin gura lui David, a spus-o dinainte despre **Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus**. ♣ Căci era numărat cu noi şi luase sorţul acestei slujiri. ♣ **Deci acesta a dobândit o ţarină din plata nedreptăţii şi, căzând cu capul înainte, a crăpat pe la mijloc** şi i s-au vărsat toate măruntaiele. ♣ Şi s-a făcut cunoscută aceasta tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim, încât ţarina aceasta s-a numit în limba lor Hacheldamah, adică **Ţarina Sângelui**".

d. Cina cea de Taină

Mt. 26,17-30 (Mc. 14,12-26) „**În cea dintâi zi a Azimelor, au venit ucenicii la Iisus şi L-au întrebat: Unde voieşti să-Ţi pregătim să mănânci Paştile? ♣ Iar El a zis: Mergeţi în cetate, la cutare şi spuneţi-i: Învăţătorul zice: <u>Timpul Meu este aproape</u>; la tine vreau să fac Paştile cu ucenicii Mei**. ♣ Şi ucenicii au făcut precum le-a poruncit Iisus şi au pregătit Paştile. ♣ Iar când s-a făcut seară, a şezut la masă cu cei doisprezece ucenici. ♣ **Şi pe când mâncau, Iisus a zis: Adevărat grăiesc vouă, că unul dintre voi Mă va vinde.** ♣ Şi ei, întristându-se foarte, au început să-I zică fiecare: Nu cumva eu sunt, Doamne? ♣ Iar El, răspunzând, a zis: Cel ce a întins cu Mine mâna în blid, acela Mă va vinde. ♣ Fiul Omului merge precum este scris despre El. Vai, însă, acelui om prin care Fiul Omului se vinde! Bine era de omul acela dacă nu se năştea. ♣ Şi Iuda, cel ce L-a vândut, răspunzând a zis: Nu cumva sunt eu, Învăţătorule? Răspuns-a lui: Tu ai zis. ♣ **Iar pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine şi binecuvântând, a frânt şi, dând ucenicilor, a zis: <u>Luaţi, mâncaţi, acesta este trupul Meu</u>.** ♣ **Şi luând paharul şi mulţumind, le-a dat, zicând: <u>Beţi dintru acesta toţi</u>,** ♣ **<u>Că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor</u>**. ♣ Şi vă spun vouă că nu voi mai bea de acum din acest rod al viţei până în ziua aceea când îl voi bea cu voi, nou, întru împărăţia Tatălui Meu. ♣ Şi după ce au cântat laude, au ieşit la Muntele Măslinilor".

[342] Vezi In. 13,1-32, *p. 100-101.*
[343] Vezi *Prinderea lui Iisus*, p. 102-103.

Lc. 22,7-23,37-39 „**Şi a sosit ziua Azimelor, în care trebuia să se jertfească Paştile. ♣ Şi a trimis pe Petru şi pe Ioan, zicând: Mergeţi şi ne pregătiţi Paştile, ca să mâncăm**. ♣ Iar ei I-au zis: Unde voieşti să pregătim? ♣ Iar El le-a zis: Iată, când veţi intra în cetate, vă va întâmpina un om ducând un urcior cu apă; mergeţi după el în casa în care va intra. ♣ Şi spuneţi stăpânului casei: Învăţătorul îţi zice: Unde este încăperea în care să mănânc Paştile cu ucenicii mei? ♣ Şi acela vă va arăta un foişor mare, aşternut; acolo să pregătiţi. ♣ Iar, ei, ducându-se, au aflat precum le spusese şi au pregătit Paştile. ♣ Şi când a fost ceasul, S-a aşezat la masă, şi apostolii împreună cu El. ♣ **Şi a zis către ei: Cu dor am dorit să mănânc cu voi acest Paşti, mai înainte de patima Mea**, ♣ Căci zic vouă că de acum nu-l voi mai mânca, până când nu va fi desăvârşit în împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Şi luând paharul, mulţumind, a zis: Luaţi acesta şi împărţiţi-l între voi; ♣ Că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul viţei, până ce nu va veni împărăţia lui Dumnezeu. ♣ **Şi luând pâinea, mulţumind, a frânt şi le-a dat lor, zicând: Acesta este Trupul Meu care se dă pentru voi; aceasta să faceţi spre pomenirea Mea. ♣ Asemenea şi paharul, după ce au cinat, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi. ♣ Dar iată, mâna celui ce Mă vinde este cu Mine la masă**. ♣ **Şi Fiul Omului merge precum a fost orânduit, dar vai omului aceluia prin care este vândut!** ♣ Iar ei au început să se întrebe, unul pe altul, cine dintre ei ar fi acela, care avea să facă aceasta? ♣ **Căci vă spun că trebuie să se împlinească întru Mine Scriptura aceasta: «Şi cu cei fără de lege s-a socotit**[344]**»**, căci cele despre Mine au ajuns la sfârşit. ♣ Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii. Zis-a lor: Sunt de ajuns. ♣ Şi, ieşind, s-a dus după obicei în Muntele Măslinilor, şi ucenicii l-au urmat".

In. 13,1-32 „**Iar înainte de sărbătoarea Paştilor, ştiind Iisus că a sosit ceasul Lui, ca să treacă din lumea aceasta la Tatăl, iubind pe ai Săi cei din lume, până la sfârşit i-a iubit**. ♣ Şi făcându-se Cină, şi diavolul punând în inima lui Iuda fiul lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vândă, ♣ Iisus, ştiind că Tatăl I-a dat Lui toate în mâini şi că de la Dumnezeu a ieşit şi la Dumnezeu merge, ♣ **S-a sculat de la Cină, S-a dezbrăcat de haine şi, luând un ştergar, S-a încins cu el. ♣ După aceea a turnat apă în vasul de spălat şi a început să spele picioarele ucenicilor şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins**. ♣ A venit deci la Simon Petru. Acesta I-a zis: Doamne, oare Tu să-mi speli mie picioarele? ♣ A răspuns Iisus şi i-a zis: Ceea ce fac Eu, tu nu ştii acum, dar vei înţelege după aceasta. ♣ Petru I-a zis: Nu-mi vei spăla picioarele în veac. Iisus i-a răspuns: Dacă nu te voi spăla, nu ai parte de Mine. ♣ Zis-a Simon Petru Lui: Doamne, spală-mi nu numai picioarele mele, ci şi mâinile şi capul. ♣ Iisus i-a zis: Cel ce a făcut baie n-are nevoie să-i fie spălate decât picioarele, căci este curat tot. Şi voi sunteţi curaţi, însă nu toţi. ♣ Că ştia pe cel ce avea să-L vândă; de aceea a zis: Nu toţi sunteţi curaţi. ♣ **După ce le-a spălat picioarele şi Şi-a luat hainele, S-a aşezat iar la masă şi le-a zis: Înţelegeţi ce v-am făcut Eu? ♣ Voi Mă numiţi pe Mine: Învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi, căci sunt**. ♣ Deci **dacă Eu, Domnul şi Învăţătorul, v-am spălat vouă picioarele, şi voi sunteţi datori să ca să spălaţi picioarele unii altora; ♣ Că v-am dat vouă pildă, ca, precum v-am făcut Eu vouă, să faceţi şi voi**. ♣ Adevărat, zic vouă: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său, nici solul mai mare decât cel ce l-a trimis pe el. ♣ Când ştiţi acestea, fericiţi

[344] Is. 53,12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65-66.

sunteţi dacă le veţi face. ♣ Nu zic despre voi toţi; căci Eu ştiu pe cei pe care i-am ales. Ci ca să se împlinească Scriptura: «Cel ce mănâncă pâinea cu Mine a ridicat călcâiul împotriva Mea[345]». ♣ De acum vă spun vouă, înainte de a fi aceasta, ca să credeţi, când se va îndeplini, că Eu sunt. ♣ **Adevărat, adevărat zic vouă: Cel care primeşte pe cel pe care-l voi trimite Eu, pe Mine Mă primeşte; iar cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine**. ♣ Iisus, zicând acestea, S-a tulburat cu duhul şi a mărturisit şi a zis: **Adevărat, adevărat zic vouă că unul dintre voi Mă va vinde**. ♣ **Deci ucenicii se uitau unii la alţii, nedumerindu-se despre cine vorbeşte**. ♣ Iar la masă era rezemat la pieptul lui Iisus unul dintre ucenicii Lui, pe care-l iubea Iisus. ♣ Deci Simon Petru i-a făcut semn acestuia şi i-a zis: Întreabă cine este despre care vorbeşte. ♣ Şi căzând acela astfel la pieptul lui Iisus, I-a zis: Doamne, cine este? ♣ **Iisus i-a răspuns: Acela este, căruia Eu, întingând bucăţica de pâine, i-o voi da. Şi întingând bucăţica, a luat-o şi a dat-o lui Iuda, fiul lui Simon Iscarioteanul**. ♣ Şi după îmbucătură a intrat satana în el. Iar Iisus i-a zis: Ceea ce faci, fă mai curând. ♣ Dar nimeni din cei care şedeau la masă n-a înţeles pentru ce i-a zis aceasta. ♣ Căci unii socoteau, deoarece Iuda avea punga, că lui îi zice Iisus: Cumpără cele de care avem de trebuinţă la sărbătoare, sau să dea ceva săracilor. ♣ Deci după ce a luat acela bucăţica de pâine, a ieşit numaidecât. Şi era noapte. ♣ **Şi când a ieşit el, Iisus a zis: Acum a fost preaslăvit Fiul Omului şi Dumnezeu a fost preaslăvit întru El**. ♣ Iar dacă Dumnezeu a fost preaslăvit întru El, şi Dumnezeu Îl va preaslăvi întru El şi îndată Îl va preaslăvi".

e. Rugăciunea din Grădina Ghetsimani

Evr. 5,7-8 „El, în zilele trupului Său, a adus, cu strigăt şi cu lacrimi, cereri şi rugăciuni către Cel ce putea să-L mântuiască din moarte şi auzit a fost pentru evlavia Sa, ♣ Şi deşi era Fiu, a învăţat ascultarea din cele ce a pătimit".

Mt. 26,36-46 (Mc. 14,32-42) „**Atunci Iisus a mers împreună cu ei la un loc ce se cheamă Ghetsimani** şi a zis ucenicilor: Şedeţi aici, până ce **Mă voi duce acolo şi Mă voi ruga**. ♣ Şi luând cu Sine pe Petru şi pe cei doi fii ai lui Zevedeu, a început a Se întrista şi a Se mâhni. ♣ **Atunci le-a zis: Întristat este sufletul Meu până la moarte**. Rămâneţi aici şi privegheaţi împreună cu Mine. ♣ Şi mergând puţin mai înainte, **a căzut cu faţa la pământ, rugându-Se şi zicând: Părintele Meu, de este cu putinţă, treacă de la Mine paharul acesta! Însă nu precum voiesc Eu, ci precum Tu voieşti**. ♣ Şi a venit la ucenici şi i-a găsit dormind şi i-a zis lui Petru: Aşa, n-aţi putut un ceas să privegheaţi cu Mine! ♣ **Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul este neputincios**. ♣ Iarăşi ducându-se, a doua oară, s-a rugat, zicând: Părintele Meu, dacă nu este cu putinţă să treacă acest pahar, ca să nu-l beau, facă-se voia Ta. ♣ Şi venind iarăşi, i-a aflat dormind, căci ochii lor erau îngreuiaţi. ♣ Şi lăsându-i, S-a dus iarăşi şi a treia oară S-a rugat, acelaşi cuvânt zicând. ♣ Atunci a venit la ucenici şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! **Iată s-a apropiat ceasul şi Fiul Omului va fi dat în mâinile păcătoşilor**. ♣ Sculaţi-vă să mergem, iată s-a apropiat cel ce M-a vândut".

[345] Ps. 40,9. Ibidem p. 241.

Lc. 22,39-47 „Şi, ieşind, s-a dus după obicei în Muntele Măslinilor, şi ucenicii l-au urmat. ♣ **Şi când a sosit în acest loc, le-a zis: Rugaţi-vă, ca să nu intraţi în ispită**. ♣ **Şi El S-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră, <u>şi îngenunchind, Se ruga</u>**. ♣ Zicând: **Părinte, de voieşti, treacă de la Mine acest pahar. Dar nu voia Mea, ci voia Ta să se facă.** ♣ **Iar un înger din cer s-a arătat Lui şi-L întărea**. ♣ **<u>Iar El, fiind în chin de moarte, mai stăruitor Se ruga</u>. <u>Şi sudoarea Lui s-a făcut ca picături de sânge care picurau pe pământ</u>**. ♣ Şi, ridicându-Se din rugăciune, a venit la ucenicii Lui şi i-a aflat adormiţi de întristare. ♣ Şi le-a zis: De ce dormiţi? Sculaţi-vă şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. ♣ Şi vorbind El, iată o mulţime şi cel ce se numea Iuda, unul dintre cei doisprezece, venea în fruntea lor".

f. Prinderea lui Iisus

Mt. 26,45-57 (Mc. 14,41-50,53) „Atunci a venit la ucenici şi le-a zis: Dormiţi de acum şi vă odihniţi! **Iată s-a apropiat ceasul şi Fiul Omului va fi dat în mâinile păcătoşilor**. ♣ Sculaţi-vă să mergem, iată s-a apropiat cel ce M-a vândut. ♣ Şi pe când vorbea încă, iată a sosit Iuda, unul dintre cei doisprezece, şi împreună cu el mulţime multă, cu săbii şi cu ciomege, de la arhierei şi de la bătrânii poporului. ♣ **Iar vânzătorul le-a dat semn, zicând: Pe care-L voi săruta, Acela este: puneţi mâna pe El.** ♣ **Şi îndată, apropiindu-se de Iisus, a zis: Bucură-Te, Învăţătorule! Şi L-a sărutat.** ♣ **Iar Iisus i-a zis: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci ei, apropiindu-se, au pus mâinile pe Iisus şi L-au prins**. ♣ **Şi iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzând mâna, a tras sabia şi, lovind pe sluga arhiereului, i-a tăiat urechea.** ♣ **Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toţi cei ce scot sabia, de sabie vor pieri.** ♣ **Sau ţi se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu şi să-Mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri?** ♣ **Dar cum se vor împlini Scripturile, că aşa trebuie să fie?** ♣ În ceasul acela, a zis Iisus mulţimilor: Ca la un tâlhar aţi ieşit cu săbii şi cu ciomege, ca să Mă prindeţi. În fiecare zi şedeam în templu şi învăţam şi n-aţi pus mâna pe Mine. ♣ Dar toate acestea s-au făcut ca să se împlinească Scripturile proorocilor. Atunci toţi ucenicii, lăsându-L, au fugit. ♣ **Iar cei care au prins pe Iisus L-au dus la Caiafa arhiereul, unde erau adunaţi cărturarii şi bătrânii**".

Lc. 22,47-54 „Şi vorbind El, iată o mulţime şi cel ce se numea Iuda, unul dintre cei doisprezece, venea în fruntea lor. Şi s-a apropiat de Iisus, ca să-L sărute. ♣ **Iar Iisus i-a zis: Iuda, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului?** ♣ Iar cei din preajma Lui, văzând ce avea să se întâmple, au zis: Doamne, dacă vom lovi cu sabia? ♣ Şi unul dintre ei a lovit pe sluga arhiereului şi i-a tăiat urechea dreaptă. ♣ Dar Iisus, răspunzând, a zis: Lăsaţi, până aici. Şi atingându-Se de urechea lui l-a vindecat. ♣ Şi către arhiereii, către căpeteniile templului şi către bătrânii care veniseră asupra Lui, Iisus a zis: **Ca la un tâlhar aţi ieşit, cu săbii şi cu toiege**. ♣ **În toate zilele fiind cu voi în templu, n-aţi întins mâinile asupra Mea. Dar acesta este ceasul vostru şi stăpânirea întunericului**. ♣ **Şi, prinzându-L, L-au dus şi L-au băgat în casa arhiereului**. Iar Petru Îl urma de departe".

In. 18,1-13 „**Zicând acestea, Iisus a ieşit cu ucenicii Lui dincolo de pârâul Cedrilor, unde era o grădină, în care a intrat El şi ucenicii Săi**. ♣ Iar Iuda

vânzătorul cunoştea acest loc, pentru că adesea Iisus şi ucenicii Săi se adunau acolo. ♣ **Deci Iuda, luând oaste şi slujitori, de la arhierei şi farisei, a venit acolo cu felinare şi cu făclii şi cu arme**. ♣ **Iar Iisus, ştiind toate cele ce erau să vină asupra Lui, a ieşit şi le-a zis: Pe cine căutaţi?** ♣ Răspuns-au Lui: Pe Iisus Nazarineanul. El le-a zis: Eu sunt. Iar Iuda vânzătorul era şi el cu ei. ♣ Atunci când le-a spus: Eu sunt, ei s-au dat înapoi şi au căzut la pământ. ♣ **Şi iarăşi i-a întrebat: Pe cine căutaţi? Iar ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul.** ♣ **Răspuns-a Iisus: V-am spus că Eu sunt. Deci, dacă Mă căutaţi pe Mine, lăsaţi pe aceştia să se ducă**; ♣ Ca să se împlinească cuvântul pe care l-a spus: Dintre cei pe care Mi i-ai dat, n-am pierdut pe nici unul. ♣ Dar **Simon-Petru, având sabie, a scos-o şi a lovit pe sluga arhiereului şi i-a tăiat urechea dreaptă; iar numele slugii era Malhus**. ♣ **Deci a zis Iisus lui Petru: Pune sabia în teacă. Nu voi bea, oare, paharul pe care Mi l-a dat Tatăl?** ♣ **Deci ostaşii şi comandantul şi slujitorii iudeilor au prins pe Iisus şi L-au legat.** ♣ Şi L-au dus întâi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhiereu al anului aceluia".

g. Lepădarea lui Petru

Mt. 26,30-35,58,69-75 (Mc. 14,26-31,54,66-72) „Şi după ce au cântat laude, au ieşit la Muntele Măslinilor. ♣ **Atunci Iisus le-a zis: Voi toţi vă veţi sminti întru Mine în noaptea aceasta căci scris este: «Bate-voi păstorul şi se vor risipi oile turmei**[346]**»**. ♣ **Dar după învierea Mea voi merge mai înainte de voi în Galileea**. ♣ **Iar Petru, răspunzând, I-a zis: Dacă toţi se vor sminti întru Tine, eu niciodată nu mă voi sminti.** ♣ **Zis-a Iisus lui: Adevărat zic ţie că în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine**. ♣ **Petru i-a zis: Şi de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine. Şi toţi ucenicii au zis la fel**. ♣ Iar Petru Îl urma de departe până a ajuns la curtea arhiereului şi, intrând înăuntru, şedea cu slugile, ca să vadă sfârşitul. ♣ Iar Petru şedea afară, în curte. Şi o slujnică s-a apropiat de el, zicând: Şi tu erai cu Iisus Galileianul. ♣ Dar el s-a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu ştiu ce zici. ♣ Şi ieşind el la poartă, l-a văzut alta şi a zis celor de acolo: Şi acesta era cu Iisus Nazarineanul. ♣ Şi iarăşi s-a lepădat cu jurământ: Nu cunosc pe omul acesta. ♣ Iar după puţin, apropiindu-se cei ce stăteau acolo au zis lui Petru: Cu adevărat şi tu eşti dintre ei, căci şi graiul te vădeşte. ♣ **Atunci el a început a se blestema şi a se jura: Nu cunosc pe omul acesta. Şi îndată a cântat cocoşul.** ♣ **Şi Petru şi-a adus aminte de cuvântul lui Iisus, care zisese: Mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Şi ieşind afară, a plâns cu amar**".

Lc. 22,31-34,55-62 „Şi a zis Domnul: Simone, Simone, iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu; ♣ **Iar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară credinţa ta**. Şi tu, oarecând, întorcându-te, întăreşte pe fraţii tăi. ♣ **Iar el I-a zis: Doamne, cu Tine sunt gata să merg şi în temniţă şi la moarte.** ♣ **Iar Iisus i-a zis: Zic ţie, Petre, nu va cânta astăzi cocoşul, până ce de trei ori te vei lepăda de Mine, că nu Mă cunoşti**. ♣ Şi, aprinzând ei foc în mijlocul curţii şi şezând împreună, a şezut şi Petru în mijlocul lor. ♣ Şi o slujnică, văzându-l şezând la foc, şi uitându-se bine la el, a zis:

[346] Zah. 13,7. Ibidem p. 66.

Şi acesta era cu El. ♣ Iar el s-a lepădat, zicând: Femeie, nu-L cunosc. ♣ Şi după puţin timp, văzându-l un altul, i-a zis: Şi tu eşti dintre ei. Petru însă a zis: Omule, nu sunt. ♣ Iar când a trecut ca un ceas, un altul susţinea zicând: Cu adevărat şi acesta era cu El, căci este galileian. ♣ **Şi Petru a zis: Omule, nu ştiu ce spui. Şi îndată, încă vorbind el, a cântat cocoşul.** ♣ **Şi întorcându-Se, Domnul a privit spre Petru; şi Petru şi-a adus aminte de cuvântul Domnului, cum îi zisese că, mai înainte de a cânta cocoşul astăzi, tu te vei lepăda de Mine de trei ori.** ♣ **Şi ieşind afară, Petru a plâns cu amar**".

In. 13,33,36-38 „Fiilor, încă puţin timp sunt cu voi. Voi Mă veţi căuta, dar, după cum am spus iudeilor - că unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni - vă spun vouă acum. ♣ Doamne, L-a întrebat Simon-Petru, unde Te duci? Răspuns-a Iisus: Unde Mă duc Eu, tu nu poţi să urmezi Mie acum, dar mai târziu Îmi vei urma. ♣ **Zis-a Petru Lui: Doamne, de ce nu pot să urmez Ţie acum? Sufletul meu îl voi da pentru Tine**. ♣ Iisus i-a răspuns: Vei pune sufletul tău pentru Mine? **Adevărat, adevărat zic ţie că nu va cânta cocoşul, până ce nu te vei lepăda de Mine de trei ori!**"

In. 18,15-18,25-27 „**Şi Simon-Petru şi un alt ucenic mergeau după Iisus**. Iar ucenicul acela era cunoscut arhiereului şi a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiereului; ♣ Iar Petru a stat la poartă, afară. Deci a ieşit celălalt ucenic, care era cunoscut arhiereului, şi a vorbit cu portăreasa şi a băgat pe Petru înăuntru. ♣ **Deci slujnica portăreasă i-a zis lui Petru: Nu cumva eşti şi tu dintre ucenicii Omului acestuia? Acela a zis: Nu sunt**. ♣ Iar slugile şi slujitorii făcuseră foc, şi stăteau şi se încălzeau, că era frig, şi era cu ei şi Petru, stând şi încălzindu-se. ♣ Iar Simon-Petru stătea şi se încălzea. Deci i-au zis: **Nu cumva eşti şi tu dintre ucenicii Lui? El s-a lepădat şi a zis: Nu sunt**. ♣ Una din slugile arhiereului, care era rudă cu cel căruia Petru îi tăiase urechea, a zis: Nu te-am văzut eu pe tine, în grădină, cu El? ♣ **Şi iarăşi s-a lepădat Petru şi îndată a cântat cocoşul**".

h. Pătimirile Domnului

Is. 50,6 „Spatele l-am dat spre bătăi şi obrajii mei spre pălmuiri, şi fata Mea nu am ferit-o de ruşinea scuipărilor[347]".

Mt. 26,57-68 (Mc. 14,53-65) „**Iar cei care au prins pe Iisus L-au dus la Caiafa arhiereul**, unde erau adunaţi cărturarii şi bătrânii. ♣ Iar Petru Îl urma de departe până a ajuns la curtea arhiereului şi, intrând înăuntru, şedea cu slugile, ca să vadă sfârşitul. ♣ **Iar arhiereii, bătrânii şi tot sinedriul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare**. ♣ Şi n-au găsit, deşi veniseră mulţi martori mincinoşi. **Mai pe urmă însă au venit doi şi au spus:** ♣ **Acesta a zis: Pot să dărâm templul lui Dumnezeu şi în trei zile să-l clădesc**. ♣ Şi, sculându-se, arhiereul I-a zis: Nu răspunzi nimic la ceea ce mărturisesc aceştia împotriva Ta? ♣ Dar Iisus tăcea. Şi arhiereul I-a zis: **Te jur pe Dumnezeul cel viu, să ne spui nouă de eşti Tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu**. ♣ **Iisus i-a răspuns: Tu ai zis**. Şi vă spun încă: **De acum veţi**

[347] Is. 50,6. Ibidem p. 65.

vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului. ♣ **Atunci arhiereul şi-a sfâşiat hainele, zicând: A hulit!** Ce ne mai trebuie martori? Iată acum aţi auzit hula Lui. ♣ Ce vi se pare? Iar ei, răspunzând, au zis: **Este vinovat de moarte**. ♣ **Şi au scuipat în obrazul Lui, bătându-L cu pumnii, iar unii Îi dădeau palme**, ♣ Zicând: Prooroceşte-ne, Hristoase, cine este cel ce Te-a lovit".

Mt. 27,1-2,11-31 (Mc. 15,1-20) „**Iar făcându-se dimineaţă, toţi arhiereii şi bătrânii poporului au ţinut sfat împotriva lui Iisus, ca să-L omoare. ♣ Şi, legându-L, L-au dus şi L-au predat dregătorului Ponţiu Pilat**. ♣ Iar Iisus stătea înaintea dregătorului. Şi L-a întrebat dregătorul, zicând: Tu eşti regele iudeilor? Iar Iisus i-a răspuns: Tu zici. ♣ Şi la învinuirile aduse Lui de către arhierei şi bătrâni, nu răspundea nimic. ♣ Atunci I-a zis Pilat: Nu auzi câte mărturisesc ei împotriva Ta? ♣ Şi nu i-a răspuns lui nici un cuvânt, încât dregătorul se mira foarte. ♣ La sărbătoarea Paştilor, dregătorul avea obiceiul să elibereze mulţimii un întemniţat pe care-l voiau. ♣ Şi aveau atunci un vinovat vestit, care se numea Baraba. ♣ Deci adunaţi fiind ei, Pilat le-a zis: Pe cine voiţi să vi-l eliberez, pe Baraba sau pe Iisus, care se zice Hristos? ♣ Că ştia că din invidie L-au dat în mâna lui. ♣ **Şi pe când stătea Pilat în scaunul de judecată, femeia lui i-a trimis acest cuvânt: Nimic să nu-I faci Dreptului acestuia, că mult am suferit azi, în vis, pentru El**. ♣ Însă arhiereii şi bătrânii au aţâţat mulţimile ca să ceară pe Baraba, iar pe Iisus să-L piardă. ♣ Iar **dregătorul, răspunzând, le-a zis: Pe cine din cei doi voiţi să vă eliberez? Iar ei au răspuns: Pe Baraba. ♣ Şi Pilat le-a zis: Dar ce voi face cu Iisus, ce se cheamă Hristos? Toţi au răspuns: Să fie răstignit! ♣ A zis iarăşi Pilat: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai tare strigau şi ziceau: Să fie răstignit!** ♣ Şi văzând Pilat că nimic nu foloseşte, ci mai mare tulburare se face, luând apă şi-a spălat mâinile înaintea mulţimii, zicând: Nevinovat sunt de sângele Dreptului acestuia. Voi veţi vedea. ♣ Iar tot poporul a răspuns şi a zis: Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri! ♣ **Atunci le-a eliberat pe Baraba, iar pe Iisus L-a biciuit şi L-a dat să fie răstignit**. ♣ Atunci ostaşii dregătorului, ducând ei pe Iisus în pretoriu, au adunat în jurul Lui toată cohorta, ♣ **Şi dezbrăcându-L de toate hainele Lui, I-au pus o hlamidă roşie**. ♣ **Şi împletind o cunună de spini, I-au pus-o pe cap şi în mâna Lui cea dreaptă trestie**; şi, îngenunchind înaintea lui îşi băteau joc de El, zicând: Bucură-Te, regele iudeilor! ♣ Şi scuipând asupra Lui, au luat trestia şi-L băteau peste cap. ♣ **Iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui şi L-au dus să-L răstignească**".

Lc. 22,54,63-71 „**Şi, prinzându-L, L-au dus şi L-au băgat în casa arhiereului**. Iar Petru Îl urma de departe. ♣ **Iar bărbaţii care Îl păzeau pe Iisus, Îl batjocoreau, bătându-L**. ♣ **Şi acoperindu-I faţa, Îl întrebau, zicând: Prooroceşte cine este cel ce Te-a lovit?** ♣ Şi hulindu-L, multe altele spuneau împotriva Lui. ♣ Şi când s-a făcut ziuă, s-au adunat bătrânii poporului, arhiereii şi cărturarii şi L-au dus pe El în sinedriul lor. ♣ Zicând: **Spune nouă dacă eşti Tu Hristosul. Şi El le-a zis: Dacă vă voi spune, nu veţi crede; ♣ Iar dacă vă voi întreba, nu-Mi veţi răspunde. ♣ De acum însă Fiul Omului va şedea de-a dreapta puterii lui Dumnezeu. ♣ Iar ei au zis toţi: Aşadar, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu? Şi El a zis către ei: Voi ziceţi că Eu sunt**. ♣ Şi ei au zis: Ce ne mai trebuie mărturii, căci noi înşine am auzit din gura Lui?"

Lc. 23,1-25 „**Şi sculându-se toată mulţimea acestora, L-au dus înaintea lui Pilat**. ♣ **Şi au început să-L pârască, zicând: Pe Acesta L-am găsit răzvrătind neamul nostru şi împiedicând să dăm dajdie Cezarului şi zicând că El este Hristos rege**. ♣ Iar Pilat L-a întrebat, zicând: Tu eşti regele iudeilor? Iar El, răspunzând, a zis: Tu zici. ♣ Şi Pilat a zis către arhierei şi către mulţimi: Nu găsesc nici o vină în Omul acesta. ♣ Dar ei stăruiau, zicând că întărâtă poporul, învăţând prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici. ♣ Şi Pilat auzind, a întrebat dacă omul este galileian. ♣ **Şi aflând că este sub stăpânirea lui Irod, l-a trimis la Irod, care era şi el în Ierusalim în acele zile**. ♣ Iar Irod, văzând pe Iisus, s-a bucurat foarte, că de multă vreme dorea să-L cunoască pentru că auzise despre El, şi nădăjduia să vadă vreo minune săvârşită de El. ♣ Şi L-a întrebat Irod multe lucruri, dar El nu i-a răspuns nimic. ♣ Şi arhiereii şi cărturarii erau de faţă, învinuindu-L foarte tare. ♣ **Iar Irod, împreună cu ostaşii săi, batjocorindu-L şi luându-L în râs, L-a îmbrăcat cu o haină strălucitoare şi L-a trimis iarăşi la Pilat**. ♣ **Şi în ziua aceea, Irod şi Pilat s-au făcut prieteni unul cu altul, căci mai înainte erau în duşmănie între ei**. ♣ Iar Pilat, chemând arhiereii şi căpeteniile şi poporul, ♣ A zis către ei: **Aţi adus la mine pe Omul acesta, ca pe un răzvrătitor al poporului; dar iată eu, cercetându-L în faţa voastră, nici o vină n-am găsit în acest Om, din cele ce aduceţi împotriva Lui**. ♣ **Şi nici Irod n-a găsit**, căci L-a trimis iarăşi la noi. Şi iată, El n-a săvârşit nimic vrednic de moarte. ♣ **Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera. ♣ Şi trebuia, la praznic, să le elibereze un vinovat. ♣ Dar ei, cu toţii, au strigat, zicând: Ia-L pe Acesta şi eliberează-ne pe Baraba, ♣ Care era aruncat în temniţă pentru o răscoală făcută în cetate şi pentru omor**. ♣ Şi iarăşi le-a vorbit Pilat, voind să le elibereze pe Iisus. ♣ Dar ei strigau, zicând: Răstigneşte-L! Răstigneşte-L! ♣ **Iar el a zis a treia oară către ei: Ce rău a săvârşit Acesta? Nici o vină de moarte nu am aflat întru El. Deci, pedepsindu-L, Îl voi elibera. ♣ Dar ei stăruiau, cerând cu strigăte mari ca El să fie răstignit, şi strigătele lor au biruit**. ♣ Deci Pilat a hotărât să se împlinească cererea lor. ♣ Şi le-a eliberat pe cel aruncat în temniţă pentru răscoală şi ucidere, pe care îl cereau ei, iar pe Iisus L-a dat în voia lor".

In. 18,12-14,19-24,28-40 „**Deci ostaşii şi comandantul şi slujitorii iudeilor au prins pe Iisus şi L-au legat. ♣ Şi L-au dus întâi la Anna, căci era socrul lui Caiafa, care era arhiereu al anului aceluia**. ♣ Şi Caiafa era cel ce sfătuise pe iudei că este de folos să moară un om pentru popor. ♣ Deci arhiereul L-a întrebat pe Iisus despre ucenicii Lui şi despre învăţătura Lui. ♣ Iisus i-a răspuns: Eu am vorbit pe faţă lumii; Eu am învăţat întotdeauna în sinagogă şi în templu, unde se adună toţi iudeii şi nimic nu am vorbit în ascuns. ♣ De ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce au auzit ce le-am vorbit. Iată aceştia ştiu ce am spus Eu. ♣ **Şi zicând El acestea, unul din slujitorii, care era de faţă, I-a dat lui Iisus o palmă, zicând: Aşa răspunzi Tu arhiereului?** ♣ Iisus i-a răspuns: Dacă am vorbit rău, dovedeşte ce este rău, iar dacă am vorbit bine, de ce Mă baţi? ♣ **Deci Anna L-a trimis legat la Caiafa arhiereul**. ♣ **Deci L-au adus pe Iisus de la Caiafa la pretoriu**; şi era dimineaţă. Şi ei n-au intrat în pretoriu, ca să nu se spurce, ci să mănânce Paştile. ♣ **Deci Pilat a ieşit la ei, afară, şi le-a zis: Ce învinuire aduceţi Omului Acestuia?** ♣ Ei au răspuns şi i-au zis: Dacă Acesta n-ar fi răufăcător, nu ţi L-am fi dat ţie. ♣ **Deci le-a zis Pilat: Luaţi-L voi şi judecaţi-L după legea voastră. Iudeii însă i-au răspuns: Nouă nu ne este îngăduit să omorâm pe nimeni; ♣ Ca să se împlinească cuvântul lui Iisus, pe**

care îl spusese, însemnând cu ce moarte avea să moară[348]. ♣ Deci Pilat a intrat iarăşi în pretoriu şi a chemat pe Iisus şi I-a zis: Tu eşti regele iudeilor? ♣ Răspuns-a Iisus: De la tine însuţi zici aceasta, sau alţii ţi-au spus-o despre Mine? ♣ Pilat a răspuns: Nu cumva sunt iudeu eu? Poporul Tău şi arhiereii Te-au predat mie. Ce ai făcut? ♣ Iisus a răspuns: Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăţia Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu predat iudeilor. Dar acum împărăţia Mea nu este de aici. ♣ **Deci i-a zis Pilat: Aşadar eşti Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sunt împărat. Eu spre aceasta M-am născut şi pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu**. ♣ **Pilat I-a zis: Ce este adevărul?** Şi zicând aceasta, a ieşit iarăşi la iudei şi le-a zis: **Eu nu găsesc în El nici o vină**; ♣ Dar este la voi obiceiul ca la Paşti să vă eliberez pe unul. **Voiţi deci să vă eliberez pe regele iudeilor? ♣ Deci au strigat iarăşi, zicând: Nu pe Acesta, ci pe Baraba. Iar Baraba era tâlhar**".

In. 19,1-15 „**Deci atunci Pilat a luat pe Iisus şi L-a biciuit**. ♣ **Şi ostaşii, împletind cunună din spini, I-au pus-o pe cap şi L-au îmbrăcat cu o mantie purpurie**. ♣ **Şi veneau către El şi ziceau: Bucură-te, regele iudeilor! Şi-I dădeau palme**. ♣ Şi Pilat a ieşit iarăşi afară şi le-a zis: Iată vi-L aduc pe El afară, ca să ştiţi că nu găsesc în El nici o vină. ♣ **Deci a ieşit Iisus afară, purtând cununa de spini şi mantia purpurie. Şi le-a zis Pilat: Iată Omul! ♣ Când L-au văzut deci arhiereii şi slujitorii au strigat, zicând: Răstigneşte-L! Răstigneşte-L!** Zis-a lor Pilat: Luaţi-L voi şi răstigniţi-L, căci eu nu-I găsesc nici o vină. ♣ Iudeii i-au răspuns: Noi avem lege şi după legea noastră **El trebuie să moară, că S-a făcut pe Sine Fiu al lui Dumnezeu**. ♣ Deci, când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut. ♣ Şi a intrat iarăşi în pretoriu şi I-a zis lui Iisus: De unde eşti Tu? Iar Iisus nu i-a dat nici un răspuns. ♣ Deci Pilat i-a zis: Mie nu-mi vorbeşti? **Nu ştii că am putere să Te eliberez şi putere am să Te răstignesc? ♣ Iisus a răspuns: N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dat ţie de sus**. De aceea cel ce M-a predat ţie mai mare păcat are. ♣ **Pentru aceasta, Pilat căuta să-L elibereze; iar iudeii strigau zicând: Dacă Îl eliberezi pe Acesta, nu eşti prieten al Cezarului**. Oricine se face pe sine împărat este împotriva Cezarului. ♣ Deci Pilat, auzind cuvintele acestea, **L-a dus afară pe Iisus şi a şezut pe scaunul de judecată, în locul numit pardosit cu pietre, iar evreieşte Gabbata**. ♣ Şi era Vinerea Paştilor, cam la al şaselea ceas, şi a zis Pilat iudeilor: Iată Împăratul vostru. ♣ **Deci au strigat aceia: Ia-L! Ia-L! Răstigneşte-L!** Pilat le-a zis: Să răstignesc pe Împăratul vostru? **Arhiereii au răspuns: Nu avem împărat decât pe Cezarul**".

i. Răstignirea şi moartea Domnului

Ps. 21,7-8 „**Toţi cei ce m-au văzut m-au batjocorit, grăit-au cu buzele, clătinat-au capul zicând: ♣ Nădăjduit-a spre Domnul, izbăvească-l pe el, mântuiască-l pe el, că-l voieşte pe el".**

[348] Vezi *Vestirea pătimirilor,* p. 96-97.

Ps. 21,18-20 „Străpuns-au mâinile mele şi picioarele mele. ♣ **Numărat-au toate oasele mele**, **iar ei priveau şi se uitau la mine.** ♣ **Împărţit-au hainele mele loruşi şi pentru cămaşa mea au aruncat sorţi".**

1 Petr. 3,18-19 „Pentru că şi Hristos a suferit odată moartea pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedrepţi, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorât fiind cu trupul, dar viu făcut cu duhul, ♣ **Cu care S-a coborât şi a propovăduit şi duhurilor ţinute în închisoare".**

♣♣♣

Mt. 27,31-56 (Mc. 15,20-41) „**Iar după ce L-au batjocorit, L-au dezbrăcat de hlamidă, L-au îmbrăcat cu hainele Lui şi L-au dus să-L răstignească**. ♣ Şi ieşind, au găsit pe un om din Cirene, cu numele Simon[349]; pe acesta l-au silit să ducă crucea Lui. ♣ **Şi venind la locul numit Golgota, care înseamnă: Locul Căpăţânii**, ♣ I-au dat să bea vin amestecat cu fiere; şi, gustând, nu a voit să bea[350]. ♣ **Iar după ce L-au răstignit, au împărţit hainele Lui, aruncând sorţi, ca să se împlinească ceea ce s-a zis de proorocul: «Împărţit-au hainele Mele între ei, iar pentru cămaşa Mea au aruncat sorţi**[351]**»**. ♣ Şi ostaşii, şezând, Îl păzeau acolo. ♣ Şi deasupra capului au pus vina Lui scrisă: Acesta este Iisus, regele iudeilor. ♣ Atunci au fost răstigniţi împreună cu El doi tâlhari, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga. ♣ **Iar trecătorii Îl huleau, clătinându-şi capetele,** ♣ **Şi zicând: Tu, Cel ce dărâmi templul şi în trei zile îl zideşti, mântuieşte-Te pe Tine Însuţi! Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, coboară-Te de pe cruce!** ♣ Asemenea şi arhiereii, bătându-şi joc de El, cu cărturarii şi cu bătrânii, ziceau: ♣ Pe alţii i-a mântuit, iar pe Sine nu poate să Se mântuiască! Dacă este regele lui Israel, să Se coboare acum de pe cruce, şi vom crede în El. ♣ **S-a încrezut în Dumnezeu: Să-L scape acum, dacă-L vrea pe El!** [352] **Căci a zis: Sunt Fiul lui Dumnezeu**. ♣ În acelaşi chip Îl ocărau şi tâlharii cei împreună-răstigniţi cu El. ♣ Iar de la ceasul al şaselea, s-a făcut întuneric peste tot pământul, până la ceasul al nouălea. ♣ **Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând: Eli, Eli, lama sabahtani? adică: Dumnezeul Meu, Dumnezeul Meu, pentru ce M-ai părăsit?** [353] ♣ Iar unii dintre cei ce stăteau acolo, auzind ziceau: Pe Ilie îl strigă Acesta. ♣ Şi unul dintre ei, alergând îndată şi luând un burete, şi umplându-l de oţet şi punându-l într-o trestie, Îi da să bea. ♣ Iar ceilalţi ziceau: Lasă, să vedem dacă vine Ilie să-L mântuiască. ♣ **Iar Iisus, strigând iarăşi cu glas mare, Şi-a dat duhul**. ♣ **Şi iată, catapeteasma templului s-a sfâşiat în două de sus până jos, şi pământul s-a cutremurat şi pietrele s-au despicat;** ♣ **Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat.** ♣ **Şi ieşind din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă şi s-au arătat multora.** ♣ **Iar sutaşul şi cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul şi cele întâmplate, s-au**

[349] Mc. 15,21 *„Şi au silit pe un trecător, care venea din ţarină, pe Simon Cirineul, tatăl lui Alexandru şi al lui Ruf, ca să ducă crucea Lui".*
[350] Ps. 68,25. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65.
[351] Ps. 21,20. Ibidem p. 65.
[352] Ps. 21,7-8. Ibidem p. 65.
[353] Ps. 21,1. Ibidem p. 65

înfricoşat foarte, zicând: Cu adevărat, Fiul lui Dumnezeu era Acesta! ♣ Şi erau acolo multe femei, privind de departe, care urmaseră din Galileea pe Iisus, slujindu-I, ♣ Între care era **Maria Magdalena şi Maria, mama lui Iacov şi a lui Iosif, şi mama fiilor lui Zevedeu**".

Lc. 23,26-49 „**Şi pe când Îl duceau, oprind pe un oarecare Simon Cirineul, care venea din ţarină, i-au pus crucea, ca s-o ducă în urma lui Iisus**. ♣ **Iar după El venea mulţime multă de popor şi de femei, care se băteau în piept şi Îl plângeau**. ♣ Şi întorcându-Se către ele, **Iisus le-a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu Mă plângeţi pe Mine, ci pe voi plângeţi-vă şi pe copiii voştri**. ♣ **Căci iată, vin zile în care vor zice: Fericite sunt cele sterpe şi pântecele care n-au născut şi sânii care n-au alăptat! ♣ Atunci vor începe să spună munţilor: Cădeţi peste noi; şi dealurilor: Acoperiţi-ne**[354]. ♣ Căci dacă fac acestea cu lemnul verde, cu cel uscat ce va fi? ♣ **Şi erau duşi şi alţii, doi făcători de rele, ca să-i omoare împreună cu El**. ♣ Şi când au ajuns la locul ce se cheamă al Căpăţânii, L-au răstignit acolo pe El şi pe făcătorii de rele, unul de-a dreapta şi unul de-a stânga. ♣ **Iar Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu ştiu ce fac**. **Şi împărţind hainele Lui, au aruncat sorţi**. ♣ Şi sta poporul privind, iar căpeteniile îşi băteau joc de El, zicând: Pe alţii i-a mântuit; să Se mântuiască şi pe Sine Însuşi, dacă El este Hristosul, alesul lui Dumnezeu. ♣ **Şi Îl luau în râs şi ostaşii care se apropiau, aducându-I oţet**. ♣ Şi zicând: Dacă Tu eşti regele iudeilor, mântuieşte-Te pe Tine Însuţi! ♣ Şi deasupra Lui era scris cu litere greceşti, latineşti şi evreieşti: Acesta este regele iudeilor. ♣ **Iar unul dintre făcătorii de rele răstigniţi, Îl hulea zicând: Nu eşti Tu Hristosul? Mântuieşte-Te pe Tine Însuţi şi pe noi**. ♣ **Şi celălalt, răspunzând, îl certa, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că eşti în aceeaşi osândă? ♣ Şi noi pe drept, căci noi primim cele cuvenite după faptele noastre; Acesta însă n-a făcut nici un rău. ♣ Şi zicea lui Iisus: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni în împărăţia Ta. ♣ Şi Iisus i-a zis: Adevărat grăiesc ţie, astăzi vei fi cu Mine în rai.** ♣ Şi era acum ca la ceasul al şaselea şi întuneric s-a făcut peste tot pământul până la ceasul al nouălea. ♣ Când soarele s-a întunecat; iar catapeteasma templului s-a sfâşiat pe la mijloc. ♣ **Şi Iisus, strigând cu glas tare, a zis: Părinte, în mâinile Tale încredinţez duhul Meu. Şi acestea zicând, Şi-a dat duhul**. ♣ **Iar sutaşul, văzând cele ce s-au făcut, a slăvit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat, Omul Acesta drept a fost. ♣ Şi toate mulţimile care veniseră la această privelişte, văzând cele întâmplate, se întorceau bătându-şi pieptul**. ♣ Şi toţi cunoscuţii Lui, şi femeile care Îl însoţiseră din Galileea, stăteau departe, privind acestea".

In. 19,16-37 „Atunci L-a predat lor ca să fie răstignit. Şi ei au luat pe Iisus şi L-au dus ca să fie răstignit. ♣ **Şi ducându-Şi crucea, a ieşit la locul ce se cheamă al Căpăţânii, care evreieşte se zice Golgota, ♣ Unde L-au răstignit, şi împreună cu El pe alţi doi, de o parte şi de alta, iar în mijloc pe Iisus. ♣ Iar Pilat a scris şi titlu şi l-a pus deasupra Crucii. Şi era scris: Iisus Nazarineanul, Împăratul iudeilor!** ♣ Deci mulţi dintre iudei au citit acest titlu, căci locul unde a fost răstignit Iisus era aproape de cetate. Şi era scris: evreieşte, latineşte şi greceşte. ♣ Deci

[354] Os. 10,8.

arhiereii iudeilor au zis lui Pilat: Nu scrie: Împăratul iudeilor, ci că Acela a zis: Eu sunt Împăratul iudeilor. ♣ **Pilat a răspuns: Ce am scris, am scris**. ♣ **După ce au răstignit pe Iisus, ostaşii au luat hainele Lui şi le-au făcut patru părţi, fiecărui ostaş câte o parte, şi cămaşa. Dar cămaşa era fără cusătură, de sus ţesută în întregime**. ♣ **Deci au zis unii către alţii: Să n-o sfâşiem, ci să aruncăm sorţii pentru ea, a cui să fie; ca să se împlinească Scriptura care zice: «Împărţit-au hainele Mele loruşi, şi pentru cămaşa Mea au aruncat sorţii**[355]**»**. Aşadar ostaşii acestea au făcut. ♣ **Şi stăteau, lângă crucea lui Iisus, mama Lui şi sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, şi Maria Magdalena. ♣ Deci Iisus, văzând pe mama Sa şi pe ucenicul pe care Îl iubea stând alături, a zis mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! ♣ Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta! Şi din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine. ♣ După aceea, ştiind Iisus că toate s-au săvârşit acum, ca să se împlinească Scriptura, a zis: Mi-e sete**. ♣ **Şi era acolo un vas plin cu oţet; iar cei care Îl loviseră, punând în vârful unei trestii de isop un burete înmuiat în oţet, l-au dus la gura Lui**. ♣ **Deci după ce a luat oţetul, Iisus a zis: Săvârşitu-s-a. Şi plecându-Şi capul, Şi-a dat duhul**. ♣ Deci iudeii, fiindcă era vineri, ca să nu rămână trupurile sâmbăta pe cruce, căci era mare ziua sâmbetei aceleia, au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierele picioarelor şi să-i ridice. ♣ Deci au venit ostaşii şi au zdrobit fluierele celui dintâi şi ale celuilalt, care era răstignit împreună cu el. ♣ **Dar venind la Iisus, dacă au văzut că deja murise, nu I-au zdrobit fluierele. ♣ Ci unul din ostaşi cu suliţa a împuns coasta Lui şi îndată a ieşit sânge şi apă. ♣ Şi cel ce a văzut a mărturisit şi mărturia lui e adevărată; şi acela ştie că spune adevărul, ca şi voi să credeţi**. ♣ Căci s-au făcut acestea, ca să se împlinească Scriptura: **«Nu I se va zdrobi nici un os**[356]**»**. ♣ Şi iarăşi altă Scriptură zice: **«Vor privi la Acela pe care L-au împuns**[357]**»**".

j. Îngroparea Domnului

Mt. 12,38-40 (Lc. 11,29-30) „Atunci I-au răspuns unii dintre cărturari şi farisei, zicând: Învăţătorule, voim să vedem de la Tine un semn. ♣ Iar El, răspunzând, le-a zis: Neam viclean şi desfrânat cere semn, dar semn nu i se va da, decât semnul lui Iona proorocul. ♣ **Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşa va fi şi Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi**".

Mt. 27,57-66 „**Iar făcându-se seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care şi el era un ucenic al lui Iisus**. ♣ Acesta, ducându-se la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să i se dea. ♣ **Şi Iosif, luând trupul, l-a înfăşurat în giulgiu curat de in, ♣ Şi l-a pus în mormântul nou al său, pe care-l săpase în stâncă, şi, prăvălind o piatră mare la uşa mormântului, s-a dus**. ♣ Iar acolo era Maria Magdalena şi cealaltă Marie, şezând în faţa mormântului. ♣ **Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhiereii şi fariseii la Pilat**, ♣ Zicând:

[355] Ps. 21,20. Ibidem p. 65.
[356] Ps. 33,19.
[357] Ps. 21,18-19. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65.

Doamne, **ne-am adus aminte că amăgitorul Acela a spus, fiind încă în viaţă: <u>După trei zile Mă voi scula</u>. ♣ Deci, porunceşte ca mormântul să fie păzit până a treia zi, ca nu cumva ucenicii Lui să vină şi să-L fure şi să spună poporului: S-a sculat din morţi. Şi va fi rătăcirea de pe urmă mai rea decât cea dintâi**. ♣ Pilat le-a zis: Aveţi strajă; mergeţi şi întăriţi cum ştiţi. ♣ Iar ei, ducându-se, au întărit mormântul cu strajă, pecetluind piatra".

Mc. 15,42-47 „Şi făcându-se seară, fiindcă era vineri, care este înaintea sâmbetei, ♣ **Şi venind Iosif cel din Arimateea, sfetnic ales, care aştepta şi el împărăţia lui Dumnezeu, şi, îndrăznind, a intrat la Pilat şi a cerut trupul lui Iisus**. ♣ **Iar Pilat s-a mirat că a şi murit şi, chemând pe sutaş, l-a întrebat dacă a murit de mult.** ♣ **Şi aflând de la sutaş, a dăruit lui Iosif trupul**. ♣ Şi Iosif, cumpărând giulgiu şi coborându-L de pe cruce, L-a înfăşurat în giulgiu şi L-a pus într-un mormânt care era săpat în stâncă, şi a prăvălit o piatră la uşa mormântului. ♣ **<u>Iar Maria Magdalena şi Maria, mama lui Iosi, priveau unde L-au pus</u>**".

Lc. 23,50-56 „**Şi iată un bărbat cu numele Iosif, sfetnic fiind, bărbat bun şi drept,** ♣ **Acesta nu se învoise cu sfatul şi cu fapta lor**. El era din Arimateea, cetate a iudeilor, aşteptând împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Acesta, venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. ♣ Şi coborându-L, L-a înfăşurat în giulgiu de in şi L-a pus într-un mormânt săpat în piatră, în care nimeni, niciodată, nu mai fusese pus. ♣ Şi ziua aceea era vineri, şi se lumina spre sâmbătă. ♣ **Şi urmându-I femeile, care veniseră cu El din Galileea, au privit mormântul şi cum a fost pus trupul Lui.** ♣ **<u>Şi, întorcându-se, au pregătit miresme şi miruri</u>**; iar sâmbătă s-au odihnit, după Lege".

In. 19,38-42 „**După acestea Iosif din Arimateea, fiind ucenic al lui Iisus, dar într-ascuns, de frica iudeilor, a rugat pe Pilat ca să ridice trupul lui Iisus**. Şi Pilat i-a dat voie. Deci a venit şi a ridicat trupul Lui. ♣ **Şi a venit şi Nicodim, cel care venise la El mai înainte noaptea, aducând ca la o sută de litre de amestec de smirnă şi aloe**. ♣ **<u>Au luat deci trupul lui Iisus şi l-au înfăşurat în giulgiu cu miresme</u>**, precum este obiceiul de înmormântare la iudei. ♣ **<u>Iar în locul unde a fost răstignit era o grădină, şi în grădină un mormânt nou</u>**, în care nu mai fusese nimeni îngropat. ♣ **Deci, din pricina vinerii iudeilor, acolo L-au pus pe Iisus, pentru că mormântul era aproape**".

13. Învierea Domnului

Fapt. 13,32-37 „Şi noi vă binevestim făgăduinţa făcută părinţilor. ♣ **Că pe aceasta Dumnezeu a împlinit-o cu noi, copiii lor, înviindu-L pe Iisus**, precum este scris şi în Psalmul al doilea: «**Fiul Meu eşti Tu; Eu astăzi Te-am născut**[358]». ♣ Şi cum că L-a înviat din morţi, ca să nu se mai întoarcă la stricăciune, a spus-o altfel: «Vă voi da vouă cele sfinte şi vrednice de credinţă ale lui David[359]». ♣ De aceea şi în alt loc zice: «**Nu vei da pe Sfântul Tău să vadă stricăciune**[360]». ♣ Pentru că David, slujind în

[358] Ps. 2,7. Ibidem p. 60.
[359] Is. 55,3. Ibidem p. 57.
[360] Ps. 15,10. Ibidem p. 73.

timpul său voii lui Dumnezeu, a adormit şi s-a adăugat la părinţii lui şi a văzut stricăciune. ♣ **Dar Acela pe Care Dumnezeu L-a înviat n-a văzut stricăciune**".

♣♣♣

Mt. 28,1-15 „**După ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua întâi a săptămânii (Duminică), au venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie, ca să vadă mormântul. ♣ Şi iată s-a făcut cutremur mare, că îngerul Domnului, coborând din cer şi venind, a prăvălit piatra şi şedea deasupra ei**. ♣ Şi înfăţişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada. ♣ **Şi de frica lui s-au cutremurat cei ce păzeau şi s-au făcut ca morţi. ♣ Iar îngerul, răspunzând, a zis femeilor: Nu vă temeţi, că ştiu că pe Iisus cel răstignit Îl căutaţi. ♣ Nu este aici; căci S-a sculat precum a zis; veniţi de vedeţi locul unde a zăcut.** ♣ Şi degrabă mergând, spuneţi ucenicilor Lui că S-a sculat din morţi şi **iată va merge înaintea voastră în Galileea; acolo Îl veţi vedea**. Iată v-am spus vouă. ♣ Iar plecând ele în grabă de la mormânt, cu frică şi cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor Lui. ♣ **Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucuraţi-vă! Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui şi I s-au închinat**. ♣ Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeţi. Duceţi-vă şi vestiţi fraţilor Mei, ca să meargă în Galileea, şi acolo Mă vor vedea. ♣ **Şi plecând ele, iată unii din strajă, venind în cetate, au vestit arhiereilor toate cele întâmplate**. ♣ **Şi, adunându-se ei împreună cu bătrânii şi ţinând sfat, au dat bani mulţi ostaşilor, ♣ Zicând: Spuneţi că ucenicii Lui, venind noaptea, L-au furat, pe când noi dormeam**; ♣ Şi de se va auzi aceasta la dregătorul, noi îl vom înduplec şi pe voi fără grijă vă vom face. ♣ **Iar ei, luând arginţii, au făcut precum au fost învăţaţi. Şi s-a răspândit cuvântul acesta între Iudei, până în ziua de azi**".

Mc. 16,1-8 „**Şi după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacov, şi Salomeea au cumpărat miresme, ca să vină să-L ungă**. ♣ Şi dis-de-dimineaţă, în prima zi a săptămânii (Duminică), pe când răsărea soarele, au venit la mormânt. ♣ **Şi ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de la uşa mormântului?** ♣ Dar, ridicându-şi ochii, au văzut că piatra fusese răsturnată; căci era foarte mare. ♣ **Şi, intrând în mormânt, au văzut un tânăr şezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veşmânt alb, şi s-au spăimântat**. ♣ **Iar el le-a zis: Nu vă înspăimântaţi! Căutaţi pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde L-au pus**. ♣ **Dar mergeţi şi spuneţi ucenicilor Lui şi lui Petru că va merge în Galileea, mai înainte de voi**; acolo îl veţi vedea, după cum v-a spus. ♣ Şi ieşind, au fugit de la mormânt, că erau cuprinse de frică şi de uimire, şi nimănui nimic n-au spus, căci se temeau".

Lc. 24,1-12 „**Iar în prima zi după sâmbătă, foarte de dimineaţă, au venit ele la mormânt, aducând miresmele pe care le pregătiseră. ♣ Şi au găsit piatra răsturnată de pe mormânt**. ♣ Şi intrând, nu au găsit trupul Domnului Iisus. ♣ Şi fiind ele încă nedumerite de aceasta, iată doi bărbaţi au stat înaintea lor, în veşminte strălucitoare. ♣ Şi, înfricoşându-se ele şi plecându-şi feţele la pământ, au zis aceia către ele: **De ce căutaţi pe Cel viu între cei morţi? ♣ Nu este aici, ci S-a sculat. Aduceţi-vă aminte cum v-a vorbit, fiind încă în Galileea, ♣ Zicând că Fiul**

Omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor păcătoşi şi să fie răstignit, iar a treia zi să învieze[361]. ♣ Şi ele şi-au adus aminte de cuvântul Lui. ♣ Şi întorcându-se de la mormânt, au vestit toate acestea celor unsprezece şi tuturor celorlalţi. ♣ Iar ele erau: Maria Magdalena, şi Ioana şi Maria lui Iacov şi celelalte împreună cu ele, care ziceau către apostoli acestea. ♣ **Şi cuvintele acestea au părut înaintea lor ca o aiurare şi nu le-au crezut.** ♣ **Şi Petru, sculându-se, a alergat la mormânt şi, plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând**. Şi a plecat, mirându-se în sine de ceea ce se întâmplase".

In. 20,1-18 „**Iar în ziua întâia a săptămânii (duminica), Maria Magdalena a venit la mormânt dis-de-dimineaţă**, fiind încă întuneric, şi a văzut piatra ridicată de pe mormânt. ♣ Deci a alergat **şi a venit la Simon-Petru şi la celălalt ucenic pe care-l iubea Iisus**, şi le-a zis: Au luat pe Domnul din mormânt şi noi nu ştim unde L-au pus. ♣ Deci a ieşit Petru şi celălalt ucenic şi veneau la mormânt. ♣ **Şi cei doi alergau împreună, dar celălalt ucenic, alergând înainte, mai repede decât Petru, a sosit cel dintâi la mormânt. ♣ Şi, aplecându-se, a văzut giulgiurile puse jos, dar n-a intrat**. ♣ **A sosit şi Simon-Petru, urmând după el, şi a intrat în mormânt** şi a văzut giulgiurile puse jos, ♣ Iar mahrama, care fusese pe capul Lui, nu era pusă împreună cu giulgiurile, ci înfăşurată, la o parte, într-un loc. ♣ Atunci a intrat şi celălalt ucenic care sosise întâi la mormânt, şi a văzut şi a crezut. ♣ **Căci încă nu ştiau Scriptura, că Iisus trebuia să învieze din morţi**. ♣ Şi s-au dus ucenicii iarăşi la ai lor. ♣ **Iar Maria stătea afară lângă mormânt plângând. Şi pe când plângea, s-a aplecat spre mormânt. ♣ Şi a văzut doi îngeri în veşminte albe şezând, unul către cap şi altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus**. ♣ Şi aceia i-au zis: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauţi? Ea le-a zis: **Că au luat pe Domnul meu şi nu ştiu unde L-au pus**. ♣ Zicând acestea, **ea s-a întors cu faţa şi a văzut pe Iisus stând, dar nu ştia că este Iisus**. ♣ Zis-a ei Iisus: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauţi? Ea, crezând că este grădinarul, I-a zis: **Doamne, dacă Tu L-ai luat, spune-mi unde L-ai pus şi eu Îl voi ridica**. ♣ **Iisus i-a zis: Maria! Întorcându-se, aceea I-a zis evreieşte: Rabuni! (adică, Învăţătorule). ♣ Iisus i-a zis: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la fraţii Mei şi le spune: Mă sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru şi la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru**. ♣ Şi a venit Maria Magdalena vestind ucenicilor că a văzut pe Domnul şi acestea i-a zis ei".

a. Arătările după Înviere

Mt. 28,9-10[362] „Dar când mergeau ele să vestească ucenicilor, iată **Iisus le-a întâmpinat, zicând: Bucuraţi-vă!** Iar ele, apropiindu-se, au cuprins picioarele Lui şi I s-au închinat. ♣ **Atunci Iisus le-a zis: Nu vă temeţi. Duceţi-vă şi vestiţi fraţilor Mei, ca să meargă în Galileea, şi acolo Mă vor vedea**".

Mc. 16,9-14 „Şi înviind dimineaţa, în ziua cea dintâi a săptămânii (Duminică) **El s-a arătat întâi Mariei Magdalena, din care scosese şapte demoni**. ♣ Aceea, mergând, a vestit pe cei ce fuseseră cu El şi care se tânguiau şi plângeau. ♣ Şi ei, auzind că este

[361] Vezi *Vestirea pătimirilor*, p. 96-97.
[362] Vezi şi Mt. 28,16-20, *p. 193-194*; *Învierea Domnului*, p. 111-113.

viu şi că a fost văzut de ea, n-au crezut. ♣ **<u>După aceea, S-a arătat în alt chip, la doi dintre ei, care mergeau la o ţarină</u>**. ♣ Şi aceia, mergând, au vestit celorlalţi, dar nici pe ei nu i-au crezut. ♣ **<u>La urmă, pe când cei unsprezece şedeau la masă, li S-a arătat şi I-a mustrat pentru necredinţa şi împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat</u>**".

Lc. 24,13-35 „**Şi iată, doi dintre ei mergeau în aceeaşi zi la un sat care era departe de Ierusalim, ca la şaizeci de stadii, al cărui nume era Emaus**. ♣ Şi aceia vorbeau între ei despre toate întâmplările acestea. ♣ **Şi pe când vorbeau şi se întrebau între ei, şi Iisus Însuşi, apropiindu-Se, mergea împreună cu ei.** ♣ Dar ochii lor erau ţinuţi ca să nu-L cunoască. ♣ Şi El a zis către ei: Ce sunt cuvintele acestea pe care le schimbaţi unul cu altul în drumul vostru? Iar ei s-au oprit, cuprinşi de întristare. ♣ Răspunzând, unul cu numele **Cleopa** a zis către El: Tu singur eşti străin în Ierusalim şi nu ştii cele ce s-au întâmplat în el în zilele acestea? ♣ El le-a zis: Care? Iar ei I-au răspuns: Cele despre Iisus Nazarineanul, Care era prooroc puternic în faptă şi în cuvânt înaintea lui Dumnezeu şi a întregului popor. ♣ Cum L-au osândit la moarte şi L-au răstignit arhiereii şi mai-marii noştri; ♣ **Iar noi nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; şi, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de când s-au petrecut acestea**. ♣ Dar şi nişte femei de ale noastre ne-au spăimântat ducându-se dis-de-dimineaţă la mormânt, ♣ Şi, negăsind trupul Lui, au venit zicând că au văzut arătare de îngeri, care le-au spus că El este viu. ♣ Iar unii dintre noi s-au dus la mormânt şi au găsit aşa precum spuseseră femeile, dar pe El nu L-au văzut. ♣ Şi El a zis către ei: **O, nepricepuţilor şi zăbavnici cu inima ca să credeţi toate câte au spus proorocii!** ♣ **<u>Nu trebuia oare, ca Hristos să pătimească acestea şi să intre în slava Sa?</u>** ♣ **<u>Şi începând de la Moise şi de la toţi proorocii, le-a tâlcuit lor, din toate Scripturile cele despre El</u>**. ♣ Şi s-au apropiat de satul unde se duceau, iar El se făcea că merge mai departe. ♣ Dar ei Îl rugau stăruitor, zicând: Rămâi cu noi că este spre seară şi s-a plecat ziua. Şi a intrat să rămână cu ei. ♣ **<u>Şi, când a stat împreună cu ei la masă, luând El pâinea, a binecuvântat şi, frângând, le-a dat lor</u>.** ♣ **<u>Şi s-au deschis ochii lor şi L-au cunoscut; şi El s-a făcut nevăzut de ei</u>**. ♣ Şi au zis unul către altul: Oare, nu ardea în noi inima noastră, când ne vorbea pe cale şi când ne tâlcuia Scripturile? ♣ Şi, în ceasul acela sculându-se, s-au întors la Ierusalim şi au găsit adunaţi pe cei unsprezece şi pe cei ce erau împreună cu ei. ♣ Care ziceau că a înviat cu adevărat Domnul şi S-a arătat lui Simon. ♣ Şi ei au istorisit cele petrecute pe cale şi cum a fost cunoscut de ei la frângerea pâinii".

Lc. 24,36-43 „**Şi pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor şi le-a zis: Pace vouă**. ♣ **Iar ei, înspăimântându-se şi înfricoşându-se, credeau că văd duh**. ♣ Şi Iisus le-a zis: De ce sunteţi tulburaţi şi pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră? ♣ **<u>Vedeţi mâinile Mele şi picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiţi-Mă şi vedeţi, că duhul nu are carne şi oase, precum Mă vedeţi pe Mine că am</u>**. ♣ Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi picioarele Sale. ♣ Iar ei încă necrezând de bucurie şi minunându-se, El le-a zis: **<u>Aveţi aici ceva de mâncare?</u>** ♣

Iar ei i-au dat o bucată de peşte fript şi dintr-un fagure de miere. ♣ Şi luând, a mâncat înaintea lor[363]".

In. 20,19-24,26 „**Şi fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămânii (duminica), şi uşile fiind încuiate, unde erau adunaţi ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus şi a stat în mijloc şi le-a zis: Pace vouă!** ♣ Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul. ♣ **Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi**. ♣ Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt; ♣ Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute. ♣ **Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus**. ♣ Şi după opt zile, ucenicii Lui erau iarăşi înăuntru, şi Toma, împreună cu ei. Şi a venit Iisus, uşile fiind încuiate, şi a stat în mijloc şi a zis: Pace vouă![364]"

In. 21,1-14[365] „**După acestea, Iisus S-a arătat iarăşi ucenicilor la Marea Tiberiadei**, şi S-a arătat aşa: ♣ **Erau împreună Simon-Petru şi Toma, cel numit Geamănul, şi Natanael, cel din Cana Galileii, şi fiii lui Zevedeu şi alţi doi din ucenicii Lui**. ♣ Simon-Petru le-a zis: Mă duc să pescuiesc. Şi i-au zis ei: Mergem şi noi cu tine. Şi au ieşit şi s-au suit în corabie, şi în noaptea aceea n-au prins nimic. ♣ **Iar făcându-se dimineaţă, Iisus a stat la ţărm; dar ucenicii n-au ştiut că este Iisus**. ♣ Deci le-a zis Iisus: Fiilor, nu cumva aveţi ceva de mâncare? Ei I-au răspuns: Nu. ♣ Iar El le-a zis: Aruncaţi mreaja în partea dreaptă a corăbiei şi veţi afla. Deci au aruncat-o şi nu mai puteau s-o tragă de mulţimea peştilor. ♣ **Şi a zis lui Petru ucenicul acela pe care-l iubea Iisus: Domnul este! Deci Simon-Petru, auzind că este Domnul, şi-a încins haina, căci era dezbrăcat, şi s-a aruncat în apă**. ♣ Şi ceilalţi ucenici au venit cu corabia, căci nu erau departe de ţărm, ci la două sute de coţi, trăgând mreaja cu peşti. ♣ Deci, când au ieşit la ţărm, au văzut jar pus jos şi peşte pus deasupra, şi pâine. ♣ Iisus le-a zis: Aduceţi din peştele pe care l-aţi prins acum. ♣ Simon-Petru s-a suit în corabie şi a tras mreaja la ţărm, plină de peşti mari: o sută cincizeci şi trei, şi, deşi erau atâţia, nu s-a rupt mreaja. ♣ Iisus le-a zis: Veniţi de prânziţi. Şi nici unul din ucenici nu îndrăznea să-L întrebe: Cine eşti Tu?, ştiind că este Domnul. ♣ Deci a venit Iisus şi a luat pâinea şi le-a dat lor, şi de asemenea şi peştele. ♣ **Aceasta este, acum, a treia oară când Iisus S-a arătat ucenicilor, după ce S-a sculat din morţi**".

♣♣♣

Fapt. 1,3 „Cărora S-a şi înfăţişat pe Sine viu după patima Sa prin multe semne doveditoare, arătându-li-Se timp de patruzeci de zile şi vorbind cele despre împărăţia lui Dumnezeu[366]**".**

[363] Vezi Lc. 24,44-53, *p. 196*.
[364] Vezi In. 20,24-29, *p. 228*.
[365] Vezi şi In. 21,15-19, *p. 203*.
[366] Vezi şi Fapt. 1,1-5,8, *p. 45*.

Fapt. 10,40-41 „Dar Dumnezeu L-a înviat a treia zi şi I-a dat să Se arate, ♣ Nu la tot poporul, ci nouă martorilor, dinainte rânduiţi de Dumnezeu, care am mâncat şi am băut cu El, după învierea Lui din morţi".

Fapt. 13,30-31 „Dar Dumnezeu L-a înviat din morţi. ♣ **El S-a arătat mai multe zile** celor ce împreună cu El s-au suit din Galileea la Ierusalim şi care sunt acum martorii Lui către popor".

1 Cor. 15,5-8 „Şi că **S-a arătat lui Chefa, apoi celor doisprezece**; ♣ În urmă **S-a arătat deodată la peste cinci sute de fraţi, dintre care cei mai mulţi trăiesc până astăzi**, iar unii au şi adormit; ♣ După aceea **S-a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor; ♣ Iar la urma tuturor, ca unui născut înainte de vreme, mi S-a arătat şi mie**".

b. Despre pătimiri, moartea și Învierea Domnului

Mt. 16,1-4 (Mc. 8,11-12; Lc. 11,29-30, Lc. 12,54-56); Mt. 12,40 (Lc. 11,30) „Şi apropiindu-se fariseii şi saducheii şi ispitindu-L, I-au cerut să le arate semn din cer. ♣ Iar El, răspunzând, le-a zis: Când se face seară, ziceţi: Mâine va fi timp frumos, pentru că e cerul roşu. ♣ Iar dimineaţa ziceţi: Astăzi va fi furtună, pentru că cerul este roşu-posomorât. **Făţarnicilor, faţa cerului ştiţi s-o judecaţi, dar semnele vremilor nu puteţi**! ♣ Neam viclean şi adulter cere semn **şi semn nu se va da lui, decât numai semnul lui Iona**. Şi lăsându-i, a plecat. **♣♣ Că precum a fost Iona în pântecele chitului trei zile şi trei nopţi, aşa va fi şi Fiul Omului în inima pământului trei zile şi trei nopţi**".

Mt. 26,32 „Dar după învierea Mea voi merge mai înainte de voi în Galileea[367]".

Mc. 9,2,9-10 (Mt. 17,1-2,9) „Şi după şase zile a luat Iisus cu Sine pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan şi i-a dus într-un munte înalt, de o parte, pe ei singuri, şi S-a schimbat la faţă înaintea lor. ♣ **Şi coborându-se ei din munte, le-a poruncit ca nimănui să nu spună cele ce văzuseră, decât numai când Fiul Omului va învia din morţi**. ♣ Iar ei au ţinut cuvântul, întrebându-se între ei: **Ce înseamnă a învia din morţi?**"

Lc. 24,44-46 „Şi le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proorooci şi în psalmi. ♣ **Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile. ♣ Şi le-a spus că aşa este scris şi aşa trebuie să pătimească Hristos şi aşa să învieze din morţi a treia zi**".

In. 2,18-22 „Au răspuns deci iudeii şi I-au zis: Ce semn ne arăţi că faci acestea? ♣ **Iisus a răspuns şi le-a zis: Dărâmaţi templul acesta şi în trei zile îl voi ridica**. ♣ Şi au zis deci iudeii: În patruzeci şi şase de ani s-a zidit templul acesta! Şi Tu îl vei ridica în trei zile? ♣ **Iar El vorbea despre templul trupului Său**. ♣ Deci, **când S-a**

[367] Vezi Mt. 26,30-35,58,69-75, *p. 103.*

sculat din morţi, ucenicii Lui şi-au adus aminte că aceasta o spusese şi au crezut Scripturii şi cuvântului pe care Îl spusese Iisus".

♣♣♣

Fapt. 2,23-24 „Pe Acesta, fiind dat, după sfatul cel rânduit şi după ştiinţa cea dinainte a lui Dumnezeu, voi L-aţi luat şi, pironindu-L, prin mâinile celor fără de lege, L-aţi omorât, ♣ **Pe Care Dumnezeu L-a înviat, dezlegând durerile morţii, întrucât nu era cu putinţă ca El să fie ţinut de ea**[368]".

Fapt. 3,13-19,26 „**Dumnezeul lui Avraam** şi al lui Isaac şi al lui Iacov, Dumnezeul părinţilor noştri **a slăvit pe Fiul Său Iisus, pe Care voi L-aţi predat şi L-aţi tăgăduit în faţa lui Pilat, care găsise cu cale să-L elibereze**. ♣ Dar voi v-aţi lepădat de Cel sfânt şi drept şi aţi cerut să vă dăruiască un bărbat ucigaş. ♣ **Iar pe Începătorul vieţii L-aţi omorât**, **pe Care însă Dumnezeu L-a înviat din morţi şi ai Cărui martori suntem noi**. ♣ Şi **prin credinţa în numele Lui, pe acesta pe care îl vedeţi şi îl cunoaşteţi, l-a întărit numele lui Iisus** şi credinţa cea întru El i-a dat lui întregirea aceasta a trupului, înaintea voastră, a tuturor. ♣ **Şi acum, fraţilor, ştiu că din neştiinţă aţi făcut rău ca şi mai-marii voştri**. ♣ Dar Dumnezeu a împlinit astfel cele ce vestise dinainte prin gura tuturor proorocilor, că Hristosul Său va pătimi. ♣ Deci pocăiţi-vă şi vă întoarceţi, ca să se şteargă păcatele voastre, ♣ **Dumnezeu, înviind pe Fiul Său, L-a trimis întâi la voi, să vă binecuvânteze, ca fiecare să se întoarcă de la răutăţile sale**".

Fapt. 4,10,33 „Cunoscut să vă fie vouă tuturor, şi la tot poporul Israel, că în numele lui **Iisus Hristos Nazarineanul, pe Care voi L-aţi răstignit, dar pe Care Dumnezeu L-a înviat din morţi**, întru Acela stă acesta sănătos înaintea voastră! ♣ **Şi cu mare putere apostolii mărturiseau despre învierea Domnului Iisus Hristos** şi mare har era peste ei toţi".

Fapt. 10,39-40 (Fapt. 5,30) „Şi noi suntem martori pentru toate cele ce a făcut El în ţara iudeilor şi în Ierusalim; **pe Acesta L-au omorât, spânzurându-L pe lemn.** ♣ **Dar Dumnezeu L-a înviat a treia zi şi I-a dat să Se arate**".

Fapt. 13,23,26-30 „Din urmaşii acestuia, Dumnezeu, după făgăduinţă, i-a adus lui Israel un Mântuitor, pe Iisus, ♣ Bărbaţi fraţi, fii din neamul lui Avraam şi cei dintre voi temători de Dumnezeu, vouă vi s-a trimis cuvântul acestei mântuiri. ♣ **Căci cei ce locuiesc în Ierusalim şi căpeteniile lor, necunoscându-L şi osândindu-L, au împlinit glasurile proorocilor care se citesc în fiecare sâmbătă.** ♣ **Şi, neaflând în El nici o vină de moarte, au cerut de la Pilat ca să-L omoare.** ♣ **Iar când au săvârşit toate cele scrise despre El, coborându-L de pe cruce, L-au pus în mormânt**. ♣ **Dar Dumnezeu L-a înviat din morţi**".

[368] Vezi Fapt. 2,14,22-32, *p. 78.*

Fapt. 17,2-3 „Şi după obiceiul său, Pavel a intrat la ei şi în trei sâmbete le-a grăit din Scripturi, ♣ Deschizându-le şi **arătându-le că Hristos trebuia să pătimească şi să învieze din morţi, şi că <u>Acesta, pe Care vi-L vestesc eu, este Hristosul, Iisus</u>**".

Fapt. 26,22-23[369] „Dobândind deci ajutorul de la Dumnezeu, am stat până în ziua aceasta, **mărturisind la mic şi la mare, fără să spun nimic decât ceea ce şi <u>proorocii şi Moise au spus că va să fie</u>: ♣ Că Hristos avea să pătimească şi să fie <u>cel dintâi înviat din morţi</u> şi să vestească lumină şi poporului şi neamurilor**".

Rom. 6,9 „Ştiind că Hristos, înviat din morţi, nu mai moare. <u>Moartea nu mai are stăpânire asupra Lui</u>[370]".

Rom. 8,11,34 „Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morţi locuieşte în voi, **Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare**, prin Duhul Său care locuieşte în voi. ♣ **Cine este Cel ce osândeşte? Hristos, Cel ce a murit, şi mai ales Cel ce a înviat**, Care şi este de-a dreapta lui Dumnezeu, Care mijloceşte pentru noi!"

Rom. 10,9[371] **„Că de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul şi vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morţi, te vei mântui".**

Rom. 14,9 „<u>Căci pentru aceasta a murit şi a înviat Hristos, ca să stăpânească şi peste morţi şi peste vii</u>".

1 Cor. 6,14 (2 Cor. 4,14) „Iar Dumnezeu, Care a înviat pe Domnul, ne va învia şi pe noi prin puterea Sa".

1 Cor. 15,3-4,12[372] „Căci v-am dat, întâi de toate, ceea ce şi eu am primit, că **Hristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi; ♣ Şi că a fost îngropat şi că a înviat a treia zi, după Scripturi**. ♣ **Iar dacă se propovăduieşte că Hristos a înviat din morţi, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morţilor?**".

2 Cor. 13,4 „Căci, deşi a fost răstignit din slăbiciune, din puterea lui Dumnezeu este însă viu".

Gal. 1,1 „Pavel, apostol nu de la oameni, nici prin vreun om, ci **prin Iisus Hristos şi prin Dumnezeu-Tatăl, Care L-a înviat pe El din morţi**".

[369] Vezi şi Col. 1,18, *p. 242*; Apoc. 1,4-6 (v.5), *p. 127*; 1 Cor. 15,21-<u>23</u>, *p. 321*.
[370] Vezi Rom. 6,3-10,13, *p. 323*; Rom. 1,3-4, *p. 14*.
[371] Vezi şi Rom. 4,24-25, *p. 122*.
[372] Vezi şi 1 Cor. 15,12-20, *p. 306*.

Ef. 1,20 „**Pe aceasta, Dumnezeu a lucrat-o în Hristos, sculându-L din morţi** şi aşezându-L de-a dreapta Sa, în ceruri[373]”.

Filip. 3,10 „Ca să-L cunosc pe El şi puterea învierii Lui şi să fiu primit părtaş la patimile Lui, făcându-mă asemenea cu El în moartea Lui”.

Col. 2,12 (Rom. 6,4) „Îngropaţi fiind împreună cu El prin botez, cu El aţi şi înviat prin credinţa în lucrarea lui Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe El din morţi”.

1 Tes. 1,10[374] **„Şi să aşteptaţi pe Fiul Său din ceruri**, **pe Care L-a înviat din morţi, pe Iisus, Cel ce ne izbăveşte de mânia cea viitoare”.**

2 Tim. 2,8 „**Adu-ţi aminte de Iisus Hristos, Care a înviat din morţi**, din neamul lui David”.

Evr. 2,10 „Căci ducând pe mulţi fii la mărire, **I se cădea Aceluia, pentru Care sunt toate şi prin Care sunt toate, ca <u>să desăvârşească prin pătimire pe Începătorul mântuirii lor</u>**[375]”.

Evr. 13,20 „Iar Dumnezeul păcii, Cel ce, prin sângele unui testament veşnic, a sculat din morţi pe Păstorul cel mare al oilor, pe Domnul nostru Iisus”.

1 Petr. 1,3,20-21 „Binecuvântat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Care, după mare mila Sa, **prin învierea lui Iisus Hristos din morţi, ne-a născut din nou, spre nădejde vie**. ♣ **<u>Care a fost cunoscut mai dinainte de întemeierea lumii</u>, dar Care S-a arătat, în anii cei mai de pe urmă, pentru voi**, ♣ Cei ce prin El aţi crezut în Dumnezeu, **Care L-a înviat pe El din morţi, şi I-a dat Lui slavă, ca să vă fie credinţa şi nădejdea voastră în Dumnezeu**”.

<u>1 Petr. 3,21</u> „Iar această mântuire prin apă închipuia botezul, care vă mântuieşte astăzi şi pe voi, nu ca ştergere a necurăţiei trupului, <u>ci ca deschiderea cugetului bun către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos</u>”.

Apoc. 2,8 (Apoc. 1,17-18) „... Acestea zice Cel dintâi şi Cel de pe urmă, Cel care a murit şi a înviat”.

14. Înălţarea Domnului

Mc. 16,19-20 „**Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălţat la cer şi a şezut de-a dreapta lui Dumnezeu.** ♣ Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni şi Domnul lucra cu ei şi întărea cuvântul, prin semnele care urmau. Amin”.

---

[373] Vezi Ef. 1,3-6,11,19-21, *p. 31.*

[374] Vezi şi Rom, 1,3-4, *p. 14*; Fapt. 17,31, *p. 147.*

[375] Vezi Evr. 2,6-10, *p. 125.*

Lc. 24,49-53 „Şi iată, Eu trimit peste voi făgăduinţa Tatălui Meu; voi însă şedeţi în cetate, până ce vă veţi îmbrăca cu putere de sus. ♣ Şi i-a dus afară până spre Betania şi, ridicându-Şi mâinile, i-a binecuvântat. ♣ **Şi pe când îi binecuvânta, S-a despărţit de ei şi S-a înălţat la cer**. ♣ Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. ♣ Şi erau în toată vremea în templu, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu. Amin".

In. 12,32 „Iar Eu, <u>când Mă voi înălţa de pe pământ, îi voi trage pe toţi la Mine</u>".

In. 16,28 „<u>Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume; iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl</u>".

In. 20,17 „Iisus i-a zis: Nu te atinge de Mine, căci încă nu M-am suit la Tatăl Meu. Mergi la fraţii Mei şi le spune: <u>Mă sui la Tatăl Meu şi Tatăl vostru şi la Dumnezeul Meu şi Dumnezeul vostru</u>".

♣♣♣

Fapt. 1,1-2 „Cuvântul cel dintâi l-am făcut o, Teofile, **despre toate cele ce a început Iisus a face şi a învăţa, ♣ Până în ziua în care S-a înălţat la cer**, poruncind prin Duhul Sfânt apostolilor pe care i-a ales".

Fapt. 1,9-12 „**Şi acestea zicând, pe când ei priveau, S-a înălţat şi un nor L-a luat de la ochii lor**. ♣ **<u>Şi privind ei, pe când El mergea la cer, iată doi bărbaţi au stat lângă ei, îmbrăcaţi în haine albe</u>**, ♣ **Care au şi zis: Bărbaţi galileieni, de ce staţi privind la cer? Acest Iisus care S-a înălţat de la voi la cer, astfel va şi veni, precum L-aţi văzut mergând la cer**. ♣ Atunci ei s-au întors la Ierusalim de la muntele ce se cheamă al Măslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o sâmbătă".

Fapt. 3,21 „<u>Pe Care trebuie să-L primească Cerul</u> până la vremile stabilirii din nou a tuturor celor despre care a vorbit Dumnezeu prin gura sfinţilor Săi prooroci din veac[376]".

Ef. 4,10 „Cel ce S-a pogorât, Acela este Care S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple".

<u>1 Tim. 3,16</u>[377] „Şi cu adevărat, mare este taina dreptei credinţe: <u>Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul</u>, a fost văzut de îngeri, S-a propovăduit între neamuri, a fost crezut în lume, <u>S-a înălţat întru slavă</u>".

1 Petr. 3,22 „Care, după ce S-a suit la cer, este de-a dreapta lui Dumnezeu, şi se supun Lui îngerii şi stăpâniile şi puterile".

[376] Vezi Fapt. 3,19-24, *p. 78.*
[377] Vezi şi Fapt. 2,32-33, *p. 14*; <u>Apoc. 12,1,5</u>, *p. 85.*

15. Hristos Mântuitorul şi Răscumpărătorul

Mt. 1,21 „Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor[378]".

Mt. 20,28 (Mc. 10,45) „După cum şi Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească El şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi".

In. 3,16-17 (In. 12,47; 1 In. 4,9)[379] „Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. ♣ Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască, prin El, lumea".

In. 4,42 „... Credem nu numai pentru cuvântul tău, căci noi înşine am auzit şi **ştim că Acesta este cu adevărat Hristosul, Mântuitorul lumii**[380]".

In. 6,37-39 „Tot ce-Mi dă Tatăl, va veni la Mine; şi pe cel ce vine la Mine nu-l voi scoate afară; ♣ **Pentru că M-am coborât din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia Celui ce M-a trimis pe Mine. ♣ Şi aceasta este voia Celui ce M-a trimis, ca din toţi pe care Mi i-a dat Mie să nu pierd nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi**[381]".

In. 12,47 „Şi dacă aude cineva cuvintele Mele şi nu le păzeşte, nu Eu îl judec; căci n-am venit ca să judec lumea ci ca să mântuiesc lumea".

In. 18,37 „Deci i-a zis Pilat: Aşadar eşti Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sunt împărat. Eu spre aceasta M-am născut şi pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu".

♣♣♣

Fapt. 4,11-12 „Acesta este piatra cea neluată în seamă de către voi, zidarii, care a ajuns în capul unghiului[382]; ♣ **Şi întru nimeni altul nu este mântuirea, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi**".

Fapt. 5,30-31 „Dumnezeul părinţilor noştri a înviat pe Iisus, pe Care voi L-aţi omorât, spânzurându-L pe lemn. ♣ **Pe Acesta, Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălţat Stăpânitor şi Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăinţă şi iertarea păcatelor**".

---

[378] Vezi Mt. 1,18-25, *p. 83*.
[379] Vezi şi In. 12,31,47-48, *p. 297*; 1 In. 4,9-10,14-15, *p. 127*.
[380] In. 4,5-42 *Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă.*
[381] In. 6,27-47, *p. 25-26.*
[382] Ps. 117,22-23; Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61; p. 62.

Fapt. 13,23,38-39 „**Din urmaşii acestuia, Dumnezeu, după făgăduinţă, i-a adus lui Israel un Mântuitor, pe Iisus,** ♣ Cunoscut deci să vă fie vouă, bărbaţi fraţi, că prin Acesta vi se vesteşte iertarea păcatelor şi că, **de toate câte n-aţi putut să vă îndreptaţi în Legea lui Moise,** ♣ **Întru Acesta tot cel ce crede se îndreptează**".

Rom. 3,22-26 „**Dar dreptatea lui Dumnezeu vine prin credinţa în Iisus Hristos**, **pentru toţi şi peste toţi cei ce cred, căci nu este deosebire**. ♣ **Fiindcă toţi au păcătuit şi sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu;** ♣ **Îndreptându-se în dar cu harul Lui, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus.** ♣ **Pe Care Dumnezeu L-a rânduit (jertfă de) ispăşire, prin credinţa în sângele Lui, ca să-Şi arate dreptatea Sa, pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute**, ♣ Întru îngăduinţa lui Dumnezeu - ca să-Şi arate dreptatea Sa, în vremea de acum, spre a fi El Însuşi drept, şi îndreptând pe cel ce trăieşte din credinţa în Iisus".

Rom. 4,24-25 „Ci se va socoti şi pentru noi, cei care credem în Cel ce a înviat din morţi pe **Iisus, Domnul nostru,** ♣ **Care S-a dat pentru păcatele noastre şi a înviat pentru îndreptarea noastră**".

Rom. 5,1,6-11 „Deci fiind îndreptaţi din credinţă, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos, ♣ Căci Hristos, încă fiind noi neputincioşi, la timpul hotărât a murit pentru cei necredincioşi. ♣ **Căci cu greu va muri cineva pentru un drept; dar pentru cel bun poate se hotărăşte cineva să moară**. ♣ **Dar Dumnezeu Îşi arată dragostea Lui faţă de noi prin aceea că, pentru noi, Hristos a murit când noi eram încă păcătoşi**. ♣ **Cu atât mai vârtos, deci, acum, fiind îndreptaţi prin sângele Lui, ne vom izbăvi prin El de mânie**. ♣ **Căci dacă, pe când eram vrăjmaşi, ne-am împăcat cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu atât mai mult, împăcaţi fiind, ne vom mântui prin viaţa Lui**. ♣ Şi nu numai atât, ci şi ne lăudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin Care am primit acum împăcarea".

Rom. 5,18 „Aşadar, precum prin greşeala unuia a venit osânda pentru toţi oamenii, aşa şi prin îndreptarea adusă de Unul a venit, pentru toţi oamenii, îndreptarea care dă viaţă[383]**".**

Rom. 8,3,34[384] **„Pentru că ceea ce era cu neputinţă Legii - fiind slabă prin trup - a săvârşit Dumnezeu, trimiţând pe Fiul Său întru asemănarea trupului păcatului şi pentru păcat a osândit păcatul în trup.** ♣ **Cine este Cel ce osândeşte? Hristos, Cel ce a murit, şi mai ales Cel ce a înviat, Care şi este de-a dreapta lui Dumnezeu, Care mijloceşte pentru noi!"**

1 Cor. 1,30 „Din El, dar, sunteţi voi în Hristos Iisus, Care pentru noi S-a făcut înţelepciune de la Dumnezeu şi dreptate şi sfinţire şi răscumpărare".

[383] Vezi Rom. 5,12-21, *p. 129.*

[384] Vezi şi Rom. 8,28-29,32, *p. 21*; Ef. 2,14-16, *p. 131.*

1 Cor. 15,3-4,20 „Căci v-am dat, întâi de toate, ceea ce şi eu am primit, că **Hristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi; ♣ Şi că a fost îngropat şi că a înviat a treia zi, după Scripturi**. ♣ Dar acum **Hristos a înviat din morţi, fiind începătură (a învierii) celor adormiţi**".

2 Cor. 5,14-19,21 „Căci dragostea lui Hristos ne stăpâneşte pe noi care socotim aceasta, că dacă unul a murit pentru toţi, au murit deci toţi. ♣ Şi a murit pentru toţi, ca cei ce viază să nu mai vieze loruşi, ci Aceluia care, pentru ei, a murit şi a înviat. ♣ De aceea, noi nu mai ştim de acum pe nimeni după trup; chiar dacă am cunoscut pe Hristos după trup, acum nu-L mai cunoaştem. ♣ Deci, dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut noi. ♣ Şi toate sunt de la Dumnezeu, Care ne-a împăcat cu Sine prin Hristos şi Care ne-a dat nouă slujirea împăcării. ♣ Pentru că Dumnezeu era în Hristos, împăcând lumea cu Sine însuşi, nesocotindu-le greşelile lor şi punând în noi cuvântul împăcării. ♣ Căci pe El, Care n-a cunoscut păcatul, L-a făcut pentru noi păcat, ca să dobândim, întru El, dreptatea lui Dumnezeu".

Gal. 1,3-5 „Har vouă şi pace de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul nostru Iisus Hristos, ♣ **Cel ce S-a dat pe Sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pe noi din acest veac rău de acum, după voia lui Dumnezeu şi a Tatălui nostru**, ♣ Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin!"

Gal. 3,13-14 „**Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se pentru noi blestem; pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn**[385]**». ♣** Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvântarea lui Avraam, ca să primim, prin credinţă, făgăduinţa Duhului".

Gal. 4,4-6 „**Iar când a venit plinirea vremii, Dumnezeu, a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ♣ Ca pe cei de sub Lege să-i răscumpere, ca să dobândim înfierea**. ♣ Şi pentru că sunteţi fii, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile noastre, care strigă: Avva, Părinte!"

Ef. 1,7-10 „**Întru El avem răscumpărarea prin sângele Lui şi iertarea păcatelor, după bogăţia harului Lui**, ♣ Pe care l-a făcut să prisosească în noi, în toată înţelepciunea şi priceperea; ♣ Făcându-ne cunoscută taina voii Sale, după buna Lui socotinţă, astfel cum hotărâse în Sine mai înainte, ♣ Spre iconomia plinirii vremilor, **ca toate să fie iarăşi unite în Hristos, cele din ceruri şi cele de pe pământ - toate întru El**".

Ef. 4,7-10 „Iar fiecăruia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos. ♣ Pentru aceea zice: «**Suindu-Se la înălţime, a robit robime şi a dat daruri oamenilor**[386]». ♣ Iar aceea că «S-a suit» - ce înseamnă decât că S-a pogorât în părţile

[385] Deut. 21,23.
[386] Ps. 67,19.

cele mai de jos ale pământului? ♣ **Cel ce S-a pogorât, Acela este Care S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple**".

Ef. 5,1-2 „Fiţi dar următori ai lui Dumnezeu, ca nişte fii iubiţi, ♣ Şi umblaţi întru iubire, precum **şi Hristos ne-a iubit pe noi şi S-a dat pe Sine pentru noi, prinos şi jertfă lui Dumnezeu, întru miros cu bună mireasmă**".

Filip. 3,20-21[387] **„Cât despre noi, cetatea noastră este în ceruri, de unde şi aşteptăm Mântuitor, pe Domnul Iisus Hristos, ♣ Care va schimba la înfăţişare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea trupului slavei Sale, lucrând cu puterea ce are de a-Şi supune Sieşi toate".**

Col. 1,19-23[388] „**Căci în El a binevoit (Dumnezeu) să sălăşluiască toată plinirea. ♣ Şi printr-Însul toate cu Sine să le împace, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, făcând pace prin El, prin sângele crucii Sale**. ♣ Dar pe voi, care oarecând eraţi înstrăinaţi şi vrăjmaşi cu mintea voastră către lucrurile rele, de acum v-a împăcat, ♣ **Prin moartea (Fiului Său) în trupul cărnii Lui, ca să vă pună înaintea Sa sfinţi, fără de prihană şi nevinovaţi**, ♣ Dacă, într-adevăr, rămâneţi întemeiaţi în credinţă, întăriţi şi neclintiţi de la nădejdea Evangheliei pe care aţi auzit-o, care a fost propovăduită la toată făptura de sub cer şi al cărei slujitor m-am făcut eu, Pavel".

Col. 2,13-15 „**Iar pe voi care eraţi morţi, în fărădelegile şi în netăierea împrejur a trupului vostru, v-a făcut vii, împreună cu Sine, iertându-ne toate greşealele**; ♣ Ştergând zapisul ce era asupra noastră, care ne era potrivnic cu rânduielile lui, şi l-a luat din mijloc, pironindu-l pe cruce. ♣ Dezbrăcând (de putere) începătoriile şi stăpâniile, le-a dat de ocară în văzul tuturor, biruind asupra lor prin cruce".

1 Tim. 1,15[389] **„Vrednic de credinţă şi de toată primirea e cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu".**

1 Tim. 2,5-6 „Căci unul este Dumnezeu, unul este şi Mijlocitorul între Dumnezeu şi oameni: omul Hristos Iisus. ♣ Care S-a dat pe Sine preţ de răscumpărare pentru toţi, mărturia adusă la timpul său".

2 Tim. 1,10 „Iar acum s-a dat pe faţă prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Cel ce a nimicit moartea şi a adus la lumină viaţa şi nemurirea, prin Evanghelie".

Tit 2,13-14 „Şi să aşteptăm fericita nădejde şi arătarea slavei marelui Dumnezeu şi **Mântuitorului nostru Hristos Iisus, ♣ Care S-a dat pe Sine pentru noi, ca să ne**

[387] Vezi şi Filip. 2,5-11, *p. 82.*
[388] Vezi şi Col. 1,12-18, *p. 24.*
[389] Vezi şi Mt. 18,10-11, *p. 3*43; Lc. 9,55, *p. 34.*

izbăvească de toată fărădelegea şi să-Şi curăţească Lui popor ales, râvnitor de fapte bune".

Evr. 1,3 „Care, fiind strălucirea slavei şi chipul fiinţei Lui şi Care ţine toate cu cuvântul puterii Sale, **după ce a săvârşit, prin El însuşi, curăţirea păcatelor noastre, a şezut de-a dreapta slavei, întru cele prea înalte**[390]".

Evr. 2,6-10 „Iar cineva a mărturisit undeva, zicând: «Ce este omul, că-l pomeneşti pe el, sau fiul omului, că-l cercetezi pe el? ♣ **L-ai micşorat pe el cu puţin faţă de îngeri**; şi cu mărire şi cu cinste l-ai încununat şi l-ai pus peste lucrurile mâinilor Tale. ♣ Toate le-ai supus sub picioarele lui[391]». Dar prin faptul că a supus lui toate (înţelegem) că nimic nu i-a lăsat nesupus. Acum însă, încă nu vedem cum toate i-au fost supuse. ♣ **Ci pe Cel micşorat cu puţin faţă de îngeri, pe Iisus, Îl vedem încununat cu slavă şi cu cinste, din pricina morţii pe care a suferit-o, astfel că, prin harul lui Dumnezeu, El a gustat moartea pentru fiecare om**. ♣ Căci ducând pe mulţi fii la mărire, **I se cădea Aceluia, pentru Care sunt toate şi prin Care sunt toate, ca să desăvârşească prin pătimire pe Începătorul mântuirii lor**".

Evr. 2,14-18 „Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtaşi sângelui şi trupului, în acelaşi fel şi El S-a împărtăşit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul, ♣ Şi să izbăvească pe acei pe care frica morţii îi ţinea în robie toată viaţa. ♣ Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânţa lui Avraam a luat. ♣ Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraţilor, ca să fie milostiv şi credincios arhiereu în cele către Dumnezeu, pentru curăţirea păcatelor poporului. ♣ Căci prin ceea ce a pătimit, fiind El însuşi ispitit, poate şi celor ce se ispitesc să le ajute".

Evr. 7,25-27 „Pentru aceasta, şi poate să mântuiască desăvârşit pe cei ce se apropie prin El de Dumnezeu, căci pururea e viu ca să mijlocească pentru ei. ♣ **Un astfel de Arhiereu se cuvenea să avem: sfânt, fără de răutate, fără de pată, osebit de cei păcătoşi, şi fiind mai presus decât cerurile. ♣ El nu are nevoie să aducă zilnic jertfe, ca arhiereii: întâi pentru păcatele lor, apoi pentru ale poporului, căci El a făcut aceasta o dată pentru totdeauna, aducându-Se jertfă pe Sine însuşi[392]".**

Evr. 9,12-14,24-28[393] „**El a intrat o dată pentru totdeauna în Sfânta Sfintelor, nu cu sânge de ţapi şi de viţei, ci cu însuşi sângele Său, şi a dobândit o veşnică răscumpărare**. ♣ Căci dacă sângele ţapilor şi al taurilor şi cenuşa junincii, stropind pe cei spurcaţi, îi sfinţeşte spre curăţirea trupului, ♣ **Cu cât mai mult sângele lui Hristos, Care, prin Duhul cel veşnic, S-a adus lui Dumnezeu pe Sine, jertfă fără de prihană, va curăţi cugetul vostru de faptele cele moarte**, ca să slujiţi Dumnezeului celui viu? ♣ Căci Hristos n-a intrat într-o Sfântă a Sfintelor făcută de

[390] Vezi Evr. 1,1-9, *p. 31*.
[391] Ps. 8,4-6. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 70.
[392] Vezi Evr. 7,11-28, *p. 138.*
[393] Vezi şi Evr. 9,8-12, *p. 132*; Evr. 9,15-18, *p. 136.*

mâini - închipuirea celei adevărate - ci chiar în cer, ca să Se înfăţişeze pentru noi înaintea lui Dumnezeu; ♣ Iar nu ca să Se aducă pe Sine însuşi jertfă de mai multe ori - ca arhiereul care intră în Sfânta Sfintelor cu sânge străin, în fiecare an. ♣ **Altfel, ar fi trebuit să pătimească de mai multe ori, de la întemeierea lumii; ci acum, la sfârşitul veacurilor, S-a arătat o dată, spre ştergerea păcatului, prin jertfa Sa**. ♣ Şi precum este rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să fie judecata, ♣ **Tot aşa şi Hristos, după ce a fost adus o dată jertfă, ca să ridice păcatele multora, a doua oară fără de păcat Se va arăta celor ce cu stăruinţă Îl aşteaptă spre mântuire**".

Evr. 10,5-14 „Drept aceea, intrând în lume, zice: «**Jertfă şi prinos n-ai voit, dar mi-ai întocmit trup**. ♣ Arderi de tot şi jertfe pentru păcat nu ţi-au plăcut; ♣ Atunci am zis: **Iată vin, în sulul cărţii este scris despre mine, să fac voia Ta, Dumnezeule**[394]». ♣ Zicând mai sus că: «Jertfă şi prinoase şi arderile de tot şi jertfele pentru păcat n-ai voit, nici nu Ţi-au plăcut», care se aduc după Lege, ♣ **Atunci a zis: «Iată vin ca să fac voia Ta, Dumnezeule». El desfiinţează deci pe cei dintâi ca să statornicească pe al doilea**. ♣ **Întru această voinţă suntem sfinţiţi, prin jertfa trupului lui Iisus Hristos, o dată pentru totdeauna**. ♣ Şi orice preot stă şi slujeşte în fiecare zi şi aceleaşi jertfe aduce de multe ori, ca unele care niciodată nu pot să înlăture păcatele. ♣ **Acesta dimpotrivă, aducând o singură jertfă pentru păcate, a şezut în vecii vecilor, de-a dreapta lui Dumnezeu**, ♣ Şi aşteaptă până ce vrăjmaşii Lui vor fi puşi aşternut picioarelor Lui[395]. ♣ **Căci printr-o singură jertfă adusă, a adus la veşnică desăvârşire pe cei ce se sfinţesc**".

Evr. 13,12 „Pentru aceea şi **Iisus, ca să sfinţească poporul cu sângele Său, a pătimit în afara porţii**".

1 Petr. 1,17-21 „Şi dacă chemaţi Tată pe Cel ce judecă cu nepărtinire, după lucrul fiecăruia, petreceţi în frică zilele vremelniciei voastre, ♣ Ştiind că **nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur, aţi fost răscumpăraţi** din viaţa voastră deşartă, lăsată de la părinţi, ♣ **Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi neprihănit**, ♣ **Care a fost cunoscut mai dinainte de întemeierea lumii, dar Care S-a arătat, în anii cei mai de pe urmă, pentru voi**, ♣ Cei ce prin El aţi crezut în Dumnezeu, Care L-a înviat pe El din morţi, şi I-a dat Lui slavă, ca să vă fie credinţa şi nădejdea voastră în Dumnezeu".

1 Petr. 2,21-25 „Căci spre aceasta aţi fost chemaţi, că şi Hristos a pătimit pentru voi, lăsându-vă pildă, ca să păşiţi pe urmele Lui, ♣ Care n-a săvârşit nici un păcat, nici s-a aflat vicleşug în gura Lui, ♣ Şi Care, ocărât fiind, nu răspundea cu ocară; suferind, nu ameninţa, ci Se lăsa în ştirea Celui ce judecă cu dreptate. ♣ El a purtat păcatele noastre, în trupul Său, pe lemn, pentru ca noi, murind faţă de păcate, să vieţuim dreptăţii: cu a Cărui rană v-aţi vindecat. ♣ Căci eraţi ca nişte oi rătăcite, dar v-aţi întors acum la Păstorul şi la Păzitorul sufletelor voastre".

[394] Ps. 39,9-11.

[395] Ps. 109,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61.

1 Petr. 3,18-19,22 „Pentru că şi Hristos a suferit odată moartea pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedrepţi, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorât fiind cu trupul, dar viu făcut cu duhul, ♣ Cu care S-a coborât şi a propovăduit şi duhurilor ţinute în închisoare, ♣ Care, după ce S-a suit la cer, este de-a dreapta lui Dumnezeu, şi se supun Lui îngerii şi stăpâniile şi puterile".

1 In. 2,1-2,12 „Copiii mei, acestea vi le scriu, ca să nu păcătuiţi, **şi dacă va păcătui cineva, avem mijlocitor către Tatăl, pe Iisus Hristos cel drept**. ♣ **El este jertfa de ispăşire pentru păcatele noastre, dar nu numai pentru păcatele noastre, ci şi pentru ale lumii întregi**. ♣ Vă scriu vouă, copiilor, **fiindcă iertate v-au fost păcatele pentru numele Lui**".

1 In. 3,5,8 „Şi voi ştiţi că El S-a arătat ca să ridice păcatele şi păcat întru El nu este. ♣ ... Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului".

1 In. 4,9-10,14-15 (In. 3,16-18[396]) „Întru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu către noi, că pe **Fiul Său cel Unul Născut L-a trimis Dumnezeu în lume, ca prin El viaţă să avem. ♣ În aceasta este dragostea, nu fiindcă noi am iubit pe Dumnezeu, ci fiindcă El ne-a iubit pe noi şi a trimis pe Fiul Său jertfă de ispăşire pentru păcatele noastre**. ♣ **Şi noi am văzut şi mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor al lumii. ♣ Cine mărturiseşte că Iisus este fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne întru el şi el în Dumnezeu**".

Apoc. 1,4-6[397] „Ioan, celor şapte Biserici, care sunt în Asia: **Har vouă şi pace de la Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine** şi de la cele şapte duhuri, care sunt înaintea scaunului Lui, ♣ **Şi de la Iisus Hristos, Martorul cel credincios, Cel întâi născut din morţi, şi Domnul împăraţilor pământului. Lui, Care ne iubeşte şi ne-a dezlegat pe noi din păcatele noastre, prin sângele Său, ♣ Şi ne-a făcut pe noi împărăţie, preoţi ai lui Dumnezeu şi Tatăl Său**, Lui fie slava şi puterea, în vecii vecilor. Amin!"

Apoc. 5,9-10 „Şi cântau o cântare nouă, zicând: Vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei, fiindcă ai fost înjunghiat şi ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din toată seminţia şi limba şi poporul şi neamul. ♣ Şi I-ai făcut Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi, şi vor împărăţi pe pământ[398]".

16. Hristos plinitorul Legii

Rom. 10,4 „Căci sfârşitul Legii este Hristos, spre dreptate tot celui ce crede".

1 Cor. 15,56 „Şi boldul morţii este păcatul, iar puterea păcatului este legea".

---

[396] Vezi şi In. 3,16-18, *p. 20.*

[397] Vezi şi Fapt. 26,22-23, *p. 118*; Col. 1,18, *p. 242*; 1 Cor. 15,21-23, *p. 321.*

[398] Vezi Apoc. 5,1-10, *p. 142.*

1 Cor. 5,7 „Curăţiţi aluatul cel vechi, ca să fiţi frământătură nouă, precum şi sunteţi fără aluat; căci Paştile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi".

Gal. 3,13 „Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se pentru noi blestem; pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn[399]»".

Col. 2,14 „Ştergând zapisul ce era asupra noastră, care ne era potrivnic cu rânduielile lui, şi l-a luat din mijloc, pironindu-l pe cruce".

1 Cor. 10,11; Col. 2,17 „Şi toate acestea li s-au întâmplat acelora, ca preînchipuiri ale viitorului, şi au fost scrise spre povăţuirea noastră, la care au ajuns sfârşiturile veacurilor. ♣♣ Care sunt umbră celor viitoare ...[400]".

2 Cor. 5,17 „Deci, dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut noi".

a. Legea nouă. Hristos plinitorul Legii

Lc. 22,20 (Mt. 26,27-28; Mc. 14,23-24) „Asemenea şi paharul, după ce au cinat, zicând: **Acest pahar este Legea cea nouă, întru Sângele Meu, care se varsă pentru voi**[401]".

Mt. 5,17-19 „**Să nu socotiţi că am venit să stric Legea sau proorocii; n-am venit să stric, ci să împlinesc**. ♣ Căci adevărat zic vouă: Înainte de a trece cerul şi pământul, o iotă sau o cirtă din Lege nu va trece, până ce se vor face toate. ♣ Deci, cel ce va strica una din aceste porunci, foarte mici, şi va învăţa aşa pe oameni, foarte mic se va chema în împărăţia cerurilor; iar cel ce va face şi va învăţa, acesta mare se va chema în împărăţia cerurilor".

Lc. 16,16-17 (Mt. 11,12-13) „Legea şi proorocii au fost până la Ioan; de atunci împărăţia lui Dumnezeu se binevesteşte şi fiecare se sileşte spre ea. ♣ Dar mai lesne e să treacă cerul şi pământul, decât să cadă din Lege un corn de literă".

In. 1,17[402] **„Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos".**

♣♣♣

[399] Deut. 21,23.
[400] Vezi 1 Cor. 10,5-12, *p. 335*; Col. 2,16-17, *p. 485*.
[401] Vezi Mt. 26,26-28 (Mc. 14,22-24; Lc. 22,19-20), *p. 431*.
[402] Vezi şi In. 6,27-47 (v. 32-35), *p. 25-26*; Evr. 3,1-6 (v. 5-6), *p. 31-32*; Fapt. 3,19-24 (v. 22; Fapt. 7,37), *p. 78*; Evr. 10,28-29, *p. 22*.

Fapt. 13,38-39 „Cunoscut deci să vă fie vouă, bărbaţi fraţi, că prin Acesta vi se vesteşte iertarea păcatelor şi că, **de toate câte n-aţi putut să vă îndreptaţi în Legea lui Moise, ♣ Întru Acesta tot cel ce crede se îndreptează**".

Rom. 3,19-31[403] „**Dar ştim că cele câte zice Legea le spune celor care sunt sub** Lege, ca orice gură să fie închisă şi ca toată lumea să fie vinovată înaintea lui Dumnezeu. ♣ **Pentru că din faptele Legii nici un om nu se va îndrepta înaintea Lui, căci prin Lege vine cunoştinţa păcatului**. ♣ **Dar acum, în afară de Lege, s-a arătat dreptatea lui Dumnezeu, fiind mărturisită de Lege şi de prooroci. ♣ Dar dreptatea lui Dumnezeu vine prin credinţa în Iisus Hristos, pentru toţi şi peste toţi cei ce cred, căci nu este deosebire**. ♣ Fiindcă toţi au păcătuit şi sunt lipsiţi de slava lui Dumnezeu; ♣ Îndreptându-se în dar cu harul Lui, prin răscumpărarea cea în Hristos Iisus. ♣ **Pe Care Dumnezeu L-a rânduit (jertfă de) ispăşire, prin credinţa în sângele Lui, ca să-Şi arate dreptatea Sa, pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute**, ♣ Întru îngăduinţa lui Dumnezeu - ca să-Şi arate dreptatea Sa, în vremea de acum, spre a fi El Însuşi drept, şi îndreptând pe cel ce trăieşte din credinţa în Iisus. ♣ **Deci, unde este pricina de laudă? A fost înlăturată. Prin care Lege? Prin Legea faptelor? Nu, ci prin Legea credinţei**. ♣ **Căci socotim că prin credinţă se va îndrepta omul, fără faptele Legii**. ♣ Oare Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu este El şi Dumnezeul păgânilor? Da, şi al păgânilor. ♣ **Fiindcă este un singur Dumnezeu, Care va îndrepta din credinţă pe cei tăiaţi împrejur şi, prin credinţă, pe cei netăiaţi împrejur**. ♣ **Desfiinţăm deci noi Legea prin credinţă? Nicidecum! Dimpotrivă, întărim Legea**".

Rom. 5,12-21[404] „**De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, aşa şi moartea a trecut la toţi oamenii, pentru că toţi au păcătuit în el**. ♣ **Căci, până la lege, păcatul era în lume, dar păcatul nu se socoteşte când nu este lege**. ♣ Ci a împărăţit moartea de la Adam până la Moise şi peste cei ce nu păcătuiseră, după asemănarea greşelii lui Adam, care este chip al Celui ce avea să vină. ♣ **Dar nu este cu greşeala cum este cu harul, căci dacă prin greşeala unuia cei mulţi au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu şi darul Lui au prisosit asupra celor mulţi, prin harul unui singur om, Iisus Hristos**. ♣ Şi ce aduce darul nu seamănă cu ce a adus acel unul care a păcătuit; căci judecata dintr-unul duce la osândire, **iar harul din multe greşeli duce la îndreptare**. ♣ Căci, dacă prin greşeala unuia moartea a împărăţit printr-unul, cu mult mai mult cei ce primesc prisosinţa harului şi a darului dreptăţii vor împărăţi în viaţă prin Unul Iisus Hristos. ♣ **Aşadar, precum prin greşeala unuia a venit osânda pentru toţi oamenii, aşa şi prin îndreptarea adusă de Unul a venit, pentru toţi oamenii, îndreptarea care dă viaţă**; ♣ Căci precum prin neascultarea unui om s-au făcut păcătoşi cei mulţi, tot aşa prin ascultarea unuia se vor face drepţi cei mulţi. ♣ **Iar Legea a intrat şi ea ca să înmulţească greşeala; iar unde s-a înmulţit păcatul, a prisosit harul**; ♣ **Pentru că precum a împărăţit păcatul prin moarte, aşa şi harul să împărăţească prin dreptate, spre viaţa veşnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru**".

[403] Vezi şi Filip. 3,9, *p. 454*; Rom. 11,5-6, *p. 47*.
[404] Vezi şi Rom. 6,1-2,10-23, *p. 246*.

Rom. 7,1-6 „Oare nu ştiţi, fraţilor - căci **celor ce cunosc Legea vorbesc - că Legea are putere asupra omului, atâta timp cât el trăieşte? ♣ Căci femeia măritată e legată, prin lege, de bărbatul său atâta timp cât el trăieşte; iar dacă i-a murit bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului.** ♣ Deci, trăindu-i bărbatul, se va numi adulteră dacă va fi cu alt bărbat; iar dacă i-a murit bărbatul este liberă faţă de lege, ca să nu fie adulteră, luând un alt bărbat. ♣ **Aşa că, fraţii mei, şi voi aţi murit Legii, prin trupul lui Hristos, spre a fi ai altuia, ai Celui ce a înviat din morţi, ca să aducem roade lui Dumnezeu**. ♣ Căci pe când eram în trup, patimile păcatelor, care erau prin Lege, lucrau în mădularele noastre, ca să aducem roade morţii; ♣ **Dar acum ne-am desfăcut de Lege, murind aceluia în care eram ţinuţi robi, ca noi să slujim întru înnoirea Duhului, iar nu după slova cea veche**".

Rom. 8,1-7 „Drept aceea nici o osândă nu este acum asupra celor ce sunt în Hristos Iisus. ♣ **Căci legea duhului vieţii în Hristos Iisus m-a eliberat de legea păcatului şi a morţii**, ♣ **Pentru că ceea ce era cu neputinţă Legii - fiind slabă prin trup - a săvârşit Dumnezeu, trimiţând pe Fiul Său întru asemănarea trupului păcatului şi pentru păcat a osândit păcatul în trup**, ♣ **Pentru ca îndreptarea din Lege să se împlinească în noi, care nu umblăm după trup, ci după duh**. ♣ Căci cei ce sunt după trup cugetă cele ale trupului, iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului. ♣ Căci dorinţa cărnii este moarte dar dorinţa Duhului este viaţă şi pace; ♣ **Fiindcă dorinţa cărnii este vrăjmăşie împotriva lui Dumnezeu, căci nu se supune legii lui Dumnezeu, că nici nu poate**".

Rom. 9,30-33 „Ce vom zice, deci? Că neamurile care nu căutau dreptatea au dobândit dreptatea, însă dreptatea din credinţă; ♣ **Iar Israel, urmărind legea dreptăţii, n-a ajuns la legea dreptăţii**. ♣ **Pentru ce? Pentru că nu o căutau din credinţă, ci ca din faptele Legii. S-au poticnit de piatra poticnirii,** ♣ Precum este scris: «**Iată pun în Sion piatră de poticnire şi piatră de sminteală; şi tot cel ce crede în El nu se va ruşina**[405]»".

Gal. 2,16-21[406] „**Ştiind însă că omul nu se îndreptează din faptele Legii, ci prin credinţa în Hristos Iisus, am crezut şi noi în Hristos Iisus, ca să ne îndreptăm din credinţa în Hristos, iar nu din faptele Legii, căci din faptele Legii, nimeni nu se va îndrepta**. ♣ Dacă însă, căutând să ne îndreptăm în Hristos, ne-am aflat şi noi înşine păcătoşi, este, oare, Hristos slujitor al păcatului? Nicidecum! ♣ **Căci dacă zidesc iarăşi ceea ce am dărâmat, mă arăt pe mine însumi călcător** (de poruncă). ♣ **Căci, eu, prin Lege, am murit faţă de Lege, ca să trăiesc lui Dumnezeu**. ♣ **M-am răstignit împreună cu Hristos; şi nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine**. Şi viaţa de acum, în trup, o trăiesc în credinţa în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit şi S-a dat pe Sine însuşi pentru mine. ♣ **Nu lepăd harul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea vine prin Lege, atunci Hristos a murit în zadar**".

[405] Ps. 117,22-23; Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 61; p. 62.
[406] Vezi şi Gal. 2,11-16, *p. 318.*

Gal. 3,13-28[407] „**Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se pentru noi blestem**; pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn[408]». ♣ Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvântarea lui Avraam, **ca să primim, prin credinţă, făgăduinţa Duhului**. ♣ Fraţilor, ca un om grăiesc; că şi testamentul întărit al unui om nimeni nu-l strică, sau îi mai adaugă ceva. ♣ Făgăduinţele au fost rostite lui Avraam şi urmaşului său. Nu zice: «şi urmaşilor», - ca de mai mulţi, - ci ca de unul singur: «şi Urmaşului tău», Care este Hristos. ♣ Aceasta zic dar: Un testament întărit dinainte de Dumnezeu în Hristos nu desfiinţează Legea, care a venit după patru sute treizeci de ani, ca să desfiinţeze făgăduinţa. ♣ **Căci dacă moştenirea este din Lege, nu mai este din făgăduinţă, dar Dumnezeu i-a dăruit lui Avraam moştenirea prin făgăduinţă**. ♣ **Deci ce este Legea? Ea a fost adăugată pentru călcările de lege, până când era să vină Urmaşul, Căruia I s-a dat făgăduinţa, şi a fost rânduită prin îngeri, în mâna unui Mijlocitor**. ♣ Mijlocitorul însă nu este al unuia singur, iar Dumnezeu este unul. ♣ Este deci Legea împotriva făgăduinţelor lui Dumnezeu? Nicidecum! Căci dacă s-ar fi dat Lege, care să poată da viaţă, cu adevărat dreptatea ar veni din Lege. ♣ Dar Scriptura a închis toate sub păcat, pentru ca făgăduinţa să se dea din credinţa în Iisus Hristos celor ce cred. ♣ Iar înainte de venirea credinţei, noi eram păziţi sub Lege, fiind închişi pentru credinţa care avea să se descopere. ♣ **Astfel că Legea ne-a fost călăuză spre Hristos**, pentru ca să ne îndreptăm din credinţă. ♣ **Iar dacă a venit credinţa, nu mai suntem sub călăuză**. ♣ **Căci toţi sunteţi fii ai lui Dumnezeu prin credinţa în Hristos Iisus.** ♣ **Căci, câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat**. ♣ **Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască, pentru că voi toţi una sunteţi în Hristos Iisus**".

Gal. 5,2-4,18[409] „Iată eu, Pavel, vă spun vouă: Că de vă veţi tăia împrejur, Hristos nu vă va folosi la nimic**.** ♣ **Şi mărturisesc, iarăşi, oricărui om ce se taie împrejur, că el este dator să împlinească toată Legea.** ♣ **Cei ce voiţi să vă îndreptaţi prin Lege v-aţi îndepărtat de Hristos, aţi căzut din har**; ♣ **Iar de vă purtaţi în Duhul nu sunteţi sub Lege**".

Gal. 6,12-13,15 „Câţi vor să placă în trup, aceia vă silesc să vă tăiaţi împrejur, numai ca să nu fie prigoniţi pentru crucea lui Hristos. ♣ **Căci nici ei singuri, cei ce se taie împrejur, nu păzesc Legea**, ci voiesc să vă tăiaţi voi împrejur, ca să se laude ei în trupul vostru. ♣ **Că în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura cea nouă**".

Ef. 2,14-16 „Căci El este pacea noastră, El care a făcut din cele două - una, surpând peretele din mijloc al despărţiturii, ♣ **Desfiinţând vrăjmăşia în trupul Său, legea poruncilor şi învăţăturile ei, ca, întru Sine, pe cei doi să-i zidească într-un singur om nou şi să întemeieze pacea,** ♣ **Şi să-i împace cu Dumnezeu pe amândoi, uniţi într-un trup, prin cruce, omorând prin ea vrăjmăşia".**

---

[407] Vezi şi Gal. 3,2-12, *p. 134.*

[408] Deut. 21,23.

[409] Vezi şi Gal. 4,4-6, *p. 123.*

Evr. 7,12,18-19 „**Iar dacă preoţia s-a schimbat urmează numaidecât şi schimbarea Legii. ♣ Astfel, porunca dată întâi se desfiinţează, pentru neputinţa şi nefolosul ei**; ♣ **Căci Legea n-a desăvârşit nimic, iar în locul ei îşi face cale o nădejde mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu**[410]".

Evr. 9,8-12[411] „Prin aceasta, Duhul Sfânt ne lămureşte că drumul către Sfânta Sfintelor nu era să fie arătat, câtă vreme cortul întâi mai sta în picioare, ♣ Care era o pildă pentru timpul de faţă şi însemna că **darurile şi jertfele ce se aduceau n-aveau putere să desăvârşească cugetul închinătorului**. ♣ **Acestea erau numai legiuiri pământeşti - despre mâncăruri, despre băuturi, despre felurite spălări - şi erau porunci până la vremea îndreptării**. ♣ **Iar Hristos, venind Arhiereu al bunătăţilor celor viitoare, a trecut prin cortul cel mai mare şi mai desăvârşit, nu făcut de mână, adică nu din zidirea aceasta**; ♣ El a intrat o dată pentru totdeauna în Sfânta Sfintelor, nu cu sânge de ţapi şi de viţei, **ci cu însuşi sângele Său, şi a dobândit o veşnică răscumpărare**".

Evr. 10,9,15-21[412] „**Atunci a zis: «Iată vin ca să fac voia Ta, Dumnezeule». El desfiinţează deci pe cei dintâi ca să statornicească pe al doilea**. ♣ Dar şi Duhul cel Sfânt ne mărturiseşte aceasta, fiindcă după ce a zis: ♣ «Acesta este aşezământul pe care îl voi întocmi cu ei, după acele zile - zice Domnul: Da-voi legile Mele în inimile lor şi le voi scrie în cugetele lor[413]». ♣ Şi adaugă: «Iar de păcatele lor şi de fărădelegile lor nu-Mi voi mai aduce aminte[414]». ♣ **Unde este dar iertarea acestora, nu mai este jertfă pentru păcate. ♣ Drept aceea, fraţilor, având îndrăzneală, să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sângele lui Iisus, ♣ Pe calea cea nouă şi vie pe care pentru noi a înnoit-o, prin catapeteasmă, adică prin trupul Său**, ♣ Şi având mare preot peste casa lui Dumnezeu".

b. Legea veche. Hristos împlinitor al Legii vechi

Rom. 15,8 „Căci spun: Că Hristos S-a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduinţele date părinţilor".

Mt. 7,12 (Lc. 6,31) „Ci toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, asemenea şi voi faceţi lor[415], că aceasta este Legea şi proorocii".

Lc. 2,22-24 „**Şi când s-au împlinit zilele curăţirii lor, după legea lui Moise, L-au adus pe Prunc la Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului**. ♣ **Precum este scris în Legea Domnului**, că orice întâi-născut de parte bărbătească să fie închinat

[410] Vezi Evr. 7,11-28, *p. 138.*
[411] Vezi şi Evr. 9,12-14,24-28, p. *125-126.*
[412] Vezi şi Evr. 10,1-4, *p. 135*; Evr. 10,5-14, *p. 126.*
[413] Ier. 31,33. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 39.
[414] Ier. 31,34. Ibidem p. 16.
[415] Tob. 4,15. Ibidem p. 258.

Domnului[416]. ♣ Şi să dea jertfă, precum s-a zis în Legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel[417]".

Lc. 24,44 „Şi le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că **trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci şi în psalmi**[418]".

In. 13,34 (1 In. 2,8-10) „Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiţi unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, aşa şi voi să vă iubiţi unul pe altul".

♣♣♣

Fapt. 7,53 „Voi, care aţi primit Legea întru rânduieli de îngeri şi n-aţi păzit-o!"[419]

Fapt. 15,5-6,10-11,28-29 „Dar unii din eresul fariseilor, care trecuseră la credinţă, **s-au ridicat zicând că trebuie să-i taie împrejur şi să le poruncească a păzi Legea lui Moise. ♣ Şi apostolii şi preoţii s-au adunat ca să cerceteze despre acest cuvânt. ♣ Acum deci, de ce ispitiţi pe Dumnezeu şi vreţi să puneţi pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi n-am putut să-l purtăm? ♣ Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, credem că ne vom mântui în acelaşi chip ca şi aceia. ♣ Pentru că, părutu-s-a Duhului Sfânt şi nouă, să nu vi se pună nici o greutate în plus în afară de cele ce sunt necesare**: ♣ Să vă feriţi de cele jertfite idolilor şi de sânge şi de (animale) sugrumate şi de desfrâu, de care păzindu-vă, bine veţi face. Fiţi sănătoşi![420]".

Fapt. 28,23 „Deci, rânduindu-i o zi, au venit la el, la gazdă, mai mulţi. Şi de dimineaţa până seara, el le vorbea, dând mărturie despre împărăţia lui Dumnezeu, **căutând să-i încredinţeze despre Iisus din Legea lui Moise şi din prooroci**".

Rom. 2,23-29[421] „**Tu, care te lauzi cu legea, Îl necinsteşti pe Dumnezeu, prin călcarea legii? ♣** «Căci numele lui Dumnezeu, din pricina voastră, este hulit între neamuri», precum este scris. ♣ **Căci tăierea împrejur foloseşte, dacă păzeşti legea; dacă însă eşti călcător de lege, tăierea ta împrejur s-a făcut netăiere împrejur**. ♣ Deci dacă cel netăiat împrejur păzeşte hotărârile legii, netăierea lui împrejur nu va fi, oare, socotită ca tăiere împrejur? ♣ Iar el - din fire netăiat împrejur, dar împlinitor al legii - nu te va judeca, oare, pe tine, care, prin litera legii şi prin tăierea împrejur, eşti călcător de lege? ♣ Pentru că nu cel ce se arată pe din afară e iudeu, nici cea arătată pe dinafară în trup, este tăiere împrejur; ♣ **Ci este iudeu cel întru ascuns, iar**

[416] Ieș. 13,2; Ieș. 34,19; Num. 3,13; Num. 8,17.
[417] Lev. 12,2-7.
[418] Vezi Lc. 24,44-46, *p. 116.*
[419] Vezi Fapt. 7,51-53, *p. 177.*
[420] Vezi *Sinodul apostolic*, p. 236-237.
[421] Vezi şi Rom. 2,2,5-16, *p. 298*; Rom. 2,17-23, *p. 374*; 1 Cor. 7,17-20, *p. 173-174*.

<u>tăierea împrejur este aceea a inimii, în duh, nu în literă</u>; **a cărui laudă nu vine de la oameni, ci de la Dumnezeu**".

Rom. 4,13-16[422] „**<u>Pentru că Avraam şi seminţia lui nu prin lege au primit făgăduinţa că vor moşteni lumea, ci prin dreptatea cea din credinţă</u>**. ♣ **<u>Căci dacă moştenitorii sunt cei ce au legea, atunci credinţa a ajuns zadarnică</u>, iar făgăduinţa s-a desfiinţat,** ♣ Căci legea pricinuieşte mâine; dar unde nu este lege, nu este nici călcare de lege. ♣ **<u>De aceea (moştenirea făgăduită) este din credinţă, ca să fie din har</u>** şi ca făgăduinţa să rămână sigură pentru toţi urmaşii, nu numai pentru toţi cei ce se ţin de lege, ci şi pentru cei ce se ţin de credinţa lui Avraam, care este părinte al nostru al tuturor".

Rom. 7,7-16[423] „**Ce vom zice deci? Au doară Legea este păcat? Nicidecum. Dar eu n-am cunoscut păcatul, decât prin Lege. <u>Căci n-aş fi ştiut pofta, dacă Legea n-ar fi zis: Să nu pofteşti</u>!** ♣ Dar păcatul, luând pricină prin poruncă, a lucrat în mine tot felul de pofte. Căci fără lege, păcatul era mort. ♣ Iar eu cândva trăiam fără lege, dar după ce a venit porunca, păcatul a prins viaţă; ♣ Iar eu am murit! Şi porunca, dată spre viaţă, mi s-a aflat a fi spre moarte. ♣ Pentru că păcatul, luând îndemn prin poruncă, m-a înşelat şi m-a ucis prin ea. ♣ Deci, Legea e sfântă şi porunca e sfântă şi dreaptă şi bună. ♣ Atunci, ce era bun s-a făcut pentru mine pricina morţii? Nicidecum! Ci păcatul, ca să se arate păcat, mi-a adus moartea, prin ceea ce a fost bun, pentru ca păcatul, prin poruncă, să fie peste măsură de păcătos. ♣ **Căci ştim că Legea e duhovnicească; dar eu sunt trupesc, vândut sub păcat.** ♣ **<u>Pentru că ceea ce fac nu ştiu; căci nu săvârşesc ceea ce voiesc, ci fac ceea ce urăsc</u>**. ♣ **Iar dacă fac ceea ce nu voiesc, recunosc că Legea este bună**".

<u>Gal. 3,2-12</u>[424] „Numai aceasta voiesc să aflu de la voi: **<u>Din faptele Legii primit-aţi voi Duhul, sau din ascultarea credinţei?</u>** ♣ **<u>Atât de fără de minte sunteţi? După ce aţi început în Duh, sfârşiţi acum în trup</u>?** ♣ Aţi pătimit atâtea în zadar? - dacă a fost în zadar, cu adevărat. ♣ **Deci Cel care vă dă vouă Duhul şi săvârşeşte minuni la voi, le face, oare, din faptele Legii, sau din ascultarea credinţei?** ♣ Precum şi Avraam a crezut în Dumnezeu şi i s-a socotit lui ca dreptate. ♣ Să ştiţi, deci, că cei ce sunt din credinţă, aceştia sunt fii ai lui Avraam. ♣ **<u>Iar Scriptura, văzând dinainte că Dumnezeu îndreptează neamurile din credinţă</u>, dinainte a binevestit lui Avraam**: «Că se vor binecuvânta în tine toate neamurile[425]». ♣ Deci cei ce sunt din credinţă se binecuvintează împreună cu credinciosul Avraam. ♣ Căci toţi câţi sunt din faptele Legii sub blestem sunt, că scris este: «Blestemat este oricine nu stăruie întru toate cele scrise în cartea Legii, ca să le facă[426]». ♣ **<u>Iar acum că, prin Lege, nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu</u> este lucru lămurit, deoarece «dreptul din credinţă**

[422] Vezi şi Rom. 4,1-5,9-12, *p. 316*; Rom. 4,17-25, *p. 452*.
[423] Vezi şi Rom. 7,11,17-25, *p. 334*.
[424] Vezi şi Gal. 3,13-28, *p. 131*.
[425] Fac. 12,3. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 33.
[426] Deut. 27,26. Ibidem p. 36.

va fi viu[427]**»**. ♣ **Legea însă nu este din credinţă**, dar cel care va face acestea, va fi viu prin ele".

Gal. 4,22-26,28-31 „**Căci scris este că Avraam a avut doi fii: unul din femeia roabă şi altul din femeia liberă**. ♣ **Dar cel din roabă s-a născut după trup, iar cel din cea liberă s-a născut după făgăduinţă**. ♣ **Unele ca acestea au altă însemnare, căci acestea (femei) sunt două testamente**: Unul de la Muntele Sinai, care se naşte spre robie şi care este Agar; ♣ Căci Agar este Muntele Sinai, în Arabia, şi răspunde Ierusalimului de acum, care zace în robie cu copiii lui; ♣ **Iar cea liberă este Ierusalimul cel de sus**, care este mama noastră. ♣ Iar noi, fraţilor, suntem după Isaac, fii ai făgăduinţei. ♣ **Ci precum atunci cel ce se născuse după trup prigonea pe cel ce se născuse după Duh, tot aşa şi acum**. ♣ Dar ce zice Scriptura? «Izgoneşte pe roabă şi fiul ei, căci nu va moşteni fiul roabei, împreună cu fiul celei libere[428]». ♣ **Deci, fraţilor, nu suntem copii ai roabei, ci copii ai celei libere**".

1 Tim. 1,8-9 „**Noi ştim că legea este bună, dacă se foloseşte cineva de ea potrivit legii**; ♣ Ştiind aceasta, că legea nu este pusă pentru cel drept, ci pentru cei fără de lege …[429]".

Evr. 9,19-23 „Într-adevăr Moise, după ce a rostit faţă cu tot poporul toate poruncile din Lege, luând sângele cel de viţei şi de ţapi, cu apă şi cu lână roşie şi cu isop, a stropit şi cartea şi pe tot poporul, ♣ Şi a zis: «Acesta este sângele testamentului pe care l-a poruncit vouă Dumnezeu[430]». ♣ Şi a stropit, de asemenea, cu sânge, cortul şi toate vasele pentru slujbă. ♣ **După Lege, aproape toate se curăţesc cu sânge, şi fără vărsare de sânge nu se dă iertare**. ♣ Trebuie dar ca chipurile celor din ceruri să fie curăţite prin acestea, iar cele cereşti înseşi cu jertfe mai bune decât acestea".

Evr. 10,1-4[431] „În adevăr, **Legea având umbra bunurilor viitoare, iar nu însuşi chipul lucrurilor, nu poate niciodată - cu aceleaşi jertfe, aduse neîncetat în fiecare an - să facă desăvârşiţi pe cei ce se apropie**. ♣ Altfel, n-ar fi încetat oare jertfele aduse, dacă cei ce săvârşesc slujba dumnezeiască, fiind o dată curăţiţi, n-ar mai avea nici o conştiinţă a păcatelor? ♣ Ci prin ele, an de an, se face amintirea păcatelor. ♣ **Pentru că este cu neputinţă ca sângele de tauri şi de ţapi să înlăture păcatele**".

c. Noul Testament, Vechiul Testament

2 Cor. 3,6-9,12-16 „Cel ce ne-a învrednicit **să fim slujitori ai *Noului Testament*, nu ai literei, ci ai duhului; pentru că litera ucide, iar duhul face viu**. ♣ **Iar dacă slujirea cea spre moarte, săpată în litere, pe piatră, s-a făcut întru slavă, încât fiii lui Israel nu puteau să-şi aţintească ochii la faţa lui Moise, din pricina slavei celei**

[427] Avac. 2,4. Ibidem p. 222.
[428] Fac. 21,10.
[429] Vezi 1 Tim. 1,8-10, *p. 336.*
[430] Ieş. 24,8.
[431] Vezi şi Evr. 10,5-14, *p. 126*; Evr. 10,9,15-21, *p. 132.*

trecătoare a feţei lui, ♣ Cum să nu fie mai mult întru slavă slujirea Duhului? ♣ Căci de a avut parte de slavă slujirea care aduce osânda, cu mult mai mult prisoseşte în slavă slujirea dreptăţii. ♣ Având deci o astfel de nădejde, noi lucrăm cu multă îndrăzneală, ♣ Şi nu ca **Moise, care îşi punea un văl pe faţa sa**, ca fiii lui Israel să nu privească sfârşitul a ceea ce era trecător. ♣ **Dar minţile lor s-au învârtoşat, căci până în ziua de azi, la citirea *Vechiului Testament*, rămâne acelaşi văl, neridicându-se, căci el se desfiinţează prin Hristos**; ♣ Ci până astăzi, când se citeşte Moise, stă un văl pe inima lor; ♣ **Iar când se vor întoarce către Domnul, vălul se va ridica**".

Evr. 8,6-13 (Evr. 7,22) „Acum însă, **Arhiereul nostru a dobândit o slujire cu atât mai osebită, cu cât este şi Mijlocitorul unui testament mai bun, ca unul care este întemeiat pe mai bune făgăduinţe. ♣ Căci dacă (testamentul) cel dintâi ar fi fost fără de prihană, nu s-ar mai fi căutat loc pentru al doilea**; ♣ Ci Dumnezeu îi mustră şi le zice: «**Iată vin zile, zice Domnul, când voi face, cu casa lui Israel şi cu casa lui Iuda, testament nou**, ♣ Nu ca testamentul pe care l-am făcut cu părinţii lor, în ziua când i-am apucat de mână ca să-i scot din pământul Egiptului; căci ei n-au rămas în testamentul Meu, de aceea şi Eu i-am părăsit - zice Domnul. ♣ Că acesta e testamentul pe care îl voi face cu casa lui Israel, după acele zile, zice Domnul: Pune-voi legile Mele în cugetul lor şi în inima lor le voi scrie, şi voi fi lor Dumnezeu şi ei vor fi poporul Meu. ♣ Şi nu va mai învăţa fiecare pe vecinul său şi fiecare pe fratele său zicând: Cunoaşte pe Domnul! - căci toţi Mă vor cunoaşte, de la cel mai mic până la cel mai mare al lor; ♣ Căci voi fi milostiv cu nedreptăţile lor şi de păcatele lor nu-Mi voi mai aduce aminte[432]». ♣ **Şi zicând: «Nou», Domnul a învechit pe cel dintâi. Iar ce se învecheşte şi îmbătrâneşte, aproape este de pieire**".

Evr. 9,15-18 „**Şi pentru aceasta El este Mijlocitorul unui nou testament, ca prin moartea suferită spre răscumpărarea greşealelor de sub întâiul testament, cei chemaţi să ia făgăduinţa moştenirii veşnice**. ♣ **Căci unde este testament, trebuie neapărat să fie vorba despre moartea celui ce a făcut testamentul**. ♣ Un testament ajunge temeinic după moarte, fiindcă nu are nici o putere, câtă vreme trăieşte cel ce l-a făcut. ♣ De aceea, nici cel dintâi n-a fost sfinţit fără sânge".

Evr. 12,24[433] „Şi de **Iisus, Mijlocitorul noului testament**, şi de sângele stropirii care grăieşte mai bine decât al lui Abel".

17. Hristos Proorocul şi Învăţătorul

Mt. 13,57 (Mc. 6,4; Lc. 4,24) „... Iar Iisus le-a zis: **Nu este prooroc disprețuit decât în patria lui şi în casa lui**[434]".

[432] Ier. 31,31-34. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 11, p. 57-58.
[433] Vezi şi Evr. 10,28-29, *p. 22.*
[434] Vezi Mc. 6,1-6 (Mt. 13,54-58), *p. 183*; Lc. 4,14-24,28-30,43, *p. 88-89*.

Lc. 7,16 „Şi frică i-a cuprins pe toţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: **Prooroc mare s-a ridicat între noi şi Dumnezeu a cercetat pe poporul Său**”.

In. 7,40 (In. 6,14) „Deci din mulţime, auzind cuvintele acestea, ziceau: **Cu adevărat, Acesta este Proorocul**”.

Fapt. 3,22 (Fapt. 7,37) „Moise a zis către părinţi: Domnul Dumnezeu va ridica vouă dintre fraţii voştri Prooroc ca mine. Pe El să-L ascultaţi în toate câte vă va spune[435]”.

♣♣♣

Mt. 19,16 (Mc. 10,17; Lc. 18,18) „Şi, iată, venind un tânăr la El, I-a zis: **Bunule Învăţător**, ce bine să fac, ca să am viaţa veşnică?”.

Mt. 23,8 „Nici învăţători să nu vă numiţi, că Învăţătorul vostru este unul: Hristos[436]”.

Mt. 26,18 (Mc. 14,14; Lc. 22,11) „Iar El a zis: Mergeţi în cetate, la cutare şi spuneţi-i: **Învăţătorul zice**: Timpul Meu este aproape; la tine vreau să fac Paştile cu ucenicii Mei”.

In. 13,13-15 „Voi Mă numiţi pe Mine: Învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi, căci sunt. ♣ Deci dacă Eu, Domnul şi Învăţătorul, v-am spălat vouă picioarele, şi voi sunteţi datori să ca să spălaţi picioarele unii altora; ♣ Că v-am dat vouă pildă, ca, precum v-am făcut Eu vouă, să faceţi şi voi”.

In. 20,16 (In. 1,38) „Iisus i-a zis: Maria! Întorcându-se, aceea I-a zis evreieşte: Rabuni! (adică, Învăţătorule)”.

18. Hristos Arhiereul

Evr. 2,17 „Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraţilor, **ca să fie milostiv şi credincios arhiereu în cele către Dumnezeu**, pentru curăţirea păcatelor poporului”.

Evr. 3,1 „Pentru aceea, fraţi sfinţi, părtaşi chemării cereşti, **luaţi aminte la Apostolul şi Arhiereul mărturisirii noastre, la Iisus Hristos**”.

Evr. 4,14-16 „Drept aceea, **având Arhiereu mare, Care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu**, să ţinem cu tărie mărturisirea. ♣ **Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după**

[435] Vezi Fapt. 3,19-24, *p. 78.*
[436] Vezi Mt. 23,8-12, *p. 195.*

asemănarea noastră, afară de păcat. ♣ Să ne apropiem, deci, cu încredere de tronul harului, ca să luăm milă şi să aflăm har, spre ajutor, la timp potrivit".

Evr. 5,5,10 „**Aşa şi Hristos nu S-a preaslăvit pe Sine însuşi, ca să Se facă arhiereu**, ci Cel ce a grăit către El: «Fiul Meu eşti Tu, Eu astăzi Te-am născut». ♣ **Iar de Dumnezeu a fost numit: Arhiereu după rânduiala lui Melchisedec**[437]".

Evr. 6,20 „Unde Iisus a intrat pentru noi ca înaintemergător, **fiind făcut Arhiereu în veac, după rânduiala lui Melchisedec**".

Evr. 7,11-28[438] „Dacă deci desăvârşirea ar fi fost prin preoţia Leviţilor (căci legea s-a dat poporului pe temeiul preoţiei lor), ce nevoie mai era să se ridice un alt preot după rânduiala lui Melchisedec, şi să nu se zică după rânduiala lui Aaron? ♣ **Iar dacă preoţia s-a schimbat urmează numaidecât şi schimbarea Legii**. ♣ Căci Acela, despre Care se spun acestea, îşi ia obârşia dintr-o altă seminţie, de unde nimeni n-a slujit altarului, ♣ Ştiut fiind că Domnul nostru a răsărit din Iuda, iar despre seminţia acestora, cu privire la preoţi, Moise n-a vorbit nimic. ♣ Apoi este lucru şi mai lămurit că, dacă se ridică un alt preot după asemănarea lui Melchisedec, ♣ El s-a făcut nu după legea unei porunci trupeşti, ci cu puterea unei vieţi nepieritoare, ♣ Căci se mărturiseşte: «Tu eşti Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec». ♣ **Astfel, porunca dată întâi se desfiinţează, pentru neputinţa şi nefolosul ei**; ♣ **Căci Legea n-a desăvârşit nimic, iar în locul ei îşi face cale o nădejde mai bună, prin care ne apropiem de Dumnezeu**. ♣ **Ci încă a fost la mijloc şi un jurământ, căci pe când aceia s-au făcut preoţi fără de jurământ,** ♣ **El S-a făcut cu jurământul Celui ce I-a grăit: «Juratu-S-a Domnul şi nu Se va căi: Tu eşti Preot în veac, după rânduiala lui Melchisedec**[439]**». ♣ Cu aceasta, Iisus S-a făcut chezaşul unui mai bun testament.** ♣ Apoi acolo s-a ridicat un şir de preoţi, fiindcă moartea îi împiedica să dăinuiască. ♣ **Aici însă, Iisus, prin aceea că rămâne în veac, are o preoţie netrecătoare (veşnică). ♣ Pentru aceasta, şi poate să mântuiască desăvârşit pe cei ce se apropie prin El de Dumnezeu, căci pururea e viu ca să mijlocească pentru ei. ♣ Un astfel de Arhiereu se cuvenea să avem: sfânt, fără de răutate, fără de pată, osebit de cei păcătoşi, şi fiind mai presus decât cerurile**. ♣ **El nu are nevoie să aducă zilnic jertfe, ca arhiereii: întâi pentru păcatele lor, apoi pentru ale poporului, căci El a făcut aceasta o dată pentru totdeauna, aducându-Se jertfă pe Sine însuşi**. ♣ Căci Legea pune ca arhierei oameni care au slăbiciune, pe când cuvântul jurământului, venit în urma Legii, pune pe Fiul, desăvârşit în veacul veacului".

Evr. 8,1-3,6 „Lucru de căpetenie din cele spuse este că **avem astfel de Arhiereu care a şezut de-a dreapta tronului slavei în ceruri**, ♣ **Slujitor Altarului şi Cortului celui adevărat**, pe care l-a înfipt Dumnezeu şi nu omul. ♣ Apoi, orice arhiereu este pus ca să aducă daruri şi jertfe; de aceea trebuincios era ca şi acest Arhiereu să fi avut ceva ce să aducă. ♣ **Acum însă, Arhiereul nostru a dobândit o**

[437] Vezi Evr. 5,5-10, *p. 32.*
[438] Vezi şi Evr. 7,1-7,11-12, *p. 363-364.*
[439] Ps. 109,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 61.

slujire cu atât mai osebită, cu cât este şi Mijlocitorul unui testament mai bun, ca unul care este întemeiat pe mai bune făgăduinţe".

Evr. 9,11 „**Iar Hristos, venind Arhiereu al bunătăţilor celor viitoare**, a trecut prin cortul cel mai mare şi mai desăvârşit, nu făcut de mână, adică nu din zidirea aceasta[440]".

19. Hristos Împăratul

Mt. 5,34-37 „Eu însă vă spun vouă: Să nu vă juraţi nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu, ♣ Nici pe pământ, fiindcă este aşternut al picioarelor Lui, **nici pe Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat**".

Mt. 25,34 „Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii[441]".

In. 1,49 „Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti regele lui Israel".

In. 12,12-15 (Mt. 21,5-9; Mc. 11,8-10; Lc. 19,36-38) „A doua zi, mulţime multă, care venise la sărbătoare, auzind că Iisus vine în Ierusalim, ♣ **Au luat ramuri de finic şi au ieşit întru întâmpinarea Lui şi strigau: Osana! Binecuvântat este Cel ce vine întru numele Domnului, Împăratul lui Israel!** ♣ Şi Iisus, găsind un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: ♣ «**Nu te teme, fiica Sionului! Iată Împăratul tău vine, şezând pe mânzul asinei**[442]»".

In. 18,37 „Deci i-a zis Pilat: Aşadar eşti Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sunt împărat. Eu spre aceasta M-am născut şi pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu".

In. 19,14 „Şi era Vinerea Paştilor, cam la al şaselea ceas, şi a zis Pilat iudeilor: **Iată Împăratul vostru**[443]".

♣♣♣

1 Cor. 15,25 „Căci El trebuie să împărăţească până ce va pune pe toţi vrăjmaşii Săi sub picioarele Sale[444]**".**

---

[440] Vezi Evr. 9,8-12, *p. 132*.
[441] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297*.
[442] Is. 62,11; Zah. 9,9. Ibidem p. 63; p. 65. Vezi *Intrarea Domnului în Ierusalim*, p. 91-92.
[443] Vezi In. 19,1-15, *p. 107*; In. 19,16-37, *p.109-110.*
[444] Vezi 1 Cor. 15,21-26, *p. 279-280*; 2 Tim. 2,11-12, *p. 324.*

Apoc. 17,14 (Apoc. 19,16; Apoc. 1,5; 1 Tim. 6,15) „**Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este <u>Domnul domnilor şi Împăratul împăraţilor</u>** şi vor birui şi cei împreună cu El - chemaţi şi aleşi şi credincioşi".

a. Împărăția lui Hristos[445]

<u>Mt. 13,41</u> „Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, <u>vor culege din împărăţia Lui</u> toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea[446]".

Mt. 16,28 „Adevărat grăiesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea pe **Fiul Omului, venind în împărăţia Sa**".

Mt. 20,20-23 (Mc. 10,35-40) „Atunci a venit la El mama fiilor lui Zevedeu, împreună cu fiii ei, închinându-se şi cerând ceva de la El. ♣ Iar El a zis ei: Ce voieşti? Ea a zis Lui: **Zi ca să şadă aceşti doi fii ai mei, unul de-a dreapta şi altul de-a stânga Ta, întru împărăţia Ta**. ♣ Dar Iisus, răspunzând, a zis: Nu ştiţi ce cereţi. Puteţi, oare, să beţi paharul pe care-l voi bea Eu şi cu botezul cu care Eu Mă botez să vă botezaţi? Ei I-au zis: Putem. ♣ Şi El a zis lor: Paharul Meu veţi bea şi cu botezul cu care Eu Mă botez vă veţi boteza, dar **a şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu**".

Lc. 1,32-33 „**Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema** şi Domnul Dumnezeu Îi va da Lui tronul lui David, părintele Său. ♣ **Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit**".

Lc. 22,29-30 „Şi Eu vă rânduiesc vouă împărăţie, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu. ♣ **Ca să mâncaţi şi să beţi la masa Mea, în împărăţia Mea** ...".

Lc. 23,42-43 „Şi zicea lui Iisus: <u>Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni în împărăţia Ta</u>. ♣ Şi Iisus i-a zis: Adevărat grăiesc ţie, astăzi vei fi cu Mine în rai[447]".

In. 18,36 „Iisus a răspuns**: Împărăţia Mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăţia Mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii Mei s-ar fi luptat ca să nu fiu predat iudeilor**. Dar acum împărăţia Mea nu este de aici".

♣♣♣

[445] Vezi şi *Împărăția lui Dumnezeu*, p. 62-68.
[446] Vezi Mt. 13,24-30,36-43 *Pilda neghinei,* p. 63.
[447] Vezi Lc. 23,39-43, *p. 436.*

Rom. 5,17 „Căci, dacă prin greşeala unuia moartea a împărăţit printr-unul, cu mult mai mult **cei ce primesc prisosinţa harului şi a darului dreptăţii vor împărăţi în viaţă prin Unul Iisus Hristos**".

1 Cor. 15,24 „**După aceea, sfârşitul, când Domnul va preda împărăţia lui Dumnezeu şi Tatălui**, când va desfiinţa orice domnie şi orice stăpânire şi orice putere".

Ef. 5,5 „Căci aceasta s-o ştiţi bine, că nici un desfrânat, sau necurat, sau lacom de avere, care este un închinător la idoli, nu are moştenire în împărăţia lui Hristos şi a lui Dumnezeu".

Col. 1,13 „El ne-a scos de sub puterea întunericului şi ne-a strămutat în împărăţia Fiului iubirii Sale".

2 Tim. 4,1 „Eu te îndemn deci stăruitor în faţa lui Dumnezeu şi a lui Hristos Iisus, Care va să judece viii şi morţii, la arătarea Lui şi în împărăţia Lui".

2 Petr. 1,10-11 „Pentru aceea, fraţilor, siliţi-vă cu atât mai vârtos să faceţi temeinică chemarea şi alegerea voastră, căci, făcând acestea, nu veţi greşi niciodată. ♣ **Că aşa vi se va da cu bogăţie intrarea în veşnica împărăţie a Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos**".

Apoc. 1,9 „Eu Ioan, fratele vostru şi împreună cu voi părtaş la suferinţa şi la împărăţia şi la răbdarea în Iisus ...".

Apoc. 5,10 (Apoc. 1,6) „Şi I-ai făcut Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi, şi vor împărăţi pe pământ".

Apoc. 12,10 „Şi am auzit glas mare, în cer, zicând: **Acum s-a făcut mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru şi stăpânirea Hristosului Său**, căci aruncat a fost pârâşul fraţilor noştri, cel ce îi pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua şi noaptea".

Apoc. 20,4 „... Şi ei au înviat şi au împărăţit cu Hristos mii de ani[448]".

---

[448] *„În ce privește venirea a doua a Domnului, Revelația divină ne spune că odată cu această venire va fi și judecata universală (Mt. 25,31 urm.). Nu va fi mai întâi venirea a doua și abia după o mie de ani să urmeze judecata.*

Milenarismul învață trei împărății ale lui Hristos: prima e împărăția Harului, care ține până la venirea a doua; a doua e împărăția de 1000 de ani, care urmează primeia și a treia e împărăția gloriei, care urmează după judecata universală. În Sf. Scriptură e însă vorba numai despre două împărății: a Harului, care ține de la prima venire a Domnului până la Judecata universală (1 Cor. 15,25) și a doua care ține de la Judecata univesală în infinit (Lc. 1,33; 2 Petr. 1,11).

Din învățătura milenaristă rezultă că cei ce vor trăi în mileniu știu și pot fixa cu precizie ziua Judecății și a sfârșitului lumii, întrucât ar urma să fie la capătul celor 1000 de ani. O astfel de concluzie însă stă în contrazicere cu cuvintele Domnului, care spune că de ziua și ceasul acela nu știe nimeni (Mt. 24,36,44).

20. Mielul lui Dumnezeu

In. 1,29,35-37 „A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el şi a zis: **Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii**. ♣ A doua zi iarăşi stătea Ioan şi doi dintre ucenicii lui. ♣ Şi privind pe Iisus, Care trecea, a zis: **Iată Mielul lui Dumnezeu!** ♣ Şi cei doi ucenici l-au auzit când a spus aceasta şi au mers după Iisus[449]".

Fapt. 8,32-33 „Iar locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: «**Ca un miel care se aduce spre junghiere şi ca o oaie fără de glas înaintea celui ce-o tunde, aşa nu şi-a deschis gura sa**. ♣ Întru smerenia Lui, judecata Lui s-a ridicat şi neamul Lui cine-l va spune? Că se ridică de pe pământ viaţa Lui[450]»".

1 Petr. 1,18-19 „Ştiind că **nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur, aţi fost răscumpăraţi** din viaţa voastră deşartă, lăsată de la părinţi, ♣ **Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi neprihănit**".

Apoc. 5,1-10[451] „**Am văzut apoi, în mâna dreaptă a Celui ce şedea pe tron, o carte scrisă înăuntru şi pe dos, pecetluită cu şapte peceţi**[452]. ♣ Şi am văzut un înger puternic, care striga cu glas mare: Cine este vrednic să deschidă cartea şi să desfacă toate peceţile ei? ♣ **Dar nimeni în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschidă cartea, nici să se uite în ea**[453]. ♣ Şi am plâns mult, fiindcă nimeni n-a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să se uite în ea. ♣ Şi unul dintre bătrâni mi-a zis: Nu plânge. **Iată, a biruit leul din seminţia lui Iuda**[454]**, rădăcina lui David, ca să deschidă cartea şi cele şapte peceţi ale ei**. ♣ **Şi am văzut, la mijloc, între tron şi cele patru fiinţe şi în mijlocul bătrânilor, stând un Miel, ca înjunghiat**, şi care avea şapte coarne şi şapte ochi, care sunt cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul. ♣ **Şi a venit şi a luat cartea, din dreapta Celui ce şedea pe tron**. ♣ **Şi când a luat cartea, cele patru fiinţe şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului**, având fiecare alăută şi cupe de aur pline cu tămâie care sunt rugăciunile sfinţilor. ♣ **Şi cântau o cântare nouă, zicând: Vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei, fiindcă ai fost înjunghiat şi ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din toată seminţia şi limba şi poporul şi neamul**. ♣ Şi I-ai făcut Dumnezeului nostru împărăţie şi preoţi, şi vor împărăţi pe pământ".

Ca bază scripturistică milenariştii (sau mileniştii) se referă la locul din Apocalipsă 20, pe care-l interpretează literal. Interpretarea literală a acestui loc stă însă în contrazicere cu alte texte ale Sf. Scripturi". Prof. N. Chiţescu, Pr. Prof. Isidor Todoran, Pr. Prof. Petreuţă, *Teologia Dogmatică şi Simbolică, Manual pentru Facultăţile Teologice,* vol. 2, Editura Renaşterea, Cluj-Napoca 2010, p. 299.

Vezi şi notele de subsol de la: Apoc. 20,1-3,7-10, *p. 290*; Apoc. 20,5-6, *p. 322*. Apoc. 22,1-5, *p. 69*.

[449] Vezi In. 1,6-8,15-36, *p. 188-189.*

[450] Is. 53,7-8. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65-66. Vezi Fapt. 8,26-35, *p. 524.*

[451] Vezi şi Apoc. 5,11-13, *p. 70.*

[452] Iez. 2,9.

[453] Is. 29,11-12.

[454] Fac. 49,9-10. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 60.

Apoc. 6,1 „**Şi am văzut când Mielul a deschis pe cea dintâi din cele şapte peceţi**, şi am auzit pe una din cele patru fiinţe zicând cu glas ca de tunet: Vino şi vezi".

Apoc. 6,15-16 „Şi împăraţii pământului şi domnii şi căpeteniile oştilor şi bogaţii şi cei puternici şi toţi robii şi toţi slobozii s-au ascuns în peşteri şi în stâncile munţilor, ♣ Strigând munţilor şi stâncilor: **Cădeţi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de faţa Celui ce şade pe tron şi de mânia Mielului**[455]".

Apoc. 7,10,17 „Şi mulţimea striga cu glas mare, zicând: **Mântuirea este de la Dumnezeul nostru, Care şade pe tron, şi de la Mielul. ♣ Căci Mielul, Cel ce stă în mijlocul tronului, îi va paşte pe ei şi-i va duce la izvoarele apelor vieţii** şi Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor".

Apoc. 8,1 „Şi când Mielul a deschis pecetea a şaptea, <u>s-a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas</u>".

Apoc. 12,11 „**Şi ei l-au biruit prin sângele Mielului** şi prin cuvântul mărturiei lor şi nu şi-au iubit sufletul lor, până la moarte".

Apoc. 13,8 „Şi i se vor închina ei toţi cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise, de la întemeierea lumii, **în cartea vieţii Mielului celui înjunghiat**[456]".

Apoc. 14,4 „Aceştia sunt care nu s-au întinat cu femei, căci sunt feciorelnici. **Aceştia sunt care merg după Miel ori unde se va duce**. Aceştia au fost răscumpăraţi dintre oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului".

Apoc. 14,10 „Va bea şi el din vinul aprinderii lui Dumnezeu, turnat neamestecat, în potirul mâniei Sale, şi se va chinui în foc şi în pucioasă, înaintea sfinţilor îngeri şi **înaintea Mielului**[457]".

Apoc. 15,3 „Şi ei cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, **şi cântarea Mielului** ...[458]".

Apoc. 17,14 „**Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor şi Împăratul împăraţilor** şi vor birui şi cei împreună cu El - chemaţi şi aleşi şi credincioşi".

Apoc. 19,7-9 „Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să-I dăm slavă, căci **a venit nunta Mielului şi mireasa Lui s-a pregătit**, ♣ Şi i s-a dat ei să se înveşmânteze cu vison curat, luminos, căci visonul sunt faptele cele drepte ale sfinţilor. ♣ Şi mi-a zis: Scrie:

[455] Vezi Apoc. 6,12-17, *p. 288.*
[456] Vezi Apoc. 13,3-8, *p. 288*.
[457] Vezi Apoc. 14,9-11, *p. 299.*
[458] Vezi Apoc. 15,3-4, *p. 11.*

Fericiţi cei chemaţi la cina nunţii Mielului! Şi mi-a zis: Acestea sunt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu".

Apoc. 21,22-23 „Iar cele douăsprezece porţi sunt douăsprezece mărgăritare; fiecare din porţi este dintr-un mărgăritar. Şi piaţa cetăţii este de aur curat, şi străvezie ca sticla. **Şi templu n-am văzut în ea, pentru că Domnul Dumnezeu, Atotţiitorul, şi Mielul este templul ei**. ♣ Şi cetatea nu are trebuinţă de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o şi **făclia ei este Mielul**[459]".

Apoc. 22,1 „Şi mi-a arătat, apoi, râul şi **apa vieţii**, limpede cum e cristalul şi **care izvorăşte din tronul lui Dumnezeu şi al Mielului**[460]**".**

21. Păstorul cel Bun

Mt. 26,31 „Atunci Iisus le-a zis: Voi toţi vă veţi sminti întru Mine în noaptea aceasta căci scris este: «**Bate-voi păstorul şi se vor risipi oile turmei**[461]»".

In. 10,9-16[462] „**Eu sunt uşa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla**. ♣ Furul nu vine decât ca să fure şi să junghie şi să piardă. Eu am venit ca viaţă să aibă şi din belşug să aibă. ♣ **Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi pune sufletul pentru oile sale.** ♣ Iar cel plătit şi cel care nu este păstor, şi ale cărui oi nu sunt ale lui, vede lupul venind şi lasă oile şi fuge; şi lupul le răpeşte şi le risipeşte. ♣ Dar cel plătit fuge, pentru că este plătit şi nu are grijă de oi. ♣ **Eu sunt păstorul cel bun şi cunosc pe ale Mele şi ale Mele Mă cunosc pe Mine**. ♣ Precum Mă cunoaşte Tatăl şi Eu cunosc pe Tatăl. Şi sufletul Îmi pun pentru oi. ♣ Am şi alte oi, care nu sunt din staulul acesta. Şi pe acelea trebuie să le aduc, şi vor auzi glasul Meu **şi va fi o turmă şi un pastor**".

♣♣♣

Evr. 13,20-21 „Iar Dumnezeul păcii, Cel ce, prin sângele unui testament veşnic, a sculat din morţi pe **Păstorul cel mare al oilor, pe Domnul nostru Iisus**, ♣ Să vă întărească în orice lucru bun, ca să faceţi voia Lui, şi să lucreze în noi ceea ce este bine plăcut în faţa Lui, prin Iisus Hristos, Căruia fie slava în vecii vecilor. Amin!"

1 Petr. 2,25 „Căci eraţi ca nişte oi rătăcite, dar v-aţi întors acum la Păstorul şi la Păzitorul sufletelor voastre[463]**".**

1 Petr. 5,4 „**Iar când Se va arăta Mai-marele păstorilor**, veţi lua cununa cea neveştejită a măririi[464]".

---

[459] Vezi Apoc. 21,9-10,14,22-23,25,27, *p. 68-69.*
[460] Vezi Apoc. 22,1-5, *p. 69.*
[461] Zah. 13,7. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 66.
[462] Vezi şi In. 10,1-9, *p. 77.*
[463] Vezi 1 Petr. 2,21-25, *p. 126.*

Apoc. 12,5 „Şi a născut un copil de parte bărbătească, care avea să păstorească toate neamurile cu toiag de fier[465]**. Şi copilul ei fu răpit la Dumnezeu şi la tronul Lui".**

22. Hristos Lumina

In. 1,6-9 „Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan. ♣ Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toți să creadă prin el. ♣ **Nu era el Lumina ci ca să mărturisească despre Lumină**. ♣ **Cuvântul era Lumina cea adevărată care luminează pe tot omul, care vine în lume**".

In. 3,19-21 „Iar aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume şi oamenii au iubit întunericul mai mult decât Lumina. Căci faptele lor erau rele. ♣ Că oricine face rele urăşte Lumina şi nu vine la Lumină, pentru ca faptele lui să nu se vădească. ♣ Dar cel care lucrează adevărul vine la Lumină, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sunt săvârşite".

In. 8,12 „Deci iarăşi le-a vorbit Iisus zicând: **Eu sunt Lumina lumii**; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieții".

In. 9,4-5 „Trebuie să fac, până este ziuă, lucrările Celui ce M-a trimis pe Mine; că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze. ♣ **Atât cât sunt în lume, Lumină a lumii sunt**".

In. 12,35-36,46 „Deci le-a zis Iisus: Încă puțină vreme Lumina este cu voi. Umblați cât aveți Lumina ca să nu vă prindă întunericul. Căci cel ce umblă în întuneric nu ştie unde merge. ♣ **Cât aveți Lumina, credeți în Lumină, ca să fiți fii ai Luminii.** Acestea le-a vorbit Iisus şi, plecând, S-a ascuns de ei. ♣ **Eu, Lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămână întuneric**".

23. Hristos Piatra din capul unghiului

Mt. 21,23-27,42,44 (Mc. 11,27-33; Mc. 12,10-11; Lc. 20,1-8,17-18) „Iar după ce a intrat în templu, s-au apropiat de El, pe când învăța, arhiereii şi bătrânii poporului şi au zis: **Cu ce putere faci acestea? Şi cine Ți-a dat puterea aceasta?** ♣ Răspunzând, Iisus le-a zis: Vă voi întreba şi Eu pe voi un cuvânt, pe care, de Mi-l veți spune, şi Eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea: ♣ **Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer sau de la oameni?** Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: Din cer, ne va spune: De ce, dar, n-ați crezut lui? ♣ Iar de vom zice: De la oameni, ne temem de popor, fiindcă toți îl socotesc pe Ioan de prooroc. ♣ Şi răspunzând ei lui Iisus, au zis: Nu ştim. Zis-a lor şi El: **Nici Eu nu vă spun cu ce putere fac acestea**. ♣ **Au n-ați citit niciodată în Scripturi: Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns**

[464] Vezi 1 Petr. 5,1-5, *p. 370.*
[465] Ps. 2,9.

să fie în capul unghiului[466]. De la Domnul a fost aceasta şi este lucru minunat în ochii noştri? ♣ **Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va cădea îl va strivi**".

Fapt. 4,11-12 „Acesta este piatra cea neluată în seamă de către voi, zidarii, care a ajuns în capul unghiului; ♣ Şi întru nimeni altul nu este mântuirea, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi".

1 Cor. 10,4 „Şi toţi, aceeaşi băutură duhovnicească au băut, pentru că beau din piatra duhovnicească ce îi urma. Iar piatra era Hristos".

Ef. 2,20 „Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuşi Iisus Hristos".

1 Petr. 2,4-8 „**Apropiaţi-vă de El, piatra cea vie**, de oameni într-adevăr neluată în seamă, dar la Dumnezeu aleasă şi de preţ; ♣ Şi voi înşivă, ca pietre vii, zidiţi-vă drept casă duhovnicească, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, bine-plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos. ♣ Pentru că scris este în Scriptură: «**Iată, pun în Sion Piatra din capul unghiului, aleasă, de mare preţ, şi cel ce va crede în ea nu se va ruşina**». ♣ Pentru voi, deci, care credeţi, (Piatra) este cinstea; iar pentru cei ce nu cred, piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului, ♣ **Şi piatră de poticnire şi stâncă de sminteală**[467]**, de care se poticnesc, fiindcă n-au dat ascultare cuvântului**, spre care au şi fost puşi".

24. Hristos Judecătorul

Mt. 25,31-32 (Mt. 16,27) „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. ♣ Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre[468]**".**

In. 5,21-30 „Căci, după cum Tatăl scoală pe cei morţi şi le dă viaţă, tot aşa şi Fiul dă viaţă celor ce voieşte. ♣ **Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului**. ♣ Ca toţi să cinstească pe Fiul cum cinstesc pe Tatăl. Cine nu cinsteşte pe Fiul nu cinsteşte pe Tatăl care L-a trimis. ♣ **Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţă veşnică şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat de la moarte la viaţă**. ♣ **Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi cei ce vor auzi vor învia**. ♣ Căci precum Tatăl are viaţă în Sine, aşa I-a dat şi Fiului să aibă viaţă în Sine; ♣ **Şi I-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului**. ♣ Nu vă miraţi de aceasta; căci vine ceasul când toţi cei din morminte vor auzi glasul

[466] Ps. 117,22-23; Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61; p. 62.
[467] Vezi Rom. 9,30-33, *p. 130.*
[468] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297*; Mt. 16,27-28, *p. 33.*

Lui, ♣ **Şi vor ieşi, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieţii şi cei ce au făcut cele rele spre învierea osândirii**. ♣ **Eu nu pot să fac de la Mine nimic; precum aud, judec; dar judecata Mea este dreaptă, pentru că nu caut la voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis**".

In. 8,15-16 „Voi judecaţi după trup; Eu nu judec pe nimeni. ♣ **Şi chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu sunt singur, ci Eu şi Cel ce M-a trimis pe Mine**".

In. 9,39 „**Şi a zis: Spre judecată am venit în lumea aceasta**, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi[469]".

♣♣♣

Fapt. 10,42 „Şi ne-a poruncit să propovăduim poporului şi să mărturisim că El este Cel rânduit de Dumnezeu să fie judecător al celor vii şi al celor morţi".

Fapt. 17,31 „Pentru că a hotărât o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rânduit, dăruind tuturor încredinţare, prin Învierea Lui din morţi".

Rom. 2,11,16 „Căci nu este părtinire la Dumnezeu! ♣ În ziua în care Dumnezeu va judeca, prin Iisus Hristos, după Evanghelia mea, cele ascunse ale oamenilor[470]".

Rom. 8,34 „Cine este Cel ce osândeşte? Hristos, Cel ce a murit, şi mai ales Cel ce a înviat, Care şi este de-a dreapta lui Dumnezeu, Care mijloceşte pentru noi!"

2 Cor. 5,10 „Pentru că noi toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine, ori rău".

2 Tim. 4,1,8 „Eu te îndemn deci stăruitor în faţa lui Dumnezeu şi a lui **Hristos Iisus, Care va să judece viii şi morţii, la arătarea Lui şi în împărăţia Lui**; ♣ De acum mi s-a gătit cununa dreptăţii, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, **El, Dreptul Judecător**, şi nu numai mie, ci şi tuturor celor ce au iubit arătarea Lui".

Evr. 4,13 „Şi nu este nici o făptură ascunsă înaintea Lui, ci toate sunt goale şi descoperite, pentru ochii Celui în faţa Căruia noi vom da socoteală".

Apoc. 2,23 „... vor cunoaşte toate Bisericile că Eu sunt Cel care cercetez rărunchii şi inimile şi voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre".

---

[469] Vezi In. 9,39-41, *p. 333*; Mt. 12,17-21, *p. 76*.

[470] Vezi Rom. 2,2,5-16, *p. 298*.

25. Mila şi ajutorul Domnului[471]

Mt. 11,28 „Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi”.

Mt. 28,20 „... Şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin”.

Ef. 3,19 „Şi să cunoaşteţi <u>iubirea lui Hristos, cea mai presus de cunoştinţă</u>, ca să vă umpleţi de toată plinătatea lui Dumnezeu”.

♣♣♣

Mt. 8,16-17 „Şi făcându-se seară, au adus la El mulţi demonizaţi şi a scos duhurile cu cuvântul şi pe toţi cei bolnavi i-a vindecat, ♣ **Ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin Isaia proorocul, care zice: Acesta neputinţele noastre a luat şi bolile noastre le-a purtat**[472]”.

Mt. 8,23-27 (Mc. 4,35-41[473]**; Lc. 8,22-25)** „Intrând El în corabie, ucenicii Lui L-au urmat. ♣ Şi, iată, furtună mare s-a ridicat pe mare, încât corabia se acoperea de valuri; iar El dormea. ♣ Şi venind ucenicii la El, L-au deşteptat zicând: **Doamne, mântuieşte-ne, că pierim**. ♣ Iisus le-a zis: **De ce vă este frică, puţin credincioşilor? S-a sculat atunci, a certat vânturile şi marea şi s-a făcut linişte deplină**. ♣ Iar oamenii s-au mirat, zicând: **<u>Cine este Acesta că şi vânturile şi marea ascultă de El</u>?**”

Mt. 9,35-36 (Mt. 4,23) „Şi Iisus străbătea toate cetăţile şi satele, învăţând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia împărăţiei şi vindecând toată boala şi toată neputinţa în popor. ♣ **Şi văzând mulţimile, I s-a făcut milă de ele că erau necăjite şi rătăcite ca nişte oi care n-au păstor**”.

Mt. 12,22-24 (Lc. 11,14-15) [474] „Atunci au adus la El pe un demonizat, orb şi mut, şi l-a vindecat, încât cel orb şi mut vorbea şi vedea. ♣ Mulţimile toate se mirau zicând: Nu este, oare, Acesta, Fiul lui David? ♣ **Fariseii însă, auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni decât cu Beelzebul, căpetenia demonilor**”.

Mt. 14,13-14 „Iar Iisus, auzind, S-a dus de acolo singur, cu corabia, în loc pustiu dar, aflând, **mulţimile au venit după El, pe jos, din cetăţi**. ♣ Şi ieşind, a văzut mulţime mare **şi I S-a făcut milă de ei** şi a vindecat pe bolnavii lor”.

---

[471] Vezi şi Mt. 8,5-13, *p. 390*; Mt. 15,21-28 (Mc. 7,24-30), Mt. 20,29-34, Mc. 10,46-52 (Lc. 18,35-43), *p. 397-398*; Mc. 9,17-29 (Mt. 17,14-21; Lc. 9,38-42), *p. 423-424*; Mt. 9,27-30, *p. 456*; Lc. 7,1-10, *p. 479*; Lc. 13,10-17, Lc. 14,1-6, In. 5,1-18, p. *483-484*.

[472] Is. 53,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65-66.

[473] Vezi şi Mc. 4,35-41, *p. 458*.

[474] Vezi şi Mt. 12,24-28 (Mc. 3,22-26; Lc. 11,15-20), *p. 419*.

Mt. 14,28-31 „**Iar Petru, răspunzând, a zis: Doamne, dacă eşti Tu, porunceşte să vin la Tine pe apă. ♣ El i-a zis: Vino.** Iar Petru, coborându-se din corabie, a mers pe apă şi a venit către Iisus. ♣ **Dar văzând vântul, s-a temut şi, începând să se scufunde, a strigat, zicând: Doamne, scapă-mă! ♣ Iar Iisus, întinzând îndată mâna, l-a apucat şi a zis: Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?**"

Mt. 15,30-38 (Mc. 8,1-9) „**Şi mulţimi multe au venit la El, având cu ei şchiopi, orbi, muţi, ciungi, şi mulţi alţii şi i-au pus la picioarele Lui, iar El i-a vindecat. ♣** Încât mulţimea se minuna văzând pe muţi vorbind, pe ciungi sănătoşi, pe şchiopi umblând şi pe orbi văzând, şi slăveau pe Dumnezeul lui Israel ♣ Iar Iisus, chemând la Sine pe ucenicii Săi, a zis: **Milă îmi este de mulţime, că iată sunt trei zile de când aşteaptă lângă Mine şi n-au ce să mănânce; şi să-i slobozesc flămânzi nu voiesc, ca să nu se istovească pe drum**. ♣ Şi ucenicii I-au zis: De unde să avem noi, în pustie, atâtea pâini, cât să săturăm atâta mulţime? ♣ Şi Iisus i-a întrebat: Câte pâini aveţi? Ei au răspuns: Şapte şi puţini peştişori. ♣ Şi poruncind mulţimii să şadă jos pe pământ, ♣ **A luat cele şapte pâini şi peşti şi, mulţumind, a frânt şi a dat ucenicilor, iar ucenicii mulţimilor. ♣ Şi au mâncat toţi şi s-au săturat** şi au luat şapte coşuri pline, cu rămăşiţe de fărâmituri ♣ **Iar cei ce au mâncat erau ca la patru mii de bărbaţi, afară de copii şi de femei**".

Mc. 1,21-27 (Lc. 4,31-36) „Şi venind în Capernaum şi îndată intrând sâmbăta în sinagogă, îi învăţa. ♣ Şi erau uimiţi de învăţătura Lui, căci **El îi învăţa pe ei ca Cel ce are putere, iar nu în felul cărturarilor**. ♣ Şi era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare, ♣ Zicând: **Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit ca să ne pierzi? Te ştim cine eşti: Sfântul lui Dumnezeu**[475]. ♣ Şi Iisus l-a certat, zicând: Taci şi ieşi din el. ♣ Şi scuturându-l duhul cel necurat şi strigând cu glas mare, a ieşit din el. ♣ Şi s-au spăimântat toţi, încât se întrebau între ei, zicând: **Ce este aceasta? O învăţătură nouă şi cu putere; că şi duhurilor necurate le porunceşte, şi I se supun**".

Mc. 1,40-44 (Mt. 8,2-4; Lc. 5,12-14) „Şi un lepros a venit la El, rugându-L şi îngenunchind şi zicând: **De voieşti, poţi să mă curăţeşti. ♣ Şi făcându-I-se milă, a întins mâna şi S-a atins de el şi i-a zis: Voiesc, curăţeşte-te**. ♣ **Şi îndată s-a îndepărtat lepra de la el şi s-a curăţit**. ♣ Şi poruncindu-i cu asprime, îndată l-a alungat, ♣ Şi i-a zis: Vezi, nimănui să nu spui nimic, ci mergi de te arată preotului şi adu, pentru curăţirea ta, cele ce a rânduit Moise, spre mărturie lor".

Mc. 3,1-6 (Mt. 12,10-13[476]**; Lc. 6,6-11)** „Şi iarăşi a intrat în sinagogă. Şi era acolo un om având mâna uscată. ♣ **Şi Îl păndeau pe Iisus să vadă dacă îl va vindeca sâmbăta, ca să-L învinuiască**. ♣ Şi a zis omului care avea mâna uscată: Ridică-te în mijloc! ♣ Şi a zis lor: **Se cuvine, sâmbăta, a face bine sau a face rău, a mântui un suflet sau a-l pierde?** Dar ei tăceau; ♣ Şi privindu-i pe ei cu mânie şi întristându-Se de învârtoşarea inimii lor, a zis omului: Întinde mâna ta! Şi a întins-o, şi mâna lui s-a

---

[475] Dan. 9,24 *„... până ce dreptatea cea veşnică va veni, vedenia şi proorocia se vor pecetlui şi se va unge **Sfântul Sfinţilor**"*. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 64

[476] Vezi şi Mt. 12,10-13, *p. 483.*

făcut sănătoasă. ♣ **Şi ieşind, fariseii au făcut îndată sfat cu irodianii împotriva Lui, ca să-L piardă**".

Mc. 3,10 „Fiindcă vindecase pe mulţi, de aceea năvăleau asupra Lui, ca să se atingă de El toţi câţi erau bolnavi".

Mc. 5,25-34 (Mt. 9,20-22; Lc. 8,43-48[477]**)** „Şi era o femeie care avea, de doisprezece ani, curgere de sânge. ♣ **Şi multe îndurase de la mulţi doctori, cheltuindu-şi toate ale sale, dar nefolosind nimic, ci mai mult mergând înspre mai rău**. ♣ **Auzind ea cele despre Iisus, a venit în mulţime şi pe la spate s-a atins de haina Lui**. ♣ Căci îşi zicea: De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca! ♣ **Şi îndată izvorul sângelui ei a încetat şi ea a simţit în trup că s-a vindecat de boală**. ♣ **Şi îndată, cunoscând Iisus în Sine puterea ieşită din El, întorcându-Se către mulţime, a întrebat: Cine s-a atins de hainele Mele?** ♣ Şi I-au zis ucenicii Lui: Vezi mulţimea îmbulzindu-Te şi zici: Cine s-a atins de Mine? ♣ Şi Se uita împrejur să vadă pe aceea care făcuse aceasta. ♣ **Iar femeia, înfricoşându-se şi tremurând, ştiind ce i se făcuse, a venit şi a căzut înaintea Lui şi I-a mărturisit tot adevărul**; ♣ **Iar El i-a zis: Fiică, credinţa ta te-a mântuit, mergi în pace şi fii sănătoasă de boala ta**!"

Mc. 6,31-44 (Mt. 14,13-21; Lc. 9,10-17; In. 6,1-13) „... **Căci mulţi erau care veneau şi mulţi erau care se duceau şi nu mai aveau timp nici să mănânce**. ♣ Şi au plecat cu corabia spre un loc pustiu, de o parte. ♣ Şi i-au văzut plecând şi mulţi au înţeles şi au alergat acolo pe jos de prin toate cetăţile şi au sosit înaintea lor. ♣ **Şi ieşind din corabie, Iisus a văzut mulţime mare şi I s-a făcut milă de ei, căci erau ca nişte oi fără păstor, şi a început să-i înveţe multe**. ♣ Dar făcându-se târziu, ucenicii Lui, apropiindu-se, I-au zis: Locul e pustiu şi ceasul e târziu; ♣ Slobozeşte-i, ca mergând prin cetăţile şi prin satele dimprejur, să-şi cumpere să mănânce. ♣ Răspunzând, El le-a zis: Daţi-le voi să mănânce. Şi ei I-au zis: Să mergem noi să cumpărăm pâini de două sute de dinari şi să le dăm să mănânce? ♣ Iar El le-a zis: Câte pâini aveţi? Duceţi-vă şi vedeţi. Şi după ce au văzut, I-au spus: Cinci pâini şi doi peşti. ♣ **Şi El le-a poruncit să-i aşeze pe toţi cete, cete, pe iarbă verde**. ♣ Şi au şezut cete, cete, câte o sută şi câte cincizeci. ♣ **Şi luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, privind la cer, a binecuvântat şi a frânt pâinile şi le-a dat ucenicilor, ca să le pună înainte, asemenea şi cei doi peşti i-a împărţit tuturor.** ♣ **Şi au mâncat toţi şi s-au săturat.** ♣ **Şi au luat douăsprezece coşuri pline cu fărâmituri şi cu ce-a rămas din peşti.** ♣ **Iar cei ce au mâncat pâinile erau cinci mii de bărbaţi**".

Mc. 7,37 „Toate le-a făcut bine: **pe surzi îi face să audă şi pe muţi să vorbească**".

Lc. 4,37-42 (Mt. 8,14-17; Mc. 1,28-34) „Şi a ieşit vestea despre El în tot locul din împrejurimi. ♣ Şi sculându-Se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar **soacra lui Simon era prinsă de friguri rele şi L-au rugat pentru ea**. ♣ **Şi El, plecându-Se asupra ei, a certat frigurile şi frigurile au lăsat-o.** Iar ea, îndată sculându-se, le slujea; ♣ Dar apunând soarele, **toţi câţi aveau bolnavi de felurite boli îi aduceau la El; iar El, punându-Şi mâinile pe fiecare dintre ei, îi făcea sănătoşi**. ♣ **Din mulţi**

[477] Vezi şi Lc. 8,43-48, *p. 158.*

ieşeau şi demoni, care strigau şi ziceau: Tu eşti Fiul lui Dumnezeu. Dar El, certându-i, nu-i lăsa să vorbească acestea, că ştiau că El este Hristosul. ♣ Iar făcându-se ziuă, a ieşit şi S-a dus într-un loc pustiu; şi **mulţimile Îl căutau şi au venit până la El, şi-L ţineau ca să nu plece de la ei**".

Lc. 5,17-26 (Mt. 9,2-7; Mc. 2,1-12) „Şi într-una din zile Iisus învăţa şi de faţă şedeau farisei şi învăţători ai Legii, veniţi din toate satele Galileii, din Iudeea şi din Ierusalim. **Şi puterea Domnului se arăta în tămăduiri**. ♣ **Şi iată nişte bărbaţi aduceau pe pat un om care era slăbănog şi căutau să-l ducă înăuntru şi să-l pună înaintea Lui**; ♣ Dar negăsind pe unde să-l ducă, din pricina mulţimii, s-au suit pe acoperiş şi, printre cărămizi, l-au lăsat cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus. ♣ **Şi văzând credinţa lor, El le-a zis: Omule, iertate îţi sunt păcatele tale**. ♣ Iar fariseii şi cărturarii au început să cârtească, zicând: Cine este Acesta care grăieşte hule? Cine poate să ierte păcatele decât unul Dumnezeu? ♣ Iar Iisus, cunoscând gândurile lor, răspunzând a zis către ei: Ce cugetaţi în inimile voastre? ♣ Ce este mai uşor? A zice: Iertate sunt păcatele tale, sau a zice: Scoală şi umblă? ♣ **Iar ca să ştiţi că Fiul Omului are pe pământ putere să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Ţie îţi zic: Scoală-te, ia patul tău şi mergi la casa ta**. ♣ **Şi îndată, ridicându-se înaintea lor, luând patul pe care zăcuse, s-a dus la casa sa, slăvind pe Dumnezeu**. ♣ Şi uimire i-a cuprins pe toţi şi slăveau pe Dumnezeu şi, plini de frică, ziceau: Am văzut astăzi lucruri minunate".

Lc. 6,17-19 (Mc. 3,10)[478] „Şi coborând împreună cu ei, a stat în loc şes, El **şi mulţime multă de ucenici ai Săi şi mulţime mare de popor** din toată Iudeea, din Ierusalim şi de pe ţărmul Tirului şi al Sidonului, **care veniseră ca să-L asculte şi să se vindece de bolile lor**. ♣ Şi cei chinuiţi de duhuri necurate se vindecau. ♣ **Şi toată mulţimea căuta să se atingă de El că putere ieşea din El şi-i vindeca pe toţi**".

Lc. 7,21-22 (Mt. 11,4-5) „Şi în acel ceas El a vindecat pe mulţi de boli şi de răni şi de duhuri rele şi multor orbi le-a dăruit vederea. ♣ Şi răspunzând, le-a zis: **Mergeţi şi spuneţi lui Ioan cele ce aţi văzut şi cele ce aţi auzit: Orbii văd, şchiopii umblă, leproşii se curăţesc, surzii aud, morţii înviază şi săracilor li se binevesteşte**[479]**".**

Lc. 8,26-39 (Mt. 8,28-32; Mc. 5,1-20[480]**)** „**Şi au ajuns cu corabia în ţinutul Gherghesenilor, care este în faţa Galileii. ♣ Şi ieşind pe uscat, L-a întâmpinat un bărbat din cetate, care avea demon** şi care de multă vreme nu mai punea haină pe el şi în casă nu mai locuia, ci prin morminte. ♣ Şi văzând pe Iisus, strigând, a căzut înaintea Lui şi cu glas mare a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Rogu-Te, nu mă chinui. ♣ Căci poruncea duhului necurat să iasă din om, pentru că de mulţi ani îl stăpânea, şi era legat în lanţuri şi în obezi, păzindu-l, dar el, sfărâmând legăturile, era mânat de demon, în pustie. ♣ Şi l-a întrebat Iisus, zicând: Care-ţi este numele? Iar el a zis: Legiune. Căci demoni mulţi intraseră în el. ♣ Şi-L

[478] Vezi şi Mc. 6,55-56 (Mt. 14,35-36), *p. 456*.

[479] Is. 29,18; Is. 42,7; Is. 61,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62-63. Vezi Lc. 7,18-23 (Mt. 11,2-6) *p. 76*. Mt. 4,24; Mc. 1,39; Lc. 13,32; Fapt. 10,38.

[480] Vezi şi Mc. 5,1-13, *p. 423*.

rugau pe El să nu le poruncească să meargă în adânc. ♣ Şi era acolo o turmă mare de porci, care păşteau pe munte. Şi L-au rugat să le îngăduie să intre în ei; şi le-a îngăduit. ♣ Şi, ieşind demonii din om, au intrat în porci, iar turma s-a aruncat de pe ţărm în lac şi s-a înecat. ♣ Iar păzitorii văzând ce s-a întâmplat, au fugit şi au vestit în cetate şi prin sate. ♣ Şi au ieşit să vadă ce s-a întâmplat şi au venit la Iisus şi au găsit pe omul din care ieşiseră demonii, îmbrăcat şi întreg la minte, şezând jos, la picioarele lui Iisus şi s-au înfricoşat. ♣ **Şi cei ce văzuseră le-au spus cum a fost izbăvit demonizatul. ♣ Şi L-a rugat pe El toată mulţimea din ţinutul Gherghesenilor să plece de la ei, căci erau cuprinşi de frică mare**. Iar El, intrând în corabie, S-a înapoiat. ♣ Iar bărbatul din care ieşiseră demonii Îl ruga să rămână cu El. Iisus însă i-a dat drumul zicând: ♣ **Întoarce-te în casa ta şi spune cât bine ţi-a făcut ţie Dumnezeu. Şi a plecat, vestind în toată cetatea câte îi făcuse Iisus**".

Lc. 15,1-7 (Mt. 18,12-14[481]**)** ***Pilda oii pierdute*** „**Şi se apropiau de El toţi vameşii şi păcătoşii, ca să-L asculte**. ♣ Şi fariseii şi cărturarii cârteau, zicând: Acesta primeşte la Sine pe păcătoşi şi mănâncă cu ei. ♣ **Şi a zis către ei pilda aceasta**, spunând: ♣ **Care om dintre voi, având o sută de oi şi pierzând din ele una, nu lasă pe cele nouăzeci şi nouă în pustie şi se duce după cea pierdută, până ce o găseşte?** ♣ Şi găsind-o, o pune pe umerii săi, bucurându-se; ♣ Şi sosind acasă, cheamă prietenii şi vecinii, zicându-le: Bucuraţi-vă cu mine, că am găsit oaia cea pierdută. ♣ Zic vouă: **Că aşa şi în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte, decât pentru nouăzeci şi nouă de drepţi, care n-au nevoie de pocăinţă**".

Lc. 17,11-19 „Iar pe când Iisus mergea spre Ierusalim şi trecea prin mijlocul Samariei şi al Galileii, ♣ Intrând într-un sat, **L-au întâmpinat zece leproşi care stăteau departe, ♣ Şi care au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Învăţătorule, fie-Ţi milă de noi! ♣ Şi văzându-i, El le-a zis: Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor. Dar, pe când ei se duceau, s-au curăţit ♣ Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu. ♣ Şi a căzut cu faţa la pământ la picioarele lui Iisus, mulţumindu-I. Şi acela era samarinean**. ♣ Şi răspunzând, Iisus a zis: Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? ♣ Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam? ♣ Şi i-a zis: Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit".

In. 2,1-11 „**Şi a treia zi s-a făcut nuntă în Cana Galileii şi era şi mama lui Iisus acolo**. ♣ Şi a fost chemat şi Iisus şi ucenicii Săi la nuntă. ♣ **Şi sfârşindu-se vinul, a zis mama lui Iisus către El: Nu mai au vin. ♣ A zis ei Iisus: Ce ne priveşte pe mine şi pe tine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu. ♣ Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceţi orice vă va spune**. ♣ Şi erau acolo şase vase de piatră, puse pentru curăţirea iudeilor, care luau câte două sau trei vedre. ♣ Zis-a lor Iisus: Umpleţi vasele cu apă. Şi le-au umplut până sus. ♣ Şi le-a zis: Scoateţi acum şi aduceţi nunului. Iar ei i-au dus. ♣ Şi când nunul a gustat **apa care se făcuse vin** şi nu ştia de unde este, ci numai slujitorii care scoseseră apa ştiau, a chemat nunul pe mire, ♣ Şi i-a zis: Orice om pune întâi vinul cel bun şi, când se ameţesc, pune pe cel mai slab. Dar tu ai ţinut

[481] Vezi şi Mt. 18,10-14, *p. 307.*

vinul cel bun până acum. ♣ **Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileii şi Şi-a arătat slava Sa; şi ucenicii Săi au crezut în El**".

In. 4,46-54 „Deci iarăşi a mers în Cana Galileii, unde prefăcuse apa în vin. **Şi era un slujitor regesc, al cărui fiu era bolnav în Capernaum**. ♣ **Acesta, auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s-a dus la El şi Îl ruga să Se coboare şi să vindece pe fiul lui, că era gata să moară**. ♣ Deci Iisus i-a zis: Dacă nu veţi vedea semne şi minuni, nu veţi crede. ♣ Slujitorul regesc a zis către El: **Doamne, coboară-Te înainte de a muri copilul meu.** ♣ **Iisus i-a zis: Mergi, copilul tău trăieşte. Şi omul a crezut cuvântului pe care i l-a spus Iisus şi a plecat**. ♣ Iar pe când cobora, slugile lui, l-au întâmpinat spunându-i că fiul lui trăieşte. ♣ Şi cerea, deci, să afle de la ele ceasul în care i-a fost mai bine. Deci i-au spus că ieri, în ceasul al şaptelea, l-au lăsat frigurile. ♣ Aşadar tatăl a cunoscut că în ceasul acela a fost în care Iisus i-a zis: Fiul tău trăieşte. **Şi a crezut el şi toată casa lui**. ♣ Aceasta este a doua minune pe care a făcut-o iarăşi Iisus, venind din Iudeea în Galileea".

In. 8,2-11 „Dar dimineaţa iarăşi a venit în templu, şi tot poporul venea la El; şi El, şezând, îi învăţa. ♣ **Şi au adus la El fariseii şi cărturarii pe o femeie, prinsă în adulter şi, aşezând-o în mijloc**, ♣ Au zis Lui: Învăţătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de adulter; ♣ **Iar Moise ne-a poruncit în Lege ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar Tu ce zici?** ♣ Şi aceasta ziceau, ispitindu-L, ca să aibă de ce să-L învinuiască. Iar Iisus, plecându-Se în jos, scria cu degetul pe pământ. ♣ Şi stăruind să-L întrebe, El S-a ridicat şi le-a zis: **Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintâi piatra asupra ei**. ♣ Iarăşi plecându-Se, scria pe pământ. ♣ Iar ei auzind aceasta şi mustraţi fiind de cuget, ieşeau unul câte unul, începând de la cei mai bătrâni şi până la cel din urmă, şi a rămas Iisus singur şi femeia, stând în mijloc. ♣ Şi ridicându-Se Iisus şi nevăzând pe nimeni decât pe femeie, i-a zis: **Femeie, unde sunt pârâşii tăi? Nu te-a osândit nici unul?** ♣ **Iar ea a zis: Nici unul, Doamne. Şi Iisus i-a zis: Nu te osândesc nici Eu. Mergi; de acum să nu mai păcătuieşti**".

In. 9,1-38 „Şi trecând **Iisus, a văzut un om orb din naştere**. ♣ Şi ucenicii Lui L-au întrebat, zicând: Învăţătorule, cine a păcătuit; acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb[482]? ♣ Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinţii lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu. ♣ **Trebuie să fac, până este ziuă, lucrările Celui ce M-a trimis pe Mine; că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze**. ♣ Atât cât sunt în lume, Lumină a lumii sunt. ♣ **Acestea zicând, a scuipat jos şi a făcut tină din scuipat, şi a uns cu tină ochii orbului.** ♣ **Şi i-a zis: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului (care se tâlcuieşte: trimis). Deci s-a dus şi s-a spălat şi a venit văzând**. ♣ Iar vecinii şi cei ce-l văzuseră mai înainte că era orb ziceau: Nu este acesta cel ce şedea şi cerşea? ♣ Unii ziceau: El este. Alţii ziceau: Nu este el, ci seamănă cu el. Dar acela zicea: Eu sunt. ♣ Deci îi ziceau: Cum ţi s-au deschis ochii? ♣ Acela a răspuns: **Omul care se numeşte Iisus a făcut tină şi a uns ochii mei; şi mi-a zis: Mergi la scăldătoarea Siloamului şi te spală. Deci, ducându-mă şi spălându-mă, am văzut**. ♣ Zis-au lui: Unde este Acela? Şi el a zis: Nu ştiu. ♣ L-au

[482] Ieş. 20,5 (Deut. 5,9). Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 171.

dus la farisei pe cel ce fusese oarecând orb. ♣ **Şi era sâmbătă în ziua în care Iisus a făcut tină şi i-a deschis ochii**. ♣ Deci iarăşi îl întrebau şi fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei, şi m-am spălat şi văd. ♣ Deci ziceau unii dintre farisei: **Acest om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ţine sâmbăta. Iar alţii ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minuni? Şi era dezbinare între ei**. ♣ Au zis deci orbului iarăşi: Dar tu ce zici despre El, că ţi-a deschis ochii? **Iar el a zis că prooroc este**. ♣ Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb şi a văzut, până ce n-au chemat pe părinţii celui ce vedea. ♣ Şi i-au întrebat, zicând: Acesta este fiul vostru, despre care ziceţi că s-a născut orb? Deci cum vede el acum? ♣ Au răspuns deci părinţii lui şi au zis: Ştim că acesta este fiul nostru şi că s-a născut orb. ♣ **Dar cum vede el acum, noi nu ştim; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu ştim. Întrebaţi-l pe el; este în vârstă; va vorbi singur despre sine**. ♣ **Acestea le-au spus părinţii lui, pentru că se temeau de iudei**. **Căci iudeii puseseră acum la cale că, dacă cineva va mărturisi că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă**. ♣ De aceea au zis părinţii lui: Este în vârstă; întrebaţi-l pe el. ♣ Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb şi i-au zis: **Dă slavă lui Dumnezeu. Noi ştim că Omul Acesta e păcătos**. ♣ **A răspuns deci acela: Dacă este păcătos, nu ştiu. Un lucru ştiu: că fiind orb, acum văd**. ♣ Deci i-au zis: Ce ţi-a făcut? Cum ţi-a deschis ochii? ♣ Le-a răspuns: V-am spus acum şi n-aţi auzit? De ce voiţi să auziţi iarăşi? **Nu cumva voiţi şi voi să vă faceţi ucenici ai Lui?** ♣ **Şi l-au ocărât şi i-au zis: Tu eşti ucenic al Aceluia, iar noi suntem ucenici ai lui Moise**. ♣ **Noi ştim că Dumnezeu a vorbit lui Moise, iar pe Acesta nu-L ştim de unde este.** ♣ A răspuns omul şi le-a zis: **Tocmai în aceasta stă minunea: că voi nu ştiţi de unde este şi El mi-a deschis ochii**. ♣ **Şi noi ştim că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoşi; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acesta îl ascultă**. ♣ Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naştere. ♣ De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu n-ar putea să facă nimic. ♣ Au răspuns şi i-au zis: În păcate te-ai născut tot, şi tu ne înveţi pe noi? Şi l-au dat afară. ♣ **Şi a auzit Iisus că l-au dat afară. Şi, găsindu-l, i-a zis: Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?** ♣ El a răspuns şi a zis: Dar cine este, Doamne, ca să cred în El? ♣ Şi a zis Iisus: L-ai şi văzut! Şi Cel ce vorbeşte cu tine Acela este. ♣ **Iar el a zis: Cred, Doamne. Şi s-a închinat Lui**".

In. 11,1-45 „**Şi era bolnav un oarecare Lazăr din Betania**, satul Mariei şi al Martei, sora ei ♣ **Iar Maria era aceea care a uns cu mir pe Domnul şi I-a şters picioarele cu părul capului ei**, al cărei frate Lazăr era bolnav. ♣ Deci au trimis surorile la El, zicând: **Doamne, iată, cel pe care îl iubeşti este bolnav**. ♣ **Iar Iisus, auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să Se slăvească**. ♣ **Şi iubea Iisus pe Marta sora ei şi pe Lazăr.** ♣ **Când a auzit, deci, că este bolnav, atunci a rămas două zile în locul în care era**. ♣ Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: Să mergem iarăşi în Iudeea. ♣ Ucenicii I-au zis: Învăţătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, şi iarăşi Te duci acolo? ♣ A răspuns Iisus: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi; ♣ Iar dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el. ♣ A zis acestea, şi după aceea le-a spus: **Lazăr, prietenul nostru, a adormit; Mă duc să-l trezesc**. ♣ Deci I-au zis ucenicii: Doamne, dacă a adormit, se va face bine. ♣ Iar Iisus vorbise despre moartea lui, iar ei credeau că vorbeşte despre somn ca odihnă. ♣ **Deci atunci**

Iisus le-a spus lor pe faţă: Lazăr a murit. ♣ Şi Mă bucur pentru voi, ca să credeţi că n-am fost acolo. Dar să mergem la el. ♣ **Deci a zis Toma, care se numeşte Geamănul, celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi şi să murim cu El.** ♣ Deci, venind, Iisus l-a găsit pus de patru zile în mormânt. ♣ Iar Betania era aproape de Ierusalim, ca la cincisprezece stadii. ♣ Şi mulţi dintre iudei veniseră la Marta şi Maria ca să le mângâie pentru fratele lor. ♣ **Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieşit în întâmpinarea Lui**, iar Maria şedea în casă. ♣ Şi a zis către Iisus: **Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit**. ♣ **Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da**. ♣ **Iisus i-a zis: Fratele tău va învia**. ♣ Marta i-a zis: Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi. ♣ **Şi Iisus i-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi**. ♣ **Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac. Crezi tu aceasta? ♣ Zis-a Lui: Da, Doamne. Eu am crezut că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume**. ♣ Şi zicând aceasta, s-a dus şi a chemat pe Maria, sora ei, zicându-i în taină: Învăţătorul este aici şi te cheamă. ♣ Când a auzit aceea, s-a sculat degrabă şi a venit la El. ♣ Şi Iisus nu venise încă în sat, ci era în locul unde Îl întâmpinase Marta. ♣ Iar iudeii care erau cu ea în casă şi o mângâiau, văzând pe Maria că s-a sculat degrabă şi a ieşit afară, au mers după ea socotind că a plecat la mormânt, ca să plângă acolo. ♣ **Deci Maria, când a venit unde era Iisus, văzându-L, a căzut la picioarele Lui, zicându-I: Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit**. ♣ **Deci Iisus, când a văzut-o plângând şi pe iudeii care veniseră cu ea plângând şi ei, a suspinat cu duhul şi S-a tulburat întru Sine**. ♣ Şi a zis: Unde l-aţi pus? Zis-au Lui: Doamne, vino şi vezi. ♣ **Şi a lăcrimat Iisus**. ♣ Deci ziceau iudeii: Iată cât de mult îl iubea. ♣ **Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea, oare, Acesta care a deschis ochii orbului să facă aşa ca şi acesta să nu moară? ♣ Deci suspinând iarăşi Iisus întru Sine, a mers la mormânt**. Şi era o peşteră şi o piatră era aşezată pe ea. ♣ Iisus a zis: Ridicaţi piatra. Marta, sora celui răposat, I-a zis: Doamne, deja miroase, că este a patra zi. ♣ **Iisus i-a zis: Nu ţi-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?** ♣ Au ridicat deci piatra, iar **Iisus Şi-a ridicat ochii în sus şi a zis: Părinte, Îţi mulţumesc că M-ai ascultat**. ♣ Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis. ♣ **Şi zicând acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino afară! ♣ Şi a ieşit mortul**, fiind legat la picioare şi la mâini cu fâşii de pânză şi faţa lui era înfăşurată cu mahramă. Iisus le-a zis: Dezlegaţi-l şi lăsaţi-l să meargă. ♣ Deci mulţi dintre iudeii care veniseră la Maria şi văzuseră ce a făcut Iisus au crezut în El".

♣♣♣

Evr. 4,15-16 „Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat. ♣ Să ne apropiem, deci, cu încredere de tronul harului, ca să luăm milă şi să aflăm har, spre ajutor, la timp potrivit".

Iuda 1,21 „Păziţi-vă întru dragostea lui Dumnezeu şi aşteptaţi mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viaţă veşnică".

a. Hristos mângâie şi întăreşte

Mt. 14,22-33 (Mc. 6,45-51; In. 6,15-21) „Şi îndată Iisus a silit pe ucenici să intre în corabie şi să treacă înaintea Lui, pe ţărmul celălalt, până ce El va da drumul mulţimilor. ♣ Iar dând drumul mulţimilor, S-a suit în munte, ca să Se roage singur. Şi, făcându-se seară, era singur acolo. ♣ Iar corabia era acum la multe stadii departe de pământ, fiind învăluită de valuri, căci vântul era împotrivă. ♣ Iar la a patra strajă din noapte, a venit la ei Iisus, umblând pe mare. ♣ **Văzându-L umblând pe mare, ucenicii s-au înspăimântat, zicând că e nălucă şi de frică au strigat. ♣ Dar El le-a vorbit îndată, zicându-le: Îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi!** ♣ Iar Petru, răspunzând, a zis: Doamne, dacă eşti Tu, porunceşte să vin la Tine pe apă. ♣ El i-a zis: Vino. Iar **Petru, coborându-se din corabie, a mers pe apă şi a venit către Iisus. ♣ Dar văzând vântul, s-a temut şi, începând să se scufunde, a strigat, zicând: Doamne, scapă-mă! ♣ Iar Iisus, întinzând îndată mâna, l-a apucat şi a zis: Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit? ♣ Şi suindu-se ei în corabie, s-a potolit vântul**. ♣ Iar cei din corabie I s-au închinat, zicând: Cu adevărat Tu eşti Fiul lui Dumnezeu".

Mt. 17,6-7 „Şi, auzind, ucenicii au căzut cu faţa la pământ şi s-au spăimântat foarte. ♣ Şi **Iisus S-a apropiat de ei, şi, atingându-i, le-a zis: Sculaţi-vă şi nu vă temeţi**[483]".

Mc. 5,22-23,35-43[484] **(Lc. 8,41-42,49-56)** „Şi a venit unul din mai-marii sinagogilor, anume Iair, şi văzându-L pe Iisus, **a căzut la picioarele Lui, ♣ Şi L-a rugat mult, zicând: Fiica mea este pe moarte, ci, venind, pune mâinile tale peste ea, ca să scape şi să trăiască**. ♣ Încă vorbind El, au venit unii de la mai-marele sinagogii, zicând: **Fiica ta a murit. De ce mai superi pe Învăţătorul?** ♣ Dar Iisus, auzind cuvântul ce s-a grăit, a zis mai-marelui sinagogii: **Nu te teme. Crede numai**. ♣ Şi n-a lăsat pe nimeni să meargă cu El, decât numai pe Petru şi pe Iacov şi pe Ioan, fratele lui Iacov. ♣ Şi au venit la casa mai-marelui sinagogii şi a văzut tulburare şi pe cei ce plângeau şi se tânguiau mult. ♣ Şi intrând, le-a zis: **De vă tulburaţi şi plângeţi? Copila n-a murit, ci doarme**. ♣ **Şi-L luau în râs.** Iar El, scoţându-i pe toţi afară, a luat cu Sine pe tatăl copilei, pe mama ei şi pe cei ce îl însoţeau şi a intrat unde era copila. ♣ **Şi apucând pe copilă de mână, i-a grăit: Talita kumi, care se tâlcuieşte: Fiică, ţie zic, scoală-te! ♣ Şi îndată s-a sculat copila şi umbla**, căci era de doisprezece ani. Şi s-au mirat îndată cu uimire mare. ♣ Dar El le-a poruncit, cu stăruinţă, ca nimeni să nu afle de aceasta. Şi le-a zis să-i dea copilei să mănânce".

Lc. 5,8-11 „**Iar Simon Petru, văzând aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: Ieşi de la mine, Doamne, că sunt om păcătos**. ♣ Căci spaima îl cuprinsese pe el şi pe toţi cei ce erau cu el, pentru pescuitul peştilor pe care îi prinseseră. ♣ **Tot aşa şi pe Iacov şi pe Ioan, fiii lui Zevedeu**, care erau împreună cu Simon. Şi a zis

[483] Vezi Mt. 17,1-9, *p. 90.*
[484] Vezi şi Mt. 9,18-19,23-25, *p. 391.*

Iisus către Simon: **Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni. ♣ Şi trăgând corăbiile la ţărm, au lăsat totul şi au mers după El**[485]".

Lc. 7,11-16 „**Şi după aceea, S-a dus într-o cetate numită Nain** şi cu El împreună mergeau ucenicii Lui şi multă mulţime. ♣ Iar când S-a apropiat de poarta cetăţii, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, şi ea era văduvă, şi mulţime mare din cetate era cu ea. ♣ **Şi, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea şi i-a zis: Nu plânge!** ♣ Şi apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. **Şi a zis: Tinere, ţie îţi zic, scoală-te. ♣ Şi s-a ridicat mortul şi a început să vorbească, şi l-a dat mamei lui**. ♣ Şi frică i-a cuprins pe toţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi şi Dumnezeu a cercetat pe poporul Său".

In. 14,18-19,27 „**Nu vă voi lăsa orfani: voi veni la voi**. ♣ Încă puţin timp şi lumea nu Mă va mai vedea; voi însă Mă veţi vedea, pentru că Eu sunt viu şi voi veţi fi vii. ♣ **Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă**, nu precum dă lumea vă dau Eu".

26. Hristos cunoscător al gândurilor și al faptelor oamenilor

In. 5,42 „Dar v-am cunoscut că n-aveţi în voi dragostea lui Dumnezeu".

In. 21,17 „… Doamne, Tu ştii toate. Tu ştii că Te iubesc …[486]**".**

♣♣♣

Mt. 12,25 (Lc. 11,17) „**Cunoscând gândurile lor, Iisus le-a zis:** Orice împărăţie care se dezbină în sine se pustieşte, orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dăinui[487]".

Mt. 16,6-8 (Mc. 8,15-17) „Iar Iisus le-a zis: Luaţi aminte şi feriţi-vă de aluatul fariseilor şi al saducheilor. ♣ Iar ei cugetau în sinea lor, zicând: Aceasta, pentru că n-am luat pâine. ♣ **Dar Iisus, cunoscându-le gândul, a zis: Ce cugetaţi în voi înşivă, puţin credincioşilor**, că n-aţi luat pâine?"

Mc. 2,6-8 (Mt. 9,3-4; Lc. 5,21-22) „Şi erau acolo unii dintre cărturari, care şedeau şi cugetau în inimile lor: ♣ Pentru ce vorbeşte Acesta astfel? El huleşte. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu? ♣ Şi **îndată cunoscând Iisus, cu duhul Lui, că aşa cugetau ei în sine**, le-a zis lor: De ce cugetaţi acestea în inimile voastre?[488]"

[485] Vezi Lc. 5,1-11, *p. 192*.
[486] Vezi In. 21,15-19, *p. 203*.
[487] Vezi Mt. 12,24-28 (Mc. 3,22-26; Lc. 11,15-20), *p. 419*.
[488] Vezi Lc. 5,17-26 (Mt. 9,2-6; Mc. 2,1-12), *p. 151*.

Lc. 6,7-8 „Dar cărturarii şi fariseii Îl pândeau de-l va vindeca sâmbăta, ca să-I găsească vină. ♣ **Însă El ştia gândurile lor** şi a zis omului care avea mâna uscată: Scoală-te şi stai la mijloc[489]".

Lc. 7,39-40 „Şi văzând, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: **Acesta, de-ar fi prooroc, ar şti cine e şi ce fel e femeia care se atinge de El**, că este păcătoasă. ♣ Şi răspunzând, Iisus a zis către el: **Simone, am să-ţi spun ceva**. Învăţătorule, spune, zise el[490]".

Lc. 8,43-48 (Mt. 9,20-22; Mc. 5,25-34[491]) „Şi o femeie, care de doisprezece ani avea scurgere de sânge şi cheltuise cu doctorii toată averea ei, şi de nici unul nu putuse să fie vindecată, ♣ **Apropiindu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui** şi îndată s-a oprit curgerea sângelui ei. ♣ **Şi a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine?** Dar toţi tăgăduind, Petru şi ceilalţi care erau cu El, au zis: Învăţătorule, mulţimile Te îmbulzesc şi Te strâmtorează şi Tu zici: Cine este cel ce s-a atins de mine? ♣ **Iar Iisus a zis: S-a atins de Mine cineva. Căci am simţit o putere care a ieşit din Mine.** ♣ **Şi, femeia, văzându-se vădită, a venit tremurând şi, căzând înaintea Lui, a spus de faţă cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El şi cum s-a tămăduit îndată**. ♣ Iar El i-a zis: Îndrăzneşte, fiică, credinţa ta te-a mântuit. Mergi în pace".

Lc. 9,47 „Iar Iisus, cunoscând cugetul inimii lor …[492]".

Lc. 20,20-25 (Mt. 22,15-21; Mc. 12,13-17) „Şi pândindu-L, **I-au trimis iscoade, care se prefăceau că sunt drepţi**, ca să-L prindă în cuvânt şi să-L dea stăpânirii şi puterii dregătorului. ♣ Şi L-au întrebat, zicând: Învăţătorule, ştim că vorbeşti şi înveţi drept şi nu cauţi la faţa omului, ci cu adevărat înveţi calea lui Dumnezeu: ♣ Se cuvine ca noi să dăm dajdie Cezarului sau nu? ♣ **Dar Iisus, cunoscând vicleşugul lor, a zis către ei: De ce Mă ispitiţi?** ♣ Arătaţi-mi un dinar. Al cui chip şi scriere are pe el? Iar ei au zis: Ale Cezarului. ♣ Şi El a zis către ei: Aşadar, daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului şi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu".

Lc. 24,37-38 „Iar ei, înspăimântându-se şi înfricoşându-se, credeau că văd duh. ♣ Şi Iisus le-a zis: De ce sunteţi tulburaţi şi **pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră**?[493]"

In. 1,47-49 „Iisus a văzut pe Natanael venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleşug. ♣ **Natanael I-a zis: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin**. ♣ Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti regele lui Israel".

---

[489] Vezi Mc. 3,1-6 (Mt. 12,10-13; Lc. 6,6-11), *p. 149-150.*
[490] Vezi Lc. 7,36-50, *p. 435.*
[491] Vezi şi Mc. 5,25-34, *p. 150.*
[492] Vezi Lc. 9,46-48, *p. 195.*
[493] Vezi Lc. 24,36-43, *p. 114-115.*

In. 2,23-25 „Şi când era în Ierusalim, la sărbătoarea Paştilor, **mulţi au crezut în numele Lui, văzând minunile** pe care le făcea. ♣ **Iar Iisus însuşi nu Se încredea în ei, pentru că îi cunoştea pe toţi**. ♣ Şi pentru că nu avea nevoie să-I mărturisească cineva despre om, **căci El însuşi cunoştea ce era în om**".

In. 4,16-18 „Iisus i-a zis: Mergi şi cheamă pe bărbatul tău şi vino aici. ♣ Femeia a răspuns şi a zis: N-am bărbat. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat. ♣ **Căci cinci bărbaţi ai avut şi cel pe care îl ai acum nu-ţi este bărbat**. Aceasta adevărat ai spus[494]".

In. 5,6,14 „Iisus, văzându-l pe acesta zăcând şi ştiind că este aşa încă de multă vreme, i-a zis: Voieşti să te faci sănătos? ♣ După aceasta Iisus l-a aflat în templu şi i-a zis: **Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu-ţi fie ceva mai rău**[495]**".**

In. 6,14-16 „Iar oamenii văzând minunea pe care a făcut-o, ziceau: Acesta este într-adevăr Proorocul, Care va să vină în lume. ♣ **Cunoscând deci Iisus că au să vină şi să-L ia cu sila, ca să-L facă rege, S-a dus iarăşi în munte, El singur**. ♣ Şi când s-a făcut seară, ucenicii Lui s-au coborât la mare".

In. 6,60-64 „Deci mulţi din ucenicii Lui, auzind, au zis: Greu este cuvântul acesta! Cine poate să-l asculte? ♣ **Iar Iisus, ştiind în Sine că ucenicii Lui murmură împotriva Lui, le-a zis**: Vă sminteşte aceasta? ♣ Dacă veţi vedea pe Fiul Omului, suindu-Se acolo unde era mai înainte? ♣ Duhul este cel ce dă viaţă; trupul nu foloseşte la nimic. **Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă**. ♣ **Dar sunt unii dintre voi care nu cred**. **Căci Iisus ştia de la început cine sunt cei ce nu cred şi cine este cel care Îl va vinde**".

♣♣♣

Apoc. 2,2,9,13,19 „**Ştiu faptele tale şi osteneala ta** şi răbdarea ta şi cum că nu poţi suferi pe cei răi şi ai cercat pe cei ce se zic pe sine apostoli şi nu sunt şi i-ai aflat mincinoşi; ♣ **Ştiu necazul tău şi sărăcia ta, dar eşti bogat**, şi hula din partea celor ce zic despre ei înşişi că sunt iudei şi nu sunt, ci sinagogă a satanei. ♣ **Ştiu unde sălăşluieşti**: unde este scaunul satanei; şi ţii numele Meu şi n-ai tăgăduit credinţa Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuieşte satana. ♣ **Ştiu faptele tale şi dragostea şi credinţa şi slujirea şi răbdarea ta** şi ştiu că faptele tale cele de pe urmă sunt mai multe decât cele dintâi".

Apoc. 3,1,8,15-16 „Iar îngerului Bisericii din Sardes scrie-i: Acestea zice Cel ce are cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele: **Ştiu faptele tale, că ai nume, că trăieşti, dar eşti mort**. ♣ **Ştiu faptele tale; iată, am lăsat înaintea ta o uşă deschisă, pe care nimeni nu poate să o închidă**, fiindcă, deşi ai putere mică, tu ai

[494] In. 4,5-42 *Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă.*
[495] Vezi In. 5,1-18, *p. 484.*

păzit cuvântul Meu şi nu ai tăgăduit numele Meu. ♣ **Ştiu faptele tale; că nu eşti nici rece, nici fierbinte**. O, de ai fi rece sau fierbinte! ♣ **Astfel, fiindcă eşti căldicel - nici fierbinte, nici rece - am să te vărs din gura Mea**".

27. Primirea şi mărturisirea lui Hristos

Apoc. 3,20 „Iată, stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine".

Lc. 19,37-40 „**Şi apropiindu-se de poalele Muntelui Măslinilor, toată mulţimea ucenicilor, bucurându-se, a început să laude pe Dumnezeu, cu glas tare**, pentru toate minunile pe care le văzuse, ♣ Zicând: Binecuvântat este Împăratul care vine întru numele Domnului! Pace în cer şi slavă întru cei de sus. ♣ **Dar unii farisei din mulţime au zis către El: Învăţătorule, ceartă-ţi ucenicii**. ♣ Şi El, răspunzând, a zis: **Zic vouă: Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga**".

In. 1,10-12 „În lume era şi lumea prin El s-a făcut, dar lumea nu L-a cunoscut. ♣ **Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit**. ♣ **Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu**".

Gal. 1,10; Fapt. 21,13 „Căci acum caut bunăvoinţa oamenilor sau pe a lui Dumnezeu? Sau caut să plac oamenilor? Dacă aş plăcea însă oamenilor, n-aş fi rob al lui Hristos. ♣♣ ... Căci eu sunt gata nu numai să fiu legat, ci să şi mor în Ierusalim pentru numele Domnului Iisus".

Filip. 1,20 „După aşteptarea şi nădejdea mea că întru nimic nu voi fi ruşinat, ci, întru toată îndrăzneala, precum totdeauna, aşa şi acum, Hristos va fi preaslăvit în trupul meu, fie prin viaţă, fie prin moarte".

♣♣♣

Mt. 10,11-15 (Mc. 6,10-11; Lc. 9,4-5, Lc. 10,5-12) „În orice cetate sau sat veţi intra, cercetaţi cine este în el vrednic şi acolo rămâneţi până ce veţi ieşi. ♣ Şi intrând în casă, uraţi-i, zicând: «**Pace casei acesteia**». ♣ **Şi dacă este casa aceea vrednică, vină pacea voastră peste ea**. Iar de nu este vrednică, pacea voastră întoarcă-se la voi. ♣ **Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioarele voastre**. ♣ Adevărat grăiesc vouă, mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei, în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia".

Mt. 10,37[496] **„Cel ce iubeşte pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine".**

[496] Vezi şi Mc. 10,28-31 (Mt. 19,29-30; Lc. 18,28-30) *p. 167.*

Mc. 5,18-20 (Lc. 8,38-39) „Iar intrând El în corabie, cel ce fusese demonizat Îl ruga ca să-l ia cu El. ♣ Iisus însă nu l-a lăsat, ci i-a zis: **Mergi în casa ta, la ai tăi, şi spune-le câte ţi-a făcut ţie Domnul şi cum te-a miluit**. ♣ **Iar el s-a dus şi a început să vestească în Decapole câte i-a făcut Iisus lui; şi toţi se minunau**[497]".

Mc. 8,38 (Lc. 9,26) „**Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat şi păcătos, şi Fiul Omului Se va ruşina de el**, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinţii îngeri".

Mc. 9,36-37 (Lc. 9,47-48) „Şi luând un copil, l-a pus în mijlocul lor şi, luându-l în braţe, le-a zis: ♣ **Oricine va primi, în numele Meu, pe unul din aceşti copii pe Mine Mă primeşte; şi oricine Mă primeşte, nu pe Mine Mă primeşte, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine**".

Lc. 12,8-9 (Mt. 10,32-33)[498] „Şi zic vouă: **Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, şi Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.** ♣ Iar **cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor**, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu".

Lc. 19,1-10 „Şi intrând, trecea prin Ierihon. ♣ **Şi iată un bărbat, cu numele Zaheu, şi acesta era mai-marele vameşilor şi era bogat**. ♣ Şi căuta să vadă cine este Iisus, dar nu putea de mulţime, pentru că era mic de statură. ♣ Şi alergând el înainte, s-a suit într-un sicomor, ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă. ♣ **Şi când a sosit la locul acela, Iisus, privind în sus, a zis către el: <u>Zahee, coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămân</u>.** ♣ **<u>Şi a coborât degrabă şi L-a primit, bucurându-se</u>**. ♣ Şi văzând, toţi murmurau, zicând că a intrat să găzduiască la un om păcătos. ♣ Iar Zaheu, stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor şi, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. ♣ **Şi a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci şi acesta este fiu al lui Avraam.** ♣ **Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut**".

Lc. 21,12,14-15[499] „Dar, mai înainte de toate acestea, îşi vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi şi în temniţe, ducându-vă la împăraţi şi la dregători, pentru numele Meu. ♣ **Puneţi deci în inimile voastre să nu gândiţi de mai înainte ce veţi răspunde;** ♣ **Căci Eu vă voi da gură şi înţelepciune, căreia nu-i vor putea sta împotrivă, nici să-i răspundă toţi potrivnicii voştri**".

In. 13,20 (Mt. 10,40) „Adevărat, adevărat zic vouă: <u>Cel care primeşte pe cel pe care-l voi trimite Eu, pe Mine Mă primeşte; iar cine Mă primeşte pe Mine primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine</u>".

♣♣♣

[497] Vezi Lc. 8,26-39 (Mt. 8,28-32; Mc. 5,1-20), *p. 151.*
[498] Vezi şi Mc. 14,3-9 (Mt. 26,6-13; Lc. 7,36-50), *p. 97.*
[499] Vezi şi Mt. 10,19-20 (Mc. 13,11; Lc. 12,11-12), *p. 37.*

Fapt. 4,13,16-21 „**Şi văzând ei îndrăzneala lui Petru şi a lui Ioan şi ştiind că sunt oameni fără carte şi simpli, se mirau, şi îi cunoşteau că fuseseră împreună cu Iisus**; ♣ **Zicând: ce vom face acestor oameni?** Căci este învederat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim că prin ei s-a făcut o minune cunoscută şi nu putem să tăgăduim. ♣ Dar ca aceasta să nu se răspândească mai mult în popor, să le poruncim cu ameninţare să nu mai vorbească, în numele acesta, nici unui om. ♣ Şi chemându-i, le-au poruncit ca nicidecum să nu mai grăiască, nici să mai înveţe în numele lui Iisus. ♣ **Iar Petru şi Ioan, răspunzând, au zis către ei: Judecaţi dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu**. ♣ Căci noi nu putem să nu vorbim cele ce am văzut şi am auzit. ♣ Dar ei, ameninţându-i din nou, le-au dat drumul, negăsind nici un chip cum să-i pedepsească, din cauza poporului, fiindcă toţi slăveau pe Dumnezeu, pentru ceea ce se făcuse".

Fapt. 4,29-31,33 „**Şi acum, Doamne, caută spre ameninţările lor şi dă robilor Tăi să grăiască cuvântul Tău cu toată îndrăzneala**, ♣ Întinzând dreapta Ta spre vindecare şi săvârşind semne şi minuni, prin numele Sfântului Tău Fiu Iisus. ♣ **Şi pe când se rugau astfel, s-a cutremurat locul în care erau adunaţi, şi s-au umplut toţi de Duhul Sfânt şi grăiau cu îndrăzneală cuvântul lui Dumnezeu**. ♣ Şi cu mare putere apostolii mărturiseau despre învierea Domnului Iisus Hristos şi mare har era peste ei toţi".

Fapt. 5,27-28,42 „Şi, aducându-i, i-au pus în faţa sinedriului. Iar arhiereul i-a întrebat, ♣ Zicând: **Au nu v-am poruncit vouă cu poruncă să nu mai învăţaţi în numele acesta?** Şi iată aţi umplut Ierusalimul cu învăţătura voastră şi voiţi să aduceţi asupra noastră sângele Acestui Om! ♣ **Iar Petru şi apostolii, răspunzând, au zis: Trebuie să ascultăm pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni**. ♣ **Şi toată ziua, în templu şi prin case, nu încetau să înveţe şi să binevestească pe Hristos Iisus**[500]".

Fapt. 8,1,4 „Şi Saul s-a făcut părtaş la uciderea lui. **Şi s-a făcut în ziua aceea prigoană mare împotriva Bisericii din Ierusalim**. Şi toţi, afară de apostoli, s-au împrăştiat prin ţinuturile Iudeii şi ale Samariei. ♣ Iar cei ce se împrăştiaseră străbăteau ţara, binevestind cuvântul".

Fapt. 8,5 „Iar Filip, coborându-se într-o cetate a Samariei, le propovăduia pe Hristos".

Fapt. 9,20,28-29 „**Apoi propovăduia în sinagogi pe Iisus, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu**. ♣ **Şi era cu ei intrând şi ieşind în Ierusalim şi propovăduia cu îndrăzneală în numele Domnului**. ♣ Şi vorbea şi se sfădea cu elenistii, iar ei căutau să-l ucidă[501]".

Fapt. 15,25-26 „Noi am hotărât, adunaţi într-un gând, ca să trimitem la voi bărbaţi aleşi, împreună cu iubiţii noştri **Barnaba şi Pavel,** ♣ **Oameni care şi-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos**".

[500] Vezi Fapt. 5,17-33,40-42, *p. 200.*
[501] Vezi Fapt. 9,20-30, *p. 206.*

Fapt. 18,5,9-10 „Iar când Sila şi Timotei au venit din Macedonia, Pavel era prins cu totul de cuvânt, mărturisind iudeilor că Iisus este Hristosul. ♣ **Şi Domnul a zis lui Pavel, noaptea în vedenie: Nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăcea, ♣ Pentru că Eu sunt cu tine şi nimeni nu va pune mâna pe tine, ca să-ţi facă rău.** Căci am mult popor în cetatea aceasta".

Fapt. 18,24-28 „**Iar un iudeu, cu numele Apollo**, alexandrin de neam, bărbat iscusit la cuvânt, puternic fiind în Scripturi, a sosit la Efes. ♣ **Acesta era învăţat în calea Domnului şi, arzând cu duhul, grăia şi învăţa drept cele despre Iisus, cunoscând numai botezul lui Ioan**. ♣ Şi el a început să vorbească, fără sfială, în sinagogă. Auzindu-l, Priscila şi Acvila l-au luat cu ei şi i-au arătat mai cu de-amănuntul calea lui Dumnezeu. ♣ Şi voind el să treacă în Ahaia, l-au îndemnat fraţii şi au scris ucenicilor să-l primească. Şi sosind (în Corint), a ajutat mult cu harul celor ce crezuseră; ♣ **Căci cu tărie şi în faţa tuturor, el înfrunta pe iudei, dovedind din Scripturi că Iisus este Hristos**".

Fapt. 20,25,27 „Şi acum, iată, eu ştiu că voi toţi, printre care am petrecut propovăduind împărăţia lui Dumnezeu, nu veţi mai vedea faţa mea. ♣ **Căci nu m-am ferit să vă vestesc toată voia lui Dumnezeu**[502]".

Fapt. 26,24-25 „Şi acestea grăind el, întru apărarea sa, i-a zis Festus cu glas mare: **Pavele, eşti nebun! Învăţătura ta cea multă te duce la nebunie**. ♣ Iar Pavel a zis: **Nu sunt nebun**, prea puternice Festus, ci **grăiesc cuvintele adevărului şi ale înţelepciunii**[503]".

Fapt. 28,23,31 „Deci, rânduindu-i o zi, au venit la el, la gazdă, mai mulţi. Şi de dimineaţa până seara, el le vorbea, dând mărturie despre împărăţia lui Dumnezeu, **căutând să-i încredinţeze despre Iisus din Legea lui Moise şi din prooroci**. ♣ **Propovăduind împărăţia lui Dumnezeu şi învăţând cele despre Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala şi fără nici o piedică**".

Rom. 10,9-10 „Că de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul şi vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morţi, te vei mântui. ♣ Căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturiseşte spre mântuire".

Rom. 15,17-18 „Aşadar, în Hristos Iisus am laudă, în cele către Dumnezeu. ♣ **Căci nu voi cuteza să spun ceva din cele ce n-a săvârşit Hristos prin mine**, spre ascultarea neamurilor, prin cuvânt şi prin faptă[504]".

1 Cor. 1,21-24 „**Căci de vreme ce întru înţelepciunea lui Dumnezeu lumea n-a cunoscut prin înţelepciune pe Dumnezeu, a binevoit Dumnezeu să mântuiască pe cei ce cred prin nebunia propovăduirii. ♣ Fiindcă şi iudeii cer semne, iar elinii caută înţelepciune**, ♣ **Însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit**: pentru iudei,

[502] Vezi Fapt. 20,17-27, *p. 221.*
[503] Vezi Fapt. 25,1-3,9-13,22-26, *p. 223-224.*
[504] Vezi Rom. 15,15-20, *p. 179.*

sminteală; pentru neamuri, nebunie. ♣ Dar pentru cei chemaţi, şi iudei şi elini: pe Hristos, puterea lui Dumnezeu şi înţelepciunea lui Dumnezeu".

1 Cor. 2,3-4[505] „Şi eu întru slăbiciune şi cu frică şi cu cutremur mare am fost la voi. ♣ **Iar cuvântul meu şi propovăduirea mea nu stăteau în cuvinte de înduplecare ale înţelepciunii omeneşti, ci în adeverirea Duhului şi a puterii**".

2 Cor. 2,15-17 „Pentru că suntem lui Dumnezeu bună mireasmă a lui Hristos între cei ce se mântuiesc şi între cei ce pier; ♣ Unora, adică, mireasmă a morţii spre moarte, iar altora mireasmă a vieţii spre viaţă. Şi pentru acestea, cine e destoinic? ♣ **Căci nu suntem ca cei mulţi, care strică cuvântul lui Dumnezeu, ci grăim ca din curăţia inimii, ca de la Dumnezeu înaintea lui Dumnezeu, în Hristos**".

Filip. 1,14-18 „Şi cei mai mulţi dintre fraţii întru Domnul, îmbărbătaţi prin lanţurile mele, au mai multă îndrăzneală să propovăduiască fără teamă cuvântul lui Dumnezeu. ♣ **Unii, e drept, vestesc pe Hristos din pizmă şi din duh de ceartă, alţii însă din bunăvoinţă. ♣ Unii o fac din iubire, ştiind că stau aici pentru apărarea Evangheliei**; ♣ Ceilalţi, însă, - din zavistie - vestesc pe Hristos, nu cu gânduri curate, ci socotind să-mi sporească necazul în lanţurile mele. ♣ Dar ce este? Nimic altceva decât că, **în tot chipul, fie din făţărie, fie în adevăr, Hristos se propovăduieşte şi întru aceasta mă bucur**. Şi mereu mă voi bucura".

Filip. 2,30 „**Fiindcă pentru lucrul lui Hristos a mers până aproape de moarte**, punându-şi viaţa în primejdie, ca să împlinească lipsa voastră în slujirea mea".

Col. 1,28-29 „**Pe El noi Îl vestim, sfătuind pe orice om şi învăţând pe orice om**, întru toată înţelepciunea, ca să înfăţişăm pe tot omul, desăvârşit, în Hristos Iisus. ♣ Spre aceasta mă şi ostenesc şi mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârşeşte în mine cu putere".

Col. 4,3 „Rugându-vă totodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă uşa cuvântului, **spre a vesti taina lui Hristos, pentru care mă şi găsesc în lanţuri**".

2 Tim. 1,8 „Deci, nu te ruşina de a mărturisi pe Domnul nostru, nici de mine, cel pus în lanţuri pentru El, ci pătimeşte împreună cu mine pentru Evanghelie după puterea de la Dumnezeu".

2 Tim. 2,8-13 „Adu-ţi aminte de Iisus Hristos, Care a înviat din morţi, din neamul lui David, după Evanghelia mea, ♣ Pentru Care sufăr până şi lanţuri ca un făcător de rele, dar cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă. ♣ De aceea toate le rabd, pentru cei aleşi, ca şi ei să aibă parte de mântuirea care este întru Hristos Iisus şi de slava veşnică. ♣ Vrednic de crezare este cuvântul: căci dacă am murit împreună cu El, vom şi învia împreună cu El. ♣ Dacă rămânem întru El, vom şi împărăţi împreună cu El; de-L vom tăgădui, şi El ne va tăgădui pe noi. ♣ Dacă

[505] Vezi şi 1 Cor. 2,12-15, *p. 247.*

nu-I suntem credincioşi, El rămâne credincios, căci nu poate să Se tăgăduiască pe Sine însuşi".

Evr. 3,6 „Iar Hristos a fost credincios ca Fiu peste casa Sa. **Şi casa Lui suntem noi, numai dacă ţinem până la sfârşit cu neclintire, îndrăzneala mărturisirii** şi lauda nădejdii noastre[506]".

1 In. 4,14-15 „Şi noi am văzut şi mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor al lumii. ♣ **Cine mărturiseşte că Iisus este fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu rămâne întru el şi el în Dumnezeu**".

28. Ascultarea și urmarea lui Hristos[507]

In. 18,37 „Oricine este din adevăr ascultă glasul Meu".

Fapt. 5,29 „Iar Petru şi apostolii, răspunzând, au zis: Trebuie să ascultăm pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni".

1 Cor. 6,17 „Iar cel ce se alipeşte de Domnul este un duh cu El".

Gal. 2,20 „M-am răstignit împreună cu Hristos; şi nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine. Şi viaţa de acum, în trup, o trăiesc în credinţa în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit şi S-a dat pe Sine însuşi pentru mine".

Filip. 3,7-8,14 „Dar cele ce îmi erau mie câştig, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă. ♣ **Ba mai mult: eu pe toate le socotesc că sunt pagubă, faţă de înălţimea cunoaşterii lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru Care m-am lipsit de toate şi le privesc drept gunoaie, ca pe Hristos să dobândesc**, ♣ **Dar una fac: uitând cele ce sunt în urma mea, şi tinzând către cele dinainte, alerg la ţintă, la răsplata chemării de sus, a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus[508]".**

Apoc. 3,15-18 „Ştiu faptele tale; că **nu eşti nici rece, nici fierbinte**. O, de ai fi rece sau fierbinte! ♣ **Astfel, fiindcă eşti căldicel - nici fierbinte, nici rece - am să te vărs din gura Mea**. ♣ **Fiindcă tu zici: Sunt bogat şi m-am îmbogăţit şi de nimic nu am nevoie!** Şi nu ştii că tu eşti cel ticălos şi vrednic de plâns, şi sărac şi orb şi gol! ♣ **Te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogăţeşti, şi veşminte albe ca să te îmbraci şi să nu se dea pe faţă ruşinea goliciunii tale**, şi alifie de ochi ca să-ţi ungi ochii şi să vezi".

Lc. 11,23 (Mt. 12,30) „Cel ce nu este cu Mine este împotriva Mea; şi cel ce nu adună cu Mine risipeşte".

---

[506] Vezi Evr. 3,1-6, *p. 31-32*.

[507] Vezi şi *Chemarea apostolilor*, p. 191-192; *Îndemnuri*, p. 251-254.

[508] Vezi Filip. 3,5-8, *p. 205*; Filip. 3,12-14, *p. 433*.

Mc. 9,40 (Lc. 9,50) „Căci cine nu este împotriva noastră este pentru noi[509]".

♣♣♣

Mt. 4,4 (Lc. 4,4) „Scris este: **Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu**[510]".

Mt. 4,25 (Mc. 3,7-8) „**Şi mulţimi numeroase mergeau după El**, din Galileea, din Decapole, din Ierusalim, din Iudeea şi de dincolo de Iordan".

Mt. 10,38-39 „Şi cel ce nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine. ♣ Cine ţine la sufletul lui îl va pierde, iar cine-şi pierde sufletul lui pentru Mine îl va găsi".

Mt. 11,28-30 „Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi. ♣ Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre. ♣ Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară".

Mt. 14,13-14 „Iar Iisus, auzind, S-a dus de acolo singur, cu corabia, în loc pustiu dar, aflând, **mulţimile au venit după El, pe jos, din cetăţi**. ♣ Şi ieşind, a văzut mulţime mare **şi I S-a făcut milă de ei** şi a vindecat pe bolnavii lor".

Mt. 21,28-32 ***Pida fiilor trimiși la muncă*** „Dar ce vi se pare? Un om avea doi fii. Şi, ducându-se la cel dintâi, i-a zis: **Fiule, du-te astăzi şi lucrează în via mea**. ♣ **Iar el, răspunzând, a zis: Mă duc, Doamne, şi nu s-a dus. ♣ Mergând la al doilea, i-a zis tot aşa; acesta, răspunzând, a zis: Nu vreau, apoi căindu-se, s-a dus**. ♣ Care dintr-aceştia doi a făcut voia Tatălui? Zis-au Lui: Cel de-al doilea. Zis-a lor Iisus: **Adevărat grăiesc vouă că vameşii şi desfrânatele merg înaintea voastră în împărăţia lui Dumnezeu. ♣** Căci a venit Ioan la voi în calea dreptăţii şi n-aţi crezut în el, ci vameşii şi desfrânatele au crezut, iar voi aţi văzut şi nu v-aţi căit nici după aceea, ca să credeţi în el".

Mt. 25,19-23 (Lc. 19,15-19) „După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele. ♣ Şi apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. ♣ Zis-a lui stăpânul: **Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău**. ♣ Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei. ♣ Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste

[509] Vezi Mc. 9,38-40 (Lc. 9,49-50), *p. 233.*
[510] Deut. 8,3. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 35.

puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău[511]".

Mc. 6,31-34 „**Căci mulţi erau care veneau şi mulţi erau care se duceau şi nu mai aveau timp nici să mănânce**. ♣ Şi au plecat cu corabia spre un loc pustiu, de o parte. ♣ **Şi i-au văzut plecând şi mulţi au înţeles şi au alergat acolo pe jos de prin toate cetăţile şi au sosit înaintea lor**. ♣ Şi ieşind din corabie, Iisus a văzut mulţime mare şi I s-a făcut milă de ei, căci erau ca nişte oi fără păstor, şi a început să-i înveţe multe[512]".

Mc. 8,34-38 (Mt. 16,24-26; Lc. 9,23-26) „Şi chemând la Sine mulţimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: **Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie**. ♣ **Căci cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va scăpa**. ♣ **Căci ce-i foloseşte omului să câştige lumea întreagă, dacă-şi pierde sufletul?** ♣ **Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?** ♣ **Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat şi păcătos, şi Fiul Omului Se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinţii îngeri**".

Mc. 10,28-31[513] **(Mt. 19,29-30; Lc. 18,28-30)** „Şi a început Petru a-I zice: Iată, noi am lăsat toate şi Ţi-am urmat. ♣ Iisus i-a răspuns: Adevărat grăiesc vouă: **Nu este nimeni care şi-a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau ţarine pentru Mine şi pentru Evanghelie,** ♣ **Şi să nu ia însutit** - acum, în vremea aceasta, de prigoniri - case şi fraţi şi surori şi mame şi copii şi ţarine, iar în veacul ce va să vină: viaţă veşnică. ♣ **Şi mulţi dintre cei dintâi vor fi pe urmă, şi din cei de pe urmă întâi**".

Lc. 6,46-49 (Mt. 7,24-27[514]**)** „**Şi pentru ce Mă chemaţi: Doamne, Doamne, şi nu faceţi ce vă spun?** ♣ **Oricine vine la Mine şi aude cuvintele Mele şi le face, vă voi arăta cu cine se aseamănă**: ♣ **Asemenea este unui om care, zidindu-şi casă, a săpat, a adâncit şi i-a pus temelia pe piatră**, şi venind apele mari şi puhoiul izbind în casa aceea, n-a putut s-o clintească, fiindcă era bine clădită pe piatră. ♣ **Iar cel ce aude, dar nu face, este asemenea omului care şi-a zidit casa pe pământ fără temelie**, şi izbind în ea puhoiul de ape, îndată a căzut şi prăbuşirea acelei case a fost mare".

Lc. 8,1-3 „Şi după aceea Iisus umbla prin cetăţi şi prin sate, propovăduind şi binevestind împărăţia lui Dumnezeu, **şi cei doisprezece erau cu El**; ♣ Şi unele femei care fuseseră vindecate de duhuri rele şi de boli: **Maria, numită Magdalena**, din care ieşiseră şapte demoni, ♣ Şi **Ioana, femeia lui Huza**, un iconom al lui Irod, şi **Suzana** şi multe altele care le slujeau din avutul lor".

---

[511] Vezi Mt. 25,14-30 *Pilda talanţilor,* p. 51; Lc. 19,11-27 *Pilda minelor* p. 176.
[512] Vezi Mc. 6,31-44, *p. 150.*
[513] Vezi şi Mt. 10,37, *p. 160.*
[514] Vezi şi Mt. 7,24-27, *p. 468.*

Lc. 9,57-62 (Mt. 8,19-22) „**Şi pe când mergeau ei pe cale, zis-a unul către El: Te voi însoţi, oriunde Te vei duce**. ♣ Şi i-a zis Iisus: Vulpile au vizuini şi păsările cerului cuiburi; dar Fiul Omului n-are unde să-Şi plece capul. ♣ **Şi a zis către altul**: **urmează-Mi**. Iar el a zis: **Doamne, dă-mi voie întâi** să merg să îngrop pe tatăl meu. ♣ Iar El i-a zis: Lasă morţii să-şi îngroape morţii lor, iar tu mergi de vesteşte împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Dar altul a zis: **Îţi voi urma, Doamne**, **dar** întâi îngăduie-mi ca să rânduiesc cele din casa mea. ♣ Iar Iisus a zis către el: **Nimeni care pune mâna pe plug şi se uită îndărăt nu este potrivit pentru împărăţia lui Dumnezeu**".

Lc. 10,3,16 „Mergeţi; iată, Eu vă trimit ca pe nişte miei în mijlocul lupilor. ♣ **Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă, şi cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine**[515]".

Lc. 10,38-42 „Şi pe când mergeau ei, El a intrat într-un sat, iar o femeie, cu numele **Marta**, L-a primit în casa ei. ♣ Şi ea avea o soră ce se numea **Maria**, care, **aşezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui**. ♣ **Iar Marta se silea cu multă slujire şi, apropiindu-se, a zis: Doamne, au nu socoteşti că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute.** ♣ Şi, răspunzând, Domnul i-a zis: **Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti;** ♣ **Dar un lucru trebuie: căci Maria partea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea**".

Lc. 11,27-28 „Şi când zicea El acestea, o femeie din mulţime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt! ♣ Iar El a zis: Aşa este, dar **fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc**".

Lc. 12,42-44 (Mt. 24,45-46) „Şi a zis Domnul**:** Cine este iconomul credincios şi înţelept pe care stăpânul îl va pune peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, partea lor de grâu? ♣ **Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpânul, o va găsi făcând aşa**. ♣ **Adevărat vă spun că o va pune peste toate avuţiile sale**[516]".

Lc. 14,26-33 „**Dacă vine cineva la Mine şi nu urăşte pe tatăl său şi pe mamă şi pe femeie şi pe copii şi pe fraţi şi pe surori, chiar şi sufletul său însuşi, nu poate să fie ucenicul Meu**. ♣ **Şi cel ce nu-şi poartă crucea sa şi nu vine după Mine nu poate să fie ucenicul Meu**. ♣ Că cine dintre voi vrând să zidească un turn nu stă mai întâi şi-şi face socoteala cheltuielii, dacă are cu ce să-l isprăvească? ♣ Ca nu cumva, punându-i temelia şi neputând să-l termine, toţi cei care vor vedea să înceapă a-l lua în râs, ♣ Zicând: Acest om a început să zidească, dar n-a putut isprăvi. ♣ Sau care rege, plecând să se bată în război cu alt rege, nu va sta întâi să se sfătuiască, dacă va putea să întâmpine cu zece mii pe cel care vine împotriva lui cu douăzeci de mii? ♣ Iar de nu, încă fiind el departe, îi trimite solie şi se roagă de pace. ♣ **Aşadar oricine dintre voi care nu se leapădă de tot ce are nu poate să fie ucenicul Meu**".

[515] Vezi Lc. 10,1-16, *p. 194.*
[516] Vezi Lc. 12,42-48 (Mt. 24,45-51), *p. 293.*

Lc. 19,47-48 „Şi era în fiecare zi în templu şi învăţa. Dar arhiereii şi cărturarii şi fruntaşii poporului căutau să-L piardă. ♣ **Şi nu găseau ce să-I facă, căci tot poporul se ţinea după El, ascultându-L**".

In. 5,24 „Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţă veşnică şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat de la moarte la viaţă".

In. 8,12,31-36,51 „Deci iarăşi le-a vorbit Iisus zicând: **Eu sunt Lumina lumii; cel ce Îmi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea lumina vieţii**. ♣ Deci zicea Iisus către iudeii care crezuseră în El: **Dacă veţi rămâne în cuvântul Meu, sunteţi cu adevărat ucenici ai Mei**; ♣ **Şi veţi cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va face liberi**. ♣ Ei însă I-au răspuns: Noi suntem sămânţa lui Avraam şi nimănui niciodată n-am fost robi. Cum zici Tu că: Veţi fi liberi? ♣ **Iisus le-a răspuns: Adevărat, adevărat vă spun: Oricine săvârşeşte păcatul este rob al păcatului**. ♣ **Iar robul nu rămâne în casă în veac**; Fiul însă rămâne în veac. ♣ Deci, **dacă Fiul vă va face liberi, liberi veţi fi într-adevăr**. ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: **Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac**".

In. 10,27-28 „Oile Mele ascultă de glasul Meu şi Eu le cunosc pe ele, şi ele vin după Mine. ♣ Şi Eu le dau viaţă veşnică şi nu vor pieri în veac, şi din mâna Mea nimeni nu le va răpi[517]".

In. 11,7-8,14-16 „**Apoi, după aceea, a zis ucenicilor: Să mergem iarăşi în Iudeea**. ♣ **Ucenicii I-au zis: Învăţătorule, acum căutau iudeii să Te ucidă cu pietre, şi iarăşi Te duci acolo?** ♣ Deci atunci Iisus le-a spus lor pe faţă: Lazăr a murit. ♣ Şi Mă bucur pentru voi, ca să credeţi că n-am fost acolo. Dar să mergem la el. ♣ **Deci a zis Toma, care se numeşte Geamănul, celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi şi să murim cu El**".

In. 11,28-29 „Şi zicând aceasta, s-a dus şi a chemat pe Maria, sora ei, zicându-i în taină: **Învăţătorul este aici şi te cheamă.** ♣ **Când a auzit aceea, s-a sculat degrabă şi a venit la El**".

In. 12,24-26,32 „Adevărat, adevărat zic vouă că dacă grăuntele de grâu, când cade în pământ, nu va muri, rămâne singur; iar dacă va muri, aduce multă roadă. ♣ **Cel ce îşi iubeşte sufletul îl va pierde; iar cel ce îşi urăşte sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viaţa veşnică**. ♣ Dacă-Mi slujeşte cineva, să-Mi urmeze, şi unde sunt Eu, acolo va fi şi slujitorul Meu. **Dacă-Mi slujeşte cineva, Tatăl Meu îl va cinsti**. ♣ **Iar Eu, când Mă voi înălţa de pe pământ, îi voi trage pe toţi la Mine**".

In. 15,1-14 „Eu sunt viţa cea adevărată şi Tatăl Meu este lucrătorul. ♣ **Orice mlădiţă care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; şi orice mlădiţă care aduce roadă, El o curăţeşte, ca mai multă roadă să aducă**. ♣ Acum voi sunteţi curaţi,

[517] Vezi In. 10,24-38, *p. 27-28.*

pentru cuvântul pe care vi l-am spus. ♣ **Rămâneţi în Mine şi Eu în voi. Precum mlădiţa nu poate să aducă roadă de la sine, dacă nu rămâne în viţă, tot aşa nici voi, dacă nu rămâneţi în Mine. ♣ Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele**. Cel ce rămâne întru Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă, căci **fără Mine nu puteţi face nimic**. ♣ Dacă cineva nu rămâne în Mine se aruncă afară ca mlădiţa şi se usucă; şi le adună şi le aruncă în foc şi ard. ♣ **Dacă rămâneţi întru Mine şi cuvintele Mele rămân în voi, cereţi ceea ce voiţi şi se va da vouă**. ♣ Întru aceasta a fost slăvit Tatăl Meu, ca să aduceţi roadă multă şi să vă faceţi ucenici ai Mei. ♣ Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, aşa v-am iubit şi Eu pe voi; rămâneţi întru iubirea Mea. ♣ **Dacă păziţi poruncile Mele, veţi rămâne întru iubirea Mea după cum şi Eu am păzit poruncile Tatălui Meu şi rămân întru iubirea Lui**. ♣ **Acestea vi le-am spus, ca bucuria Mea să fie în voi şi ca bucuria voastră să fie deplină**. ♣ **Aceasta este porunca Mea: să vă iubiţi unul pe altul, precum v-am iubit Eu**. ♣ Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să şi-l pună pentru prietenii săi. ♣ **Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ceea ce vă poruncesc**".

♣♣♣

Fapt. 10,31-33 „Şi el a zis: Corneliu, a fost ascultată rugăciunea ta şi milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu. ♣ Trimite, deci, la Iope şi cheamă pe Simon, cel ce se numeşte Petru; el este găzduit în casa lui Simon, tăbăcarul, lângă mare. ♣ **Deci îndată am trimis la tine; şi tu ai făcut bine că ai venit**. **Şi acum noi toţi suntem de faţă înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate cele poruncite ţie de Domnul**[518]".

Fapt. 26,17-19 „**Alegându-te pe tine din popor şi din neamurile la care te trimit**, ♣ Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine. ♣ **Drept aceea, rege Agripa, n-am fost neascultător cereştii arătări**[519]".

Rom. 6,16-18 „**Au nu ştiţi că celui ce vă daţi spre ascultare robi, sunteţi robi aceluia căruia vă supuneţi: fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate? ♣ Mulţumim însă lui Dumnezeu, că (deşi) eraţi robi ai păcatului, v-aţi supus din toată inima dreptarului învăţăturii căreia aţi fost încredinţaţi, ♣ Şi izbăvindu-vă de păcat, v-aţi făcut robi ai dreptăţii**[520]**".**

Rom. 14,18 „Iar cel ce slujeşte lui Hristos, în aceasta este plăcut lui Dumnezeu şi cinstit de oameni".

[518] Vezi Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17), *p. 314-315.*
[519] Vezi Fapt. 26,1,4-23, *p. 208-209.*
[520] Vezi Rom. 6,1-2,10-23, *p. 246.*

2 Cor. 5,9 „De aceea ne şi străduim ca, fie că petrecem în trup, fie că plecăm din el, să fim bineplăcuţi Lui[521]**”.**

2 Cor. 10,3-6 „**Pentru că, deşi umblăm în trup, nu ne luptăm trupeşte**. ♣ Căci armele luptei noastre nu sunt trupeşti, ci puternice înaintea lui Dumnezeu, spre dărâmarea întăriturilor. **Noi surpăm iscodirile minţii**, ♣ **Şi toată trufia care se ridică împotriva cunoaşterii lui Dumnezeu şi tot gândul îl robim, spre ascultarea lui Hristos**, ♣ **Şi gata suntem să pedepsim toată neascultarea**, atunci când supunerea voastră va fi deplină”.

Ef. 5,1-2,15-17 „**Fiţi dar următori ai lui Dumnezeu, ca nişte fii iubiţi**, ♣ **Şi umblaţi întru iubire**, precum şi Hristos ne-a iubit pe noi şi S-a dat pe Sine pentru noi, prinos şi jertfă lui Dumnezeu, întru miros cu bună mireasmă. ♣ Deci luaţi seama cu grijă, cum umblaţi, nu ca nişte neînţelepţi, ci ca cei înţelepţi, ♣ **Răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt**. ♣ **Drept aceea, nu fiţi fără de minte, ci înţelegeţi care este voia Domnului**”.

1 Tes. 4,1-2[522] „În sfârşit, fraţilor, vă rugăm şi vă îndemnăm în Domnul Iisus, ca aşa cum **aţi primit de la noi dreptar cum se cuvine să umblaţi şi să plăceţi lui Dumnezeu - în care chip şi umblaţi - aşa să sporiţi tot mai mult**. ♣ Fiindcă ştiţi ce porunci v-am dat, prin Domnul Iisus”.

Evr. 2,1-5 „**Pentru aceea se cuvine ca noi să luăm aminte cu atât mai mult la cele auzite, ca nu cumva să ne pierdem**. ♣ Căci, dacă s-a adeverit cuvântul grăit prin îngeri şi orice călcare de poruncă şi orice neascultare şi-a primit dreapta răsplătire, ♣ **Cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la astfel de mântuire care, luând obârşie din propovăduirea Domnului, ne-a fost adeverită de cei ce au ascultat-o**, ♣ Împreună mărturisind şi Dumnezeu cu semne şi cu minuni şi cu multe feluri de puteri şi cu darurile Duhului Sfânt, împărţite după a Sa voinţă? ♣ **Pentru că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea viitoare, despre care vorbim**”.

Evr. 3,12-14 „**Luaţi seama, fraţilor, să nu fie cumva, în vreunul din voi, o inimă vicleană a necredinţei**, ca să vă depărteze de la Dumnezeul cel viu. ♣ **Ci îndemnaţi-vă unii pe alţii, în fiecare zi**, până ce putem să zicem: astăzi! ca nimeni dintre voi să nu se învârtoşeze cu înşelăciunea păcatului; ♣ **Căci ne-am făcut părtaşi ai lui Hristos, numai dacă vom păstra temeinic, până la urmă, începutul stării noastre întru El**”.

Evr. 5,8-9 „**Şi deşi era Fiu, a învăţat ascultarea din cele ce a pătimit**, ♣ Şi desăvârşindu-Se, S-a făcut tuturor celor ce-L ascultă pricină de mântuire veşnică”.

Evr. 12,1-4 „De aceea şi noi, având împrejurul nostru atâta nor de mărturii, să lepădăm orice povară şi păcatul ce grabnic ne împresoară şi **să alergăm cu stăruinţă**

[521] Vezi 2 Cor. 5,1-9, *p. 265.*
[522] Vezi şi 1 Tes. 1,5-6, *p. 44.*

în lupta care ne stă înainte. ♣ Cu ochii aţintiţi asupra lui Iisus, începătorul şi plinitorul credinţei, Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ţinut seama de ocara ei şi a şezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu. ♣ **Luaţi aminte, dar, la Cel ce a răbdat de la păcătoşi, asupra Sa, o atât de mare împotrivire, ca să nu vă lăsaţi osteniţi, slăbind în sufletele voastre**. ♣ **În lupta voastră cu păcatul, nu v-aţi împotrivit încă până la sânge**".

Evr. 13,12-14 „Pentru aceea şi Iisus, ca să sfinţească poporul cu sângele Său, a pătimit în afara porţii. ♣ **Deci dar să ieşim la El, afară din tabără, luând asupra noastră ocara Lui. ♣ Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie**".

Iac. 1,22-25 „**Dar faceţi-vă împlinitori ai cuvântului, nu numai ascultători ai lui, amăgindu-vă pe voi înşivă. ♣** Căci dacă cineva este ascultător al cuvântului, iar nu şi împlinitor, el seamănă cu omul care priveşte în oglindă faţa firii sale; ♣ S-a privit pe sine şi s-a dus şi îndată a uitat ce fel era. ♣ **Cine s-a uitat, însă, de aproape în legea cea desăvârşită a libertăţii şi a stăruit în ea, făcându-se nu ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului, acela fericit va fi în lucrarea sa**".

Iac. 4,7-9 „**Supuneţi-vă deci lui Dumnezeu. Staţi împotriva diavolului şi el va fugi de la voi**. ♣ **Apropiaţi-vă de Dumnezeu şi Se va apropia şi El de voi**. Curăţiţi-vă mâinile, păcătoşilor, şi sfinţiţi-vă inimile, voi cei îndoielnici. ♣ **Pătrundeţi-vă de durere. Întristaţi-vă şi vă jeliţi. Râsul întoarcă-se în plâns şi bucuria voastră în întristare**".

1 In. 2,6,24-25 „**Cine zice că petrece întru El dator este, precum Acela a umblat, şi el aşa să umble**. ♣ Deci, ceea ce aţi auzit de la început, în voi să rămână; de va rămâne în voi ceea ce aţi auzit de la început, veţi rămâne şi voi în Fiul şi în Tatăl. ♣ **Şi aceasta este făgăduinţa pe care El ne-a făgăduit-o: Viaţa veşnică**".

2 In. 1,8-9 „**Păziţi-vă pe voi înşivă**, ca să nu pierdeţi ceea ce aţi lucrat, ci să primiţi plată deplină. ♣ **Oricine se abate şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu**; **cel ce rămâne în învăţătura Lui, acela are şi pe Tatăl şi pe Fiul**".

Apoc. 21,6-8 „Şi iar mi-a zis: Făcutu-s-a! Eu sunt Alfa şi Omega, începutul şi sfârşitul. **Celui ce însetează îi voi da să bea, în dar, din izvorul apei vieţii**. ♣ **Cel ce va birui va moşteni acestea şi-i voi fi lui Dumnezeu şi el Îmi va fi Mie fiu**. ♣ **Iar partea celor fricoşi şi necredincioşi şi spurcaţi** şi ucigaşi şi desfrânaţi şi fermecători şi închinători de idoli şi a tuturor celor mincinoşi **este în iezerul care arde, cu foc şi cu pucioasă, care este moartea a doua**".

a. Păzirea poruncilor

In. 14,15; In. 8,51 „De Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele. ♣♣ Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac".

Mt. 22,35-40 (Mc. 12,28-34; Lc. 10,25-28) [523] „Unul dintre ei, învăţător de Lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat: ♣ **Învăţătorule, care poruncă este mai mare în Lege?** ♣ El i-a răspuns: **Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău**. ♣ **Aceasta este marea şi întâia poruncă.** ♣ **Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.** ♣ **În aceste două porunci se cuprind toată Legea şi proorocii**".

Mc. 10,17-21 (Mt. 19,16-21; Lc. 18,18-22) „Şi când ieşea El în drum, alergând la El unul şi îngenunchind înaintea Lui, Îl întreba: **Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?** ♣ Iar Iisus i-a răspuns: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât unul Dumnezeu. ♣ **Ştii poruncile**: **Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, să nu înşeli pe nimeni, cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta**. ♣ Iar el I-a zis: Învăţătorule, acestea toate le-am păzit din tinereţile mele. ♣ Iar Iisus, privind la el cu dragoste, i-a zis: Un lucru îţi mai lipseşte: **Mergi, vinde tot ce ai, dă săracilor şi vei avea comoară în cer; şi apoi, luând crucea, vino şi urmează Mie**[524]".

In. 12,47-48 „**Şi dacă aude cineva cuvintele Mele şi nu le păzeşte, nu Eu îl judec; căci n-am venit ca să judec lumea ci ca să mântuiesc lumea.** ♣ Cine Mă nesocoteşte pe Mine şi nu primeşte cuvintele Mele are judecător ca să-l judece: cuvântul pe care l-am spus acela îl va judeca în ziua cea de apoi".

In. 15,10-12[525] „**Dacă păziţi poruncile Mele, veţi rămâne întru iubirea Mea după cum şi Eu am păzit poruncile Tatălui Meu şi rămân întru iubirea Lui**. ♣ Acestea vi le-am spus, ca bucuria Mea să fie în voi şi ca bucuria voastră să fie deplină. ♣ **Aceasta este porunca Mea: să vă iubiţi unul pe altul, precum v-am iubit Eu**".

♣♣♣

Fapt. 16,4[526] „Şi când treceau prin cetăţi, **învăţau să păzească învăţăturile rânduite de apostolii şi de preoţii din Ierusalim**".

Rom. 13,9 „Pentru că (poruncile): Să nu săvârşeşti adulter; să nu ucizi; să nu furi; să nu mărturiseşti strâmb; să nu pofteşti ... şi orice altă poruncă ar mai fi se cuprind în acest cuvânt: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi[527]**".**

1 Cor. 7,17-20[528] **„Numai că, aşa cum a dat Domnul fiecăruia, aşa cum l-a chemat Dumnezeu pe fiecare, astfel să umble. Şi aşa rânduiesc în toate Bisericile.** ♣ **A fost cineva chemat, fiind tăiat împrejur? Să nu se ascundă. A fost cineva chemat în netăiere împrejur? Să nu se taie împrejur.** ♣ **Tăierea împrejur nu este**

[523] Vezi şi Mc. 12,28-34, *p. 464*; Lc. 10,25-37, *p. 465-466*.
[524] Vezi Mc. 10,17-27 (Mt. 19,16-26; Lc. 18,18-27), *p. 490-491*.
[525] Vezi şi In. 13,34-35, 1 In. 2,8-10, *p. 466,467*; In. 14,19-24, *p. 29*.
[526] Vezi şi Mt. 28,16-20, *p. 193*.
[527] Vezi Rom. 13,7-10, *p. 466*.
[528] Vezi şi 1 Cor. 7,20-24, *p. 270*.

nimic; şi netăierea împrejur nu este nimic, ci paza poruncilor lui Dumnezeu. ♣ Fiecare, în chemarea în care a fost chemat, în aceasta să rămână".

1 Tim. 6,13-14 „Îţi poruncesc înaintea lui Dumnezeu, Cel ce aduce toate la viaţă, şi înaintea lui Iisus Hristos, Cel ce, în faţa lui Ponţiu Pilat, a mărturisit mărturisirea cea bună: ♣ **Să păzeşti porunca fără pată, fără vină, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos**".

Iac. 2,10[529] **„Pentru că cine va păzi toată legea, dar va greşi într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat faţă de toate poruncile".**

1 In. 2,3-5 „Şi întru aceasta ştim că L-am cunoscut, dacă păzim poruncile Lui. ♣ **Cel ce zice: L-am cunoscut, dar poruncile Lui nu le păzeşte, mincinos este şi întru el adevărul nu se află**. ♣ **Iar cine păzeşte cuvântul Lui, întru acela, cu adevărat, dragostea lui Dumnezeu este desăvârşită**. Prin aceasta, cunoaştem că suntem întru El".

1 In. 3,22-24 „Şi orice cerem, primim de la El, pentru că păzim poruncile Lui şi cele plăcute înaintea Lui facem. ♣ **Şi aceasta este porunca Lui, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiul Său, şi să ne iubim unul pe altul, precum ne-a dat poruncă**. ♣ **Cel ce păzeşte poruncile Lui rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu în el**; şi prin aceasta cunoaştem că El rămâne în noi, din Duhul pe care ni L-a dat".

1 In. 5,2-3 „Întru aceasta cunoaştem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, dacă iubim pe Dumnezeu şi împlinim poruncile Lui. ♣ **Căci dragostea de Dumnezeu aceasta este: Să păzim poruncile Lui; şi poruncile Lui nu sunt grele**".

Apoc. 2,24-28 „... **nu pun peste voi altă greutate. ♣ Însă, ceea ce aveţi, ţineţi până voi veni. ♣ Şi celui ce biruieşte şi celui ce păzeşte până la capăt faptele Mele, îi voi da lui stăpânire peste neamuri**. ♣ Şi le va păstori pe ele cu toiag de fier şi ca pe vasele olarului le va sfărâma, precum şi eu am luat putere de la Tatăl Meu[530]. ♣ Şi-i voi da lui steaua cea de dimineaţă".

Apoc. 3,8 „Ştiu faptele tale; iată, am lăsat înaintea ta o uşă deschisă, pe care nimeni nu poate să o închidă, fiindcă, deşi ai putere mică, tu ai păzit cuvântul Meu şi nu ai tăgăduit numele Meu[531]**".**

b. Neascultarea de Domnul [532]

Filip. 2,21 „Fiindcă toţi caută ale lor, nu ale lui Iisus Hristos".

[529] Vezi şi Iac. 2,10-12, *p. 336-337.*
[530] Ps. 2,8-9.
[531] Apoc. 3,8-10, *p. 375.*
[532] Vezi şi *Pedepse,* p. 301-303; *Necredinţa* p. 351-352.

Mc. 7,6-8 (Mt.15,7-9) „Iar El le-a zis: Bine a proorocit Isaia despre voi, făţarnicilor, precum este scris: «Acest popor Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine[533]**». ♣ Dar în zadar Mă cinstesc, învăţând învăţături care sunt porunci omeneşti. ♣ Căci lăsând porunca lui Dumnezeu, ţineţi datina oamenilor**[534]**”.**

♣♣♣

Mt. 21,33-46 (Mc. 12,1-12; Lc. 20,9-19) ***Pilda lucrătorilor celor răi*** „Ascultaţi altă pildă: Era un om oarecare stăpân al casei sale, care a sădit vie. A împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un turn şi a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe. ♣ **Când a sosit timpul roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să-i ia roadele**. ♣ Dar lucrătorii, punând mâna pe slugi, pe una au bătut-o, pe alta au omorât-o, iar pe alta au ucis-o cu pietre. ♣ Din nou a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi, şi au făcut cu ele tot aşa. ♣ La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicând: Se vor ruşina de fiul meu. ♣ Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi să avem noi moştenirea lui. ♣ Şi, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis. ♣ Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor lucrători? ♣ I-au răspuns: **Pe aceşti răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor**. ♣ Zis-a lor Iisus: Au n-aţi citit niciodată în Scripturi: «Piatra pe care au nesocotit-o ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta şi este lucru minunat în ochii noştri**[535]**»? ♣ **De aceea vă spun că împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi şi se va da neamului care va face roadele ei**. ♣ Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va cădea îl va strivi. ♣ Iar arhiereii şi fariseii, ascultând pildele Lui, au înţeles că despre ei vorbeşte. ♣ Şi căutând să-L prindă, s-au temut de popor pentru că Îl socotea prooroc”.

Lc. 12,47-48 „Iar sluga aceea care a ştiut voia stăpânului şi nu s-a pregătit, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult. ♣ Şi cea care n-a ştiut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puţin. **Şi oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere**[536]”.

Lc. 14,15-24 ***Pilda celor chemaţi la cină***[537] „Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: **Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu!** ♣ Iar El i-a zis: **Un om oarecare a făcut cină mare şi a chemat pe mulţi**; ♣ Şi a trimis la ceasul cinei pe sluga sa ca să spună celor chemaţi: Veniţi, că iată toate sunt gata. ♣ Şi au început unul câte unul, să-şi ceară iertare. **Cel dintâi i-a zis: Ţarină am cumpărat şi am nevoie să ies ca s-o văd; te rog iartă-mă. ♣ Şi altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat şi mă duc să-i încerc; te rog**

[533] Is. 29,13. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 152.
[534] Vezi Mc. 7,1-23 (Mt. 15,1-20), *p. 331-332.*
[535] Ps. 117,22-23; Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61; p. 62.
[536] Vezi Lc. 12,42-48 (Mt. 24,45-51), *p. 293.*
[537] Vezi şi Mt. 22,2-14 *Pilda celor chemaţi la nunta Fiului de Împărat,* p. 65; Apoc. 19,7-9, *p. 403.*

iartă-mă. ♣ Al treilea a zis: Femeie mi-am luat şi de aceea nu pot veni. ♣ Şi întorcându-se, sluga a spus stăpânului său acestea. **Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieşi îndată în pieţele şi uliţele cetăţii, şi pe săraci, şi pe neputincioşi, şi pe orbi, şi pe şchiopi adu-i aici**. ♣ Şi a zis sluga: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit şi tot mai este loc. ♣ Şi a zis stăpânul către slugă: Ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte să intre, ca să mi se umple casa, ♣ **Căci zic vouă: Nici unul din bărbaţii aceia care au fost chemaţi nu va gusta din cina mea**".

Lc. 19,11-27 *Pilda minelor*[538] „Şi ascultând ei acestea, Iisus, adăugând, le-a spus o pildă, fiindcă El era aproape de Ierusalim, iar ei credeau că împărăţia lui Dumnezeu se va arăta îndată. ♣ Deci a zis: Un om de neam mare s-a dus într-o ţară îndepărtată, ca să-şi ia domnie şi să se întoarcă. ♣ **Şi chemând zece slugi ale sale, le-a dat zece mine şi a zis către ele: Neguţătoriţi cu ele până ce voi veni! ♣ Dar cetăţenii lui îl urau** şi au trimis solie în urma lui, zicând: Nu voim ca acesta să domnească peste noi. ♣ Şi când s-a întors el, după ce luase domnia, a zis să fie chemate slugile acelea, cărora le dăduse banii, ca să ştie cine ce a neguţătorit. ♣ Şi a venit cea dintâi, zicând: Doamne, mina ta a adus câştig zece mine. ♣ Şi i-a zis stăpânul: Bine slugă bună, fiindcă întru puţin ai fost credincioasă, să ai stăpânire peste zece cetăţi. ♣ Şi a venit a doua, zicând: Mina ta, stăpâne, a mai adus cinci mine. ♣ Iar el a zis şi acesteia: Să ai şi tu stăpânire peste cinci cetăţi. ♣ A venit şi cealaltă, zicând: Doamne, iată mina ta, pe care am păstrat-o într-un ştergar, ♣ Că mă temeam de tine, pentru că eşti om aspru: iei ce nu ai pus şi seceri ce n-ai semănat. ♣ Zis-a lui stăpânul: **Din cuvintele tale te voi judeca, slugă vicleană**. Ai ştiut că sunt om aspru: iau ce nu am pus şi secer ce nu am semănat; ♣ Pentru ce deci n-ai dat banul meu schimbătorilor de bani? Şi eu, venind, l-aş fi luat cu dobândă. ♣ Şi a zis celor ce stăteau de faţă: Luaţi de la el mina şi daţi-o celui ce are zece mine. ♣ Şi ei au zis lui: Doamne, acela are zece mine. ♣ Zic vouă: Că oricui are i se va da, iar de la cel ce nu are şi ceea ce are i se va lua. ♣ **Iar pe acei vrăjmaşi ai mei, care n-au voit să domnesc peste ei, aduceţi-i aici şi tăiaţi-i în faţa mea**".

In. 3,36 „Cel ce crede în Fiul are viaţă veşnică, <u>iar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viaţa, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el</u>".

<u>In. 8,42-47</u> „Le-a zis Iisus: **Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, M-aţi iubi pe Mine, căci de la Dumnezeu am ieşit şi am venit**. Pentru că n-am venit de la Mine însumi, ci El M-a trimis. ♣ **<u>De ce nu înţelegeţi vorbirea Mea? Fiindcă nu puteţi să daţi ascultare cuvântului Meu</u>**. ♣ **Voi sunteţi din tatăl vostru diavolul şi vreţi să faceţi poftele tatălui vostru**. El, de la început, a fost ucigător de oameni şi nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. Când grăieşte minciuna, grăieşte dintru ale sale, căci este mincinos şi tatăl minciunii. ♣ **Dar pe Mine, fiindcă spun adevărul, nu Mă credeţi**. ♣ Cine dintre voi Mă vădeşte de păcat? Dacă spun adevărul, de ce voi nu Mă credeţi? ♣ **Cel care este de la Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu; de aceea voi nu ascultaţi pentru că nu sunteţi de la Dumnezeu**".

[538] Vezi şi Mt. 25,14-30 *Pilda talanţilor,* p. 51.

In. 15,22-25 „**De n-aş fi venit şi nu le-aş fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvânt de dezvinovăţire pentru păcatul lor.** ♣ Cel ce Mă urăşte pe Mine, urăşte şi pe Tatăl Meu. ♣ **De nu aş fi făcut între ei lucruri pe care nimeni altul nu le-a făcut păcat nu ar avea; dar acum M-au şi văzut şi M-au urât şi pe Mine şi pe Tatăl Meu**. ♣ Dar (aceasta), ca să se împlinească cuvântul cel scris în Legea lor: «**M-au urât pe nedrept**[539]»".

♣♣♣

Fapt. 7,51-53 „**Voi cei tari în cerbice şi netăiaţi împrejur la inimă şi la urechi, voi pururea staţi împotriva Duhului Sfânt, precum Şi părinţii voştri, aşa şi voi!** ♣ Pe care dintre prooroci nu l-au prigonit părinţii voştri? **Şi au ucis pe cei ce au vestit mai dinainte sosirea Celui Drept, ai Cărui vânzători şi ucigaşi v-aţi făcut voi acum, ♣ Voi, care aţi primit Legea întru rânduieli de îngeri şi n-aţi păzit-o!**"

Evr. 3,7-11,15-19 „De aceea, precum zice Duhul Sfânt: «**Dacă veţi auzi astăzi glasul Lui, ♣ Nu vă învârtoşaţi inimile voastre, ca la răzvrătire în ziua ispitirii din pustie**, ♣ Unde M-au ispitit părinţii voştri, M-au încercat, şi au văzut faptele Mele, timp de patruzeci de ani. ♣ De aceea M-am mâniat pe neamul acesta şi am zis: Pururea ei rătăcesc cu inima şi căile Mele nu le-au cunoscut, ♣ Că M-am jurat în mânia Mea: «Nu vor intra întru odihna Mea![540]». ♣ De vreme ce se zice: Dacă veţi auzi astăzi glasul Lui, nu învârtoşaţi inimile voastre, ca la răzvrătire. ♣ Cine sunt cei care, auzind, s-au răzvrătit? Oare nu toţi care au ieşit din Egipt, prin Moise? ♣ **Şi împotriva cui a ţinut mâine timp de patruzeci de ani? Au nu împotriva celor ce au păcătuit, ale căror oase au căzut în pustie?** ♣ Şi cui S-a jurat că nu vor intra întru odihna Sa, decât numai celor ce au fost neascultători? ♣ **Vedem dar că n-au putut să intre, din pricina necredinţei lor**".

Evr. 12,25 „**Luaţi seama să nu vă lepădaţi de Cel care vorbeşte**. Căci dacă aceia n-au scăpat de pedeapsă, nevoind să asculte pe cel ce le grăia pe pământ, cu atât mai mult noi - îndepărtându-ne de Cel ce ne grăieşte din ceruri".

29. Evanghelia lui Hristos. Propovăduirea Evangheliei

1 Cor. 3,10-11 „După harul lui Dumnezeu, cel dat mie, eu, ca un înţelept meşter, am pus temelia; iar altul zideşte. Dar fiecare să ia seama cum zideşte; ♣ Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decât cea pusă, care este Iisus Hristos".

Fapt. 20,24 „Dar nimic nu iau în seamă şi nu pun nici un preţ pe sufletul meu, numai să împlinesc calea mea şi slujba mea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu".

[539] Ps. 24,20, Ps. 34,18, Ps. 68,5-6.
[540] Ps. 94,8-12.

Mt. 24,14 (Mc. 13,10) „Şi se va propovădui această Evanghelie a împărăţiei în toată lumea spre mărturie la toate neamurile; şi atunci va veni sfârşitul".

♣♣♣

Mc. 1,14-15 (Mt. 4,17,23; Mt. 9,35) „După ce Ioan a fost prins, **Iisus a venit în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăţiei lui Dumnezeu**. ♣ Şi zicând: **S**-a împlinit vremea şi s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu. **Pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie**".

Mc. 8,35 „Căci cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va scăpa".

Mc. 10,29-30 (Lc. 18,29-30) „Iisus i-a răspuns: Adevărat grăiesc vouă: Nu este nimeni care şi-a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau ţarine **pentru Mine şi pentru Evanghelie,** ♣ Şi să nu ia însutit …[541]".

Mc. 16,15-16 „Şi le-a zis: **Mergeţi în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la toată făptura**. ♣ **Cel ce va crede şi se va boteza se va mântui**; iar cel ce nu va crede se va osândi".

♣♣♣

Fapt. 14,5-7 „Şi când păgânii şi iudeii, împreună cu căpeteniile lor, au dat năvală ca să-i ocărască şi să-i ucidă cu pietre, ♣ Înţelegând, au fugit în cetăţile Licaoniei: la Listra şi Derbe şi în ţinutul dimprejur. ♣ **Şi acolo propovăduiau Evanghelia**".

Fapt. 15,7 „Şi făcându-se multă vorbire, **s-a sculat Petru şi le-a zis**: Bărbaţi fraţi, voi ştiţi că, din primele zile, **Dumnezeu m-a ales între voi, ca prin gura mea neamurile să audă cuvântul Evangheliei şi să creadă**".

Fapt. 16,9-10 „Şi noaptea i s-a arătat lui Pavel o vedenie: Un bărbat macedonean sta rugându-l şi zicând: Treci în Macedonia şi ne ajută. ♣ Când a văzut el această vedenie, **am căutat să plecăm îndată în Macedonia, înţelegând că Dumnezeu ne cheamă să le vestim Evanghelia**".

Rom. 1,1-2,9,16 „**Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu**, ♣ **Pe care a făgăduit-o mai înainte, prin proorocii Săi, în Sfintele Scripturi**, ♣ Căci martor îmi este Dumnezeu, Căruia Îi slujesc cu duhul meu, întru Evanghelia Fiului Său … .♣ **Căci nu mă ruşinez de Evanghelia lui Hristos, pentru că este putere a lui Dumnezeu spre mântuirea a tot celui care crede**, iudeului întâi, şi elinului".

[541] Vezi Mc. 10,28-31(Lc. 18,28-30), *p. 167.*

Rom. 15,15-20 „Şi v-am scris, fraţilor, mai cu îndrăzneală, în parte, ca să vă amintesc despre **harul ce mi-a fost dat de Dumnezeu, ♣ Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind Evanghelia lui Dumnezeu, pentru ca prinosul neamurilor, fiind sfinţit în Duhul Sfânt, să fie bine primit**. ♣ Aşadar, în Hristos Iisus am laudă, în cele către Dumnezeu. ♣ Căci nu voi cuteza să spun ceva din cele ce n-a săvârşit Hristos prin mine, spre ascultarea neamurilor, prin cuvânt şi prin faptă, ♣ Prin puterea semnelor şi a minunilor, prin puterea Duhului Sfânt, aşa încât de la Ierusalim şi din ţinuturile de primprejur până la Iliria, am împlinit propovăduirea Evangheliei lui Hristos, ♣ **Râvnind astfel să binevestesc acolo unde Hristos nu fusese numit, ca să nu zidesc pe temelie străină**".

1 Cor. 4,15 „Căci de aţi avea zeci de mii de învăţători în Hristos, totuşi nu aveţi mulţi părinţi. **Căci eu v-am născut prin Evanghelie în Iisus Hristos**".

1 Cor. 9,16-17,23 „**Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria. Căci, vai mie dacă nu voi binevesti! ♣ Căci dacă fac aceasta de bună voie, am plată**; dar dacă o fac fără voie, am numai o slujire încredinţată. ♣ **Dar toate le fac pentru Evanghelie, ca să fiu părtaş la ea**[542]".

1 Cor. 15,1-2 „Vă aduc aminte, fraţilor, **Evanghelia pe care v-am binevestit-o**, pe care aţi şi primit-o, întru care şi staţi, ♣ **Prin care şi sunteţi mântuiţi**; cu ce cuvânt v-am binevestit-o - dacă o ţineţi cu tărie, afară numai dacă n-aţi crezut în zadar".

2 Cor. 2,12 „Şi venind eu la Troa, **pentru Evanghelia lui Hristos**, şi uşa fiindu-mi deschisă în Domnul".

2 Cor. 4,3-5 „Iar dacă Evanghelia noastră este încă acoperită, este pentru cei pierduţi, ♣ În care Dumnezeul veacului acestuia a orbit minţile necredincioşilor, ca să nu le lumineze lumina Evangheliei slavei lui Hristos, Care este chipul lui Dumnezeu. ♣ Căci nu ne propovăduim pe noi înşine, ci pe Hristos Iisus, Domnul, iar noi înşine suntem slugile voastre, pentru Iisus".

2 Cor. 9,12-13 „Pentru că slujirea acestui dar nu numai că împlineşte lipsurile sfinţilor, ci prisoseşte prin multe mulţumiri în faţa lui Dumnezeu; ♣ **Slăvind ei pe Dumnezeu, prin adeverirea acestei ajutorări, pentru supunerea mărturisirii voastre Evangheliei lui Hristos** şi pentru dărnicia împărtăşirii către ei şi către toţi".

2 Cor. 10,13-14,16 „**Iar noi nu ne vom lăuda fără măsură, ci după măsura dreptarului cu care ne-a măsurat nouă Dumnezeu**, ca să ajungem şi până la voi. ♣ Căci nu ne întindem peste măsură, ca şi cum n-am fi ajuns la voi, **căci am şi ajuns cu Evanghelia lui Hristos până la voi**. ♣ **Ca să propovăduim Evanghelia şi în ţinuturile de dincolo de voi**, dar fără să ne lăudăm cu măsură străină, în cele de-a gata".

[542] Vezi 1 Cor. 9,1-5,12-19, *p. 210*; 1 Cor. 9,19-23, *p. 370*.

2 Cor. 11,7,12 „**Sau am făcut păcat că v-am propovăduit în dar Evanghelia lui Dumnezeu**, smerindu-mă pe mine însumi, pentru ca voi să vă înălţaţi? ♣ **Dar ceea ce fac, voi face şi în viitor, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină**, pentru a se afla ca şi noi în ceea ce se laudă".

Gal. 1,11-12[543] **„Dar vă fac cunoscut, fraţilor, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om; ♣ Pentru că nici eu n-am primit-o de la om, nici n-am învăţat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos".**

Gal. 2,2,6 „... **şi le-am arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc la neamuri,** îndeosebi celor mai de seamă, ca nu cumva să alerg sau să fi alergat în zadar**. ♣ ... cei mai de seamă n-au adăugat nimic la Evanghelia mea**[544]".

Gal. 2,14 „Dar când am văzut că ei nu calcă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Chefa, înaintea tuturor: Dacă tu, care eşti iudeu, trăieşti ca păgânii şi nu ca iudeii, de ce sileşti pe păgâni să trăiască ca iudeii?[545]**"**

Ef. 1,13 „Întru Care şi voi, auzind **cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii voastre**, crezând în El, aţi fost pecetluiţi cu Sfântul Duh al făgăduinţei".

Ef. 3,6 „Anume că neamurile sunt împreună moştenitoare (cu iudeii) şi mădulare ale aceluiaşi trup şi **împreună-părtaşi ai făgăduinţei, în Hristos Iisus, prin Evanghelie**".

Ef. 6,15,19-20 „Şi încălţaţi picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. ♣ Rugaţi-vă şi pentru mine, ca să mi se dea mie cuvânt, când voi deschide gura mea, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei, ♣ Pe care o binevestesc, în lanţuri, ca să vorbesc despre Evanghelie, fără sfială, precum şi trebuie să vorbesc".

Filip. 1,4-5,7,12,27[546] „Căci totdeauna, în toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toţi, cu bucurie, ♣ Pentru împărtăşirea voastră întru Evanghelie, din ziua dintâi până acum. ♣ Precum este cu dreptate să gândesc astfel despre voi toţi; căci vă port în inima mea, şi în lanţurile mele, şi în apărarea şi în întărirea Evangheliei, fiindcă voi toţi sunteţi părtaşi la acelaşi har cu mine. ♣ Voiesc ca voi să ştiţi, fraţilor, că **cele petrecute cu mine s-au întors mai degrabă spre sporirea Evangheliei**, ♣ **Să vă purtaţi numai în chip vrednic de Evanghelia lui Hristos**, pentru ca, fie venind eu şi văzându-vă, fie nefiind de faţă, să aud despre voi că staţi într-un duh, nevoindu-vă împreună întru-un suflet, pentru credinţa Evangheliei".

[543] Vezi şi Gal. 1,6-9, *p. 498.*
[544] Vezi Gal. 2,1-9, *p. 212.*
[545] Vezi Gal. 2,11-16, *p. 318.*
[546] Vezi şi Filip. 1,14-18, *p. 164.*

Filip. 2,22 „Dar încercarea lui o cunoaşteţi, **căci împreună cu mine a slujit Evanghelia**, întocmai ca un copil lângă tatăl său[547]”.

Filip. 4,3 „Încă te rog şi pe tine, credinciosule Sizig, **ajută-le lor, ca pe unele care au luptat pentru Evanghelie**, împreună cu mine şi cu Clement şi cu ceilalţi împreună-lucrători cu mine, ale căror nume sunt scrise în cartea vieţii”.

Col. 1,5-6,23 „Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, de care aţi auzit mai înainte în **cuvântul adevărului Evangheliei**, ♣ **Care, ajungând la voi, precum şi în toată lumea, aduce roadă şi sporeşte** întocmai ca la voi, din ziua în care aţi auzit şi aţi cunoscut, întru adevăr, harul lui Dumnezeu. ♣ Dacă, într-adevăr, rămâneţi întemeiaţi în credinţă, întăriţi şi neclintiţi de la nădejdea Evangheliei pe care aţi auzit-o, care a fost propovăduită la toată făptura de sub cer şi al cărei slujitor m-am făcut eu, Pavel”.

1 Tes. 1,5 „**Că Evanghelia noastră n-a fost la voi numai în cuvânt, ci şi întru putere şi în Duhul Sfânt** şi în deplină încredinţare, precum bine ştiţi ce fel am fost între voi, pentru voi”.

1 Tes. 2,2-4,8-9 „Ci, după ce am suferit şi am fost, precum ştiţi, ocărâţi în Filipi, **am îndrăznit întru Dumnezeul nostru să grăim în faţa voastră, cu multă luptă, Evanghelia lui Dumnezeu.** ♣ Pentru că îndemnul nostru nu venea din rătăcire, nici din gânduri necurate, nici din înşelăciune, ♣ Ci, după cum am fost socotiţi vrednici de Dumnezeu ca să ni se încredinţeze Evanghelia, **aşa vorbim, nu căutând să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu care ne încearcă inimile**. ♣ Astfel, iubindu-vă, eram bucuroşi să vă dăm nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, ci chiar şi sufletele noastre pentru că ne-aţi devenit iubiţi. ♣ **Vă aduceţi aminte, fraţilor, de osteneala şi de truda noastră; lucrând zi şi noapte, ca să nu fim povară nici unuia din voi, aşa v-am propovăduit Evanghelia lui Dumnezeu**”.

1 Tes. 3,2 „Şi am trimis pe **Timotei, fratele nostru şi slujitorul lui Dumnezeu şi împreună-lucrător cu noi la Evanghelia lui Hristos**, ca să vă întărească şi să vă îndemne în credinţa voastră”.

2 Tes. 1,8 „În văpaie de foc, osândind pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu şi pe cei ce nu se supun Evangheliei Domnului nostru Iisus[548]”.

1 Tim. 1,11-12 „**După Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, cea încredinţată mie.** ♣ Mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios şi m-a pus să-I slujesc”.

2 Tim. 1,8,10 „Deci, nu te ruşina de a mărturisi pe Domnul nostru, nici de mine, cel pus în lanţuri pentru El, **ci pătimeşte împreună cu mine pentru Evanghelie** după puterea de la Dumnezeu. ♣ **Iar acum s-a dat pe faţă prin arătarea Mântuitorului**

[547] Vezi Filip. 2,19-23, *p. 231-232.*
[548] Vezi 2 Tes. 1,7-10, *p. 298-299.*

nostru Iisus Hristos, Cel ce a nimicit moartea şi a adus la lumină viaţa şi nemurirea, prin Evanghelie".

2 Tim. 4,17 „Dar Domnul mi-a stat într-ajutor şi m-a întărit, pentru ca, **prin mine, Evanghelia să fie pe deplin vestită şi s-o audă toate neamurile**; iar eu am fost izbăvit din gura leului".

Filim. 1,1,13 „Pavel, cel pus în lanţuri pentru Iisus Hristos ... . ♣ … **care sunt în lanţuri pentru Evanghelie**".

1 Petr. 1,12 „Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înşişi, ci pentru voi slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce, **întru Duhul Sfânt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia, spre care şi îngerii doresc să privească**[549]".

1 Petr. 4,17 „Căci vremea este ca să înceapă judecata de la casa lui Dumnezeu; şi dacă începe întâi de la noi, **care va fi sfârşitul celor care nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?**"

Apoc. 14,6 „**Şi am văzut apoi alt înger, care zbura prin mijlocul cerului, având să binevestească Evanghelia veşnică** celor ce locuiesc pe pământ şi la tot neamul şi seminţia şi limba şi poporul".

30. „Fraţii Domnului"[550]

Mt. 12,46-50 (**Mc. 3,31-35; Lc. 8,19-21)** „Şi încă vorbind El mulţimilor, iată mama şi fraţii Lui stăteau afară, căutând să vorbească cu El. ♣ Cineva I-a zis: Iată mama Ta şi fraţii Tăi stau afară, căutând să-Ţi vorbească. ♣ Iar El i-a zis: **Cine este mama Mea şi cine sunt fraţii Mei?** ♣ Şi, întinzând mâna către ucenicii Săi, a zis: Iată mama Mea şi fraţii Mei. ♣ **Că oricine va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela îmi este frate şi soră şi mamă**".

---

[549] Vezi 1 Petr. 1,10-12, *p. 383.*

[550] *„Cuvântul grecesc **adelfoi** (ca şi ebraicul **achiym**) înseamnă nu numai fraţi, în înţelesul propriu, ci şi rude apropiate, în special veri. Aşa trebuie înţeles în textul de faţă, ca şi în Mc. 3,32; 6,3; Lc. 8,19-21; In. 2,12; 7,3-5; Fapt. 1,14; 1 Cor. 9,5; Gal. 1,19, unde se vorbeşte de «fraţii» Domnului. Limbajul biblic se cere abordat nu numai filologic, ci şi în dimensiunea lui interioară. Iisus are doar 12 ani când mama Sa Îl afla în templu (Lc. 2,41-49). Deşi ea ştie cel mai bine că nu Iosif este tatăl Lui, Îi spune: «Iată, tatăl Tău si eu Te-am căutat». Cuvântul, astfel rostit în planul social şi juridic, Iisus îl transferă imediat în planul duhovnicesc: «Întru cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu». Văzut din două perspective diferite, acelaşi cuvânt are un conţinut diferit (tata - Tata). Acelaşi transfer se petrece în cuvântul fraţi. Verii Îi sunt prezentaţi lui Iisus ca fraţi reali (deşi nu sunt, ca şi în cazul lui Iosif), dar El atestă imediat o altă realitate fraternă, în plan spiritual (versetele următoare). În nici un caz nu se poate presupune că Iisus Îşi reneagă familia. Cât despre mama Sa (a cărei realitate, desigur, nu poate fi negată), ea devine garanţie şi exemplu suprem al aceluiaşi transfer duhovnicesc, precum în împrejurarea relatată de Evanghelistul Luca (Lc. 11,27-28) când Iisus îi conferă maternităţii un sens spiritual generalizat. Aşadar, «fraţii» Domnului nu sunt fraţi de sânge. Rigoarea filologică a unor exegeţi – atunci când sunt de bună credinţă – duce deseori la soluţii simpliste şi simplificatoare*. ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 1475. Vezi și nota de subsol de la *Iacov*, p. 229-230.

Mc. 6,1-6[551] **(Mt. 13,54-58)** „Şi a ieşit de acolo şi a venit în patria Sa, iar ucenicii Lui au mers după El. ♣ Şi, fiind sâmbătă, a început să înveţe în sinagogă. Şi mulţi, auzindu-L, erau uimiţi şi ziceau: De unde are El acestea? Şi ce este înţelepciunea care I s-a dat Lui? Şi cum se fac minuni ca acestea prin mâinile Lui? ♣ Au nu este Acesta teslarul, fiul Mariei şi fratele lui Iacov şi al lui Iosi şi al lui Iuda şi al lui Simon? Şi nu sunt, oare, surorile Lui aici la noi? Şi se sminteau întru El. ♣ **Şi le zicea Iisus: Nu este prooroc dispreţuit, decât în patria sa şi între rudele sale şi în casa sa**. ♣ Şi n-a putut acolo să facă nici o minune, decât că, punându-Şi mâinile peste puţini bolnavi, i-a vindecat. ♣ **Şi se mira de necredinţa lor**. Şi străbătea satele dimprejur învăţând".

In. 2,11-12 „Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileii şi Şi-a arătat slava Sa; şi ucenicii Săi au crezut în El. ♣ **După aceasta S-a coborât în Capernaum, El şi mama Sa şi fraţii şi ucenicii Săi**, şi acolo n-a rămas decât puţine zile".

In. 7,1-5 „Şi după aceea mergea Iisus prin Galileea, căci nu voia să meargă prin Iudeea, deoarece iudeii căutau să-L ucidă. ♣ Şi era aproape sărbătoarea iudaică a corturilor. ♣ **Au zis deci către El fraţii Lui**: Pleacă de aici şi du-Te în Iudeea, pentru ca şi ucenicii Tăi să vadă lucrurile pe care Tu le faci. ♣ Căci nimeni nu lucrează ceva în ascuns, ci caută să se facă cunoscut. Dacă faci acestea, arată-Te pe Tine lumii. ♣ **Pentru că nici fraţii Lui nu credeau în El**".

♣♣♣

Fapt. 1,14-15 „Toţi aceştia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune împreună cu femeile şi cu Maria, mama lui Iisus şi cu fraţii Lui. ♣ **Şi în zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul fraţilor** (iar numărul lor era ca la o sută douăzeci) ...".

1 Cor. 9,5 „N-avem, oare, dreptul să purtăm cu noi o femeie soră, ca şi ceilalţi apostoli, **ca şi fraţii Domnului**, ca şi Chefa?"

Gal. 1,19 „Iar pe altul din apostoli n-am văzut decât numai pe **Iacov, fratele Domnului**[552]".

[551] Vezi şi Lc. 4,14-24,28-30,43, *p. 88-89*.

[552] Vezi nota de subsol de la *Iacov*, p. 229-230.

FECIOARA MARIA

Is. 7,14 „Pentru aceasta Domnul meu vă va da un semn: **Iată, Fecioara va lua în pântece şi va naşte fiu şi vor chema numele lui Emanuel**".

Iez. 44,2 „Şi mi-a zis Domnul: **Poarta aceasta va fi închisă, nu se va deschide şi nici un om nu va intra pe ea, căci Domnul Dumnezeul lui Israel a intrat pe ea**. De aceea va fi închisă".

♣♣♣

Mt. 1,18,22-23,25 „Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: **Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt**. ♣ Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: ♣ «**Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu** şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu[553]». ♣ **Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus**[554]".

Lc. 1,26-31,38 „Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, ♣ Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. ♣ **Şi intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei**. ♣ Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? ♣ Şi îngerul i-a zis: **Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. ♣ Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus**. ♣ **Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!** Şi îngerul a plecat de la ea[555]".

Lc. 1,39-49 „Şi în acele zile, sculându-se Maria, s-a dus în grabă în ţinutul muntos, într-o cetate a seminţiei lui Iuda. ♣ Şi a intrat în casa lui Zaharia şi a salutat pe Elisabeta. ♣ **Iar când a auzit Elisabeta salutarea Mariei, pruncul a săltat în pântecele ei şi Elisabeta s-a umplut de Duh Sfânt, ♣ Şi cu glas mare a strigat şi a zis: Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău. ♣ Şi de unde mie aceasta, ca să vină la mine Maica Domnului meu? ♣ Că iată, cum veni la urechile mele glasul salutării tale, pruncul a săltat de bucurie în pântecele meu**. ♣ Şi fericită este aceea care a crezut că se vor împlini cele spuse ei de la Domnul. ♣ **Şi a zis Maria: Măreşte sufletul meu pe Domnul. ♣ Şi s-a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu, ♣ Că a căutat spre smerenia roabei**

[553] Is. 7,14; Is. 49,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 61; p. 62.
[554] Vezi Mt. 1,18-25, *p. 83-84.*
[555] Vezi Lc. 1,26-38, *p. 84.*

Sale. Că, iată, de acum mă vor ferici toate neamurile. ♣ Că mi-a făcut mie mărire Cel Puternic şi sfânt este numele Lui".

Lc. 2,17-19 „Şi văzându-L, au vestit cuvântul grăit lor despre acest Copil. ♣ Şi toţi câţi auzeau se mirau de cele spuse lor de către păstori. ♣ **Iar Maria păstra toate aceste cuvinte, punându-le în inima sa**[556]".

Lc. 2,34-35 „Şi i-a binecuvântat Simeon şi a zis către Maria, mama Lui: **Iată, Acesta este pus spre căderea şi spre ridicarea multora din Israel şi ca un semn care va stârni împotriviri. ♣ Şi prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi**[557]".

Lc. 2,48-51 „Şi văzându-L, rămaseră uimiţi, iar mama Lui a zis către El: Fiule, de ce ne-ai făcut nouă aşa? Iată, tatăl Tău şi eu Te-am căutat îngrijoraţi. ♣ Şi El a zis către ei: **De ce era să Mă căutaţi? Oare, nu ştiaţi că în cele ale Tatălui Meu trebuie să fiu? ♣** Dar ei n-au înţeles cuvântul pe care l-a spus lor. ♣ **Şi a coborât cu ei şi a venit în Nazaret şi le era supus. Iar mama Lui păstra în inima ei toate aceste cuvinte**[558]".

In. 2,1-5 „Şi a treia zi s-a făcut nuntă în Cana Galileii **şi era şi mama lui Iisus acolo**. ♣ Şi a fost chemat şi Iisus şi ucenicii Săi la nuntă. ♣ **Şi sfârşindu-se vinul, a zis mama lui Iisus către El: Nu mai au vin. ♣ A zis ei Iisus: Ce ne priveşte pe mine şi pe tine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu. ♣ Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceţi orice vă va spune**[559]".

In. 19,25-27 „Şi stăteau, lângă crucea lui Iisus, mama Lui şi sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, şi Maria Magdalena. ♣ **Deci Iisus, văzând pe mama Sa şi pe ucenicul pe care Îl iubea stând alături, a zis mamei Sale: Femeie, iată fiul tău! ♣ Apoi a zis ucenicului: Iată mama ta! Şi din ceasul acela ucenicul a luat-o la sine**".

Apoc. 12,1,5 „Şi s-a arătat din cer un semn mare: o femeie înveşmântată cu soarele şi luna era sub picioarele ei şi pe cap purta cunună din douăsprezece stele. ♣ Şi a născut un copil de parte bărbătească, care avea să păstorească toate neamurile cu toiag de fier. Şi copilul ei fu răpit la Dumnezeu şi la tronul Lui".

[556] Vezi Lc. 2,1-20, *p. 84-85.*
[557] Vezi Lc. 2,21-39, *p. 85.*
[558] Vezi Lc. 2,40-52, *p. 86-87.*
[559] Vezi In. 2,1-11, *p. 152-153.*

IOAN BOTEZĂTORUL

Mt. 3,1-2 „În zilele acelea, a venit **Ioan Botezătorul şi propovăduia în pustia Iudeii, ♣ Spunând: Pocăiţi-vă că s-a apropiat împărăţia cerurilor**".

Mt. 11,7-12 (Lc. 7,24-28) „După plecarea acestora, **Iisus a început să vorbească mulţimilor despre Ioan**: Ce-aţi ieşit să vedeţi în pustie? Au trestie clătinată de vânt? ♣ Dar de ce aţi ieşit? Să vedeţi un om îmbrăcat în haine moi? **Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele regilor**. ♣ Atunci de ce-aţi ieşit? Să vedeţi un prooroc? Da, zic vouă, şi mai mult decât un prooroc. ♣ **Că el este acela despre care s-a scris: Iată Eu trimit, înaintea feţei Tale, pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta**". ♣ Adevărat zic vouă: **Nu s-a ridicat între cei născuţi din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul**; totuşi cel mai mic în împărăţia cerurilor este mai mare decât el. ♣ Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum împărăţia cerurilor se ia prin străduinţă şi cei ce se silesc pun mâna pe ea".

Mt. 17,10-13 (Mc. 9,11-13) „Şi ucenicii L-au întrebat, zicând: Pentru ce dar zic cărturarii că trebuie să vină mai întâi Ilie? ♣ Iar El, răspunzând, a zis: Ilie într-adevăr va veni şi va aşeza la loc toate. ♣ **Eu însă vă spun vouă că Ilie a şi venit**, dar ei nu l-au cunoscut, ci au făcut cu el câte au voit; aşa şi Fiul Omului va pătimi de la ei. ♣ **Atunci au înţeles ucenicii că Iisus le-a vorbit despre Ioan Botezătorul**".

Mc. 1,2-6 (Mt. 3,1-4) „Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: «**Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta**[560]**. ♣ Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui**[561]». ♣ Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor. ♣ Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim şi se botezau de către el, în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele. ♣ **Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică**".

Mc. 6,14-29 (Mt. 14,1-12; Lc. 9,7-9) „Şi a auzit regele Irod, căci numele lui Iisus se făcuse cunoscut, şi zicea că Ioan Botezătorul s-a sculat din morţi şi de aceea se fac minuni prin el. ♣ Alţii însă ziceau că este Ilie şi alţii că este prooroc, ca unul din proorocii. ♣ Iar Irod, auzind zicea: Este Ioan căruia eu am pus să-i taie capul; el s-a sculat din morţi. ♣ Căci Irod, trimiţând, l-a prins pe Ioan şi l-a legat, în temniţă, din pricina Irodiadei, femeia lui Filip, fratele său, pe care o luase de soţie. ♣ Căci Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ţi este îngăduit să ţii pe femeia fratelui tău. ♣ **Iar Irodiada îl ura**

[560] Mal. 3,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 67.
[561] Is. 40,3. Ibidem, p. 67.

şi voia să-l omoare, dar nu putea, ♣ **Căci Irod se temea de Ioan, ştiindu-l bărbat drept şi sfânt, şi-l ocrotea. Şi ascultându-l, multe făcea şi cu drag îl asculta**. ♣ Şi fiind o zi cu bun prilej, când Irod, de ziua sa de naştere, a făcut ospăţ dregătorilor lui şi căpeteniilor oştirii şi fruntaşilor din Galileea, ♣ Şi fiica Irodiadei, intrând şi jucând, a plăcut lui Irod şi celor ce şedeau cu el la masă. Iar regele a zis fetei: Cere de la mine orice vei voi şi îţi voi da. ♣ Şi s-a jurat ei: Orice vei cere de la mine îţi voi da, până la jumătate din regatul meu. ♣ Şi ea, ieşind, a zis mamei sale: Ce să cer? Iar Irodiada i-a zis: Capul lui Ioan Botezătorul. ♣ Şi intrând îndată, cu grabă, la rege, i-a cerut, zicând: **Vreau să-mi dai îndată, pe tipsie, capul lui Ioan Botezătorul**. ♣ **Şi regele s-a mâhnit adânc, dar pentru jurământ şi pentru cei ce şedeau cu el la masă, n-a voit s-o întristeze**. ♣ Şi îndată trimiţând regele un paznic, a poruncit a-i aduce capul. ♣ **Şi acela, mergând, i-a tăiat capul în temniţă, l-a adus pe tipsie şi l-a dat fetei, iar fata l-a dat mamei sale**. ♣ Şi auzind, ucenicii lui au venit, au luat trupul lui Ioan şi l-au pus în mormânt".

Lc. 1,5-25,57-67,76-80 „**Era în zilele lui Irod, regele Iudeii, un preot cu numele Zaharia din ceata preoţească a lui Abia, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron şi se numea Elisabeta**. ♣ Şi erau amândoi drepţi înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană în toate poruncile şi rânduielile Domnului. ♣ Dar nu aveau nici un copil, deoarece Elisabeta era stearpă şi amândoi erau înaintaţi în zilele lor. ♣ Şi pe când Zaharia slujea înaintea lui Dumnezeu, în rândul săptămânii sale, ♣ A ieşit la sorţi, după obiceiul preoţiei, să tămâieze intrând în templul Domnului. ♣ Iar toată mulţimea poporului, în ceasul tămâierii, era afară şi se ruga. ♣ Şi i s-a arătat îngerul Domnului, stând de-a dreapta altarului tămâierii. ♣ Şi văzându-l, Zaharia s-a tulburat şi frică a căzut peste el. ♣ **Iar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharia, pentru că rugăciunea ta a fost ascultată şi Elisabeta, femeia ta, îţi va naşte un fiu şi-l vei numi Ioan**. ♣ **Şi bucurie şi veselie vei avea şi, de naşterea lui, mulţi se vor bucura.** ♣ **Căci va fi mare înaintea Domnului; nu va bea vin, nici altă băutură ameţitoare şi încă din pântecele mamei sale se va umple de Duhul Sfânt.** ♣ **Şi pe mulţi din fiii lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeul lor.** ♣ **Şi va merge înaintea Lui cu duhul şi puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinţilor spre copii şi pe cei neascultători la înţelepciunea drepţilor, ca să gătească Domnului un popor pregătit**[562]. ♣ Şi a zis Zaharia către înger: După ce voi cunoaşte aceasta? Căci eu sunt bătrân şi femeia mea înaintată în zilele ei. ♣ Şi îngerul, răspunzând, i-a zis: **Eu sunt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu. Şi am fost trimis să grăiesc către tine şi să-ţi binevestesc acestea**. ♣ Şi iată vei fi mut şi nu vei putea să vorbeşti până în ziua când vor fi acestea, pentru că n-ai crezut în cuvintele mele, care se vor împlini la timpul lor. ♣ Şi poporul aştepta pe Zaharia şi se mira că întârzie în templu. ♣ Şi ieşind, nu putea să vorbească. Şi ei au înţeles că a văzut vedenie în templu; şi el le făcea semne şi a rămas mut. ♣ Şi când s-au împlinit zilele slujirii lui la templu, s-a dus la casa sa. ♣ Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit şi cinci luni s-a tăinuit pe sine, zicând: ♣ Că aşa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea. ♣ Şi după ce s-a împlinit vremea să nască, Elisabeta a născut un fiu. ♣ Şi au auzit vecinii şi rudele ei că Domnul a mărit mila Sa faţă de ea şi se bucurau împreună cu ea. ♣ Iar când a fost în ziua a opta, au venit să taie

[562] Mal. 3,1,23-24.

împrejur pruncul şi-l numeau Zaharia, după numele tatălui său. ♣ **Şi răspunzând, mama lui a zis: Nu! Ci se va chema Ioan**. ♣ Şi au zis către ea: Nimeni din rudenia ta nu se cheamă cu numele acesta. ♣ Şi au făcut semn tatălui său cum ar vrea el să fie numit. ♣ Şi cerând o tăbliţă, el a scris, zicând: Ioan este numele lui. Şi toţi s-au mirat. ♣ Şi îndată i s-a deschis gura şi limba şi vorbea, binecuvântând pe Dumnezeu. ♣ Şi frica i-a cuprins pe toţi care locuiau împrejurul lor; şi în tot ţinutul muntos al Iudeii s-au vestit toate aceste cuvinte. ♣ Şi toţi care le auzeau le puneau la inimă, zicând: **Ce va fi, oare, acest copil? Căci mâna Domnului era cu el**. ♣ **Şi Zaharia, tatăl lui, s-a umplut de Duh Sfânt şi a proorocit**, zicând: ♣ **Iar tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea feţei Domnului, ca să găteşti căile Lui,** ♣ **Să dai poporului Său cunoştinţa mântuirii întru iertarea păcatelor lor,** ♣ **Prin milostivirea milei Dumnezeului nostru, cu care ne-a cercetat pe noi Răsăritul cel de Sus,** ♣ **Ca să lumineze pe cei care şed în întuneric şi în umbra morţii şi să îndrepte picioarele noastre pe calea păcii.** ♣ Iar copilul creştea şi se întărea cu duhul. Şi a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel".

Lc. 3,2-20 (Mt. 3,1-8,11-12)[563] „În zilele arhiereilor Anna şi Caiafa, **a fost cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.** ♣ **Şi a venit el în toată împrejurimea Iordanului, propovăduind botezul pocăinţei, spre iertarea păcatelor**. ♣ Precum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia proorocul: «**Este glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui**. ♣ Orice vale se va umple şi orice munte şi orice deal se va pleca; căile cele strâmbe se vor face drepte şi cele colţuroase, drumuri netede. ♣ Şi toată făptura va vedea mântuirea lui Dumnezeu[564]». ♣ **Deci zicea Ioan mulţimilor care veneau să se boteze de el: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie?** ♣ **Faceţi, dar, roade vrednice de pocăinţă** ... . ♣ **Iar poporul fiind în aşteptare şi întrebându-se toţi despre Ioan în cugetele lor: Nu cumva el este Hristosul?** ♣ **A răspuns Ioan tuturor, zicând: Eu vă botez cu apă, dar vine Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintelor. El vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc**, ♣ A Cărui lopată este în mâna Lui, ca să cureţe aria şi să adune grâul în jitniţa Sa, iar pleava o va arde cu foc nestins. ♣ Încă şi alte multe îndemnând, propovăduia poporului vestea cea bună. ♣ Iar **Irod tetrarhul**, mustrat fiind de el pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său, şi pentru toate relele pe care le-a făcut Irod, ♣ A adăugat la toate şi aceasta, încât **a închis pe Ioan în temniţă**".

Lc. 7,33 (Mt. 11,18) „Căci a venit Ioan Botezătorul, nemâncând pâine şi negustând vin, şi ziceţi: Are demon! [565]**"**

In. 1,6-8,15-36 „**Fost-a om trimis de la Dumnezeu, numele lui era Ioan**. ♣ **Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre Lumină, ca toţi să creadă prin el**. ♣ Nu era el Lumina ci ca să mărturisească despre Lumină. ♣ **Ioan mărturisea despre El şi striga, zicând: Acesta era despre Care am zis: Cel care vine după mine a fost înaintea mea, pentru că mai înainte de mine era**. ♣ Şi din

[563] Vezi şi Lc. 3,3,7-14 (Mt. 3,1-2,7-10), *p. 434-435.*
[564] Is. 40,3-5.
[565] Vezi Lc. 7,31-35 (Mt. 11,16-19), *p. 342.*

plinătatea Lui noi toţi am luat, şi har peste har. ♣ Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos. ♣ Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată; Fiul cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela L-a făcut cunoscut. ♣ Şi aceasta este mărturia lui Ioan, **când au trimis la El iudeii din Ierusalim, preoţi şi leviţi, ca să-l întrebe: Cine eşti tu? ♣ Şi el a mărturisit şi n-a tăgăduit; şi a mărturisit: Nu sunt eu Hristosul**. ♣ Şi ei l-au întrebat: Dar cine eşti? Eşti Ilie? Zis-a el: Nu sunt. Eşti tu Proorocul? Şi a răspuns: Nu. ♣ Deci i-au zis: Cine eşti? Ca să dăm un răspuns celor ce ne-au trimis. Ce spui tu despre tine însuţi? ♣ El a zis: **Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: «Îndreptaţi calea Domnului», precum a zis Isaia proorocul**. ♣ Şi trimişii erau dintre farisei. ♣ Şi l-au întrebat şi i-au zis: **De ce botezi deci, dacă tu nu eşti Hristosul, nici Ilie, nici Proorocul?** ♣ Ioan le-a răspuns, zicând: **Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru Se află Acela pe Care voi nu-L ştiţi, ♣ Cel care vine după mine, Care înainte de mine a fost şi Căruia eu nu sunt vrednic să-I dezleg cureaua încălţămintei**. ♣ Acestea se petreceau în Betabara, dincolo de Iordan, unde boteza Ioan. ♣ **A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el şi a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii**. ♣ **Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat, Care a fost înainte de mine, fiindcă mai înainte de mine era**, ♣ Şi eu nu-L ştiam; dar ca să fie arătat lui Israel, de aceea am venit eu, botezând cu apă. ♣ **Şi a mărturisit Ioan zicând: Am văzut Duhul coborându-Se, din cer, ca un porumbel şi a rămas peste El. ♣ Şi eu nu-L cunoşteam pe El, dar Cel ce m-a trimis să botez cu apă, Acela mi-a zis: Peste Care vei vedea Duhul coborându-Se şi rămânând peste El, Acela este Cel ce botează cu Duh Sfânt**. ♣ **Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu**. ♣ A doua zi iarăşi stătea Ioan şi doi dintre ucenicii lui. ♣ Şi privind pe Iisus, Care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu!"

In. 3,23-30 „**Şi boteza şi Ioan în Enom**, aproape de Salim, că erau acolo ape multe şi veneau şi se botezau. ♣ Căci Ioan nu fusese încă aruncat în închisoare. ♣ Şi s-a iscat o neînţelegere între ucenicii lui Ioan şi un iudeu, asupra curăţirii. ♣ **Şi au venit la Ioan şi i-au zis: Rabi, Acela care era cu tine, dincolo de Iordan, şi despre Care tu ai mărturisit, iată El botează şi toţi se duc la El**. ♣ **Ioan a răspuns şi a zis: Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din cer**. ♣ **Voi înşivă îmi sunteţi martori că am zis: Nu sunt eu Hristosul, ci sunt trimis înaintea Lui. ♣ Cel ce are mireasă este mire, iar prietenul mirelui, care stă şi ascultă pe mire, se bucură cu bucurie de glasul lui. Deci această bucurie a mea s-a împlinit. ♣ Acela trebuie să crească, iar eu să mă micşorez**".

In. 5,31-35 „Dacă mărturisesc Eu despre mine însumi, mărturia Mea nu este adevărată. ♣ Altul mărturiseşte despre Mine; şi ştiu că adevărată este mărturia pe care o mărturiseşte despre Mine. ♣ **Voi aţi trimis la Ioan, şi el a mărturisit adevărul**. ♣ Dar Eu nu de la om iau mărturia, ci spun aceasta ca să vă mântuiţi. ♣ **Acela (Ioan) era făclia care arde şi luminează, şi voi aţi voit să vă veseliţi o clipă în lumina lui**".

In. 10,40-41 „Şi a plecat iarăşi dincolo de Iordan, în locul unde Ioan boteza la început, şi a rămas acolo. ♣ Şi mulţi au venit la El şi ziceau: **Ioan n-a făcut nici o minune, dar toate câte Ioan a zis despre Acesta erau adevărate**".

♣♣♣

Fapt. 1,5 „**Că Ioan a botezat cu apă**, iar voi veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile”.

Fapt. 10,37-38 „Voi ştiţi cuvântul care a fost în toată Iudeea, începând din Galileea, **după botezul pe care l-a propovăduit Ioan**. ♣ (Adică despre) **Iisus din Nazaret, cum a uns Dumnezeu cu Duhul Sfânt şi cu putere pe Acesta** care a umblat făcând bine şi vindecând pe toţi cei asupriţi de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El”.

Fapt. 13,24-25 „După ce Ioan a propovăduit, înaintea venirii Lui, botezul pocăinţei, la tot poporul lui Israel. ♣ **Iar dacă şi-a împlinit Ioan calea sa, zicea: Nu sunt eu ce socotiţi voi că sunt**. Dar, iată, vine după mine Cel căruia nu sunt vrednic să-I dezleg încălţămintea picioarelor”.

Fapt. 19,3-4 „Şi el a zis: Deci în ce v-aţi botezat? Ei au zis: În botezul lui Ioan. ♣ Iar Pavel a zis: **Ioan a botezat cu botezul pocăinţei, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos**[566]”.

[566] Vezi Fapt. 19,1-6, *p. 427.*

APOSTOLII

Mc. 3,14-19 (Mt. 10,1-4; Lc. 6,13-16; Fapt. 1,13) „**Şi a rânduit pe cei doisprezece, pe care i-a numit apostoli**, ca să fie cu El şi să-i trimită să propovăduiască, ♣ **Şi să aibă putere să vindece bolile şi să alunge demonii**. ♣ Deci a rânduit pe cei doisprezece: pe Simon, căruia i-a pus numele **Petru**; ♣ Pe **Iacov** al lui Zevedeu şi pe **Ioan**, fratele lui Iacov, şi le-a pus lor numele Boanerghes, adică fii tunetului. ♣ Şi pe **Andrei**, şi pe **Filip**, şi pe **Bartolomeu**, pe **Matei**, şi pe **Toma**, şi pe **Iacov al lui Alfeu**, şi pe **Tadeu**, şi pe **Simon Cananeul**, ♣ Şi pe **Iuda Iscarioteanul**, cel care L-a şi vândut".

1 Cor. 4,1,9-13 „**Aşa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos şi ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu**. ♣ **Căci mi se pare că Dumnezeu, pe noi, apostolii, ne-a arătat ca pe cei din urmă oameni, ca pe nişte osândiţi la moarte, fiindcă ne-am făcut privelişte lumii şi îngerilor şi oamenilor.** ♣ **Noi suntem nebuni pentru Hristos**; voi însă înţelepţi întru Hristos. Noi suntem slabi; voi însă sunteţi tari. Voi sunteţi întru slavă, iar noi suntem întru necinste! ♣ Până în ceasul de acum flămânzim şi însetăm; suntem goi şi suntem pălmuiţi şi pribegim, ♣ Şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. **Ocărâţi fiind, binecuvântăm. Prigoniţi fiind, răbdăm. ♣ Huliţi fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoiul lumii, ca mătura tuturor, până astăzi**".

2 Petr. 1,16 „Pentru că noi v-am adus la cunoştinţă puterea Domnului nostru Iisus Hristos şi venirea Lui, nu luându-ne după basme meşteşugite, ci fiindcă am văzut slava Lui cu ochii noştri[567]".

Apoc. 21,14 „Iar zidul cetăţii avea douăsprezece pietre de temelie şi în ele douăsprezece nume, ale celor douăsprezece apostoli ai Mielului".

1. Chemarea apostolilor

Mt. 4,18-22 (Mc. 1,16-20) „Pe când umbla pe lângă Marea Galileii, a văzut pe doi fraţi, pe Simon ce se numeşte **Petru şi pe Andrei, fratele lui**, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari. ♣ Şi le-a zis: **Veniţi după Mine şi vă voi face pescari de oameni**. ♣ **Iar ei, îndată lăsând mrejele, au mers după El**. ♣ Şi de acolo, mergând mai departe, a văzut alţi doi fraţi, pe **Iacov al lui Zevedeu şi pe Ioan fratele lui**, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, dregându-şi mrejele şi i-a chemat. ♣ **Iar ei îndată, lăsând corabia şi pe tatăl lor, au mers după El**".

[567] Vezi 2 Petr. 1,16-18, *p. 91*.

Mt. 9,9 (Mc. 2,14; Lc. 5,27-28) „Şi plecând Iisus de acolo, a văzut un om care şedea la vamă, cu numele **Matei**, şi i-a zis acestuia: **Vino după Mine. Şi sculându-se, a mers după El**".

Lc. 5,1-11 „Pe când mulţimea Îl îmbulzea, ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu, şi El şedea lângă lacul Ghenizaret, ♣ A văzut două corăbii oprite lângă ţărm, iar pescarii, coborând din ele, spălau mrejele. ♣ **Şi urcându-Se într-una din corăbii care era a lui Simon, l-a rugat s-o depărteze puţin de la uscat**. Şi şezând în corabie, învăţa, din ea, mulţimile. ♣ Iar când a încetat de a vorbi, i-a zis lui Simon: Mână la adânc, şi lăsaţi în jos mrejele voastre, ca să pescuiţi. ♣ Şi, răspunzând, Simon a zis: **Învăţătorule, toată noaptea ne-am trudit şi nimic nu am prins, dar, după cuvântul Tău, voi arunca mrejele**. ♣ Şi făcând ei aceasta, au prins mulţime mare de peşte, că li se rupeau mrejele. ♣ Şi au făcut semn celor care erau în cealaltă corabie, să vină să le ajute. Şi au venit şi au umplut amândouă corăbiile, încât erau gata să se afunde, ♣ **Iar Simon Petru, văzând aceasta, a căzut la genunchii lui Iisus, zicând: Ieşi de la mine, Doamne, că sunt om păcătos**. ♣ Căci spaima îl cuprinsese pe el şi pe toţi cei ce erau cu el, pentru pescuitul peştilor pe care îi prinseseră. ♣ **Tot aşa şi pe Iacov şi pe Ioan, fiii lui Zevedeu**, care erau împreună cu Simon. Şi a zis Iisus către Simon: **Nu te teme; de acum înainte vei fi pescar de oameni.** ♣ **Şi trăgând corăbiile la ţărm, au lăsat totul şi au mers după El**".

In. 1,35-51 „**A doua zi iarăşi stătea Ioan şi doi dintre ucenicii lui**. ♣ Şi privind pe Iisus, Care trecea, a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu! ♣ **Şi cei doi ucenici l-au auzit când a spus aceasta şi au mers după Iisus**. ♣ Iar Iisus, întorcându-Se şi văzându-i că merg după El, le-a zis: Ce căutaţi? **Iar ei I-au zis: Rabi (care se tâlcuieşte: Învăţătorule), unde locuieşti?** ♣ **El le-a zis: Veniţi şi veţi vedea**. Au mers deci şi au văzut unde locuia; şi au rămas la El în ziua aceea. Era ca la ceasul al zecelea. ♣ **Unul dintre cei doi care auziseră de la Ioan şi veniseră după Iisus era Andrei, fratele lui Simon Petru**. ♣ **Acesta a găsit întâi pe Simon, fratele său, şi i-a zis: am găsit pe Mesia** (care se tâlcuieşte: Hristos). ♣ Şi l-a adus la Iisus. Iisus, privind la el, i-a zis: **Tu eşti Simon, fiul lui Iona; tu te vei numi Chifa (ce se tâlcuieşte: Petru)**. ♣ **A doua zi voia să plece în Galileea şi a găsit pe Filip**. Şi i-a zis Iisus: Urmează-Mi. ♣ Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru. ♣ **Filip a găsit pe Natanael** şi i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. ♣ Şi i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino şi vezi. ♣ **Iisus a văzut pe Natanael venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleşug**. ♣ Natanael I-a zis: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin. ♣ **Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti regele lui Israel**. ♣ Răspuns-a Iisus şi i-a zis: Pentru că ţi-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. ♣ Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, **de acum veţi vedea cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului**".

2. Trimiterea apostolilor

In. 20,19-23 „**Şi fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămânii (duminica), şi uşile fiind încuiate, unde erau adunaţi ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus şi a stat în mijloc şi le-a zis: Pace vouă!** ♣ Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul. ♣ Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! **Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi. ♣ Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt; ♣ Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute**".

♣♣♣

Mt. 10,1,5-23 (Mc. 6,7-13; Lc. 9,1-6) „**Chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată şi să tămăduiască orice boală şi orice neputinţă**. ♣ Pe aceşti doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor şi zicând: În calea păgânilor să nu mergeţi, şi în vreo cetate de samarineni să nu intraţi; ♣ Ci mai degrabă mergeţi către oile cele pierdute ale casei lui Israel. ♣ Şi mergând, propovăduiţi, zicând: S-a apropiat împărăţia cerurilor. ♣ Tămăduiţi pe cei neputincioşi, înviaţi pe cei morţi, curăţiţi pe cei leproşi, pe demoni scoateţi-i; în dar aţi luat, în dar să daţi. ♣ **Să nu aveţi nici aur, nici arginţi, nici bani în cingătorile voastre; ♣ Nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălţăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa**. ♣ În orice cetate sau sat veţi intra, cercetaţi cine este în el vrednic şi acolo rămâneţi până ce veţi ieşi. ♣ Şi intrând în casă, uraţi-i, zicând: «**Pace casei acesteia**». ♣ **Şi dacă este casa aceea vrednică, vină pacea voastră peste ea. Iar de nu este vrednică, pacea voastră întoarcă-se la voi**. ♣ **Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioarele voastre. ♣ Adevărat grăiesc vouă, mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei, în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia**. ♣ **Iată Eu vă trimit pe voi ca pe nişte oi în mijlocul lupilor; fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii**. ♣ Feriţi-vă de oameni, căci vă vor da pe mâna sinedriştilor şi în sinagogile lor vă vor bate cu biciul. ♣ La dregători şi la regi veţi fi duşi pentru Mine, spre mărturie lor şi păgânilor. ♣ Iar când vă vor da pe voi în mâna lor, nu vă îngrijiţi cum sau ce veţi vorbi, căci se va da vouă în ceasul acela ce să vorbiţi; ♣ Fiindcă nu voi sunteţi care vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este care grăieşte întru voi. ♣ Va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu şi se vor scula copiii împotriva părinţilor şi-i vor ucide. ♣ **Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui**. ♣ Când vă urmăresc pe voi în cetatea aceasta, fugiţi în cealaltă; adevărat grăiesc vouă: nu veţi sfârşi cetăţile lui Israel, până ce va veni Fiul Omului".

Mt. 28,16-20 „Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. ♣ **Şi văzându-L, I s-au închinat, ei care se îndoiseră. ♣ Şi apropiindu-Se Iisus, le-a vorbit lor, zicând: Datu-Mi-s-a toată puterea, în cer şi pe pământ**. ♣ **Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, ♣ Învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă, şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin**".

Mc. 16,14-20 „**La urmă, pe când cei unsprezece şedeau la masă, li S-a arătat şi I-a mustrat pentru necredinţa şi împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat. ♣ Şi le-a zis: Mergeţi în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la toată făptura**. ♣ Cel ce va crede şi se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi. ♣ Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi, ♣ Şerpi vor lua în mână şi chiar ceva dătător de moarte de vor bea nu-i va vătăma, peste cei bolnavi îşi vor pune mâinile şi se vor face sănătoşi. ♣ Deci Domnul Iisus, după ce a vorbit cu ei, S-a înălţat la cer şi a şezut de-a dreapta lui Dumnezeu. ♣ **Iar ei, plecând, au propovăduit pretutindeni şi Domnul lucra cu ei şi întărea cuvântul, prin semnele care urmau. Amin**”.

Lc. 10,1-16[568] „Iar după acestea, **Domnul a ales alţi şaptezeci (şi doi) şi i-a trimis câte doi înaintea feţei Sale, în fiecare cetate şi loc, unde Însuşi avea să vină**. ♣ Şi zicea către ei: **Secerişul este mult, dar lucrătorii sunt puţini**; rugaţi deci pe Domnul secerişului, ca să scoată lucrători la secerişul Său. ♣ Mergeţi; iată, **Eu vă trimit ca pe nişte miei în mijlocul lupilor**. ♣ **Nu purtaţi pungă, nici traistă, nici încălţăminte; şi pe nimeni să nu salutaţi pe cale**. ♣ Iar în orice casă veţi intra, întâi ziceţi: Pace casei acesteia. ♣ Şi de va fi acolo un fiu al păcii, pacea voastră se va odihni peste el, iar de nu, se va întoarce la voi. ♣ Şi în această casă rămâneţi, mâncând şi bând cele ce vă vor da, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. **Nu vă mutaţi din casă în casă. ♣ Şi în orice cetate veţi intra şi vă vor primi, mâncaţi cele ce vă vor pune înainte**. ♣ Şi vindecaţi pe bolnavii din ea şi ziceţi-le: S-a apropiat de voi împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Şi în orice cetate veţi intra şi nu vă vor primi, ieşind în pieţele ei, ziceţi: ♣ Şi praful care s-a lipit de picioarele noastre din cetatea noastră vi-l scuturăm vouă. Dar aceasta să ştiţi, că s-a apropiat împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Zic vouă: Că mai uşor va fi Sodomei în ziua aceea, decât cetăţii aceleia. ♣ Vai ţie, Horazine! Vai ţie, Betsaido! Căci dacă în Tir şi în Sidon s-ar fi făcut minunile care s-au făcut la voi, de mult s-ar fi pocăit, stând în sac şi în cenuşă. ♣ Dar Tirului şi Sidonului mai uşor le va fi la judecată, decât vouă. ♣ Şi tu, Capernaume, nu ai fost înălţat, oare, până la cer? Până la iad vei fi coborât! ♣ **Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă, şi cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine**”.

Lc. 22,35-36 „Şi le-a zis: Când v-am trimis pe voi fără pungă, fără traistă şi fără încălţăminte, aţi avut lipsă de ceva? Iar ei au zis: De nimic. ♣ Şi El le-a zis: **Acum însă cel ce are pungă să o ia, tot aşa şi traista, şi cel ce nu are sabie să-şi vândă haina şi să-şi cumpere**”.

In. 4,35-38 „Nu ziceţi voi că mai sunt patru luni şi vine secerişul? Iată zic vouă: Ridicaţi ochii voştri şi priviţi holdele că sunt albe pentru seceriş. ♣ **Iar cel ce seceră primeşte plată şi adună roade spre viaţa veşnică, ca să se bucure împreună şi cel ce seamănă şi cel ce seceră**. ♣ Căci în aceasta se adevereşte cuvântul: Că unul este

[568] Vezi şi Lc. 10,17-20, *p. 233.*

semănătorul şi altul secerătorul. ♣ **Eu v-am trimis să seceraţi ceea ce voi n-aţi muncit; alţii au muncit şi voi aţi intrat în munca lor**".

3. Întâietatea

Mt. 20,25-28 (Mc. 10,42-45) „Dar Iisus, chemându-i la Sine, a zis: Ştiţi că ocârmuitorii neamurilor domnesc peste ele şi cei mari le stăpânesc. ♣ Nu tot aşa va fi între voi, ci care între voi va vrea să fie mare să fie slujitorul vostru. ♣ **Şi care între voi va vrea să fie întâiul să vă fie vouă slugă**, ♣ **După cum şi Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca să slujească El şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi**".

Mt. 23,8-12 „Voi însă să nu vă numiţi rabi, că unul este Învăţătorul vostru: Hristos, iar voi toţi sunteţi fraţi. ♣ Şi tată al vostru să nu numiţi pe pământ, că Tatăl vostru unul este, Cel din ceruri. ♣ **Nici învăţători să nu vă numiţi, că Învăţătorul vostru este unul: Hristos**. ♣ **Şi care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru**. ♣ Cine se va înălţa pe sine se va smeri, şi cine se va smeri pe sine se va înălţa".

Mc. 9,33-35 „Şi au venit în Capernaum. Şi fiind în casă, i-a întrebat: **Ce vorbeaţi între voi pe drum?** ♣ **Iar ei tăceau, fiindcă pe cale se întrebaseră unii pe alţii cine dintre ei este mai mare**. ♣ Şi şezând jos, a chemat pe cei doisprezece şi le-a zis: **Dacă cineva vrea să fie întâiul, să fie cel din urmă dintre toţi şi slujitor al tuturor**".

Lc. 9,46-48 „**Şi a intrat gând în inima lor: Cine dintre ei ar fi mai mare?** ♣ Iar Iisus, cunoscând cugetul inimii lor, a luat un copil, l-a pus lângă Sine, ♣ Şi le-a zis: Oricine va primi pruncul acesta, în numele Meu, pe Mine Mă primeşte; iar oricine Mă va primi pe Mine, primeşte pe Cel ce M-a trimis pe Mine. **Căci cel ce este mai mic între voi toţi, acesta este mare**".

Lc. 22,24-27 „**Şi s-a iscat între ei şi neînţelegere: cine dintre ei se pare că e mai mare?** ♣ Iar El le-a zis: **Regii neamurilor domnesc peste ele şi se numesc binefăcători. ♣ Dar între voi să nu fie astfel, ci cel mai mare dintre voi să fie ca cel mai tânăr, şi căpetenia ca acela care slujeşte**. ♣ Căci cine este mai mare: cel care stă la masă, sau cel care slujeşte? Oare, nu cel ce stă la masă? **Iar Eu, în mijlocul vostru, sunt ca unul ce slujeşte**".

In. 13,4-5,12-17 „S-a sculat de la Cină, S-a dezbrăcat de haine şi, luând un ştergar, S-a încins cu el. ♣ **După aceea a turnat apă în vasul de spălat şi a început să spele picioarele ucenicilor şi să le şteargă cu ştergarul cu care era încins**. ♣ **După ce le-a spălat picioarele şi Şi-a luat hainele, S-a aşezat iar la masă şi le-a zis: Înţelegeţi ce v-am făcut Eu? ♣ Voi Mă numiţi pe Mine: Învăţătorul şi Domnul, şi bine ziceţi, căci sunt. ♣ Deci dacă Eu, Domnul şi Învăţătorul, v-am spălat vouă picioarele, şi voi sunteţi datori să ca să spălaţi picioarele unii altora; ♣ Că v-am dat vouă pildă, ca, precum v-am făcut Eu vouă, să faceţi şi voi**. ♣ Adevărat, zic

vouă: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său, nici solul mai mare decât cel ce l-a trimis pe el. ♣ **Când ştiţi acestea, fericiţi sunteţi dacă le veţi face**[569]".

4. Apostolia. Apostoli, ucenici[570]

In. 20,21 „ Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi".

Mt. 13,16-17 „Dar fericiţi sunt ochii voştri că văd şi urechile voastre că aud. ♣ Căci adevărat grăiesc vouă că **mulţi prooroci şi drepţi au dorit să vadă cele ce priviţi voi, şi n-au văzut**, şi să audă cele ce auziţi voi, şi n-au auzit".

Lc. 22,28-30 (Mt. 19,27-28[571]**)** „Şi **voi sunteţi aceia care aţi rămas cu Mine în încercările Mele**. ♣ **Şi Eu vă rânduiesc vouă împărăţie, precum Mi-a rânduit Mie Tatăl Meu**, ♣ Ca să mâncaţi şi să beţi la masa Mea, în împărăţia Mea şi să şedeţi pe tronuri, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel".

Lc. 24,44-53 „Şi le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci şi în psalmi. ♣ **Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile.** ♣ Şi le-a spus că aşa este scris şi aşa trebuie să pătimească Hristos şi aşa să învieze din morţi a treia zi. ♣ Şi să se propovăduiască în numele Său pocăinţa spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. ♣ **Voi sunteţi martorii acestora**. ♣ Şi iată, Eu trimit peste voi făgăduinţa Tatălui Meu; voi însă **şedeţi în cetate, până ce vă veţi îmbrăca cu putere de sus**. ♣ Şi i-a dus afară până spre Betania şi, ridicându-Şi mâinile, i-a binecuvântat. ♣ Şi pe când îi binecuvânta, S-a despărţit de ei şi S-a înălţat la cer. ♣ Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. ♣ **Şi erau în toată vremea în templu, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu. Amin**".

In. 2,11 „Acest început al minunilor l-a făcut Iisus în Cana Galileii şi Şi-a arătat slava Sa; **şi ucenicii Săi au crezut în El**[572]".

In. 6,60-71 „**Deci mulţi din ucenicii Lui, auzind, au zis: Greu este cuvântul acesta! Cine poate să-l asculte?** ♣ Iar Iisus, ştiind în Sine că ucenicii Lui murmură împotriva Lui, le-a zis: Vă sminteşte aceasta? ♣ Dacă veţi vedea pe Fiul Omului, suindu-Se acolo unde era mai înainte? ♣ Duhul este cel ce dă viaţă; trupul nu foloseşte la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă. ♣ Dar sunt unii dintre voi care nu cred. **Căci Iisus ştia de la început cine sunt cei ce nu cred şi cine este cel care Îl va vinde.** ♣ Şi zicea: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-i este dat de la Tatăl. ♣ **Şi de atunci mulţi dintre ucenicii**

[569] Vezi In. 13,1-32, *p. 100-101.*
[570] Vezi şi *Arătările după Înviere*, p. 113-116.
[571] Vezi şi Mt. 19,27-28, *p. 297.*
[572] Vezi In. 2,1-11, *p. 152-153.*

Săi s-au dus înapoi şi nu mai umblau cu El. ♣ Deci a zis Iisus celor doisprezece: Nu vreţi şi voi să vă duceţi? ♣ Simon Petru I-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice. ♣ Şi noi am crezut şi am cunoscut că Tu eşti Hristosul, Fiul Dumnezeului Celui viu. ♣ Le-a răspuns Iisus: Oare, nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Şi unul dintre voi este diavol! ♣ Iar El zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta, unul din cei doisprezece fiind, avea să-L vândă".

In. 15,8-21 „**Întru aceasta a fost slăvit Tatăl Meu, ca să aduceţi roadă multă şi să vă faceţi ucenici ai Mei. ♣ Precum M-a iubit pe Mine Tatăl, aşa v-am iubit şi Eu pe voi; rămâneţi întru iubirea Mea.** ♣ Dacă păziţi poruncile Mele, veţi rămâne întru iubirea Mea după cum şi Eu am păzit poruncile Tatălui Meu şi rămân întru iubirea Lui. ♣ **Acestea vi le-am spus, ca bucuria Mea să fie în voi şi ca bucuria voastră să fie deplină.** ♣ **Aceasta este porunca Mea: să vă iubiţi unul pe altul, precum v-am iubit Eu.** ♣ Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să şi-l pună pentru prietenii săi. ♣ Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ceea ce vă poruncesc. ♣ **De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu ştie ce face stăpânul său, ci v-am numit pe voi prieteni**, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute. ♣ **Nu voi M-aţi ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi şi v-am rânduit să mergeţi şi roadă să aduceţi, şi roada voastră să rămână, ca Tatăl să vă dea orice-I veţi cere în numele Meu.** ♣ **Aceasta vă poruncesc: să vă iubiţi unul pe altul.** ♣ **Dacă vă urăşte pe voi lumea, să ştiţi că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât.** ♣ Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteţi din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăşte. ♣ **Aduceţi-vă aminte de cuvântul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său. Dacă M-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni; dacă au păzit cuvântul Meu, şi pe al vostru îl vor păzi.** ♣ Iar toate acestea le vor face vouă din cauza numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis".

In. 16,17-33 „Deci unii dintre ucenicii Lui ziceau între ei: Ce este aceasta ce ne spune: Puţin şi nu Mă veţi mai vedea, şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea, şi că Mă duc la Tatăl? ♣ Deci ziceau: Ce este aceasta ce zice: Puţin? Nu ştim ce zice. ♣ Şi a cunoscut Iisus că voiau să-L întrebe şi le-a zis: Despre aceasta vă întrebaţi între voi, că am zis: Puţin şi nu Mă veţi mai vedea şi iarăşi puţin şi Mă veţi vedea? ♣ **Adevărat, adevărat zic vouă că voi veţi plânge şi vă veţi tângui, iar lumea se va bucura. Voi vă veţi întrista, dar întristarea voastră se va preface în bucurie.** ♣ Femeia, când e să nască, se întristează, fiindcă a sosit ceasul ei; dar după ce a născut copilul, nu-şi mai aduce aminte de durere, pentru bucuria că s-a născut om în lume. ♣ **Deci şi voi acum sunteţi trişti, dar iarăşi vă voi vedea şi se va bucura inima voastră şi bucuria voastră nimeni nu o va lua de la voi.** ♣ Şi în ziua aceea nu Mă veţi întreba nimic. Adevărat, adevărat zic vouă: **Orice veţi cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da.** ♣ Până acum n-aţi cerut nimic în numele Meu; cereţi şi veţi primi, ca bucuria voastră să fie deplină. ♣ Acestea vi le-am spus în pilde, dar vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci pe faţă vă voi vesti despre Tatăl. ♣ **În ziua aceea veţi cere în numele Meu; şi nu vă zic că voi ruga pe Tatăl pentru voi,** ♣ **Căci Însuşi Tatăl vă iubeşte pe voi, fiindcă voi M-aţi iubit pe Mine şi aţi crezut că de la Dumnezeu am ieşit.** ♣ Ieşit-am de la Tatăl şi am venit în lume; iarăşi las lumea şi Mă duc la Tatăl.

♣ Au zis ucenicii Săi: Iată acum vorbeşti pe faţă şi nu spui nici o pildă. ♣ Acum ştim că Tu ştii toate şi nu ai nevoie ca să Te întrebe cineva. De aceea credem că ai ieşit de la Dumnezeu. ♣ **Iisus le-a răspuns: Acum credeţi? ♣ Iată vine ceasul, şi a şi venit, ca să vă risipiţi fiecare la ale sale şi pe Mine să Mă lăsaţi singur. Dar nu sunt singur, pentru că Tatăl este cu Mine.** ♣ Acestea vi le-am grăit, ca întru Mine pace să aveţi. **În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea**".

In. 17,6-19,22-26 „**Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume**. Ai Tăi erau şi Mie Mi i-ai dat şi cuvântul Tău l-au păzit. ♣ **Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine**; ♣ Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit şi au cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieşit, şi au crezut că Tu M-ai trimis. ♣ Eu pentru aceştia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. ♣ **Şi toate ale Mele sunt ale Tale, şi ale Tale sunt ale Mele şi M-am preaslăvit întru ei**. ♣ Şi Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt şi Eu vin la Tine. **Părinte Sfinte, păzeşte-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem şi Noi**. ♣ **Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; şi i-am păzit şi n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura**. ♣ Iar acum, vin la Tine şi acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei. ♣ **Eu le-am dat cuvântul Tău, şi lumea i-a urât, pentru că nu sunt din lume, precum Eu nu sunt din lume**. ♣ **Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzeşti pe ei de cel viclean**. ♣ Ei nu sunt din lume, precum nici Eu nu sunt din lume. ♣ Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevărul. ♣ **Precum M-ai trimis pe Mine în lume, şi Eu i-am trimis pe ei în lume**. ♣ **Pentru ei Eu Mă sfinţesc pe Mine Însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr**. ♣ Şi slava pe care Tu Mi-ai dat-o, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una suntem: ♣ **Eu întru ei şi Tu întru Mine, ca ei să fie desăvârşiţi întru unime, şi să cunoască lumea că Tu M-ai trimis şi că i-ai iubit pe ei, precum M-ai iubit pe Mine**. ♣ Părinte, voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava mea pe care Mi-ai dat-o, pentru că Tu M-ai iubit pe Mine mai înainte de întemeierea lumii. ♣ **Părinte drepte, lumea pe Tine nu te-a cunoscut, dar Eu Te-am cunoscut, şi aceştia au cunoscut că Tu M-ai trimis**. ♣ **Şi le-am făcut cunoscut numele Tău şi-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei şi Eu în ei**".

♣♣♣

Fapt. 1,6-8[573] „Iar ei, adunându-se, Îl întrebau, zicând: Doamne, oare, în acest timp vei aşeza Tu, la loc, împărăţia lui Israel? ♣ El a zis către ei: Nu este al vostru a şti anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa, ♣ **Ci veţi lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi, şi Îmi veţi fi Mie martori în Ierusalim şi în toată Iudeea şi în Samaria şi până la marginea pământului**".

Fapt. 1,13-26 „Şi când au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde se adunau de obicei: **Petru şi Ioan şi Iacov şi Andrei, Filip şi Toma, Bartolomeu şi Matei, Iacov**

[573] Vezi şi Fapt. 1,1-5,8, *p. 45.*

al lui Alfeu şi Simon Zelotul şi Iuda al lui Iacov[574]. ♣ **Toţi aceştia, într-un cuget, stăruiau în rugăciune** împreună cu femeile şi cu Maria, mama lui Iisus şi cu fraţii Lui. ♣ Şi în zilele acelea, sculându-se Petru în mijlocul fraţilor (**iar numărul lor era ca la o sută douăzeci**), a zis: ♣ Bărbaţi fraţi, **trebuia să se împlinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfânt, prin gura lui David, a spus-o dinainte despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus**. ♣ **Căci era numărat cu noi şi luase sorţul acestei slujiri**. ♣ Deci acesta a dobândit o ţarină din plata nedreptăţii şi, **căzând cu capul înainte, a crăpat pe la mijloc** şi i s-au vărsat toate măruntaiele. ♣ Şi s-a făcut cunoscută aceasta tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim, încât ţarina aceasta s-a numit în limba lor Hacheldamah, adică Ţarina Sângelui. ♣ Căci este scris în Cartea Psalmilor: **«Facă-se casa lui pustie şi să nu aibă cine să locuiască în ea! Şi slujirea lui s-o ia altul**[575]**»**. ♣ **Deci trebuie ca unul din aceşti bărbaţi, care s-au adunat cu noi în timpul cât a petrecut între noi Domnul Iisus**, ♣ Începând de la botezul lui Ioan, până în ziua în care S-a înălţat de la noi, să fie împreună cu noi martor al învierii Lui. ♣ **Şi au pus înainte pe doi: pe Iosif, numit Barsaba, zis şi Iustus, şi pe Matia**. ♣ **Şi, rugându-se, au zis: Tu, Doamne, Care cunoşti inimile tuturor, arată pe care din aceştia doi l-ai ales**, ♣ Ca să ia locul acestei slujiri şi al apostoliei din care Iuda a căzut, ca să meargă în locul lui. ♣ **Şi au tras la sorţi, şi sorţul a căzut pe Matia, şi s-a socotit împreună cu cei unsprezece apostoli**".

Fapt. 2,14 „**Şi stând Petru cu cei unsprezece**, a ridicat glasul şi le-a vorbit ...".

Fapt. 4,1-21,33 „**Dar pe când vorbeau ei către popor, au venit peste ei preoţii, căpetenia gărzii templului şi saducheii**, ♣ Mâniindu-se că ei învaţă poporul şi vestesc întru Iisus învierea din morţi. ♣ **Şi punând mâna pe ei, i-au pus sub pază**, până a doua zi, căci acum era seară. ♣ Totuşi mulţi din cei ce auziseră cuvântul au crezut şi numărul bărbaţilor credincioşi s-a făcut ca la cinci mii. ♣ Şi a doua zi s-au adunat căpeteniile lor şi bătrânii şi cărturarii din Ierusalim, ♣ Şi Anna arhiereul şi Caiafa şi Ioan şi Alexandru şi câţi erau din neamul arhieresc, ♣ Şi punându-i în mijloc, îi întrebau: Cu ce putere sau în al cui nume aţi făcut voi aceasta? ♣ **Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfânt, le-a vorbit**: Căpetenii ale poporului şi bătrâni ai lui Israel, ♣ Fiindcă noi suntem astăzi cercetaţi pentru facere de bine unui om bolnav, prin cine a fost el vindecat, ♣ **Cunoscut să vă fie vouă tuturor, şi la tot poporul Israel, că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe Care voi L-aţi răstignit, dar pe Care Dumnezeu L-a înviat din morţi, întru Acela stă acesta sănătos înaintea voastră**! ♣ **Acesta este piatra cea neluată în seamă de către voi, zidarii, care a ajuns în capul unghiului**[576]; ♣ **Şi întru nimeni altul nu este mântuirea**, căci nu este sub cer nici un alt nume, dat între oameni, în care trebuie să ne mântuim noi. ♣ **Şi văzând ei îndrăzneala lui Petru şi a lui Ioan şi ştiind că sunt oameni fără carte şi simpli, se mirau, şi îi cunoşteau că fuseseră împreună cu Iisus**; ♣ Şi văzând pe omul cel tămăduit, stând cu ei, n-aveau nimic de zis împotrivă, ♣ Dar poruncindu-le să iasă afară din sinedriu, vorbeau între ei, ♣ **Zicând: ce vom face**

[574] Vezi Mc. 3,14-19 (Mt. 10,1-4; Lc. 6,13-16), *p. 191*.
[575] Ps. 68,29; Ps. 108,7.
[576] Vezi *Hristos Piatra din capul unghiului*, p. 145-146.

acestor oameni? Căci este învederat tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim că prin ei s-a făcut o minune cunoscută şi nu putem să tăgăduim. ♣ **Dar ca aceasta să nu se răspândească mai mult în popor, să le poruncim cu ameninţare să nu mai vorbească, în numele acesta, nici unui om**. ♣ Şi chemându-i, le-au poruncit ca nicidecum să nu mai grăiască, nici să mai înveţe în numele lui Iisus. ♣ **Iar Petru şi Ioan, răspunzând, au zis către ei: Judecaţi dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu**. ♣ Căci noi nu putem să nu vorbim cele ce am văzut şi am auzit. ♣ Dar ei, ameninţându-i din nou, le-au dat drumul, negăsind nici un chip cum să-i pedepsească, din cauza poporului, fiindcă toţi slăveau pe Dumnezeu, pentru ceea ce se făcuse. ♣ **Şi cu mare putere apostolii mărturiseau despre învierea Domnului Iisus Hristos şi mare har era peste ei toţi**".

Fapt. 5,17-33,40-42 „Şi sculându-se arhiereul şi toţi cei împreună cu el - cei din eresul saducheilor - s-au umplut de pizmă. ♣ **Şi au pus mâna pe apostoli şi i-au băgat în temniţa obştească**. ♣ **Iar un înger al Domnului, în timpul nopţii, a deschis uşile temniţei şi, scoţându-i, le-a zis: ♣ Mergeţi şi, stând, grăiţi poporului în templu toate cuvintele vieţii acesteia.** ♣ Şi, auzind, au intrat de dimineaţă în templu şi învăţau. Dar venind arhiereul şi cei împreună cu el, au adunat sinedriul şi tot sfatul bătrânilor fiilor lui Israel şi au trimis la temniţă să-i aducă pe apostoli. ♣ Dar, ducându-se, slugile nu i-au găsit în temniţă şi, întorcându-se, au vestit, ♣ Zicând: **Temniţa am găsit-o încuiată în toată siguranţa şi pe paznici stând la uşi, dar când am descuiat, înăuntru n-am găsit pe nimeni**. ♣ Când au auzit aceste cuvinte, căpetenia pazei templului şi arhiereii erau nedumeriţi cu privire la ei, ce-ar putea să fie aceasta. ♣ Dar venind cineva, le-a dat de veste: **Iată, bărbaţii pe care i-aţi pus în temniţă sunt în templu, stând şi învăţând poporul**. ♣ Atunci, ducându-se, căpetenia pazei templului împreună cu slujitorii i-au adus dar nu cu sila, că se temeau de popor să nu-i omoare cu pietre. ♣ Şi, aducându-i, i-au pus în faţa sinedriului. Iar arhiereul i-a întrebat, ♣ Zicând: **Au nu v-am poruncit vouă cu poruncă să nu mai învăţaţi în numele acesta? Şi iată aţi umplut Ierusalimul cu învăţătura voastră şi voiţi să aduceţi asupra noastră sângele Acestui Om!** ♣ **Iar Petru şi apostolii, răspunzând, au zis: Trebuie să ascultăm pe Dumnezeu mai mult decât pe oameni**. ♣ Dumnezeul părinţilor noştri a înviat pe Iisus, pe Care voi L-aţi omorât, spânzurându-L pe lemn. ♣ Pe Acesta, Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălţat Stăpânitor şi Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăinţă şi iertarea păcatelor. ♣ **Şi suntem martori ai acestor cuvinte noi şi Duhul Sfânt, pe Care Dumnezeu L-a dat celor ce Îl ascultă**. ♣ Iar ei, auzind, se mâniau foarte şi se sfătuiau să-i omoare. ♣ Şi l-au ascultat pe el; şi chemând pe apostoli şi **bătându-i, le-au poruncit să nu mai vorbească în numele lui Iisus, şi le-au dat drumul**. ♣ Iar ei au plecat din faţa sinedriului, bucurându-se că s-au învrednicit, pentru numele Lui, să sufere ocară. ♣ **Şi toată ziua, în templu şi prin case, nu încetau să înveţe şi să binevestească pe Hristos Iisus**".

Fapt. 8,14 „Iar apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe **Petru şi pe Ioan**".

Fapt. 10,39-42 (Fapt. 2,32; Fapt. 3,15; Fapt. 13,31) „**Şi noi suntem martori pentru toate cele ce a făcut El în ţara iudeilor şi în Ierusalim**; pe Acesta L-au

omorât, spânzurându-L pe lemn. ♣ Dar Dumnezeu L-a înviat a treia zi şi I-a dat să Se arate, ♣ Nu la tot poporul, ci **nouă martorilor, dinainte rânduiţi de Dumnezeu, care am mâncat şi am băut cu El, după învierea Lui din morţi. ♣ Şi ne-a poruncit să propovăduim poporului şi să mărturisim că El este Cel rânduit de Dumnezeu să fie judecător al celor vii şi al celor morţi**".

Fapt. 12,1-2 „Şi în vremea aceea, regele Irod (Agripa) a pus mâna pe unii din Biserică, ca să-i piardă. ♣ **Şi a ucis cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan**".

Fapt. 15,22-23 „**Atunci apostolii şi preoţii, cu toată Biserica, au hotărât** să aleagă bărbaţi dintre ei şi să-i trimită la Antiohia, **cu Pavel şi cu Barnaba: pe Iuda cel numit Barsaba, şi pe Sila**, bărbaţi cu vază între fraţi. ♣ Scriind prin mâinile lor acestea: Apostolii şi preoţii şi fraţii, fraţilor dintre neamuri, care sunt în Antiohia şi în Siria şi în Cilicia, salutare!"

Fapt. 16,17 „Aceasta, ţinându-se după Pavel şi după noi, striga, zicând: **Aceşti oameni sunt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calea mântuirii**[577]".

2 Cor. 1,21-22 „**Iar Cel ce ne întăreşte pe noi împreună cu voi, în Hristos, şi ne-a uns pe noi este Dumnezeu**, ♣ Care ne-a şi pecetluit pe noi şi a dat arvuna Duhului, în inimile noastre".

Gal. 1,1,17-19 „**Pavel, apostol nu de la oameni, nici prin vreun om, ci prin Iisus Hristos şi prin Dumnezeu-Tatăl**, Care L-a înviat pe El din morţi. ♣ Nici nu m-am suit la Ierusalim, **la Apostolii cei dinainte de mine**, ci m-am dus în Arabia şi m-am întors iarăşi la Damasc. ♣ Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe **Chefa** şi am rămas la el cincisprezece zile. ♣ Iar pe altul din apostoli n-am văzut decât numai pe **Iacov, fratele Domnului**".

Gal. 2,9 „Şi cunoscând harul ce mi-a fost dat mie, **Iacov şi Chefa şi Ioan, cei socotiţi a fi stâlpi**, mi-au dat mie şi lui Barnaba dreapta spre unire cu ei, pentru ca noi să binevestim la neamuri, iar ei la cei tăiaţi împrejur".

Ef. 3,4-5 „De unde, citind, puteţi să cunoaşteţi înţelegerea mea în taina lui Hristos, ♣ Care, în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, **cum s-a descoperit acum sfinţilor Săi apostoli şi prooroci, prin Duhul**".

1 Tes. 2,6 „Nici n-am căutat slavă de la oameni, nici de la voi, nici de la alţii, deşi puteam să fim cu greutate, ca apostoli ai lui Hristos".

2 Tes. 3,7-9 „Căci voi înşivă ştiţi cum trebuie să vă asemănaţi nouă, că noi n-am umblat fără rânduială între voi, ♣ Nici n-am mâncat de la cineva pâine în dar, ci, cu muncă şi cu trudă, am lucrat noaptea şi ziua, ca să nu împovărăm pe

[577] Vezi Fapt. 16,16-19, *p. 235.*

nimeni dintre voi. ♣ Nu doar că n-avem putere, ci ca să ne dăm pe noi înşine pildă vouă, spre a ne urma".

2 Petr. 3,2 „Ca să vă aduceţi aminte de cuvintele cele mai înainte grăite de sfinţii prooroci şi de **porunca Domnului şi Mântuitorului, dată prin apostolii voştri**".

1 In. 1,1 „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieţii[578]".

Iuda 1,17 „Voi, însă, iubiţilor, aduceţi-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos".

Apoc. 18,20 „**Veseleşte-te de ea, cerule şi voi sfinţilor, şi voi apostolilor, şi voi proorocilor**, pentru că Dumnezeu a pronunţat judecata voastră asupra ei".

a. Petru[579]

Mt. 14,28-31 „**Iar Petru, răspunzând, a zis: Doamne, dacă eşti Tu, porunceşte să vin la Tine pe apă. ♣ El i-a zis: Vino**. Iar Petru, coborându-se din corabie, a mers pe apă şi a venit către Iisus. ♣ **Dar văzând vântul, s-a temut şi, începând să se scufunde, a strigat, zicând: Doamne, scapă-mă! ♣ Iar Iisus, întinzând îndată mâna, l-a apucat şi a zis: Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?**"

Mt. 16,13-23 (Mc. 8,27-33; Lc. 9,18-22) „Şi venind Iisus în părţile Cezareii lui Filip, îi întreba pe ucenicii Săi, zicând: **Cine zic oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? ♣** Iar ei au răspuns: Unii, Ioan Botezătorul, alţii Ilie, alţii Ieremia sau unul dintre prooroci. ♣ Şi le-a zis: Dar voi cine ziceţi că sunt? ♣ **Răspunzând Simon Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu**. ♣ Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: **Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri. ♣ Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru şi pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui. ♣ Şi îţi voi da cheile împărăţiei cerurilor şi orice vei lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, şi orice vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri**. ♣ Atunci a poruncit ucenicilor Lui să nu spună nimănui că El este Hristosul. ♣ De atunci a început Iisus să le arate ucenicilor Lui că El trebuie să meargă la Ierusalim şi să pătimească multe de la bătrâni şi de la arhierei şi de la cărturari şi să fie ucis, şi a treia zi să învieze. ♣ **Şi Petru, luându-L la o parte, a început să-L dojenească, zicându-I: Fie-Ţi milă de Tine să nu Ţi se întâmple Ţie aceasta. ♣ Iar El, întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia Mea, satano! Sminteală Îmi eşti; că nu cugeţi cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor**".

---

[578] Vezi 1 In. 1,1-3,7, *p. 22-23*.

[579] Vezi şi *Schimbarea la faţă*, p. 90-91; *Chemarea Apostolilor*, p. 191-192; *Lepădarea lui Petru*, *p. 103-104*; Mc. 5,22-23,25-43 (v. 37), *p. 156*; Mc. 3,14-19 (Mt. 10,1-4; Lc. 6,13-16), *p. 191*; Fapt. 3,1-8,12,16; Fapt. 4,7-10, Fapt. 9,33-35, Fapt. 9,36-42, *p. 234-255*; Fapt. 4,1-21,33 (v. 13), *p. 199*; Fapt. 8,14, *p. 200*.

In. 1,42 „Şi l-a adus la Iisus. Iisus, privind la el, i-a zis: **Tu eşti Simon, fiul lui Iona; tu te vei numi Chifa (ce se tâlcuieşte: Petru)**".

In. 21,15-19[580] „Deci după ce au prânzit, a **zis Iisus lui Simon-Petru: Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti tu mai mult decât aceştia? El I-a răspuns: Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc. Zis-a lui: Paşte mieluşeii Mei**. ♣ Iisus i-a zis iarăşi, a doua oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti? El I-a zis: Da, Doamne, Tu ştii că Te iubesc. Zis-a Iisus lui: Păstoreşte oile Mele. ♣ Iisus i-a zis a treia oară: Simone, fiul lui Iona, Mă iubeşti? Petru s-a întristat, că i-a zis a treia oară: Mă iubeşti? şi I-a zis: **Doamne, Tu ştii toate**. Tu ştii că Te iubesc. Iisus i-a zis: Paşte oile Mele. ♣ Adevărat, adevărat zic ţie: Dacă erai mai tânăr, te încingeai singur şi umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale şi altul te va încinge şi te va duce unde nu voieşti. ♣ Iar aceasta a zis-o, însemnând cu ce fel de moarte va preaslăvi pe Dumnezeu. **Şi spunând aceasta, i-a zis: Urmează Mie**".

♣♣♣

Fapt. 2,14,38,41 „Şi stând Petru cu cei unsprezece, a ridicat glasul şi le-a vorbit: Bărbaţi iudei, şi toţi care locuiţi în Ierusalim, aceasta să vă fie cunoscută şi luaţi în urechi cuvintele mele. ♣ **Iar Petru a zis către ei: Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt**. ♣ Deci cei ce au primit cuvântul lui s-au botezat şi în ziua aceea s-au adăugat ca la trei mii de suflete[581]".

Fapt. 8,18-20 „Şi **Simon** văzând că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, le-a adus bani, ♣ **Zicând: Daţi-mi şi mie puterea aceasta, ca acela pe care voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt. ♣ Iar Petru a zis către el: Banii tăi să fie cu tine spre pierzare! Căci ai socotit că darul lui Dumnezeu se agoniseşte cu bani**[582]".

Fapt. 10,9-11 (Fapt. 11,5) „Iar a doua zi, pe când ei mergeau pe drum şi se apropiau de cetate, **Petru s-a suit pe acoperiş**, să se roage pe la ceasul al şaselea. ♣ Şi i s-a făcut foame şi voia să mănânce, dar, pe când ei îi pregăteau să mănânce, **a căzut în extaz. ♣ Şi a văzut cerul deschis şi coborându-se ceva ca o faţă mare de pânză, legată în patru colţuri, lăsându-se pe pământ**[583]".

Fapt. 12,1-11,19 „Şi în vremea aceea, regele Irod (Agripa) a pus mâna pe unii din Biserică, ca să-i piardă. ♣ Şi a ucis cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan. ♣ **Şi văzând că este pe placul iudeilor, a mai luat şi pe Petru**, (şi erau zilele Azimelor) ♣ **Pe care şi prinzându-l l-a băgat în temniţă,** dându-l la patru străji de câte patru ostaşi, ca să-l păzească, vrând să-l scoată la popor după Paşti. ♣ Deci Petru era păzit în temniţă şi **se făcea necontenit rugăciune către Dumnezeu pentru el, de către**

[580] Vezi şi In. 21,1-14, *p. 115*.
[581] Fapt. 2,14-41 *Cuvântarea lui Petru.*
[582] Vezi Fapt. 8,18-21, *p. 444*.
[583] Vezi Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17), *p. 314-315.*

Biserică. ♣ Dar când Irod era să-l scoată afară, în noaptea aceea, Petru dormea între doi ostaşi, legat cu două lanţuri, iar înaintea uşii paznicii păzeau temniţa. ♣ **Şi iată un înger al Domnului a venit deodată, iar în cameră a strălucit lumină**. **Şi lovind pe Petru în coastă, îngerul l-a deşteptat, zicând: Scoală-te degrabă! Şi lanţurile i-au căzut de la mâini**. ♣ Şi a zis îngerul către el: Încinge-te şi încalţă-te cu sandalele. Şi el a făcut aşa. Şi i-a zis lui: Pune haina pe tine şi vino după mine. ♣ **Şi, ieşind, mergea după înger, dar nu ştia că ceea ce s-a făcut prin înger este adevărat, ci i se părea că vede vedenie**. ♣ Şi trecând de straja întâi şi de a doua, au ajuns la poarta cea de fier care duce în cetate, şi poarta s-a deschis singură. Şi ieşind, au trecut o uliţă şi îndată îngerul s-a depărtat de la el. ♣ Şi Petru, venindu-şi în sine, a zis: **Acum ştiu cu adevărat că Domnul a trimis pe îngerul Său şi m-a scos din mâna lui Irod** şi din toate câte aştepta poporul iudeilor. ♣ **Iar Irod cerându-l şi negăsindu-l, după ce au fost cercetaţi paznicii, a poruncit să fie ucişi**. Şi el, coborând din Iudeea la Cezareea, a rămas acolo".

Fapt. 15,7 „Şi făcându-se multă vorbire, **s-a sculat Petru şi le-a zis**: Bărbaţi fraţi, voi ştiţi că, din primele zile, **Dumnezeu m-a ales între voi, ca prin gura mea neamurile să audă cuvântul Evangheliei şi să creadă**".

Gal. 1,17-18 „Nici nu m-am suit la Ierusalim, **la Apostolii cei dinainte de mine**, ci m-am dus în Arabia şi m-am întors iarăşi la Damasc. ♣ **Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe Chefa şi am rămas la el cincisprezece zile**".

Gal. 2,7-9 „Ci dimpotrivă, văzând că mie mi-a fost încredinţată Evanghelia pentru cei netăiaţi împrejur, **după cum lui Petru, Evanghelia pentru cei tăiaţi împrejur**. ♣ Căci Cel ce a lucrat prin Petru în apostolia tăierii împrejur a lucrat şi prin mine la neamuri. ♣ Şi cunoscând harul ce mi-a fost dat mie, **Iacov şi Chefa şi Ioan, cei socotiţi a fi stâlpi**, , mi-au dat mie şi lui Barnaba dreapta spre unire cu ei, pentru ca noi să binevestim la neamuri, iar ei la cei tăiaţi împrejur".

Gal. 2,11-12 „**Iar când Chefa a venit în Antiohia, pe faţă i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare**. ♣ Căci înainte de a veni unii de la Iacov, el mânca cu cei dintre neamuri; dar când au venit ei, se ferea şi se osebea, temându-se de cei din tăierea împrejur[584]".

1 Petr. 5,1 „Pe preoţii cei dintre voi îi rog ca unul ce sunt împreună-preot şi martor al patimilor lui Hristos şi părtaş al slavei celei ce va să se descopere".

2 Petr. 1,1[585] **(1 Petr. 1,1)** „**Simon Petru, slujitor şi apostol al lui Iisus Hristos**, celor ce prin dreptatea Dumnezeului nostru şi a Mântuitorului Iisus Hristos au dobândit o credinţă de acelaşi preţ cu a noastră".

2 Petr. 3,1 „Iubiţilor, aceasta este acum a doua epistolă pe care v-o scriu. În ele caut să trezesc, în amintirea voastră, dreapta voastră judecată".

[584] Vezi Gal. 2,11-16, *p. 318.*
[585] Vezi şi 2 Petr. 1,12-15, *p. 408.*

b. Pavel[586]

Rom. 11,1,13 „... Căci şi eu sunt israelit, din urmaşii lui Avraam, din seminţia lui Veniamin. ♣ Căci v-o spun vouă, neamurilor: Întru cât sunt eu, deci, apostol al neamurilor, slăvesc slujirea mea".

Filip. 3,5-8[587] **„La opt zile, am fost tăiat împrejur; sunt din neamul lui Israel, din seminţia lui Veniamin, evreu din evrei, după lege fariseu**; ♣ **În ce priveşte râvna, prigonitor al Bisericii; în ce priveşte dreptatea cea din Lege, fără de prihană. ♣ Dar cele ce îmi erau mie câştig, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă**. ♣ **Ba mai mult: eu pe toate le socotesc că sunt pagubă, faţă de înălţimea cunoaşterii lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru Care m-am lipsit de toate şi le privesc drept gunoaie, ca pe Hristos să dobândesc".**

2 Tim. 4,6-8 „Că eu de-acum mă jertfesc şi vremea despărţirii mele s-a apropiat. ♣ **Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârşit, credinţa am păzit**. ♣ **De acum mi s-a gătit cununa dreptăţii**, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, Dreptul Judecător, şi nu numai mie, ci şi tuturor celor ce au iubit arătarea Lui".

2 Petr. 3,15 „Şi îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire, precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel după înţelepciunea dată lui".

♣♣♣

Fapt. 7,58-59 „**Şi scoţându-l afară din cetate, îl băteau cu pietre. Iar martorii şi-au pus hainele la picioarele unui tânăr, numit Saul**. ♣ Şi îl băteau cu pietre pe Ştefan, care se ruga şi zicea: Doamne, Iisuse, primeşte duhul meu!"

Fapt. 8,1,3 „Şi Saul s-a făcut părtaş la uciderea lui. **Şi s-a făcut în ziua aceea prigoană mare împotriva Bisericii din Ierusalim**. Şi toţi, afară de apostoli, s-au împrăştiat prin ţinuturile Iudeii şi ale Samariei. ♣ **Şi Saul pustia Biserica, intrând prin case şi, târând pe bărbaţi şi pe femei, îi preda la temniţă**".

Fapt. 9,1-18 (Fapt. 22,4-16; Fapt. 26,11-20) „**Iar Saul**, suflând încă ameninţare şi ucidere împotriva ucenicilor Domnului, a mers la arhiereu, ♣ Şi **a cerut de la el scrisori către sinagogile din Damasc ca, dacă va afla acolo pe vreunii, atât bărbaţi, cât şi femei, că merg pe calea aceasta, să-i aducă legaţi la Ierusalim**. ♣ Dar pe când călătorea el şi se apropia de Damasc, o lumină din cer, ca de fulger, l-a învăluit deodată. ♣ Şi, căzând la pământ, a auzit un glas, zicându-i: **Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? ♣ Iar el a zis: Cine eşti, Doamne? Şi Domnul a zis: Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti. Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă**. ♣ Şi el, tremurând şi înspăimântat fiind, a zis: **Doamne, ce voieşti să fac?** Iar Domnul i-a

[586] Vezi şi Fapt. 14,8-10, Fapt. 15,12, Fapt. 16,16-19, Fapt. 19,11-16, Fapt. 20,7-12, Fapt. 28,7-10, *p. 235-236.*
[587] Vezi şi Filip. 3,12-14, *p. 433*.

zis: Ridică-te, intră în cetate şi ţi se va spune ce trebuie să faci. ♣ **Iar bărbaţii, care erau cu el pe cale, stăteau înmărmuriţi, auzind glasul, dar nevăzând pe nimeni**. ♣ Şi s-a ridicat Saul de la pământ, dar, **deşi avea ochii deschişi, nu vedea nimic**. Şi luându-l de mână, l-au dus în Damasc. ♣ **Şi trei zile a fost fără vedere**; şi n-a mâncat, nici n-a băut. ♣ **Şi era în Damasc un ucenic, anume Anania**, şi Domnul i-a zis în vedenie: Anania! Iar el a zis: Iată-mă, Doamne; ♣ Şi Domnul a zis către el: Sculându-te, mergi pe uliţa care se cheamă Uliţa Dreaptă şi **caută în casa lui Iuda, pe un om din Tars, cu numele Saul; că, iată, se roagă**. ♣ Şi a văzut în vedenie pe un bărbat, anume Anania, intrând la el şi punându-şi mâinile peste el, ca să vadă iarăşi. ♣ **Şi a răspuns Anania: Doamne, despre bărbatul acesta am auzit de la mulţi câte rele a făcut sfinţilor Tăi în Ierusalim. ♣ Şi aici are putere de la arhierei să lege pe toţi care cheamă numele Tău. ♣ Şi a zis Domnul către el: <u>Mergi, fiindcă acesta Îmi este vas ales, ca să poarte numele Meu înaintea neamurilor şi a regilor şi a fiilor lui Israel</u>; ♣ <u>Căci Eu îi voi arăta câte trebuie să pătimească el pentru numele Meu</u>**. ♣ Şi a mers Anania şi a intrat în casă şi, punându-şi mâinile pe el, a zis: **<u>Frate Saul, Domnul Iisus, Cel ce ţi S-a arătat pe calea pe care tu veneai, m-a trimis ca să vezi iarăşi şi să te umpli de Duh Sfânt</u>. ♣ Şi îndată au căzut de pe ochii lui ca nişte solzi; şi a văzut iarăşi şi, sculându-se, <u>a fost botezat</u>**".

Fapt. 9,20-30 „**Apoi propovăduia în sinagogi pe Iisus, că Acesta este Fiul lui Dumnezeu**. ♣ Şi se mirau toţi care îl auzeau şi ziceau: Nu este, oare, acesta cel care prigonea în Ierusalim pe cei ce cheamă acest nume şi a venit aici pentru aceea ca să-i ducă pe ei legaţi la arhierei? ♣ **Şi Saul se întărea mai mult şi tulbura pe iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Acesta este Hristos**. ♣ **Şi după ce au trecut destule zile, iudeii s-au sfătuit să-l omoare**. ♣ Şi s-a făcut cunoscut lui Saul vicleşugul lor. Şi ei păzeau porţile şi ziua şi noaptea, ca să-l ucidă. ♣ **<u>Şi luându-l ucenicii lui noaptea, l-au coborât peste zid, lăsându-l jos într-un coş</u>**. ♣ **Şi venind la Ierusalim, Saul încerca să se alipească de ucenici; şi toţi se temeau de el, necrezând că este ucenic**. ♣ Iar **Barnaba, luându-l pe el, l-a dus la apostoli** şi le-a istorisit cum a văzut pe cale pe Domnul şi că El i-a vorbit lui şi cum a propovăduit la Damasc, cu îndrăzneală în numele lui Iisus. ♣ Şi era cu ei intrând şi ieşind în Ierusalim şi propovăduia cu îndrăzneală în numele Domnului. ♣ Şi vorbea şi se sfădea cu eleniştii, iar ei căutau să-l ucidă. ♣ Dar fraţii, aflând aceasta, l-au dus pe Saul la Cezareea şi de acolo l-au trimis la Tars".

Fapt. 11,25-26 „**Şi a plecat Barnaba la Tars, ca să caute pe Saul** ♣ Şi aflându-l, l-a adus la Antiohia. Şi au stat acolo un an întreg, adunându-se în biserică şi învăţând mult popor. **<u>Şi în Antiohia, întâia oară, ucenicii s-au numit creştini</u>**".

Fapt. 13,6,9-11 „Şi străbătând toată insula până la Pafos, au găsit pe un oarecare bărbat iudeu, **vrăjitor, prooroc mincinos, al cărui nume era Bariisus**, ♣ **Iar <u>Saul - care se numeşte şi Pavel</u> - plin fiind de Duh Sfânt, a privit ţintă la el**, ♣ Şi a zis: **O, tu cel plin de toată viclenia şi de toată înşelăciunea, fiule al diavolului, vrăjmaşule a toată dreptatea**, nu vei înceta de a strâmba căile Domnului cele drepte? ♣ **Şi acum, iată mâna Domnului este asupra ta şi vei fi orb, nevăzând soarele**

până la o vreme. Şi îndată a căzut peste el pâclă şi întuneric şi, dibuind împrejur, căuta cine să-l ducă de mână[588]".

Fapt. 13,15-16,43[589] „Şi după citirea Legii şi a Proorocilor, mai-marii sinagogii au trimis la ei, zicându-le: Bărbaţi fraţi, dacă aveţi vreun cuvânt de mângâiere către popor, vorbiţi. ♣ **Şi, ridicându-se Pavel şi făcându-le semn cu mâna, a zis: Bărbaţi israeliţi şi cei temători de Dumnezeu, ascultaţi**: ♣ După ce s-a terminat adunarea, mulţi dintre iudei şi dintre prozeliţii cucernici au mers după Pavel şi după Barnaba, care, vorbind către ei, **îi îndemnau să stăruie în harul lui Dumnezeu**".

Fapt. 14,11-14 „Iar mulţimile, văzând ceea ce făcuse Pavel, au ridicat glasul lor în limba licaonă, zicând: Zeii, asemănându-se oamenilor, s-au coborât la noi. ♣ **Şi numeau pe Barnaba Zeus, iar pe Pavel Hermes**, fiindcă el era purtătorul cuvântului. ♣ Iar preotul lui Zeus, care era înaintea cetăţii, aducând la porţi tauri şi cununi, **voia să le aducă jertfă împreună cu mulţimile**. ♣ **Şi auzind Apostolii Pavel şi Barnaba, şi-au rupt veşmintele, au sărit în mulţime**, strigând[590]".

Fapt. 17,16-22,34 „Iar în Atena, pe când Pavel îi aştepta, duhul lui se îndârjea în el, văzând că cetatea este plină de idoli. ♣ Deci discuta în sinagogă cu iudeii şi cu cei credincioşi, şi în piaţă, în fiecare zi, cu cei ce erau de faţă. ♣ **Iar unii dintre filozofii epicurei şi stoici discutau cu el, şi unii ziceau: Ce voieşte, oare, să ne spună acest semănător de cuvinte? Iar alţii ziceau: Se pare că este vestitor de dumnezei străini, fiindcă binevesteşte pe Iisus şi Învierea**. ♣ **Şi luându-l cu ei, l-au dus în Areopag, zicând: Putem să cunoaştem şi noi ce este această învăţătură nouă, grăită de tine?** ♣ Căci tu aduci la auzul nostru lucruri străine. Voim deci să ştim ce vor să fie acestea. ♣ Toţi atenienii şi străinii, care locuiau acolo, nu-şi petreceau timpul decât spunând sau auzind ceva nou. ♣ **Şi Pavel, stând în mijlocul Areopagului**, a zis: Bărbaţi atenieni, în toate vă văd că sunteţi foarte evlavioşi[591]. ♣ **Iar unii bărbaţi, alipindu-se de el, au crezut, între care şi Dionisie Areopagitul şi o femeie cu numele Damaris, şi alţii împreună cu ei**".

Fapt. 20,33-34 „Argint, sau aur, sau haină, n-am poftit de la nimeni; ♣ Voi înşivă ştiţi că **mâinile acestea au lucrat pentru trebuinţele mele şi ale celor ce erau cu mine**".

Fapt. 22,3-21 „**Eu sunt bărbat iudeu, născut în Tarsul Ciliciei şi crescut în cetatea aceasta, învăţând la picioarele lui Gamaliel în chip amănunţit Legea părintească**, plin fiind de râvnă pentru Dumnezeu, precum şi voi toţi sunteţi astăzi. ♣ **Eu am prigonit până la moarte această cale**, legând şi dând la închisoare şi bărbaţi şi femei, ♣ Precum mărturiseşte pentru mine şi arhiereul şi tot sfatul bătrânilor, de la care primind şi scrisori către fraţi, mergeam la Damasc, ca să-i aduc legaţi la Ierusalim şi pe cei ce erau acolo, spre a fi pedepsiţi. ♣ **Dar pe când mergeam eu şi mă**

[588] Vezi Fapt. 13,6-12, *p. 359.*
[589] Fapt. 13,14-43, *Cuvântarea lui Pavel în singoga din Antiohia Pisidiei.*
[590] Vezi Fapt. 14,11-18, *p. 6.*
[591] Vezi Fapt. 17,22-31, *p.7.*

apropiam de Damasc, pe la amiază, deodată o lumină puternică din cer m-a învăluit ca un fulger. ♣ Şi am căzut la pământ şi am auzit un glas, zicându-mi: Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? ♣ Iar eu am răspuns: Cine eşti, Doamne? Zis-a către mine: Eu sunt Iisus Nazarineanul, pe Care tu Îl prigoneşti. ♣ Iar cei ce erau cu mine au văzut lumina şi s-au înfricoşat, **dar glasul Celui care îmi vorbea ei nu l-au auzit**. ♣ Şi am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul a zis către mine: Ridică-te şi mergi în Damasc şi acolo ţi se va spune despre toate cele ce ţi s-au rânduit să faci. ♣ Şi pentru că nu mai vedeam, din cauza strălucirii acelei lumini, am venit în Damasc, fiind dus de mână de către cei ce erau împreună cu mine. ♣ Iar un oarecare **Anania, bărbat evlavios**, după Lege, mărturisit de toţi iudeii care locuiau în Damasc, ♣ Venind la mine şi stând alături, **mi-a zis: Frate Saule, vezi iarăşi! Şi eu în ceasul acela l-am văzut**. ♣ **Iar el a zis: Dumnezeul părinţilor noştri te-a ales de mai înainte pe tine ca să cunoşti voia Lui şi să vezi pe Cel Drept şi să auzi glas din gura Lui**; ♣ Că martor vei fi Lui, în faţa tuturor oamenilor, despre cele ce ai văzut şi auzit. ♣ Şi acum de ce zăboveşti? **Sculându-te, botează-te şi spală-ţi păcatele, chemând numele Lui. ♣ Şi s-a întâmplat, când m-am întors la Ierusalim şi mă rugam în templu, să fiu în extaz, ♣ Şi să-L văd zicându-mi: Grăbeşte-te, şi ieşi degrabă din Ierusalim, pentru că nu vor primi mărturia ta despre Mine**. ♣ Şi eu am zis: Doamne, ei ştiu că eu duceam la închisoare şi băteam, prin sinagogi, pe cei care credeau în Tine; ♣ **Şi când se vărsa sângele lui Ştefan, mucenicul Tău, eram şi eu de faţă şi încuviinţam uciderea lui şi păzeam hainele celor care îl ucideau**. ♣ Şi a zis către mine: **Mergi, că Eu te voi trimite departe, la neamuri**".

Fapt. 23,11 „**Iar în noaptea următoare, arătându-i-Se, Domnul i-a zis: Îndrăzneşte, Pavele! Căci precum ai mărturisit cele despre Mine la Ierusalim, aşa trebuie să mărturiseşti şi la Roma**".

Fapt. 26,1,4-23[592] „**Agripa a zis către Pavel: Îţi este îngăduit să vorbeşti pentru tine. Atunci Pavel, întinzând mâna, se apăra**: ♣ Vieţuirea mea din tinereţe, cum a fost ea de la început în poporul meu şi în Ierusalim, o ştiu toţi iudeii. ♣ Dacă vor să dea mărturie, ei ştiu despre mine, de mult, că **am trăit ca fariseu, în tagma cea mai riguroasă a religiei noastre**. ♣ **Şi acum stau la judecată pentru nădejdea făgăduinţei făcute de Dumnezeu către părinţii noştri**, ♣ **Şi la care cele douăsprezece seminţii ale noastre, slujind lui Dumnezeu fără încetare, zi şi noapte, nădăjduiesc să ajungă**. Pentru nădejdea aceasta, o, rege Agripa, sunt pârât de iudei. ♣ **De ce se socoteşte la voi lucru de necrezut că Dumnezeu înviază pe cei morţi?** ♣ Eu unul am socotit, în sinea mea, că faţă de numele lui Iisus Nazarineanul trebuia să fac multe împotrivă; ♣ Ceea ce am şi făcut în Ierusalim, şi **pe mulţi dintre sfinţi i-am închis în temniţe cu puterea pe care o luasem de la arhierei. Iar când erau daţi la moarte, mi-am dat şi eu încuviinţarea**. ♣ Şi îi pedepseam adesea prin toate sinagogile şi-i sileam să hulească şi, mult înfuriindu-mă împotriva lor, îi urmăream până şi prin cetăţile de din afară; ♣ Şi în felul acesta, mergând şi la Damasc, cu putere şi cu însărcinare de la arhierei, ♣ **Am văzut, o, rege, la amiază, în calea mea, o lumină din cer, mai puternică decât strălucirea soarelui, strălucind împrejurul meu şi a celor ce mergeau împreună cu mine. ♣ Şi noi toţi**

[592] Vezi şi Fapt. 26,1-3,20-32, *p. 224.*

căzând la pământ, eu am auzit un glas care-mi zicea în limba evreiască: Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? Greu îţi este să loveşti în ţepuşă cu piciorul. ♣ **Iar eu am zis: Cine eşti Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti**. ♣ **Dar, scoală-te şi stai pe picioarele tale. Căci spre aceasta M-am arătat ţie: ca să te rânduiesc slujitor şi martor, şi al celor ce ai văzut, şi al celor întru care Mă voi arăta ţie**. ♣ **Alegându-te pe tine din popor şi din neamurile la care te trimit,** ♣ **Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine.** ♣ **Drept aceea, rege Agripa, n-am fost neascultător cereştii arătări**; ♣ Ci mai întâi celor din Damasc şi din Ierusalim, şi din toată ţara Iudeii, şi neamurilor le-am vestit să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăinţă. ♣ **Pentru acestea, iudeii, prinzându-mă în templu, încercau să mă ucidă**. ♣ **Dobândind deci ajutorul de la Dumnezeu, am stat până în ziua aceasta, mărturisind la mic şi la mare, fără să spun nimic decât ceea ce şi proorocii şi Moise au spus că va să fie:** ♣ **Că Hristos avea să pătimească şi să fie cel dintâi înviat din morţi şi să vestească lumină şi poporului şi neamurilor**".

Fapt. 28,3-6 „Şi strângând Pavel grămadă de găteje şi punându-le în foc, **o viperă a ieşit de căldură şi s-a prins de mâna lui**. ♣ Şi când locuitorii au văzut vipera atârnând de mâna lui, ziceau unii către alţii: Desigur că ucigaş este omul acesta, pe care dreptatea nu l-a lăsat să trăiască, deşi a scăpat din mare. ♣ Deci el, scuturând vipera în foc, n-a pătimit nici un rău. ♣ **Iar ei aşteptau ca el să se umfle, sau să cadă deodată mort**. **Dar aşteptând ei mult şi văzând că nu i se întâmplă nimic rău, şi-au schimbat gândul şi ziceau că el este un zeu**".

Fapt. 28,16-31 „**Iar când am intrat în Roma, sutaşul a predat pe cei legaţi comandantului taberei, iar lui Pavel i s-a îngăduit să locuiască aparte cu ostaşul care îl păzea**. ♣ Şi după trei zile Pavel a chemat la el pe cei care erau fruntaşii iudeilor. Şi, adunându-se, zicea către ei: **Bărbaţi fraţi, deşi eu n-am făcut nimic rău împotriva poporului (nostru) sau a datinilor părinteşti, am fost predat de la Ierusalim, în mâinile romanilor**. ♣ Aceştia, după ce m-au cercetat, voiau să-mi dea drumul, fiindcă nu era în mine nici o vină vrednică de moarte. ♣ Dar iudeii, împotrivindu-mi-se, am fost nevoit să cer să fiu judecat de Cezarul, dar nu că aş avea de adus vreo pâră neamului meu. ♣ Deci pentru această cauză v-am chemat să vă văd şi să vorbesc cu voi. **Căci pentru nădejdea lui Israel mă aflu eu în acest lanţ**. ♣ Iar ei au zis către el: Noi n-am primit din Iudeea nici scrisori despre tine, nici nu a venit cineva dintre fraţi, ca să ne vestească sau să ne vorbească ceva rău despre tine. ♣ Dar dorim să auzim de la tine cele ce gândeşti; căci despre eresul acesta ne este cunoscut; că pretutindeni i se stă împotrivă. ♣ Deci, rânduindu-i o zi, au venit la el, la gazdă, mai mulţi. **Şi de dimineaţa până seara, el le vorbea, dând mărturie despre împărăţia lui Dumnezeu, căutând să-i încredinţeze despre Iisus din Legea lui Moise şi din proroci.** ♣ **Şi unii credeau celor spuse, iar alţii nu credeau**. ♣ Şi neînţelegându-se unii cu alţii, au plecat, zicând Pavel un cuvânt că: Bine a vorbit Duhul Sfânt prin Isaia proorocul, către părinţii noştri, ♣ Când a zis: «**Mergi la poporul acesta şi zi: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi uitându-vă veţi privi, dar nu veţi vedea.** ♣ **Căci inima acestui popor s-a învârtoşat şi cu urechile greu**

au auzit şi ochii lor i-au închis. Ca nu cumva să vadă cu ochii şi să audă cu urechile şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă şi Eu să-l vindec[593]». ♣ Deci cunoscut să vă fie vouă că această mântuire a lui Dumnezeu s-a trimis păgânilor, şi ei vor asculta. ♣ Şi după ce a zis el acestea, iudeii au plecat având între ei mare neînţelegere. ♣ **Iar Pavel a rămas doi ani întregi în casa luată de el cu chirie, şi primea pe toţi care veneau la el, ♣ Propovăduind împărăţia lui Dumnezeu şi învăţând cele despre Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăzneala şi fără nici o piedică**".

Rom. 1,1-5,16[594] „**Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu**, ♣ Pe care a făgăduit-o mai înainte, prin proorocii Săi, în Sfintele Scripturi, ♣ Despre Fiul Său, Cel născut din sămânţa lui David, după trup, ♣ Care a fost rânduit Fiu al lui Dumnezeu întru putere, după Duhul sfinţeniei, prin învierea Lui din morţi, Iisus Hristos, Domnul nostru, ♣ Prin Care am primit har şi apostolie, ca să aduc, în numele Său, la ascultarea credinţei, toate neamurile, ♣ **Căci nu mă ruşinez de Evanghelia lui Hristos, pentru că este putere a lui Dumnezeu spre mântuirea a tot celui care crede, iudeului întâi, şi elinului**".

1 Cor. 1,1,17 (2 Cor. 1,1; Ef. 1,1) „Pavel, chemat apostol al lui Hristos, prin voia lui Dumnezeu ♣ Căci Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înţelepciunea cuvântului, ca să nu rămână zadarnică crucea lui Hristos".

1 Cor. 9,1-5,12-19[595] „Oare nu sunt eu liber? Nu sunt eu apostol? **N-am văzut eu pe Iisus Domnul nostru? Nu sunteţi voi lucrul meu întru Domnul? ♣ Dacă altora nu le sunt apostol, vouă, negreşit, vă sunt**. Căci voi sunteţi pecetea apostoliei mele în Domnul. ♣ Apărarea mea către cei ce mă judecă aceasta este. ♣ N-avem, oare, dreptul, să mâncăm şi să bem? ♣ N-avem, oare, dreptul să purtăm cu noi o femeie soră, ca şi ceilalţi apostoli, ca şi fraţii Domnului, ca şi Chefa? ♣ Dacă alţii se bucură de acest drept asupra voastră, oare, nu cu atât mai mult noi? **Dar nu ne-am folosit de dreptul acesta, ci toate le răbdăm, ca să nu punem piedică Evangheliei lui Hristos**. ♣ Au nu ştiţi că cei ce săvârşesc cele sfinte mănâncă de la templu şi cei ce slujesc altarului au parte de la altar? ♣ Tot aşa a poruncit şi Domnul celor ce propovăduiesc Evanghelia, ca să trăiască din Evanghelie. ♣ Dar eu nu m-am folosit de nimic din acestea şi nu am scris acestea, ca să se facă cu mine aşa. Căci mai bine este pentru mine să mor, decât să-mi zădărnicească cineva lauda. ♣ Căci dacă vestesc Evanghelia, nu-mi este laudă, pentru că stă asupra mea datoria. Căci, vai mie dacă nu voi binevesti! ♣ Căci dacă fac aceasta de bună voie, am plată; dar dacă o fac fără voie, am numai o slujire încredinţată. ♣ Care este, deci, plata mea? Că, binevestind, pun fără plată Evanghelia lui Hristos înaintea oamenilor, fără să mă folosesc de dreptul meu din Evanghelie. ♣ **Căci, deşi sunt liber faţă de toţi, m-am făcut rob tuturor, ca să dobândesc pe cei mai mulţi**".

[593] Is. 6,9-10. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 44.
[594] Vezi şi Rom. 15,15-20, p. *179*.
[595] Vezi şi 1 Cor. 9,19-23, *p. 370*; 1 Cor. 9,23-27, *p. 362*.

1 Cor. 15,8-10 „Iar la urma tuturor, ca unui născut înainte de vreme, mi S-a arătat şi mie. ♣ **Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu**. ♣ **Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt**; şi harul Lui care este în mine n-a fost în zadar, ci m-am ostenit mai mult decât ei toţi. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine".

1 Cor. 16,9 „Căci mi s-a deschis uşă mare spre lucru mult, dar sunt mulţi potrivnici".

2 Cor. 10,1,9-11 „**Însumi eu, Pavel, vă îndemn prin blândeţea şi îngăduinţa lui Hristos** - eu care de faţă sunt smerit între voi, dar, în lipsă, îndrăznesc faţă de voi - ♣ Ca să nu par că v-aş înfricoşa prin scrisori. ♣ **Că scrisorile lui, zic ei, sunt grele şi tari, dar înfăţişarea trupului este slabă şi cuvântul lui este dispreţuit**. ♣ Cel ce vorbeşte astfel să-şi dea seama că **aşa cum suntem cu cuvântul prin scrisori, când nu suntem de faţă, tot aşa suntem şi cu fapta, când suntem de faţă**".

2 Cor. 11,5-7,9-10,12 „**Dar eu socotesc că nu sunt cu nimic mai prejos decât cei mai de frunte dintre apostoli**. ♣ **Şi chiar dacă sunt neiscusit în cuvânt, nu însă în cunoştinţă**, ci v-am dovedit-o în totul faţă de voi toţi. ♣ Sau am făcut păcat că v-am propovăduit în dar Evanghelia lui Dumnezeu, smerindu-mă pe mine însumi, pentru ca voi să vă înălţaţi? ♣ **Şi de faţă fiind la voi şi în lipsuri aflându-mă, n-am făcut supărare nimănui**. Căci în cele ce mi-au lipsit, m-au îndestulat fraţii veniţi din Macedonia. **Şi în toate m-am păzit şi mă voi păzi, să nu vă fiu povară**. ♣ **Este în mine adevărul lui Hristos** ... . ♣ **Dar ceea ce fac, voi face şi în viitor, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină**, pentru a se afla ca şi noi în ceea ce se laudă".

2 Cor. 12,1-12 „Dacă trebuie să mă laud, nu-mi este de folos, dar voi veni totuşi la vedenii şi la descoperiri de la Domnul. ♣ **Cunosc un om în Hristos, care acum paisprezece ani** - fie în trup, nu ştiu; fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - **a fost răpit unul ca acesta până la al treilea cer**. ♣ Şi-l ştiu pe un astfel de om - fie în trup, fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - ♣ **Că a fost răpit în rai şi a auzit cuvinte de nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască**. ♣ Pentru unul ca acesta mă voi lăuda; iar pentru mine însumi nu mă voi lăuda decât numai în slăbiciunile mele. ♣ Căci chiar dacă aş vrea să mă laud, nu voi fi fără minte, căci voi spune adevărul; dar mă feresc de aceasta, ca **să nu mă socotească nimeni mai presus decât ceea ce vede sau aude de la mine**. ♣ **Şi pentru ca să nu mă trufesc cu măreţia descoperirilor, datu-mi-s-a mie un ghimpe în trup, un înger al satanei, să mă bată peste obraz, ca să nu mă trufesc**. ♣ **Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze de la mine;** ♣ **Şi mi-a zis: Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune**. Deci, foarte bucuros, mă voi lăuda mai ales întru slăbiciunile mele, ca să locuiască în mine puterea lui Hristos. ♣ De aceea mă bucur în slăbiciuni, în defăimări, în nevoi, în prigoniri, în strâmtorări pentru Hristos, căci, când sunt slab, atunci sunt tare. ♣ M-am făcut ca unul fără minte, lăudându-mă. Voi m-aţi silit! Căci se cuvenea să vorbiţi voi de bine despre mine, **pentru că nu sunt cu nimic mai prejos decât cei mai de frunte dintre**

apostoli, deşi nu sunt nimic. ♣ **Dovezile mele de apostol s-au arătat la voi în toată răbdarea, prin semne, prin minuni şi prin puteri**".

Gal. 1,1,13-16 „**Pavel, apostol nu de la oameni, nici prin vreun om, ci prin Iisus Hristos şi prin Dumnezeu-Tatăl**, Care L-a înviat pe El din morţi. ♣ Căci aţi auzit despre purtarea mea de altădată întru iudaism, **că prigoneam peste măsură Biserica lui Dumnezeu şi o pustiam**. ♣ **Şi spoream în iudaism mai mult decât mulţi dintre cei care erau de vârsta mea în neamul meu, fiind mult râvnitor al datinilor mele părinteşti**. ♣ **Dar când a binevoit Dumnezeu Care m-a ales din pântecele mamei mele şi m-a chemat prin harul Său,** ♣ **Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri**, îndată nu am primit sfat de la trup şi de la sânge".

Gal. 2,1-9 „Apoi, după paisprezece ani, m-am suit iarăşi la Ierusalim cu Barnaba, luând cu mine şi pe Tit ♣ **M-am suit, potrivit unei descoperiri, şi le-am arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc la neamuri, îndeosebi celor mai de seamă, ca nu cumva să alerg sau să fi alergat în zadar**. ♣ Dar nici Tit, care era cu mine şi care era elin, n-a fost silit să se taie împrejur. ♣ Din cauza fraţilor mincinoşi, care veniseră, furişându-se, să iscodească libertatea noastră, pe care o avem în Hristos Iisus, ca să ne robească, ♣ Cărora nici măcar un ceas nu ne-am plecat cu supunere, pentru ca adevărul Evangheliei să rămână neclintit la voi. ♣ Iar de cei ce sunt mai de seamă - oricine ar fi fost ei cândva, nu mă priveşte; Dumnezeu nu caută la faţa omului, - **cei mai de seamă n-au adăugat nimic la Evanghelia mea**, ♣ Ci dimpotrivă, văzând că **mie mi-a fost încredinţată Evanghelia pentru cei netăiaţi împrejur, după cum lui Petru, Evanghelia pentru cei tăiaţi împrejur**. ♣ Căci Cel ce a lucrat prin Petru în apostolia tăierii împrejur a lucrat şi prin mine la neamuri; ♣ Şi cunoscând harul ce mi-a fost dat mie, **Iacov şi Chefa şi Ioan, cei socotiţi a fi stâlpi, mi-au dat mie şi lui Barnaba dreapta spre unire cu ei**, pentru ca noi să binevestim la neamuri, iar ei la cei tăiaţi împrejur".

Gal. 2,11 „Iar când Chefa a venit în Antiohia, pe faţă i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare[596]**".**

Gal. 6,17 „De acum înainte, nimeni să nu-mi mai facă supărare, **căci eu port în trupul meu, semnele Domnului Iisus**".

Ef. 3,1-3[597] „Pentru aceasta, **eu Pavel, întemniţatul lui Iisus Hristos pentru voi, neamurile**, ♣ Dacă în adevăr aţi auzit de **iconomia harului lui Dumnezeu care mi-a fost dat mie pentru voi**, ♣ **Că prin descoperire mi s-a dat în cunoştinţă această taină**, precum v-am scris înainte pe scurt".

Filip. 1,20-24 „După aşteptarea şi nădejdea mea că întru nimic nu voi fi ruşinat, ci, întru toată îndrăzneala, precum totdeauna, aşa şi acum, **Hristos va fi preaslăvit în trupul meu, fie prin viaţă, fie prin moarte**; ♣ **Căci pentru mine viaţă este Hristos**

[596] Vezi Gal. 2,11-16, *p. 318.*
[597] Vezi şi Ef. 3,3-5, *p. 522*; Ef. 3,4-6,8-9, *p. 319*.

şi moartea un câştig. ♣ **Dacă însă a vieţui în trup înseamnă a da roadă lucrului meu, nu ştiu ce voi alege.** ♣ **Sunt strâns din două părţi: doresc să mă despart de trup şi să fiu împreună cu Hristos, şi aceasta e cu mult mai bine**; ♣ Dar este mai de folos pentru voi să zăbovesc în trup".

Filip. 4,10-13 „M-am bucurat mult în Domnul, că a înflorit iarăşi purtarea voastră de grijă pentru mine, precum o şi aveaţi, dar v-a lipsit prilejul. ♣ N-o spun ca şi cum aş duce lipsă, fiindcă **eu m-am deprins să fiu îndestulat cu ceea ce am**. ♣ **Ştiu să fiu şi smerit, ştiu să am şi de prisos**; în orice şi în toate m-am învăţat să fiu şi sătul şi flămând, şi în belşug şi în lipsă. ♣ **Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întăreşte**".

Col. 1,1,28-29[598] „**Pavel, apostol al lui Hristos Iisus prin voinţa lui Dumnezeu**, ... ♣ Pe El noi Îl vestim, sfătuind pe orice om şi învăţând pe orice om, întru toată înţelepciunea, ca să înfăţişăm pe tot omul, desăvârşit, în Hristos Iisus. ♣ **Spre aceasta mă şi ostenesc şi mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârşeşte în mine cu putere**".

2 Tes. 1,1 (1 Tes. 1,1) „**Pavel** şi Silvan şi Timotei, **Bisericii tesalonicenilor** întru Dumnezeu, Tatăl nostru, şi întru Domnul Iisus Hristos".

2 Tes. 3,17-18 „**Salutarea cu mâna mea - a lui Pavel; acesta este semnul meu în orice scrisoare. Aşa scriu.** ♣ **Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toţi! Amin".**

1 Tim. 1,1,11-16 „**Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, şi a lui Iisus Hristos, nădejdea noastră**, ♣ După Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, cea încredinţată mie. ♣ **Mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios şi m-a pus să-I slujesc**, ♣ Pe mine, care mai înainte huleam, prigoneam şi batjocoream. **Totuşi am fost miluit, căci în necredinţa mea, am lucrat din neştiinţă**. ♣ Şi a prisosit foarte harul Domnului nostru, împreună cu credinţa şi cu dragostea cea întru Hristos Iisus. ♣ **Vrednic de credinţă şi de toată primirea e cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu**. ♣ Şi tocmai **pentru aceea am fost miluit, ca Iisus Hristos să arate mai întâi în mine toată îndelunga Sa răbdare, ca pildă celor ce vor crede în El, spre viaţa veşnică**".

1 Tim. 2,7 „Spre aceasta am fost pus propovăduitor şi apostol (adevăr grăiesc în Hristos, nu mint) - învăţător neamurilor, în credinţă şi adevăr".

2 Tim. 1,1,11-12 „**Pavel, apostolul lui Hristos Iisus, prin voia lui Dumnezeu, după făgăduinţa vieţii care este în Hristos Iisus,** ♣ Spre aceasta am fost pus eu **propovăduitor şi apostol şi învăţător al neamurilor.** ♣ Din această pricină şi sufăr

[598] Vezi şi Col. 1,24-25, *p. 363.*

toate acestea, **dar nu mă ruşinez, că ştiu în cine am crezut** şi sunt încredinţat că puternic este să păzească comoara ce mi-a încredinţat, până în ziua aceea".

Tit 1,1 „Pavel, robul lui Dumnezeu şi apostol al lui Iisus Hristos, după credinţa aleşilor lui Dumnezeu şi după cunoştinţa adevărului cel întocmai cu dreapta credinţă".

Prima călătorie misionară (45-48)

Fapt. 13,1-5,13-14,50-51 „**Şi erau în Biserica din Antiohia prooroci şi învăţători**: Barnaba şi Simeon, ce se numea Niger, Luciu Cirineul, Manain, cel ce fusese crescut împreună cu Irod tetrarhul, şi Saul. ♣ **Şi pe când slujeau Domnului şi posteau, Duhul Sfânt a zis: Osebiţi-mi pe Barnaba şi pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat**. ♣ Atunci, postind şi rugându-se, şi-au pus mâinile peste ei şi i-au lăsat să plece. ♣ **Deci, ei, mânaţi de Duhul Sfânt, au coborât la Seleucia şi de acolo au plecat cu corabia la Cipru**. ♣ Şi ajungând în **Salamina**, au vestit cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. Şi aveau şi pe Ioan slujitor. ♣ **Şi plecând cu corabia de la Pafos, Pavel şi cei împreună cu el au venit la Perga Pamfiliei**. Iar Ioan, despărţindu-se de ei, s-a întors la Ierusalim. ♣ **Iar ei, trecând de la Perga, au ajuns la Antiohia Pisidiei** şi, intrând în sinagogă, într-o zi de sâmbătă, au şezut. ♣ Dar iudeii au întărâtat pe femeile cucernice şi de cinste şi pe cei de frunte ai cetăţii, **şi au ridicat prigoane împotriva lui Pavel şi a lui Barnaba**, şi i-au scos din hotarele lor. ♣ Iar ei, scuturând asupra lor praful de pe picioare, **au venit la Iconiu**".

Fapt. 14,1-6,19-26 „Şi în **Iconiu** au intrat ei, ca de obicei, în sinagoga iudeilor şi astfel au vorbit, încât o mare mulţime de iudei şi de elini au crezut. ♣ Dar iudeii care n-au crezut au răsculat şi au înrăit sufletele păgânilor împotriva fraţilor. ♣ **Deci multă vreme au stat acolo, grăind cu îndrăzneală întru Domnul**, Care da mărturie pentru cuvântul harului Său, făcând semne şi minuni prin mâinile lor. ♣ Şi mulţimea din cetate s-a dezbinat şi unii ţineau cu iudeii, iar alţii ţineau cu apostolii. ♣ Şi când păgânii şi iudeii, împreună cu căpeteniile lor, au dat năvală ca să-i ocărască şi să-i ucidă cu pietre, ♣ Înţelegând, au fugit în **cetăţile Licaoniei**: la **Listra**[599] **şi Derbe** şi în ţinutul dimprejur. ♣ **Iar de la Antiohia şi de la Iconiu au venit iudei, care au atras mulţimile de partea lor, şi, bătând pe Pavel cu pietre, l-au târât afară din cetate, gândind că a murit**. ♣ Dar înconjurându-l ucenicii, el s-a sculat şi a intrat în cetate. Şi a doua zi a ieşit cu Barnaba **către Derbe**. ♣ Şi binevestind cetăţii aceleia şi făcând ucenici mulţi, **s-au înapoiat la Listra, la Iconiu şi la Antiohia**, ♣ **Întărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i să stăruie în credinţă şi (arătându-le) că prin multe suferinţe trebuie să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu**. ♣ **Şi hirotonindu-le preoţi în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredinţat pe ei Domnului în Care crezuseră**. ♣ Şi străbătând **Pisidia**, au venit în **Pamfilia**. ♣ Şi după ce au grăit cuvântul Domnului în **Perga**, au coborât la **Atalia**. ♣ Şi de acolo **au mers cu corabia spre Antiohia**, de unde fuseseră încredinţaţi harului lui Dumnezeu, spre lucrul pe care l-au împlinit".

[599] Vezi Fapt. 14,8-10, *p. 235*; Fapt. 14,11-18, *p. 6.*

A doua călătorie misionară (51-54)

Fapt. 15,22,25-26,35-41 „Atunci apostolii şi preoţii, cu toată Biserica, au hotărât să aleagă bărbaţi dintre ei şi să-i trimită la Antiohia, cu Pavel şi cu Barnaba: pe **Iuda cel numit Barsaba**, şi pe **Sila**, bărbaţi cu vază între fraţi. ♣ **Noi am hotărât, adunaţi într-un gând, ca să trimitem la voi bărbaţi aleşi, împreună cu iubiţii noştri Barnaba şi Pavel,** ♣ **Oameni care şi-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos**. ♣ Iar Pavel şi Barnaba petreceau în **Antiohia**, învăţând şi binevestind, împreună cu mulţi alţii, cuvântul Domnului. ♣ Şi după câteva zile, Pavel a zis către Barnaba: Întorcându-ne, să cercetăm cum se află fraţii noştri în toate cetăţile în care am vestit cuvântul Domnului. ♣ **Barnaba voia să ia împreună cu ei şi pe Ioan cel numit Marcu;** ♣ **Dar Pavel cerea să nu-l ia pe acesta cu ei**, fiindcă se despărţise de ei din Pamfilia şi nu venise alături de ei la lucrul la care fuseseră trimişi. ♣ Deci s-a iscat neînţelegere între ei, încât s-au despărţit unul de altul, şi Barnaba, luând pe Marcu, a plecat cu corabia în Cipru; ♣ **Iar Pavel, alegând pe Sila, a plecat, fiind încredinţat de către fraţi harului Domnului**. ♣ Şi străbătea **Siria** şi **Cilicia**, întărind Bisericile".

Fapt. 16,1-3,6-12 „Şi a sosit la **Derbe şi la Listra**. Şi iată era acolo un **ucenic cu numele Timotei**, fiul unei femei iudee credincioase, şi al unui tată elin, ♣ Care avea bune mărturii de la fraţii din Listra şi din Iconiu. ♣ Pavel a voit ca acesta să vină împreună cu el şi, luându-l, l-a tăiat împrejur, din pricina iudeilor care erau în acele locuri; căci toţi ştiau că tatăl lui era elin. ♣ **Şi ei au străbătut Frigia şi ţinutul Galatiei**, **opriţi fiind de Duhul Sfânt ca să propovăduiască cuvântul în Asia**. ♣ **Venind la hotarele Misiei, încercau să meargă în Bitinia, dar Duhul lui Iisus nu i-a lăsat**. ♣ Şi trecând dincolo de **Misia**, au coborât la **Troa**. ♣ Şi noaptea i s-a arătat lui Pavel o vedenie: Un bărbat macedonean sta rugându-l şi zicând: Treci în Macedonia şi ne ajută. ♣ Când a văzut el această vedenie, am căutat să plecăm îndată în **Macedonia**, înţelegând că Dumnezeu ne cheamă să le vestim Evanghelia. ♣ Pornind cu corabia de la Troa, am mers drept la **Samotracia**, iar a doua zi la **Neapoli**, ♣ Şi de acolo la **Filipi, care este cea dintâi cetate a acestei părţi a Macedoniei** şi colonie romană. Iar în această cetate am rămas câteva zile".

Fapt. 17,1-4,10-15 „Şi după ce au trecut prin **Amfipoli şi prin Apolonia, au venit la Tesalonic**, unde era o sinagogă a iudeilor. ♣ Şi după obiceiul său, Pavel a intrat la ei şi în trei sâmbete le-a grăit din Scripturi, ♣ Deschizându-le şi arătându-le că Hristos trebuia să pătimească şi să învieze din morţi, şi că **Acesta, pe Care vi-L vestesc eu, este Hristosul, Iisus.** ♣ **Şi unii dintre ei au crezut şi au trecut de partea lui Pavel şi a lui Sila**, şi mare mulţime de elini închinători la Dumnezeu şi dintre femeile de frunte nu puţine. ♣ **Iar fraţii au trimis îndată, noaptea, la Bereea, pe Pavel şi pe Sila** care, ajungând acolo, au intrat în sinagoga iudeilor. ♣ Şi **aceştia erau mai buni la suflet decât cei din Tesalonic**; ei au primit cuvântul cu toată osârdia, în toate zilele, cercetând Scripturile, dacă ele sunt aşa. ♣ **Au crezut mulţi dintre ei şi dintre femeile de cinste ale elinilor, şi dintre bărbaţi nu puţini**. ♣ Şi când au aflat iudeii din Tesalonic că şi în Bereea s-a vestit de către Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit şi acolo, întărâtând şi tulburând mulţimile. ♣ Şi atunci îndată fraţii au trimis pe Pavel, ca să meargă spre mare; iar **Sila şi cu Timotei** au rămas acolo în Bereea. ♣ **Iar cei ce**

însoţeau pe Pavel l-au dus până la Atena[600]; şi luând ei porunci către Sila şi Timotei, ca să vină la el cât mai curând, au plecat".

Fapt. 18,1-5,9-11,18-22 „**După acestea Pavel, plecând din Atena, a venit la Corint**. ♣ Şi găsind pe un iudeu, cu numele **Acvila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, şi pe Priscila**, femeia lui, pentru că poruncise Claudiu ca toţi iudeii să plece din Roma, a venit la ei. ♣ **Şi pentru că erau de aceeaşi meserie, a rămas la ei şi lucrau, căci erau făcători de corturi**. ♣ Şi vorbea în sinagogă în fiecare sâmbătă şi aducea la credinţă iudei şi elini. ♣ Iar când **Sila şi Timotei** au venit din Macedonia, Pavel era prins cu totul de cuvânt, mărturisind iudeilor că Iisus este Hristosul. ♣ **Şi Domnul a zis lui Pavel, noaptea în vedenie: Nu te teme, ci vorbeşte şi nu tăcea**, ♣ **Pentru că Eu sunt cu tine şi nimeni nu va pune mâna pe tine, ca să-ţi facă rău**. Căci am mult popor în cetatea aceasta. ♣ **Şi a stat în Corint un an şi şase luni, învăţând între ei cuvântul lui Dumnezeu**. ♣ Iar Pavel, după ce a stat încă multe zile în Corint, şi-a luat rămas bun de la fraţi şi **a plecat cu corabia în Siria, împreună cu Priscila şi cu Acvila**, care şi-a tuns capul la Chenhrea, căci făcuse o făgăduinţă. ♣ **Şi au sosit la Efes** şi pe aceia i-a lăsat acolo, iar el, intrând în sinagogă, discuta cu iudeii. ♣ Şi rugându-l să rămână la ei mai multă vreme, n-a voit, ♣ Ci, despărţindu-se de ei, a zis: Trebuie, negreşit, ca sărbătoarea care vine s-o fac la Ierusalim, dar, **cu voia Domnului, mă voi întoarce iarăşi la voi**. **Şi a plecat de la Efes, cu corabia. ♣ Şi coborându-se la Cezareea, s-a suit (la Ierusalim) şi, îmbrăţişând Biserica, s-a coborât la Antiohia**".

2 Cor. 2,12-13 „Şi venind eu la **Troa**, pentru Evanghelia lui Hristos, şi uşa fiindu-mi deschisă în Domnul, ♣ N-am avut odihnă în duhul meu, fiindcă n-am găsit pe **Tit**, fratele meu, ci despărţindu-mă de ei, am plecat în **Macedonia**".

A treia călătorie misionară (54-58)

Fapt. 18,22-23 „Şi coborându-se la Cezareea, s-a suit (la Ierusalim) şi, îmbrăţişând Biserica, s-a coborât la Antiohia. ♣ Şi stând acolo câtva timp, a plecat, **străbătând pe rând ţinutul Galatiei şi Frigia**, întărind pe toţi ucenicii".

Fapt. 19,1,6-11,21-22 „Şi pe când Apollo era în Corint, **Pavel, după ce a străbătut părţile de sus, a venit în Efes**. Şi găsind câţiva ucenici, ♣ **Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit asupra lor şi vorbeau în limbi şi prooroceau**. ♣ Şi erau toţi ca la doisprezece bărbaţi. ♣ Şi el, intrând în sinagogă, **a vorbit cu îndrăzneală timp de trei luni**, vorbind cu ei şi căutând să-i încredinţeze de împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Dar fiindcă unii erau învârtoşaţi şi nu credeau, bârfind calea Domnului înaintea mulţimii, Pavel, plecând de la ei, a osebit pe ucenici, învăţând în fiecare zi în şcoala unuia Tiranus. ♣ **Şi acesta a ţinut vreme de doi ani, încât toţi, cei ce locuiau în Asia, şi iudei şi elini, au auzit cuvântul Domnului**. ♣ Şi Dumnezeu făcea, prin mâinile lui Pavel, minuni nemaiîntâlnite. ♣ Şi după ce s-au săvârşit acestea, Pavel **şi-a pus în gând să treacă prin Macedonia şi prin Ahaia şi să se ducă la Ierusalim**, zicând că: După ce voi fi acolo, **trebuie să văd şi Roma**. ♣

[600] Vezi şi Fapt. 17,16-22,34, *p. 207*; Fapt. 17,22-31, *p.7.*

Şi trimiţând în Macedonia pe doi dintre cei care îl slujeau, pe **Timotei şi pe Erast**, el **a rămas o vreme în Asia**".

Fapt. 20,1-6 „Iar după ce a încetat tulburarea, Pavel, chemând pe ucenici şi dându-le îndemnuri, după ce şi-a luat rămas bun, a ieşit să meargă în **Macedonia**. ♣ Şi străbătând acele părţi şi dând ucenicilor multe sfaturi şi îndemnuri, a sosit în **Grecia**. ♣ **Şi a stat acolo trei luni**. Dar când era să plece pe apă în **Siria**, iudeii au uneltit împotriva vieţii lui, iar el s-a hotărât să se întoarcă prin Macedonia. ♣ **Şi mergeau împreună cu el, până în Asia, Sosipatru al lui Piru din Bereea, Aristarh şi Secundus din Tesalonic şi Gaius din Derbe şi Timotei, iar din Asia: Tihic şi Trofim**. ♣ Aceştia, plecând înainte, ne-au aşteptat în Troa. ♣ Iar noi, după zilele Azimelor, am pornit cu corabia de la **Filipi** şi în cinci zile am sosit la ei în **Troa**, unde am rămas şapte zile".

Fapt. 20,13-16 „Iar noi, venind la corabie, am plutit spre Asson, ca să luăm de acolo pe Pavel, căci astfel rânduise el, voind să meargă pe jos. ♣ După ce s-a întâlnit cu noi la **Asson**, luându-l cu noi, am venit la Mitilene. ♣ Şi de acolo, mergând cu corabia, am sosit a doua zi în faţa **insulei Hios**. Iar în ziua următoare, am ajuns în **Samos** şi, după ce am poposit la **Troghilion**, a doua zi am venit la **Milet**. ♣ Căci Pavel hotărâse să treacă pe apă pe lângă Efes, ca să nu i se întârzie în Asia, pentru că **se grăbea să fie, dacă i-ar fi cu putinţă, la Ierusalim, de ziua Cincizecimii**".

Fapt. 21,1-4,7-10,15-18 „Şi după ce ne-am despărţit de ei, am plecat pe apă şi, mergând drept, am venit la **Cos** şi a doua zi **la Rodos**, iar de acolo la **Patara**. ♣ Şi găsind o corabie, care mergea în Fenicia, ne-am urcat în ea şi am plecat. ♣ Şi zărind **Ciprul** şi lăsându-l la stânga, am plutit spre **Siria** şi ne-am coborât în **Tir**, căci acolo corabia avea să descarce povara. ♣ Şi găsind pe ucenici, am rămas acolo şapte zile. Aceştia spuneau lui Pavel, prin duhul, să nu se suie la **Ierusalim**. ♣ Iar noi, sfârşind călătoria noastră pe apă, de la Tir am venit la **Ptolemaida** şi, îmbrăţişând pe fraţi, am rămas la ei o zi. ♣ Iar a doua zi, ieşind, am venit la Cezareea. Şi intrând în casa lui **Filip binevestitorul, care era dintre cei şapte (diaconi)**, am rămas la el. ♣ Şi acesta avea patru fiice, fecioare, care prooroceau. ♣ Şi rămânând noi acolo mai multe zile, a coborât din Iudeea un prooroc cu numele Agav[601]; ♣ Iar după zilele acestea, pregătindu-ne, **ne-am suit la Ierusalim**. ♣ Şi au venit împreună cu noi şi dintre ucenicii din Cezareea, ducându-ne la un oarecare Mnason din Cipru, vechi ucenic, la care am fost găzduiţi. ♣ Şi sosind la Ierusalim, fraţii ne-au primit cu bucurie. ♣ **Iar a doua zi Pavel a mers cu noi la Iacov şi au venit acolo toţi preoţii**".

1 Cor. 16,3-8 „Iar când voi veni, pe cei pe care îi veţi socoti, pe aceia îi voi trimite cu scrisori să ducă darul vostru la Ierusalim. ♣ Şi de se va cuveni să merg şi eu, vor merge împreună cu mine. ♣ Ci voi veni la voi, când voi trece prin **Macedonia**, căci prin Macedonia trec. ♣ La voi mă voi opri, poate, sau voi şi ierna, ca să mă petreceţi în călătoria ce voi face. ♣ Căci nu vreau să vă văd acum numai în treacăt, ci

[601] Vezi Fapt. 21,8-14, *p. 221-222.*

nădăjduiesc să rămân la voi câtăva vreme, dacă va îngădui Domnul. ♣ Voi rămâne însă în **Efes**, până la praznicul Cincizecimii".

2 Cor. 1,14-16,23-24 „După cum ne-aţi şi înţeles în parte, - că noi suntem lauda voastră, precum şi voi lauda noastră, în ziua Domnului nostru Iisus. ♣ Cu această încredinţare voiam să vin întâi la voi, ca să aveţi bucurie a doua oară, ♣ Şi **să trec pe la voi în Macedonia şi din Macedonia iarăşi să vin la voi** şi să fiu petrecut de voi în Iudeea. ♣ Şi eu chem pe Dumnezeu mărturie asupra sufletului meu, că **din cruţare pentru voi n-am venit încă la Corint**. ♣ Nu că doar avem stăpânire peste credinţa voastră, **dar suntem împreună-lucrători ai bucuriei voastre**; căci staţi tari în credinţă".

Călătoria spre Roma (60-61)

Fapt. 27,1-25,30-32,37-39,42-44 „**Iar după ce s-a hotărât să plecăm pe apă în Italia**, au dat în primire pe Pavel şi pe alţi câţiva legaţi unui sutaş cu numele Iuliu, din cohorta Augusta. ♣ Şi întorcându-se pe o corabie de la Adramit, care avea să treacă prin locurile de pe coasta Asiei, am plecat; şi era cu noi Aristarh, macedonean din Tesalonic. ♣ Şi a doua zi am ajuns la **Sidon**. Iuliu, purtându-se faţă de Pavel cu omenie, i-a dat voie să se ducă la prieteni ca să primească purtarea lor de grijă. ♣ Şi plecând de acolo, am plutit pe lângă Cipru, pentru că vânturile erau împotrivă. ♣ Şi străbătând marea Ciliciei şi a Pamfiliei, am sosit la **Mira Liciei**. ♣ Şi găsind sutaşul acolo o corabie din Alexandria plutind spre Italia, ne-a suit în ea. ♣ Şi multe zile plutind cu încetineală, abia am ajuns în dreptul **Cnidului** şi, fiindcă vântul nu ne slăbea am plutit pe sub **Creta**, pe lângă **Salmone**. ♣ Şi abia trecând noi pe lângă ea, am ajuns într-un loc numit **Limanuri Bune**, de care era aproape oraşul Lasea. ♣ Şi trecând multă vreme şi plutirea fiind periculoasă, fiindcă trecuse şi postul (sărbătorii Ispăşirii, care se ţinea la evrei toamna), Pavel îi îndemna, ♣ Zicându-le: Bărbaţilor, văd că plutirea va să fie cu necaz şi cu multă pagubă, nu numai pentru încărcătură şi pentru corabie, ci şi pentru sufletele noastre. ♣ Iar sutaşul se încredea mai mult în cârmaci şi în stăpânul corabiei decât în cele spuse de Pavel. ♣ Şi limanul nefiind bun de iernat, cei mai mulţi dintre ei au dat sfatul să plecăm de acolo şi, dacă s-ar putea, să ajungem şi să iernăm la Fenix, un port al Cretei, deschis spre vântul de miazăzi-apus şi spre vântul de miazănoapte-apus. ♣ Şi suflând uşor un vânt de miazăzi şi crezând că sunt în stare să-şi împlinească gândul, ridicând ancora, pluteau cât mai aproape de Creta. ♣ **Şi nu după multă vreme s-a pornit asupra ei un vânt puternic, numit Euroclidon (dinspre miazănoapte-răsărit). ♣ Şi smulgând corabia, iar ea neputând să meargă împotriva vântului, ne-am lăsat duşi în voia lui**. ♣ Şi trecând pe lângă o insulă mică, numită Clauda, cu greu am putut să fim stăpâni pe corabie. ♣ Şi după ce au ridicat-o, au folosit unelte ajutătoare, încingând corabia pe dedesubt. Şi temându-se să nu cadă în Sirta, au lăsat pânzele jos şi erau duşi aşa. ♣ Şi fiind tare loviţi de furtună, în ziua următoare au aruncat încărcătura. ♣ Şi a treia zi, cu mâinile lor, au aruncat uneltele corăbiei. ♣ Şi nearătându-se nici soarele, nici stelele, timp de mai multe zile, şi ameninţând furtună mare, ni se luase orice nădejde de scăpare. ♣ Şi fiindcă nu mâncaseră de mult, Pavel, stând în mijlocul lor, le-a zis: Trebuia, o, bărbaţilor, ca ascultându-mă pe mine, să nu fi plecat din Creta; şi n-aţi fi îndurat nici primejdia aceasta, nici paguba aceasta. ♣ Dar acum vă îndemn să aveţi

voie bună, căci nici un suflet dintre voi nu va pieri, ci numai corabia. ♣ **Căci mi-a apărut în noaptea aceasta un înger al Dumnezeului, al Căruia eu sunt şi Căruia mă închin, ♣ Zicând: Nu te teme, Pavele. Tu trebuie să stai înaintea Cezarului; şi iată, Dumnezeu ţi-a dăruit pe toţi cei ce sunt în corabie cu tine. ♣ De aceea, bărbaţilor, aveţi curaj, căci am încredere în Dumnezeu, că aşa va fi după cum mi s-a spus**. ♣ Dar corăbierii căutau să fugă din corabie şi au coborât luntrea în mare, sub motiv că vor să întindă şi ancorele de la partea dinainte. ♣ Pavel a spus sutaşului şi ostaşilor: Dacă aceştia nu rămân în corabie, voi nu puteţi să scăpaţi. ♣ Atunci ostaşii au tăiat funiile luntrei şi au lăsat-o să cadă. ♣ **Şi eram în corabie, de toţi, două sute şaptezeci şi şase de suflete**. ♣ Şi săturându-se de bucate, au uşurat corabia, aruncând grâul în mare. ♣ Şi când s-a făcut ziuă, ei n-au cunoscut pământul, dar au zărit un sân de mare, având ţărm nisipos, în care voiau, dacă ar putea, să scoată corabia. ♣ **Iar ostaşii au făcut sfat să omoare pe cei legaţi, ca să nu scape vreunul, înotând**. ♣ Dar sutaşul, voind să ferească pe Pavel, i-a împiedicat de la gândul lor şi a poruncit ca aceia care pot să înoate, aruncându-se cei dintâi, să iasă la uscat; ♣ Iar ceilalţi, care pe scânduri, care pe câte ceva de la corabie. **Şi aşa au ajuns cu toţii să scape, la uscat**".

Fapt. 28,1-2,11-16 „**Şi după ce am scăpat, am aflat că insula se numeşte Malta**. ♣ Iar locuitorii ei ne arătau o deosebită omenie, căci, aprinzând foc, ne-au luat pe toţi la ei din pricina ploii care era şi a frigului. ♣ După trei luni am pornit cu o corabie din Alexandria, care iernase în insulă şi care avea pe ea însemnul Dioscurilor. ♣ Şi ajungând la Siracuza, am rămas acolo trei zile. ♣ De unde, înconjurând, am sosit la **Regium**. Şi după o zi, suflând vânt de miazăzi, am ajuns la **Puteoli** în cealaltă zi. ♣ Găsind acolo fraţi, am fost rugaţi să rămânem la ei şapte zile. **Şi aşa am venit la Roma**. ♣ Şi de acolo, auzind fraţii cele despre noi, au venit întru întâmpinarea noastră până la Forul lui Apius şi la Trei Taverne, pe care, văzându-i, **Pavel a mulţumit lui Dumnezeu şi s-a îmbărbătat**. ♣ Iar când am intrat în Roma, sutaşul a predat pe cei legaţi comandantului taberei, **iar lui Pavel i s-a îngăduit să locuiască aparte cu ostaşul care îl păzea**".

Alte călătorii

Fapt. 15,1-4 „Şi unii, coborându-se din Iudeea, învăţau pe fraţi că: **Dacă nu vă tăiaţi împrejur, după rânduiala lui Moise, nu puteţi să vă mântuiţi**. ♣ Şi făcându-se pentru ei împotrivire şi discuţie nu puţină cu Pavel şi Barnaba, **au rânduit ca Pavel şi Barnaba şi alţi câţiva dintre ei să se suie la apostolii şi la preoţii din Ierusalim pentru această întrebare**. ♣ **Deci ei, trimişi fiind de Biserică**, au trecut prin **Fenicia** şi prin **Samaria**, istorisind despre convertirea neamurilor şi făceau tuturor fraţilor mare bucurie. ♣ Şi sosind ei la **Ierusalim**, au fost primiţi de Biserică şi de apostoli şi de preoţi şi au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei[602]".

Gal. 1,17-19 „Nici **nu m-am suit la Ierusalim, la Apostolii cei dinainte de mine, ci m-am dus în Arabia şi m-am întors iarăşi la Damasc**. ♣ **Apoi, după trei ani,**

[602] Călătoria la Ierusalim din anul 49 sau 50. Vezi şi Fapt. 15,1-21, *p. 236-237.*

m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe Chefa şi am rămas la el cincisprezece zile. ♣ Iar pe altul din apostoli n-am văzut decât numai pe Iacov, fratele Domnului".

Rom. 15,22-25 „De aceea am şi fost împiedicat, de multe ori, ca să vin la voi. ♣ Dar acum, nemaiavând loc în aceste ţinuturi şi având dorinţa de mulţi ani să vin la voi, ♣ Când mă voi duce în **Spania**, voi veni la voi. Căci nădăjduiesc să vă văd în trecere şi, de către voi, să fiu însoţit până acolo, după ce mă voi bucura întâi, în parte, de voi. ♣ Acum însă mă duc la **Ierusalim**, ca să slujesc sfinţilor".

Încercările

2 Cor. 2,4 „**Căci din multă supărare şi cu inima strânsă de durere, v-am scris cu multe lacrimi**, nu ca să vă întristaţi, ci ca să cunoaşteţi dragostea pe care o am cu prisosinţă către voi".

Filip. 2,16-17 „**Ţinând cu putere cuvântul vieţii, spre lauda mea în ziua lui Hristos, că nu în zadar am alergat, nici în zadar m-am ostenit**. ♣ Şi chiar dacă mi-aş vărsa sângele pentru jertfa şi slujirea credinţei voastre, mă bucur şi vă fericesc pe voi pe toţi".

♣♣♣

Fapt. 9,22-23 „Şi Saul se întărea mai mult şi tulbura pe iudeii care locuiau în Damasc, dovedind că Acesta este Hristos. ♣ **Şi după ce au trecut destule zile, iudeii s-au sfătuit să-l omoare**".

Fapt. 13,49-51 „Iar cuvântul Domnului se răspândea prin tot ţinutul. ♣ Dar iudeii au întărâtat pe femeile cucernice şi de cinste şi pe cei de frunte ai cetăţii, **şi au ridicat prigoane împotriva lui Pavel şi a lui Barnaba, şi i-au scos din hotarele lor**. ♣ Iar ei, scuturând asupra lor praful de pe picioare, au venit la Iconiu".

Fapt. 14,19-20 „**Iar de la Antiohia şi de la Iconiu au venit iudei, care au atras mulţimile de partea lor, şi, bătând pe Pavel cu pietre, l-au târât afară din cetate, gândind că a murit**. ♣ Dar înconjurându-l ucenicii, el s-a sculat şi a intrat în cetate. Şi a doua zi a ieşit cu Barnaba către Derbe".

Fapt. 16,20-33[603] „**Şi ducându-i la judecători, au zis**: Aceşti oameni, care sunt iudei, tulbură cetatea noastră. ♣ Şi vestesc obiceiuri care nouă nu ne este îngăduit să le primim, nici să le facem, fiindcă suntem romani. ♣ Şi s-a sculat şi mulţimea împotriva lor. **Şi judecătorii, rupându-le hainele, au poruncit să-i bată cu vergi. ♣ Şi, după ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniţă, poruncind temnicerului să-i păzească cu grijă**. ♣ Acesta, primind o asemenea poruncă, i-a băgat în fundul temniţei şi **le-a strâns picioarele în butuci**; ♣ **Iar la miezul nopţii, Pavel şi Sila, rugându-se, lăudau pe Dumnezeu în cântări, iar cei ce erau în**

[603] Vezi şi Fapt. 16,16-19, *p. 235.*

temniţă îi ascultau. ♣ Şi deodată s-a făcut cutremur mare, încât s-au zguduit temeliile temniţei şi îndată s-au deschis toate uşile şi legăturile tuturor s-au dezlegat. ♣ Şi deşteptându-se temnicerul şi văzând deschise uşile temniţei, scoţând sabia, voia să se omoare, socotind că cei închişi au fugit. ♣ Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Să nu-ţi faci nici un rău, că toţi suntem aici. ♣ Iar el, cerând lumină, s-a repezit înăuntru şi, tremurând de spaimă, a căzut înaintea lui Pavel şi a lui Sila; ♣ Şi scoţându-i afară (după ce pe ceilalţi i-a zăvorât la loc), le-a zis: **Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc? ♣ Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus şi te vei mântui tu şi casa ta**. ♣ Şi i-au grăit lui cuvântul lui Dumnezeu şi tuturor celor din casa lui. ♣ **Şi el, luându-i la sine, în acel ceas al nopţii, a spălat rănile lor şi s-a botezat el şi toţi ai lui îndată**".

Fapt. 18,12-17 „Dar pe când Galion era proconsulul Ahaiei, **iudeii s-au ridicat toţi într-un cuget împotriva lui Pavel şi l-au adus la tribunal**, ♣ Zicând că acesta caută să convingă pe oameni să se închine lui Dumnezeu, împotriva legii. ♣ Şi când Pavel era gata să deschidă gura, Galion a zis către iudei: Dacă ar fi vreo nedreptate sau vreo faptă vicleană, o, iudeilor, v-aş asculta precum se cuvine; ♣ Dar dacă sunt la voi nedumeriri despre învăţătură şi despre nume şi despre legea voastră, vedeţi-vă voi înşivă de ele. Judecător pentru acestea eu nu voiesc să fiu. ♣ Şi i-a izgonit de la tribunal. ♣ **Şi punând mâna toţi pe Sostene, mai-marele sinagogii, îl băteau înaintea tribunalului**. Dar Galion nu lua în seamă nimic din acestea".

Fapt. 20,17-27 „Şi trimiţând din Milet la Efes, a chemat la sine pe preoţii Bisericii. ♣ Şi când ei au venit la el, le-a zis: Voi ştiţi cum m-am purtat cu voi, în toată vremea, din ziua cea dintâi, când am venit în Asia, ♣ **Slujind Domnului cu toată smerenia şi cu multe lacrimi şi încercări care mi s-au întâmplat prin uneltirile iudeilor**. ♣ Şi cum n-am ascuns nimic din cele folositoare, ca să nu vi le vestesc şi să nu vă învăţ, fie înaintea poporului, fie prin case, ♣ **Mărturisind şi iudeilor şi elinilor întoarcerea la Dumnezeu prin pocăinţă şi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos**. ♣ Iar acum iată că fiind eu mânat de Duhul, merg la Ierusalim, neştiind cele ce mi se vor întâmpla acolo, ♣ **Decât numai că Duhul Sfânt mărturiseşte prin cetăţi, spunându-mi că mă aşteaptă lanţuri şi necazuri. ♣ Dar nimic nu iau în seamă şi nu pun nici un preţ pe sufletul meu, numai să împlinesc calea mea şi slujba mea pe care am luat-o de la Domnul Iisus, de a mărturisi Evanghelia harului lui Dumnezeu**. ♣ Şi acum, iată, eu ştiu că voi toţi, printre care am petrecut propovăduind împărăţia lui Dumnezeu, nu veţi mai vedea faţa mea. ♣ Pentru aceea vă mărturisesc în ziua de astăzi că sunt curat de sângele tuturor. ♣ **Căci nu m-am ferit să vă vestesc toată voia lui Dumnezeu**".

Fapt. 21,8-14 „Iar a doua zi, ieşind, am venit la Cezareea. Şi intrând în casa lui Filip binevestitorul, care era dintre cei şapte (diaconi), am rămas la el. ♣ Şi acesta avea patru fiice, fecioare, care prooroceau. ♣ Şi rămânând noi acolo mai multe zile, a coborât din Iudeea un prooroc cu numele Agav; ♣ Şi, venind el la noi, a luat brâul lui Pavel şi legându-şi picioarele şi mâinile a zis: Acestea zice Duhul Sfânt: **Pe bărbatul al căruia este acest brâu, aşa îl vor lega iudeii la Ierusalim şi-l vor da în mâinile neamurilor**. ♣ Şi când am auzit acestea, îl rugam şi noi şi localnicii să nu se suie la Ierusalim. ♣ Atunci a răspuns Pavel: Ce faceţi de plângeţi şi-mi sfâşiaţi inima? Căci

eu sunt gata nu numai să fiu legat, ci să şi mor în Ierusalim pentru numele Domnului Iisus. ♣ Şi neînduplecându-se el, ne-am liniştit, zicând: **Facă-se voia Domnului**".

Fapt. 21,15,27-36 „Iar după zilele acestea, pregătindu-ne, ne-am suit la Ierusalim. ♣ Şi când era să se împlinească cele şapte zile, iudeii din Asia, **văzându-l în templu, au întărâtat toată mulţimea şi au pus mâna pe el**, ♣ Strigând: Bărbaţi israeliţi, ajutaţi! **Acesta este omul care învaţă pe toţi pretutindeni, împotriva poporului şi a Legii şi a locului acestuia; încă şi elini a adus în templu şi a spurcat acest loc sfânt**. ♣ Căci ei văzuseră mai înainte cu el împreună în cetate pe Trofim din Efes, pe care socoteau că Pavel l-a adus în templu. ♣ Şi s-a mişcat toată cetatea şi poporul a alergat din toate părţile şi, **punând mâna pe Pavel, îl trăgeau afară din templu şi îndată au închis porţile.** ♣ Dar când căutau ei ca să-l omoare, a ajuns veste la comandantul cohortei, că tot Ierusalimul s-a tulburat. ♣ Acela, luând îndată ostaşi şi sutaşi, a alergat la ei; iar ei, văzând pe comandant şi pe ostaşi, au încetat de a mai bate pe Pavel. ♣ Apropiindu-se atunci comandantul, **a pus mâna pe el şi a poruncit să fie legat cu două lanţuri** şi întrebat cine este şi ce a făcut. ♣ Iar unii strigau în mulţime una, alţii altceva şi neputând să înţeleagă adevărul, din cauza tulburării, a poruncit să fie dus în fortăreaţă. ♣ Când a ajuns la trepte, a trebuit, de furia mulţimii, să fie purtat de ostaşi. ♣ **Căci mergea după el mulţime de popor, strigând: Omoară-l**!"

Fapt. 22,22-29 „Şi l-au ascultat până la acest cuvânt, şi au ridicat glasul lor, zicând**: Ia-l de pe pământ pe unul ca acesta! Căci nu se cuvine ca el să mai trăiască**. ♣ Şi strigând ei şi aruncând hainele şi azvârlind pulbere în aer, ♣ **Comandantul a poruncit să-l ducă în fortăreaţă, spunând să-l ia la cercetare, cu biciul**, ca să cunoască pentru care pricină strigau aşa împotriva lui. ♣ Şi când l-au întins ca să-l biciuiască, Pavel a zis către sutaşul care era de faţă: **Oare vă este îngăduit să biciuiţi un cetăţean roman şi nejudecat?** ♣ Şi auzind sutaşul s-a dus la comandant să-i vestească, zicând: Ce ai de gând să faci? Că omul acesta este (cetăţean) roman. ♣ Şi venind la el, comandantul i-a zis: Spune-mi, eşti tu (cetăţean) roman? Iar el a zis: Da! ♣ Şi a răspuns comandantul: Eu am dobândit această cetăţenie cu multă cheltuială. Iar Pavel a zis: Eu însă m-am şi născut. ♣ **Deci cei ce erau gata să-l ia la cercetare s-au depărtat îndată de la el, iar comandantul s-a temut, aflând că el este (cetăţean) roman şi că a fost legat**".

Fapt. 23,1-3,10-11 „Şi Pavel, fixând sinedriul cu privirea, a zis: Bărbaţi fraţi, eu cu bun cuget am vieţuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua aceasta. ♣ **Arhiereul Anania a poruncit celor ce şedeau lângă el să-l bată peste gură**. ♣ **Atunci Pavel a zis către el: Te va bate Dumnezeu, perete văruit! Şi tu şezi să mă judeci pe mine după Lege, şi, călcând Legea, porunceşti să mă bată?** ♣ Deci făcându-se mare neînţelegere şi temându-se comandantul ca Pavel să nu fie sfâşiat de ei, a poruncit ostaşilor să se coboare şi să-l smulgă din mijlocul lor şi să-l ducă în fortăreaţă. ♣ **Iar în noaptea următoare, arătându-i-Se, Domnul i-a zis: Îndrăzneşte, Pavele! Căci precum ai mărturisit cele despre Mine la Ierusalim, aşa trebuie să mărturiseşti şi la Roma**".

Fapt. 23,12-17,23-24 „**Iar când s-a făcut ziuă, iudeii, făcând sfat împotrivă-i, s-au legat cu blestem zicând că nu vor mânca, nici nu vor bea până ce nu vor ucide pe Pavel**. ♣ Şi cei ce făcuseră între ei acest jurământ erau mai mulţi de patruzeci, ♣ Care, ducându-se la arhierei şi la bătrâni, au zis: Ne-am legat pe noi înşine cu blestem să nu gustăm nimic până ce nu vom ucide pe Pavel. ♣ Acum deci voi, împreună cu sinedriul, faceţi cunoscut comandantului să-l coboare mâine la voi, ca având să cerceteze mai cu de-amănuntul cele despre el; **iar noi, înainte de a se apropia el, suntem gata să-l ucidem**. ♣ **Dar fiul surorii lui Pavel, auzind despre această uneltire, ducându-se şi intrând în fortăreaţă, i-a vestit lui Pavel**. ♣ Şi chemând Pavel pe unul din sutaşi, i-a zis: Du pe tânărul acesta la comandant, căci are să-i vestească ceva. ♣ Şi chemând la sine pe doi dintre sutaşi, le-a zis: Pregătiţi de la ceasul al treilea din noapte două sute de ostaşi, şaptezeci de călăreţi şi două sute de suliţaşi, ca să meargă până la Cezareea. ♣ Şi să fie animale (de călărie), ca **punând pe Pavel să-l ducă teafăr la Felix procuratorul**".

Fapt. 24,13-16,22-27 „Nici nu pot să-ţi dovedească cele ce spun acum împotriva mea. ♣ **Şi-ţi mărturisesc aceasta, că aşa mă închin Dumnezeului părinţilor mei, după învăţătura pe care ei o numesc eres, şi cred toate cele scrise în Lege şi în Prooroci,** ♣ Având nădejde în Dumnezeu, pe care şi aceştia înşişi o aşteaptă, că va să fie învierea morţilor: şi a drepţilor şi a nedrepţilor. ♣ **Şi întru aceasta mă străduiesc şi eu ca să am totdeauna înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor un cuget neîntinat**. ♣ **Şi Felix**, auzind acestea, i-a amânat, cunoscând destul de bine cele privitoare la învăţătura (creştină), zicând: Când se va coborî comandantul Lysias, voi hotărî asupra acelora ale voastre. ♣ Şi **a poruncit sutaşului să ţină pe Pavel sub pază, dar să-i lase tihnă şi să nu oprească pe nimeni dintre ai lui, ca să vină să-i slujească**. ♣ Iar după câteva zile, **Felix, venind cu Drusila, femeia lui**, care era din neamul iudeilor, a trimis să cheme pe Pavel şi l-a ascultat despre credinţa în Hristos Iisus. ♣ **Şi vorbind el despre dreptate şi despre înfrânare şi despre judecata viitoare, Felix s-a înfricoşat** şi a răspuns: Acum mergi, şi când voi găsi timp potrivit te voi mai chema. ♣ **În acelaşi timp el nădăjduia că i se vor da bani de către Pavel; de aceea, şi mai des trimiţând să-l cheme, vorbea cu el**. ♣ Dar când s-au împlinit doi ani, în locul lui Felix a urmat **Porcius Festus**. Şi voind să le fie iudeilor pe plac, Felix a lăsat pe Pavel legat".

Fapt. 25,1-3,9-13,22-26 „Deci Festus, trecând în ţinutul său, după trei zile s-a suit de la Cezareea la Ierusalim. ♣ Şi arhiereii şi fruntaşii iudeilor i s-au înfăţişat cu învinuiri împotriva lui Pavel şi îl rugau, ♣ **Cerându-i ca o favoare asupra lui, să fie trimis la Ierusalim, pregătind cursă ca să-l ucidă pe drum**. ♣ **Iar Festus, voind să facă plăcere iudeilor, răspunzând lui Pavel, a zis: Vrei să mergi la Ierusalim şi acolo să fi judecat înaintea mea pentru acestea?** ♣ Dar Pavel a zis: Stau la judecata Cezarului, unde trebuie să fiu judecat. Iudeilor nu le-am făcut nici un rău, precum mai bine ştii şi tu. ♣ Dar dacă fac nedreptate şi am săvârşit ceva vrednic de moarte, nu mă feresc de moarte; dacă însă nu este nimic din cele de care ei mă învinuiesc - nimeni nu poate să mă dăruiască lor. **Cer să fiu judecat de Cezarul**. ♣ Atunci Festus, vorbind cu sfatul său, a răspuns: Ai cerut să fii judecat de Cezarul, la Cezarul te vei duce. ♣ Şi după ce au trecut câteva zile, **regele Agripa şi Berenice au sosit la Cezareea, ca să salute pe Festus**. ♣ Iar Agripa a zis către Festus: Aş vrea să aud şi eu pe acest om.

Iar el a zis: Mâine îl vei auzi. ♣ Deci a doua zi, Agripa şi Berenice venind cu mare alai şi intrând în sala de judecată împreună cu tribunii şi cu bărbaţii cei mai de frunte ai cetăţii, Festus a dat poruncă să fie adus Pavel. ♣ Şi a zis Festus: Rege Agripa, şi voi toţi bărbaţii care sunteţi cu noi de faţă, vedeţi pe acela pentru care toată mulţimea iudeilor a venit la mine, şi în Ierusalim şi aici, strigând că el nu trebuie să mai trăiască. ♣ Iar eu am înţeles că n-a făcut nimic vrednic de moarte; iar el însuşi cerând să fie judecat de Cezarul, am hotărât să-l trimit. ♣ **Dar ceva sigur să scriu stăpânului despre el, nu am**. De aceea l-am adus înaintea voastră şi mai ales înaintea ta, rege Agripa, ca, după ce va fi cercetat, să am ce să scriu".

Fapt. 26,1-3,20-32[604] **„Agripa a zis către Pavel: Îţi este îngăduit să vorbeşti pentru tine**. Atunci Pavel, întinzând mâna, se apăra: ♣ Mă socotesc fericit, o, rege Agripa, că astăzi, înaintea ta, pot să mă apăr de toate câte mă învinuiesc iudeii; ♣ Mai ales, pentru că tu cunoşti toate obiceiurile şi neînţelegerile iudeilor. De aceea te rog să mă asculţi cu îngăduinţă. ♣ **Ci mai întâi celor din Damasc şi din Ierusalim, şi din toată ţara Iudeii, şi neamurilor le-am vestit să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăinţă. ♣ Pentru acestea, iudeii, prinzându-mă în templu, încercau să mă ucidă.** ♣ Dobândind deci ajutorul de la Dumnezeu, am stat până în ziua aceasta, mărturisind la mic şi la mare, fără să spun nimic decât ceea ce şi proorocii şi Moise au spus că va să fie: ♣ Că Hristos avea să pătimească şi să fie cel dintâi înviat din morţi şi să vestească lumină şi poporului şi neamurilor. ♣ Şi acestea grăind el, întru apărarea sa, **i-a zis Festus cu glas mare: <u>Pavele, eşti nebun! Învăţătura ta cea multă te duce la nebunie</u>**. ♣ **Iar Pavel a zis: <u>Nu sunt nebun, prea puternice Festus, ci grăiesc cuvintele adevărului şi ale înţelepciunii</u>**. ♣ Regele ştie despre acestea, şi în faţa lui vorbesc fără sfială, fiind încredinţat că nimic nu i-a rămas ascuns, pentru că aceasta nu s-a întâmplat, într-un ungher. ♣ **Crezi tu, rege Agripa, în prooroci? Ştiu că crezi.** ♣ **Iar Agripa a zis către Pavel: Cu puţin de nu mă îndupleci să mă fac şi eu creştin!** ♣ Iar Pavel a zis: Ori cu puţin, ori cu mult**, <u>eu m-aş ruga lui Dumnezeu ca nu numai tu, ci şi toţi care mă ascultă astăzi să fie aşa cum sunt şi eu, afară de aceste lanţuri</u>**. ♣ Şi s-a ridicat şi regele şi guvernatorul şi Berenice şi cei care şedeau împreună cu ei, ♣ Şi plecând, vorbeau unii cu alţii zicând: **Omul acesta n-a făcut nimic vrednic de moarte sau de lanţuri.** ♣ **Iar Agripa a zis lui Festus: <u>Acest om putea să fie lăsat liber, dacă n-ar fi cerut să fie judecat de Cezarul</u>**".

Fapt. 28,16-17,20 „Iar când am intrat în Roma, sutaşul a predat pe cei legaţi comandantului taberei, iar lui Pavel i s-a îngăduit să locuiască aparte cu ostaşul care îl păzea. ♣ Şi după trei zile Pavel a chemat la el pe cei care erau fruntaşii iudeilor. Şi, adunându-se, zicea către ei: **Bărbaţi fraţi, deşi eu n-am făcut nimic rău împotriva poporului (nostru) sau a datinilor părinteşti, am fost predat de la Ierusalim, în mâinile romanilor**. ♣ **<u>Căci pentru nădejdea lui Israel mă aflu eu în acest lanţ</u>**[605]**".**

[604] Vezi şi Fapt. 26,1,4-23, *p. 208-209.*

[605] Vezi Fapt. 28,16-31, *p. 209-210*. Vezi şi *Călătoria spre Roma*, p. 218-219.

2 Cor. 1,8 „**Căci nu voim, fraţilor, ca voi să nu ştiţi de necazul nostru, care ni s-a făcut în Asia**, că peste măsură, peste puteri, am fost îngreuiaţi, încât nu mai nădăjduiam să mai scăpăm cu viaţă[606]”.

2 Cor. 11,23-28 „Sunt ei slujitori ai lui Hristos? Nebuneşte spun: eu nu mai mult ca ei! **În osteneli mai mult, în închisori mai mult, în bătăi peste măsură, la moarte adeseori**. ♣ **De la iudei, de cinci ori am luat patruzeci de lovituri de bici fără una.** ♣ **De trei ori am fost bătut cu vergi; o dată am fost bătut cu pietre**; de trei ori s-a sfărâmat corabia cu mine; o noapte şi o zi am petrecut în largul mării. ♣ În călătorii adeseori, în primejdii de râuri, în primejdii de la tâlhari, în primejdii de la neamul meu, în primejdii de la păgâni; în primejdii în cetăţi, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, **în primejdii între fraţii cei mincinoşi**; ♣ **În osteneală şi în trudă, în privegheri adeseori**, în foame şi în sete, **în posturi de multe ori**, în frig şi în lipsă de haine. ♣ **Pe lângă cele din afară, ceea ce mă împresoară în toate zilele este grija de toate Bisericile**”.

2 Cor. 11,31-33 „Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus, Cel ce este binecuvântat în veci, ştie că nu mint! ♣ În Damasc, dregătorul regelui Areta păzea cetatea Damascului, ca să mă prindă, ♣ **Şi printr-o fereastră am fost lăsat în jos, peste zid, într-un coş, şi am scăpat din mâinile lui**”.

Col. 1,23-25 „Dacă, într-adevăr, rămâneţi întemeiaţi în credinţă, întăriţi şi neclintiţi de la nădejdea Evangheliei pe care aţi auzit-o, care a fost propovăduită la toată făptura de sub cer şi al cărei slujitor m-am făcut eu, Pavel. ♣ **Acum mă bucur de suferinţele mele pentru voi şi împlinesc, în trupul meu, lipsurile necazurilor lui Hristos, pentru trupul Lui, adică Biserica**, ♣ **Al cărei slujitor m-am făcut, potrivit iconomiei lui Dumnezeu**, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu”.

Col. 4,3,18 „Rugându-vă totodată şi pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschidă uşa cuvântului, **spre a vesti taina lui Hristos, pentru care mă şi găsesc în lanţuri**. ♣ Salutarea cu mâna mea, a lui Pavel. Aduceţi-vă aminte de lanţurile mele. **Harul fie cu voi! Amin**”.

Filip. 1,6-7,12-14 „Sunt încredinţat de aceasta, că cel ce a început în voi lucrul cel bun îl va duce la capăt, până în ziua lui Hristos Iisus, ♣ Precum este cu dreptate să gândesc astfel despre voi toţi; **căci vă port în inima mea, şi în lanţurile mele, şi în apărarea şi în întărirea Evangheliei**, fiindcă voi toţi sunteţi părtaşi la acelaşi har cu mine. ♣ Voiesc ca voi să ştiţi, fraţilor, că **cele petrecute cu mine s-au întors mai degrabă spre sporirea Evangheliei,** ♣ **În aşa fel că lanţurile mele, pentru Hristos, au ajuns cunoscute în tot pretoriul şi tuturor celorlalţi**; ♣ Şi cei mai mulţi dintre fraţii întru Domnul, îmbărbătaţi prin lanţurile mele, au mai multă îndrăzneală să propovăduiască fără teamă cuvântul lui Dumnezeu”.

[606] Vezi 2 Cor. 1,8-10, *p. 56-57.*

2 Tim. 1,8 „Deci, nu te ruşina de a mărturisi pe Domnul nostru, nici de mine, **cel pus în lanţuri pentru El, ci pătimeşte împreună cu mine pentru Evanghelie** după puterea de la Dumnezeu".

2 Tim. 1,16 „Domnul să aibă milă de casa lui Onisifor, căci de multe ori m-a însufleţit şi de lanţurile mele nu s-a ruşinat".

2 Tim. 3,10-12[607] „Tu însă mi-ai urmat în învăţătură, în purtare, în năzuinţă, în credinţă, în îndelungă răbdare, în dragoste, în stăruinţă, ♣ **În prigonirile şi suferinţele care mi s-au făcut în Antiohia, în Iconiu, în Listra; câte prigoniri am răbdat! şi din toate m-a izbăvit Domnul**. ♣ **Şi toţi care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigoniţi**".

2 Tim. 4,13-18 „Când vei veni, adu-mi felonul pe care l-am lăsat în Troada, la Carp, precum şi cărţile, mai ales pergamentele. ♣ **Alexandru arămarul mi-a făcut multe rele; Domnul să-i răsplătească după faptele lui**. ♣ Păzeşte-te şi tu de el, căci s-a împotrivit foarte mult cuvântărilor noastre. ♣ **La întâia mea apărare, nimeni nu mi-a venit într-ajutor, ci toţi m-au părăsit. Să nu li se ţină în socoteală!** ♣ Dar Domnul mi-a stat într-ajutor şi m-a întărit, pentru ca, prin mine, Evanghelia să fie pe deplin vestită şi s-o audă toate neamurile; iar eu am fost izbăvit din gura leului. ♣ **Domnul mă va izbăvi de orice lucru rău şi mă va mântui, în împărăţia Sa cerească. Lui fie slava în vecii vecilor. Amin!**"

Filim. 1,1,9 „Pavel, cel pus în lanţuri pentru Iisus Hristos ... . ♣ ... **Aşa cum sunt eu, Pavel, ca un bătrân, iar acum şi pus în lanţuri pentru Iisus Hristos**".

Evr. 13,18-19,23 „Rugaţi-vă pentru noi; căci suntem încredinţaţi că avem un cuget bun, dorind ca întru toate cu cinste să trăim. ♣ **Şi mai mult vă rog să faceţi aceasta, ca să vă fiu dat înapoi mai curând**. ♣ Să ştiţi că fratele Timotei este slobod. Dacă vine mai degrabă, vă voi vedea împreună cu el".

c. Matei[608]

Mt. 9,9 (Mc. 2,14; Lc. 5,27-28) „Şi plecând Iisus de acolo, a văzut un om care şedea la vamă, cu numele Matei, şi i-a zis acestuia: Vino după Mine. Şi sculându-se, a mers după El".

d. Marcu

Fapt. 12,12,25 „Şi chibzuind, a venit la casa Mariei, mama lui **Ioan, cel numit Marcu**, unde erau adunaţi mulţi şi se rugau. ♣ Iar Barnaba şi Saul, după ce au îndeplinit slujba lor, s-au întors de la Ierusalim la Antiohia, luând cu ei pe Ioan, cel numit Marcu".

---

[607] Vezi şi 2 Tim. 2,8-13, *p. 164-165*.

[608] Vezi şi Mc. 3,14-19 (Mt. 10,1-4; Lc. 6,13-16), *p. 191*; Fapt. 1,13-26, *p. 198-199*.

Fapt. 13,5,13 „Şi ajungând în Salamina, au vestit cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile iudeilor. **Şi aveau şi pe Ioan slujitor**. ♣ Şi plecând cu corabia de la Pafos, Pavel şi cei împreună cu el au venit la Perga Pamfiliei. **Iar Ioan, despărţindu-se de ei, s-a întors la Ierusalim**".

Fapt. 15,37-39 „**Barnaba voia să ia împreună cu ei şi pe Ioan cel numit Marcu**; ♣ Dar Pavel cerea să nu-l ia pe acesta cu ei, fiindcă se despărţise de ei din Pamfilia şi nu venise alături de ei la lucrul la care fuseseră trimişi. ♣ **Deci s-a iscat neînţelegere între ei, încât s-au despărţit unul de altul, şi Barnaba, luând pe Marcu, a plecat cu corabia în Cipru**".

Col. 4,10 „Vă îmbrăţişează Aristarh, cel întemniţat împreună cu mine, şi **Marcu, vărul lui Barnaba** - în privinţa căruia aţi primit porunci; de va veni la voi primiţi-l".

Filim. 1,24 „**Marcu**, Aristarh, Dimas, Luca cei împreună-lucrători cu mine".

1 Petr. 5,13 „Biserica cea aleasă din Babilon şi **Marcu**, fiul meu, vă îmbrăţişează".

e. Luca

Col. 4,14 „**Vă îmbrăţişează Luca, doctorul cel iubit**, şi Dima".

Filim. 1,24 „Marcu, Aristarh, Dimas, **Luca** cei împreună-lucrători cu mine".

f. Ioan[609]

In. 21,20-24 „Dar întorcându-se, Petru a văzut venind după el pe **ucenicul pe care-l iubea Iisus**, acela care la Cină s-a rezemat de pieptul Lui şi I-a zis: Doamne, cine este cel ce Te va vinde? ♣ **Pe acesta deci, văzându-l, Petru a zis lui Iisus: Doamne, dar cu acesta ce se va întâmpla? ♣ Zis-a Iisus lui: Dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu?** Tu urmează Mie. ♣ De aceea a ieşit cuvântul acesta între fraţi, că ucenicul acela nu va muri; dar Iisus nu i-a spus că nu va muri ci: dacă voiesc ca acesta să rămână până voi veni, ce ai tu? ♣ **Acesta este ucenicul care mărturiseşte despre acestea şi care a scris acestea, şi ştim că mărturia lui e adevărată**".

Fapt. 3,1 „Iar **Petru şi Ioan** se suiau la templu pentru rugăciunea din ceasul al nouălea[610]".

Gal. 2,9 „... Iacov şi Chefa şi Ioan, cei socotiţi a fi stâlpi ...".

---

[609] Vezi şi *Schimbarea la faţă* (Mt. 17,1, Mc. 9,2, Lc. 9,28), *p. 90-91*; In. 21,1-14, *p. 115*; Mc. 3,14-19 (Mt. 10,1-4; Lc. 6,13-16), *p. 191*; Fapt. 1,13-26, Fapt. 4,1-21,33 (v. 13), Fapt. 8,14, *p. 198-200*; Mc. 5, 22-23,25-43 (v. 37), *p. 156.*

[610] Vezi Fapt. 3,1-8,12,16; Fapt. 4,7-10, *p. 234.*

Apoc. 1,1-2,9-11,19 „Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curând, **iar El, prin trimiterea îngerului Său, a destăinuit-o robului Său Ioan**, ♣ Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu şi mărturia lui Iisus Hristos, câte a văzut. ♣ **Eu Ioan, fratele vostru şi împreună cu voi părtaş la suferinţa şi la împărăţia şi la răbdarea în Iisus**, **fost-am în insula ce se cheamă Patmos**, pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia lui Iisus. ♣ **Am fost în duh în zi de duminică şi am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiţă**, ♣ **Care zicea: Ceea ce vezi scrie în carte şi trimite celor şapte Biserici: la Efes, şi la Smirna, şi la Pergam, şi la Tiatira, şi la Sardes, şi la Filadelfia, şi la Laodiceea**. ♣ Scrie, deci, cele ce ai văzut şi cele ce sunt şi cele ce au să fie după acestea".

Apoc. 10,8-11 „**Iar glasul din cer, pe care-l auzisem, iarăşi a vorbit cu mine, zicând: Mergi de ia cartea cea deschisă din mâna îngerului**, care stă pe mare şi pe pământ. ♣ Şi m-am dus la înger şi i-am zis să-mi dea cartea. Şi mi-a răspuns: **Ia-o şi mănânc-o şi va amărî pântecele tău, dar în gura ta va fi dulce ca mierea**. ♣ Atunci am luat cartea din mâna îngerului şi am mâncat-o; şi era în gura mea dulce ca mierea, dar, după ce-am mâncat-o pântecele meu s-a amărât. ♣ **Şi apoi mi-a zis: Tu trebuie să proroceşti, încă o dată, la popoare şi la neamuri şi la limbi şi la mulţi împăraţi**".

Apoc. 22,8 „Şi eu, Ioan, sunt cel ce am văzut şi am auzit acestea ...".

g. Toma[611]

In. 11,16 „Deci a zis Toma, care se numeşte Geamănul, celorlalţi ucenici: Să mergem şi noi şi să murim cu El[612]".

In. 14,4-6 „Şi unde Mă duc Eu, voi ştiţi şi ştiţi şi calea. ♣ **Toma i-a zis: Doamne, nu ştim unde Te duci; şi cum putem şti calea? ♣ Iisus i-a zis: Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine**".

In. 20,24-29 „**Iar Toma, unul din cei doisprezece**, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. ♣ Deci au zis lui ceilalţi ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: **Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede**. ♣ Şi după opt zile, ucenicii Lui erau iarăşi înăuntru, şi Toma, împreună cu ei. Şi a venit Iisus, uşile fiind încuiate, şi a stat în mijloc şi a zis: Pace vouă! ♣ Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios ci credincios. ♣ **A răspuns Toma şi I-a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu! ♣ Iisus I-a zis: Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!**"

[611] Vezi şi Mc. 3,14-19, *p. 191*; Fapt. 1,13-26, *p. 198-199*; In. 21,1-21 (v. 2), *p. 115.*
[612] Vezi In. 11,7-8,14-16, *p. 169.*

h. Filip[613]

In. 1,44 „**Iar Filip era din Betsaida**, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru[614]”.

In. 12,20-22 „Şi erau nişte elini din cei ce se suiseră să se închine la sărbătoare. ♣ **Deci aceştia au venit la Filip, cel ce era din Betsaida Galileii, şi l-au rugat zicând: Doamne, voim să vedem pe Iisus**. ♣ Filip a venit şi i-a spus la Andrei, şi Andrei şi Filip au venit şi I-au spus lui Iisus”.

In. 14,8-9 „**Filip I-a zis: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl şi ne este de ajuns**. ♣ Iisus i-a zis: De atâta vreme sunt cu voi şi nu M-ai cunoscut, Filipe? Cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl ...”.

i. Iacov[615]

Mc. 15,40 (Mt. 27,56) „Şi erau şi femei care priveau de departe; între ele: Maria Magdalena, **Maria, mama lui Iacov cel Mic** şi a lui Iosi, şi Salomeea”.

Fapt. 15,13 „**Şi după ce au tăcut ei, a răspuns Iacob, zicând**: Bărbaţi fraţi, ascultaţi-mă![616]”

Fapt. 21,17-18 „Şi sosind la Ierusalim, fraţii ne-au primit cu bucurie. ♣ **Iar a doua zi Pavel a mers cu noi la Iacov** şi au venit acolo toţi preoţii”.

1 Cor. 15,7 „**După aceea S-a arătat lui Iacov**, apoi tuturor apostolilor[617]”.

Gal. 1,18-19 „Apoi, după trei ani, m-am suit la Ierusalim, ca să-l cunosc pe Chefa şi am rămas la el cincisprezece zile. ♣ **Iar pe altul din apostoli n-am văzut decât numai pe Iacov, fratele Domnului**”.

Gal. 2,9 „Şi cunoscând harul ce mi-a fost dat mie, **Iacov şi Chefa şi Ioan, cei socotiţi a fi stâlpi**, mi-au dat mie şi lui Barnaba dreapta spre unire cu ei, pentru ca noi să binevestim la neamuri, iar ei la cei tăiaţi împrejur”.

---

[613] Vezi şi Mc. 3,14-19 (Mt. 10,1-4; Lc. 6,13-16), *p. 191*; Fapt. 1,13-26, *p. 198-199.*

[614] Vezi In. 1,35-51, *p.192.*

[615] *„Epistola Sfântului Iacob îl are ca autor pe cel numit **«fratele Domnului»** (Gal. 1,19), personaj altul decât Apostolul Iacob, fiu al lui Zevedeu şi frate al Evanghelistului Ioan, şi decât Apostolul Iacob al lui Alfeu. I se mai spunea şi «Iacob cel Mic» (Mc. 15,40) şi era fiul lui Cleopa şi al Mariei (In. 19,25). Istoricul iudeo-creştin Hegesip (?? 180), fost episcop în Ţara Sfântă, consemnează tradiţia potrivit căreia Cleopa era fratele dreptului Iosif, logodnicul Mariei. Informaţia lui Hegesip a fost preluată de Eusebiu de Cezareea în a sa «Istorie bisericească». Aşadar,Maria lui Cleopa era cumnata Maicii Domnului, ceea ce explică denumirea de «fratele» (adică vărul) Domnului dată lui Iacob. Explicaţia acoperă de fapt, întreaga problemă a «fraţilor Domnului»”. **Biblia sau Sfânta Scriptură**, Ediţia Bartolomeu, p. 1730.*

[616] Vezi Fapt. 15,1-21, *p. 236-237.*

[617] Vezi 1 Cor. 15,5-9, *p. 116.*

Iac. 1,1 „**Iacov, robul lui Dumnezeu şi al Domnului Iisus Hristos**, celor douăsprezece seminţii, care sunt în împrăştiere, salutare".

j. Ştefan

Fapt. 6,8-15[618] „**Iar Ştefan, plin de har şi de putere, făcea minuni şi semne mari în popor**. ♣ Şi s-au ridicat unii din sinagoga ce se zicea a libertinilor şi a cirenenilor şi a alexandrinilor şi a celor din Cilicia şi din Asia, sfădindu-se cu Ştefan. ♣ **Şi nu puteau să stea împotriva înţelepciunii şi a Duhului cu care el vorbea**. ♣ Atunci au pus pe nişte bărbaţi să zică: L-am auzit spunând cuvinte de hulă împotriva lui Moise şi a lui Dumnezeu. ♣ Şi au întărâtat poporul şi pe bătrâni şi pe cărturari şi, năvălind asupră-i, **l-au răpit şi l-au dus în sinedriu. ♣ Şi au pus martori mincinoşi, care ziceau: Acest om nu încetează a vorbi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt şi a Legii**. ♣ Că l-au auzit zicând că Acest Iisus Nazarineanul va strica locul acesta şi va schimba datinile pe care ni le-a lăsat nouă Moise. ♣ **Şi aţintindu-şi ochii asupra lui, toţi cei ce şedeau în sinedriu au văzut faţa lui ca o faţă de înger**".

Fapt. 7,1-53 ***Cuvântarea lui Ştefan***

Fapt. 7,54-60; Fapt. 8,2 „Iar ei, auzind acestea, fremătau de furie în inimile lor şi scrâşneau din dinţi împotriva lui. ♣ **Iar Ştefan, fiind plin de Duh Sfânt şi privind la cer, a văzut slava lui Dumnezeu şi pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu. ♣ Şi a zis: <u>Iată, văd cerurile deschise şi pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu!</u>** ♣ Iar ei, strigând cu glas mare, şi-au astupat urechile şi au năvălit asupra lui. ♣ **Şi scoţându-l afară din cetate, îl băteau cu pietre**. Iar martorii şi-au pus hainele la picioarele unui tânăr, numit **Saul**. ♣ Şi îl băteau cu pietre pe Ştefan, care se ruga şi zicea: Doamne, Iisuse, primeşte duhul meu! ♣ **Şi, îngenunchind, a strigat cu glas mare: <u>Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!</u> Şi zicând acestea, a murit.** ♣♣ Iar bărbaţi cucernici au îngropat pe Ştefan şi au făcut plângere mare pentru el".

k. Barnaba[619]

Fapt. 4,36-37 „**Iar Iosif, cel numit de apostoli Barnaba** (care se tâlcuieşte fiul mângâierii), un levit, născut în Cipru, ♣ Având ţarină şi vânzând-o, a adus banii şi i-a pus la picioarele apostolilor".

Fapt. 11,22-26 „Şi vorba despre ei a ajuns la urechile Bisericii din Ierusalim, **şi au trimis pe Barnaba până la Antiohia. ♣ Acesta, sosind şi văzând harul lui Dumnezeu, s-a bucurat şi îndemna pe toţi să rămână în Domnul, cu inimă statornică**. ♣ Căci era bărbat bun şi plin de Duh Sfânt şi de credinţă. Şi s-a adăugat Domnului mulţime multă. ♣ **Şi a plecat Barnaba la Tars, ca să caute pe Saul** ♣ Şi

[618] Vezi şi Fapt. 6,1-6, *p. 368.*

[619] Vezi şi Fapt. 9,20-30 (v. 27), *p. 206*; Fapt. 12,12,<u>25</u>, *p. 226*; Fapt. 13,1-5,13-14,50-51 (v. 2,50), Fapt. 14,1-6,19-26 (v. 20), *p. 214*; Fapt. 15,22,25-26,35-41, *p. 215*; Fapt. 13,43, p. 43; Gal. 2,<u>1</u>-<u>9</u>, *p. 212.*

aflându-l, l-a adus la Antiohia. Şi au stat acolo un an întreg, adunându-se în biserică şi învăţând mult popor. **Şi în Antiohia, întâia oară, ucenicii s-au numit creştini**".

Fapt. 15,2 „Şi făcându-se pentru ei împotrivire şi discuţie nu puţină cu Pavel şi Barnaba, **au rânduit ca Pavel şi Barnaba şi alţi câţiva dintre ei să se suie la apostolii şi la preoţii din Ierusalim** pentru această întrebare[620]".

1 Cor. 9,6 „Sau numai eu şi **Barnaba** nu avem dreptul de a nu lucra?"

Gal. 2,1 „Apoi, **după paisprezece ani, m-am suit iarăşi la Ierusalim cu Barnaba**, luând cu mine şi pe Tit".

Gal. 2,13 „Şi, împreună cu el, s-au făţărnicit şi ceilalţi iudei, încât **şi Barnaba a fost atras în făţărnicia lor**[621]".

l. Timotei[622]

Fapt. 16,1-3 „Şi a sosit la Derbe şi la Listra. Şi iată **era acolo un ucenic cu numele Timotei**, fiul unei femei iudee credincioase, şi al unui tată elin, ♣ **Care avea bune mărturii de la fraţii din Listra şi din Iconiu**. ♣ Pavel a voit ca acesta să vină împreună cu el şi, luându-l, l-a tăiat împrejur, din pricina iudeilor care erau în acele locuri; căci toţi ştiau că tatăl lui era elin".

Fapt. 18,5 „**Iar când Sila şi Timotei au venit din Macedonia**, Pavel era prins cu totul de cuvânt, mărturisind iudeilor că Iisus este Hristosul".

Fap. 19,22 „**Şi trimiţând în Macedonia pe doi dintre cei care îl slujeau, pe Timotei şi pe Erast**, el a rămas o vreme în Asia".

1 Cor. 4,17 „**Pentru aceasta am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu iubit şi credincios în Domnul**. El vă va aduce aminte căile mele cele în Hristos Iisus, cum învăţ eu pretutindeni în toată Biserica".

1 Cor. 16,10-11 „**Iar de va veni Timotei, vedeţi să fie fără teamă la voi, căci lucrează ca şi mine lucrul Domnului**. ♣ Nimeni deci să nu-l dispreţuiască; ci să-l petreceţi cu pace, ca să vină la mine; că îl aştept cu fraţii".

Filip. 2,19-23 „Ci **nădăjduiesc întru Domnul Iisus, că voi trimite pe Timotei la voi, fără de zăbavă**, ca şi eu să fiu cu inima bună, aflând veşti despre voi. ♣ **Căci nu am pe nimeni altul, la un gând cu mine şi care să vă poarte grija cu adevărat**, ♣ **Fiindcă toţi caută ale lor, nu ale lui Iisus Hristos**. ♣ Dar încercarea lui o

[620] Vezi Fapt. 15,1-21, *p. 236-237.*
[621] Gal. 2,11-16, *p. 318.*
[622] Vezi şi Fapt. 17,1-4,10-15 (v. 14), *p. 215-216*; Fapt. 20,1-6 (v. 4), *p. 217*; 2 Cor. 1,1, *p. 218*; 2 Tes. 1,1 (1 Tes. 1,1), *p. 213*; 1 Tes. 3,2, *p. 181*; Filim. 1,1-2, *p. 244.*

cunoaşteţi, căci împreună cu mine a slujit Evanghelia, întocmai ca un copil lângă tatăl său. ♣ Pe el deci nădăjduiesc să-l trimit, îndată ce voi vedea ce va fi cu mine".

1 Tim. 1,2-3,18[623] „**Lui Timotei, adevărat fiu în credinţă**: Har, milă, pace, de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Hristos Iisus, Domnul nostru. ♣ Când am plecat în Macedonia, te-am îndemnat să rămâi în Efes, ca să porunceşti unora să nu înveţe o altă învăţătură, ♣ **Această poruncă îţi încredinţez, fiule Timotei, ca potrivit proorociilor făcute mai înainte asupra ta, să te lupţi lupta cea bună, după cuvântul lor**".

1 Tim. 6,20-21 „**O, Timotei, păzeşte comoara ce ţi s-a încredinţat, depărtându-te de vorbirile deşarte şi lumeşti şi de împotrivirile ştiinţei mincinoase,** ♣ Pe care unii, mărturisind-o, au rătăcit de la credinţă. Harul fie cu tine! Amin".

2 Tim. 1,2,5-6 „**Lui Timotei, iubitului fiu**: Har, milă, pace de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Hristos Iisus, Domnul nostru! ♣ **Îmi aduc iarăşi aminte de credinţa ta neprefăcută**, care, precum s-a sălăşluit întâi în **bunica ta Loida şi în mama Eunichi**, tot aşa, sunt încredinţat, că şi întru tine. ♣ **Din această pricină, îţi amintesc să aprinzi şi mai mult din nou harul lui Dumnezeu**, care este în tine, prin punerea mâinilor mele".

2 Tim. 3,10-11,14-15 „**Tu însă mi-ai urmat în învăţătură, în purtare, în năzuinţă, în credinţă, în îndelungă răbdare, în dragoste, în stăruinţă**, ♣ În prigonirile şi suferinţele care mi s-au făcut în Antiohia, în Iconiu, în Listra; câte prigoniri am răbdat! şi din toate m-a izbăvit Domnul. ♣ Tu însă rămâi în cele ce ai învăţat şi de care eşti încredinţat, deoarece ştii de la cine le-ai învăţat. ♣ Şi fiindcă **de mic copil cunoşti Sfintele Scripturi**, care pot să te înţelepţească spre mântuire, prin credinţa cea întru Hristos Iisus".

Evr. 13,23 „**Să ştiţi că fratele Timotei este slobod**. Dacă vine mai degrabă, vă voi vedea împreună cu el".

m. Tit

2 Cor. 2,13 „**N-am avut odihnă în duhul meu, fiindcă n-am găsit pe Tit**, fratele meu, ci despărţindu-mă de ei, am plecat în Macedonia".

2 Cor. 7,6,13-15 „**Dar Dumnezeu, Cel ce mângâie pe cei smeriţi, ne-a mângâiat pe noi cu venirea lui Tit** ♣ De aceea, ne-am mângâiat; dar pe lângă mângâierea noastră, ne-am bucurat peste măsură mai ales de bucuria lui Tit, căci duhul lui s-a liniştit din partea voastră a tuturor. ♣ Căci dacă m-am lăudat înaintea lui cu ceva pentru voi, n-am fost dat de ruşine; ci precum toate vi le-am grăit întru adevăr, aşa şi lauda noastră pentru Tit s-a făcut adevăr. ♣ **Şi inima lui este şi mai mult la voi,**

[623] Vezi şi 1 Tim. 1,2-7, *p. 500.*

aducându-şi aminte de ascultarea voastră a tuturor, cum l-aţi primit cu frică şi cu cutremur".

2 Cor. 8,6,16-17 „Încât am rugat pe Tit ca, precum a început dinainte, aşa să şi desăvârşească, la voi, şi darul acesta. ♣ **Mulţumire fie adusă lui Dumnezeu, Care a dat aceeaşi râvnă pentru voi în inima lui Tit** ♣ Căci, pe de o parte, a primit îndemnul nostru, iar, pe de altă parte, făcându-se şi mai sârguitor, de bună voie a plecat către voi".

2 Cor. 12,18 „L-am rugat pe Tit şi am trimis, împreună cu el, pe fratele. **V-a asuprit Tit cu ceva?** N-am umblat noi în acelaşi duh? N-am călcat noi pe aceleaşi urme?"

Gal. 2,1,3 „Apoi, după paisprezece ani, m-am suit iarăşi la Ierusalim cu Barnaba, luând cu mine şi pe Tit ♣ **Dar nici Tit, care era cu mine şi care era elin, n-a fost silit să se taie împrejur**".

Tit 1,4 „Lui Tit, adevăratul fiu după credinţa cea de obşte ...".

5. Minunile apostolilor, săvârșite în numele Domnului

Mt. 10,1,8 (Mc. 6,7,13; Lc. 9,1-2; Lc. 10,9) „Chemând la Sine pe cei doisprezece ucenici ai Săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată şi să tămăduiască orice boală şi orice neputinţă. ♣ <u>Tămăduiţi pe cei neputincioşi, înviaţi pe cei morţi, curăţiţi pe cei leproşi, pe demoni scoateţi-i</u>; <u>în dar aţi luat, în dar să daţi</u>".

Mc. 9,38-40 (Lc. 9,49-50) „Şi I-a zis Ioan: Învăţătorule, <u>**am văzut pe cineva scoţând demoni în numele Tău, care nu merge după noi, şi l-am oprit**</u>, pentru că nu merge după noi. ♣ Iar Iisus a zis: <u>**Nu-l opriţi, căci nu e nimeni care, făcând vreo minune în numele Meu, să poată, degrabă, să Mă vorbească de rău**</u>. ♣ <u>**Căci cine nu este împotriva noastră este pentru noi**</u>".

Lc. 10,17-20 (Mc. 16,17) „Şi s-au întors cei şaptezeci (şi doi) cu bucurie, zicând: <u>**Doamne, şi demonii ni se supun în numele Tău**</u>. ♣ Şi le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer. ♣ **Iată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii, şi peste toată puterea vrăjmaşului, şi nimic nu vă va vătăma.** ♣ <u>**Dar nu vă bucuraţi de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucuraţi că numele voastre sunt scrise în ceruri**</u>".

♣♣♣

Fapt. 2,43 „Şi tot sufletul era cuprins de teamă, **căci multe minuni şi semne se făceau în Ierusalim prin apostoli**, şi mare frică îi stăpânea pe toţi".

Fapt. 3,1-8,12,16; Fapt. 4,7-10[624] „**Iar Petru şi Ioan se suiau la templu pentru rugăciunea din ceasul al nouălea**. ♣ **Şi era un bărbat olog din pântecele mamei sale**, pe care-l aduceau şi-l puneau în fiecare zi la poarta templului, zisă Poarta Frumoasă, ca să ceară milostenie de la cei ce intrau în templu, ♣ **Care, văzând că Petru şi Ioan vor să intre în templu, le-a cerut milostenie**. ♣ Iar Petru, căutând spre el, împreună cu Ioan, a zis: Priveşte la noi; ♣ Iar el se uita la ei cu luare-aminte, aşteptând să primească ceva de la ei. ♣ Iar **Petru a zis: Argint şi aur nu am; dar ce am, aceea îţi dau. În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te şi umblă!** ♣ Şi apucându-l de mâna dreaptă, l-a ridicat şi îndată gleznele şi tălpile picioarelor lui s-au întărit. ♣ **Şi sărind, a stat în picioare şi umbla, şi a intrat cu ei în templu**, umblând şi sărind şi lăudând pe Dumnezeu. ♣ Iar Petru, văzând aceasta, a răspuns către popor: Bărbaţi israeliţi, de ce vă miraţi de acest lucru, sau de ce staţi cu ochii aţintiţi la noi, ca şi cum cu a noastră putere sau cucernicie l-am fi făcut pe acesta să umble? ♣ Şi **prin credinţa în numele Lui, pe acesta pe care îl vedeţi şi îl cunoaşteţi, l-a întărit numele lui Iisus şi credinţa cea întru El i-a dat lui întregirea aceasta a trupului, înaintea voastră, a tuturor**. ♣♣ **Şi punându-i în mijloc, îi întrebau: Cu ce putere sau în al cui nume aţi făcut voi aceasta?** ♣ **Atunci Petru, plin fiind de Duhul Sfânt, le-a vorbit**: Căpetenii ale poporului şi bătrâni ai lui Israel, ♣ Fiindcă noi suntem astăzi cercetaţi pentru facere de bine unui om bolnav, prin cine a fost el vindecat, ♣ **Cunoscut să vă fie vouă tuturor, şi la tot poporul Israel, că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe Care voi L-aţi răstignit, dar pe Care Dumnezeu L-a înviat din morţi, întru Acela stă acesta sănătos înaintea voastră!**"

Fapt. 4,29-30 „Şi acum, Doamne, caută spre ameninţările lor şi dă robilor Tăi să grăiască cuvântul Tău cu toată îndrăzneala, ♣ **Întinzând dreapta Ta spre vindecare şi săvârşind semne şi minuni, prin numele Sfântului Tău Fiu Iisus**".

Fapt. 5,12-16 „**Iar prin mâinile apostolilor se făceau semne şi minuni multe în popor**, şi erau toţi, într-un cuget, în pridvorul lui Solomon. ♣ Şi nimeni dintre ceilalţi nu cuteza să se alipească de ei, dar poporul îi lăuda. ♣ Şi din ce în ce mai mult se adăugau cei ce credeau în Domnul, mulţime de bărbaţi şi de femei, ♣ **Încât scoteau pe cei bolnavi în uliţe şi-i puneau pe paturi şi pe tărgi, ca venind Petru, măcar umbra lui să umbrească pe vreunul dintre ei**. ♣ Şi se aduna şi mulţimea din cetăţile dimprejurul Ierusalimului, aducând bolnavi şi bântuiţi de duhuri necurate, şi toţi se vindecau".

Fapt. 6,8 „Iar Ştefan, plin de har şi de putere, făcea minuni şi semne mari în popor".

Fapt. 8,5-8 „**Iar Filip, coborându-se într-o cetate a Samariei, le propovăduia pe Hristos**. ♣ Şi mulţimile luau aminte într-un cuget la cele spuse de către Filip, ascultându-l şi văzând semnele pe care le săvârşea. ♣ **Căci din mulţi care aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, ele ieşeau şi mulţi slăbănogi şi şchiopi s-au vindecat**. ♣ Şi s-a făcut mare bucurie în cetatea aceea".

[624] Vezi şi Fapt. 4,1-21,33, *p. 199-200.*

Fapt. 9,33-35 „Şi acolo a găsit pe un om, anume **Enea**, care de opt ani zăcea în pat, fiindcă era paralitic. ♣ **Şi Petru i-a zis: Enea, te vindecă Iisus Hristos. Ridică-te şi strânge-ţi patul**. Şi îndată s-a ridicat. ♣ Şi l-au văzut toţi cei ce locuiau în Lida şi în Saron, care s-au şi întors la Domnul".

Fapt. 9,36-42 „**Iar în Iope era o ucenită, cu numele Tavita**, care, tâlcuindu-se, se zice Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune şi de milosteniile pe care le făcea. ♣ **Şi în zilele acelea ea s-a îmbolnăvit şi a murit**. Şi, scăldând-o, au pus-o în camera de sus. ♣ Şi fiind aproape Lida de Iope, ucenicii, auzind că Petru este în Lida, au trimis pe doi bărbaţi la el, rugându-l: Nu pregeta să vii până la noi. ♣ Şi Petru, sculându-se, a venit cu ei. Când a sosit, l-au dus în camera de sus şi l-au înconjurat toate văduvele, plângând şi arătând cămăşile şi hainele câte le făcea Căprioara, pe când era cu ele. ♣ **Şi Petru, scoţând afară pe toţi, a îngenunchiat şi s-a rugat şi, întorcându-se către trup, a zis: Tavita scoală-te! Iar ea şi-a deschis ochii şi, văzând pe Petru, a şezut**. ♣ Şi dându-i mâna, Petru a ridicat-o şi, chemând pe sfinţi şi pe văduve, le-a dat-o vie. ♣ Şi s-a făcut cunoscută aceasta în întreaga Iope şi mulţi au crezut în Domnul".

Fapt. 14,3 „Deci multă vreme au stat acolo, grăind cu îndrăzneală întru Domnul, **Care da mărturie pentru cuvântul harului Său, făcând semne şi minuni prin mâinile lor**".

Fapt. 14,8-10 „**Şi şedea jos în Listra un om neputincios de picioare, fiind olog**, din pântecele maicii sale şi care nu umblase niciodată. ♣ Acesta asculta la Pavel când vorbea. **Iar Pavel, căutând spre el şi văzând că are credinţă ca să se mântuiască,** ♣ **A zis cu glas puternic: Scoală-te drept, pe picioarele tale. Şi el a sărit şi umbla**".

Fapt. 15,12 „Şi a tăcut toată mulţimea şi asculta pe Barnaba şi pe Pavel, **care istoriseau câte semne şi minuni a făcut Dumnezeu prin ei între neamuri**".

Fapt. 16,16-19 „Dar odată, pe când ne duceam la rugăciune, ne-a întâmpinat **o slujnică, care avea duh pitonicesc şi care aducea mult câştig stăpânilor ei, ghicind**. ♣ Aceasta, ţinându-se după Pavel şi după noi, striga, zicând: Aceşti oameni sunt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calea mântuirii. ♣ Şi aceasta o făcea timp de multe zile. **Iar Pavel mâniindu-se şi întorcându-se, a zis duhului: În numele lui Iisus Hristos îţi poruncesc să ieşi din ea. Şi în acel ceas a ieşit**. ♣ Şi stăpânii ei, văzând că s-a dus nădejdea câştigului lor, au pus mâna pe Pavel şi pe Sila şi i-au dus în piaţă înaintea dregătorilor".

Fapt. 19,11-16 „**Şi Dumnezeu făcea, prin mâinile lui Pavel, minuni nemaiîntâlnite**. ♣ **Încât şi peste cei ce erau bolnavi se puneau ştergare sau şorţuri purtate de Pavel, şi bolile se depărtau de ei, iar duhurile cele rele ieşeau din ei**. ♣ **Şi au încercat unii dintre iudeii care cutreierau lumea, scoţând demoni, să cheme peste cei ce aveau duhuri rele, numele Domnului Iisus**, zicând: Vă jur pe Iisus, pe Care-l propovăduieşte Pavel! ♣ Iar cei care făceau aceasta erau cei şapte fii ai unuia Scheva, arhiereu iudeu. ♣ **Şi răspunzând, duhul cel rău le-a zis: Pe Iisus Îl cunosc şi îl ştiu şi pe Pavel, dar voi cine sunteţi?** ♣ **Şi sărind asupra lor omul în**

care era duhul cel rău şi biruindu-i, s-a întărâtat asupra lor, încât ei au fugit goi şi răniţi din casa aceea".

Fapt. 20,7-12 „**În ziua întâi a săptămânii (Duminică) adunându-ne noi să frângem pâinea**, Pavel, care avea de gând să plece a doua zi, a început să le vorbească şi a prelungit cuvântul lui până la miezul nopţii. ♣ Iar în camera de sus, unde erau adunaţi, erau multe lumini aprinse. ♣ **Dar un tânăr cu numele Eutihie, şezând pe fereastră, pe când Pavel ţinea lungul său cuvânt, a adormit adânc şi, doborât de somn, a căzut jos de la catul al treilea, şi l-au ridicat mort**. ♣ **Iar Pavel, coborându-se, s-a plecat peste el şi, luându-l în braţe, a zis: Nu vă tulburaţi, căci sufletul lui este în el**. ♣ Şi suindu-se şi frângând pâinea şi mâncând, a vorbit cu ei mult până în zori, şi atunci a plecat. ♣ Iar pe tânăr l-au adus viu şi foarte mult s-au mângâiat".

Fapt. 28,7-10 „Şi împrejurul acelui loc erau ţarinile căpeteniei insulei, Publius, care, primindu-ne, ne-a găzduit prietenos trei zile. ♣ Şi s-a întâmplat că **tatăl lui Publius zăcea în pat, cuprins de friguri şi de urdinare cu sânge, la care intrând Pavel şi rugându-se, şi-a pus mâinile peste el şi l-a vindecat**. ♣ Şi întâmplându-se aceasta, veneau la el **şi ceilalţi din insulă care aveau boli şi se vindecau**; ♣ **Şi aceştia ne-au cinstit mult** şi, când am plecat, ne-au pus la îndemână toate cele de trebuinţă".

6. Sinodul apostolic

Fapt. 15,1-21 „Şi unii, coborându-se din Iudeea, învăţau pe fraţi că: **Dacă nu vă tăiaţi împrejur, după rânduiala lui Moise, nu puteţi să vă mântuiţi**. ♣ Şi făcându-se pentru ei împotrivire şi discuţie nu puţină cu Pavel şi Barnaba, **au rânduit ca Pavel şi Barnaba şi alţi câţiva dintre ei să se suie la apostolii şi la preoţii din Ierusalim pentru această întrebare**. ♣ **Deci ei, trimişi fiind de Biserică**, au trecut prin Fenicia şi prin Samaria, istorisind despre convertirea neamurilor şi făceau tuturor fraţilor mare bucurie. ♣ Şi sosind ei la Ierusalim, au fost primiţi de Biserică şi de apostoli şi de preoţi şi au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei. ♣ **Dar unii din eresul fariseilor, care trecuseră la credinţă, s-au ridicat zicând că trebuie să-i taie împrejur şi să le poruncească a păzi Legea lui Moise**. ♣ Şi apostolii şi preoţii s-au adunat ca să cerceteze despre acest cuvânt. ♣ Şi făcându-se multă vorbire, **s-a sculat Petru şi le-a zis**: Bărbaţi fraţi, voi ştiţi că, din primele zile, Dumnezeu m-a ales între voi, ca prin gura mea neamurile să audă cuvântul Evangheliei şi să creadă. ♣ **Şi Dumnezeu, Cel ce cunoaşte inimile, le-a mărturisit, dându-le Duhul Sfânt, ca şi nouă. ♣ Şi nimic n-a deosebit între noi şi ei, curăţind inimile lor prin credinţă**. ♣ **Acum deci, de ce ispitiţi pe Dumnezeu şi vreţi să puneţi pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi n-am putut să-l purtăm? ♣ Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, credem că ne vom mântui în acelaşi chip ca şi aceia**. ♣ Şi a tăcut toată mulţimea şi asculta pe Barnaba şi pe Pavel, care istoriseau câte semne şi minuni a făcut Dumnezeu prin ei între neamuri. ♣ Şi după ce au tăcut ei, a **răspuns Iacob, zicând**: Bărbaţi fraţi, ascultaţi-mă! ♣ Simon a istorisit cum de la început a avut grijă Dumnezeu să ia dintre neamuri un popor pentru numele Său. ♣ Şi cu aceasta se potrivesc cuvintele proorocilor, precum este scris: ♣ «După acestea Mă voi întoarce şi voi ridica iarăşi cortul cel căzut al lui David şi cele distruse ale lui iarăşi

le voi zidi şi-l voi îndrepta, ♣ Ca să-L caute pe Domnul ceilalţi oameni şi toate neamurile peste care s-a chemat numele Meu asupra lor, zice Domnul, Cel ce a făcut acestea[625]». ♣ Lui Dumnezeu Îi sunt cunoscute din veac lucrurile Lui. ♣ **De aceea eu socotesc să nu tulburăm pe cei ce, dintre neamuri, se întorc la Dumnezeu**, ♣ **Ci să le scriem să se ferească de întinările idolilor şi de desfrâu şi de (animale) sugrumate şi de sânge**. ♣ Căci Moise are din timpuri vechi prin toate cetăţile propovăduitorii săi, fiind citit în sinagogi în fiecare sâmbătă".

a. Hotărâri

Fapt. 15,22-29 „**Atunci apostolii şi preoţii, cu toată Biserica, au hotărât** să aleagă bărbaţi dintre ei şi să-i trimită la Antiohia, cu Pavel şi cu Barnaba: pe Iuda cel numit Barsaba, şi pe Sila, bărbaţi cu vază între fraţi. ♣ Scriind prin mâinile lor acestea: Apostolii şi preoţii şi fraţii, fraţilor dintre neamuri, care sunt în Antiohia şi în Siria şi în Cilicia, salutare! ♣ **Deoarece am auzit că unii dintre noi, fără să fi avut porunca noastră, venind, v-au tulburat cu vorbele lor şi au răvăşit sufletele voastre, zicând că trebuie să vă tăiaţi împrejur şi să păziţi legea**, ♣ **Noi am hotărât, adunaţi într-un gând, ca să trimitem la voi bărbaţi aleşi, împreună cu iubiţii noştri Barnaba şi Pavel, ♣ Oameni care şi-au pus sufletele lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos**. ♣ Drept aceea, am trimis pe Iuda şi pe Sila, care vă vor vesti şi ei, cu cuvântul, aceleaşi lucruri. ♣ **Pentru că, părutu-s-a Duhului Sfânt şi nouă, să nu vi se pună nici o greutate în plus în afară de cele ce sunt necesare**: ♣ **Să vă feriţi de cele jertfite idolilor şi de sânge şi de (animale) sugrumate şi de desfrâu, de care păzindu-vă, bine veţi face. Fiţi sănătoşi!**"

[625] Am. 9,11-12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 116.

BISERICA

<u>1 Tim. 3,15</u> „… <u>casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlp şi temelie a adevărului</u>”.

Fapt. 15,22 „<u>Atunci apostolii şi preoţii, cu toată Biserica, au hotărât</u> …[626]**”.**

♣♣♣

Mt. 16,18 „Şi Eu îţi zic ţie, că tu eşti Petru şi <u>pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui</u>[627]”.

<u>Mt. 18,17</u> „**Şi de nu-i va asculta pe ei, <u>spune-l Bisericii; iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş</u>**[628]**”.**

Fapt. 2,47 „... <u>Iar Domnul adăuga zilnic Bisericii pe cei ce se mântuiau</u>[629]**”.**

<u>Fapt. 5,11</u> „Şi frică mare a cuprins toată **Biserica** şi pe toţi care au auzit acestea[630]”.

Fapt. 12,1,5 „Şi în vremea aceea, regele Irod (Agripa) a pus mâna pe unii din Biserică, ca să-i piardă. ♣ **Deci Petru era păzit în temniţă şi se făcea necontenit rugăciune către Dumnezeu pentru el, de către Biserică”.**

Fapt. 14,23,27 „**Şi hirotonindu-le preoţi în fiecare biserică**, rugându-se cu postiri, i-au încredinţat pe ei Domnului în Care crezuseră. ♣ **Şi venind şi adunând Biserica, au vestit câte a făcut Dumnezeu cu** ei şi că a deschis păgânilor uşa credinţei”.

---

[626] Vezi Fapt. 15,22-29, Fapt. 15,1-21 (v.3-4), *p. 236-237.*

[627] Vezi Mt. 16,13-23 (Mc. 8,27-33; Lc. 9,18-22), *p. 202. „Relaţia semantică **Petru-piatră** din acest verset este următoarea: În limba greacă, primul termen este substantiv de gen masculin: **o pétros** şi înseamnă «piatră» în sens generic, materie pietroasă, simbol al durităţii («tare ca piatra») sau al insensibilităţii («inimă de piatră»), dar piatră mobilă, cu dimensiuni între pietricică şi pietroi; al doilea termen e substantiv de gen feminin: **e pétra** şi înseamnă eminamente «stâncă», aceasta fiind şi simbol al imobilităţii («neclintit ca o stâncă») sau al inflexibilităţii («voinţă de stâncă»). Aşadar, traducerea riguros exactă a textului este: «tu eşti Petru şi pe această stâncă voi zidi Biserica Mea», dar, în acest caz, ea nu mai poate reproduce jocul de cuvinte în virtutea căruia Iisus i-a schimbat lui Simon numele în Petru. Consecinţa exegetică este aceea că expresia «pe această piatră» **(epitávte té pétra)** nu se referă la persoana lui Petru, ci la mărturisirea acestuia din versetul **<u>16,</u>** ca temelie a Bisericii lui Hristos. De altfel, adresându-i-Se lui Petru, Iisus fusese cât se poate de limpede: «pe această piatră (stâncă) voi zidi Biserica **Mea**», nu: Biserica ta”.* ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediţia Bartolomeu, p. 1479-1480.

[628] Vezi Mt. 18,15-17, *p. 255.*

[629] Vezi Fapt. 2,44-47, *p. 255.*

[630] Vezi Fapt. 5,1-11, *p. 347-348.*

Fapt. 20,17 „Şi trimiţând din Milet la Efes, **a chemat la sine pe preoţii Bisericii**".

Fapt. 20,28 „Drept aceea, luaţi aminte de voi înşivă şi de toată turma, întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi, ca să păstraţi Biserica lui Dumnezeu, pe care a câştigat-o cu însuşi sângele Său".

Rom. 16,5[631] **„Şi Biserica din casa lor ...".**

1 Cor. 4,17 „Pentru aceasta am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu iubit şi credincios în Domnul. El vă va aduce aminte căile mele cele în Hristos Iisus, **cum învăţ eu pretutindeni în toată Biserica**".

1 Cor. 6,4 „Deci dacă aveţi judecăţi lumeşti, puneţi pe cei nebăgaţi în seamă din Biserică, ca să vă judece[632]**".**

1 Cor. 10,32 „Nu fiţi piatră de poticnire nici iudeilor, nici elinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu".

1 Cor. 11,22 „... Sau disprețuiți Biserica lui Dumnezeu şi ruşinaţi pe cei ce nu au? ...[633]**".**

1 Cor. 14,12 (4) „Aşa şi voi, de vreme ce sunteţi râvnitori după cele duhovniceşti, căutaţi să prisosiţi în ele, spre zidirea Bisericii".

Gal. 1,13 (1 Cor. 15,9; Filip. 3,6) „Căci aţi auzit despre purtarea mea de altădată întru iudaism, că **prigoneam peste măsură Biserica lui Dumnezeu** şi o pustiam".

Ef. 3,10-11,21 „Pentru ca înţelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să se facă cunoscută acum, prin Biserică, începătoriilor şi stăpâniilor, în ceruri. ♣ După sfatul cel din veci, pe care El l-a împlinit în Hristos Iisus, Domnul nostru, ♣ Lui fie slava în Biserică şi întru Hristos Iisus în toate neamurile veacului veacurilor. Amin!"

Ef. 5,32 „Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos şi în Biserică[634]**".**

1 Tim. 3,5,15[635] **„Căci dacă nu ştie cineva să-şi rânduiască propria lui casă, cum va purta grijă de Biserica lui Dumnezeu? ♣ Ca să ştii, dacă zăbovesc, cum trebuie să petreci în casa lui Dumnezeu, care este Biserica Dumnezeului celui viu, stâlp şi temelie a adevărului**".

---

[631] Vezi şi 1 Cor. 16,1,19, Col. 4,15, Filim. 1,1-2, *p. 243-244.*
[632] Vezi 1 Cor. 6,1-8, *p. 509.*
[633] Vezi 1 Cor. 11,20-22,33-34, *p. 256.*
[634] Vezi Ef. 5,28-33, *p. 272-273.*
[635] Vezi şi 1 Tim. 3,2-5,13, *p. 361.*

1 Tim. 5,16 „Dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are în casă văduve, să aibă grija lor, **ca Biserica să nu fie împovărată, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve**".

Evr. 10,25 „Fără să părăsim Biserica noastră, precum le este obiceiul unora ...[636]".

Evr. 12,23 „Şi de Biserica celor întâi născuţi, care sunt scrişi în ceruri ...[637]".

2 In. 1,1-2 „**Preotul, către aleasa Doamnă şi către fiii ei**, pe care ei îi iubesc întru adevăr şi nu numai eu, ci şi toţi care au cunoscut adevărul, ♣ Pentru adevărul care rămâne în noi şi va fi cu noi în veac".

3 In. 1,6 „Care, în **faţa Bisericii, au dat mărturie despre dragostea ta** ...".

3 In. 1,9 „**Am scris ceva Bisericii**, dar Diotref, care ţine să fie cel dintâi între ei, nu ne primeşte[638]".

Apoc. 19,7-8 „Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să-I dăm slavă, căci **a venit nunta Mielului şi mireasa Lui s-a pregătit**, ♣ **Şi i s-a dat ei să se înveşmânteze cu vison curat, luminos, căci visonul sunt faptele cele drepte ale sfinţilor**".

Apoc. 22,16-17 „**Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea, cu privire la Biserici**. Eu sunt rădăcina şi odrasla lui David, steaua care străluceşte dimineaţa. ♣ **Şi Duhul şi mireasa zic: Vino. Şi cel ce aude să zică: Vino. Şi cel însetat să vină, cel ce doreşte să ia în dar apa vieţii**".

♣♣♣

Mt. 21,14 „Şi au venit la El, în templu, orbi şi şchiopi şi i-a făcut sănătoşi".

Mc. 11,15-17 (Mt. 21,12-13; Lc. 19,45-46) „**Şi au venit în Ierusalim. Şi, intrând în templu, a început să dea afară pe cei ce vindeau şi pe cei ce cumpărau în templu**, iar mesele schimbătorilor de bani şi scaunele vânzătorilor de porumbei le-a răsturnat. ♣ Şi nu îngăduia să mai treacă nimeni cu vreun vas prin templu. ♣ Şi-i învăţa şi le spunea: **Nu este, oare, scris: «Casa Mea casă de rugăciune se va chema, pentru toate neamurile»? Voi însă aţi făcut din ea peşteră de tâlhari**[639]".

[636] Vezi Evr. 10,24-26, *p. 497.*
[637] Vezi Evr. 12,22-23, *p. 325.*
[638] Vezi 3 In. 1,9-10, *p. 259.*
[639] Ier. 7,11. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 271.

Lc. 24,53 „Şi erau în toată vremea în templu, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu. Amin[640]".

In. 2,13-17 „Şi erau aproape Paştile iudeilor, şi Iisus S-a urcat la Ierusalim. ♣ Şi a găsit şezând în templu pe cei ce vindeau boi şi oi şi porumbei şi pe schimbătorii de bani. ♣ Şi**, făcându-Şi un bici din ştreanguri, i-a scos pe toţi afară din templu, şi oile şi boii, şi schimbătorilor le-a vărsat banii şi le-a răsturnat mesele**. ♣ Şi celor ce vindeau porumbei le-a zis: Luaţi acestea de aici. **Nu faceţi casa Tatălui Meu casă de negustorie. ♣ Şi şi-au adus aminte ucenicii Lui că este scris: «Râvna casei Tale mă mistuie[641]»".**

Fapt. 3,1 „Iar Petru şi Ioan se suiau la templu pentru rugăciunea din ceasul al nouălea".

Fapt. 11,25-26 „Şi a plecat Barnaba la Tars, ca să caute pe Saul ♣ Şi aflându-l, l-a adus la Antiohia. Şi au stat acolo un an întreg, **adunându-se în biserică** şi învăţând mult popor. **Şi în Antiohia, întâia oară, ucenicii s-au numit creştini**".

Fapt. 22,17 „Şi s-a întâmplat, când m-am întors la Ierusalim şi mă rugam în templu, să fiu în extaz".

Evr. 2,12 „Zicând: «Spune-voi fraţilor mei numele Tău. **În mijlocul Bisericii Te voi lăuda[642]**».

Evr. 8,5 „Care slujesc închipuirii şi umbrei celor cereşti, precum a primit poruncă **Moise, când era să facă cortul**: «Ia seama, zice Domnul, să faci toate după chipul ce ţi-a fost arătat în munte[643]»".

Evr. 9,1-4 „**Deci şi cel dintâi (Aşezământ) avea orânduieli pentru slujba dumnezeiască şi un altar pământesc**, ♣ **Căci s-a pregătit cortul mărturiei**. În el se aflau, mai întâi, sfeşnicul şi masa şi pâinile punerii înainte; partea aceasta se numeşte Sfânta. ♣ Apoi, după catapeteasma a doua, era cortul numit Sfânta Sfintelor, ♣ Având altarul tămâierii de aur şi chivotul Aşezământului ferecat peste tot cu aur, în care era năstrapa de aur, care avea mana, era toiagul lui Aaron ce odrăslise şi tablele Legii[644]".

[640] Vezi Lc. 24,49-53, *p. 120*; Lc. 2,36-37, *p. 387*; Fapt. 2,44-47 (v. 46), *p. 255*; Fapt. 5,40-42, *p. 377.*
[641] Ps. 68,11. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65.
[642] Ps. 21,24. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 49.
[643] Ieş. 25,40.
[644] Ieş. 25,8,23-30; Ieş. 26,31-33; Deut. 10,3-5.

1. Biserica, trupul lui Hristos

Ef. 1,22-23 (Col. 1,18,24) „Şi toate le-a supus sub picioarele Lui şi, mai presus de toate, L-a dat pe El cap Bisericii, ♣ Care este trupul Lui, plinirea Celui ce plineşte toate întru toţi”.

Ef. 4,4,11-12,15-16 „**Este un trup şi un Duh**, precum şi chemaţi aţi fost la o singură nădejde a chemării voastre; ♣ Şi El a dat pe unii apostoli, pe alţii prooroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători, ♣ Spre desăvârşirea sfinţilor, la lucrul slujirii, **la zidirea trupului lui Hristos**, ♣ **Ci ţinând adevărul, în iubire, să creştem întru toate pentru El, Care este capul - Hristos**. ♣ **Din El, tot trupul bine alcătuit şi bine încheiat, prin toate legăturile care îi dau tărie, îşi săvârşeşte creşterea**, potrivit lucrării măsurate fiecăruia din mădulare, şi se zideşte întru dragoste”.

Ef. 5,23-27,29 „**Pentru că bărbatul este cap femeii, precum şi Hristos este cap Bisericii, trupul Său, al cărui mântuitor şi este**. ♣ Ci precum Biserica se supune lui Hristos, aşa şi femeile bărbaţilor lor, întru totul. ♣ **Bărbaţilor, iubiţi pe femeile voastre, după cum şi Hristos a iubit Biserica, şi S-a dat pe Sine pentru ea**, ♣ **Ca s-o sfinţească, curăţind-o cu baia apei prin cuvânt**, ♣ **Şi ca s-o înfăţişeze Sieşi, Biserică slăvită, neavând pată sau zbârcitură, ori altceva de acest fel, ci ca să fie sfântă şi fără de prihană**. ♣ **Căci nimeni vreodată nu şi-a urât trupul său, ci fiecare îl hrăneşte şi îl încălzeşte, precum şi Hristos Biserica”.**

Col. 1,18 „**Şi El este capul trupului, al Bisericii**; El este începutul, întâiul născut din morţi, ca să fie El cel dintâi întru toate”.

Col. 1,24-25 „Acum mă bucur de suferinţele mele pentru voi şi împlinesc, în trupul meu, lipsurile necazurilor lui Hristos, **pentru trupul Lui, adică Biserica**, ♣ **Al cărei slujitor m-am făcut**, potrivit iconomiei lui Dumnezeu, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu”.

Evr. 10,19-21 „Drept aceea, fraţilor, având îndrăzneală, să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sângele lui Iisus, ♣ Pe calea cea nouă şi vie pe care pentru noi a înnoit-o, prin catapeteasmă, adică prin trupul Său, ♣ Şi având mare preot peste casa lui Dumnezeu”.

2. Biserica, comunitatea creştinilor

Fapt. 8,1 „Şi Saul s-a făcut părtaş la uciderea lui. **Şi s-a făcut în ziua aceea prigoană mare împotriva Bisericii din Ierusalim** ...”.

Fapt. 9,31 „**Deci Biserica**, în toată Iudeea şi Galileea şi Samaria, avea pace, zidindu-se şi umblând în frica de Domnul, şi **sporea prin mângâierea Duhului Sfânt**”.

Fapt. 13,1 „Şi erau în Biserica din Antiohia prooroci şi învăţători ...”.

Fapt. 16,4-5 (Fapt. 15,41) „Şi când treceau prin cetăţi, învăţau să păzească învăţăturile rânduite de apostolii şi de preoţii din Ierusalim. ♣ **Deci Bisericile se întăreau în credinţă şi sporeau cu numărul în fiecare zi**".

Fapt. 18,22 „Şi coborându-se la Cezareea, s-a suit (la Ierusalim) şi, **îmbrăţişând Biserica**, s-a coborât la Antiohia".

Rom. 16,3-5,16 „Îmbrăţişaţi pe Priscila şi Acvila, împreună-lucrători cu mine în Hristos Iisus, ♣ Care şi-au pus grumazul lor pentru viaţa mea şi cărora nu numai eu le mulţumesc, ci **şi toate Bisericile dintre neamuri**, ♣ **Şi Biserica din casa lor**. Îmbrăţişaţi pe Epenet, iubitul meu, care este pârga Asiei, în Hristos. ♣ Îmbrăţişaţi-vă unii pe alţii cu sărutare sfântă. **Vă îmbrăţişează pe voi toate Bisericile lui Hristos**".

1 Cor. 1,2 „**Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint**, celor sfinţiţi în Iisus Hristos, celor numiţi sfinţi, împreună cu toţi cei ce cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos în tot locul, şi al lor şi al nostru".

1 Cor. 7,17 „Numai că, aşa cum a dat Domnul fiecăruia, aşa cum l-a chemat Dumnezeu pe fiecare, astfel să umble. **Şi aşa rânduiesc în toate Bisericile**".

1 Cor. 16,1,19 „Cât despre strângerea de ajutoare pentru sfinţi, precum am rânduit pentru **Bisericile Galatiei**, aşa să faceţi şi voi. ♣ **Vă îmbrăţişează Bisericile Asiei**. Vă îmbrăţişează mult, în Domnul, Acvila şi Priscila, împreună cu **Biserica din casa lor**".

2 Cor. 1,1 „Pavel, apostol al lui Hristos Iisus, prin voinţa lui Dumnezeu, şi Timotei, fratele: **Bisericii lui Dumnezeu celei din Corint**, împreună cu toţi sfinţii care sunt în toată Ahaia".

2 Cor. 8,1,24 „Şi vă fac cunoscut, fraţilor, harul lui Dumnezeu cel dăruit în **Bisericile Macedoniei**; ♣ **Arătaţi deci către ei, în faţa Bisericilor, dovada dragostei voastre**, ca şi a laudei noastre pentru voi".

2 Cor. 11,28 „Pe lângă cele din afară, ceea ce mă împresoară în toate zilele este grija de toate Bisericile".

Gal. 1,2 „Şi toţi fraţii care sunt împreună cu mine - **Bisericilor Galatiei**".

Gal. 1,22-23 „Şi după faţă eram necunoscut **Bisericilor lui Hristos celor din Iudeea**. ♣ Ci numai auziseră că cel ce ne prigonea pe noi, odinioară, acum binevesteşte credinţa pe care altădată o nimicea".

Filip. 4,15 „Doar şi voi ştiţi, filipenilor, că la începutul Evangheliei, **când am plecat din Macedonia, nici o Biserică nu s-a unit cu mine, când era vorba de dat şi de primit, decât voi singuri**".

Col. 4,15 „Îmbrăţişaţi pe fraţii din Laodiceea şi pe Nimfas şi pe **Biserica din casa lui**".

1 Tes. 2,14 „Căci voi, fraţilor, **v-aţi făcut următori ai Bisericilor lui Dumnezeu, care sunt în Iudeea**, întru Hristos Iisus, pentru că aţi suferit şi voi aceleaşi de la cei de un neam cu voi, după cum şi ele de la iudei".

2 Tes. 1,1,4 (1 Tes. 1,1) „**Pavel** şi Silvan şi Timotei, **Bisericii tesalonicenilor** întru Dumnezeu, Tatăl nostru, şi întru Domnul Iisus Hristos. ♣ **Încât noi înşine ne lăudăm cu voi, în Bisericile lui Dumnezeu ...".**

Filim. 1,1-2 „Pavel, cel pus în lanţuri pentru Iisus Hristos, şi fratele Timotei, **iubitului Filimon**, împreună-lucrător cu noi, ♣ Şi surorii Apfia, şi lui Arhip, cel împreună-oştean cu noi, **şi Bisericii din casa ta**".

1 Petr. 5,13 „**Biserica cea aleasă din Babilon** şi Marcu, fiul meu, vă îmbrăţişează".

Apoc. 1,4,10-11,20 „Ioan, **celor şapte Biserici, care sunt în Asia**: Har vouă şi pace de la Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine şi de la cele şapte duhuri, care sunt înaintea scaunului Lui, ♣ Am fost în duh în zi de duminică şi am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiţă, ♣ Care zicea: **Ceea ce vezi scrie în carte şi trimite celor şapte Biserici**: la **Efes**, şi la **Smirna**, şi la **Pergam**, şi la **Tiatira**, şi la **Sardes**, şi la **Filadelfia**, şi la **Laodiceea**. ♣ Taina celor şapte stele, pe care le-ai văzut în dreapta Mea, şi a celor şapte sfeşnice de aur este: Cele şapte stele sunt îngerii celor şapte Biserici, **iar sfeşnicele cele şapte sunt şapte Biserici**[645]".

Apoc. 2,7 (Apoc. 2,11,17,29; Apoc. 3,6,13,22) „Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor".

Apoc. 2,23 „... vor cunoaşte toate Bisericile că Eu sunt Cel care cercetez rărunchii şi inimile şi voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre".

a. Creştinii, cei născuţi din nou

1 Cor. 6,20 „Căci aţi fost cumpăraţi cu preţ! Slăviţi, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru şi în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu".

In. 15,5; Rom. 11,16 „Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele. Cel ce rămâne întru Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteţi face nimic. ♣♣ Iar dacă este pârga (de făină) sfântă, şi frământătura este sfântă; şi dacă rădăcina este sfântă, şi ramurile sunt[646]**".**

[645] Apoc. 2,1,8,12,18; Apoc. 3,1,7,14.

[646] Vezi In. 15,1-14, *p. 169-170*; Vezi Rom. 11,16-25, *p. 317.*

In. 1,12; Gal. 3,26[647] **„Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu. ♣♣ Căci toţi sunteţi fii ai lui Dumnezeu prin credinţa în Hristos Iisus".**

1 Cor. 3,9,23 „Căci noi împreună-lucrători cu Dumnezeu suntem; voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu. ♣ Iar voi sunteţi ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu".

1 Cor. 3,16-17 ; 2 Cor. 6,16 (Ef. 2,21-22[648]**) „Nu ştiţi, oare, că voi sunteţi templu al lui Dumnezeu şi că Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi? ♣ De va strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu pe el, pentru că sfânt este templul lui Dumnezeu, care sunteţi voi. ♣♣** Sau ce înţelegere este între templul lui Dumnezeu şi idoli? **Căci noi suntem templu al Dumnezeului celui viu**, precum Dumnezeu a zis că: «Voi locui în ei şi voi umbla şi voi fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul Meu[649]»".

Ef. 4,20-25 (Col. 3,9-11[650]**)** „Voi însă n-aţi învăţat aşa pe Hristos, ♣ Dacă, într-adevăr, L-aţi ascultat şi aţi fost învăţaţi întru El, aşa cum este adevărul întru Iisus; ♣ **Să vă dezbrăcaţi de vieţuirea voastră de mai înainte, de omul cel vechi**, care se strică prin poftele amăgitoare, ♣ Şi să vă înnoiţi în duhul minţii voastre, ♣ **Şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptate şi în sfinţenia adevărului**. ♣ Pentru aceea, lepădând minciuna, grăiţi adevărul fiecare cu aproapele său, **căci unul altuia suntem mădulare**".

Ef. 5,30 (Ef. 3,6; 1 Cor. 6,15) „Pentru că suntem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui şi din oasele Lui".

1 Cor. 12,27; Rom. 12,5 (Col. 3,15) „Iar voi sunteţi trupul lui Hristos şi mădulare (fiecare) în parte. ♣♣ Aşa şi noi, cei mulţi, un trup suntem în Hristos şi fiecare suntem mădulare unii altora[651]**".**

2 Cor. 6,16 „Căci noi suntem templu al Dumnezeului celui viu …[652]**".**

Fapt. 11,26 „... Şi în Antiohia, întâia oară, ucenicii s-au numit creştini".

♣♣♣

Fapt. 13,42-44,52 „Şi ieşind ei din sinagoga iudeilor, îi rugau neamurile ca sâmbăta viitoare să li se grăiască cuvintele acestea. ♣ **După ce s-a terminat adunarea, mulţi**

---

[647] Vezi şi Rom. 8,9-10,14-17 1 In.3,1-2,9-10, *p. 246,250*; Rom. 8,19-24 (v. 21), *p. 308-309*; Mt. 5,3-12 (v. 9), *p. 446*; Mt. 5,44-45 (Lc. 6,35), *p. 55*; 1 In. 5,2-3, *p. 465.*

[648] Vezi şi Ef. 2,1-5,10,19-22, *p. 248.*

[649] Iez. 37,27. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 58.

[650] Vezi şi Col. 3,9-11, *p. 249.*

[651] Vezi şi 1 Cor. 12,12,26-27, *p. 247*; Rom. 12,1-5, *p. 251*; Col. 3,15-17, *p. 394.*

[652] Vezi 1 Cor. 3,16-17; 2 Cor. 6,16; *p. 245.*

dintre iudei şi dintre prozeliţii cucernici au mers după Pavel şi după Barnaba, care, vorbind către ei, îi îndemnau să stăruie în harul lui Dumnezeu. ♣ Iar în sâmbăta următoare, mai toată cetatea s-a adunat ca să audă cuvântul lui Dumnezeu. ♣ **Şi ucenicii se umpleau de bucurie şi de Duh Sfânt**".

Rom. 6,1-2,10-23[653] „**Ce vom zice deci? Rămâne-vom, oare, în păcat, ca să se înmulţească harul?** ♣ Nicidecum! **Noi care am murit păcatului, cum vom mai trăi în păcat?** ♣ **Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăieşte, trăieşte lui Dumnezeu**. ♣ **Aşa şi voi, socotiţi-vă că sunteţi morţi păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru**. ♣ **Deci să nu împărăţească păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să vă supuneţi poftelor lui**; ♣ Nici să nu puneţi mădularele voastre ca arme ale nedreptăţii în slujba păcatului, **ci, înfăţişaţi-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii, sculaţi din morţi, şi mădularele voastre ca arme ale dreptăţii lui Dumnezeu**. ♣ Căci păcatul nu va avea stăpânire asupra voastră, fiindcă nu sunteţi sub lege, ci sub har. ♣ Oare, atunci să păcătuim fiindcă nu suntem sub lege, ci sub har? Nicidecum! ♣ **Au nu ştiţi că celui ce vă daţi spre ascultare robi, sunteţi robi aceluia căruia vă supuneţi: fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate?** ♣ Mulţumim însă lui Dumnezeu, că (deşi) eraţi robi ai păcatului, v-aţi supus din toată inima dreptarului învăţăturii căreia aţi fost încredinţaţi, ♣ Şi izbăvindu-vă de păcat, v-aţi făcut robi ai dreptăţii. ♣ Omeneşte vorbesc, pentru slăbiciunea trupului vostru. - Căci precum aţi făcut mădularele voastre roabe necurăţiei şi fărădelegii, spre fărădelege, tot aşa faceţi acum mădularele voastre roabe dreptăţii, spre sfinţire. ♣ Căci atunci, când eraţi robi ai păcatului, eraţi liberi faţă de dreptate. ♣ Deci ce roadă aveaţi atunci? Roade de care acum vă e ruşine; pentru că sfârşitul acelora este moartea. ♣ Dar acum, izbăviţi fiind de păcat şi robi făcându-vă lui Dumnezeu, aveţi roada voastră spre sfinţire, iar sfârşitul, viaţă veşnică. ♣ **Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, viaţa veşnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru**".

Rom. 8,9-10,14-17[654] „Dar **voi nu sunteţi în carne, ci în Duh, dacă Duhul lui Dumnezeu locuieşte în voi**. Iar dacă cineva nu are Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui. ♣ **Iar dacă Hristos este în voi, trupul este mort pentru păcat; iar Duhul, viaţă pentru dreptate.** ♣ **Căci câţi sunt mânaţi de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu.** ♣ **Pentru că n-aţi primit iarăşi un duh al robiei, spre temere, ci aţi primit Duhul înfierii**, prin care strigăm: Avva! Părinte! ♣ **Duhul însuşi mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu**. ♣ Şi dacă suntem fii, suntem şi moştenitori - moştenitori ai lui Dumnezeu şi **împreună-moştenitori cu Hristos, dacă pătimim împreună cu El, ca împreună cu El să ne şi preamărim**".

Rom. 8,28-33 „**Şi ştim că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu, al celor care sunt chemaţi după voia Lui**; ♣ Căci pe cei pe care i-a cunoscut mai înainte, mai înainte i-a şi hotărât să fie asemenea chipului Fiului Său, ca El să fie întâi născut între mulţi fraţi. ♣ **Iar pe care i-a hotărât mai înainte, pe**

[653] Vezi şi Rom. 6,3-10,13, *p. 323*; Rom. 5,12-21, *p. 129*.
[654] Vezi şi Rom. 8,5-16, *p. 41*; Rom. 8,19-24, *p. 308-309*; Rom. 8,17-18,35-39, *p. 378*.

aceştia i-a şi chemat; şi pe care i-a chemat, pe aceştia i-a şi îndreptat; iar pe care i-a îndreptat, pe aceştia i-a şi mărit. ♣ **Ce vom zice deci la acestea? Dacă Dumnezeu e pentru noi, cine este împotriva noastră?** ♣ **El, Care pe Însuşi Fiul Său nu L-a cruţat, ci L-a dat morţii, pentru noi toţi, cum nu ne va da, oare, toate împreună cu El?** ♣ **Cine va ridica pâră împotriva aleşilor lui Dumnezeu? Dumnezeu este Cel ce îndreptează**".

1 Cor. 2,12-15[655] „**Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu**, ca să cunoaştem cele dăruite nouă de Dumnezeu; ♣ Pe care le şi grăim, dar nu în cuvinte învăţate din înţelepciunea omenească, ci în cuvinte învăţate de la Duhul Sfânt, **lămurind lucruri duhovniceşti oamenilor duhovniceşti**. ♣ **Omul firesc nu primeşte cele ale Duhului lui Dumnezeu, căci pentru el sunt nebunie şi nu poate să le înţeleagă, fiindcă ele se judecă duhovniceşte**. ♣ **Dar omul duhovnicesc toate le judecă, pe el însă nu-l judecă nimeni**".

1 Cor. 7,17,24 **„Numai că, aşa cum a dat Domnul fiecăruia, aşa cum l-a chemat Dumnezeu pe fiecare, astfel să umble. Şi aşa rânduiesc în toate Bisericile.** ♣ **Fiecare, fraţilor, în starea în care a fost chemat, în aceea să rămână înaintea lui Dumnezeu**[656]**".**

1 Cor. 12,12,26-27 **„Căci precum trupul unul este, şi are mădulare multe, iar toate mădularele trupului, multe fiind, sunt un trup, aşa şi Hristos.** ♣ **Şi dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă împreună; şi dacă un mădular este cinstit, toate mădularele se bucură împreună.** ♣ **Iar voi sunteţi trupul lui Hristos şi mădulare (fiecare) în parte**[657]**".**

2 Cor. 4,7-12[658] **„Şi avem comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze că puterea covârşitoare este a lui Dumnezeu şi nu de la noi**. ♣ **În toate pătimind necaz, dar nefiind striviţi; lipsiţi fiind, dar nu deznădăjduiţi**; ♣ **Prigoniţi fiind, dar nu părăsiţi; doborâţi, dar nu nimiciţi;** ♣ **Purtând totdeauna în trup omorârea lui Iisus, pentru ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru.** ♣ **Căci pururea noi cei vii suntem daţi spre moarte pentru Iisus, ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor.** ♣ **Astfel că în noi lucrează moartea, iar în voi viaţa".**

2 Cor. 5,14-17 „Căci dragostea lui Hristos ne stăpâneşte pe noi care socotim aceasta, că dacă unul a murit pentru toţi, au murit deci toţi. ♣ **Şi a murit pentru toţi, ca cei ce viază să nu mai vieze loruşi, ci Aceluia care, pentru ei, a murit şi a înviat**. ♣ De aceea, noi nu mai ştim de acum pe nimeni după trup; **chiar dacă am cunoscut pe**

[655] Vezi şi 1 Cor. 2,4-8, *p. 469*.
[656] Vezi 1 Cor. 7,17-20, *p. 173-174*; 1 Cor. 7,20-24, *p. 270.*
[657] Vezi 1 Cor. 12,12,14-27, *p. 264-265*; 1 Cor. 12,27-31; 1 Cor. 13,1, *p. 52.*
[658] Vezi şi 2 Cor. 4,15-18, *p. 507.*

Hristos după trup, acum nu-L mai cunoaştem. ♣ **Deci, dacă este cineva în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată toate s-au făcut noi**[659]".

2 Cor. 11,2 „Căci vă râvnesc pe voi cu râvna lui Dumnezeu, pentru că v-am logodit unui singur bărbat, ca să vă înfăţişez lui Hristos fecioară neprihănită".

2 Cor. 13,3-4 „De vreme ce voi căutaţi dovadă că Hristos grăieşte întru mine, Care nu este slab faţă de voi, ci puternic în voi. ♣ Căci, deşi a fost răstignit din slăbiciune, din puterea lui Dumnezeu este însă viu. **Şi noi suntem slabi întru El, dar vom fi împreună cu El, din puterea lui Dumnezeu faţă de voi**".

Ef. 1,3-6,11-12,17-19 „**Binecuvântat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce, întru Hristos, ne-a binecuvântat pe noi, în ceruri, cu toată binecuvântarea duhovnicească**; ♣ Precum **întru El ne-a şi ales, înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinţi şi fără de prihană înaintea Lui**, ♣ **Mai înainte rânduindu-ne, în a Sa iubire, spre înfierea întru El, prin Iisus Hristos, după buna socotinţă a voii Sale**, ♣ Spre lauda slavei harului Său, cu care ne-a dăruit pe noi prin Fiul Său cel iubit. ♣ **Întru Care şi moştenire am primit, rânduiţi fiind mai înainte - după rânduiala Celui ce toate le lucrează, potrivit sfatului voii Sale, -** ♣ Ca să fim spre lauda slavei Sale, noi cei ce mai înainte am nădăjduit întru Hristos. ♣ Ca Dumnezeul Domnului nostru Iisus Hristos, Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înţelepciunii şi al descoperirii, spre deplina Lui cunoaştere, ♣ Şi să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeţi care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăţia slavei moştenirii Lui, în cei sfinţi, ♣ Şi **cât de covârşitoare este mărimea puterii Lui faţă de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem**".

Ef. 2,1-5,10,19-22 „**Iar pe voi v-a făcut vii, cei ce eraţi morţi prin greşealele şi prin păcatele voastre**, ♣ În care aţi umblat mai înainte, potrivit veacului lumii acesteia, potrivit stăpânitorului puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în **fiii neascultării**, ♣ **Întru care şi noi toţi am petrecut odinioară, în poftele trupului nostru, făcând voile trupului şi ale simţurilor şi, din fire, eram fiii mâniei ca şi ceilalţi**. ♣ **Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit,** ♣ **Pe noi cei ce eram morţi prin greşealele noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos - prin har sunteţi mântuiţi!** ♣ **Pentru că a Lui făptură suntem, zidiţi în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele**. ♣ Deci, dar, nu mai sunteţi străini şi locuitori vremelnici, ci **sunteţi împreună cetăţeni cu sfinţii şi casnici ai lui Dumnezeu**, ♣ **Zidiţi fiind pe temelia apostolilor şi a proorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuşi Iisus Hristos**[660]. ♣ Întru El, orice zidire bine alcătuită creşte ca să ajungă un locaş sfânt în Domnul, ♣ **În Care voi împreună sunteţi zidiţi, spre a fi locaş al lui Dumnezeu în Duh**".

[659] Vezi 2 Cor. 5,14-19,21, *p. 123.*

[660] Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62.

Col. 2,8-13[661] **„Luaţi aminte să nu vă fure minţile cineva cu filozofia şi cu deşarta înşelăciune din predania omenească, după înţelesurile cele slabe ale lumii şi nu după Hristos. ♣ Căci întru El locuieşte, trupeşte, toată plinătatea Dumnezeirii, ♣ Şi sunteţi deplini întru El, Care este cap a toată domnia şi stăpânirea. ♣ În El aţi şi fost tăiaţi împrejur, cu tăiere împrejur nefăcută de mână, prin dezbrăcarea de trupul cărnii, întru tăierea împrejur a lui Hristos. ♣ Îngropaţi fiind împreună cu El prin botez, cu El aţi şi înviat prin credinţa în lucrarea lui Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe El din morţi. ♣ Iar pe voi care eraţi morţi, în fărădelegile şi în netăierea împrejur a trupului vostru, v-a făcut vii, împreună cu Sine, iertându-ne toate greşealele”.**

Col. 3,9-11[662] **„Nu vă minţiţi unul pe altul, fiindcă v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, ♣ Şi v-aţi îmbrăcat cu cel nou, care se înnoieşte, spre deplină cunoştinţă, după chipul Celui ce l-a zidit, ♣ Unde nu mai este elin şi iudeu, tăiere împrejur şi netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate şi întru toţi Hristos”.**

1 Tes. 5,4-5 „**Voi însă, fraţilor, nu sunteţi în întuneric**, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur. ♣ **Căci voi toţi sunteţi fii ai luminii şi fii ai zilei**; nu suntem ai nopţii, nici ai întunericului[663]”.

2 Tes. 2,13-14[664] „Iar noi, fraţilor, iubiţi de Domnul, **datori suntem totdeauna să mulţumim lui Dumnezeu pentru voi, că v-a ales Dumnezeu dintru început, spre mântuire, întru sfinţirea duhului şi întru credinţa adevărului**, ♣ La care v-a chemat prin Evanghelia noastră, spre dobândirea slavei Domnului nostru Iisus Hristos”.

1 Petr. 1,1-4 „Petru, apostol al lui Iisus Hristos, **către cei ce trăiesc împrăştiaţi printre străini**, în Pont, în Galatia, în Capadocia, în Asia şi în Bitinia, ♣ **Aleşi după cea mai dinainte ştiinţă a lui Dumnezeu-Tatăl, şi prin sfinţirea de către Duhul, spre ascultare şi stropirea cu sângele lui Iisus Hristos**: har vouă şi pacea să se înmulţească! ♣ Binecuvântat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Care, după mare mila Sa, **prin învierea lui Iisus Hristos din morţi, ne-a născut din nou, spre nădejde vie**. ♣ Spre moştenire nestricăcioasă şi neîntinată şi neveştejită, păstrată în ceruri pentru voi”.

1 Petr. 1,17-19,23-25 „Şi dacă chemaţi Tată pe Cel ce judecă cu nepărtinire, după lucrul fiecăruia, **petreceţi în frică zilele vremelniciei voastre, ♣ Ştiind că nu cu lucruri stricăcioase, cu argint sau cu aur, aţi fost răscumpăraţi din viaţa voastră deşartă**, lăsată de la părinţi, ♣ Ci cu scumpul sânge al lui Hristos, ca al unui miel nevinovat şi neprihănit, ♣ **Fiind născuţi din nou nu din sămânţă stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu cel viu şi care rămâne în veac**. ♣

---

[661] Vezi şi Col. 2,4,8-9,18-23, *p. 499-450.*

[662] Vezi şi Ef. 4,20-25, *p. 245*; Col. 3,23-24, *p. 253*; Col. 3,5-9, *p. 336.*

[663] Vezi 1 Tes. 5,4-10,23, *p. 294.*

[664] Vezi şi 2 Tim. 1,9-10, *p. 61.*

Pentru că tot trupul este ca iarba şi toată slava lui ca floarea ierbii: uscatu-s-a iarba şi floarea a căzut, ♣ Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Şi acesta este cuvântul, care vi s-a binevestit".

1 Petr. 4,1-4,16 „Aşadar, fiindcă Hristos a pătimit cu trupul, înarmaţi-vă şi voi cu gândul acesta: că **cine a suferit cu trupul a isprăvit cu păcatul**, ♣ **Ca să nu mai trăiască timpul ce mai are de trăit în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu**. ♣ **Destul este că, în vremurile trecute, aţi făcut cu desăvârşire voia neamurilor**, umblând în desfrânări, în pofte, în beţii, în ospeţe fără măsură, în petreceri cu vin mult şi în neiertate slujiri idoleşti. ♣ De aceea **ei se miră că voi nu mai alergaţi cu ei în aceeaşi revărsare a desfrâului şi vă hulesc**. ♣ **Iar de suferă ca creştin, să nu se ruşineze, ci să preamărească pe Dumnezeu, pentru numele acesta**".

2 Petr. 1,3-4 „**Dumnezeiasca Lui putere ne-a dăruit toate cele ce sunt spre viaţă** şi spre bună cucernicie, făcându-ne să cunoaştem pe Cel ce ne-a chemat prin slava Sa şi prin puterea Sa, ♣ Prin care El ne-a hărăzit mari şi preţioase făgăduinţe, **ca prin ele să vă faceţi părtaşi dumnezeieştii firi, scăpând de stricăciunea poftei celei din lume**".

2 Petr. 2,14,20-22 „Având ochii plini de pofta desfrânării şi fiind nesăţioşi de păcat, **ei amăgesc sufletele cele nestatornice** ... . ♣ **Căci dacă, după ce au scăpat de întinăciunile lumii, prin cunoaşterea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iarăşi se încurcă în acestea, ei sunt învinşi**; li s-au făcut cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi. ♣ **Căci mai bine era pentru ei să nu fi cunoscut calea dreptăţii, decât, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la porunca sfântă, dată lor**. ♣ Cu ei s-a întâmplat adevărul din zicală: Câinele se întoarce la vărsătura lui şi porcul scăldat la noroiul mocirlei lui[665]".

1 In. 1,5-7 „Şi aceasta este vestirea pe care am auzit-o de la El şi v-o vestim: că **Dumnezeu este lumină şi nici un întuneric nu este întru El**. ♣ Dacă zicem că avem împărtăşire cu El şi umblăm în întuneric, minţim şi nu săvârşim adevărul. ♣ **Iar dacă umblăm întru lumină, precum El este în lumină, atunci avem împărtăşire unul cu altul şi sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curăţeşte pe noi de orice păcat**".

1 In. 3,1-2,9-10 **„Vedeţi ce fel de iubire ne-a dăruit nouă Tatăl, ca să ne numim fii ai lui Dumnezeu, şi suntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaşte, fiindcă nu L-a cunoscut nici pe El. ♣ Iubiţilor, acum suntem fii ai lui Dumnezeu şi ce vom fi nu s-a arătat până acum. Ştim că dacă El Se va arăta, noi vom fi asemenea Lui, fiindcă Îl vom vedea cum este. ♣ Oricine este născut din Dumnezeu nu săvârşeşte păcat, pentru că sămânţa lui Dumnezeu rămâne în acesta; şi nu poate să păcătuiască, fiindcă este născut din Dumnezeu. ♣ Prin aceasta cunoaştem pe fiii lui Dumnezeu şi pe fiii diavolului; oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubeşte pe fratele său".**

[665] Vezi 2 Petr. 2,9-14,18-22, *p. 337.*

1 In. 4,4 „Voi, copii, sunteţi din Dumnezeu şi i-aţi biruit pe acei prooroci, căci mai mare este Cel ce e în voi, decât cel ce este în lume[666]".

1 In. 5,4,18-20 „Pentru că **oricine este născut din Dumnezeu biruieşte lumea**, şi aceasta este biruinţa care a biruit lumea: credinţa noastră. ♣ Ştim că **oricine e născut din Dumnezeu nu păcătuieşte; ci cel ce s-a născut din Dumnezeu se păzeşte pe sine, şi cel rău nu se atinge de el**. ♣ Ştim că suntem din Dumnezeu şi **lumea întreagă zace sub puterea celui rău**. ♣ Ştim iarăşi că Fiul lui Dumnezeu a venit şi ne-a dat nouă pricepere, ca să cunoaştem pe Dumnezeul cel adevărat; şi **noi suntem în Dumnezeul cel adevărat, adică întru Fiul Său Iisus Hristos**. Acesta este adevăratul Dumnezeu şi viaţa de veci".

Îndemnuri[667]

Filip. 4,9 (2 Cor. 13,11) „Cele ce aţi învăţat şi aţi primit şi aţi auzit şi aţi văzut la mine, acestea să le faceţi, şi Dumnezeul păcii va fi cu voi".

1 Cor. 10,11-12 „Şi toate acestea li s-au întâmplat acelora, ca preînchipuiri ale viitorului, şi au fost scrise spre povăţuirea noastră, la care au ajuns sfârşiturile veacurilor. ♣ De aceea, cel căruia i se pare că stă neclintit să ia seama să nu cadă[668]".

♣♣♣

Rom. 12,1-5[669] „Vă îndemn, deci, fraţilor, **pentru îndurările lui Dumnezeu, să înfăţişaţi trupurile voastre ca pe o jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu, ca închinarea voastră cea duhovnicească, ♣ Şi să nu vă potriviţi cu acest veac, ci să vă schimbaţi prin înnoirea minţii, ca să deosebiţi care este voia lui Dumnezeu, ce este bun şi plăcut şi desăvârşit**. ♣ Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decât trebuie să cugete, ci **să cugete fiecare spre a fi înţelept, precum Dumnezeu i-a împărţit măsura credinţei**. ♣ **Ci precum într-un singur trup avem multe mădulare şi mădularele nu au toate aceeaşi lucrare, ♣ Aşa şi noi, cei mulţi, un trup suntem în Hristos şi fiecare suntem mădulare unii altora**".

2 Cor. 6,14-18 „**Nu vă înjugaţi la jug străin cu cei necredincioşi**, căci ce însoţire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtăşire are lumina cu întunericul? ♣ Şi **ce învoire este între Hristos şi Veliar sau ce parte are un credincios cu un necredincios? ♣ Sau ce înţelegere este între templul lui Dumnezeu şi idoli? Căci noi suntem templu al Dumnezeului celui viu**, precum Dumnezeu a zis că: «Voi locui în ei şi voi umbla şi voi fi Dumnezeul lor şi ei vor fi poporul Meu[670]». ♣ De aceea:

---

[666] Vezi 1 In. 4,1-6, *p. 385*.
[667] Vezi şi *Ascultarea şi urmarea lui Hristos*, p. 165-172.
[668] Vezi 1 Cor. 10,5-12, *p. 335*.
[669] Vezi şi Rom. 12,3-8, *p. 51-52*; Rom. 12,9-13, *p. 447*.
[670] Iez. 37,27. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 58.

«Ieşiţi din mijlocul lor şi vă osebiţi, zice Domnul, şi de ce este necurat să nu vă atingeţi şi Eu vă voi primi pe voi[671]. ♣ **Şi voi fi vouă tată, şi veţi fi Mie fii şi fiice**[672]», zice Domnul Atotţiitorul".

Ef. 4,17-32[673] „Aşadar, aceasta zic şi mărturisesc în Domnul, ca voi **să nu mai umblaţi de acum cum umblă neamurile, în deşertăciunea minţii lor**, ♣ Întunecaţi fiind la cuget, înstrăinaţi fiind de viaţa lui Dumnezeu, din pricina necunoştinţei care este în ei, din pricina împietririi inimii lor; ♣ **Aceştia petrec în nesimţire şi s-au dat pe sine desfrânării, săvârşind cu nesaţ toate faptele necurăţiei**. ♣ **Voi însă n-aţi învăţat aşa pe Hristos**, ♣ Dacă, într-adevăr, L-aţi ascultat şi aţi fost învăţaţi întru El, aşa cum este adevărul întru Iisus; ♣ **Să vă dezbrăcaţi de vieţuirea voastră de mai înainte, de omul cel vechi, care se strică prin poftele amăgitoare, ♣ Şi să vă înnoiţi în duhul minţii voastre, ♣ Şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptate şi în sfinţenia adevărului**. ♣ Pentru aceea, lepădând minciuna, **grăiţi adevărul fiecare cu aproapele său**, căci unul altuia suntem mădulare. ♣ **Mâniaţi-vă şi nu greşiţi**; soarele să nu apună peste mânia voastră. ♣ Nici nu daţi loc diavolului. ♣ **Cel ce fură să nu mai fure**, ci mai vârtos **să se ostenească lucrând cu mâinile sale**, lucrul cel bun, ca să aibă să dea şi celui ce are nevoie. ♣ **Din gura voastră să nu iasă nici un cuvânt rău, ci numai ce este bun, spre zidirea cea de trebuinţă, ca să dea har celor ce ascultă. ♣ Să nu întristaţi Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru Care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării. ♣** Orice amărăciune şi supărare şi mânie şi izbucnire şi defăimare să piară de la voi, împreună cu orice răutate. ♣ **Ci fiţi buni între voi şi milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos**".

Ef. 5,3-5,8-14 „**Iar desfrâu şi orice necurăţie şi lăcomie de avere nici să se pomenească între voi, cum se cuvine sfinţilor; ♣ Nici vorbe de ruşine, nici vorbe nebuneşti, nici glume care nu se cuvin, ci mai degrabă mulţumire**. ♣ Căci aceasta s-o ştiţi bine, că nici un desfrânat, sau necurat, sau lacom de avere, care este un închinător la idoli, nu are moştenire în împărăţia lui Hristos şi a lui Dumnezeu. ♣ **Altădată eraţi întuneric, iar acum sunteţi lumină întru Domnul; umblaţi ca fii ai luminii!** ♣ Pentru că roada luminii e în orice bunătate, dreptate şi adevăr. ♣ Încercând ce este bineplăcut Domnului. ♣ **Şi nu fiţi părtaşi la faptele cele fără roadă ale întunericului, ci mai degrabă, osândiţi-le pe faţă. ♣ Căci cele ce se fac întru ascuns de ei, ruşine este a le şi grăi**. ♣ Iar tot ce este pe faţă, se descoperă prin lumină, ♣ Căci tot ceea ce este descoperit, lumină este. Pentru aceea zice: «Deşteaptă-te cel ce dormi şi te scoală din morţi şi te va lumina Hristos»".

Ef. 6,10-18 „**În sfârşit, fraţilor, întăriţi-vă în Domnul şi întru puterea tăriei Lui. ♣ Îmbrăcaţi-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotriva uneltirilor diavolului. ♣** Căci lupta noastră nu este împotriva trupului şi a sângelui, ci împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului

[671] Is. 52,11.
[672] Is. 43,6.
[673] Vezi şi Ef. 4,1-6, *p. 259.*

acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii, care sunt în văzduh. ♣ Pentru aceea, luaţi toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi împotrivă în ziua cea rea, şi, toate biruindu-le, să rămâneţi în picioare. ♣ Staţi deci tari, **având mijlocul vostru încins cu adevărul şi <u>îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii</u>**, ♣ Şi încălţaţi picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. ♣ În toate **<u>luaţi pavăza credinţei</u>**, cu care veţi putea să stingeţi toate săgeţile cele arzătoare ale vicleanului. ♣ **<u>Luaţi şi coiful mântuirii şi sabia Duhului</u>, care este cuvântul lui Dumnezeu**. ♣ **<u>Faceţi în toată vremea, în Duhul, tot felul de rugăciuni şi de cereri</u>**, şi întru aceasta priveghind cu toată stăruinţa şi rugăciunea pentru toţi sfinţii".

Filip. 1,9-11,27-28 „**Şi aceasta mă rog, ca iubirea voastră să prisosească tot mai mult** şi mai mult, întru cunoştinţă şi întru orice pricepere, ♣ Ca să cercaţi voi cele ce sunt mai de folos şi ca să fiţi curaţi şi fără poticnire în ziua lui Hristos, ♣ Plini de roada dreptăţii, care este prin Iisus Hristos, spre slava şi lauda lui Dumnezeu. ♣ **Să vă purtaţi numai în chip vrednic de Evanghelia lui Hristos**, pentru ca, fie venind eu şi văzându-vă, fie nefiind de faţă, să aud despre voi că staţi într-un duh, nevoindu-vă împreună într-un suflet, pentru credinţa Evangheliei, ♣ **Fără să vă înfricoşaţi întru nimic de cei potrivnici, <u>ceea ce pentru ei este un semn de pierzare, iar pentru voi de mântuire, şi aceasta este de la Dumnezeu</u>**".

Filip. 2,12-16 „Drept aceea, iubiţii mei, precum totdeauna m-aţi ascultat, nu numai când eram de faţă, ci cu atât mai mult acum când sunt departe, **<u>cu frică şi cu cutremur lucraţi mântuirea voastră</u>**; ♣ **<u>Căci Dumnezeu este Cel ce lucrează în voi şi ca să voiţi şi ca să săvârşiţi, după a Lui bunăvoinţă</u>**. ♣ **Toate să le faceţi fără de cârtire şi fără de îndoială**, ♣ Ca să fiţi fără de prihană şi curaţi, fii ai lui Dumnezeu neîntinaţi în mijlocul unui neam rău şi stricat şi întru care străluciţi ca nişte luminători în lume, ♣ **Ţinând cu putere cuvântul vieţii**, spre lauda mea în ziua lui Hristos, că nu în zadar am alergat, nici în zadar m-am ostenit".

Col. 3,23-24[674] „**<u>Orice aţi face, lucraţi din toată inima, ca pentru Domnul şi nu ca pentru oameni</u>**, ♣ Bine ştiind că **de la Domnul veţi primi răsplata moştenirii**; căci Domnului Hristos slujiţi".

<u>1 Tes. 5,17-23</u> „<u>Rugaţi-vă neîncetat</u>. ♣ <u>Daţi mulţumire pentru toate</u>, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi. ♣ Duhul să nu-l stingeţi. ♣ Proorociile să nu le dispreţuiţi. ♣ <u>Toate să le încercaţi; ţineţi ce este bine</u>; ♣ <u>Feriţi-vă de orice înfăţişare a răului</u>. ♣ Însuşi Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi desăvârşit, şi întreg duhul vostru, şi sufletul, şi trupul să se păzească, fără de prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos".

<u>Tit 3,1-3</u>[675] „Adu-le aminte să se supună stăpânirilor şi dregătorilor, să asculte, să fie gata la orice lucru bun. ♣ **Să nu defaime pe nimeni, să fie paşnici, să fie îngăduitori, <u>arătând întreaga blândeţe faţă de toţi oamenii</u>**. ♣ **Căci şi noi eram**

[674] Vezi şi Col. 3,1-4, *p. 324*; Col. 3,15-17, *p. 394.*
[675] Vezi şi <u>Iac. 2,1-9</u>, *p. 492.*

altădată fără de minte, neascultători, amăgiţi, slujind poftelor şi multor feluri de desfătări, petrecând viaţa în răutate şi pizmuire, urâţi fiind şi urându-ne unul pe altul".

1 Petr. 2,1-5 „**Deci, lepădând toată răutatea şi tot vicleşugul şi făţărniciile şi pizmele şi toate clevetirile, ♣ Ca nişte prunci de curând născuţi, să doriţi laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut, ca prin el să creşteţi spre mântuire**, ♣ **De vreme ce aţi gustat şi aţi văzut că bun este Domnul**. ♣ Apropiaţi-vă de El, piatra cea vie, de oameni într-adevăr neluată în seamă, dar la Dumnezeu aleasă şi de preţ; ♣ Şi voi înşivă, ca pietre vii, zidiţi-vă drept casă duhovnicească, preoţie sfântă, ca să aduceţi jertfe duhovniceşti, bine-plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos".

1 Petr. 2,9-12,15[676] **„Iar voi sunteţi seminţie aleasă, preoţie împărătească, neam sfânt, popor agonisit de Dumnezeu, ca să vestiţi în lume bunătăţile Celui ce v-a chemat din întuneric, la lumina Sa cea minunată, ♣ Voi care odinioară nu eraţi popor, iar acum sunteţi poporul lui Dumnezeu; voi care odinioară n-aveaţi parte de milă, iar acum sunteţi miluiţi. ♣ Iubiţilor, vă îndemn ca pe nişte străini ce sunteţi şi călători aici pe pământ, să vă feriţi de poftele cele trupeşti care se războiesc împotriva sufletului. ♣ Purtaţi-vă cu cinste între neamuri, ca în ceea ce ei acum vă bârfesc ca pe nişte făcători de rele, privind ei mai de aproape faptele voastre cele bune, să preamărească pe Dumnezeu, în ziua când îi va cerceta. ♣ Căci aşa este voia lui Dumnezeu, ca voi, prin faptele voastre cele bune, să închideţi gura oamenilor fără minte şi fără cunoştinţă".**

1 In. 2,12-17 „**Vă scriu vouă, copiilor, fiindcă iertate v-au fost păcatele pentru numele Lui**. ♣ **Vă scriu vouă, părinţilor**, pentru că aţi cunoscut pe Cel ce este de la început. **Vă scriu vouă, tinerilor**, fiindcă aţi biruit pe cel viclean. V-am scris, copiilor, pentru că aţi cunoscut pe Tatăl. ♣ V-am scris, părinţilor, fiindcă aţi cunoscut pe Cel ce este de la început. Scris-am vouă, tinerilor, căci sunteţi tari şi cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi şi aţi biruit pe cel viclean. ♣ **Nu iubiţi lumea, nici cele ce sunt în lume. Dacă cineva iubeşte lumea, iubirea Tatălui nu este întru el**; ♣ **Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului şi pofta ochilor şi trufia vieţii, nu sunt de la Tatăl, ci sunt din lume**. ♣ Şi lumea trece şi pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac".

b. Comuniunea în Biserică, în Hristos. Slujirea aproapelui[677]

1 Cor. 9,19 „Căci, deşi sunt liber faţă de toţi, m-am făcut rob tuturor, ca să dobândesc pe cei mai mulţi[678]**".**

Mc. 9,50 (Lc. 14,34) „Bună este sarea; dacă însă sarea îşi pierde puterea, cu ce o veţi drege? Aveţi sare întru voi şi trăiţi în pace unii cu alţii".

[676] Vezi şi 2 Petr. 1,5-11, *p. 448*; Nota de subsol de la 1 Petr. 2,9, *p. 364*.
[677] Vezi şi *Rugăciunea comună*, p. 389-390; *Iubirea aproapelui* p. 465-468.
[678] Vezi 1 Cor. 9,19-23, *p. 370.*

Rom. 12,13,15 „Faceţi-vă părtaşi la trebuinţele sfinţilor, iubirea de străini urmând. ♣ Bucuraţi-vă cu cei ce se bucură; plângeţi cu cei ce plâng".

Rom. 14,1 „Primiţi-l pe cel slab în credinţă fără să-i judecaţi gândurile[679]**".**

Mt. 18,15-17 „**De-ţi va greşi ţie fratele tău, mergi, mustră-l pe el între tine** şi el singur. Şi de te va asculta, ai câştigat pe fratele tău. ♣ Iar de nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi, ca din gura a doi sau trei martori să se statornicească tot cuvântul. ♣ Şi de nu-i va asculta pe ei, spune-l Bisericii; **iar de nu va asculta nici de Biserică, să-ţi fie ţie ca un păgân şi vameş**".

♣♣♣

Fapt. 2,44-47 „Iar toţi cei ce credeau erau laolaltă şi aveau toate de obşte. ♣ **Şi îşi vindeau bunurile şi averile şi le împărţeau tuturor, după cum avea nevoie fiecare**. ♣ **Şi în fiecare zi, stăruiau într-un cuget în templu şi, frângând pâinea în casă, luau împreună hrana întru bucurie şi întru curăţia inimii. ♣ Lăudând pe Dumnezeu şi având har la tot poporul. Iar Domnul adăuga zilnic Bisericii pe cei ce se mântuiau".**

Fapt. 4,4,32-37 „**Totuşi mulţi din cei ce auziseră cuvântul au crezut şi numărul bărbaţilor credincioşi s-a făcut ca la cinci mii**. ♣ **Iar inima şi sufletul mulţimii celor ce au crezut erau una şi nici unul nu zicea că este al său ceva din averea sa, ci toate le erau de obşte**. ♣ Şi cu mare putere apostolii mărturiseau despre învierea Domnului Iisus Hristos şi mare har era peste ei toţi. ♣ **Şi nimeni nu era între ei lipsit, fiindcă toţi câţi aveau ţarini sau case le vindeau şi aduceau preţul celor vândute, ♣ Şi-l puneau la picioarele apostolilor**. Şi se împărţea fiecăruia după cum avea cineva trebuinţă. ♣ Iar **Iosif, cel numit de apostoli Barnaba (care se tâlcuieşte fiul mângâierii), un levit, născut în Cipru, ♣ Având ţarină şi vânzând-o, a adus banii şi i-a pus la picioarele apostolilor**".

Rom. 1,11-12 „Pentru că doresc mult să vă văd ca **să vă împărtăşesc vreun dar duhovnicesc, spre întărirea voastră**. ♣ **Şi aceasta ca să mă mângâi împreună cu voi prin credinţa noastră laolaltă**, a voastră şi a mea".

Rom. 15,1-3,7 „**Datori suntem noi cei tari să purtăm slăbiciunile celor neputincioşi şi să nu căutăm plăcerea noastră.** ♣ Ci fiecare dintre noi să caute să placă aproapelui său, la ce este bine, spre zidire. ♣ **Că şi Hristos n-a căutat plăcerea Sa**, ci, precum este scris: «Ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine, au căzut asupra Mea[680]». ♣ De aceea, primiţi-vă unii pe alţii, precum şi Hristos v-a primit pe voi, spre slava lui Dumnezeu".

[679] Vezi Rom. 14,1-3,6, *p. 519-520.*

[680] Ps. 68,11. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 65.

1 Cor. 5,9-13 „**V-am scris în epistolă să nu vă amestecaţi cu desfrânaţii; ♣ Dar nu am spus, desigur, despre desfrânaţii acestei lumi, sau despre lacomi, sau despre răpitori, sau despre închinătorii la idoli, căci altfel ar trebui să ieşiţi afară din lume**. ♣ **Dar eu v-am scris acum să nu vă amestecaţi cu vreunul, care, numindu-se frate, va fi desfrânat, sau lacom, sau închinător la idoli, sau ocărâtor, sau beţiv, sau răpitor. Cu unul ca acesta nici să nu şedeţi la masă.** ♣ Căci ce am eu ca să judec şi pe cei din afară? Însă pe cei dinăuntru, oare, nu-i judecaţi voi? ♣ Iar pe cei din afară îi va judeca Dumnezeu. **Scoateţi afară dintre voi pe cel rău**".

1 Cor. 6,4 „Deci dacă aveţi judecăţi lumeşti, puneţi pe cei nebăgaţi în seamă din Biserică, ca să vă judece[681]".

1 Cor. 10,24,33 „Nimeni să nu caute pe ale sale, ci fiecare pe ale aproapelui. ♣ Precum şi eu plac tuturor în toate, necăutând folosul meu, ci pe al celor mulţi, ca să se mântuiască".

1 Cor. 11,20-22,33-34 „**Când vă adunaţi deci laolaltă, nu se poate mânca Cina Domnului; ♣ Căci, şezând la masă, fiecare se grăbeşte să ia mâncarea sa, încât unuia îi este foame, iar altul se îmbată**. ♣ N-aveţi, oare, case ca să mâncaţi şi să beţi? **Sau disprețuiți Biserica lui Dumnezeu şi ruşinaţi pe cei ce nu au?** Ce să vă zic? Să vă laud? În aceasta nu vă laud. ♣ **De aceea, fraţii mei, când vă adunaţi ca să mâncaţi, aşteptaţi-vă unii pe alţii**. ♣ Iar dacă îi este cuiva foame, să mănânce acasă, ca să nu vă adunaţi spre osândă. Celelalte însă le voi rândui când voi veni".

1 Cor. 14,26 „Când vă adunaţi împreună, fiecare din voi are psalm, are învăţătură, are descoperire, are limbă, are tălmăcire: toate spre zidire să se facă".

2 Cor. 12,15 „Deci eu foarte bucuros voi cheltui şi mă voi cheltui pentru sufletele voastre, deşi, iubindu-vă mai mult, eu sunt iubit mai puţin".

2 Cor. 13,11-12 (Filip. 4,9) „Deci, fraţilor, bucuraţi-vă! Desăvârşiţi-vă, mângâiaţi-vă, fiţi uniţi în cuget, trăiţi în pace şi Dumnezeul dragostei şi al păcii va fi cu voi. ♣ Îmbrăţişaţi-vă unii pe alţii cu sărutare sfântă. Sfinţii toţi vă îmbrăţişează".

Gal. 6,1-2[682] **„Fraţilor, chiar de va cădea un om în vreo greşeală, voi cei duhovniceşti îndreptaţi-l, pe unul ca acesta cu duhul blândeţii, luând seama la tine însuţi, ca să nu cazi şi tu în ispită. ♣ Purtaţi-vă sarcinile unii altora şi aşa veţi împlini legea lui Hristos".**

Ef. 5,18-21 „Şi nu vă îmbătaţi de vin, în care este pierzare, ci vă umpleţi de Duhul. ♣ Vorbiţi între voi în psalmi şi în laude şi în cântări duhovniceşti,

[681] Vezi 1 Cor. 6,1-8, *p. 509*.
[682] Vezi şi Gal. 5,6,13-15, *p. 466.*

lăudând şi cântând Domnului, în inimile voastre, ♣ Mulţumind totdeauna pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu (şi) Tatăl. ♣ Supuneţi-vă unul altuia, întru frica lui Hristos".

Filip. 2,3-5 „Nu faceţi nimic din duh de ceartă, nici din slavă deşartă, ci cu smerenie **unul pe altul socotească-l mai de cinste decât el însuşi. ♣ Să nu caute nimeni numai ale sale, ci fiecare şi ale altuia**. ♣ Gândul acesta să fie în voi care era şi în Hristos Iisus".

Filip. 4,2-3 „Rog pe Evodia şi rog pe Sintihi să aibă aceleaşi gânduri în Domnul. ♣ **Încă te rog şi pe tine, credinciosule Sizig, ajută-le lor, ca pe unele care au luptat pentru Evanghelie**, împreună cu mine şi cu Clement şi cu ceilalţi împreună-lucrători cu mine, ale căror nume sunt scrise în cartea vieţii".

Filip. 4,13-14 „Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întăreşte. ♣ Însă bine aţi făcut că aţi împărtăşit cu mine necazul".

1 Tes. 5,11-23 „**De aceea, îndemnaţi-vă şi zidiţi-vă unul pe altu**l, aşa precum şi faceţi. ♣ Vă mai rugăm, fraţilor, să **cinstiţi pe cei ce se ostenesc între voi**, care sunt mai-marii voştri în Domnul şi vă povăţuiesc; ♣ Şi pentru lucrarea lor, să-i socotiţi pe ei vrednici de dragoste prisositoare. **Trăiţi între voi în bună pace**. ♣ Vă rugăm însă, fraţilor, **dojeniţi pe cei fără de rânduială, îmbărbătaţi pe cei slabi la suflet, sprijiniţi pe cei neputincioşi, fiţi îndelung-răbdători faţă de toţi**. ♣ **Luaţi seama să nu răsplătească cineva cuiva rău cu rău, ci totdeauna să urmaţi cele bune unul faţă de altul şi faţă de toţi**. ♣ Bucuraţi-vă pururea. ♣ Rugaţi-vă neîncetat. ♣ Daţi mulţumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi. ♣ Duhul să nu-l stingeţi. ♣ Proorociile să nu le disprețuiţi. ♣ **Toate să le încercaţi; ţineţi ce este bine**; ♣ Feriţi-vă de orice înfăţişare a răului. ♣ **Însuşi Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi desăvârşit, şi întreg duhul vostru, şi sufletul, şi trupul să se păzească, fără de prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos**".

2 Tes. 3,6-8,14-15[683] „Fraţilor, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, **să vă feriţi de orice frate care umblă fără rânduială şi nu după predania pe care aţi primit-o de la noi**. ♣ **Căci voi înşivă ştiţi cum trebuie să vă asemănaţi nouă, că noi n-am umblat fără rânduială între voi**, ♣ Nici n-am mâncat de la cineva pâine în dar, ci, cu muncă şi cu trudă, am lucrat noaptea şi ziua, ca să nu împovărăm pe nimeni dintre voi. ♣ **Şi dacă vreunul nu ascultă de cuvântul nostru prin epistolă, pe acela să-l însemnaţi şi să nu mai aveţi cu el nici un amestec, ca să-i fie ruşine**. ♣ **Dar să nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, ci povăţuiţi-l ca pe un frate**".

1 Petr. 3,8-12 „**În sfârşit, fiţi toţi într-un gând, împreună-pătimitori, iubitori de fraţi, milostivi, smeriţi. ♣ Nu răsplătiţi răul cu rău sau ocara cu ocară, ci, dimpotrivă, binecuvântaţi, căci spre aceasta aţi fost chemaţi, ca să moşteniţi**

[683] Vezi şi 2 Tes. 3,7-12, *p. 518.*

binecuvântarea. ♣ Cel ce voieşte să iubească viaţa şi să vadă zile bune să-şi oprească limba de la rău şi buzele sale să nu grăiască vicleşug; ♣ Să se ferească de rău şi să facă bine; să caute pacea şi s-o urmeze; ♣ **Căci ochii Domnului sunt peste cei drepţi şi urechile Lui spre rugăciunile lor**, iar faţa Domnului este împotriva celor ce fac rele[684]".

1 Petr. 5,14 „**Îmbrăţişaţi-vă unul pe altul cu sărutarea dragostei**. Pace vouă tuturor, celor întru Hristos Iisus. Amin".

3 In. 1,4-8 „Mai mare bucurie decât aceasta nu am, ca să aud că fiii mei umblă întru adevăr. ♣ **Iubitule, cu credinţă faci oricâte faci pentru fraţi şi aceasta pentru străini,** ♣ Care, în faţa Bisericii, au dat mărturie despre dragostea ta. **Bine vei face să-i ajuţi în călătoria lor, după cum se cuvine înaintea lui Dumnezeu**. ♣ Căci pentru numele lui Hristos au plecat la drum, fără să ia nimic de la neamuri. ♣ **Noi, deci, datori suntem să sprijinim pe unii ca aceştia, ca să fim împreună-lucrători pentru adevăr**".

Iuda 1,20-23[685] „**Dar voi, iubiţilor, zidiţi-vă pe voi înşivă, întru a voastră prea sfântă credinţă, rugându-vă în Duhul Sfânt**. ♣ Păziţi-vă întru dragostea lui Dumnezeu şi aşteptaţi mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viaţă veşnică. ♣ **Şi pe unii, şovăitori, mustraţi-i,** ♣ **Pe alţii, smulgându-i din foc, mântuiţi-i**; **de alţii, însă, fie-vă milă cu frică, urând şi cămaşa spurcată de pe trupul lor**".

3. Unitatea Bisericii, unitatea credinței

In. 10,16 „Am şi alte oi, care nu sunt din staulul acesta. Şi pe acelea trebuie să le aduc, **şi vor auzi glasul Meu şi va fi o turmă şi un pastor**".

In. 17,11,20-23 „Părinte Sfinte, păzeşte-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca **să fie una precum suntem şi Noi**. ♣ Dar nu numai pentru aceştia Mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor, ♣ **Ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine, aşa şi aceştia în Noi să fie una**, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis. ♣ Şi slava pe care Tu Mi-ai dat-o, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum Noi una suntem: ♣ **Eu întru ei şi Tu întru Mine, ca ei să fie desăvârşiţi întru unime**, şi să cunoască lumea că Tu M-ai trimis şi că i-ai iubit pe ei, precum M-ai iubit pe Mine".

♣♣♣

1 Cor. 1,10-13,30 „Vă îndemn, fraţilor, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca **toţi să vorbiţi la fel şi să nu fie dezbinări între voi**; **ci să fiţi cu totul uniţi în acelaşi cuget şi în aceeaşi înţelegere**. ♣ Căci, fraţii mei, despre voi, prin cei din casa lui Hloe mi-a venit ştire că la voi sunt certuri; ♣ Şi spun aceasta, că **fiecare**

[684] Ps. 33,12-15. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.,* p. 216.
[685] Vezi şi Iuda 1,3-4,8,10-13,16-20, *p. 503.*

dintre voi zice: Eu sunt al lui Pavel, iar eu sunt al lui Apollo, iar eu sunt al lui Chefa, iar eu sunt al lui Hristos! ♣ Oare s-a împărţit Hristos? Nu cumva s-a răstignit Pavel pentru voi? Sau fost-aţi botezaţi în numele lui Pavel? ♣ Din El, dar, sunteţi voi în Hristos Iisus, Care pentru noi S-a făcut înţelepciune de la Dumnezeu şi dreptate şi sfinţire şi răscumpărare".

1 Cor. 3,1,3-11,23 „**Şi eu, fraţilor, n-am putut să vă vorbesc ca unor oameni duhovniceşti, ci ca unora trupeşti, ca unor prunci în Hristos**. ♣ **Fiindcă sunteţi tot trupeşti. Câtă vreme este între voi pizmă şi ceartă şi dezbinări**, nu sunteţi, oare, trupeşti şi nu după firea omenească umblaţi? ♣ **Căci, când zice unul: Eu sunt al lui Pavel, iar altul: Eu sunt al lui Apollo, au nu sunteţi oameni trupeşti?** ♣ Dar ce este Apollo? Şi ce este Pavel? Slujitori prin care aţi crezut voi şi **după cum i-a dat Domnul fiecăruia**. ♣ **Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească**. ♣ Astfel nici cel ce sădeşte nu e ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu care face să crească. ♣ **Cel care sădeşte şi cel care udă sunt una** şi fiecare îşi va lua plata după osteneala sa. ♣ **Căci noi împreună-lucrători cu Dumnezeu suntem**; **voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu**. ♣ **După harul lui Dumnezeu, cel dat mie, eu, ca un înţelept meşter, am pus temelia; iar altul zideşte. Dar fiecare să ia seama cum zideşte; ♣ Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decât cea pusă, care este Iisus Hristos. ♣ Iar voi sunteţi ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu**".

Ef. 4,1-6 „De aceea, vă îndemn, eu cel întemniţat pentru Domnul, **să umblaţi cu vrednicie, după chemarea cu care aţi fost chemaţi**, ♣ Cu toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă-răbdare, **îngăduindu-vă unii pe alţii în iubire**, ♣ **Silindu-vă să păziţi unitatea Duhului, întru legătura păcii**. ♣ **Este un trup şi un Duh**, precum şi chemaţi aţi fost la o singură nădejde a chemării voastre; ♣ **Este un Domn, o credinţă, un botez**, ♣ **Un Dumnezeu şi Tatăl tuturor, Care este peste toate şi prin toate şi întru toţi**".

Ef. 4,13 „**Până vom ajunge toţi la unitatea credinţei** şi a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu ...[686]".

3 In. 1,9-10 „**Am scris ceva Bisericii, dar Diotref, care ţine să fie cel dintâi între ei, nu ne primeşte**. ♣ Pentru aceea, când voi veni, îi voi pomeni de faptele pe care le face, **defăimându-ne cu vorbe urâte**; şi nemulţumit fiind cu acestea, **nici el nu primeşte pe fraţi, nici pe cei care voiesc să-i primească nu-i lasă, şi-i dă afară din Biserică**".

4. Rânduieli în biserică

1 Cor. 11,4-5,7,16 **„Orice bărbat care se roagă sau prooroceşte, având capul acoperit, necinsteşte capul său. ♣ Iar orice femeie care se roagă sau prooroceşte, cu capul neacoperit, îşi necinsteşte capul; căci tot una este ca şi cum ar fi rasă. ♣**

[686] Vezi Ef. 4,7,11-13, *p. 363.*

Căci bărbatul nu trebuie să-şi acopere capul, fiind chip şi slavă a lui Dumnezeu, iar femeia este slava bărbatului. ♣ Iar dacă se pare cuiva că aici poate să ne găsească pricină, un astfel de obicei (ca femeile să se roage cu capul descoperit) noi nu avem, nici Bisericile lui Dumnezeu[687]**”.**

1 Cor. 14,33-35 „**Pentru că Dumnezeu nu este al neorânduielii**, ci al păcii. ♣ Ca în toate Bisericile sfinţilor, **femeile voastre să tacă în biserică**, căci lor nu le este îngăduit să vorbească, ci să se supună, precum zice şi Legea. ♣ **Iar dacă voiesc să înveţe ceva, să întrebe acasă pe bărbaţii lor, căci este ruşinos ca femeile să vorbească în biserică**”.

5. Darul și plata la biserică

Mt. 5,23-26 „**Deci, dacă îţi vei aduce darul tău la altar şi acolo îţi vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta, ♣ Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, şi mergi întâi şi împacă-te cu fratele tău şi apoi, venind, adu darul tău**. ♣ Împacă-te cu pârâşul tău degrabă, până eşti cu el pe cale, ca nu cumva pârâşul să te dea judecătorului, şi judecătorul slujitorului şi să fii aruncat în temniţă. ♣ Adevărat grăiesc ţie: Nu vei ieşi de acolo, până ce nu vei fi dat cel din urmă ban”.

Mt. 17,24-27 „Venind ei în Capernaum, s-au apropiat de Petru cei ce strâng darea (pentru Templu) şi i-au zis: **Învăţătorul vostru nu plăteşte darea?** ♣ Ba, da! - a zis el. Dar intrând în casă, Iisus i-a luat înainte, zicând: **Ce ţi se pare, Simone? Regii pământului de la cine iau dări sau bir? De la fiii lor sau de la străini? ♣ El I-a zis: De la străini. Iisus i-a zis: Aşadar, fiii sunt scutiţi**. ♣ Ci ca să nu-i smintim pe ei, mergând la mare, aruncă undiţa şi peştele care va ieşi întâi, ia-l, şi, deschizându-i gura, vei găsi un statir (un ban de argint). **Ia-l şi dă-l lor pentru Mine şi pentru tine**”.

Mc. 12,41-44 (Lc. 21,1-4) „Şi şezând în preajma cutiei darurilor, Iisus privea cum mulţimea aruncă bani în cutie. **Şi mulţi bogaţi aruncau mult**. ♣ **Şi venind o văduvă săracă, a aruncat doi bani**, adică un codrant. ♣ Şi chemând la Sine pe ucenicii Săi le-a zis: Adevărat grăiesc vouă că **această văduvă săracă a aruncat în cutia darurilor mai mult decât toţi ceilalţi. ♣ Pentru că toţi au aruncat din prisosul lor, pe când ea, din sărăcia ei, a aruncat tot ce avea, toată avuţia sa**”.

Lc. 20,25 (Mt. 22,21; Mc. 12,17) „Şi El a zis către ei: Aşadar, daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului şi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu[688]**”.**

Fapt. 4,34-35 „Şi nimeni nu era între ei lipsit, fiindcă toţi câţi aveau ţarini sau case le vindeau şi aduceau preţul celor vândute, ♣ Şi-l puneau la picioarele apostolilor. Şi se împărţea fiecăruia după cum avea cineva trebuinţă[689]**”.**

---

[687] Vezi 1 Cor. 11,3-15, *p. 272*.

[688] Vezi Lc. 20,20-25 (Mt. 22,15-21; Mc. 12,13-17), *p. 158*.

[689] Vezi Fapt. 4,4,32-37, *p. 255*.

OMUL

1 Cor. 3,9 „Căci noi împreună-lucrători cu Dumnezeu suntem; voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu".

Lc. 6,45 (Mt. 12,35) „Omul bun, din vistieria cea bună a inimii sale, scoate cele bune, pe când omul rău, din vistieria cea rea a inimii lui, scoate cele rele. Căci din prisosul inimii grăieşte gura lui[690]".

In. 3,19 „Iar aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume şi oamenii au iubit întunericul mai mult decât Lumina. Căci faptele lor erau rele".

Rom. 5,14 „Ci a împărăţit moartea de la Adam până la Moise şi peste cei ce nu păcătuiseră, după asemănarea greşelii lui **Adam, care este chip al Celui ce avea să vină**".

2 Cor. 6,16 „... Căci noi suntem templu al Dumnezeului celui viu ...[691]".

1 Cor. 7,7 „Eu voiesc ca toţi oamenii să fie cum sunt eu însumi. Dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul aşa, altul într-alt fel".

Ef. 4,25 „Pentru aceea, lepădând minciuna, grăiţi adevărul fiecare cu aproapele său, **căci unul altuia suntem mădulare**[692]".

Evr. 2,6-8 „Iar cineva a mărturisit undeva, zicând: «Ce este omul, că-l pomeneşti pe el, sau fiul omului, că-l cercetezi pe el? ♣ **L-ai micşorat pe el cu puţin faţă de îngeri**; şi cu mărire şi cu cinste l-ai încununat şi l-ai pus peste lucrurile mâinilor Tale. ♣ Toate le-ai supus sub picioarele lui[693]»".

1. Păcatul strămoșesc

Rom. 6,23 „Pentru că plata păcatului este moartea …".

Rom. 5,12,18 „**De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, aşa şi moartea a trecut la toţi oamenii, pentru că toţi au păcătuit în el**. ♣ **Aşadar, precum prin greşeala unuia a venit osânda pentru toţi oamenii,**

[690] Vezi Lc. 6,43-46 (Mt. 12,33-35), *p. 447.*
[691] 1 Cor. 3,16-17; 2 Cor. 6,16 (Ef. 2,21-22), *p. 245.*
[692] Vezi Ef. 4,20-25 (Col. 3,9-11), Ef. 5,30 (Ef. 3,6), 1 Cor. 12,27; Rom. 12,5 (Col. 3,15), *p. 245.*
[693] Ps. 8,4-6. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, op. cit., p. 70. Vezi Evr. 2,6-10, *p. 125.*

aşa şi prin îndreptarea adusă de Unul a venit, pentru toţi oamenii, îndreptarea care dă viaţă[694]".

1 Cor. 15,21-22 „**Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om şi învierea morţilor. ♣ Căci, precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi vor învia".**

2 Cor. 11,3 „Dar mă tem ca nu cumva, **precum şarpele a amăgit pe Eva în viclenia lui,** tot aşa să se abată şi gândurile voastre de la curăţia şi nevinovăţia cea în Hristos".

1 Tim. 2,13-14 „Căci Adam a fost zidit întâi, apoi Eva**. ♣ Şi nu Adam a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, s-a făcut călcătoare de poruncă**".

2. Trupul și sufletul

Mt. 6,25,33 (Lc. 12,22,31) „De aceea zic vouă: **Nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca**; au nu este sufletul mai mult decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea? **♣ Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate acestea se vor adăuga vouă**[695]".

Mt. 10,28 (Lc. 12,4-5) „Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; **temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în gheena**".

Mt. 26,41 „Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. **Căci duhul este osârduitor, dar trupul este neputincios**".

Mc. 8,35-37 (Mt. 16,25-26; Lc. 9,24-25) „Căci cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. **♣ Căci ce-i foloseşte omului să câştige lumea întreagă, dacă-şi pierde sufletul? ♣ Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său?**[696]**"**

Mc. 12,30 (Mt. 22,37-38; Lc. 10,27) „**Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău**, din tot cugetul tău şi din toată puterea ta".

Lc. 9,55 „... Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască".

Lc. 12,20 „Iar Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Şi cele ce ai pregătit ale cui vor fi?[697]**"**

---

[694] Vezi Rom. 5,12-21, *p. 129.*
[695] Vezi Mt. 6,25-34 (Lc. 12,22-32), *p. 513.*
[696] Vezi Mc. 8,34-38 (Mt. 16,24-26; Lc. 9,23-26), *p. 167.*
[697] Vezi Lc. 12,13-21 *Pilda bogatului căruia i-a rodit ţarina*, p. 346.

Lc. 21,19 (Evr. 10,39[698]**) „Prin răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre".**

Lc. 23,46 „Şi Iisus, strigând cu glas tare, a zis: **Părinte, în mâinile Tale încredinţez duhul Meu. Şi acestea zicând, Şi-a dat duhul**".

In. 6,63 „Duhul este cel ce dă viaţă; trupul nu foloseşte la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă".

In. 12,25 „Cel ce îşi iubeşte sufletul îl va pierde; iar cel ce îşi urăşte sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viaţa veşnică".

In. 15,13 „Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să şi-l pună pentru prietenii săi".

♣♣♣

Fapt. 2,27 „**Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad**, nici nu vei da pe cel sfânt al Tău să vadă stricăciune".

Fapt. 7,59 „Şi îl băteau cu pietre pe Ştefan, care se ruga şi zicea: Doamne, Iisuse, primeşte duhul meu!"

Fapt. 20,10 „Iar Pavel, coborându-se, s-a plecat peste el şi, luându-l în braţe, a zis: **Nu vă tulburaţi, căci sufletul lui este în el**[699]".

Rom. 6,12-13 (Rom. 8,11) „**Deci să nu împărăţească păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să vă supuneţi poftelor lui**; ♣ **Nici să nu puneţi mădularele voastre ca arme ale nedreptăţii în slujba păcatului**, ci, înfăţişaţi-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii, sculaţi din morţi, şi mădularele voastre ca arme ale dreptăţii lui Dumnezeu".

Rom. 7,25 „Deci, dar, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul, legii păcatului[700]**".**

Rom. 8,5-8,16 „**Căci cei ce sunt după trup cugetă cele ale trupului, iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului**. ♣ **Căci dorinţa cărnii este moarte dar dorinţa Duhului este viaţă şi pace**; ♣ Fiindcă **dorinţa cărnii este vrăjmăşie împotriva lui Dumnezeu**, căci nu se supune legii lui Dumnezeu, că nici nu poate. ♣ **Iar cei ce sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu**. ♣ **Duhul însuşi mărturiseşte împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu**[701]".

---

[698] Vezi şi Evr. 10,39, *p. 457.*
[699] Vezi Fapt. 20,7-12, *p. 236.*
[700] Vezi Rom. 7,11,17-25, Ef. 2,3, *p. 334,336*
[701] Vezi Rom. 8,5-16, *p. 41.*

Rom. 12,1 „Vă îndemn, deci, fraţilor, **pentru îndurările lui Dumnezeu, să înfăţişaţi trupurile voastre ca pe o jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu**, ca închinarea voastră cea duhovnicească".

Rom. 13,14 „Ci îmbrăcaţi-vă în Domnul Iisus Hristos şi grija de trup să nu o faceţi spre pofte".

1 Cor. 5,5 „Să daţi pe unul ca acesta satanei, spre pieirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus[702]".

1 Cor. 6,13,15-20 „Bucatele sunt pentru pântece şi pântecele pentru bucate şi Dumnezeu va nimici şi pe unul şi pe celelalte. **Trupul însă nu e pentru desfrânare, ci pentru Domnul**, şi Domnul este pentru trup. ♣ **Au nu ştiţi că trupurile voastre sunt mădularele lui Hristos?** Luând deci mădularele lui Hristos le voi face mădularele unei desfrânate? Nicidecum! ♣ Sau nu ştiţi că cel ce se alipeşte de desfrânate este un singur trup cu ea? «Căci vor fi - zice Scriptura - cei doi un singur trup[703]». ♣ Iar cel ce se alipeşte de Domnul este un duh cu El. ♣ **Fugiţi de desfrânare!** Orice păcat pe care-l va săvârşi omul este în afară de trup. **Cine se dedă însă desfrânării păcătuieşte în însuşi trupul său.** ♣ **Sau nu ştiţi că trupul vostru este templu al Duhului Sfânt** care este în voi, pe care-L aveţi de la Dumnezeu şi că voi nu sunteţi ai voştri? ♣ **Căci aţi fost cumpăraţi cu preţ! Slăviţi, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru şi în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu**".

1 Cor. 7,34 „Şi este împărţire: şi femeia nemăritată şi fecioara poartă de grijă de cele ale Domnului, **ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu duhul**".

1 Cor. 12,12,14-27[704] „**Căci precum trupul unul este, şi are mădulare multe, iar toate mădularele trupului, multe fiind, sunt un trup, aşa şi Hristos**. ♣ Căci şi trupul nu este un mădular, ci multe. ♣ Dacă piciorul ar zice: Fiindcă nu sunt mână nu sunt din trup, pentru aceasta nu este el din trup? ♣ Şi urechea dacă ar zice: Fiindcă nu sunt ochi, nu fac parte din trup, - pentru aceasta nu este ea din trup? ♣ Dacă tot trupul ar fi ochi, unde ar fi auzul? Şi dacă ar fi tot auz, unde ar fi mirosul? ♣ **Dar acum Dumnezeu a pus mădularele, pe fiecare din ele, în trup, cum a voit**. ♣ Dacă toate ar fi un singur mădular, unde ar fi trupul? ♣ Dar acum sunt multe mădulare, însă un singur trup. ♣ Şi nu poate ochiul să zică mâinii: N-am trebuinţă de tine; sau, iarăşi capul să zică picioarelor: N-am trebuinţă de voi. ♣ Ci cu mult mai mult mădularele trupului, care par a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase. ♣ **Şi pe cele ale trupului care ni se par că sunt mai de necinste, pe acelea cu mai multă evlavie le îmbrăcăm; şi cele necuviincioase ale noastre au mai multă cuviinţă**. ♣ **Iar cele cuviincioase ale noastre n-au nevoie de acoperământ**. Dar Dumnezeu a întocmit astfel trupul, dând mai multă cinste celui căruia îi lipseşte, ♣ Ca să nu fie dezbinare în trup, ci mădularele să se îngrijească deopotrivă unele de altele. ♣ **Şi dacă un mădular suferă, toate mădularele suferă împreună; şi dacă un mădular este**

[702] Vezi 1 Cor. 5,1-5, *p. 341*.
[703] Fac. 2,24. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 83.
[704] Vezi şi Ef. 4,4,11-12,15-16, *p. 242*.

cinstit, toate mădularele se bucură împreună. ♣ **Iar voi sunteţi trupul lui Hristos şi mădulare (fiecare) în parte**".

1 Cor. 15,39-41 „**Nu toate trupurile sunt acelaşi trup**, ci unul este trupul oamenilor şi altul este trupul dobitoacelor şi altul este trupul păsărilor şi altul este trupul peştilor. ♣ **Sunt şi trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; dar alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti**. ♣ Alta este strălucirea soarelui şi alta strălucirea lunii şi alta strălucirea stelelor. Căci stea de stea se deosebeşte în strălucire".

1 Cor. 15,45-47 „Precum şi este scris: «**Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu**[705]; iar Adam cel de pe urmă cu duh dătător de viaţă». ♣ **Dar nu este întâi cel duhovnicesc, ci cel firesc, apoi cel duhovnicesc**. ♣ **Omul cel dintâi este din pământ, pământesc; omul cel de-al doilea este din cer**[706]".

2 Cor. 4,7,11 **„Şi avem comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze că puterea covârşitoare este a lui Dumnezeu şi nu de la noi**. ♣ **Căci pururea noi cei vii suntem daţi spre moarte pentru Iisus, ca şi viaţa lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor**[707]**".**

2 Cor. 5,1-9[708] „**Căci ştim că, dacă acest cort, locuinţa noastră pământească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu**, casă nefăcută de mână, veşnică, în ceruri. ♣ Căci de aceea şi suspinăm, în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuinţa noastră cea din cer, ♣ Dacă totuşi vom fi găsiţi îmbrăcaţi, iar nu goi. ♣ **Că noi, cei ce suntem în cortul acesta, suspinăm îngreuiaţi, de vreme ce dorim să nu ne scoatem haina noastră, ci să ne îmbrăcăm cu cealaltă pe deasupra**, **ca ceea ce este muritor să fie înghiţit de viaţă**. ♣ Iar Cel ce ne-a făcut spre aceasta este Dumnezeu, Care ne-a dat nouă arvuna Duhului. ♣ **Îndrăznind deci totdeauna şi ştiind că, petrecând în trup, suntem departe de Domnul**, ♣ Căci umblăm prin credinţă, nu prin vedere, ♣ **Avem încredere şi voim mai bine să plecăm din trup şi să petrecem la Domnul.** ♣ **De aceea ne şi străduim ca, fie că petrecem în trup, fie că plecăm din el, să fim bineplăcuţi Lui**".

2 Cor. 7,1 „Având deci aceste făgăduinţe, iubiţilor, **să ne curăţim pe noi de toată întinarea trupului şi a duhului**, desăvârşind sfinţenia în frica lui Dumnezeu".

2 Cor. 10,3 **„Pentru că, deşi umblăm în trup, nu ne luptăm trupeşte**[709]**".**

Gal. 5,16-17 „Zic dar: **În Duhul să umblaţi şi să nu împliniţi pofta trupului**. ♣ **Căci trupul pofteşte împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului**; căci acestea se împotrivesc unul altuia, ca să nu faceţi cele ce aţi voi[710]".

---

[705] Ieş. 2,7. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 12-13.
[706] Vezi 1 Cor. 15,29,32,35-50, *p. 321.*
[707] Vezi 2 Cor. 4,7-12, *p. 247.*
[708] Vezi şi Filip. 1,20-24, *p. 212-213.*
[709] Vezi 2 Cor. 10,3-6, *p. 171.*

Gal. 6,7-8 „Nu vă amăgiți: Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; căci ce va semăna omul, aceea va şi secera. ♣ **Cel ce seamănă în trupul său însuşi, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă în Duhul, din Duh va secera viață veşnică".**

Filip. 3,3 „Pentru că noi suntem tăierea împrejur, noi cei ce slujim în Duhul lui Dumnezeu, şi ne lăudăm întru Hristos Iisus şi **nu ne bizuim pe trup**".

Col. 2,5 (1 Cor. 5,3) „Căci deşi cu trupul sunt departe, cu duhul însă sunt împreună cu voi ...".

Col. 2,17 „... iar trupul (este) al lui Hristos".

1 Tes. 5,23 (Evr. 4,12) „Însuşi Dumnezeul păcii să vă sfințească pe voi desăvârşit, **şi întreg duhul vostru, şi sufletul**[711]**, şi trupul să se păzească, fără de prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos**".

Evr. 12,23 „... şi de duhurile drepților celor desăvârşiți[712]**".**

Evr. 13,17 „**Ascultați pe mai-marii voştri şi vă supuneți lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea de ele seamă**, ca să facă aceasta cu bucurie şi nu suspinând, căci aceasta nu v-ar fi de folos".

Iac. 1,21 „Pentru aceea, lepădând toată spurcăciunea şi prisosința răutății, **primiți cu blândețe cuvântul sădit în voi, care poate să mântuiască sufletele voastre**".

Iac. 2,26 „Căci precum trupul fără suflet mort este, astfel şi credința fără de fapte, moartă este".

1 In. 3,16 (In. 10,15) „În aceasta am cunoscut iubirea: că El Şi-a pus sufletul Său pentru noi, şi noi datori suntem să ne punem sufletele pentru frați".

1 Petr. 1,9,22,24 „Dobândind răsplata credinței voastre, mântuirea sufletelor. ♣ **Curățindu-vă sufletele prin ascultarea de adevăr**, spre nefățarnică iubire de frați, iubiți-vă unul pe altul, din toată inima, cu toată stăruința. ♣ **Pentru că tot trupul este ca iarba şi toată slava lui ca floarea ierbii: uscatu-s-a iarba şi floarea a căzut**".

1 Petr. 2,11 „Iubiților, vă îndemn ca pe nişte străini ce sunteți şi călători aici pe pământ, să vă feriți de poftele cele trupeşti care se războiesc împotriva sufletului".

---

[710] Gal. 5,16-17,19-21,26, *p. 335*.

[711] *„**Duhul şi sufletul** nu sunt două entități deosebite; în timp ce prin suflet se înțelege, în general, sediul afectelor, principiul vital, duhul este partea superioară, fină, a acestuia, capabilă de a se pune în contact cu Sfântul Duh şi de a-I deveni sălaş"*. ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 1696.
Vezi şi Evr. 4,12, *p. 496*.

[712] Vezi Evr. 12,22-23, *p. 325*.

1 Petr. 4,1,19 „Aşadar, fiindcă Hristos a pătimit cu trupul, înarmaţi-vă şi voi cu gândul acesta: **că cine a suferit cu trupul a isprăvit cu păcatul**. ♣ Pentru aceea, şi cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, **să-şi încredinţeze Lui, credinciosului Ziditor, sufletele lor**, săvârşind fapte bune".

2 Petr. 1,13-14 „Socotesc, dar, că este drept, câtă vreme sunt în acest cort, să vă ţin treji, prin aducerea aminte, ♣ **Fiindcă ştiu că degrabă voi lepăda cortul acesta**, precum mi-a arătat Domnul nostru Iisus Hristos".

Apoc. 6,9 „Şi când a deschis pecetea a cincea, **am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu** şi pentru mărturia pe care au dat-o[713]".

Apoc. 12,11 „Şi ei l-au biruit prin sângele Mielului şi prin cuvântul mărturiei lor **şi nu şi-au iubit sufletul lor, până la moarte**".

Apoc. 22,6 (1 Cor. 14,32) „... Dumnezeul duhurilor proorocilor ...".

3. Omul în raport cu Dumnezeu. Neputința omului

1 Cor. 6,20 „**Căci aţi fost cumpăraţi cu preţ! Slăviţi, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru şi în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu**".

Gal. 2,6 „ … Dumnezeu nu caută la faţa omului[714]".

♣♣♣

Mt. 5,36 „Nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poţi să faci un fir de păr alb sau negru".

Mt. 6,27 (Lc. 12,25) „Şi cine dintre voi, îngrijindu-se poate să adauge staturii sale un cot?"

Mt. 16,26 (Mc. 8,36-37; Lc. 9,25) „Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?"

Lc. 16,15 „Şi El le-a zis: Voi sunteţi cei ce vă faceţi pe voi drepţi înaintea oamenilor, dar Dumnezeu cunoaşte inimile voastre; căci ceea ce la oameni este înalt, urâciune este înaintea lui Dumnezeu".

Lc. 11,21-23 (Mt. 12,29-30) „Când cel tare şi înarmat fiind îşi păzeşte curtea, avuţiile lui sunt în pace. ♣ Dar când unul mai tare decât el vine asupra lui şi-l

[713] Vezi Apoc. 6,9-11, *p. 380.*

[714] Deut. 10,17. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 27.

înfrânge, îi ia toate armele pe care se bizuia, iar prăzile de la el le împarte. ♣ **Cel ce nu este cu Mine este împotriva Mea; şi cel ce nu adună cu Mine risipeşte".**

In. 3,27 „Ioan a răspuns şi a zis: Nu poate un om să ia nimic, dacă nu i s-a dat lui din cer".

In. 15,1-2,5 „Eu sunt viţa cea adevărată şi Tatăl Meu este lucrătorul. ♣ **Orice mlădiţă care nu aduce roadă întru Mine, El o taie; şi orice mlădiţă care aduce roadă, El o curăţeşte, ca mai multă roadă să aducă**. ♣ **Eu sunt viţa, voi sunteţi mlădiţele**. Cel ce rămâne întru Mine şi Eu în el, acela aduce roadă multă, căci **fără Mine nu puteţi face nimic**[715]".

In. 19,10-11 „Deci Pilat i-a zis: Mie nu-mi vorbeşti? Nu ştii că am putere să Te eliberez şi putere am să Te răstignesc? ♣ Iisus a răspuns: **N-ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dat ţie de sus** ...".

♣♣♣

Rom. 9,18-21[716] **„Deci, dar, Dumnezeu pe cine voieşte îl miluieşte, iar pe cine voieşte îl împietreşte. ♣ Îmi vei zice deci: De ce mai dojeneşte? Căci voinţei Lui cine i-a stat împotrivă? ♣ Dar, omule, tu cine eşti care răspunzi împotriva lui Dumnezeu? Oare făptura va zice Celui ce a făcut-o: De ce m-ai făcut aşa? ♣ Sau nu are olarul putere peste lutul lui, ca din aceeaşi frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?"**

1 Cor. 1,25 „**Pentru că fapta lui Dumnezeu, socotită de către oameni nebunie, este mai înţeleaptă decât înţelepciunea lor şi ceea ce se pare ca slăbiciune a lui Dumnezeu, mai puternică decât tăria oamenilor**[717]**"**.

1 Cor. 14,36 „Oare de la voi a ieşit cuvântul lui Dumnezeu sau a ajuns numai la voi?[718]**"**

2 Cor. 1,9 „Ci noi, în noi înşine, ne-am socotit ca osândiţi la moarte, **ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce învia pe cei morţi**".

2 Cor. 3,4-5 „Şi o astfel de încredere avem în Hristos faţă de Dumnezeu; ♣ **Nu că de la noi înşine suntem destoinici să cugetăm ceva ca de la noi înşine, ci destoinicia noastră este de la Dumnezeu**".

2 Cor. 4,6-7 „Fiindcă Dumnezeu, Care a zis: «Străluceasca, din întuneric, lumina[719]» - El a strălucit în inimile noastre, ca să strălucească cunoştinţa slavei lui

[715] Vezi In. 15,1-14, *p. 169-170.*
[716] Vezi şi Rom. 3,3-6, Rom. 11,33-36, *p. 7,8.*
[717] Vezi 1 Cor. 1,25-29, *p. 61.*
[718] Vezi 1 Cor. 14,36-38, *p. 497*; Rom. 1,19-20, *p. 7.*

Dumnezeu, pe fața lui Hristos. ♣ **Şi avem comoara aceasta în vase de lut, ca să se învedereze că puterea covârşitoare este a lui Dumnezeu şi nu de la noi**".

Filip. 2,13-14 „**Căci Dumnezeu este Cel ce lucrează în voi şi ca să voiți şi ca să săvârşiți, după a Lui bunăvoință.** ♣ Toate să le faceți fără de cârtire şi fără de îndoială".

1 Tim. 6,7 „Pentru că noi n-am adus nimic în lume, tot aşa cum nici nu putem să scoatem ceva din ea afară".

Evr. 4,15 „Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat".

Iac. 1,18 „După voia Sa ne-a născut prin cuvântul adevărului, ca să fim începătură făpturilor Lui[720]**".**

Iac. 4,13-15 „Veniți acum cei care ziceți: Astăzi sau mâine vom merge în cutare cetate, vom sta acolo un an şi vom face negoț şi vom câştiga, ♣ **Voi, care nu ştiți ce se va întâmpla mâine, că ce este viața voastră? Abur sunteți, care se arată o clipă, apoi piere**. ♣ **În loc ca voi să ziceți: Dacă Domnul voieşte, vom trăi şi vom face aceasta sau aceea**".

1 In. 4,12 (1 Tim. 6,16) [721] **„Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată, dar de ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămâne întru noi şi dragostea Lui în noi este desăvârşită".**

4. Liberul arbitru

Apoc. 3,20 „Iată, stau la uşă şi bat; de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine".

Lc. 9,23[722] **(Mt. 16,24; Mc. 8,34) „Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să-Mi urmeze Mie".**

Rom. 6,16 „Au nu ştiți că celui ce vă dați spre ascultare robi, sunteți robi aceluia căruia vă supuneți: fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate?[723]**"**

1 Cor. 6,12 „Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi sunt de folos. Toate îmi sunt îngăduite, dar nu mă voi lăsa biruit de ceva".

---

[719] Fac. 1,3.
[720] Vezi Iac. 1,13,16-18, *p. 10.*
[721] Vezi şi 1 In. 4,7-8,11-12, *p. 468*; 1 Tim. 6,13,15-16, *p. 9.*
[722] Vezi şi Mt. 19,16-22 (v. 21), *p. 275.*
[723] Vezi Rom. 6,1-2,10-23, *p. 246.*

1 Cor. 10,23 „Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate îmi folosesc. Toate îmi sunt îngăduite, dar nu toate zidesc".

1 Cor. 14,38 „Iar dacă cineva nu vrea să ştie, să nu ştie[724]".

Filim. 1,14 „Dar n-am voit să fac nimic fără de încuviinţarea ta, ca fapta ta cea bună să nu fie ca de silă, ci de bunăvoie".

a. Libertate

In. 8,32,36 „Şi veţi cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va face liberi. ♣ Deci, dacă Fiul vă va face liberi, liberi veţi fi într-adevăr[725]".

Rom. 8,20-21 „Căci făptura a fost supusă deşertăciunii - nu din voia ei, ci din cauza aceluia care a supus-o - cu nădejde, ♣ **Pentru că şi făptura însăşi se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să fie părtaşă la libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu**".

1 Cor. 7,20-24[726] „Fiecare, în chemarea în care a fost chemat, în aceasta să rămână. ♣ Ai fost chemat fiind rob? Fii fără grijă. Iar de poţi să fii liber, mai mult foloseşte-te! ♣ **Căci robul, care a fost chemat în Domnul, este un liberat al Domnului. Tot aşa cel chemat liber este rob al lui Hristos**. ♣ **Cu preţ aţi fost cumpăraţi. Nu vă faceţi robi oamenilor**. ♣ Fiecare, fraţilor, în starea în care a fost chemat, în aceea să rămână înaintea lui Dumnezeu".

2 Cor. 3,17 „Domnul este Duh, şi unde este Duhul Domnului, acolo este libertate".

Gal. 2,4-5 „Din cauza fraţilor mincinoşi, care veniseră, furişându-se, **să iscodească libertatea noastră, pe care o avem în Hristos Iisus, ca să ne robească**. ♣ **Cărora nici măcar un ceas nu ne-am plecat cu supunere**, pentru ca adevărul Evangheliei să rămână neclintit la voi".

Gal. 5,1,13 „Staţi deci tari în libertatea cu care Hristos ne-a făcut liberi şi nu vă prindeţi iarăşi în jugul robiei. ♣ **Căci voi, fraţilor, aţi fost chemaţi la libertate; numai să nu folosiţi libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci slujiţi unul altuia prin iubire**".

1 Tes. 5,21; 1 Cor. 8-9 „Toate să le încercaţi; ţineţi ce este bine; ♣♣ Dar vedeţi ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă poticnire pentru cei slabi".

[724] Vezi 1 Cor. 14,36-38, *p. 497.*
[725] Vezi In. 8,12,31-36,51, *p. 169.*
[726] Vezi şi 1 Cor. 7,17-20, *p. 173-174.*

Iac. 1,25 „**Cine s-a uitat, însă, de aproape în legea cea desăvârşită a libertăţii** şi a stăruit în ea, făcându-se nu ascultător care uită, ci împlinitor al lucrului, **acela fericit va fi în lucrarea sa**".

Iac. 2,12 „Aşa să grăiţi şi aşa să lucraţi, ca unii care veţi fi judecaţi prin legea libertăţii[727]**".**

1 Petr. 2,16 „Trăiţi ca oamenii liberi, dar nu ca şi cum aţi avea libertatea drept acoperământ al răutăţii, ci ca robi ai lui Dumnezeu".

2 Petr. 2,18-19 „Căci rostind vorbe trufaşe şi deşarte, ei momesc întru poftele trupului, cu desfrânări, pe cei care de abia au scăpat de cei ce vieţuiesc în rătăcire. ♣ Ei le făgăduiesc libertate, fiind ei înşişi robii stricăciunii, fiindcă ceea ce te biruieşte, aceea te şi stăpâneşte[728]**".**

5. Familia

Lc. 1,5-6 „Era în zilele lui Irod, regele Iudeii, un preot cu numele Zaharia din ceata preoţească a lui Abia, iar femeia lui era din fiicele lui Aaron şi se numea Elisabeta. ♣ **Şi erau amândoi drepţi înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană în toate poruncile şi rânduielile Domnului**".

Rom. 16,3-5 „Îmbrăţişaţi pe Priscila şi Acvila, împreună-lucrători cu mine în Hristos Iisus, ♣ Care şi-au pus grumazul lor pentru viaţa mea şi cărora nu numai eu le mulţumesc, ci şi toate Bisericile dintre neamuri, ♣ Şi **Biserica din casa lor**".

1 Tim. 5,8 „Dacă însă cineva nu poartă grijă de ai săi şi mai ales de casnicii săi, s-a lepădat de credinţă şi este mai rău decât un necredincios".

2 Tim. 1,2,5 „Lui Timotei, iubitului fiu ... . ♣ **Îmi aduc iarăşi aminte de credinţa ta neprefăcută, care, precum s-a sălăşluit întâi în bunica ta Loida şi în mama Eunichi, tot aşa, sunt încredinţat, că şi întru tine**".

a. Soți. Bărbatul și femeia

1 Cor. 7,1-7 „Cât despre cele ce mi-aţi scris, bine este pentru om să nu se atingă de femeie. ♣ Dar din cauza desfrânării, fiecare să-şi aibă femeia sa şi fiecare femeie să-şi aibă bărbatul său. ♣ **Bărbatul să-i dea femeii iubirea datorată, asemenea şi femeia bărbatului**. ♣ Femeia nu este stăpână pe trupul său, ci bărbatul; asemenea nici bărbatul nu este stăpân pe trupul său, ci femeia. ♣ **Să nu vă lipsiţi unul de altul, decât cu bună învoială pentru un timp, ca să vă îndeletniciţi cu postul şi cu rugăciunea, şi iarăşi să fiţi împreună**, ca să nu vă ispitească satana, din pricina

[727] Vezi Iac. 2,12-20,25-26, *p. 474.*
[728] Vezi 2 Petr. 2,9-14,18-22, *p. 337.*

neînfrânării voastre. ♣ **Şi aceasta o spun ca un sfat, nu ca o poruncă**. ♣ **Eu voiesc ca toţi oamenii să fie cum sunt eu însumi. Dar fiecare are de la Dumnezeu darul lui: unul aşa, altul într-alt fel**".

1 Cor. 7,12-16 „Celorlalţi le grăiesc eu, nu Domnul: **Dacă un frate are o femeie necredincioasă, şi ea voieşte să vieţuiască cu el, să nu o lase**. ♣ Şi o femeie, dacă are bărbat necredincios, şi el binevoieşte să locuiască cu ea, să nu-şi lase bărbatul. ♣ **Căci bărbatul necredincios se sfinţeşte prin femeia credincioasă şi femeia necredincioasă se sfinţeşte prin bărbatul credincios**. **Altminterea, copiii voştri ar fi necuraţi, dar acum ei sunt sfinţi**. ♣ Dacă însă cel necredincios se desparte, să se despartă. În astfel de împrejurare, fratele sau sora nu sunt legaţi; căci Dumnezeu ne-a chemat spre pace. ♣ **Căci, ce ştii tu, femeie, dacă îţi vei mântui bărbatul? Sau ce ştii tu, bărbate, dacă îţi vei mântui femeia?**"

1 Cor. 11,3-15[729] „Dar voiesc ca voi să ştiţi că **Hristos este capul oricărui bărbat, iar capul femeii este bărbatul, iar capul lui Hristos: Dumnezeu**. ♣ Orice bărbat care se roagă sau prooroceşte, având capul acoperit, necinsteşte capul său. ♣ Iar orice femeie care se roagă sau prooroceşte, cu capul neacoperit, îşi necinsteşte capul; căci tot una este ca şi cum ar fi rasă. ♣ Căci dacă o femeie nu-şi pune văl pe cap, atunci să se şi tundă. Iar dacă este lucru de ruşine pentru femeie ca să se tundă ori să se radă, să-şi pună văl. ♣ **Căci bărbatul nu trebuie să-şi acopere capul, fiind chip şi slavă a lui Dumnezeu, iar femeia este slava bărbatului. ♣ Pentru că nu bărbatul este din femeie, ci femeia din bărbat. ♣ Şi pentru că n-a fost zidit bărbatul pentru femeie, ci femeia pentru bărbat**. ♣ De aceea şi femeia este datoare să aibă (semn de) supunere asupra capului ei, pentru îngeri. ♣ **Totuşi, nici femeia fără bărbat, nici bărbatul fără femeie, în Domnul. ♣ Căci precum femeia este din bărbat, aşa şi bărbatul este prin femeie şi toate sunt de la Dumnezeu**. ♣ Judecaţi în voi înşivă: Este, oare, cuviincios ca o femeie să se roage lui Dumnezeu cu capul descoperit? ♣ Nu vă învaţă oare însăşi firea că necinste este pentru un bărbat să-şi lase părul lung? ♣ Şi că pentru o femeie, dacă îşi lasă părul lung, este cinste? Căci părul i-a fost dat ca acoperământ".

Ef. 5,21-25 „Supuneţi-vă unul altuia, întru frica lui Hristos. ♣ **Femeile să se supună bărbaţilor lor ca Domnului, ♣ Pentru că bărbatul este cap femeii, precum şi Hristos este cap Bisericii, trupul Său, al cărui mântuitor şi este**. ♣ Ci precum Biserica se supune lui Hristos, aşa şi femeile bărbaţilor lor, întru totul. ♣ **Bărbaţilor, iubiţi pe femeile voastre, după cum şi Hristos a iubit Biserica, şi S-a dat pe Sine pentru ea**".

Ef. 5,28-33 „**Aşadar, bărbaţii sunt datori să-şi iubească femeile ca pe înseşi trupurile lor. Cel ce-şi iubeşte femeia pe sine se iubeşte**. ♣ Căci nimeni vreodată nu şi-a urât trupul său, ci fiecare îl hrăneşte şi îl încălzeşte, precum şi Hristos Biserica, ♣ Pentru că suntem mădulare ale trupului Lui, din carnea Lui şi din oasele Lui. ♣ **De aceea, va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va alipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup**. ♣ **Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos şi în Biserică**.

[729] Vezi şi 1 Cor. 14,33-35, *p. 260.*

♣ Astfel şi voi, fiecare aşa să-şi iubească femeia ca pe sine însuşi; iar femeia să se teamă de bărbat".

Col. 3,18-19 „Femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri, precum se cuvine, în Domnul. ♣ Bărbaţilor, iubiţi pe femeile voastre şi nu fiţi aspri cu ele".

1 Tim. 2,8-15 „**Vreau deci ca bărbaţii să se roage în tot locul, ridicând mâini sfinte, fără de mânie şi fără şovăire. ♣ Asemenea şi femeile, în îmbrăcăminte cuviincioasă, făcându-şi lor podoabă din sfială şi din cuminţenie, nu din păr împletit şi din aur, sau din mărgăritare, sau din veşminte de mult preţ; ♣ Ci, din fapte bune, precum se cuvine unor femei temătoare de Dumnezeu**. ♣ Femeia să se înveţe în linişte, cu toată ascultarea. ♣ Nu îngăduiesc femeii nici să înveţe pe altul, nici să stăpânească pe bărbat, ci să stea liniştită. ♣ Căci Adam a fost zidit întâi, apoi Eva. ♣ Şi nu Adam a fost amăgit, ci femeia, amăgită fiind, s-a făcut călcătoare de poruncă. ♣ **Dar ea se va mântui prin naştere de fii, dacă va stărui, cu înţelepciune, în credinţă, în iubire şi în sfinţenie**".

1 Petr. 3,1-6 „**Asemenea şi voi, femeilor, supuneţi-vă bărbaţilor voştri, aşa încât, chiar dacă sunt unii care nu se pleacă cuvântului, să fie câştigaţi, fără propovăduire, prin purtarea femeilor lor,** ♣ Văzând de aproape viaţa voastră curată şi plină de sfială. ♣ **Podoaba voastră să nu fie cea din afară: împletirea părului, podoabele de aur şi îmbrăcarea hainelor scumpe,** ♣ **Ci să fie omul cel tainic al inimii, întru nestricăcioasa podoabă a duhului blând şi liniştit**, care este de mare preţ înaintea lui Dumnezeu. ♣ Că aşa se împodobeau, odinioară, şi sfintele femei, care nădăjduiau în Dumnezeu, supunându-se bărbaţilor lor, ♣ Precum Sarra asculta de Avraam şi-l numea pe el domn, ale cărei fiice sunteţi, **dacă faceţi ce e bine şi nu vă temeţi de nimic**".

1 Petr. 3,7 „**Voi, bărbaţilor**, de asemenea, **trăiţi înţelepţeşte cu femeile voastre**, ca fiind făpturi mai slabe, şi **faceţi-le parte de cinste, ca unora care, împreună cu voi, sunt moştenitoare ale harului vieţii**, aşa încât rugăciunile voastre să nu fie împiedicate".

Căsătorie[730]

1 Cor. 7,8-9,36 „**Celor ce sunt necăsătoriţi şi văduvelor le spun**: Bine este pentru ei să rămână ca şi mine. ♣ **Dacă însă nu pot să se înfrâneze, să se căsătorească**. Fiindcă mai bine este să se căsătorească, decât să ardă. ♣ Iar de socoteşte cineva că i se va face vreo necinste pentru fecioara sa, dacă trece de floarea vârstei, şi că trebuie să facă aşa, facă ce voieşte. Nu păcătuieşte; căsătorească-se".

1 Cor. 7,39-40 (Rom. 7,2-3) „Femeia este legată prin lege atâta vreme cât trăieşte bărbatul ei. **Iar dacă bărbatul ei va muri, este liberă să se mărite cu cine vrea,**

[730] Vezi şi *Cununia*, p. 444-445.

numai întru Domnul. ♣ Dar mai fericită este dacă rămâne aşa, după părerea mea. Şi socot că şi eu am Duhul lui Dumnezeu".

1 Tim. 5,14-15 „Vreau deci ca **văduvele tinere să se mărite, să aibă copii, să-şi vadă de case, şi să nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară**. ♣ Căci unele s-au şi abătut, ca să se ducă după satana".

Divorţ

Mt. 19,9-11 (Mt. 5,32; Lc. 16,18) „**Iar Eu zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, şi se va însura cu alta, săvârşeşte adulter**; şi cine s-a însurat cu cea lăsată săvârşeşte adulter. ♣ Ucenicii I-au zis: **Dacă astfel este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare**. ♣ Iar El le-a zis: Nu toţi pricep cuvântul acesta, ci aceia cărora le este dat".

Mc. 10,2-12 (Mt. 19,3-9[731]**)** „**Şi apropiindu-se fariseii, Îl întrebau, ispitindu-L, dacă este îngăduit unui bărbat să-şi lase femeia**. ♣ Iar El, răspunzând, le-a zis: Ce v-a poruncit vouă Moise? ♣ Iar ei au zis: Moise a dat voie să-i scrie carte de despărţire şi să o lase. ♣ Şi răspunzând, Iisus le-a zis: Pentru învârtoşarea inimii voastre, v-a scris porunca aceasta; ♣ **Dar de la începutul făpturii, bărbat şi femeie i-a făcut Dumnezeu. ♣ De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de femeia sa. ♣ Şi vor fi amândoi un trup; aşa că nu mai sunt doi, ci un trup**. ♣ **Deci ceea ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu mai despartă**. ♣ Dar în casă ucenicii L-au întrebat iarăşi despre aceasta. ♣ Şi El le-a zis: **Oricine va lăsa pe femeia sa şi va lua alta, săvârşeşte adulter cu ea. ♣ Iar femeia, de-şi va lăsa bărbatul ei şi se va mărita cu altul, săvârşeşte adulter**".

♣♣♣

1 Cor. 7,10-11,27 „Iar celor ce sunt căsătoriţi, le poruncesc, nu eu, ci Domnul: **Femeia să nu se despartă de bărbat! ♣ Iar dacă s-a despărţit, să rămână nemăritată**, sau să se împace cu bărbatul său; tot aşa bărbatul să nu-şi lase femeia. ♣ **Te-ai legat de femeie? Nu căuta dezlegare. Te-ai dezlegat de femeie? Nu căuta femeie**".

1 Cor. 7,15 „**Dacă însă cel necredincios se desparte, să se despartă. În astfel de împrejurare, fratele sau sora nu sunt legaţi**; căci Dumnezeu ne-a chemat spre pace[732]".

[731] Vezi şi Mt. 19,3-9, *p. 444*.
[732] Vezi 1 Cor. 7,12-16, *p. 272*.

b. Părinți

Lc. 11,11-12 (Mt. 7,9-10) „**Şi care tată dintre voi, dacă îi va cere fiul pâine, oare, îi va da piatră?** Sau dacă îi va cere peşte, oare îi va da, în loc de peşte, şarpe? ♣ Sau dacă-i va cere un ou, îi va da scorpie?[733]"

2 Cor. 12,14 „**Pentru că nu copiii sunt datori să agonisească pentru părinţi, ci părinţii pentru copii**".

Ef. 6,4 „Şi voi, părinţilor, nu întărâtaţi la mânie pe copiii voştri, ci creşteţi-i întru învăţătura şi certarea Domnului".

Col. 3,21 „Părinţilor, nu aţâţaţi la mânie pe copiii voştri, ca să nu se deznădăjduiască".

Cinstirea părinților

Mc. 7,10-13 (Mt. 15,4-6) „Căci Moise a zis: **«Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta**[734]**»**, şi «cel ce va grăi de rău pe tatăl său, sau pe mama sa, cu moarte să se sfârşească[735]». ♣ **Voi însă ziceţi: Dacă un om va spune tatălui sau mamei: Corban! adică: Cu ce te-aş fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu, ♣ Nu-l mai lăsaţi să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa**. ♣ **Şi astfel desfiinţaţi cuvântul lui Dumnezeu cu datina voastră pe care singuri aţi dat-o**. Şi faceţi multe asemănătoare cu acestea".

Mc. 10,17,19 (Mt. 19,16,19; Lc. 18,18,20) „Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică? ♣ ... cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta".

Ef. 6,1-3 „**Copii, ascultaţi pe părinţii voştri în Domnul că aceasta este cu dreptate**. ♣ «**Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta**, care este porunca cea dintâi cu făgăduinţa: ♣ Ca să-ţi fie ţie bine şi să trăieşti ani mulţi pe pământ»".

c. Copii. Tineri

Mt. 19,16-22 (Mc. 10,17-22[736]; Lc. 18,18-23) „**Şi, iată, venind un tânăr la El, I-a zis: Bunule Învăţător, ce bine să fac, ca să am viaţa veşnică?** ♣ Iar El a zis: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu. Iar de vrei să intri în viaţă, **păzeşte poruncile**. ♣ El I-a zis: Care? Iar Iisus a zis: **Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb; ♣ Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta şi să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi.** ♣ Zis-a lui tânărul: Toate acestea le-am păzit din copilăria mea. **Ce-mi mai lipseşte?** ♣ Iisus i-a zis:

[733] Vezi Lc. 11,5-13 (Mt. 7,7-11), *p. 396.*
[734] Ieş. 20,12 (Deut. 5,16). Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 87.
[735] Ieş. 21,17; Lev. 20,9; Pild. 20,20. Ibidem p. 87-88.
[736] Vezi şi Mc. 10,17-27, *p. 490-491.*

Dacă voieşti să fii desăvârşit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor şi vei avea comoară în cer; după aceea, vino şi urmează-Mi. ♣ Ci, auzind cuvântul acesta, tânărul a plecat întristat, căci avea multe avuţii".

Mt. 21,15-16 „Şi văzând arhiereii şi cărturarii minunile pe care le făcuse şi pe copiii care strigau în templu şi ziceau: Osana Fiului lui David, s-au mâniat, ♣ Şi I-au zis: Auzi ce zic aceştia? Iar Iisus le-a zis: Da. **Au niciodată n-aţi citit că din gura copiilor şi a celor ce sug Ţi-ai pregătit laudă?**[737]"

Mc. 9,36-37 (Lc. 9,47-48) „**Şi luând un copil, l-a pus în mijlocul lor şi, luându-l în braţe, le-a zis**: ♣ Oricine va primi, în numele Meu, pe unul din aceşti copii pe Mine Mă primeşte; şi oricine Mă primeşte, nu pe Mine Mă primeşte, ci pe Cel ce M-a trimis pe Mine".

Mc. 10,13-16[738] **(Mt. 19,13-15; Lc. 18,15-17) „Şi aduceau la El copii, ca să-Şi pună mâinile peste ei, dar ucenicii certau pe cei ce-i aduceau. ♣ Iar Iisus, văzând, S-a mâhnit şi le-a zis: Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci a unora ca aceştia este împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Adevărat zic vouă: Cine nu va primi împărăţia lui Dumnezeu ca un copil nu va intra în ea. ♣ Şi, luându-i în braţe, i-a binecuvântat, punându-Şi mâinile peste ei".**

Lc. 15,11-32 ***Pilda fiului risipitor*** „Şi a zis: Un om avea doi fii. ♣ Şi a zis cel mai tânăr dintre ei tatălui său: Tată, dă-mi partea ce mi se cuvine din avere. Şi el le-a împărţit averea. ♣ **Şi nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o ţară depărtată şi acolo şi-a risipit averea, trăind în desfrânări**. ♣ **Şi după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în ţara aceea, şi el a început să ducă lipsă**. ♣ Şi ducându-se, s-a alipit el de unul din locuitorii acelei ţări, şi acesta l-a trimis la ţarinile sale să păzească porcii. ♣ Şi dorea să-şi sature pântecele din roşcovele pe care le mâncau porcii, însă nimeni nu-i dădea. ♣ **Dar, venindu-şi în sine, a zis**: Câţi argaţi ai tatălui meu sunt îndestulaţi de pâine, iar eu pier aici de foame! ♣ **Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu şi-i voi spune: Tată, am greşit la cer şi înaintea ta; ♣ Nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argaţii tăi**. ♣ Şi, sculându-se, a venit la tatăl său. **Şi încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său şi i s-a făcut milă** şi, alergând, a căzut pe grumazul lui şi l-a sărutat. ♣ Şi i-a zis fiul: Tată, am greşit la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. ♣ **Şi a zis tatăl către slugile sale: Aduceţi degrabă haina lui cea dintâi şi-l îmbrăcaţi şi daţi inel în mâna lui şi încălţăminte în picioarele lui; ♣ Şi aduceţi viţelul cel îngrăşat şi-l înjunghiaţi şi, mâncând, să ne veselim**; ♣ **Căci acest fiu al meu mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat**. Şi au început să se veselească. ♣ Iar **fiul cel mare** era la ţarină. Şi când a venit şi s-a apropiat de casă, a auzit cântece şi jocuri. ♣ Şi, chemând la sine pe una dintre slugi, a întrebat ce înseamnă acestea. ♣ Iar ea i-a răspuns: Fratele tău a venit, şi tatăl tău a înjunghiat viţelul cel îngrăşat, pentru că l-a primit sănătos. ♣ Şi el s-a mâniat şi nu voia să intre; dar tatăl lui, ieşind, îl ruga. ♣ Însă el, răspunzând, a zis tatălui său: **Iată, atâţia ani îţi**

[737] Ps. 8,2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 49.
[738] Vezi şi Mt. 18,1-4, *p. 64.*

slujesc şi niciodată n-am călcat porunca ta. Şi mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei. ♣ Dar când a venit acest fiu al tău, care ţi-a mâncat averea cu desfrânatele, ai înjunghiat pentru el viţelul cel îngrăşat. ♣ Tatăl însă i-a zis: Fiule, tu totdeauna eşti cu mine şi toate ale mele ale tale sunt. ♣ Trebuia însă să ne veselim şi să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat".

♣♣♣

Col. 3,20 (Ef. 6,1) „Copiilor, ascultaţi pe părinţii voştri întru toate, căci aceasta este bine-plăcut Domnului".

1 Tim. 4,12 „Nimeni să nu dispreţuiască tinereţile tale, ci fă-te pildă credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia".

1 Tim. 5,4 „**Dacă vreo văduvă are copii sau nepoţi, aceştia să se înveţe să cinstească mai întâi casa lor şi să dea răsplătire părinţilor**, pentru că lucrul acesta este bun şi primit înaintea lui Dumnezeu".

2 Tim. 2,22 „Fugi de poftele tinereţilor şi urmează dreptatea, credinţa, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată".

Tit 2,6 „Îndeamnă, de asemenea, pe cei tineri să fie cumpătaţi".

1 In. 2,14-15 „… **Scris-am vouă, tinerilor**, căci sunteţi tari şi cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi şi aţi biruit pe cel viclean. ♣ **Nu iubiţi lumea, nici cele ce sunt în lume. Dacă cineva iubeşte lumea, iubirea Tatălui nu este întru el**[739]".

d. Bătrâneţe

In. 21,18 „Adevărat, adevărat zic ţie: Dacă erai mai tânăr, te încingeai singur şi umblai unde voiai; **dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale şi altul te va încinge şi te va duce unde nu voieşti**".

Tit 2,2 „Bătrânii să fie treji, cinstiţi, întregi la minte, sănătoşi în credinţă, în dragoste, în răbdare".

Tit 2,3-5 „**Bătrânele de asemenea să aibă, în înfăţişare, sfinţită cuviinţă, să fie neclevetitoare, nerobite de vin mult, să înveţe de bine, ♣ Ca să înţelepţească pe cele tinere să-şi iubească bărbaţii, să-şi iubească copiii**, ♣ Şi să fie cumpătate, curate, gospodine, bune, plecate bărbaţilor lor, ca să nu fie defăimat cuvântul lui Dumnezeu".

[739] Vezi 1 In. 2,12-17, *p. 254.*

e. Văduvie

Mt. 23,14 (Mc. 12,40; Lc. 20,47) „Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că mâncaţi casele văduvelor** şi cu făţărnicie vă rugaţi îndelung; **pentru aceasta mai multă osândă veţi lua**".

Mc. 12,41-42 (Lc. 21,1-2) „Şi şezând în preajma cutiei darurilor, Iisus privea cum mulţimea aruncă bani în cutie. Şi mulţi bogaţi aruncau mult. ♣ **Şi venind o văduvă săracă, a aruncat doi bani**, adică un codrant[740]".

1 Cor. 7,8 „Celor ce sunt necăsătoriţi şi **văduvelor le spun: Bine este pentru ei să rămână ca şi mine**[741]".

1 Tim. 5,3-7,16 „**Pe văduve cinsteşte-le, dar pe cele cu adevărat văduve**. ♣ Dacă vreo văduvă are copii sau nepoţi, aceştia să se înveţe să cinstească mai întâi casa lor şi să dea răsplătire părinţilor, pentru că lucrul acesta este bun şi primit înaintea lui Dumnezeu. ♣ **Cea cu adevărat văduvă şi rămasă singură are nădejdea în Dumnezeu şi stăruieşte în cereri şi în rugăciuni, noaptea şi ziua**. ♣ **Iar cea care trăieşte în desfătări, deşi e vie, e moartă**. ♣ Şi acestea porunceşte-le, ca ele să fie fără de prihană. ♣ Dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are în casă văduve, să aibă grija lor, **ca Biserica să nu fie împovărată, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve**".

1 Tim. 5,9-10 „**Să fie înscrisă între văduve cea care nu are mai puţin de şaizeci de ani şi a fost femeia unui singur bărbat**; ♣ Dacă are mărturie de fapte bune: **dacă a crescut copii, dacă a fost primitoare de străini, dacă a spălat picioarele sfinţilor, dacă a venit în ajutorul celor strâmtoraţi**, dacă s-a ţinut stăruitor de tot ce este lucru bun".

1 Tim. 5,11-15 „**Iar de văduvele tinere fereşte-te**. Căci, atunci când poftele le îndepărtează de Hristos, vor să se mărite. ♣ Şi îşi agonisesc osândă, fiindcă şi-au călcat credinţa cea dintâi. ♣ Dar în acelaşi timp se învaţă să fie leneşe, cutreierând casele, şi nu numai leneşe, ci şi guralive şi iscoditoare, grăind cele ce nu se cuvin. ♣ **Vreau deci ca văduvele tinere să se mărite**, să aibă copii, să-şi vadă de case, şi să nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară. ♣ Căci unele s-au şi abătut, ca să se ducă după satana".

Iac. 1,27 „**Cucernicia curată şi neîntinată înaintea lui Dumnezeu şi Tatăl, aceasta este: <u>să cercetăm pe orfani şi pe văduve în necazurile lor</u>**, şi să ne păzim pe noi fără de pată din partea lumii".

[740] Vezi Mc. 12,41-44 (Lc. 21,1-4), *p. 260.*
[741] Vezi 1 Cor. 7,8-9,36, *p. 273.*

ESHATOLOGIA UNIVERSALĂ

A doua venire a Domnului Iisus Hristos

1 Cor. 16,22 „... <u>Maran atha! (Domnul vine)</u>".

Apoc. 3,11 (Apoc. 22,7[742]) „<u>Vin curând; ţine ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta</u>".

Fapt. 1,11 „... Acest Iisus care S-a înălţat de la voi la cer, astfel va şi veni, precum L-aţi văzut mergând la cer".

♣♣♣

Mt. 26,64 (Mc. 14,62) „... Şi vă spun încă: De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta puterii şi venind pe norii cerului".

Lc. 21,27 (Mt. 24,30; Mc. 13,26) „Şi atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere şi cu slavă multă[743]".

In. 14,3 „Şi dacă Mă voi duce şi vă voi găti loc, <u>iarăşi voi veni</u> şi vă voi lua la Mine, ca să fiţi şi voi unde sunt Eu".

♣♣♣

Fapt. 3,21 „<u>Pe Care trebuie să-L primească Cerul până la vremile stabilirii din nou</u> a tuturor celor despre care a vorbit Dumnezeu prin gura sfinţilor Săi prooroci din veac[744]".

1 Cor. 1,6-8 „Astfel mărturia lui Hristos s-a întărit în voi, ♣ Încât voi nu sunteţi lipsiţi de nici un dar, **aşteptând arătarea Domnului nostru Iisus Hristos, ♣ Care vă va şi întări până la sfârşit, ca să fiţi nevinovaţi în ziua Domnului nostru Iisus Hristos**".

<u>1 Cor. 15,21-26</u> „Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om şi învierea morţilor. ♣ **Căci, precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi vor învia**. ♣ **<u>Dar fiecare în rândul cetei sale: Hristos începătură, apoi cei ai lui Hristos, la venirea Lui</u>**, ♣ **După aceea, sfârşitul, când Domnul va preda**

[742] Vezi şi Apoc. 22,6-7,12,17,20, *p. 281*.
[743] Vezi Lc. 21,20-28, *p. 287*.
[744] Vezi Fapt. 3,19-24, *p. 78*.

împărăţia lui Dumnezeu şi Tatălui, când va desfiinţa orice domnie şi orice stăpânire şi orice putere. ♣ Căci El trebuie să împărăţească până ce va pune pe toţi vrăjmaşii Săi sub picioarele Sale[745]. ♣ Vrăjmaşul cel din urmă, care va fi nimicit, este moartea".

1 Cor. 15,50-55 „Aceasta însă zic, fraţilor: **Carnea şi sângele nu pot să moştenească împărăţia lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moşteneşte nestricăciunea**. ♣ **Iată, taină vă spun vouă: Nu toţi vom muri, dar toţi ne vom schimba,** ♣ **Deodată, într-o clipeală de ochi la trâmbiţa cea de apoi. Căci trâmbiţa va suna şi morţii vor învia nestricăcioşi, iar noi ne vom schimba**. ♣ **Căci trebuie ca acest trup stricăcios să se îmbrace în nestricăciune şi acest (trup) muritor să se îmbrace în nemurire**. ♣ **Iar când acest (trup) stricăcios se va îmbrăca în nestricăciune şi acest (trup) muritor se va îmbrăca în nemurire, atunci va fi cuvântul care este scris: «Moartea a fost înghiţită de biruinţă**. ♣ Unde îţi este, moarte, biruinţa ta? Unde îţi este, moarte, boldul tău?[746]»".

2 Cor. 1,14 „După cum ne-aţi şi înţeles în parte, - că noi suntem lauda voastră, precum şi voi lauda noastră, în **ziua Domnului nostru Iisus**".

Ef. 4,30 „Să nu întristaţi Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru Care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării".

1 Tes. 1,10 „Şi să aşteptaţi pe Fiul Său din ceruri, pe Care L-a înviat din morţi, pe Iisus, Cel ce ne izbăveşte de mânia cea viitoare".

1 Tes. 3,12-13 „Iar pe voi, Domnul să vă înmulţească şi să prisosiţi în dragoste unul către altul şi către toţi, precum şi noi faţă de voi, ♣ Spre întărirea inimilor voastre, **ca să fiţi fără de prihană întru sfinţenie**, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, **la venirea Domnului nostru Iisus Hristos, cu toţi sfinţii Săi**".

1 Tes. 4,15-17 „Căci aceasta vă spunem, după cuvântul Domnului, că noi cei vii, care vom fi rămas până la venirea Domnului, nu vom lua înainte celor adormiţi, ♣ **Pentru că Însuşi Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului şi întru trâmbiţa lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer, şi cei morţi întru Hristos vor învia întâi**, ♣ **După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiţi, împreună cu ei, în nori, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh, şi aşa pururea vom fi cu Domnul".**

2 Tes. 1,7 „Iar vouă celor necăjiţi, să vă dea odihnă, împreună cu noi, la arătarea Domnului Iisus din cer, cu îngerii puterii Sale[747]".

Tit 2,11-13 „Căci harul mântuitor al lui Dumnezeu s-a arătat tuturor oamenilor, ♣ Învăţându-ne pe noi să lepădăm fărădelegea şi poftele lumeşti şi, în veacul de acum, să

[745] Ps. 109,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61.
[746] Os. 13,14. Ibidem p. 115.
[747] Vezi 2 Tes. 1,7-10*, p. 298-299.*

trăim cu înţelepciune, cu dreptate şi cu cucernicie; ♣ **Şi să aşteptăm fericita nădejde şi arătarea slavei marelui Dumnezeu şi Mântuitorului nostru Hristos Iisus**".

Evr. 9,27-28 „Şi precum este rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să fie judecata. ♣ Tot aşa şi **Hristos, după ce a fost adus o dată jertfă, ca să ridice păcatele multora, a doua oară fără de păcat Se va arăta celor ce cu stăruinţă Îl aşteaptă spre mântuire**".

Iac. 5,7-9 „**Drept aceea, fiţi îndelung-răbdători, fraţilor, până la venirea Domnului**. Iată, plugarul aşteaptă roada cea scumpă a pământului, îndelung răbdând, până ce primeşte ploaia timpurie şi târzie. ♣ Fiţi, dar, şi voi îndelung-răbdători, întăriţi inimile voastre, **căci venirea Domnului s-a apropiat**. ♣ Nu vă plângeţi, fraţilor, unul împotriva celuilalt, ca să nu fiţi judecaţi; iată judecătorul stă înaintea uşilor".

2 Petr. 1,19 „Şi avem cuvântul proorocesc mai întărit, la care bine faceţi luând aminte, ca la o făclie ce străluceşte în loc întunecos, **până când va străluci ziua şi Luceafărul va răsări în inimile voastre**".

1 In. 2,28 „Şi acum, copii, rămâneţi întru El, ca să avem îndrăzneală când Se va arăta şi să nu ne ruşinăm de El, la venirea Lui".

1 In. 3,2 „**Iubiţilor, acum suntem fii ai lui Dumnezeu şi ce vom fi nu s-a arătat până acum. Ştim că dacă El Se va arăta, noi vom fi asemenea Lui, fiindcă Îl vom vedea cum este".**

Apoc. 1,1-3,7 „**Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curând**, iar El, prin trimiterea îngerului Său, a destăinuit-o robului Său Ioan, ♣ Care a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu şi mărturia lui Iisus Hristos, câte a văzut. ♣ Fericit este cel ce citeşte şi cei ce ascultă cuvintele proorociei şi păstrează cele scrise în aceasta! **Căci vremea este aproape**. ♣ **Iată, El vine cu norii şi orice ochi Îl va vedea şi-L vor vedea şi cei ce L-au împuns şi se vor jeli**, din pricina Lui, toate seminţiile pământului. Aşa. Amin".

Apoc. 22,6-7,12,17,20 „Şi îngerul mi-a zis: Aceste cuvinte sunt vrednice de crezare şi adevărate şi Domnul, **Dumnezeul duhurilor proorocilor, a trimis pe îngerul Său să arate robilor Săi cele ce trebuie să se întâmple în curând**. ♣ **Şi iată vin curând**. Fericit cel ce păzeşte cuvintele proorociei acestei cărţi! ♣ Iată, vin curând **şi plata Mea este cu Mine**, ca să dau fiecăruia, după cum este fapta lui. ♣ **Şi Duhul şi mireasa zic: Vino**. Şi cel ce aude să zică: Vino. Şi cel însetat să vină, cel ce doreşte să ia în dar apa vieţii. ♣ Cel ce mărturiseşte acestea zice: **Da, vin curând. Amin! Vino, Doamne Iisuse!**"

1. Semnele Parusiei

Lc. 21,29-33 (Mt. 24,32-35; Mc. 13,28-31) „Şi le-a spus o pildă: Vedeţi smochinul şi toţi copacii: ♣ Când înfrunzesc aceştia, văzându-i, de la voi înşivă ştiţi că vara este aproape. ♣ **Aşa şi voi, când veţi vedea făcându-se acestea, să ştiţi că aproape este împărăţia lui Dumnezeu**. ♣ Adevărat grăiesc vouă că nu va trece neamul acesta până ce nu vor fi toate acestea. ♣ **Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece**".

Mt. 24,3-5 (Mc. 13,4-6; Lc. 21,7-8) „**Spune nouă când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului? ♣ Răspunzând, Iisus le-a zis: Vedeţi să nu vă amăgească cineva. ♣ Căci mulţi vor veni în numele Meu, zicând: Eu sunt Hristos, şi pe mulţi îi vor amăgi**".

Mt. 24,6 (Mc. 13,7; Lc. 21,9) „**Şi veţi auzi de războaie** şi de zvonuri de războaie; luaţi seama să nu vă speriaţi, căci trebuie să fie toate, **dar încă nu este sfârşitul**".

Mt. 24,7-8 (Mc. 13,8; Lc. 21,10-11) „Căci **se va ridica neam peste neam** şi împărăţie peste împărăţie şi va fi **foamete** şi **ciumă** şi **cutremure** pe alocuri. ♣ **Dar toate acestea sunt începutul durerilor**".

Mt. 24,11-12,23-24 (Mc. 13,21-22) „Şi mulţi **prooroci mincinoşi** se vor scula şi vor amăgi pe mulţi. ♣ Iar din pricina înmulţirii fărădelegii, iubirea multora se va răci. ♣ **Atunci, de vă va zice cineva: Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeţi**. ♣ **Căci se vor ridica hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi şi vor da semne mari şi chiar minuni, ca să amăgească, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi**".

Mt. 24,14 (Mc. 13,10) „Şi se va propovădui această Evanghelie a împărăţiei în toată lumea spre mărturie la toate neamurile; şi atunci va veni sfârşitul".

Mt. 24,30 „Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului şi vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă[748]".

Lc. 21,12-19 (Mt. 10,16-22[749]; Mt. 24,9-10,13; Mc. 13,9-13; Lc. 12,11-12) „**Dar, mai înainte de toate acestea, îşi vor pune mâinile pe voi şi vă vor prigoni, dându-vă în sinagogi şi în temniţe, ducându-vă la împăraţi şi la dregători, pentru numele Meu**. ♣ Şi va fi vouă spre mărturie. ♣ Puneţi deci în inimile voastre să nu gândiţi de mai înainte ce veţi răspunde; ♣ Căci Eu vă voi da gură şi înţelepciune, căreia nu-i vor putea sta împotrivă, nici să-i răspundă toţi potrivnicii voştri. ♣ **Şi veţi fi daţi şi de părinţi şi de fraţi şi de neamuri şi de prieteni, şi vor ucide dintre voi.**

[748] Vezi Mt. 24,29-31 (Mc. 13,24-27), *p. 286.*
[749] Vezi şi Mt. 10,16-22, *p. 376.*

♣ Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu. **♣ Şi păr din capul vostru nu va pieri. ♣ Prin răbdarea voastră veţi dobândi sufletele voastre**".

Lc. 21,25 „Şi vor fi semne în soare, în lună şi în stele, iar pe pământ spaimă întru neamuri şi nedumerire din pricina vuietului mării şi al valurilor[750]".

♣♣♣

Rom. 11,25-27 „Pentru că nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi taina aceasta, ca să nu vă socotiţi pe voi înşivă înţelepţi; **că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor**. **♣ Şi astfel întregul Israel se va mântui, precum este scris**: «Din Sion va veni Izbăvitorul şi va îndepărta nelegiuirile de la Iacov; **♣** Şi acesta este legământul Meu cu ei, când voi ridica păcatele lor[751]»".

2 Tes. 2,3-4,6-12 „Să nu vă amăgească nimeni, cu nici un chip; **căci ziua Domnului nu va sosi până ce mai întâi nu va veni lepădarea de credinţă şi nu se va da pe faţă omul nelegiuirii, fiul pierzării**, **♣ Potrivnicul, care se înalţă mai presus de tot ce se numeşte Dumnezeu, sau se cinsteşte cu închinare, aşa încât să se aşeze el în templul lui Dumnezeu, dându-se pe sine drept dumnezeu**. **♣** Şi acum ştiţi ce-l opreşte, ca să nu se arate decât la vremea lui. **♣** Pentru că taina fărădelegii se şi lucrează, până când cel care o împiedică acum va fi dat la o parte. **♣** Şi atunci se va arăta cel fără de lege, pe care **Domnul Iisus îl va ucide cu suflarea gurii Sale şi-l va nimici cu strălucirea venirii Sale**. **♣ Iar venirea aceluia va fi prin lucrarea lui satan, însoţită de tot felul de puteri şi de semne şi de minuni mincinoase**, **♣** Şi de amăgiri nelegiuite, pentru fiii pierzării, fiindcă ei n-au primit iubirea adevărului, ca ei să se mântuiască. **♣** Şi de aceea, Dumnezeu le trimite o lucrare de amăgire, ca ei să creadă minciuni, **♣** Ca să fie osândiţi toţi cei ce n-au crezut adevărul, ci le-a plăcut nedreptatea".

1 Tim. 4,1-2 „Dar Duhul grăieşte lămurit că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de la credinţă, luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile demonilor, ♣ Prin făţărnicia unor mincinoşi, care sunt înfieraţi în cugetul lor[752]".

2 Tim. 3,1-6 „Şi aceasta să ştii că, **în zilele din urmă, vor veni vremuri grele**; **♣ Că vor fi oameni iubitori de sine**, iubitori de arginţi, lăudăroşi, trufaşi, hulitori, neascultători de părinţi, nemulţumitori, fără cucernicie, **♣ Lipsiţi de dragoste, neînduplecaţi**, clevetitori, neînfrânaţi, cruzi, neiubitori de bine, **♣ Trădători, necuviincioşi, îngâmfaţi**, **iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu**, **♣ Având înfăţişarea adevăratei credinţe, dar tăgăduind puterea ei**. Depărtează-te şi de aceştia. **♣** Căci dintre aceştia sunt cei ce se vârâ prin case şi robesc femeiuşti împovărate de păcate şi purtate de multe feluri de pofte".

---

[750] Vezi Lc. 21,20-28, Fapt. 2,19-20, *p. 287*.

[751] Is. 59,20-21. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 63.

[752] Vezi 1 Tim. 4,1-6, *p. 500*.

2 Petr. 3,3-5 „**Întâi, trebuie să ştiţi că, în zilele cele de apoi, vor veni, cu batjocură, batjocoritori care vor umbla după poftele lor**, ♣ **Şi vor zice: Unde este făgăduinţa venirii Lui? Că de când au adormit părinţii, toate aşa rămân, ca de la începutul făpturii**. ♣ Căci ei în chip voit uită aceasta, că cerurile erau de demult şi că pământul s-a închegat, la cuvântul Domnului, din apă şi prin apă".

1 In. 2,18,22 „**Copii, este ceasul de pe urmă, şi precum aţi auzit că vine antihrist, iar acum mulţi antihrişti s-au arătat**; de aici cunoaştem noi că este ceasul de pe urmă. ♣ Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristosul? **Acesta este antihristul, cel care tăgăduieşte pe Tatăl şi pe Fiul**".

Iuda 1,17-19 „Voi, însă, iubiţilor, aduceţi-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos, ♣ **Că ei vă spuneau: În vremea de pe urmă vor fi batjocoritori, umblând potrivit cu poftele lor nelegiuite**. ♣ Aceştia sunt cei ce fac dezbinări, (oameni) fireşti, care nu au Duhul[753]".

Apoc. 11,3,6-7,10-12 „**Şi voi da putere celor doi martori ai mei**[754] şi vor prooroci, îmbrăcaţi în sac, o mie două sute şi şaizeci de zile. ♣ **Aceştia au putere să închidă cerul, ca ploaia să nu plouă în zilele proorociei lor**, şi putere au peste ape să le schimbe în sânge şi să bată pământul cu orice fel de urgie, ori de câte ori vor voi. ♣ **Iar când vor isprăvi cu mărturia lor, fiara care se ridică din adânc va face război cu ei, şi-i va birui şi-i va omorî**. ♣ **Iar locuitorii de pe pământ se vor bucura de moartea lor** şi vor fi în veselie şi îşi vor trimite daruri unul altuia, pentru că aceşti doi prooroci au chinuit pe locuitorii de pe pământ. ♣ **Şi după cele trei zile şi jumătate, duh de viaţă de la Dumnezeu a intrat în ei şi s-au ridicat pe picioarele lor** şi frică mare a căzut peste cei ce se uitau la ei. ♣ Şi din cer au auzit glas puternic, zicându-le: Suiţi-vă aici! **Şi s-au suit la cer, în nori, şi au privit la ei duşmanii lor**".

2. Când va fi?

Mt. 24,3,36 (**Mc. 13,4,32)** „Şi şezând El pe Muntele Măslinilor, au venit la El ucenicii, de o parte, zicând: **Spune nouă când vor fi acestea şi care este semnul venirii Tale şi al sfârşitului veacului? ♣ Iar de ziua şi de ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl**".

Mt. 24,42 (Mt. 25,13; Lc. 12,40) „Privegheaţi deci, că nu ştiţi în care zi vine Domnul vostru[755]**".**

♣♣♣

Fapt. 1,4,6-7 „Şi cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, pe care (a zis El) aţi auzit-o de la Mine: ♣ Iar ei,

[753] Vezi Iuda 1,3-4,8,10-13,16-20, *p. 503.*
[754] Zah. 4,14.
[755] Vezi Mt. 24,42-44 (Lc. 12,39-40), *p. 292.*

adunându-se, Îl întrebau, zicând: **Doamne, oare, în acest timp vei aşeza Tu, la loc, împărăţia lui Israel? ♣ El a zis către ei: Nu este al vostru a şti anii sau vremile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa**".

Fapt. 17,30-31 „Dar Dumnezeu, trecând cu vederea veacurile neştiinţei, vesteşte acum oamenilor ca toţi de pretutindeni să se pocăiască, ♣ **Pentru că a hotărât o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rânduit**, dăruind tuturor încredinţare, prin Învierea Lui din morţi".

1 Tes. 5,1-3 „**Iar despre ani şi despre vremuri**, fraţilor, nu aveţi nevoie să vă scriem, ♣ Căci voi înşivă **ştiţi bine că ziua Domnului vine aşa, ca un fur noaptea**. ♣ **Atunci când vor zice: pace şi linişte, atunci, fără de veste, va veni peste ei pieirea**, ca şi durerile peste cea însărcinată, şi scăpare nu vor avea".

2 Tes. 2,1-3 „**În privinţa venirii Domnului nostru Iisus Hristos** şi a adunării noastre împreună cu El, vă rugăm, fraţilor, ♣ **Să nu vă clintiţi degrabă cu mintea, nici să vă spăimântaţi - nici de vreun duh, nici de vreun cuvânt, nici de vreo scrisoare ca pornită de la noi, cum că ziua Domnului a şi sosit**. ♣ Să nu vă amăgească nimeni, cu nici un chip; căci ziua Domnului nu va sosi până ce mai întâi nu va veni lepădarea de credinţă şi nu se va da pe faţă omul nelegiuirii, fiul pierzării".

1 Tim. 6,14-15 „Să păzeşti porunca fără pată, fără vină, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos, ♣ Pe care, la timpul cuvenit, o va arăta fericitul şi singurul Stăpânitor, Împăratul împăraţilor şi Domnul domnilor".

2 Petr. 3,10 „**Iar ziua Domnului va veni ca un fur**, când cerurile vor pieri cu vuiet mare, stihiile, arzând, se vor desface, şi pământul şi lucrurile de pe el se vor mistui[756]".

Apoc. 9,15 „Şi au fost dezlegaţi cei patru îngeri, care erau gătiţi spre **ceasul şi ziua şi luna şi anul acela**, ca să omoare a treia parte din oameni[757]".

Apoc. 10,6-7 „**Şi s-a jurat pe Cel ce este viu în vecii vecilor**, Care a făcut cerul şi cele ce sunt în cer şi pământul şi cele ce sunt pe pământ şi marea şi cele ce sunt în mare, **că timp nu va mai fi**, ♣ **Ci, în zilele când va grăi al şaptelea înger - când va fi să trâmbiţeze - atunci va fi săvârşită taina lui Dumnezeu**, precum bine a vestit robilor Săi, proorocilor".

3. Cum va fi?

Mt. 13,39-43 (Apoc. 14,15) „... **secerişul este sfârşitul lumii, iar secerătorii sunt îngerii. ♣ Şi, după cum se alege neghina şi se arde în foc, aşa va fi la sfârşitul veacului. ♣ Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, vor culege din împărăţia Lui toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea**, ♣ **Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cu**

[756] Vezi 2 Petr. 3,7-12, *p. 287.*
[757] Vezi Apoc. 7,1-2; Apoc. 9,14-15, *p. 415.*

foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. ♣ Atunci cei drepţi vor străluci ca soarele în împărăţia Tatălui lor. Cel ce are urechi de auzit să audă[758]".

Mt. 24,15-22 (Mc. 13,14-20) „**Deci, când veţi vedea urâciunea pustiirii** ce s-a zis prin Daniel proorocul[759], stând în locul cel sfânt - cine citeşte să înţeleagă - ♣ Atunci cei din Iudeea să fugă în munţi. ♣ **Cel ce va fi pe casă să nu se coboare, ca să-şi ia lucrurile din casă**. ♣ Iar cel ce va fi în ţarină să nu se întoarcă înapoi, ca să-şi ia haina. ♣ Vai de cele însărcinate şi de cele ce vor alăpta în zilele acelea! ♣ **Rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna, nici sâmbăta**. ♣ **Căci va fi atunci strâmtorare mare, cum n-a fost de la începutul lumii până acum şi nici nu va mai fi**. ♣ **Şi de nu s-ar fi scurtat acele zile, n-ar mai scăpa nici un trup, dar pentru cei aleşi se vor scurta acele zile**".

Mt. 24,29-31 (Mc. 13,24-27) „Iar îndată după strâmtorarea acelor zile, **soarele se va întuneca şi luna nu va mai da lumina ei, iar stelele vor cădea** din cer şi puterile cerurilor se vor zgudui. ♣ **Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului** şi vor plânge toate neamurile pământului şi vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere şi cu slavă multă. ♣ **Şi va trimite pe îngerii Săi, cu sunet mare de trâmbiţă, şi vor aduna pe cei aleşi ai Lui din cele patru vânturi, de la marginile cerurilor până la celelalte margini** ".

Lc. 17,22-24 (Mt. 24,26-27) „Zis-a către ucenici: Veni-vor zile când veţi dori să vedeţi una din zilele Fiului Omului, şi nu veţi vedea. ♣ Şi vor zice vouă: Iată este acolo; iată, aici; nu vă duceţi şi nu vă luaţi după ei. ♣ **Căci după cum fulgerul, fulgerând dintr-o parte de sub cer, luminează până la cealaltă parte de sub cer, aşa va fi şi Fiul Omului în ziua Sa**".

Lc. 17,26-37 (Mt. 24,37-41; Mt. 24,28) „Şi **precum a fost în zilele lui Noe**, tot aşa va fi şi în zilele Fiului Omului: ♣ Mâncau, beau, se însurau, se măritau până în ziua când a intrat Noe în corabie şi a venit potopul şi i-a nimicit pe toţi. ♣ Tot aşa **precum a fost în zilele lui Lot**: mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau, şi zideau, ♣ **Iar în ziua în care a ieşit Lot din Sodoma a plouat din cer foc şi pucioasă şi i-a nimicit pe toţi, ♣ La fel va fi în ziua în care se va arăta Fiul Omului. ♣** În ziua aceea, cel care va fi pe acoperişul casei, şi lucrurile lui în casă, să nu se coboare ca să le ia; de asemenea, cel ce va fi în ţarină să nu se întoarcă înapoi. ♣ **Aduceţi-vă aminte de femeia lui Lot. ♣ Cine va căuta să-şi scape sufletul, îl va pierde; iar cine îl va pierde, acela îl va dobândi. ♣** Zic vouă: **În noaptea aceea vor fi doi într-un pat; unul va fi luat, iar celălalt va fi lăsat**. ♣ Două vor măcina împreună; una va fi luată şi alta va fi lăsată. ♣ Doi vor fi în ogor; unul se va lua altul se va lăsa. ♣ Şi răspunzând, ucenicii I-au zis: **Unde, Doamne? Iar El le-a zis: Unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii**".

---

[758] Vezi Mt. 13,24-30,36-43 *Pilda neghinei*, p. 63; Mt. 13,47-50, *p. 296*; Apoc. 14,15, *p. 416*.
[759] Dan. 9,27; Dan. 12,11. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 255.

Lc. 21,20-28 „Iar când veţi vedea Ierusalimul înconjurat de oşti, atunci să ştiţi că s-a apropiat pustiirea lui. ♣ Atunci cei din Iudeea să fugă la munţi şi cei din mijlocul lui să iasă din el şi cei de prin ţarină să nu intre în el. ♣ Căci acestea sunt zilele răzbunării, ca să se împlinească toate cele scrise. ♣ Dar vai celor care vor avea în pântece şi celor care vor alăpta în acele zile. Căci va fi în ţară mare strâmtorare şi mânie împotriva acestui popor. ♣ Şi vor cădea de ascuţişul săbiei şi vor fi duşi robi la toate neamurile, şi Ierusalimul va fi călcat în picioare de neamuri, până ce se vor împlini vremurile neamurilor. ♣ **Şi vor fi semne în soare, în lună şi în stele, iar pe pământ spaimă întru neamuri şi nedumerire din pricina vuietului mării şi al valurilor**. ♣ **Iar oamenii vor muri de frică şi de aşteptarea celor ce au să vină peste lume, căci puterile cerurilor se vor clătina.** ♣ **Şi atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere şi cu slavă multă.** ♣ **Iar când vor începe să fie acestea, prindeţi curaj şi ridicaţi capetele voastre, pentru că răscumpărarea voastră se apropie**".

♣♣♣

Fapt. 1,11 „... Acest Iisus care S-a înălţat de la voi la cer, astfel va şi veni, precum L-aţi văzut mergând la cer".

Fapt. 2,19-20 „Şi minuni voi face sus în cer şi jos pe pământ semne: sânge, foc şi fumegare de fum. ♣ Soarele se va schimba în întuneric şi luna în sânge, înainte de a veni ziua Domnului, cea mare şi strălucită[760]".

1 Cor. 15,52 (1 Tes. 4,16) „Deodată, într-o clipeală de ochi la trâmbiţa cea de apoi. Căci trâmbiţa va suna şi morţii vor învia nestricăcioşi, iar noi ne vom schimba[761]".

2 Petr. 3,7-12 „**Iar cerurile de acum şi pământul sunt ţinute prin acelaşi cuvânt şi păstrate pentru focul din ziua judecăţii şi a pieirii oamenilor necredincioşi**. ♣ Şi aceasta una să nu vă rămână ascunsă, iubiţilor, că **o singură zi, înaintea Domnului, este ca o mie de ani şi o mie de ani ca o zi**[762]. ♣ **Domnul nu întârzie cu făgăduinţa Sa, după cum socotesc unii că e întârziere, ci îndelung rabdă pentru voi, nevrând să piară cineva, ci toţi să vină la pocăinţă.** ♣ **Iar ziua Domnului va veni ca un fur**, când cerurile vor pieri cu vuiet mare, stihiile, arzând, se vor desface, şi pământul şi lucrurile de pe el se vor mistui. ♣ Deci dacă toate acestea se vor desfiinţa, cât de mult vi se cuvine vouă să **umblaţi întru viaţă sfântă şi în cucernicie,** ♣ **Aşteptând şi grăbind venirea zilei Domnului**, din pricina căreia cerurile, luând foc, se vor nimici, iar stihiile, aprinse, se vor topi!"

[760] Vezi Fapt. 2,14-21, *p. 45-46.*

[761] Vezi 1 Cor. 15,50-55, 1 Tes. 4,15-17, *p. 280.*

[762] Ps. 89,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 14.

Apoc. 6,12-17[763] „Şi m-am uitat **când a deschis pecetea a şasea şi s-a făcut cutremur mare, soarele s-a făcut negru ca un sac de păr şi luna întreagă s-a făcut ca sângele**, ♣ Şi stelele cerului au căzut pe pământ, precum smochinul îşi leapădă smochinele sale verzi, când este zguduit de vijelie. ♣ Iar cerul s-a dat în lături, ca o carte de piele pe care o faci sul şi toţi munţii şi toate insulele s-au mişcat din locurile lor. ♣ **Şi împăraţii pământului şi domnii şi căpeteniile oştilor şi bogaţii şi cei puternici şi toţi robii şi toţi slobozii s-au ascuns în peşteri şi în stâncile munţilor**, ♣ Strigând munţilor şi stâncilor: Căderi peste noi şi ne ascundeţi pe noi de faţa Celui ce şade pe tron şi de mânia Mielului; ♣ **Că a venit ziua cea mare a mâniei lor, şi cine are putere ca să stea pe loc?**"

Apoc. 7,1-2 „După aceasta **am văzut patru îngeri, stând la cele patru unghiuri ale pământului, ţinând cele patru vânturi ale pământului**, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici peste mare, nici peste vreun copac. ♣ **Şi am văzut un alt înger care se ridica de la Răsăritul Soarelui şi avea pecetea Viului Dumnezeu**. Îngerul a strigat cu glas puternic către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să vatăme pământul şi marea[764]".

Apoc. 8,5 „Şi îngerul a luat cădelniţa şi a umplut-o din focul altarului şi a aruncat pe pământ; şi s-au pornit tunete şi glasuri şi fulgere şi cutremur".

Apoc. 9,5-6 „**Şi nu li s-a dat ca să-i omoare, ci ca să fie chinuiţi cinci luni**; şi chinul lor este la fel cu chinul scorpiei, când a înţepat pe om. ♣ **Şi în zilele acelea vor căuta oamenii moartea şi nu o vor afla şi vor dori să moară; moartea însă va fugi de ei**".

Apoc. 9,12 „Întâiul «vai» a trecut; iată vine încă un «vai» şi încă unul, după acestea".

Apoc. 13,3-8 „**Şi unul din capetele fiarei era ca înjunghiat de moarte, dar rana ei cea de moarte fu vindecată şi tot pământul s-a minunat mergând după fiară.** ♣ Şi s-au închinat balaurului, fiindcă i-a dat fiarei stăpânirea; şi s-au închinat fiarei, zicând: Cine este asemenea fiarei şi cine poate să se lupte cu ea? ♣ Şi i s-a dat ei gură să grăiască semeţii şi hule şi i s-a dat putere să lucreze timp de patruzeci şi două de luni. ♣ Şi şi-a deschis gura sa spre hula lui Dumnezeu, ca să hulească numele Lui şi cortul Lui şi pe cei ce locuiesc în cer. ♣ **Şi i s-a dat să facă război cu sfinţii şi să-i biruiască**[765] şi i s-a dat ei stăpânire peste toată seminţia şi poporul şi limba şi neamul. ♣ **Şi i se vor închina ei toţi cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise, de la întemeierea lumii, în cartea vieţii Mielului celui înjunghiat**".

[763] Apoc. cap. 6.
[764] Vezi Apoc. 7,3-4,9-10,17 (Apoc. 14,1-5), *p. 311.*
[765] Dan. 7,21 Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 254.

Apoc. 13,12-18 „Şi toată stăpânirea celei dintâi fiare ea o pune în lucrare, în faţa ei. Şi face pământul şi pe locuitorii de pe el să se închine fiarei celei dintâi, a cărei rană de moarte fusese vindecată. ♣ **Şi face semne mari, încât şi foc face să se pogoare din cer, pe pământ, înaintea oamenilor,** ♣ **Şi amăgeşte pe cei ce locuiesc pe pământ prin semnele ce i s-au dat să facă înaintea fiarei, zicând celor ce locuiesc pe pământ să facă un chip fiarei care a fost rănită cu sabia şi a rămas în viaţă.** ♣ Şi i s-a dat ei să insufle duh chipului fiarei, ca chipul fiarei să şi grăiască şi să omoare pe toţi câţi nu se vor închina chipului fiarei. ♣ **Şi ea îi sileşte pe toţi, pe cei mici şi pe cei mari, şi pe cei bogaţi şi pe cei săraci, şi pe cei slobozi şi pe cei robi, ca să-şi pună semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe frunte.** ♣ **Încât nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, decât numai cel ce are semnul, adică numele fiarei, sau numărul numelui fiarei.** ♣ **Aici este înţelepciunea. Cine are pricepere să socotească numărul fiarei; căci este număr de om. Şi numărul ei este şase sute şaizeci şi şase**".

Apoc. 14,9-11 **„Şi al treilea înger a venit după ei, strigând cu glas puternic: Cine se închină fiarei şi chipului ei şi primeşte semnul ei pe fruntea lui, sau pe mâna lui**, ♣ **Va bea şi el din vinul aprinderii lui Dumnezeu, turnat neamestecat, în potirul mâniei Sale, şi se va chinui în foc şi în pucioasă, înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului**. ♣ **Şi fumul chinului lor se suie în vecii vecilor. Şi nu au odihnă nici ziua nici noaptea cei ce se închină fiarei şi chipului ei şi oricine primeşte semnul numelui ei".**

Apoc.14,14-16 „Şi am privit şi iată un nor alb şi Cel ce şedea pe nor era asemenea Fiului Omului[766], având pe cap cunună de aur şi în mână seceră ascuţită. ♣ Şi iată un alt înger a ieşit din templu, strigând cu glas mare Celui ce şedea pe nor: **Trimite secera şi seceră, că a venit ceasul de secerat, fiindcă s-a copt secerişul pământului**. ♣ **Şi Cel ce şedea pe nor a aruncat pe pământ secera lui şi pământul a fost secerat**".

Apoc. 15,1,7; Apoc. 16,1 „Am văzut, apoi, în cer, alt semn, mare şi minunat: şapte îngeri având **şapte pedepse - cele de pe urmă - căci cu ele s-a sfârşit mânia lui Dumnezeu**. ♣ Şi una din cele patru făpturi dădu celor şapte îngeri cele şapte cupe de aur pline de mânia lui Dumnezeu, Cel ce este viu în vecii vecilor. ♣♣ Şi am auzit glas mare, din templu, zicând celor şapte îngeri: Duceţi-vă şi vărsaţi pe pământ cele şapte cupe ale mâniei lui Dumnezeu".

Apoc. 17,12-14,17 „Şi cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împăraţi, care încă n-au luat împărăţia, dar care **vor lua stăpânire de împăraţi, un ceas, împreună cu fiara**. ♣ Aceştia au un singur cuget şi puterea şi stăpânirea lor o dau fiarei. ♣ **Ei vor porni război împotriva Mielului, dar Mielul îi va birui, pentru că este Domnul domnilor şi Împăratul împăraţilor şi vor birui şi cei împreună cu El - chemaţi şi aleşi şi credincioşi**. ♣ Căci Dumnezeu a pus în inimile lor să facă voia Lui şi să se întâlnească într-un gând şi să dea fiarei împărăţia lor, până se vor împlini cuvintele lui Dumnezeu".

[766] Dan. 7,13. Ibidem p. 64.

Apoc. 18,1-10,20[767] „După acestea, am văzut un alt înger, pogorându-se din cer, având putere mare, şi pământul s-a luminat de slava lui, ♣ Şi a strigat cu glas puternic şi a zis: **A căzut! A căzut Babilonul cel mare şi a ajuns locaş demonilor**, închisoare tuturor duhurilor necurate, şi închisoare tuturor păsărilor spurcate şi urâte. ♣ Pentru că din vinul aprinderii desfrânării ei au băut toate neamurile şi împăraţii pământului s-au desfrânat cu ea şi neguţătorii lumii din mulţimea desfătărilor ei s-au îmbogăţit ♣ Şi am auzit un alt glas din cer, zicând: **Ieşiţi din ea, poporul meu, ca să nu vă faceţi părtaşi la păcatele ei şi să nu fiţi loviţi de pedepsele sortite ei**; ♣ **Fiindcă păcatele ei au ajuns până la cer şi Dumnezeu Şi-a adus aminte de nedreptăţile ei**. ♣ Daţi-i înapoi, precum v-a dat şi ea şi, după faptele ei, cu măsură îndoită, îndoit măsuraţi-i; în paharul în care v-a turnat, turnaţi-i de două ori. ♣ **Pe cât s-a mărit pe sine şi a fost în desfătări, tot pe atâta daţi-i chin şi plângere**. Fiindcă în inima ei zice: Şed ca împărătească şi văduvă nu sunt şi jale nu voi vedea nicidecum! ♣ Pentru aceea **<u>într-o singură zi vor veni pedepsele peste ea: moarte şi tânguire şi foamete şi focul va arde-o de tot</u>**, căci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel ce o judecă. ♣ Iar împăraţii pământului, care s-au desfrânat cu ea şi s-au dezmierdat cu ea, se vor jeli şi se vor bate în piept pentru ea, când vor vedea fumul focului în care arde, ♣ Stând departe de frica chipurilor ei, şi zicând: **Vai! Vai! Cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că <u>într-un ceas a venit judecata ta!</u>** ♣ **Veseleşte-te de ea, cerule şi voi sfinţilor, şi voi apostolilor, şi voi proorocilor, pentru că <u>Dumnezeu a pronunţat judecata voastră asupra ei</u>**”.

Apoc. 19,11,14-15,19-21 „**Şi am văzut cerul deschis şi iată un cal alb, şi Cel ce şedea pe el se numeşte Credincios şi Adevărat** şi judecă şi se războieşte întru dreptate. ♣ **Şi oştile din cer veneau după El, călare pe cai albi, purtând veşminte de vison alb, curat**. ♣ Iar din gura Lui ieşea sabie ascuţită, ca să lovească neamurile cu ea. Şi El îi va păstori cu toiag de fier[768] şi va călca teascul vinului aprinderii mâniei lui Dumnezeu, Atotţiitorul. ♣ **Şi am văzut fiara şi pe împăraţii pământului, şi oştirile lor adunate, ca să facă război ce Cel ce şade pe cal şi cu oştirea Lui**. ♣ **<u>Şi fiara a fost răpusă şi, cu ea, proorocul cel mincinos, cel ce făcea înaintea ei semnele cu care amăgea pe cei ce au purtat semnul fiarei şi pe cei ce s-au închinat chipului ei. Amândoi au fost aruncaţi de vii în iezerul de foc unde arde pucioasă</u>**. ♣ Iar ceilalţi au fost ucişi cu sabia care iese din gura Celui ce şade pe cal, şi toate păsările s-au săturat din trupurile lor[769]”.

<u>Apoc. 20,1-3,7-10</u> „**Şi am văzut un înger, pogorându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui**. ♣ **Şi a prins pe balaur, şarpele cel vechi, care este diavolul şi satana, şi l-a legat pe mii de ani**[770], ♣ Şi l-a aruncat în adânc şi

---

[767] Vezi şi Apoc. 18,11-16,23, *p. 493.*

[768] Ps. 2,8-9.

[769] Is. 66,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 31.

[770] *„Ca în tot cuprinsul Apocalipsei, există cifre şi numere cu valoare simbolică, care nu exprimă cantităţi sau raporturi determinate. Numărul 100 simbolizează o perioadă foarte lungă sau o cantitate foarte mare (aşa cum o foloseşte şi limbajul popular în expresiile: «Să trăieşti o mie de ani!», sau: «Ţi-am spus-o de o mie de ori»). Că este aşa – şi aplicând o traducere foarte riguroasă – o dovedeşte faptul că în versetele **3, 5, 6** şi 7 textul original grecesc foloseşte expresia **tà hília éte** = «miile de ani», un plural care nu mai lasă loc la îndoieli. Interpretarea literală – ca şi traducerile neglijente – au dat*

l-a închis şi a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai amăgească neamurile, până ce se vor sfârşi miile de ani. După aceea, trebuie să fie dezlegat câtăva vreme. ♣ **Şi către sfârşitul miilor de ani, satana va fi dezlegat din închisoarea lui**, ♣ **Şi va ieşi să amăgească neamurile**, care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe Gog şi pe Magog[771], şi să le adune la război; iar numărul lor este ca nisipul mării. ♣ **Şi s-au suit pe faţa pământului, şi au înconjurat tabăra sfinţilor şi cetatea cea iubită. Dar s-a pogorât foc din cer şi i-a mistuit**. ♣ Şi diavolul, care-i amăgise, a fost aruncat în iezerul de foc şi de pucioasă, unde este şi fiara şi proorocul mincinos, şi vor fi chinuiţi acolo, zi şi noapte, în vecii vecilor".

Apoc. 21,1-2 „**Şi am văzut cer nou şi pământ nou**. Căci cerul cel dintâi şi pământul cel dintâi au trecut; şi marea nu mai este. ♣ **Şi am văzut cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer de la Dumnezeu**, gătită ca o mireasă, împodobită pentru mirele ei".

Apoc. 5,1-9; Apoc. 6; Apoc. 8,1-5 ***Cartea pecetluită cu şapte peceţi*** *şi desfacerea (semnificaţia) lor: biruinţa; războiul, violenţa; sărăcia, foametea (de după război); moartea, iadul; martiri; calamităţi; cum va fi lovit pământul.*

Apoc. 8,2,6-13; Apoc. 9; Apoc. 11, ***Şapte îngeri cu şapte trâmbiţe.*** *La sunetul fiecărei trâmbiţe va fi: grindină; vulcan; meteorit (care v-a cădea pe pământ); luminătorii cereşti vor fi loviţi; lăcustele eliberate din „fântâna adâncului" (având ca împărat pe îngerul adâncului Abaddon); dezlegarea celor cei patru îngeri (Apoc. 7,1-3),* ***cei doi martori ai Domnului*** *(Apoc. 11,1-13); Împărăţia lumii ajunge a Domnului nostru şi a Hristosului Său.*

Apoc. 12; Apoc. 13; Apoc. 14; Apoc. 15 ***Şapte semne:*** *Femeia şi balaurul; fiara din apă; fiara din pământ (666 semnul fiarei); Mielul şi feciorelnicii; trei îngeri vestesc judecăţile Domnului; Fiul Omului şi secerişul pământului; şapte îngeri cu şapte cupe ale mâniei.*

Apoc. 16 ***Şapte îngeri cu şapte cupe ale mâniei****, care aduc ultimele urgii asupra celor însemnaţi cu semnul fiarei: bube; marea prefăcută în sânge; râurile şi izvoarele prefăcute în sânge; arşiţă; întuneric; Armagheddonul; cutremur mare şi grindină.*

---

naştere multor confuzii şi rătăciri, precum vechiul hiliasm şi mai noul milenarism". ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediţia Bartolomeu, p. 1770.

„Legarea diavolului pentru o mie de ani înseamnă că Iisus Hristos a dezarmat pe cel rău, pe un timp îndelungat. L-a dezarmat în sensul că El a dat creştinilor puterea de a învinge ispitele celui rău.

Dezlegarea diavolului pentru câtăva vreme (Apoc. 20,7), înseamnă arătarea lui Antihrist, înainte de sfârşitul lumii. Iar judecata care se rosteşte asupra tuturor morţilor şi asupra Satanei, este Judecata din urmă". Prof. N. Chiţescu, Pr. Prof. Isidor Todoran, Pr. Prof. Petreuţă, *op. cit*, p. 300.

Vezi şi nota de subsol de la Apoc. 20,4, *p. 141.*

[771] Iez. cap. 38-39.

4. Îndemn la priveghere

Rom. 13,12-14 „Noaptea e pe sfârşite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne îmbrăcăm cu armele luminii. ♣ Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospeţe şi în beţii, nu în desfrânări şi în fapte de ruşine, nu în ceartă şi în pizmă; ♣ Ci îmbrăcaţi-vă în Domnul Iisus Hristos şi grija de trup să nu o faceţi spre pofte".

Ef. 5,14-17 „... Pentru aceea zice: «Deşteaptă-te cel ce dormi şi te scoală din morţi şi te va lumina Hristos». ♣ Deci luaţi seama cu grijă, cum umblaţi, nu ca nişte neînţelepţi, ci ca cei înţelepţi, ♣ Răscumpărând vremea, căci zilele rele sunt. ♣ Drept aceea, nu fiţi fără de minte, ci înţelegeţi care este voia Domnului[772]".

♣♣♣

Mt. 24,42-44 (Lc. 12,39-40) „**Privegheaţi deci, că nu ştiţi în care zi vine Domnul vostru**. ♣ Aceea cunoaşteţi, că de-ar şti stăpânul casei la ce strajă din noapte vine furul, ar priveghea şi n-ar lăsa să i se spargă casa. ♣ **De aceea şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni**".

Mt. 25,1-13 ***Pilda celor 10 fecioare*** „**Împărăţia cerurilor se va asemăna cu zece fecioare, care luând candelele lor, au ieşit în întâmpinarea mirelui**. ♣ Cinci însă dintre ele erau fără minte, iar cinci înţelepte. ♣ Căci cele fără de minte, luând candelele, n-au luat cu sine untdelemn. ♣ Iar cele înţelepte au luat untdelemn în vase, odată cu candelele lor. ♣ Dar mirele întârziind, au aţipit toate şi au adormit. ♣ Iar la miezul nopţii s-a făcut strigare: Iată, mirele vine! Ieşiţi întru întâmpinarea lui! ♣ Atunci s-au deşteptat toate acele fecioare şi au împodobit candelele lor. ♣ **Şi cele fără de minte au zis către cele înţelepte: Daţi-ne din untdelemnul vostru, că se sting candelele noastre**. ♣ Dar cele înţelepte le-au răspuns, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă şi nici vouă. Mai bine mergeţi la cei ce vând şi cumpăraţi pentru voi. ♣ **Deci plecând ele ca să cumpere, a venit mirele şi cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă şi uşa s-a închis. ♣ Iar mai pe urmă, au sosit şi celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă. ♣ Iar el, răspunzând, a zis: Adevărat zic vouă: Nu vă cunosc pe voi. ♣ Drept aceea, privegheaţi, că nu ştiţi ziua, nici ceasul când vine Fiul Omului**".

Mt. 26,41 (Mc. 14,38) „Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul este neputincios[773]".

Mc. 13,32-37 „Iar despre ziua aceea şi despre ceasul acela nimeni nu ştie, nici îngerii din cer, nici Fiul, ci numai Tatăl. ♣ **Luaţi aminte, privegheaţi şi vă rugaţi, că nu ştiţi când va fi acea vreme**. ♣ Este ca un om care a plecat în altă ţară şi, lăsându-şi

[772] Vezi Ef. 5,3-5,8-14, *p. 252.*
[773] Vezi *Rugăciunea din Grădina Ghetsimani*, p. 101-102.

casa, a dat puterea în mâna slugilor, dând fiecăruia lucrul lui, iar portarului i-a poruncit să vegheze. ♣ **Vegheaţi**, dar, că nu ştiţi când va veni stăpânul casei: sau seara, sau la miezul nopţii, sau la cântatul cocoşilor, sau dimineaţa. ♣ **Ca nu cumva venind fără veste, să vă afle pe voi dormind**. ♣ Iar ceea ce zic vouă, zic tuturor: **Privegheaţi**!"

Lc. 12,35-40 „**Să fie mijloacele voastre încinse şi făcliile voastre aprinse**. ♣ **Şi voi fiţi asemenea oamenilor care aşteaptă pe stăpânul lor când se întoarce de la nuntă, ca, venind, şi bătând, îndată să-i deschidă**. ♣ **Fericite sunt slugile acelea pe care, venind, stăpânul le va afla priveghind**. Adevărat zic vouă că se va încinge şi le va pune la masă şi, apropiindu-se le va sluji. ♣ Fie că va veni la straja a doua, fie că va veni la straja a treia, şi le va găsi aşa, fericite sunt acelea. ♣ Iar aceasta să ştiţi că, de ar şti stăpânul casei în care ceas vine furul, ar veghea şi n-ar lăsa să i se spargă casa. ♣ **Deci şi voi fiţi gata, că în ceasul în care nu gândiţi Fiul Omului va veni**".

Lc. 12,42-48 (Mt. 24,45-51) „Şi a zis Domnul**: Cine este iconomul credincios şi înţelept pe care stăpânul îl va pune peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, partea lor de grâu? ♣ Fericită este sluga aceea pe care, venind stăpânul, o va găsi făcând aşa**. ♣ Adevărat vă spun că o va pune peste toate avuţiile sale. ♣ Iar de va zice sluga aceea în inima sa: Stăpânul meu zăboveşte să vină, şi va începe să bată pe slugi şi pe slujnice, şi să mănânce, şi să bea şi să se îmbete, ♣ Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua în care ea nu se aşteaptă şi în ceasul în care ea nu ştie şi o va tăia în două, iar partea ei va pune-o cu cei necredincioşi. ♣ **Iar sluga aceea care a ştiut voia stăpânului şi nu s-a pregătit, nici n-a făcut după voia lui, va fi bătută mult. ♣ Şi cea care n-a ştiut, dar a făcut lucruri vrednice de bătaie, va fi bătută puţin**. **Şi oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere**".

Lc. 21,34-36 „**Luaţi seama la voi înşivă, să nu se îngreuieze inimile voastre de mâncare şi de băutură şi de grijile vieţii, şi ziua aceea să vină peste voi fără de veste**, ♣ **Ca o cursă**; căci va veni peste toţi cei ce locuiesc pe faţa întregului pământ. ♣ **Privegheaţi dar în toată vremea rugându-vă, ca să vă întăriţi să scăpaţi de toate acestea care au să vină şi să staţi înaintea Fiului Omului**".

♣♣♣

1 Cor. 7,29-31 **„Şi aceasta v-o spun, fraţilor: Că vremea s-a scurtat de acum, aşa încât şi cei ce au femei să fie ca şi cum n-ar avea. ♣ Şi cei ce plâng să fie ca şi cum n-ar plânge; şi cei ce se bucură, ca şi cum nu s-ar bucura; şi cei ce cumpără, ca şi cum n-ar stăpâni; ♣ Şi cei ce se folosesc de lumea aceasta, ca şi cum nu s-ar folosi deplin de ea. Căci chipul acestei lumi trece".**

2 Cor. 6,1-2 „**Fiind, dar, împreună-lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiţi în zadar harul lui Dumnezeu**. ♣ Căci zice: «La vreme potrivită te-am

ascultat şi în ziua mântuirii te-am ajutat[774]»; iată acum vreme potrivită, iată acum ziua mântuirii".

2 Cor. 11,27 „**În osteneală şi în trudă, în privegheri adeseori**, în foame şi în sete, în posturi de multe ori, în frig şi în lipsă de haine[775]".

Col. 3,1,4 „Aşadar, dacă aţi înviat împreună cu Hristos, **căutaţi cele de sus, unde se află Hristos**, şezând de-a dreapta lui Dumnezeu; ♣ Iar când Hristos, Care este viaţa voastră, Se va arăta, atunci şi voi, împreună cu El, vă veţi arăta întru slavă".

1 Tes. 5,4-10,23 „**Voi însă, fraţilor, nu sunteţi în întuneric, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur. ♣ Căci voi toţi sunteţi fii ai luminii şi fii ai zilei**; nu suntem ai nopţii, nici ai întunericului. ♣ **De aceea să nu dormim ca şi ceilalţi, ci să priveghem şi să fim treji**. ♣ **Fiindcă cei ce dorm, noaptea dorm; şi cei ce se îmbată, noaptea se îmbată**. ♣ Dar noi, fiind ai zilei, să fim treji, îmbrăcându-ne în platoşa credinţei şi a dragostei şi punând coiful nădejdii de mântuire; ♣ Că Dumnezeu nu ne-a rânduit spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii, prin Domnul nostru Iisus Hristos, ♣ Care a murit pentru noi, **pentru ca noi, fie că veghem, fie că dormim, cu El împreună să vieţuim**. ♣ Însuşi Dumnezeul păcii să vă sfinţească pe voi desăvârşit, şi **întreg duhul vostru, şi sufletul, şi trupul să se păzească, fără de prihană, întru venirea Domnului nostru Iisus Hristos**".

1 Petr. 1,13-17[776] „**Pentru aceea, încingând mijloacele cugetului vostru, trezindu-vă, nădăjduiţi desăvârşit în harul care vi se va da vouă, la arătarea lui Iisus Hristos**. ♣ Ca fii ascultători, nu vă potriviţi poftelor de mai înainte, din vremea neştiinţei voastre, ♣ Ci, după Sfântul Care v-a chemat pe voi, fiţi şi voi înşivă sfinţi în toată petrecerea vieţii. ♣ Că scris este: «**Fiţi sfinţi, pentru că Eu sunt Sfânt**[777]». ♣ Şi dacă chemaţi Tată pe Cel ce judecă cu nepărtinire, după lucrul fiecăruia, **petreceţi în frică zilele vremelniciei voastre**".

1 Petr. 4,7 „Iar sfârşitul tuturor s-a apropiat; fiţi dar cu mintea întreagă şi privegheaţi în rugăciuni".

1 Petr. 5,8-9 „**Fiţi treji, privegheaţi. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită**, ♣ Căruia staţi împotrivă, tari în credinţă...[778]".

2 Petr. 3,13-18 „**Dar noi aşteptăm, potrivit făgăduinţelor Lui, ceruri noi şi pământ nou, în care locuieşte dreptatea. ♣ Pentru aceea, iubiţilor, aşteptând acestea, sârguiţi-vă să fiţi aflaţi de El în pace, fără prihană şi fără vină. ♣ Şi îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire,** precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel după înţelepciunea dată lui, ♣ Cum vorbeşte despre

[774] Is. 49,8.
[775] Vezi 2 Cor. 11,23-28, *p. 225.*
[776] Vezi şi 1 Petr. 1,5-9,21, *p. 455.*
[777] Lev. 19,2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 208.
[778] Vezi 1 Petr. 5,8-11, *p. 379.*

acestea, în toate epistolele sale, în care sunt unele lucruri cu anevoie de înţeles, pe care cei neştiutori şi neîntăriţi le răstălmăcesc, ca şi pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare. ♣ Deci voi, iubiţilor, cunoscând acestea de mai înainte, **păziţi-vă, ca nu cumva, lăsându-vă târâţi de rătăcirea celor fără de lege, să căderi din întărirea voastră, ♣ Ci creşteţi în har şi în cunoaşterea Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos. A Lui este slava, acum şi în ziua veacului! Amin**".

Apoc. 3,1-3,11 „Iar îngerului Bisericii din Sardes scrie-i: Acestea zice Cel ce are cele şapte duhuri ale lui Dumnezeu şi cele şapte stele: **Ştiu faptele tale, că ai nume, că trăieşti, dar eşti mort**. ♣ **Priveghează şi întăreşte ce a mai rămas şi era să moară. Căci n-am găsit faptele tale depline înaintea Dumnezeului Meu**. ♣ Drept aceea, adu-ţi aminte cum ai primit şi ai auzit şi păstrează şi te pocăieşte. **Iar de nu vei priveghea, voi veni ca un fur şi nu vei şti în care ceas voi veni asupra ta**. ♣ **Vin curând; ţine ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta**".

Apoc. 16,15 „Iată, vin ca un fur. Fericit este cel ce priveghează şi păstrează veşmintele sale, ca să nu umble gol şi să se vadă ruşinea lui!"

5. Judecata[779]

Apoc. 22,12 „Iată, vin curând şi plata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia, după cum este fapta lui".

Mt. 7,2 (Mc. 4,24; Lc. 6,38) „Căci cu judecata cu care judecaţi, veţi fi judecaţi, şi cu măsura cu care măsuraţi, vi se va măsura".

Lc. 12,48 „Şi oricui i s-a dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere".

1 Cor. 3,8 „Cel care sădeşte şi cel care udă sunt una şi fiecare îşi va lua plata după osteneala sa".

Apoc. 14,7 „... Temeţi-vă de Dumnezeu şi daţi Lui slavă, că a venit ceasul judecăţii Lui, şi vă închinaţi Celui ce a făcut cerul şi pământul şi marea şi izvoarele apelor".

Apoc. 20,11-15 „Şi am văzut, iar, un tron mare alb şi pe Cel ce şedea pe el, iar dinaintea feţei Lui pământul şi cerul au fugit şi loc nu s-a mai găsit pentru ele. ♣ Şi am văzut pe morţi, pe cei mari şi pe cei mici, stând înaintea tronului şi cărţile au fost deschise; şi o altă carte a fost deschisă, care este cartea vieţii; şi morţii au fost judecaţi din cele scrise în cărţi, potrivit cu faptele lor. ♣ Şi marea a dat pe morţii cei din ea şi moartea şi iadul au dat pe morţii lor, şi judecaţi au fost, fiecare după faptele sale. ♣ Şi moartea şi iadul au fost aruncate în râul de foc.

[779] Vezi şi *Hristos Judecătorul*, p. 146-147.

Aceasta e moartea cea de a doua[780]**: iezerul cel de foc. ♣ Iar cine n-a fost aflat scris în cartea vieţii, a fost aruncat în iezerul de foc".**

♣♣♣

Mt. 3,7 (Lc. 3,7) „Dar văzând Ioan pe mulţi din farisei şi saduchei venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie?"

Mt. 7,21-23 „Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri. ♣ Mulţi Îmi vor zice **în ziua aceea**: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit şi nu în numele Tău am scos demoni şi nu în numele Tău minuni multe am făcut? ♣ Şi atunci **voi mărturisi lor: Niciodată nu v-am cunoscut pe voi. Depărtaţi-vă de la Mine cei ce lucraţi fărădelegea**".

Mt. 10,14-15 (Mc. 6,11; Lc. 9,5; Lc. 10,11-12) „Cine nu vă va primi pe voi, nici nu va asculta cuvintele voastre, ieşind din casa sau din cetatea aceea, scuturaţi praful de pe picioarele voastre. ♣ Adevărat grăiesc vouă, **mai uşor va fi pământului Sodomei şi Gomorei, în ziua judecăţii, decât cetăţii aceleia**".

Mt. 11,20-24 (Lc. 10,13-15) „**Atunci a început Iisus să mustre cetăţile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, căci nu s-au pocăit**. ♣ Vai ţie, Horazine, vai ţie, Betsaida, că dacă în Tir şi în Sidon s-ar fi făcut minunile ce s-au făcut în voi, de mult, în sac şi în cenuşă, s-ar fi pocăit. ♣ Dar zic vouă: Tirului şi Sidonului le va fi mai uşor în ziua judecăţii, decât vouă. ♣ Şi tu, Capernaume: N-ai fost înălţat până la cer? Până la iad te vei coborî. Căci de s-ar fi făcut în Sodoma minunile ce s-au făcut în tine, ar fi rămas până astăzi. ♣ **Dar zic vouă că pământului Sodomei îi va fi mai uşor în ziua judecăţii decât ţie**".

Mt. 12,35-37 „Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe când omul cel rău, din comoara lui cea rea scoate afară cele rele. ♣ **Vă spun că pentru orice cuvânt deşert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecăţii**. ♣ **Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, şi din cuvintele tale vei fi osândit**".

Mt. 13,47-50[781] ***Pilda năvodului*** „Asemenea este iarăşi împărăţia cerurilor cu un năvod aruncat în mare şi care adună tot felul de peşti. ♣ Iar când s-a umplut, l-au tras pescarii la mal şi, şezând, au ales în vase pe cei buni, iar pe cei răi i-au aruncat afară. ♣ **Aşa va fi la sfârşitul veacului: vor ieşi îngerii şi vor despărţi pe cei răi din mijlocul celor drepţi**. ♣ Şi îi vor arunca în cuptorul cel de foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor".

[780] *Condamnarea definitivă.* Vezi nota de subsol de la 20,6, *p. 329.*
[781] Vezi şi Mt. 13,39-43, *p. 285-286.*

Mt. 19,27-28 (Lc. 22,28-30) „**Atunci Petru, răspunzând, I-a zis: Iată noi am lăsat toate şi Ţi-am urmat Ţie. Cu noi oare ce va fi?** ♣ Iar Iisus le-a zis: Adevăr vă spun că voi, cei ce Mi-aţi urmat Mie, la naşterea din nou a lumii, când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, **veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând pe cele douăsprezece seminţii ale lui Israel**".

Mt. 25,31-46 „**Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. ♣ Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, precum desparte păstorul oile de capre**. ♣ **Şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga.** ♣ **Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui**: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. ♣ Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; ♣ Gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine. ♣ Atunci drepţii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? ♣ Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? ♣ Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? ♣ Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut. ♣ **Atunci va zice şi celor de-a stânga: Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui**. ♣ Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; ♣ Străin am fost şi nu M-aţi primit; gol, şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat. ♣ Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit? ♣ El însă le va răspunde, zicând: **Adevărat zic vouă: Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut**. ♣ **Şi vor merge aceştia la osândă veşnică, iar drepţii la viaţă veşnică**".

In. 5,24-25,29 **„Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţă veşnică şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat de la moarte la viaţă**. ♣ **Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi cei ce vor auzi vor învia**. ♣ **Şi vor ieşi, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieţii şi cei ce au făcut cele rele spre învierea osândirii**[782]**".**

In. 12,31,47-48 „**Acum este judecata acestei lumi; acum stăpânitorul lumii acesteia va fi aruncat afară**. ♣ Şi dacă aude cineva cuvintele Mele şi nu le păzeşte, nu Eu îl judec; căci n-am venit ca să judec lumea ci ca să mântuiesc lumea. ♣ **Cine Mă nesocoteşte pe Mine şi nu primeşte cuvintele Mele are judecător ca să-l judece: cuvântul pe care l-am spus acela îl va judeca în ziua cea de apoi**".

♣♣♣

[782] Vezi In. 5,21-30, *p. 146-147.*

Rom. 2,2,5-16 „Şi noi ştim că **judecata lui Dumnezeu este după adevăr**, faţă de cei ce fac unele ca acestea. ♣ Dar după învârtoşarea ta şi după inima ta nepocăită, îţi aduni mânie în ziua mâniei şi a arătării dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, ♣ Care **va răsplăti fiecăruia după faptele lui**: ♣ **Viaţă veşnică celor ce, prin stăruinţă în faptă bună, caută mărire, cinste şi nestricăciune**, ♣ Iar iubitorilor de ceartă, care nu se supun adevărului, ci se supun nedreptăţii: mânie şi furie. ♣ **Necaz şi strâmtorare peste sufletul oricărui om care săvârşeşte răul**, al iudeului mai întâi, şi al elinului; ♣ **Dar mărire, cinste şi pace oricui face binele**: iudeului mai întâi, şi elinului. ♣ **Căci nu este părtinire la Dumnezeu!** ♣ **Câţi, deci, fără lege, au păcătuit, fără lege vor şi pieri; iar câţi au păcătuit în lege, prin lege vor fi judecaţi**. ♣ **Fiindcă nu cei ce aud legea sunt drepţi la Dumnezeu, ci cei ce împlinesc legea vor fi îndreptaţi**. ♣ **Căci, când păgânii care nu au lege, din fire fac ale legii, aceştia, neavând lege, îşi sunt loruşi lege,** ♣ **Ceea ce arată fapta legii scrisă în inimile lor, prin mărturia conştiinţei lor şi prin judecăţile lor, care îi învinovăţesc sau îi şi apără**, ♣ **În ziua în care Dumnezeu va judeca, prin Iisus Hristos, după Evanghelia mea, cele ascunse ale oamenilor**".

Rom. 14,10-12 „**Dar tu, de ce judeci pe fratele tău? Sau şi tu, de ce dispreţuieşti pe fratele tău? Căci toţi ne vom înfăţişa înaintea judecăţii lui Dumnezeu**. ♣ Căci scris este: «Viu sunt Eu! - zice Domnul - Tot genunchiul să Mi se plece şi toată limba să dea slavă lui Dumnezeu[783]». ♣ **Deci, dar, fiecare din voi va da seama despre sine lui Dumnezeu**".

1 Cor. 3,13 „**Lucrul fiecăruia se va face cunoscut; îl va vădi ziua (Domnului)**. Pentru că în foc se descoperă, şi focul însuşi va lămuri ce fel este lucrul fiecăruia".

1 Cor. 4,3-5 „**Dar mie prea puţin îmi este că sunt judecat de voi sau de vreo omenească judecată de toată ziua**; fiindcă nici eu nu mă judec pe mine însumi. ♣ Căci nu mă ştiu vinovat cu nimic, dar nu întru aceasta m-am îndreptat. **Cel care mă judecă pe mine este Domnul**. ♣ **De aceea, nu judecaţi ceva înainte de vreme, până ce nu va veni Domnul, Care va lumina cele ascunse ale întunericului şi va vădi sfaturile inimilor.** Şi atunci fiecare va avea de la Dumnezeu lauda".

1 Cor. 5,12-13 „**Căci ce am eu ca să judec şi pe cei din afară?** Însă pe cei dinăuntru, oare, nu-i judecaţi voi? ♣ **Iar pe cei din afară îi va judeca Dumnezeu**. Scoateţi afară dintre voi pe cel rău[784]".

2 Cor. 5,9-10 „De aceea ne şi străduim ca, fie că petrecem în trup, fie că plecăm din el, să fim bineplăcuţi Lui. ♣ **Pentru că noi toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine, ori rău**".

2 Tes. 1,7-10 „**Iar vouă celor necăjiţi, să vă dea odihnă, împreună cu noi, la arătarea Domnului Iisus din cer, cu îngerii puterii Sale**, ♣ **În văpaie de foc,**

[783] Is. 45,23. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 115.
[784] Vezi 1 Cor. 5,9-13, *p. 256.*

osândind pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu şi pe cei ce nu se supun Evangheliei Domnului nostru Iisus. ♣ Ei vor lua ca pedeapsă pieirea veşnică de la faţa Domnului şi de la slava puterii Lui, ♣ Când va veni să se preamărească întru sfinţii Săi şi să fie privit cu uimire de către toţi cei ce au crezut, pentru că mărturia noastră către voi a găsit crezare în ziua aceea".

1 Tim. 5,24-25[785] **„Păcatele unor oameni sunt vădite, mergând înaintea lor la judecată, ale altora însă vin în urma lor. ♣ Tot aşa şi faptele cele bune sunt vădite, şi cele ce nu sunt altfel nu se pot ascunde".**

Evr. 9,27 „Şi precum este rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să fie judecata".

Iac. 2,12-13 „Aşa să grăiţi şi aşa să lucraţi, ca unii care veţi fi judecaţi prin legea libertăţii. ♣ Căci judecata este fără milă pentru cel care n-a făcut milă. Şi mila biruieşte în faţa judecăţii[786]**".**

1 Petr. 2,12 „Purtaţi-vă cu cinste între neamuri, ca în ceea ce ei acum vă bârfesc ca pe nişte făcători de rele, privind ei mai de aproape faptele voastre cele bune, să preamărească pe Dumnezeu, **în ziua când îi va cerceta**".

1 Petr. 4,5-6,17 „Ei îşi vor da seama înaintea Celui ce este gata să judece viii şi morţii. ♣ **Că spre aceasta s-a binevestit morţilor, ca să fie judecaţi ca oameni, după trup, dar să vieze, după Dumnezeu cu duhul**. ♣ Căci vremea este ca să înceapă judecata de la casa lui Dumnezeu; şi dacă începe întâi de la noi, care va fi sfârşitul celor care nu ascultă de Evanghelia lui Dumnezeu?"

2 Petr. 2,9-10 „Domnul poate să scape din ispite pe cei credincioşi, **iar pe cei nedrepţi să-i păstreze, ca să fie pedepsiţi în ziua judecăţii. ♣ Şi mai vârtos pe cei** ce umblă după îmboldirile cărnii, în pofte spurcate şi **dispreţuiesc domnia cerească**[787]".

2 Petr. 3,7 „Iar cerurile de acum şi pământul sunt ţinute prin acelaşi cuvânt şi păstrate pentru focul din ziua judecăţii şi a pieirii oamenilor necredincioşi[788]**"**.

1 In. 4,17 „**Întru aceasta a fost desăvârşită iubirea Lui faţă de noi, ca să avem îndrăznire în ziua judecăţii**, fiindcă precum este Acela, aşa suntem şi noi, în lumea aceasta[789]".

---

[785] Vezi şi Apoc. 12,11; Apoc. 14,13, *p. 381.*
[786] Vezi Iac. 2,12-20,25-26, *p. 474.*
[787] Vezi 2 Petr. 2,9-14,18-22, *p. 337.*
[788] Vezi 2 Petr. 3,7-12, *p. 287.*
[789] Vezi 1 In. 4,12,16-17, *p. 58.*

Iuda 1,6 (2 Petr. 2,4) „Iar pe îngerii care nu şi-au păzit vrednicia, ci au părăsit locaşul lor, i-a pus la păstrare sub întuneric, în lanţuri veşnice, spre judecata zilei celei mari".

Iuda 1,14-16 „Dar şi Enoh, al şaptelea de la Adam, a proorocit despre aceştia, zicând: **Iată, a venit Domnul cu zecile de mii de sfinţi ai Lui, ♣ Ca să facă judecată împotriva tuturor** şi să mustre pe toţi nelegiuiţii de toate faptele nelegiuirii lor, în care au făcut fărădelege, **şi de toate cuvintele de ocară pe care ei, păcătoşi, netemători de Dumnezeu, le-au rostit împotriva Lui**. ♣ **Aceştia sunt cârtitori, nemulţumiţi cu starea lor**, umblând după poftele lor şi gura lor grăieşte lucruri trufaşe, deşi, pentru folos, dau unor feţe mare cinste".

Apoc. 11,15,18 „Şi a trâmbiţat al şaptelea înger şi s-au pornit, în cer, glasuri puternice care ziceau: **Împărăţia lumii a ajuns a Domnului nostru şi a Hristosului Său şi va împărăţi în vecii vecilor**. ♣ **Şi neamurile s-au mâniat, dar a venit mânia Ta şi vremea celor morţi, ca să fie judecaţi, şi să răsplăteşti pe robii Tăi, pe proorocii şi pe sfinţi şi pe cei ce se tem de numele Tău, pe cei mici şi pe cei mari, şi să pierzi pe cei ce prăpădesc pământul**".

a. Cartea vieții

Ps. 138,16 „Cele nelucrate ale mele le-au cunoscut ochii Tăi **şi în cartea Ta toate se vor scrie; zi de zi se vor săvârşi şi nici una din ele nu va fi nescrisă**".

Filip. 4,3 „ Încă te rog şi pe tine, credinciosule Sizig, ajută-le lor, ca pe unele care au luptat pentru Evanghelie, împreună cu mine şi cu Clement şi **cu ceilalţi împreună-lucrători cu mine, ale căror nume sunt scrise în cartea vieţii**".

Apoc. 3,4-5 „Dar ai câţiva oameni în Sardes, care nu şi-au mânjit hainele lor, ci ei vor umbla cu Mine îmbrăcaţi în veşminte albe, fiindcă sunt vrednici. ♣ **Cel ce biruieşte va fi astfel îmbrăcat în veşminte albe şi nu voi şterge deloc numele lui din cartea vieţii** şi voi mărturisi numele lui înaintea părintelui Meu şi înaintea îngerilor Lui".

Apoc. 13,8 „Şi i se vor închina ei toţi cei ce locuiesc pe pământ, **ale căror nume nu sunt scrise, de la întemeierea lumii, în cartea vieţii Mielului celui înjunghiat**[790]".

Apoc. 17,8 „Fiara pe care ai văzut-o era şi nu este şi va să se ridice din adânc şi să meargă spre pieire. Şi se vor mira cei ce locuiesc pe pământ **ale căror nume nu sunt scrise de la întemeierea lumii în cartea vieţii**, văzând pe fiară că era şi nu este, dar se va arăta".

Apoc. 20,12,15 „Şi am văzut pe morţi, pe cei mari şi pe cei mici, stând înaintea tronului **şi cărţile au fost deschise; şi o altă carte a fost deschisă, care este cartea**

[790] Vezi Apoc. 13,3-8, *p. 288.*

vieţii; şi morţii au fost judecaţi din cele scrise în cărţi, potrivit cu faptele lor. ♣ **Iar cine n-a fost aflat scris în cartea vieţii, a fost aruncat în iezerul de foc**[791]".

Apoc. 21,27 „Şi în cetate nu va intra nimic pângărit şi nimeni care e dedat cu spurcăciunea şi cu minciuna, ci numai cei scrişi în Cartea vieţii Mielului".

b. Pedepse[792]

Mt. 12,41-42 (Lc. 11,31-32) „**Bărbaţii din Ninive se vor scula la judecată cu neamul acesta şi-l vor osândi, că s-au pocăit la propovăduirea lui Iona; iată aici este mai mult decât Iona**. ♣ Regina de la miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta şi-l va osândi, căci a venit de la marginile pământului ca să asculte înţelepciunea lui Solomon, şi iată aici este mai mult decât Solomon".

Lc. 19,41-44 (Mt. 24,1-2; Mc.13,1-2; Lc. 21,6) „**Şi când S-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea, zicând**: ♣ Dacă ai fi cunoscut şi tu, în ziua aceasta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum ascunse sunt de ochii tăi. ♣ Căci vor veni zile peste tine, când duşmanii tăi vor săpa şanţ în jurul tău şi te vor împresura şi te vor strâmtora din toate părţile. ♣ **Şi te vor face una cu pământul**, **şi pe fiii tăi care sunt în tine, şi nu vor lăsa în tine piatră pe piatră pentru că nu ai cunoscut vremea cercetării tale**".

♣♣♣

Fapt. 12,21-23 „Şi într-o zi rânduită, **Irod**, îmbrăcându-se în veşminte regeşti şi şezând la tribună, vorbea către ei; ♣ Iar poporul striga: Acesta e glas dumnezeiesc, nu omenesc! ♣ **Şi îndată îngerul Domnului l-a lovit, pentru că nu a dat slavă lui Dumnezeu**. Şi mâncându-l viermii, a murit".

Rom. 1,18 „Căci mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer peste toată fărădelegea şi peste toată nedreptatea oamenilor care ţin nedreptatea drept adevăr".

Rom. 2,6,9 „Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui: ♣ **Necaz şi strâmtorare peste sufletul oricărui om care săvârşeşte răul**, al iudeului mai întâi, şi al elinului[793]"

1 Cor. 11,31-32 „Căci de ne-am fi judecat noi înşine, nu am mai fi judecaţi. ♣ **Dar, fiind judecaţi de Domnul, suntem pedepsiţi, ca să nu fim osândiţi împreună cu lumea**".

---

[791] Vezi Apoc. 20,11-15, *p. 295.*

[792] Vezi şi *Neascultarea de Domnul*, p. 174-177.

[793] Vezi Rom. 2,2,5-16, *p. 298.*

1 Tes. 2,16 „Fiindcă ne opresc să vorbim neamurilor, ca să se mântuiască, spre a se împlini pururea măsura păcatelor lor. **Dar la urmă, i-a ajuns mânia lui Dumnezeu**".

Evr. 10,26-31 „**Căci dacă păcătuim de voia noastră, după ce am luat cunoştiinţă despre adevăr, nu ne mai rămâne, pentru păcate, nici o jertfă,** ♣ **Ci o înfricoşată aşteptare a judecăţii şi iuţimea focului care va mistui pe cei potrivnici**. ♣ Călcând cineva Legea lui Moise, e ucis fără de milă, pe cuvântul a doi sau trei martori; ♣ Gândiţi-vă: cu cât mai aspră fi-va pedeapsa cuvenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, şi a nesocotit sângele testamentului cu care s-a sfinţit, şi a batjocorit duhul harului. ♣ Căci cunoaştem pe Cel ce a zis: «A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti[794]». Şi iarăşi: «Domnul va judeca pe poporul Său[795]». ♣ **Înfricoşător lucru este să cădem în mâinile Dumnezeului celui viu**".

2 Petr. 2,4-6,9,13[796] „Căci dacă **Dumnezeu n-a cruţat pe îngerii care au păcătuit, ci, legându-i cu legăturile întunericului în iad**, i-a dat să fie păziţi spre judecată, ♣ Şi n-a cruţat lumea veche, ci a păstrat numai pe Noe, ca al optulea propovăduitor al dreptăţii, când a adus potopul peste cei fără de credinţă, ♣ Şi cetăţile Sodomei şi Gomorei, osândindu-le la nimicire, le-a prefăcut în cenuşă, dându-le ca o pildă nelegiuiţilor din viitor; ♣ **Domnul poate să scape din ispite pe cei credincioşi, iar pe cei nedrepţi să-i păstreze, ca să fie pedepsiţi în ziua judecăţii**, ♣ **Ei înşişi fiind nedrepţi îşi vor lua plata nedreptăţii** ...".

Apoc. 2,20-23 „Dar am împotriva ta faptul că laşi pe femeia Izabela, care se zice pe sine proorociţă, de învaţă şi amăgeşte pe robii Mei, ca să facă desfrânări şi să mănânce cele jertfite idolilor. ♣ **Şi i-am dat timp să se pocăiască şi nu voieşte să se pocăiască de desfrânarea ei.** ♣ **Iată, o arunc pe ea bolnavă la pat şi pe cei ce se desfrânează cu ea, în mare strâmtorare, dacă nu se vor pocăi de faptele lor**. ♣ Şi pe fiii ei cu moarte îi voi ucide şi **vor cunoaşte toate Bisericile că Eu sunt Cel care cercetez rărunchii şi inimile şi voi da vouă, fiecăruia, după faptele voastre**".

Apoc. 16,5-6 „Şi am auzit pe îngerul apelor, zicând: **Drept eşti Tu, Cel ce eşti şi Cel ce erai, Cel Sfânt, că ai judecat acestea**. ♣ **Fiindcă au vărsat sângele sfinţilor şi al proorocilor, tot sânge le-ai dat să bea**. Vrednici sunt!"

Apoc. 18,8 „Pentru aceea **într-o singură zi vor veni pedepsele peste ea: moarte şi tânguire şi foamete şi focul va arde-o de tot**, căci puternic este Domnul Dumnezeu, Cel ce o judecă[797]".

Apoc. 19,2-3,20 „Pentru că adevărate şi drepte sunt judecăţile Lui! Pentru că a judecat pe desfrânata cea mare, care a stricat pământul cu desfrânarea ei, şi a răzbunat sângele robilor Săi, din mâna ei! ♣ Şi a doua oară au zis: Aliluia! **Şi fumul focului în**

[794] Deut. 32,35. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 308.
[795] Deut. 32,36; Ps. 134,14.
[796] Vezi şi 2 Petr. 2,9-14,18-22, *p. 337*.
[797] Vezi Apoc. 18,1-10,20, *p. 290*.

care arde ea se ridică în vecii vecilor. ♣ Şi fiara a fost răpusă şi, cu ea, proorocul cel mincinos, cel ce făcea înaintea ei semnele cu care amăgea pe cei ce au purtat semnul fiarei şi pe cei ce s-au închinat chipului ei. **Amândoi au fost aruncaţi de vii în iezerul de foc unde arde pucioasă**".

c. Iadul

Mt. 23,33 „Şerpi, pui de vipere, cum veţi scăpa de osânda gheenei?[798]**"**

Mt. 3,12 (Lc. 3,17) „El are lopata în mână şi va curăţa aria Sa şi va aduna grâul în jitniţă, **iar pleava o va arde cu foc nestins**".

Mt. 8,11-12 (Lc. 13,28-30) „Şi zic vouă că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac şi cu Iacov în împărăţia cerurilor. ♣ Iar fiii împărăţiei vor fi aruncaţi în **întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor**".

Mt. 10,28 (Lc. 12,4-5) „Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; **temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în gheena**".

Mt. 11,23 (Lc. 10,15) „Şi tu, Capernaume: N-ai fost înălţat până la cer? **Până la iad te vei coborî** ... [799]".

Mt. 13,40-42 „Şi, după cum se alege neghina şi se arde în foc, aşa va fi la sfârşitul veacului. ♣ Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, vor culege din împărăţia Lui toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea, ♣ **Şi-i vor arunca pe ei în cuptorul cu foc; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor**[800]".

Mt. 25,30 „Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o întru **întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor**[801]".

Mt. 25,41,46 „Atunci va zice şi celor de-a stânga: **Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui**. ♣ **Şi vor merge aceştia la osândă veşnică**, iar drepţii la viaţă veşnică [802]".

Mc. 3,29 „Dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt nu are iertare în veac, ci este vinovat de osânda veşnică".

---

[798] Vezi Mt. 23,5-7,13-15,23-25, *p. 349-350.*
[799] Vezi Mt. 11,20-24 (Lc. 10,13-15), *p. 296.*
[800] Vezi Mt. 13,24-30,36-43 *Pilda neghinei,* p. 63; Mt. 13,47-50 *Pilda năvodului*, *p. 296.*
[801] Vezi Mt. 25,14-30 *Pilda talanţilor,* p. 51. Mt. 22,13; Mt. 24,30; Mt. 24,51
[802] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297.*

Mc. 9,43-44 (Mt. 5,29-30; Mt. 18,6-9) „Şi de te sminteşte mâna ta, tai-o că mai bine îţi este să intri ciung în viaţă, decât, amândouă mâinile având, să te duci în **gheena, în focul cel nestins. ♣ Unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge**[803]”.

Lc. 16,19-31 ***Pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr*** „Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră şi în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit. ♣ Iar un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porţii lui, plin de bube, ♣ Poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului; dar şi câinii venind, lingeau bubele lui. ♣ Şi a **murit săracul şi a fost dus de către îngeri în sânul lui Avraam**. **A murit şi bogatul şi a fost înmormântat. ♣ Şi în iad, ridicându-şi ochii, fiind în chinuri, el a văzut de departe pe Avraam şi pe Lazăr în sânul lui**. ♣ Şi el, strigând, a zis: Părinte Avraame, fie-ţi milă de mine şi trimite pe Lazăr să-şi ude vârful degetului în apă şi să-mi răcorească limba, căci mă chinuiesc în această văpaie. ♣ Dar Avraam a zis: Fiule, adu-ţi aminte că ai primit cele bune ale tale în viaţa ta, şi Lazăr, asemenea, pe cele rele; **iar acum aici el se mângâie, iar tu te chinuieşti**. ♣ Şi peste toate acestea, **între noi şi voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici cei de acolo să treacă la noi**. ♣ Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiţi în casa tatălui meu, ♣ Căci am cinci fraţi, să le spună lor acestea, ca să nu vină şi ei în acest loc de chin. ♣ Şi i-a zis Avraam: Au pe Moise şi pe prooroci; să asculte de ei. ♣ Iar el a zis: Nu, părinte Avraam, ci, dacă cineva dintre morţi se va duce la ei, se vor pocăi. ♣ Şi i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise şi de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morţi”.

♣♣♣

Fapt. 2,27 „**Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad**, nici nu vei da pe cel sfânt al Tău să vadă stricăciune”.

2 Tes. 1,8 „**În văpaie de foc**, osândind pe cei ce nu cunosc pe Dumnezeu şi pe cei ce nu se supun Evangheliei Domnului nostru Iisus”.

2 Petr. 2,4 (Iuda 1,6) „Căci dacă Dumnezeu n-a cruţat pe îngerii care au păcătuit, ci, **legându-i cu legăturile întunericului în iad**, i-a dat să fie păziţi spre judecată”.

Iuda 1,7-8,13 „**Tot aşa, Sodoma şi Gomora şi cetăţile dimprejurul lor** care, în acelaşi chip ca acestea, s-au dat la desfrânare şi au umblat după trup străin, stau înainte ca pildă, **suferind pedeapsa focului celui veşnic**. ♣ Asemenea deci şi aceştia, visând, pângăresc trupul, leapădă stăpânirea şi **hulesc măririle (cereşti)**. ♣ Valuri sălbatice ale mării, care îşi spumegă ruşinea lor, stele rătăcitoare, cărora **întunericul întunericului li se păstrează în veşnicie**”.

Apoc. 1,17-18 „... **Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe Urmă**, ♣ Şi Cel ce sunt viu. Am fost mort, şi, iată, sunt viu, în vecii vecilor, **şi am cheile morţii şi ale iadului**”.

[803] Vezi Mc. 9,42-48 (Mt. 5,29-30; Mt. 18,6-9), *p. 527.*

Apoc. 6,8 „**Şi m-am uitat şi iată un cal galben-vânăt şi numele celui ce şedea pe el era: Moartea; şi iadul se ţinea după el** …”.

Apoc. 9,1-2 „Şi a trâmbiţat al cincilea înger, şi am văzut o stea căzută din cer pe pământ şi i s-a dat cheia fântânii adâncului. ♣ **Şi a deschis fântâna adâncului şi fum s-a ridicat din fântână, ca fumul unui cuptor mare**, şi soarele şi văzduhul s-au întunecat de fumul fântânii”.

Apoc. 14,10-11 „... şi se va chinui în foc şi în pucioasă, înaintea sfinţilor îngeri şi înaintea Mielului. ♣ **Şi fumul chinului lor se suie în vecii vecilor. Şi nu au odihnă nici ziua nici noaptea cei ce se închină fiarei şi chipului ei şi oricine primeşte semnul numelui ei**[804]**”.**

Apoc. 20,1,10 (Apoc. 19,20) „Şi am văzut un înger, pogorându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui. ♣ Şi diavolul, care-i amăgise, a fost aruncat în iezerul de foc şi de pucioasă, unde este şi fiara şi proorocul mincinos, şi vor fi chinuiţi acolo, zi şi noapte, în vecii vecilor[805]**”.**

Apoc. 20,13-14 „Şi marea a dat pe morţii cei din ea **şi moartea şi iadul au dat pe morţii lor**, şi judecaţi au fost, fiecare după faptele sale. ♣ **Şi moartea şi iadul au fost aruncate în râul de foc. Aceasta e moartea cea de a doua**[806]**: iezerul cel de foc**”.

Apoc. 21,8 „**Iar partea celor fricoşi şi necredincioşi şi spurcaţi** şi ucigaşi şi desfrânaţi şi fermecători şi închinători de idoli şi a tuturor celor mincinoşi **este în iezerul care arde, cu foc şi cu pucioasă, care este moartea a doua**”.

[804] Vezi Apoc. 14,9-11, *p. 289.*
[805] Vezi Apoc. 20,1-3,7-10, *p. 290-291*
[806] *Condamnarea definitivă*. Vezi nota de subsol de la Apoc. 20,6, *p. 329*. Apoc. 20,11-15, *p. 295-296.*

MÂNTUIRE. ÎNVIERE

1 Cor. 15,12-13,20 „Iar dacă se propovăduieşte că Hristos a înviat din morţi, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morţilor? ♣ Dacă nu este înviere a morţilor, nici Hristos n-a înviat. Dar acum Hristos a înviat din morţi, fiind începătură (a învierii) celor adormiţi[807]".

Lc. 9,55 „... Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască[808]".

1 Tim. 1,15-16 „Vrednic de credinţă şi de toată primirea e cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu. Şi tocmai pentru aceea am fost miluit, ca Iisus Hristos să arate mai întâi în mine toată îndelunga Sa răbdare, ca pildă celor ce vor crede în El, spre viaţa veşnică [809]".

2 Petr. 3,15 „Şi îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire ...".

1. Mântuire[810]

1 Tim. 2,3-4 „... Dumnezeu, Mântuitorul nostru, ♣ Care voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină[811]".

Mt. 7,13-14,21 (Lc. 13,24) „**Intraţi prin poarta cea strâmtă, că largă este poarta şi lată este calea care duce la pieire şi mulţi sunt cei care o află**. ♣ Şi strâmtă este poarta şi îngustă este calea care duce la viaţă şi puţini sunt care o află. ♣ **Nu oricine Îmi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăţia cerurilor**, ci cel ce face voia Tatălui Meu Celui din ceruri".

Mt. 10,22 (Mt. 24,13; Mc. 13,13; Lc. 21,19) „Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui[812]".

---

[807] Vezi 1 Cor. 15,12-20, *p. 320-321.*
[808] Vezi Lc. 9,52-55, *p. 520.*
[809] Vezi 1 Tim. 1,1,11-16, *p. 213.*
[810] Vezi şi *Hristos Mântuitorul şi Răscumpărătorul*, p. 121-127.
[811] Vezi 1 Tim. 2,1-4, *p. 392.*
[812] Vezi *Prigoană*, p. 375-380.

Mt. 16,24-27 (Mc. 8,34-37; Lc. 9,23-25) „Atunci Iisus a zis ucenicilor Săi: Dacă vrea cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie. ♣ Că cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde; iar cine îşi va pierde sufletul pentru Mine îl va afla. ♣ **Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?** ♣ **Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi; şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale**".

Mt. 18,10-14 (Lc. 15,4-7[813]**) *Pilda oii pierdute*** „**Vedeţi să nu disprețuiți pe vreunul din aceştia mici**, că zic vouă: Că îngerii lor, în ceruri, pururea văd faţa Tatălui Meu, Care este în ceruri. ♣ **Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut**. ♣ Ce vi se pare? **Dacă un om ar avea o sută de oi şi una din ele s-ar rătăci, nu va lăsa, oare, în munţi pe cele nouăzeci şi nouă şi ducându-se va căuta pe cea rătăcită?** ♣ Şi dacă s-ar întâmpla s-o găsească, adevăr grăiesc vouă că se bucură de ea mai mult decât de cele nouăzeci şi nouă, care nu s-au rătăcit. ♣ **Astfel nu este vrere înaintea Tatălui vostru, Cel din ceruri, ca să piară vreunul dintr-aceştia mici**".

Mt. 19,24-26 (Mc. 10,25-27; Lc. 18,25-27) „Şi iarăşi zic vouă că mai lesne este să treacă cămila prin urechile acului, decât să intre un bogat în împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Auzind, ucenicii s-au uimit foarte, zicând: **Dar cine poate să se mântuiască?** ♣ Dar Iisus, privind la ei, le-a zis: **La oameni aceasta e cu neputinţă, la Dumnezeu însă toate sunt cu putinţă**".

Mt. 19,30 (Mc. 10,31; Lc. 13,30) „Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă, şi cei de pe urmă vor fi întâi".

Mt. 20,16 (Mt. 22,14) „Astfel vor fi cei de pe urmă întâi şi cei dintâi pe urmă, că mulţi sunt chemaţi, dar puţini aleşi[814]**".**

Mt. 20,23 (Mc. 10,40) „... a şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci se va da celor pentru care s-a pregătit de către Tatăl Meu[815]**".**

Lc. 7,50 „Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace[816]**".**

Lc. 10,19-20 „Iată, v-am dat putere să călcaţi peste şerpi şi peste scorpii, şi peste toată puterea vrăjmaşului, şi nimic nu vă va vătăma. ♣ **Dar nu vă bucuraţi de aceasta, că duhurile vi se pleacă, ci vă bucuraţi că numele voastre sunt scrise în ceruri**".

---

[813] Vezi şi Lc. 15,1-7 (Mt. 18,12-14) *Pilda oii pierdute*, p. 152.

[814] Vezi Mt. 20,1-16 *Pilda lucrătorilor tocmiți la vie*, p. 58-59.

[815] Vezi Mt. 20,20-23 (Mc. 10,35-40), *p. 140.*

[816] Vezi Lc. 7,36-50, *p. 435*; Mc. 5,25-34 (Mt. 9,20-22; Lc. 8,43-48), Lc. 17,11-19, *p. 150,152*; Mc. 10,46-52 (Lc. 18,35-43), *p. 398*.

Lc. 13,23-30[817] „Şi I-a zis cineva: Doamne, puţini sunt, oare, cei ce se mântuiesc? Iar El le-a zis: ♣ **Siliţi-vă să intraţi prin poarta cea strâmtă, că mulţi, zic vouă, vor căuta să intre şi nu vor putea**. ♣ După ce se va scula stăpânul casei şi va încuia uşa **şi veţi începe să staţi afară şi să bateţi la uşă, zicând: Doamne, deschide-ne!** - şi el, răspunzând, vă va zice: Nu vă ştiu de unde sunteţi, ♣ Atunci voi veţi începe să ziceţi: Am mâncat înaintea ta şi am băut şi în pieţele noastre ai învăţat. ♣ Şi el vă va zice: Vă spun: Nu ştiu de unde sunteţi. **Depărtaţi-vă de la mine toţi lucrătorii nedreptăţii.** ♣ **Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor**, când veţi vedea pe Avraam şi pe Isaac şi pe Iacov şi pe toţi proorocii în Împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi aruncaţi afară. ♣ **Şi vor veni alţii de la răsărit şi de la apus, de la miazănoapte şi de la miazăzi şi vor şedea la masă în împărăţia lui Dumnezeu.** ♣ **Şi iată, sunt unii de pe urmă care vor fi întâi, şi sunt alţii întâi care vor fi pe urmă**".

Lc. 19,8-10 „Iar Zaheu, stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor şi, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. ♣ **Şi a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci şi acesta este fiu al lui Avraam.** ♣ **Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut**[818]".

In. 14,1-6 „Să nu se tulbure inima voastră; credeţi în Dumnezeu, credeţi şi în Mine. ♣ **În casa Tatălui Meu multe locaşuri sunt**. Iar de nu, v-aş fi spus. **Mă duc să vă gătesc loc**. ♣ Şi dacă Mă voi duce şi vă voi găti loc, iarăşi voi veni şi vă voi lua la Mine, ca să fiţi şi voi unde sunt Eu. ♣ Şi unde Mă duc Eu, voi ştiţi şi ştiţi şi calea. ♣ **Toma i-a zis: Doamne, nu ştim unde Te duci; şi cum putem şti calea?** ♣ Iisus i-a zis: **Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa. Nimeni nu vine la Tatăl Meu decât prin Mine**".

♣♣♣

Fapt. 2,21 „Şi tot cel ce va chema numele Domnului se va mântui".

Fapt. 2,47 „... Iar Domnul adăuga zilnic Bisericii pe cei ce se mântuiau[819]".

Fapt. 16,30-33 „… **Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc?** ♣ **Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus şi te vei mântui tu şi casa ta**. ♣ Şi i-au grăit lui cuvântul lui Dumnezeu şi tuturor celor din casa lui. ♣ Şi el, luându-i la sine, în acel ceas al nopţii, a spălat rănile lor **şi s-a botezat el şi toţi ai lui îndată**[820]".

Rom. 8,19-24 „**Pentru că făptura aşteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnezeu**. ♣ Căci făptura a fost supusă deşertăciunii - nu din voia ei, ci din cauza aceluia care a supus-o - cu nădejde, ♣ **Pentru că şi făptura însăşi se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să fie părtaşă la libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu**. ♣

[817] Vezi şi In. 10,1-9, *p. 77.*
[818] Vezi Lc. 19,1-10, *p. 161.*
[819] Vezi Fapt. 2,44-47, *p. 255.*
[820] Vezi Fapt. 16,20-33, *p. 220-221.*

Căci ştim că <u>toată făptura împreună suspină şi împreună are dureri</u> până acum. ♣ Şi nu numai atât, ci şi noi, care avem pârga Duhului, **şi noi înşine suspinăm în noi, aşteptând înfierea, răscumpărarea trupului nostru. ♣ <u>Căci prin nădejde ne-am mântuit</u> ...".**

Rom. 10,9-13 „**Că de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul şi vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morţi, te vei mântui**. ♣ Căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturiseşte spre mântuire. ♣ Căci zice Scriptura: «**Tot cel ce crede în El nu se va ruşina**[821]». ♣ Căci nu este deosebire între iudeu şi elin, pentru că Acelaşi este Domnul tuturor, Care îmbogăţeşte pe toţi cei ce-L cheamă pe El. ♣ Căci: «**Oricine va chema numele Domnului se va mântui**[822]»".

1 Cor. 1,21 „Căci de vreme ce întru înţelepciunea lui Dumnezeu lumea n-a cunoscut prin înţelepciune pe Dumnezeu, **a binevoit Dumnezeu să mântuiască pe cei ce cred prin nebunia propovăduirii**".

1 Cor. 10,24,33 (2 Tim. 2,10) „Nimeni să nu caute pe ale sale, ci fiecare pe ale aproapelui. ♣ Precum şi eu plac tuturor în toate, <u>necăutând folosul meu, ci pe al celor mulţi, ca să se mântuiască</u>".

2 Cor. 1,5-6 „Că precum prisosesc pătimirile lui Hristos întru noi, aşa prisoseşte prin Hristos şi mângâierea noastră. ♣ **Deci fie că suntem strâmtoraţi, este pentru a voastră mângâiere şi mântuire** ...".

2 Cor. 7,10 „<u>Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăinţă spre mântuire</u>, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte".

Ef. 2,4-9 (Fapt. 15,11) „Dar Dumnezeu, bogat fiind în milă, pentru multa Sa iubire cu care ne-a iubit, ♣ Pe noi cei ce eram morţi prin greşealele noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos - **<u>prin har sunteţi mântuiţi</u>**! - ♣ Şi împreună cu El ne-a sculat şi împreună ne-a aşezat întru ceruri, în Hristos Iisus, ♣ Ca să arate în veacurile viitoare covârşitoarea bogăţie a harului Său, prin bunătatea ce a avut către noi întru Hristos Iisus. ♣ **<u>Căci în har sunteţi mântuiţi, prin credinţă, şi aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu</u>**; ♣ **<u>Nu din fapte, ca să nu se laude nimeni</u>**".

Filip. 1,19 „Căci ştiu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire, prin rugăciunile voastre şi cu ajutorul Duhului lui Iisus Hristos".

Filip. 2,12 „Drept aceea, iubiţii mei, precum totdeauna m-aţi ascultat, nu numai când eram de faţă, ci cu atât mai mult acum când sunt departe, **cu frică şi cu cutremur lucraţi mântuirea voastră**[823]".

---

[821] Is. 28,16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62.
[822] Ioil 3,5. Ibidem p. 115.
[823] Vezi Filip. 2,12-16, *p. 253*.

1 Tes. 5,8-9 „Dar noi, fiind ai zilei, să fim treji, îmbrăcându-ne în platoşa credinţei şi a dragostei şi **punând coiful nădejdii de mântuire**; ♣ Că Dumnezeu nu ne-a rânduit spre mânie, ci **spre dobândirea mântuirii, prin Domnul nostru Iisus Hristos**".

2 Tim. 1,9 „El ne-a mântuit şi ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după a Sa hotărâre şi după harul ce ne-a fost dat în Hristos Iisus, mai înainte de începutul veacurilor".

Tit 3,4-5 „Iar când bunătatea şi iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu s-au arătat, ♣ **El ne-a mântuit, nu din faptele cele întru dreptate, săvârşite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia naşterii celei de a doua şi prin înnoirea Duhului Sfânt**[824]".

Evr. 5,8-9 „Şi deşi era Fiu, a învăţat ascultarea din cele ce a pătimit, ♣ Şi desăvârşindu-Se, **S-a făcut tuturor celor ce-L ascultă pricină de mântuire veşnică**".

Evr. 7,24-25 „Aici însă, Iisus, prin aceea că rămâne în veac, are o preoţie netrecătoare (veşnică). ♣ Pentru aceasta, **şi poate să mântuiască desăvârşit pe cei ce se apropie prin El de Dumnezeu**, căci pururea e viu ca să mijlocească pentru ei".

Evr. 11,39-40 „Şi toţi aceştia, mărturisiţi fiind prin credinţă, n-au primit făgăduinţa, ♣ Pentru că Dumnezeu rânduise pentru noi ceva mai bun, ca ei să nu ia fără noi desăvârşirea".

Iac. 1,21 „Pentru aceea, lepădând toată spurcăciunea şi prisosinţa răutăţii, **primiţi cu blândeţe cuvântul sădit în voi, care poate să mântuiască sufletele voastre**".

1 Petr. 1,5,9-10 „Cei ce sunteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu, prin credinţă, spre mântuire, gata să se dea pe faţă în vremea de apoi. ♣ **Dobândind răsplata credinţei voastre, mântuirea sufletelor**. ♣ **Această mântuire au căutat-o cu stăruinţă şi au cercetat-o cu de-amănuntul proorocii**, care au proorocit despre harul ce avea să vină la voi".

1 Petr. 2,1-2 „Deci, lepădând toată răutatea şi tot vicleşugul şi făţărniciile şi pizmele şi toate clevetirile, ♣ **Ca nişte prunci de curând născuţi, să doriţi laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut, ca prin el să creşteţi spre mântuire**".

1 Petr. 4,18 „Şi dacă dreptul abia se mântuieşte, ce va fi cu cel necredincios şi păcătos?"

Iuda 1,3 „Iubiţilor, punând toată râvna să vă scriu despre **mântuirea cea de obşte**, simţit-am nevoie să vă scriu şi să vă îndemn ca să luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor, odată pentru totdeauna".

[824] Vezi Tit 3,4-7, *p. 15.*

Apoc. 7,3-4,9-10,17 (Apoc. 14,1-5) „Zicând: Nu vătămaţi pământul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui, pe frunţile lor, pe robii Dumnezeului nostru. ♣ **Şi am auzit numărul celor pecetluiţi: o sută patruzeci şi patru de mii de pecetluiţi**[825]**, din toate seminţiile fiilor lui Israel: ♣ După acestea, m-am uitat şi iată mulţime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea tronului şi înaintea Mielului, îmbrăcaţi în veşminte albe şi având în mână ramuri de finic**. ♣ **Şi mulţimea striga cu glas mare, zicând: Mântuirea este de la Dumnezeul nostru, Care şade pe tron, şi de la Mielul**. ♣ **Căci Mielul, Cel ce stă în mijlocul tronului, îi va paşte pe ei şi-i va duce la izvoarele apelor vieţii şi Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor**".

Apoc. 19,1 „După acestea, am auzit, în cer, ca un glas puternic de mulţime multă zicând: Aliluia! **Mântuirea şi slava şi puterea sunt ale Dumnezeului nostru**!"

a. Viaţa veşnică

Mc. 10,17 (Mt. 19,16; Lc. 18,18) „... Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?[826]**"**

Mc. 10,29-30 (Mt. 19,29; Lc. 18,29-30) „Iisus i-a răspuns: Adevărat grăiesc vouă: **Nu este nimeni care şi-a lăsat casă, sau fraţi, sau surori, sau mamă, sau tată, sau copii, sau ţarine pentru Mine şi pentru Evanghelie, ♣ Şi să nu ia însutit** - acum, în vremea aceasta, de prigoniri - case şi fraţi şi surori şi mame şi copii şi ţarine, **iar în veacul ce va să vină: viaţă veşnică**[827]".

In. 3,14-16,36[828] „Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie[829], aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului, ♣ **Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică**. ♣ Căci Dumnezeu aşa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. ♣ **Cel ce crede în Fiul are viaţă veşnică, iar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viaţa, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el**".

In. 4,10-14 „Iisus a răspuns şi i-a zis: Dacă ai fi ştiut darul lui Dumnezeu şi Cine este Cel ce-ţi zice: Dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El, şi ţi-ar fi dat apă vie. ♣ Femeia I-a zis: Doamne, nici găleată nu ai, şi fântâna e adâncă; de unde, dar, ai apa cea vie? ♣ Nu cumva eşti Tu mai mare decât părintele nostru Iacov, care ne-a dat această fântână şi el însuşi a băut din ea şi fiii lui şi turmele lui? ♣ Iisus a răspuns şi i-a zis: Oricine bea din apa aceasta va înseta iarăşi; ♣ **Dar cel ce va bea din apa pe care i-o voi da**

---

[825] *„Numărul simbolic: 12^2 x 100 (pătratul numărului sfânt - Israel - înmulţit cu numărul duratei lungi, indefinite); desemnează **pléroma**, totalitatea, întregul, plenitudinea (nu lipseşte nici unul din cei ce urmau să se mântuiască)"*. ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediţia Bartolomeu, p. 1759.

[826] Vezi Mc. 10,17-27 (Mt. 19,16-26; Lc. 18,18-27), *p. 490-491.*

[827] Vezi Mc. 10,28-31(Mt. 19,29-3; Lc. 18,28-30), *p. 167.*

[828] Vezi şi 1 Tim. 1,15-16, *p. 306.*

[829] Num. 21,8-9. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 67.

Eu nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viaţă veşnică[830]".

In. 4,36 „**Iar cel ce seceră primeşte plată şi adună roade spre viaţa veşnică**, ca să se bucure împreună şi cel ce seamănă şi cel ce seceră[831]".

In. 5,24,39 „Adevărat, adevărat zic vouă: **Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţă veşnică** şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat de la moarte la viaţă. ♣ **Cercetaţi Scripturile, că socotiţi că în ele aveţi viaţă veşnică. Şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine**".

In. 6,27,40,47 „**Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl**. ♣ **Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul şi crede în El să aibă viaţă veşnică şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi**. ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine are viaţă veşnică".

In. 6,68 „**Simon Petru I-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice**[832]".

In. 10,27-28 „Oile Mele ascultă de glasul Meu şi Eu le cunosc pe ele, şi ele vin după Mine. ♣ **Şi Eu le dau viaţă veşnică şi nu vor pieri în veac, şi din mâna Mea nimeni nu le va răpi**".

In. 12,25 „Cel ce îşi iubeşte sufletul îl va pierde; iar **cel ce îşi urăşte sufletul în lumea aceasta îl va păstra pentru viaţa veşnică**".

In. 12,49-50 „Pentru că Eu n-am vorbit de la Mine, ci Tatăl care M-a trimis, Acesta Mi-a dat poruncă ce să spun şi ce să vorbesc. ♣ **Şi ştiu că porunca Lui este viaţa veşnică**. Deci cele ce vorbesc Eu, precum Mi-a spus Mie Tatăl, aşa vorbesc".

In. 17,3 „Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis".

♣♣♣

Rom. 2,6-7[833] „Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui: ♣ **Viaţă veşnică celor ce, prin stăruinţă în faptă bună, caută mărire, cinste şi nestricăciune**".

Rom. 5,21 „Pentru că precum a împărăţit păcatul prin moarte, aşa şi **harul să împărăţească prin dreptate, spre viaţa veşnică**, prin Iisus Hristos, Domnul nostru".

---

[830] In. 4,5-42 *Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă.*
[831] Vezi In. 4,35-38, *p. 194-195.*
[832] Vezi In. 6,60-71, *p. 196-197.*
[833] Vezi şi Mt. 25,31-46, *p. 297.*

Rom. 6,22-23 „Dar acum, izbăviţi fiind de păcat şi robi făcându-vă lui Dumnezeu, aveţi roada voastră spre sfinţire, iar sfârşitul, viaţă veşnică. ♣ **Pentru că plata păcatului este moartea, iar harul lui Dumnezeu, viaţa veşnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru**[834]”.

Gal. 6,7-8 „Nu vă amăgiţi: Dumnezeu nu Se lasă batjocorit; căci ce va semăna omul, aceea va şi secera. ♣ Cel ce seamănă în trupul său însuşi, din trup va secera stricăciune; iar cel ce seamănă în Duhul, din Duh va secera viaţă veşnică”.

1 Tim. 6,12 „Luptă-te lupta cea bună a credinţei, cucereşte viaţa veşnică la care ai fost chemat şi pentru care ai dat bună mărturie înaintea multor martori”.

1 Tim. 6,19 „Agonisindu-şi lor bună temelie în veacul viitor, ca să dobândească, cu adevărat, viaţa veşnică[835]**”.**

Tit 1,2 „Întru nădejdea vieţii veşnice, pe care a făgăduit-o mai înainte de anii veacurilor Dumnezeu, Care nu minte”.

Tit 3,7 „Ca îndreptându-ne prin harul Lui, să ne facem, după nădejde, moştenitorii vieţii celei veşnice[836]**”.**

1 In. 2,25 „Şi aceasta este făgăduinţa pe care El ne-a făgăduit-o: Viaţa veşnică[837]**”.**

1 In. 3,15 „Oricine urăşte pe fratele său este ucigaş de oameni şi ştiţi că orice ucigaş de oameni nu are viaţă veşnică, dăinuitoare în El”.

1 In. 5,11 „Şi aceasta este mărturia, că **Dumnezeu ne-a dat viaţă veşnică şi această viaţă este în Fiul Său**[838]”.

Iuda 1,21 „Păziţi-vă întru dragostea lui Dumnezeu şi aşteptaţi mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viaţă veşnică”.

b. Mântuirea neamurilor

Mt. 8,10-12 (Lc. 7,9; Lc. 13,29-30) „Auzind, Iisus S-a minunat şi a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credinţă. ♣ **Şi zic vouă că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi vor sta la masă cu**

[834] Vezi Rom. 6,1-2,10-23, *p. 246.*
[835] Vezi 1 Tim. 6,17-19, *p. 492.*
[836] Vezi Tit 3,4-7, *p. 15.*
[837] Vezi 1 In. 2,6,24-25, *p. 172*; 1 In. 1,1-2, *p. 75.*
[838] Vezi 1 In. 5,1,9-13,20, *p. 32.*

Avraam, cu Isaac şi cu Iacov în împărăţia cerurilor. ♣ Iar fiii împărăţiei vor fi aruncaţi în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor[839]".

♣♣♣

Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17) „Iar în Cezareea era un bărbat cu numele **Corneliu, sutaş, din cohorta ce se chema Italica**, ♣ **Cucernic şi temător de Dumnezeu, cu toată casa lui şi care făcea multe milostenii poporului şi se ruga lui Dumnezeu totdeauna**. ♣ Şi a văzut în vedenie, lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu, intrând la el şi zicându-i: Corneliu! ♣ Iar Corneliu, căutând spre el şi înfricoşându-se, a zis: Ce este, Doamne? **Şi îngerul i-a zis: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s-au suit, spre pomenire, înaintea lui Dumnezeu**. ♣ Şi acum, **trimite bărbaţi la Iope şi cheamă să vină un oarecare Simon, care se numeşte şi Petru**. ♣ El este găzduit la un om oarecare Simon, tăbăcar, a cărui casă este lângă mare. Acesta îţi va spune ce să faci. ♣ Şi după ce s-a dus îngerul care vorbea cu el, Corneliu a chemat două din slugile sale de casă şi pe un ostaş cucernic din cei ce îi erau mai apropiaţi. ♣ Şi după ce le-a istorisit toate, i-a trimis la Iope. ♣ Iar a doua zi, pe când ei mergeau pe drum şi se apropiau de cetate, Petru s-a suit pe acoperiş, să se roage pe la ceasul al şaselea. ♣ Şi i s-a făcut foame şi voia să mănânce, dar, pe când ei îi pregăteau să mănânce, a căzut în extaz. ♣ **Şi a văzut cerul deschis şi coborându-se ceva ca o faţă mare de pânză, legată în patru colţuri, lăsându-se pe pământ.** ♣ **În ea erau toate dobitoacele cu patru picioare şi târâtoarele pământului şi păsările cerului.** ♣ **Şi glas a fost către el: Sculându-te, Petre, junghie şi mănâncă.** ♣ **Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n-am mâncat nimic spurcat şi necurat.** ♣ **Şi iarăşi, a doua oară, a fost glas către el: Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu să nu le numeşti spurcate.** ♣ Şi aceasta s-a făcut de trei ori şi îndată acel ceva s-a ridicat la cer. ♣ Pe când Petru nu se dumirea întru sine ce ar putea să fie vedenia pe care o văzuse, iată bărbaţii cei trimişi de Corneliu, întrebând de casa lui Simon, s-au oprit la poartă, ♣ Şi, strigând, întrebau dacă Simon, numit Petru, este găzduit acolo. ♣ Şi tot gândindu-se Petru la vedenie, Duhul i-a zis: Iată, trei bărbaţi te caută; ♣ Ci sculându-te, coboară-te şi mergi împreună cu ei, de nimic îndoindu-te, fiindcă Eu i-am trimis. ♣ Şi **Petru, coborându-se la bărbaţii trimişi la el de Corneliu, le-a zis: Iată, eu sunt acela pe care îl căutaţi. Care este pricina pentru care aţi venit?** ♣ Iar ei au zis: Corneliu sutaşul, om drept şi temător de Dumnezeu şi mărturisit de tot neamul iudeilor, a fost înştiinţat de către un sfânt înger să trimită să te cheme acasă la el, ca să audă cuvinte de la tine. ♣ Deci, chemându-i înăuntru, i-a găzduit. Iar a doua zi, sculându-se, a plecat împreună cu ei; iar câţiva din fraţii cei din Iope l-au însoţit ♣ Şi în ziua următoare au intrat în Cezareea. Iar Corneliu îi aştepta şi chemase acasă la el rudeniile sale şi prietenii cei mai de aproape. ♣ **Şi când a fost să intre Petru, Corneliu, întâmpinându-l, i s-a închinat, căzând la picioarele lui.** ♣ **Iar Petru l-a ridicat, zicându-i: Scoală-te. Şi eu sunt om**. ♣ Şi, vorbind cu el, a intrat şi a găsit pe mulţi adunaţi. ♣ Şi a zis către ei: Voi ştiţi că nu se cuvine unui bărbat iudeu să se unească sau să se apropie de cel de alt neam, **dar mie Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat**. ♣ De aceea, chemat fiind să vin, am venit fără împotrivire. Deci vă întreb:

[839] Vezi Mt. 8,5-13, *p. 390-391*; Lc. 13,23-30, *p. 308.*

Pentru care cuvânt aţi trimis după mine? ♣ Corneliu a zis: Acum patru zile eram postind până la ceasul acesta şi mă rugam în casa mea, în ceasul al nouălea, şi iată un bărbat în haină strălucitoare a stat în faţa mea. ♣ Şi el a zis: Corneliu, a fost ascultată rugăciunea ta şi milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu. ♣ Trimite, deci, la Iope şi cheamă pe Simon, cel ce se numeşte Petru; el este găzduit în casa lui Simon, tăbăcarul, lângă mare. ♣ **Deci îndată am trimis la tine; şi tu ai făcut bine că ai venit**. Şi acum noi toţi suntem de faţă înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate cele poruncite ţie de Domnul. ♣ **Iar Petru, deschizându-şi gura, a zis: Cu adevărat înţeleg că Dumnezeu nu este părtinitor.** ♣ **Ci, în orice neam, cel ce se teme de El şi face dreptate este primit de El**".

Fapt. 11,15-18[840] „**Şi când am început eu să vorbesc, Duhul Sfânt a căzut peste ei, ca şi peste noi la început.** ♣ Şi mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, când zicea: Ioan a botezat cu apă; voi însă vă veţi boteza cu Duh Sfânt. ♣ **Deci, dacă Dumnezeu a dat lor acelaşi dar ca şi nouă, acelora care au crezut în Domnul Iisus Hristos, cine eram eu ca să-L pot opri pe Dumnezeu?** ♣ Auzind acestea, au tăcut şi au slăvit pe Dumnezeu, zicând: **Aşadar şi păgânilor le-a dat Dumnezeu pocăinţa spre viaţă**".

Fapt. 13,44-49 „Iar în sâmbăta următoare, mai toată cetatea s-a adunat ca să audă cuvântul lui Dumnezeu. ♣ Dar iudeii, văzând mulţimile, s-au umplut de pizmă şi vorbeau împotriva celor spuse de Pavel, hulind. ♣ Iar Pavel şi Barnaba, îndrăznind, au zis: **Vouă se cădea să vi se grăiască, mai întâi, cuvântul lui Dumnezeu; dar de vreme ce îl lepădaţi şi vă judecaţi pe voi nevrednici de viaţa veşnică, iată ne întoarcem către neamuri**. ♣ Căci aşa ne-a poruncit nouă Domnul: «**Te-am pus spre lumină neamurilor, ca să fii Tu spre mântuire până la marginea pământului**[841]». ♣ **Iar neamurile pământului, auzind, se bucurau şi slăveau cuvântul lui Dumnezeu şi câţi erau rânduiţi spre viaţă veşnică au crezut**; ♣ Iar cuvântul Domnului se răspândea prin tot ţinutul".

Fapt. 14,27 „Şi venind şi adunând Biserica, au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei **şi că a deschis păgânilor uşa credinţei**".

Fapt. 15,1,10-11,19 „Şi unii, coborându-se din Iudeea, învăţau pe fraţi că: **Dacă nu vă tăiaţi împrejur, după rânduiala lui Moise, nu puteţi să vă mântuiţi**. ♣ Acum deci, de ce ispitiţi pe Dumnezeu şi vreţi să puneţi pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi n-am putut să-l purtăm? ♣ **Ci prin harul Domnului nostru Iisus Hristos, credem că ne vom mântui în acelaşi chip ca şi aceia.** ♣ De aceea eu socotesc să nu tulburăm pe cei ce, dintre neamuri, se întorc la Dumnezeu[842]".

Fapt. 18,5-6 „Iar când Sila şi Timotei au venit din Macedonia, Pavel era prins cu totul de cuvânt, mărturisind iudeilor că Iisus este Hristosul. ♣ **Şi stând ei împotrivă**

[840] Vezi şi Fapt. 10,44-48, *p. 427.*
[841] Is. 42,6; Is. 49,6. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 62.
[842] Vezi *Sinodul apostolic*, p. 236-237.

şi hulind, el, scuturându-şi hainele, a zis către ei: Sângele vostru asupra capului vostru! Eu sunt curat. De acum înainte mă voi duce la neamuri".

Fapt. 21,18-20 „Iar a doua zi Pavel a mers cu noi la Iacov şi au venit acolo toţi preoţii. ♣ Şi îmbrăţişându-i **le povestea cu de-amănuntul cele ce a făcut Dumnezeu între neamuri, prin slujirea lui**. ♣ Iar ei, auzind, slăveau pe Dumnezeu, şi i-au zis: Vezi frate, câte mii de iudei au crezut şi toţi sunt plini de râvnă pentru lege".

Fapt. 22,21 „Şi a zis către mine: Mergi, că **Eu te voi trimite departe, la neamuri**[843]".

Fapt. 26,17-18,23 „Alegându-te pe tine din popor şi din **neamurile la care te trimit, ♣ Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine**. ♣ Că Hristos avea să pătimească şi să fie cel dintâi înviat din morţi şi să vestească lumină şi poporului şi neamurilor? [844]".

Fapt. 28,24-28 „Şi unii credeau celor spuse, iar alţii nu credeau. ♣ Şi neînţelegându-se unii cu alţii, au plecat, zicând Pavel un cuvânt că: **Bine a vorbit Duhul Sfânt prin Isaia proorocul, către părinţii noştri**, ♣ Când a zis: «Mergi la poporul acesta şi zi: Cu auzul veţi auzi şi nu veţi înţelege şi uitându-vă veţi privi, dar nu veţi vedea. ♣ Căci inima acestui popor s-a învârtoşat şi cu urechile greu au auzit şi ochii lor i-au închis. Ca nu cumva să vadă cu ochii şi să audă cu urechile şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă şi Eu să-l vindec[845]». ♣ **Deci cunoscut să vă fie vouă că această mântuire a lui Dumnezeu s-a trimis păgânilor, şi ei vor asculta**".

Rom. 1,1,5,16 „**Pavel, rob al lui Iisus Hristos**, chemat de El apostol, rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu, ♣ **Prin Care am primit har şi apostolie, ca să aduc, în numele Său, la ascultarea credinţei, toate neamurile**. ♣ **Căci nu mă ruşinez de Evanghelia lui Hristos, pentru că este putere a lui Dumnezeu spre mântuirea a tot celui care crede, iudeului întâi, şi elinului**".

Rom. 3,29-30 „Oare Dumnezeu este numai al iudeilor? Nu este El şi Dumnezeul păgânilor? Da, şi al păgânilor. ♣ <u>Fiindcă este un singur Dumnezeu</u>, Care va îndrepta din credinţă pe cei tăiaţi împrejur şi, prin credinţă, pe cei netăiaţi împrejur".

Rom. 4,1-5,9-12[846] „Deci, ce vom zice că a dobândit după trup strămoşul nostru Avraam? ♣ Căci dacă Avraam s-a îndreptat din fapte, are de ce să se laude, dar nu înaintea lui Dumnezeu. ♣ Căci, ce spune Scriptura? Şi «Avraam a crezut lui Dumnezeu şi i s-a socotit lui ca dreptate[847]». ♣ **Celui care face fapte, nu i se**

[843] Vezi Fapt. 22,3-21, *p. 207-208*
[844] Vezi Fapt. 26,1,4-23, *p. 208-209.*
[845] Is. 6,9-10. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 44.
[846] Vezi şi Rom. 4,13-16, *p. 134.*
[847] Fac. 15,6.

socoteşte plata după har, ci după datorie; ♣ **Iar celui care nu face fapte, ci crede în Cel ce îndreptează pe cel păcătos, credinţa lui i se socoteşte ca dreptate**. ♣ Deci fericirea aceasta este ea numai pentru cei tăiaţi împrejur sau şi pentru cei netăiaţi împrejur? Căci zicem: «I s-a socotit lui Avraam credinţa ca dreptate». ♣ **Dar cum i s-a socotit? Când era tăiat împrejur sau când era netăiat împrejur?** Nu când era tăiat împrejur, ci când era netăiat împrejur. ♣ **Iar semnul tăierii împrejur l-a primit ca pecete a dreptăţii pentru credinţa lui din vremea netăierii împrejur, ca să fie el părinte al tuturor celor ce cred, netăiaţi împrejur, pentru a li se socoti şi lor (credinţa) ca dreptate, ♣ Şi părinte al celor tăiaţi împrejur. Dar nu numai al celor care sunt tăiaţi împrejur, ci şi care umblă pe urmele credinţei pe care o avea părintele nostru Avraam, pe când era netăiat împrejur**".

Rom. 9,22-24,30 „Şi ce este dacă Dumnezeu, voind să-Şi arate mânia şi să facă cunoscută puterea Sa, a suferit cu multă răbdare vasele mâniei Sale, gătite spre pierire, ♣ Şi ca să facă cunoscută bogăţia slavei Sale către vasele milei, pe care mai dinainte le-a gătit spre slavă? ♣ **Adică pe noi, pe care ne-a şi chemat, nu numai dintre iudei, ci şi dintre păgâni**, ♣ **Ce vom zice, deci? Că neamurile care nu căutau dreptatea au dobândit dreptatea, însă dreptatea din credinţă**".

Rom. 11,16-25[848] „**Iar dacă este pârga (de făină) sfântă, şi frământătura este sfântă; şi dacă rădăcina este sfântă, şi ramurile sunt**. ♣ Iar dacă unele din ramuri au fost tăiate, şi tu, care erai măslin sălbatic, ai fost altoit printre cele rămase, şi părtaş te-ai făcut rădăcinii şi grăsimii măslinului, ♣ **Nu te mândri faţă de ramuri; iar dacă te mândreşti, nu tu porţi rădăcina, ci rădăcina pe tine**. ♣ Dar vei zice: Au fost tăiate ramurile, ca să fiu altoit eu. ♣ Bine! Din cauza necredinţei au fost tăiate, iar tu stai prin credinţă. Nu te îngâmfa, ci teme-te; ♣ Căci dacă Dumnezeu n-a cruţat ramurile fireşti, nici pe tine nu te va cruţa. ♣ **Vezi deci bunătatea şi asprimea lui Dumnezeu: Asprimea Lui către cei ce au căzut în bunătatea Lui către tine, dacă vei stărui în această bunătate; altfel şi tu vei fi tăiat**. ♣ Dar şi aceia, de nu vor stărui în necredinţă, vor fi altoiţi; căci puternic este Dumnezeu să-i altoiască iarăşi. ♣ **Căci dacă tu ai fost tăiat din măslinul cel din fire sălbatic şi împotriva firii ai fost altoit în măslin bun, cu atât mai vârtos aceştia, care sunt după fire, vor fi altoiţi în însuşi măslinul lor**. ♣ Pentru că nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi taina aceasta, ca să nu vă socotiţi pe voi înşivă înţelepţi; **că împietrirea s-a făcut lui Israel în parte, până ce va intra tot numărul neamurilor**".

Rom. 15,9-12 „**Iar neamurile să slăvească pe Dumnezeu pentru mila Lui**, precum este scris: «Pentru aceasta Te voi lăuda între neamuri şi voi cânta numele Tău[849]». ♣ Şi iarăşi zice Scriptura: «Veseliţi-vă, neamuri, cu poporul Lui[850]». ♣ Şi iarăşi: «Lăudaţi pe Domnul toate neamurile; lăudaţi-L pe El toate popoarele[851]». ♣ Şi iarăşi

[848] Vezi şi Rom. 11,1,11-15,25-32, *p. 60-61*.
[849] 2 Reg. 22,50. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 49.
[850] Deut. 32,43.
[851] Ps. 116,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 50.

Isaia zice: «Şi Se va arăta rădăcina lui Iesei, Cel care Se ridică să domnească peste neamuri; **întru Acela neamurile vor nădăjdui**[852]»".

Rom. 15,15-16 „Şi v-am scris, fraţilor, mai cu îndrăzneală, în parte, ca să vă amintesc despre **harul ce mi-a fost dat de Dumnezeu, ♣ Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind Evanghelia lui Dumnezeu,** pentru ca prinosul neamurilor, fiind sfinţit în Duhul Sfânt, să fie bine primit[853]".

Gal. 1,15-16 „**Dar când a binevoit Dumnezeu** Care m-a ales din pântecele mamei mele şi m-a chemat prin harul Său, **♣ Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri**, îndată nu am primit sfat de la trup şi de la sânge".

Gal. 2,7-9 „Ci dimpotrivă, văzând că **mie mi-a fost încredinţată Evanghelia pentru cei netăiaţi împrejur**, după cum lui Petru, Evanghelia pentru cei tăiaţi împrejur, ♣ Căci Cel ce a lucrat prin Petru în apostolia tăierii împrejur a lucrat şi prin mine la neamuri. ♣ Şi cunoscând harul ce mi-a fost dat mie, **Iacov şi Chefa şi Ioan, cei socotiţi a fi stâlpi, mi-au dat mie şi lui Barnaba dreapta spre unire cu ei, pentru ca noi să binevestim la neamuri**, iar ei la cei tăiaţi împrejur".

Gal. 2,11-16 „Iar când Chefa a venit în Antiohia, pe faţă i-am stat împotrivă, căci era vrednic de înfruntare. ♣ **Căci înainte de a veni unii de la Iacov, el mânca cu cei dintre neamuri; dar când au venit ei, se ferea şi se osebea, temându-se de cei din tăierea împrejur**. ♣ Şi, împreună cu el, s-au făţărnicit şi ceilalţi iudei, încât şi Barnaba a fost atras în făţărnicia lor. ♣ **Dar când am văzut că ei nu calcă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Chefa, înaintea tuturor: <u>Dacă tu, care eşti iudeu, trăieşti ca păgânii şi nu ca iudeii, de ce sileşti pe păgâni să trăiască ca iudeii?</u>** ♣ Noi suntem din fire iudei, iar nu păcătoşi dintre neamuri. ♣ **Ştiind însă că omul nu se îndreptează din faptele Legii, ci prin credinţa în Hristos Iisus, am crezut şi noi în Hristos Iisus, ca să ne îndreptă din credinţa în Hristos, iar nu din faptele Legii, căci din faptele Legii, nimeni nu se va îndrepta**".

Gal. 3,13-14 „**Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se pentru noi blestem**; pentru că scris este: «Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn[854]». ♣ **Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvântarea lui Avraam, ca să primim, prin credinţă, făgăduinţa Duhului**".

Ef. 2,11-13 „De aceea, aduceţi-vă aminte că, **odinioară, voi, păgânii cu trupul, numiţi netăiere-împrejur** de către cei numiţi tăiere-împrejur, făcută de mână în trup, ♣ Eraţi, în vremea aceea, în afară de Hristos, înstrăinaţi de cetăţenia lui Israel, lipsiţi de nădejde şi fără de Dumnezeu, în lume. ♣ **Acum însă, fiind în Hristos Iisus, voi care altădată eraţi departe, v-aţi apropiat prin sângele lui Hristos**".

---

[852] Is. 11,1,10. Ibidem p. 61.

[853] Vezi Rom. 15,15-20, *p. 179*; Rom. 16,25-26, *p. 525.*

[854] Deut. 21,23.

Ef. 3,4-6,8-9 „De unde, citind, puteţi **să cunoaşteţi înţelegerea mea în taina lui Hristos**, ♣ Care, în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, cum s-a descoperit acum sfinţilor Săi apostoli şi prooroci, prin Duhul: ♣ **Anume că neamurile sunt împreună moştenitoare (cu iudeii) şi mădulare ale aceluiaşi trup şi împreună-părtaşi ai făgăduinţei, în Hristos Iisus, prin Evanghelie**, ♣ Mie, celui mai mic decât toţi sfinţii, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăţia lui Hristos, de nepătruns, ♣ Şi **să descopăr tuturor care este iconomia tainei celei din veci ascunse în Dumnezeu, Ziditorul a toate, prin Iisus Hristos**".

Col. 1,26-27 „**Taina cea din veci ascunsă neamurilor**, iar acum descoperită sfinţilor Săi, ♣ **Cărora a voit Dumnezeu să le arate care este bogăţia slavei acestei taine între neamuri, adică Hristos cel dintru voi, nădejdea slavei**".

Col. 3,11 (Rom. 10,12) „Unde nu mai este elin şi iudeu, tăiere împrejur şi netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate şi întru toţi Hristos[855]**".**

1 Tes. 2,16 „Fiindcă ne opresc să vorbim neamurilor, ca să se mântuiască, spre a se împlini pururea măsura păcatelor lor. Dar la urmă, i-a ajuns mânia lui Dumnezeu".

2 Tim. 4,17 „Dar Domnul mi-a stat într-ajutor şi m-a întărit, pentru ca, **prin mine, Evanghelia să fie pe deplin vestită şi s-o audă toate neamurile**; iar eu am fost izbăvit din gura leului".

Apoc. 5,9 „Şi cântau o cântare nouă, zicând: Vrednic eşti să iei cartea şi să deschizi peceţile ei, fiindcă ai fost înjunghiat şi ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu sângele Tău, oameni din toată seminţia şi limba şi poporul şi neamul".

2. Înviere

Mt. 27,52-53 „Mormintele s-au deschis şi multe trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat. ♣ Şi ieşind din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă şi s-au arătat multora".

Lc. 14,13-14 „Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, ♣ **Şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea dreptilor**".

Lc. 20,27-38 (Mt. 22,23-32; Mc. 12,18-27) „Şi apropiindu-se unii dintre **saducheii care zic că nu este înviere**, L-au întrebat: ♣ Zicând: Învăţătorule, Moise a scris pentru noi: Dacă moare fratele cuiva, având femeie, şi el n-a avut copii, să ia fratele lui pe femeie şi să ridice urmaş fratelui său. ♣ Erau deci şapte fraţi. Şi cel dintâi, luându-şi femeie, a murit fără de copii. ♣ Şi a luat-o al doilea, şi a murit şi el fără copii. ♣ A luat-o şi al treilea; şi tot aşa toţi şapte n-au lăsat copii şi au murit. ♣ La

[855] Vezi şi Col. 3,9-11, *p. 249*; Rom. 10,9-13, *p. 309.*

urmă a murit şi femeia. ♣ Deci femeia, la înviere, a căruia dintre ei va fi soţie, căci toţi şapte au avut-o de soţie? ♣ Şi le-a zis lor Iisus: Fiii veacului acestuia se însoară şi se mărită; ♣ Iar **cei ce se vor învrednici să dobândească veacul acela şi învierea cea din morţi, nici nu se însoară, nici nu se mărită**. ♣ **Căci nici să moară nu mai pot, căci sunt la fel cu îngerii şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii**. ♣ Iar că morţii înviază a arătat chiar Moise la rug, când numeşte Domn pe Dumnezeul lui Avraam, şi Dumnezeul lui Isaac, şi Dumnezeul lui Iacov. ♣ **Dumnezeu deci nu este Dumnezeu al morţilor, ci al viilor, căci toţi trăiesc în El**".

In. 5,28-29[856] **„Nu vă miraţi de aceasta; căci vine ceasul când toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui, ♣ Şi vor ieşi, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieţii şi cei ce au făcut cele rele spre învierea osândirii".**

In. 6,39-40,44 „Şi aceasta este voia Celui ce M-a trimis, ca din toţi pe care Mi i-a dat Mie să nu pierd nici unul, ci să-i înviez pe ei în ziua cea de apoi. ♣ **Că aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul şi crede în El să aibă viaţă veşnică şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi**. ♣ Nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-l va trage Tatăl, Care M-a trimis, şi Eu îl voi învia în ziua de apoi".

In. 11,23-25 „Iisus i-a zis: Fratele tău va învia. ♣ Marta i-a zis: Ştiu că va învia la înviere, în ziua cea de apoi. ♣ Şi Iisus i-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi".

♣♣♣

Fapt. 23,6 „Dar Pavel, ştiind că o parte erau saduchei şi cealaltă farisei, a strigat în sinedriu: Bărbaţi fraţi! Eu sunt fariseu, fiu de farisei. **Pentru nădejdea şi învierea morţilor sunt eu judecat**!"

Fapt. 24,15-16 „**Având nădejde în Dumnezeu**, pe care şi aceştia înşişi o aşteaptă, **că va să fie învierea morţilor: şi a drepţilor şi a nedrepţilor**. ♣ Şi întru aceasta mă străduiesc şi eu ca să am totdeauna înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor un cuget neîntinat".

1 Cor. 15,12-20 „Iar dacă se propovăduieşte că Hristos a înviat din morţi, cum zic unii dintre voi că nu este înviere a morţilor? ♣ **Dacă nu este înviere a morţilor, nici Hristos n-a înviat**. ♣ **Şi dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică este şi credinţa voastră**. ♣ Ne aflăm încă şi martori mincinoşi ai lui Dumnezeu, pentru că am mărturisit împotriva lui Dumnezeu că a înviat pe Hristos, pe Care nu L-a înviat, dacă deci morţii nu înviază. ♣ Căci dacă morţii nu înviază, nici Hristos n-a înviat. ♣ Iar dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este credinţa voastră, sunteţi încă în păcatele voastre; ♣ **Şi atunci şi cei ce au adormit în Hristos au pierit**. ♣ Iar dacă nădăjduim în Hristos numai în viaţa aceasta, suntem

[856] Vezi şi In. 5,21-30, *p. 146-147.*

mai de plâns decât toţi oamenii. ♣ **Dar acum Hristos a înviat din morţi, fiind începătură (a învierii) celor adormiţi**".

1 Cor. 15,21-23 „Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om şi învierea morţilor. ♣ Căci, precum în Adam toţi mor, aşa şi în Hristos toţi vor învia. ♣ Dar fiecare în rândul cetei sale[857]: Hristos începătură, apoi cei ai lui Hristos, la venirea Lui".

1 Cor. 15,29,32,35-50[858] „Fiindcă ce vor face cei care se botează pentru morţi? **Dacă morţii nu înviază nicidecum, pentru ce se mai botează pentru ei?** ♣ Dacă m-am luptat, ca om, cu fiarele în Efes, care îmi este folosul? **Dacă morţii nu înviază, să bem şi să mâncăm, căci mâine vom muri!** ♣ **Dar va zice cineva: Cum înviază morţii? Şi cu ce trup au să vină?** ♣ Nebun ce eşti! **Tu ce semeni nu dă viaţă, dacă nu va fi murit**. ♣ Şi ceea ce semeni nu este trupul ce va să fie, ci grăunte gol, poate de grâu, sau de altceva din celelalte; ♣ Iar Dumnezeu îi dă un trup, precum a voit, şi fiecărei seminţe un trup al său. ♣ Nu toate trupurile sunt acelaşi trup, ci unul este trupul oamenilor şi altul este trupul dobitoacelor şi altul este trupul păsărilor şi altul este trupul peştilor. ♣ **Sunt şi trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; dar alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti**. ♣ Alta este strălucirea soarelui şi alta strălucirea lunii şi alta strălucirea stelelor. Căci stea de stea se deosebeşte în strălucire. ♣ **Aşa este şi învierea morţilor: Se seamănă (trupul) întru stricăciune, înviază întru nestricăciune**; ♣ **Se seamănă întru necinste, înviază întru slavă, se seamănă întru slăbiciune, înviază întru putere**; ♣ **Se seamănă trup firesc, înviază trup duhovnicesc**. Dacă este trup firesc, este şi trup duhovnicesc. ♣ Precum şi este scris: «**Făcutu-s-a omul cel dintâi, Adam, cu suflet viu**[859]**; iar Adam cel de pe urmă cu duh dătător de viaţă**»; ♣ **Dar nu este întâi cel duhovnicesc, ci cel firesc, apoi cel duhovnicesc**. ♣ **Omul cel dintâi este din pământ, pământesc; omul cel de-al doilea este din cer**. ♣ Cum este cel pământesc, aşa sunt şi cei pământeşti; şi cum este cel ceresc, aşa sunt şi cei cereşti. ♣ Şi după cum am purtat chipul celui pământesc, să purtăm şi chipul celui ceresc. ♣ Aceasta însă zic, fraţilor: **Carnea şi sângele nu pot să moştenească împărăţia lui Dumnezeu, nici stricăciunea nu moşteneşte nestricăciunea**".

2 Cor. 1,9 „Ci noi, în noi înşine, ne-am socotit ca osândiţi la moarte, ca să **nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce înviază pe cei morţi**".

2 Cor. 4,13-14 (1 Cor. 6,14) „Dar având acelaşi duh al credinţei, - după cum este scris: «Crezut-am, pentru aceea am şi grăit[860]», - şi noi credem: pentru aceea şi grăim,

[857] Vezi In. 14,2-3, *p. 325*.
[858] Vezi şi 1 Cor. 15,50-55, *p. 280.*
[859] Ieş. 2,7. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 12-13.
[860] Ps. 115,1.

♣ Ştiind că **Cel ce a înviat pe Domnul Iisus ne va învia şi pe noi cu Iisus** şi ne va înfăţişa împreună cu voi".

Filip. 3,10-11,21 **„Ca să-L cunosc pe El şi puterea învierii Lui şi să fiu primit părtaş la patimile Lui, făcându-mă asemenea cu El în moartea Lui, ♣ Ca, doar, să pot ajunge la învierea cea din morţi. ♣ Care va schimba la înfăţişare trupul smereniei noastre ca să fie asemenea trupului slavei Sale, lucrând cu puterea ce are de a-Şi supune Sieşi toate".**

1 Tes. 4,13-17 „Fraţilor, **despre cei ce au adormit, nu voim să fiţi în neştiinţă, ca să nu vă întristaţi**, ca ceilalţi, care nu au nădejde, ♣ Pentru că **de credem că Iisus a murit şi a înviat, tot aşa (credem) că Dumnezeu, pe cei adormiţi întru Iisus, îi va aduce împreună cu El**. ♣ Căci aceasta vă spunem, după cuvântul Domnului, că noi cei vii, care vom fi rămas până la venirea Domnului, nu vom lua înainte celor adormiţi, ♣ **Pentru că Însuşi Domnul, întru poruncă, la glasul arhanghelului şi întru trâmbiţa lui Dumnezeu, Se va pogorî din cer, şi cei morţi întru Hristos vor învia întâi**, ♣ **După aceea, noi cei vii, care vom fi rămas, vom fi răpiţi, împreună cu ei, în nori**, ca să întâmpinăm pe Domnul în văzduh, şi aşa pururea vom fi cu Domnul".

Evr. 11,17-19 „Prin credinţă, Avraam, când a fost încercat, a adus pe Isaac (jertfă). Cel ce primise făgăduinţele aducea jertfă pe fiul său unul născut! ♣ Către el grăise Dumnezeu: «Că în Isaac ţi se va chema ţie urmaş[861]». ♣ **Dar Avraam a socotit că Dumnezeu este puternic să-l învieze şi din morţi**; drept aceea l-a dobândit înapoi ca un fel de pildă (a învierii) Lui".

Evr. 11,35 „Unele femei şi-au luat pe morţii lor înviaţi. **Iar alţii au fost chinuiţi, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună învie**re".

a. Prima înviere

Apoc. 20,5-6 „Iar ceilalţi morţi nu înviază până ce nu se vor sfârşi miile de ani. **Aceasta este învierea cea dintâi**[862]. ♣ **Fericit şi sfânt este cel ce are parte de**

[861] Fac. 21,12.

[862] *„Afirmaţia că vor fi două învieri ale morţilor, la o distanţă de o mie de ani una de alta, n-are temei, deoarece în Sfânta Scriptură, peste tot unde se vorbeşte de învierea morţilor, se spune că toţi morţii vor învia deodată, cei ce au făcut cele bune, spre învierea vieţii, iar cei care au făcut cele rele, spre învierea osândirii (Lc. 20,35-36; In. 5,28-29; Filip. 3,10-11; 1 Cor. 15,23; 1 Tes. 4,15-17).*

A doua venire a Domnului va fi urmată îndată de judecata universală, deci între Parusie şi judecata universală nu va trece un timp de o mie de ani (Mt. 25,30 ş.u.).

Luând în considerare expresiile din Apoc. 20,5-6: «întâia înviere» şi «moartea a doua», în mod logic trebuie să admitem că există şi învierea a doua şi moartea întâia, aşadar, există două morţi şi două învieri. Pr. prof. dr. Isidor Todoran, Arhid. prof. dr. Ioan Zăgrean, *Dogmatica Ortodoxă. Manual pentru Seminariile Teologice,* Editura Arhidiecezana, Cluj 1997, p. 355.

„Expresiile învierea întâi, înseamnă învierea sufletească în Hristos; învierea a doua este învierea corporală (învierea cea de obşte), iar moartea a doua este condamnarea veşnică la judecata generală.

Învierea întâi înseamnă învierea oamenilor în creştinism, adică botezarea şi intrarea lor la viaţa creştină, prin care îşi pregătesc fericirea de veci. Această înviere începe cu îndreptarea (justificarea)

învierea cea dintâi. Peste aceştia moartea cea de a doua nu are putere, ci vor fi preoţi ai lui Dumnezeu şi ai lui Hristos şi vor împărăţi cu El mii de ani".

♣♣♣

In. 3,5 „Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în împărăţia lui Dumnezeu".

Rom. 6,3-10,13[863] **„Au nu ştiţi că toţi câţi în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? ♣ Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morţi, prin slava Tatălui, aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieţii**; ♣ **Căci dacă am fost altoiţi pe El prin asemănarea morţii Lui, atunci vom fi părtaşi şi ai învierii Lui,** ♣ Cunoscând aceasta, că **omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El**, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului. ♣ Căci Cel care a murit a fost curăţit de păcat. ♣ **Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom şi vieţui împreună cu El,** ♣ **Ştiind că Hristos, înviat din morţi, nu mai moare**. Moartea nu mai are stăpânire asupra Lui. ♣ Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăieşte, trăieşte lui Dumnezeu. ♣ ... **înfăţişaţi-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii, sculaţi din morţi**, şi mădularele voastre ca arme ale dreptăţii lui Dumnezeu".

Rom. 8,11 „Iar dacă Duhul Celui ce a înviat pe Iisus din morţi locuieşte în voi, Cel ce a înviat pe Hristos Iisus din morţi va face vii şi trupurile voastre cele muritoare, prin Duhul Său care locuieşte în voi".

Rom. 11,14-15 „Doar voi izbuti să aţâţ râvna celor din neamul meu şi să mântuiesc pe unii dintre ei. ♣ Căci dacă înlăturarea lor a adus împăcarea lumii, ce va fi primirea lor la loc, dacă nu o înviere din morţi?"

2 Cor. 5,14-15 „Căci dragostea lui Hristos ne stăpâneşte pe noi care socotim aceasta, că dacă unul a murit pentru toţi, au murit deci toţi. ♣ Şi a murit pentru toţi, ca cei ce viază să nu mai vieze loruşi, ci Aceluia care, pentru ei, a murit şi a înviat[864]**".**

Ef. 2,5 (1) „Pe noi cei ce eram morţi prin greşealele noastre, ne-a făcut vii împreună cu Hristos - prin har sunteţi mântuiţi!"

---

omului prin Botez şi se încheie cu trecerea lui din viaţa prezentă în cea viitoare, în Biserica triumfătoare". Prof. N. Chiţescu, Pr. Prof. Isidor Todoran, Pr. Prof. Petreuţă, *op. cit.*, p. 300.

Vezi şi notele de subsol de la: Apoc. 20,1-3,7-10, *p. 290*; Apoc. 20,4, *p. 141*.

[863] Vezi şi Rom. 6,1-2,10-23, *p. 246.*

[864] Vezi 2 Cor. 5,14-19,21, *p. 123*; 2 Cor. 4,7-12, *p. 247.*

Ef. 5,14 „Căci tot ceea ce este descoperit, lumină este. Pentru aceea zice: «**Deşteaptă-te cel ce dormi şi te scoală din morţi şi te va lumina Hristos**»[865]”.

Col. 2,12-13,20 „Îngropaţi fiind împreună cu El prin botez, cu El aţi şi înviat prin credinţa în lucrarea lui Dumnezeu, Cel ce L-a înviat pe El din morţi. ♣ Iar pe voi care eraţi morţi, în fărădelegile şi în netăierea împrejur a trupului vostru, v-a făcut vii, împreună cu Sine, iertându-ne toate greşealele. ♣ Dacă deci aţi murit împreună cu Hristos pentru înţelesurile cele slabe ale lumii, ...[866]”.

Col. 3,1-4 „**Aşadar, dacă aţi înviat împreună cu Hristos, căutaţi cele de sus, unde se află Hristos, şezând de-a dreapta lui Dumnezeu**; ♣ Cugetaţi cele de sus, nu cele de pe pământ; ♣ **Căci voi aţi murit şi viaţa voastră este ascunsă cu Hristos întru Dumnezeu**. ♣ **Iar când Hristos, Care este viaţa voastră, Se va arăta, atunci şi voi, împreună cu El, vă veţi arăta întru slavă”.**

2 Tim. 2,11-12 „Vrednic de crezare este cuvântul: căci dacă am murit împreună cu El, vom şi învia împreună cu El. ♣ Dacă rămânem întru El, vom şi împărăţi împreună cu El; de-L vom tăgădui, şi El ne va tăgădui pe noi”.

1 Petr. 1,3-4 „Binecuvântat fie Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Care, după mare mila Sa, **prin învierea lui Iisus Hristos din morţi, ne-a născut din nou, spre nădejde vie**. ♣ Spre moştenire nestricăcioasă şi neîntinată şi neveştejită, păstrată în ceruri pentru voi”.

1 In. 3,14 „Noi ştim că am trecut din moarte la viaţă, pentru că iubim pe fraţi; cine nu iubeşte pe fratele său rămâne în moarte”.

3. Raiul. Cer şi pământ nou[867]

Mt. 19,21 (Mc. 10,21; Lc. 18,22)[868] „Dacă voieşti să fii desăvârşit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor şi vei avea comoară în cer; după aceea, vino şi urmează-Mi”.

Lc. 15,7 „**Zic vouă: Că aşa şi în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte**, decât pentru nouăzeci şi nouă de drepţi, care n-au nevoie de pocăinţă”.

Lc. 23,42-43 „Şi zicea lui Iisus: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni în împărăţia Ta. ♣ Şi Iisus i-a zis: Adevărat grăiesc ţie, astăzi vei fi cu Mine în rai[869]”.

---

[865] Vezi Ef. 5,3-5,8-14, *p. 252.*
[866] Vezi Col. 2,8-13, *p. 249*; Col. 2,4,8-9,18-23, *p. 499-500.*
[867] Vezi şi *Cetatea cerească*, p. 68-69; *Înălţarea Domnului*, p. 119-120.
[868] Vezi şi Mt. 6,19-21 (Lc. 12,33-34), *p. 490.*

In. 14,2-3 „<u>În casa Tatălui Meu multe locaşuri sunt</u>[870]. Iar de nu, v-aş fi spus. Mă duc să vă gătesc loc. ♣ Şi dacă Mă voi duce şi vă voi găti loc, iarăşi voi veni şi vă voi lua la Mine, ca să fiţi şi voi unde sunt Eu".

♣♣♣

1 Cor. 2,9 „Ci precum este scris: «**Cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El**[871]»".

1 Cor. 15,40 „Sunt şi trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; dar alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti[872]**".**

2 Cor. 5,1-2 „Căci ştim că, dacă acest cort, locuinţa noastră pământească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veşnică, în ceruri. ♣ **Căci de aceea şi suspinăm, în acest trup, dorind să ne îmbrăcăm cu locuinţa noastră cea din cer**[873]".

<u>2 Cor. 12,1-4</u> „Dacă trebuie să mă laud, nu-mi este de folos, dar voi veni totuşi la vedenii şi la descoperiri de la Domnul. ♣ **<u>Cunosc un om în Hristos, care acum paisprezece ani</u>** - fie în trup, nu ştiu; fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - **<u>a fost răpit unul ca acesta până la al treilea cer</u>**. ♣ Şi-l ştiu pe un astfel de om - fie în trup, fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - ♣ **<u>Că a fost răpit în rai şi a auzit cuvinte de nespus</u>, pe care nu se cuvine omului să le grăiască**".

Ef. 4,10 „Cel ce S-a pogorât, Acela este Care S-a suit mai presus de toate cerurile, ca pe toate să le umple".

<u>Evr. 12,22-23</u> „**Ci v-aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea Dumnezeului celui viu**, **de Ierusalimul cel ceresc** şi de zeci de mii de îngeri, în adunare sărbătorească, ♣ Şi de Biserica celor întâi născuţi, care sunt scrişi în ceruri şi de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, **şi de <u>duhurile drepţilor</u> celor desăvârşiţi**".

2 Petr. 3,13-14 (Apoc. 21,1[874]**)** „**Dar noi aşteptăm, potrivit făgăduinţelor Lui, <u>ceruri noi şi pământ nou</u>, în care locuieşte dreptatea**. ♣ Pentru aceea, iubiţilor, aşteptând acestea, sârguiţi-vă să fiţi aflaţi de El în pace, fără prihană şi fără vină".

Apoc. 2,7 „Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: **<u>Celui ce va birui îi voi da să mănânce din pomul vieţii, care este în raiul lui Dumnezeu</u>**".

---

[869] Vezi Lc. 23,39-43, *p. 436.*
[870] Vezi 1 Cor. 15,21-23, *p. 321.*
[871] Is. 64,3. Vezi 1 Cor. 2,4,9-13, *p. 42.*
[872] Vezi 1 Cor. 15,39-41, *p. 265.*
[873] Vezi 2 Cor. 5,1-9, *p. 265.*
[874] Vezi şi Apoc. 21,1-2, *p. 68.*

Apoc. 11,19 „**Şi s-a deschis templul lui Dumnezeu, cel din cer, şi s-a văzut în templul Lui chivotul legământului Său**, şi au fost fulgere şi vuiete şi tunete şi cutremur şi grindină mare".

Apoc. 12,12 „**Pentru aceasta, bucuraţi-vă ceruri şi cei ce locuiţi în ele**. Vai vouă, pământule şi mare, fiindcă diavolul a coborât la voi având mânie mare, căci ştie că timpul lui e scurt".

Apoc. 13,6 „Şi şi-a deschis gura sa spre hula lui Dumnezeu, **ca să hulească numele Lui şi cortul Lui şi pe cei ce locuiesc în cer**".

a. Starea omului în rai

Lc. 16,22 „Şi a murit săracul şi a fost dus de către îngeri în sânul lui Avraam[875]".

Apoc. 7,9,13-17 „**După acestea, m-am uitat şi iată mulţime multă**, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea tronului şi înaintea Mielului, **îmbrăcaţi în veşminte albe** şi având în mână ramuri de finic. ♣ Iar unul dintre bătrâni a deschis gura şi mi-a zis: **Aceştia care sunt îmbrăcaţi în veşminte albe, cine sunt şi de unde au venit?** ♣ Şi i-am zis: Doamne, Tu ştii. El mi-a răspuns: **Aceştia sunt cei ce vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au făcut albe în sângele Mielului**. ♣ Pentru aceea sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, şi Îi slujesc ziua şi noaptea, în templul Lui, şi Cel ce şade pe tron îi va adăposti în cortul Său. ♣ **Şi nu vor mai flămânzi, nici nu vor mai înseta, nici nu va mai cădea soarele peste ei şi nici o arşiţă; ♣ Căci Mielul, Cel ce stă în mijlocul tronului, îi va paşte pe ei şi-i va duce la izvoarele apelor vieţii şi Dumnezeu va şterge orice lacrimă din ochii lor**".

Apoc. 21,3-4 „Şi am auzit, din tron, un glas puternic care zicea: Iată, cortul lui Dumnezeu este cu oamenii şi El va sălăşlui cu ei şi ei vor fi poporul Lui şi însuşi Dumnezeu va fi cu ei. ♣ **Şi va şterge orice lacrimă din ochii lor şi moarte nu va mai fi; nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut**".

[875] Vezi Lc. 16,19-31 *Pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr*, p. 304.

MOARTE

In. 5,25 „Adevărat, adevărat zic vouă, că vine ceasul şi acum este, când morţii vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu şi cei ce vor auzi vor învia[876]”.

Rom. 14,9; Rom. 6,9[877] „Căci pentru aceasta a murit şi a înviat Hristos, ca să stăpânească şi peste morţi şi peste vii. ♣♣ Ştiind că Hristos, înviat din morţi, nu mai moare. Moartea nu mai are stăpânire asupra Lui”.

2 Tim. 1,10 „Iar acum s-a dat pe faţă prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Cel ce a nimicit moartea şi a adus la lumină viaţa şi nemurirea, prin Evanghelie”.

1 Petr. 3,18-19 „Pentru că şi Hristos a suferit odată moartea pentru păcatele noastre, El cel drept pentru cei nedrepţi, ca să ne aducă pe noi la Dumnezeu, omorât fiind cu trupul, dar viu făcut cu duhul, ♣ Cu care S-a coborât şi a propovăduit şi duhurilor ţinute în închisoare”.

Apoc. 1,17-18 „... Eu sunt Cel dintâi şi Cel de pe Urmă, ♣ Şi Cel ce sunt viu. Am fost mort, şi, iată, sunt viu, în vecii vecilor, şi am cheile morţii şi ale iadului”.

♣♣♣

Lc. 12,20 „Iar Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Şi cele ce ai pregătit ale cui vor fi?[878]”

Lc. 16,19-31 *Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr*[879]

In. 8,51 „Adevărat, adevărat zic vouă: Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac”.

In. 11,26 „Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac ...[880]”.

♣♣♣

[876] Vezi In. 5,21-30, *p. 146-147.*
[877] Vezi şi Fapt. 2,23-24, *p. 177.*
[878] Vezi Lc. 12,13-21 *Pilda bogatului căruia i-a rodit ţarina*, p. 346.
[879] Vezi Lc. 16,19-31 *Pilda bogatului nemilostiv și a săracului Lazăr*, p. 304.
[880] Vezi In. 11,3-4,21-27,38,41-43, *p. 28.*

Rom. 5,12-14,17 „**De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, aşa şi moartea a trecut la toţi oamenii, pentru că toţi au păcătuit în el**. ♣ Căci, până la lege, păcatul era în lume, dar păcatul nu se socoteşte când nu este lege. ♣ Ci a împărăţit moartea de la Adam până la Moise şi peste cei ce nu păcătuiseră, după asemănarea greşelii lui Adam, care este chip al Celui ce avea să vină. ♣ **Căci, dacă prin greşeala unuia moartea a împărăţit printr-unul, cu mult mai mult cei ce primesc prisosinţa harului şi a darului dreptăţii vor împărăţi în viaţă prin Unul Iisus Hristos**[881]".

Rom. 6,21-23 „**Deci ce roadă aveaţi atunci? Roade de care acum vă e ruşine; pentru că sfârşitul acelora este moartea**. ♣ Dar acum, izbăviţi fiind de păcat şi robi făcându-vă lui Dumnezeu, aveţi roada voastră spre sfinţire, iar sfârşitul, viaţă veşnică. ♣ **Pentru că plata păcatului este moartea**, iar harul lui Dumnezeu, viaţa veşnică, în Hristos Iisus, Domnul nostru[882]".

Rom. 14,7-9 „Căci nimeni dintre noi nu trăieşte pentru sine şi nimeni nu moare pentru sine. ♣ Că dacă trăim, pentru Domnul trăim, şi dacă murim, pentru Domnul murim. **Deci şi dacă trăim, şi dacă murim, ai Domnului suntem**. ♣ **Căci pentru aceasta a murit şi a înviat Hristos, ca să stăpânească şi peste morţi şi peste vii**".

1 Cor. 15,21,26 „**Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om şi învierea morţilor. ♣ Vrăjmaşul cel din urmă, care va fi nimicit, este moartea**[883]".

1 Cor. 15,50-52 „Aceasta însă zic, fraţilor: **Carnea şi sângele nu pot să moştenească împărăţia lui Dumnezeu**, nici stricăciunea nu moşteneşte nestricăciunea. ♣ Iată, taină vă spun vouă: **Nu toţi vom muri, dar toţi ne vom schimba**, ♣ Deodată, într-o clipeală de ochi la trâmbiţa cea de apoi. **Căci trâmbiţa va suna şi morţii vor învia nestricăcioşi, iar noi ne vom schimba**[884]".

1 Cor. 15,56 „Şi boldul morţii este păcatul, iar puterea păcatului este legea".

Filip. 1,20-21 „După aşteptarea şi nădejdea mea că întru nimic nu voi fi ruşinat, ci, întru toată îndrăzneala, precum totdeauna, aşa şi acum, **Hristos va fi preaslăvit în trupul meu, fie prin viaţă, fie prin moarte**; ♣ **Căci pentru mine viaţă este Hristos şi moartea un câştig**[885]".

1 Tes. 4,13-14 „Fraţilor, despre cei ce au adormit, nu voim să fiţi în neştiinţă, ca să nu vă întristaţi, ca ceilalţi, care nu au nădejde, ♣ **Pentru că de credem că Iisus a**

---

[881] Vezi Rom. 5,12-21, *p. 129.*

[882] *Vezi Rom. 6,1-2,10-23,* p. 246.

[883] Vezi 1 Cor. 15,21-26, *p. 279-280.*

[884] Vezi 1 Cor. 15,50-55, *p. 280.*

[885] Vezi Filip. 1,20-24, *p. 212-213*; 2 Cor. 5,1-9, *p. 265.*

murit şi a înviat, tot aşa (credem) că Dumnezeu, pe cei adormiţi întru Iisus, îi va aduce împreună cu El[886]".

Evr. 2,14-15 „Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtaşi sângelui şi trupului, în acelaşi fel şi El S-a împărtăşit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul, ♣ Şi să izbăvească pe acei pe care frica morţii îi ţinea în robie toată viaţa".

Evr. 9,27 „Şi precum este rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să fie judecata".

Apoc. 6,7-8 „Şi când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul fiinţei a patra, zicând: Vino şi vezi. ♣ **Şi m-am uitat şi iată un cal galben-vânăt şi numele celui ce şedea pe el era: Moartea; şi iadul se ţinea după el**; şi li s-a dat lor putere peste a patra parte a pământului, ca să ucidă cu sabie şi cu foamete, şi cu moarte şi cu fiarele de pe pământ".

1. Moartea a doua

Apoc. 20,6 „Fericit şi sfânt este cel ce are parte de învierea cea dintâi. Peste aceştia moartea cea de a doua[887] **nu are putere ...".**

♣♣♣

Lc. 20,35-36 (Mt. 22,30; Mc. 12,25) „Iar cei ce se vor învrednici să dobândească veacul acela şi învierea cea din morţi, nici nu se însoară, nici nu se mărită. ♣ Căci nici să moară nu mai pot, căci sunt la fel cu îngerii şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii[888]**".**

Mt. 25,41,46 „Atunci va zice şi celor de-a stânga: **Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui**. ♣ **Şi vor merge aceştia la osândă veşnică**, **iar dreptii la viaţă veşnică**[889]".

2 Cor. 5,1,8 „Căci ştim că, dacă acest cort, locuinţa noastră pământească, se va strica, avem zidire de la Dumnezeu, casă nefăcută de mână, veşnică, în ceruri. ♣

---

[886] Vezi 1 Tes. 4,13-17, *p. 322.*

[887] *„Spre deosebire de moartea cea dintâi, care este despărţirea sufletului de trup, moartea cea de-a doua (Apoc. 20,6) va fi despărţirea sufletului de Dumnezeu, pedeapsa veşnică, echivalentă cu moartea însăşi a sufletului".* ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 1755.

Vezi şi nota de subsol de la Apoc. 20,5-6, *p. 322.*

[888] Vezi Lc. 20,27-38 (Mt. 22,23-32; Mc. 12,18-27), *p. 319-320.*

[889] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297*; Mc. 3,28-29, *p. 397.*

Avem încredere şi voim mai bine să plecăm din trup şi să petrecem la Domnul[890]**”.**

2 Tes. 1,9 „Ei vor lua ca pedeapsă pieirea veşnică de la faţa Domnului şi de la slava puterii Lui[891]**”.**

Evr. 9,27 „Şi precum este rânduit oamenilor o dată să moară, iar după aceea să fie judecata[892]**”.**

Apoc. 2,11 „Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: Cel ce biruieşte nu va fi vătămat de moartea cea de-a doua[893]**”.**

Apoc. 20,13-14 „Şi marea a dat pe morţii cei din ea **şi moartea şi iadul au dat pe morţii lor**, şi judecaţi au fost, fiecare după faptele sale. ♣ **Şi moartea şi iadul au fost aruncate în râul de foc. Aceasta e moartea cea de a doua: iezerul cel de foc**[894]**”.**

Apoc. 21,8 „**Iar partea celor fricoşi şi necredincioşi şi spurcaţi** şi ucigaşi şi desfrânaţi şi fermecători şi închinători de idoli şi a tuturor celor mincinoşi **este în iezerul care arde, cu foc şi cu pucioasă, care este moartea a doua**”.

[890] Vezi 2 Cor. 5,1-9, *p. 265.*
[891] Vezi 2 Tes. 1,7-10, *p. 298-299.*
[892] Vezi Evr. 9,27-28, *p. 281.*
[893] Vezi Apoc. 2,9-11, *p. 379-380.*
[894] Vezi Apoc. 20,11-15, *p. 295-296.*

PĂCATE

1 Cor. 10,22 „Oare vrem să mâniem pe Domnul? Nu cumva suntem mai tari decât El?"

In. 15,22 „De n-aş fi venit şi nu le-aş fi vorbit, păcat nu ar avea; dar acum n-au cuvânt de dezvinovăţire pentru păcatul lor".

Rom. 6,23; 1 Cor. 15,56 „Pentru că plata păcatului este moartea ... . ♣♣ Şi boldul morţii este păcatul ...".

Iac. 1,14-15 „Ci fiecare este ispitit când este tras şi momit de însăşi pofta sa. ♣ Apoi pofta, zămislind, naşte păcat, iar păcatul, odată săvârşit, aduce moarte".

Iac. 4,1-4 „De unde vin războaiele şi de unde certurile dintre voi? Oare, nu de aici: din poftele voastre care se luptă în mădularele voastre? ♣ Poftiţi şi nu aveţi; ucideţi şi pizmuiţi şi nu puteţi dobândi ce doriţi; vă sfătuiţi şi vă războiţi, şi nu aveţi, pentru că nu cereţi. ♣ Cereţi şi nu primiţi, pentru că cereţi rău, ca voi să risipiţi în plăceri. ♣ Preadesfrânaţilor! Nu ştiţi, oare, că prietenia lumii este dușmănie faţă de Dumnezeu? Cine deci va voi să fie prieten cu lumea se face vrăjmaş lui Dumnezeu".

1 Petr. 4,18 „Şi dacă dreptul abia se mântuieşte, ce va fi cu cel necredincios şi păcătos?"

1 In. 5,18[895] **„Ştim că oricine e născut din Dumnezeu nu păcătuieşte; ci cel ce s-a născut din Dumnezeu se păzeşte pe sine, şi cel rău nu se atinge de el".**

In. 5,40 „Şi nu voiţi să veniţi la Mine, ca să aveţi viaţă!"

♣♣♣

Mc. 7,1-23[896] **(Mt. 15,1-20)** „Şi s-au adunat la El fariseii şi unii dintre cărturari, care veniseră din Ierusalim. ♣ **Şi văzând pe unii din ucenicii Lui că mănâncă cu mâinile necurate, adică nespălate, cârteau**; ♣ Căci fariseii şi toţi iudeii, dacă nu-şi spală mâinile până la cot, nu mănâncă, ţinând datina bătrânilor. ♣ Şi când vin din piaţă, dacă nu se spală, nu mănâncă; şi alte multe sunt pe care au primit să le ţină: spălarea paharelor şi a urcioarelor şi a vaselor de aramă şi a paturilor. ♣ Şi L-au

[895] Vezi şi 1 In. 5,16, *p. 393*; 1 In. 3,1-2,9-10, *p. 250-251*.
[896] Vezi şi Lc. 11,37-41, *p. 343*.

întrebat pe El fariseii şi cărturarii: **Pentru ce nu umblă ucenicii Tăi după datina bătrânilor, ci mănâncă cu mâinile nespălate?** ♣ Iar El le-a zis: **Bine a proorocit Isaia despre voi, făţarnicilor, precum este scris: «Acest popor Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine**[897]**»**. ♣ **Dar în zadar Mă cinstesc, învăţând învăţături care sunt porunci omeneşti**. ♣ **Căci lăsând porunca lui Dumnezeu, ţineţi datina oamenilor**: spălarea urcioarelor şi a paharelor şi altele ca acestea multe, pe care le faceţi. ♣ Şi le zicea lor: Bine, aţi lepădat porunca lui Dumnezeu, ca să ţineţi datina voastră! ♣ Căci Moise a zis: «Cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta[898]», şi «cel ce va grăi de rău pe tatăl său, sau pe mama sa, cu moarte să se sfârşească[899]». ♣ **Voi însă ziceţi: Dacă un om va spune tatălui sau mamei: Corban! adică: Cu ce te-aş fi putut ajuta este dăruit lui Dumnezeu, ♣ Nu-l mai lăsaţi să facă nimic pentru tatăl său sau pentru mama sa. ♣ Şi astfel desfiinţaţi cuvântul lui Dumnezeu cu datina voastră pe care singuri aţi dat-o**. Şi faceţi multe asemănătoare cu acestea. ♣ Şi chemând iarăşi mulţimea la El, le zicea: Ascultaţi-Mă toţi şi înţelegeţi: ♣ **Nu este nimic din afară de om care, intrând în el, să poată să-l spurce. Dar cele ce ies din om, acelea sunt care îl spurcă**. ♣ De are cineva urechi de auzit să audă. ♣ Şi când a intrat în casă de la mulţime, L-au întrebat ucenicii despre această pildă. ♣ Şi El le-a zis: Aşadar şi voi sunteţi nepricepuţi? Nu înţelegeţi, oare, că tot ce intră în om, din afară, nu poate să-l spurce? ♣ Că nu intră în inima lui, ci în pântece, şi iese afară, pe calea sa, bucatele fiind toate curate. ♣ Dar zicea că ceea ce iese din om, aceea spurcă pe om. ♣ **Căci dinăuntru, din inima omului, ies cugetele cele rele, desfrânările, hoţiile, uciderile,** ♣ **Adulterul, lăcomiile, vicleniile, înşelăciunea, nerușinarea, ochiul pizmaș, hula, trufia, ușurătatea. ♣ Toate aceste rele ies dinăuntru şi spurcă pe om**".

Mc. 10,17-19 (Mt. 19,16-18; Lc. 18,18-20) „Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică? ♣ Iar Iisus i-a răspuns: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât unul Dumnezeu. ♣ Ştii poruncile: Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, să nu înşeli pe nimeni, cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta[900]".

In. 3,19-20 „Iar aceasta este judecata, că Lumina a venit în lume şi **oamenii au iubit întunericul mai mult decât Lumina**. Căci faptele lor erau rele. ♣ **Că oricine face rele urăşte Lumina şi nu vine la Lumină, pentru ca faptele lui să nu se vădească**".

In. 5,14 „După aceasta Iisus l-a aflat în templu şi i-a zis: **Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu-ţi fie ceva mai rău**[901]".

In. 5,28-29 „Nu vă miraţi de aceasta; căci vine ceasul când toţi cei din morminte vor auzi glasul Lui, ♣ Şi vor ieşi, cei ce au făcut cele bune spre învierea vieţii **şi cei ce au făcut cele rele spre învierea osândirii**".

---

[897] Is. 29,13. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 152.
[898] Ieș. 20,12 (Deut. 5,16). Ibidem p. 87.
[899] Ieș. 21,17. Ibidem p. 87.
[900] Vezi Mc. 10,17-27 (Mt. 19,16-26; Lc. 18,18-27), *p. 490-491.*
[901] Vezi In. 5,1-18, *p. 484.*

In. 8,34-35 „Iisus le-a răspuns: Adevărat, adevărat vă spun: **Oricine săvârşeşte păcatul este rob al păcatului**. ♣ **Iar robul nu rămâne în casă în veac**; Fiul însă rămâne în veac[902]".

In. 9,1-3 „Şi trecând Iisus, a văzut un om **orb din naştere**. ♣ Şi ucenicii Lui L-au întrebat, zicând: **Învăţătorule, cine a păcătuit; acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb[903]? ♣** Iisus a răspuns: **Nici el n-a păcătuit, nici părinţii lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu**".

In. 9,39-41 „**Şi a zis: Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei care nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi**. ♣ Şi au auzit acestea unii dintre fariseii, care erau cu El, şi I-au zis: Oare şi noi suntem orbi? ♣ Iisus le-a zis: **Dacă aţi fi orbi n-aţi avea păcat. Dar acum ziceţi: Noi vedem. De aceea păcatul rămâne asupra voastră**".

♣♣♣

Rom. 1,21-32 „**Pentru că, cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu I-au mulţumit, ci s-au rătăcit în gândurile lor şi inima lor cea nesocotită s-a întunecat**. ♣ Zicând că sunt înţelepţi, au ajuns nebuni. ♣ Şi **au schimbat slava lui Dumnezeu Celui nestricăcios cu asemănarea chipului omului celui stricăcios şi al păsărilor şi al celor cu patru picioare şi al târâtoarelor. ♣ De aceea Dumnezeu i-a dat necurăţiei, după poftele inimilor lor**, ca să-şi pângărească trupurile lor între ei, ♣ Ca unii care au schimbat adevărul lui Dumnezeu în minciună şi s-au închinat şi au slujit făpturii, în locul Făcătorului, Care este binecuvântat în veci, amin! ♣ **Pentru aceea, Dumnezeu i-a dat unor patimi de ocară, căci şi femeile lor au schimbat fireasca rânduială cu cea împotriva firii**; ♣ Asemenea şi bărbaţii lăsând rânduiala cea după fire a părţii femeieşti, s-au aprins în pofta lor unii pentru alţii, bărbaţi cu bărbaţi, săvârşind ruşinea şi luând cu ei răsplata cuvenită rătăcirii lor. ♣ Şi precum n-au încercat să aibă pe Dumnezeu în cunoştinţă, aşa şi Dumnezeu i-a lăsat la mintea lor fără judecată, să facă cele ce nu se cuvine. ♣ **Plini fiind de toată nedreptatea, de desfrânare, de viclenie, de lăcomie, de răutate; plini de pizmă, de ucidere, de ceartă, de înşelăciune, de purtări rele, bârfitori, ♣ Grăitori de rău, urâtori de Dumnezeu, ocărâtori, semeţi, trufaşi, lăudăroşi, născocitori de rele, nesupuşi părinţilor, ♣ Neînţelepţi, călcători de cuvânt, fără dragoste, fără milă**; ♣ **Aceştia, deşi au cunoscut dreapta orânduire a lui Dumnezeu, că cei ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că fac ei acestea, ci le şi încuviinţează celor care le fac**".

Rom. 3,10-18 „După cum este scris: «**Nu este drept nici unul**; ♣ **Nu este cel ce înţelege, nu este cel ce caută pe Dumnezeu**. ♣ Toţi s-au abătut, împreună, netrebnici s-au făcut. Nu este cine să facă binele, nici măcar unul nu este. ♣ Mormânt deschis este gâtlejul lor; viclenii vorbit-au cu limbile lor; venin de viperă este sub buzele lor; ♣ Gura lor e plină de blestem şi amărăciune; ♣ Iuţi sunt picioarele lor să

[902] Vezi In. 8,12,31-36,51, *p. 169.*

[903] Ieş. 20,5 (Deut. 5,9). Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 171

verse sânge; ♣ Pustiire şi nenorocire sunt în drumurile lor; ♣ Şi calea păcii ei nu au cunoscut-o; ♣ **Nu este frică de Dumnezeu înaintea ochilor lor**»".

Rom. 5,12 „De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, aşa şi moartea a trecut la toţi oamenii, pentru că toţi au păcătuit în el[904]**"**.

Rom. 6,12-16 „**Deci să nu împărăţească păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să vă supuneţi poftelor lui**; ♣ **Nici să nu puneţi mădularele voastre ca arme ale nedreptăţii în slujba păcatului**, ci, înfăţişaţi-vă pe voi lui Dumnezeu, ca vii, sculaţi din morţi, şi mădularele voastre ca arme ale dreptăţii lui Dumnezeu. ♣ **Căci păcatul nu va avea stăpânire asupra voastră, fiindcă nu sunteţi sub lege, ci sub har**. ♣ Oare, atunci să păcătuim fiindcă nu suntem sub lege, ci sub har? Nicidecum! ♣ **Au nu ştiţi că celui ce vă daţi spre ascultare robi, sunteţi robi aceluia căruia vă supuneţi: fie ai păcatului spre moarte, fie ai ascultării spre dreptate?**[905]".

Rom. 7,11,17-25[906] „**Pentru că păcatul, luând îndemn prin poruncă, m-a înşelat şi m-a ucis prin ea**. ♣ Dar acum nu eu fac acestea, ci păcatul care locuieşte în mine. ♣ Fiindcă ştiu că nu locuieşte în mine, adică în trupul meu, ce este bun**. Căci a voi se află în mine, dar a face binele nu aflu; ♣ Căci nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvârşesc**. ♣ Iar dacă fac ceea ce nu voiesc eu, nu eu fac aceasta, ci păcatul care locuieşte în mine. ♣ **Găsesc deci în mine, care voiesc să fac bine, legea că răul este legat de mine.** ♣ Că, după omul cel lăuntric, mă bucur de legea lui Dumnezeu; ♣ Dar văd în mădularele mele o altă lege, luptându-se împotriva legii minţii mele şi făcându-mă rob legii păcatului, care este în mădularele mele. ♣ **Om nenorocit ce sunt! Cine mă va izbăvi de trupul morţii acesteia? ♣ Mulţumesc lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Domnul nostru! Deci, dar, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul, legii păcatului**".

Rom. 8,5-6,10 „Căci cei ce sunt după trup cugetă cele ale trupului, iar cei ce sunt după Duh, cele ale Duhului. ♣ **Căci dorinţa cărnii este moarte dar dorinţa Duhului este viaţă şi pace**; ♣ **Iar dacă Hristos este în voi, trupul este mort pentru păcat; iar Duhul, viaţă pentru dreptate**[907]".

Rom. 13,12-14[908] **„Noaptea e pe sfârşite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne îmbrăcăm cu armele luminii. ♣ Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospeţe şi în beţii, nu în desfrânări şi în fapte de ruşine, nu în ceartă şi în pizmă; ♣ Ci îmbrăcaţi-vă în Domnul Iisus Hristos şi grija de trup să nu o faceţi spre pofte".**

---

[904] Vezi Rom. 5,12-21, *p. 129.*
[905] Vezi Rom. 6,1-2,10-23, *p. 246.*
[906] Vezi şi Rom. 7,7-16, *p. 134.*
[907] Vezi Rom. 8,5-16, *p. 41.*
[908] Vezi şi 1 Petr. 2,1-5, *p. 254.*

1 Cor. 5,9-11 **„V-am scris în epistolă să nu vă amestecaţi cu desfrânaţii; ♣ Dar nu am spus, desigur, despre desfrânaţii acestei lumi, sau despre lacomi, sau despre răpitori, sau despre închinătorii la idoli, căci altfel ar trebui să ieşiţi afară din lume. ♣ Dar eu v-am scris acum să nu vă amestecaţi cu vreunul, care, numindu-se frate, va fi desfrânat, sau lacom, sau închinător la idoli, sau ocărâtor, sau beţiv, sau răpitor. Cu unul ca acesta nici să nu şedeţi la masă".**

1 Cor. 6,9-10[909] **„Nu ştiţi, oare, că nedrepţii nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu? Nu vă amăgiţi: Nici desfrânaţii, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici malahienii, nici sodomiţii, ♣ Nici furii, nici lacomii, nici beţivii, nici batjocoritorii, nici răpitorii nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu".**

1 Cor. 10,5-12 „**Dar cei mai mulţi dintre ei nu au plăcut lui Dumnezeu, căci au căzut în pustie**. ♣ **Şi acestea s-au făcut pilde pentru noi, ca să nu poftim la cele rele, cum au poftit aceia**; ♣ **Nici închinători la idoli să nu vă faceţi**, ca unii dintre ei, precum este scris: «A şezut poporul să mănânce şi să bea şi s-au sculat la joc[910]»; ♣ **Nici să ne desfrânăm** cum s-au desfrânat unii dintre ei, şi au căzut, într-o zi, douăzeci şi trei de mii; ♣ **Nici să ispitim pe Domnul, precum L-au ispitit unii dintre ei şi au pierit de şerpi**; ♣ **Nici să cârtiţi**, precum au cârtit unii dintre ei şi au fost nimiciţi de către pierzătorul. ♣ **Şi toate acestea li s-au întâmplat acelora, ca preînchipuiri ale viitorului, şi au fost scrise spre povăţuirea noastră**, la care au ajuns sfârşiturile veacurilor. ♣ **De aceea, cel căruia i se pare că stă neclintit să ia seama să nu cadă**".

1 Cor. 15,56 „**Şi boldul morţii este păcatul**, iar puterea păcatului este legea".

2 Cor. 12,20-21 „**Căci mă tem ca nu cumva venind, să nu vă găsesc pe voi aşa precum voiesc, iar eu să fiu găsit de voi aşa precum nu voiţi; mă tem adică de certuri, de pizmă, de mânii, de întărâtări, de clevetiri, de murmure, de îngâmfări, de tulburări**; ♣ Mă tem ca nu cumva, venind iarăşi, să mă umilească Dumnezeul meu la voi şi să plâng pe mulţi care au păcătuit înainte şi nu s-au pocăit de necurăţia şi de desfrânarea şi de necumpătarea pe care le-au făcut".

Gal. 5,16-17,19-21,26 „Zic dar: **În Duhul să umblaţi şi să nu împliniţi pofta trupului**. ♣ **Căci trupul poftește împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului**; căci acestea se împotrivesc unul altuia, ca să nu faceţi cele ce aţi voi. ♣ **Iar faptele trupului sunt cunoscute, şi ele sunt**: **adulter, desfrânare, necurăţie, destrăbălare, ♣ Închinare la idoli, fermecătorie, vrajbe, certuri, zavistii, mânii, gâlcevi, dezbinări, eresuri, ♣ Pizmuiri, ucideri, beţii, chefuri** şi cele asemenea acestora, pe care vi le spun dinainte, precum dinainte v-am şi spus, că cei ce fac unele ca acestea nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu. ♣ **Să nu fim iubitori de mărire deşartă, supărându-ne unii pe alţii şi pizmuindu-ne unii pe alţii**".

[909] Vezi şi Ef. 5,3-5,8-14, *p. 252*; Apoc. 9,20-21, *p. 439.*
[910] Ieş. 32,6.

Ef. 2,3 „Întru care şi noi toţi am petrecut odinioară, în poftele trupului nostru, făcând voile trupului şi ale simţurilor şi, din fire, eram fiii mâniei ca şi ceilalţi[911]".

Ef. 4,31 „Orice amărăciune şi supărare şi mânie şi izbucnire şi defăimare să piară de la voi, împreună cu orice răutate[912]".

Col. 3,5-9 „**Drept aceea, omorâţi mădularele voastre, cele pământeşti**: **desfrânarea, necurăţia, patima, pofta rea şi lăcomia, care este închinare la idoli**, ♣ Pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării, ♣ În care păcate aţi umblat şi voi odinioară, pe când trăiaţi în ele. ♣ Acum deci vă lepădaţi şi voi de toate acestea: **mânia, iuţimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de ruşine** din gura voastră. ♣ **Nu vă mințiți unul pe altul, fiindcă v-aţi dezbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui**".

1 Tim. 1,8-10 „Noi ştim că legea este bună, dacă se foloseşte cineva de ea potrivit legii; ♣ **Ştiind aceasta, că legea nu este pusă pentru cel drept, ci pentru cei fără de lege şi răzvrătiţi, pentru necredincioşi şi păcătoşi, pentru necuvioşi şi spurcaţi, pentru ucigaşii de tată şi ucigaşii de mamă, pentru omorâtorii de oameni, ♣ Pentru desfrânaţi, pentru sodomiţi, pentru vânzătorii de oameni, pentru mincinoşi, pentru cei care jură strâmb şi pentru tot ce stă împotriva învățăturii sănătoase**".

1 Tim. 5,24 „**Păcatele unor oameni sunt vădite, mergând înaintea lor la judecată, ale altora însă vin în urma lor".**

2 Tim. 3,1-4 „Şi aceasta să ştii că, în zilele din urmă, vor veni vremuri grele; ♣ **Că vor fi oameni iubitori de sine, iubitori de arginţi, lăudăroşi, trufaşi, hulitori, neascultători de părinţi, nemulţumitori, fără cucernicie, ♣ Lipsiţi de dragoste, neînduplecaţi, clevetitori, neînfrânaţi, cruzi, neiubitori de bine, ♣ Trădători, necuviincioşi, îngâmfaţi, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu".**

Evr. 10,26-27 „Căci dacă păcătuim de voia noastră, după ce am luat cunoştiinţă despre adevăr, nu ne mai rămâne, pentru păcate, nici o jertfă ♣ Ci o înfricoşată aşteptare a judecăţii şi iuţimea focului care va mistui pe cei potrivnici[913]".

Iac. 2,10-12 „**Pentru că cine va păzi toată legea, dar va greşi într-o singură poruncă, s-a făcut vinovat faţă de toate poruncile**. ♣ Căci Cel ce a zis: «Să nu săvârşeşti adulter[914]», a zis şi: «Să nu ucizi[915]». Şi dacă nu săvârşeşti adulter, dar ucizi,

[911] Vezi Ef. 2,1-5,10,19-22, *p. 248.*
[912] Vezi Ef. 4,17-32, *p. 252.*
[913] Vezi Evr. 10,26-31, *p. 302.*
[914] Ieş. 20,14 (Deut. 5,18). Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 136.
[915] Ieş. 20,13 (Deut. 5,18). Ibidem, p. 135.

te-ai făcut călcător de lege. ♣ **Aşa să grăiţi şi aşa să lucraţi, ca unii care veţi fi judecaţi prin legea libertăţii**".

1 Petr. 4,3-4[916] „Destul este că, **în vremurile trecute, aţi făcut cu desăvârşire voia neamurilor, umblând în desfrânări, în pofte, în beţii, în ospeţe fără măsură, în petreceri cu vin mult şi în neiertate slujiri idoleşti**. ♣ De aceea ei se miră că voi nu mai alergaţi cu ei în aceeaşi revărsare a desfrâului şi vă hulesc".

2 Petr. 2,9-14,18-22 „Domnul poate să scape din ispite pe cei credincioşi, iar pe cei nedrepţi să-i păstreze, ca să fie pedepsiţi în ziua judecăţii, ♣ **Şi mai vârtos pe cei ce umblă după îmboldirile cărnii, în pofte spurcate şi dispreţuiesc domnia cerească. Îndrăzneţi, îngâmfaţi, ei nu se cutremură să hulească măririle (din cer)**, ♣ **Pe când îngerii, deşi sunt mai mari în tărie şi în putere**, nu aduc în faţa Domnului judecată defăimătoare împotriva lor. ♣ Aceştia însă, ca nişte dobitoace fără minte, din fire făcute să fie prinse şi nimicite, hulind cele ce nu cunosc vor pieri în stricăciunea lor; ♣ **Ei înşişi fiind nedrepţi îşi vor lua plata nedreptăţii, socotind o plăcere desfătarea de fiecare zi**; **ei sunt pete şi ocară, făcându-şi plăcere, în rătăcirile lor, să ospăteze cu voi la mesele voastre**; ♣ Având ochii plini de pofta desfrânării şi fiind nesăţioşi de păcat, **ei amăgesc sufletele cele nestatornice**; inima lor e deprinsă la **lăcomie** şi sunt fiii blestemului. ♣ **Căci rostind vorbe trufaşe şi deşarte, ei momesc întru poftele trupului, cu desfrânări, pe cei care de abia au scăpat de cei ce vieţuiesc în rătăcire**. ♣ **Ei le făgăduiesc libertate, fiind ei înşişi robii stricăciunii, fiindcă ceea ce te biruieşte, aceea te şi stăpâneşte**. ♣ Căci dacă, după ce au scăpat de întinăciunile lumii, prin cunoaşterea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iarăşi se încurcă în acestea, ei sunt învinşi; li s-au făcut cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi. ♣ **Căci mai bine era pentru ei să nu fi cunoscut calea dreptăţii, decât, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la porunca sfântă, dată lor**. ♣ **Cu ei s-a întâmplat adevărul din zicală: Câinele se întoarce la vărsătura lui şi porcul scăldat la noroiul mocirlei lui**".

1 In. 3,4-6,8 „**Oricine făptuieşte păcatul săvârşeşte şi nelegiuirea**, şi păcatul este nelegiuirea. ♣ Şi voi ştiţi că El S-a arătat ca să ridice păcatele şi păcat întru El nu este. ♣ Oricine rămâne întru El nu păcătuieşte; **oricine păcătuieşte nu L-a văzut nici nu L-a cunoscut**. ♣ **Cine săvârşeşte păcatul este de la diavolul**, pentru că de la început diavolul păcătuieşte. **Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului**".

1 In. 5,17 „Orice nedreptate este păcat, dar este şi păcat care nu e de moarte".

Apoc. 22,15 „Afară câinii şi vrăjitorii şi desfrânaţii şi ucigaşii şi închinătorii de idoli şi toţi cei ce lucrează şi iubesc minciuna!"

[916] Vezi şi 1 Petr. 2,1-5, *p. 254.*

1. Bârfa, clevetirea

Iac. 3,2 „Pentru că toţi greşim în multe chipuri; <u>dacă nu greşeşte cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârşit</u>, în stare să înfrâneze şi tot trupul".

Gal. 5,15 „<u>Iar dacă vă muşcaţi unul pe altul şi vă mâncaţi, vedeţi să nu vă nimiciţi voi între voi</u>".

♣♣♣

<u>Mt. 12,36-37</u> „Vă spun că <u>pentru orice cuvânt deşert, pe care-l vor rosti, oamenii vor da socoteală în ziua judecăţii</u>. ♣ Căci din cuvintele tale vei fi găsit drept, şi din cuvintele tale vei fi osândit".

Mt. 15,17-19 (Mc. 7,20-21) „Nu ceea ce intră pe gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om. ♣ Nu înţelegeţi că tot ce intră în gură se duce în pântece şi se aruncă afară? ♣ Iar cele ce ies din gură pornesc din inimă şi acelea spurcă pe om[917]".

♣♣♣

1 Cor. 6,10 „Nici furii, nici lacomii, nici beţivii, **nici batjocoritorii**, nici răpitorii **nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu**".

<u>Ef. 4,29,31</u> „**<u>Din gura voastră să nu iasă nici un cuvânt rău</u>, ci numai ce este bun, spre zidirea cea de trebuinţă, ca să dea har celor ce ascultă. ♣ Orice** amărăciune şi supărare şi mânie şi izbucnire şi **defăimare să piară de la voi,** împreună cu orice răutate".

<u>Ef. 5,4</u> „<u>Nici vorbe de ruşine, nici vorbe nebuneşti, nici glume care nu se cuvin, ci mai degrabă mulţumire</u>".

2 Tes. 3,11 „Pentru că auzim că unii de la voi umblă fără rânduială, nelucrând nimic, <u>ci iscodind</u>".

1 Tim. 5,11,13 „Iar de văduvele tinere fereşte-te. Căci, atunci când poftele le îndepărtează de Hristos, vor să se mărite. ♣ Dar în acelaşi timp se învaţă să fie leneşe, cutreierând casele, şi nu numai leneşe, **ci şi guralive şi iscoditoare, grăind cele ce nu se cuvin**[918]".

<u>1 Tim. 5,19</u> „Pâră împotriva preotului să nu primeşti, fără numai de la doi sau trei martori".

---

[917] Vezi Mc. 7,1-23 (Mt. 15,1-20), *p. 331-332.*

[918] Vezi 1 Tim. 5,11-15, *p. 278.*

2 Tim. 2,16-17 (1 Tim. 6,20) „Iar de deşartele vorbiri lumeşti fereşte-te, căci ele vor spori nelegiuirea tot mai mult. ♣ Cuvântul lor va roade ca o cangrenă ...".

Tit 3,2-3 „**Să nu defaime pe nimeni**, să fie paşnici, să fie îngăduitori, arătând întreaga blândeţe faţă de toţi oamenii. ♣ **Căci şi noi eram altădată fără de minte, neascultători, amăgiţi, slujind poftelor şi multor feluri de desfătări, petrecând viaţa în răutate şi pizmuire, urâţi fiind şi urându-ne unul pe altul**".

Iac. 1,19,26 „Să ştiţi, iubiţii mei fraţi: **orice om să fie grabnic la ascultare, zăbavnic la vorbire**, zăbavnic la mânie. ♣ **Dacă cineva socoteşte că e cucernic, dar nu îşi ţine limba în frâu, ci îşi amăgeşte inima, cucernicia acestuia este zadarnică".**

Iac. 3,5-11 „**Aşa şi limba: mic mădular este, dar cu mari lucruri se făleşte!** Iată puţin foc şi cât codru aprinde! ♣ Foc este şi limba, lume a fărădelegii! **Limba îşi are locul ei între mădularele noastre, dar spurcă tot trupul şi aruncă în foc drumul vieţii, după ce aprinsă a fost ea de flăcările gheenei**. ♣ Pentru că orice fel de fiare şi de păsări, de târâtoare şi de vietăţi din mare se domoleşte şi s-a domolit de firea omenească, ♣ Dar **limba, nimeni dintre oameni nu poate s-o domolească! Ea este un rău fără astâmpăr**; ea este plină de venin aducător de moarte. ♣ **Cu ea binecuvântăm pe Dumnezeu şi Tatăl, şi cu ea blestemăm pe oameni, care sunt făcuţi după asemănarea lui Dumnezeu**. ♣ **Din aceeaşi gură ies binecuvântarea şi blestemul**. Nu trebuie, fraţii mei, să fie acestea aşa. ♣ Oare izvorul aruncă din aceeaşi vână, şi apa dulce şi pe cea amară?"

Iac. 4,11 „**Nu vă grăiţi de rău unul pe altul, fraţilor**. Cel ce grăieşte de rău pe frate, ori judecă pe fratele său, grăieşte de rău legea şi judecă legea; iar dacă judeci legea nu eşti împlinitor al legii, ci judecător".

Iac. 5,9 „Nu vă plângeţi, fraţilor, unul împotriva celuilalt, ca să nu fiţi judecaţi; iată judecătorul stă înaintea uşilor".

1 Petr. 3,10 „Cel ce voieşte să iubească viaţa şi să vadă zile bune să-şi oprească limba de la rău şi buzele sale să nu grăiască vicleşug[919]**".**

2. Beţia

Rom. 13,13 „**Să umblăm cuviincios, ca ziua: nu în ospeţe şi în beţii**, nu în desfrânări şi în fapte de ruşine, nu în ceartă şi în pizmă".

1 Cor. 6,10 „Nici furii, nici lacomii, **nici beţivii**, nici batjocoritorii, nici răpitorii **nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu**".

[919] Ps. 33,12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 216. Vezi şi 1 Petr. 2,12, *p. 299.*

1 Cor. 11,22 „Căci, şezând la masă, fiecare se grăbeşte să ia mâncarea sa, încât unuia îi este foame, **iar altul se îmbată**[920]".

Ef. 5,18 „Şi nu vă îmbătaţi de vin, în care este pierzare, ci vă umpleţi de Duhul".

1 Petr. 4,3 (Rom. 13,13) „Destul este că, în vremurile trecute, aţi făcut cu desăvârşire voia neamurilor, **umblând în desfrânări, în pofte, în beţii, în ospeţe fără măsură, în petreceri cu vin mult** şi în neiertate slujiri idoleşti".

3. Cearta

Rom. 2,6,8 „Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui: ♣ **Iar iubitorilor de ceartă**, care nu se supun adevărului, ci se supun nedreptăţii: **mânie şi furie**".

Filip. 2,3 „Nu faceţi nimic din duh de ceartă, nici din slavă deşartă, ci cu smerenie unul pe altul socotească-l mai de cinste decât el însuşi".

2 Tim. 2,14,23 „**Aminteşte-le acestea şi îndeamnă stăruitor înaintea lui Dumnezeu să nu se certe pe cuvinte**, ceea ce la nimic nu foloseşte, decât la pierzarea ascultătorilor. ♣ **Fereşte-te de întrebările nebuneşti, ştiind că dau prilej de ceartă**".

Tit 3,9 „Iar de întrebările nebuneşti şi de înşirări de neamuri şi de certuri şi de sfădirile pentru lege, fereşte-te, căci sunt nefolositoare şi deşarte".

4. Desfrânarea, adulterul

Mt. 5,27-28 „Aţi auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu săvârşeşti adulter[921]». ♣ Eu însă vă spun vouă: Că **oricine se uită la femeie, poftind-o, a şi săvârşit adulter cu ea în inima lui**".

Mc. 10,11-12; Lc. 16,18[922] „Şi El le-a zis: **Oricine va lăsa pe femeia sa şi va lua alta, săvârşeşte adulter** cu ea. ♣ Iar femeia, de-şi va lăsa bărbatul ei şi se va mărita cu altul, săvârşeşte adulter. ♣♣ ... şi **cel ce ia pe cea lăsată de bărbat săvârşeşte adulter**".

Mc. 10,17,19 (Mt. 19,16,18; Lc. 18,18,20) „... **Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?** ♣ Ştii poruncile: Să nu ucizi, **să nu săvârşeşti adulter,** să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, să nu înşeli pe nimeni ...".

---

[920] Vezi 1 Cor. 11,20-22,33-34, *p. 256*; Lc. 12,42-48 (v. 45), 1 Tes. 5,4-10,23 (v. 7), *p. 293,294.*

[921] Ieş. 20,14 (Deut. 5,18). Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 136.

[922] Vezi şi *Divorţ*, p. 274.

Lc. 15,13-14 „Şi nu după multe zile, adunând toate, fiul cel mai tânăr s-a dus într-o ţară depărtată şi acolo **şi-a risipit averea, trăind în desfrânări**. ♣ **Şi după ce a cheltuit totul, s-a făcut foamete mare în ţara aceea, şi el a început să ducă lipsă**[923]".

♣♣♣

Fapt. 15,20 (29) „Ci să le scriem să se ferească de întinările idolilor şi **de desfrâu** şi de (animale) sugrumate şi de sânge".

Rom. 1,26-27 „Pentru aceea, Dumnezeu i-a dat unor patimi de ocară, căci şi **femeile lor au schimbat fireasca rânduială cu cea împotriva firii**; ♣ **Asemenea şi bărbaţii lăsând rânduiala cea după fire a părţii femeieşti, s-au aprins în pofta lor unii pentru alţii**, bărbaţi cu bărbaţi, săvârşind ruşinea şi luând cu ei răsplata cuvenită rătăcirii lor".

1 Cor. 5,1-5[924] „**Îndeobşte se aude că la voi e desfrânare, şi o astfel de desfrânare cum nici între neamuri nu se pomeneşte**, ca unul să trăiască cu femeia tatălui său. ♣ **Iar voi v-aţi semeţit, în loc mai degrabă să vă fi întristat**, ca să fie scos din mijlocul vostru cel ce a săvârşit această faptă. ♣ Ci eu, deşi departe cu trupul, însă de faţă cu duhul, am şi judecat, ca şi cum aş fi de faţă, pe cel ce a făcut una ca aceasta: ♣ **În numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi şi duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos**, ♣ **Să daţi pe unul ca acesta satanei, spre pieirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus**".

1 Cor. 6,9 „Nu ştiţi, oare, că nedrepţii nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu? **Nu vă amăgiţi: Nici desfrânaţii, nici închinătorii la idoli, nici adulterii, nici malahienii, nici sodomiţii**".

1 Cor. 6,13,18 „... **Trupul însă nu e pentru desfrânare, ci pentru Domnul, şi Domnul este pentru trup.** ♣ **Fugiţi de desfrânare!** Orice păcat pe care-l va săvârşi omul este în afară de trup. **Cine se dedă însă desfrânării păcătuieşte în însuşi trupul său**[925]".

Ef. 5,5 (3) „Căci aceasta s-o ştiţi bine, **că nici un desfrânat**, sau necurat, sau lacom de avere, care este un închinător la idoli, **nu are moştenire în împărăţia lui Hristos şi a lui Dumnezeu**".

1 Tes. 4,3 „Căci voia lui Dumnezeu aceasta este: sfinţirea voastră; să vă feriţi de desfrânare".

[923] Vezi Lc. 15,11-32, *p. 276-277.*
[924] Vezi şi 1 Cor. 5,9-13, *p. 256.*
[925] Vezi 1 Cor. 6,13,15-20, *p. 264.*

1 Tim. 1,9-10 „Ştiind aceasta, că legea nu este pusă pentru cel drept, ci pentru cei fără de lege ... . ♣ **Pentru desfrânaţi, pentru sodomiţi** ...".

2 Tim. 3,6 „Căci dintre aceştia sunt cei ce se vâră prin case şi robesc **femeiuşti împovărate de păcate şi purtate de multe feluri de pofte**".

Evr. 13,4 „Cinstită să fie nunta întru toate şi patul nespurcat. Iar pe desfrânaţi îi va judeca Dumnezeu".

Iuda 1,4 „Căci s-au strecurat printre voi unii oameni nelegiuiţi, care de mai înainte au fost rânduiţi spre această osândă, **schimbând ei harul Dumnezeului nostru în desfrânare** ...".

Apoc. 2,20 „Dar am împotriva ta faptul că laşi pe femeia Izabela, care se zice pe sine proorociţă, de **învaţă şi amăgeşte pe robii Mei, ca să facă desfrânări** şi să mănânce cele jertfite idolilor[926]".

Apoc. 22,15 „**Afară** câinii şi vrăjitorii şi **desfrânaţii** şi ucigaşii şi închinătorii de idoli şi toţi cei ce lucrează şi iubesc minciuna!"

5. Furtul, înşelăciunea

Mc. 10,19 (Mt. 19,18; Lc. 18,20) „Ştii poruncile: Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, **să nu furi,** să nu mărturiseşti strâmb, **să nu înşeli pe nimeni** ...".

Rom. 1,29 „Plini fiind de toată nedreptatea, ..., de înşelăciune[927]".

1 Cor. 6,10 „**Nici furii**, nici lacomii, nici beţivii, nici batjocoritorii, nici răpitorii **nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu**".

Ef. 4,28 „**Cel ce fură să nu mai fure, ci mai vârtos să se ostenească lucrând cu mâinile sale**, lucrul cel bun, ca să aibă să dea şi celui ce are nevoie".

6. Judecarea aproapelui, prejudecata

Lc. 7,31-35 (Mt. 11,16-19) „Cu cine voi asemăna pe oamenii acestui neam? Şi cu cine sunt ei asemenea? ♣ Sunt asemenea copiilor care şed în piaţă şi strigă unii către alţii, zicând: V-am cântat din fluier şi n-aţi jucat; v-am cântat de jale şi n-aţi plâns. ♣ **Căci a venit Ioan Botezătorul, nemâncând pâine şi negustând vin, şi ziceţi: Are demon! ♣ A venit şi Fiul Omului, mâncând şi bând, şi ziceţi: Iată un om mâncăcios şi băutor de vin, prieten al vameşilor şi al păcătoşilor!** ♣ Dar Înţelepciunea a fost găsită dreaptă de către toţi fiii ei".

[926] Vezi Apoc. 2,20-23, *p. 302.*
[927] Vezi Rom. 1,21-32, *p. 333.*

Gal. 5,15 „Iar dacă vă muşcaţi unul pe altul şi vă mâncaţi, vedeţi să nu vă nimiciţi voi între voi".

♣♣♣

Mt. 18,10-11 „**Vedeţi să nu dispreţuiţi pe vreunul din aceştia mici**, că zic vouă: Că îngerii lor, în ceruri, pururea văd faţa Tatălui Meu, Care este în ceruri. ♣ **Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut**[928]".

Mc. 2,15-17 (Mt. 9,10-12; Lc. 5,29-31) „Şi când şedea El în casa lui Levi, mulţi vameşi şi păcătoşi şedeau la masă cu Iisus şi cu ucenicii Lui. Că erau mulţi şi-I urmau. ♣ Iar cărturarii şi fariseii, văzându-L că mănâncă împreună cu vameşii şi păcătoşii, ziceau către ucenicii Lui: **De ce mănâncă şi bea Învăţătorul vostru cu vameşii şi păcătoşii? ♣ Dar, auzind, Iisus le-a zis: Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe cei drepţi ci pe păcătoşi la pocăinţă**".

Lc. 6,37-38,41-42 (Mt. 7,1-5) „**Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi; nu osândiţi şi nu veţi fi osândiţi; iertaţi şi veţi fi iertaţi. ♣** Daţi şi se va da. Turna-vor în sânul vostru o măsură bună, îndesată, clătinată şi cu vârf, **căci cu ce măsură veţi măsura, cu aceeaşi vi se va măsura**. ♣ **De ce vezi paiul din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o iei în seamă? ♣** Sau cum poţi să zici fratelui tău: Frate, lasă să scot paiul din ochiul tău, nevăzând bârna care este în ochiul tău? Făţarnice, scoate mai întâi bârna din ochiul tău şi atunci vei vedea să scoţi paiul din ochiul fratelui tău".

Lc. 7,39 „Şi văzând, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: **Acesta, de-ar fi prooroc, ar şti cine e şi ce fel e femeia care se atinge de El**, că este păcătoasă[929]".

Lc. 11,37-41[930] „Şi pe când Iisus vorbea, un fariseu Îl ruga să prânzească la el; şi, intrând, a şezut la masă. ♣ **Iar fariseul s-a mirat văzând că El nu S-a spălat înainte de masă**. ♣ Şi Domnul a zis către el: Acum, voi fariseilor, curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, dar lăuntrul vostru este plin de răpire şi de viclenie. ♣ Nebunilor! Oare, cel ce a făcut partea din afară n-a făcut şi partea dinăuntru? ♣ **Daţi mai întâi milostenie cele ce sunt înlăuntrul vostru şi, iată, toate vă vor fi curate**".

Lc. 15,1-2 „Şi se apropiau de El toţi vameşii şi păcătoşii, ca să-L asculte. ♣ **Şi fariseii şi cărturarii cârteau, zicând: Acesta primeşte la Sine pe păcătoşi şi mănâncă cu ei**[931]".

Lc. 15,25,28-32 „Iar **fiul cel mare** era la ţarină. Şi când a venit şi s-a apropiat de casă, a auzit cântece şi jocuri. ♣ Şi el s-a mâniat şi nu voia să intre; dar tatăl lui, ieşind, îl ruga. ♣ Însă el, răspunzând, a zis tatălui său: Iată, atâţia ani îţi slujesc şi niciodată n-am călcat porunca ta. Şi mie niciodată nu mi-ai dat un ied, ca să mă

[928] Vezi Mt. 18,10-14 *Pilda oii pierdute*, p. 307.
[929] Vezi Lc. 7,36-50, *p. 435.*
[930] Vezi şi Mc. 7,1-23 (Mt. 15,1-20), *p. 331-332*.
[931] Vezi Lc. 15,1-7 *Pilda oii pierdute*, p. 152.

veselesc cu prietenii mei. ♣ **Dar când a venit acest fiu al tău, care ţi-a mâncat averea cu desfrânatele, ai înjunghiat pentru el viţelul cel îngrăşat**. ♣ **Tatăl însă i-a zis: Fiule, tu totdeauna eşti cu mine şi toate ale mele ale tale sunt.** ♣ **Trebuia însă să ne veselim şi să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat**[932]".

Lc. 18,9-11 „**Către unii care se credeau că sunt drepţi şi priveau cu dispreţ pe ceilalţi, a zis pilda aceasta**: ♣ Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu şi celălalt vameş. ♣ **Fariseul, stând, aşa se ruga în sine: Dumnezeule, Îţi mulţumesc că nu sunt ca ceilalţi oameni, răpitori, nedrepţi, adulteri, sau ca şi acest vameş**[933]".

Lc. 19,5-7 „Şi când a sosit la locul acela, Iisus, privind în sus, a zis către el: Zahee, coboară-te degrabă, căci astăzi în casa ta trebuie să rămân. ♣ Şi a coborât degrabă şi L-a primit, bucurându-se. ♣ **Şi văzând, toţi murmurau, zicând că a intrat să găzduiască la un om păcătos**[934]".

In. 7,24 „Nu judecaţi după înfăţişare, ci judecaţi judecată dreaptă".

In. 8,3-7 „**Şi au adus la El fariseii şi cărturarii pe o femeie, prinsă în adulter şi, aşezând-o în mijloc**, ♣ Au zis Lui: Învăţătorule, această femeie a fost prinsă asupra faptului de adulter; ♣ **Iar Moise ne-a poruncit în Lege ca pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar Tu ce zici?** ♣ Şi aceasta ziceau, ispitindu-L, ca să aibă de ce să-L învinuiască. Iar Iisus, plecându-Se în jos, scria cu degetul pe pământ. ♣ Şi stăruind să-L întrebe, El S-a ridicat şi le-a zis: **Cel fără de păcat dintre voi să arunce cel dintâi piatra asupra ei**[935]".

In. 8,15-16 „Voi judecaţi după trup; Eu nu judec pe nimeni. ♣ Şi chiar dacă Eu judec, judecata Mea este adevărată, pentru că nu sunt singur, ci Eu şi Cel ce M-a trimis pe Mine".

In. 9,24-25,30-34 „Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb şi i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu. **Noi ştim că Omul Acesta e păcătos**. ♣ A răspuns deci acela: **Dacă este păcătos, nu ştiu. Un lucru ştiu: că fiind orb, acum văd**. ♣ A răspuns omul şi le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea: că voi nu ştiţi de unde este şi El mi-a deschis ochii. ♣ **Şi noi ştim că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoşi; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acesta îl ascultă**. ♣ Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naştere. ♣ De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu n-ar putea să facă nimic. ♣ Au răspuns şi i-au zis: **În păcate te-ai născut tot, şi tu ne înveţi pe noi?** Şi l-au dat afară[936]".

---

[932] Vezi Lc. 15,11-32 *Pilda fiului risipitor*, p. 276-277.
[933] Vezi Lc. 18,9-14 *Pilda vameşului şi a fariseului*, p. 436.
[934] Vezi Lc. 19,1-10, *p. 161.*
[935] Vezi In. 8,2-11, *p. 153.*
[936] Vezi In. 9,1-38, *p. 153-154.*

♣♣♣

Fapt. 10,28 „Şi a zis către ei: Voi ştiţi că nu se cuvine unui bărbat iudeu să se unească sau să se apropie de cel de alt neam, **dar mie Dumnezeu mi-a arătat să nu numesc pe nici un om spurcat sau necurat**[937]”.

Fapt. 11,1-4,17 „Apostolii şi fraţii, care erau prin Iudeea, au auzit că şi păgânii au primit cuvântul lui Dumnezeu. ♣ **Şi când Petru s-a suit în Ierusalim, credincioşii tăiaţi împrejur se împotriveau**, ♣ **Zicându-i: Ai intrat la oameni netăiaţi împrejur şi ai mâncat cu ei**. ♣ Şi începând, Petru le-a înfăţişat pe rând, zicând: ♣ **Deci, dacă Dumnezeu a dat lor acelaşi dar ca şi nouă, acelora care au crezut în Domnul Iisus Hristos, cine eram eu ca să-L pot opri pe Dumnezeu?**”

Fapt. 28,3-6 „Şi strângând Pavel grămadă de găteje şi punându-le în foc, **o viperă a ieşit de căldură şi s-a prins de mâna lui**. ♣ Şi când locuitorii au văzut vipera atârnând de mâna lui, ziceau unii către alţii: **Desigur că ucigaş este omul acesta, pe care dreptatea nu l-a lăsat să trăiască, deşi a scăpat din mare**. ♣ Deci el, scuturând vipera în foc, n-a pătimit nici un rău. ♣ **Iar ei aşteptau ca el să se umfle, sau să cadă deodată mort**. **Dar aşteptând ei mult şi văzând că nu i se întâmplă nimic rău, şi-au schimbat gândul şi ziceau că el este un zeu**”.

Rom. 2,1-3 „**Pentru aceea, oricine ai fi, o, omule, care judeci, eşti fără cuvânt de răspuns, căci, în ceea ce judeci pe altul, pe tine însuţi te osândeşti, căci acelaşi lucruri faci şi tu care judeci**. ♣ Şi noi ştim că judecata lui Dumnezeu este după adevăr, faţă de cei ce fac unele ca acestea. ♣ **Şi socoteşti tu**, oare, omule, care judeci pe cei ce fac unele ca acestea, dar le faci şi tu, **că tu vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?**”

Rom. 14,1 „Primiţi-l pe cel slab în credinţă fără să-i judecaţi gândurile[938]**”.**

Rom. 14,10,13[939] **„Dar tu, de ce judeci pe fratele tău? Sau şi tu, de ce disprețuieşti pe fratele tău? ♣ Deci să nu ne mai judecăm unii pe alţii, ci mai degrabă judecaţi aceasta: Să nu daţi fratelui prilej de poticnire sau de sminteală”.**

1 Cor. 4,3-4 „Dar mie prea puţin îmi este că sunt judecat de voi sau de vreo omenească judecată de toată ziua; fiindcă nici eu nu mă judec pe mine însumi. ♣ ... Cel care mă judecă pe mine este Domnul[940]**”.**

Col. 2,16 „**Nimeni deci să nu vă judece pentru mâncare sau băutură**, sau cu privire la vreo sărbătoare, sau lună nouă, sau la sâmbete”.

---

[937] Vezi Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17), *p. 314-315.*
[938] Vezi Rom. 14,1-3,6, *p. 519-520.*
[939] Vezi şi Iac. 2,1-9, *p. 492.*
[940] Vezi 1 Cor. 4,3-5, 2 Cor. 5,12-13, *p. 298.*

Iac. 4,11-12 „Nu vă grăiţi de rău unul pe altul, fraţilor. **Cel ce grăieşte de rău pe frate, ori judecă pe fratele său, grăieşte de rău legea şi judecă legea; iar <u>dacă judeci legea nu eşti împlinitor al legii, ci judecător</u>**. ♣ **Unul este Dătătorul legii şi Judecătorul**: Cel ce poate să mântuiască şi să piardă. **<u>Iar tu cine eşti, care judeci pe aproapele</u>?**”

7. Lăcomia, iubirea de arginți

Mt. 21,37-41 (Mc. 12,6-9; Lc. 20,13-16) „La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicând: Se vor ruşina de fiul meu. ♣ **Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi să avem noi moştenirea lui**. ♣ Şi, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis. ♣ Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor lucrători? ♣ I-au răspuns: **Pe aceşti răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor**[941]”.

Mt. 23,25 „Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că **voi curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire şi de lăcomie**”.

Mt. 26,14-16; Mt. 27,3-5 „Atunci unul din cei doisprezece, numit Iuda Iscarioteanul, ducându-se la arhierei, ♣ **A zis: Ce voiţi să-mi daţi şi eu Îl voi da în mâinile voastre? <u>Iar ei i-au dat treizeci de arginţi</u>**. ♣ Şi de atunci căuta un prilej potrivit ca să-L dea în mâinile lor. ♣♣ **Atunci Iuda, cel ce L-a vândut, văzând că a fost osândit, s-a căit şi a adus înapoi arhiereilor şi bătrânilor cei treizeci de arginţi**, ♣ Zicând: Am greşit vânzând sânge nevinovat. Ei i-au zis: Ce ne priveşte pe noi? Tu vei vedea. ♣ **Şi el, aruncând arginţii în templu, a plecat şi, ducându-se, s-a spânzurat**[942]”.

<u>Lc. 12,13-21</u> ***Pilda bogatului căruia i-a rodit ţarina*** „Zis-a Lui cineva din mulţime: **<u>Învăţătorule, zi fratelui meu să împartă cu mine moştenirea</u>**. ♣ Iar El i-a zis: Omule, **<u>cine M-a pus pe Mine judecător sau împărţitor peste voi?</u>** ♣ Şi a zis către ei: **<u>Vedeţi şi păziţi-vă de toată lăcomia, căci viaţa cuiva nu stă în prisosul avuţiilor sale</u>**. ♣ Şi le-a spus lor această pildă, zicând: **Unui om bogat i-a rodit din belşug** ţarina. ♣ Şi el cugeta în sine, zicând: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele? ♣ Şi a zis: Aceasta voi face: Voi strica jitniţele mele şi mai mari le voi zidi şi voi strânge acolo tot grâul şi bunătăţile mele; ♣ **Şi voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăţi strânse pentru mulţi ani; odihneşte-te, mănâncă, bea, veseleşte-te**. ♣ **Iar Dumnezeu i-a zis: <u>Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Şi cele ce ai pregătit ale cui vor fi?</u>** ♣ Aşa se întâmplă cu cel ce-şi adună comori sieşi şi nu se îmbogăţeşte în Dumnezeu”.

<u>Lc. 16,13-14 (Mt. 6,24)</u> „**Nici o slugă nu poate să slujească la doi stăpâni.** Fiindcă sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ţine şi pe celălalt îl va

[941] Vezi Mt. 21,33-46 (Mc. 12,1-12; Lc. 20,9-19) *Pilda lucrătorilor celor răi,* p. 175.
[942] Vezi *Trădarea lui Iuda*, p. 97-99.

dispreţui. **Nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu şi lui mamona**. ♣ **Toate acestea le auzeau şi fariseii, care erau iubitori de argint** şi-L luau în bătaie de joc".

♣♣♣

Fapt. 24,26 „**În acelaşi timp el nădăjduia că i se vor da bani de către Pavel**; de aceea, şi mai des trimiţând să-l cheme, vorbea cu el[943]".

Ef. 5,5 (Ef. 5,3; 1 Cor. 6,10) „Căci aceasta s-o ştiţi bine, că nici un desfrânat, sau necurat, sau **lacom de avere**, care este un închinător la idoli, **nu are moştenire în împărăţia lui Hristos şi a lui Dumnezeu**".

1 Tim. 6,10 „Că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor şi cei ce au poftit-o cu înfocare au rătăcit de la credinţă, şi s-au străpuns cu multe dureri".

Evr. 12,16-17 „Şi să nu fie vreunul desfrânat sau întinat ca **Esau, care pentru o mâncare şi-a vândut dreptul de întâi născut**. ♣ **Ştiţi că mai pe urmă, când a dorit să moştenească binecuvântarea, nu a fost luat în seamă**, căci, deşi cu lacrimi a căutat, n-a mai avut cum să schimbe hotărârea".

Evr. 13,5 „Feriţi-vă de iubirea de argint şi îndestulaţi-vă cu cele ce aveţi, căci însuşi Dumnezeu a zis: «Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi[944]»".

8. Minciuna, mărturia mincinoasă

Mt. 26,59-60 (Mc. 14,55-56) „Iar arhiereii, bătrânii şi tot sinedriul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-L omoare. ♣ Şi n-au găsit, deşi veniseră mulţi martori mincinoşi[945]".

Mc. 10,19 (Mt. 19,18; Lc. 18,20) „Ştii poruncile: Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, **să nu mărturiseşti strâmb, să nu înşeli pe nimeni** ...".

In. 8,44 „Voi sunteţi din tatăl vostru diavolul şi vreţi să faceţi poftele tatălui vostru. El, de la început, a fost ucigător de oameni şi nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el. **Când grăieşte minciuna, grăieşte dintru ale sale, căci este mincinos şi tatăl minciunii**".

♣♣♣

Fapt. 5,1-11 „Iar un om, anume **Anania, cu Safira**, femeia lui, şi-a vândut ţarina. ♣ Şi a dosit din preţ, ştiind şi femeia lui, şi aducând o parte, a pus-o la picioarele apostolilor. ♣ **Iar Petru a zis: Anania, de ce a umplut satana inima ta, ca să minţi**

[943] Vezi Fapt. 24,13-16,22-27, *p. 223.*
[944] Deut. 31,6-8.
[945] Vezi Mt. 26,57-68 (Mc. 14,53-65), *p. 104-105.*

tu Duhului Sfânt şi să doseşti din preţul ţarinei? ♣ Oare, păstrând-o, nu-ţi rămânea ţie, şi vândută nu era în stăpânirea ta? Pentru ce ai pus în inima ta lucrul acesta? N**-ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu**. **♣ Iar Anania, auzind aceste cuvinte, a căzut şi a murit**. Şi frică mare i-a cuprins pe toţi care au auzit. **♣** Şi sculându-se cei mai tineri, l-au înfăşurat şi, scoţându-l afară, l-au îngropat. **♣** După un răstimp, ca de trei ceasuri, a intrat şi femeia lui, neştiind ce se întâmplase. **♣ Iar Petru a zis către ea: Spune-mi dacă aţi vândut ţarina cu atât? Iar ea a zis: Da, cu atât. ♣ Iar Petru a zis către ea: De ce v-aţi învoit voi să ispitiţi Duhul Domnului?** Iată picioarele celor ce au îngropat pe bărbatul tău sunt la uşă şi te vor scoate afară şi pe tine. **♣ Şi ea a căzut îndată la picioarele lui Petru şi a murit**. Şi intrând tinerii, au găsit-o moartă şi, scoţând-o afară, au îngropat-o lângă bărbatul ei. **♣** Şi frică mare a cuprins toată Biserica şi pe toţi care au auzit acestea".

Fapt. 6,11-13 „**Atunci au pus pe nişte bărbaţi să zică: L-am auzit spunând cuvinte de hulă împotriva lui Moise şi a lui Dumnezeu**. **♣** Şi au întărâtat poporul şi pe bătrâni şi pe cărturari şi, năvălind asupră-i, l-au răpit şi l-au dus în sinedriu. **♣ Şi au pus martori mincinoşi**, care ziceau: Acest om nu încetează a vorbi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt şi a Legii[946]".

Ef. 4,25 „Pentru aceea, lepădând minciuna, grăiţi adevărul fiecare cu aproapele său, căci unul altuia suntem mădulare".

1 Tim. 1,9-10 „Ştiind aceasta, că legea nu este pusă pentru cel drept, ci pentru cei fără de lege **♣ ... pentru mincinoşi, pentru cei care jură strâmb** şi pentru tot ce stă împotriva învăţăturii sănătoase".

Apoc. 21,27 „Şi **în cetate nu va intra nimic pângărit şi nimeni care e dedat cu spurcăciunea şi cu minciuna**, ci numai cei scrişi în Cartea vieţii Mielului".

Apoc. 22,15 „**Afară** câinii şi vrăjitorii şi desfrânaţii şi ucigaşii şi închinătorii de idoli şi **toţi cei ce lucrează şi iubesc minciuna!**"

9. Mânia

Mt. 5,21-22 „Aţi auzit că s-a zis celor de demult: «Să nu ucizi[947]»; iar cine va ucide, vrednic va fi de osândă. **♣** Eu însă vă spun vouă: Că **oricine se mânie pe fratele său vrednic va fi de osândă**; şi cine va zice fratelui său: netrebnicule, vrednic va fi de judecata sinedriului; iar cine va zice: nebunule, vrednic va fi de gheena focului".

Ef. 4,26,31 „Mâniaţi-vă şi nu greşiţi; soarele să nu apună peste mânia voastră. ♣ Orice amărăciune şi supărare şi mânie şi izbucnire şi defăimare să piară de la voi, împreună cu orice răutate".

[946] Vezi *Ştefan*, p. 230.

[947] Ieş. 20,13 (Deut. 5,17). Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 135.

Col. 3,21 (Ef. 6,4) „Părinţilor, nu aţâţaţi la mânie pe copiii voştri, ca să nu se deznădăjduiască”.

1 Tim. 2,8 „Vreau deci ca bărbaţii **să se roage în tot locul**, ridicând mâini sfinte, **fără de mânie** şi fără şovăire”.

Iac. 1,19-20 „Să ştiţi, iubiţii mei fraţi: **orice om să fie** grabnic la ascultare, zăbavnic la vorbire, **zăbavnic la mânie**. ♣ **Căci mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu**”.

10. Mândria, fățărnicia

Rom. 12,3 „Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decât trebuie să cugete, ci să cugete fiecare spre a fi înţelept, precum Dumnezeu i-a împărţit măsura credinţei”.

1 Cor. 8,1-2 „Cunoştinţa însă semeţeşte, iar iubirea zideşte. ♣ Iar dacă i se pare cuiva că cunoaşte ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască”.

♣♣♣

Mt. 3,7 (Lc. 3,7) „Dar văzând Ioan pe mulţi din farisei şi saduchei venind la botez, le-a zis: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie?”

Mt. 6,5 „Iar **când vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii** cărora le place, prin sinagogi şi prin colţurile uliţelor, stând în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor”.

Mt. 23,5-7,13-15,23-33 (Lc. 11,39-52) „**Toate faptele lor le fac ca să fie priviţi de oameni**; căci îşi lăţesc filacteriile şi îşi măresc ciucurii de pe poale. ♣ Şi le place să stea în capul mesei la ospeţe şi în băncile dintâi, în sinagogi, ♣ Şi să li se plece lumea în pieţe şi să fie numiţi de oameni: Rabi. ♣ **Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi, şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi**. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că mâncaţi casele văduvelor şi cu făţărnicie vă rugaţi îndelung**; pentru aceasta mai multă osândă veţi lua. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că înconjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un ucenic, şi dacă l-aţi făcut, îl faceţi fiu al gheenei şi îndoit decât voi. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că daţi zeciuială din izmă, din mărar şi din chimen, dar aţi lăsat părţile mai grele ale Legii: judecata, mila şi credinţa**; pe acestea trebuia să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi. ♣ **Călăuze oarbe care strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila!** ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că voi curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire şi de lăcomie**. ♣ Fariseule orb! Curăţă întâi partea dinăuntru a paharului şi a blidului, ca să fie curată şi cea din afară. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că semănaţi cu mormintele cele văruite**, care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sunt pline de oase de morţi şi de

toată necurăţia. ♣ **Aşa şi voi, pe din afară vă arătaţi drepţi oamenilor, înăuntru însă sunteţi plini de făţărnicie şi de fărădelege**. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că zidiţi mormintele proorocilor şi împodobiţi pe ale drepţilor, ♣ Şi ziceţi: De am fi fost noi în zilele părinţilor noştri, n-am fi fost părtaşi cu ei la vărsarea sângelui proorocilor. ♣ Astfel, dar, mărturisiţi voi înşivă că sunteţi fii ai celor ce au ucis pe prooroci. ♣ Dar voi întreceţi măsura părinţilor voştri! ♣ **Şerpi, pui de vipere, cum veţi scăpa de osânda gheenei?**"

Mc. 7,6-7 (Mt.15,7-9) „Iar El le-a zis: **Bine a proorocit Isaia despre voi, făţarnicilor**, precum este scris: «Acest popor Mă cinsteşte cu buzele, dar inima lui este departe de Mine[948]». ♣ Dar în zadar Mă cinstesc, învăţând învăţături care sunt porunci omeneşti[949]".

Lc. 1,51-52 „Făcut-a tărie cu braţul Său, **risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor**. ♣ **Coborât-a pe cei puternici de pe tronuri** şi a înălţat pe cei smeriţi".

Lc. 12,1 (Mt. 16,6; Mc. 8,15) „Şi în acelaşi timp, adunându-se mulţime mii şi mii de oameni, încât se călcau unii pe alţii, Iisus a început să vorbească întâi către ucenicii Săi: **Feriţi-vă de aluatul fariseilor, care este făţărnicia**".

Lc. 13,14-15 „**Iar mai-marele sinagogii, mâniindu-se că Iisus a vindecat-o sâmbăta, răspunzând, zicea mulţimii**: Şase zile sunt în care trebuie să se lucreze; venind deci într-acestea, vindecaţi-vă, dar nu în ziua sâmbetei! ♣ **Iar Domnul i-a răspuns şi a zis: <u>Făţarnicilor!</u>** Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sâmbăta boul său, sau asinul de la iesle, şi nu-l duce să-l adape? [950]"

<u>Lc. 16,15</u> „Şi El le-a zis: <u>Voi sunteţi cei ce vă faceţi pe voi drepţi înaintea oamenilor</u>, dar Dumnezeu cunoaşte inimile voastre; căci <u>ceea ce la oameni este înalt, urâciune este înaintea lui Dumnezeu</u>".

Lc. 18,11-12 „Fariseul, stând, aşa se ruga în sine: **<u>Dumnezeule, Îţi mulţumesc că nu sunt ca ceilalţi oameni,</u>** răpitori, nedrepţi, adulteri, sau ca şi acest vameş. ♣ **Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câştig**[951]".

Lc. 20,46-47 (Mc. 12,38-40; Lc. 11,43; Mt. 23,14) „**Păziţi-vă de cărturari, cărora le place să se plimbe în haine lungi, care iubesc plecăciunile în pieţe şi scaunele cele dintâi în sinagogi şi locurile cele dintâi la ospeţe**, ♣ Mâncând casele văduvelor şi de ochii lumii rugându-se îndelung; aceştia vor lua mai mare osândă".

♣♣♣

[948] Is. 29,13. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 152.
[949] Vezi Mc. 7,1-23 (Mt. 15,1-20), *p. 331-332.*
[950] Vezi Lc. 13,10-17, *p. 483.*
[951] Vezi Lc. 18,9-14 *Pilda vameşului şi a fariseului*, p. 436.

2 Cor. 12,7 „Şi pentru ca să nu mă trufesc cu măreţia descoperirilor, datu-mi-s-a mie un ghimpe în trup, un înger al satanei, să mă bată peste obraz, ca să nu mă trufesc[952]".

Gal. 5,26 „**Să nu fim iubitori de mărire deşartă**, supărându-ne unii pe alţii şi pizmuindu-ne unii pe alţii".

Filip. 2,3 „Nu faceţi nimic din duh de ceartă, nici din slavă deşartă, ci cu smerenie unul pe altul socotească-l mai de cinste decât el însuşi".

Iac. 4,16 „Şi acum vă lăudaţi în trufia voastră. Orice laudă de acest fel este rea".

Iac. 4,6-7,10 (1 Petr. 5,5[953]) „... Pentru aceea, zice: «Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har[954]». ♣ Supuneţi-vă deci lui Dumnezeu. Staţi împotriva diavolului şi el va fugi de la voi. ♣ Smeriţi-vă înaintea Domnului şi El vă va înălţa".

11. Necredinţa[955]

2 Petr. 3,7 „Iar cerurile de acum şi pământul sunt ţinute prin acelaşi cuvânt şi păstrate pentru focul din ziua judecăţii şi a pieirii oamenilor necredincioşi".

Mt. 17,17 (Mc. 9,19; Lc. 9,41) „Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi? Până când vă voi suferi pe voi?"

In. 5,38-47 „**Şi cuvântul Lui nu sălăşluieşte în voi, pentru că voi nu credeţi în Cel pe care l-a trimis Acela. ♣ Cercetaţi Scripturile, că socotiţi că în ele aveţi viaţă veşnică. Şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine**. ♣ **Şi nu voiţi să veniţi la Mine, ca să aveţi viaţă! ♣ Slavă de la oameni nu primesc**; ♣ **Dar v-am cunoscut că n-aveţi în voi dragostea lui Dumnezeu**. ♣ **Eu am venit în numele Tatălui Meu şi voi nu Mă primiţi; dacă va veni altul în numele său, pe acela îl veţi primi**. ♣ **Cum puteţi voi să credeţi, când primiţi slavă unii de la alţii şi slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutaţi?** ♣ Să nu socotiţi că Eu vă voi învinui la Tatăl; cel ce vă învinuieşte este Moise, în care voi aţi nădăjduit. ♣ Că dacă aţi fi crezut lui Moise, aţi fi crezut şi Mie, căci despre Mine a scris acela. ♣ **Iar dacă celor scrise de el nu credeţi, cum veţi crede în cuvintele Mele?**"

In. 8,21,24 „Şi iarăşi le-a zis: Eu Mă duc şi Mă veţi căuta şi veţi muri în păcatul vostru. Unde Mă duc Eu, voi nu puteţi veni. ♣ V-am spus deci vouă că veţi muri în păcatele voastre. **Căci dacă nu credeţi că Eu sunt, veţi muri în păcatele voastre**".

---

[952] Vezi 2 Cor. 12,7-10, *p. 507.*

[953] Vezi şi 1 Petr. 5,5-6, *p. 480.*

[954] Pild. 3,34. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 246.

[955] Vezi şi *Neascultarea de Domnul,* p. 174-177.

In. 10,24-26,37-39 „Deci L-au împresurat iudeii şi Îi ziceau: Până când ne scoţi sufletul? Dacă Tu eşti Hristosul, spune-o nouă pe faţă. ♣ **Iisus le-a răspuns: V-am spus şi nu credeţi**. Lucrările pe care le fac în numele Tatălui Meu, acestea mărturisesc despre Mine. ♣ **Dar voi nu credeţi, pentru că nu sunteţi dintre oile Mele**. ♣ **Dacă nu fac lucrările Tatălui Meu, să nu credeţi în Mine.** ♣ **Iar dacă le fac, chiar dacă nu credeţi în Mine, credeţi în aceste lucrări**, ca să ştiţi şi să cunoaşteţi că Tatăl este în Mine şi Eu în Tatăl. ♣ Căutau deci iarăşi să-L prindă şi Iisus a scăpat din mâna lor".

In. 12,37-41 „**Şi, deşi a făcut atâtea minuni înaintea lor, ei tot nu credeau în El**, ♣ Ca să se împlinească cuvântul prooroculuiIsaia, pe care l-a zis: «**Doamne, cine a crezut în ceea ce a auzit de la noi?** Şi braţul Domnului cui s-a descoperit[956]?». ♣ **De aceea nu puteau să creadă, că iarăşi a zis Isaia:** ♣ «**Au orbit ochii lor şi a împietrit inima lor, ca să nu vadă cu ochii şi să nu înţeleagă cu inima şi ca nu cumva să se întoarcă şi Eu să-i vindec**[957]». ♣ Acestea a zis Isaia, când a văzut slava Lui şi a grăit despre El".

♣♣♣

Rom. 3,3-4 „Căci ce este dacă unii n-au crezut? Oare necredinţa lor va nimici credincioşia lui Dumnezeu? ♣ **Nicidecum! ...**[958]**".**

2 Cor. 6,14-15 „Nu vă înjugaţi la jug străin cu cei necredincioşi, căci ce însoţire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce împărtăşire are lumina cu întunericul? ♣ **Şi ce învoire este între Hristos şi Veliar sau ce parte are un credincios cu un necredincios?**[959]**"**

Evr. 3,12 „Luaţi seama, fraţilor, **să nu fie cumva, în vreunul din voi, o inimă vicleană a necredinţei**, ca să vă depărteze de la Dumnezeul cel viu".

Iuda 1,5 „Voiesc dar să vă aduc aminte vouă celor ce aţi ştiut odată toate acestea că **Domnul, după ce a izbăvit pe poporul Său din pământul Egiptului, a pierdut, după aceea, pe cei ce n-au crezut**".

a. Hula împotriva Domnului

Fapt. 19,9 „Dar fiindcă **unii erau învârtoşaţi şi nu credeau, bârfind calea Domnului** înaintea mulţimii ...".

Rom. 1,30,32 „Grăitori de rău, urâtori de Dumnezeu ... . ♣ **Aceştia, deşi au cunoscut dreapta orânduire a lui Dumnezeu, că cei ce fac unele ca acestea sunt**

[956] Is. 53,1.
[957] Ier. 5,21. Is. 6,9-10. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 44.
[958] Vezi Rom. 3,3-6, *p. 7.*
[959] 2 Cor. 6,14-18, *p. 251-252.*

vrednici de moarte, nu numai că fac ei acestea, ci le şi încuviinţează celor care le fac".

1 Tim. 1,19-20 „Având credinţă şi cuget bun, pe care unii, lepădându-le, au căzut din credinţă; ♣ **Dintre aceştia sunt Imeneu şi Alexandru, pe care i-am dat satanei, ca să se înveţe să nu hulească**".

Iac. 2,6-7 „... Oare nu **bogaţii** vă asupresc pe voi şi nu ei vă târăsc la judecăţi? ♣ **Nu sunt ei cei ce hulesc numele cel bun întru care aţi fost chemaţi?**[960]"

1 Petr. 4,14 „De sunteţi ocărâţi pentru numele lui Hristos, fericiţi sunteţi, căci Duhul slavei şi al lui Dumnezeu Se odihneşte peste voi; **de către unii El se huleşte, iar de voi se preaslăveşte**".

2 Petr. 2,9-12 „Domnul poate să scape din ispite pe cei credincioşi, iar pe cei nedrepţi să-i păstreze, ca să fie pedepsiţi în ziua judecăţii, ♣ **Şi mai vârtos pe cei ce** umblă după îmboldirile cărnii, în pofte spurcate şi **dispreţuiesc domnia cerească. Îndrăzneţi, îngâmfaţi, ei nu se cutremură să hulească măririle (din cer)**, ♣ Pe când îngerii, deşi sunt mai mari în tărie şi în putere, nu aduc în faţa Domnului judecată defăimătoare împotriva lor. ♣ **Aceştia însă, ca nişte dobitoace fără minte, din fire făcute să fie prinse şi nimicite, hulind cele ce nu cunosc vor pieri în stricăciunea lor**".

Iuda 1,8-10,15 „**Asemenea deci şi aceştia, visând, pângăresc trupul, leapădă stăpânirea şi hulesc măririle (cereşti)**. ♣ Dar Mihail Arhanghelul, când se împotrivea diavolului, certându-se cu el pentru trupul lui Moise, n-a îndrăznit să aducă judecată de hulă, ci a zis: «**Să te certe pe tine Domnul!**» ♣ **Aceştia însă defaimă cele ce nu cunosc**, iar cele ce, - ca dobitoacele necuvântătoare, - ştiu din fire, într-acestea îşi găsesc pieirea. ♣ Ca să facă judecată împotriva tuturor şi să mustre pe toţi nelegiuiţii de toate faptele nelegiuirii lor, în care au făcut fărădelege, **şi de toate cuvintele de ocară pe care ei, păcătoşi, netemători de Dumnezeu, le-au rostit împotriva Lui**".

Apoc. 13,6 „Şi şi-a deschis gura sa spre hula lui Dumnezeu, **ca să hulească numele Lui şi cortul Lui şi pe cei ce locuiesc în cer**".

Apoc. 16,9,11,21 „**Şi oamenii au fost dogoriţi cu mare arşiţă şi au hulit numele lui Dumnezeu, Care are putere peste urgiile acestea, şi nu s-au pocăit ca să-I dea slavă**. ♣ Şi au hulit pe Dumnezeul cerului din pricina durerilor şi a bubelor lor, dar de faptele lor nu s-au pocăit ♣ Şi grindină mare, cât talantul, se prăvăli din cer peste oameni. **Şi oamenii huliră pe Dumnezeu, din pricina pedepsei cu grindină, căci urgia ei era foarte mare**".

[960] Vezi Iac. 2,1-9, *p. 492.*

b. Hula împotriva Duhului Sfânt

Mt. 12,31-32 (Mc. 3,28-29[961]; Lc. 12,10) „De aceea vă zic: Orice păcat şi orice hulă se va ierta oamenilor, dar **hula împotriva Duhului nu se va ierta**. ♣ **Celui care va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ierta lui; dar celui care va zice împotriva Duhului Sfânt, nu i se va ierta lui, nici în veacul acesta, nici în cel ce va să fie**".

Evr. 10,28-29 „Călcând cineva Legea lui Moise, e ucis fără de milă, pe cuvântul a doi sau trei martori; ♣ Gândiţi-vă: **cu cât mai aspră fi-va pedeapsa cuvenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, şi a nesocotit sângele testamentului cu care s-a sfinţit, şi a batjocorit Duhul harului**".

12. Nedreptatea, fărădelegea

Rom. 1,18 „Căci mânia lui Dumnezeu se descoperă din cer peste toată fărădelegea şi peste toată nedreptatea oamenilor care ţin nedreptatea drept adevăr".

1 Cor. 6,9 „Nu ştiţi, oare, că nedrepţii nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu?...".

2 Cor. 6,14 „Nu vă înjugaţi la jug străin cu cei necredincioşi, **căci ce însoţire are dreptatea cu fărădelegea?** ...".

Col. 3,25 (2 Petr. 2,13) „Iar cel ce face nedreptate îşi va lua plata nedreptăţii, întrucât la Dumnezeu nu este părtinire".

1 Tes. 4,6 „**Şi nimeni să nu întreacă măsura şi să nu nedreptăţească pe fratele său, în această privinţă, căci Domnul este răzbunător pentru toate acestea**, după cum v-am şi spus mai înainte şi v-am dat mărturie".

2 Petr. 2,9 „**Domnul poate** să scape din ispite pe cei credincioşi, iar **pe cei nedrepţi să-i păstreze, ca să fie pedepsiţi în ziua judecăţii**".

1 In. 5,17 „Orice nedreptate este păcat ...".

13. Răutatea, invidia

Mt. 8,31-32 (Mc. 5,12-13; Lc. 8,32-33) „Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoţi afară, trimite-ne în turma de porci. ♣ Şi El le-a zis: Duceţi-vă. Iar ei, ieşind, s-au dus în turma de porci. Şi iată, toată turma s-a aruncat de pe ţărm în mare şi a pierit în apă".

[961] Vezi şi Mc. 3,28-29, *p. 441.*

Mt. 12,33-35 (Lc. 6,43-46[962]**)** „Ori spuneţi că pomul este bun şi rodul lui e bun, ori spuneţi că pomul e rău şi rodul lui e rău, căci după roadă se cunoaşte pomul. ♣ **Pui de vipere, cum puteţi să grăiţi cele bune, odată ce sunteţi răi?** Căci din prisosul inimii grăieşte gura. ♣ Omul cel bun din comoara lui cea bună scoate afară cele bune, pe când **omul cel rău, din comoara lui cea rea scoate afară cele rele**".

Mt. 13,25 „Dar pe când oamenii dormeau, a venit vrăjmaşul lui, a semănat neghină printre grâu şi s-a dus[963]".

Mt. 20,1,9-15 „Căci împărăţia cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieşit dis-de-dimineaţă să tocmească lucrători pentru via sa. ♣ Venind cei din ceasul al unsprezecelea, au luat câte un dinar. ♣ Şi venind cei dintâi, au socotit că vor lua mai mult, dar au luat şi ei tot câte un dinar. ♣ **Şi după ce au luat, cârteau împotriva stăpânului casei,** ♣ **Zicând: Aceştia de pe urmă au făcut un ceas şi i-ai pus deopotrivă cu noi, care am dus greutatea zilei şi arşiţa**. ♣ Iar el, răspunzând, a zis unuia dintre ei: Prietene, nu-ţi fac nedreptate. Oare nu te-ai învoit cu mine un dinar? ♣ Ia ce este al tău şi pleacă. Voiesc să dau acestuia de pe urmă ca şi ţie. ♣ **Au nu mi se cuvine mie să fac ce voiesc cu ale mele? Sau ochiul tău este rău, pentru că eu sunt bun?**[964]".

Mt. 27,18 (Mc. 15,10) „Fiindcă ştia că din invidie i L-au dat în mână[965]**".**

Mc. 3,1-2 (Lc. 6,6-7) „Şi iarăşi a intrat în sinagogă. Şi era acolo un om având mâna uscată. ♣ Şi **Îl pândeau pe Iisus să vadă dacă îl va vindeca sâmbăta, ca să-L învinuiască**[966]".

Mc. 3,22 (Mt. 9,34; Mt. 12,24; Lc. 11,15) „Iar cărturarii, care veneau din Ierusalim, ziceau că **are pe Beelzebul şi că, cu domnul demonilor, alungă demonii**".

Lc. 23,23 „<u>Dar ei stăruiau</u>, cerând cu strigăte mari ca El să fie răstignit, şi <u>strigătele lor au biruit</u>[967]**".**

♣♣♣

Fapt. 13,44-45 „Iar în sâmbăta următoare, mai toată cetatea s-a adunat ca să audă cuvântul lui Dumnezeu. ♣ **Dar iudeii, văzând mulţimile, s-au umplut de pizmă şi vorbeau împotriva celor spuse de Pavel, hulind**".

---

[962] Vezi şi Lc. 6,43-46, *p. 447.*
[963] Vezi Mt. 13,24-30,36-43 *Pilda neghinei*, p. 63.
[964] Vezi Mt. 20,1-16 *Pilda lucrătorilor tocmiți la vie*, p. 58-59.
[965] Vezi Mt. 27,1-2,11-31 (Mc. 15,1-20), *p. 105.*
[966] Vezi Mc. 3,1-6 (Lc. 6,6-11), *p. 149-150.*
[967] Vezi Lc. 23,1-25, *p. 106.*

Fapt. 17,5 „Iar iudeii, **umplându-se de invidie şi luând cu ei pe câţiva oameni de rând, răi**, adunând gloată întărâtau cetatea şi, ducându-se la casa lui Iason, căutau să-i scoată afară, înaintea poporului".

Fapt. 23,12-14 „**Iar când s-a făcut ziuă, iudeii, făcând sfat împotrivă-i, s-au legat cu blestem zicând că nu vor mânca, nici nu vor bea până ce nu vor ucide pe Pavel**. ♣ Şi cei ce făcuseră între ei acest jurământ erau mai mulţi de patruzeci, ♣ Care, ducându-se la arhierei şi la bătrâni, au zis: Ne-am legat pe noi înşine cu blestem să nu gustăm nimic până ce nu vom ucide pe Pavel".

Rom. 12,17 „Nu răsplătiţi nimănui răul cu rău ...[968]".

Gal. 5,26 „Să nu fim iubitori de mărire deşartă, supărându-ne unii pe alţii şi pizmuindu-ne unii pe alţii".

Iac. 3,14-16 „**Iar dacă aveţi râvnire amară şi zavistie, în inimile voastre, nu vă lăudaţi, nici nu minţiţi împotriva adevărului.** ♣ **Înţelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pământească, trupească, demonică**. ♣ Deci, unde este pizmă şi zavistie, acolo este neorânduială şi orice lucru rău".

Iac. 4,5 „Sau vi se pare că Scriptura grăieşte în deşert? **Duhul, care sălăşluieşte în noi, ne poftеşte spre zavistie?**[969]"

3 In. 1,11 „Iubitule, nu urma răul, ci binele. Cel ce face bine din Dumnezeu este; cel ce face rău n-a văzut pe Dumnezeu".

14. Uciderea

Mt. 21,37-41 (Mc. 12,6-9; Lc. 20,13-16) „La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicând: Se vor ruşina de fiul meu. ♣ **Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi să avem noi moştenirea lui**. ♣ Şi, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis. ♣ Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor lucrători? ♣ I-au răspuns: **Pe aceşti răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor**[970]".

Mc. 10,19 (Mt. 19,18; Lc. 18,20) „Ştii poruncile: Să nu ucizi[971] **...".**

1 Tim. 1,9 „Ştiind aceasta, că **legea nu este pusă pentru cel drept**, ci pentru cei fără de lege şi răzvrătiţi, pentru necredincioşi şi păcătoşi, pentru necuvioşi şi spurcaţi, **pentru ucigaşii de tată şi ucigaşii de mamă, pentru omorâtorii de oameni**".

---

[968] Vezi Rom. 12,17-21, *p. 520*.
[969] Vezi Iac. 4,5-6, *p. 50*.
[970] Vezi Mt. 21,33-46 (Mc. 12,1-12; Lc. 20,9-19) *Pilda lucrătorilor celor răi,* p. 175.
[971] Ieş. 20,13 (Deut. 5,17). Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 135.

1 In. 3,11-12,15 „Pentru că aceasta este vestea pe care aţi auzit-o de la început, ca să ne iubim unul pe altul, ♣ **Nu precum Cain, care era de la cel viclean şi a ucis pe fratele său. Şi pentru care pricină l-a ucis? Fiindcă faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau drepte**. ♣ ... **orice ucigaş de oameni nu are viaţă veşnică, dăinuitoare în El".**

15. Ura

Mc. 6,19-20 „**Iar Irodiada îl ura** şi voia să-l omoare, dar nu putea, ♣ Căci Irod se temea de Ioan, ştiindu-l bărbat drept şi sfânt, şi-l ocrotea[972]".

Lc. 11,53 „Iar ieşind El de acolo, **cărturarii şi fariseii au început să-L urască groaznic** şi să-L silească să vorbească despre multe".

In. 7,7 „Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăşte, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sunt rele".

In. 15,18 „Dacă vă urăşte pe voi lumea, să ştiţi că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât[973]".

♣♣♣

1 In. 2,8-11 „Iarăşi, vă scriu poruncă nouă, ceea ce este adevărat întru El şi întru voi, pentru că întunericul se duce şi lumina cea adevărată începe să răsară. ♣ **Cine zice că este în lumină şi pe fratele său îl urăşte, acela este în întuneric până acum**. ♣ Cine iubeşte pe fratele său rămâne în lumină şi sminteală nu este în el. ♣ Iar cel ce urăşte pe fratele său este în întuneric şi umblă în întuneric **şi nu ştie încotro se duce, pentru că întunericul a orbit ochii lui**".

1 In. 3,13-15[974] „**Nu vă miraţi, fraţilor, dacă lumea vă urăşte**. ♣ **Noi ştim că am trecut din moarte la viaţă, pentru că iubim pe fraţi**; cine nu iubeşte pe fratele său rămâne în moarte. ♣ **Oricine urăşte pe fratele său este ucigaş de oameni** şi ştiţi că orice ucigaş de oameni nu are viaţă veşnică, dăinuitoare în El".

16. Viclenia

Mt. 26,3-4 (Mc. 14,1) „Atunci arhiereii şi bătrânii poporului s-au adunat în curtea arhiereului, care se numea Caiafa. ♣ **Şi împreună s-au sfătuit ca să prindă pe Iisus, cu vicleşug, şi să-L ucidă**".

---

[972] Vezi Mc. 6,14-29, *p. 186-187.*
[973] Vezi In. 15,17-21, *p. 376.*
[974] Vezi şi 1 In. 4,20-21, *p. 468.*

Lc. 11,39 „Şi Domnul a zis către el: Acum, voi fariseilor, curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, dar lăuntrul vostru este plin de răpire şi de viclenie".

Lc. 20,20,23 „Şi pândindu-L, **I-au trimis iscoade, care se prefăceau că sunt drepţi**, ca să-L prindă în cuvânt şi să-L dea stăpânirii şi puterii dregătorului. ♣ **Dar Iisus, cunoscând vicleşugul lor, a zis către ei: De ce Mă ispitiţi?**[975]"

♣♣♣

Fapt. 13,10 „Şi a zis: **O, tu cel plin de toată viclenia şi de toată înşelăciunea, fiule al diavolului**, vrăjmaşule a toată dreptatea, nu vei înceta de a strâmba căile Domnului cele drepte?[976]"

Iuda 1,16 „Aceştia sunt cârtitori, nemulţumiţi cu starea lor, umblând după poftele lor şi gura lor grăieşte lucruri trufaşe, deşi, pentru folos, dau unor feţe mare cinste[977]".

17. Violența

Mt. 26,51-52 „Şi iată, unul dintre cei ce erau cu Iisus, întinzând mâna, a tras sabia şi, lovind pe sluga arhiereului, i-a tăiat urechea. ♣ **Atunci Iisus i-a zis: Întoarce sabia ta la locul ei, că toţi cei ce scot sabia, de sabie vor pieri**".

Apoc. 6,3-4 „Şi când a deschis pecetea a doua, am auzit, zicând, pe a doua fiinţă: Vino şi vezi. ♣ Şi a ieşit alt **cal, roşu ca focul; şi celui ce şedea pe el i s-a dat să ia pacea de pe pământ, ca oamenii să se junghie între ei;** şi o sabie mare i s-a dat".

Apoc. 13,10 „Cine duce în robie de robie are parte; cine cu sabia va ucide trebuie să fie ucis de sabie ...".

18. Vrăjitoria

Fapt. 8,9-13,18-24 „Dar era mai dinainte în cetate un bărbat, anume **Simon**, **vrăjind şi uimind neamul Samariei, zicând că el este cineva mare**, ♣ **La care luau aminte toţi, de la mic până la mare, zicând: Acesta este puterea lui Dumnezeu, numită cea mare.** ♣ **Şi luau aminte la el, fiindcă de multă vreme, cu vrăjile lui, îi uimise**. ♣ Iar când au crezut lui Filip, care le propovăduia despre împărăţia lui Dumnezeu şi despre numele lui Iisus Hristos, bărbaţi şi femei se botezau. ♣ **Iar Simon a crezut şi el şi, botezându-se, era mereu cu Filip**. Şi văzând semnele şi minunile mari ce se

[975] Vezi Lc. 20,20-25, *p. 158*.
[976] Vezi Fapt. 13,6-12, *p. 359*.
[977] Vezi Iuda 1,14-16, *p. 300*.

făceau, era uimit. ♣ **Şi Simon văzând că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, le-a adus bani,** ♣ **Zicând: Daţi-mi şi mie puterea aceasta, ca acela pe care voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt.** ♣ Iar Petru a zis către el: Banii tăi să fie cu tine spre pierzare! Căci ai socotit că darul lui Dumnezeu se agoniseşte cu bani. ♣ **Tu n-ai parte, nici moştenire, la chemarea aceasta, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu**. ♣ Pocăieşte-te deci de această răutate a ta şi te roagă lui Dumnezeu, doară ţi se va ierta cugetul inimii tale, ♣ Căci întru amărăciunea fierii şi întru legătura nedreptăţii te văd că eşti. ♣ Şi răspunzând, Simon a zis: **Rugaţi-vă voi la Domnul, pentru mine, ca să nu vină asupra mea nimic din cele ce aţi zis**".

Fapt. 13,6-12 „Şi străbătând toată insula până la Pafos, au găsit pe un oarecare bărbat iudeu, **vrăjitor, prooroc mincinos, al cărui nume era Bariisus**, ♣ Care era în preajma proconsulului Sergius Paulus, bărbat înţelept. Acesta chemând la sine pe Barnaba şi pe Saul, dorea să audă cuvântul lui Dumnezeu, ♣ Dar le stătea împotrivă Elimas vrăjitorul - căci aşa se tâlcuieşte numele lui - căutând să întoarcă pe proconsul de la credinţă. ♣ **Iar Saul - care se numeşte şi Pavel - plin fiind de Duh Sfânt, a privit ţintă la el**, ♣ Şi a zis: **O, tu cel plin de toată viclenia şi de toată înşelăciunea, fiule al diavolului, vrăjmaşule a toată dreptatea, nu vei înceta de a strâmba căile Domnului cele drepte? ♣ Şi acum, iată mâna Domnului este asupra ta şi vei fi orb, nevăzând soarele până la o vreme**. Şi îndată a căzut peste el pâclă şi întuneric şi, dibuind împrejur, căuta cine să-l ducă de mână. ♣ Atunci proconsulul, văzând ce s-a făcut, a crezut, mirându-se foarte de învăţătura Domnului".

Fapt. 16,16,18 „Dar odată, pe când ne duceam la rugăciune, ne-a întâmpinat **o slujnică, care avea duh pitonicesc şi care aducea mult câştig stăpânilor ei, ghicind.** ♣ **Iar Pavel mâniindu-se şi întorcându-se, a zis duhului: În numele lui Iisus Hristos îţi poruncesc să ieşi din ea. Şi în acel ceas a ieşit**[978]".

Fapt. 19,19[979] „**Iar mulţi dintre cei ce făcuseră vrăjitorie, aducând cărţile, le ardeau în faţa tuturor**. Şi au socotit preţul lor şi au găsit cincizeci de mii de arginţi".

Apoc. 22,15 „Afară câinii şi vrăjitorii ...".

[978] Vezi Fapt. 16,16-19, *p. 235*.
[979] Vezi şi Fapt. 19,11-16, *p. 235-236.*

PREOȚIE

In. 20,21-23 (Mt. 18,18; Mt. 16,19) „Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi. ♣ Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt; ♣ Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute[980]".

1 Tim. 1,1; Evr. 5,4[981] „Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, şi a lui Iisus Hristos, nădejdea noastră. ♣♣ Şi nimeni nu-şi ia singur cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu după cum şi Aaron".

1 Tim. 1,12; 1 Cor. 16,9 „Mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios şi m-a pus să-I slujesc. ♣♣ Căci mi s-a deschis uşă mare spre lucru mult, dar sunt mulţi potrivnici".

1 Cor. 4,1,12-13 (1 Petr. 4,10) „Aşa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos şi ca iconomi ai tainelor lui Dumnezeu. ♣ Şi ne ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocărâţi fiind, binecuvântăm. Prigoniţi fiind, răbdăm. ♣ Huliţi fiind, ne rugăm. Am ajuns ca gunoiul lumii, ca măturătura tuturor, până astăzi[982]".

2 Cor. 4,5; 2 Cor. 5,20 „Căci nu ne propovăduim pe noi înşine, ci pe Hristos Iisus, Domnul, iar noi înşine suntem slugile voastre, pentru Iisus. ♣♣ În numele lui Hristos, aşadar, ne înfăţişăm ca mijlocitori, ca şi cum Însuşi Dumnezeu v-ar îndemna prin noi".

Ef. 6,13-17 „Pentru aceea, luaţi toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi împotrivă în ziua cea rea, şi, toate biruindu-le, să rămâneţi în picioare. ♣ Staţi deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul şi îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii, ♣ Şi încălţaţi picioarele voastre, gata fiind pentru Evanghelia păcii. ♣ În toate luaţi pavăza credinţei, cu care veţi putea să stingeţi toate săgeţile cele arzătoare ale vicleanului. ♣ Luaţi şi coiful mântuirii şi sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu[983]".

---

[980] Vezi *Hirotonia*, p. 442-444.

[981] Vezi şi Fapt. 22,14, Gal. 1,1,15-16, Col. 1,24-25, *p. 361,363*; 1 Cor. 1,1,17 (2 Cor. 1,1; Ef. 1,1), Col. 1,1,28-29, 1 Tim. 1,1,11-16, 2 Tim. 1,1,11-12, *p. 210-214.*

[982] Vezi 1 Cor. 4,1,9-13, *p. 191*; 1 Petr. 4,10-11, *p. 373.*

[983] Vezi Ef. 6,10-18, *p. 252-253.*

1 Tes. 5,12-13 (Evr. 13,7)[984] **„Vă mai rugăm, fraţilor, să cinstiţi pe cei ce se ostenesc între voi, care sunt mai-marii voştri în Domnul şi vă povăţuiesc; ♣ Şi pentru lucrarea lor, să-i socotiţi pe ei vrednici de dragoste prisositoare. Trăiţi între voi în bună pace".**

1 Tim. 3,2-5,13 „Se cuvine, dar, ca episcopul să fie fără de prihană, bărbat al unei singure femei, veghetor, înţelept, cuviincios, iubitor de străini, destoinic să înveţe pe alţii, ♣ Nebeţiv, nedeprins să bată, neagonisitor de câştig urât, ci blând, paşnic, neiubitor de argint, ♣ Bine chivernisind casa lui, având copii ascultători, cu toată bună-cuviinţa; ♣ Căci dacă nu ştie cineva să-şi rânduiască propria lui casă, cum va purta grijă de Biserica lui Dumnezeu? ♣ Căci cei ce slujesc bine, rang bun dobândesc şi mult curaj în credinţa cea întru Hristos Iisus".

2 Tim. 4,2 „Propovăduieşte cuvântul, stăruieşte cu timp şi fără de timp, mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare şi învăţătura[985]**".**

♣♣♣

Mt. 10,8 „Tămăduiţi pe cei neputincioşi, înviaţi pe cei morţi, curăţiţi pe cei leproşi, pe demoni scoateţi-i; în dar aţi luat, în dar să daţi".

Mt. 10,16 (Lc. 10,3) „Iată Eu vă trimit pe voi ca pe nişte oi în mijlocul lupilor; fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii".

Mt. 23,8 „Nici învăţători să nu vă numiţi, că Învăţătorul vostru este unul: Hristos. ♣ **Şi care este mai mare între voi să fie slujitorul vostru**[986]".

Lc. 10,16 „Cel ce vă ascultă pe voi pe Mine Mă ascultă, şi cel ce se leapădă de voi se leapădă de Mine; iar cine se leapădă de Mine se leapădă de Cel ce M-a trimis pe Mine[987]**".**

In. 10,11-12 „Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi pune sufletul pentru oile sale. ♣ Iar cel plătit şi cel care nu este păstor, şi ale cărui oi nu sunt ale lui, vede lupul venind şi lasă oile şi fuge; şi lupul le răpeşte şi le risipeşte".

♣♣♣

Fapt. 22,14 „Iar el a zis: Dumnezeul părinţilor noştri te-a ales de mai înainte pe tine ca să cunoşti voia Lui şi să vezi pe Cel Drept şi să auzi glas din gura Lui[988]**".**

---

[984] Vezi şi Evr. 13,17, *p. 408*; 1 Petr. 5,1,5, *p. 367.*
[985] Vezi 2 Tim. 4,2-5, *p. 372.*
[986] Vezi Mt. 23,8-12, *p. 195.*
[987] Vezi Lc. 10,1-16, *p. 194.*

Rom. 11,13-14 „Căci v-o spun vouă, neamurilor: Întru cât sunt eu, deci, apostol al neamurilor, slăvesc slujirea mea, ♣ **Doar voi izbuti să aţâţ râvna celor din neamul meu şi să mântuiesc pe unii dintre ei**".

Rom. 12,6-8 „Dar avem felurite daruri, după harul ce ni s-a dat. Dacă avem proorocie, să proorocim după măsura credinţei; ♣ Dacă avem slujbă, să stăruim în slujbă; dacă unul învaţă, să se sârguiască în învăţătură. ♣ Dacă îndeamnă, să fie la îndemnare; dacă împarte altora, să împartă cu firească nevinovăţie; dacă stă în frunte, să fie cu tragere de inimă; dacă miluieşte, să miluiască cu voie bună![989]**"**

1 Cor. 3,5-11 „Dar ce este Apollo? Şi ce este Pavel? Slujitori prin care aţi crezut voi şi **după cum i-a dat Domnul fiecăruia**. ♣ **Eu am sădit, Apollo a udat, dar Dumnezeu a făcut să crească**. ♣ Astfel nici cel ce sădeşte nu e ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu care face să crească. ♣ **Cel care sădeşte şi cel care udă sunt una** şi fiecare îşi va lua plata după osteneala sa. ♣ **Căci noi împreună-lucrători cu Dumnezeu suntem**; voi sunteţi ogorul lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu. ♣ **După harul lui Dumnezeu, cel dat mie, eu, ca un înţelept meşter, am pus temelia; iar altul zideşte. Dar fiecare să ia seama cum zideşte; ♣ Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decât cea pusă, care este Iisus Hristos**".

1 Cor. 9,7-11,13-14[990] „Cine slujeşte vreodată, în oaste, cu solda lui? Cine sădeşte vie şi nu mănâncă din roada ei? Sau cine paşte o turmă şi nu mănâncă din laptele turmei? ♣ Nu în felul oamenilor spun eu acestea. Nu spune, oare, şi legea acestea? ♣ Căci în Legea lui Moise este scris: «**Să nu legi gura boului care treieră**[991]». Oare de boi se îngrijeşte Dumnezeu? ♣ Sau în adevăr pentru noi zice? Căci pentru noi s-a scris: «Cel ce ară trebuie să are cu nădejde, şi cel ce treieră, cu nădejdea că va avea parte de roade». ♣ **Dacă noi am semănat la voi cele duhovniceşti, este, oare, mare lucru dacă noi vom secera cele pământeşti ale voastre? ♣ Au nu ştiţi că cei ce săvârşesc cele sfinte mănâncă de la templu şi cei ce slujesc altarului au parte de la altar? ♣ Tot aşa a poruncit şi Domnul celor ce propovăduiesc Evanghelia, ca să trăiască din Evanghelie**".

1 Cor. 9,23-27 „Dar toate le fac pentru Evanghelie, ca să fiu părtaş la ea. ♣ **Nu ştiţi voi că acei care aleargă în stadion, toţi aleargă, dar numai unul ia premiul? Alergaţi aşa ca să-l luaţi.** ♣ Şi oricine se luptă se înfrânează de la toate. Şi aceia, ca să ia o cunună stricăcioasă, iar noi, nestricăcioasă. ♣ **Eu, deci, aşa alerg, nu ca la întâmplare. Aşa mă lupt, nu ca lovind în aer**, ♣ **Ci îmi chinuiesc trupul meu şi îl supun robiei; ca nu cumva, altora propovăduind, eu însumi să mă fac netrebnic**".

---

[988] Vezi Fapt. 22,3-21, *p. 207-208*.
[989] Vezi Rom. 12,3-8, 1 Cor. 12,27-31; 1 Cor. 13,1, *p. 51-52.*
[990] Vezi şi 1 Tim. 5,17-18, *p. 367.*
[991] Deut. 25,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 220.

2 Cor. 4,1-2 „De aceea, având această slujire, după cum am fost miluiţi, nu ne pierdem nădejdea, ♣ **Ci ne-am lepădat de cele ascunse ale ruşinii, neumblând în vicleşug, nici stricând cuvântul lui Dumnezeu, ci făcându-ne cunoscuţi prin arătarea adevărului faţă de orice conştiinţă omenească înaintea lui Dumnezeu".**

2 Cor. 12,19-21 „De mult vi se pare că ne apărăm faţă de voi. Dar noi grăim în Hristos, înaintea lui Dumnezeu. Şi toate acestea, iubiţii mei, pentru zidirea voastră. ♣ Căci mă tem ca nu cumva venind, să nu vă găsesc pe voi aşa precum voiesc, iar eu să fiu găsit de voi aşa precum nu voiţi; mă tem adică de certuri, de pizmă, de mânii, de întărâtări, de clevetiri, de murmure, de îngâmfări, de tulburări. ♣ Mă tem ca nu cumva, venind iarăşi, să mă umilească Dumnezeul meu la voi şi să plâng pe mulţi care au păcătuit înainte şi nu s-au pocăit de necurăţia şi de desfrânarea şi de necumpătarea pe care le-au făcut".

2 Cor. 13,10 „Pentru aceea vă scriu acestea, nefiind de faţă, ca atunci, când voi fi de faţă, să nu lucrez cu asprime, după puterea pe care mi-a dat-o Domnul spre zidire, iar nu spre dărâmare".

Gal. 1,1,15-16[992] „**Pavel, apostol nu de la oameni, nici prin vreun om, ci prin Iisus Hristos şi prin Dumnezeu-Tatăl**, Care L-a înviat pe El din morţi ♣ Dar când a binevoit **Dumnezeu Care m-a ales din pântecele mamei mele şi m-a chemat prin harul Său**, ♣ Să descopere pe Fiul Său întru mine, pentru ca să-L binevestesc la neamuri, îndată nu am primit sfat de la trup şi de la sânge".

Ef. 4,7,11-13 „Iar fiecăruia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos. ♣ Şi el a dat pe unii apostoli, pe alţii prooroci, pe alţii evanghelişti, pe alţii păstori şi învăţători, ♣ Spre desăvârşirea sfinţilor, la lucrul slujirii, la zidirea trupului lui Hristos, ♣ Până vom ajunge toţi la unitatea credinţei şi a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos".

Col. 1,24-25[993] „Acum mă bucur de suferinţele mele pentru voi şi împlinesc, în trupul meu, lipsurile necazurilor lui Hristos, **pentru trupul Lui, adică Biserica**, ♣ **Al cărei slujitor m-am făcut, potrivit iconomiei lui Dumnezeu**, ce mi-a fost dată mie pentru voi, ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu".

Evr. 7,1-7,11-12[994] „**Căci acest Melchisedec, rege al Salemului, preot al lui Dumnezeu cel Preaînalt**, care a întâmpinat pe Avraam, pe când se întorcea de la nimicirea regilor şi l-a binecuvântat, ♣ **Căruia Avraam i-a dat şi zeciuială din toate**[995], **se tâlcuieşte mai întâi: rege al dreptăţii, apoi şi rege al Salemului, adică rege al păcii**, ♣ Fără tată, fără mamă, fără spiţă de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârşit al vieţii, ci, **asemănat fiind Fiului lui Dumnezeu, el rămâne**

[992] Vezi şi 1 Tim. 1,1,11-16, *p. 213.*
[993] Vezi şi Col. 1,1,28-29, *p. 213.*
[994] Vezi şi Evr. 7,11-28*, p. 138.*
[995] Fac. 14,18-20. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 194.

preot pururea. ♣ Vedeţi, dar, cât de mare e acesta, căruia chiar patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din prada de război. ♣ **Şi cei dintre fiii lui Levi, care primesc preoţia, au poruncă după lege, ca să ia zeciuială de la popor**[996], adică de la fraţii lor, măcar că şi aceştia au ieşit din coapsele lui Avraam; ♣ Iar Melchisedec, care nu-şi trage neamul din ei, a primit zeciuială de la Avraam **şi pe Avraam, care avea făgăduinţele, l-a binecuvântat**. ♣ Fără de nici o îndoială, **cel mai mic ia binecuvântare de la cel mai mare**. ♣ **Dacă deci desăvârşirea ar fi fost prin preoţia Leviţilor** (căci legea s-a dat poporului pe temeiul preoţiei lor), **ce nevoie mai era să se ridice un alt preot după rânduiala lui Melchisedec**, şi să nu se zică după rânduiala lui Aaron? ♣ **Iar dacă preoţia s-a schimbat urmează numaidecât şi schimbarea Legii**".

Evr. 10,19 „Drept aceea, fraţilor, având îndrăzneală, să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sângele lui Iisus[997]**".**

1 Tim. 4,12,14-16[998] **„Nimeni să nu dispreţuiască tinereţile tale, ci fă-te pildă credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia. ♣ Nu fi nepăsător faţă de harul care este întru tine, care ţi s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor mai-marilor preoţilor. ♣ Cugetă la acestea, ţine-te de acestea, ca propăşirea ta să fie vădită tuturor. ♣ Ia aminte la tine însuţi şi la învăţătură; stăruie în acestea, căci, făcând aceasta, şi pe tine te vei mântui şi pe cei care te ascultă".**

Iac. 3,1-2,13 „Nu vă faceţi voi mulţi învăţători, fraţii mei, ştiind că (noi, învăţătorii) mai mare osândă vom lua. ♣ Pentru că toţi greşim în multe chipuri; dacă nu greşeşte cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârşit, în stare să înfrâneze şi tot trupul. ♣ Cine este, între voi, înţelept şi priceput? Să arate, din buna-i purtare, faptele lui, în blândeţea înţelepciunii".

1 Petr. 2,9 (1 Petr. 2,5; Apoc. 1,6; Apoc. 5,10) „Iar voi sunteţi seminţie aleasă, preoţie împărătească[999]**, neam sfânt, popor agonisit de Dumnezeu, ca să vestiţi în lume bunătăţile Celui ce v-a chemat din întuneric, la lumina Sa cea minunată".**

---

[996] Num. 18,21. Num. 18,24. Ibidem. p. 194.

[997] Vezi Evr. 10,19-21, *p. 242*.

[998] Vezi şi 1 Tim. 4,1-6, *p. 500*; 1 Tim. 4,7-10, *p. 454*.

[999] *„Bazându-se pe textele din 1 Petr. 2,5,9, Apoc. 1,6 şi Apoc. 5,10 toţi protestanţii şi celelalte denominaţiuni sunt adepţii concepţiei despre preoţia universală, care prin Botez aparţine de drept divin tuturor credincioşilor, dar de drept uman, slujirea preoţească este încredinţată de comunitate anumitor persoane (bărbaţi şi chiar femei), fără ca acestea să fie instituite în această funcţie prin vreo Taină specială.*

În privinţa preoţiei universale, atât Biserica noastră, cât şi cea Romano-Catolică recunosc că toţi creştinii posedă o preoţie universală: toţi creştinii au chemarea să-I aducă slujire lui Dumnezeu între cei ce nu sunt creştini, aşa după cum în Vechiul Testament întreg poporul evreu forma o «preoţie împărătească», având chemarea să slujească Împăratului Dumnezeu între celelalte neamuri (cf. Ieş. 19,6; Is. 61,6 ş.a.). Dar precum în Vechiul Testament preoţii, în sens propriu, erau numai cei din seminţia lui Aaron, la fel şi în Noul Testament, preoţi care să poată săvârşi Tainele erau numai cei instituiţi prin

1. Episcopi

Evr. 4,15 „Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat".

Fapt. 20,28 „Drept aceea, luaţi aminte de voi înşivă şi de toată turma, **întru care Duhul Sfânt v-a pus pe voi episcopi**[1000], **ca să păstraţi Biserica lui Dumnezeu**, pe care a câştigat-o cu însuşi sângele Său".

Filip. 1,1 „Pavel şi Timotei, robi ai lui Hristos Iisus, tuturor sfinţilor întru Hristos Iisus, celor ce sunt în Filipi, **împreună cu episcopii şi diaconii**".

1 Tim. 3,1-2,6-7[1001] „Vrednic de crezare, este cuvântul: **de poftește cineva episcopie, bun lucru dorește.** ♣ **Se cuvine, dar, ca episcopul să fie fără de prihană** ... . ♣ **Episcopul să nu fie de curând botezat, ca nu cumva, trufindu-se, să cadă în osânda diavolului**. ♣ Dar el trebuie să aibă şi mărturie bună de la cei din afară, ca să nu cadă în ocară şi în cursa diavolului".

Tit 1,7-9 „Căci se cuvine ca **episcopul să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nu grabnic la mânie**, nu dat la băutură, paşnic, nepoftitor de câştig urât, ♣ Ci iubitor de străini, iubitor de bine, înţelept, drept, cuvios, cumpătat, ♣ **Ţinându-se de cuvântul cel credincios al învăţăturii, ca să fie destoinic şi să îndemne la învăţătura cea sănătoasă şi să mustre pe cei potrivnici**".

Taina Hirotoniei, prin care ei dobândesc un har special pentru această slujire, pe care ceilalți creștini nu-l au". Pr. prof. dr. Isidor Todoran, Arhid. prof. dr. Ioan Zăgrean, *op. cit*., p. 321-322.

„Teoria protestantă, după care treptele ierarhice nu se deosebesc printr-un har special, e contrazisă de Scriptură. Mântuitorul dă special Apostolilor şi deci şi urmaşilor lor puterea de a lega şi dezlega păcatele. Sf. Apostol Pavel îi scrie lui Tit :«Te îndemn să ţii aprins darul lui Dumnezeu, care este în tine prin punerea mâinilor mele» (Tit 1,6); iar lui Timotei :«Nu fi nepăsător la darul ce este întru tine, care ţi s-a dat prin prorocie, prin punerea mâinilor preoţilor» (1 Tim. 4,14). Este incontestabil că în Fapte şi în Epistolele Apostolilor se vorbeşte despre unele persoane care sunt preoţi, spre deosebire de ceilalţi creştini. Chiar Petru, care vorbeşte de preoţia generală, a tuturor creştinilor (1 Petr. 2,9), vorbeşte de presbiterii cărora le este dată în seamă spre păstorire turma (1Petr. 5,1-2). Numai întrucât sunt deosebiţi de păgâni prin harul Botezului, întrucât sunt un neam ales şi sfânt, creştinii se pot numi toţi o preoţie, aşa cum poporul evreu era în Testamentul Vechi un popor ales, ceea ce nu anula o preoţie deosebită". Prof. N. Chițescu, Pr. Prof. Isidor Todoran, Pr. Prof. Petreuță, *op. cit*., p. 182-183. **Vezi *Hirotonia*, p. 442-444.**

[1000] *„Text clar despre existența episcopatului ca treaptă harică, prin venirea şi lucrarea Sfântului Duh. Literal, grecescul **episkopos** înseamnă supraveghetor. Imaginea de totdeauna a episcopului a fost aceea a unui păstor care veghează asupra turmei sale". **Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 1611.

„Fiecare episcop e urmaşul tuturor Apostolilor, căci fiecare Apostol se afla în comuniune cu toţi ceilalţi Apostoli. Iar după aceea, fiecare episcop e hirotonit de mai mulţi episcopi în numele întregului episcopat, primind acelaşi har şi aceeaşi învăţătură pe care le-au avut toţi Apostolii şi toţi episcopii şi odată cu aceasta putând împărtăşi preoţilor, şi prin ei credincioşilor eparhiei sale, acelaşi har şi aceeaşi învăţătură neschimbată ...". Preot Prof. Dr. Dumitru Stăniloae*, Teologia Dogmatică Ortodoxă,* vol. 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune, al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti 1997, p. 113.

[1001] Vezi şi 1 Tim. 3,2-5,13, *p. 361.*

Evr. 5,1-4 „Căci orice arhiereu, fiind luat dintre oameni, este pus pentru oameni, spre cele către Dumnezeu, ca să aducă daruri şi jertfe pentru păcate; ♣ **El poate să fie îngăduitor cu cei neştiutori şi rătăciţi, de vreme ce şi el este cuprins de slăbiciune**. ♣ Din această pricină dator este, precum pentru popor, aşa şi pentru sine să jertfească pentru păcate. ♣ **Şi nimeni nu-şi ia singur cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu după cum şi Aaron**".

♣♣♣

Evr. 9,6-7 „Astfel fiind întocmite aceste încăperi, preoţii intrau totdeauna în cortul cel dintâi, săvârşind slujbele dumnezeieşti. ♣ În cel de-al doilea însă numai **arhiereul, o dată pe an, şi nu fără de sânge, pe care îl aducea pentru sine însuşi şi pentru greşealele poporului**[1002]".

2. Preoţi

Fapt. 11,29-30 „**Iar ucenicii au hotărât ca fiecare dintre ei, după putere, să trimită spre ajutorare fraţilor** care locuiau în Iudeea; ♣ Ceea ce au şi făcut, **trimiţând preoţilor**[1003] prin mâna lui Barnaba şi a lui Saul".

Fapt. 14,23 „Şi hirotonindu-le preoţi în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredinţat pe ei Domnului în Care crezuseră".

Fapt. 15,4-6,22,28 „Şi sosind ei la Ierusalim, **au fost primiţi de Biserică şi de apostoli şi de preoţi** şi au vestit câte a făcut Dumnezeu cu ei. ♣ Dar unii din eresul fariseilor, care trecuseră la credinţă, s-au ridicat zicând că trebuie să-i taie împrejur şi să le poruncească a păzi Legea lui Moise. ♣ **Şi apostolii şi preoţii s-au adunat ca să cerceteze despre acest cuvânt**. ♣ **Atunci apostolii şi preoţii, cu toată Biserica, au**

[1002] Ieş. 30,10.

[1003] *„Literal: bătrâni, prezbiteri. Bărbaţi mai în vârstă decât diaconii, rânduiţi de apostoli în cea de a doua treaptă harică a Bisericii, după episcopi. Primeau harul prin punerea mâinilor (Fapt.14,23) şi îndeplineau funcţii liturgice, pastorale, didactice şi administrative. Traducerea lui **presbýteros** (bătrân) prin «preot» e un procedeu filologic absolut normal, echivalarea în limba receptoare făcându-se în funcţie de conţinutul semantic al cuvântului original, conţinut prin care o noţiune generală se particularizează. Câteva exemple mai la îndemână: Acelaşi cuvânt **basiléus** (suveran) e tradus prin «rege» dacă demnitarul conduce un regat, dar va fi tradus prin «împărat» din clipa în care acelaşi personaj a primit coroana unui imperiu. Din momentul sfinţirii, «apa» devine «aghiasmă». Un militar poartă denumirea generică de «ostaş», dar de îndată ce a primit unul sau mai multe grade el se va numi «sergent», „«locotenent», «colonel» ş.a.m.d., continuând, totuşi, să rămână «ostaş». În funcţie de treapta binecuvântării, aceeaşi «pâine» se va numi «artos», «prescură», «anaforă» sau «cuminecătură», după cum o «casă» sfinţită pentru cult devine «biserică». În acelaşi fel, un «bătrân» hirotonit se va numi «preot», spre deosebire de ceilalţi bătrâni care nu au hirotonie"*. ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediţia Bartolomeu, p. 1599

hotărât … . ♣ Pentru că, părutu-s-a Duhului Sfânt şi nouă, să nu vi se pună nici o greutate în plus în afară de cele ce sunt necesare[1004]".

Fapt. 16,4 „Şi când treceau prin cetăţi, **învăţau să păzească învăţăturile rânduite de apostolii şi de preoţii din Ierusalim**".

Fapt. 20,17 „Şi trimiţând din Milet la Efes, **a chemat la sine pe preoţii Bisericii**".

Fapt. 21,17-18 „Şi sosind la Ierusalim, fraţii ne-au primit cu bucurie. ♣ **Iar a doua zi Pavel a mers cu noi la Iacov şi au venit acolo toţi preoţii**".

1 Tim. 5,17-18 „**Preoţii, care îşi ţin bine dregătoria, să se învrednicească de îndoită cinste, mai ales cei care se ostenesc cu cuvântul şi cu învăţătura**. ♣ Pentru că Scriptura zice: «**Să nu legi gura boului care treieră**[1005]», şi: «**Vrednic este lucrătorul de plata sa**[1006]»".

1 Tim. 5,19 „Pâră împotriva preotului să nu primeşti, fără numai de la doi sau trei martori".

Tit 1,5-6 „Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc şi **să aşezi preoţi prin cetăţi, precum ţi-am rânduit**: ♣ **De este cineva fără de prihană**, bărbat al unei femei, având fii credincioşi, nu sub învinuire de desfrânare sau neascultători".

Iac. 5,14-15 „Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoţii Bisericii şi să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. ♣ Şi rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va ridica, şi de va fi făcut păcate se vor ierta lui".

1 Petr. 5,1,5 „Pe preoţii cei dintre voi îi rog ca unul ce sunt împreună-preot şi martor al patimilor lui Hristos şi părtaş al slavei celei ce va să se descopere. ♣ Tot aşa şi voi, **fiilor duhovniceşti, supuneţi-vă preoţilor** [1007]**".**

♣♣♣

Lc. 5,14 (Mt. 8,4; Mc. 1,44) „Iar Iisus i-a poruncit să nu spună nimănui, ci, mergând, **arată-te preotului şi, pentru curăţirea ta, du jertfa, precum a orânduit Moise**[1008], spre mărturie lor".

[1004] Vezi *Sinodul apostolic*, p.236-237.
[1005] Deut. 25,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 220.
[1006] Num. 18,31. Vezi şi Mt. 10,9-10, *p. 368*; 1 Cor. 9,7-11,13-14, *p. 362.*
[1007] Vezi 1 Petr. 5,1-5, *p. 370.*
[1008] Lev. 14,2-5. Vezi şi Mc. 1,40-44 (Mt. 8,2-4; Lc. 5,12-14), Lc. 17,11-19, *p. 149, 152.*

Evr. 9,6 „Astfel fiind întocmite aceste încăperi, p**reoţii intrau totdeauna în cortul cel dintâi, săvârşind slujbele dumnezeieşti**[1009]".

3. Diaconi

Fapt. 6,1-6 „În zilele acelea, înmulţindu-se ucenicii, eleniştii (iudei) murmurau împotriva evreilor, pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea la slujirea cea de fiecare zi. ♣ Şi chemând cei doisprezece mulţimea ucenicilor, au zis: Nu este drept ca noi, lăsând de-o parte cuvântul lui Dumnezeu, să slujim la mese. ♣ **Drept aceea, fraţilor, căutaţi şapte bărbaţi dintre voi, cu nume bun, plini de Duh Sfânt şi de înţelepciune, pe care noi să-i rânduim la această slujbă**. ♣ Iar noi vom stărui în rugăciune şi în slujirea cuvântului. ♣ Şi a plăcut cuvântul înaintea întregii mulţimi, **şi au ales pe Ştefan, bărbat plin de credinţă şi de Duh Sfânt**, şi pe **Filip, şi pe Prohor, şi pe Nicanor, şi pe Timon, şi pe Parmena, şi pe Nicolae**[1010], prozelit din Antiohia, ♣ **Pe care i-au pus înaintea apostolilor, şi ei, rugându-se şi-au pus mâinile peste ei**".

Filip. 1,1 „Pavel şi Timotei, robi ai lui Hristos Iisus, tuturor sfinţilor întru Hristos Iisus, celor ce sunt în Filipi, **împreună cu episcopii şi diaconii**".

1 Tim. 3,8-12 „**Diaconii, de asemenea, trebuie să fie cucernici, nu vorbind în două feluri, nu dedaţi la vin mult, neagonisitori de câştig urât**, ♣ Păstrând taina credinţei în cuget curat. ♣ Dar şi aceştia să fie mai întâi puşi la încercare, apoi, dacă se dovedesc fără prihană, să fie diaconiţi. ♣ **Femeile (lor) de asemenea să fie cuviincioase, neclevetitoare, cumpătate, credincioase întru toate**. ♣ Diaconii să fie bărbaţi ai unei singure femei, să-şi chivernisească bine casele şi pe copiii lor".

4. Călugărie[1011]

Mt. 10,9-10 (**Mc. 6,8-9; Lc. 9,3; Lc. 10,7)** „**Să nu aveţi nici aur, nici arginţi, nici bani în cingătorile voastre**; ♣ Nici traistă pe drum, nici două haine, nici încălţăminte, nici toiag; că vrednic este lucrătorul de hrana sa".

Mt. 19,12,29[1012] „Că sunt fameni care s-au născut aşa din pântecele mamei lor; sunt fameni pe care oamenii i-au făcut fameni, **şi sunt fameni care s-au făcut fameni pe ei înşişi, pentru împărăţia cerurilor**. Cine poate înţelege să înţeleagă. ♣ **Şi oricine a lăsat case sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau ţarine, pentru numele Meu, înmulţit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică**".

♣♣♣

[1009] Num. 18,2-7.

[1010] *„Cei şapte s-au numit diaconi, adică slujitori, de la cuvântul **diakonía**, deseori repetat în context, care înseamnă slujire"*. ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediţia Bartolomeu, p. 1591.

[1011] Vezi şi *Înfrânare*, p. 508-509.

[1012] Vezi şi Mc. 10,28-31, *p. 167.*

1 Cor. 7,25-26,28,32-34[1013] „**Cât despre feciorie, n-am poruncă de la Domnul. Vă dau însă sfatul meu**, ca unul care am fost miluit de Domnul să fiu vrednic de crezare. ♣ Socotesc deci că aceasta este bine pentru nevoia ceasului de faţă: **Bine este pentru om să fie aşa**. ♣ Dacă însă te vei însura, n-ai greşit. **Ci fecioara, de se va mărita, n-a greşit. Numai că unii ca aceştia vor avea suferinţă în trupul lor**. Eu însă vă cruţ pe voi. ♣ Dar eu vreau ca voi să fiţi fără de grijă. **Cel necăsătorit se îngrijeşte de cele ale Domnului, cum să placă Domnului**. ♣ Cel ce s-a căsătorit se îngrijeşte de cele ale lumii, cum să placă femeii. ♣ Şi este împărţire: şi **femeia nemăritată şi fecioara poartă de grijă de cele ale Domnului, ca să fie sfântă şi cu trupul şi cu duhul. Iar cea care s-a măritat poartă de grijă de cele ale lumii, cum să placă bărbatului**".

1 Cor. 7,36-38 „Iar de socoteşte cineva că i se va face vreo necinste pentru fecioara sa, dacă trece de floarea vârstei, şi că trebuie să facă aşa, facă ce voieşte. Nu păcătuieşte; căsătorească-se. ♣ **Dar cel ce stă neclintit în inima sa şi nu este silit, ci are stăpânire peste voinţa sa şi a hotărât aceasta în inima sa, ca să-şi ţină fecioara, bine va face**. ♣ Aşa că, cel ce îşi mărită fecioara bine face; dar cel ce n-o mărită şi mai bine face".

2 Cor. 6,3-10 „Nedând nici o sminteală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată, ♣ **Ci în toate înfăţişându-ne pe noi înşine ca slujitori ai lui Dumnezeu, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări, ♣ În bătăi, în temniţă, în tulburări, în osteneli, în privegheri, în posturi**; ♣ În curăţie, în cunoştinţă, în îndelungă-răbdare, în bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefăţarnică; ♣ În cuvântul adevărului, în puterea lui Dumnezeu, **prin armele dreptăţii**, cele de-a dreapta şi cele de-a stânga, ♣ Prin slavă şi necinste, prin defăimare şi laudă; ca nişte amăgitori, deşi iubitori de adevăr, ♣ Ca nişte necunoscuţi, deşi bine cunoscuţi, ca fiind pe pragul morţii, deşi iată că trăim, ca nişte pedepsiţi, dar nu ucişi; ♣ **Ca nişte întristaţi, dar pururea bucurându-ne; ca nişte săraci, dar pe mulţi îmbogăţind; ca unii care n-au nimic, dar toate le stăpânesc**".

Apoc. 14,4 „**Aceştia sunt care nu s-au întinat cu femei, căci sunt feciorelnici**. Aceştia sunt care merg după Miel ori unde se va duce. Aceştia au fost răscumpăraţi dintre oameni, pârgă lui Dumnezeu şi Mielului".

5. Pastoraţie

1 Cor. 4,21 „Ce voiţi? Să vin la voi cu toiagul sau să vin cu dragoste şi cu duhul blândeţii?"

Mt. 5,13-16 „**Voi sunteţi sarea pământului**; dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? De nimic nu mai e bună decât să fie aruncată afară şi călcată în picioare de oameni. ♣ **Voi sunteţi lumina lumii**; nu poate o cetate aflată pe vârf de munte să se ascundă. ♣ Nici nu aprind făclie şi o pun sub obroc, ci în sfeşnic, şi luminează tuturor

[1013] Vezi şi 1 Cor. 7,1-7, *p. 271-272.*

celor din casă. ♣ **Aşa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, aşa încât să vadă faptele voastre cele bune şi să slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri**".

1 Petr. 5,1-5 „Pe preoţii cei dintre voi îi rog ca unul ce sunt împreună-preot şi martor al patimilor lui Hristos şi părtaş al slavei celei ce va să se descopere: ♣ Păstoriţi turma lui Dumnezeu, dată în paza voastră, cercetând-o, nu cu silnicie, ci cu voie bună, după Dumnezeu, nu pentru câştig urât, ci din dragoste; ♣ Nu ca şi cum aţi fi stăpâni peste Biserici, ci pilde făcându-vă turmei. ♣ Iar când Se va arăta Mai-marele păstorilor, veţi lua cununa cea neveştejită a măririi. ♣ Tot aşa şi voi, fiilor duhovniceşti, supuneţi-vă preoţilor; şi toţi, unii faţă de alţii, îmbrăcaţi-vă întru smerenie, pentru că Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har[1014]**".**

2 Cor. 12,15 „Deci eu foarte bucuros voi cheltui şi mă voi cheltui pentru sufletele voastre, deşi, iubindu-vă mai mult, eu sunt iubit mai puţin".

♣♣♣

Fapt. 15,10 „Acum deci, de ce ispitiţi pe Dumnezeu şi vreţi să puneţi pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinţii noştri, nici noi n-am putut să-l purtăm?[1015]**"**

1 Cor. 9,19-23[1016] „Căci, deşi sunt liber faţă de toţi, m-am făcut rob tuturor, ca să dobândesc pe cei mai mulţi; ♣ **Cu iudeii am fost ca un iudeu, ca să dobândesc pe iudei; cu cei de sub lege, ca unul de sub lege, deşi eu nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege; ♣ Cu cei ce n-au Legea, m-am făcut ca unul fără lege, deşi nu sunt fără Legea lui Dumnezeu, ci având Legea lui Hristos, ca să dobândesc pe cei ce n-au Legea;** ♣ Cu cei slabi m-am făcut slab, ca pe cei slabi să-i dobândesc; **tuturor toate m-am făcut, ca, în orice chip, să mântuiesc pe unii. ♣ Dar toate le fac pentru Evanghelie, ca să fiu părtaş la ea**".

2 Cor. 7,2-4,8-10,12 „**Faceţi-ne loc în inimile voastre! N-am nedreptăţit pe nimeni; n-am vătămat pe nimeni, n-am înşelat pe nimeni**. ♣ Nu o spun spre osândirea voastră, căci v-am spus înainte că sunteţi în inimile noastre, ca împreună să murim şi împreună să trăim. ♣ Multă îmi este încrederea în voi! Multă îmi este lauda pentru voi! Umplutu-m-am de mângâiere! **Cu tot necazul nostru, sunt covârşit de bucurie! ♣** Că, **chiar dacă v-am întristat prin scrisoare, nu-mi pare rău, deşi îmi părea rău; căci văd că scrisoarea aceea, fie şi numai pentru un timp, v-a întristat**. ♣ **Acum mă bucur, nu pentru că v-aţi întristat, ci pentru că v-aţi întristat spre pocăinţă**. Căci v-aţi întristat după Dumnezeu, ca să nu fiţi întru nimic păgubiţi de către noi. ♣ Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăinţă spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte. ♣ Deci, deşi v-am scris, aceasta n-a

[1014] Pild. 3,34. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 246.
[1015] Vezi Fapt. 15,1-21, *p. 236-237*.
[1016] Vezi şi 1 Cor. 9,23-27, *p. 362*.

fost din cauza celui ce a nedreptăţit, nici din cauza celui ce a fost nedreptăţit, ci ca să ne învedereze la voi sârguinţa voastră pentru noi, înaintea lui Dumnezeu".

Gal. 1,10 „Căci acum caut bunăvoinţa oamenilor sau pe a lui Dumnezeu? Sau caut să plac oamenilor? Dacă aş plăcea însă oamenilor, n-aş fi rob al lui Hristos".

Gal. 4,16 „**Am ajuns deci vrăjmaşul vostru spunându-vă adevărul?**[1017]"

Col. 1,28-29 „**Pe El noi Îl vestim, sfătuind pe orice om şi învăţând pe orice om**, întru toată înţelepciunea, ca să înfăţişăm pe tot omul, desăvârşit, în Hristos Iisus. ♣ **Spre aceasta mă şi ostenesc şi mă lupt, potrivit lucrării Lui, care se săvârşeşte în mine cu putere**".

Col. 4,6 „Vorba voastră să fie totdeauna plăcută, dreasă cu sare, ca să ştiţi cum trebuie să răspundeţi fiecăruia".

1 Tes. 2,4-7,9-11 „Ci, după cum am fost socotiţi vrednici de Dumnezeu ca să ni se încredinţeze Evanghelia, **aşa vorbim, nu căutând să plăcem oamenilor, ci lui Dumnezeu care ne încearcă inimile**. ♣ Căci niciodată nu ne-am arătat cu cuvinte de linguşire, după cum ştiţi, nici cu ascunse porniri de lăcomie. Dumnezeu îmi este martor. ♣ **Nici n-am căutat slavă de la oameni**, nici de la voi, nici de la alţii, deşi puteam să fim cu greutate, ca apostoli ai lui Hristos. ♣ **Noi însă am fost blânzi în mijlocul vostru**, aşa precum o doică îngrijeşte pe fiii săi. ♣ **Vă aduceţi aminte, fraţilor, de osteneala şi de truda noastră; lucrând zi şi noapte, ca să nu fim povară nici unuia din voi, aşa v-am propovăduit Evanghelia lui Dumnezeu**. ♣ Voi sunteţi martori, şi Dumnezeu de asemenea, cât de sfânt şi cât de drept şi fără de prihană ne-am purtat între voi credincioşii; ♣ **Ca un părinte pe copiii săi, precum ştiţi, aşa v-am rugat şi v-am mângâiat**".

1 Tes. 3,7-8,11 „De aceea, fraţilor, ne-am simţit mângâiaţi întru voi, prin credinţa voastră, în toată nevoia şi strâmtorarea noastră. ♣ **Căci acum noi suntem vii, dacă voi staţi neclintiţi întru Domnul**. ♣ Dar însuşi Dumnezeu şi Tatăl nostru, şi Domnul nostru Iisus Hristos să îndrepteze calea noastră către voi!"

1 Tim. 1,18 „Această poruncă îţi încredinţez, fiule Timotei, ca potrivit proorociilor făcute mai înainte asupra ta, **să te lupţi lupta cea bună**, după cuvântul lor".

1 Tim. 3,13 „Căci cei ce slujesc bine, rang bun dobândesc şi mult curaj în credinţa cea întru Hristos Iisus".

1 Tim. 4,12 „Nimeni să nu dispreţuiască tinereţile tale, ci fă-te pildă credincioşilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu duhul, cu credinţa, cu curăţia[1018]**".**

[1017] Vezi Gal. 4,9-11,16-19, *p. 499.*

1 Tim. 5,1-2,20-22 „**Pe cel bătrân să nu-l înfrunți**, ci să-l îndemni ca pe un părinte; **pe cei tineri, ca pe frați**. ♣ Pe femeile bătrâne îndeamnă-le ca pe niște mame, **pe cele tinere ca pe surori, în toată curăția**. ♣ **Pe cei ce păcătuiesc mustră-i de față cu toți, ca şi ceilalți să aibă teamă**. ♣ Te îndemn stăruitor înaintea lui Dumnezeu şi a lui Iisus Hristos şi a îngerilor aleşi, ca **să păzeşti acestea, fără a lua o hotărâre dinainte**, **nefăcând nimic cu părtinire**. ♣ **Nu-ți pune mâinile degrabă pe nimeni, nici nu te face părtaş la păcatele altora. Păstrează-te curat**".

1 Tim. 6,20[1019] **„O, Timotei, păzește comoara ce ți s-a încredințat, depărtându-te de vorbirile deşarte şi lumeşti şi de împotrivirile ştiinței mincinoase".**

2 Tim. 2,7,15-16,22-26 „Înțelege cele ce-ți grăiesc, căci **Domnul îți va da pricepere în toate**. ♣ **Sileşte-te să te arăți încercat, înaintea lui Dumnezeu lucrător cu fața curată, drept învățând cuvântul adevărului.** ♣ **Iar de deşartele vorbiri lumeşti fereşte-te**, căci ele vor spori nelegiuirea tot mai mult. ♣ Fugi de poftele tinereților şi urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată. ♣ **Fereşte-te de întrebările nebuneşti, ştiind că dau prilej de ceartă**. ♣ **Un slujitor al Domnului nu trebuie să se certe, ci să fie blând față cu toți, destoinic să dea învățătură, îngăduitor**, ♣ **Certând cu blândețe pe cei ce stau împotrivă**, ca doar le va da Dumnezeu pocăință spre cunoaşterea adevărului, ♣ **Şi ei să scape din cursa diavolului, de care sunt prinşi, pentru a-i face voia**".

2 Tim. 4,2-5 „**Propovăduieşte cuvântul, stăruieşte cu timp şi fără de timp**, **mustră, ceartă, îndeamnă, cu toată îndelunga-răbdare şi învățătura**. ♣ **Căci va veni o vreme când nu vor mai suferi învățătura sănătoasă**, ci - dornici să-şi desfăteze auzul - îşi vor grămădi învățători după poftele lor, ♣ Şi îşi vor întoarce auzul de la adevăr şi se vor abate către basme. ♣ **Tu fii treaz în toate, suferă răul, fă lucru de evanghelist, slujba ta fă-o deplin**!"

Tit 2,1,7-8,15 „Dar tu grăieşte cele ce se cuvin învățăturii sănătoase. ♣ **Întru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune, dovedind în învățătură neschimbare**, cuviință, ♣ Cuvânt sănătos şi fără prihană, **pentru ca cel potrivnic să se ruşineze**, neavând de zis nimic rău despre noi. ♣ Acestea grăieşte, îndeamnă şi mustră cu toată tăria. **Nimeni să nu te disprețuiască**".

1 Petr. 3,13-17 **„Şi cine vă va face vouă rău, dacă sunteți plini de râvnă pentru bine?** ♣ **Dar de veți şi pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi. Iar de frica lor să nu vă temeți, nici să vă tulburați.** ♣ **Ci pe Domnul, pe Hristos, să-L sfințiți în inimile voastre şi să fiți gata totdeauna să răspundeți oricui vă cere socoteală despre nădejdea voastră,** ♣ **Dar cu blândețe şi cu frică, având cuget curat, ca, tocmai în ceea ce sunteți clevetiți, să iasă de ruşine cei ce grăiesc de rău purtarea voastră cea bună întru Hristos.** ♣ **Căci e mai bine, dacă aşa este voia lui Dumnezeu, să pătimiți făcând cele bune, decât făcând cele rele".**

[1018] Vezi 1 Tim. 4,12,14-16, *p. 364*; 2 Tes. 3,7-9, *p. 201-202*; 1 Petr. 2,9-12,15, *p. 254.*
[1019] Vezi şi 1 Tim. 6,11-12, *p. 448.*

1 Petr. 4,10-11 „După darul pe care l-a primit fiecare, **slujiţi unii altora, ca nişte buni iconomi ai harului celui de multe feluri al lui Dumnezeu. ♣ Dacă vorbeşte cineva, cuvintele lui să fie ca ale lui Dumnezeu; dacă slujeşte cineva, slujba lui să fie ca din puterea pe care o dă Dumnezeu**, pentru ca întru toate Dumnezeu să se slăvească prin Iisus Hristos, Căruia Îi este slava şi stăpânirea în vecii vecilor. Amin".

2 Petr. 1,12 „Drept aceea, vă voi aminti pururea de acestea, cu toate că le ştiţi şi sunteţi întăriţi întru adevărul în care staţi".

6. Abateri

Mt. 15,13-14 (Lc. 6,39) „Iar El, răspunzând, a zis: Orice răsad pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc, va fi smuls din rădăcină. ♣ **Lăsaţii pe ei; sunt călăuze oarbe, orbilor; şi dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă**".

Mt. 23,2-7,13-15,23-25,27-28,33 (Lc. 11,37-54) „Cărturarii şi fariseii au şezut în scaunul lui Moise; ♣ **Deci toate câte vă vor zice vouă, faceţi-le şi păziţi-le; dar după faptele lor nu faceţi, că ei zic, dar nu fac**. ♣ **Că leagă sarcini grele şi cu anevoie de purtat şi le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul nu voiesc să le mişte**. ♣ **Toate faptele lor le fac ca să fie priviţi de oameni**; căci îşi lăţesc filacteriile şi îşi măresc ciucurii de pe poale. ♣ **Şi le place să stea în capul mesei la ospeţe şi în băncile dintâi, în sinagogi**, ♣ Şi să li se plece lumea în pieţe şi să fie numiţi de oameni: Rabi. ♣ **Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi, şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi**. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că mâncaţi casele văduvelor şi cu făţărnicie vă rugaţi îndelung**; pentru aceasta mai multă osândă veţi lua. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că înconjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un ucenic, şi dacă l-aţi făcut, îl faceţi fiu al gheenei şi îndoit decât voi. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că daţi zeciuială din izmă, din mărar şi din chimen, dar aţi lăsat părţile mai grele ale Legii: judecata, mila şi credinţa**; pe acestea trebuia să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi. ♣ **Călăuze oarbe care strecuraţi ţânţarul şi înghiţiţi cămila!** ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că voi curăţiţi partea din afară a paharului şi a blidului, iar înăuntru sunt pline de răpire şi de lăcomie**. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! **Că semănaţi cu mormintele cele văruite**, care pe din afară se arată frumoase, înăuntru însă sunt pline de oase de morţi şi de toată necurăţia. ♣ **Aşa şi voi, pe din afară vă arătaţi drepţi oamenilor, înăuntru însă sunteţi plini de făţărnicie şi de fărădelege**. ♣ **Şerpi, pui de vipere, cum veţi scăpa de osânda gheenei?**"

Mc. 12,38-40 (Lc. 20,46-47, Lc. 11,43; Mt. 23,14) „Luaţi seama la **cărturari cărora le place să se plimbe în haine lungi şi să li se plece lumea în pieţe**, ♣ Şi **să stea în băncile dintâi în sinagogi** şi să stea în capul mesei la ospeţe, ♣ **Ei, care secătuiesc casele văduvelor** şi **de ochii lumii se roagă îndelung**, îşi vor lua mai multă osândă".

Lc. 11,46 (Mt. 23,4) „Iar El a zis: Vai şi vouă, învăţătorilor de Lege! <u>Că împovăraţi pe oameni cu sarcini anevoie de purtat, iar voi nu atingeţi sarcinile nici cel puţin cu un deget</u>”.

♣♣♣

Rom. 2,17-23 „**Dar dacă tu te numeşti iudeu şi te reazimi pe lege şi te lauzi cu Dumnezeu**, ♣ Şi cunoşti voia Lui şi ştii să încuviinţezi cele bune, fiind învăţat din lege, ♣ Şi eşti încredinţat că tu eşti călăuză orbilor, lumină celor ce sunt în întuneric, ♣ Povăţuitor celor fără de minte, învăţător celor nevârstnici, având în lege dreptarul cunoştiinţei şi al adevărului, ♣ **Deci tu, cel care înveţi pe altul, pe tine însuţi nu te înveţi?** Tu cel care propovăduieşti: Să nu furi - şi tu furi? ♣ Tu, cel care zici: Să nu săvârşeşti adulter, săvârşeşti adulter? Tu cel care urăşti idolii, furi cele sfinte? ♣ **Tu, care te lauzi cu legea, Îl necinsteşti pe Dumnezeu, prin călcarea legii?**”

<u>3 In. 1,9-10</u> „**Am scris ceva Bisericii, dar Diotref, care ţine să fie cel dintâi între ei, nu ne primeşte**. ♣ Pentru aceea, când voi veni, îi voi pomeni de faptele pe care le face, **defăimându-ne cu vorbe urâte**; şi nemulţumit fiind cu acestea, **nici el nu primeşte pe fraţi, nici pe cei care voiesc să-i primească nu-i lasă, şi-i dă afară din Biserică**”.

PRIGOANĂ

In. 16,33[1020] **„<u>În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea</u>”.**

2 Tim. 3,12 „<u>Şi toţi care voiesc să trăiască cucernic în Hristos Iisus vor fi prigoniţi</u>”.

Rom. 12,14 „Binecuvântaţi pe cei ce vă prigonesc, binecuvântaţi-i şi nu-i blestemaţi”.

<u>Evr. 13,12-14</u> „Pentru aceea şi Iisus, ca să sfinţească poporul cu sângele Său, a pătimit în afara porţii. ♣ **Deci dar să ieşim la El, afară din tabără, <u>luând asupra noastră ocara Lui</u>. ♣ <u>Căci nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe aceea ce va să fie</u>**”.

Apoc. 3,8-10 „**Ştiu faptele tale; iată, <u>am lăsat înaintea ta o uşă deschisă, pe care nimeni nu poate să o închidă</u>, fiindcă, deşi ai putere mică, tu ai păzit cuvântul Meu şi nu ai tăgăduit numele Meu**. ♣ Iată, îţi dau **din sinagoga satanei**, dintre cei care se zic pe sine că sunt iudei şi nu sunt, ci mint; iată, îi voi face să vină şi să se închine înaintea picioarelor tale şi vor cunoaşte că te-am iubit. ♣ **Pentru că ai păzit cuvântul răbdării Mele, şi Eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vină peste toată lumea, ca să încerce pe cei ce locuiesc pe pământ**”.

Apoc. 12,12-13,17[1021] „Pentru aceasta, bucuraţi-vă ceruri şi cei ce locuiţi în ele. **Vai vouă, pământule şi mare, <u>fiindcă diavolul a coborât la voi având mânie mare, căci ştie că timpul lui e scurt</u>**. ♣ Iar când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a prigonit pe femeia care născuse pruncul. ♣ Şi balaurul s-a aprins de mânie asupra femeii **<u>şi a pornit să facă război cu ceilalţi din seminţia ei, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi ţin mărturia lui Iisus</u>**”.

♣♣♣

Mt. 5,10-12 (Lc. 6,22-23) „**<u>Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este împărăţia cerurilor</u>**. ♣ **Fericiţi veţi fi voi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind din pricina Mea**. ♣ **Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri**, că aşa au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi”.

[1020] Vezi şi *Încercările*, p. 220-226.
[1021] Vezi şi Apoc. 12,7-11, *p. 421-422.*

Mt. 10,16-22 (Mt. 24,9-10,13; Mc. 13,9-13; Lc. 21,12-19)[1022] „**Iată Eu vă trimit pe voi ca pe nişte oi în mijlocul lupilor; fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii.** ♣ Feriţi-vă de oameni, căci vă vor da pe mâna sinedriştilor şi în sinagogile lor vă vor bate cu biciul. ♣ La dregători şi la regi veţi fi duşi pentru Mine, spre mărturie lor şi păgânilor. ♣ **Iar când vă vor da în mâna lor, nu vă îngrijoraţi de cum sau ce veţi vorbi, că în ceasul acela vi se va da vouă ce să vorbiţi;** ♣ **Fiindcă nu voi sunteţi cei ce vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este Cel ce grăieşte întru voi**. ♣ **Va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu şi se vor scula copiii împotriva părinţilor şi-i vor ucide**. ♣ **Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui**".

Mt. 10,28 (Lc. 12,4-5) „Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în gheena[1023]".

Mt. 10,34-36 (Lc. 12,49-53[1024]**)** „**Nu socotiţi că am venit să aduc pace pe pământ; n-am venit să aduc pace, ci sabie**. ♣ Căci am venit să despart pe fiu de tatăl său, pe fiică de mama sa, pe noră de soacra sa. ♣ Şi **duşmanii omului (vor fi) casnicii lui**".

Mt. 24,9-10,12-13 „**Atunci vă vor da pe voi spre asuprire** şi vă vor ucide şi veţi fi urâţi de toate neamurile pentru numele Meu. ♣ Atunci mulţi se vor sminti şi **se vor vinde unii pe alţii**; **şi se vor urî unii pe alţii**. ♣ Iar din pricina înmulţirii fărădelegii, iubirea multora se va răci. ♣ **Dar cel ce va răbda până sfârşit, acela se va mântui**".

Lc. 11,47-51[1025] „Vai vouă! Că zidiţi mormintele proorocilor pe care părinţii voştri i-au ucis. ♣ **Aşadar, mărturisiţi şi încuviinţaţi faptele părinţilor voştri, pentru că ei i-au ucis, iar voi le clădiţi mormintele**. ♣ De aceea şi înţelepciunea lui Dumnezeu a zis: «**Voi trimite la ei prooroci şi apostoli şi dintre ei vor ucide şi vor prigoni**[1026]»; ♣ Ca să se ceară de la neamul acesta sângele tuturor proorocilor, care s-a vărsat de la facerea lumii, ♣ De la sângele lui Abel până la sângele lui Zaharia, care a pierit între altar şi templu[1027]. Adevărat vă spun: Se va cere de la neamul acesta".

In. 15,17-21 „Aceasta vă poruncesc: să vă iubiţi unul pe altul. ♣ **Dacă vă urăşte pe voi lumea, să ştiţi că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât**. ♣ **Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteţi din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăşte**. ♣ Aduceţi-vă aminte de cuvântul pe care vi l-am spus: Nu este sluga mai mare decât stăpânul său. **Dacă M-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni**; dacă au păzit cuvântul Meu, şi pe al vostru îl vor păzi. ♣ **Iar toate acestea le vor face vouă din cauza numelui Meu, fiindcă ei nu cunosc pe Cel ce M-a trimis**".

[1022] Vezi şi Lc. 12,49-53 (Mt. 10,34-36), *p. 76*; Lc. 21,12-19, *p. 282-283.*
[1023] Vezi Mt. 10,28-31 (Lc. 12,4-7), *p. 55.*
[1024] Vezi şi Lc. 12,49-53, *p. 76.*
[1025] Vezi şi Mt. 23,34-38, *p. 382.*
[1026] Neem. 9,26. 2 Paral. 36,15-16. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 199.
[1027] 2 Paral. 24,20-21.

In. 16,1-4,33[1028] „Acestea vi le-am spus, ca să nu vă smintiţi. ♣ **Vă vor scoate pe voi din sinagogi; dar vine ceasul când tot cel ce vă va ucide să creadă că aduce închinare lui Dumnezeu. ♣ Şi acestea le vor face, pentru că n-au cunoscut nici pe Tatăl, nici pe Mine**. ♣ Iar acestea vi le-am spus, ca să vă aduceţi aminte de ele, când va veni ceasul lor, că Eu vi le-am spus. Şi acestea nu vi le-am spus de la început, fiindcă eram cu voi. ♣ Acestea vi le-am grăit, ca întru Mine pace să aveţi. **În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea**".

♣♣♣

Fapt. 5,40-42 „Şi l-au ascultat pe el; şi chemând pe apostoli şi bătându-i, le-au poruncit să nu mai vorbească în numele lui Iisus, şi le-au dat drumul. ♣ **Iar ei au plecat din faţa sinedriului, bucurându-se că s-au învrednicit, pentru numele Lui, să sufere ocară. ♣ Şi toată ziua, în templu şi prin case, nu încetau să înveţe şi să binevestească pe Hristos Iisus**[1029]".

Fapt. 8,1-4 „Şi Saul s-a făcut părtaş la uciderea lui. **Şi s-a făcut în ziua aceea prigoană mare împotriva Bisericii din Ierusalim**. Şi toţi, afară de apostoli, s-au împrăştiat prin ţinuturile Iudeii şi ale Samariei. ♣ Iar bărbaţi cucernici au îngropat pe Ştefan şi au făcut plângere mare pentru el. ♣ **Şi Saul pustia Biserica, intrând prin case şi, târând pe bărbaţi şi pe femei, îi preda la temniţă**. ♣ Iar cei ce se împrăştiaseră străbăteau ţara, binevestind cuvântul".

Fapt. 12,1-4 „Şi în vremea aceea, regele Irod (Agripa) a pus mâna pe unii din Biserică, ca să-i piardă. ♣ Şi a ucis cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan. ♣ **Şi văzând că este pe placul iudeilor, a mai luat şi pe Petru**, (şi erau zilele Azimelor) ♣ **Pe care şi prinzându-l l-a băgat în temniţă,** dându-l la patru străji de câte patru ostaşi, ca să-l păzească, vrând să-l scoată la popor după Paşti[1030]".

Fapt. 14,1-2, 5-7,22 „Şi în **Iconiu** au intrat ei, ca de obicei, în sinagoga iudeilor şi astfel au vorbit, încât o mare mulţime de iudei şi de elini au crezut. ♣ **Dar iudeii care n-au crezut au răsculat şi au înrăit sufletele păgânilor împotriva fraţilor**. ♣ Şi când păgânii şi iudeii, împreună cu căpeteniile lor, au dat năvală ca să-i ocărască şi să-i ucidă cu pietre, ♣ Înţelegând, au fugit în cetăţile Licaoniei: la Listra şi Derbe şi în ţinutul dimprejur. ♣ **Şi acolo propovăduiau Evanghelia. ♣ Întărind sufletele ucenicilor**, **îndemnându-i să stăruie în credinţă şi (arătându-le) că prin multe suferinţe trebuie să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu**".

Fapt. 26,9-11 „Eu unul am socotit, în sinea mea, că faţă de numele lui Iisus Nazarineanul trebuia să fac multe împotrivă; ♣ **Ceea ce am şi făcut în Ierusalim, şi pe mulţi dintre sfinţi i-am închis în temniţe** cu puterea pe care o luasem de la

[1028] Vezi şi In. 16,17-33, *p. 197-198.*
[1029] Vezi Fapt. 5,17-33,40-42, *p. 200.*
[1030] Vezi Fapt. 12,1-11,19, *p. 203-204.*

arhierei. **Iar când erau daţi la moarte, mi-am dat şi eu încuviinţarea**. ♣ Şi îi pedepseam adesea prin toate sinagogile şi-i sileam să hulească şi, mult înfuriindu-mă împotriva lor, îi urmăream până şi prin cetăţile de din afară[1031]".

Rom. 8,17-18,35-39 „Şi dacă suntem fii, suntem şi moştenitori - moştenitori ai lui Dumnezeu şi împreună-moştenitori cu Hristos, **dacă pătimim împreună cu El, ca împreună cu El să ne şi preamărim**. ♣ **Căci socotesc că pătimirile vremii de acum nu sunt vrednice de mărirea care ni se va descoperi**. ♣ **Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?** ♣ Precum este scris: «Pentru Tine suntem omorâţi toată ziua, socotiţi am fost ca nişte oi de junghiere[1032]». ♣ Dar în toate acestea suntem mai mult decât biruitori, prin Acela Care ne-a iubit. ♣ **Căci sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile, ♣ Nici înălţimea, nici adâncul şi nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru**".

Filip. 1,28-30 „**Fără să vă înfricoşaţi întru nimic de cei potrivnici**, ceea ce pentru ei este un semn de pierzare, iar pentru voi de mântuire, şi aceasta este de la Dumnezeu. ♣ **Căci vouă vi s-a dăruit, pentru Hristos, nu numai să credeţi în El, ci să şi pătimiţi pentru El**, ♣ Ducând aceeaşi luptă, pe care aţi văzut-o la mine şi o auziţi acum despre mine".

1 Tes. 2,14-16 „Căci voi, fraţilor, v-aţi făcut următori ai Bisericilor lui Dumnezeu, care sunt în Iudeea, întru Hristos Iisus, pentru că **aţi suferit şi voi aceleaşi de la cei de un neam cu voi, după cum şi ele de la iudei**, ♣ **Care şi pe Domnul Iisus L-au omorât ca şi pe proorocii lor; şi pe noi ne-au prigonit şi sunt neplăcuţi lui Dumnezeu şi tuturor oamenilor sunt potrivnici**, ♣ Fiindcă ne opresc să vorbim neamurilor, ca să se mântuiască, spre a se împlini pururea măsura păcatelor lor. **Dar la urmă, i-a ajuns mânia lui Dumnezeu**".

2 Tes. 1,4-7 „Încât noi înşine ne lăudăm cu voi, în Bisericile lui Dumnezeu, pentru statornicia şi credinţa voastră, în toate prigonirile voastre şi în strâmtorările pe care le suferiţi. ♣ Ele sunt o dovadă a dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, ca să vă învredniciţi de împărăţia lui Dumnezeu, pentru care şi pătimiţi, ♣ De vreme ce drept este înaintea lui Dumnezeu să răsplătească cu necaz celor ce vă necăjesc pe voi, ♣ Iar vouă celor necăjiţi, să vă dea odihnă, împreună cu noi, la arătarea Domnului Iisus din cer, cu îngerii puterii Sale".

1 Tim. 4,10 „Fiindcă pentru aceasta ne şi ostenim şi suntem ocărâţi şi ne luptăm, căci ne-am pus nădejdea în Dumnezeul cel viu, Care este Mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales al credincioşilor".

[1031] Vezi Fapt. 26,1,4-23, *p. 208-209.*
[1032] Ps. 43,24. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 306.

Evr. 10,32-36 „Aduceţi-vă, dar, aminte mai întâi de zilele în care, după ce aţi fost luminaţi, aţi răbdat luptă grea de suferinţe, ♣ Parte făcându-vă privelişte cu ocările şi cu necazurile îndurate, parte suferind împreună cu cei ce treceau prin unele ca acestea, ♣ **Căci aţi avut milă de cei închişi, iar răpirea averilor voastre aţi primit-o cu bucurie, bine ştiind că voi aveţi o mai bună şi statornică avere**. ♣ Nu lepădaţi dar încrederea voastră, care are mare răsplătire. ♣ Căci **aveţi nevoie de răbdare ca, făcând voia lui Dumnezeu, să dobândiţi făgăduinţa**".

Evr. 11,35-38 „Unele femei şi-au luat pe morţii lor înviaţi. **Iar alţii au fost chinuiţi, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere**. ♣ **Alţii au suferit batjocură şi bici, ba chiar lanţuri şi închisoare**; ♣ Au fost ucişi cu pietre, au fost puşi la cazne, au fost tăiaţi cu fierăstrăul, au murit ucişi cu sabia, au pribegit în piei de oaie şi în piei de capră, lipsiţi, strâmtoraţi, rău primiţi. ♣ **Ei, de care lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii, şi în munţi, şi în peşteri, şi în crăpăturile pământului**".

1 Petr. 3,14,17 „Dar de veţi şi pătimi pentru dreptate, fericiţi veţi fi. Iar de frica lor să nu vă temeţi, nici să vă tulburaţi. ♣ Căci e mai bine, dacă aşa este voia lui Dumnezeu, să pătimiţi făcând cele bune, decât făcând cele rele[1033]**".**

1 Petr. 4,12-16,19 „Iubiţilor, nu vă miraţi de focul aprins între voi spre ispitire, ca şi cum vi s-ar întâmpla ceva străin, ♣ Ci, întrucât sunteţi părtaşi la suferinţele lui Hristos, bucuraţi-vă, pentru ca şi la arătarea slavei Lui să vă bucuraţi cu bucurie mare. ♣ **De sunteţi ocărâţi pentru numele lui Hristos, fericiţi sunteţi, căci Duhul slavei şi al lui Dumnezeu Se odihneşte peste voi; de către unii El se huleşte, iar de voi se preaslăveşte. ♣ Nimeni dintre voi să nu sufere ca ucigaş, sau fur, sau făcător de rele, sau ca un râvnitor de lucruri străine. ♣ Iar de suferă ca creştin, să nu se ruşineze, ci să preamărească pe Dumnezeu, pentru numele acesta**. ♣ Pentru aceea, şi cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, să-şi încredinţeze Lui, credinciosului Ziditor, sufletele lor, săvârşind fapte bune".

1 Petr. 5,8-11 „Fiţi treji, privegheaţi. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită, ♣ Căruia staţi împotrivă, tari în credinţă, ştiind că aceleaşi suferinţe îndură şi fraţii voştri în lume. ♣ Iar Dumnezeul a tot harul, Care v-a chemat la slava Sa cea veşnică, întru Hristos Iisus, **El însuşi, după ce veţi suferi puţină vreme, vă va duce la desăvârşire, vă va întări, vă va împuternici, vă va face neclintiţi**. ♣ A Lui fie slava şi puterea în vecii vecilor. Amin!"

Apoc. 2,9-11 „Ştiu necazul tău şi sărăcia ta, dar eşti bogat, şi hula din partea celor ce zic despre ei înşişi că sunt iudei şi nu sunt, ci sinagogă a satanei. ♣ **Nu te teme de cele ce ai să pătimeşti. Că iată diavolul va să arunce dintre voi în temniţă**, ca să fiţi ispitiţi, şi veţi avea necaz zece zile. **Fii credincios până la moarte şi îţi voi da**

[1033] Vezi 1 Petr. 3,13-17, *p. 372.*

cununa vieţii. ♣ Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: **Cel ce biruieşte nu va fi vătămat de moartea cea de-a doua**[1034]".

Apoc. 3,4-5,12,21 „Dar ai câţiva oameni în Sardes, care nu şi-au mânjit hainele lor, ci ei vor umbla cu Mine îmbrăcaţi în veşminte albe, fiindcă sunt vrednici. ♣ **Cel ce biruieşte va fi astfel îmbrăcat în veşminte albe şi nu voi şterge deloc numele lui din cartea vieţii** şi voi mărturisi numele lui înaintea părintelui Meu şi înaintea îngerilor Lui. ♣ **Pe cel ce biruieşte îl voi face stâlp în templul Dumnezeului Meu** şi afară nu va mai ieşi şi voi scrie pe el numele Dumnezeului Meu şi numele cetăţii Dumnezeului Meu, - al noului Ierusalim, care se pogoară din cer, de la Dumnezeul Meu - şi numele Meu cel nou. ♣ **Celui ce biruieşte îi voi da să şadă cu Mine pe scaunul Meu, precum şi Eu am biruit şi am şezut cu Tatăl Meu pe scaunul Lui**".

1. Mucenici

Apoc. 22,14 „Fericiţi cei ce spală veşmintele lor ca să aibă stăpânire peste pomul vieţii şi prin porţi să intre în cetate!"

Fapt. 7,59-60 „Şi îl băteau cu pietre pe Ştefan, care se ruga şi zicea: Doamne, Iisuse, primeşte duhul meu! ♣ Şi, îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta! Şi zicând acestea, a murit[1035]**".**

Fapt. 12,1-2 „Şi în vremea aceea, regele Irod (Agripa) a pus mâna pe unii din Biserică, ca să-i piardă. ♣ **Şi a ucis cu sabia pe Iacov, fratele lui Ioan**".

Apoc. 2,13 „... Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuieşte satana".

Apoc. 6,9-11 „Şi când a deschis pecetea a cincea, am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia pe care au dat-o. ♣ Şi strigau cu glas mare şi ziceau: Până când, Stăpâne sfinte şi adevărate, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sângele nostru, faţă de cei ce locuiesc pe pământ? ♣ Şi fiecăruia dintre ei i s-a dat câte un veşmânt alb şi li s-a spus ca să stea în tihnă, încă puţină vreme, până când vor împlini numărul şi cei împreună-slujitori cu ei şi fraţii lor, cei ce aveau să fie omorâţi ca şi ei".

Apoc. 7,13-14 „Iar unul dintre bătrâni a deschis gura şi mi-a zis: **Aceştia care sunt îmbrăcaţi în veşminte albe, cine sunt şi de unde au venit?** ♣ Şi i-am zis: Doamne, Tu ştii. El mi-a răspuns: **Aceştia sunt cei ce vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au făcut albe în sângele Mielului**[1036]".

[1034] *Condamnarea definitivă*. Vezi nota de subsol de la Apoc. 20,6, *p. 329.*

[1035] Vezi Fapt. 7,54-60; Fapt. 8,2, *p. 230.*

[1036] Vezi Apoc. 7,9,13-17, *p. 326.*

Apoc. 12,11; Apoc. 14,13 „Şi ei l-au biruit prin sângele Mielului şi prin cuvântul mărturiei lor şi nu şi-au iubit sufletul lor, până la moarte. ♣♣ Şi am auzit un glas din cer, zicând: Scrie: Fericiţi cei morţi, cei ce de acum mor întru Domnul! Da, grăieşte Duhul, odihnească-se de ostenelile lor, căci faptele lor vin cu ei".

Apoc. 16,6 „Fiindcă au vărsat sângele sfinţilor şi al proorocilor, tot sânge le-ai dat să bea. Vrednici sunt!"

Apoc. 17,6 „**Şi am văzut o femeie, beată de sângele sfinţilor şi de sângele mucenicilor lui Iisus**, şi văzând-o, m-am mirat cu mirare mare".

Apoc. 18,2,24 „Şi a strigat cu glas puternic şi a zis: A căzut! A căzut Babilonul cel mare şi a ajuns locaş demonilor, închisoare tuturor duhurilor necurate, şi închisoare tuturor păsărilor spurcate şi urâte. ♣ **Şi s-a găsit în ea sânge de prooroci şi de sfinţi şi sângele tuturor celor înjunghiaţi pe pământ**".

Apoc. 20,4 „Şi am văzut tronuri şi celor ce şedeau pe ele li s-a dat să facă judecată. **Şi am văzut sufletele celor tăiaţi pentru mărturia lui Iisus şi pentru cuvântul lui Dumnezeu**, care nu s-au închinat fiarei, nici chipului ei, şi nu au primit semnul ei pe fruntea şi pe mâna lor. **Şi ei au înviat şi au împărăţit cu Hristos mii de ani**[1037]".

[1037] Vezi nota de subsol de la Apoc. 20,4, *p. 141.*

PROOROCI

Mt. 23,34-38[1038] „De aceea, **iată Eu trimit la voi prooroci şi înţelepţi şi cărturari; dintre ei veţi ucide şi veţi răstigni; dintre ei veţi biciui în sinagogi şi-i veţi urmări din cetate în cetate**, ♣ Ca să cadă asupra voastră tot sângele drepţilor răspândit pe pământ, de la sângele dreptului Abel, până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-aţi ucis între templu şi altar[1039]. ♣ Adevărat grăiesc vouă, vor veni acestea toate asupra acestui neam. ♣ **Ierusalime, Ierusalime, care omori pe prooroci şi cu pietre ucizi pe cei trimişi la tine**; de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, după cum adună pasărea puii săi sub aripi, dar nu aţi voit. ♣ Iată, casa voastră vi se lasă pustie".

Lc. 4,22-24 (Mt. 13,55,57; Mc. 6,3-4; In. 4,44) „Şi toţi Îl încuviinţau şi se mirau de cuvintele harului care ieşeau din gura Lui şi ziceau: **Nu este, oare, Acesta fiul lui Iosif?** ♣ Şi El le-a zis: Cu adevărat Îmi veţi spune această pildă: Doctore, vindecă-te pe tine însuţi! Câte am auzit că s-au făcut în Capernaum, fă şi aici în patria Ta. ♣ Şi le-a zis: **Adevărat zic vouă că nici un prooroc nu este bine primit în patria sa**".

Lc. 16,16 (Mt. 11,12-13) „Legea şi proorocii au fost până la Ioan; de atunci împărăţia lui Dumnezeu se binevesteşte şi fiecare se sileşte spre ea".

Fapt. 11,27-28 „**În acele zile s-au coborât, de la Ierusalim în Antiohia, prooroci**[1040]. ♣ Şi sculându-se unul dintre ei, cu numele **Agav, a arătat prin Duhul, că va fi în toată lumea foamete mare**, care a şi fost în zilele lui Claudiu".

Fapt. 13,1 „Şi erau în Biserica din Antiohia prooroci şi învăţători: Barnaba şi Simeon, ce se numea Niger, Luciu Cirineul, Manain, cel ce fusese crescut împreună cu Irod tetrarhul, şi Saul".

Fapt. 19,6 „Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit asupra lor şi vorbeau în limbi şi prooroceau".

Fapt. 21,8-10 „Iar a doua zi, ieşind, am venit la Cezareea. Şi intrând în casa lui Filip binevestitorul, care era dintre cei şapte (diaconi), am rămas la el. ♣ **Şi acesta avea**

[1038] Vezi şi Lc. 11,47-51, *p. 376*; Lc. 13,31-35, *p. 93.*

[1039] 2 Paral. 24,20-21.

[1040] *„Harismatici în Biserica primară. Prin daruri speciale ale Sfântului Duh, ei aveau capacitatea de a profetiza, adică de a tâlcui corect profeţiile Vechiului Testament, de a-i întări şi îndemna pe cei slabi, de a citi în sufletele oamenilor, şi numai în ultimul rând pe aceea de a profeţi, adică de a prezice viitorul, ca în cazul de faţă. Ca importanţă, Pavel îi situează imediat după apostoli (1 Cor. 12,28)".* ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediţia Bartolomeu, p. 1599.

patru fiice, fecioare, care prooroceau. ♣ Şi rămânând noi acolo mai multe zile, a coborât din Iudeea **un prooroc cu numele Agav**[1041]".

1 Cor. 13,8-12 „**Cât despre proorocii - se vor desfiinţa; darul limbilor va înceta; ştiinţa se va sfârşi; ♣ Pentru că în parte cunoaştem şi în parte proorocim. ♣ Dar când va veni ceea ce e desăvârşit, atunci ceea ce este în parte se va desfiinţa**. ♣ Când eram copil, vorbeam ca un copil, simţeam ca un copil; judecam ca un copil; dar când m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului. ♣ **Căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură, iar atunci, faţă către faţă; acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaşte pe deplin**, precum am fost cunoscut şi eu".

1 Cor. 14,1,3-5,22-24,29-32 „Căutaţi dragostea. Râvniţi însă cele duhovniceşti, dar mai ales ca să proorociţi. ♣ **Cel ce prooroceşte vorbeşte oamenilor, spre zidire, îndemn şi mângâiere**. ♣ Cel ce grăieşte într-o limbă străină pe sine singur se zideşte, iar **cel ce prooroceşte zideşte Biserica**. ♣ Voiesc ca voi toţi să grăiţi în limbi; dar mai cu seamă să proorociţi. Cel ce prooroceşte e mai mare decât cel ce grăieşte în limbi, afară numai dacă tălmăceşte, ca Biserica să ia întărire. ♣ Aşa că vorbirea în limbi este semn nu pentru cei credincioşi ci pentru cei necredincioşi; iar proorocia nu pentru cei necredincioşi, ci pentru cei ce cred. ♣ Deci, dacă s-ar aduna Biserica toată laolaltă şi toţi ar vorbi în limbi şi ar intra neştiutori sau necredincioşi, nu vor zice, oare, că sunteţi nebuni? ♣ Iar dacă toţi ar prooroci şi ar intra vreun necredincios sau vreun neştiutor, el este dovedit de toţi, el este judecat de toţi; ♣ Iar proorocii să vorbească doi sau trei, iar ceilalţi să judece. ♣ Iar dacă se va descoperi ceva altuia care şade, să tacă cei dintâi. ♣ Căci puteţi să proorociţi toţi câte unul, ca toţi să înveţe şi toţi să se mângâie. ♣ Şi duhurile proorocilor se supun proorocilor".

1 Tes. 5,20 „Proorociile să nu le dispreţuiţi".

Evr. 1,1[1042] **(2 Petr. 3,2) „După ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri şi în multe chipuri, a vorbit părinţilor noştri prin prooroci".**

Iac. 5,10 „Luaţi, fraţilor, pildă de suferinţă şi de îndelungă răbdare pe proorocii care au grăit în numele Domnului".

1 Petr. 1,10-12 „**Această mântuire au căutat-o cu stăruinţă şi au cercetat-o cu de-amănuntul proorocii**, care au proorocit despre harul ce avea să vină la voi. ♣ **Cercetând în care şi în ce fel de vreme le arăta Duhul lui Hristos, Care era întru ei, când le mărturisea de mai înainte despre patimile lui Hristos** şi despre măririle cele de după ele. ♣ Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înşişi, ci pentru voi slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce, **întru Duhul Sfânt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia, spre care şi îngerii doresc să privească**".

2 Petr. 1,19-21 „Şi avem cuvântul proorocesc mai întărit, la care bine faceţi luând aminte, ca la o făclie ce străluceşte în loc întunecos, până când va străluci ziua şi

[1041] Vezi Fapt. 21,8-14, *p. 221-222.*
[1042] Vezi şi Rom. 1,1-2, *p. 524*; Apoc. 10,6-7, *p. 285.*

Luceafărul va răsări în inimile voastre, ♣ **Aceasta ştiind mai dinainte că nici o proorocie a Scripturii nu se tâlcuieşte după socotinţa fiecăruia**; ♣ **Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, ci oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu au grăit, purtaţi fiind de Duhul Sfânt**".

Apoc. 10,11 „Şi apoi mi-a zis: Tu trebuie să proroceşti, încă o dată, la popoare şi la neamuri şi la limbi şi la mulţi împăraţi[1043]**".**

Apoc. 11,3 „**Şi voi da putere celor doi martori ai mei** şi vor prooroci, îmbrăcaţi în sac, o mie două sute şi şaizeci de zile[1044]".

Apoc. 16,6 (Apoc. 18,24) „Fiindcă au vărsat sângele sfinţilor şi al proorocilor, tot sânge le-ai dat să bea. Vrednici sunt!"

Apoc. 18,20 (Apoc. 11,18) „**Veseleşte-te de ea, cerule şi voi sfinţilor, şi voi apostolilor, şi voi proorocilor**, pentru că Dumnezeu a pronunţat judecata voastră asupra ei".

1. Prooroci mincinoși, antihriști[1045]

Filip. 3,2 „Păziţi-vă de câini! Păziţi-vă de lucrătorii cei răi!"

Mt. 7,15-20 „**Feriţi-vă de proorocii mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori**. ♣ **După roadele lor îi veţi cunoaşte**. Au doară culeg oamenii struguri din spini sau smochine din mărăcini? ♣ Aşa că orice pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele. ♣ **Nu poate pom bun să facă roade rele, nici pom rău să facă roade bune**. ♣ Iar orice pom care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc. ♣ De aceea, după roadele lor îi veţi cunoaşte".

Mt. 10,28 (Lc. 12,4-5) „Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; **temeţi-vă mai curând de acela care poate şi sufletul şi trupul să le piardă în gheena**".

Mt. 15,13-14 (Lc. 6,39) „Iar El, răspunzând, a zis: Orice răsad pe care nu l-a sădit Tatăl Meu cel ceresc, va fi smuls din rădăcină. ♣ **Lăsaţii pe ei; sunt călăuze oarbe**, orbilor; şi dacă orb pe orb va călăuzi, amândoi vor cădea în groapă".

Mt. 24,11,23-24 (Mc. 13,21-22) „Şi mulţi prooroci mincinoşi se vor scula şi vor amăgi pe mulţi. ♣ Atunci, de vă va zice cineva: **Iată, Mesia este aici sau dincolo, să nu-l credeţi**. ♣ **Căci se vor ridica hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi şi vor da semne mari şi chiar minuni, ca să amăgească**, de va fi cu putinţă, şi pe cei aleşi".

[1043] Vezi Apoc. 10,8-11, *p. 228*.
[1044] Vezi Apoc. 11,3,6-7,10-12, *p. 284*.
[1045] Vezi şi *Erezie, dezbinare*, p. 497-503.

In. 10,7-10 „A zis deci iarăşi Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: **Eu sunt uşa oilor**. ♣ **Toţi câţi au venit mai înainte de Mine sunt furi şi tâlhari, dar oile nu i-au ascultat**. ♣ Eu sunt uşa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla. ♣ **Furul nu vine decât ca să fure şi să junghie şi să piardă**. Eu am venit ca viaţă să aibă şi din belşug să aibă".

2 Cor. 11,13-15 (Apoc. 2,2) „Pentru că unii ca aceştia sunt **apostoli mincinoşi, lucrători vicleni, care iau chip de apostoli ai lui Hristos. ♣ Nu este de mirare, deoarece însuşi satana se preface în înger al luminii. ♣ Nu este deci lucru mare dacă şi slujitorii lui iau chip de slujitori ai dreptăţii, al căror sfârşit va fi după faptele lor**".

2 Petr. 2,1 „Dar au fost în popor şi prooroci mincinoşi, după cum şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, care vor strecura eresuri pierzătoare ...".

1 In. 2,18-19,22 „Copii, este ceasul de pe urmă, şi precum aţi auzit că **vine antihrist, iar acum mulţi antihrişti s-au arătat**; de aici cunoaştem noi că este ceasul de pe urmă. ♣ **Dintre noi au ieşit, dar nu erau de-ai noştri**, căci de-ar fi fost de-ai noştri, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu sunt toţi de-ai noştri, de aceea au ieşit. ♣ Cine este mincinosul, dacă nu cel ce tăgăduieşte că Iisus este Hristosul? **Acesta este antihristul, cel care tăgăduieşte pe Tatăl şi pe Fiul**".

1 In. 4,1-6 „Iubiţilor, nu daţi crezare oricărui duh, ci cercaţi duhurile dacă sunt de la Dumnezeu, fiindcă **mulţi prooroci mincinoşi au ieşit în lume**. ♣ În aceasta să cunoaşteţi duhul lui Dumnezeu: orice duh care mărturiseşte că Iisus Hristos a venit în trup, este de la Dumnezeu. ♣ **Şi orice duh, care nu mărturiseşte pe Iisus Hristos, nu este de la Dumnezeu, ci este duhul lui antihrist**, despre care aţi auzit că vine şi acum este chiar în lume. ♣ **Voi, copii, sunteţi din Dumnezeu şi i-aţi biruit pe acei prooroci, căci mai mare este Cel ce e în voi, decât cel ce este în lume**. ♣ Aceia sunt din lume, de aceea grăiesc ca din lume şi lumea îi ascultă. ♣ Noi suntem din Dumnezeu; **cine cunoaşte pe Dumnezeu ascultă de noi; cine nu este din Dumnezeu nu ascultă de noi. Din aceasta cunoaştem Duhul adevărului şi duhul rătăcirii**".

2 In. 1,7 „Pentru că mulţi amăgitori au ieşit în lume, care nu mărturisesc că Iisus Hristos a venit în trup; **acesta este amăgitorul şi antihristul**".

Apoc. 2,20 „Dar am împotriva ta faptul că laşi pe femeia Izabela, care se zice pe sine proorociţă, de **învaţă şi amăgeşte pe robii Mei, ca să facă desfrânări** şi să mănânce cele jertfite idolilor".

Apoc. 19,20 (Apoc. 20,10) „Şi fiara a fost răpusă şi, cu ea, proorocul cel mincinos, cel ce făcea înaintea ei semnele cu care amăgea pe cei ce au purtat semnul fiarei şi pe cei ce s-au închinat chipului ei. Amândoi au fost aruncaţi de vii în iezerul de foc unde arde pucioasă".

RUGĂCIUNE

1 Tes. 5,17-18 „Rugaţi-vă neîncetat. ♣ Daţi mulţumire pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi”.

Ef. 3,14 „Pentru aceasta, îmi plec genunchii înaintea Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos”.

In. 9,31 „Şi noi ştim că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoşi; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acesta îl ascultă”.

Rom. 8,26 „De asemenea şi Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre, căci noi nu ştim să ne rugăm cum trebuie, ci Însuşi Duhul Se roagă pentru noi cu suspine negrăite[1046]”.

Ef. 6,18 „Faceţi în toată vremea, în Duhul, tot felul de rugăciuni şi de cereri, şi întru aceasta priveghind cu toată stăruinţa şi rugăciunea pentru toţi sfinţii”.

♣♣♣

Mt. 6,5-8 „Iar **când vă rugaţi, nu fiţi ca făţarnicii** cărora le place, prin sinagogi şi prin colţurile uliţelor, stând în picioare, să se roage, ca să se arate oamenilor; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor. ♣ Tu însă, când te rogi, intră în cămara ta şi, închizând uşa, **roagă-te Tatălui tău, Care este în ascuns, şi Tatăl tău, Care este în ascuns, îţi va răsplăti ţie**. ♣ Când vă rugaţi, **nu spuneţi multe ca neamurile**, că ele cred că în multa lor vorbărie vor fi ascultate. ♣ Deci nu vă asemănaţi lor, **că ştie Tatăl vostru de cele ce aveţi trebuinţă mai înainte ca să cereţi voi de la El**”.

Mt. 14,23 (**Mc. 6,46**) „Iar dând drumul mulţimilor, **S-a suit în munte, ca să Se roage singur**. Şi, făcându-se seară, era singur acolo”.

Mt. 21,22 (**Mc. 11,24**) **„Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi”.**

Mt. 26,41 (Mc. 14,38; Lc. 22,46) „Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul este neputincios[1047]”.

[1046] Vezi Rom. 8,23,26-27, *p. 41-42*.
[1047] Vezi *Rugăciunea din Grădina Ghetsimani*, p. 101-102.

Mc. 9,28-29 (Mt. 17,19,21) „Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? ♣ El le-a zis: **Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieşi, decât numai cu rugăciune şi cu post**[1048]".

Mc. 11,24-25 „De aceea vă zic vouă: Toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le-aţi primit şi le veţi avea. ♣ Iar când staţi de vă rugaţi, iertaţi orice aveţi împotriva cuiva, ca şi Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greşealele voastre".

Lc. 2,36-37 „Şi era şi Ana proorociţa, fiica lui Fanuel, din seminţia lui Aşer, ajunsă la adânci bătrâneţe şi care trăise cu bărbatul ei şapte ani de la fecioria sa. ♣ Şi ea era văduvă, în vârstă de optzeci şi patru de ani, şi **nu se depărta de templu, slujind noaptea şi ziua în post şi în rugăciuni**".

Lc. 5,16 (Mc. 1,35) „Iar El Se retrăgea în locuri pustii şi Se ruga".

Lc. 6,12 „Şi în zilele acelea, Iisus a ieşit la munte ca să Se roage **şi a petrecut noaptea în rugăciune către Dumnezeu**".

Lc. 11,1 „Şi pe când Se ruga Iisus într-un loc, când a încetat, unul dintre ucenicii Lui I-a zis: Doamne, învaţă-ne să ne rugăm, cum a învăţat şi Ioan pe ucenicii lui[1049]**".**

Lc. 21,36 „Privegheaţi dar în toată vremea rugându-vă, ca să vă întăriţi să scăpaţi de toate acestea care au să vină şi să staţi înaintea Fiului Omului".

♣♣♣

Fapt. 3,1 „Iar Petru şi Ioan se suiau la templu pentru rugăciunea din ceasul al nouălea".

Fapt. 4,31 „**Şi pe când se rugau astfel**, s-a cutremurat locul în care erau adunaţi, şi **s-au umplut toţi de Duhul Sfânt** şi grăiau cu îndrăzneală cuvântul lui Dumnezeu".

Fapt. 6,6 „Iar noi vom stărui în rugăciune şi în slujirea cuvântului[1050]**".**

Fapt. 10,30-31 „Corneliu a zis: **Acum patru zile eram postind până la ceasul acesta şi mă rugam în casa mea**, în ceasul al nouălea, şi iată un bărbat în haină strălucitoare a stat în faţa mea. ♣ Şi el a zis: Corneliu, **a fost ascultată rugăciunea ta şi milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu**[1051]".

[1048] Vezi Mc. 9,17-29 (Mt. 17,14-21; Lc. 9,38-42), *p. 423-424.*
[1049] Vezi *Rugăciunea Domnească*, p. 389.
[1050] Vezi Fapt. 6,1-6, *p. 368.*
[1051] Vezi Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17), *p. 314-315.*

Fapt. 14,23 „Şi hirotonindu-le preoţi în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredinţat pe ei Domnului în Care crezuseră".

Fapt. 16,16,25-26 „**Dar odată, pe când ne duceam la rugăciune**, ne-a întâmpinat o slujnică, care avea duh pitonicesc ... . ♣ **Iar la miezul nopţii, Pavel şi Sila, rugându-se, lăudau pe Dumnezeu în cântări, iar cei ce erau în temniţă îi ascultau**. ♣ Şi deodată s-a făcut cutremur mare, încât s-au zguduit temeliile temniţei şi îndată s-au deschis toate uşile şi legăturile tuturor s-au dezlegat[1052]".

Fapt. 22,17 „Şi s-a întâmplat, când m-am întors la Ierusalim şi mă rugam în templu, să fiu în extaz[1053]".

Rom. 12,12 „Bucuraţi-vă în nădejde; în suferinţă fiţi răbdători; la rugăciune stăruiţi".

1 Cor. 11,4-5 „Orice bărbat care se roagă sau proroceşte, având capul acoperit, necinsteşte capul său. ♣ Iar orice femeie care se roagă sau proroceşte, cu capul neacoperit, îşi necinsteşte capul; căci tot una este ca şi cum ar fi rasă[1054]".

1 Cor. 14,13-17 „De aceea, cel ce grăieşte într-o limbă străină să se roage ca să şi tălmăcească. ♣ **Căci, dacă mă rog într-o limbă străină, duhul meu se roagă, dar mintea mea este neroditoare**. ♣ Atunci ce voi face? **Mă voi ruga cu duhul, dar mă voi ruga şi cu mintea**; voi cânta cu duhul, dar voi cânta şi cu mintea. ♣ **Fiindcă dacă vei binecuvânta cu duhul, cum va răspunde omul simplu «Amin» la mulţumirea ta, de vreme ce el nu ştie ce zici?** ♣ Căci tu, într-adevăr, mulţumeşti bine, dar celălalt nu se zideşte[1055]".

2 Cor. 12,8-9 „Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze de la mine; ♣ **Şi mi-a zis: Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune[1056]".**

Col. 4,2 (1 Petr. 4,7) „Stăruiţi în rugăciune, priveghind în ea cu mulţumire".

1 Tim. 2,8 „Vreau deci ca **bărbaţii să se roage în tot locul**, ridicând mâini sfinte, fără de mânie şi fără şovăire".

1 Tim. 4,4-5 „Pentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună şi nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulţumire; ♣ Căci se sfinţeşte prin cuvântul lui Dumnezeu şi prin rugăciune[1057]".

[1052] Vezi Fapt. 16,16-19, *p. 235*; Fapt. 16,20-33, *p. 220-221.*
[1053] Vezi Fapt. 22,3-21, *p. 207-208.*
[1054] Vezi 1 Cor. 11,4-5,7,16, *p. 259-260.*
[1055] Vezi 1 Cor. 14,2,9-11,13-19, *p. 54.*
[1056] Vezi 2 Cor. 12,7-10, *p. 507.*
[1057] Vezi 1 Tim. 4,1-6, *p. 500.*

Iac. 5,13,17-18 „**Este vreunul dintre voi în suferinţă? Să se roage**. Este cineva cu inimă bună? Să cânte psalmi. ♣ **Ilie era om, cu slăbiciuni asemenea nouă, dar cu rugăciune s-a rugat ca să nu plouă şi nu a plouat trei ani şi şase luni**. ♣ Şi iarăşi s-a rugat şi cerul a dat ploaie şi pământul a odrăslit roada sa".

1 Petr. 3,12 „Căci ochii Domnului sunt peste cei drepţi şi urechile Lui spre rugăciunile lor, iar faţa Domnului este împotriva celor ce fac rele[1058]".

Iuda 1,20 „Dar voi, iubiţilor, zidiţi-vă pe voi înşivă, întru a voastră prea sfântă credinţă, rugându-vă în Duhul Sfânt".

1. Rugăciunea domnească

Mt. 6,9-13 (Lc. 11,2-4) „Deci voi aşa să vă rugaţi: Tatăl nostru, Care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău; ♣ Vie împărăţia Ta; facă-se voia Ta, precum în cer şi pe pământ. ♣ Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi; ♣ Şi ne iartă nouă greşealele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri; ♣ Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este împărăţia şi puterea şi slava în veci. Amin!"

2. Rugăciunea lui Iisus

In. 17,1,9,15,20-21 „Acestea a vorbit Iisus şi, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul să Te preaslăvească. ♣ Eu pentru aceştia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. ♣ Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzeşti pe ei de cel viclean. ♣ Dar nu numai pentru aceştia Mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor, ♣ Ca toţi să fie una, după cum Tu, Părinte, întru Mine şi Eu întru Tine, aşa şi aceştia în Noi să fie una, ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis[1059]"

3. Rugăciunea comună

Mt. 18,19-20 „Iarăşi grăiesc vouă că, dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ în privinţa unui lucru pe care îl vor cere, se va da lor de către Tatăl Meu, Care este în ceruri. ♣ **Că unde sunt doi sau trei, adunaţi în numele Meu, acolo sunt şi Eu în mijlocul lor**".

Fapt. 1,13-14 „Şi când au intrat, s-au suit în încăperea de sus, unde se adunau de obicei: Petru şi Ioan şi Iacov şi Andrei, Filip şi Toma, Bartolomeu şi Matei, Iacov al lui Alfeu şi Simon Zelotul şi Iuda al lui Iacov. ♣ **Toţi aceştia, într-un cuget,**

[1058] Ps. 33,14-15. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 216.

[1059] In. cap. 17 *Rugăciunea lui Iisus pentru Sine, pentru apostoli şi pentru toţi credincioşii.* Vezi In. 17, 1-11,21,24, *p. 30*; In. 17,6-19,22-26, *p. 198*; In. 17,11,20-23, *p. 258.*

stăruiau în rugăciune împreună cu femeile şi cu Maria, mama lui Iisus şi cu fraţii Lui".

Fapt. 2,42,46 „**Şi stăruiau în învăţătura apostolilor şi în împărtăşire, în frângerea pâinii şi în rugăciuni**. ♣ **Şi în fiecare zi, stăruiau într-un cuget în templu şi, frângând pâinea în casă, luau împreună hrana întru bucurie şi întru curăţia inimii**".

Fapt. 12,12 „Şi chibzuind, a venit la casa Mariei, mama lui Ioan, cel numit Marcu, **unde erau adunaţi mulţi şi se rugau**".

Fapt. 13,2-3 „**Şi pe când slujeau Domnului şi posteau, Duhul Sfânt a zis**: Osebiţi-mi pe Barnaba şi pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat. ♣ **Atunci, postind şi rugându-se, şi-au pus mâinile peste ei** şi i-au lăsat să plece".

Fapt. 20,36 „Şi după ce a spus acestea, plecându-şi genunchii, s-a rugat împreună cu toţi aceştia".

Fapt. 21,5 „Şi când am împlinit zilele, ieşind, am plecat, petrecându-ne toţi, împreună cu femei şi cu copii, până afară din cetate şi, **plecând genunchii pe ţărm, ne-am rugat**".

Ef. 5,19 (Col. 3,16) „Vorbiţi între voi în psalmi şi în laude şi în cântări duhovniceşti, lăudând şi cântând Domnului, în inimile voastre".

4. Rugăciunea pentru semeni[1060]

Mt. 8,5-13 (Lc. 7,1-10[1061]) „**Pe când intra în Capernaum, s-a apropiat de El un sutaş, rugându-L,** ♣ **Şi zicând: Doamne, sluga mea zace în casă, slăbănog, chinuindu-se cumplit**. ♣ **Şi i-a zis Iisus: Venind, îl voi vindeca**. ♣ Dar sutaşul, răspunzând, I-a zis: Doamne, nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu, ci numai zi cu cuvântul şi se va vindeca sluga mea. ♣ Că şi eu sunt om sub stăpânirea altora şi am sub mine ostaşi şi-i spun acestuia: Du-te, şi se duce; şi celuilalt: Vino, şi vine; şi slugii mele: Fă aceasta, şi face. ♣ Auzind, Iisus S-a minunat şi a zis celor ce veneau după El: Adevărat grăiesc vouă: la nimeni, în Israel, n-am găsit atâta credinţă. ♣ Şi zic vouă că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac şi cu Iacov în împărăţia cerurilor. ♣ Iar fiii împărăţiei vor fi aruncaţi în întunericul cel mai din afară; acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. ♣ **Şi a zis Iisus sutaşului: Du-te, fie ţie după cum ai crezut. Şi s-a însănătoşit sluga lui în ceasul Acela**".

[1060] Vezi şi *Mijlocirea sfinţilor*, p. 406-409; Lc. 5,17-26 (Mt. 9,2-6; Mc. 2,1-12), *p. 151.*
[1061] Vezi şi Lc. 7,1-10, *p. 479.*

Mt. 9,18-19,23-25[1062] „Pe când le spunea acestea, **iată un dregător, venind, I s-a închinat, zicând: Fiica mea a murit de curând dar, venind, pune mâna Ta peste ea şi va fi vie**. ♣ **Atunci Iisus, sculându-Se, a mers după el împreună cu ucenicii**. ♣ Iisus, venind la casa dregătorului şi văzând pe cântăreţii din flaut şi mulţimea tulburată, a zis: ♣ Depărtaţi-vă, căci copila n-a murit, ci doarme. Dar ei râdeau de El. ♣ Iar după ce mulţimea a fost scoasă afară, **intrând, a luat-o de mână, şi copila s-a sculat**".

Mt. 15,22 (Mc. 7,25-26) „Şi iată o femeie cananeiancă, din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: **Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon**[1063]".

Lc. 4,38 (Mc. 1,30) „Şi sculându-Se din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Iar **soacra lui Simon era prinsă de friguri rele şi L-au rugat pentru ea**[1064]".

Lc. 9,38-42 (Mt. 17,14-21; Mc. 9,17-29[1065]**)** „Şi iată un bărbat din mulţime a strigat, zicând: **Învăţătorule, rogu-mă Ţie, caută spre fiul meu, că îl am numai pe el**; ♣ Şi iată un duh îl apucă şi îndată strigă şi-l zguduie cu spume şi abia pleacă de la el, după ce l-a zdrobit. ♣ **Şi m-am rugat de ucenicii Tăi ca să-l alunge, şi n-au putut**. ♣ **Iar Iisus, răspunzând, a zis: O, neam necredincios şi îndărătnic! Până când voi fi cu voi şi vă voi suferi? Adu aici pe fiul tău**. ♣ Şi, apropiindu-se el, demonul l-a aruncat la pământ şi l-a zguduit. Iar Iisus a certat pe duhul cel necurat şi a vindecat pe copil şi l-a dat tatălui lui".

♣♣♣

Fapt. 12,5 „Deci Petru era păzit în temniţă şi se făcea necontenit rugăciune către Dumnezeu pentru el, de către Biserică".

Rom. 1,9 „Căci martor îmi este Dumnezeu, Căruia Îi slujesc cu duhul meu, întru Evanghelia Fiului Său, **că neîncetat fac pomenire despre voi**".

Rom. 15,30-31 „Dar vă îndemn, **fraţilor, pentru Domnul nostru Iisus Hristos şi pentru iubirea Duhului Sfânt, ca împreună cu mine să luptaţi în rugăciuni către Dumnezeu pentru mine**, ♣ Ca să scap de necredincioşii din Iudeea şi ca ajutorul meu la Ierusalim să fie bine primit de către sfinţi".

2 Cor. 1,9-11 „**Ci noi, în noi înşine, ne-am socotit ca osândiţi la moarte**, ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce învie pe cei morţi, ♣ Care ne-a izbăvit pe noi dintr-o moarte ca aceasta şi ne izbăveşte şi în Care nădăjduim că încă ne va mai izbăvi, ♣ **Ajutându-ne şi voi cu rugăciunea pentru noi, aşa încât darul**

[1062] Vezi şi Mc. 5,22-23,35-43 (Lc. 8,41-42,49-56), *p. 156*; In. 4,46-54, *p. 153.*
[1063] Vezi Mt. 15,21-28 (Mc. 7,24-30), *p. 397.*
[1064] Vezi Lc. 4,37-42 (Mt. 8,14-17; Mc. 1,28-34), *p. 150-151.*
[1065] Vezi şi Mc. 9,17-29, *p. 423.*

acesta făcut nouă, prin rugăciunea multora, să ne fie prilej de mulţumire adusă de către mulţi, pentru noi".

2 Cor. 9,13-14 „Slăvind ei pe Dumnezeu, prin adeverirea acestei ajutorări, pentru supunerea mărturisirii voastre Evangheliei lui Hristos şi pentru dărnicia împărtăşirii către ei şi către toţi, ♣ **Se roagă pentru voi**, **şi vă iubesc pentru harul lui Dumnezeu cel ce prisoseşte la voi**[1066]".

Ef. 6,18-19 „**Faceţi în toată vremea, în Duhul, tot felul de rugăciuni şi de cereri, şi întru aceasta priveghind cu toată stăruinţa şi rugăciunea pentru toţi sfinţii. ♣ Rugaţi-vă şi pentru mine**, ca să mi se dea mie cuvânt, când voi deschide gura mea, să fac cunoscută cu îndrăzneală taina Evangheliei".

Filip. 1,19 „Căci ştiu că aceasta îmi va fi mie spre mântuire, prin rugăciunile voastre şi cu ajutorul Duhului lui Iisus Hristos".

Col. 4,2-3 „Stăruiţi în rugăciune, priveghind în ea cu mulţumire, ♣ **Rugându-vă totodată şi pentru noi**, ca Dumnezeu să ne deschidă uşa cuvântului, spre a vesti taina lui Hristos, pentru care mă şi găsesc în lanţuri".

Col. 4,12 „Vă îmbrăţişează Epafras, care este dintre voi, rob al lui Iisus Hristos, **pururea luptând pentru voi în rugăciunile sale**, ca să staţi desăvârşiţi şi plini de tot ce este voinţa lui Dumnezeu".

2 Tes. 3,1-3 (1 Tes. 5,25) „În sfârşit, fraţilor, **rugaţi-vă pentru noi, ca cuvântul Domnului să se răspândească şi să se preamărească, ca şi la voi, ♣ Şi ca să ne izbăvim de oamenii cei nesocotiţi şi vicleni**. Căci credinţa nu este a tuturor; ♣ Dar credincios este Domnul, Care vă va întări şi vă va păzi de cel viclean".

1 Tim. 2,1-4 „Vă îndemn deci, înainte de toate, să faceţi cereri, rugăciuni, mijlociri, mulţumiri, pentru toţi oamenii, ♣ Pentru împăraţi şi pentru toţi care sunt în înalte dregătorii, ca să petrecem viaţă paşnică şi liniştită întru toată cuviosia şi buna-cuviinţă, ♣ Că acesta este lucru bun şi primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, ♣ Care voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină".

Filim. 1,22 „Ci odată cu aceasta pregăteşte-mi loc de găzduit, fiindcă nădăjduiesc că, **prin rugăciunile voastre, voi fi dăruit vouă**".

Evr. 13,18-19 „**Rugaţi-vă pentru noi**; căci suntem încredinţaţi că avem un cuget bun, dorind ca întru toate cu cinste să trăim. ♣ Şi mai mult vă rog să faceţi aceasta, ca să vă fiu dat înapoi mai curând".

[1066] Vezi şi 2 Cor. 9,7-12, *p. 473.*

Iac. 5,14-16 „Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoţii Bisericii şi să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. ♣ Şi rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va ridica, şi de va fi făcut păcate se vor ierta lui. ♣ Mărturisiţi-vă deci unul altuia păcatele şi vă rugaţi unul pentru altul, ca să vă vindecaţi, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului".

1 In. 5,16 „Dacă vede cineva pe fratele său păcătuind - păcat nu de moarte - să se roage, şi Dumnezeu va da viaţă acelui frate, anume celor ce nu păcătuiesc de moarte. Este şi păcat de moarte; nu zic să se roage pentru acela".

5. Rugăciunea de mulţumire. Recunoștința

Lc. 2,14 „Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!"

Lc. 17,11-15 „**Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors cu glas mare slăvind pe Dumnezeu**. ♣ Şi a căzut cu faţa la pământ la picioarele lui Iisus, mulţumindu-I. Şi acela era samarinean. ♣ Şi răspunzând, Iisus a zis: **Au nu zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt?** ♣ Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu decât numai acesta, care este de alt neam? ♣ **Şi i-a zis: Scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit**[1067]".

♣♣♣

Fapt. 27,35 „Şi zicând acestea şi luând pâine, a mulţumit lui Dumnezeu înaintea tuturor şi, frângând, a început să mănânce".

Fapt. 28,15 „Şi de acolo, auzind fraţii cele despre noi, au venit întru întâmpinarea noastră până la Forul lui Apius şi la Trei Taverne, pe care, văzându-i, **Pavel a mulţumit lui Dumnezeu şi s-a îmbărbătat**".

Rom. 1,8 (Rom. 7,25) „**Mulţumesc, întâi Dumnezeului meu, prin Iisus Hristos**, pentru voi toţi, fiindcă credinţa voastră se vesteşte în toată lumea".

Rom. 1,21 „Pentru că, cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu I-au mulţumit, ci s-au rătăcit în gândurile lor şi inima lor cea nesocotită s-a întunecat[1068]**"**.

1 Cor. 1,4 (Ef. 1,16; Filip. 1,3; 1 Tes. 1,2) „**Mulţumesc totdeauna Dumnezeului meu pentru voi**, pentru harul lui Dumnezeu, dat vouă în Hristos Iisus".

1 Cor. 6,20 „Căci aţi fost cumpăraţi cu preţ! Slăviţi, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru şi în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu".

[1067] Vezi Lc. 17,11-19, *p. 152*.
[1068] Vezi Rom. 1,21-32, *p. 333*.

2 Cor. 2,14[1069] **(1 Cor. 15,57)** „**Mulţumire fie adusă deci lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos** şi descoperă prin noi, în tot locul, mireasma cunoştinţei Sale!"

2 Cor. 9,15 „Iar lui Dumnezeu mulţumire pentru darul Său cel negrăit".

Ef. 5,3-4 „... nici să se pomenească între voi, cum se cuvine sfinţilor; ♣ Nici vorbe de ruşine, nici vorbe nebuneşti, nici glume care nu se cuvin, **ci mai degrabă mulţumire**".

Ef. 5,20 (Rom. 1,8; Rom. 7,25) „Mulţumind totdeauna pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu (şi) Tatăl".

Filip. 4,6-7,20 „Nu vă împovăraţi cu nici o grijă. Ci întru toate, prin închinăciune şi prin rugă cu mulţumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu. ♣ Şi pacea lui Dumnezeu, care covârşeşte orice minte, să păzească inimile voastre şi cugetele voastre, întru Hristos Iisus. ♣ Iar lui Dumnezeu şi Tatălui nostru, slavă în vecii vecilor! Amin".

Col. 1,12 „Mulţumind cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moştenirea sfinţilor, întru lumină".

Col. 3,15-17 „Şi pacea lui Hristos, întru care aţi fost chemaţi, ca să fiţi un singur trup, să stăpânească în inimile voastre; şi **fiţi mulţumitori**. ♣ Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi cu bogăţie. Învăţaţi-vă şi povăţuiţi-vă între voi, cu toată înţelepciunea. **Cântaţi în inimile voastre lui Dumnezeu, mulţumindu-I, în psalmi, în laude şi în cântări duhovniceşti**. ♣ **Orice aţi face, cu cuvântul sau cu lucrul, toate să le faceţi în numele Domnului Iisus şi prin El să mulţumiţi lui Dumnezeu-Tatăl**".

1 Tes. 5,17-18 „**Rugaţi-vă neîncetat. ♣ Daţi mulţumire pentru toate**, căci aceasta este voia lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus, pentru voi".

2 Tes. 1,3 (2 Tes. 2,13) „Datori suntem, fraţilor, să mulţumim pentru voi pururea lui Dumnezeu, precum se cuvine ...".

1 Tim. 1,12 „Mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios şi m-a pus să-I slujesc".

2 Tim. 1,3 (Filim. 1,4) „**Mulţumesc lui Dumnezeu**, Căruia Îi slujesc din strămoşi, cu cuget curat, că te pomenesc neîncetat, zi şi noapte, în rugăciunile mele".

[1069] Vezi şi Ef. 1,3 *p. 79*

Evr. 2,12 „Zicând: «Spune-voi fraţilor mei numele Tău. **În mijlocul Bisericii Te voi lăuda**[1070]»".

Evr. 12,28 „De aceea, fiindcă primim o împărăţie neclintită, să fim mulţumitori, şi aşa să-I aducem lui Dumnezeu închinare plăcută, cu evlavie şi cu sfială".

Evr. 13,15 „Aşadar, prin El să aducem pururea lui Dumnezeu jertfă de laudă, adică rodul buzelor, care preaslăvesc numele Lui".

Iuda 1,25 „Singurului Dumnezeu, Mântuitorul nostru, prin Iisus Hristos, Domnul nostru, slavă, preamărire, putere şi stăpânire, mai înainte de tot veacul şi acum şi întru toţi vecii. Amin!"

Apoc. 5,13 „Şi toată făptura care este în cer şi pe pământ şi sub pământ şi în mare şi toate câte sunt în acestea le-am auzit, zicând: Celui ce şade pe tron şi Mielului fie binecuvântarea şi cinstea şi slava şi puterea, în vecii vecilor![1071]**"**

Apoc. 7,11-12 „Şi toţi îngerii stăteau împrejurul tronului bătrânilor şi al celor patru fiinţe, şi au căzut înaintea tronului pe feţele lor şi s-au închinat lui Dumnezeu, ♣ Zicând: Amin! **Binecuvântarea şi slava şi înţelepciunea şi mulţumirea şi cinstea şi puterea şi tăria fie Dumnezeului nostru, în vecii vecilor**. Amin!"

Apoc. 11,16-17 „Şi cei douăzeci şi patru de bătrâni, care şed înaintea lui Dumnezeu pe scaunele lor, au căzut cu feţele la pământ şi s-au închinat lui Dumnezeu, ♣ Zicând: **Mulţumim Ţie, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule, Cel ce eşti şi Cel ce erai şi Cel ce vii, că ai luat puterea Ta cea mare şi împărăţeşti**".

Apoc. 14,7 „Zicând cu glas puternic: **Temeţi-vă de Dumnezeu şi daţi Lui slavă, că a venit ceasul judecăţii Lui, şi vă închinaţi Celui ce a făcut cerul şi pământul şi marea şi izvoarele apelor**".

Apoc. 19,4-6 „**Iar cei douăzeci şi patru de bătrâni şi cele patru fiinţe au căzut şi s-au închinat lui Dumnezeu, Cel ce şade pe tron, zicând: Amin! Aliluia!** ♣ Şi un glas a ieşit din tron, zicând: **Lăudaţi pe Dumnezeul nostru toate slugile Lui, cei ce vă temeţi de El, mici şi mari**. ♣ **Şi am auzit ca un glas de mulţime multă şi ca un vuiet de ape multe şi ca un bubuit de tunete puternice, zicând: Aliluia!** pentru că Domnul Dumnezeul nostru, Atotţiitorul, împărăţeşte".

[1070] Ps. 21,24. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 49.
[1071] Vezi Apoc. 5,11-13, *p. 70.*

6. Rugăciunea de cerere

Lc. 6,46 „Şi pentru ce Mă chemaţi: Doamne, Doamne, şi nu faceţi ce vă spun?"

In. 15,7 „Dacă rămâneţi întru Mine şi cuvintele Mele rămân în voi, cereţi ceea ce voiţi şi se va da vouă".

Mt. 7,7-8 (Lc. 11,9-10) „Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi vi se va deschide. ♣ Că oricine cere ia, cel care caută află, şi celui care bate i se va deschide".

Iac. 4,3 „Cereţi şi nu primiţi, pentru că cereţi rău, ca voi să risipiţi în plăceri[1072]".

♣♣♣

Mt. 21,22 (Mc. 11,24) „Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi".

Mc. 10,35-38 (Mt. 20,21-22) „Şi au venit la El Iacov şi Ioan, fiii lui Zevedeu, zicându-I: **Învăţătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine**. ♣ Iar El le-a zis:**Ce voiţi să vă fac**? ♣ Iar ei I-au zis: Dă-ne nouă să şedem unul de-a dreapta Ta, şi altul de-a stânga Ta, întru slava Ta. ♣ Dar Iisus le-a răspuns: **Nu ştiţi ce cereţi!**…[1073]".

Lc. 11,5-13 (Mt. 7,7-11) „Şi a zis către ei: **Cine dintre voi, având un prieten şi se va duce la el în miez de noapte şi-i va zice: Prietene, împrumută-mi trei pâini**, ♣ Că a venit, din cale, un prieten la mine şi n-am ce să-i pun înainte, ♣ Iar acela, răspunzând dinăuntru, să-i zică: Nu mă da de osteneală. Acum uşa e încuiată şi copiii mei sunt în pat cu mine. Nu pot să mă scol să-ţi dau. ♣ Zic vouă: **Chiar dacă, sculându-se, nu i-ar da pentru că-i este prieten, dar, pentru îndrăzneala lui, sculându-se, îi va da cât îi trebuie**. ♣ Şi Eu zic vouă: **Cereţi şi vi se va da; căutaţi şi veţi afla; bateţi şi vi se va deschide. ♣ Că oricine cere ia; şi cel ce caută găseşte, şi celui ce bate i se va deschide**. ♣ **Şi care tată dintre voi, dacă îi va cere fiul pâine, oare, îi va da piatră?** Sau dacă îi va cere peşte, oare îi va da, în loc de peşte, şarpe? ♣ Sau dacă-i va cere un ou, îi va da scorpie? ♣ **Deci dacă voi, răi fiind, ştiţi să daţi fiilor voştri daruri bune, cu cât mai mult Tatăl vostru Cel din ceruri va da Duh Sfânt celor care îl cer de la El**!"

In. 14,13-14 „**Şi orice veţi cere întru numele Meu, aceea voi face, ca să fie slăvit Tatăl întru Fiul**. ♣ Dacă veţi cere ceva în numele Meu, Eu voi face[1074]".

[1072] Vezi Iac. 4,1-4, *p. 331*.

[1073] Vezi Mt. 20,20-23 (Mc. 10,35-40), *p. 140.*

[1074] Vezi In. 14,11-12, *p. 450.*

In. 16,23 „Şi în ziua aceea nu Mă veţi întreba nimic. **Adevărat, adevărat zic vouă: Orice veţi cere de la Tatăl în numele Meu El vă va da**[1075]”.

♣♣♣

Filip. 4,6 „Nu vă împovăraţi cu nici o grijă. Ci întru toate, prin închinăciune şi prin rugă cu mulţumire, cererile voastre să fie arătate lui Dumnezeu”.

Iac. 1,5-8 „Şi de este cineva din voi lipsit de înţelepciune, să o ceară de la Dumnezeu, Cel ce dă tuturor fără deosebire şi fără înfruntare; şi i se va da. ♣ **Să ceară însă cu credinţă, fără să aibă nici o îndoială**, pentru că cine se îndoieşte este asemenea valului mării, mişcat de vânt şi aruncat încoace şi încolo. ♣ Să nu gândească omul acela că va lua ceva de la Dumnezeu. ♣ **Bărbatul îndoielnic este nestatornic în toate căile sale**”.

1 In. 3,21-22 „Iubiţilor, dacă inima noastră nu ne osândeşte, avem îndrăznire către Dumnezeu. ♣ Şi orice cerem, primim de la El, pentru că păzim poruncile Lui şi cele plăcute înaintea Lui facem”.

1 In. 5,14 „Şi aceasta este încrederea pe care o avem către El, că, dacă cerem ceva după voinţa Lui, El ne ascultă”.

7. Stăruinţa în rugăciune

Mt. 15,21-28 (Mc. 7,24-30[1076]**)** „Şi ieşind de acolo, a plecat Iisus în părţile Tirului şi ale Sidonului. ♣ Şi iată o femeie cananeiancă, din acele ţinuturi, ieşind striga, zicând: **Miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David! Fiica mea este rău chinuită de demon**. ♣ El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt; şi apropiindu-se, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Slobozeşte-o, că strigă în urma noastră. ♣ **Iar El, răspunzând, a zis: Nu sunt trimis decât către oile cele pierdute ale casei lui Israel. ♣ Iar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă. ♣ El însă, răspunzând, i-a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. ♣ Dar ea a zis: Da, Doamne, dar şi câinii mănâncă din fărâmiturile care cad de la masa stăpânilor lor. ♣ Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela**”.

Mt. 20,29-34[1077] „Şi plecând ei din Ierihon, mulţime mare venea în urma Lui. ♣ Şi iată **doi orbi**, care şedeau lângă drum, auzind că trece Iisus, au strigat, zicând: **Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David! ♣ Dar mulţimea îi certa ca să tacă; ei însă şi mai tare strigau, zicând: Miluieşte-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David**. ♣ Şi Iisus, stând, i-a chemat şi le-a zis: Ce voiţi să vă fac? ♣ Zis-au Lui: Doamne, să se

[1075] Vezi In. 16,17-33, *p. 197-198*.
[1076] Vezi şi Mc. 7,24-30, *p. 423.*
[1077] Vezi şi Mt. 9,27-30, *p. 456.*

deschidă ochii noştri. ♣ **Şi făcându-I-se milă, Iisus S-a atins de ochii lor, şi îndată au văzut şi I-au urmat Lu**i".

Mc. 10,46-52 (Lc. 18,35-43) „Şi au venit în Ierihon. Şi ieşind din Ierihon El, ucenicii Lui şi mulţime mare, Bartimeu orbul, fiul lui Timeu, şedea jos, pe marginea drumului. ♣ **Şi, auzind că este Iisus Nazarineanul, a început să strige şi să zică: Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă!** ♣ **Şi mulţi îl certau ca să tacă, el însă cu mult mai tare striga: Fiule al lui David, miluieşte-mă!** ♣ Şi Iisus, oprindu-Se, a zis: Chemaţi-l! Şi l-au chemat pe orb, zicându-i: Îndrăzneşte, scoală-te! Te cheamă. ♣ Iar orbul, lepădând haina de pe el, a sărit în picioare şi a venit la Iisus. ♣ **Şi l-a întrebat Iisus, zicându-i: Ce voieşti să-ţi fac? Iar orbul I-a răspuns: Învăţătorule, să văd iarăşi.** ♣ **Iar Iisus i-a zis: Mergi, credinţa ta te-a mântuit. Şi îndată a văzut şi urma lui Iisus pe cale**".

Lc. 18,1-8 ***Pilda văduvei stăruitoare*** „**Şi le spunea o pildă cum trebuie să se roage totdeauna şi să nu-şi piardă nădejdea**, ♣ Zicând: Într-o cetate era **un judecător care de Dumnezeu nu se temea şi de om nu se ruşina**. ♣ Şi era, în cetatea aceea, **o văduvă, care venea la el, zicând: Fă-mi dreptate faţă de potrivnicul meu**. ♣ Şi un timp n-a voit, dar după acestea a zis întru sine: **Deşi de Dumnezeu nu mă tem şi de om nu mă ruşinez,** ♣ **Totuşi, fiindcă văduva aceasta îmi face supărare, îi voi face dreptate, ca să nu vină mereu să mă supere**. ♣ Şi a zis Domnul: Auziţi ce spune judecătorul cel nedrept? ♣ **Dar Dumnezeu, oare, nu va face dreptate aleşilor Săi care strigă către El ziua şi noaptea şi pentru care El rabdă îndelung?** ♣ Zic vouă că le va face dreptate în curând. Dar Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credinţă pe pământ?"

Sfinți. Îngeri

Evr. 13,7 „Aduceți-vă aminte de mai-marii voștri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviți cu luare aminte cum și-au încheiat viața și urmați-le credința".

Evr. 12,22-23 „Ci v-aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc şi **de zeci de mii de îngeri**, în adunare sărbătorească, ♣ Şi de **Biserica celor întâi născuți, care sunt scrişi în ceruri** şi de Dumnezeu, Judecătorul tuturor, şi **de duhurile dreptților celor desăvârşiţi**".

1 Cor. 15,40-41 „**Sunt şi trupuri cereşti şi trupuri pământeşti; dar alta este slava celor cereşti şi alta a celor pământeşti**. ♣ Alta este strălucirea soarelui şi alta strălucirea lunii şi alta strălucirea stelelor. Căci stea de stea se deosebeşte în strălucire".

Filip. 2,10 (Apoc. 5,3; 5,13) „Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece, al celor cerești și al celor pământești și al celor de dedesubt".

Apoc. 5,11 „Şi am văzut şi am auzit glas de îngeri mulți, de jur împrejurul tronului şi al fiinţelor şi al bătrânilor, şi era numărul lor zeci de mii de zeci de mii şi mii de mii[1078]".

1 Cor. 6,2 „Au nu știți că sfinții vor judeca lumea?"

1. Sfinți, sfințenie

In. 15,14-15 „Voi sunteți prietenii Mei, dacă faceți ceea ce vă poruncesc. ♣ De acum nu vă mai zic slugi, că sluga nu ştie ce face stăpânul său, ci v-am numit pe voi prieteni, pentru că toate câte am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute[1079]".

2 Tim. 4,6-8 „Că eu de-acum mă jertfesc şi vremea despărţirii mele s-a apropiat. ♣ Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârşit, credința am păzit. ♣ De acum mi s-a gătit cununa dreptății, pe care Domnul îmi va da-o în ziua aceea, El, Dreptul Judecător, și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea Lui".

[1078] Dan 7,10.

[1079] Vezi In. 15,1-14, *p. 169-170*; In. 15,8-21, *p. 197.*

Rom. 8,27 „Iar Cel ce cercetează inimile ştie care este dorinţa Duhului, căci după Dumnezeu El Se roagă pentru sfinţi[1080]**”.**

♣♣♣

Mt. 8,11 (Lc. 13,28-29) „Şi zic vouă că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac şi cu Iacov în împărăţia cerurilor”.

Mt. 10,24-25 (In. 13,16; In. 15,20) „**Nu este ucenic mai presus de învăţătorul său**, nici slugă mai presus de stăpânul său. ♣ **Destul este ucenicului să fie ca învăţătorul** şi slugii ca stăpânul ...”.

Mt. 13,43 „Atunci cei **drepţi vor străluci ca soarele în împărăţia Tatălui lor**. Cel ce are urechi de auzit să audă”.

Mt. 22,32 (Mc. 12,27; Lc. 20,38) „«Eu sunt Dumnezeul lui Avraam şi Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeul lui Iacov»? Nu este Dumnezeul morţilor, ci al viilor”.

Mt. 27,52-53 „Mormintele s-au deschis şi multe **trupuri ale sfinţilor adormiţi s-au sculat**. ♣ Şi ieşind din morminte, după învierea Lui, au intrat în cetatea sfântă şi s-au arătat multora”.

Mc. 6,20 „Irod se temea de Ioan, ştiindu-l bărbat drept şi sfânt, şi-l ocrotea. Şi ascultându-l, multe făcea şi cu drag îl asculta ...”.

Lc. 20,35-36 (Mt. 22,30; Mc. 12,25) „Iar cei ce se vor învrednici să dobândească veacul acela şi învierea cea din morţi, nici nu se însoară, nici nu se mărită. ♣ Căci nici să moară nu mai pot, **căci sunt la fel cu îngerii şi sunt fii ai lui Dumnezeu, fiind fii ai învierii**[1081]”.

In. 17,17-19 „**Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău**; cuvântul Tău este adevărul. ♣ Precum M-ai trimis pe Mine în lume, şi Eu i-am trimis pe ei în lume. ♣ **Pentru ei Eu Mă sfinţesc pe Mine Însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr**”.

♣♣♣

Fapt. 2,27 „Căci nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici **nu vei da pe cel sfânt al Tău să vadă stricăciune**”.

Fapt. 20,32 „Şi acum vă încredinţez lui Dumnezeu şi cuvântului harului Său, cel ce poate să vă zidească **şi să vă dea moştenire între toţi cei sfinţiţi**”.

[1080] Vezi Rom. 8,26-27, *p. 56.*
[1081] Vezi Lc. 20,27-38 (Mt. 22,23-32; Mc. 12,18-27), *p. 319-320.*

Fapt. 26,18 „Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, **ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine**".

Rom. 6,22 „Dar acum, izbăviţi fiind de păcat şi robi făcându-vă lui Dumnezeu, **aveţi roada voastră spre sfinţire**, iar sfârşitul, viaţă veşnică".

1 Cor. 1,2 „Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, **celor sfinţiţi în Iisus Hristos, celor numiţi sfinţi** ...".

1 Cor. 4,1,10 „Aşa să ne socotească pe noi fiecare om: ca slujitori ai lui Hristos şi ca **iconomi ai tainelor lui Dumnezeu. ♣ Noi suntem nebuni pentru Hristos ...**[1082]".

2 Cor. 7,1 „Având deci aceste făgăduinţe, iubiţilor, să ne curăţim pe noi de toată întinarea trupului şi a duhului, **desăvârşind sfinţenia în frica lui Dumnezeu**".

Ef. 1,4,18 „Precum întru El ne-a şi ales, înainte de întemeierea lumii, ca **să fim sfinţi şi fără de prihană înaintea Lui**, ♣ Şi să vă lumineze ochii inimii, ca să pricepeţi care este nădejdea la care v-a chemat, care este bogăţia slavei moştenirii Lui, în cei sfinţi".

Ef. 2,19 (Mt. 10,25) „Deci, dar, nu mai sunteţi străini şi locuitori vremelnici, ci **sunteţi împreună cetăţeni cu sfinţii şi casnici ai lui Dumneze**[1083]".

Ef. 3,5,8,18 „Care, în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, cum s-a descoperit acum **sfinţilor Săi apostoli şi prooroci,** prin Duhul. ♣ **Mie, celui mai mic decât toţi sfinţii**, mi-a fost dat harul acesta, ca să binevestesc neamurilor bogăţia lui Hristos, de nepătruns. ♣ Ca să puteţi înţelege împreună cu toţi sfinţii care este lărgimea şi lungimea şi înălţimea şi adâncimea".

Ef. 4,13 „**Până vom ajunge toţi** la unitatea credinţei şi a cunoaşterii Fiului lui Dumnezeu, **la starea bărbatului desăvârşit, la măsura vârstei deplinătăţii lui Hristos**[1084]".

Col. 1,12,22,26 (Evr. 10,10) „Mulţumind cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi **să luăm parte la moştenirea sfinţilor, întru lumină. ♣** Prin moartea (Fiului Său) în trupul cărnii Lui, ca să vă pună înaintea Sa sfinţi, fără de prihană şi nevinovaţi, **♣ Taina cea din veci ascunsă neamurilor, iar acum descoperită sfinţilor Săi**".

Col. 3,12 „Îmbrăcaţi-vă, dar, ca aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi prea iubiţi, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă-răbdare".

[1082] Vezi 1 Cor. 4,1,9-13, *p. 191.*
[1083] Vezi Ef. 2,1-5,10,19-22, *p. 248.*
[1084] Vezi Ef. 4,7,11-13, *p. 363.*

1 Tes. 3,13 „... ca să fiţi fără de prihană întru sfinţenie, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, la venirea Domnului nostru Iisus Hristos, cu toţi sfinţii Săi[1085]**”.**

1 Tes. 4,3-5,7-8 „**Căci voia lui Dumnezeu aceasta este: sfinţirea voastră**; să vă feriţi de desfrânare, ♣ Ca să ştie fiecare dintre voi să-şi stăpânească vasul său în sfinţenie şi cinste, ♣ Nu în patima poftei cum fac neamurile, care nu cunosc pe Dumnezeu. ♣ **Căci Dumnezeu nu ne-a chemat la necurăţie, ci la sfinţire**. ♣ De aceea, cel ce dispreţuieşte (acestea), nu dispreţuieşte un om, ci pe Dumnezeu, Care v-a dat pe Duhul Său cel Sfânt”.

2 Tes. 1,10 „Când va veni să se preamărească întru sfinţii Săi ... [1086]**”.**

Evr. 2,11 „Pentru că şi Cel ce sfinţeşte şi cei ce se sfinţesc, dintr-Unul sunt toţi; de aceea nu se ruşinează să-i numească pe ei fraţi”.

Evr. 10,10,14 „**Întru această voinţă suntem sfinţiţi, prin jertfa trupului lui Iisus Hristos, o dată pentru totdeauna**. ♣ Căci printr-o singură jertfă adusă, a adus la veşnică desăvârşire pe cei ce se sfinţesc”.

Evr. capitolul 11 ***Credința drepților Vechiului Testament***

Evr. 12,14 „Căutaţi pacea cu toţi şi sfinţenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul”.

1 Petr. 1,15 „Ci, după Sfântul Care v-a chemat pe voi, fiţi şi voi înşivă sfinţi în toată petrecerea vieţii[1087]**”.**

1 Petr. 3,5-6 „Că aşa se împodobeau, odinioară, şi **sfintele femei**, care nădăjduiau în Dumnezeu, supunându-se bărbaţilor lor, ♣ **Precum Sarra** asculta de Avraam şi-l numea pe el domn ... [1088]”.

2 Petr. 1,21 „Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, **ci oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu au grăit, purtaţi fiind de Duhul Sfânt**”.

Iuda 1,3 „Iubiţilor, punând toată râvna să vă scriu despre mântuirea cea de obşte, simţit-am nevoie să vă scriu şi să vă îndemn ca **să luptaţi pentru credința dată sfinţilor**, odată pentru totdeauna”.

Iuda 1,14 „Dar şi Enoh, al şaptelea de la Adam, a proorocit despre aceştia, zicând: Iată, a venit Domnul cu zecile de mii de sfinţi ai Lui[1089]**”.**

[1085] Vezi 1 Tes. 3,12-13, *p. 280.*
[1086] Vezi 2 Tes. 1,7-10, *p. 298-299.*
[1087] Vezi 1 Petr. 1,13-17, *p. 294.*
[1088] Vezi 1 Petr. 3,1-6, *p. 263.*

Apoc. 7,9 „După acestea, m-am uitat şi iată mulţime multă, pe care nimeni nu putea s-o numere, din tot neamul şi seminţiile şi popoarele şi limbile, stând înaintea tronului şi înaintea Mielului, îmbrăcaţi în veşminte albe şi având în mână ramuri de finic[1090]".

Apoc. 11,18 „Şi neamurile s-au mâniat, dar a venit mânia Ta şi vremea celor morţi, ca să fie judecaţi, şi să răsplăteşti pe robii Tăi, **pe prooroci şi pe sfinţi şi pe cei ce se tem de numele Tău**, pe cei mici şi pe cei mari, şi să pierzi pe cei ce prăpădesc pământul".

Apoc. 13,7,10 „**Şi i s-a dat să facă război cu sfinţii şi să-i biruiască**[1091] şi i s-a dat ei stăpânire peste toată seminţia şi poporul şi limba şi neamul. ♣ Cine duce în robie de robie are parte; cine cu sabia va ucide trebuie să fie ucis de sabie. **Aici este răbdarea şi credinţa sfinţilor**".

Apoc. 14,12[1092] **„Aici este răbdarea sfinţilor, care păzesc poruncile lui Dumnezeu şi credinţa lui Iisus".**

Apoc. 16,6[1093] **„Fiindcă au vărsat sângele sfinţilor şi al proorocilor, tot sânge le-ai dat să bea. Vrednici sunt!"**

Apoc. 18,20 „Veseleşte-te de ea, cerule şi voi sfinţilor, şi voi apostolilor, şi voi proorocilor, pentru că Dumnezeu a pronunţat judecata voastră asupra ei".

Apoc. 19,7-9 „Să ne bucurăm şi să ne veselim şi să-I dăm slavă, căci a venit nunta Mielului şi mireasa Lui s-a pregătit, ♣ **Şi i s-a dat ei să se înveşmânteze cu vison curat, luminos, căci visonul sunt faptele cele drepte ale sfinţilor.** ♣ Şi mi-a zis: Scrie: **Fericiţi cei chemaţi la cina nunţii Mielului!**[1094] Şi mi-a zis: Acestea sunt adevăratele cuvinte ale lui Dumnezeu".

Apoc. 22,8-9 „Şi eu, Ioan, sunt cel ce am văzut şi am auzit acestea, iar când am auzit şi am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care mi-a arătat acestea. ♣ Şi el mi-a zis: Vezi să nu faci aceasta! Căci sunt împreună-slujitor cu tine şi cu fraţii tăi, proorocii, şi cu cei ce păstrează cuvintele cărţii acesteia. Lui Dumnezeu închină-te!"

♣♣♣

[1089] Vezi Iuda 1,14-16, *p. 300.*
[1090] Vezi Apoc. 7,9,13-17, *p. 326.*
[1091] Dan. 7,21. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 254.
[1092] Vezi şi Apoc. 13,12-18, Apoc. 14,9-11, *p. 289.*
[1093] Vezi şi *Mucenici*, p. 380-381.
[1094] Vezi Mt. 22,2-14 *Pilda celor chemaţi la nunta Fiului de Împărat,* p. 65.; Lc. 14,15-24 *Pilda celor chemaţi la cină,* p. 175-176.

Fapt. 9,13 (Fapt. 26,10) „Şi a răspuns Anania: Doamne, despre bărbatul acesta am auzit de la mulţi **câte rele a făcut sfinţilor**[1095] **Tăi** în Ierusalim”.

Fapt. 9,32,41 „Şi trecând Petru pe la toţi, **a coborât şi la sfinţii** care locuiau în Lida. ♣ Şi dându-i mâna, Petru a ridicat-o şi, **chemând pe sfinţi** şi pe văduve, le-a dat-o vie”.

Rom. 1,7 (Evr. 3,1) „Tuturor celor ce sunteţi în Roma, **iubiţi de Dumnezeu, chemaţi şi sfinţi**”.

Rom. 12,13 „**Faceţi-vă părtaşi la trebuinţele sfinţilor**, iubirea de străini urmând”.

Rom. 15,26,31 „Căci Macedonia şi Ahaia au binevoit să facă o strângere de ajutoare pentru săracii **dintre sfinţii de la Ierusalim**. ♣ ... şi ca ajutorul meu la Ierusalim să fie bine primit de către sfinţi”.

2 Cor. 1,1 „Pavel, apostol al lui Hristos Iisus, prin voinţa lui Dumnezeu, şi Timotei, fratele: Bisericii lui Dumnezeu celei din Corint, **împreună cu toţi sfinţii care sunt în toată Ahaia**”.

2 Cor. 8,4 (1 Cor. 16,1; 2 Cor. 9,1,12) „Cu multă rugăminte cerând har de a lua şi ei parte la **ajutorarea sfinţilor**”.

2 Cor. 13,12 „… Sfinţii toţi vă îmbrăţişează”.

Filip. 1,1 „Pavel şi Timotei, robi ai lui Hristos Iisus, tuturor **sfinţilor întru Hristos Iisus**, celor ce sunt în Filipi, împreună cu episcopii şi diaconii”.

Filip. 4,21 „**Îmbrăţişaţi în Hristos Iisus pe toţi sfinţii**. Vă îmbrăţişează pe voi fraţii care sunt împreună cu mine”.

1 Tes. 5,27 „Vă îndemn stăruitor pe voi întru Domnul, ca să citiţi scrisoarea aceasta tuturor **sfinţilor fraţi**”.

Filim. 1,5,7 „Auzind despre dragostea ta şi despre credinţa pe care o ai către Domnul Iisus şi către toţi sfinţii, ♣ Căci am avut multă bucurie şi mângâiere, din dragostea ta, întrucât **inimile sfinţilor s-au odihnit prin tine**, frate”.

[1095] *„Sub denumirea de «sfinţi» erau desemnaţi creştinii din Biserica primară. Împrumutat din Vechiul Testament (Ieş. 19,6; Lev. 11,45; Num. 16,3), termenul e des folosit în epistolele pauline şi exprimă ideea de credinţă în Hristos, devotament în Dumnezeu, lepădarea păcatelor şi curăţie sufletească. Mai târziu el a fost restrâns la categoria celor din elita creştină, aşa cum îi cunoaştem din calendar”.* ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediţia Bartolomeu, p. 1595.

Evr. 13,24 „**Îmbrăţişaţi pe toţi mai-marii voştri şi pe toţi sfinţii**. Vă îmbrăţişează cei din Italia”.

a. Cinstirea sfinților

Mt. 10,41 „Cine primeşte prooroc în nume de prooroc plată de prooroc va lua, şi cine primeşte pe un drept în nume de drept răsplata dreptului va lua”.

Fapt. 10,25 „Şi când a fost să intre Petru, Corneliu, întâmpinându-l, i s-a închinat, căzând la picioarele lui”.

Fapt. 16,28-29 „Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Să nu-ţi faci nici un rău, că toţi suntem aici. ♣ Iar el, cerând lumină, s-a repezit înăuntru şi, **tremurând de spaimă, a căzut înaintea lui Pavel şi a lui Sila**[1096]”.

Fapt. 28,10 „Şi aceştia ne-au cinstit mult şi, când am plecat, ne-au pus la îndemână toate cele de trebuinţă”.

1 Cor. 11,1 „Fiţi următori ai mei, precum şi eu sunt al lui Hristos”.

Gal. 1,22-24 „Şi **după faţă eram necunoscut Bisericilor lui Hristos** celor din Iudeea. ♣ Ci numai auziseră că cel ce ne prigonea pe noi, odinioară, acum binevesteşte credinţa pe care altădată o nimicea; ♣ **Şi slăveau pe Dumnezeu în mine**”.

Ef. 6,18 „Faceţi în toată vremea, în Duhul, tot felul de rugăciuni şi de cereri, şi întru aceasta priveghind cu toată stăruinţa şi rugăciunea pentru toţi sfinţii”.

Filip. 3,17 „Fraţilor, faceţi-vă urmăritorii mei şi uitaţi-vă la aceia care umblă astfel precum ne aveţi pildă pe noi”.

Evr. 6,10-12 „**Căci Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrul vostru şi dragostea pe care aţi arătat-o pentru numele Lui, voi, care aţi slujit şi slujiţi sfinţilor.** ♣ Dorind dar, ca fiecare dintre voi să arate aceeaşi râvnă spre adeverirea nădejdii, până la sfârşit, ♣ **Ca să nu fiţi greoi, ci următori ai celor ce, prin credinţă şi îndelungă-răbdare, moştenesc făgăduinţele**”.

Evr. 13,7 „Aduceţi-vă aminte de mai-marii voştri, care v-au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu; priviţi cu luare aminte cum şi-au încheiat viaţa şi urmaţi-le credinţa”.

[1096] Vezi Fapt. 16,20-33, *p. 220-221*.

b. Mijlocirea sfinților și a îngerilor[1097]

Mt. 14,15-16 (Mc. 6,35-37; Lc. 9,12-13) „Iar când s-a făcut seară, ucenicii au venit la El şi I-au zis: locul este pustiu şi vremea iată a trecut; deci, dă drumul mulţimilor ca să se ducă în sate, să-şi cumpere mâncare. ♣ Iisus însă le-a răspuns: **N-au trebuinţă să se ducă; daţi-le voi să mănânce**[1098]".

Mt. 18,10 „Vedeţi să nu dispreţuiţi pe vreunul din aceştia mici, că zic vouă: Că **îngerii lor, în ceruri, pururea văd faţa Tatălui Meu, Care este în ceruri**".

Lc. 16,22 „Şi a murit săracul şi a fost dus de către îngeri în sânul lui Avraam ...[1099]**".**

Lc. 22,31-32 „Şi a zis Domnul: Simone, Simone, iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu; ♣ **Iar Eu M-am rugat pentru tine să nu piară credinţa ta. Şi tu, oarecând, întorcându-te, întăreşte pe fraţii tăi**".

Lc. 22,41-43 „Şi El S-a depărtat de ei ca la o aruncătură de piatră, şi îngenunchind, Se ruga. ♣ Zicând: Părinte, de voieşti, treacă de la Mine acest pahar. Dar nu voia Mea, ci voia Ta să se facă. ♣ **Iar un înger din cer s-a arătat Lui şi-L întărea**[1100]".

In. 2,3-5 „**Şi sfârşindu-se vinul, a zis mama lui Iisus către El: Nu mai au vin.** ♣ A zis ei Iisus: Ce ne priveşte pe mine şi pe tine, femeie? Încă n-a venit ceasul Meu. ♣ **Mama Lui a zis celor ce slujeau: Faceţi orice vă va spune**[1101]".

In. 5,3-4 „În acestea zăceau mulţime de bolnavi, orbi, şchiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei. ♣ **Căci un înger al Domnului se cobora la vreme în scăldătoare şi tulbura apa şi cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ţinut**[1102]".

♣♣♣

Fapt. 5,18-20 „Şi au pus mâna pe apostoli şi i-au băgat în temniţa obştească. ♣ **Iar un înger al Domnului, în timpul nopţii, a deschis uşile temniţei** şi, scoţându-i, le-a zis: ♣ Mergeţi şi, stând, grăiţi poporului în templu toate cuvintele vieţii acesteia".

[1097] Vezi şi *Minunile apostolilor, săvârşite în numele Domnului*, p. 233-236.
[1098] Vzi Mc. 6,31-44 (Mt. 14,13-21; Lc. 9,10-17; In. 6,1-13), *p. 150.*
[1099] Vezi Lc. 16,19-31 *Pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr*, p. 304.
[1100] Vezi Lc. 22,39-47, *p. 102.*
[1101] Vezi In. 2,1-11, *p. 152-153.*
[1102] Vezi In. 5,1-18, *p. 484.*

Fapt. 8,24 „Şi răspunzând, Simon a zis: **Rugaţi-vă voi la Domnul, pentru mine, ca să nu vină asupra mea nimic din cele ce aţi zis**[1103]”.

Fapt. 12,7 „**Şi iată un înger al Domnului a venit deodată, iar în cameră a strălucit lumină**. Şi lovind pe Petru în coastă, îngerul l-a deşteptat, zicând: Scoală-te degrabă! Şi lanţurile i-au căzut de la mâini[1104]”.

Rom. 9,3 „Căci aş fi dorit să fiu eu însumi anatema de la Hristos pentru fraţii mei, cei de un neam cu mine, după trup[1105]**”.**

Rom. 10,1 „Fraţilor, bunăvoinţa inimii mele şi **rugăciunea mea către Dumnezeu, pentru Israel, este spre mântuire**”.

1 Cor. 5,3-4 „**Ci eu, deşi departe cu trupul, însă de faţă cu duhul, am şi judecat, ca şi cum aş fi de faţă**, pe cel ce a făcut una ca aceasta: ♣ **În numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă voi şi duhul meu**, cu puterea Domnului nostru Iisus Hristos[1106]”.

2 Cor. 2,10 „Iar cui îi iertaţi ceva, îi iert şi eu; pentru că şi eu, dacă am iertat ceva, am iertat pentru voi, în faţa lui Hristos”.

2 Cor. 5,20 „În numele lui Hristos, aşadar, ne înfăţişăm ca *mijlocitori*, ca şi cum Însuşi Dumnezeu v-ar îndemna prin noi”.

2 Cor. 13,7,9 „Şi ne rugăm lui Dumnezeu ca să nu săvârşiţi voi nici un rău ... . ♣ .... .Aceasta şi cerem în rugăciunea noastră: desăvârşirea voastră”.

Filip. 1,3-4,27; Filip. 4,19 „Mulţumesc Dumnezeului meu, ori de câte ori îmi amintesc de voi, ♣ Căci totdeauna, în toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toţi, cu bucurie. ♣ Să vă purtaţi numai în chip vrednic de Evanghelia lui Hristos, pentru ca, **fie venind eu şi văzându-vă, fie nefiind de faţă, să aud despre voi că staţi într-un duh**, nevoindu-vă împreună întru-un suflet, pentru credinţa Evangheliei. **♣♣ Iar Dumnezeul meu să împlinească toată lipsa voastră după bogăţia Sa, cu slavă, întru Hristos Iisus”.**

Col. 1,3,9 „Mulţumim lui Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne totdeauna pentru voi, ♣ De aceea şi noi, din ziua în care am auzit aceasta, **nu încetăm să ne rugăm pentru voi şi să cerem să vă umpleţi de cunoaşterea voii Lui**, întru toată înţelepciunea şi priceperea duhovnicească”.

[1103] Vezi Fapt. 8,9-13,18-24, *p. 358-359*.
[1104] Vezi Fapt. 12,1-11,19, *p. 203-204.*
[1105] Vezi Rom. 9,1-5, *p. 81.*
[1106] Vezi 1 Cor. 5,1-5, *p. 341.*

Col. 2,5 „**Căci deşi cu trupul sunt departe, cu duhul însă sunt împreună cu voi**, bucurându-mă şi văzând buna voastră rânduială şi tăria credinţei voastre în Hristos".

1 Tes. 1,2-3 (1 Cor. 1,4; Ef. 1,16)[1107] **„Mulţumim lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toţi şi vă pomenim în rugăciunile noastre, ♣ Aducându-ne aminte neîncetat, înaintea lui Dumnezeu, Tatăl nostru, de lucrul credinţei voastre şi de osteneala iubirii şi de stăruinţa nădejdii voastre în Domnul nostru Iisus Hristos".**

1 Tes. 3,9-10 „Şi ce mulţumire, pentru voi, putem să dăm în schimb lui Dumnezeu, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi, înaintea Dumnezeului nostru? ♣ **Noaptea şi ziua ne rugăm cu prisosinţă, ca să vedem faţa voastră şi să împlinim lipsurile credinţei voastre**".

2 Tes. 1,11 „**Pentru aceasta, ne şi rugăm pururea pentru voi, ca Dumnezeul nostru să vă facă vrednici de chemarea Sa** şi să împlinească cu putere toată pornirea voastră spre bunătate şi orice lucrare a credinţei voastre".

2 Tim. 1,3 (Filim. 1,4) „Mulţumesc lui Dumnezeu, Căruia Îi slujesc din strămoşi, cu cuget curat, **că te pomenesc neîncetat, zi şi noapte, în rugăciunile mele**".

Evr. 1,14 „Îngerii oare nu sunt toţi duhuri slujitoare, trimise ca să slujească, pentru cei ce vor fi moştenitorii mântuirii?"

Evr. 13,17 „Ascultaţi pe mai-marii voştri şi vă supuneţi lor, fiindcă ei priveghează pentru sufletele voastre, având să dea de ele seamă, ca să facă aceasta cu bucurie şi nu suspinând, căci aceasta nu v-ar fi de folos".

Iac. 5,16 „Mărturisiţi-vă deci unul altuia păcatele şi vă rugaţi unul pentru altul, ca să vă vindecaţi, **că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului**".

2 Petr. 1,12-15 „Drept aceea, **vă voi aminti pururea de acestea**, cu toate că le ştiţi şi sunteţi întăriţi întru adevărul în care staţi. ♣ **Socotesc, dar, că este drept, câtă vreme sunt în acest cort, să vă ţin treji, prin aducerea aminte**, ♣ **Fiindcă ştiu că degrabă voi lepăda cortul acesta**, precum mi-a arătat Domnul nostru Iisus Hristos. ♣ **Dar mă voi sili ca, şi după plecarea mea, să vă amintiţi necontenit de acestea**".

Iuda 1,9 „Dar Mihail Arhanghelul, când se împotrivea diavolului, certându-se cu el pentru trupul lui Moise ...".

Apoc. 5,8 „Şi când a luat cartea, cele patru fiinţe şi cei douăzeci şi patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, **având fiecare alăută şi cupe de aur pline cu tămâie care sunt rugăciunile sfinţilor**".

[1107] Vezi şi Ef. 5,20 (Rom. 1,8; Rom. 7,25), 2 Tes. 1,3 (2 Tes. 2,13), *p. 394*.

Apoc. 7,14-15 „... Aceştia sunt cei ce vin din strâmtorarea cea mare şi şi-au spălat veşmintele lor şi le-au făcut albe în sângele Mielului. ♣ **Pentru aceea sunt înaintea tronului lui Dumnezeu, şi Îi slujesc ziua şi noaptea, în templul Lui**, şi Cel ce şade pe tron îi va adăposti în cortul Său[1108]".

Apoc. 8,3-4 „Şi a venit un alt înger şi a stat la altar, având cădelniţă de aur, şi i s-a dat lui tămâie multă, ca s-o aducă împreună cu rugăciunile tuturor sfinţilor, pe altarul de aur dinaintea tronului. ♣ **Şi fumul tămâiei s-a suit, din mâna îngerului, înaintea lui Dumnezeu, împreună cu rugăciunile sfinţilor**".

c. Relicve

Mc. 5,27-29 (Mt. 9,20-22; Lc. 8,43-44) „Auzind ea cele despre Iisus, a venit în mulţime şi pe la spate s-a atins de haina Lui. ♣ **Căci îşi zicea: De mă voi atinge măcar de haina Lui, mă voi vindeca!** ♣ **Şi îndată izvorul sângelui ei a încetat şi ea a simţit în trup că s-a vindecat de boală**[1109]**".**

Mc. 6,56[1110] **(Mt. 14,35-36)** „Şi oriunde intra în sate sau în cetăţi sau în sătuleţe, **puneau la răspântii pe cei bolnavi, şi-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale**. Şi câţi se atingeau de El se vindecau".

Fapt. 19,11-12[1111] „Şi Dumnezeu făcea, prin mâinile lui Pavel, minuni nemaiîntâlnite. ♣ **Încât şi peste cei ce erau bolnavi se puneau ştergare sau şorţuri purtate de Pavel, şi bolile se depărtau de ei, iar duhurile cele rele ieşeau din ei**".

d. Crucea

In. 3,14-15 „Şi după cum Moise a înălţat şarpele în pustie[1112]**, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului, ♣ Ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică".**

Mt. 10,38 „Şi cel ce nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine".

Mc. 10,21 „**Iar Iisus, privind la el cu dragoste, i-a zis**: Un lucru îţi mai lipseşte: Mergi, vinde tot ce ai, dă săracilor şi vei avea comoară în cer; şi apoi, **luând crucea, vino şi urmează Mie**".

Lc. 9,23 (Mt. 16,24; Mc. 8,34) „Dacă voieşte cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea în fiecare zi şi să-Mi urmeze Mie".

[1108] Vezi Apoc. 7,9,13-17, *p. 326*; Apoc. 11,16-17, Apoc. 19,4-6, *p. 395*.
[1109] Vezi Mc. 5,25-34 (Mt. 9,20-22; Lc. 8,43-48), *p. 150.*
[1110] Vezi şi Lc. 6,17-19, *p. 151*.
[1111] Vezi şi Fapt. 5,12-16, *p. 234.*
[1112] Num. 21,8-9. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 67.

Lc. 14,27 „Şi cel ce nu-şi poartă crucea sa şi nu vine după Mine nu poate să fie ucenicul Meu".

In. 19,25 „**Şi stăteau, lângă crucea lui Iisus,** mama Lui şi sora mamei Lui, Maria lui Cleopa, şi Maria Magdalena[1113]".

♣♣♣

1 Cor. 1,17-18[1114] **„Căci Hristos nu m-a trimis ca să botez, ci să binevestesc, dar nu cu înţelepciunea cuvântului, ca să nu rămână zadarnică crucea lui Hristos. ♣ Căci cuvântul Crucii, pentru cei ce pier, este nebunie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu".**

Gal. 6,12,14 „Câţi vor să placă în trup, aceia vă silesc să vă tăiaţi împrejur, numai ca să nu fie prigoniţi pentru crucea lui Hristos. ♣ Iar mie, să nu-mi fie a mă lăuda, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, şi eu pentru lume!"

Ef. 2,16 „Şi să-i împace cu Dumnezeu pe amândoi, uniţi într-un trup, prin cruce, omorând prin ea vrăjmăşia[1115]".

Filip. 2,8 „S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce".

Filip. 3,18-19 „Căci mulţi, despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun şi plângând, **se poartă ca duşmani ai crucii lui Hristos**. ♣ **Sfârşitul acestora este pieirea** ...".

Col. 1,19-20 „Căci în El a binevoit (Dumnezeu) să sălăşluiască toată plinirea. ♣ Şi printr-Însul toate cu Sine să le împace, fie cele de pe pământ, fie cele din ceruri, **făcând pace prin El, prin sângele crucii Sale**".

Col. 2,14-15 „Ştergând zapisul ce era asupra noastră, care ne era potrivnic cu rânduielile lui, şi l-a luat din mijloc, pironindu-l pe cruce. ♣ Dezbrăcând (de putere) începătoriile şi stăpâniile, le-a dat de ocară în văzul tuturor, biruind asupra lor prin cruce".

Evr. 12,2 „**Cu ochii aţintiţi asupra lui Iisus**, începătorul şi plinitorul credinţei, **Care, pentru bucuria pusă înainte-I, a suferit crucea, n-a ţinut seama de ocara ei** şi a şezut de-a dreapta tronului lui Dumnezeu[1116]".

[1113] Vezi *Răstignirea și moartea Domnului*, p. 107-110.
[1114] Vezi și 1 Cor. 1,23-24, *p. 79.*
[1115] Vezi Ef. 2,14-16, *p. 131.*
[1116] Vezi Evr. 12,1-4, *p. 171-172.*

2. Îngerii

Zah. 3,1 „Şi mi-a arătat pe Iosua, marele preot, **stând înaintea îngerului Domnului, şi pe Satana, stând la dreapta lui ca să-l învinuiască**".

Rom. 8,38-39[1117] **„Căci sunt încredinţat că nici moartea, nici viaţa, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile, ♣ Nici înălţimea, nici adâncul şi nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru**".

♣♣♣

Mt. 1,20 (Mt. 2,19) „Şi cugetând el acestea, **iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind**: Iosife, fiul lui David ...[1118]".

Mt. 4,11 (Mc. 1,13) „Atunci L-a lăsat diavolul şi iată îngerii, venind la El, Îi slujeau[1119]**".**

Mt. 13,41 „Trimite-va Fiul Omului pe îngerii Săi, vor culege din împărăţia Lui toate smintelile şi pe cei ce fac fărădelegea[1120]**".**

Mt. 13,49 „Aşa va fi la sfârşitul veacului: vor ieşi îngerii şi vor despărţi pe cei răi din mijlocul celor drepţi[1121]**".**

Mt. 16,27[1122] **(Mt. 25,31; Mc. 8,38; Lc. 9,26)** „**Căci Fiul Omului va să vină întru slava Tatălui Său, cu îngerii Săi**; şi atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale".

Mt. 18,10 „Vedeţi să nu dispreţuiţi pe vreunul din aceştia mici, că zic vouă: Că **îngerii lor, în ceruri, pururea văd faţa Tatălui Meu, Care este în ceruri**".

Mt. 22,30 (Mc. 12,25; Lc. 20,35-36) „Căci la înviere, nici nu se însoară, nici nu se mărită, ci sunt ca îngerii lui Dumnezeu în cer".

Mt. 26,53 „Sau ţi se pare că nu pot să rog pe Tatăl Meu şi să-Mi trimită acum mai mult de douăsprezece legiuni de îngeri?[1123]**"**

[1117] Vezi şi Apoc. 5,11-13, *p. 70.*
[1118] Vezi Mt. 1,18-25, *p. 83-84*; Mt. 2,1-23, p. *85-86.*
[1119] Vezi Mt. 4,1-11 (Lc. 4,1-13), *p. 87-88.*
[1120] Vezi Mt. 13,39-43, Mt. 24,29-31 (Mc. 13,24-27), *p. 285-286.*
[1121] Vezi Mt. 13,47-50 *Pilda năvodului*, p. 296.
[1122] Vezi şi Apoc. 14,10-11, *p. 305.*
[1123] Vezi Mt. 26,45-57 (Mc. 14,41-50,53), *p. 102.*

Mt. 28,2-3 „Şi iată s-a făcut cutremur mare, că **îngerul Domnului**, coborând din cer şi venind, a prăvălit piatra şi şedea deasupra ei. ♣ Şi **înfăţişarea lui era ca fulgerul şi îmbrăcămintea lui albă ca zăpada**[1124]".

Lc. 1,11-12,19 „Şi i s-a arătat îngerul Domnului, stând de-a dreapta altarului tămâierii. ♣ Şi văzându-l, Zaharia s-a tulburat şi frică a căzut peste el. ♣ Şi îngerul, răspunzând, i-a zis: **Eu sunt Gavriil, cel ce stă înaintea lui Dumnezeu. Şi am fost trimis să grăiesc către tine şi să-ţi binevestesc acestea**".

Lc. 1,26-27 „**Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu**, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, ♣ Către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria[1125]".

Lc. 2,9-10,13-14 „**Şi iată îngerul Domnului a stătut lângă ei şi slava Domnului a strălucit împrejurul lor**, şi ei s-au înfricoşat cu frică mare. ♣ Dar îngerul le-a zis: Nu vă temeţi. Căci, iată, **vă binevestesc vouă bucurie mare**, care va fi pentru tot poporul. ♣ Şi deodată s-a văzut, împreună cu îngerul, **mulţime de oaste cerească, lăudând pe Dumnezeu şi zicând: ♣ Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu şi pe pământ pace, între oameni bunăvoire!**[1126]"

Lc. 12,8-9 „Şi zic vouă: **Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, şi Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu**. ♣ Iar cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu".

Lc. 15,10 „Zic vouă, aşa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăieşte[1127]**".**

In. 1,51 „Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veţi vedea cerul deschizându-se **şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului**".

In. 20,11-12 „Iar Maria stătea afară lângă mormânt plângând. Şi pe când plângea, s-a aplecat spre mormânt. ♣ **Şi a văzut doi îngeri în veşminte albe şezând, unul către cap şi altul către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus**[1128]".

♣♣♣

Fapt. 6,8,15 „Iar Ştefan, plin de har şi de putere, făcea minuni şi semne mari în popor. ♣ Şi aţintindu-şi ochii asupra lui, toţi cei ce şedeau în sinedriu **au văzut faţa lui ca o faţă de înger**".

[1124] Vezi Mt. 28,1-15, *p. 112.*
[1125] Vezi Lc. 1,26-38, *p. 84.*
[1126] Vezi Lc. 2,1-20, *p. 84-85.*
[1127] Vezi Lc. 15,8-10 *Pilda drahmei pierdute*, p. 435-436.
[1128] Vezi In. 20,1-18, *p. 113.*

Fapt. 7,53 „**Voi, care aţi primit Legea întru rânduieli de îngeri şi n-aţi păzit-o!"**

Fapt. 8,26 „Şi un înger al Domnului a grăit către Filip ...".

Fapt. 10,3-4 (22,30) „Şi a văzut în vedenie, lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, **un înger al lui Dumnezeu, intrând la el şi zicându-i: Corneliu!** ♣ Iar Corneliu, căutând spre el şi înfricoşându-se, a zis: Ce este, Doamne? Şi îngerul i-a zis: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s-au suit, spre pomenire, înaintea lui Dumnezeu".

Fapt. 12,23 „**Şi îndată îngerul Domnului l-a lovit, pentru că nu a dat slavă lui Dumnezeu**. Şi mâncându-l viermii, a murit[1129]".

Fapt. 27,23-24 „**Căci mi-a apărut în noaptea aceasta un înger al Dumnezeului**, al Căruia eu sunt şi Căruia mă închin, ♣ Zicând: Nu te teme, Pavele ...".

1 Cor. 6,3 „Nu ştiţi, oare, că noi vom judeca pe îngeri?"

1 Cor. 11,10 „De aceea şi femeia este datoare să aibă (semn de) supunere asupra capului ei, pentru îngeri".

1 Cor. 13,1 „De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător".

Gal. 1,8 „Dar chiar dacă noi sau un înger din cer v-ar vesti altă Evanghelie decât aceea pe care v-am vestit-o - să fie anatema!"

Gal. 3,19 „Deci ce este Legea? Ea a fost adăugată pentru călcările de lege, până când era să vină Urmaşul, Căruia I s-a dat făgăduinţa, şi **a fost rânduită prin îngeri, în mâna unui Mijlocitor**".

Ef. 1,20-21[1130] „Pe aceasta, Dumnezeu a lucrat-o în Hristos, sculându-L din morţi şi aşezându-L de-a dreapta Sa, în ceruri, ♣ **Mai presus decât toată începătoria şi stăpânia şi puterea şi domnia** şi decât tot numele ce se numeşte, nu numai în veacul acesta, ci şi în cel viitor".

Ef. 3,10 „Pentru ca înţelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să se facă cunoscută acum, prin Biserică, **începătoriilor şi stăpâniilor, în ceruri**".

Col. 1,16 „**Pentru că întru El au fost făcute toate**, cele din ceruri şi cele de pe pământ, cele văzute, şi cele nevăzute, **fie tronuri, fie domnii, fie începătorii, fie stăpânii**. Toate s-au făcut prin El şi pentru El".

[1129] Vezi Fapt. 12,21-23, *p. 301*.
[1130] Vezi şi Col. 2,10,15, *p. 418*; 1 Cor. 15,24, *p. 141*.

2 Tes. 1,7 „Iar vouă celor necăjiţi, să vă dea odihnă, împreună cu noi, **la arătarea Domnului Iisus din cer, cu îngerii puterii Sale**".

1 Tim. 3,16 „Şi cu adevărat, mare este taina dreptei credinţe: Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri ...".

1 Tim. 5,21 „Te îndemn stăruitor înaintea lui Dumnezeu şi a lui Iisus Hristos **şi a îngerilor aleşi**, ca să păzeşti acestea, fără a lua o hotărâre dinainte, nefăcând nimic cu părtinire".

Evr. 1,13-14[1131] „Şi căruia dintre îngeri a zis Dumnezeu vreodată: «Şezi de-a dreapta Mea până când voi pune pe vrăjmaşii tăi aşternut picioarelor Tale[1132]»? ♣ **Îngerii oare nu sunt toţi duhuri slujitoare, trimise ca să slujească, pentru cei ce vor fi moştenitorii mântuirii?**"

Evr. 2,5,7 „Pentru că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea viitoare, despre care vorbim. ♣ L-ai micşorat pe el cu puţin faţă de îngeri ... [1133]**".**

Evr. 9,5 „**Deasupra chivotului erau heruvimii slavei**[1134], care umbreau altarul împăcării; despre acestea nu putem acum să vorbim cu de-amănuntul".

Evr. 11,28 „Prin credinţă, a rânduit Paştile şi stropirea cu sânge, ca **îngerul nimicitor** să nu se atingă de cei întâi-născuţi ai lor[1135]".

Evr. 12,22 „Ci v-aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc şi **de zeci de mii de îngeri**, în adunare sărbătorească".

Evr. 13,2 „Primirea de oaspeţi să n-o uitaţi căci prin aceasta unii, fără ca să ştie, au primit în gazdă, îngeri".

1 Petr. 1,12 „Lor le-a fost descoperit că nu pentru ei înşişi, ci pentru voi slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce, **întru Duhul Sfânt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia, spre care şi îngerii doresc să privească**".

1 Petr. 3,22 „Care, după ce S-a suit la cer, este de-a dreapta lui Dumnezeu, **şi se supun Lui îngerii şi stăpâniile şi puterile**".

2 Petr. 2,11 „**Pe când îngerii, deşi sunt mai mari în tărie şi în putere**, nu aduc în faţa Domnului judecată defăimătoare împotriva lor[1136]".

[1131] Vezi şi Evr. 1,1-9, *p. 31*.
[1132] Ps. 109,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 61
[1133] Vezi Evr. 2,1-5, *p.171*. Evr. 2,6-10, *p. 125.*
[1134] Ieş. 25,10-22. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 295.
[1135] Ieş. 12,21-30.

Apoc. 1,1 „**Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu**, ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curând, iar El, **prin trimiterea îngerului Său, a destăinuit-o robului Său Ioan**".

Apoc. 1,20[1137] „Taina celor şapte stele, pe care le-ai văzut în dreapta Mea, şi a celor şapte sfeşnice de aur este: **Cele şapte stele sunt îngerii celor şapte Biserici**, iar sfeşnicele cele şapte sunt şapte Biserici".

Apoc. 3,5 „Cel ce biruieşte va fi astfel îmbrăcat în veşminte albe şi nu voi şterge deloc numele lui din cartea vieţii **şi voi mărturisi numele lui înaintea părintelui Meu şi înaintea îngerilor Lui**".

Apoc. 4,8 „**Şi cele patru fiinţe, având fiecare din ele câte şase aripi, sunt pline de ochi, de jur împrejur şi pe dinăuntru**, şi odihnă nu au, ziua şi noaptea, zicând: Sfânt**,** Sfânt, Sfânt, Domnul Dumnezeu[1138], Atotţiitorul, Cel ce era şi Cel ce este şi Cel ce vine".

Apoc. 5,2 „**Şi am văzut un înger puternic, care striga cu glas mare**: Cine este vrednic să deschidă cartea şi să desfacă toate peceţile ei?"

Apoc. 7,1-2; Apoc. 9,14-15 „După aceasta **am văzut patru îngeri, stând la cele patru unghiuri ale pământului, ţinând cele patru vânturi ale pământului**, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici peste mare, nici peste vreun copac. ♣ **Şi am văzut un alt înger care se ridica de la Răsăritul Soarelui şi avea pecetea Viului Dumnezeu**. **Îngerul a strigat cu glas puternic către cei patru îngeri, cărora li s-a dat să vatăme pământul şi marea**, ♣♣ Zicând către îngerul al şaselea, cel ce avea trâmbiţa: **Dezleagă pe cei patru îngeri** care sunt legaţi la râul cel mare, Eufratul. ♣ **Şi au fost dezlegaţi cei patru îngeri, care erau gătiţi spre ceasul şi ziua şi luna şi anul acela, ca să omoare a treia parte din oameni**".

Apoc. 7,11 „Şi **toţi îngerii stăteau împrejurul tronului** bătrânilor şi al celor patru fiinţe, şi au căzut înaintea tronului pe feţele lor şi s-au închinat lui Dumnezeu".

Apoc. 8,1-2,6 „Şi când Mielul a deschis pecetea a şaptea, s-a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas. ♣ **Şi am văzut pe cei şapte îngeri, care stau înaintea lui Dumnezeu şi li s-a dat lor şapte trâmbiţe**. ♣ Iar cei şapte îngeri, care aveau cele şapte trâmbiţe, s-au gătit ca să trâmbiţeze".

Apoc. 8,5[1139] **„Şi îngerul a luat cădelniţa şi a umplut-o din focul altarului şi a aruncat pe pământ; şi s-au pornit tunete şi glasuri şi fulgere şi cutremur".**

[1136] Vezi 2 Petr. 2,9-12, *p. 353*
[1137] Apoc. 2,1,8,12,18; Apoc. 3,1,7,14.
[1138] Iez. 1,11. Is. 6,2-3. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 213.
[1139] Vezi şi Apoc. 8,3-4, *p. 409.*

Apoc. 10,8 „Iar glasul din cer, pe care-l auzisem, iarăşi a vorbit cu mine, zicând: **Mergi de ia cartea cea deschisă din mâna îngerului, care stă pe mare şi pe pământ**[1140]”.

Apoc. 10,1-2 „**Şi am văzut alt înger puternic, pogorându-se din cer**, învăluit într-un nor şi pe capul lui era curcubeul, iar faţa lui strălucea ca soarele şi picioarele lui erau ca nişte stâlpi de foc, ♣ Şi în mână avea o carte mică, deschisă. **Şi a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar pe cel stâng pe pământ**”.

Apoc. 12,7 „Şi s-a făcut război în cer: Mihail şi îngerii lui au pornit război cu balaurul. Şi se războia şi balaurul şi îngerii lui[1141]**”.**

Apoc. 14,6 „**Şi am văzut apoi alt înger, care zbura prin mijlocul cerului, având să binevestească Evanghelia veşnică** celor ce locuiesc pe pământ şi la tot neamul şi seminţia şi limba şi poporul”.

Apoc. 14,15 „Şi iată **un alt înger a ieşit din templu, strigând** cu glas mare Celui ce şedea pe nor: **Trimite secera şi seceră, că a venit ceasul de secerat**, fiindcă s-a copt secerişul pământului”.

Apoc. 15,1,3,6 (Apoc. 21,9) „Am văzut, apoi, în cer, alt semn, mare şi minunat: **şapte îngeri având şapte pedepse** - cele de pe urmă - căci cu ele s-a sfârşit mânia lui Dumnezeu. ♣ **Şi ei cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, şi cântarea Mielului**, zicând: Mari şi minunate sunt lucrurile Tale, Doamne Dumnezeule, Atotţiitorule! Drepte şi adevărate sunt căile Tale, Împărate al neamurilor! ♣ **Şi au ieşit din templu cei şapte îngeri cu cele şapte pedepse**, îmbrăcaţi în veşmânt de in curat, luminos, şi încinşi, pe la piept, cu cingători de aur”.

Apoc. 16,5 „**Şi am auzit pe îngerul apelor**, zicând: Drept eşti Tu, Cel ce eşti şi Cel ce erai, Cel Sfânt, că ai judecat acestea”.

Apoc. 18,1,21 „După acestea, **am văzut un alt înger, pogorându-se din cer, având putere mare, şi pământul s-a luminat de slava lui**, ♣ **Şi un înger puternic a ridicat o piatră**, mare cât o piatră de moară, şi a aruncat-o în mare ...”.

Apoc. 19,17 „**Şi am văzut un înger stând în soare**; şi a strigat cu glas puternic, grăind tuturor păsărilor care zboară spre înaltul cerului: Veniţi şi vă adunaţi la ospăţul cel mare al lui Dumnezeu”.

Apoc. 20,1 „Şi am văzut un înger, pogorându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui[1142]”.

[1140] Vezi Apoc. 10,8-11, *p. 228.*

[1141] Vezi Apoc. 12,7-11, *p. 421-422.*

[1142] Vezi Apoc. 20,1-2,10, *p. 422.*

Apoc. 22,6,16[1143] „Şi îngerul mi-a zis: Aceste cuvinte sunt vrednice de crezare şi adevărate şi **Domnul, Dumnezeul duhurilor proorocilor, a trimis pe îngerul Său** să arate robilor Săi cele ce trebuie să se întâmple în curând. ♣ **Eu, Iisus, am trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea**, cu privire la Biserici. Eu sunt rădăcina şi odrasla lui David, steaua care străluceşte dimineaţa[1144]".

Apoc. capitolele 8,9,11 ***Șapte îngeri cu șapte trâmbițe***

Apoc. capitolele 15,16 ***Șapte îngeri cu șapte cupe ale mâniei***

a. Îngerii căzuți. Izvorul răului

Lc. 10,18 „Şi le-a zis: Am văzut pe satana ca un fulger căzând din cer".

Iuda 1,6 (2 Petr. 2,4[1145]**) „Iar pe îngerii care nu şi-au păzit vrednicia, ci au părăsit locaşul lor, i-a pus la păstrare sub întuneric, în lanţuri veşnice, spre judecata zilei celei mari".**

1 In. 5,19 „Ştim că suntem din Dumnezeu şi lumea întreagă zace sub puterea celui rău".

2 Cor. 11,14-15 „Nu este de mirare, deoarece însuşi satana se preface în înger al luminii. ♣ Nu este deci lucru mare dacă şi slujitorii lui iau chip de slujitori ai dreptăţii, al căror sfârşit va fi după faptele lor".

1 Petr. 5,8; Apoc. 12,12 „Fiţi treji, privegheaţi. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită, ♣♣ ... Vai vouă, pământule şi mare, fiindcă diavolul a coborât la voi având mânie mare, căci ştie că timpul lui e scurt".

Ef. 6,10-12[1146] **„În sfârşit, fraţilor, întăriţi-vă în Domnul şi întru puterea tăriei Lui. ♣ Îmbrăcaţi-vă cu toate armele lui Dumnezeu, ca să puteţi sta împotriva uneltirilor diavolului. ♣ Căci lupta noastră nu este împotriva trupului şi a sângelui, ci împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor, împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii, care sunt în văzduh".**

Rom. 16,20 „Iar Dumnezeul păcii va zdrobi repede sub picioarele voastre pe satana".

♣♣♣

[1143] Vezi şi Apoc. 22,8-9, *p. 403.*
[1144] Num. 24,17; Is. 11,1,10. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 60; p. 61.
[1145] Vezi şi Petr. 2,4, *p. 304.*
[1146] Vezi şi Ef. 6,13-17, *p. 360.*

Mt. 8,16[1147] „Şi făcându-se seară, **au adus la El mulţi demonizaţi şi a scos duhurile cu cuvântul** şi pe toţi cei bolnavi i-a vindecat".

Mc. 6,7,13[1148] „Şi a chemat la Sine pe cei doisprezece şi a început să-i trimită doi câte doi **şi le-a dat putere asupra duhurilor necurate**. ♣ **Şi scoteau mulţi demoni şi ungeau cu untdelemn pe mulţi bolnavi şi-i vindecau**".

Mc. 16,17 „ Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: **în numele Meu, demoni vor izgoni**, în limbi noi vor grăi".

Lc. 4,2-3,8 (Mt. 4,2-3,10) „**Timp de patruzeci de zile, fiind ispitit de diavolul**. Şi în aceste zile nu a mâncat nimic; şi, sfârşindu-se ele, a flămânzit. ♣ Şi I-a spus diavolul: Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâine. ♣ **Şi răspunzând, Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, satano**[1149]".

Lc. 4,41 (**Mc. 1,32,34; Mc. 3,11)** „**Din mulţi ieşeau şi demoni, care strigau şi ziceau: Tu eşti Fiul lui Dumnezeu**. Dar El, certându-i, nu-i lăsa să vorbească acestea, că ştiau că El este Hristosul".

Lc. 9,49-50 (Mc. 9,38-39[1150]**)** „Iar Ioan, răspunzând, a zis: **Învăţătorule, am văzut pe unul care, în numele Tău, scoate demoni şi l-am oprit, pentru că nu-Ţi urmează împreună cu noi.** ♣ Iar Iisus a zis către el: **Nu-l opriţi; căci cine nu este împotriva voastră este pentru voi**".

In. 17,15 „Nu Mă rog ca să-i iei din lume, ci ca să-i păzeşti pe ei de cel viclean".

Fapt. 26,18 „Să le deschizi ochii, ca **să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu**, ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine".

Ef. 6,16 „În toate luaţi pavăza credinţei, cu care veţi putea să stingeţi toate săgeţile cele arzătoare ale vicleanului".

Col. 2,10,15[1151] „Şi sunteţi deplini întru **El, Care este cap a toată domnia şi stăpânirea**. ♣ **Dezbrăcând (de putere) începătoriile şi stăpâniile**, le-a dat de ocară în văzul tuturor, biruind asupra lor prin cruce".

Evr. 2,14 „Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtaşi sângelui şi trupului, în acelaşi fel şi El S-a împărtăşit de acestea, **ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morţii, adică pe diavolul**".

[1147] Mt. 4,24; Mc. 1,39; Lc. 6,18; Lc. 7,21; Lc. 13,32; Fapt. 10,38.
[1148] Vezi şi Lc, 10,17-20, *p. 233*.. Mt. 10,1,8; Mc. 3,15; Lc. 9,1; Fapt. 5,16; Fapt. 19,12
[1149] Vezi Lc. 4,1-13, *p. 504-505.*
[1150] Vezi şi Mc. 9,38-40, *p. 233.*
[1151] Vezi şi Ef. 1,20-21, *p. 413*; 1 Cor. 15,24, *p. 141.*

Iac. 2,19 „Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar şi demonii cred şi se cutremură".

1 In. 2,13 (14) „... Vă scriu vouă, tinerilor, fiindcă aţi biruit pe cel viclean.

1 In. 3,8,10[1152] **„Cine săvârşeşte păcatul este de la diavolul, pentru că de la început diavolul păcătuieşte. Pentru aceasta S-a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului. ♣ Prin aceasta cunoaştem pe fiii lui Dumnezeu şi pe fiii diavolului; oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubeşte pe fratele său".**

Apoc. 3,9 (Apoc. 2,9) „**Iată, îţi dau din sinagoga satanei**, dintre cei care se zic pe sine că sunt iudei şi nu sunt, ci mint; iată, îi voi face să vină şi să se închine înaintea picioarelor tale şi vor cunoaşte că te-am iubit".

♣♣♣

Mt. 12,24-28 (Mc. 3,22-26; Lc. 11,15-20)[1153] „**Fariseii însă, auzind, ziceau: Acesta nu scoate pe demoni decât cu Beelzebul, căpetenia demonilor**. ♣ **Cunoscând gândurile lor, Iisus le-a zis: Orice împărăţie care se dezbină în sine se pustieşte, orice cetate sau casă care se dezbină în sine nu va dăinui**. ♣ Dacă satana scoate pe satana, s-a dezbinat în sine; dar atunci cum va dăinui împărăţia lui? ♣ Şi dacă Eu scot pe demoni cu Beelzebul, feciorii voştri cu cine îi scot? De aceea ei vă vor fi judecători. ♣ **Iar dacă Eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe demoni, iată a ajuns la voi împărăţia lui Dumnezeu**".

Mt. 13,38-39 „Ţarina este lumea; sămânţa cea bună sunt fiii împărăţiei; iar **neghina sunt fiii celui rău**. ♣ **Duşmanul care a semănat-o este diavolul**; secerişul este sfârşitul lumii, iar secerătorii sunt îngerii[1154]".

Mt. 25,41 „Atunci va zice şi celor de-a stânga: **Duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic, care este gătit diavolului şi îngerilor lui**".

Mc. 5,7-9 (Lc. 8,28-30) „Şi strigând cu glas puternic, a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Te jur pe Dumnezeu să nu mă chinuieşti. ♣ Căci îi zicea: Ieşi duh necurat din omul acesta. ♣ Şi l-a întrebat: **Care îţi este numele? Şi I-a răspuns: Legiune este numele meu, căci suntem mulţi**[1155]".

[1152] Vezi şi 2 Tim. 2,16-21,25-26, *p. 501*; Fapt. 13,6-12 (v. 10), *p. 359.*
[1153] Vezi şi Mt. 12,22-24 (Lc. 11,14-15), *p. 148*; In. 10,19-26,31,39, *p. 94.*
[1154] Vezi Mt. 13,24-30,36-43 *Pilda neghinei,* p. 63.
[1155] Vezi şi Mc. 5,1-13, *p. 423.*

Lc. 8,11-12 (Mt. 13,18-19; Mc. 4,14-15) „Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu. ♣ Iar cea de lângă drum sunt cei care aud, apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască[1156]".

Lc. 22,31 „Şi a zis Domnul: Simone, Simone**, iată satana v-a cerut să vă cearnă ca pe grâu**".

In. 6,70-71 „Le-a răspuns Iisus: Oare, nu v-am ales Eu pe voi, cei doisprezece? Şi **unul dintre voi este diavol! ♣ Iar El zicea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul** ...".

In. 8,44 „**Voi sunteţi din tatăl vostru diavolul** şi vreţi să faceţi poftele tatălui vostru. **El, de la început, a fost ucigător de oameni şi nu a stat întru adevăr, pentru că nu este adevăr întru el**. Când grăieşte minciuna, grăieşte dintru ale sale, căci este mincinos şi tatăl minciunii".

Fapt. 5,3-4 „Iar Petru a zis: Anania, **de ce a umplut satana inima ta, ca să minţi tu Duhului Sfânt** şi să doseşti din preţul ţarinei? ♣ Oare, păstrând-o, nu-ţi rămânea ţie, şi vândută nu era în stăpânirea ta? Pentru ce ai pus în inima ta lucrul acesta? **N-ai minţit oamenilor, ci lui Dumnezeu**[1157]".

1 Cor. 5,5 „Să daţi pe unul ca acesta satanei, spre pieirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus[1158]".

1 Cor. 10,20 „Ci (zic) că **cele ce jertfesc neamurile, jertfesc demonilor** şi nu lui Dumnezeu. Şi nu voiesc ca voi să fiţi părtaşi ai demonilor".

2 Cor. 2,11 (1 Cor. 7,5) „Ca să nu ne lăsăm covârşiţi de satana, <u>căci gândurile lui nu ne sunt necunoscute</u>[1159]".

2 Cor. 6,15 „Şi ce învoire este între Hristos şi <u>Veliar</u> sau ce parte are un credincios cu un necredincios?".

2 Cor. 11,3 „Dar mă tem ca nu cumva, **precum şarpele a amăgit pe Eva în viclenia lui,** tot aşa să se abată şi gândurile voastre de la curăţia şi nevinovăţia cea în Hristos".

2 Cor. 12,7 „Şi pentru ca să nu mă trufesc cu măreţia descoperirilor, datu-mi-s-a mie un ghimpe în trup, **un înger al satanei, să mă bată peste obraz**, ca să nu mă trufesc[1160]".

[1156] Vezi Lc. 8,5-15 (Mt. 13,3-8,18-23; Mc. 4,3-20) *Pilda Semănătorului*, p. 65-66.
[1157] Vezi Fapt. 5,1-11, *p. 347-348.*
[1158] Vezi 1 Cor. 5,1-5, *p. 341*.
[1159] Vezi 2 Cor. 2,7,10-11, *p. 461*; 1 Cor. 7,1-7, *p. 271-272*; 1 Tim. 5,14-15, *p. 274*.
[1160] Vezi 2 Cor. 12,7-10, *p. 507*.

Ef. 2,2 „În care aţi umblat mai înainte, potrivit veacului lumii acesteia, **potrivit stăpânitorului puterii văzduhului, a duhului care lucrează acum în fiii neascultării**".

1 Tes. 2,18 „Pentru aceea, am voit să venim la voi, îndeosebi eu Pavel - o dată şi încă altă dată, - dar ne-a împiedicat satana".

1 Tes. 3,5 „Pentru aceea şi eu, fiind nerăbdător, am trimis ca să cunosc credinţa voastră, **ca nu cumva să vă fi ispitit ispititorul şi în zadar să ne fie osteneala**".

2 Tes. 2,8-9 „Şi atunci se va arăta cel fără de lege, pe care Domnul Iisus îl va ucide cu suflarea gurii Sale şi-l va nimici cu strălucirea venirii Sale. ♣ **Iar venirea aceluia va fi prin lucrarea lui satan**, însoţită de tot felul de puteri şi de semne şi de minuni mincinoase[1161]".

1 Tim. 1,20 „Dintre aceştia sunt Imeneu şi Alexandru, pe **care i-am dat satanei, ca să se înveţe să nu hulească**".

1 Tim. 3,6 „Episcopul să nu fie de curând botezat, ca nu cumva, **trufindu-se, să cadă în osânda diavolului**".

1 Tim. 4,1 „Dar Duhul grăieşte lămurit că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de la credinţă, **luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile demonilor**".

1 Tim. 5,14-15 „Vreau deci ca văduvele tinere să se mărite, să aibă copii, să-şi vadă de case, şi să nu dea potrivnicului nici un prilej de ocară. ♣ **Căci unele s-au şi abătut, ca să se ducă după satana**".

Apoc. 2,10,13,25 „Nu te teme de cele ce ai să pătimeşti. **Că iată diavolul va să arunce dintre voi în temniţă, ca să fiţi ispitiţi**, şi veţi avea necaz zece zile. Fii credincios până la moarte şi îţi voi da cununa vieţii. ♣ **Ştiu unde sălăşluieşti: unde este scaunul satanei**; şi ţii numele Meu şi n-ai tăgăduit credinţa Mea, în zilele lui Antipa, martorul Meu cel credincios, care a fost ucis la voi, unde locuieşte satana. ♣ Iar vouă şi celorlalţi din Tiatira câţi nu au învăţătura aceasta, **ca unii care n-au cunoscut adâncurile satanei**, după cum spun ei, vă zic: nu pun peste voi altă greutate".

Apoc. 9,11 „Şi au ca împărat al lor pe îngerul adâncului, al cărui nume, în evreieşte, este Abaddon, iar în elineşte are numele Apollion".

Apoc. 12,7-11[1162] „**Şi s-a făcut război în cer: Mihail şi îngerii lui au pornit război cu balaurul. Şi se războia şi balaurul şi îngerii lui**. ♣ Şi n-a izbutit el, nici nu s-a

[1161] Vezi 2 Tes. 2,3-4,6-12, *p. 283*.
[1162] Vezi şi Apoc. 12,12-13,17, *p. 375.*

mai găsit pentru ei loc în cer. ♣ **Şi a fost aruncat balaurul cel mare, şarpele de demult, care se cheamă diavol şi satana, cel ce înşeală pe toată lumea, aruncat a fost pe pământ şi îngerii lui au fost aruncaţi cu el**. ♣ Şi am auzit glas mare, în cer, zicând: Acum s-a făcut mântuirea şi puterea şi împărăţia Dumnezeului nostru şi stăpânirea Hristosului Său, **căci aruncat a fost pârâşul fraţilor noştri, cel ce îi pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru, ziua şi noaptea**. ♣ Şi ei l-au biruit prin sângele Mielului şi prin cuvântul mărturiei lor şi nu şi-au iubit sufletul lor, până la moarte".

Apoc. 16,13-14 „Şi am văzut ieşind din gura balaurului şi din gura fiarei şi din gura proorocului celui mincinos trei duhuri necurate ca nişte broaşte. ♣ **Căci sunt duhuri diavoleşti, făcătoare de semne şi care se duc la împăraţii lumii întregi, să-i adune la războiul zilei celei mari** a lui Dumnezeu, Atotţiitorul".

Apoc. 18,2 „Şi a strigat cu glas puternic şi a zis: A căzut! **A căzut Babilonul cel mare şi a ajuns locaş demonilor, închisoare tuturor duhurilor necurate**, şi închisoare tuturor păsărilor spurcate şi urate".

Apoc. 20,1-2,10 **„Şi am văzut un înger, pogorându-se din cer, având cheia adâncului şi un lanţ mare în mâna lui. ♣ Şi a prins pe balaur, şarpele cel vechi, care este diavolul şi satana, şi l-a legat pe mii de ani**[1163]**. ♣ Şi diavolul, care-i amăgise, a fost aruncat în iezerul de foc şi de pucioasă, unde este şi fiara şi proorocul mincinos, şi vor fi chinuiţi acolo, zi şi noapte, în vecii vecilor".**

b. Demonizarea

Ef. 4,27 „Nici nu daţi loc diavolului".

1 In. 5,18 „Ştim că oricine e născut din Dumnezeu nu păcătuieşte; ci cel ce s-a născut din Dumnezeu se păzeşte pe sine, şi cel rău nu se atinge de el".

Iac. 4,7 „Supuneţi-vă deci lui Dumnezeu. Staţi împotriva diavolului şi el va fugi de la voi".

Apoc. 14,9-10 „Şi al treilea înger a venit după ei, strigând cu glas puternic: Cine se închină fiarei şi chipului ei şi primeşte semnul ei pe fruntea lui, sau pe mâna lui, ♣ Va bea şi el din vinul aprinderii lui Dumnezeu ...[1164]**".**

♣♣♣

Mt. 12,43-45[1165] **(Lc. 11,24-26)** „Şi când duhul necurat a ieşit din om, umblă prin locuri fără apă, căutând odihnă şi nu găseşte. ♣ Atunci zice: Mă voi întoarce la casa mea de unde am ieşit; şi venind, o află golită, măturată şi împodobită. ♣ **Atunci se**

[1163] Vezi nota de subsol de la Apoc. 20,1-3,7-10, *p. 290.*
[1164] Vezi Apoc. 13,12-18, Ap. 14,9-11, *p. 289.*
[1165] Vezi şi Mt. 12,22-24 (Lc. 11,14-15), *p. 148.*

duce şi ia cu sine alte şapte duhuri mai rele decât el şi, intrând, sălăşluiesc aici şi se fac cele de pe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Aşa va fi şi cu acest neam viclean".

Mc. 1,21,23,25-26 (Lc. 4,31,33,35) „**Şi venind în Capernaum şi îndată intrând sâmbăta în sinagogă, îi învăţa. ♣ Şi era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare**, ♣ Şi Iisus l-a certat, zicând: Taci şi ieşi din el. ♣ Şi scuturându-l duhul cel necurat şi strigând cu glas mare, a ieşit din el[1166]".

Mc. 5,1-13 (Mt. 8,28-32; Lc. 8,26-33[1167]**)** „Şi a venit de cealaltă parte a mării în ţinutul Gadarenilor. ♣ Iar după ce a ieşit din corabie, îndată L-a întâmpinat, din morminte, **un om cu duh necurat**, ♣ Care îşi avea locuinţa în morminte, şi nimeni nu putea să-l lege nici măcar în lanţuri, ♣ **Pentru că de multe ori fiind legat în obezi şi lanţuri, el rupea lanţurile, şi obezile le sfărâma, şi nimeni nu putea să-l potolească; ♣ Şi neîncetat noaptea şi ziua era prin morminte şi prin munţi, strigând şi tăindu-se cu pietre**. ♣ **Iar văzându-L de departe pe Iisus, a alergat şi s-a închinat Lui. ♣ Şi strigând cu glas puternic, a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiule al lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Te jur pe Dumnezeu să nu mă chinuieşti**. ♣ Căci îi zicea: Ieşi duh necurat din omul acesta. ♣ Şi l-a întrebat: **Care îţi este numele? Şi I-a răspuns: Legiune** este numele meu, căci suntem mulţi. ♣ Şi Îl rugau mult să nu-i trimită afară din acel ţinut. ♣ Iar acolo, lângă munte, era o turmă mare de porci, care păştea. ♣ Şi L-au rugat, zicând: Trimite-ne pe noi în porci, ca să intrăm în ei. ♣ Şi El le-a dat voie. Atunci, ieşind, duhurile necurate au intrat în porci şi turma s-a aruncat de pe ţărmul înalt, în mare. Şi erau ca la două mii şi s-au înecat în mare".

Mc. 7,24-30 (Mt. 15,21-28[1168]**)** „Şi ridicându-Se de acolo, S-a dus în hotarele Tirului şi ale Sidonului şi, intrând într-o casă, voia ca nimeni să nu ştie, dar n-a putut să rămână tăinuit. ♣ Căci îndată auzind despre El o femeie, a cărei fiică avea duh necurat, a venit şi a căzut la picioarele Lui. ♣ **Şi femeia era păgână, de neam din Fenicia Siriei. Şi Îl ruga să alunge demonii din fiica ei**. ♣ Dar Iisus i-a vorbit: Lasă întâi să se sature copiii. Căci nu este bine să iei pâinea copiilor şi s-o arunci câinilor. ♣ Ea însă a răspuns şi I-a zis: Da, Doamne, dar şi câinii, sub masă, mănâncă din fărâmiturile copiilor. ♣ Şi Iisus i-a zis: Pentru acest cuvânt, mergi. **A ieşit demonul din fiica ta**. ♣ Iar ea, ducându-se acasă, a găsit pe copilă culcată în pat, iar demonul ieşise".

Mc. 9,17-29 (Mt. 17,14-21; Lc. 9,38-42) „Şi I-a răspuns Lui unul din mulţime: Învăţătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. ♣ **Şi oriunde-l apucă, îl aruncă la pământ şi face spume la gură şi scrâşneşte din dinţi şi înţepeneşte**. Şi am zis ucenicilor Tăi să-l alunge, dar ei n-au putut. ♣ Iar El, răspunzând lor, a zis: O, neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceţi-l la Mine. ♣ Şi l-au adus la El. Şi văzându-L pe Iisus, duhul îndată a zguduit pe copil, şi, căzând la pământ, se zvârcolea spumegând. ♣ Şi l-a întrebat pe tatăl lui: **Câtă**

[1166] Vezi Mc. 1,21-27 (Lc. 4,31-36), *p. 149.*
[1167] Vezi şi Lc. 8,26-39, *p. 151-152.*
[1168] Vezi şi Mt. 15,21-28, *p. 397.*

vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a răspuns: din pruncie. ♣ Şi de multe ori l-a aruncat şi în foc şi în apă ca să-l piardă. **Dar de poţi ceva, ajută-ne, fiindu-Ţi milă de noi**. ♣ Iar Iisus i-a zis: **De poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede**. ♣ Şi îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: **Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele**. ♣ Iar Iisus, văzând că mulţimea dă năvală, a certat duhul cel necurat, zicându-i: Duh mut şi surd, Eu îţi poruncesc: Ieşi din el şi să nu mai intri în el! ♣ **Şi răcnind şi zguduindu-l cu putere, duhul a ieşit; iar copilul a rămas ca mort, încât mulţi ziceau că a murit**. ♣ Dar Iisus, apucându-l de mână, l-a ridicat, şi el s-a sculat în picioare. ♣ Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? ♣ El le-a zis: **Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieşi, decât numai cu rugăciune şi cu post**".

Lc. 8,2 „Şi unele femei care fuseseră vindecate de duhuri rele şi de boli: Maria, numită Magdalena, din care ieşiseră şapte demoni".

Lc. 13,16 „Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind**, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani**, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sâmbetei?[1169]"

In. 13,2,27 (Lc. 22,3) „Şi făcându-se Cină, şi diavolul punând în inima lui Iuda fiul lui Simon Iscarioteanul, ca să-l vândă. ♣ Şi după îmbucătură a intrat satana în el. Iar Iisus i-a zis: Ceea ce faci, fă mai curând".

♣♣♣

Fapt. 8,7 „**Căci din mulţi care aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare, ele ieşeau** şi mulţi slăbănogi şi şchiopi s-au vindecat[1170]".

Fapt. 16,16,18 „Dar odată, pe când ne duceam la rugăciune, ne-a întâmpinat **o slujnică, care avea duh pitonicesc şi care aducea mult câştig stăpânilor ei, ghicind. ♣ Iar Pavel mâniindu-se şi întorcându-se, a zis duhului: În numele lui Iisus Hristos îţi poruncesc să ieşi din ea. Şi în acel ceas a ieşit**[1171]".

Fapt. 19,15-16 „**Şi răspunzând, duhul cel rău le-a zis: Pe Iisus Îl cunosc şi îl ştiu şi pe Pavel, dar voi cine sunteţi? ♣ Şi sărind asupra lor omul în care era duhul cel rău şi biruindu-i**, s-a întărâtat asupra lor, încât ei au fugit goi şi răniţi din casa aceea[1172]".

[1169] Vezi Lc. 13,10-17, *p. 483*.
[1170] Vezi Fapt. 8,5-8, *p. 234*.
[1171] Vezi Fapt. 16,16-19, *p. 235*.
[1172] Vezi Fapt. 19,11-16, *p. 235-236*.

SFINTELE TAINE

Mt. 18,18 (Mt. 16,19; In. 20,22-23)[1173] **„Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veţi lega pe pământ, vor fi legate şi în cer, şi oricâte veţi dezlega pe pământ, vor fi dezlegate şi în cer”.**

Fapt. 8,17 (Fapt. 19,6) „Atunci îşi puneau mâinile peste ei, şi ei luau Duhul Sfânt”.

Ef. 2,8 „Căci în har sunteţi mântuiţi, prin credinţă, şi aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu”.

Evr. 12,15 „Veghind cu luare aminte ca nimeni să nu rămână lipsit de harul lui Dumnezeu ...”.

Evr. 6,1-2 **„De aceea, lăsând cuvântul de început despre Hristos, să ne ridicăm spre ceea ce este desăvârşit, fără să mai punem din nou temelia învăţăturii despre pocăinţa de faptele moarte şi despre credinţa în Dumnezeu, ♣ A învăţăturii despre botezuri, despre punerea mâinilor, despre învierea morţilor şi despre judecata veşnică**[1174]**”.**

In. 10,9 „Eu sunt uşa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla”.

1. Botezul

Ef. 4,5 „Este un Domn, o credinţă, un botez[1175]**”.**

Mt. 28,19 „Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh”.

♣♣♣

Mt. 3,11 (Mc. 1,7-8; Lc. 3,16; In. 1,26-27,33[1176]**; Fapt. 13,24-25) „Eu unul vă botez cu apă spre pocăinţă, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât**

[1173] Vezi şi Mt. 16,13-23 (Mc. 8,27-33; Lc. 9,18-22), *p. 202*; In. 20,21-23, *p. 442*.
[1174] Vezi Evr. 6,1-8, *p. 502*.
[1175] Vezi Ef. 4,1-6, *p. 259*.
[1176] Vezi şi In. 1,6-8,15-36, *p. 188-189*.

mine; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălţămintea; Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt şi cu foc".

Mc. 1,4 (Lc. 3,3) „Ioan boteza în pustie, propovăduind **botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor**".

Mc. 16,15-16 „Şi le-a zis: Mergeţi în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la toată făptura. ♣ **Cel ce va crede şi se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi**".

Lc. 7,29-30 „Şi tot poporul auzind, şi vameşii s-au încredinţat de dreptatea lui Dumnezeu, botezându-se cu botezul lui Ioan. ♣ Iar fariseii şi învăţătorii de lege au călcat voia lui Dumnezeu în ei înşişi, nebotezându-se de el".

In. 3,1-8 „**Şi era un om dintre farisei, care se numea Nicodim** şi care era fruntaş al iudeilor. ♣ Acesta a venit noaptea la Iisus şi I-a zis: Rabi, ştim că de la Dumnezeu ai venit învăţător; că nimeni nu poate face aceste minuni, pe care le faci Tu, dacă nu este Dumnezeu cu el. ♣ **Răspuns-a Iisus şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva de sus, nu va putea să vadă împărăţia lui Dumnezeu**. ♣ Iar Nicodim a zis către El: Cum poate omul să se nască, fiind bătrân? Oare, poate să intre a doua oară în pântecele mamei sale şi să se nască? ♣ Iisus a răspuns: **Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în împărăţia lui Dumnezeu**. ♣ **Ce este născut din trup, trup este; şi ce este născut din Duh, duh este**. ♣ Nu te mira că ţi-am zis: **Trebuie să vă naşteţi de sus**. ♣ **Vântul suflă unde voieşte şi tu auzi glasul lui, dar nu ştii de unde vine, nici încotro se duce. Astfel este cu oricine e născut din Duhul**".

In. 3,22-23 „După acestea **a venit Iisus şi ucenicii Lui în pământul Iudeii şi stătea acolo şi boteza**. ♣ **Şi boteza şi Ioan în Enom**, aproape de Salim, că erau acolo ape multe şi veneau şi se botezau[1177]".

♣♣♣

Fapt. 1,4-5 „Şi cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, pe care (a zis El) aţi auzit-o de la Mine: ♣ **Că Ioan a botezat cu apă, iar voi veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt, nu mult după aceste zile**[1178]".

Fapt. 2,38,41 „Iar Petru a zis către ei: **Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt**. ♣ Deci cei ce au primit cuvântul lui s-au botezat şi în ziua aceea **s-au adăugat ca la trei mii de suflete**".

[1177] Vezi In. 3,23-30, *p. 189.*
[1178] Vezi Fapt. 1,1-5,8, *p. 45.*

Fapt. 8,12,14-17 „Iar când au crezut lui Filip, care le propovăduia despre împărăţia lui Dumnezeu şi despre numele lui Iisus Hristos**, bărbaţi şi femei se botezau**. ♣ Iar apostolii din Ierusalim, auzind că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru şi pe Ioan, ♣ **Care, coborând, s-au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt.** ♣ **Căci nu Se pogorâse încă peste nici unul dintre ei, ci erau numai botezaţi în numele Domnului Iisus**[1179]**.** ♣ **Atunci îşi puneau mâinile peste ei, şi ei luau Duhul Sfânt**".

Fapt. 8,36-38[1180] „**Şi, pe când mergeau pe cale, au ajuns la o apă; iar famenul a zis: Iată apă. Ce mă împiedică să fiu botezat?** ♣ **Filip a zis: Dacă crezi din toată inima, este cu putinţă**. Şi el, răspunzând, a zis: Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu. ♣ Şi a poruncit să stea carul; **şi s-au coborât amândoi în apă, şi Filip şi famenul, şi l-a botezat**".

Fapt. 10,44-48[1181] „**Încă pe când Petru vorbea aceste cuvinte, Duhul Sfânt a căzut peste toţi cei care ascultau cuvântul**. ♣ **Iar credincioşii tăiaţi împrejur, care veniseră cu Petru, au rămas uimiţi pentru că darul Duhului Sfânt s-a revărsat şi peste neamuri**. ♣ Căci îi auzeau pe ei vorbind în limbi şi slăvind pe Dumnezeu. **Atunci a răspuns Petru:** ♣ **Poate, oare, cineva să oprească apa, ca să nu fie botezaţi aceştia care au primit Duhul Sfânt ca şi noi?** ♣ **Şi a poruncit ca aceştia să fie botezaţi în numele lui Iisus Hristos**. Atunci l-au rugat pe Petru să rămână la ei câteva zile".

Fapt. 19,1-6 „Şi pe când Apollo era în Corint, Pavel, după ce a străbătut părţile de sus, a venit în Efes. Şi găsind câţiva ucenici, ♣ A zis către ei: **Primit-aţi voi Duhul Sfânt când aţi crezut? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit dacă este Duh Sfânt**. ♣ **Şi el a zis: Deci în ce v-aţi botezat? Ei au zis: În botezul lui Ioan**. ♣ Iar Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinţei, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică în Iisus Hristos. ♣ **Şi auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus.** ♣ **Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit asupra lor şi vorbeau în limbi şi prooroceau**".

Fapt. 22,16 „Şi acum de ce zăboveşti? Sculându-te, botează-te şi spală-ţi păcatele, chemând numele Lui[1182]**".**

Rom. 6,4 (Col. 2,12) „Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morţi, prin slava Tatălui, aşa să umblăm şi noi întru înnoirea vieţii[1183]**".**

[1179] *„Ca diacon, Filip avea puterea de a boteza, dar nu şi pe aceea de a transmite Duh Sfânt. Şi în practica de astăzi a Bisericii, un diacon – sau chiar un simplu mirean – poate boteza în împrejurări excepţionale, dar Taina Mirungerii, prin care celui botezat i se împărtăşesc darurile Sfântului Duh, e oficiată numai de episcop sau de preot".* ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 1594.

[1180] Vezi şi Fapt. 8,26-35, *p. 524.*

[1181] Vezi şi Fapt. 11,15-18, *p. 315.*

[1182] Vezi Fapt. 22,3-21, *p. 207-208.*

1 Cor. 12,12-14 „Căci precum trupul unul este, şi are mădulare multe, iar toate mădularele trupului, multe fiind, sunt un trup, aşa şi Hristos. ♣ **Pentru că într-un Duh ne-am botezat noi toţi, ca să fim un singur trup, fie iudei, fie elini, fie robi, fie liberi, şi toţi la un Duh ne-am adăpat**. ♣ Căci şi trupul nu este un mădular, ci multe".

Gal. 3,27-28 „Căci, câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi îmbrăcat. ♣ Nu mai este iudeu, nici elin; nu mai este nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască, pentru că voi toţi una sunteţi în Hristos Iisus".

Tit 3,5 „**El ne-a mântuit, nu din faptele cele întru dreptate, săvârşite de noi, ci după a Lui îndurare, prin baia naşterii celei de a doua şi prin înnoirea Duhului Sfânt**[1184]".

1 Petr. 3,20-21 „… când îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu aştepta, **în zilele lui Noe, şi se pregătea corabia în care puţine suflete, adică opt, s-au mântuit prin apă. ♣ Iar această mântuire prin apă închipuia botezul, care vă mântuieşte astăzi şi pe voi, nu ca ştergere a necurăţiei trupului, ci ca deschiderea cugetului bun către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos**".

a. Botezul copiilor[1185]

[1183] Vezi Rom. 6,3-10,13, Col. 2,12-13,20, *p. 323,324.*

[1184] Vezi Tit 3,4-7, *p. 15.*

[1185] *„Dacă Botezul produce, prin unirea cu Hristos, desfiinţarea păcatului originar al despărţirii de Dumnezeu, imprimată în firea noastră, şi dacă fără această unire cu Hristos nu se poate intra în Împărăţia lui Dumnezeu, evident că Botezul ne este absolut necesar pentru mântuire (In. 3,3). E1 este absolut necesar şi pentru copii, căci şi ei au această stare de despărţire de Dumnezeu, prin naşterea lor din trup, şi deci şi ei trebuie să treacă de la starea de născuţi din trup şi destinaţi pierzaniei la starea de născuţi din apă şi din Duh şi, prin aceasta, de mântuiţi (In. 3,5-6). Întrucât nimeni nu e curat de întinăciune chiar dacă viaţa lui de pe pământ ar fi de o singură zi (Iov 14,4), evident că această întinăciune o au şi copiii, nu prin păcătuire personală, ci prin naştere.*

Sfântul Apostol Pavel socoteşte pe toţi oamenii, fără excepţie, supuşi păcatului din pricina lui Adam şi toţi trebuie să îngroape în Botez pe omul cel vechi al păcatului, pentru a se naşte ca oameni noi în Hristos. Faptul că moartea domneşte peste toţi este pentru el un semn că peste toţi domneşte păcatul şi osânda lui, căci moartea e plata păcatului: Precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, aşa la toţi oamenii moartea a trecut, întrucât în acela toţi au păcătuit (Rom. 5, 12,15).

Tăierea-împrejur, care a fost chipul Botezului, se făcea la opt zile pentru toţi copiii în timpul Vechiului Testament, pe baza revelaţiei aceluiaşi Dumnezeu care înfăptuia în trepte planul mântuirii. Însuşi Domnul a fost tăiat împrejur la opt zile …". Preot Prof. Dr. Dumitru Stăniloae*, Teologia Dogmatică Ortodoxă,* vol. 3, Editura Institutului Biblic şi de Misiune, al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti 1997, p. 40-43.

„Părerea unora din cei vechi, care erau contra Botezului copiilor, a fost combătută de Sf. Părinţi, ca de ex. de Irineu, Grigorie de Nazianz ş.a. Origen scrie că Biserica a primit de la Apostoli tradiţia de a boteza copiii, iar can. 110 al sinodului Cartagina anatemizează pe cei ce neagă necesitatea Botezului copiilor. Obiceiul Bisericii vechi de a boteza copii e mărturisit şi de inscripţiile din catacombe. O inscripţie numeşte fidelis (credincioasă, creştină) pe o copilă care a murit la vârsta de nouă luni. O alta numeşte neophitus (botzat de curând) pe un copil care a trăit nouăzeci de zile. O alta arată că un copil care a trăit un an, zece luni şi cincisprezece zile, a murit în ziua când a fost botezat". Prof. N. Chiţescu, Pr. Prof. Isidor Todoran, Pr. Prof. Petreuţă, *op. cit.*, p. 202.

Lc. 18,16 (Mt. 19,14; Mc. 10,14) „Iar Iisus i-a chemat la Sine, zicând: Lăsaţi copii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci împărăţia lui Dumnezeu este a unora ca aceştia”.

Ps. 50,6[1186] **„Că iată întru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea”.**

Rom. 5,12,18 „De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, aşa şi moartea a trecut la toţi oamenii, pentru că toţi au păcătuit în el. ♣ Aşadar, precum prin greşeala unuia a venit osânda pentru toţi oamenii, aşa şi prin îndreptarea adusă de Unul a venit, pentru toţi oamenii, îndreptarea care dă viaţă[1187]**”.**

In. 3,5-6 „Iisus a răspuns: Adevărat, adevărat zic ţie: De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea să intre în împărăţia lui Dumnezeu. ♣ Ce este născut din trup, trup este; şi ce este născut din Duh, duh este[1188]**”.**

♣♣♣

Lc. 2,21 „**Şi când s-au împlinit opt zile, ca să-L taie împrejur**[1189], **I-au pus numele Iisus**, cum a fost numit de înger, mai înainte de a se zămisli în pântece”.

♣♣♣

Fapt. 2,38-39 „Iar Petru a zis către ei: **Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt**. ♣ **Căci vouă este dată făgăduinţa şi copiilor voştri şi tuturor celor de departe, pe oricâţi îi va chema Domnul Dumnezeul nostru**”.

Fapt. 10,44 „Încă pe când Petru vorbea aceste cuvinte, Duhul Sfânt a căzut peste toţi cei care ascultau cuvântul[1190]**”.**

Fapt. 16,14-15 „Şi o femeie, cu numele **Lidia, vânzătoare de porfiră, din cetatea Tiatirelor**, **temătoare de Dumnezeu**, asculta. Acesteia Dumnezeu i-a deschis inima ca să ia aminte la cele grăite de Pavel. ♣ Iar după ce **s-a botezat şi ea şi casa ei**, ne-a rugat, zicând: De m-aţi socotit că sunt credincioasă Domnului, intrând în casa mea, rămâneţi. Şi ne-a făcut să rămânem”.

[1186] Iov. 14,4 **„În cazu-acesta, cine-i curat de tină? Nimeni, chiar dacă-i va fi viaţa o zi doar pe pământ”.** ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 573.

[1187] Vezi Rom. 5,12-21, *p. 129.*

[1188] Vezi In. 3,1-8, *p. 426.*

[1189] Fac. 17,9-12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 56.

[1190] Vezi Fapt. 10,44-48, *p. 427.*

Fapt. 16,30-33 „… **Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc? ♣ Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus şi te vei mântui tu şi casa ta**. ♣ Şi i-au grăit lui cuvântul lui Dumnezeu şi tuturor celor din casa lui. ♣ Şi el, luându-i la sine, în acel ceas al nopţii, a spălat rănile lor **şi s-a botezat el şi toţi ai lui îndată**[1191]".

Fapt. 18,8 „Dar Crispus, mai-marele sinagogii, a crezut în Domnul, împreună cu toată casa sa; şi mulţi dintre corinteni, auzind, credeau şi se botezau".

1 Cor. 1,16 „Am botezat şi casa lui Ştefana ... ".

1 Cor. 10,1-4 „Căci nu voiesc, fraţilor, ca voi să nu ştiţi că părinţii noştri au fost toţi sub nor şi că toţi au trecut prin mare. ♣ **Şi toţi, întru Moise, au fost botezaţi în nor şi în mare**. ♣ **Şi toţi au mâncat aceeaşi mâncare duhovnicească; ♣ Şi toţi, aceeaşi băutură duhovnicească au băut, pentru că beau din piatra duhovnicească ce îi urma. Iar piatra era Hristos**".

2. Mirungerea

Ieş. 30,23-25,31 „**Să iei din cele mai bune mirodenii**: cinci sute sicli de smirnă aleasă; jumătate din aceasta, adică două sute cincizeci sicli de scorţişoară mirositoare; două sute cincizeci sicli trestie mirositoare; ♣ Cinci sute sicli casie, după siclul sfânt, şi untdelemn de măsline un hin, ♣ **Şi să faci din acestea mir pentru ungerea sfântă**, mir alcătuit după meşteşugul făcătorilor de aromate; acesta va fi mirul pentru sfânta ungere. ♣ **Acesta va fi pentru voi mirul sfintei ungeri, în numele Meu**[1192]".

2 Cor. 1,21-22 „Iar Cel ce ne întăreşte pe noi împreună cu voi, în Hristos, şi ne-a uns pe noi este Dumnezeu, ♣ Care ne-a şi pecetluit pe noi şi a dat arvuna Duhului, în inimile noastre".

♣♣♣

Fapt. 2,38 „Iar Petru a zis către ei: **Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt**".

Fapt. 8,17 (Fapt. 19,6) „Atunci îşi puneau mâinile peste ei, şi ei luau Duhul Sfânt[1193]".

Ef. 4,30 (Ef. 1,13[1194]) „Să nu întristaţi Duhul cel Sfânt al lui Dumnezeu, întru Care aţi fost pecetluiţi pentru ziua răscumpărării".

[1191] Vezi Fapt. 16,20-33, *p. 220-221*; In. 4,49-51,53, *p. 456.*

[1192] Vezi *Cele necesare săvârşirii slujbelor. Săvârşirea slujbelor.* Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 100-102.

[1193] Vezi Fapt. 8,12,14-17, Fapt. 19,1-6, *p. 427.*

1 In. 2,20,27 „Iar voi, ungere aveți de la Cel Sfânt şi ştiți toate. ♣ Cât despre voi, ungerea pe care ați luat-o de la El rămâne întru voi şi n-aveți trebuință ca să vă învețe cineva, ci precum ungerea Lui vă învață despre toate, şi adevărat este şi nu este minciună, rămâneți întru El, aşa cum v-a învățat".

3. Euharistia

Ps. 33,8 „Gustați şi vedeți că bun este Domnul; fericit bărbatul care nădăjduieşte în El".

1 Petr. 2,2-3 „Ca niște prunci de curând născuți, să doriți laptele cel duhovnicesc şi neprefăcut, ca prin el să creşteți spre mântuire, ♣ De vreme ce ați gustat şi ați văzut că bun este Domnul[1195]".

Evr. 13,10 „Avem altar, de la care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului".

♣♣♣

Mt. 26,26-28 (Mc. 14,22-24; Lc. 22,19-20) „Iar pe când mâncau ei, Iisus, luând pâine şi binecuvântând, a frânt şi, dând ucenicilor, a zis: Luați, mâncați, acesta este trupul Meu. ♣ Şi luând paharul şi mulțumind, le-a dat, zicând: Beți dintru acesta toți, ♣ Că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor".

Lc. 24,30-31 „Şi, când a stat împreună cu ei la masă, luând El pâinea, a binecuvântat şi, frângând, le-a dat lor. ♣ Şi s-au deschis ochii lor şi L-au cunoscut; şi El s-a făcut nevăzut de ei[1196]".

In. 6,27,41,47-58[1197] „**Lucrați nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viața veşnică şi pe care o va da vouă Fiul Omului**, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl. ♣ Deci iudeii murmurau împotriva Lui, fiindcă zisese: Eu sunt pâinea ce s-a coborât din cer. ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce crede în Mine are viață veşnică. ♣ **Eu sunt pâinea vieții**. ♣ Părinții voştri au mâncat mană în pustie şi au murit. ♣ Pâinea care se coboară din cer este aceea din care, dacă mănâncă cineva, nu moare. ♣ Eu sunt pâinea cea vie, care s-a pogorât din cer. Cine mănâncă din pâinea aceasta viu va fi în veci. **Iar pâinea pe care Eu o voi da pentru viața lumii este trupul Meu**. ♣ Deci iudeii se certau între ei, zicând: Cum poate Acesta să ne dea trupul Lui să-l mâncăm? ♣ Şi le-a zis Iisus: **Adevărat, adevărat zic vouă, dacă nu veți mânca trupul Fiului Omului şi nu veți bea sângele Lui, nu veți avea viață în voi. ♣ Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea**

[1194] Vezi şi Ef. 1,13-14, *p. 43.*
[1195] Vezi 1 Petr. 2,1-5, *p. 254*.
[1196] Vezi Lc. 24,13-35, *p. 114.*
[1197] Vezi şi In. 6,27-47, *p. 25-26.*

sângele Meu are viaţă veşnică, şi Eu îl voi învia în ziua cea de apoi. ♣ **Trupul este adevărată mâncare şi sângele Meu, adevărată băutură.** ♣ **Cel ce mănâncă trupul Meu şi bea sângele Meu rămâne întru Mine şi Eu întru el**. ♣ Precum M-a trimis pe Mine Tatăl cel viu şi Eu viez pentru Tatăl, **şi cel ce Mă mănâncă pe Mine va trăi prin Mine**. ♣ Aceasta este pâinea care s-a pogorât din cer, **nu precum au mâncat părinţii voştri mana şi au murit**. Cel ce mănâncă această pâine va trăi în veac".

♣♣♣

Fapt. 2,42,46 „**Şi stăruiau în învăţătura apostolilor şi în împărtăşire, în frângerea pâinii şi în rugăciuni**. ♣ **Şi în fiecare zi, stăruiau într-un cuget în templu şi, frângând pâinea în casă, luau împreună hrana întru bucurie şi întru curăţia inimii**".

Fapt. 20,7 „În ziua întâi a săptămânii (Duminică) adunându-ne noi să frângem pâinea ...".

1 Cor. 10,16-17 „Paharul binecuvântării, pe care-l binecuvântăm, nu este, oare, împărtăşirea cu sângele lui Hristos? Pâinea pe care o frângem nu este, oare, împărtăşirea cu trupul lui Hristos? ♣ **Că o pâine, un trup, suntem cei mulţi; căci toţi ne împărtăşim dintr-o pâine".**

1 Cor. 10,20-22 „Ci (zic) că cele ce jertfesc neamurile, jertfesc demonilor şi nu lui Dumnezeu. Şi nu voiesc ca voi să fiţi părtaşi ai demonilor. ♣ **Nu puteţi să beţi paharul Domnului şi paharul demonilor; nu puteţi să vă împărtăşiţi din masa Domnului şi din masa demonilor**. ♣ Oare vrem să mâniem pe Domnul? Nu cumva suntem mai tari decât El?"

1 Cor. 11,23-27 (Lc. 22,19-20) „Căci eu de la Domnul am primit ceea ce v-am dat şi vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vândut, a luat pâine, ♣ **Şi, mulţumind, a frânt şi a zis: Luaţi, mâncaţi; acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi. Aceasta să faceţi spre pomenirea Mea.** ♣ **Asemenea şi paharul după Cină, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă întru sângele Meu. Aceasta să faceţi ori de câte ori veţi bea, spre pomenirea Mea.** ♣ **Căci de câte ori veţi mânca această pâine şi veţi bea acest pahar, moartea Domnului vestiţi până când va veni.** ♣ **Astfel, oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat faţă de trupul şi sângele Domnului".**

1 Cor. 11,28-30[1198] **„Să se cerceteze însă omul pe sine şi aşa să mănânce din pâine şi să bea din pahar.** ♣ **Căci cel ce mănâncă şi bea cu nevrednicie, osândă îşi mănâncă şi bea, nesocotind trupul Domnului.** ♣ **De aceea, mulţi dintre voi sunt neputincioşi şi bolnavi şi mulţi au murit".**

[1198] Vezi şi 1 Cor. 11,20-22,33-34, *p. 256*; Mt. 22,2-14 *Pilda celor chemaţi la nunta Fiului de Împărat,* p. 65; Lc. 14,15-24 *Pilda celor chemaţi la cină,* p. 175. 1 Reg. 21,4-6; 2 Paral. 30,18-20.

1 In. 1,7 „Iar dacă umblăm întru lumină, precum El este în lumină, atunci avem împărtăşire unul cu altul şi sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curăţeşte pe noi de orice păcat[1199]".

4. Mărturisirea

Ps. 142,2 „Nimeni din cei vii nu-i drept înaintea Ta"

Rom. 3,10 „După cum este scris: Nu este drept nici unul".

Mt. 19,16-17 (Mc. 10,17-18; Lc. 18,18-19) „Şi, iată, venind un tânăr la El, I-a zis: **Bunule Învăţător, ce bine să fac, ca să am viaţa veşnică? ♣** Iar El a zis: **De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât numai Unul Dumnezeu** ...[1200]".

1 Cor. 10,12 „De aceea, cel căruia i se pare că stă neclintit să ia seama să nu cadă[1201]".

Iac. 3,2 „Pentru că toţi greşim în multe chipuri ...[1202]".

Filip. 3,12-14 „Nu (zic) că am şi dobândit îndreptarea, ori că sunt desăvârşit; dar o urmăresc ca doar o voi prinde, întrucât şi eu am fost prins de Hristos Iisus. ♣ Fraţilor, eu încă nu socotesc să o fi cucerit, ♣ Dar una fac: uitând cele ce sunt în urma mea, şi tinzând către cele dinainte, alerg la ţintă, la răsplata chemării de sus, a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus".

Rom. 7,15,19,25 „Pentru că ceea ce fac nu ştiu; căci nu săvârşesc ceea ce voiesc, ci fac ceea ce urăsc. ♣ Căci nu fac binele pe care îl voiesc, ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvârşesc. ♣ Mulţumesc lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, Domnul nostru! Deci, dar, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul, legii păcatului[1203]".

1 In. 1,8 „Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înşine şi adevărul nu este întru noi[1204]".

1 Petr. 4,18 „Şi dacă dreptul abia se mântuieşte, ce va fi cu cel necredincios şi păcătos?"

[1199] Vezi 1 In. 1,5-7, *p. 250*.
[1200] Vezi Mt. 19,16-22, *p. 275-276.*
[1201] Vezi 1 Cor. 10,5-12, *p. 335.*
[1202] Vezi Iac. 3,1-2,13, *p. 364.*
[1203] Vezi Rom. 7,11,17-25, *p. 334.*
[1204] Vezi 1 In. 1,8-10, *p. 440.*

1 Tim. 1,15 „Vrednic de credinţă şi de toată primirea e cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume ca să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu[1205]**”.**

Mt. 18,11 (Lc. 19,10) „Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut[1206]**”.**

Lc. 9,55 „... Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască[1207]**”.**

Sir. 5,8 „Nu întârzia a te întoarce la Domnul şi nu amâna din zi în zi”.

a. Pocăinţă, îndreptare

Mt. 3,1-2 „În zilele acelea, a venit **Ioan Botezătorul** şi propovăduia în pustia Iudeii, ♣ Spunând: **Pocăiţi-vă că s-a apropiat împărăţia cerurilor**”.

Mt. 4,17; Mc. 1,15 „De atunci a început Iisus să propovăduiască şi să spună: **Pocăiţi-vă**, **căci s-a apropiat împărăţia cerurilor**. ♣♣ **... Pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie**”.

Mc. 2,16-17 (Mt. 9,11-12; Lc. 5,30-31) „... De ce mănâncă şi bea Învăţătorul vostru cu vameşii şi păcătoşii? ♣ Dar, auzind, Iisus le-a zis: Nu cei sănătoşi au nevoie de doctor, ci cei bolnavi. N-am venit să chem pe cei drepţi ci pe păcătoşi la pocăinţă[1208]**”.**

Mc. 6,7,12 „Şi a chemat la Sine pe cei doisprezece şi a început să-i trimită doi câte doi şi le-a dat putere asupra duhurilor necurate. ♣ **Şi ieşind, ei propovăduiau să se pocăiască**”.

Lc. 3,3,7-14 (Mt. 3,1-2,7-10) „Ioan boteza în pustie, propovăduind **botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor.** ♣ Deci zicea Ioan mulţimilor care veneau să se boteze de el: Pui de vipere, cine v-a arătat să fugiţi de mânia ce va să fie? ♣ **Faceţi, dar, roade vrednice de pocăinţă** şi nu începeţi a zice în voi înşivă: Avem tată pe Avraam, căci vă spun că Dumnezeu poate şi din pietrele acestea să ridice fii lui Avraam. ♣ **Acum securea stă la rădăcina pomilor; deci orice pom care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc**. ♣ **Şi mulţimile îl întrebau, zicând: Ce să facem deci?** ♣ Răspunzând, Ioan le zicea: **Cel ce are două haine să dea celui ce nu are şi cel ce are bucate să facă asemenea**. ♣ Şi au venit şi **vameşii** să se boteze şi i-au spus: Învăţătorule, noi ce să facem? ♣ El le-a răspuns: **Nu faceţi nimic mai mult peste ce vă este rânduit**. ♣ Şi îl întrebau şi **ostaşii**, zicând: Dar noi ce să facem? Şi le-a zis:

[1205] Vezi 1 Tim. 1,1,11-16, *p. 213.*

[1206] Vezi Mt. 18,10-14 (Lc. 15,4-7) *Pilda oii pierdute*, p. 307; Lc. 19,1-10, *p. 161.*

[1207] Vezi Lc. 9,52-55, *p. 520.*

[1208] Vezi Mc. 2,15-17 (Mt. 9,10-12; Lc. 5,29-31), *p. 343.*

Să nu asupriţi pe nimeni, nici să învinuiţi pe nedrept, şi să fiţi mulţumiţi cu solda voastră”.

Lc. 7,36-50[1209] „Unul din farisei L-a rugat pe Iisus să mănânce cu el. Şi intrând în casa fariseului, a şezut la masă. ♣ **Şi iată era în cetate o femeie păcătoasă şi, aflând că şade la masă, în casa fariseului, a adus un alabastru cu mir. ♣ Şi, stând la spate, lângă picioarele Lui, plângând, a început să ude cu lacrimi picioarele Lui, şi cu părul capului ei le ştergea. Şi săruta picioarele Lui şi le ungea cu mir**. ♣ Şi văzând, fariseul, care-L chemase, a zis în sine: **Acesta, de-ar fi prooroc, ar şti cine e şi ce fel e femeia care se atinge de El, că este păcătoasă**. ♣ Şi răspunzând, Iisus a zis către el: Simone, am să-ţi spun ceva. Învăţătorule, spune, zise el. ♣ Un cămătar avea doi datornici. Unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celălalt cu cincizeci. ♣ Dar, neavând ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amândoi. Deci, care dintre ei îl va iubi mai mult? ♣ Simon, răspunzând, a zis: Socotesc că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar El i-a zis: Drept ai judecat. ♣ Şi întorcându-se către femeie, a zis lui Simon: **Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta şi apă pe picioare nu Mi-ai dat; ea însă, cu lacrimi, Mi-a udat picioarele şi le-a şters cu părul ei. ♣ Sărutare nu Mi-ai dat; ea însă de când am intrat, n-a încetat să-Mi sărute picioarele. ♣ Cu untdelemn capul Meu nu l-ai uns; ea însă cu mir Mi-a uns picioarele. ♣ De aceea îţi zic: Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puţin, puţin iubeşte**. ♣ Şi a zis ei: Iertate îţi sunt păcatele. ♣ Şi au început cei ce şedeau împreună la masă să zică în sine: Cine este Acesta care iartă şi păcatele? ♣ Iar către femeie a zis: Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace”.

Lc. 13,1-9 „Şi erau de faţă în acel timp unii care-I vesteau despre galileienii al căror sânge Pilat l-a amestecat cu jertfele lor. ♣ Şi El, răspunzând, le-a zis: **Credeţi, oare, că aceşti galileieni au fost ei mai păcătoşi decât toţi galileienii, fiindcă au suferit aceasta? ♣ Nu! zic vouă; dar dacă nu vă veţi pocăi, toţi veţi pieri la fel**. ♣ Sau acei optsprezece inşi, peste care s-a surpat turnul în Siloam şi i-a ucis, gândiţi, oare, că ei au fost mai păcătoşi decât toţi oamenii care locuiau în Ierusalim? ♣ **Nu! zic vouă; dar de nu vă veţi pocăi, toţi veţi pieri la fel**. ♣ **Şi le-a spus pilda aceasta**: **Cineva avea un smochin, sădit în via sa şi a venit să caute rod în el, dar n-a găsit**. ♣ Şi a zis către vier: Iată trei ani sunt de când vin şi caut rod în smochinul acesta şi nu găsesc. Taie-l; de ce să ocupe locul în zadar? ♣ Iar el, răspunzând, a zis: Doamne, lasă-l şi anul acesta, până ce îl voi săpa împrejur şi voi pune gunoi. ♣ **Poate va face rod în viitor; iar de nu, îl vei tăia**”.

Lc. 15,2,7 „Şi fariseii şi cărturarii cârteau, zicând: Acesta primeşte la Sine pe păcătoşi şi mănâncă cu ei. ♣ Zic vouă: Că aşa şi în cer va fi mai multă bucurie pentru un păcătos care se pocăieşte, decât pentru nouăzeci şi nouă de drepţi, care n-au nevoie de pocăinţă[1210]**”.**

Lc. 15,8-10 ***Pilda drahmei pierdute*** „**Sau care femeie, având zece drahme, dacă pierde o drahmă, nu aprinde lumina şi nu mătură casa şi nu caută cu grijă până**

[1209] Vezi şi *Ungerea din Betania*, p. 97.
[1210] Lc. 15,1-7 (Mt. 18,12-14) *Pilda oii pierdute*, p. 152.

ce o găseşte? ♣ Şi găsind-o, cheamă prietenele şi vecinele sale, spunându-le: Bucuraţi-vă cu mine, căci am găsit drahma pe care o pierdusem. ♣ **Zic vouă, aşa se face bucurie îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăieşte**".

Lc. 18,9-14 ***Pilda vameşului şi a fariseului*** „**Către unii care se credeau că sunt drepţi şi priveau cu dispreţ pe ceilalţi, a zis pilda aceasta**: ♣ Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu şi celălalt vameş. ♣ **Fariseul, stând, aşa se ruga în sine: Dumnezeule, Îţi mulţumesc că nu sunt ca ceilalţi oameni, răpitori, nedrepţi, adulteri, sau ca şi acest vameş**. ♣ Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câştig. ♣ **Iar vameşul, departe stând, nu voia nici ochii să-şi ridice către cer, ci-şi bătea pieptul, zicând: Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului**. ♣ Zic vouă că acesta s-a coborât mai îndreptat la casa sa, decât acela. **Fiindcă oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa**".

Lc. 19,8-10 „Iar Zaheu, stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor şi, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. ♣ **Şi a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci şi acesta este fiu al lui Avraam.** ♣ **Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut**[1211]".

Lc. 23,39-43 „Iar unul dintre făcătorii de rele răstigniţi, Îl hulea zicând: Nu eşti Tu Hristosul? Mântuieşte-Te pe Tine Însuţi şi pe noi. ♣ **Şi celălalt, răspunzând, îl certa, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că eşti în aceeaşi osândă?** ♣ **Şi noi pe drept, căci noi primim cele cuvenite după faptele noastre; Acesta însă n-a făcut nici un rău.** ♣ **Şi zicea lui Iisus: Pomeneşte-mă, Doamne, când vei veni în împărăţia Ta.** ♣ **Şi Iisus i-a zis: Adevărat grăiesc ţie, astăzi vei fi cu Mine în rai".**

Lc. 24,47 „Şi să se propovăduiască în numele Său pocăinţa spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim".

♣♣♣

Fapt. 2,38 „Iar Petru a zis către ei: **Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt**".

Fapt. 3,19 „Deci pocăiţi-vă şi vă întoarceţi, ca să se şteargă păcatele voastre[1212]**".**

Fapt. 5,31 „Pe Acesta, Dumnezeu, prin dreapta Sa, L-a înălţat Stăpânitor şi Mântuitor, ca să dea lui Israel pocăinţă şi iertarea păcatelor".

[1211] Vezi Lc. 19,1-10, *p. 161.*
[1212] Vezi Fapt. 3,13-19,26, *p. 117.*

Fapt. 8,22[1213] **„Pocăieşte-te deci de această răutate a ta şi te roagă lui Dumnezeu, doară ţi se va ierta cugetul inimii tale".**

Fapt. 11,18 „Auzind acestea, au tăcut şi au slăvit pe Dumnezeu, zicând: **Aşadar şi păgânilor le-a dat Dumnezeu pocăinţa spre viaţă**[1214]".

Fapt. 17,30-31 „Dar Dumnezeu, trecând cu vederea veacurile neştiinţei, **vesteşte acum oamenilor ca toţi de pretutindeni să se pocăiască**, ♣ Pentru că a hotărât o zi în care va să judece lumea întru dreptate, prin Bărbatul pe care L-a rânduit, dăruind tuturor încredinţare, prin Învierea Lui din morţi".

Fapt. 20,21 „Mărturisind şi iudeilor şi elinilor **întoarcerea la Dumnezeu prin pocăinţă şi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos**".

Fapt. 26,20 „Ci mai întâi celor din Damasc şi din Ierusalim, şi din toată ţara Iudeii, şi neamurilor **le-am vestit să se pocăiască şi să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăinţă**".

1 Cor. 5,6-8 „Semeţia voastră nu e bună. Oare nu ştiţi că puţin aluat dospeşte toată frământătura? ♣ **Curăţiţi aluatul cel vechi, ca să fiţi frământătură nouă, precum şi sunteţi fără aluat; căci Paştile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi**. ♣ De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutăţii şi al vicleşugului, ci cu azimele curăţiei şi ale adevărului".

1 Cor. 6,9,11 „Nu ştiţi, oare, că nedrepţii nu vor moşteni împărăţia lui Dumnezeu? ... ♣ Şi aşa eraţi unii dintre voi. **Dar v-aţi spălat, dar v-aţi sfinţit, dar v-aţi îndreptat în numele Domnului Iisus Hristos şi în Duhul Dumnezeului nostru**[1215]".

2 Cor. 7,8-11 „Că, chiar dacă v-am întristat prin scrisoare, nu-mi pare rău, deşi îmi părea rău; căci văd că scrisoarea aceea, fie şi numai pentru un timp, v-a întristat. ♣ **Acum mă bucur, nu pentru că v-aţi întristat, ci pentru că v-aţi întristat spre pocăinţă**. Căci v-aţi întristat după Dumnezeu, ca să nu fiţi întru nimic păgubiţi de către noi. ♣ **Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăinţă spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea lumii aduce moarte**. ♣ Că iată, însăşi aceasta, că v-aţi întristat după Dumnezeu, câtă sârguinţă v-a adus, ba încă şi dezvinovăţire şi mâhnire şi teamă şi dorinţă şi râvnă şi ispăşire! Întru totul aţi dovedit că voi înşivă sunteţi curaţi în acest lucru".

2 Tim. 2,20-21 „**Iar într-o casă mare nu sunt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de lut**; şi unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste. ♣ **Deci, de se va curăţi cineva pe sine de acestea, va fi vas de cinste, sfinţit, de bună trebuinţă stăpânului**, potrivit pentru tot lucrul bun".

[1213] Vezi şi Fapt. 8,18-21, *p. 444.*

[1214] Vezi Fapt. 11,15-18, *p. 315.*

[1215] Vezi 1 Cor. 6,9-10, *p. 335.*

Iac. 4,9 „Pătrundeţi-vă de durere. Întristaţi-vă şi vă jeliţi. Râsul întoarcă-se în plâns şi bucuria voastră în întristare[1216]**”.**

2 Petr. 3,9 „Domnul nu întârzie cu făgăduinţa Sa, după cum socotesc unii că e întârziere, ci îndelung rabdă pentru voi, **nevrând să piară cineva, ci toţi să vină la pocăinţă**”.

Apoc. 2,2-5 „**Ştiu faptele tale şi osteneala ta şi răbdarea ta** şi cum că nu poţi suferi pe cei răi şi ai cercat pe cei ce se zic pe sine apostoli şi nu sunt şi i-ai aflat mincinoşi; ♣ Şi stărui în răbdare şi ai suferit pentru numele Meu şi nu ai obosit. ♣ **Dar am împotriva ta faptul că ai părăsit dragostea ta cea dintâi**. ♣ **Drept aceea, adu-ţi aminte de unde ai căzut şi te pocăieşte** şi fă faptele de mai înainte; **iar de nu, vin la tine curând** şi voi mişca sfeşnicul tău din locul lui, dacă nu te vei pocăi”.

Apoc. 2,16 „Pocăieşte-te deci, iar de nu, vin la tine curând şi voi face cu ei război, cu sabia gurii Mele”.

Apoc. 2,21-22 „Şi i-am dat timp să se pocăiască şi nu voieşte să se pocăiască de desfrânarea ei. ♣ Iată, o arunc pe ea bolnavă la pat şi pe cei ce se desfrânează cu ea, în mare strâmtorare, dacă nu se vor pocăi de faptele lor[1217]**”.**

Apoc. 3,2-3,19 „Priveghează şi întăreşte ce a mai rămas şi era să moară. Căci **n-am găsit faptele tale depline înaintea Dumnezeului Meu**. ♣ **Drept aceea, adu-ţi aminte cum ai primit şi ai auzit şi păstrează şi te pocăieşte**. Iar de nu vei priveghea, voi veni ca un fur şi nu vei şti în care ceas voi veni asupra ta. ♣ **Eu pe câţi îi iubesc îi mustru şi îi pedepsesc; sârguieşte dar şi te pocăieşte**”.

Nepocăința

Mt. 11,20 (Lc. 10,13) „Atunci a început Iisus să mustre cetăţile în care se făcuseră cele mai multe minuni ale Sale, căci nu s-au pocăit[1218]**”.**

Rom. 2,4-6 „Sau dispreţuieşti tu bogăţia bunătăţii Lui şi a îngăduinţei şi a îndelungii Lui răbdări, neştiind că **bunătatea lui Dumnezeu te îndeamnă la pocăinţă**? ♣ Dar după învârtoşarea ta şi după inima ta nepocăită, îţi aduni mânie în ziua mâniei şi a arătării dreptei judecăţi a lui Dumnezeu, ♣ Care va răsplăti fiecăruia după faptele lui”.

2 Cor. 12,21 „Mă tem ca nu cumva, venind iarăşi, să mă umilească Dumnezeul meu la voi şi **să plâng pe mulţi care au păcătuit înainte şi nu s-au pocăit** de necurăţia şi de desfrânarea şi de necumpătarea pe care le-au făcut”.

[1216] Vezi Iac. 4,7-9, *p. 172.*

[1217] Vezi Apoc. 2,20-23, *p. 302.*

[1218] Vezi Mt. 11,20-24 (Lc. 10,13-15), *p. 296.*

Apoc. 9,20-21 „**Dar ceilalţi oameni care nu au murit de plăgile acestea, nu s-au pocăit de faptele mâinilor lor**, ca să nu se mai închine idolilor de aur şi de argint şi de aramă şi de piatră şi de lemn, care nu pot nici să vadă, nici să audă, nici să umble. ♣ **Şi nu s-au pocăit de uciderile lor, nici de fermecătoriile lor, nici de desfrânarea lor, nici de furtişagurile lor**".

Apoc. 16,9,11 „**Şi oamenii au fost dogoriţi cu mare arşiţă şi au hulit numele lui Dumnezeu, Care are putere peste urgiile acestea, şi nu s-au pocăit ca să-I dea slavă**. ♣ Şi au hulit pe Dumnezeul cerului din pricina durerilor şi a bubelor lor, dar de faptele lor nu s-au pocăit".

b. Mărturisirea păcatelor

Pild. 28,13 „Cel ce îşi ascunde păcatele lui nu propăşeşte, iar cel ce le mărturiseşte şi se lasă de ele va fi miluit".

Sir. 4,22-23,28 „Păzeşte vremea şi fereşte-te de rău şi pentru credinţa sufletului tău nu te ruşina. ♣ Căci este ruşine care aduce păcat şi este ruşine care aduce mărire şi har. ♣ Nu-ţi fie ruşine a mărturisi păcatele tale[1219]**".**

♣♣♣

Mt. 3,5-6 (Mc. 1,4-5) „Atunci a ieşit la el Ierusalimul şi toată Iudeea şi toată împrejurimea Iordanului. ♣ **Şi erau botezaţi de către el în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele**".

Mc. 5,30,33-34 (Lc. 8,45,47-48) „Şi îndată, cunoscând Iisus în Sine puterea ieşită din El, întorcându-Se către mulţime, a întrebat: Cine s-a atins de hainele Mele? ♣ Iar femeia, înfricoşându-se şi tremurând, ştiind ce i se făcuse, a venit şi a căzut înaintea Lui şi I-a mărturisit tot adevărul; ♣ Iar El i-a zis: Fiică, credinţa ta te-a mântuit, mergi în pace şi fii sănătoasă de boala ta![1220]**"**

Lc. 15,18-24 „**Sculându-mă, mă voi duce la tatăl meu şi-i voi spune: Tată, am greşit la cer şi înaintea ta; ♣ Nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argaţii tăi**. ♣ Şi, sculându-se, a venit la tatăl său. **Şi încă departe fiind el, l-a văzut tatăl său şi i s-a făcut milă** şi, alergând, a căzut pe grumazul lui şi l-a sărutat. ♣ Şi i-a zis fiul: **Tată, am greşit la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău**. ♣ **Şi a zis tatăl către slugile sale: Aduceţi degrabă haina lui cea dintâi şi-l îmbrăcaţi şi daţi inel în mâna lui şi încălţăminte în picioarele lui; ♣ Şi aduceţi viţelul cel îngrăşat şi-l înjunghiaţi şi, mâncând, să ne veselim**; ♣ **Căci acest fiu al meu mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat**. Şi au început să se veselească[1221]".

[1219] Vezi *Mărturisirea şi iertarea păcatelor.* Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 185-187.
[1220] Vezi Mc. 5,25-34 (Mt. 9,20-22; Lc. 8,43-48), *p. 150.*
[1221] Vezi Lc. 15,11-32, *p. 276-277.*

In. 4,16-18 „Iisus i-a zis: **Mergi şi cheamă pe bărbatul tău şi vino aici**. ♣ **Femeia a răspuns şi a zis: N-am bărbat**. Iisus i-a zis: Bine ai zis că nu ai bărbat. ♣ Căci cinci bărbaţi ai avut şi cel pe care îl ai acum nu-ţi este bărbat. Aceasta adevărat ai spus[1222]".

♣♣♣

Fapt. 19,18 „Şi mulţi dintre cei ce crezuseră veneau ca să se mărturisească şi să spună faptele lor".

Iac. 5,16 „Mărturisiţi-vă deci unul altuia păcatele şi vă rugaţi unul pentru altul, ca să vă vindecaţi, că mult poate rugăciunea stăruitoare a dreptului[1223]".

1 In. 1,8-10 „Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înşine şi adevărul nu este întru noi. ♣ Dacă mărturisim păcatele noastre, El este credincios şi drept, ca să ne ierte păcatele şi să ne curăţească pe noi de toată nedreptatea. ♣ Dacă zicem că n-am păcătuit, Îl facem mincinos şi cuvântul Lui nu este întru noi".

c. Iertarea păcatelor[1224]

In. 20,21-23[1225] „Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi. ♣ **Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt; ♣ Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute**".

Fapt. 2,38[1226] „Iar Petru a zis către ei: **Pocăiţi-vă şi să se boteze fiecare dintre voi în numele lui Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor voastre, şi veţi primi darul Duhului Sfânt**".

♣♣♣

Mt. 9,2-7 (Mc. 2,1-12; Lc. 5,17-26[1227]**)** „Şi iată, **I-au adus un slăbănog zăcând pe pat. Şi Iisus, văzând credinţa lor**, a zis slăbănogului: Îndrăzneşte, fiule! **Iertate sunt păcatele tale!** ♣ Dar unii dintre cărturari ziceau în sine: Acesta huleşte. ♣ Şi Iisus, ştiind gândurile lor, le-a zis: Pentru ce cugetaţi rele în inimile voastre? ♣ **Căci ce este mai lesne a zice: Iertate sunt păcatele tale, sau a zice: Scoală-te şi umblă? ♣ Dar ca să ştiţi că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele, a zis slăbănogului: Scoală-te, ia-ţi patul şi mergi la casa ta**. ♣ Şi, sculându-se, s-a dus la casa sa".

[1222] In. 4,5-42 *Convorbirea lui Iisus cu femeia samarineancă.*
[1223] Vezi Iac. 5,14-16, *p. 393.*
[1224] Vezi şi Lc. 24,47, Fapt. 3,19, Fapt. 5,31, Fapt. 8,22 , *p. 436-437.*
[1225] Vezi şi Mt. 18,18 (Mt. 16,19; In. 20,22-23), *p. 425.*
[1226] Vezi şi Mc. 1,4 (Lc. 3,3), *p. 426*
[1227] Vezi şi Lc. 5,17-26 (Mt. 9,2-6; Mc. 2,1-12), *p. 151.*

Mt. 26,28 „Că acesta este Sângele Meu, al Legii celei noi, care pentru mulţi se varsă spre iertarea păcatelor[1228]**”.**

Mc. 3,28-29 (Mt. 12,31-32[1229]**; Lc. 12,10)** „Adevărat grăiesc vouă că **toate vor fi iertate fiilor oamenilor**, păcatele şi hulele câte vor fi hulit; ♣ **Dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt nu are iertare în veac**, ci este vinovat de osânda veşnică”.

Lc. 1,77 „Să dai poporului Său cunoştinţa mântuirii întru iertarea păcatelor lor”.

Lc. 7,47-49 „**De aceea îţi zic: Iertate sunt păcatele ei cele multe, căci mult a iubit. Iar cui se iartă puţin, puţin iubeşte**. ♣ **Şi a zis ei: Iertate îţi sunt păcatele**. ♣ Şi au început cei ce şedeau împreună la masă să zică în sine: Cine este Acesta care iartă şi păcatele?[1230]”.

In. 8,10-11 „Şi ridicându-Se Iisus şi nevăzând pe nimeni decât pe femeie, i-a zis: **Femeie, unde sunt pârâşii tăi? Nu te-a osândit nici unul?** ♣ **Iar ea a zis: Nici unul, Doamne. Şi Iisus i-a zis: Nu te osândesc nici Eu. Mergi; de acum să nu mai păcătuieşti**[1231]”.

♣♣♣

Fapt. 10,43 (1 In. 2,12[1232]**) „Despre Acesta mărturisesc toţi proorocii, că tot cel ce crede în El va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui”.**

Fapt. 13,38-39 (Fapt. 5,31) „Cunoscut deci să vă fie vouă, bărbaţi fraţi, că **prin Acesta vi se vesteşte iertarea păcatelor** şi că, de toate câte n-aţi putut să vă îndreptaţi în Legea lui Moise, ♣ **Întru Acesta tot cel ce crede se îndreptează**”.

Fapt. 26,18 „Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, **ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine**”.

Rom. 3,25 „Pe Care Dumnezeu L-a rânduit (jertfă de) ispăşire, prin credinţa în sângele Lui, ca să-Şi arate dreptatea Sa, pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute[1233]**”.**

Rom. 4,6-8 „Precum şi David vorbeşte despre fericirea omului căruia Dumnezeu îi socoteşte dreptatea fără fapte: ♣ «**Fericiţi aceia, cărora li s-au iertat fărădelegile şi**

[1228] Vezi Mt. 26,26-28 (Mc. 14,22-24; Lc. 22,19-20), *p. 431*.
[1229] Vezi şi Mt. 12,31-32, *p. 354.*
[1230] Vezi Lc. 7,36-50, *p. 435.*
[1231] Vezi In. 8,2-11, *p. 153.*
[1232] Vezi şi 1 In. 2,1-2,12, *p. 127.*
[1233] Vezi Rom. 3,22-26, *p. 122.*

ale căror păcate li s-au acoperit! ♣ Fericit bărbatul căruia Domnul nu-i va socoti păcatul[1234]»".

Col. 2,13 „Iar pe voi care eraţi morţi, în fărădelegile şi în netăierea împrejur a trupului vostru, v-a făcut vii, împreună cu Sine, iertându-ne toate greşealele".

Ef. 1,7 (Col. 1,14; Mt. 26,28) „Întru El avem răscumpărarea prin sângele Lui şi iertarea păcatelor, după bogăţia harului Lui".

5. Hirotonia[1235]

In. 20,21-23 „Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi. ♣ **Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt; ♣ Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute**".

Mt. 18,18 (Mt. 16,19) „Adevărat grăiesc vouă: Oricâte veţi lega pe pământ, vor fi legate şi în cer, şi oricâte veţi dezlega pe pământ, vor fi dezlegate şi în cer".

Evr. 5,4[1236]; Rom. 11,29 „Şi nimeni nu-şi ia singur cinstea aceasta, ci dacă este chemat de Dumnezeu după cum şi Aaron. ♣♣ Căci darurile şi chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi".

Tit 1,5 „Pentru aceasta te-am lăsat în Creta, ca să îndreptezi cele ce mai lipsesc şi **să aşezi preoţi prin cetăţi, precum ţi-am rânduit**".

♣♣♣

Fapt. 6,3,6 „Drept aceea, fraţilor, căutaţi şapte bărbaţi dintre voi, cu nume bun, plini de Duh Sfânt şi de înţelepciune, pe care noi să-i rânduim la această slujbă. ♣ Pe care i-au pus înaintea apostolilor, şi ei, rugându-se şi-au pus mâinile peste ei[1237]".

Fapt. 13,2-3 „Şi pe când slujeau Domnului şi posteau, Duhul Sfânt a zis: Osebiţi-mi pe Barnaba şi pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat. ♣ Atunci, postind şi rugându-se, şi-au pus mâinile peste ei şi i-au lăsat să plece".

[1234] Ps. 31,1-2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 186.
[1235] Vezi şi *Preoţie*, p. 360-368.
[1236] Vezi şi Fapt. 22,14, Gal. 1,1,15-16, Col. 1,24-25, *p. 361,363*; 1 Cor. 1,1,17 (2 Cor. 1,1; Ef. 1,1), Col. 1,1,28-29, 1 Tim. 1,1,11-16, 2 Tim. 1,1,11-12, *p. 210-214.*
[1237] Vezi Fapt. 6,1-6, *p. 368.*

Fapt. 14,23 „Şi hirotonindu-le preoţi[1238] în fiecare biserică, rugându-se cu postiri, i-au încredinţat pe ei Domnului în Care crezuseră".

Fapt. 19,6 (Fapt. 8,17) „Şi punându-şi Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt a venit asupra lor şi vorbeau în limbi şi prooroceau".

Rom. 15,15-16[1239] „Şi v-am scris, fraţilor, mai cu îndrăzneală, în parte, ca să vă amintesc despre **harul ce mi-a fost dat de Dumnezeu, ♣ Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos la neamuri, slujind Evanghelia lui Dumnezeu,** pentru ca prinosul neamurilor, **fiind sfinţit în Duhul Sfânt**, să fie bine primit".

1 Cor. 15,9-10[1240] **„Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu. ♣ Dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; şi harul Lui care este în mine n-a fost în zadar, ci m-am ostenit mai mult decât ei toţi. Dar nu eu, ci harul lui Dumnezeu care este cu mine".**

2 Cor. 6,1 „Fiind, dar, împreună-lucrători cu Hristos, vă îndemnăm să nu primiţi în zadar harul lui Dumnezeu[1241]**".**

Ef. 3,7[1242] **„Al cărei slujitor m-am făcut după darul harului lui Dumnezeu, ce mi-a fost dat mie, prin lucrarea puterii Sale".**

Ef. 4,7 „Iar fiecăruia dintre noi, i s-a dat harul după măsura darului lui Hristos[1243]**".**

1 Tim. 4,14 „Nu fi nepăsător faţă de harul care este întru tine, care ţi s-a dat prin proorocie, cu punerea mâinilor mai-marilor preoţilor[1244]**".**

1 Tim. 5,22 „Nu-ţi pune mâinile degrabă pe nimeni ...[1245]**".**

2 Tim. 1,6-7 „Din această pricină, îţi amintesc să aprinzi şi mai mult din nou harul lui Dumnezeu, care este în tine, prin punerea mâinilor mele. ♣ Căci

---

[1238] *„Din text reiese că: Pavel şi Barnaba au întemeiat Biserici locale; preoţii acestora nu au fost aleşi de popor, ci desemnaţi direct de cei doi apostoli şi hirotoniţi prin punerea mâinilor (vezi şi Tit 1,5). Grecescul **heirotonéo** înseamnă a alege pe cineva prin ridicare de mâini (când e vorba de mulţime) sau prin punerea mâinilor (când e vorba de un singur oficiant sau de câţiva)". **Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 1603.

[1239] Rom. 1,5; Rom. 12,3; 1 Cor. 3,10; Ef. 3,8.

[1240] Vezi şi 1 Cor. 3,10-11, *p. 177.*

[1241] Vezi 2 Cor. 6,3-10, *p. 369.*

[1242] Vezi şi Ef. 3,1-3, *p. 212.*

[1243] Vezi Ef. 4,7,11-13, *p. 363.*

[1244] Vezi 1 Tim. 4,12,14-16, *p. 364.*

[1245] Vezi 1 Tim. 5,1-2,20-22, *p. 372.*

Dumnezeu nu ne-a dat duhul temerii, ci al puterii şi al dragostei şi al înţelepciunii".

♣♣♣

Fapt. 8,18-21 **„Şi Simon văzând că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, le-a adus bani, ♣ Zicând: Daţi-mi şi mie puterea aceasta, ca acela pe care voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt. ♣ Iar Petru a zis către el: Banii tăi să fie cu tine spre pierzare! Căci ai socotit că darul lui Dumnezeu se agoniseşte cu bani. ♣ Tu n-ai parte, nici moştenire, la chemarea aceasta, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu**[1246]**".**

6. Cununia[1247]

Fac. 2,18,21-24 „Şi a zis Domnul Dumnezeu: Nu este bine să fie omul singur; să-i facem ajutor potrivit pentru el. ♣ Atunci a adus Domnul Dumnezeu asupra lui Adam somn greu; şi, dacă a adormit, a luat una din coastele lui şi a plinit locul ei cu carne. ♣ **Iar coasta luată din Adam a făcut-o Domnul Dumnezeu femeie şi a adus-o la Adam**. ♣ Şi a zis Adam: Iată aceasta-i os din oasele mele şi carne din carnea mea; ea se va numi femeie, pentru că este luată din bărbatul său. ♣ **De aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va uni cu femeia sa şi vor fi amândoi un trup**".

♣♣♣

Mt. 19,3-9 (Mc. 10,2-12[1248]**)** „Şi s-au apropiat de El fariseii, ispitindu-L şi zicând: Se cuvine, oare, omului să-şi lase femeia sa, pentru orice pricină? ♣ Răspunzând, El a zis: N-aţi citit că **Cel ce i-a făcut de la început i-a făcut bărbat şi femeie**? ♣ Şi a zis: **Pentru aceea va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va lipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup**. ♣ **Aşa încât nu mai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă**. ♣ Ei I-au zis Lui: Pentru ce, dar, Moise a poruncit să-i dea carte de despărţire şi să o lase? ♣ El le-a zis: Pentru învârtoşarea inimii voastre, v-a dat voie Moise să lăsaţi pe femeile voastre, dar din început nu a fost aşa. ♣ Iar Eu zic vouă că oricine va lăsa pe femeia sa, în afară de pricină de desfrânare, şi se va însura cu alta, săvârşeşte adulter; şi cine s-a însurat cu cea lăsată săvârşeşte adulter".

Rom. 7,2-3 (1 Cor. 7,39-40) **„Căci femeia măritată e legată, prin lege, de bărbatul său atâta timp cât el trăieşte; iar dacă i-a murit bărbatul, este dezlegată de legea bărbatului**. ♣ Deci, trăindu-i bărbatul, se va numi adulteră dacă va fi cu alt bărbat; iar dacă i-a murit bărbatul este liberă faţă de lege, ca să nu fie adulteră, luând un alt bărbat".

[1246] Vezi Fapt. 8,9-13,18-24, *p. 358-359.*

[1247] Vezi şi *Soţi*, p. 271-274.

[1248] Vezi şi Mc. 10,2-12, *p. 274.*

Ef. 5,31-32 „De aceea, va lăsa omul pe tatăl său şi pe mama sa şi se va alipi de femeia sa şi vor fi amândoi un trup. ♣ **Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos şi în Biserică**[1249]**”.**

Evr. 13,4 „Cinstită să fie nunta întru toate şi patul nespurcat ...”.

7. Maslul

Lev. 14,16-18 (14,26-29) „Îşi va muia preotul degetul mâinii sale drepte în **untdelemnul** cel din palma stângă a sa **şi va stropi de şapte ori cu degetul său înaintea feţei Domnului**. ♣ Apoi din untdelemnul rămas în palma lui va pune preotul pe vârful urechii drepte a celui ce se curăţeşte, pe degetul cel mare al mâinii lui drepte şi pe degetul cel mare de la piciorul cel drept al lui … . ♣ Iar celălalt **untdelemn** din palma preotului **îl va turna pe capul celui ce se curăţeşte şi-l va curăţi preotul pe acesta înaintea Domnului**”.

♣♣♣

Mc. 6,7,12-13 „Şi a chemat la Sine pe cei doisprezece şi a început să-i trimită doi câte doi şi le-a dat putere asupra duhurilor necurate. ♣ Şi ieşind, ei propovăduiau să se pocăiască. ♣ Şi scoteau mulţi demoni **şi ungeau cu untdelemn pe mulţi bolnavi şi-i vindecau**”.

Iac. 5,14-15 „Este cineva bolnav între voi? Să cheme preoţii Bisericii şi să se roage pentru el, ungându-l cu untdelemn, în numele Domnului. ♣ Şi rugăciunea credinţei va mântui pe cel bolnav şi Domnul îl va ridica, şi de va fi făcut păcate se vor ierta lui”.

[1249] Vezi Ef. 5,28-33, *p. 272.*

VIRTUȚI

Mt. 21,9 „Bine este cuvântat Cel ce vine întru numele Domnului![1250]”

Gal. 5,22-26 „Iar roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelungă-răbdarea, bunătatea, facerea de bine, credința, ♣ Blândețea, înfrânarea, curăția; împotriva unora ca acestea nu este lege. ♣ Iar cei ce sunt ai lui Hristos Iisus şi-au răstignit trupul împreună cu patimile şi cu poftele. ♣ Dacă trăim în Duhul, în Duhul să şi umblăm. ♣ Să nu fim iubitori de mărire deşartă, supărându-ne unii pe alţii şi pizmuindu-ne unii pe alţii”.

In. 6,27 „Lucraţi nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţa veşnică şi pe care o va da vouă Fiul Omului, căci pe El L-a pecetluit Dumnezeu-Tatăl[1251]”

♣♣♣

Mt. 5,3-12 (Lc. 6,20-23) „**Fericiţi cei săraci cu duhul, că a lor este împărăţia cerurilor. ♣ Fericiţi cei ce plâng**, că aceia se vor mângâia. ♣ **Fericiţi cei blânzi**, că aceia vor moşteni pământul. ♣ **Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează de dreptate**, că aceia se vor sătura. ♣ **Fericiţi cei milostivi**, că aceia se vor milui. ♣ **Fericiţi cei curaţi cu inima**, că aceia vor vedea pe Dumnezeu. ♣ **Fericiţi făcătorii de pace**, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema. ♣ **Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate**, că a lor este împărăţia cerurilor. ♣ **Fericiţi veţi fi voi când vă vor ocărî şi vă vor prigoni** şi vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, minţind din pricina Mea. ♣ **Bucuraţi-vă şi vă veseliţi, că plata voastră multă este în ceruri**, că aşa au prigonit pe proorocii cei dinainte de voi”.

Mt. 5,38-48 (Lc. 6,27-35)[1252] „**Aţi auzit că s-a zis: «Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte**[1253]». ♣ Eu însă vă spun vouă: **Nu vă împotriviţi celui rău; iar cui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt**. ♣ Celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ţi ia haina, lasă-i şi cămaşa. ♣ Iar de te va sili cineva să mergi o milă, mergi cu el două. ♣ **Celui care cere de la tine, dă-i; şi de la cel ce voieşte să se împrumute de la tine, nu întoarce faţa ta. ♣ Aţi auzit că s-a zis: «Să iubeşti pe aproapele tău şi să urăşti pe vrăjmaşul tău**[1254]». ♣ **Iar Eu zic vouă: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, faceţi bine celor ce vă urăsc şi rugaţi-vă pentru cei ce vă vatămă şi vă prigonesc**, ♣ **Ca să fiţi fiii Tatălui**

[1250] Ps. 117,26. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 216. Mc. 11,9; Mc. 12,1; Lc. 19,38

[1251] Vezi In. 6,27,41,47-58, *p. 431.*

[1252] Vezi şi *Lc. 6,27-35, p. 462*; 1 Petr. 3,8-9, *p. 467.*

[1253] Ieş. 21,24, Lev. 24,19-20, Deut. 19,21. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 304-305.

[1254] Lev. 19,18. Ibidem p. 230.

vostru Celui din ceruri, că El face să răsară soarele şi peste cei răi şi peste cei buni şi trimite ploaie peste cei drepţi şi peste cei nedrepţi. ♣ Căci dacă iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată veţi avea? Au nu fac şi vameşii acelaşi lucru? ♣ Şi dacă îmbrăţişaţi numai pe fraţii voştri, ce faceţi mai mult? Au nu fac şi neamurile acelaşi lucru? ♣ **Fiţi, dar, voi desăvârşiţi, precum Tatăl vostru Cel ceresc desăvârşit este**".

Lc. 6,43-46 (Mt. 12,33-35[1255]**)** „Căci nu este pom bun care să facă roade rele şi, iarăşi, nici pom rău care să facă roade bune. ♣ **Căci fiecare pom se cunoaşte după roadele lui**. Că nu se adună smochine din mărăcini şi nici nu se culeg struguri din spini. ♣ **Omul bun, din vistieria cea bună a inimii sale, scoate cele bune**, pe când omul rău, din vistieria cea rea a inimii lui, scoate cele rele. **Căci din prisosul inimii grăieşte gura lui**. ♣ Şi pentru ce Mă chemaţi: Doamne, Doamne, şi nu faceţi ce vă spun?"

In. 8,29 „Şi Cel ce M-a trimis este cu Mine; nu M-a lăsat singur, fiindcă Eu fac pururea cele plăcute Lui".

♣♣♣

Rom. 12,9-13[1256] **„Dragostea să fie nefăţarnică. Urâţi răul, alipiţi-vă de bine. ♣ În iubire frăţească, unii pe alţii iubiţi-vă; în cinste, unii altora daţi-vă întâietate. ♣ La sârguinţă, nu pregetaţi; cu duhul fiţi fierbinţi; Domnului slujiţi. ♣ Bucuraţi-vă în nădejde; în suferinţă fiţi răbdători; la rugăciune stăruiţi. ♣ Faceţi-vă părtaşi la trebuinţele sfinţilor, iubirea de străini urmând".**

1 Cor. 13,13 „**Şi acum rămân acestea trei: credinţa, nădejdea şi dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea".**

1 Cor. 14,1,12 „**Căutaţi dragostea. Râvniţi însă cele duhovniceşti**, dar mai ales ca să proorociţi. ♣ Aşa şi voi, de vreme ce sunteţi râvnitori după cele duhovniceşti, **căutaţi să prisosiţi în ele, spre zidirea Bisericii**".

Ef. 4,2,32 „Cu toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alţii în iubire, ♣ Ci fiţi buni între voi şi milostivi, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos".

Ef. 5,8-10 „Altădată eraţi întuneric, iar acum sunteţi lumină întru Domnul; umblaţi ca fii ai luminii! ♣ Pentru că roada luminii e în orice bunătate, dreptate şi adevăr. ♣ Încercând ce este bineplăcut Domnului[1257]**".**

[1255] Vezi şi Mt. 12,33-35, *p. 355.*
[1256] Vezi şi Rom. 12,1-5*, p. 251.*
[1257] Vezi Ef. 5,3-5,8-14, *p. 252.*

Filip. 4,8 „Mai departe, fraţilor, câte sunt adevărate, câte sunt de cinste, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt vrednice de iubit, câte sunt cu nume bun, **orice virtute şi orice laudă, la acestea să vă fie gândul**".

Col. 3,12-15 „**Îmbrăcaţi-vă, dar, ca aleşi ai lui Dumnezeu, sfinţi şi prea iubiţi, cu milostivirile îndurării, cu bunătate, cu smerenie, cu blândeţe, cu îndelungă-răbdare**, ♣ **Îngăduindu-vă unii pe alţii şi iertând unii altora, dacă are cineva vreo plângere împotriva cuiva; după cum şi Hristos v-a iertat vouă**, aşa să iertaţi şi voi. ♣ Iar peste toate acestea, îmbrăcaţi-vă întru dragoste, care este legătura desăvârşirii. ♣ **Şi pacea lui Hristos, întru care aţi fost chemaţi, ca să fiţi un singur trup, să stăpânească în inimile voastre; şi fiţi mulţumitori**".

1 Tim. 6,11-12 **„Dar tu, o, omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea şi urmează dreptatea, evlavia, credinţa, dragostea, răbdarea, blândeţea. ♣ Luptă-te lupta cea bună a credinţei, cucereşte viaţa veşnică la care ai fost chemat şi pentru care ai dat bună mărturie înaintea multor martori".**

2 Tim. 2,22 **„Fugi de poftele tinereţilor şi urmează dreptatea, credinţa, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată".**

Iac. 1,19-21 „Să ştiţi, iubiţii mei fraţi: orice **om să fie grabnic la ascultare, zăbavnic la vorbire, zăbavnic la mânie**. ♣ Căci mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu. ♣ Pentru aceea, lepădând toată spurcăciunea şi prisosinţa răutăţii, **primiţi cu blândeţe cuvântul săditîn voi, care poate să mântuiască sufletele voastre**".

1 Petr. 3,8 „**În sfârşit, fiţi toţi într-un gând, împreună-pătimitori, iubitori de fraţi, milostivi, smeriţi**[1258]".

2 Petr. 1,5-11[1259] „**Pentru aceasta, puneţi şi din partea voastră toată sârguinţa şi adăugaţi la credinţa voastră: fapta bună, iar la fapta bună: cunoştinţa**, ♣ La cunoştinţă: **înfrânarea**; la înfrânare: **răbdarea**; la răbdare: **evlavia**; ♣ La evlavie: **iubirea frăţească**, iar la iubirea frăţească: **dragostea**. ♣ Căci dacă aceste lucruri sunt în voi şi tot sporesc, ele nu vă vor lăsa nici trândavi, nici fără roade în cunoaşterea Domnului nostru Iisus Hristos. ♣ **Iar cel ce nu are acestea este slab văzător şi orb şi a uitat de curăţirea păcatelor lui de demult**. ♣ Pentru aceea, fraţilor, siliţi-vă cu atât mai vârtos să faceţi temeinică chemarea şi alegerea voastră, căci, **făcând acestea, nu veţi greşi niciodată. ♣ Că aşa vi se va da cu bogăţie intrarea în veşnica împărăţie a Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos**".

[1258] 1 Petr. 3,8-12, *p. 257-258.*

[1259] Vezi şi 1 Petr. 2,9-12,15, *p. 254.*

1. Credința

Ef. 4,5 „Este un Domn, o credinţă, un botez[1260]”.

Rom. 10,17 „Prin urmare, credinţa este din auzire, iar auzirea prin cuvântul lui Hristos”.

Evr. 11,1-3,6 „Iar credinţa este încredinţarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute. ♣ Prin ea, cei din vechime au dat buna lor mărturie. ♣ Prin credinţă înţelegem că s-au întemeiat veacurile prin cuvântul lui Dumnezeu, de s-au făcut din nimic cele ce se văd. ♣ Fără credinţă, dar, nu este cu putinţă să fim plăcuţi lui Dumnezeu, căci cine se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că El este şi că Se face răsplătitor celor care Îl caută”.

2 Tim. 4,7 (1 Tim. 6,12) „Lupta cea bună m-am luptat, călătoria am săvârşit, credinţa am păzit[1261]”.

Iac. 2,26 „Căci precum trupul fără suflet mort este, astfel şi credinţa fără de fapte, moartă este[1262]”.

Lc. 18,8 „ Dar Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credinţă pe pământ?”

♣♣♣

Mc. 9,17,22-24 „Şi I-a răspuns Lui unul din mulţime: Învăţătorule, am adus la Tine pe fiul meu, care are duh mut. ♣ Şi de multe ori l-a aruncat şi în foc şi în apă ca să-l piardă. **Dar de poţi ceva, ajută-ne, fiindu-Ţi milă de noi**. ♣ Iar Iisus i-a zis: **De poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede. ♣ Şi îndată strigând tatăl copilului, a zis cu lacrimi: Cred, Doamne! Ajută necredinţei mele**[1263]”.

Mc. 16,15-17 „Şi le-a zis: Mergeţi în toată lumea şi **propovăduiţi Evanghelia** la toată făptura. ♣ **Cel ce va crede şi se va boteza se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi**. ♣ Iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi”.

In. 1,12 „Şi celor câţi L-au primit, care cred în numele Lui, le-a dat putere ca să se facă fii ai lui Dumnezeu”.

[1260] Vezi și *Unitatea Bisericii, unitatea credinței*, p. 258-259.
[1261] 2 Tim. 4,6-8, *p. 205*; 1 Tim. 6,12, *p. 313.*
[1262] Vezi Iac. 2,12-20,25-26, *p. 474.*
[1263] Vezi Mc. 9,17-29 (Mt. 17,14-21; Lc. 9,38-42), *p. 423-424.*

In. 3,18,36 (1 In. 5,1,9)[1264] **„Cel ce crede în El nu este judecat, iar cel ce nu crede a şi fost judecat, fiindcă nu a crezut în numele Celui Unuia-Născut, Fiul lui Dumnezeu. ♣ Cel ce crede în Fiul are viaţă veşnică, iar cel ce nu ascultă de Fiul nu va vedea viaţa, ci mânia lui Dumnezeu rămâne peste el".**

In. 5,24 „Adevărat, adevărat zic vouă: **Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis are viaţă veşnică** şi la judecată nu va veni, ci s-a mutat de la moarte la viaţă".

In. 6,28-29,35,47 „Deci au zis către El: Ce să facem, ca să săvârşim lucrările lui Dumnezeu? ♣ Iisus a răspuns şi le-a zis: **Aceasta este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeţi în Acela pe Care El L-a trimis**. ♣ **Şi Iisus le-a zis: Eu sunt pâinea vieţii; cel ce vine la Mine nu va flămânzi şi cel ce va crede în Mine nu va înseta niciodată.** ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: **Cel ce crede în Mine are viaţă veşnică**[1265]".

In. 7,38 „Cel ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecele lui[1266]**".**

In. 9,35-38 „Şi a auzit Iisus că l-au dat afară. Şi, găsindu-l, i-a zis: **Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?** ♣ El a răspuns şi a zis: **Dar cine este, Doamne, ca să cred în El?** ♣ **Şi a zis Iisus: L-ai şi văzut! Şi Cel ce vorbeşte cu tine Acela este**. ♣ Iar el a zis: **Cred, Doamne.Şi s-a închinat Lui**[1267]".

In. 11,25-26 „Şi Iisus i-a zis: Eu sunt învierea şi viaţa; **cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi**. ♣ Şi oricine trăieşte şi crede în Mine nu va muri în veac ...".

In. 12,44-46 „**Iar Iisus a strigat şi a zis: Cel ce crede în Mine nu crede în Mine, ci în Cel ce M-a trimis pe Mine.** ♣ Şi cel ce Mă vede pe Mine vede pe Cel ce M-a trimis pe Mine. ♣ Eu, Lumină am venit în lume, ca tot cel ce crede în Mine să nu rămână întuneric".

In. 14,11-12 „**Credeţi Mie că Eu sunt întru Tatăl şi Tatăl întru Mine, iar de nu, credeţi-Mă pentru lucrările acestea**. ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: **cel ce crede în Mine va face şi el lucrările pe care le fac Eu şi mai mari decât acestea va face**, pentru că Eu Mă duc la Tatăl".

In. 17,20 „Dar nu numai pentru aceştia **Mă rog, ci şi pentru cei ce vor crede în Mine, prin cuvântul lor**[1268]".

[1264] Vezi şi In. 3,16-18 (1 In. 4,9-10,14-15), *p. 20*; 1 In. 5,1,9-13,20, *p. 32*; 1 In. 3,23-24, *p. 15.*
[1265] Vezi In. 6,27-47, *p. 25-26.*
[1266] Vezi In. 7,37-39, *p. 38.*
[1267] Vezi In. 9,1-38, *p. 153-154*.
[1268] Vezi In. 17,11,20-23, *p. 258*.

In. 20,24-25,29 „**Iar Toma**, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. ♣ Deci au zis lui ceilalţi ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: **Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede**. ♣ **Iisus I-a zis: Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut!**[1269]"

♣♣♣

Fapt. 4,32 (Fapt. 2,44) Iar inima şi sufletul mulţimii celor ce au crezut erau una şi nici unul nu zicea că este al său ceva din averea sa, ci toate le erau de obşte".

Fapt. 8,37 „**Filip a zis: Dacă crezi din toată inima, este cu putinţă**. Şi el, răspunzând, a zis: **Cred că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu**[1270]".

Fapt. 10,43 „Despre Acesta mărturisesc toţi proorocii, că tot cel ce crede în El va primi iertarea păcatelor, prin numele Lui".

Fapt. 11,17 „Deci, dacă Dumnezeu a dat lor acelaşi dar ca şi nouă, acelora care au crezut în Domnul Iisus Hristos, cine eram eu ca să-L pot opri pe Dumnezeu?[1271]**"**

Fapt. 13,39-41 „**Întru Acesta tot cel ce crede se îndreptează**. ♣ Deci luaţi aminte să nu vină peste voi ceea ce s-a zis în prooroci: ♣ «Vedeţi, îngâmfaţilor, miraţi-vă şi pieriţi, că Eu lucrez un lucru, în zilele voastre, un lucru pe care nu-l veţi crede, dacă vă va spune cineva[1272]»".

Fapt. 14,22 „Întărind sufletele ucenicilor, **îndemnându-i să stăruie în credinţă şi (arătându-le) că prin multe suferinţe trebuie să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu**".

Fapt. 15,9 „Şi nimic n-a deosebit între noi şi ei, curăţind inimile lor prin credinţă[1273]**".**

Fapt. 16,30-31 „… Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc? ♣ Iar ei au zis: **Crede în Domnul Iisus şi te vei mântui tu şi casa ta**[1274]".

Fapt. 20,21 „Mărturisind şi iudeilor şi elinilor **întoarcerea la Dumnezeu prin pocăinţă şi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos**".

[1269] Vezi In. 20,24-29, *p. 228*; 1 Petr. 1,5-9,21, *p. 455*.
[1270] Vezi Fapt. 8,36-38, p. *427*.
[1271] Vezi Fapt. 11,15-18, *p. 315*.
[1272] Avac. 1,5.
[1273] Vezi Fapt. 15,1-21, *p. 236-237*.
[1274] Vezi Fapt. 16,20-33, *p. 220-221*.

Fapt. 26,18 „Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu, **ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine**".

Rom. 1,16-17 „Căci nu mă ruşinez de **Evanghelia lui Hristos, pentru că este putere a lui Dumnezeu spre mântuirea a tot celui care crede**, iudeului întâi, şi elinului. ♣ **Căci dreptatea lui Dumnezeu se descoperă în ea din credinţă spre credinţă**, precum este scris: «**Iar dreptul din credinţă va fi viu**[1275]»".

Rom. 3,22 „Dar dreptatea lui Dumnezeu vine prin credinţa în Iisus Hristos, pentru toţi şi peste toţi cei ce cred, căci nu este deosebire[1276]**".**

Rom. 4,17-25[1277] „Precum este scris: «Te-am pus părinte al multor neamuri», în faţa Celui în Care a crezut, a lui Dumnezeu, Care învie morţii şi cheamă la fiinţă cele ce încă nu sunt; ♣ **Împotriva oricărei nădejdi, Avraam a crezut cu nădejde** că el va fi părinte al multor neamuri, după cum i s-a spus: «Aşa va fi seminţia ta»; ♣ Şi neslăbind în credinţă, nu s-a uitat la trupul său amorţit - căci era aproape de o sută de ani - şi nici la amorţirea pântecelui Sarrei; ♣ **Şi nu s-a îndoit, prin necredinţă, de făgăduinţa lui Dumnezeu**, ci s-a întărit în credinţă, dând slavă lui Dumnezeu, ♣ Şi fiind încredinţat că ceea ce i-a făgăduit are putere să şi facă. ♣ **De acea, credinţa lui i s-a socotit ca dreptate.** ♣ Şi nu s-a scris numai pentru el că i s-a socotit ca dreptate, ♣ **Ci se va socoti şi pentru noi, cei care credem în Cel ce a înviat din morţi pe Iisus, Domnul nostru**, ♣ **Care S-a dat pentru păcatele noastre şi a înviat pentru îndreptarea noastră**".

Rom. 5,1 „Deci fiind îndreptaţi din credinţă, avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Iisus Hristos".

Rom. 10,9 „Că de vei mărturisi cu gura ta că Iisus este Domnul şi vei crede în inima ta că Dumnezeu L-a înviat pe El din morţi, te vei mântui[1278]**".**

Rom. 12,3 „Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decât trebuie să cugete, ci să cugete fiecare spre a fi înţelept, precum Dumnezeu i-a împărţit măsura credinţei".

2 Cor. 4,13 „**Dar având acelaşi duh al credinţei, - după cum este scris: «Crezut-am, pentru aceea am şi grăit**[1279]**», - şi noi credem**: pentru aceea şi grăim".

[1275] Avac. 2,4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 222.
[1276] Vezi Rom. 3,19-31, *p. 129.*
[1277] Vezi şi Rom. 4,1-5,9-12, *p. 316-317*; Rom. 4,13-16, *p. 134*.
[1278] Vezi Rom. 10,9-13, *p. 309.*
[1279] Ps. 115,1.

2 Cor. 13,5 „**Cercetaţi-vă pe voi înşivă dacă sunteţi în credinţă**; încercaţi-vă pe voi înşivă. Sau nu vă cunoaşteţi voi singuri bine că Hristos Iisus este întru voi? Afară numai dacă nu sunteţi netrebnici".

Gal. 2,16 „**Ştiind însă că omul nu se îndreptează din faptele Legii, ci prin credinţa în Hristos Iisus**, am crezut şi noi în Hristos Iisus, ca să ne îndreptă din credinţa în Hristos, iar nu din faptele Legii, căci din faptele Legii, nimeni nu se va îndrepta".

Gal. 2,20 „M-am răstignit împreună cu Hristos; şi nu eu mai trăiesc, ci Hristos trăieşte în mine. Şi viaţa de acum, în trup, o trăiesc în credinţa în Fiul lui Dumnezeu, Care m-a iubit şi S-a dat pe Sine însuşi pentru mine".

Gal. 3,5,14,22,26 „**Deci Cel care vă dă vouă Duhul şi săvârşeşte minuni la voi, le face, oare, din faptele Legii, sau din ascultarea credinţei?** ♣ Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvântarea lui Avraam, ca să primim, prin credinţă, făgăduinţa Duhului. ♣ Dar Scriptura a închis toate sub păcat, pentru ca făgăduinţa să se dea din credinţa în Iisus Hristos celor ce cred. ♣ **Căci toţi sunteţi fii ai lui Dumnezeu prin credinţa în Hristos Iisus**[1280]".

Gal. 5,5-6 „**Căci noi aşteptăm în Duh nădejdea dreptăţii din credinţă**. ♣ Căci în Hristos Iisus, nici tăierea împrejur nu poate ceva, nici netăierea împrejur, ci **credinţa care este lucrătoare prin iubire**".

Ef. 1,19 „Şi cât de covârşitoare este mărimea puterii Lui faţă de noi, după lucrarea puterii tăriei Lui, pentru noi cei ce credem".

Ef. 2,8 „Căci în har sunteţi mântuiţi, prin credinţă, şi aceasta nu e de la voi: este darul lui Dumnezeu".

Ef. 3,12,17-18 „Întru Care avem, prin credinţa în El, îndrăzneală şi apropiere de Dumnezeu, cu deplină încredere. ♣ **Şi Hristos să Se sălăşluiască, prin credinţă, în inimile voastr**e, înrădăcinaţi şi întemeiaţi fiind în iubire, ♣ **Ca să puteţi înţelege împreună cu toţi sfinţii care este lărgimea şi lungimea şi înălţimea şi adâncimea**".

Ef. 6,16 „**În toate luaţi pavăza credinţei**, cu care veţi putea să stingeţi toate săgeţile cele arzătoare ale vicleanului".

Filip. 1,29 „Căci vouă vi s-a dăruit, pentru Hristos, nu numai să credeţi în El, ci să şi pătimiţi pentru El".

[1280] Vezi Gal. 3,2-12, *p. 134-135*; Gal. 3,13-28, *p. 131*.

Filip. 3,9[1281] **„Şi să mă aflu întru El, nu având dreptatea mea cea din Lege, ci pe aceea care este prin credinţa în Hristos, dreptatea cea de la Dumnezeu, pe temeiul credinţei”.**

Col. 1,22-23 „... ca să vă pună înaintea Sa sfinţi, fără de prihană şi nevinovaţi, ♣ **Dacă, într-adevăr, rămâneţi întemeiaţi în credinţă, întăriţi şi neclintiţi de la nădejdea Evangheliei** ...”.

Col. 2,6-7 „Deci, precum aţi primit pe Hristos Iisus, Domnul, aşa să umblaţi întru El. ♣ Înrădăcinaţi şi zidiţi fiind într-Însul, **întăriţi în credinţă**, după cum aţi fost învăţaţi, **şi prisosind în ea cu mulţumire**”.

2 Tes. 3,2 „Şi ca să ne izbăvim de oamenii cei nesocotiţi şi vicleni. **Căci credinţa nu este a tuturor**”.

1 Tim. 4,7-10[1282] „**Iar de basmele cele lumeşti şi băbeşti, fereşte-te şi deprinde-te cu dreapta credinţă**. ♣ Căci deprinderea trupească la puţin foloseşte, dar **dreapta credinţă spre toate este de folos**, având făgăduinţa vieţii de acum şi a celei ce va să vină. ♣ Vrednic de credinţă este acest cuvânt şi vrednic de toată primirea, ♣ Fiindcă pentru aceasta ne şi ostenim şi suntem ocărâţi şi ne luptăm, **căci ne-am pus nădejdea** în **Dumnezeul cel viu, Care este Mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales al credincioşilor**”.

Filim. 1,6 „Ca **părtăşia ta la credinţă să se facă lucrătoare în deplina cunoştinţă a oricărei fapte bune**, pe care o faceţi pentru Hristos Iisus”.

Evr. 4,1-3[1283] „Să ne temem, deci, ca nu cumva, câtă vreme ni se lasă făgăduinţa să intrăm în odihna Lui, să pară că a rămas pe urmă cineva dintre voi. ♣ **Pentru că şi nouă ni s-a binevestit ca şi acelora, dar cuvântul propovăduirii nu le-a fost lor de folos, nefiind unit cu credinţa la cei care l-au auzit**. ♣ **Pe când noi, fiindcă am crezut, intrăm în odihnă**, precum s-a zis: «M-am jurat întru mânia Mea: nu vor intra întru odihna Mea[1284]», **măcar că lucrurile erau săvârşite de la întemeierea lumii**”.

Evr. 6,12 „Ca să nu fiţi greoi, ci următori ai celor ce, **prin credinţă şi îndelungă-răbdare, moştenesc făgăduinţele**”.

Evr. 10,22,37-39 „**Să ne apropiem cu inimă curată, întru plinătatea credinţei**, curăţindu-ne prin stropire inimile de orice cuget rău, şi spălându-ne trupul în apă curată. ♣ «**Căci mai este puţin timp, prea puţin, şi Cel ce e să vină, va veni şi nu va întârzia; ♣ Iar dreptul din credinţă va fi viu**; şi de se va îndoi cineva, nu

[1281] Vezi şi Rom. 9,30-33, *p. 130*.
[1282] Vezi şi 1 Tim. 4,1-6, *p. 500*.
[1283] Vezi şi Evr. 4,4-11, *p. 482*.
[1284] Ps. 94,12.

va binevoi sufletul Meu întru el[1285]». ♣ **Noi nu suntem (fii) ai îndoielii spre pieire, ci ai credinţei spre dobândirea sufletului**".

Evr. capitolul 11 ***Credința drepților Vechiului Testament***

Evr. 12,2 „Cu ochii aţintiţi asupra lui **Iisus, începătorul şi plinitorul credinţei** ...".

Iac. 2,1,5 „**Fraţii mei, nu căutând la faţa omului să aveţi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos, Domnul slavei**. ♣ Ascultaţi, iubiţii mei fraţi: **Au nu Dumnezeu i-a ales pe cei ce sunt săraci în ochii lumii, dar bogaţi în credinţă şi moştenitori ai împărăţiei** pe care a făgăduit-o El celor ce Îl iubesc?[1286]"

1 Petr. 1,5-9,21 „**Cei ce sunteţi păziţi cu puterea lui Dumnezeu, prin credinţă, spre mântuire**, gata să se dea pe faţă în vremea de apoi. ♣ Întru aceasta vă bucuraţi, măcar că acum ar trebui să fiţi trişti, încercaţi fiind de multe feluri de ispite pentru puţină vreme, ♣ Pentru ca **credinţa voastră încercată, mult mai de preţ decât aurul cel pieritor, dar lămurit prin foc**, să fie găsită spre laudă şi spre slavă şi spre cinste, la arătarea lui Iisus Hristos. ♣ **Pe El, fără să-L fi văzut, Îl iubiţi; întru El, deşi acum nu-L vedeţi, voi credeţi şi vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi preamărită**, ♣ Dobândind răsplata credinţei voastre, mântuirea sufletelor. ♣ Cei ce prin El aţi crezut în Dumnezeu, Care L-a înviat pe El din morţi, şi I-a dat Lui slavă, ca să vă fie credinţa şi nădejdea voastră în Dumnezeu".

2 Petr. 1,5 „Pentru aceasta, puneţi şi din partea voastră toată sârguinţa şi **adăugaţi la credinţa voastră: fapta bună**, iar la fapta bună: cunoştinţa".

Iuda 1,3,20 „Iubiţilor, punând toată râvna să vă scriu despre mântuirea cea de obşte, simţit-am nevoie să vă scriu şi să **vă îndemn ca să luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor, odată pentru totdeauna**. ♣ Dar voi, iubiţilor, **zidiţi-vă pe voi înşivă, întru a voastră prea sfântă credinţă, rugându-vă în Duhul Sfânt**".

a. Credința puternică

Lc. 7,50 „Credinţa ta te-a mântuit; mergi în pace[1287]".

Mt. 8,13 (Lc. 7,9-10) „**Şi a zis Iisus sutaşului: Du-te, fie ţie după cum ai crezut. Şi s-a însănătoşit sluga lui în ceasul acela**[1288]".

[1285] Avac. 2,3-4. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 222.
[1286] Vezi Iac. 2,1-9, *p. 492.*
[1287] Vezi Lc. 7,36-50, *p. 435*; Mc. 5,25-34 (Mt. 9,20-22; Lc. 8,43-48), Lc. 17,11-19, *p. 150,152*; Mc. 10,46-52 (Lc. 18,35-43), *p. 398*.
[1288] Vezi Mt. 8,5-13, *p. 390.*

Mt. 9,27-30[1289] „Plecând Iisus de acolo, d**oi orbi se ţineau după El strigând şi zicând: Miluieşte-ne pe noi, Fiule al lui David**. ♣ După ce a intrat în casă, au venit la El orbii şi Iisus i-a întrebat**: Credeţi că pot să fac Eu aceasta? Zis-au Lui: Da, Doamne!** ♣ Atunci S-a atins de ochii lor, zicând: **După credinţa voastră, fie vouă**! ♣ **Şi s-au deschis ochii lor**".

Mt. 15,28 „Atunci, răspunzând, Iisus i-a zis: **O, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie după cum voieşti. Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela**[1290]".

Mt. 21,19-22 (Mc. 11,20-24) „Şi văzând un smochin lângă cale, S-a dus la el, dar n-a găsit nimic în el decât numai frunze, şi a zis lui: De acum înainte să nu mai fie rod din tine în veac! Şi smochinul s-a uscat îndată. ♣ Văzând aceasta, ucenicii s-au minunat, zicând: Cum s-a uscat smochinul îndată? ♣ Iar Iisus, răspunzând, le-a zis: Adevărat grăiesc vouă: **Dacă veţi avea credinţă şi nu vă veţi îndoi, veţi face nu numai ce s-a făcut cu smochinul, ci şi muntelui acestuia de veţi zice: Ridică-te şi aruncă-te în mare, va fi aşa. ♣ Şi toate câte veţi cere, rugându-vă cu credinţă, veţi primi**".

Mc. 2,3-5 (Mt. 9,2; Lc. 5,18-20) „**Şi au venit la El, aducând un slăbănog, pe care-l purtau patru inşi**. ♣ Şi neputând ei, din pricina mulţimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperişul casei unde era Iisus şi, prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul. ♣ **Şi văzând Iisus credinţa lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îţi sunt păcatele tale!**[1291]"

Mc. 6,55-56[1292] (**Mt. 14,35-36)** „Şi străbăteau tot ţinutul acela şi au început să-I aducă pe bolnavi pe paturi, acolo unde auzeau că este El. ♣ Şi oriunde intra în sate sau în cetăţi sau în sătulețe, **puneau la răspântii pe cei bolnavi, şi-L rugau să le îngăduie să se atingă măcar de poala hainei Sale**. Şi câţi se atingeau de El se vindecau".

Lc. 8,49-50 (Mc. 5,35-36) „Şi încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicând: **A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învăţătorul. ♣ Dar Iisus, auzind, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai şi se va izbăvi**[1293]".

In. 4,49-51,53 „Slujitorul regesc a zis către El: **Doamne, coboară-Te înainte de a muri copilul meu. ♣ Iisus i-a zis: Mergi, copilul tău trăieşte. Şi omul a crezut cuvântului pe care i l-a spus Iisus şi a plecat**. ♣ Iar pe când cobora, slugile lui, l-au întâmpinat spunându-i că fiul lui trăieşte. ♣ Aşadar tatăl a cunoscut că în ceasul acela a fost în care Iisus i-a zis: Fiul tău trăieşte. **Şi a crezut el şi toată casa lui**[1294]".

[1289] Vezi şi Mt. 20,29-34, *p. 397-398.*
[1290] Vezi Mt. 15,21-28 (Mc. 7,24-30), *p. 397*.
[1291] Vezi Lc. 5,17-26 (Mt. 9,2-6; Mc. 2,1-12), *p. 151*.
[1292] Vezi şi Lc. 6,17-19 (Mc. 3,10), *p. 151.*
[1293] Vezi Mc. 5,22-23,35-43 (Lc. 8,41-42,49-56), *p. 156*.
[1294] Vezi In. 4,46-54, *p. 153.*

In. 11,21-22,40 „Şi a zis Marta către Iisus: **Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit**. ♣ **Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da**. ♣ **Iisus i-a zis: Nu ţi-am spus că dacă vei crede, vei vedea slava lui Dumnezeu?**[1295]"

♣♣♣

Fapt. 3,16 „Şi **prin credinţa în numele Lui, pe acesta pe care îl vedeţi şi îl cunoaşteţi, l-a întărit numele lui Iisus şi credinţa cea întru El i-a dat lui întregirea aceasta a trupului**, înaintea voastră, a tuturor[1296]".

Fapt. 14,8-10 „**Şi şedea jos în Listra un om neputincios de picioare, fiind olog**, din pântecele maicii sale şi care nu umblase niciodată. ♣ Acesta asculta la Pavel când vorbea. **Iar Pavel, căutând spre el şi văzând că are credinţă ca să se mântuiască,** ♣ A zis cu glas puternic: Scoală-te drept, pe picioarele tale. Şi el a sărit şi umbla".

1 In. 5,4-5 „Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruieşte lumea, **şi aceasta este biruinţa care a biruit lumea: credinţa noastră**. ♣ **Cine este cel ce biruieşte lumea dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?**"

b. Credinţa slabă

Evr. 10,39 „Noi nu suntem (fii) ai îndoielii spre pieire, ci ai credinţei spre dobândirea sufletului".

Iac. 1,6,8 „Să ceară însă cu credinţă, fără să aibă nici o îndoială .... ♣ **Bărbatul îndoielnic este nestatornic în toate căile sale**[1297]**".**

♣♣♣

Mt. 14,31 „Iar Iisus, întinzând îndată mâna, l-a apucat şi a zis: Puţin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?[1298]**"**

Mt. 17,19-20 „Atunci, apropiindu-se ucenicii de Iisus, I-au zis de o parte: **De ce noi n-am putut să-l scoatem?** ♣ Iar Iisus le-a răspuns: **Pentru puţina voastră credinţă**. Căci adevărat grăiesc vouă: **Dacă veţi avea credinţă în voi cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, şi se va muta**; şi nimic nu va fi vouă cu neputinţă[1299]".

[1295] In. 11,1-45. Vezi *p. 154-155*.
[1296] Vezi Fapt. 3,1-8,12,16; Fapt. 4,7-10, *p. 234.*
[1297] Vezi Iac. 1,5-8, *p. 397.*
[1298] Vezi Mt. 14,28-31, *p. 149.*
[1299] Vezi Mc. 9,17-29 (Mt. 17,14-21; Lc. 9,38-42), *p. 423-424.*

Mc. 4,35-41 (Mt. 8,23-27[1300]**; Lc. 8,22-25)** „Şi în ziua aceea, când s-a înserat, a zis către ei: Să trecem pe ţărmul celălalt. ♣ Şi lăsând ei mulţimea, L-au luat cu ei în corabie, aşa cum era, căci erau cu El şi alte corăbii. ♣ Şi s-a pornit o furtună mare de vânt şi valurile se prăvăleau peste corabie, încât corabia era aproape să se umple. ♣ Iar Iisus era la partea dindărăt a corăbiei, dormind pe căpătâi. L-au deşteptat şi I-au zis: **Învăţătorule, nu-Ţi este grijă că pierim? ♣ Şi El, sculându-Se, a certat vântul şi a poruncit mării: Taci! Încetează! Şi vântul s-a potolit şi s-a făcut linişte mare**. ♣ Şi le-a zis lor**: Pentru ce sunteţi aşa de fricoşi? Cum de nu aveţi credinţă?** ♣ Şi s-au înfricoşat cu frică mare şi ziceau unul către altul: **Cine este oare, Acesta, că şi vântul şi marea I se supun?**".

Mc. 16,14 „La urmă, pe când cei unsprezece şedeau la masă, li S-a arătat şi **I-a mustrat pentru necredinţa şi împietrirea inimii lor, căci n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat**".

Lc. 17,5-6 „Şi au zis apostolii către Domnul: **Sporeşte-ne credinţa**. ♣ Iar Domnul a zis: **De aţi avea credinţă cât un grăunte de muştar**, aţi zice acestui sicomor: Dezrădăcinează-te şi te sădeşte în mare, şi vă va asculta".

Lc. 24,21,25 „**Iar noi nădăjduiam că El este Cel ce avea să izbăvească pe Israel; şi, cu toate acestea, astăzi este a treia zi de când s-au petrecut acestea**. ♣ Şi El a zis către ei: **O, nepricepuţilor şi zăbavnici cu inima ca să credeţi toate câte au spus proorocii!**[1301]"

In. 4,48 „Deci Iisus i-a zis: **Dacă nu veţi vedea semne şi minuni, nu veţi crede**".

In. 6,63-66 „**Duhul este cel ce dă viaţă; trupul nu foloseşte la nimic. Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă**. ♣ **Dar sunt unii dintre voi care nu cred**. Căci Iisus ştia de la început cine sunt cei ce nu cred şi cine este cel care Îl va vinde. ♣ Şi zicea: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vină la Mine, dacă nu-i este dat de la Tatăl. ♣ **Şi de atunci mulţi dintre ucenicii Săi s-au dus înapoi şi nu mai umblau cu El**[1302]".

In. 12,42-43 „Totuşi şi dintre căpetenii mulţi au crezut în El, dar nu mărturiseau din pricina fariseilor, ca să nu fie izgoniţi din sinagogă; ♣ Căci au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu".

♣♣♣

Rom. 14,1,22-23[1303] „**Primiţi-l pe cel slab în credinţă fără să-i judecaţi gândurile**. ♣ **Credinţa pe care o ai, s-o ai pentru tine însuţi, înaintea lui Dumnezeu**. Fericit

[1300] Vezi şi Mt. 8,23-27 (Mc. 4,35-41; Lc. 8,22-25), *p. 148.*
[1301] Vezi Lc. 24,13-35, *p. 114.*
[1302] Vezi In. 6,60-71, *p. 196-197.*
[1303] Vezi şi Rom. 14,2-3,14-15,17,20-21, *p. 515-516.*

este cel ce nu se judecă pe sine în ceea ce aprobă! ♣ Iar cel ce se îndoieşte, dacă va mânca, se osândeşte, fiindcă n-a fost din credinţă. Şi **tot ce nu este din credinţă este păcat**".

Apoc. 3,15-16 „Ştiu faptele tale; că nu eşti nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte! ♣ Astfel, fiindcă eşti căldicel - nici fierbinte, nici rece - am să te vărs din gura Mea".

2. Cinstea

Mc. 10,17,19 (Mt. 19,16,18; Lc. 18,18,20) „... **Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?** ♣ Ştii poruncile: Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, **să nu mărturiseşti strâmb, să nu înşeli pe nimeni** ...".

Lc. 3,12-14 „Şi au venit şi **vameşii** să se boteze şi i-au spus: Învăţătorule, noi ce să facem? ♣ El le-a răspuns: **Nu faceţi nimic mai mult peste ce vă este rânduit**. ♣ Şi îl întrebau şi **ostaşii**, zicând: Dar noi ce să facem? Şi le-a zis: **Să nu asupriţi pe nimeni, nici să învinuiţi pe nedrept, şi să fiţi mulţumiţi cu solda voastră**".

Rom. 12,10 „În iubire frăţească, unii pe alţii iubiţi-vă; în cinste, unii altora daţi-vă întâietate".

3. Dreptatea

Mt. 5,6,10 „**Fericiţi cei ce flămânzesc şi însetează de dreptate, că aceia se vor sătura**. ♣ Fericiţi cei prigoniţi pentru dreptate, că a lor este împărăţia cerurilor".

Mt. 5,20 „Căci zic vouă: Că **de nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor şi a fariseilor, nu veţi intra în împărăţia cerurilor**".

Mt. 6,33 „**Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate acestea se vor adăuga vouă".**

♣♣♣

Fapt. 10,34-35 „Iar Petru, deschizându-şi gura, a zis: **Cu adevărat înţeleg că Dumnezeu nu este părtinitor. ♣ Ci, în orice neam, cel ce se teme de El şi face dreptate este primit de El**".

Rom. 9,30 „Ce vom zice, deci? Că **neamurile care nu căutau dreptatea au dobândit dreptatea, însă dreptatea din credinţă**[1304]".

[1304] Vezi Rom. 9,30-33, *p. 130.*

Rom. 14,17 „Căci împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură, ci dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfânt”.

Ef. 5,9 „Pentru că roada luminii e în orice bunătate, dreptate şi adevăr”.

Ef. 6,14 „Staţi deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul şi îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii”.

Iac. 3,18 „Şi roada dreptăţii se seamănă întru pace de cei ce lucrează pacea”.

1 Petr. 3,14 (Mt. 5,10) „Dar de veţi şi pătimi pentru dreptate, fericiţi veţi fi ...”.

1 In. 2,29 „Dacă ştiţi că este drept, **cunoaşteţi că oricine face dreptate este născut din El**”.

1 In. 3,7,10 „Copii, nimeni să nu vă amăgească. **Cel ce săvârşeşte dreptatea este drept, precum Acela drept este. ♣ Prin aceasta cunoaştem pe fiii lui Dumnezeu şi pe fiii diavolului; oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu**, nici cel ce nu iubeşte pe fratele său”.

4. Iertarea

Mt. 6,14-15[1305] **„Că de veţi ierta oamenilor greşealele lor, ierta-va şi vouă Tatăl vostru Cel ceresc; ♣ Iar de nu veţi ierta oamenilor greşealele lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşealele voastre”.**

Mt. 18,21-22 „Atunci Petru, apropiindu-se de El, I-a zis: D**oamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori? ♣** Zis-a lui Iisus: Nu zic ţie până de şapte ori, ci **până de şaptezeci de ori câte şapte**”.

Mc. 11,24-26 „De aceea vă zic vouă: Toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le-aţi primit şi le veţi avea. ♣ Iar când staţi de vă rugaţi, iertaţi orice aveţi împotriva cuiva, ca şi Tatăl vostru Cel din ceruri să vă ierte vouă greşealele voastre. ♣ Că de nu iertaţi voi, nici Tatăl vostru Cel din ceruri nu vă va ierta vouă greşealele voastre”.

Lc. 6,37-38 „Nu judecaţi şi nu veţi fi judecaţi; nu osândiţi şi nu veţi fi osândiţi; iertaţi şi veţi fi iertaţi. ♣ Daţi şi se va da. Turna-vor în sânul vostru o măsură bună, îndesată, clătinată şi cu vârf, căci cu ce măsură veţi măsura, cu aceeaşi vi se va măsura[1306]**”.**

[1305] Vezi şi Mt. 6,9-13 (Lc. 11,2-4), *p. 389*.
[1306] Vezi Lc. 6,37-38,41-42 (Mt. 7,1-5), *p. 243*.

Lc. 17,3-4 **„Luaţi aminte la voi înşivă. De-ţi va greşi fratele tău, dojeneşte-l şi dacă se va pocăi, iartă-l. ♣ Şi chiar dacă îţi va greşi de şapte ori într-o zi şi de şapte ori se va întoarce către tine, zicând: Mă căiesc, iartă-l”.**

♣♣♣

Fapt. 7,59-60 „Şi îl băteau cu pietre pe Ştefan, care se ruga şi zicea: Doamne, Iisuse, primeşte duhul meu! ♣ **Şi, îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta**! Şi zicând acestea, a murit”.

2 Cor. 2,7,10-11 „Aşa încât voi, dimpotrivă, **mai bine să-l iertaţi şi să-l mângâiaţi, ca să nu fie copleşit de prea multă întristare unul ca acesta**. ♣ **Iar cui îi iertaţi ceva, îi iert şi eu; pentru că şi eu, dacă am iertat ceva, am iertat pentru voi, în faţa lui Hristos,** ♣ **Ca să nu ne lăsăm covârşiţi de satana**, căci gândurile lui nu ne sunt necunoscute”.

Ef. 4,32 (Col. 3,13) „Ci fiţi buni între voi şi milostivi, **iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos**”.

Filim. 1,8-10,17-19 „De aceea, deşi având întru Hristos tot dreptul să-ţi poruncesc ce se cuvine, ♣ **Pentru dragoste, îţi fac mai degrabă o rugăminte. Aşa cum sunt eu, Pavel, ca un bătrân, iar acum şi pus în lanţuri pentru Iisus Hristos**, ♣ Te rog pe tine pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind în lanţuri, Onisim, ♣ **Deci, dacă mă socoteşti părtaş cu tine, primeşte-l pe el, ca pe mine**. ♣ Iar de te-a păgubit cu ceva, sau îţi este dator ceva, pune aceasta în socoteala mea. ♣ **Eu, Pavel, am scris cu mâna mea**; eu îţi voi plăti, ca să nu-ţi spun că şi tu îmi eşti dator cu tine însuţi”.

a. Neiertarea

Mt. 18,23-35 ***Pilda datornicului nemilostiv şi neiertător*** „De aceea, asemănatu-s-a împărăţia cerurilor omului împărat care a voit să se socotească cu slugile sale. ♣ Şi, începând să se socotească cu ele, **i s-a adus un datornic cu zece mii de talanţi**. ♣ Dar neavând el cu ce să plătească, stăpânul său a poruncit să fie vândut el şi femeia şi copii şi pe toate câte le are, ca să se plătească. ♣ Deci, căzându-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicând: Doamne, îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti ţie tot. ♣ **Iar stăpânul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a dat drumul şi i-a iertat şi datoria**. ♣ Dar, ieşind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el şi care-i datora o sută de dinari. Şi punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plăteşte-mi ce eşti dator. ♣ **Deci, căzând cel ce era slugă ca şi el, îl ruga zicând: Îngăduieşte-mă şi îţi voi plăti**. ♣ **Iar el nu voia, ci, mergând, l-a aruncat în închisoare, până ce va plăti datoria**. ♣ Iar celelalte slugi, văzând deci cele petrecute, s-au întristat foarte şi, venind, au spus stăpânului toate cele întâmplate. ♣ Atunci, chemându-l stăpânul său îi zise: **Slugă vicleană, toată datoria aceea ţi-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat.** ♣ **Nu se cădea, oare, ca şi tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum şi eu am avut milă de tine?** ♣ **Şi mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i**

va plăti toată datoria. ♣ Tot aşa şi Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veţi ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre".

5. Iubirea

In. 17,26 „Şi le-am făcut cunoscut numele Tău şi-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care M-ai iubit Tu să fie în ei şi Eu în ei".

1 Cor. 13,13 „**Şi acum rămân acestea trei: credinţa, nădejdea şi dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea".**

1 Cor. 14,1 „Căutaţi dragostea ...".

1 Cor. 13,8 „Dragostea nu cade niciodată ...".

1 Petr. 4,8 „... dragostea acoperă mulţime de păcate".

♣♣♣

Lc. 6,27-35 (Mt. 5,38-48)[1307] „**Iar vouă celor ce ascultaţi vă spun: Iubiţi pe vrăjmaşii voştri, faceţi bine celor ce vă urăsc pe voi; ♣ Binecuvântaţi pe cei ce vă blestemă, rugaţi-vă pentru cei ce vă fac necazuri**. ♣ Celui ce te loveşte peste obraz, întoarce-i şi pe celălalt; pe cel ce-ţi ia haina, nu-l împiedica să-ţi ia şi cămaşa; ♣ Oricui îţi cere, dă-i; şi de la cel care ia lucrurile tale, nu cere înapoi. ♣ Şi precum voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi asemenea; ♣ **Şi dacă iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteţi avea? Căci şi păcătoşii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei**. ♣ Şi dacă faceţi bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulţumire puteţi avea? Că şi păcătoşii acelaşi lucru fac. ♣ Şi dacă daţi împrumut celor de la care nădăjduiţi să luaţi înapoi, ce mulţumire puteţi avea? Că şi păcătoşii dau cu împrumut păcătoşilor, ca să primească înapoi întocmai. ♣ **Ci iubiţi pe vrăjmaşii voştri şi faceţi bine şi daţi cu împrumut, fără să nădăjduiţi nimic în schimb, şi răsplata voastră va fi multă şi veţi fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulţumitori şi răi**".

♣♣♣

Rom. 12,9 „Dragostea să fie nefăţarnică. Urâţi răul, alipiţi-vă de bine".

1 Cor. 8,1-3[1308] **„Cunoştinţa însă semeţeşte, iar iubirea zideşte. ♣ Iar dacă i se pare cuiva că cunoaşte ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască. ♣ Dar dacă iubeşte cineva pe Dumnezeu, acela este cunoscut de El".**

1 Cor. 13,1-8 „**De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător**. ♣ Şi de aş avea darul

[1307] Vezi şi Mt. 5,38-48, *p. 446*; 1 Petr. 3,8-9, *p. 467*.
[1308] Vezi şi Col. 2,2-3, *p. 469-470.*

proorociei şi tainele toate le-aş cunoaşte şi orice ştiinţă, şi de aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. ♣ Şi de aş împărţi toată avuţia mea şi de aş da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte. ♣ **Dragostea îndelung rabdă**; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuieşte, nu se laudă, nu se trufeşte. ♣ Dragostea nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândeşte răul. ♣ Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. ♣ Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă. ♣ **Dragostea nu cade niciodată**".

Col. 3,14 „Iar peste toate acestea, îmbrăcaţi-vă întru dragoste, care este legătura desăvârşirii".

Ef. 3,17-18 „Şi Hristos să Se sălăşluiască, prin credinţă, în inimile voastre, înrădăcinaţi şi **întemeiaţi fiind în iubire, ♣ Ca să puteţi înţelege împreună cu toţi sfinţii care este lărgimea şi lungimea şi înălţimea şi adâncimea**".

Ef. 4,15 „Ci ţinând adevărul, **în iubire, să creştem întru toate pentru El**, Care este capul – Hristos".

Ef. 5,1-2 „Fiţi dar următori ai lui Dumnezeu, ca nişte fii iubiţi, ♣ **Şi umblaţi întru iubire, precum şi Hristos ne-a iubit pe noi şi S-a dat pe Sine pentru noi, prinos şi jertfă lui Dumnezeu, întru miros cu bună mireasmă**".

1 Tim. 1,5 „Iar ţinta poruncii este dragostea din inimă curată, din cuget bun şi din credinţă nefăţarnică".

1 Petr. 4,8 „Dar mai presus de toate, ţineţi din răsputeri la dragostea dintre voi, pentru că dragostea acoperă mulţime de păcate".

1 In. 3,18,23 „**Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta şi cu adevărul**. ♣ Şi aceasta este porunca Lui, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiul Său, şi **să ne iubim unul pe altul, precum ne-a dat poruncă**".

1 In. 4,7-8,16,18 „**Iubiţilor, să ne iubim unul pe altul, pentru că dragostea este de la Dumnezeu şi oricine iubeşte este născut din Dumnezeu** şi cunoaşte pe Dumnezeu. ♣ **Cel ce nu iubeşte n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire**. ♣ Şi noi am cunoscut şi am crezut iubirea, pe care Dumnezeu o are către noi. **Dumnezeu este iubire şi cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu şi Dumnezeu rămâne întru el**. ♣ **În iubire nu este frică, ci iubirea desăvârşită alungă frica**, pentru că frica are cu sine pedeapsa, iar cel ce se teme nu este desăvârşit în iubire".

a. Iubirea de Dumnezeu

In. 14,15 „De Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele."

Mc. 12,30 (Mt. 22,37-38; Lc. 10,27) „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău şi din toată puterea ta. Aceasta este cea dintâi poruncă".

1 Cor. 16,22 „Cel ce nu iubeşte pe Domnul să fie anatema! Maran atha! (Domnul vine)".

♣♣♣

Mt. 10,37 „Cel ce iubeşte pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine".

Mc. 12,28-34 (Mt. 22,35-40; Lc. 10,25-28)[1309] „Şi apropiindu-se unul din cărturari, care îi auzise vorbind între ei şi, văzând că bine le-a răspuns, L-a întrebat: **Care poruncă este întâia dintre toate?** ♣ Iisus i-a răspuns că întâia este: «**Ascultă Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn**». ♣ Şi: **«Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău şi din toată puterea ta**[1310]**».** Aceasta este cea dintâi poruncă. ♣ Iar a doua e aceasta: **«Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi**[1311]**». Mai mare decât acestea nu este altă poruncă**. ♣ **Şi I-a zis cărturarul: Bine, Învăţătorule. Adevărat ai zis că unul este Dumnezeu şi nu este altul afară de El.** ♣ **Şi a-L iubi pe El din toată inima, din tot sufletul, din tot cugetul şi din toată puterea şi a iubi pe aproapele tău ca pe tine însuţi este mai mult decât toate arderile de tot şi decât toate jertfele**. ♣ Iar Iisus, văzându-l că a răspuns cu înţelepciune, i-a zis: **Nu eşti departe de împărăţia lui Dumnezeu**. Şi nimeni nu mai îndrăznea să-L mai întrebe".

Lc. 11,42 „Dar vai vouă, **fariseilor**! Că daţi zeciuială din izmă şi din untariţă şi din toate legumele şi **lăsaţi la o parte dreptatea şi iubirea de Dumnezeu; pe acestea se cuvenea să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi**".

In. 14,15,21,23-24 „**De Mă iubiţi, păziţi poruncile Mele**. ♣ Cel ce are poruncile Mele şi le păzeşte, acela este care Mă iubeşte; iar **cel ce Mă iubeşte pe Mine va fi iubit de Tatăl Meu şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui**. ♣ Iisus a răspuns şi i-a zis: **Dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom face locaş la el**. ♣ **Cel ce nu Mă iubeşte nu păzeşte cuvintele Mele**. Dar cuvântul pe care îl auziţi nu este al Meu, ci al Tatălui care M-a trimis".

♣♣♣

Rom. 8,28,31,35[1312] „**Şi ştim că Dumnezeu toate le lucrează spre binele celor ce iubesc pe Dumnezeu**, al celor care sunt chemaţi după voia Lui; ♣ Ce vom zice deci

[1309] Vezi şi Mt. 22,35-40, *p. 173*; Lc. 10,25-37 *Pilda samarineanului milostiv*, *p. 465-466*.
[1310] Deut. 6,4-5. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 230.
[1311] Lev. 19,18. Ibidem p. 230.
[1312] Vezi şi Rom. 8,17-18,35-39, *p. 378.*

la acestea? Dacă Dumnezeu e pentru noi, cine este împotriva noastră? ♣ **Cine ne va despărţi pe noi de iubirea lui Hristos? Necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau lipsa de îmbrăcăminte, sau primejdia, sau sabia?**".

1 Cor. 2,9 „Ci precum este scris: «**Cele ce ochiul n-a văzut şi urechea n-a auzit, şi la inima omului nu s-au suit, pe acestea le-a gătit Dumnezeu celor ce-L iubesc pe El**[1313]»".

1 Cor. 8,3 „Dar dacă iubeşte cineva pe Dumnezeu, acela este cunoscut de El".

Ef. 6,24 „Harul fie cu toţi care iubesc pe Domnul nostru Iisus Hristos întru curăţie".

2 Tes. 3,5 „Iar Domnul să îndrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu şi spre răbdarea lui Hristos!"

1 Petr. 1,8-9 „**Pe El, fără să-L fi văzut, Îl iubiţi; întru El, deşi acum nu-L vedeţi, voi credeţi şi vă bucuraţi cu bucurie negrăită şi preamărită,** ♣ Dobândind răsplata credinţei voastre, mântuirea sufletelor".

1 In. 4,19 „Noi iubim pe Dumnezeu, fiindcă El ne-a iubit cel dintâi".

1 In. 5,2-3 „Întru aceasta cunoaştem că iubim pe fiii lui Dumnezeu, dacă iubim pe Dumnezeu şi împlinim poruncile Lui. ♣ **Căci dragostea de Dumnezeu aceasta este: Să păzim poruncile Lui; şi poruncile Lui nu sunt grele".**

b. Iubirea aproapelui[1314]

Ef. 4,2 „Cu toată smerenia şi blândeţea, cu îndelungă-răbdare, îngăduindu-vă unii pe alţii în iubire".

Gal. 5,14 „Căci toată Legea se cuprinde într-un singur cuvânt, în acesta: Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi[1315]**".**

♣♣♣

Lc. 10,25-37[1316] ***Pilda samarineanului milostiv*** „**Şi iată, un învăţător de lege s-a ridicat, ispitindu-L şi zicând: Învăţătorule, ce să fac ca să moştenesc viaţa de veci?** ♣ Iar Iisus a zis către el: Ce este scris în Lege? Cum citeşti? ♣ Iar el, răspunzând, a zis: **Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din**

[1313] Is. 64,3. Vezi 1 Cor. 2,4,9-13, *p. 42.*

[1314] Vezi şi *Comuniunea în Biserică, în Hristos. Slujirea aproapelui*, p. 254-258.

[1315] Lev. 19,18. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 230. Mt,19,19; Mt. 22,39; Mc. 12,31; Lc. 10,27; Rom. 13,9; Iac. 2,8.

[1316] Vezi şi Mt. 22,35-40, *p. 173*.; Mc. 12,28-34 (Mt. 22,35-40; Lc. 10,25-28), *p. 464.*

tot sufletul tău şi din toată puterea ta şi din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuţi. ♣ Iar El i-a zis: Drept ai răspuns, fă aceasta şi vei trăi. ♣ Dar el, voind să se îndrepteze pe sine, a zis către Iisus: **Şi cine este aproapele meu?** ♣ Iar Iisus, răspunzând, a zis: **Un om cobora de la Ierusalim la Ierihon, şi a căzut între tâlhari**, care, după ce l-au dezbrăcat şi l-au rănit, au plecat, lăsându-l aproape mort. ♣ Din întâmplare **un preot cobora pe calea aceea şi, văzându-l, a trecut pe alături**. ♣ De asemenea şi **un levit, ajungând în acel loc şi văzând, a trecut pe alături**. ♣ **Iar un samarinean, mergând pe cale, a venit la el şi, văzându-l, i s-a făcut milă, ♣ Şi, apropiindu-se, i-a legat rănile**, turnând pe ele untdelemn şi vin, şi, punându-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeţi şi a purtat grijă de el. ♣ Iar a doua zi, scoţând doi dinari i-a dat gazdei şi i-a zis: Ai grijă de el şi, ce vei mai cheltui, eu, când mă voi întoarce, îţi voi da. ♣ **Care din aceşti trei ţi se pare că a fost aproapele celui căzut între tâlhari? ♣ Iar el a zis: Cel care a făcut milă cu el**. Şi Iisus i-a zis: Mergi şi fă şi tu asemenea".

In. 13,34-35 (1 In. 2,8-10) „Poruncă nouă dau vouă: Să vă iubiţi unul pe altul. Precum Eu v-am iubit pe voi, aşa şi voi să vă iubiţi unul pe altul. ♣ Întru aceasta vor cunoaşte toţi că sunteţi ucenicii Mei, dacă veţi avea dragoste unii faţă de alţii".

In. 15,12-14,17 „Aceasta este porunca Mea: să vă iubiţi unul pe altul, precum v-am iubit Eu. ♣ Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca sufletul lui să şi-l pună pentru prietenii săi. ♣ Voi sunteţi prietenii Mei, dacă faceţi ceea ce vă poruncesc. ♣ Aceasta vă poruncesc: să vă iubiţi unul pe altul".

♣♣♣

Rom. 12,9-10 „Dragostea să fie nefăţarnică. Urâţi răul, alipiţi-vă de bine. ♣ În iubire frăţească, unii pe alţii iubiţi-vă; în cinste, unii altora daţi-vă întâietate".

Rom. 13,7-10 „Daţi deci tuturor cele ce sunteţi datori: celui cu darea, darea; celui cu vama, vamă; celui cu teama, teamă; celui cu cinstea, cinste. ♣ **Nimănui cu nimic nu fiţi datori, decât cu iubirea unuia faţă de altul; că cel care iubeşte pe aproapele a împlinit legea. ♣ Pentru că (poruncile): Să nu săvârşeşti adulter; să nu ucizi; să nu furi; să nu mărturiseşti strâmb; să nu poftești ... şi orice altă poruncă ar mai fi se cuprind în acest cuvânt: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi**. ♣ **Iubirea nu face rău aproapelui; iubirea este deci împlinirea legii".**

Gal. 5,6,13-15 „Căci în Hristos Iisus, nici tăierea împrejur nu poate ceva, nici netăierea împrejur, ci **credinţa care este lucrătoare prin iubire**. ♣ Căci voi, fraţilor, aţi fost chemaţi la libertate; numai să nu folosiţi libertatea ca prilej de a sluji trupului, ci slujiţi unul altuia prin iubire. ♣ **Căci toată Legea se cuprinde într-un singur cuvânt, în acesta: Iubeşte pe aproapele tău ca pe tine însuţi. ♣ Iar dacă vă muşcaţi unul pe altul şi vă mâncaţi, vedeţi să nu vă nimiciţi voi între voi".**

1 Tes. 3,12 „Iar pe voi, Domnul să vă înmulţească şi **să prisosiţi în dragoste unul către altul şi către toţi, precum şi noi faţă de voi**".

1 Tes. 4,9 „Despre iubirea frăţească nu aveţi trebuinţă să vă scriu, pentru că voi înşivă **sunteţi învăţaţi de Dumnezeu ca să vă iubiţi unul pe altul**".

Iac. 2,1,8-9 „**Fraţii mei, nu căutând la faţa omului să aveţi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos**, Domnul slavei. ♣ Dacă, într-adevăr, împliniţi legea împărătească, potrivit Scripturii: «**Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi**», bine faceţi; ♣ **Iar de căutaţi la faţa omului, faceţi păcat şi legea vă osândeşte ca pe nişte călcători de lege**[1317]".

1 Petr. 1,22 „Curăţindu-vă sufletele prin ascultarea de adevăr, spre nefăţarnică iubire de fraţi, **iubiţi-vă unul pe altul, din toată inima, cu toată stăruinţa**".

1 Petr. 3,8-9[1318] „**În sfârşit, fiţi toţi într-un gând, împreună-pătimitori, iubitori de fraţi, milostivi, smeriţi. ♣ Nu răsplătiţi răul cu rău sau ocara cu ocară, ci, dimpotrivă, binecuvântaţi, căci spre aceasta aţi fost chemaţi, ca să moşteniţi binecuvântarea".**

1 Petr. 4,8-9 „Dar mai presus de toate, **ţineţi din răsputeri la dragostea dintre voi, pentru că dragostea acoperă mulţime de păcate**. ♣ Fiţi, între voi, iubitori de străini, fără cârtire".

1 In. 2,8-10 (In. 13,34-35) „**Iarăşi, vă scriu poruncă nouă**, ceea ce este adevărat întru El şi întru voi, pentru că întunericul se duce şi lumina cea adevărată începe să răsară. ♣ **Cine zice că este în lumină şi pe fratele său îl urăşte, acela este în întuneric până acum**. ♣ **Cine iubeşte pe fratele său rămâne în lumină şi sminteală nu este în el**".

1 In. 3,10-16,23 „**Prin aceasta cunoaştem pe fiii lui Dumnezeu şi pe fiii diavolului**; **oricine nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubeşte pe fratele său**. ♣ **Pentru că aceasta este vestea pe care aţi auzit-o de la început, ca să ne iubim unul pe altul**, ♣ Nu precum Cain, care era de la cel viclean şi a ucis pe fratele său. Şi pentru care pricină l-a ucis? Fiindcă faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau drepte. ♣ **Nu vă miraţi, fraţilor, dacă lumea vă urăşte**. ♣ **Noi ştim că am trecut din moarte la viaţă, pentru că iubim pe fraţi**; cine nu iubeşte pe fratele său rămâne în moarte. ♣ **Oricine urăşte pe fratele său este ucigaş de oameni** şi ştiţi că orice ucigaş de oameni nu are viaţă veşnică, dăinuitoare în El. ♣ **În aceasta am cunoscut iubirea: că El Şi-a pus sufletul Său pentru noi, şi noi datori suntem să ne punem sufletele pentru fraţi**. ♣ Şi aceasta este porunca Lui, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiul Său, şi **să ne iubim unul pe altul, precum ne-a dat poruncă**".

[1317] Vezi Iac. 2,1-9, *p. 492.*

[1318] Vezi şi Mt. 5,38-48, *p. 446*; Lc. 6,27-35, *p. 462.*

1 In. 4,7-8,11-12 „**Iubiţilor, să ne iubim unul pe altul, pentru că dragostea este de la Dumnezeu şi oricine iubeşte este născut din Dumnezeu** şi cunoaşte pe Dumnezeu. ♣ **Cel ce nu iubeşte n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este iubire**. ♣ Iubiţilor, dacă Dumnezeu astfel ne-a iubit pe noi, şi noi datori suntem să ne iubim unul pe altul. ♣ **Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată, dar de ne iubim unul pe altul, Dumnezeu rămâne întru noi şi dragostea Lui în noi este desăvârşită**".

1 In. 4,20-21 „Dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăşte, mincinos este! Pentru că cel ce nu iubeşte pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe Care nu L-a văzut, nu poate să-L iubească. ♣ Şi această poruncă avem de la El: cine iubeşte pe Dumnezeu să iubească şi pe fratele său".

2 In. 1,5-6 „Şi acum te rog, Doamnă, nu ca şi cum ţi-aş scrie poruncă nouă, ci pe aceea pe care noi o avem de la început, ca **să ne iubim unii pe alţii**. ♣ Şi aceasta este iubirea, ca să umblăm după poruncile Lui; **aceasta este porunca, precum aţi auzit dintru început, ca să umblaţi întru iubire**".

6. Înțelepciunea

Iac. 1,5 „Şi de este cineva din voi lipsit de înţelepciune, să o ceară de la Dumnezeu, Cel ce dă tuturor fără deosebire şi fără înfruntare; şi i se va da[1319]**".**

Mt. 7,24-27 (Lc. 6,46-49[1320]**)** „De aceea, **oricine aude aceste cuvinte ale Mele şi le îndeplineşte asemăna-se-va bărbatului înţelept care a clădit casa lui pe stâncă**. ♣ A căzut ploaia, au venit râurile mari, au suflat vânturile şi au bătut în casa aceea, dar ea n-a căzut, fiindcă era întemeiată pe stâncă. ♣ Iar oricine aude aceste cuvinte ale Mele şi nu le îndeplineşte, asemăna-se-va **bărbatului nechibzuit** care şi-a clădit casa pe nisip. ♣ Şi a căzut ploaia şi au venit râurile mari şi au suflat vânturile şi au izbit casa aceea, şi a căzut. Şi căderea ei a fost mare".

Mt. 10,16 (Lc. 10,3) „Iată Eu vă trimit pe voi ca pe nişte oi în mijlocul lupilor; **fiţi dar înţelepţi ca şerpii şi nevinovaţi ca porumbeii**".

Mt. 25,1-13 ***Pilda celor 10 fecioare***[1321]

♣♣♣

Fapt. 6,8-10 „**Iar Ştefan, plin de har şi de putere, făcea minuni şi semne mari în popor**. ♣ Şi s-au ridicat unii din sinagoga ce se zicea a libertinilor şi a cirenenilor şi a alexandrinilor şi a celor din Cilicia şi din Asia, sfădindu-se cu Ştefan. ♣ **Şi nu puteau să stea împotriva înţelepciunii şi a Duhului cu care el vorbea**".

[1319] Vezi Iac. 1,5-8, *p. 397.*
[1320] Vezi şi Lc. 6,46-49 (Mt. 7,24-27), *p. 167.*
[1321] Vezi Mt. 25,1-13 *Pilda celor 10 fecioare*, p. 292.

Fapt. 26,25 „Iar Pavel a zis: Nu sunt nebun, prea puternice Festus, **ci grăiesc cuvintele adevărului şi ale înţelepciunii**".

Rom. 1,21-22 „Pentru că, cunoscând pe Dumnezeu, nu L-au slăvit ca pe Dumnezeu, nici nu I-au mulţumit, ci s-au rătăcit în gândurile lor şi inima lor cea nesocotită s-a întunecat. ♣ **Zicând că sunt înţelepţi, au ajuns nebuni**".

Rom. 12,3,16 „Căci, prin harul ce mi s-a dat, spun fiecăruia din voi să nu cugete despre sine mai mult decât trebuie să cugete, ci **să cugete fiecare spre a fi înţelept, precum Dumnezeu i-a împărţit măsura credinţei**. ♣ Cugetaţi acelaşi lucru unii pentru alţii; **nu cugetaţi la cele înalte, ci lăsaţi-vă duşi de spre cele smerite. Nu vă socotiţi voi înşivă înţelepţi**".

Rom. 16,19-20 „Căci ascultarea voastră este cunoscută de toţi. Mă bucur deci de voi şi voiesc **să fiţi înţelepţi spre bine şi nevinovaţi la rău**. ♣ Iar Dumnezeul păcii va zdrobi repede sub picioarele voastre pe satana. Harul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi!"

1 Cor. 1,20[1322] „Unde este înţeleptul? Unde e cărturarul? Unde e cercetătorul acestui veac? Au **n-a dovedit Dumnezeu nebună înţelepciunea lumii acesteia?**"

1 Cor. 2,4-8[1323] „ **Iar cuvântul meu şi propovăduirea mea nu stăteau în cuvinte de înduplecare ale înţelepciunii omeneşti, ci în adeverirea Duhului şi a puterii**, ♣ **Pentru ca credinţa voastră să nu fie în înţelepciunea oamenilor, ci în puterea lui Dumnezeu**. ♣ **Şi înţelepciunea o propovăduim la cei desăvârşiţi, dar nu înţelepciunea acestui veac**, nici a stăpânitorilor acestui veac, care sunt pieritori, ♣ **Ci propovăduim înţelepciunea de taină a lui Dumnezeu**, ascunsă, pe care Dumnezeu a rânduit-o mai înainte de veci, spre slava noastră. ♣ Pe care nici unul dintre stăpânitorii acestui veac n-a cunoscut-o, căci, dacă ar fi cunoscut-o, n-ar fi răstignit pe Domnul slavei".

1 Cor. 3,18-20 „Nimeni să nu se amăgească. **Dacă i se pare cuiva, între voi, că este înţelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înţelept**. ♣ **Căci înţelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu**, pentru că scris este: «El prinde pe cei înţelepţi în viclenia lor[1324]». ♣ Şi iarăşi: «Domnul cunoaşte gândurile înţelepţilor, că sunt deşarte[1325]»".

Col. 2,2-3[1326] „Ca să se mângâie inimile lor, şi ca ei, strâns uniţi în iubire, să aibă belşugul deplinei înţelegeri pentru **cunoaşterea tainei lui Dumnezeu-Tatăl şi a lui**

[1322] Vezi şi 1 Cor. 1,21-24, p. *163-164.*
[1323] Vezi şi 1 Cor. 2,12-15, *p. 247.*
[1324] Iov. 5,13. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit.*, p. 22.
[1325] Ps. 93,11. Ibidem p. 19.
[1326] Vezi şi 1 Cor. 8,1-3, *p. 462.*

Hristos, ♣ Întru care sunt ascunse toate vistieriile înţelepciunii şi ale cunoştinţei".

Iac. 3,13-17 „**Cine este, între voi, înţelept şi priceput? Să arate, din buna-i purtare, faptele lui, în blândeţea înţelepciunii**. ♣ Iar dacă aveţi râvnire amară şi zavistie, în inimile voastre, nu vă lăudaţi, nici nu minţiţi împotriva adevărului. ♣ Înţelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pământească, trupească, demonică. ♣ Deci, unde este pizmă şi zavistie, acolo este neorânduială şi orice lucru rău. ♣ Iar **înţelepciunea cea de sus întâi este curată, apoi paşnică, îngăduitoare, ascultătoare, plină de milă şi de roade bune, neîndoielnică şi nefăţarnică**".

7. Milostenia, fapta bună

Iac. 4,17 „Drept aceea, cine ştie să facă ce e bine şi nu face păcat are".

3 In. 1,11 „Iubitule, nu urma răul, ci binele. Cel ce face bine din Dumnezeu este; cel ce face rău n-a văzut pe Dumnezeu".

2 Cor. 1,3-4 „Binecuvântat este Dumnezeu şi Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor şi Dumnezeul a toată mângâierea, ♣ Cel ce ne mângâie pe noi în tot necazul nostru, ca să putem să mângâiem şi noi pe cei care se află în tot necazul, prin mângâierea cu care noi înşine suntem mângâiaţi de Dumnezeu".

2 Cor. 9,5-6 „Am socotit deci că este nevoie să îndemn pe fraţi să vină întâi la voi şi să pregătească darul vostru cel dinainte făgăduit, ca el să fie gata, aşa ca un dar, nu ca o faptă de zgârcenie. ♣ Aceasta însă zic: Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va şi secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va şi secera".

Mt. 5,7 „Fericiţi cei milostivi, că aceia se vor milui".

♣♣♣

Mt. 5,42 (Lc. 6,30) „**Celui care cere de la tine, dă-i**; şi de la cel ce voieşte să se împrumute de la tine, nu întoarce faţa ta".

Mt. 6,1-4 „**Luaţi aminte ca faptele dreptăţii voastre să nu le faceţi înaintea oamenilor ca să fiţi văzuţi de ei**; altfel nu veţi avea plată de la Tatăl vostru Cel din ceruri. ♣ Deci, **când faci milostenie, nu trâmbiţa înaintea ta**, cum fac făţarnicii în sinagogi şi pe uliţe, ca să fie slăviţi de oameni; adevărat grăiesc vouă: şi-au luat plata lor. ♣ **Tu însă, când faci milostenie, să nu ştie stânga ta ce face dreapta ta**, ♣ **Ca milostenia ta să fie într-ascuns şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie**".

Mt. 7,19 „Iar orice pom care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc".

Mt. 9,13 (Mt. 12,7) „Dar mergând, învăţaţi ce înseamnă: Milă voiesc, iar nu jertfă[1327] **…”.**

Mt. 10,42 (Mc. 9,41) „**Şi cel ce va da de băut unuia dintre aceştia mici numai un pahar cu apă rece**, în nume de ucenic, adevărat grăiesc vouă**: nu va pierde plata sa**”.

Mt. 19,21 (Mc. 10,21; Lc. 18,22) „Dacă voieşti să fii desăvârşit, du-te, vinde averea ta, dă-o săracilor şi vei avea comoară în cer; după aceea, vino şi urmează-Mi”.

Mt. 25,31,34-36,40 „Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. ♣ **Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui**: **Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. ♣ Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit**; ♣ **Gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine**. ♣ Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: **Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut**[1328]”.

Lc. 3,9-11 „**Acum securea stă la rădăcina pomilor; deci orice pom care nu face roadă bună se taie şi se aruncă în foc**. ♣ **Şi mulţimile îl întrebau, zicând: Ce să facem deci?** ♣ Răspunzând, Ioan le zicea: **Cel ce are două haine să dea celui ce nu are şi cel ce are bucate să facă asemenea**”.

Lc. 6,30-31,35-36,38 „Oricui îţi cere, dă-i; şi de la cel care ia lucrurile tale, nu cere înapoi. ♣ **Şi precum voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi asemenea**; ♣ Ci iubiţi pe vrăjmaşii voştri şi **faceţi bine şi daţi cu împrumut, fără să nădăjduiţi nimic în schimb**, şi răsplata voastră va fi multă şi veţi fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulţumitori şi răi. ♣ **Fiţi milostivi, precum şi Tatăl vostru este milostiv**. ♣ **Daţi şi se va da**. Turna-vor în sânul vostru o măsură bună, îndesată, clătinată şi cu vârf, **căci cu ce măsură veţi măsura, cu aceeaşi vi se va măsura**”.

Lc. 10,25-37 ***Pilda samarineanului milostiv***[1329]

Lc. 11,41-42 (Mt. 23,23) „**Daţi mai întâi milostenie cele ce sunt înlăuntrul vostru şi, iată, toate vă vor fi curate**. ♣ Dar vai vouă, fariseilor! Că daţi zeciuială din izmă şi din untariţă şi din toate legumele şi lăsaţi la o parte dreptatea şi iubirea de Dumnezeu; pe acestea se cuvenea să le faceţi şi pe acelea să nu le lăsaţi”.

[1327] Os. 6,6. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 236.
[1328] Vezi Mt. 25,31-46, *p. 297.*
[1329] Vezi Lc. 10,25-37 *Pilda samarineanului milostiv*, p. 465-466.

Lc. 12,33-34 (Mt. 6,19-21[1330]**) „Vindeţi averile voastre şi daţi milostenie; faceţi-vă pungi care nu se învechesc, comoară neîmpuţinată în ceruri, unde fur nu se apropie, nici molie nu o strică. ♣ Căci unde este comoara voastră, acolo este inima voastră".**

Lc. 14,12-15 „Zis-a şi celui ce-L chemase: **Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici vecinii bogaţi, ca nu cumva să te cheme şi ei, la rândul lor, pe tine, şi să-ţi fie ca răsplată. ♣ Ci, când faci un ospăţ, cheamă pe săraci, pe neputincioşi, pe şchiopi, pe orbi, ♣ Şi fericit vei fi că nu pot să-ţi răsplătească. Căci ţi se va răsplăti la învierea dreptilor**. ♣ Şi auzind acestea, unul dintre cei ce şedeau cu El la masă I-a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăţia lui Dumnezeu!"

Lc. 16,19-31 ***Pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr***[1331]

♣♣♣

Fapt. 3,3,6 „Care, văzând că Petru şi Ioan vor să intre în templu, **le-a cerut milostenie**. ♣ **Iar Petru a zis: Argint şi aur nu am; dar ce am, aceea îţi dau. În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te şi umblă!**[1332]".

Fapt. 10,1-4 „**Iar în Cezareea era un bărbat cu numele Corneliu, sutaş**, din cohorta ce se chema Italica, ♣ **Cucernic şi temător de Dumnezeu, cu toată casa lui şi care făcea multe milostenii poporului şi se ruga lui Dumnezeu totdeauna**. ♣ Şi a văzut în vedenie, lămurit, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu, intrând la el şi zicându-i: Corneliu! ♣ Iar Corneliu, căutând spre el şi înfricoşându-se, a zis: Ce este, Doamne? **Şi îngerul i-a zis: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s-au suit, spre pomenire, înaintea lui Dumnezeu**[1333]".

Fapt. 20,35 „Toate vi le-am arătat, căci ostenindu-vă astfel, **trebuie să ajutaţi pe cei slabi şi să vă aduceţi aminte de cuvintele Domnului Iisus, căci El a zis: Mai fericit este a da decât a lua**".

Rom. 12,17,20-21 „**Nu răsplătiţi nimănui răul cu rău**. Purtaţi grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor. ♣ **Deci, dacă vrăjmaşul tău este flămând, dă-i de mâncare; dacă îi este sete, dă-i să bea, căci, făcând acestea, vei grămădi cărbuni de foc pe capul lui**. ♣ **Nu te lăsa biruit de rău, ci biruieşte răul cu binele**".

2 Cor. 8,12-15 „**Căci dacă este bunăvoinţă, bine primit este darul, după cât are cineva, nu după cât nu are**. ♣ Nu doar ca să fie altora uşurare, iar vouă necaz, ci ca să fie potrivire: ♣ **Prisosinţa voastră să împlinească lipsa acelora**, pentru ca şi

[1330] Vezi şi Mt. 6,19-21, *p. 490*.
[1331] Vezi Lc. 16,19-31 *Pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr*, p. 304.
[1332] Vezi Fapt. 3,1-8,12,16; Fapt. 4,7-10, *p. 234*.
[1333] Vezi Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17), *p. 314*.

prisosinţa lor să împlinească lipsa voastră, spre a fi potrivire, ♣ **Precum este scris: «Celui cu mult nu i-a prisosit, şi celui cu puţin nu i-a lipsit**[1334]**»**".

2 Cor. 9,7-12[1335] „**Fiecare să dea cum socoteşte cu inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă, căci Dumnezeu iubeşte pe cel care dă cu voie bună. ♣ Şi Dumnezeu poate să înmulţească tot harul la voi, ca, având totdeauna toată îndestularea în toate, să prisosiţi spre tot lucrul bun**, ♣ Precum este scris: «Împărţit-a, dat-a săracilor; dreptatea Lui rămâne în veac[1336]». ♣ **Iar Cel ce dă sămânţă semănătorului şi pâine spre mâncare, vă va da şi va înmulţi sămânţa voastră şi va face să crească roadele dreptăţii voastre**, ♣ Ca întru toate să vă îmbogăţiţi, spre toată dărnicia care aduce prin noi mulţumire lui Dumnezeu. ♣ **Pentru că slujirea acestui dar nu numai că împlineşte lipsurile sfinţilor, ci prisoseşte prin multe mulţumiri în faţa lui Dumnezeu**".

Gal. 2,10 „**Numai să ne aducem aminte de săraci**, ceea ce tocmai m-am şi silit să fac".

Gal. 4,18 „Dar e bine să râvniţi totdeauna binele, şi nu numai atunci când eu sunt de faţă la voi".

Gal. 6,9-10 „Să nu încetăm de a face binele, căci vom secera la timpul său, dacă nu ne vom lenevi. ♣ Deci, dar, până când avem vreme, să facem binele către toţi, dar mai ales către cei de o credinţă cu noi".

Ef. 2,10 „Pentru că a Lui făptură suntem, zidiţi în Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu le-a gătit mai înainte, ca să umblăm întru ele".

Ef. 4,32 „**Ci fiţi buni între voi şi milostivi**, iertând unul altuia, precum şi Dumnezeu v-a iertat vouă, în Hristos".

Ef. 6,8 „Ştiind fiecare, fie rob, fie de sine stăpân, că faptele bune pe care le va face, pe acelea le va lua ca plată de la Domnul".

1 Tim. 6,18 „Să facă ce e bine, să se înavuţească în fapte bune, să fie darnici, să fie cu inimă largă[1337]**".**

Tit 3,8 „Vrednic de crezare este cuvântul, şi voiesc să adevereşti acestea cu tărie, pentru ca **acei ce au crezut în Dumnezeu să aibă grijă să fie în frunte la fapte bune. Că acestea sunt cele bune şi de folos oamenilor**".

[1334] Ieş. 16,18.
[1335] Vezi şi 2 Cor. 9,1,5-8, *p. 475.*
[1336] Ps. 111,8. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 227.
[1337] Vezi 1 Tim. 6,17-19, *p. 492.*

Filim. 1,6 „Ca **părtăşia ta la credinţă să se facă lucrătoare în deplina cunoştinţă a oricărei fapte bune**, pe care o faceţi pentru Hristos Iisus”.

Evr. 10,34 „Căci aţi avut milă de cei închişi, iar răpirea averilor voastre aţi primit-o cu bucurie, bine ştiind că voi aveţi o mai bună şi statornică avere”.

Evr. 13,1-3,16 „Rămâneţi întru dragostea frăţească. ♣ **Primirea de oaspeţi să n-o uitaţi căci prin aceasta unii, fără ca să ştie, au primit în gazdă, îngeri. ♣ Aduceţi-vă aminte de cei închişi**, ca şi cum aţi fi închişi cu ei; aduceţi-vă aminte de cei ce îndură rele, întrucât şi voi sunteţi în trup. ♣ **Iar facerea de bine şi întrajutorarea nu le daţi uitării; căci astfel de jertfe sunt bine plăcute lui Dumnezeu**”.

Iac. 1,27 „**Cucernicia curată şi neîntinată înaintea lui Dumnezeu şi Tatăl, aceasta este: să cercetăm pe orfani şi pe văduve în necazurile lor**, şi să ne păzim pe noi fără de pată din partea lumii”.

Iac. 2,12-20,25-26 „**Aşa să grăiţi şi aşa să lucraţi, ca unii care veţi fi judecaţi prin legea libertăţii. ♣ Căci judecata este fără milă pentru cel care n-a făcut milă. Şi mila biruieşte în faţa judecăţii**. ♣ **Ce folos, fraţii mei, dacă zice cineva că are credinţă, iar fapte nu are? Oare credinţa poate să-l mântuiască? ♣** Dacă un frate sau o soră sunt goi şi lipsiţi de hrana cea de toate zilele, ♣ Şi cineva dintre voi le-ar zice: Mergeţi în pace! Încălziţi-vă şi vă săturaţi, dar nu le daţi cele trebuincioase trupului, care ar fi folosul? ♣ Aşa şi cu credinţa: dacă nu are fapte, e moartă în ea însăşi. ♣ Dar va zice cineva: Tu ai credinţă, iar eu am fapte; arată-mi credinţa ta fără fapte şi eu îţi voi arăta, din faptele mele, credinţa mea. ♣ **Tu crezi că unul este Dumnezeu? Bine faci; dar şi demonii cred şi se cutremură**. ♣ **Vrei însă să înţelegi, omule nesocotit, că credinţa fără de fapte moartă este? ♣** … Rahav, desfrânata, au nu din fapte s-a îndreptat când a primit pe cei trimişi şi i-a scos afară, pe altă cale[1338]? ♣ **Căci precum trupul fără suflet mort este, astfel şi credinţa fără de fapte, moartă este**”.

Iac. 4,17 „Drept aceea, cine ştie să facă ce e bine şi nu face păcat are”.

1 Petr. 4,19 „Pentru aceea, şi cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, să-şi încredinţeze Lui, credinciosului Ziditor, sufletele lor, săvârşind fapte bune”.

2 Petr. 1,5 „Pentru aceasta, puneţi şi din partea voastră toată sârguinţa şi **adăugaţi la credinţa voastră: fapta bună**, iar la fapta bună: cunoştinţa”.

1 In. 3,17-18 „Iar cine are bogăţia lumii acesteia şi se uită la fratele său care este în nevoie şi îşi închide inima faţă de el, cum rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu? ♣ Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta şi cu adevărul”.

[1338] Iosua cap. 2.

a. Colecta, strângerea de ajutoare[1339]

Fapt. 11,27-30 „În acele zile s-au coborât, de la Ierusalim în Antiohia, prooroci. ♣ Şi sculându-se unul dintre ei, cu numele **Agav, a arătat prin Duhul, că va fi în toată lumea foamete mare**, care a şi fost în zilele lui Claudiu. ♣ **Iar ucenicii au hotărât ca fiecare dintre ei, după putere, să trimită spre ajutorare fraţilor care locuiau în Iudeea; ♣ Ceea ce au şi făcut, trimiţând preoţilor** prin mâna lui Barnaba şi a lui Saul".

Rom. 15,26-27 „**Căci Macedonia şi Ahaia <u>au binevoit să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinţii de la Ierusalim</u>**. ♣ Căci ei au binevoit şi sunt datori faţă de ei. Căci dacă neamurile s-au împărtăşit de cele duhovniceşti ale lor, datori sunt şi ei să le slujească în cele trupeşti".

1 Cor. 16,1-3 „Cât despre strângerea de ajutoare pentru sfinţi, precum am rânduit pentru Bisericile Galatiei, aşa să faceţi şi voi. ♣ **În ziua întâi a săptămânii (Duminică), fiecare dintre voi să-şi pună deoparte, strângând cât poate, ca să nu se facă strângerea abia atunci când voi veni**. ♣ Iar când voi veni, pe cei pe care îi veţi socoti, pe aceia îi voi trimite cu scrisori să ducă darul vostru la Ierusalim".

<u>2 Cor. 8,2-4,7-8</u> „**<u>Că în multa lor încercare de necaz, prisosul bucuriei lor şi sărăcia lor cea adâncă au sporit în bogăţia dărniciei lor</u>**, ♣ Căci mărturisesc că **<u>de voia lor au dat, după putere şi peste putere</u>**, ♣ Cu multă rugăminte cerând har de a lua şi ei parte la ajutorarea sfinţilor. ♣ Ci precum întru toate prisosiţi: în credinţă, în cuvânt, în cunoştinţă, în orice sârguinţă, în iubirea voastră către noi, aşa şi în acest dar să prisosiţi. ♣ **Nu cu poruncă o spun, ci încercând şi curăţia dragostei voastre, prin sârguinţa altora**".

2 Cor. 8,20-21 „Prin aceasta ne ferim ca să nu ne defăimeze cineva, în această îmbelşugată strângere de daruri, de care ne îngrijim noi. ♣ **<u>Pentru că ne îngrijim de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci şi înaintea oamenilor</u>**".

2 Cor. 9,1,5-8[1340] „Despre **strângerea de ajutoare pentru sfinţi** îmi este de prisos să vă scriu. ♣ Am socotit deci că este nevoie să îndemn pe fraţi să vină întâi la voi şi să pregătească darul vostru cel dinainte făgăduit, ca el să fie gata, aşa ca un dar, nu ca o faptă de zgârcenie. ♣ Aceasta însă zic: **<u>Cel ce seamănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va şi secera, iar cel ce seamănă cu dărnicie, cu dărnicie va şi secera</u>**. ♣ **Fiecare să dea cum socoteşte cu inima sa, nu cu părere de rău, sau de silă, căci Dumnezeu iubeşte pe cel care dă cu voie bună**. ♣ **<u>Şi Dumnezeu poate să înmulţească tot harul la voi, ca, având totdeauna toată îndestularea în toate, să prisosiţi spre tot lucrul bun</u>**".

[1339] Vezi şi *Comuniunea în Biserică, în Hristos. Slujirea aproapelui*, p. 254-258.
[1340] Vezi şi 2 Cor. 9,7-12, *p. 473.*

Filip. 4,10-11,15-19 „M-am bucurat mult în Domnul, că a înflorit iarăşi purtarea voastră de grijă pentru mine, precum o şi aveaţi, dar v-a lipsit prilejul. ♣ N-o spun ca şi cum aş duce lipsă, fiindcă eu m-am deprins să fiu îndestulat cu ceea ce am. ♣ **Doar şi voi ştiţi, filipenilor, că la începutul Evangheliei, când am plecat din Macedonia, nici o Biserică nu s-a unit cu mine, când era vorba de dat şi de primit, decât voi singuri**. ♣ Pentru că şi în Tesalonic, o dată şi a doua oară, mi-aţi trimis ca să am cele trebuincioase. ♣ **Nu că doar caut darul vostru, dar caut rodul care prisoseşte, în folosul vostru**. ♣ Am de toate şi am şi de prisos; m-am îndestulat primind de la Epafrodit **cele ce mi-aţi trimis, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu**. ♣ **Iar Dumnezeul meu să împlinească toată lipsa voastră după bogăţia Sa, cu slavă, întru Hristos Iisus**”.

8. Nădejdea

Lc. 18,1 „Şi le spunea o pildă cum trebuie să se roage totdeauna şi să nu-şi piardă nădejdea[1341]**”.**

Fapt. 23,6[1342] „Dar Pavel, ştiind că o parte erau saduchei şi cealaltă farisei, a strigat în sinedriu: Bărbaţi fraţi! Eu sunt fariseu, fiu de farisei. **Pentru nădejdea şi învierea morţilor sunt eu judecat**!”

Fapt. 27,25 „De aceea, bărbaţilor, **aveţi curaj, căci am încredere în Dumnezeu**, că aşa va fi după cum mi s-a spus”.

Rom. 4,18 „Împotriva oricărei nădejdi, **Avraam a crezut cu nădejde că el va fi părinte al multor neamuri**, după cum i s-a spus: «Aşa va fi seminţia ta»”.

Rom. 5,3-5 „Şi nu numai atât, **ci ne lăudăm şi în suferinţe, bine ştiind că suferinţa aduce răbdare**, ♣ **Şi răbdarea încercare, şi încercarea nădejde** ♣ **Iar nădejdea nu ruşinează** pentru că iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre, prin Duhul Sfânt, Cel dăruit nouă”.

Rom. 8,24-25 „**Căci prin nădejde ne-am mântuit**; dar nădejdea care se vede nu mai e nădejde. Cum ar nădăjdui cineva ceea ce vede? ♣ Iar dacă nădăjduim ceea ce nu vedem, aşteptăm prin răbdare”.

Rom. 12,12 „**Bucuraţi-vă în nădejde; în suferinţă fiţi răbdători; la rugăciune stăruiţi**”.

Rom. 15,4,13 „Căci toate câte s-au scris mai înainte, s-au scris spre învăţătura noastră, **ca prin răbdarea şi mângâierea, care vin din Scripturi, să avem nădejde**. ♣ **Iar Dumnezeul nădejdii să vă umple pe voi de toată bucuria şi pacea în credinţă**, ca să prisosească nădejdea voastră, prin puterea Duhului Sfânt”.

[1341] Vezi Lc. 18,1-8 *Pilda văduvei stăruitoare*, p. 398.

[1342] Vezi şi Fapt. 24,15-16, *p. 320.*

2 Cor. 1,9 „Ci noi, în noi înşine, ne-am socotit ca osândiţi la moarte, ca să nu ne punem încrederea în noi, ci în Dumnezeu, Cel ce învia pe cei morţi[1343]".

1 Tim. 4,10 „Fiindcă pentru aceasta ne şi ostenim şi suntem ocărâţi şi ne luptăm, căci ne-am pus nădejdea în Dumnezeul cel viu, Care este Mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales al credincioşilor".

1 Tim. 6,17 „Celor bogaţi în veacul de acum porunceşte-le să nu se semeţească, nici să-şi pună nădejdea în bogăţia cea nestatornică, ci în Dumnezeul cel viu, Care ne dă cu belşug toate, spre îndulcirea noastră".

Evr. 6,11 „Dorind dar, ca **fiecare dintre voi să arate aceeaşi râvnă spre adeverirea nădejdii**, până la sfârşit[1344]".

Evr. 10,23 „**Să ţinem mărturisirea nădejdii cu neclintire**, pentru că credincios este Cel ce a făgăduit".

1 In. 3,3 „**Şi oricine şi-a pus în El nădejdea, acesta se curăţeşte pe sine**, aşa cum Acela curat este".

9. Răbdarea

Mt. 10,22 (Mt. 24,13; Mc. 13,13; Lc. 21,19) „Şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui".

Rom. 5,3-4 „Şi nu numai atât, ci ne lăudăm şi în suferinţe, bine ştiind că suferinţa aduce răbdare, ♣ **Şi răbdarea încercare, şi încercarea nădejde".**

Rom. 8,24-25 „Căci prin nădejde ne-am mântuit; dar nădejdea care se vede nu mai e nădejde. Cum ar nădăjdui cineva ceea ce vede? ♣ **Iar dacă nădăjduim ceea ce nu vedem, aşteptăm prin răbdare**".

Rom. 15,4-5 „Căci toate câte s-au scris mai înainte, s-au scris spre învăţătura noastră, **ca prin răbdarea şi mângâierea, care vin din Scripturi, să avem nădejde**. ♣ **Iar Dumnezeul răbdării şi al mângâierii să vă dea vouă a gândi la fel unii pentru alţii, după Iisus Hristos**".

1 Cor. 6,6-8 „Ci frate cu frate se judecă, şi aceasta înaintea necredincioşilor? ♣ Negreşit, **şi aceasta este o scădere pentru voi, că aveţi judecăţi unii cu alţii. Pentru ce nu suferiţi mai bine strâmbătatea? Pentru ce nu răbdaţi mai bine paguba?** ♣ Ci voi înşivă faceţi strâmbătate şi aduceţi pagubă, şi aceasta, fraţilor!"

[1343] Vezi 2 Cor. 1,8-10, *p. 56-57.*
[1344] Vezi Evr. 6,10-12, *p. 405*; Evr. 6,13,17-19, *p. 57.*

2 Cor. 11,20 „Căci de vă robeşte cineva, de vă mănâncă cineva, de vă ia ce e al vostru, de vă priveşte cineva cu mândrie, de vă loveşte cineva peste obraz, - răbdaţi".

Col. 1,11 „Şi întăriţi fiind cu toată puterea, după puterea slavei Lui, spre toată stăruinţa şi **îndelunga-răbdare**".

1 Tes. 5,14 (Ef. 4,2) „… fiţi îndelung-răbdători faţă de toţi".

Evr. 6,12,15 „Ca **să nu fiţi greoi, ci următori ai celor ce, prin credinţă şi îndelungă-răbdare, moştenesc făgăduinţele**. ♣ Şi aşa, având Avraam îndelungă-răbdare, a dobândit făgăduinţa".

Evr. 10,36 „Căci aveţi nevoie de răbdare ca, făcând voia lui Dumnezeu, să dobândiţi făgăduinţa".

Evr. 12,7 „**Răbdaţi spre înţelepţire**, Dumnezeu se poartă cu voi ca faţă de fii. Căci care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepseşte?"

Iac. 1,2-4 „Mare bucurie să socotiţi, fraţii mei, când cădeţi în felurite ispite, ♣ **Ştiind că încercarea credinţei voastre lucrează răbdarea**; ♣ Iar răbdarea să-şi aibă lucrul ei desăvârşit, ca să fiţi desăvârşiţi şi întregi, nelipsiţi fiind de nimic".

Iac. 5,7-11 „**Drept aceea, fiţi îndelung-răbdători, fraţilor, până la venirea Domnului**. Iată, plugarul aşteaptă roada cea scumpă a pământului, îndelung răbdând, până ce primeşte ploaia timpurie şi târzie. ♣ Fiţi, dar, şi voi îndelung-răbdători, întăriţi inimile voastre, căci venirea Domnului s-a apropiat. ♣ Nu vă plângeţi, fraţilor, unul împotriva celuilalt, ca să nu fiţi judecaţi; iată judecătorul stă înaintea uşilor. ♣ **Luaţi, fraţilor, pildă de suferinţă şi de îndelungă răbdare pe proorocii care au grăit în numele Domnului. ♣ Iată, noi fericim pe cei ce au răbdat: aţi auzit de răbdarea lui Iov şi aţi văzut sfârşitul hărăzit lui de Domnul; că mult-milostiv este Domnul şi îndurător**".

10. Smerenia[1345]

In. 5,41,44 „Slavă de la oameni nu primesc. ♣ Cum puteţi voi să credeţi, când primiţi slavă unii de la alţii şi slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutaţi?"

1 Tes. 2,6 „Nici n-am căutat slavă de la oameni, nici de la voi, nici de la alţii, deşi puteam să fim cu greutate, ca apostoli ai lui Hristos".

♣♣♣

[1345] Vezi şi *Întâietatea*, p. 195-196.

Mt. 18,4 „Deci cine se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este cel mai mare în împărăţia cerurilor[1346]**”.**

Mt. 23,12 (Lc. 14,11; Lc. 18,14) „Cine se va înălţa pe sine se va smeri, şi cine se va smeri pe sine se va înălţa[1347]**”.**

Lc. 1,51-52 „Făcut-a tărie cu braţul Său, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor. ♣ **Coborât-a pe cei puternici de pe tronuri şi a înălţat pe cei smeriţi**”.

Lc. 7,1-10 (Mt. 8,5-13[1348]**)** „Şi după ce a sfârşit toate aceste cuvinte ale Sale în auzul poporului, a intrat în Capernaum. ♣ Iar **sluga unui sutaş, care era la el în cinste**, **fiind bolnavă era să moară**. ♣ Şi auzind despre Iisus, a trimis la El bătrâni ai iudeilor, rugându-L să vină şi să vindece pe sluga lui. ♣ Iar ei, venind la Iisus, L-au rugat stăruitor, zicând: Vrednic este să-i faci lui aceasta, ♣ Căci iubeşte neamul nostru şi el ne-a zidit sinagoga. ♣ Iar Iisus mergea cu ei. Şi nefiind El acum departe de casă, a trimis la El prieteni, zicându-I: **Doamne, nu Te osteni, că nu sunt vrednic ca să intri sub acoperământul meu. ♣ <u>De aceea nici pe mine nu m-am socotit vrednic să vin la Tine. Ci spune cu cuvântul şi se va vindeca sluga mea</u>.** ♣ Căci şi eu sunt om pus sub stăpânire, având sub mine ostaşi, şi zic acestuia: Du-te, şi se duce, şi altuia: Vino, şi vine, şi slugii mele: Fă aceasta, şi face. ♣ Iar Iisus, auzind acestea, S-a minunat de el şi, întorcându-Se, a zis mulţimii care venea după El: **Zic vouă că nici în Israel n-am aflat atâta credinţă; ♣ Şi întorcându-se cei trimişi acasă, au găsit sluga sănătoasă**”.

<u>Lc. 14,7-11</u> „**Şi luând seama cum îşi alegeau la masă cele dintâi locuri**, a spus celor chemaţi o pildă, zicând între ei: ♣ **<u>Când vei fi chemat de cineva la nuntă, nu te aşeza în locul cel dintâi, ca nu cumva să fie chemat de el altul mai de cinste decât tine</u>**. ♣ Şi venind cel care te-a chemat pe tine şi pe el, îţi va zice: Dă acestuia locul. Şi atunci, cu ruşine, te vei duce să te aşezi pe locul cel mai de pe urmă. ♣ **Ci, când vei fi chemat, mergând aşează-te în cel din urmă loc, ca atunci când va veni cel ce te-a chemat, el să-ţi zică: Prietene, mută-te mai sus**. Atunci vei avea cinstea în faţa tuturor celor care vor şedea împreună cu tine. ♣ **<u>Căci, oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa</u>**”.

Lc. 17,7-10 „Cine dintre voi, având o slugă la arat sau la păscut turme, îi va zice când se întoarce din ţarină: Vino îndată şi şezi la masă? ♣ Oare, nu-i va zice: Pregăteşte-mi ca să cinez şi, încingându-te, slujeşte-mi, până ce voi mânca şi voi bea şi după aceea vei mânca şi vei bea şi tu? ♣ Va mulţumi, oare, slugii că a făcut cele poruncite? Cred că nu. ♣ **Aşa şi voi, când veţi face toate cele poruncite vouă, să ziceţi: Suntem slugi netrebnice, pentru că am făcut ceea ce eram datori să facem**”.

[1346] Vezi Mt. 18,1-4, *p. 64*.

[1347] Iez. 21,26. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 246.

[1348] Vezi şi Mt. 8,5-13, *p. 390*.

Lc. 18,13-14 „**Iar vameşul, departe stând, nu voia nici ochii să-şi ridice către cer, ci-şi bătea pieptul, zicând: Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului.** ♣ Zic vouă că acesta s-a coborât mai îndreptat la casa sa, decât acela. **Fiindcă oricine se înalţă pe sine se va smeri, iar cel ce se smereşte pe sine se va înălţa**[1349]".

♣♣♣

Fapt. 10,25-26 **„Şi când a fost să intre Petru, Corneliu, întâmpinându-l, i s-a închinat, căzând la picioarele lui.** ♣ **Iar Petru l-a ridicat, zicându-i: Scoală-te. Şi eu sunt om".**

Rom. 12,10,16 „În iubire frăţească, unii pe alţii iubiţi-vă; **în cinste, unii altora daţi-vă întâietate**. ♣ Cugetaţi acelaşi lucru unii pentru alţii; **nu cugetaţi la cele înalte, ci lăsaţi-vă duşi de spre cele smerite. Nu vă socotiţi voi înşivă înţelepţi**".

1 Cor. 9,19 „Căci, deşi sunt liber faţă de toţi, **m-am făcut rob tuturor, ca să dobândesc pe cei mai mulţi**".

2 Cor. 7,6 „**Dar Dumnezeu, Cel ce mângâie pe cei smeriţi**, ne-a mângâiat pe noi cu venirea lui Tit".

2 Cor. 11,7 „Sau am făcut păcat că v-am propovăduit în dar Evanghelia lui Dumnezeu, **smerindu-mă pe mine însumi, pentru ca voi să vă înălţaţi**?"

Filip. 2,3 „Nu faceţi nimic din duh de ceartă, nici din slavă deşartă, ci **cu smerenie unul pe altul socotească-l mai de cinste decât el însuşi**".

Filip. 2,7-8 **„Ci S-a deşertat pe Sine, chip de rob luând, făcându-Se asemenea oamenilor, şi la înfăţişare aflându-Se ca un om,** ♣ **S-a smerit pe Sine, ascultător făcându-Se până la moarte, şi încă moarte pe cruce**[1350]**".**

Filip. 4,12 „**Ştiu să fiu şi smerit**, ştiu să am şi de prisos; în orice şi în toate m-am învăţat să fiu şi sătul şi flămând, şi în belşug şi în lipsă".

Iac. 1,9-10 „Iar **fratele cel smerit să se laude întru înălţimea sa,** ♣ **Şi cel bogat întru smerenia sa**, pentru că va trece ca floarea ierbii".

1 Petr. 5,5-6 (Iac. 4,6-7,10) „Tot aşa şi voi, fiilor duhovniceşti, supuneţi-vă preoţilor; şi toţi, unii faţă de alţii, îmbrăcaţi-vă întru smerenie, pentru că **Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har**[1351]. ♣ Deci, **smeriţi-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca El să vă înalţe la timpul cuvenit**".

[1349] Vezi Lc. 18,9-14 *Pilda vameşului şi a fariseului*, p. 436.

[1350] Vezi Filip. 2,5-11, *p. 82.*

[1351] Pild. 3,34. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 246. Vezi şi Iac. 4,6-7,10, *p. 351*; Ef. 4,2,32, *p. 447.*

Ziua Domnului

Is. 56,2,4-5 „**Fericit este omul care săvârşeşte acestea şi care ţine la ele: Păzeşte ziua de odihnă ca să nu fie pângărită** şi îşi fereşte mâna lui ca să nu făptuiască nici un rău. ♣ … **Celor care păzesc zilele Mele de odihnă** şi aleg ceea ce Îmi este plăcut Mie şi stăruie în legământul Meu, ♣ **Le voi da în casa Mea** şi înăuntrul zidurilor Mele un nume şi un loc mai de preţ decât fii şi fiice; le voi da un nume veşnic şi nepieritor".

1. Duminica

Ier. 31,31 „Iată vin zile, zice Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel şi cu casa lui Iuda legământ nou".

Evr. 4,9 „Drept aceea, s-a lăsat altă sărbătoare de odihnă poporului lui Dumnezeu".

Ps. 117,24 „Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm şi să ne veselim întru ea".

♣♣♣

Mt. 28,1 (Mc. 16,1-2; Lc. 24,1; In. 20,1)[1352] **„După ce a trecut sâmbăta, când se lumina de ziua întâi a săptămânii (Duminică), au venit Maria Magdalena şi cealaltă Marie, ca să vadă mormântul".**

In. 20,19,26 „Şi fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămânii (duminica), şi uşile fiind încuiate, unde erau adunaţi ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus şi a stat în mijloc şi le-a zis: Pace vouă! ♣ Şi după opt zile, ucenicii Lui erau iarăşi înăuntru, şi Toma, împreună cu ei. Şi a venit Iisus, uşile fiind încuiate, şi a stat în mijloc şi a zis: Pace vouă![1353]"

Fapt. 1,4; Fapt. 2,1 „Şi cu ei petrecând, le-a poruncit să nu se depărteze de Ierusalim, ci să aştepte făgăduinţa Tatălui, pe care (a zis El) aţi auzit-o de la Mine. ♣♣ Şi când a sosit ziua Cincizecimii, erau toţi împreună în acelaşi loc[1354]**".**

[1352] Vezi şi *Învierea Domnului*, p. 111-113.
[1353] Vezi In. 20,19-24,26, *p. 115.*
[1354] Vezi *Cincizecimea*, p. 45-46.

Fapt. 20,7 „<u>În ziua întâi a săptămânii (Duminică) adunându-ne noi să frângem pâinea</u>, Pavel, care avea de gând să plece a doua zi, a început să le vorbească şi a prelungit cuvântul lui până la miezul nopţii”.

1 Cor. 16,2 „<u>În ziua întâi a săptămânii (Duminică)</u>, fiecare dintre voi să-şi pună deoparte, strângând cât poate, ca să nu se facă strângerea abia atunci când voi veni”.

<u>Evr. 4,4-11</u>[1355] „Căci undeva, despre ziua a şaptea, a zis astfel: «Şi S-a odihnit Dumnezeu în ziua a şaptea de toate lucrurile Sale[1356]». ♣ Şi în acelaşi loc, zice iarăşi: «Nu vor intra întru odihna Mea![1357]». ♣ Deci, de vreme ce rămâne ca unii să intre în odihnă, iar aceia cărora mai dinainte li s-a binevestit, pentru nesupunerea lor, n-au intrat, ♣ **<u>Dumnezeu hotărăşte din nou o zi,</u> astăzi rostind prin gura lui David, după atâta vreme, precum s-a zis mai sus: «<u>Dacă veţi auzi astăzi glasul Lui, nu învârtoşaţi inimile voastre</u>**[1358]». ♣ Căci dacă Iosua le-ar fi adus odihnă, Dumnezeu n-ar mai fi vorbit, după acestea, de o altă zi de odihnă. ♣ **<u>Drept aceea, s-a lăsat altă sărbătoare de odihnă poporului lui Dumnezeu</u>**. ♣ Pentru că cine a intrat în odihna lui Dumnezeu s-a odihnit şi el de lucrurile lui, precum Dumnezeu de ale Sale. ♣ **<u>Să ne silim, deci, ca să intrăm în acea odihnă, ca nimeni să nu cadă în aceeaşi pildă a neascultării</u>**”.

Apoc. 1,9-10 „Eu Ioan, fratele vostru ... . ♣ **Am fost în duh în zi de duminică** şi am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiţă”.

2. Sâmbăta

<u>Deut. 5,15 „Adu-ţi aminte că ai fost rob în pământul Egiptului şi Domnul Dumnezeul tău te-a scos de acolo cu mână tare şi cu braţ înalt şi de aceea ţi-a poruncit Domnul Dumnezeul tău să păzeşti ziua odihnei şi să o ţii cu sfinţenie</u>”.

♣♣♣

Mt. 12,1-8 (Mc. 2,23-26,28; Lc. 6,1-5) „În vremea aceea, **mergea Iisus, într-o zi de sâmbătă, printre semănături, iar ucenicii Lui au flămânzit şi <u>au început să smulgă spice şi să mănânce</u>**. ♣ Văzând aceasta, fariseii au zis Lui: **Iată, ucenicii Tăi fac ceea ce nu se cuvine să facă sâmbăta**. ♣ Iar El le-a zis: **Au n-aţi citit ce-a făcut David când a flămânzit, el şi cei ce erau cu el?** ♣ Cum a intrat în casa Domnului şi a mâncat pâinile punerii înainte, care nu se cuveneau lui să le mănânce, nici celor ce erau cu el, ci numai preoţilor? ♣ Sau n-aţi citit în Lege că **preoţii, sâmbăta, în templu, calcă sâmbăta şi sunt fără de vină?** ♣ **<u>Ci grăiesc vouă că mai mare decât templul este aici.</u>** ♣ **Dacă ştiaţi ce înseamnă: Milă voiesc iar nu**

[1355] Vezi şi <u>Evr. 4,1-3</u>, *p. 454.*
[1356] Fac. 2,2. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 247.
[1357] Ps. 94,12.
[1358] Ps. 94,8.

jertfă, n-aţi fi osândit pe cei nevinovaţi. ♣ **Că Domn este şi al sâmbetei Fiul Omului**".

Mt. 12,10-13 (Mc. 3,1-6[1359]; Lc. 6,6-11) „Şi iată un om având mâna uscată. Şi L-au întrebat, zicând: **Cade-se, oare, a vindeca sâmbăta?** Ca să-L învinuiască. ♣ El le-a zis: **Cine va fi între voi omul care va avea o oaie şi, de va cădea ea sâmbăta în groapă, nu o va apuca şi o va scoate? ♣ Cu cât se deosebeşte omul de oaie! De aceea se cade a face bine sâmbăta**. ♣ Atunci i-a zis omului: Întinde mâna ta. El a întins-o şi s-a făcut sănătoasă ca şi cealaltă".

Mt. 27,62 „Iar a doua zi, care este după vineri, s-au adunat arhiereii şi fariseii la Pilat[1360]".

Mc. 1,21,23,25-26 (Lc. 4,31,33,35) „**Şi venind în Capernaum şi îndată intrând sâmbăta în sinagogă**, îi învăţa. ♣ **Şi era în sinagoga lor un om cu duh necurat, care striga tare**, ♣ Şi Iisus l-a certat, zicând: Taci şi ieşi din el. ♣ Şi scuturându-l duhul cel necurat şi strigând cu glas mare, a ieşit din el[1361]".

Mc. 2,27 „Sâmbăta a fost făcut pentru om, iar nu omul pentru sâmbătă".

Lc. 13,10-17 „**Şi învăţa Iisus într-una din sinagogi sâmbăta**. ♣ Şi iată **o femeie care avea de optsprezece ani un duh de neputinţă şi care era gârbovă**, de nu putea să se ridice în sus nicidecum; ♣ **Iar Iisus, văzând-o, a chemat-o şi i-a zis: Femeie, eşti dezlegată de neputinţa ta**. ♣ Şi Şi-a pus mâinile asupra ei, şi ea îndată s-a îndreptat şi slăvea pe Dumnezeu. ♣ Iar **mai-marele sinagogii, mâniindu-se că Iisus a vindecat-o sâmbăta, răspunzând, zicea mulţimii: Şase zile sunt în care trebuie să se lucreze; venind deci într-acestea, vindecaţi-vă, dar nu în ziua sâmbetei! ♣** Iar Domnul i-a răspuns şi a zis: **Făţarnicilor! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sâmbăta boul său, sau asinul de la iesle, şi nu-l duce să-l adape? ♣ Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sâmbetei? ♣** Şi zicând El acestea, s-au ruşinat toţi care erau împotriva Lui, şi toată mulţimea se bucura de faptele strălucite săvârşite de El".

Lc. 14,1-6 „**Şi când a intrat El în casa unuia dintre căpeteniile fariseilor sâmbăta, ca să mănânce, şi ei Îl pândeau**, ♣ Iată un om bolnav de idropică era înaintea Lui. ♣ Şi, răspunzând, Iisus a zis către învăţătorii de lege şi către farisei, spunând: **Cuvine-se a vindeca sâmbăta ori nu? ♣ Ei însă au tăcut. Şi luându-l, l-a vindecat şi i-a dat drumul**. ♣ Şi către ei a zis: **Care dintre voi, de-i cădea fiul sau boul în fântână nu-l va scoate îndată în ziua sâmbetei?** ♣ Şi n-au putut să-i răspundă la acestea".

[1359] Vezi şi Mc. 3,1-6, *p 149-150.*

[1360] Vezi Mt. 27,57-66, *p. 110-111*.

[1361] Vezi Mc. 1,21-27 (Lc. 4,31-36), *p. 149.*

In. 5,1-18 „După acestea era o sărbătoare a iudeilor şi Iisus S-a suit la Ierusalim. ♣ **Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare, care pe evreieşte se numeşte Vitezda, având cinci pridvoare**. ♣ În acestea zăceau mulţime de bolnavi, orbi, şchiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei. ♣ Căci un înger al Domnului se cobora la vreme în scăldătoare şi tulbura apa şi cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ţinut. ♣ **Şi era acolo un om, care era bolnav de treizeci şi opt de ani**. ♣ Iisus, văzându-l pe acesta zăcând şi ştiind că este aşa încă de multă vreme, i-a zis: **Voieşti să te faci sănătos?** ♣ Bolnavul I-a răspuns: **Doamne, nu am om, care să mă arunce în scăldătoare, când se tulbură apa; că, până când vin eu, altul se coboară înaintea mea**. ♣ **Iisus i-a zis: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă.** ♣ **Şi îndată omul s-a făcut sănătos, şi-a luat patul şi umbla. Dar în ziua aceea era sâmbătă**. ♣ Deci ziceau iudeii către cel vindecat: **Este zi de sâmbătă şi nu-ţi este îngăduit să-ţi iei patul**. ♣ **El le-a răspuns: Cel ce m-a făcut sănătos, Acela mi-a zis: Ia-ţi patul şi umblă**. ♣ Ei l-au întrebat: Cine este omul care ţi-a zis: Ia-ţi patul tău şi umblă? ♣ Iar cel vindecat nu ştia cine este, căci Iisus se dăduse la o parte din mulţimea care era în acel loc. ♣ După aceasta Iisus l-a aflat în templu şi i-a zis: **Iată că te-ai făcut sănătos. De acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu-ţi fie ceva mai rău**. ♣ Atunci omul a plecat şi a spus iudeilor că Iisus este Cel ce l-a făcut sănătos. ♣ **Pentru aceasta iudeii prigoneau pe Iisus şi căutau să-L omoare, că făcea aceasta sâmbăta**. ♣ Dar Iisus le-a răspuns: Tatăl Meu până acum lucrează; şi Eu lucrez. ♣ Deci pentru aceasta căutau mai mult iudeii să-L omoare, nu numai pentru că dezlega sâmbăta, ci şi pentru că zicea că Dumnezeu este Tatăl Său, făcându-Se pe Sine deopotrivă cu Dumnezeu".

In. 7,19-24 „Oare nu Moise v-a dat Legea? Şi nimeni dintre voi nu ţine Legea. **De ce căutaţi să Mă ucideţi?** ♣ **Şi mulţimea a răspuns: Ai demon. Cine caută să te ucidă?** ♣ Iisus a răspuns şi le-a zis: Un lucru am făcut şi toţi vă miraţi. ♣ De aceea Moise v-a dat tăierea împrejur, nu că este de la Moise, ci de la părinţi, şi sâmbăta tăiaţi împrejur pe om. ♣ **Dacă omul primeşte tăierea împrejur sâmbăta, ca să nu se strice Legea lui Moise, vă mâniaţi pe Mine că am făcut sâmbăta un om întreg sănătos?** ♣ **Nu judecaţi după înfăţişare, ci judecaţi judecată dreaptă**".

In. 9,14-16 „**Şi era sâmbătă în ziua în care Iisus a făcut tină şi i-a deschis ochii**. ♣ Deci iarăşi îl întrebau şi fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei, şi m-am spălat şi văd. ♣ Deci ziceau unii dintre farisei: **Acest om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ţine sâmbăta**. **Iar alţii ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minuni?** Şi era dezbinare între ei[1362]".

♣♣♣

Fapt. 15,21 „Căci Moise are din timpuri vechi prin toate cetăţile propovăduitorii săi, fiind citit în sinagogi în fiecare sâmbătă[1363]".

[1362] Vezi In. 9,1-38, *p. 153-154*.
[1363] Vezi *Sinodul apostolic*, p. 236-237.

Col. 2,16-17 „Nimeni deci să nu vă judece pentru mâncare sau băutură, sau cu privire la vreo sărbătoare, sau lună nouă, sau la sâmbete, ♣ Care sunt umbră celor viitoare iar trupul (este) al lui Hristos".

3. Sărbători

Est. 9,22 „Întrucât acestea sunt zilele în care Iudeii au fost lăsaţi în pace de vrăjmaşii lor şi întrucât aceasta este luna în care întristarea lor s-a prefăcut în bucurie şi tânguirea în zi de sărbătoare. **Să facă dar din ele zile de petrecere şi de veselie, trimiţându-şi unii altora daruri şi dând milostenie la săraci**".

Evr. 12,22 „Ci v-aţi apropiat de muntele Sion şi de cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul cel ceresc şi de zeci de mii de îngeri, în adunare sărbătorească".

♣♣♣

Mt. 26,2 (In. 11,55; In. 13,1) „Ştiţi că peste două zile va fi Paştile şi Fiul Omului va fi dat să fie răstignit".

Mt. 26,17 (Mc. 14,12; Lc. 22,1;7) „În cea dintâi zi a Azimelor, au venit ucenicii la Iisus şi L-au întrebat: Unde voieşti să-Ţi pregătim să mănânci Paştile?"

Lc. 2,41-42 „Şi părinţii Lui, în fiecare an, se duceau de sărbătoarea Paştilor, la Ierusalim. ♣ **Iar când a fost El de doisprezece ani, s-au suit la Ierusalim, după obiceiul sărbătorii**[1364]".

In. 2,13,23 „Şi erau aproape **Paştile iudeilor, şi Iisus S-a urcat la Ierusalim**. ♣ Şi când era în Ierusalim, la sărbătoarea Paştilor, mulţi au crezut în numele Lui, văzând minunile pe care le făcea".

In. 7,1-2 „Şi după aceea mergea Iisus prin Galileea, căci nu voia să meargă prin Iudeea, deoarece iudeii căutau să-L ucidă. ♣ **Şi era aproape sărbătoarea iudaică a corturilor**".

In. 10,22 „Şi era atunci la Ierusalim **sărbătoarea înnoirii templului** şi era iarnă".

Fapt. 12,3-4 „Şi văzând că este pe placul iudeilor, a mai luat şi pe Petru, (**şi erau zilele Azimelor**) ♣ Pe care şi prinzându-l l-a băgat în temniţă**,** dându-l la patru străji de câte patru ostaşi, ca să-l păzească, vrând să-l scoată la popor după Paşti".

Fapt. 18,21 „Ci, despărţindu-se de ei, a zis: **Trebuie, negreşit, ca sărbătoarea care vine s-o fac la Ierusalim**, dar, cu voia Domnului, mă voi întoarce iarăşi la voi".

[1364] Vezi Lc. 2,40-52, *p. 86-87.*

Fapt. 20,16 „Căci Pavel hotărâse să treacă pe apă pe lângă Efes, ca să nu i se întârzie în Asia, pentru că **se grăbea să fie, dacă i-ar fi cu putinţă, la Ierusalim, de ziua Cincizecimii**".

Fapt. 27,9 „Şi trecând multă vreme şi plutirea fiind periculoasă, fiindcă trecuse şi postul (**sărbătorii Ispăşirii, care se ţinea la evrei toamna**) ...".

1 Cor. 16,8 „Voi rămâne însă în Efes, **până la praznicul Cincizecimii**".

Evr. 11,28 „Prin credinţă, a rânduit Paştile şi stropirea cu sânge, ca îngerul nimicitor să nu se atingă de cei întâi-născuţi ai lor[1365]**".**

1 Cor. 5,7 „Curăţiţi aluatul cel vechi, ca să fiţi frământătură nouă, precum şi sunteţi fără aluat; căci Paştile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi".

[1365] Ieş. 12,21-30.

ÎNVĂȚĂTURI. SFATURI

Mt. 7,6 „Nu daţi cele sfinte câinilor, nici **nu aruncaţi mărgăritarele voastre înaintea porcilor**, ca nu cumva să le calce în picioare şi, întorcându-se, să vă sfâşie pe voi”.

Mt. 7,12 (Lc. 6,31) „Ci toate câte voiţi să vă facă vouă oamenii, asemenea şi voi faceţi lor[1366]**, că aceasta este Legea şi proorocii”.**

Mt. 9,16-17 (Lc. 5,36-37) „**Nimeni nu pune un petic de postav nou la o haină veche**, căci peticul acesta, ca umplutură, trage din haină şi se face o ruptură şi mai rea. ♣ **Nici nu pun oamenii vin nou în burdufuri vechi; alminterea burdufurile crapă**: vinul se varsă şi burdufurile se strică; ci pun vin nou în burdufuri noi şi amândouă se păstrează împreună”.

Mt. 10,24-25 (Lc. 6,40; In. 13,16; In. 15,20) „Nu este ucenic mai presus de învăţătorul său, **nici slugă mai presus de stăpânul său. ♣ Destul este ucenicului să fie ca învăţătorul şi slugii ca stăpânul”.**

Lc. 14,34-35 „**Bună este sarea, dar dacă şi sarea se va strica, cu ce va fi dreasă? ♣ Nici în pământ, nici în gunoi, nu este de folos, ci o aruncă afară**. Cine are urechi de auzit să audă”.

1 Cor. 15,33-34 „Nu vă lăsaţi înşelaţi. <u>Tovărăşiile rele strică obiceiurile bune</u>. ♣ Treziţi-vă cum se cuvine şi nu păcătuiţi ...”.

1. Adevăr

Gal. 4,16 „<u>Am ajuns deci vrăjmaşul vostru spunându-vă adevărul</u>?”

In. 1,17 „Pentru că Legea prin Moise s-a dat, iar <u>harul şi adevărul au venit prin Iisus Hristos</u>”.

In. 3,21 „<u>Dar cel care lucrează adevărul vine la Lumină</u>, ca să se arate faptele lui, că în Dumnezeu sunt săvârşite”.

In. 4,23-24 „Dar vine ceasul şi acum este, când adevăraţii închinători se vor închina Tatălui în duh şi în adevăr, că şi Tatăl astfel de închinători îşi doreşte. ♣ **Duh este Dumnezeu şi cei ce I se închină trebuie să i se închine în duh şi în adevăr**”.

[1366] Tob. 4,15. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 258.

In. 8,31-32 „Deci zicea Iisus către iudeii care crezuseră în El: **Dacă veţi rămâne în cuvântul Meu, sunteţi cu adevărat ucenici ai Mei**; ♣ **Şi veţi cunoaşte adevărul, iar adevărul vă va face liberi**".

In. 17,17-19 „**Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevărul.** ♣ Precum M-ai trimis pe Mine în lume, şi Eu i-am trimis pe ei în lume. ♣ **Pentru ei Eu Mă sfinţesc pe Mine Însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr**".

In. 18,37 „Deci i-a zis Pilat: Aşadar eşti Tu împărat? Răspuns-a Iisus: Tu zici că Eu sunt împărat. **Eu spre aceasta M-am născut şi pentru aceasta am venit în lume, ca să dau mărturie pentru adevăr; oricine este din adevăr ascultă glasul Meu**".

♣♣♣

Fapt. 26,25[1367] „Iar Pavel a zis: Nu sunt nebun, prea puternice Festus, **ci grăiesc cuvintele adevărului şi ale înţelepciunii**".

2 Cor. 13,8 „Căci împotriva adevărului n-avem nici o putere; avem pentru adevăr".

Gal. 5,7 „Voi alergaţi bine. **Cine v-a oprit ca să nu vă supuneţi adevărului?**"

Ef. 4,15,21,24-25 „Ci ţinând adevărul, în iubire, să creştem întru toate pentru El, Care este capul - Hristos. ♣ **Dacă, într-adevăr, L-aţi ascultat şi aţi fost învăţaţi întru El, aşa cum este adevărul întru Iisus**; ♣ **Şi să vă îmbrăcaţi în omul cel nou, cel după Dumnezeu, zidit întru dreptate şi în sfinţenia adevărului**. ♣ Pentru aceea, lepădând minciuna, grăiţi adevărul fiecare cu aproapele său, căci unul altuia suntem mădulare".

Ef. 5,9 „Pentru că roada luminii e în orice bunătate, dreptate şi adevăr".

Ef. 6,14 „Staţi deci tari, având mijlocul vostru încins cu adevărul şi îmbrăcându-vă cu platoşa dreptăţii".

Tit 1,1 „Pavel, robul lui Dumnezeu şi apostol al lui Iisus Hristos, după credinţa aleşilor lui Dumnezeu şi **după cunoştinţa adevărului cel întocmai cu dreapta credinţă**".

2 Tim. 3,7 „Mereu învăţând şi neputând niciodată să ajungă la cunoaşterea adevărului[1368]**".**

[1367] 2 Cor. 4,1-2, *p. 363.*

[1368] Vezi 2 Tim. 3,6-9,13, *p. 501.*

Evr. 10,26 „Căci dacă păcătuim de voia noastră, după ce am luat cunoştiinţă despre adevăr, nu ne mai rămâne, pentru păcate, nici o jertfă".

Iac. 3,14 „Iar dacă aveţi râvnire amară şi zavistie, în inimile voastre, nu vă lăudaţi, nici nu minţiţi împotriva adevărului".

1 Petr. 1,22 „**Curăţindu-vă sufletele prin ascultarea de adevăr**, spre nefăţarnică iubire de fraţi, iubiţi-vă unul pe altul, din toată inima, cu toată stăruinţa".

1 In. 3,18-19 „**Fiii mei, să nu iubim cu vorba, numai din gură, ci cu fapta şi cu adevărul**. ♣ În aceasta vom cunoaşte că suntem din adevăr şi în faţa lui Dumnezeu vom afla odihnă inimii noastre".

2 In. 1,1-2,4 „Preotul, către aleasa Doamnă şi către fiii ei, pe care ei îi iubesc întru adevăr şi nu numai eu, ci şi toţi care au cunoscut adevărul, ♣ **Pentru adevărul care rămâne în noi şi va fi cu noi în veac**. ♣ M-am bucurat foarte, că am aflat pe unii din fiii tăi umblând întru adevăr, precum am primit poruncă de la Tatăl".

3 In. 1,4,8 „Mai mare bucurie decât aceasta nu am, ca să aud că fiii mei umblă întru adevăr. ♣ **Noi, deci, datori suntem să sprijinim pe unii ca aceştia, ca să fim împreună-lucrători pentru adevăr**".

2. Binecuvântări

2 Cor. 13,13 „Harul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi!"

Gal. 6,18 (Filip. 4,21; Filim. 1,25) „Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru, fraţilor! Amin".

Ef. 6,23-24 „Pace fraţilor şi dragoste, cu credinţă de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul Iisus Hristos. ♣ **Harul fie cu toţi care iubesc pe Domnul nostru Iisus Hristos întru curăţie**".

2 Tes. 3,16 „Şi Însuşi Domnul păcii să vă dăruiască vouă pace totdeauna şi în tot chipul! Domnul fie cu voi cu toţi!"

2 Tim. 4,22 „Domnul Iisus Hristos să fie cu duhul tău! Harul fie cu voi! Amin".

Tit 1,4[1369] **„... Har, milă şi pace, de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru".**

Evr. 13,25 (1 Tim. 6,21) „Harul fie cu voi cu toţi! Amin".

[1369] Rom. 1,7; 1 Cor. 1,3; 2 Cor. 1,2; Gal. 1,3; Ef. 1,2; Filip. 1,2; Col. 1,2; 1 Tes. 1,1; 2 Tes. 1,2; Filim. 1,3; 1 Tim. 1,2; 2 Tim. 1,2; 2 In. 1,3.

1 Petr. 1,2 „ … har vouă şi pacea să se înmulţească!”

1 Petr. 5,14 „Pace vouă tuturor, celor întru Hristos Iisus. Amin”.

2 Petr. 1,2 „Har vouă şi pacea să se înmulţească, întru cunoştinţa lui Dumnezeu şi a lui Iisus, Domnul nostru”.

Apoc. 1,4 „Ioan, celor şapte Biserici, care sunt în Asia: **Har vouă şi pace de la Cel ce este şi Cel ce era şi Cel ce vine şi de la cele şapte duhuri, care sunt înaintea scaunului Lui**”.

Apoc. 22,21[1370] **„Harul Domnului Iisus Hristos, cu voi cu toţi! Amin”.**

3. Bogăție

2 Cor. 8,9 „Căci cunoaşteţi harul Domnului nostru Iisus Hristos, că El, bogat fiind, pentru voi a sărăcit, ca voi cu sărăcia Lui să vă îmbogăţiţi”.

1 In. 3,17 „Iar cine are bogăţia lumii acesteia şi se uită la fratele său care este în nevoie şi îşi închide inima faţă de el, cum rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu?”

Mt. 16,26 (Mc. 8,36-37; Lc. 9,25) „Pentru că ce-i va folosi omului, dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?”

♣♣♣

Mt. 6,19-21 (Lc. 12,33-34[1371]**)** „**Nu vă adunaţi comori pe pământ**, unde molia şi rugina le strică şi unde furii le sapă şi le fură. ♣ **Ci adunaţi-vă comori în cer**, unde nici molia, nici rugina nu le strică, unde furii nu le sapă şi nu le fură. ♣ **Căci unde este comoara ta, acolo va fi şi inima ta**”.

Mc. 10,17-27 (Mt. 19,16-26[1372]**; Lc. 18,18-27)** „Şi când ieşea El în drum, alergând la El unul şi îngenunchind înaintea Lui, Îl întreba: **Învăţătorule bun, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică?** ♣ Iar Iisus i-a răspuns: De ce-Mi zici bun? Nimeni nu este bun decât unul Dumnezeu. ♣ Ştii poruncile: Să nu ucizi, să nu săvârşeşti adulter, să nu furi, să nu mărturiseşti strâmb, să nu înşeli pe nimeni, cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta. ♣ Iar el I-a zis: Învăţătorule, acestea toate le-am păzit din tinereţile mele. ♣ **Iar Iisus, privind la el cu dragoste, i-a zis**: Un lucru îţi mai lipseşte: **Mergi, vinde tot ce ai, dă săracilor şi vei avea comoară în cer; şi apoi, luând crucea, vino şi urmează Mie**. ♣ **Dar el, întristându-se de cuvântul acesta, a plecat mâhnit, căci**

[1370] Rom. 16,20,24; 1 Cor. 16,23;1 Tes. 5,28; 2 Tes. 3,18.
[1371] Vezi şi Lc. 12,33-34 (Mt. 6,19-21), *p. 472.*
[1372] Vezi şi Mt. 19,16-22 (Mc. 10,17-22; Lc. 18,18-23), *p. 275-276.*

avea multe bogăţii. ♣ Şi Iisus, uitându-Se în jur, a zis către ucenicii Săi: Cât de greu vor intra bogaţii în împărăţia lui Dumnezeu! ♣ Iar ucenicii erau uimiţi de cuvintele Lui. Dar Iisus, răspunzând iarăşi, le-a zis: **Fiilor, cât de greu este celor ce se încred în bogăţii să intre în împărăţia lui Dumnezeu! ♣ Mai lesne este cămilei să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în împărăţia lui Dumnezeu**. ♣ Iar ei, mai mult uimindu-se, ziceau unii către alţii: Şi cine poate să se mântuiască? ♣ Iisus, privind la ei, le-a zis: La oameni lucrul e cu neputinţă, dar nu la Dumnezeu. Căci la Dumnezeu toate sunt cu putinţă".

Lc. 1,51,53 „Făcut-a tărie cu braţul Său, risipit-a pe cei mândri în cugetul inimii lor. ♣ **Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătăţi şi pe cei bogaţi i-a scos afară deşerţi**".

Lc. 6,24-25 „**Dar vai vouă bogaţilor, că vă luaţi pe pământ mângâierea voastră**. ♣ Vai vouă celor ce sunteţi sătui acum, că veţi flămânzi. Vai vouă celor ce astăzi râdeţi, că veţi plânge şi vă veţi tângui".

Lc. 12,13-21 ***Pilda bogatului căruia i-a rodit ţarina***[1373]

Lc. 16,13-14 (Mt. 6,24) „**Nici o slugă nu poate să slujească la doi stăpâni. Fiindcă sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va ţine şi pe celălalt îl va dispreţui. Nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu şi lui mamona**. ♣ Toate acestea le auzeau şi fariseii, **care erau iubitori de argint** şi-L luau în bătaie de joc".

Lc. 16,19-31 ***Pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr***[1374]

Lc. 19,8-10 „**Iar Zaheu, stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor şi, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit**. ♣ Şi a zis către el Iisus: Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci şi acesta este fiu al lui Avraam. ♣ Căci Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut[1375]".

♣♣♣

Fapt. 4,32 „Iar inima şi sufletul mulţimii celor ce au crezut erau una şi nici unul nu zicea că este al său ceva din averea sa, ci toate le erau de obşte[1376]**".**

1 Tim. 6,9-10 „**Cei ce vor să se îmbogăţească, dimpotrivă, cad în ispită şi în cursă şi în multe pofte nebuneşti şi vătămătoare, ca unele care cufundă pe oameni în ruină şi în pierzare. ♣ Că iubirea de argint este rădăcina tuturor relelor şi cei ce au poftit-o cu înfocare au rătăcit de la credinţă, şi s-au străpuns cu multe dureri".**

[1373] Vezi Lc. 12,13-21 *Pilda bogatului căruia i-a rodit ţarina*, p. 346.
[1374] Vezi Lc. 16,19-31 *Pilda bogatului nemilostiv şi a săracului Lazăr*, p. 304.
[1375] Vezi Lc. 19,1-10, *p. 161*.
[1376] Vezi Fapt. 4,4,32-37, *p. 255*; Flip. 3,7-8, *p. 516.*

1 Tim. 6,17-19 **„Celor bogaţi în veacul de acum porunceşte-le să nu se semeţească, nici să-şi pună nădejdea în bogăţia cea nestatornică, ci în Dumnezeul cel viu, Care ne dă cu belşug toate, spre îndulcirea noastră, ♣ Să facă ce e bine, să se înavuţească în fapte bune, să fie darnici, să fie cu inimă largă, ♣ Agonisindu-şi lor bună temelie în veacul viitor, ca să dobândească, cu adevărat, viaţa veşnică".**

Evr. 10,34 **„Căci aţi avut milă de cei închişi, iar răpirea averilor voastre aţi primit-o cu bucurie, bine ştiind că voi aveţi o mai bună şi statornică avere".**

Iac. 1,9-11 „Iar fratele cel smerit să se laude întru înălţimea sa, ♣ **Şi cel bogat întru smerenia sa, pentru că va trece ca floarea ierbii**. ♣ Căci a răsărit soarele arzător şi a uscat iarba şi floarea ei a căzut şi frumuseţea feţei ei a pierit; **tot aşa se va veşteji şi bogatul în alergăturile sale**".

Iac. 2,1-9 „Fraţii mei, nu căutând la faţa omului să aveţi credinţa în Domnul nostru Iisus Hristos, Domnul slavei. ♣ Căci, **dacă va intra în adunarea voastră un om cu inele de aur în degete, în haină strălucită, şi va intra şi un sărac, în haină murdară, ♣ Iar voi puneţi ochii pe cel care poartă haină strălucită şi-i ziceţi: Tu şezi bine aici, pe când săracului îi ziceţi: Tu stai acolo, în picioare, sau: Şezi jos, la picioarele mele**, ♣ N-aţi făcut voi, oare, în gândul vostru, deosebire între unul şi altul **şi nu v-aţi făcut judecători cu socoteli viclene?** ♣ Ascultaţi, iubiţii mei fraţi: **Au nu Dumnezeu i-a ales pe cei ce sunt săraci în ochii lumii, dar bogaţi în credinţă şi moştenitori ai împărăţiei** pe care a făgăduit-o El celor ce Îl iubesc? ♣ **Iar voi aţi necinstit pe cel sărac! Oare nu bogaţii vă asupresc pe voi şi nu ei vă târăsc la judecăţi?** ♣ Nu sunt ei cei ce hulesc numele cel bun întru care aţi fost chemaţi? ♣ Dacă, într-adevăr, împliniţi legea împărătească, potrivit Scripturii: «Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi[1377]», bine faceţi; ♣ **Iar de căutaţi la faţa omului, faceţi păcat şi legea vă osândeşte ca pe nişte călcători de lege**".

Iac. 5,1-6 „**Veniţi acum, voi bogaţilor, plângeţi şi vă tânguiţi de necazurile care vor să vină asupra voastră**. ♣ **Bogăţia voastră a putrezit şi hainele voastre le-au mâncat moliile**. ♣ Aurul vostru şi argintul au ruginit şi rugina lor va fi mărturie asupra voastră şi ca focul va mistui trupurile voastre; aţi strâns comori în vremea din urmă. ♣ **Dar, iată, plata lucrătorilor care au secerat ţarinile voastre, pe care voi aţi oprit-o, strigă**; şi strigătele secerătorilor au intrat în urechile **Domnului Sabaot**. ♣ **V-aţi desfătat pe pământ şi v-aţi dezmierdat; hrănit-aţi inimile voastre în ziua înjunghierii**. ♣ Osândit-aţi, omorât-aţi pe cel drept; el nu vi se împotriveşte".

Apoc. 3,17-18 **„Fiindcă tu zici: Sunt bogat şi m-am îmbogăţit şi de nimic nu am nevoie! Şi nu ştii că tu eşti cel ticălos şi vrednic de plâns, şi sărac şi orb şi gol! ♣ Te sfătuiesc să cumperi de la Mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogăţeşti, şi veşminte albe ca să te îmbraci şi să nu se dea pe faţă ruşinea goliciunii tale, şi alifie de ochi ca să-ţi ungi ochii şi să vezi".**

[1377] Lev. 19,18. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 230.

Apoc. 18,11-16,23[1378] „**Şi neguţătorii lumii plâng şi se tânguiesc asupra ei, căci nimeni nu mai cumpără marfa lor**, ♣ Marfă de aur şi de argint, pietre preţioase şi mărgăritare, vison şi porfiră, mătase şi stofă stacojie, tot felul de lemn bine mirositor şi tot felul de lucruri de fildeş, de lemn de mare preţ şi marfă de aramă şi de fier şi de marmură, ♣ Şi scorţişoară şi balsam şi mirodenii şi mir şi tămâie şi vin şi untdelemn şi făină de grâu curat şi grâu şi vite şi oi şi cai şi căruţe **şi trupuri şi suflete de oameni**. ♣ Şi roadele cele dorite de sufletul tău s-au dus de la tine şi toate cele grase şi strălucite au pierit de la tine şi niciodată nu le vor mai găsi. ♣ **Iar neguţătorii de aceste lucruri, care s-au îmbogăţit de pe urma ei, vor sta departe, de frica chinurilor ei, plângând şi tânguindu-se**, ♣ Şi zicând: **Vai! Vai! Cetatea cea mare, cea înveşmântată în vison şi în porfiră şi în stofă stacojie şi împodobită cu aur şi cu pietre scumpe şi cu mărgăritare! Că într-un ceas s-a pustiit atâta bogăţie!** ♣ Şi niciodată lumina de lampă nu se va mai ivi în tine; şi glasul de mire şi mireasă nu se vor mai auzi în tine niciodată, **pentru că neguţătorii tăi erau stăpânitorii lumii** şi pentru că toate neamurile s-au rătăcit cu fermecătoria ta".

4. Conducători

1 Cor. 2,6 „Şi înţelepciunea o propovăduim la cei desăvârşiţi, dar nu înţelepciunea acestui veac, nici a stăpânitorilor acestui veac, care sunt pieritori".

Lc. 20,22-25 (Mt. 22,17-21; Mc. 12,14-17) „Se cuvine ca noi să dăm dajdie Cezarului sau nu? ♣ **Dar Iisus, cunoscând vicleşugul lor, a zis către ei: De ce Mă ispitiţi?** ♣ Arătaţi-mi un dinar. Al cui chip şi scriere are pe el? Iar ei au zis: Ale Cezarului. ♣ Şi El a zis către ei: Aşadar, **daţi cele ce sunt ale Cezarului, Cezarului şi cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu**".

♣♣♣

Rom. 13,1-5 „**Tot sufletul să se supună înaltelor stăpâniri, căci nu este stăpânire decât de la Dumnezeu; iar cele ce sunt, de Dumnezeu sunt rânduite**. ♣ Pentru aceea, cel ce se împotriveşte stăpânirii se împotriveşte rânduielii lui Dumnezeu. Iar cel ce se împotrivesc îşi vor lua osândă. ♣ **Căci dregătorii nu sunt frică pentru fapta bună, ci pentru cea rea. Voieşti, deci, să nu-ţi fie frică de stăpânire? Fă binele şi vei avea laudă de la ea**. ♣ Căci ea este slujitoare a lui Dumnezeu spre binele tău. Iar dacă faci rău, teme-te; căci nu în zadar poartă sabia; pentru că ea este slujitoare a lui Dumnezeu şi răzbunătoare a mâniei Lui, asupra celui ce săvârşeşte răul. ♣ **De aceea este nevoie să vă supuneţi, nu numai pentru mânie, ci şi pentru conştiinţă**".

Rom. 13,6-8 „**Că pentru aceasta plătiţi şi dări. Căci (dregătorii) sunt slujitorii lui Dumnezeu, stăruind în această slujire neîncetat. ♣ Daţi deci tuturor cele ce sunteţi datori: celui cu darea, darea; celui cu vama, vamă; celui cu teama, teamă; celui cu cinstea, cinste**. ♣ **Nimănui cu nimic nu fiţi datori, decât cu iubirea unuia faţă de altul; că cel care iubeşte pe aproapele a împlinit legea**".

[1378] Vezi şi Apoc. 18,1-10,20, *p. 290.*

Ef. 6,9 „Iar voi, stăpânilor, faceţi tot aşa faţă de ei, lăsând la o parte ameninţarea, ştiind că Domnul lor şi al vostru este în ceruri şi că la El nu încape părtinire”.

Col. 4,1 „Stăpânilor, daţi slugilor voastre ce este drept şi potrivit, ştiind că şi voi aveţi Stăpân în ceruri”.

1 Tim. 2,1-2 „Vă îndemn deci, înainte de toate, să faceţi cereri, rugăciuni ... . ♣ Pentru împăraţi şi pentru toţi care sunt în înalte dregătorii, ca să petrecem viaţă paşnică şi liniştită întru toată cuvioşia şi buna-cuviinţă[1379]”.

Tit 3,1 „**Adu-le aminte să se supună stăpânirilor şi dregătorilor**, să asculte, să fie gata la orice lucru bun”.

1 Petr. 2,13-14,17 „**Supuneţi-vă, pentru Domnul, oricărei orânduiri omeneşti, fie împăratului, ca înalt stăpânitor**, ♣ **Fie dregătorilor**, ca unora ce sunt trimişi de el, spre pedepsirea făcătorilor de rele şi spre lauda făcătorilor de bine; ♣ Daţi tuturor cinste, iubiţi frăţia, temeţi-vă de Dumnezeu, cinstiţi pe împărat”.

a. Slujitori

Ef. 6,5-8 „**Slugilor, ascultaţi de stăpânii voştri cei după trup, cu frică şi cu cutremur, întru curăţia inimii voastre, ca şi de Hristos**, ♣ Nu slujind numai când sunt cu ochii pe voi, ca cei ce caută să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcând din suflet voia lui Dumnezeu, ♣ Slujind cu bunăvoinţă, ca şi Domnului şi nu ca oamenilor, ♣ **Ştiind fiecare, fie rob, fie de sine stăpân, că faptele bune pe care le va face, pe acelea le va lua ca plată de la Domnul**”.

Col. 3,22-24 „**Slugilor, ascultaţi întru toate pe stăpânii voştri cei trupeşti, nu slujind numai când sunt cu ochii pe voi, ca cei ce caută să placă oamenilor, ci în curăţia inimii, temându-vă de Domnul**. ♣ Orice aţi face, lucraţi din toată inima, ca pentru Domnul şi nu ca pentru oameni, ♣ Bine ştiind că de la Domnul veţi primi răsplata moştenirii; căci Domnului Hristos slujiţi”.

1 Tim. 6,1-2 „**Cei ce se găsesc sub jugul robiei să socotească pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea**, ca să nu fie hulite numele şi învăţătura lui Dumnezeu. ♣ **Iar cei ce au stăpâni credincioşi să nu-i dispreţuiască, sub cuvânt că sunt fraţi**; ci mai mult să-i slujească, fiindcă primitorii bunei lor slujiri sunt credincioşi şi iubiţi. Acestea învaţă-i şi porunceşte-le”.

Tit 2,9-10 „**Slugile să se supună stăpânilor lor, întru toate, ca să fie bine-plăcute, neîntorcându-le vorba**, ♣ Să nu dosească ceva, ci să le arate toată buna credinţă, ca să facă de cinste întru toate învăţătura Mântuitorului nostru Dumnezeu”.

[1379] Vezi 1 Tim. 2,1-4, *p. 392.*

1 Petr. 2,18-19 „**Slugilor, supuneţi-vă stăpânilor voştri, cu toată frica, nu numai celor buni şi blânzi, ci şi celor urâcioşi**. ♣ Căci aceasta este plăcut lui Dumnezeu, să sufere cineva întristări, pe nedrept, cu gândul la El".

5. Cuvântul vieții

In. 1,1 „La început era Cuvântul şi Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul".

Lc. 8,11 (Mt. 13,18-19; Mc. 4,14) „Iar pilda aceasta înseamnă: Sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu[1380]**".**

In. 3,34 „**Căci cel pe care l-a trimis Dumnezeu vorbeşte cuvintele lui Dumnezeu**, pentru că Dumnezeu nu dă Duhul cu măsură".

In. 6,63 „... Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi sunt viaţă".

In. 6,68 „Simon Petru I-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice".

In. 8,38,47,51[1381] „Şi nu L-aţi cunoscut, dar Eu Îl ştiu; şi dacă aş zice că nu-L ştiu, aş fi mincinos asemenea vouă. **Ci Îl ştiu şi păzesc cuvântul Lui**. ♣ **Cel care este de la Dumnezeu ascultă cuvintele lui Dumnezeu**; de aceea voi nu ascultaţi pentru că nu sunteţi de la Dumnezeu. ♣ Adevărat, adevărat zic vouă: **Dacă cineva va păzi cuvântul Meu, nu va vedea moartea în veac**".

In. 17,17 „Sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău; cuvântul Tău este adevărul".

♣♣♣

Fapt. 4,29 „Şi acum, Doamne, caută spre ameninţările lor şi **dă robilor Tăi să grăiască cuvântul Tău cu toată îndrăzneala**[1382]".

Fapt. 5,20 „Mergeţi şi, stând, grăiţi poporului în templu toate cuvintele vieţii acesteia".

Fapt. 6,6-7 „Iar noi vom stărui în rugăciune şi în slujirea cuvântului. ♣ Iar cuvântul lui Dumnezeu creştea şi se înmulţea[1383]**".**

[1380] Vezi Lc. 8,5-15 (Mt. 13,3-8,18-23; Mc. 4,3-20) *Pilda Semănătorului*, p. 65-66.

[1381] Vezi şi In. 14,15,21,23-24, *p. 464.*

[1382] Vezi Fapt. 4,29-31,33, *p. 162.*

[1383] Vezi Fapt. 6,1-6*, p. 368*. Fapt. 8,14; Fapt. 10,36; Fapt. 12,24; Fapt. 13,5,46; Fapt. 16,32; Fapt. 17,13; 1 Tes. 1,6.

Rom. 10,17 „Prin urmare, credinţa este din auzire, iar auzirea prin cuvântul lui Hristos".

Ef. 6,17 „Luaţi şi coiful mântuirii şi sabia Duhului, care este cuvântul lui Dumnezeu".

Filip. 2,16 „Ţinând cu putere cuvântul vieţii ...".

Col. 1,25 „... ca să aduc la îndeplinire cuvântul lui Dumnezeu[1384]**".**

Col. 3,16 „Cuvântul lui Hristos să locuiască întru voi cu bogăţie ...".

2 Tim. 2,9 „Pentru Care sufăr până şi lanţuri ca un făcător de rele, dar cuvântul lui Dumnezeu nu se leagă".

2 Tim. 2,15[1385] „Sileşte-te să te arăţi încercat, înaintea lui Dumnezeu lucrător cu faţa curată, **drept învăţând cuvântul adevărului**".

Evr. 4,12 „Căci cuvântul lui Dumnezeu e viu şi lucrător şi mai ascuţit decât orice sabie cu două tăişuri, şi pătrunde până la despărţitura sufletului şi duhului, dintre încheieturi şi măduvă, şi destoinic este să judece simţirile şi cugetările inimii".

Iac. 1,18,21-22[1386] „ **După voia Sa ne-a născut prin cuvântul adevărului**, ca să fim începătură făpturilor Lui. ♣ Pentru aceea, lepădând toată spurcăciunea şi prisosinţa răutăţii, **primiţi cu blândeţe cuvântul sădit în voi, care poate să mântuiască sufletele voastre**. ♣ Dar **faceţi-vă împlinitori ai cuvântului, nu numai ascultători ai lui**, amăgindu-vă pe voi înşivă".

1 Petr. 1,23 (25) „**Fiind născuţi din nou** nu din sămânţă stricăcioasă, ci din nestricăcioasă, **prin cuvântul lui Dumnezeu cel viu şi care rămâne în veac**".

1 In. 1,1 „Ce era de la început, ce am auzit, ce am văzut cu ochii noştri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit despre Cuvântul vieţii".

Apoc. 6,9 (Apoc. 12,11) „Şi când a deschis pecetea a cincea, **am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu** şi pentru mărturia pe care au dat-o".

[1384] Vezi Col. 1,24-25, *p. 363*.
[1385] Vezi şi 2 Tim. 4,2-5, *p. 372*; Tit. 1,7,9, *p. 497*.
[1386] Vezi şi Iac. 1,22-25, *p. 172*; 1 Cor. 14,36-38, *p. 497*; 1 In. 2,14-15, *p. 277*.

6. Erezie, dezbinare[1387]

Pild. 14,12 „Unele căi par drepte în ochii omului, dar sfârşitul lor sunt căile morţii".

Mt. 7,15 „Feriţi-vă de proorocii mincinoşi, care vin la voi în haine de oi, iar pe dinăuntru sunt lupi răpitori".

Filip. 3,2 „Păziţi-vă de câini! Păziţi-vă de lucrătorii cei răi!"

1 Cor. 3,10-11[1388] „După harul lui Dumnezeu, cel dat mie, eu, ca un înţelept meşter, am pus temelia; iar altul zideşte. Dar fiecare să ia seama cum zideşte; ♣ Căci nimeni nu poate pune altă temelie, decât cea pusă, care este Iisus Hristos".

1 Cor. 14,36-38 „Oare de la voi a ieşit cuvântul lui Dumnezeu sau a ajuns numai la voi? ♣ Dacă i se pare cuiva că este prooroc sau om duhovnicesc, să cunoască că cele ce vă scriu sunt porunci ale Domnului. ♣ Iar dacă cineva nu vrea să ştie, să nu ştie".

Tit 1,7,9 „Căci se cuvine ca episcopul să fie fără de prihană, ca un iconom al lui Dumnezeu, ... ♣ Ţinându-se de cuvântul cel credincios al învăţăturii, ca să fie destoinic şi să îndemne la învăţătura cea sănătoasă şi să mustre pe cei potrivnici".

Evr. 10,24-26[1389] „Şi să luăm seama unul altuia, ca să ne îndemnăm la dragoste şi la fapte bune, ♣ Fără să părăsim Biserica noastră, precum le este obiceiul unora, ci îndemnători făcându-ne, cu atât mai mult, cu cât vedeţi că se apropie ziua aceea. ♣ Căci dacă păcătuim de voia noastră, după ce am luat cunoştiinţă despre adevăr, nu ne mai rămâne, pentru păcate, nici o jertfă".

Iuda 1,22-23 „Şi pe unii, şovăitori, mustraţi-i, ♣ Pe alţii, smulgându-i din foc, mântuiţi-i; de alţii, însă, fie-vă milă cu frică, urând şi cămaşa spurcată de pe trupul lor[1390]".

♣♣♣

Mt. 7,22-23 „Mulţi Îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele Tău am proorocit şi nu în numele Tău am scos demoni şi nu în numele Tău minuni multe am făcut? ♣ ...Niciodată nu v-am cunoscut pe voi ...[1391]".

[1387] Vezi şi *Prooroci mincinoşi, antihrişti*, p. 384-385; *Unitatea Bisericii, unitatea credinţei,* p. 258-259.
[1388] Vezi şi 1 Cor. 4,6-7, *p. 523*; 2 Cor. 4,1-2, *p. 363.*
[1389] Vezi şi Evr. 3,12-14, *p. 171*.
[1390] Vezi Iuda 1,20-23, *p. 258*.; Mt. 18,15-17, *p. 255.*
[1391] Vezi Mt. 7,21-23, *p. 296.*

Mt. 23,13,15 „Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că închideţi împărăţia cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intraţi, şi nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsaţi. ♣ Vai vouă, cărturarilor şi fariseilor făţarnici! Că înconjuraţi marea şi uscatul ca să faceţi un ucenic, şi dacă l-aţi făcut, îl faceţi fiu al gheenei şi îndoit decât voi".

Mc. 12,24 „Şi le-a zis Iisus: Oare nu pentru aceasta rătăciţi, neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?"

♣♣♣

Fapt. 20,29-30 „Căci eu ştiu aceasta, că după plecarea mea vor intra, între voi, lupi îngrozitori, care nu vor cruţa turma. ♣ Şi dintre voi înşivă se vor ridica bărbaţi, grăind învăţături răstălmăcite, ca să tragă pe ucenici după ei".

Rom. 16,17-18 „Şi vă îndemn, fraţilor, să vă păziţi de cei ce fac dezbinări şi sminteli împotriva învăţăturii pe care aţi primit-o. Depărtaţi-vă de ei. ♣ Căci unii ca aceştia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos, ci pântecelui lor, şi prin vorbele lor frumoase şi măgulitoare, înşeală inimile celor fără de răutate".

1 Cor. 11,17-19 „Şi aceasta poruncindu-vă, nu vă laud, fiindcă voi vă adunaţi nu spre mai bine, ci spre mai rău. ♣ **Căci mai întâi aud că atunci când vă adunaţi în biserică, între voi sunt dezbinări**, şi în parte cred. ♣ **Căci trebuie să fie între voi şi eresuri, ca să se învedereze între voi cei încercaţi**".

2 Cor. 11,2-4 „Căci vă râvnesc pe voi cu râvna lui Dumnezeu, pentru că v-am logodit unui singur bărbat, ca să vă înfăţişez lui Hristos fecioară neprihănită. ♣ **Dar mă tem ca nu cumva, precum şarpele a amăgit pe Eva în viclenia lui, tot aşa să se abată şi gândurile voastre de la curăţia şi nevinovăţia cea în Hristos**. ♣ **Căci dacă cel ce vine vă propovăduieşte un alt Iisus**, pe care nu l-am propovăduit noi, sau luaţi un alt duh, pe care nu l-aţi luat, sau altă evanghelie pe care nu aţi primit-o, - **voi l-aţi îngădui foarte bine**".

Gal. 1,6-9[1392] **„Mă mir că aşa degrabă treceţi de la cel ce v-a chemat pe voi, prin harul lui Hristos, la altă Evanghelie**, ♣ **Care nu este alta, decât că sunt unii care vă tulbură şi voiesc să schimbe Evanghelia lui Hristos. ♣ Dar chiar dacă noi sau un înger din cer v-ar vesti altă Evanghelie decât aceea pe care v-am vestit-o - să fie anatema! ♣ Precum v-am spus mai înainte, şi acum vă spun iarăşi: Dacă vă propovăduieşte cineva altceva decât aţi primit - să fie anatema!"**

Gal. 2,2,4 „M-am suit, potrivit unei descoperiri, şi le-am arătat Evanghelia pe care o propovăduiesc la neamuri, îndeosebi celor mai de seamă, **ca nu cumva să alerg sau**

[1392] Vezi şi Gal. 1,11-12, *p. 180.*

să fi alergat în zadar. ♣ **Din cauza fraţilor mincinoşi**, care veniseră, furişându-se, să iscodească libertatea noastră, pe care o avem în Hristos Iisus, ca să ne robească[1393]".

Gal. 4,9-11,16-19 „**Acum însă, după ce aţi cunoscut pe Dumnezeu, sau mai degrabă după ce aţi fost cunoscuţi de Dumnezeu, cum vă întoarceţi iarăşi la înţelesurile cele slabe şi sărace**, cărora iarăşi voiţi să le slujiţi ca înainte? ♣ Ţineţi zile şi luni şi timpuri şi ani? ♣ **Mă tem de voi, să nu mă fi ostenit la voi, în zadar**. ♣ **Am ajuns deci vrăjmaşul vostru spunându-vă adevărul?** ♣ **Aceia vă râvnesc, dar nu cu gând bun; ci vor să vă despartă (de mine), ca să-i iubiţi pe ei**. ♣ Dar e bine să râvniţi totdeauna binele, şi nu numai atunci când eu sunt de faţă la voi. ♣ O, **copiii mei, pentru care sufăr iarăşi durerile naşterii, până ce Hristos va lua chip în voi**!"

Gal. 5,10 „Eu am încredere în voi, întru Domnul, că nimic altceva nu veţi cugeta; **dar cel ce vă tulbură pe voi îşi va purta osânda, oricine ar fi el**".

Ef. 4,14 „Ca să nu mai fim copii duşi de valuri, **purtaţi încoace şi încolo de orice vânt al învăţăturii, prin înşelăciunea oamenilor**, prin vicleşugul lor, **spre uneltirea rătăcirii**".

Ef. 5,6-8 „**Nimeni să nu vă amăgească cu cuvinte deşarte, căci pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării**. ♣ **Deci să nu vă faceţi părtaşi cu ei**. ♣ Altădată eraţi întuneric, iar acum sunteţi lumină întru Domnul; umblaţi ca fii ai luminii!"

Filip. 3,15-19 „Aşadar, câţi suntem desăvârşiţi aceasta să gândim; şi dacă gândiţi ceva în alt fel, Dumnezeu vă va descoperi şi aceea. ♣ **Dar de acolo unde am ajuns, să urmăm acelaşi dreptar, să gândim la fel**. ♣ Fraţilor, faceţi-vă urmăritorii mei şi uitaţi-vă la aceia care umblă astfel precum ne aveţi pildă pe noi. ♣ **Căci mulţi, despre care v-am vorbit adeseori, iar acum vă spun şi plângând, se poartă ca duşmani ai crucii lui Hristos**. ♣ **Sfârşitul acestora este pieirea**. Pântecele este dumnezeul lor, iar mărirea lor este întru ruşinea lor, ca unii care au în gând cele pământeşti".

Col. 2,4,8-9,18-23 „Vă spun aceasta, ca **nimeni să nu vă înşele prin cuvinte amăgitoare**. ♣ **Luaţi aminte să nu vă fure minţile cineva cu filozofia şi cu deşarta înşelăciune din predania omenească, după înţelesurile cele slabe ale lumii şi nu după Hristos**. ♣ Căci întru El locuieşte, trupeşte, toată plinătatea Dumnezeirii, ♣ **Nimeni să nu vă smulgă biruinţa printr-o prefăcută smerenie şi printr-o făţarnică închinare la îngeri, încercând să pătrundă în cele ce n-a văzut**, şi îngâmfându-se zadarnic cu închipuirea lui trupească. ♣ În loc să se ţină strâns de capul de la care trupul tot, - prin încheieturi şi legături, îndestulându-se şi întocmindu-se -, sporeşte în creşterea lui Dumnezeu. ♣ **Dacă deci aţi murit împreună cu Hristos pentru înţelesurile cele slabe ale lumii, pentru ce atunci, ca şi cum aţi**

[1393] Vezi Gal. 2,1-9, *p. 212.*

vieţui în lume, răbdaţi porunci ca acestea: ♣ Nu lua, nu gusta, nu te atinge! ♣ - Toate lucruri menite să piară prin întrebuinţare - **potrivit unor rânduieli şi învăţături omeneşti? ♣ Unele ca acestea au oarecare înfăţişare de înţelepciune, în păruta lor cucernicie, în smerenie şi în necruţarea trupului, dar n-au nici un preţ** şi sunt numai pentru saţiul trupului".

2 Tes. 3,6,11,14-15 „Fraţilor, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, să vă feriţi de orice frate care umblă fără rânduială şi nu după predania pe care aţi primit-o de la noi. ♣ Pentru că auzim că unii de la voi umblă fără rânduială, nelucrând nimic, ci iscodind. ♣ Şi dacă vreunul nu ascultă de cuvântul nostru prin epistolă, pe acela să-l însemnaţi şi să nu mai aveţi cu el nici un amestec, ca să-i fie ruşine. ♣ Dar să nu-l socotiţi ca pe un vrăjmaş, ci povăţuiţi-l ca pe un frate".

1 Tim. 1,2-7 „Lui Timotei, adevărat fiu în credinţă: Har, milă, pace, de la Dumnezeu-Tatăl şi de la Hristos Iisus, Domnul nostru. ♣ Când am plecat în Macedonia, te-am îndemnat să rămâi în Efes, **ca să porunceşti unora să nu înveţe o altă învăţătură**, **♣ Nici să ia aminte la basme şi la nesfârşite înşirări de neamuri, care aduc mai degrabă certuri, decât lucrarea mântuitoare a lui Dumnezeu, cea întru credinţă**; ♣ Iar ţinta poruncii este dragostea din inimă curată, din cuget bun şi din credinţă nefăţarnică, ♣ De la care unii rătăcind s-au întors spre deşartă vorbire, ♣ **Voind să fie învăţători ai Legii, dar neînţelegând nici cele ce spun, nici cele pentru care dau adeverire**".

1 Tim. 4,1-6[1394] **„Dar Duhul grăieşte lămurit că, în vremurile cele de apoi, unii se vor depărta de la credinţă, luând aminte la duhurile cele înşelătoare şi la învăţăturile demonilor, ♣ Prin făţărnicia unor mincinoşi, care sunt înfieraţi în cugetul lor. ♣ Aceştia opresc de la căsătorie şi de la unele bucate, pe care Dumnezeu le-a făcut, spre gustare cu mulţumire, pentru cei credincioşi şi pentru cei ce au cunoscut adevărul, ♣ Pentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună şi nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulţumire; ♣ Căci se sfinţeşte prin cuvântul lui Dumnezeu şi prin rugăciune. ♣ Punându-le înaintea fraţilor acestea, vei fi bun slujitor al lui Hristos Iisus, hrănindu-te cu cuvintele credinţei şi ale bunei învăţături căreia ai urmat".**

1 Tim. 6,3-5 „**Iar de învaţă cineva altă învăţătură** şi nu se ţine de cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos şi de învăţătura cea după dreapta credinţă, **♣ Acela e un îngâmfat, care nu ştie nimic, suferind de boala discuţiilor şi a certurilor de cuvinte, din care pornesc: ceartă, pizmă, defăimări, bănuieli viclene**, ♣ Gâlcevi necurmate ale oamenilor stricaţi la minte şi lipsiţi de adevăr, **care socotesc că evlavia este un mijloc de câştig**. Depărtează-te de unii ca aceştia".

1 Tim. 6,20-21[1395] **„O, Timotei, păzeşte comoara ce ţi s-a încredinţat, depărtându-te de vorbirile deşarte şi lumeşti şi de împotrivirile ştiinţei**

[1394] Vezi şi 1 Tim. 4,7-10, *p. 454.*
[1395] Vezi şi 1 Cor. 2,12-15, *p. 247.*

mincinoase, ♣ Pe care unii, mărturisind-o, au rătăcit de la credinţă. Harul fie cu tine! Amin".

2 Tim. 2,16-21,25-26 „**Iar de deşartele vorbiri lumeşti fereşte-te, căci ele vor spori nelegiuirea tot mai mult**. ♣ **Cuvântul lor va roade ca o cangrenă**. Dintre ei sunt Imeneu şi Filet, ♣ **Care au rătăcit de la adevăr, zicând că învierea s-a şi petrecut, şi răstoarnă credinţa unora**. ♣ **Dar temelia cea tare a lui Dumnezeu stă neclintită**, având pecetea aceasta: «Cunoscut-a Domnul pe cei ce sunt ai Săi[1396]»; şi «să se depărteze de la nedreptate oricine cheamă numele Domnului[1397]». ♣ **Iar într-o casă mare nu sunt numai vase de aur şi de argint, ci şi de lemn şi de lut; şi unele sunt spre cinste, iar altele spre necinste**. ♣ Deci, de se va curăţi cineva pe sine de acestea, va fi vas de cinste, sfinţit, de bună trebuinţă stăpânului, potrivit pentru tot lucrul bun. ♣ **Certând cu blândeţe pe cei ce stau împotrivă, ca doar le va da Dumnezeu pocăinţă spre cunoaşterea adevărului**, ♣ **Şi ei să scape din cursa diavolului, de care sunt prinşi, pentru a-i face voia**".

2 Tim. 3,6-9,13 „Căci dintre aceştia sunt cei ce se vâră prin case şi robesc femeiuşti împovărate de păcate şi purtate de multe feluri de pofte, ♣ **Mereu învăţând şi neputând niciodată să ajungă la cunoaşterea adevărului**. ♣ **După cum Iannes şi Iambres s-au împotrivit lui Moise, aşa şi aceştia stau împotriva adevărului, oameni stricaţi la minte şi netrebnici pentru credinţă**. ♣ Dar nu vor merge mai departe, pentru că nebunia lor va fi vădită tuturor, precum a fost şi a acelora. ♣ **Iar oamenii răi şi amăgitori vor merge spre tot mai rău, rătăcind pe alţii şi rătăciţi fiind ei înşişi**".

2 Tim. 4,3-4 „Căci va veni o vreme când nu vor mai suferi învăţătura sănătoasă, ci - dornici să-şi desfăteze auzul - îşi vor grămădi învăţători după poftele lor, ♣ Şi îşi vor întoarce auzul de la adevăr şi se vor abate către basme[1398]".

Tit 1,10-11,14-16 „Pentru că **mulţi sunt răzvrătiţi, grăitori în deşert şi înşelători**, mai ales cei din tăierea împrejur, ♣ **Cărora trebuie să li se închidă gura ca unora care răzvrătesc case întregi, învăţând, pentru câştig urât, cele ce nu se cuvin**. ♣ **Şi să nu dea ascultare basmelor iudaiceşti şi poruncilor unor oameni, care se întorc de la adevăr**. ♣ **Toate sunt curate pentru cei curaţi; iar pentru cei întinaţi şi necredincioşi nimeni nu este curat, ci li s-au întinat lor şi mintea şi cugetul. ♣ Ei mărturisesc că Îl cunosc pe Dumnezeu, dar cu faptele lor Îl tăgăduiesc, urâcioşi fiind, nesupuşi, şi la orice lucru bun, netrebnici**".

Tit 3,9-11 „Iar de întrebările nebuneşti şi de înşirări de neamuri şi de certuri şi **de sfădirile pentru lege, fereşte-te**, căci sunt nefolositoare şi deşarte. ♣ **De omul eretic, după întâia şi a doua mustrare, depărtează-te**, ♣ **Ştiind că unul ca acesta s-a abătut şi a căzut în păcat, fiind singur de sine osândit**".

[1396] Num. 16,5
[1397] Num. 16,26
[1398] Vezi 2 Tim. 4,2-5, *p. 372.*

Evr. 6,1-8 „De aceea, lăsând cuvântul de început despre Hristos, să ne ridicăm spre ceea ce este desăvârşit, fără să mai punem din nou temelia învăţăturii despre pocăinţa de faptele moarte şi despre credinţa în Dumnezeu, ♣ A învăţăturii despre botezuri, despre punerea mâinilor, despre învierea morţilor şi despre judecata veşnică. ♣ Şi aceasta vom face-o cu voia lui Dumnezeu. ♣ Căci este cu neputinţă pentru cei ce s-au luminat odată şi au gustat darul cel ceresc şi părtaşi s-au făcut Duhului Sfânt, ♣ Şi au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu şi puterile veacului viitor, ♣ Cu neputinţă este pentru ei, dacă au căzut, să se înnoiască iarăşi spre pocăinţă, fiindcă ei răstignesc loruşi, a doua oară, pe Fiul lui Dumnezeu şi-L fac de batjocură. ♣ Ţarina, când absoarbe ploaia ce se coboară adeseori asupra ei şi rodeşte iarba folositoare celor pentru care a fost muncită, primeşte binecuvântarea de la Dumnezeu; ♣ Dar dacă aduce spini şi ciulini, se face netrebnică şi blestemul îi stă aproape iar la urmă focul o aşteaptă”.

Evr. 13,8-10 „**Iisus Hristos, ieri şi azi şi în veci, este acelaşi**. ♣ **Nu vă lăsaţi furaţi de învăţăturile străine cele de multe feluri**; **căci bine este să vă întăriţi prin har inima voastră**, nu cu mâncăruri, de la care n-au avut nici un folos cei ce au umblat cu ele. ♣ **Avem altar, de la care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului**”.

Iac. 3,14-15 „Iar dacă aveţi râvnire amară şi zavistie, în inimile voastre, nu vă lăudaţi, nici nu minţiţi împotriva adevărului. ♣ Înţelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pământească, trupească, demonică[1399]**”.**

Iac. 5,19-20 „Fraţii mei, dacă vreunul va rătăci de la adevăr şi-l va întoarce cineva, ♣ Să ştie că cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea căii lui îşi va mântui sufletul din moarte şi va acoperi mulţime de păcate”.

2 Petr. 2,1-3 „Dar au fost în popor şi prooroci mincinoşi, după cum **şi între voi vor fi învăţători mincinoşi, care vor strecura eresuri pierzătoare** şi, tăgăduind chiar pe Stăpânul Care i-a răscumpărat, îşi vor aduce lor grabnică pieire; ♣ **Şi mulţi se vor lua după învăţăturile lor rătăcite şi, din pricina lor, calea adevărului va fi hulită**; ♣ **Şi din poftă de avere şi cu cuvinte amăgitoare, ei vă vor momi pe voi**. Dar osânda lor, de mult pregătită, nu zăboveşte şi pierzarea lor nu dormitează”.

2 Petr. 3,15-16 „Şi îndelunga-răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire, precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel după înţelepciunea dată lui, ♣ Cum vorbeşte despre acestea, în toate epistolele sale, în care sunt unele lucruri cu anevoie de înţeles, pe care cei neştiutori şi neîntăriţi le răstălmăcesc, ca şi pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare[1400]**”.**

1 In. 2,26-27 „Acestea v-am scris vouă despre cei ce vă amăgesc. ♣ Cât despre voi, ungerea pe care aţi luat-o de la El rămâne întru voi şi n-aveţi trebuinţă ca să

[1399] Vezi Iac. 3,13-17, *p. 470*; Iac. 3,1-2,13, *p. 364.*

[1400] Vezi 2 Petr. 3,13-18, *p. 294-295.*

vă învețe cineva, ci precum ungerea Lui vă învaţă despre toate, şi adevărat este şi nu este minciună, rămâneţi întru El, aşa cum v-a învăţat".

2 In. 1,8-11 **„Păziţi-vă pe voi înşivă**, ca să nu pierdeţi ceea ce aţi lucrat, ci să primiţi plată deplină. ♣ **Oricine se abate şi nu rămâne în învăţătura lui Hristos nu are pe Dumnezeu; cel ce rămâne în învăţătura Lui, acela are şi pe Tatăl şi pe Fiul.** ♣ **Dacă cineva vine la voi şi nu aduce învăţătura aceasta, să nu-l primiţi în casă şi să nu-i ziceţi: Bun venit!** ♣ **Căci cel ce-i zice: Bun venit! se face părtaş la faptele lui cele rele".**

Iuda 1,3-4,8,10-13,16-20 „Iubiţilor, punând toată râvna să vă scriu despre mântuirea cea de obşte, **simţit-am nevoie să vă scriu şi să vă îndemn ca să luptaţi pentru credinţa dată sfinţilor, odată pentru totdeauna**. ♣ **Căci s-au strecurat printre voi unii oameni nelegiuiţi, care de mai înainte au fost rânduiţi spre această osândă**, **schimbând ei harul Dumnezeului nostru în desfrânare, şi care tăgăduiesc pe singurul nostru Stăpân şi Domn, pe Iisus Hristos**. ♣ **Asemenea deci şi aceştia, visând, pângăresc trupul, leapădă stăpânirea şi hulesc măririle (cereşti)**. ♣ **Aceştia însă defaimă cele ce nu cunosc**, iar cele ce, - ca dobitoacele necuvântătoare, - ştiu din fire, într-acestea îşi găsesc pieirea. ♣ Vai lor! Că au umblat în calea lui Cain şi, pentru plată, s-au dat cu totul în rătăcirea lui Balaam şi au pierit ca în răzvrătirea lui Core. ♣ **Aceştia sunt ca nişte pete de necurăţie la mesele voastre obşteşti, ospătând fără sfială împreună cu voi**, îmbuibându-se pe ei înşişi, **nori fără apă, purtaţi de vânturi, pomi tomnatici fără roade, de două ori uscaţi şi dezrădăcinaţi**, ♣ Valuri sălbatice ale mării, care îşi spumegă ruşinea lor, stele rătăcitoare, cărora întunericul întunericului li se păstrează în veşnicie. ♣ **Aceştia sunt cârtitori, nemulţumiţi cu starea lor, umblând după poftele lor şi gura lor grăieşte lucruri trufaşe, deşi, pentru folos, dau unor feţe mare cinste**. ♣ **Voi, însă, iubiţilor, aduceţi-vă aminte de cuvintele zise mai dinainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos**. ♣ Că ei vă spuneau: În vremea de pe urmă vor fi batjocoritori, umblând potrivit cu poftele lor nelegiuite. ♣ **Aceştia sunt cei ce fac dezbinări, (oameni) fireşti, care nu au Duhul**. ♣ **Dar voi, iubiţilor, zidiţi-vă pe voi înşivă**, întru a voastră prea sfântă credinţă, **rugându-vă în Duhul Sfânt**".

Apoc. 2,6,14-15[1401] **„Ai însă partea bună că urăşti faptele nicolaiţilor, pe care le urăsc şi Eu**. ♣ Dar am împotriva ta câteva lucruri, că ai acolo pe unii care ţin învăţătura lui Balaam, cel ce învăţa pe Balac să pună piatră de poticneală înaintea fiilor lui Israel, ca să mănânce carne jertfită idolilor şi să se dea desfrânării. ♣ Astfel ai şi tu pe unii care, de asemenea, ţin învăţătura nicolaiţilor".

7. Ispite. Încercări

Mt. 11,28-30 **„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi.** ♣ **Luaţi jugul Meu asupra voastră şi învăţaţi-vă de la Mine, că sunt blând şi**

[1401] Vezi şi Apoc. 2,2-5, *p. 438.*

smerit cu inima şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre. ♣ Căci jugul Meu e bun şi povara Mea este uşoară".

1 Cor. 10,12-13 „De aceea, cel căruia i se pare că stă neclintit să ia seama să nu cadă. ♣ Nu v-a cuprins ispită care să fi fost peste puterea omenească. Dar credincios este Dumnezeu; El nu va îngădui ca să fiţi ispitiţi mai mult decât puteţi, ci odată cu ispita va aduce şi scăparea din ea, ca să puteţi răbda".

1 Petr. 1,6-7 „Întru aceasta vă bucuraţi, măcar că acum ar trebui să fiţi trişti, încercaţi fiind de multe feluri de ispite pentru puţină vreme, ♣ Pentru ca credinţa voastră încercată, mult mai de preţ decât aurul cel pieritor, dar lămurit prin foc, să fie găsită spre laudă şi spre slavă şi spre cinste, la arătarea lui Iisus Hristos[1402]**".**

a. Ispite

1 Paral. 29,17 „Ştiu, Dumnezeul meu, că ispiteşti inimile şi iubeşti curăţenia inimii!"

Mt. 6,13 (Lc. 11,4) „Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău".

Mt. 26,41 (Lc. 22,40) „Privegheaţi şi vă rugaţi, ca să nu intraţi în ispită. Căci duhul este osârduitor, dar trupul este neputincios".

Lc. 4,1-13 (Mt. 4,1-11[1403]**; Mc. 1,12-13)** „**Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, S-a întors de la Iordan şi a fost dus de Duhul în pustie, ♣ Timp de patruzeci de zile, fiind ispitit de diavolul**. **Şi în aceste zile nu a mâncat nimic**; şi, sfârşindu-se ele, a flămânzit. ♣ Şi I-a spus diavolul: **Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, zi acestei pietre să se facă pâine**. ♣ Şi a răspuns Iisus către el: **Scris este că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu**[1404]. ♣ Şi suindu-L diavolul pe un munte înalt, I-a arătat într-o clipă toate împărăţiile lumii. ♣ Şi I-a zis diavolul: **Ţie îţi voi da toată stăpânirea aceasta şi strălucirea lor, căci mi-a fost dată mie şi eu o dau cui voiesc; ♣ Deci dacă Tu Te vei închina înaintea mea, toată va fi a Ta.** ♣ Şi răspunzând, Iisus i-a zis: Mergi înapoia Mea, satano, căci scris este: «**Domnului Dumnezeului tău să te închini şi numai Lui Unuia să-I slujeşti**[1405]». ♣ Şi L-a dus în Ierusalim şi L-a aşezat pe aripa templului şi I-a zis: **Dacă eşti Fiul lui Dumnezeu, aruncă-Te de aici jos; ♣ Căci scris este: «Că îngerilor Săi va porunci pentru Tine, ca să Te păzească**[1406]**»**; ♣ Şi te vor ridica pe mâini, ca nu cumva să loveşti de piatră piciorul Tău. ♣ Şi răspunzând, Iisus i-a zis: S-a spus: «**Să nu ispiteşti pe**

[1402] Vezi 1 Petr. 1,5-9,21, *p. 455.*
[1403] Vezi şi Mt. 4,1-11, *p. 87-88.*
[1404] Deut. 8,3; Înţel. 16,26. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 35; p. 222.
[1405] Deut. 6,13; Deut. 10,20. Ibidem p. 53.
[1406] Ps. 90,11-12. Ibidem p. 213.

Domnul Dumnezeul tău[1407]». ♣ **Şi diavolul, sfârşind toată ispita, s-a îndepărtat de la El, până la o vreme**".

♣♣♣

Gal. 6,1 „Fraţilor, chiar de va cădea un om în vreo greşeală, voi cei duhovniceşti îndreptaţi-l, pe unul ca acesta cu duhul blândeţii, luând seama la tine însuţi, ca să nu cazi şi tu în ispită".

1 Tes. 3,5 „Pentru aceea şi eu, fiind nerăbdător, am trimis ca să cunosc credinţa voastră, **ca nu cumva să vă fi ispitit ispititorul şi în zadar să ne fie osteneala**".

1 Tim. 6,9 „**Cei ce vor să se îmbogăţească, dimpotrivă, cad în ispită şi în cursă** şi în multe pofte nebuneşti şi vătămătoare, ca unele care cufundă pe oameni în ruină şi în pierzare".

Evr. 2,18 „Căci prin ceea ce a pătimit, fiind El însuşi ispitit, poate şi celor ce se ispitesc să le ajute".

Evr. 4,15 „Că nu avem Arhiereu care să nu poată suferi cu noi în slăbiciunile noastre, ci ispitit întru toate după asemănarea noastră, afară de păcat".

Iac. 1,2-4,12 „Mare bucurie să socotiţi, fraţii mei, când cădeţi în felurite ispite, ♣ **Ştiind că încercarea credinţei voastre lucrează răbdarea**; ♣ Iar răbdarea să-şi aibă lucrul ei desăvârşit, ca să fiţi desăvârşiţi şi întregi, nelipsiţi fiind de nimic. ♣ **Fericit este bărbatul care rabdă ispita, căci lămurit făcându-se va lua cununa vieţii**, pe care a făgăduit-o Dumnezeu celor ce Îl iubesc pe El".

Iac. 1,13-15 „**Nimeni să nu zică, atunci când este ispitit: De la Dumnezeu sunt ispitit, pentru că Dumnezeu nu este ispitit de rele şi El însuşi nu ispiteşte pe nimeni. ♣ Ci fiecare este ispitit când este tras şi momit de însăşi pofta sa. ♣ Apoi pofta, zămislind, naşte păcat, iar păcatul, odată săvârşit, aduce moarte".**

1 Petr. 4,12-13 „Iubiţilor, **nu vă miraţi de focul aprins între voi spre ispitire**, ca şi cum vi s-ar întâmpla ceva străin, ♣ Ci, întrucât sunteţi părtaşi la suferinţele lui Hristos, bucuraţi-vă, pentru ca şi la arătarea slavei Lui să vă bucuraţi cu bucurie mare".

2 Petr. 2,9 „Domnul poate să scape din ispite pe cei credincioşi, iar pe cei nedrepţi să-i păstreze, ca să fie pedepsiţi în ziua judecăţii".

Apoc. 3,10 „Pentru că ai păzit cuvântul răbdării Mele, şi Eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vină peste toată lumea, ca să încerce pe cei ce locuiesc pe pământ".

[1407] Deut. 6,16. Ibidem p. 35.

b. Încercări, suferințe[1408]

Filip. 4,13 „Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întăreşte".

Apoc. 2,7,17,26 „Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: **Celui ce va birui îi voi da să mănânce din pomul vieţii, care este în raiul lui Dumnezeu**. ♣ Cine are urechi să audă ceea ce Duhul zice Bisericilor: **Biruitorului îi voi da din mana cea ascunsă** şi-i voi da lui o pietricică albă şi pe pietricică scris un nume nou, pe care nimeni nu-l ştie, decât primitorul. ♣ **Şi celui ce biruieşte şi celui ce păzeşte până la capăt faptele Mele, îi voi da lui stăpânire peste neamuri**".

Apoc. 3,19[1409] **„Eu pe câţi îi iubesc îi mustru şi îi pedepsesc; sârguieşte dar şi te pocăieşte".**

♣♣♣

Mc. 9,49-50 „**Căci fiecare (om) va fi sărat cu foc, după cum orice jertfă va fi sărată cu sare**. ♣ Bună este sarea; dacă însă sarea îşi pierde puterea, cu ce o veţi drege? Aveţi sare întru voi şi trăiţi în pace unii cu alţii".

Fapt. 14,22[1410] **„Întărind sufletele ucenicilor**, **îndemnându-i să stăruie în credinţă şi (arătându-le) că prin multe suferinţe trebuie să intrăm în împărăţia lui Dumnezeu".**

Rom. 5,3-4 „Şi nu numai atât, ci ne lăudăm şi în suferinţe, bine ştiind că suferinţa aduce răbdare, ♣ **Şi răbdarea încercare, şi încercarea nădejde".**

Rom. 12,12 „Bucuraţi-vă în nădejde; în suferinţă fiţi răbdători; la rugăciune stăruiţi".

1 Cor. 5,5 „Să daţi pe unul ca acesta satanei, spre pieirea trupului, ca duhul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus[1411]**".**

2 Cor. 1,5-7[1412] „**Că precum prisosesc pătimirile lui Hristos întru noi, aşa prisoseşte prin Hristos şi mângâierea noastră**. ♣ **Deci fie că suntem strâmtoraţi, este pentru a voastră mângâiere şi mântuire**, fie că suntem mângâiaţi, este pentru a voastră mângâiere, care vă dă putere să îndurați cu răbdare aceleaşi suferinţe pe care le suferim şi noi. ♣ **Şi nădejdea noastră este tare pentru voi, ştiind că precum sunteţi părtaşi suferinţelor, aşa şi mângâierii**".

[1408] Vezi și *Prigoană*, p. 375-380.
[1409] Vezi și 1 Cor. 11,31-32, *p. 301.*
[1410] Vezi și Evr. 11,35-38, *p. 379.*
[1411] Vezi 1 Cor. 5,1-5, *p. 341.*
[1412] Vezi și 2 Cor. 1,8-10, *p. 56-57*; Col. 1,24-25, *p. 363.*

2 Cor. 4,8-9 **„În toate pătimind necaz, dar nefiind striviţi; lipsiţi fiind, dar nu deznădăjduiţi; ♣ Prigoniţi fiind, dar nu părăsiţi; doborâţi, dar nu nimiciţi**[1413]**”.**

2 Cor. 4,15-18 „Căci toate sunt pentru voi, pentru ca, **înmulţindu-se harul să prisosească prin mai mulţi mulţumirea, spre slava lui Dumnezeu**. ♣ De aceea nu ne pierdem curajul şi, chiar dacă omul nostru cel din afară se trece, cel dinăuntru însă se înnoieşte din zi în zi. ♣ **Căci necazul nostru de acum, uşor şi trecător, ne aduce nouă, mai presus de orice măsură, slavă veşnică covârşitoare**, ♣ **Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd, fiindcă cele ce se văd sunt trecătoare, iar cele ce nu se văd sunt veşnice**”.

2 Cor. 12,7-10 „Şi pentru ca să nu mă trufesc cu măreţia descoperirilor, **datu-mi-s-a mie un ghimpe în trup, un înger al satanei, să mă bată peste obraz, ca să nu mă trufesc**. ♣ **Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul ca să-l îndepărteze de la mine; ♣ Şi mi-a zis: Îţi este de ajuns harul Meu, căci puterea Mea se desăvârşeşte în slăbiciune**. Deci, foarte bucuros, mă voi lăuda mai ales întru slăbiciunile mele, ca să locuiască în mine puterea lui Hristos. ♣ **De aceea mă bucur în slăbiciuni, în defăimări, în nevoi, în prigoniri, în strâmtorări pentru Hristos, căci, când sunt slab, atunci sunt tare**[1414]”.

1 Tes. 3,3-4 „**Ca nimeni să nu se clatine în aceste necazuri, căci singuri ştiţi că spre aceasta suntem puşi**. ♣ Căci şi când eram la voi, v-am spus de mai înainte că vom avea de suferit necazuri, precum s-a şi întâmplat şi ştiţi prea bine”.

1 Tim. 1,20 „Dintre aceştia sunt Imeneu şi Alexandru, pe care **i-am dat satanei, ca să se înveţe să nu hulească**”.

2 Tim. 2,3-6 „**Suferă împreună cu mine, ca un bun ostaş al lui Hristos Iisus**. ♣ Nici un ostaş nu se încurcă cu treburile vieţii, ca să fie pe plac celui care strânge oaste. ♣ **Iar când se luptă cineva, la jocuri, nu ia cununa, dacă nu s-a luptat după regulile jocului.** ♣ Cuvine-se ca plugarul ce se osteneşte să mănânce el mai întâi din roade”.

Evr. 12,5-14 „Şi aţi uitat îndemnul care vă grăieşte ca unor fii: «**Fiul meu, nu dispreţui certarea Domnului, nici nu te descuraja, când eşti mustrat de El. ♣ Căci pe cine îl iubeşte Domnul îl ceartă, şi biciuieşte pe tot fiul pe care îl primeşte**[1415]». ♣ Răbdaţi spre înţelepţire, Dumnezeu se poartă cu voi ca faţă de fii. Căci care este fiul pe care tatăl său nu-l pedepseşte? ♣ Iar dacă sunteţi fără de certare, de care toţi au parte, atunci sunteţi fii nelegitimi şi nu fii adevăraţi. ♣ **Apoi dacă am avut pe părinţii noştri după trup, care să ne certe, şi ne sfiam de ei, oare nu ne vom supune cu atât mai vârtos Tatălui duhurilor, ca să avem viaţă?** ♣ Pentru că ei, precum găseau cu cale, ne pedepseau pentru puţine zile, iar Acesta, spre folosul nostru, ca să ne împărtăşim de sfinţenia Lui. ♣ **Orice mustrare, la început, nu pare**

[1413] Vezi 2 Cor. 4,7-12, *p. 247.*

[1414] Vezi 2 Cor. 12,1-12, *p. 211-212.*

[1415] Plid. 3,11-12. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, op. cit., p. 109.

că e de bucurie, ci de întristare, dar mai pe urmă dă celor încercaţi cu ea roada paşnică a dreptăţii. ♣ Pentru aceea, «**îndreptaţi mâinile cele ostenite şi genunchii cei slăbănogiţi. ♣ Faceţi cărări drepte pentru picioarele voastre**[1416]», aşa încât cine este şchiop să nu se abată, ci mai vârtos să se vindece. ♣ **Căutaţi pacea cu toţi şi sfinţenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul**".

Iac. 5,10-11,13[1417] „**Luaţi, fraţilor, pildă de suferinţă şi de îndelungă răbdare pe proorocii care au grăit în numele Domnului.** ♣ Iată, noi fericim pe cei ce au răbdat: aţi auzit de răbdarea lui Iov şi aţi văzut sfârşitul hărăzit lui de Domnul; că mult-milostiv este Domnul şi îndurător. ♣ **Este vreunul dintre voi în suferinţă? Să se roage** ...".

1 Petr. 2,18-21[1418] **„Slugilor, supuneţi-vă stăpânilor voştri, cu toată frica, nu numai celor buni şi blânzi, ci şi celor urâcioşi. ♣ Căci aceasta este plăcut lui Dumnezeu, să sufere cineva întristări, pe nedrept, cu gândul la El. ♣ Căci, ce laudă este dacă, pentru greşeală, primiţi bătaie întru răbdare? Iar dacă, pentru binele făcut, veţi pătimi şi veţi răbda, aceasta este plăcut lui Dumnezeu. ♣ Căci spre aceasta aţi fost chemaţi, că şi Hristos a pătimit pentru voi, lăsându-vă pildă, ca să păşiţi pe urmele Lui".**

1 Petr. 4,1-2,16,19 „Aşadar, fiindcă Hristos a pătimit cu trupul, înarmaţi-vă şi voi cu gândul acesta: **că cine a suferit cu trupul a isprăvit cu păcatul**, ♣ **Ca să nu mai trăiască timpul ce mai are de trăit în trup după poftele oamenilor, ci după voia lui Dumnezeu**. ♣ **Iar de suferă ca creştin, să nu se ruşineze, ci să preamărească pe Dumnezeu, pentru numele acesta**. ♣ Pentru aceea, şi cei ce suferă, după voia lui Dumnezeu, să-şi încredinţeze Lui, credinciosului Ziditor, sufletele lor, săvârşind fapte bune".

8. Înfrânare[1419]

1 Cor. 9,24-25 „**Nu ştiţi voi că acei care aleargă în stadion, toţi aleargă, dar numai unul ia premiul?** Alergaţi aşa ca să-l luaţi. ♣ **Şi oricine se luptă se înfrânează de la toate**. Şi aceia, ca să ia o cunună stricăcioasă, iar noi, nestricăcioasă".

Gal. 5,16-17 „Zic dar: **În Duhul să umblaţi şi să nu împliniţi pofta trupului**. ♣ **Căci trupul pofteşte împotriva duhului, iar duhul împotriva trupului**; căci acestea se împotrivesc unul altuia, ca să nu faceţi cele ce aţi voi".

[1416] Is. 35,3; Pild. 4,26. Ibidem p. 114; p. 216
[1417] Vezi şi Iac. 5,14-15, *p. 367.*
[1418] Vezi şi 1 Petr. 2,21-25, *p. 126.*
[1419] Vezi şi *Călugărie*, p. 368-369.

1 Tes. 4,3-5 „Căci voia lui Dumnezeu aceasta este: sfinţirea voastră; să vă feriţi de desfrânare, ♣ **Ca să ştie fiecare dintre voi să-şi stăpânească vasul său în sfinţenie şi cinste, ♣ Nu în patima poftei cum fac neamurile**, care nu cunosc pe Dumnezeu".

2 Tim. 2,22 „Fugi de poftele tinereţilor şi urmează dreptatea, credinţa, dragostea, pacea cu cei ce cheamă pe Domnul din inimă curată".

Iac. 3,2 „Pentru că toţi greşim în multe chipuri; **dacă nu greşeşte cineva în cuvânt, acela este bărbat desăvârşit, în stare să înfrâneze şi tot trupul**".

1 Petr. 2,11 „Iubiţilor, vă îndemn ca pe nişte străini ce sunteţi şi călători aici pe pământ, să vă feriţi de poftele cele trupeşti care se războiesc împotriva sufletului".

9. Judecată

Mt. 5,25-26,40 (Lc. 12,58-59) „Împacă-te cu pârâşul tău degrabă, până eşti cu el pe cale, ca nu cumva pârâşul să te dea judecătorului, şi judecătorul slujitorului şi să fii aruncat în temniţă. ♣ Adevărat grăiesc ţie: Nu vei ieşi de acolo, până ce nu vei fi dat cel din urmă ban. ♣ Celui ce voieşte să se judece cu tine şi să-ţi ia haina, lasă-i şi cămaşa".

1 Cor. 6,1-8 „Îndrăzneşte, oare, cineva dintre voi, având vreo pâră împotriva altuia, să se judece înaintea celor nedrepţi şi nu înaintea celor sfinţi? ♣ Au nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea? Şi dacă lumea este judecată de voi, oare sunteţi voi nevrednici să judecaţi lucruri atât de mici? ♣ Nu ştiţi, oare, că noi vom judeca pe îngeri? Cu cât mai mult cele lumeşti? ♣ **Deci dacă aveţi judecăţi lumeşti, puneţi pe cei nebăgaţi în seamă din Biserică, ca să vă judece**. ♣ O spun spre ruşinea voastră. Nu este, oare, între voi nici un om înţelept, care să poată judeca între frate şi frate? ♣ Ci frate cu frate se judecă, şi aceasta înaintea necredincioşilor? ♣ Negreşit, **şi aceasta este o scădere pentru voi, că aveţi judecăţi unii cu alţii. Pentru ce nu suferiţi mai bine strâmbătatea? Pentru ce nu răbdaţi mai bine paguba?** ♣ Ci voi înşivă faceţi strâmbătate şi aduceţi pagubă, şi aceasta, fraţilor!"

10. Jurământ

Mt. 5,33-37 „Aţi auzit ce s-a zis celor de demult: «Să nu juri strâmb, ci să ţii înaintea Domnului jurămintele tale[1420]». ♣ **Eu însă vă spun vouă: Să nu vă juraţi nicidecum nici pe cer, fiindcă este tronul lui Dumnezeu, ♣ Nici pe pământ, fiindcă este aşternut al picioarelor Lui**, nici pe Ierusalim, fiindcă este cetate a marelui Împărat, ♣ Nici pe capul tău să nu te juri, fiindcă nu poţi să faci un fir de păr

[1420] Lev. 19,12; Num. 30,3. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 302-303

alb sau negru, ♣ **Ci cuvântul vostru să fie: Ceea ce este da, da; şi ceea ce este nu, nu; iar ce e mai mult decât acestea, de la cel rău este**".

Mt. 23,16-22 „**Vai vouă, călăuze oarbe, care ziceţi: Cel ce se va jura pe templu nu este cu nimic legat, dar cel ce se va jura pe aurul templului este legat**. ♣ Nebuni şi orbi! Ce este mai mare, aurul sau templul care sfinţeşte aurul? ♣ Ziceţi iar: Cel ce se va jura pe altar cu nimic nu este legat, dar cel ce se va jura pe darul ce este deasupra altarului este legat. ♣ Nebuni şi orbi! **Ce este mai mare, darul sau altarul care sfinţeşte darul?** ♣ Deci, cel ce se jură pe altar se jură pe el şi pe toate câte sunt deasupra lui. ♣ **Deci cel ce se jură pe templu se jură pe el şi pe Cel care locuieşte în el.** ♣ **Cel ce se jură pe cer se jură pe tronul lui Dumnezeu şi pe Cel ce şade pe el**".

♣♣♣

Evr. 6,13,16-17 „Căci Dumnezeu, când a dat făgăduinţă lui Avraam, de vreme ce n-avea pe nimeni mai mare, pe care să Se jure, S-a jurat pe Sine însuşi, ♣ **Pentru că oamenii se jură pe cel ce e mai mare şi jurământul e la ei o chezăşie şi sfârşitul oricărei neînţelegeri**. ♣ În aceasta, Dumnezeu voind să arate şi mai mult, moştenitorilor făgăduinţei, nestrămutarea hotărârii Sale, a pus la mijloc jurământul".

Iac. 5,12 „Iar înainte de toate, fraţii mei, **să nu vă juraţi nici pe cer, nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ, ci să vă fie vouă ce este da, da, şi ce este nu**, nu, ca să nu cădeţi sub judecată".

11. Laudă

Lc. 6,26 „Vai vouă când toţi oamenii vă vor vorbi de bine. Căci tot aşa făceau proorocilor mincinoşi părinţii lor".

In. 5,41,44 „Slavă de la oameni nu primesc. ♣ **Cum puteţi voi să credeţi, când primiţi slavă unii de la alţii şi slava care vine de la unicul Dumnezeu nu o căutaţi?"**

1 Cor. 1,28-29,31 „**Dumnezeu Şi-a ales pe cele de neam jos ale lumii**, pe cele nebăgate în seamă, pe cele ce nu sunt, ca să nimicească pe cele ce sunt, ♣ **Ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu**. ♣ Pentru ca, după cum este scris: «**Cel ce se laudă în Domnul să se laude**[1421]»".

1 Cor. 4,7 „Căci cine te deosebeşte pe tine? Şi ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te făleşti, ca şi cum nu l-ai fi primit?"

2 Cor. 5,12 „Căci nu vă spunem iarăşi cine suntem, ci **vă dăm prilej de laudă pentru noi, ca să aveţi ce să spuneţi acelora care se laudă cu faţa şi nu cu inima**".

[1421] Ier. 9,24 . Ibidem p. 304

2 Cor. 10,17-18 „Iar cel ce se laudă, în Domnul să se laude. ♣ Pentru că nu cel ce se laudă singur este dovedit bun, ci acela pe care Domnul îl laudă".

Iac. 4,16 „Şi acum vă lăudaţi în trufia voastră. Orice laudă de acest fel este rea".

12. Lumea. Grijile vieții

1 Petr. 5,7 „Lăsaţi-I Lui toată grija voastră, căci El are grijă de voi".

1 Cor. 2,6 „Şi înţelepciunea o propovăduim la cei desăvârşiţi, dar nu înţelepciunea acestui veac, nici a stăpânitorilor acestui veac, care sunt pieritori".

a. Lumea

1 Cor. 7,31 „... Căci chipul acestei lumi trece[1422]".

In. 7,7 „Pe voi lumea nu poate să vă urască, dar pe Mine Mă urăşte, pentru că Eu mărturisesc despre ea că lucrurile ei sunt rele".

In. 14,27 „Pace vă las vouă, pacea Mea o dau vouă, **nu precum dă lumea vă dau Eu**. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se înfricoşeze[1423]".

In. 15,18-19 „**Dacă vă urăşte pe voi lumea, să ştiţi că pe Mine mai înainte decât pe voi M-a urât**. ♣ Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubi ce este al său; dar pentru că nu sunteţi din lume, ci Eu v-am ales pe voi din lume, de aceea lumea vă urăşte".

In. 16,33 „În lume necazuri veţi avea; dar îndrăzniţi. Eu am biruit lumea".

In. 17,6,14 „Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau şi Mie Mi i-ai dat şi cuvântul Tău l-au păzit. ♣ **Eu le-am dat cuvântul Tău, şi lumea i-a urât, pentru că nu sunt din lume, precum Eu nu sunt din lume**[1424]".

♣♣♣

Rom. 12,2 „**Şi să nu vă potriviţi cu acest veac**, ci să vă schimbaţi prin înnoirea minţii, ca să deosebiţi care este voia lui Dumnezeu, ce este bun şi plăcut şi desăvârşit".

1 Cor. 2,12[1425] **„Iar noi n-am primit duhul lumii, ci Duhul cel de la Dumnezeu, ca să cunoaştem cele dăruite nouă de Dumnezeu".**

[1422] Vezi 1 Cor. 7,29-31, *p. 293.*
[1423] Vezi In. 14,26-31, *p. 29.*
[1424] Vezi In. 17,6-19,22-26, *p. 198.*
[1425] Vezi şi 1 Cor. 2,4-8, *p. 469*; 1 Cor. 2,12-15, *p. 247*; Tit 2,11-12, *p. 49.*

1 Cor. 3,19 „Căci înţelepciunea lumii acesteia este nebunie înaintea lui Dumnezeu ...[1426]**”.**

1 Cor. 5,10 „Dar nu am spus, desigur, despre desfrânaţii acestei lumi, sau despre lacomi, sau despre răpitori, sau despre închinătorii la idoli, **căci altfel ar trebui să ieşiţi afară din lume**[1427]”.

1 Cor. 6,2 „Au nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea? **Şi dacă lumea este judecată de voi**, oare sunteţi voi nevrednici să judecaţi lucruri atât de mici?[1428]”

2 Cor. 7,10 „Căci întristarea cea după Dumnezeu aduce pocăinţă spre mântuire, fără părere de rău; **iar întristarea lumii aduce moarte**”.

Ef. 2,1-2 „Iar pe voi v-a făcut vii, cei ce eraţi morţi prin greşealele şi prin păcatele voastre, ♣ În care aţi umblat mai înainte, potrivit veacului lumii acesteia ...[1429]**”.**

Col. 2,8 „Luaţi aminte să nu vă fure minţile cineva cu filozofia şi cu deşarta înşelăciune din predania omenească, **după înţelesurile cele slabe ale lumii** şi nu după Hristos”.

2 Tim. 2,16-17 (1 Tim. 6,20) „Iar de deşartele vorbiri lumeşti fereşte-te, căci ele vor spori nelegiuirea tot mai mult. ♣ Cuvântul lor va roade ca o cangrenă ...”.

Iac. 4,4 „Preadesfrânaţilor! Nu ştiţi, oare, că prietenia lumii este duşmănie faţă de Dumnezeu? Cine deci va voi să fie prieten cu lumea se face vrăjmaş lui Dumnezeu[1430]**”.**

2 Petr. 1,4 „Prin care El ne-a hărăzit mari şi preţioase făgăduinţe, **ca prin ele să vă faceţi părtaşi dumnezeieştii firi, scăpând de stricăciunea poftei celei din lume**”.

2 Petr. 2,20 „Căci dacă, după ce au scăpat de întinăciunile lumii, prin cunoaşterea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iarăşi se încurcă în acestea, ei sunt învinşi; li s-au făcut cele de pe urmă mai rele decât cele dintâi”.

1 In. 2,15-17 „Nu iubiţi lumea, nici cele ce sunt în lume. Dacă cineva iubeşte lumea, iubirea Tatălui nu este întru el; **♣ Pentru că tot ce este în lume, adică pofta trupului şi pofta ochilor şi trufia vieţii, nu sunt de la Tatăl, ci sunt din lume**. **♣ Şi lumea trece şi pofta ei, dar cel ce face voia lui Dumnezeu rămâne în veac”.**

[1426] Vezi 1 Cor. 3,18-20, *p. 469.*
[1427] Vezi 1 Cor. 5,9-13, *p. 256.*
[1428] Vezi 1 Cor. 6,1-8, *p. 509.*
[1429] Vezi Ef. 2,1-5,10,19-22, *p. 248.*
[1430] Vezi Iac. 4,1-4, *p. 331.*

1 In. 3,1,13-14 „Vedeţi ce fel de iubire ne-a dăruit nouă Tatăl, ca să ne numim fii ai lui Dumnezeu, şi suntem. Pentru aceea lumea nu ne cunoaşte, fiindcă nu L-a cunoscut nici pe El. ♣ **Nu vă miraţi, fraţilor, dacă lumea vă urăşte**. ♣ **Noi ştim că am trecut din moarte la viaţă, pentru că iubim pe fraţi**; cine nu iubeşte pe fratele său rămâne în moarte".

1 In. 4,3-5 „Şi orice duh, care nu mărturiseşte pe Iisus Hristos, nu este de la Dumnezeu, ci este **duhul lui antihrist, despre care aţi auzit că vine şi acum este chiar în lume**. ♣ Voi, copii, sunteţi din Dumnezeu şi i-aţi biruit pe acei proorоci, căci **mai mare este Cel ce e în voi, decât cel ce este în lume**. ♣ **Aceia sunt din lume, de aceea grăiesc ca din lume şi lumea îi ascultă**".

1 In. 5,4,19 „Pentru că **oricine este născut din Dumnezeu biruieşte lumea, şi aceasta este biruinţa care a biruit lumea: credinţa noastră**. ♣ Ştim că suntem din Dumnezeu şi **lumea întreagă zace sub puterea celui rău**".

b. Grijile vieţii

Filip. 2,21 „Fiindcă toţi caută ale lor, nu ale lui Iisus Hristos".

Lc. 11,23 (Mt. 12,30) „Cel ce nu este cu Mine este împotriva Mea; şi cel ce nu adună cu Mine risipeşte".

Mt. 6,24 (Lc. 16,13) „**Nimeni nu poate să slujească la doi domni**, căci sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi şi pe celălalt îl va dispreţui; **nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu şi lui mamona**".

Mt. 6,25-34 (Lc. 12,22-32) „De aceea zic vouă: **Nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca**; au nu este sufletul mai mult decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea? ♣ Priviţi la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitniţe, şi Tatăl vostru Cel ceresc le hrăneşte. Oare nu sunteţi voi cu mult mai presus decât ele? ♣ **Şi cine dintre voi, îngrijindu-se poate să adauge staturii sale un cot?** ♣ Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiţi? Luaţi seama la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc. ♣ Şi vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceştia. ♣ Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este şi mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi, puţin credincioşilor? ♣ Deci, nu duceţi grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? ♣ Că după toate acestea se străduiesc neamurile; **ştie doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveţi nevoie de ele**. ♣ **Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate acestea se vor adăuga vouă.** ♣ **Nu vă îngrijiţi de ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei**".

Lc. 7,25 „Dar ce aţi ieşit să vedeţi? Oare om îmbrăcat în haine moi? **Iată, cei ce poartă haine scumpe şi petrec în desfătare sunt în casele regilor**".

2 Cor. 4,18 „Neprivind noi la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd, fiindcă cele ce se văd sunt trecătoare, iar cele ce nu se văd sunt veşnice[1431]**”.**

13. Lumină[1432]

In. 1,4-5 „Întru El era viaţă şi viaţa era lumina oamenilor. ♣ Şi lumina luminează în întuneric şi întunericul nu a cuprins-o”.

Lc. 11,34-36 (Mt.6,22-23) „**Luminătorul trupului este ochiul tău**. Când ochiul tău este curat, atunci tot trupul tău e luminat; dar când ochiul tău e rău, atunci şi trupul tău e întunecat. ♣ **Ia seama deci ca lumina din tine să nu fie întuneric**. ♣ Aşadar, dacă tot trupul tău e luminat, neavând nici o parte întunecată, luminat va fi în întregime, ca şi când te luminează făclia cu strălucirea ei”.

In. 11,9-10 „A răspuns Iisus: Nu sunt oare douăsprezece ceasuri într-o zi? Dacă umblă cineva ziua, nu se împiedică, pentru că el vede lumina acestei lumi; ♣ Iar **dacă umblă cineva noaptea se împiedică, pentru că lumina nu este în el**”.

♣♣♣

Fapt. 26,18; 2 Cor. 6,14[1433] „**Să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină şi de la stăpânirea lui satana la Dumnezeu**, ca să ia iertarea păcatelor şi parte cu cei ce s-au sfinţit, prin credinţa în Mine. ♣♣ ... **ce împărtăşire are lumina cu întunericul?**”

Rom. 13,12 „Noaptea e pe sfârşite; ziua este aproape. Să lepădăm dar lucrurile întunericului şi să ne îmbrăcăm cu armele luminii”.

Ef. 5,8-9 „Altădată eraţi întuneric, iar acum sunteţi lumină întru Domnul; umblaţi ca fii ai luminii! ♣ Pentru că roada luminii e în orice bunătate, dreptate şi adevăr[1434]**”.**

Col. 1,12-13 „**Mulţumind cu bucurie Tatălui celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moştenirea sfinţilor, întru lumină**. ♣ El ne-a scos de sub puterea întunericului şi ne-a strămutat în împărăţia Fiului iubirii Sale”.

1 Tes. 5,4-5 „**Voi însă, fraţilor, nu sunteţi în întuneric**, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur. ♣ Căci **voi toţi sunteţi fii ai luminii şi fii ai zilei**; nu suntem ai nopţii, nici ai întunericului”.

[1431] Vezi 2 Cor. 4,15-18, *p. 507.*
[1432] Vezi şi *Hristos Lumina*, p. 145.
[1433] Vezi şi 2 Cor. 6,14-15, *p. 352.*
[1434] Vezi Ef. 5,3-5,8-14, 1 Petr. 2,9-12,15, *p. 252,254.*

1 In. 1,7 „**Iar dacă umblăm întru lumină, precum El este în lumină, atunci avem împărtăşire unul cu altul** şi sângele lui Iisus, Fiul Lui, ne curăţeşte pe noi de orice păcat[1435]”.

1 In. 2,9 „Cine zice că este în lumină şi pe fratele său îl urăşte, acela este în întuneric până acum[1436]”.

14. Mâncare

Fapt. 27,35 „Şi zicând acestea şi luând pâine, a mulţumit lui Dumnezeu înaintea tuturor şi, frângând, a început să mănânce”.

Lc. 10,7-8 „Şi în această casă rămâneţi, mâncând şi bând cele ce vă vor da, căci **vrednic este lucrătorul de plata sa**. Nu vă mutaţi din casă în casă. ♣ Şi în orice cetate veţi intra şi vă vor primi, **mâncaţi cele ce vă vor pune înainte**”.

1 Cor. 6,13 „Bucatele sunt pentru pântece şi pântecele pentru bucate şi Dumnezeu va nimici şi pe unul şi pe celelalte ...”.

♣♣♣

Fapt. 10,9-16 (Fapt. 11,5-10) „Iar a doua zi, pe când ei mergeau pe drum şi se apropiau de cetate, Petru s-a suit pe acoperiş, să se roage pe la ceasul al şaselea. ♣ Şi i s-a făcut foame şi voia să mănânce, dar, pe când ei îi pregăteau să mănânce, a căzut în extaz. ♣ **Şi a văzut cerul deschis şi coborându-se ceva ca o faţă mare de pânză, legată în patru colţuri, lăsându-se pe pământ. ♣ În ea erau toate dobitoacele cu patru picioare şi târâtoarele pământului şi păsările cerului**. ♣ **Şi glas a fost către el: Sculându-te, Petre, junghie şi mănâncă. ♣ Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, căci niciodată n-am mâncat nimic spurcat şi necurat**. ♣ Şi iarăşi, a doua oară, a fost glas către el: **Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu să nu le numeşti spurcate**. ♣ Şi aceasta s-a făcut de trei ori şi îndată acel ceva s-a ridicat la cer”.

Fapt. 15,20 (29) „Ci să le scriem **să se ferească** de întinările idolilor şi de desfrâu şi **de (animale) sugrumate şi de sânge**[1437]”.

Rom. 14,2-3,14-15,17,20-21[1438] „**Unul crede să mănânce de toate; cel slab însă mănâncă legume. ♣ Cel ce mănâncă să nu dispreţuiască pe cel ce nu mănâncă; iar cel ce nu mănâncă să nu osândească pe cel ce mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit. ♣ Ştiu şi sunt încredinţat în Domnul Iisus că nimic nu este întinat prin sine, decât numai pentru cel care gândeşte că e ceva întinat; pentru acela întinat este**. ♣ Dar dacă, pentru mâncare, fratele tău se mâhneşte, nu mai umbli potrivit

[1435] Vezi 1 In. 1,5-7, *p. 250.*
[1436] Vezi 1 In. 2,8-11, *p. 357.*
[1437] Vezi *Sinodul apostolic*, p. 236-237.
[1438] Vezi şi Rom. 14,1,22-23, *p. 458-459*; 1 Cor. 9,1-5,12-19, *p. 210.*

iubirii. Nu pierde, cu mâncarea ta, pe acela pentru care a murit Hristos. ♣ **Căci împărăţia lui Dumnezeu nu este mâncare şi băutură**, ci dreptate şi pace şi bucurie în Duhul Sfânt. ♣ **Nu strica, pentru mâncare, lucrul lui Dumnezeu. Toate sunt curate, dar rău este pentru omul care mănâncă spre poticnire**. ♣ Bine este să nu mănânci carne, nici să bei vin, nici să faci ceva de care fratele tău se poticneşte, se sminteşte sau slăbeşte (în credinţă)".

1 Cor. 10,25-28,31-32[1439] „**Mâncaţi tot ce se vinde în măcelărie, fără să întrebaţi nimic pentru cugetul vostru**. ♣ Căci «al Domnului este pământul şi plinirea lui[1440]». ♣ **Dacă cineva dintre necredincioşi vă cheamă pe voi la masă şi voiţi să vă duceţi, mâncaţi orice vă este pus înainte, fără să întrebaţi nimic pentru conştiinţă**. ♣ **Dar de vă va spune cineva: Aceasta este din jertfa idolilor, să nu mâncaţi** pentru cel care v-a spus şi pentru conştiinţă. ♣ **De aceea, ori de mâncaţi, ori de beţi, ori altceva de faceţi, toate spre slava lui Dumnezeu să le faceţi**. ♣ **Nu fiţi piatră de poticnire** nici iudeilor, nici elinilor, nici Bisericii lui Dumnezeu".

Col. 2,16,20-21 „Nimeni deci să nu vă judece pentru mâncare sau băutură ... . ♣ Dacă deci aţi murit împreună cu Hristos pentru înţelesurile cele slabe ale lumii, pentru ce atunci, ca şi cum aţi vieţui în lume, răbdaţi porunci ca acestea: ♣ Nu lua, nu gusta, nu te atinge!"

1 Tim. 4,3-5 „Aceştia opresc de la căsătorie şi de la unele bucate, pe care Dumnezeu le-a făcut, spre gustare cu mulţumire, pentru cei credincioşi şi pentru cei ce au cunoscut adevărul, ♣ Pentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună şi nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulţumire; ♣ Căci se sfinţeşte prin cuvântul lui Dumnezeu şi prin rugăciune[1441]".

1 Tim. 5,23 „De acum nu bea numai apă, ci **foloseşte puţin vin, pentru stomacul tău şi pentru desele tale slăbiciuni**".

Evr. 9,10 „Acestea erau numai legiuiri pământeşti - despre mâncăruri, despre băuturi, despre felurite spălări - şi erau porunci până la vremea îndreptării".

15. Mulţumire, împăcare cu sine

Filip. 3,7-8 „Dar cele ce îmi erau mie câştig, acestea le-am socotit pentru Hristos pagubă. ♣ Ba mai mult: eu pe toate le socotesc că sunt pagubă, faţă de înălţimea cunoaşterii lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru Care m-am lipsit de toate şi le privesc drept gunoaie, ca pe Hristos să dobândesc".

Filip. 4,4 „Bucuraţi-vă pururea întru Domnul. Şi iarăşi zic: Bucuraţi-vă".

[1439] Vezi şi 1 Cor. 8,8-13, *p. 528*; Gal. 2,11-16, *p. 318*.
[1440] Ps. 23,1. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 14.
[1441] Vezi 1 Tim. 4,1-6, Tit 1,10-11,14-16, *p. 500,501*.

Filip. 4,11-13 „N-o spun ca şi cum aş duce lipsă, fiindcă eu m-am deprins să fiu îndestulat cu ceea ce am. ♣ Ştiu să fiu şi smerit, ştiu să am şi de prisos; în orice şi în toate m-am învăţat să fiu şi sătul şi flămând, şi în belşug şi în lipsă. ♣ Toate le pot întru Hristos, Cel care mă întăreşte".

Col. 3,15 „Şi pacea lui Hristos, întru care aţi fost chemaţi, ca să fiţi un singur trup, să stăpânească în inimile voastre; **şi fiţi mulţumitori**".

1 Tim. 4,4-5 „Pentru că orice făptură a lui Dumnezeu este bună şi nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulţumire; ♣ Căci se sfinţeşte prin cuvântul lui Dumnezeu şi prin rugăciune".

1 Tim. 6,6-9 „Şi, în adevăr, evlavia este mare câştig, dar atunci când ea se îndestulează cu ce are. ♣ Pentru că noi n-am adus nimic în lume, tot aşa cum nici nu putem să scoatem ceva din ea afară; ♣ Ci, având hrană şi îmbrăcăminte cu acestea vom fi îndestulaţi. ♣ Cei ce vor să se îmbogăţească, dimpotrivă, cad în ispită şi în cursă şi în multe pofte nebuneşti şi vătămătoare, ca unele care cufundă pe oameni în ruină şi în pierzare".

Evr. 13,5 „Feriţi-vă de iubirea de argint şi îndestulaţi-vă cu cele ce aveţi, căci însuşi Dumnezeu a zis: «Nu te voi lăsa, nici nu te voi părăsi[1442]»".

16. Muncă

Lc. 10,7 (Mt. 10,10) „Şi în această casă rămâneţi, mâncând şi bând cele ce vă vor da, **căci vrednic este lucrătorul de plata sa** ...".

Fapt. 18,1-3 „După acestea Pavel, plecând din Atena, a venit la Corint. ♣ Şi găsind pe un iudeu, cu numele Acvila, de neam din Pont, venit de curând din Italia, şi pe Priscila, femeia lui, pentru că poruncise Claudiu ca toţi iudeii să plece din Roma, a venit la ei. ♣ **Şi pentru că erau de aceeaşi meserie, a rămas la ei şi lucrau, căci erau făcători de corturi**".

Fapt. 20,33-34 „Argint, sau aur, sau haină, n-am poftit de la nimeni; ♣ Voi înşivă ştiţi că mâinile acestea au lucrat pentru trebuinţele mele şi ale celor ce erau cu mine".

1 Cor. 9,7 „**Cine slujeşte vreodată, în oaste, cu solda lui?** Cine sădeşte vie şi nu mănâncă din roada ei? Sau cine paşte o turmă şi nu mănâncă din laptele turmei?[1443]"

Ef. 4,28 „Cel ce fură să nu mai fure, ci mai vârtos să se ostenească lucrând cu mâinile sale, lucrul cel bun, ca să aibă să dea şi celui ce are nevoie".

[1442] Deut. 31,6-8.

[1443] Vezi 1 Cor. 9,7-11,13-14, *p. 362.*

1 Tes. 4,11-12 „Şi să râvniţi ca să trăiţi în linişte, să faceţi fiecare cele ale sale şi să **lucraţi cu mâinile voastre precum v-am dat poruncă**. ♣ Ca să umblaţi cuviincios faţă de cei din afară (de Biserică) **şi să nu aveţi trebuinţă de nimeni**".

2 Tes. 3,7-12 „Căci voi înşivă ştiţi cum trebuie să vă asemănaţi nouă, că noi n-am umblat fără rânduială între voi, ♣ **Nici n-am mâncat de la cineva pâine în dar, ci, cu muncă şi cu trudă, am lucrat noaptea şi ziua, ca să nu împovărăm pe nimeni dintre voi**. ♣ Nu doar că n-avem putere, ci **ca să ne dăm pe noi înşine pildă vouă**, spre a ne urma. ♣ Căci şi când ne aflam la voi, v-am dat porunca aceasta: **dacă cineva nu vrea să lucreze, acela nici să nu mănânce**. ♣ **Pentru că auzim că unii de la voi umblă fără rânduială, nelucrând nimic, ci iscodind**. ♣ Dar unora ca aceştia le poruncim şi-i rugăm, în Domnul Iisus Hristos, ca **să muncească în linişte şi să-şi mănânce pâinea lor**".

2 Tim. 2,4-5 „Iar când se luptă cineva, la jocuri, nu ia cununa, dacă nu s-a luptat după regulile jocului. ♣ **Cuvine-se ca plugarul ce se osteneşte să mănânce el mai întâi din roade**".

17. Pilde

Mt. 13,9-15 (Mc. 4,10-12; Lc. 8,9-10) „Cine are urechi de auzit să audă. ♣ Şi ucenicii, apropiindu-se de El, I-au zis: **De ce le vorbeşti lor în pilde?** ♣ Iar El, răspunzând, le-a zis: **Pentru că vouă vi s-a dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei cerurilor, pe când acestora nu li s-a dat**. ♣ Căci celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce nu are, şi ce are i se va lua. ♣ De aceea le vorbesc în pilde, că, văzând, nu văd şi, auzind, nu aud, nici nu înţeleg. ♣ Şi se împlineşte cu ei **proorocia lui Isaia**, care zice: «Cu urechile veţi auzi, dar nu veţi înţelege, şi cu ochii vă veţi uita, dar nu veţi vedea[1444]». ♣ Căci inima acestui popor s-a învârtoşat şi cu urechile aude greu şi ochii lui s-au închis, ca nu cumva să vadă cu ochii şi să audă cu urechile şi cu inima să înţeleagă şi să se întoarcă, şi Eu să-i tămăduiesc pe ei".

Mt. 13,34-35 „**Toate acestea le-a vorbit Iisus mulţimilor în pilde, şi fără pildă nu le grăia nimic**, ♣ Ca să se împlinească ce s-a spus prin proorocul care zice: Deschide-voi în pilde gura Mea, spune-voi cele ascunse de la întemeierea lumii[1445]".

Mc. 4,2,33-34 „Şi-i învăţa multe în pilde, şi în învăţătura Sa le zicea: ♣ Şi cu multe pilde ca acestea le grăia cuvântul după cum puteau să înţeleagă. ♣ **Iar fără pildă nu le grăia**; şi ucenicilor Săi le lămurea toate, deosebi".

In. 16,25 „Acestea vi le-am spus în pilde, dar vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci pe faţă vă voi vesti despre Tatăl".

[1444] Ier. 5,21. Is. 6,9-10. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 44.
[1445] Ps. 77,2.

18. Post

Mt. 4,2 (Lc. 4,2) „... a postit patruzeci de zile şi patruzeci de nopţi ...[1446]**”.**

Mt. 6,16-18 „**Când postiţi, nu fiţi trişti ca făţarnicii**; că ei îşi smolesc feţele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat grăiesc vouă, şi-au luat plata lor. ♣ **Tu însă, <u>când posteşti, unge capul tău şi faţa ta o spală</u>**, ♣ Ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău care este în ascuns, **şi Tatăl tău, Care vede în ascuns, îţi va răsplăti ţie**”.

Mt. 9,14-15 (Mc. 2,18-20; Lc. 5,33-35) „Atunci au venit la El ucenicii lui Ioan, zicând: **Pentru ce noi şi fariseii postim mult, iar ucenicii Tăi nu postesc?** ♣ Şi Iisus le-a zis: Pot oare, fiii nunţii să fie trişti câtă vreme mirele este cu ei? **Dar vor veni zile când mirele va fi luat de la ei şi atunci vor posti**”.

Mc. 9,28-29 (Mt. 17,19,21) „Iar după ce a intrat în casă, ucenicii Lui L-au întrebat, de o parte: Pentru ce noi n-am putut să-l izgonim? ♣ El le-a zis: **Acest neam de demoni cu nimic nu poate ieşi, decât numai cu rugăciune şi cu post**[1447]”.

Lc. 2,36-37 „Şi era şi **Ana proorociţa** ... . ♣ Şi ea era văduvă, **în vârstă de optzeci şi patru de ani, şi nu se depărta de templu, <u>slujind noaptea şi ziua în post şi în rugăciuni</u>**”.

♣♣♣

Fapt. 10,30-31 „**Corneliu a zis: Acum patru zile eram postind până la ceasul acesta şi mă rugam în casa mea**, în ceasul al nouălea, şi iată un bărbat în haină strălucitoare a stat în faţa mea. ♣ Şi el a zis: Corneliu, a fost ascultată rugăciunea ta şi milosteniile tale au fost pomenite înaintea lui Dumnezeu”.

Fapt. 13,2-3 „**<u>Şi pe când slujeau Domnului şi posteau, Duhul Sfânt a zis</u>**: Osebiţi-mi pe Barnaba şi pe Saul, pentru lucrul la care i-am chemat. ♣ **Atunci, postind şi rugându-se, şi-au pus mâinile peste ei** şi i-au lăsat să plece”.

Fapt. 14,23 „Şi hirotonindu-le preoţi în fiecare biserică, <u>rugându-se cu postiri</u>, i-au încredinţat pe ei Domnului în Care crezuseră”.

<u>Rom. 14,1-3,6</u>[1448] „**Primiţi-l pe cel slab în credinţă fără să-i judecaţi gândurile**. ♣ Unul crede să mănânce de toate; cel slab însă mănâncă legume. ♣ **<u>Cel ce mănâncă să nu dispreţuiască pe cel ce nu mănâncă; iar cel ce nu mănâncă să nu osândească pe cel ce mănâncă, fiindcă Dumnezeu l-a primit</u>**. ♣ Cel ce ţine ziua, o ţine pentru Domnul; şi cel ce nu ţine ziua, nu o ţine pentru Domnul. **Şi cel ce**

[1446] Vezi Mt. 4,1-11 (Lc. 4,1-13), *p. 87-88*.
[1447] Vezi Mc. 9,17-29 (Mt. 17,14-21; Lc. 9,38-42), *p. 423-424.*
[1448] Vezi şi Col. 2,16-17, *p. 485.*

mănâncă pentru Domnul mănâncă, căci mulţumeşte lui Dumnezeu; şi cel ce nu mănâncă pentru Domnul nu mănâncă, şi mulţumeşte lui Dumnezeu".

2 Cor. 6,4-5 (2 Cor. 11,27) „**Ci în toate înfăţişându-ne pe noi înşine ca slujitori ai lui Dumnezeu**, în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strâmtorări, ♣ În bătăi, în temniţă, în tulburări, în osteneli, în privegheri, **în posturi**".

19. Răzbunare

Mt. 5,38-39 „Aţi auzit că s-a zis: «Ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte[1449]». ♣ Eu însă vă spun vouă: **Nu vă împotriviţi celui rău; iar cui te loveşte peste obrazul drept, întoarce-i şi pe celălalt**".

Lc. 9,52-55 „Şi a trimis vestitori înaintea Lui. Şi ei, mergând, au intrat într-un sat de samarineni, ca să facă pregătiri pentru El. ♣ Dar ei nu L-au primit, pentru că El se îndrepta spre Ierusalim. ♣ **Şi văzând aceasta, ucenicii Iacov şi Ioan I-au zis: Doamne, vrei să zicem să se coboare foc din cer şi să-i mistuie**, cum a făcut şi Ilie? ♣ Iar El, întorcându-Se, i-a certat şi le-a zis: **Nu ştiţi, oare, fiii cărui duh sunteţi? Căci Fiul Omului n-a venit ca să piardă sufletele oamenilor, ci ca să le mântuiască**".

Rom. 12,17-21 **„Nu răsplătiţi nimănui răul cu rău. Purtaţi grijă de cele bune înaintea tuturor oamenilor. ♣ Dacă se poate, pe cât stă în puterea voastră, trăiţi în bună pace cu toţi oamenii. ♣ Nu vă răzbunaţi singuri, iubiţilor, ci lăsaţi loc mâniei (lui Dumnezeu), căci scris este: «A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti, zice Domnul[1450]». ♣ Deci, dacă vrăjmaşul tău este flămând, dă-i de mâncare; dacă îi este sete, dă-i să bea, căci, făcând acestea, vei grămădi cărbuni de foc pe capul lui. ♣ Nu te lăsa biruit de rău, ci biruieşte răul cu binele".**

1 Tes. 5,15 **„Luaţi seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci totdeauna să urmaţi cele bune unul faţă de altul şi faţă de toţi".**

20. Revelaţie. Sfânta Scriptură. Sfânta Tradiţie.

Mt. 24,35 (Mc. 13,31; Lc. 21,33) **„Cerul şi pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece".**

Evr. 5,11-14[1451] „**În privinţa aceasta avem mult de vorbit şi lucruri grele de tâlcuit, de vreme ce v-aţi făcut greoi la auzit**. ♣ Căci voi, care de multă vreme s-ar fi cuvenit să fiţi învăţători, aveţi iarăşi trebuinţă ca cineva să vă înveţe cele dintâi începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu şi aţi ajuns să aveţi nevoie de lapte, nu de hrană tare. ♣ **Pentru că oricine se hrăneşte cu lapte este nepriceput în cuvântul**

[1449] Ieş. 21,24, Lev. 24,19-20, Deut. 19,21. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 304-305.
[1450] Deut. 32,35. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 308.
[1451] Vezi şi 1 Cor. 2,12-15, *p. 247*; 1 Cor. 13,8-12, *p. 383.*

dreptăţii, de vreme ce este prunc. ♣ Iar hrana tare este pentru cei desăvârşiţi, care au prin obişnuinţă simţurile învăţate să deosebească binele şi răul".

Evr. 11,3 „Prin credinţă înţelegem că s-au întemeiat veacurile prin cuvântul lui Dumnezeu, de s-au făcut din nimic cele ce se văd".

Ef. 3,10 „Pentru ca înţelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să se facă cunoscută acum, prin Biserică ...[1452]".

a. Revelaţie

Is. 8,1 „Şi a zis Domnul către mine: Ia o carte mare şi scrie deasupra ei cu slove omeneşti ...".

Is. 30,8 „Acum, du-te scrie acestea pe o tablă şi trece-le într-o carte, ca să fie pentru mai târziu mărturie veşnică".

Avac. 2,2-3 „Şi Domnul mi-a răspuns şi mi-a zis: «Scrie vedenia şi o sapă cu slove pe table, ca să se poată citi uşor; ♣ Căci este o vedenie pentru un timp hotărât; ea se va împlini la vreme şi nu va fi vedenie mincinoasă. Dacă întârzie, aşteapt-o, căci ea va veni sigur, fără greş»".

Evr. 1,1-2[1453] „După ce Dumnezeu odinioară, în multe rânduri şi în multe chipuri, a vorbit părinţilor noştri prin prooroci, ♣ În zilele acestea mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul, pe Care L-a pus moştenitor a toate şi prin Care a făcut şi veacurile".

♣♣♣

Mt. 10,19-20 (Mc. 13,11; Lc. 12,11-12) „Iar când vă vor da în mâna lor, nu vă îngrijoraţi de cum sau ce veţi vorbi, că în ceasul acela vi se va da vouă ce să vorbiţi; ♣ **Fiindcă nu voi sunteţi cei ce vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este Cel ce grăieşte întru voi**".

Mt. 16,16-17 (Mc. 8,29; Lc. 9,20) „Răspunzând Simon Petru a zis: **Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu**. ♣ Iar Iisus, răspunzând, i-a zis: **Fericit eşti Simone, fiul lui Iona, că nu trup şi sânge ţi-au descoperit ţie aceasta, ci Tatăl Meu, Cel din ceruri**[1454]".

Fapt. 1,16 „Bărbaţi fraţi, **trebuia să se împlinească Scriptura aceasta pe care Duhul Sfânt, prin gura lui David, a spus-o dinainte** despre Iuda, care s-a făcut călăuză celor ce L-au prins pe Iisus".

[1452] Vezi Ef. 3,9-11, *p. 61*.

[1453] Vezi şi 1 Cor. 13,8-12, *p. 383*.

[1454] Vezi Mt. 16,13-17,20 (Mc. 8,27-30; Lc. 9,18-21), *p. 19*.

Fapt. 15,28 „Pentru că, părutu-s-a Duhului Sfânt şi nouă[1455]**”.**

Rom. 1,19[1456] **„Pentru că ceea ce se poate cunoaşte despre Dumnezeu este cunoscut de către ei; fiindcă Dumnezeu le-a arătat lor”.**

1 Cor. 2,13 „Pe care le şi grăim, dar nu în cuvinte învăţate din înţelepciunea omenească, ci în cuvinte învăţate de la Duhul Sfânt, lămurind lucruri duhovniceşti oamenilor duhovniceşti[1457]**”.**

Gal. 1,11-12 „Dar vă fac cunoscut, fraţilor, că Evanghelia cea binevestită de mine nu este după om; ♣ Pentru că nici eu n-am primit-o de la om, nici n-am învăţat-o, ci prin descoperirea lui Iisus Hristos”.

2 Tim. 3,16 „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu ...”.

Ef. 3,3-5 „**Că prin descoperire mi s-a dat în cunoştinţă această taină**, precum v-am scris înainte pe scurt. ♣ **De unde, citind, puteţi să cunoaşteţi înţelegerea mea în taina lui Hristos**, ♣ Care, în alte veacuri, nu s-a făcut cunoscută fiilor oamenilor, **cum s-a descoperit acum sfinţilor Săi apostoli şi prooroci, prin Duhul**”.

1 Petr. 1,12 „**Lor le-a fost descoperit** că nu pentru ei înşişi, ci pentru voi slujeau ei aceste lucruri, care acum vi s-au vestit prin cei ce, **întru Duhul Sfânt trimis din cer, v-au propovăduit Evanghelia, spre care şi îngerii doresc să privească**[1458]”.

2 Petr. 1,21 „Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, ci oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu au grăit, purtaţi fiind de Duhul Sfânt”.

2 Petr. 3,15 „... precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel după înţelepciunea dată lui”.

♣♣♣

Fapt. 9,3-5 „ Dar pe când călătorea el şi se apropia de Damasc, **o lumină din cer, ca de fulger, l-a învăluit deodată**. ♣ Şi, căzând la pământ, a auzit un glas, zicându-i: **Saule, Saule, de ce Mă prigoneşti? ♣ Iar el a zis: Cine eşti, Doamne? Şi Domnul a zis: Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigoneşti. Greu îţi este să izbeşti cu piciorul în ţepuşă**[1459]”.

[1455] Vezi Fapt. 15,22-29, *p. 237.*

[1456] Vezi şi 1 Cor. 14,36-38, *p. 497.*

[1457] Vezi 1 Cor. 2,4,9-13, Lc. 1,41,67, In. 14,16-17,25-26, In. 16,5-15, Fapt. 4,4,8,31, Fapt. 8,29,38-39, Fapt. 10,19,44-46, Fapt. 11,12,15-16, Fapt. 13,2-4, Fapt. 21,4,10-11, Fapt. 28,25, 1 Tim. 4,1, Evr. 3,7 (Apoc. 14,13), Evr. 9,8,14, Apoc. 2,7, Apoc. 22,17, *p. 37-45.*

[1458] Vezi 1 Petr. 1,10-12, *p. 383.*

[1459] Vezi Fapt. 9,1-18 (Fapt. 22,4-16; Fapt. 26,11-20), *p. 205-206.*

Fapt. 10,3-4 (22,30) „**Şi a văzut în vedenie, lămurit**, cam pe la ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu, intrând la el şi zicându-i: Corneliu! ♣ Iar Corneliu, căutând spre el şi înfricoşându-se, a zis: Ce este, Doamne? Şi îngerul i-a zis: Rugăciunile tale şi milosteniile tale s-au suit, spre pomenire, înaintea lui Dumnezeu".

Fapt. 10,9-11 (Fapt. 11,5) „Iar a doua zi, pe când ei mergeau pe drum şi se apropiau de cetate, **Petru** s-a suit pe acoperiş, să se roage pe la ceasul al şaselea. ♣ Şi i s-a făcut foame şi voia să mănânce, dar, pe când ei îi pregăteau să mănânce**, a căzut în extaz. ♣ Şi a văzut cerul deschis şi coborându-se ceva ca o faţă mare de pânză, legată în patru colţuri, lăsându-se pe pământ**[1460]".

Fapt. 16,9-10[1461] „**Şi noaptea i s-a arătat lui Pavel o vedenie**: Un bărbat macedonean sta rugându-l şi zicând: Treci în Macedonia şi ne ajută. ♣ Când a văzut el această vedenie, **am căutat să plecăm îndată în Macedonia, înţelegând că Dumnezeu ne cheamă să le vestim Evanghelia**".

2 Cor. 12,1-4 „Dacă trebuie să mă laud, nu-mi este de folos, **dar voi veni totuşi la vedenii şi la descoperiri de la Domnul**. ♣ **Cunosc un om în Hristos, care acum paisprezece ani** - fie în trup, nu ştiu; fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - **a fost răpit unul ca acesta până la al treilea cer**. ♣ Şi-l ştiu pe un astfel de om - fie în trup, fie în afară de trup, nu ştiu, Dumnezeu ştie - ♣ **Că a fost răpit în rai şi a auzit cuvinte de nespus, pe care nu se cuvine omului să le grăiască**".

Apoc. 1,1,10-11 „**Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care I-a dat-o Dumnezeu**, ca să arate robilor Săi cele ce trebuie să se petreacă în curând, **iar El, prin trimiterea îngerului Său, a destăinuit-o robului Său Ioan**, ♣ **Am fost în duh în zi de duminică şi am auzit, în urma mea, glas mare de trâmbiţă**, ♣ **Care zicea: Ceea ce vezi scrie în carte şi trimite celor şapte Biserici ...**[1462]".

b. Sfânta Scriptură

1 Cor. 4,6-7 „Şi acestea, fraţilor, le-am zis ca despre mine şi despre Apollo, dar ele sunt pentru voi, ca să învăţaţi din pilda noastră, **să nu treceţi peste ce e scris, ca să nu vă făliţi unul cu altul împotriva celuilalt**. ♣ **Căci cine te deosebeşte pe tine? Şi ce ai, pe care să nu-l fi primit? Iar dacă l-ai primit, de ce te făleşti, ca şi cum nu l-ai fi primit?**"

1 Cor. 8,1-2 „Cunoştinţa însă semeţeşte, iar iubirea zideşte. ♣ Iar dacă i se pare cuiva că cunoaşte ceva, încă n-a cunoscut cum trebuie să cunoască".

♣♣♣

[1460] Vezi Fapt. 10,1-35 (Fapt. 11,4-17), *p. 314-315.*
[1461] Vezi şi Fapt. 18,5,9-10, *p. 163*; Fapt. 22,17, *p. 241*; Fapt. 23,11, Gal. 2,1-9 (v. 2) , *p. 208,212.*
[1462] Vezi Apoc. 1,1-2,9-11,19, Apoc. 10,8-11, *p. 228.*

Mc. 12,24 „Şi le-a zis Iisus: Oare nu pentru aceasta rătăciţi, neştiind Scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?"

Lc. 24,44-45 „Şi le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în proorooci şi în psalmi. ♣ **Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile**".

In. 5,39 „**Cercetaţi Scripturile, că socotiţi că în ele aveţi viaţă veşnică**. Şi acelea sunt care mărturisesc despre Mine".

In. 10,35 „... şi Scriptura nu poate să fie desfiinţată".

♣♣♣

Fapt. 8,26-35[1463] „**Şi un înger al Domnului a grăit către Filip**, zicând: Ridică-te şi mergi spre miazăzi, pe calea care coboară de la Ierusalim la Gaza; aceasta este pustie. ♣ Ridicându-se, a mers. **Şi iată un bărbat din Etiopia, famen, mare dregător al Candachiei, regina Etiopiei**, care era peste toată vistieria ei şi care venise la Ierusalim ca să se închine, ♣ Se întorcea acasă; şi şezând în carul său, citea pe proorocul Isaia. ♣ **Iar Duhul i-a zis lui Filip: Apropie-te şi te alipeşte de carul acesta**. ♣ **Şi alergând Filip l-a auzit citind pe proorocul Isaia, şi i-a zis: Înţelegi, oare, ce citeşti? ♣ Iar el a zis: Cum aş putea să înţeleg, dacă nu mă va călăuzi cineva?** Şi a rugat pe Filip să se urce şi să şadă cu el. ♣ Iar locul din Scriptură pe care-l citea era acesta: «Ca un miel care se aduce spre junghiere şi ca o oaie fără de glas înaintea celui ce-o tunde, aşa nu şi-a deschis gura sa. ♣ Întru smerenia Lui, judecata Lui s-a ridicat şi neamul Lui cine-l va spune? Că se ridică de pe pământ viaţa Lui[1464]». ♣ **Iar famenul, răspunzând, a zis lui Filip: Rogu-te, despre cine zice proorocul acesta, despre sine ori despre altcineva? ♣ Iar Filip, deschizând gura sa şi începând de la scriptura aceasta, i-a binevestit pe Iisus**".

Fapt. 17,2,11 „Şi după obiceiul său, Pavel a intrat la ei şi în trei sâmbete le-a grăit din Scripturi, ♣ Şi aceştia erau mai buni la suflet decât cei din Tesalonic; ei au primit cuvântul cu toată osârdia, în toate zilele, **cercetând Scripturile, dacă ele sunt aşa**".

Rom. 1,1-2 „Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, **rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu, ♣ Pe care a făgăduit-o mai înainte, prin proorocii Săi, în Sfintele Scripturi**".

Rom. 15,4 „Căci toate câte s-au scris mai înainte, s-au scris spre învăţătura noastră, **ca prin răbdarea şi mângâierea, care vin din Scripturi, să avem nădejde**".

[1463] Vezi şi Fapt. 8,36-38, *p. 427.*

[1464] Is. 53,7-8. Pr. Ovidiu-Cristian Toma, *op. cit*., p. 65-66.

Rom. 16,25-26[1465] „Iar celui ce poate să vă întărească după Evanghelia mea şi după propovăduirea lui Iisus Hristos, **potrivit cu descoperirea tainei celei ascunse din timpuri veşnice**, ♣ **Iar acum arătată prin Scripturile proorocilor, după porunca veşnicului Dumnezeu** şi cunoscută la toate neamurile spre ascultarea credinţei".

1 Cor. 15,3-4 „Căci v-am dat, întâi de toate, ceea ce şi eu am primit, că **Hristos a murit pentru păcatele noastre după Scripturi; ♣ Şi că a fost îngropat şi că a înviat a treia zi, după Scripturi**".

Gal. 3,8,22 „Iar Scriptura, văzând dinainte că Dumnezeu îndreptează neamurile din credinţă, dinainte a binevestit lui Avraam: «Că se vor binecuvânta în tine toate neamurile». ♣ **Dar Scriptura a închis toate sub păcat, pentru ca făgăduinţa să se dea din credinţa în Iisus Hristos celor ce cred**[1466]".

2 Tes. 3,14 „Şi dacă vreunul nu ascultă de cuvântul nostru prin epistolă, pe acela să-l însemnaţi şi să nu mai aveţi cu el nici un amestec, ca să-i fie ruşine[1467]**".**

2 Tim. 3,16-17[1468] **„Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu şi de folos spre învăţătură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înţelepţirea cea întru dreptate, ♣ Astfel ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârşit, bine pregătit pentru orice lucru bun".**

2 Petr. 1,20-21 „Aceasta ştiind mai dinainte că nici o proorocie a Scripturii nu se tâlcuieşte după socotinţa fiecăruia; ♣ Pentru că niciodată proorocia nu s-a făcut din voia omului, ci oamenii cei sfinţi ai lui Dumnezeu au grăit, purtaţi fiind de Duhul Sfânt".

2 Petr. 3,15-16 „... precum v-a scris şi iubitul nostru frate Pavel după înţelepciunea dată lui, ♣ Cum vorbeşte despre acestea, în toate epistolele sale, în care sunt unele lucruri cu anevoie de înţeles, pe care cei neştiutori şi neîntăriţi le răstălmăcesc, ca şi pe celelalte Scripturi, spre a lor pierzare".

Apoc. 1,3 „**Fericit este cel ce citeşte şi cei ce ascultă cuvintele proorociei şi păstrează cele scrise în aceasta!** Căci vremea este aproape".

Apoc. 22,18-19 „Şi eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele proorociei acestei cărţi: De va mai adăuga cineva ceva la ele, Dumnezeu va trimite asupra lui pedepsele ce sunt scrise în cartea aceasta; ♣ Iar de va scoate cineva din cuvintele cărţii acestei proorocii, Dumnezeu va scoate partea lui din pomul vieţii şi din cetatea sfântă şi de la cele scrise în cartea aceasta".

[1465] Vezi şi Fapt. 1,16, *p. 521*.
[1466] Vezi Gal. 3,2-12, *p. 134*; Gal. 3,13-28, *p. 131*.
[1467] Vezi 2 Tes. 3,6,11,14-15, *p. 500.*
[1468] Vezi şi Iac. 4,5-6, *p. 50.*

c. Sfânta Tradiție

Mt. 28,19-20 „Drept aceea, mergând, învăţaţi toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh, ♣ **Învăţându-le să păzească toate câte v-am poruncit vouă**, şi iată Eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârşitul veacului. Amin".

In. 20,30 „Deci şi alte multe minuni a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta".

In. 21,25 „Dar sunt şi alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus şi care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărţile ce s-ar fi scris. Amin".

Rom. 10,14-17 „**Dar cum vor chema numele Aceluia în Care încă n-au crezut? Şi cum vor crede în Acela de Care n-au auzit? Şi cum vor auzi, fără propovăduitor? ♣ Şi cum vor propovădui, de nu vor fi trimişi?** Precum este scris: «Cât de frumoase sunt picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc cele bune![1469]» ♣ Dar nu toţi s-au supus Evangheliei, căci Isaia zice: «Doamne, cine a crezut celor auzite de la noi?[1470]» ♣ **Prin urmare, credinţa este din auzire, iar auzirea prin cuvântul lui Hristos**".

1 Cor. 11,2 „Fraţilor, vă laud că în toate vă aduceţi aminte de mine şi **ţineţi predaniile cum vi le-am dat**".

2 Tes. 2,15 „Deci, dar, fraţilor, staţi neclintiţi şi **ţineţi predaniile pe care le-aţi învăţat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră**".

2 Tes. 3,6 „Fraţilor, vă poruncim în numele Domnului nostru Iisus Hristos, **să vă feriţi de orice frate care umblă fără rânduială şi nu după predania pe care aţi primit-o de la noi**[1471]".

2 Tim. 1,13 (1 Tim. 6,20) „**Ţine dreptarul cuvintelor sănătoase pe care le-ai auzit de la mine**, cu credinţa şi cu iubirea ce este în Hristos Iisus".

2 Tim. 2,2 „Şi cele ce ai auzit de la mine, cu mulţi martori de faţă, acestea le încredinţează la oameni credincioşi, care vor fi destoinici să înveţe şi pe alţii".

Evr. 2,1,3 „ Pentru aceea se cuvine ca noi să luăm aminte cu atât mai mult la cele auzite, ca nu cumva să ne pierdem. ♣ **Cum vom scăpa noi, dacă vom fi**

[1469] Is. 52,7.
[1470] Is. 53,1.
[1471] Vezi 2 Tes. 3,6,11,14-15, *p. 500.*

nepăsători la astfel de mântuire care, luând obârşie din propovăduirea Domnului, ne-a fost adeverită de cei ce au ascultat-o[1472]**”.**

2 In. 1,12 (3 In. 1,13-14) „**Multe având a vă scrie, n-am voit să le scriu pe hârtie şi cu cerneală, ci nădăjduiesc să vin la voi şi să vorbesc gură către gură**, ca bucuria noastră să fie deplină”.

♣♣♣

2 Tim. 3,8 „După cum Iannes şi Iambres[1473] **s-au împotrivit lui Moise ...”.**

Iuda 1,9 „Dar Mihail Arhanghelul, când se împotrivea diavolului, certându-se cu el pentru trupul lui Moise[1474] **...”.**

Iuda 1,14 „**Dar şi Enoh, al şaptelea de la Adam**, a proorocit despre aceştia, zicând: Iată, a venit Domnul cu zecile de mii de sfinţi ai Lui[1475]”.

21. Sminteală

Mt. 18,7 (Lc. 17,1) „Vai lumii, din pricina smintelilor! Că smintelile trebuie să vină, dar vai omului aceluia prin care vine sminteala”.

Mc. 9,42-48 (Mt. 5,29-30; Mt. 18,6-9) „Şi cine va sminti pe unul din aceştia mici, care cred în Mine, mai bine i-ar fi lui dacă şi-ar lega de gât o piatră de moară şi să fie aruncat în mare. ♣ **Şi de te sminteşte mâna ta, tai-o că mai bine îţi este să intri ciung în viaţă, decât, amândouă mâinile având, să te duci în gheena, în focul cel nestins.** ♣ **Unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge**. ♣ Şi de te sminteşte piciorul tău, taie-l, că mai bine îţi este ţie să intri fără un picior în viaţă, decât având amândouă picioarele să fii azvârlit în gheena, în focul cel nestins, ♣ Unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge. ♣ Şi de te sminteşte ochiul tău, scoate-l, că mai bine îţi este ţie cu un singur ochi în împărăţia lui Dumnezeu, decât, având amândoi ochii, să fii aruncat în gheena focului. ♣ Unde viermele lor nu moare şi focul nu se stinge”.

Rom. 14,13 „Deci să nu ne mai judecăm unii pe alţii, ci mai degrabă judecaţi aceasta: **Să nu daţi fratelui prilej de poticnire sau de sminteală**”.

[1472] Vezi Evr. 2,1-5, *p. 171.*

[1473] *„După tradiţia ebraică, aşa se numeau vrăjitorii care i s-au opus lui Moise în faţa lui Faraon (Ieş. 7,11)”.* ***Biblia sau Sfânta Scriptură***, Ediția Bartolomeu, p. 1709.

[1474] *„Autorul preia o tradiţie rabinică, consemnată în cartea apocrifă Înălţarea lui Moise, potrivit căreia diavolul îşi revendica trupul neînsufleţit al lui Moise sub cuvânt că acesta, de vreme ce omorâse un om, nu merita să fie îngropat”.* Ibidem p. 1750.

[1475] *„Versetele 14-15: citat din Cartea lui Enoh, operă de autoritate în tradiţia rabinică”.* Ibidem, p. 1750. Vezi Iuda 1,14-16, *p. 300.*

1 Cor. 8,8-13[1476] „Dar **nu mâncarea ne va pune înaintea lui Dumnezeu**. Că nici dacă vom mânca, nu ne prisoseşte, nici dacă nu vom mânca, nu ne lipseşte. ♣ **Dar vedeţi ca nu cumva această libertate a voastră să ajungă poticnire pentru cei slabi**. ♣ Căci dacă cineva te-ar vedea pe tine, cel ce ai cunoştinţă, şezând la masă în templul idolilor, oare conştiinţa lui, slab fiind el, nu se va întări să mănânce din cele jertfite idolilor? ♣ Şi va pieri prin cunoştinţa ta cel slab, fratele tău, pentru care a murit Hristos! ♣ Şi aşa, păcătuind împotriva fraţilor şi lovind conştiinţa lor slabă, păcătuiţi faţă de Hristos. ♣ **De aceea, dacă o mâncare sminteşte pe fratele meu, nu voi mânca în veac carne, ca să nu aduc sminteală fratelui meu**".

2 Cor. 6,3 „Nedând nici o sminteală întru nimic, ca să nu fie slujirea noastră defăimată".

Gal. 5,10 „Eu am încredere în voi, întru Domnul, că nimic altceva nu veţi cugeta; **dar cel ce vă tulbură pe voi îşi va purta osânda, oricine ar fi el**".

1 In. 2,10 „Cine iubeşte pe fratele său rămâne în lumină şi **sminteală nu este în el".**

22. Totul se descoperă

Lc. 8,16-17 (Mc. 4,21-22; Mt. 5,15, Mt. 10,26; Lc. 11,33) „**Nimeni, aprinzând făclia, n-o ascunde sub un vas, sau n-o pune sub pat**, ci o aşează în sfeşnic, pentru ca cei ce intră să vadă lumina. ♣ **Căci nu este nimic ascuns, care să nu se dea pe faţă şi nimic tainic**, care să nu se cunoască şi să nu vină la arătare".

Lc. 12,2-3 „Că nimic nu este acoperit care să nu se descopere şi nimic ascuns care să nu se cunoască. ♣ De aceea, câte aţi spus la întuneric se vor auzi la lumină; şi ceea ce aţi vorbit la ureche, în odăi, se va vesti de pe acoperişuri".

Fapt. 5,1-3 „Iar un om, anume **Anania, cu Safira**, femeia lui, şi-a vândut ţarina. ♣ Şi a dosit din preţ, ştiind şi femeia lui, şi aducând o parte, a pus-o la picioarele apostolilor. ♣ **Iar Petru a zis: Anania, de ce a umplut satana inima ta, ca să minţi tu Duhului Sfânt şi să doseşti din preţul ţarinei?**[1477]".

1 Tim. 5,25 „Tot aşa şi faptele cele bune sunt vădite, **şi cele ce nu sunt altfel nu se pot ascunde**".

Evr. 4,13[1478] **„Şi nu este nici o făptură ascunsă înaintea Lui, ci toate sunt goale şi descoperite, pentru ochii Celui în faţa Căruia noi vom da socoteală".**

[1476] Vezi şi 1 Cor. 10,25-28,31-32, *p. 516.*
[1477] Vezi Fapt. 5,1-11, *p. 347-348.*
[1478] Vezi şi Filip. 3,15-19, *p. 499.*

Bibliografie

1. ***BIBLIA SAU SFÂNTA SCRIPTURĂ***, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti 1994.

2. ***BIBLIA SAU SFÂNTA SCRIPTURĂ***, Versiune diortosită după Septuaginta, redactată, adnotată și tipărită de Bartolomeu Valeriu Anania, (Arhiepiscop al Vadului, Feleacului și Clujului, Mitropolit al Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului), Editura Renașterea, Cluj-Napoca 2009.

3. Chițescu, Prof. N., Todoran, Pr. Prof. Isidor, Petreuță, Pr. Prof. I., ***Teologia Dogmatică și Simbolică. Manual pentru Facultățile Teologice,*** vol. 2, Editura Renașterea, Cluj-Napoca 2010.

4. Cleopa, Arhim. Ilie, ***Despre credința ortodoxă,*** Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1981.

5. Neaga, Pr. Prof. Dr. Nicolae, ***Glosolalia***, în Mitropolia Banatului, Anul XXVI, nr. 9-12, Editura Mitropoliei Banatului, 1976.

6. Stăniloae, Preot Prof. Dr. Dumitru, ***Teologia Dogmatică Ortodoxă,*** vol. 2, Editura Institutului Biblic şi de Misiune, al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti 1997.

7. Stăniloae, Preot Prof. Dr. Dumitru, ***Teologia Dogmatică Ortodoxă,*** vol. 3, Editura Institutului Biblic şi de Misiune, al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti 1997.

8. Todoran, Pr. prof. dr. Isidor, Zăgrean, Arhid. prof. dr. Ioan, ***Dogmatica Ortodoxă. Manual pentru Seminariile Teologice,*** Editura Arhidiecezana, Cluj 1997.

9. Toma, Pr. Ovidiu-Cristian, ***Comorile Sfintelor Scripturi. Vechiul Testament***, Editura Episcopiei Sălajului „*Credință și viață în Hristos*”, Zalău 2016.

Cuprins

Dumnezeu 5
1. Sfânta Treime 12
1.1. TATĂL 16
1.2. FIUL 18
a. Raportul dintre Tatăl şi Fiul 23
b. Fiul Omului 32
1.3. SFÂNTUL DUH 37
a. Cincizecimea 45
b. Harul lui Dumnezeu 46
c. Darurile Sfântului Duh (Talanții) 50
d. Glosolalia 53
2. Pronia divină 55
a. Voia Domnului 58
3. Împărăția lui Dumnezeu 62
a. Cetatea cerească 68
b. Tronul ceresc 69
c. Templul ceresc 71

Iisus Hristos 72
1. Iisus Hristos, Dumnezeu adevărat 80
2. Iisus Hristos, om adevărat 82
3. Întruparea şi naşterea Mântuitorului 83
4. Tăierea împrejur şi aducerea la templu a Pruncului 85
5. Închinarea magilor. Fuga în Egipt 85
6. Copilul Hristos la templul din Ierusalim 86
7. Botezul Domnului 87
8. Ispitirea Domnului 87
9. Începutul propovăduirii 88
10. Schimbarea la față 90
11. Intrarea Domnului în Ierusalim 91
12. Pătimirile şi suferințele Domnului 92
a. Vestirea pătimirilor 96
b. Ungerea din Betania 97
c. Trădarea lui Iuda 97

d. Cina cea de Taină 99
e. Rugăciunea din Grădina Ghetsimani 101
f. Prinderea lui Iisus 102
g. Lepădarea lui Petru 103
h. Pătimirile Domnului 104
i. Răstignirea şi moartea Domnului 107
j. Îngroparea Domnului 110
13. Învierea Domnului 111
a. Arătările după Înviere 113
b. Despre pătimiri, moartea şi Învierea Domnului 116
14. Înălţarea Domnului 119
15. Hristos Mântuitorul şi Răscumpărătorul 121
16. Hristos plinitorul Legii 127
a. Legea nouă. Hristos plinitorul Legii 128
b. Legea veche. Hristos împlinitor al Legii vechi 132
c. Noul Testament, Vechiul Testament 135
17. Hristos Proorocul şi Învăţătorul 136
18. Hristos Arhiereul 137
19. Hristos Împăratul 139
a. Împărăţia lui Hristos 140
20. Mielul lui Dumnezeu 142
21. Păstotul cel Bun 144
22. Hristos Lumina 145
23. Hristos Piatra din capul unghiului 145
24. Hristos Judecătorul 146
25. Mila şi ajutorul Domnului 148
a. Hristos mângâie şi întăreşte 156
26. Hristos cunoscător al gândurilor şi al faptelor oamenilor 157
27. Primirea şi mărturisirea lui Hristos 160
28. Ascultarea şi urmarea lui Hristos 165
a. Păzirea poruncilor 172
b. Neascultarea de Domnul 174
29. Evanghelia lui Hristos. Propovăduirea Evangheliei 177
30. „Fraţii Domnului” 182

Fecioara Maria 184

Ioan Botezătorul 186

Apostolii 191
1. Chemarea apostolilor 191
2. Trimiterea apostolilor 193
3. Întâietatea 195
4. Apostolia. Apostoli, ucenici 196
a. Petru 202
b. Pavel 205
Prima călătorie misionară (45-58) 214
A doua călătorie misionară (51-54) 215
A treia călătorie misionară (54-58) 216
Călătoria spre Roma (60-61) 218
Alte călătorii 219
Încercările 220
c. Matei 226
d. Marcu 226
e. Luca 227
f. Ioan 227
g. Toma 228
h. Filip 229
i. Iacov 229
j. Ştefan 230
k. Barnaba 230
l. Timotei 231
m. Tit 232
5. Minunile apostolilor, săvârşite în numele Domnului 233
6. Sinodul apostolic 236
a. Hotărâri 237

Biserica 238
1. Biserica, trupul lui Hristos 242
2. Biserica, comunitatea creştinilor 242
a. Creştinii, cei născuți din nou 244
Îndemnuri 251
b. Comuniunea în Biserică, în Hristos. Slujirea aproapelui 254
3. Unitatea Bisericii, unitatea credinței 258
4. Rânduieli în biserică 259
5. Darul şi plata la biserică 260

Omul 261
1. Păcatul strămoşesc 261
2. Trupul şi sufletul 262
3. Omul în raport cu Dumnezeu. Neputința omului 267
4. Liberul arbitru 269
a. Libertate 270
5. Familia 271
a. Soți. Bărbatul şi femeia 271
Căsătorie 273
Divorț 274
b. Părinți 275
Cinstirea părinților 275
c. Copii. Tineri 275
d. Bătrânețe 277
e. Văduvie 278

Eshatologia universală
A doua venire a Domnului Iisus Hristos 279
1. Semnele Parusiei 282
2. Când va fi? 284
3. Cum va fi? 285
4. Îndemn la priveghere 292
5. Judecata 295
a. Cartea vieții 300
b. Pedepse 301
c. Iadul 303

Mântuire. Înviere 306
1. Mântuire 306
a. Viața veşnică 311
b. Mântuirea neamurilor 313
2. Înviere 319
a. Prima înviere 322
3. Raiul. Cer şi pământ nou 324
a. Starea omului în rai 326

Moarte 327
1. Moartea a doua 329

Păcate 331
1. Bârfa, clevetirea 338
2. Beția 339
3. Cearta 340
4. Desfrânarea, adulterul 340
5. Furtul, înșelăciunea 342
6. Judecarea aproapelui, prejudecata 342
7. Lăcomia, iubirea de arginți 346
8. Minciuna, mărturia mincinoasă 347
9. Mânia 348
10. Mândria, fățărnicia 349
11. Necredința 351
a. Hula împotriva Domnului 352
b. Hula împotriva Duhului Sfânt 354
12. Nedreptatea, fărădelegea 354
13. Răutatea, invidia 354
14. Uciderea 356
15. Ura 357
16. Viclenia 357
17. Violența 358
18. Vrăjitoria 358

Preoție 360
1. Episcopi 365
2. Preoți 366
3. Diaconi 368
4. Călugărie 368
5. Pastorație 369
6. Abateri 373

Prigoană 375
1. Mucenici 380

Prooroci 382
1. Prooroci mincinoşi, antihrişti 384

Rugăciune 386
1. Rugăciunea domnească 389

2. Rugăciunea lui Iisus 389
3. Rugăciunea comună 389
4. Rugăciunea pentru semeni 390
5. Rugăciunea de mulțumire. Recunoștința 393
6. Rugăciunea de cerere 396
7. Stăruința în rugăciune 397

Sfinți. Îngeri 399
1. Sfinți, sfințenie 399
a. Cinstirea sfinților 405
b. Mijlocirea sfinților şi a îngerilor 406
c. Relicve 409
d. Crucea 409
2. Îngerii 411
a. Îngerii căzuți. Izvorul răului 417
b. Demonizarea 422

Sfintele Taine 425
1. Botezul 425
a. Botezul copiilor 428
2. Mirungerea 430
3. Euharistia 431
4. Mărturisirea 433
a. Pocăință, îndreptare 434
Nepocăința 438
b. Mărturisirea păcatelor 439
c. Iertarea păcatelor 440
5. Hirotonia 442
6. Cununia 444
7. Maslul 445

Virtuți 446
1. Credința 449
a. Credința puternică 455
b. Credința slabă 457
2. Cinstea 459
3. Dreptatea 459

4. Iertarea 460
a. *Neiertarea* 461
5. Iubirea 462
a. Iubirea de Dumnezeu 463
b. Iubirea aproapelui 465
6. Înțelepciunea 468
7. Milostenia, fapta bună 470
a. Colecta, strângerea de ajutoare 475
8. Nădejdea 476
9. Răbdarea 477
10. Smerenia 478

Ziua Domnului 481
1. Duminica 481
2. Sâmbăta 482
3. Sărbători 485

Învățături. Sfaturi 487
1. Adevăr 487
2. Binecuvântări 489
3. Bogăție 490
4. Conducători 493
a. Slujitori 494
5. Cuvântul vieții 495
6. Erezie, dezbinare 497
7. Ispite. Încercări 503
a. Ispite 504
b. Încercări, suferințe 506
8. Înfrânare 508
9. Judecată 509
10. Jurământ 509
11. Laudă 510
12. Lumea. Grijile vieții 511
a. Lumea 511
b. Grijile vieții 513
13. Lumină 514
14. Mâncare 515
15. Mulțumire, împăcare cu sine 516

16. Muncă 517
17. Pilde 518
18. Post 519
19. Răzbunare 520
20. Revelație. Sfânta Scriptură. Sfânta Tradiție 520
a. Revelație 521
b. Sfânta Scriptură 523
c. Sfânta Tradiție 526
21. Sminteală 527
22. Totul se descoperă 528

Bibliografie 529